དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཕྲུང་ཆེན་མོ།

བར་ཚ།

རྗེས་དཀར་ཨོ་རྒྱན་བསྟོད་འགྲུས་ཀྱིས་བཙུམས།

དེས་ཕྱིས་དབལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱང་དྲ་བྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱགས་དང་འབྲིན་ཡས་གཞན་འཁྱག་མེད་པ་
མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕྲན་ཚོགས་འབྲུང་གནས།

ཚེས་མ་དང་ངེ་མར་ལ་བཀའ་ཏིལ་མཁྱུངས་བྱུང་ཤེད་བའི་ཁུ་བའི་བྱུ་མ་མཁའ་སྤྱིང་གཡུ་ལྗང་།
བའླ་བའེ་ཚེན་མཁའ་སྤྱིང་ཡངས་བ།

དབལ་ཡུལ་བའི་ཀྱད་དཀར་ཨོའི་ཚོན་ཆེན་བཞི།

གསེར་ལྷ་ཆོ་དགོན་གསང་ཐུགས་རབ་བརྟན་ཕྱིང་།

འཇང་སྐང་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཚོས་འཁོར་ཕྱིང་།

དབལ་ཡུལ་བའི་ཀྱར་དཀར་མོའི་ཚོན་ཆེན་བཞི།

ཀྱག་སྐང་དགོན་ལོད་ཀསལ་ཕྱོན་བྱབ་ཀྱིང་།

ཀཅང་མདའ་དགོན་རྩམ་ཁྲོལ་བདེ་ཆེན་ཀྱིང་།

༄༅། །དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ། བར་ཆ།

རེས་དཀར་ཨོ་རྒྱན་བརོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརམས།

གོང་ཅན་གྱབ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་།
白玉尊胜菩提法园
PALYUL NAMGYAL CHANGCHUP CHOELING

རི་ཁྲོད་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ།

དཀར་ཆག

01

དཀར་ཆགའདུ་ཆུང་མཁན་ཆེན་མགོན་པོ། ....(1) རོ་སྨད་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། ....(5) པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨ། ....(6) ཧོར་ཤུལ་མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན། ....(8) དུང་དཀར་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས། ....(13) སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ། ....(16) རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ། ....(19) གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གོས། ....(22) ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད། ....(24) མགར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཀོང་ཡངས་རོ་རེ། ....(26) མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ། ....(32) རོ་ཁྱབ་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ། ....(36) ཨ་སུག་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་བཟང་པོ། ....(39) མཆོག་གཙང་ཚེ་ཤུལ་ཏྙིང་འཛིན་བཟང་པོ། ....(44) ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ། ....(48) གཏེར་སོན་པད་རྒྱལ་གྙིང་པ། ....(51) མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་ཆོས་དར། ....(58) རྭ་སོར་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ། ....(60) སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས། ....(68)

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

02

གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ། ....(73)
མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ། ....(76)
རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས། ....(81)
ལུང་ཕུག་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ....(84)
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ། ....(87)
མདོ་མང་མཁན་ཆེན་ཏེ་པ། ....(111) མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས། ....(115) དར་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་དགེ་ལེགས། ....(128) གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་། ....(138) མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ། ....(149) སག་ལུང་རྒྱལ་སྲས་དབོན་པོ་ཞྙིང་སྐྱོང་། ....(152) མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཏྙིཥྛ། ....(157) ཁང་སར་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག། ....(160) རྙི་མགོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན། ....(166) ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ། ....(172) མཁན་ཆེན་རྣམ་གོལ་ཚེ་རྙིང་། ....(183) མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་། ....(191) ཁོ་སྐྱབས་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྒྱལ་པོ། ....(199) མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས། ....(203) མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས། ....(206) མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་མཐར་ཕྙིན། ....(210) མཆོག་སྤྲུལ་བོ་བཟང་ནོར་བུ། ....(213)

དཀར་ཆག

03

སྒེ་བོས་དབོན་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གྲུབ། ....(218)
མཁན་པོ་འགྱུར་མེད་རང་བྱུང་། ....(220)
ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ། ....(221)
མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས། ....(226)
གྲུབ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ། ....(227)
༣ དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལས་གྱེས་པའི་དགོན་ལག་ཆོས་སྱེ་སོ་སོའི་བྱུང་བ་བཤད་པ།
རྱེ་རིག་འཛིན་ཆྱེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།
རྨུགས་སངས་དགོན་པ། ....(237)
བར་ཁྱྙིམ་དགོན་པ། ....(260)
གླུ་གར་དགོན་པ། ....(263)
དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཐག་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།
འཇང་སྒང་དགོན་པ། ....(265)
ཤུག་སྒང་དགོན་པ། ....(275)
གཙང་མདའ་དགོན་པ། ....(290)
གསེར་ལྷ་རེ་དགོན་པ། ....(299)
ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།
བར་གོ་དགོན་པ། ....(314)
བག་མཁར་ཆུའྙི་རྙི་ཁོད། ....(318)
རེ་ཁེ་བག་དམར་དགོན་པ། ....(321)
དཔལ་འབར་ཀོང་ཐང་དགོན་པ། ....(323)
ཨ་མཆོག་གཡག་འདྲ་དགོན་པ། ....(331)
འབའ་རོང་དྲུང་ཡྙིག་དགོན་པ། ....(334)

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

04

སྒ་དགོན་པ། ....(338)
པདྨ་རོང་དམར་དགོན། ....(339)
རཏྣ་དགོན་པ། ....(343)
གཙང་མདོ་འོ་ཐང་དགོན། ....(345)
སྐྱྙིད་མགོ་འོ་ཐང་དགོན། ....(348)
ཝ་གདོང་དགོན་པ། ....(353) འགུ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་པ། ....(355) རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་དགོན་གསར། ....(356) ཀུ་སེ་དགེ་དགོན། ....(360) ཀུ་སེ་སེང་སེ་དགོན་པ། ....(363)
སེང་ཆེན་གནམ་བག་དགོན་པ། ....(366)
རག་ཆབ་དགོན་པ། ....(371)
རག་ཆབ་ཡང་ལེ་དགོན་པ། ....(378)
ཨེ་ཝཾ་དགོན་པ། ....(385)
ལྷ་འབང་དགོན་པ། ....(391)
ཁམས་གོ་འཇོའི་ཕོགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།
རྒྱལ་བ་དགོན་པ། ....(397)
ཙ་སེ་དགོན་ནམ་ཐར་བ་དགོན་པ། ....(415)
སྐྱ་ཐང་དགོན་པ། ....(416)
ཆོས་རྒྱས་དགོན་པ། ....(424)
སྐྱྙིད་པོ་དགོན་པ། ....(431)
དངུལ་ར་དགོན་པ། ....(444)

དཀར་ཆག

05

ཀླུ་ཕུག་དགོན་པ། ....(447) མཁར་ལེགས་དགོན་པ། ....(452) རག་མགོ་དགོན་པ། ....(455) ལུང་ཕུག་དགོན་པ། ....(462)
སྦྲ་ནག་དགོན་པ། ....(471)
དགོན་མགོ་དགོན་པ། ....(474)
བསམ་གྲུབ་དགོན་པ། ....(475)
ཚྭ་རྙི་དགོན་པ། ....(476)
སོག་ལུང་དགོན་པ། ....(478)
ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།
གང་ཆུང་དགོན་པ། ....(482)
རྙིབས་བཀྲམ་དགོན་པ། ....(488)
ཨ་ཐོ་དགོན་པ། ....(490)
བག་རོང་དགོན་པ། ....(495)
ཤར་ཟླ་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།
རྭ་སོར་དགོན་པ། ....(506)
ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།
མྙི་མེ་དགོན་པ། ....(515)
ཕུ་གུ་དགོན་པ། ....(524)
སྙི་ལུང་སེ་ར་དགོན་པ། ....(532)
ཨ་སྐྱབས་མཁན་ལེབ་དགོན་པ། ....(555)
མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པ། ....(564)

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

06

ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་གྙིང་། ....(592)
དགོན་འདབས་ཆོས་སེ། ....(593)
སྐྱ་རྙིང་ཆོས་སེ། ....(593)
ཞོལ་མར་ཆོས་སེ། ....(594)
ལྷ་ལུང་སྔགས་སེ། ....(594)
ཤུག་གནས་རྙི་ཁོད། ....(595)
སྒོ་ཆེན་དགོན་པ། ....(596)
ཅོག་སེང་དགོན་པ། ....(614)
མདོ་མང་དགོན་པ། ....(621)
གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།
དུང་དཀར་དགོན་པ། ....(639)
གསེར་ལག་ཆོས་སེ། ....(654)
བོད་གསང་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་གྙིང་། ....(655)
ཞོ་རོག་མཆོད་རེན་དགོན་པ། ....(657)
རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་པ། ....(662)
གནུབས་ཟུར་དགོན་པ། ....(671) སེངྒེ་ཡང་རོང་རྙི་ཁོད། ....(681)

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

1

འདུ་ཆུང་མཁན་ཆྱེན་མགོན་པོ།

མཁས་པའྙི་དབང་པོ་གོ་འཇོའྙི་འདུ་ཆུང་མཁན་ཆེན་མགོན་པོའམ་གནས་བརན་འཇམ་
དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། སྨར་ཤོད་ཨ་དཀར་ཕ་རེང་གོང་དུ་ཡབ་འདུ་ཆུང་བཀྲ་ཤྙིས་མགོན་པོ་དང་། ཡུམ་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ཆུ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1902ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་
དུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རེ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་མང་དུ་མངའ་ཞྙིང་། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་བསླབས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་གངས་བཅུ་བཞ་ཙམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་ ྙིརྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་གནས་བརན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། ཕས་སུ་རྙི་དེ་ཉེ ད་ལས་བསྙི ན་ེཔར་རོགས་པས་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་ལས་སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་དང་། གསོ་རྙིག་དང་། སན་ངག་བཅས་ཐུན་མོང་གྙི་རྙིག་གནས་ཀུན་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་བཤད་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་གཏོར་བཟོ་ཐྙིག་རྡུལ་དང་། འབུད་རྡུང་དཀྲོལ་གསུམ། གར་དབྱངས་ཕག་ལེན་རྣམས་ཀང་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་དབུ་ཆེན་བགང་བྱ་ལྔ་ལ་མཛད།
ཀུན་མཁྱེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་པདྨ་ལས་འབེལ་རལ་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭ་ཐོས་
བསམ་ནོར་བུའྙི་ལྷུན་པོར་མཁན་པོ་མཛད་པའྙི་དྲུང་དུ་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསོད་དང་། དཀོན་མཆོག་རེས་དྲན་དང་། སྤོད་འཇུག་རྣམས་དང་། མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་འོད་ཟེར་ལས། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ། དབུ་མ་རྙིགས་ཚོགས་དྲུག། ར་འཇུག་བཞྙི་གསུམ། མངོན་རོགས་རྒྱན། འདུལ་བ། མངོན་པ་གོང་འོག། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ་རྣམས་དང་། ཁོ་སྐྱབས་དགེ་བཤེས་ལས་ཚད་མ་རྣམ་འགེལ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པར་

མཛད་པས་མང་ཐོས་ནོར་གྱྙིས་ཕྱུག་པར་གྱུར།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

2

གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས། སྔ་འགྱུར་པར་སྐྱེས་སྔ་འགྱུར་རང་
ལུགས་འཆང་། །རྣམ་དཔོད་ཡངས་པོས་རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་འཆད། །བོ་ལྡན་འབབས་སེགས་བོ་གསལ་ཀུན་དགའྙི་སྐྱེས། །འདྙི་ཡང་སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་རྒྱན་དུ་འབར། །ཞེས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་རོ། །རེ་འདྙི་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས། རྒྱ་གར་གྱྙི་གྲུབ་ཆེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་ཕྙིར་ཤེས་རབ་ཆེ་བའྙི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡྙིན་གསུངས་པ་དང་། ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་ར་རོ ས། ལོ་ཙཱ་བ་རྨ་ཐོག་རེ ན་ཆེན་ ྙི གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉྙི ད་ཀྙི ས་ྙིརྒྱ་ར་བ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོའྙི་སྤྲུལ་པར་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས། དེས་ན་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་མཐོ་ངེས་ཤྙིང་རྣམ་དཔོད་མེ་ལྟར་འབར་བཞྙིན་པའྙི་མཁས་པ་ཞྙིག་གོ།
གཞན་ཡང་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་པོད་དང་། ཡ་
བཞྙི། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོ་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། ཉམས་ལེན་གནད་སྨྙིན་མཛད་པས་ཉམས་རོགས་ཀྙི་རལ་རྒྱས་ཏེ་གྲུབ་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་ཁམས་ལུགས་མདོ་སྒྱུའྙི་དབང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར། རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར། བ་མ་དགོངས་འདུས། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། གསང་ཐྙིག་སོར་བདུན་གྱྙི་དབང་དང་། མཛོད་བདུན་དང་། པདྨ་མ་ཏྙིའྙི་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་ལ་སོགས་པའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་རྒྱ་མཚོའྙི་སྨྙིན་གོལ་བདུད་རྙིའྙི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཞེས་པས་སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་
མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར།

རེ་ཁེ་བག་དམར་དགོན་གྱྙིས་གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་རྙིན་ཆེན་
གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའ་དབང་ལུང་གནང་བར་ཕེབས་བསྐུལ་ལ། གྲུབ་དབང་རྙི ན་པོ་ཆེས་མཁན་ ྙི

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

3

པོའ་མཚན་ཐོབ་དང་། གཏེར་མཛོད་ཀྙིྙི་སྨྙིན་གལ་ལན་གསུམ་ལ་གནང་དགོས་པའོ་བཀའ་བཅས་ ྙིརང་གྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མཁན་པོ་འདྙི་ཉྙིད་བཏང་། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོའྙི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་དགུང་གངས་ཉེར་དྲུག་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་ཡོས་ལོར་རེ་ཁེ་བག་དམར་དགོན་དུ་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ལུང་གཉྙིས་ཀ་རོགས་པར་གནང་ངོ་།།
གོ་འཇོ་རྒྱལ་བ་དགོན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་ནས་ལོ་གསུམ་ལ་ཚོགས་ཆེན་བྱྙིང་འདྲེན་
ཆེན་མོའ་ཁུར་བཞེས། དགུང་ ྙི གངས་སུམ་ཅུ་པ་ལགས་ལུག་ལོར་རྒྱལ་བ་དགོན་པའ་བྙི སན་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། འདུལ་བ་དང་རས་སུ་མཐུན་པར་དགོན་པའེ་འགྙི ག་ལེགས་བྙི སམས་དང་། གྲྭ་སར་གསར་ཞུགས་མང་པོར་རབ་བྱུང་གྙི་སོམ་པ་གནང་བ་དང་། ཐུན་མོང་ཐ་སད་ཀྙི་རྙིག་གནས་དང་ཐུན་མྙིན་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་དུ་བསྩལ། དགོན་འདྙིར་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ཐུན་མྙིན་ཇེ་ལེགས་སུ་སེལ། དགུང་གངས་སོ་གསུམ་ཙམ་ནས་དགེ་ཡུལ་རྙི་ཁོད་དུ་བྱོན་ནས་གཤྙིན་ར་ཨེ་རེ ང་གྙི་བསྙི ན་པ་དུང་གཅེ ག་ལྗགས་བཟླས་གནང་བ་དང་། ཡང་གསང་ ྙིརོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། ཕ་བོང་ཁར་གཟྙིམ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་དེར་རྒྱུན་དུ་བཞུགས། ལུང་སྤྲུལ་ཆོས་སྐྱོང་རོ་རེ་དང་བོད་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྙིས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་ཡང་ཡང་བསྔགས།
དབུས་གཙང་ཕོགས་སུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས་ཏེ་འགོ་བ་མང་པོ་སྨྙིན་གོལ་ལ་བཀོད།
སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་ལུང་གསན། དགུང་གངས་ཞེ་གསུམ་པ་ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་རྒྱ་ར་དགོན་ནང་དུ་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་བཙུགས། དགུང་གངས་ཞེ་དྲུག་པ་མེ་ཕག་ལོར་རྒྱ་ར་དགོན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་དྲུག་གྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་དུ་འཛུགས་པ་དང་། བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་གནང་། དེའྙི་ཕྙི་ལོར་བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་མཁན་རབས་དང་པོར་མངའ་གསོལ། མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་ཀྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་གསན། དགུང་གངས་ཞེ་དགུ་པ་ལགས་སག་ལོར་མཁན་རབས་གཉྙིས་པའྙི་ཁྙིར་བཞུགས་ཏེ་བགང་བྱ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

4

གསུམ་ལྷག་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོའྙི་ཆོས་ཆར་ཕབ། སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་ལུང་གནང་བས་མཚོན་དབང་ལུང་ཡང་མང་པོ་གནང་།
དགུང་ལོ་ང་གཅྙིག་པ་ཆུ་འབྲུག་ལོར་ཟླ་དྲུག་གྙི་རྙིང་ལ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་
མོའྙི་དབང་ཁྙིད་རྒྱས་པར་བསྩལ། སབས་འདྙིར་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་སག་ལུ་བ་མ་པདྨ་ཚུལ་ཁམས་ཀྙི ས་གསུངས། དགུང་ ྙི གངས་ང་གསུམ་པ་ཙམ་ལ་དགེ་ཡུལ་དབེན་ཁད་དུ་

ོ སློབ་ཚོགས་
བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་དང་ཡ་བཞྙིའྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་གནང་། སྐྱྙིལ་པོ་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རོགས་པར་གནང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་པར་མཎྜལ་འབོར་ཆེན་ཕུལ་ཞྙིང་གུས་བཀུར་ཚད་མེད་ཞུས། དགུང་གངས་ང་དྲུག་པ་མེ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1957ལོར་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ལུང་དོན་ལྟར་ར་རྒྱལ་གོ་བོ་ཁྱུང་ཆེན་དུ་བྱོན་བཞེད་ཀང་། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་འཚུབ་མའ་བར་ཆད་ཀྙི ས་ནག་ཟླའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་ ྙིཔ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་འཇའ་འོད་ཀྙི་ཐྙིག་ལེ་སྣ་ཚོགས་ཀྙིས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དང་། ཡུང་འབྲུ་ལྟ་བུའྙི་གདུང་དང་རྙིང་བསྲེལ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།།
རེ་འདྙིའྙི་གསུང་ཆོས་ལ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱྙི་འགེལ་ཆུང་ཚུལ་གཉྙིས་གསལ་བར་བྱེད་པའྙི་
གོག་ཞགས་ལོག་སྨྲའྙི་ཀད་པ་འགེམ་པའྙི་ཐོ་ཆེན་ཞེས་པ་དང་། སོམ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅྙིག་སྒྲུབ་སྙིང་གྙི་བདུད་རྙི་དང་། ཐེག་དགུའྙི་རྣམ་བཤད་སྤྙིན་གྱྙི་རོལ་མོ་དང་། གྲུབ་མཐའྙི་རྣམ་གཞག་སྤྙིན་གྱྙི་བ་བེ་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་མཆན་འགེལ་དང་། མཚན་བརོད་མཆན་འགེལ་དང་། སུམ་ཅུ་བའྙི་མཆན་འགེལ་དང་། རོགས་ཆེན་ཁེགས་ཐོད་ཀྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་སོགས་པོད་ཆེན་གཉས་བཞུགས། རྙི་ཉེ ད་དང་ཕན་ཚུན་ ྙི བ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་དང་། གནམ་མོ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། ལུང་སྤྲུལ་རོ་རེ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་དང་། ཞལ་སློབ་ལ་སྐྱ་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། མཁན་པོ་ཚེ་དབང་རོ་རེ་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

5

རོ་སྨད་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས།

རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་རོ་སྨད་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་སམ་འགྱུར་མེད་
ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1902ལོར་རོ་སྨད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ན་ཤྙིན་ཏུ་གཞོན་པའྙི་དུས་སུ་མགར་བ་གཏེར་ཆེན་པདྨ་ཀོང་ཡངས་རྒྱ་མཚོའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། སྔོན་འག་དང་། རོ་དེའེ་ཟབ་གཏེར་སོགས་དབང་ལུང་གདམས་ཁྙི ད་མང་དུ་གསན། དཔལ་ཡུལ་ ྙིསྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་དང་། མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། བ་མ་དོན་དཔལ་དང་། གཙང་མདའྙི་སྐུ་ཆུང་རྣམས་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་སྨྙིན་བྱེད་ཕག་བཞེས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གསན།
ཁྱད་པར་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལས་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་
སྨྙིན་བྱེད་རོགས་པར་གསན་པ་དང་། གད་ཞབས་མཆོག་སྤྲུལ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གོས་ལས་དེ་
ཉྙིད་ཀྙི་ལུང་ཡོངས་རོགས་གསན། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། ཉག་བ་བསོད་རྒྱལ་ལམ་གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པ་རྣམ་གཉྙིས་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་གོང་འོག་ག་ལོ་གསུམ་ཕྙི གས་གསུམ་

ོ གྱྙི་བསན་ེསྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ལས་བྱུང་བའྙི་ལྷག་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་སོ་སོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བར་མཛད། བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་གདེང་དང་ལྡན། འབར་བ་གསུམ་དང་འདུ་བ་རྣམ་བཞྙི་མངོན་དུ་གྱུར་ཅྙིང་།
ཆོས་སྐྱོང་དང་ལྷ་འདྲེ་བན་དུ་ཁོལ། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀ་བྙི སན་པ་སྐྱོང་བ་དང་དུས་བབས་ཀ་གདུལ་བྱ་ ྙིའདུལ་བ་ལ་འཕྲྙིན་ལས་གཞན་འགན་མེད་པ་བྱུང་བས་རོ་སྨད་དབོན་པོ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་མཚན་སན་པའྙི་དབྱར་རྔ་མདོ་སྨད་དུ་ཁྱབ། རེ་འདྙི་ཉྙིད་དགེ་སློང་ནམ་མཁའྙི་སྙིང་པོ་དང་། ལྷ་བཙུན་ཁག་འཐུང་ནམ་མཁའ་འཇགས་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའྙི་སྤྲུལ་པ་ཡྙི ན་པར་རླུང་ལྟར་དུ་ ྙི གགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

6

སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། སན་ངག །རས་རྙི ག་སོགས་ཐ་ ྙི སད་ཀ་རྙི ག་པ་དང་། མདོ་ ྙིཕོགས་ཀ་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་གོ་སར་གཤེགས། རྙི་སྨད་བཀྲ་

ོཤྙིས་ཆོས་གྙིང་གྙི་གདན་ས་བ་མཛད་དེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་།

རོགས་ཆེན་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཁ་ཁང་དང་། མུན་ཁང་། སྒ་སྦྱོང་། རྨྙི་ལམ། ཞྙིང་སྦྱོང་སེ་ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་སེ་སྐུ་གསུམ་ཟླ་སྒྲུབ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་ལོ་གསུམ་བཅས་ཆོས་ཐུན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉྙིས་སུ་གྱུར་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་ལོ་རེར་ཆད་མེད་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་གྙིས་གཙོའྙི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་འཁོར་ཆད་མེད་དུ་བསྙི ར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀོ་རྙི ན་ཡང་མང་དུ་བཞེངས། ེརྒྱལ་རོང་ཚ་བ་ཁག་ལྔ་དང་། རོ་འཛི་སྨར་གསུམ། གསེར་རྙི་གཡུ་གཙང་སོགས་སུ་འགོ་
དོན་རྒྱས་ཤྙིང་། ཟང་ཟྙིང་གྙི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱོར། རབ་རྒྱལ་ས་གང་ལོར་འཛིའྙི་དགོན་ལེབ་དགོན་པ་ས་སས་བསྐྱར་གསོ་ལ་ས་གཟོགས་ས་འདུལ་དང་། ྙི ཕག་ནས་ཀ་མེ་ཏོག་འཐོར་ཏེ་གཙུག་ ྙིལག་ཁང་དང་། སྒྲུབ་ཁང་སོགས་རེན་དང་བརེན་པ་ཡོངས་སུ་བཞེངས་ཤྙིང་། མཁའ་འགོས་ལུང་བསན་པ་ལྟར་དགོན་མྙིང་ལ་གནས་ཡྙིག་ཏུ་ལུང་བསན་པ་ལྟར་དཔལ་འདོན་དགོན་པ་ཞེས་གསོལ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཁྙིམས་འོག་ཏུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་དུ་མ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ར་ལྔ་པ་མེ་ར་ལོའྙི་ཟླ་བ་དྲུག་པའྙི་ཚེས་ཉྙི་ཤུ་སེ་སྤྙི་ལོ་1966ལོར་རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་གྱྙི་ངང་ནས་གདོད་མའྙི་ནང་དབྱྙིངས་སུ་དགོངས་པ་བསྡུས་ཤྙིང་། ཞག་གསུམ་ལ་ཐུགས་དམ་དུ་བཞུགས་ཏེ། གདུང་རགས་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།

པྱེ་ཤག་མཁན་ཆྱེན་པདྨ།

མཁས་པའྙི་དབང་པོ་པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨའམ་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཀུན་བཟང་
འོད་ཟེར་ནྙི། སེ་དགེ་མ་ཐང་གོང་པེ་ཤག་ཚང་ཞེས་པའྙི་ཁྱྙིམ་དུ་ཡབ་ལྷུན་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་སྒོལ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ཆུ་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1902ལོར་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

7

སར་ཞུགས་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་སྦྱངས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་ཀཿཐོག་ཏུ་བཤད་གྲྭར་སོང་ཞེས་སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེར་ཞུ་ཡྙིག་བཅས་བཏང་བ་ལྟར་དེར་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་ལས་བགང་བྱ་བདུན་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཞེན་གྱྙིས་མཁན་པོ་ནུས་ལྡན་མཁྱེན་བརེ་བོ་གོས་ཀྙིས་སྐྱོར་སྦྱོང་གྙི་
རམ་འདེགས་གནང་། ཁུ་ནུ་བ་མ་བསན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྒ་རྙིག་པར་སྦྱངས་པས་སྒ་ལ་མཁས་པའྙི་ཚད་དུ་གྱུར། དབྱངས་ཅན་ཟླ་བའྙི་འོད་ཟེར་ཞེས་པའྙི་ཀུན་བཤད་བཏགས་མྙིང་གསོལ། དགེ་གོང་རྙི་ཁོད་དུ་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་སློབ་མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལས་བགང་བྱ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་དཀའ་སྤད་སྙིང་རུས་ལྷོད་མེད་ཀྙིས་ཚད་མ་རྣམ་འགེལ་དང་། མངོན་རོག་རྒྱན། སྤོད་འཇུག། དབུ་མ། འདུལ་བ། མངོན་པ། གསང་བ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའྙི་མདོ་རྒྱུད་བདུད་རྙིའྙི་རྒྱ་མཚོ་ངོམ་མེད་དུ་བཞེས་ནས་མཁས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་གྙིས་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད་པ་
ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྦྱངས། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་སྨོ་ཤུལ་ཤུག་གུ་ཤར་དུ་བཞུགས་པའྙི་དྲུང་དུ་འོད་གསལ་རོགས་ཆེན་གྱྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་གསན་ཏེ་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཆགས་མཛད་པས་རྙིག་སོང་ཀ་དག་ཆེན་པོའྙི་དགོངས་
ཀོང་མངོན་དུ་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭའ་མཁན་རབས་བདུན་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ལོ་བདུན་ ྙིལ་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་གྱྙི་བཤད་པ་གནང་།
དར་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡོངས་
འཛིན་མཛད། དེའྙི་དུས་མཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་ལས་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་གསན། གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱྙི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་རོགས་ཆེན་ལྟ་བའྙི་ངོ་སྤོད་གསན་པས་རགས་པའོ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར། ཀྙིཿཐོག་ས་ཏུ་དང་། ནུས་ལྡན་མྙི ཁྱེན་བར་བེ་གོས།

ོམགོ་ཚ་མཁན་པོ་བསན་འཕེལ། རོགས་ཆེན་ཨ་བུ་ལྷ་སྒང་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

8

རབ་རྒྱལ་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1950ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་མདོ་མང་དགོན་
པའ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་རབས་དགུ་བའྙི་ཁྙི་ལ་ཕེབས། ྙི ལགས་ཡོས་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའ་ཡར་ཚེས་ནས་ ྙིདབུ་བརམས་ཏེ་བཤད་གྲྭར་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་བཅས་དགོན་འདྙིར་ཟབ་རྒྱས་ཀྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་དགོན་པ་འདྙི་ལ་བཀའ་དྲྙིན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ། ཐུན་མྙིན་གྲུབ་པའྙི་གསང་བའྙི་ཡོན་ཏན་གྱྙི་ཁྱད་ཆོས་ཀང་དུ་མ་མངའ།
གསུང་སྐྱེས་ཞལ་སློབ་ཀང་། མདོ་མང་མཆོག་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་། མྙི་མ་སྤྲུལ་སྐུ་
ཉྙི་མའྙི་སྲས། གཙང་མདའ་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ། མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཏྙིཥྛ། མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ། མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས། ར་ཁ་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྣམ་དག་སོགས་མཁས་གྲུབ་གངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་ཏོ། །བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་འཛམ་ཐང་རོང་གྙི་ཁྙི་མུན་དུ་ཅུང་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་། དེ་ལས་ཐར་རེས་རོ་སྨད་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་
གྙིང་གྙི་ཆོས་སེར་གཏོགས་པའྙི་གོང་སེ་ཁ་ཤས་སུ་བགང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ལ་བཞུགས། རབ་རྒྱལ་ལགས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1970ལོར་སྤང་པོའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་ཕྙིར་དཔལ་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་ཡུན་རྙིང་མ་འགྱང་བར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །མཁན་ཆེན་འདྙིའྙི་མཛད་པ་མེ་སག་ཙམ་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་གྱྙི་མཁན་རབས་སུ་གལ་ཆེ་བའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་བྙིས་མོད་འདྙིར་ནྙི་ཡང་བསྐྱར་བཀོད་པའོ།།

ཧོར་ཤུལ་མཁན་ཆྱེན་ནུས་ལྡན།

མཁས་པའྙི་དབང་པོ་ཧོར་ཤུལ་མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་ནམ་མཁྱེན་བརེ་བོ་གོས་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་མོ་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1907ལ་གསེར་སྨད་ཆུང་ཡོས་འབོག་སེར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་
ཨ་བོས་མ་ནྙིང་མགོན་གྱྙི་དབོན་རྙིགས་སུ་གྱུར་པ་ཡབ་མྙི་དཔོན་ཨ་བོས་སེང་ཁོ་དང་། ཡུམ་ཨ་སྐྱབས་བ་བང་གྙི་བུ་མོ་བསོད་ནམས་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡག་སོར་བ་མ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

9

རོགས་ལྡན་ལས་ཡྙི་གེ་དང་། ཆོས་སྤོད་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་སོར་རྣམས་བསླབས། སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་རྣལ་ལམ་དུ་རེ་མྙི་ལ་རས་པ་དང་། རས་པ་ཞྙི་བ་འོད་དང་། སེ་བན་རྙིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སོགས་རྨྙིས་པས་དེ་དག་གྙིས་གསུངས་སམ་སམ་པའྙི་མགུར་མ་ལྡེབ་ཤར་རེ་ཡྙི་གེར་བཀོད་པ་ཀོག་མཉམ་སློབ་པ་མཁན་པོ་ཆོས་གསལ་ལ་བསན་ཅྙིང་གེང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་བཅའ་རྡུང་འབུད་འཁོལ་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་ར་ཕག་ལེན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། ཧོར་ཤུལ་དགོན་པའྙི་དབུ་མཛད་ཀང་མཛད།
ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། སྒྲུབ་གྲྭ་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཤུག་སྒང་ཀུན་བཟང་དབང་པོའྙི་
མདུན་དུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་རྣམས་གསན་པས། ལྟ་བ་ཐོག་མར་ངོ་འཕྲོད་པའྙི་དུས་སུ། ཕ་བ་མ་ཀུན་བཟང་དབང་པོ་ལ། །སྙིང་མྙི་ཕེད་དད་པས་ཕག་གྙིས་འདུད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའྙི་དོ་ཧ་ལྡེབ་གསུམ་ཅན་ཞྙིག་ཀང་མཛད། ཧོར་ཤུལ་དགོན་བདག་ཚེ་སྤྲུལ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ལུང་ཡང་གསན།

ཚེ་སྤྲུལ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་དང་། གཏེར་སྲས་རོ་རེ་དག་འདུལ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཉྙི་མ་ནུབ་
ཕོགས་ལ་བྱ་བལ་དུ་ཕེབས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སངས་བྱ་བལ་བའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་དབུས་གཙང་ཕོགས་སུ་ཕེབས། དབུས་གཙང་གྙི་གནས་དགོན་དུ་མར་མཇལ་ཕག་དང་སྒྲུབ་པ་མཛད། དབུས་ལྷ་ལྡན་ནས་ཀཿཐོག་སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་དང་མཇལ། ཀཿཐོག་ཀུན་དགའ་འབུམ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་།
དེ་ནས་སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེས་འཁྙིད་དེ་ཀཿཐོག་ཏུ་ཕེབས། བཤད་གྲྭར་བཞུགས་ཏེ། མཁན་
ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་གནས་བརན་དུལ་བའྙི་སེ་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་བ་མར་བསེན་ནས་ཚད་མ་དང་། མངོན་རོགས་རྒྱན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མཛོད། རྒྱུད་བ། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས། སྤོད་འཇུག། སོམ་གསུམ། གསང་བ་སྙིང་པོ། ཐེག་པ་སྤྙི་ཆྙིངས། མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་སོགས་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པར་མཛད། ཀཿཐོག་སྙི་ཏུ་ཆོས་ཀྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

10

རྒྱ་མཚོ་ལས་བར་སྤོད་དང་། སན་ངག། སར་རྙིས། སྒ་སོགས་ཐ་སད་རྙིག་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། དེ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་། བདུད་འདུལ་དང་ཀོང་གསལ་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་སྨྙིན་གལ་མང་དུ་གསན། སོ་ཏུ་རྙི ན་པོ་ཆེ་ཉྙི ད་ཀྙི ས་ྙིཟས་གོས་སོགས་འཇྙིག་རེན་པའྙི་བྱ་བའྙི་མཐུན་རྐེན་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཀང་བསྐྱངས། སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞལ་ནས། ང་བ་མ་ཁྱྙི་འདྲ་བ་ལ་སློབ་མ་སེངྒེ་འདྲ་བའྙི་ནུས་ལྡན་ཡོད་ཅེས་ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ལ་གསུངས་པར་བཤད་དོ།།
མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ལས་ཀང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་དུ་མ་དང་། ཁྱད་
པར་དུ་དཔལ་སྤྲུལ་ཨོན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་
ཀྙི་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན། ཀཿཐོག་བཤད་གྲྭ་ནས་མཁན་ཐོབ་བཞེས་པ་ནས་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་མཛད་དེ། གཞུང་ལུགས་ཀྙི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤོས། དེ་ནས་ངེས་མེད་དུ་བྱ་བལ་ལ་བྱོན། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་བསེན་ནས་ཐ་སད་རྙིག་གནས་ནས་བཟུང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་དང་། མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན་སྦྱོང་མཛད།
གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱྙི་མདུན་དུ་ལན་དུ་མར་ཕེབས། གྲུབ་ཆེན་གྱྙིས་ཁོང་
ལ་རྙིག་པ་གཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྤད་པས་མན་ངག་གནང་བའྙི་ར་བའྙི་བ་མ་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་འཛིན། འདུས་པ་མདོའྙི་རྒྱུད་ཀྙི་ཊྙི་ཀ་གཟྙི་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་བརམས་དུས་དཀའ་གནད་ཀྙི་མདུད་པ་མ་འཁོལ་བ་མང་པོའྙི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་ཕྙིར་རྨུགས་སངས་བཀྲ་ཚོགས་ཕག་འཕྙིར་
འཁྙིད་དེ་ཞབས་ཐང་གྙིས་གཙང་གྲུབ་མདུན་དུ་ཕེབས། གཙང་གྲུབ་མལ་སར་ཉལ་ནས་ལོ་འགར་ཡར་མྙི་བཞེངས་པའྙི་དུས་དང་འཕྲད། མཁན་ཆེན་པས་བདག་ནུས་ལྡན་ལགས། འདུས་མདོའྙི་དཀའ་གནད་ཀྙི་ཕྙིར་དུ་འོང་བ་ལགས་ཞེས་དཀའ་གནད་རྣམས་རྙིམ་བཞྙིན་དྲྙིས། གྲུབ་ཆེན་གྱྙིས་འཚོ་བའྙི་མཐུན་རྐེན་ལེགས་པོ་སྒྲུབས་ཤྙིག་ཅེས་འཁོར་ལ་བསྒོས་པ་ཙམ་ལས་ཚིག་གཅྙིག་ཀང་མ་གསུངས། ཟླ་གཅྙིག་གྙི་འཕྲོར་མཁན་ཆེན་པས་ད་ཕྙིར་ལོག་གསུངས། བཀྲ་ཚོགས་ཀྙིས་དཀའ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

11

གནད་དག་གྙི་ལན་ཇྙི་ལྟར་བྱ་ཞུས་པ་ལ། དཀའ་གནད་གསུངས་ཟྙིན། ད་ཇྙི་བཞྙིན་གོ་སོང་གསུངས། དེ་ནྙི་བ་མ་དང་ཐུགས་དགོངས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའྙི་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་སྤོད་ཡུལ་ལས་རང་དགར་ལྟ་ག་ལ་ཞྙིག་སེ། བ་མ་རོགས་ལྡན་དང་སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་འཛོམས་ན་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་སོ།།
ཨ་འཛོམ་འབྲུག་རྒན་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་མན་ངག་རོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཁོང་གྙི་གཏེར་
གསར་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་རྣམས་ལེགས་པར་གསན། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་
ཆེན་པོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་གསན། དར་ཐང་དུ་བྱ་བཏང་བ་དཀྱུས་མའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་བྱོན་ཏེ་ཞག་འགའ་བཞུགས་ཀང་སུས་ཀང་ངོ་མ་ཤེས། ཕེབས་ཟྙིན་འཕྲལ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་ནུས་ལྡན་ཕེབས་འདུག་པར་ཐོས་པས་གང་དུ་བཞུགས་འཚོལ་བར་བཏང་དུས་ཕེབས་ཟྙིན་ཞེས་གྲྭ་རྒན་འགའྙི་ངག་ལས་ཐོས་སོ།།
མཐར་བ་རྡུང་གནས་དང་། རྨུགས་སངས་གཉོ ས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་ཡུན་རྙི ང་བཞུགས། ྙིཁྱད་པར་དུ་རྨུགས་སངས་གནས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་རང་རོམ་མདོ་འགེལ་ལན་གསུམ་དང་། མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། མྙི་ཕམ་པའྙི་གཉུག་སེམས་སོར་གྱྙི་བསན་བཅོས་རྣམས་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ངག་ཆུང་སན་བརྒྱུད་སོགས་རོགས་ཆེན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་ཆོས་ཁྙིད་ཀང་མང་དུ་མཛད། གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གདུང་རེན་ལ་བསོར་བ་འབུམ་ཕྲག་མཛད། རོ་རེ་སེམས་དཔའ་
ནམ་མཁའ་ཆེའྙི་རྒྱུད་ཀྙི་འགེལ་བ་དང་། རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གཏེར་གཏད་པའྙི་འགེལ་བ་དང་། འདུས་པ་མདོ་འགེལ་ཆེན་མོའྙི་འགེལ་བ་སོགས་བསན་བཅོས་མང་དུ་བརམས། དེ་དག་གྙི་སབས་སུ་མཚན་མོ་སྣང་བ་མེད་ཀང་མུན་པས་མྙི་སྒྙིབ་པར་བྙི་བར་མཛད་པར་བཤད་དོ།།
མཁན་ཆེན་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་གྲྭ་ས་ཆོས་རྒྱུན་ཧོར་ཤུལ་དགོན་དུའང་དབྱར་གནས་ཐོག་མའྙི་
མཁན་པོའ་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྙི མ་གསུམ་སོགས་གཞུང་བཤད་གདམས་ངག་མང་པོ་གསུངས། དེ་ ོ

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

12

དུས་ཧོར་ཤུལ་དགོན་པ་ལ་བཤད་གྲྭའྙི་སེ་ཟུར་དུ་མེད་དབང་གྙིས་རྣམ་དཔོད་ཅན་གྱྙི་གྲྭ་གསར་
རྣམས་བསྡུས་ཏེ་མཁན་པོ་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་གཟྙིམ་ཤག་ཁང་ནས་གཞུང་ཆེ་ཆུང་དུ་མའྙི་དཔེ་ཁྙིད་གསུངས། མཁན་པོ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཧོར་ཤུལ་རང་རྙིག་འཇམ་དཔལ་ཞྙི་བའྙི་རྙི་ཁོད་དུའང་

སྒྲུབ་པ་དང་དཔེ་གཟགས་མཛད་དེ་ཡུན་རྙི ང་བཞུགས། འདྙི་སྙི ར་ལ་གསེར་གནུབས་ཟུར་དགོན་ ོདུ་ཡང་བྱོན་ནས་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་འཆད་ཉན་མཛད་ཅྙིང་། ཁ་ལྙིའྙི་ཕུག་པ་དང་། སེང་གེ་ཡང་རོང་གྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། སྐྱེ་ཤར་ལུང་པ་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེའྙི་འགེལ་བ་སོགས་ལྗགས་རོམ་མཛད་དོ།།
ཀཿཐོག་དང་། ཨ་འཛོམ་དང་། ཞེ་ཆེན་རྣམས་སུ་བཞུགས་དུས་ཐུགས་དྲག་ཤྙིན་ཏུ་ཚ་
བས་སུས་ཀང་བསེན་དཀའ་བ། མྙི་ཆེན་དང་། ཕྱུག་པོ་དང་། དཔོན་ཆེན་རྣམས་དང་འཕྲད་ན་དབུ་མནབ་གཟན་གྱྙིས་བཏུམས་ནས་བཞུགས་པ་ལས་ཞལ་མྙི་སོན་ཞྙིང་གསུང་མྙི་འབྱོན་པ་དང་།
ཞལ་ཟས་ཁམ་གང་མེད་ཀང་དཔེ་གཟྙིགས་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞུགས་པ་ལས་ཁ་ཟས་འཚོལ་བའྙི་རོལ་བ་སངས་པ་སོགས་བྱ་བལ་འཇྙིག་རེན་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའྙི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ན་བསྐྱངས། རྨུགས་སངས་སུ་བཞུགས་དུས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མྙི་མཛད་པར་ཐུགས་བརེ་བ་དང་། དགྱེས་པ། ཞལ་རས་འཛུམ་མུལ་གྱྙིས་དགོན་པའྙི་གྲྭ་ཚང་ལ་བཅའ་ཁྙིམས་དང་། ཕན་པའྙི་ཞལ་བཀོད་དང་། སྐྱེ་བོ་སུ་བྱུང་རྣམས་ལ་རེ་བ་བསངས་པ་ལས་བཀའ་བཀོན་གང་ཡང་མེད་པར་བཞུགས་སོ།།
དཔལ་ཡུལ་དུ་ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་སྒང་དུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་
སོགས་ལ་མདོ་འགེལ་གཟྙི་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་ལན་གཅྙིག་ཞྙིབ་ཁྙིད་མཛད། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་ཉྙིན་ཁ་ཤས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་དཀའ་གནད་སོ་སོའྙི་ཕོགས་ཀྙི་བགོ་
གེང་མཛད། བྱ་བལ་བས་བ་མ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བསོད་བསྔགས་མཛད་པར་བཤད། རེ་འདྙི་རེ་བཙུན་མྙི་ལ་རས་པའྙི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་ཡང་གགས་ཤྙིང་། གོང་སྨོས་ཀྙི་ལེགས་བཤད་དག་གྙིས་གཙོའྙི་བསན་བཅོས་ཀང་མང་དུ་བརམས་པས་གསུང་པོད་རྒྱལ་སྲྙིད་སྣ་བདུན་གྱྙི་གངས་ཚད་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་ལོར་རྒྱ་དམག་གྙིས་ཁྙིམས་ཁང་དུ་ཁྙིད། ལམ་བར་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

13

དུ་བྱ་རྒོད་ཞྙིག་གྙིས་ལྡྙིང་འཁོར་བྱས་ཏེ་གཤོག་རེ་ཁོང་ལ་རེག་ཙམ་བྱས། བཙོན་བདག་རྣམས་ཀྙིས་ཁྱོད་བ་མ་བཟང་ན་བྱ་རྒོད་འདྙི་ཇྙི་བཞྙིན་འཕུར་དགོས་ཟེར་ནས་ཁེལ་བགད་བགྱྙིས། ཅུང་ཙམ་ནས་ས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཞབས་སྐྱྙིལ་ཀྲུང་དང་ཕག་མཉམ་བཞག་མཛད་པ་ཙམ་ནས་སད་ཅྙིག་གྙིས་སྐུ་འདས་པས་འཆྙི་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བའྙི་གང་ཟག་གོ །སྐུ་གདུང་ས་དེར་བསྐྱུར་པ་ཉྙིན་ཁ་ཤས་ནས་སྐུ་གདུང་ཇྙི་ལྟར་བཙལ་ཀང་མ་རེད་པར་བཤད་དོ།།

དུང་དཀར་མཁན་ཆྱེན་དཀོན་མཆོག་བོ་གྲོས།

མཁས་བཙུན་དབང་པོ་དུང་དཀར་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བ་གོས་ནོ ། རབ་ཚེས་མེ་མོ་ ྙིལུག་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1907ལོར་ཡབ་གཡུང་ཤུལ་ཚེ་རྙིང་དབང་འདུས་དང་། ཡུམ་ཨ་པང་བཟའ་བསམ་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཀྙི་སེང་དུ་ཨ་བོས་པད་འདུས་ཞེས་པ་ལས་ཡ་གེ་འབྙི་ཀྙི ག་བསླབས། སང་སང་དབོན་པོ་པདྨ་རོ་རོ་ལས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའེ་ལུགས་ ྙིཀྙི་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ཁ་ཁང་དང་། མུན་ཁང་དང་། སྒ་སྦྱོང་དང་། རྨྙི་ལམ་དང་། ཞྙིང་ཁམས་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་བངས་པས་ཉམས་རོགས་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས།
རོ་གྲུབ་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་བོ་བཟང་རྙིན་ཆེན་
དུ་གསོལ། དབལ་ཤུལ་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་སམ་དཔལ་འབྱོར་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྙིན་སོགས་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའྙི་དབུས་ནས་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཏེ་སྤོད་ལམ་ཞྙི་དུལ་གྱྙིས་
དམ་ཆོས་འདུལ་བ་བཞྙིན་མཛད་པས་བཙུན་པའྙི་ཚད་དུ་གེང་། བག་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསན་འཛིན་སན་གགས་ལས་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལུང་གསན། སབས་ཤྙིག་རེ་དེ་ལ་ཞོ་ཟེའུ་གང་ཕུལ་བས། རེན་འབེལ་ལེགས་པར་འགྙིགས་ཏེ་རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་མ་འོངས་པར་བསན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་ལུང་བསན།
མགར་བ་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་འོད་གསལ་དང་། ཀླུ་ཤུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

14

སྒོན་མེ་དང་། ཨ་མེ་མཁན་པོ་པདྨ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དང་། སེར་ཤུལ་མཁན་པོ་ངག་དབང་སེ་རོ་གྲུབ་ཆེན་དགོན་གྱྙི་མཁན་ཆེན་རྣམ་བཞྙི་དང་། སེ་ར་དགོན་པའྙི་རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་པོ་རྙིན་པོ་ཆེ་དམ་ལོ་དང་། སྟུག་རྒྱའྙི་མཁན་པོ་སྒ་དབྱངས་སོགས་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསེན་ནས་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། རྒྱུད་སེ་བཞྙི་དང་། སན་ངག་སར་རྙིས་སོགས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྱུར།

དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ལྗགས་
ལུང་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྣམས་གསན། གཞན་ཡང་ཨ་པང་གཏེར་ཆེན་འཕྲྙིན་ལས་གྙིང་པ་དང་། རོང་གཏེར་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མ་རྣམས་ཀྙིས་ཟབ་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་བདག་པོར་ལུང་བསན་ཏེ་བཀའ་ལུང་དབང་ཁྙིད་ཀྙི་གདམས་པ་གཏད་པས་ཆོས་དེ་དག་གྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་ཁ་ལོ་བ་ཡང་གནང་། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའྙི་ཟབ་གཏེར་གནས་ལུགས་གཅེར་མཐོང་དང་། འབའ་མདའྙི་བསྡུས་གྲྭའྙི་སྤྙི་དོན་རྙིན་ཆེན་སྒན་མེའོྙི་སར་ཤང་གསར་དུ་བཞེངས། ཤར་རྒྱལ་བ་དུང་དཀར་དགོན་གསང་ཆེན་ ྙི སྨྙིན་གོལ་གྙིང་དུ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའྙི་སྒོ་ནས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་ཉྙིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས། ལྷག་པར་དུ་མྙི་དབང་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོ་གཙང་སྨད་ལགས་སྲས་ཀྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་
གཙང་རོང་དུ་དགོན་ཁག་བཞྙིའྙི་སྤྙི་དགོན་གཙང་རྒྱལ་མོ་གསེར་ཐང་དུ་བཤད་གྲྭ་དང་སྒྲུབ་གྲྭ་བཙུགས་ཤྙིང་མྙི་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། ཞྙི་ཁོའྙི་རོགས་རྙིམ་སོགས་གྱྙི་བཀའ་ཁྙིད་གནང་། ཞལ་སློབ་ཀང་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་འཇམ་དབྱངས་བོ་གོས་དང་། མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའྙི་མཁན་པོ་དང་སློབ་མ་མང་པོ་སྐྱེད་བསྲྙིངས། བོད་དུས་འགྱུར་དང་། རག་གསར་ ྙི སབས་སུ་བགང་བྱ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་། བསན་པ་སླར་དར་ལ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་བྱོན་ནས་དུང་དཀར་དགོན་གྱྙི་བསན་པའྙི་གཞྙི་གསར་ཏུ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

15

བཙུགས་ཏེ་རེན་བཞེངས་དང་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱྙི་བགྱྙི་བ་ཕྲག་ཏུ་བཞེས། རབ་རྒྱལ་ལགས་སྤེལ་ལོའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཞྙི་ལ་དབུ་བརམས་ཏེ། དགེ་འདུན་འདུས་པའྙི་སེ་སོང་ཕྲག་ཙམ་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་སེ། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཞྙིར་སློང་མཛད།
དེ་ནས་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དཔལ་བཟང་
པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ། སྔ་གཞུག་ཏུ་ཁོང་གྙི་མདུན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་བ་མ་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའྙི་སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་ཀྙི་གདམས་པ་དང་། གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་བཀའ་ཡོངས་རོགས་འདུས་པ་དང་། ཕུར་པ་ཡང་གསང་ཁོས་པ་དང་ཡང་གསང་སྤུ་གྙིའྙི་དབང་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། རེའྙི་ལམ་རྙིན་ཆེན་མོའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་དང་། མཚོ་རྒྱལ་ཚེ་དབང་དང་། གོ་ལོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའྙི་དབང་དང་། འཕགས་པ་གར་དབང་ལྷ་དགུའྙི་དབང་དང་། ཕུར་བ་མགུལ་ཁུག་མའྙི་དབང་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞྙི་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་ལུང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། ལགས་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་ཟླའྙི་མདུན་ནས། བདུད་འཇོམ་གཏེར་ཁའྙི་ཁོས་མའྙི་དབང་ཆེ་འབྙིང་ཆུང་གསུམ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱྙི་དབང་དང་། ཚེ་དབང་བཅས་གསན། རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1981ལོར་འདུས་སེ་སོང་ལ་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་གཏེར་ཆེན་ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་ཆེན་
མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཀྙི་དབང་བསྐུར། དུང་དཀར་གསང་ཆེན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་དུ། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། དབྱར་གནས་དང་། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པའྙི་དུས་དྲན་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོ་སོགས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྔ་སྲོལ་རྣམས་སླར་གསོ་མཛད།
གཞན་ཡང་ཀུན་རྙིག་གྙི་དབང་དང་། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའྙི་བ་སྒྲུབ་སོར་

གསུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ་དང་། ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ར་མགྙིན་གསང་བ་འདུས་པ་སེ་འདུས་པ་རྣམ་བཞྙི་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྣམས་ཀང་གནང་ངོ་།།ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བར་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྙི་ཆོས་ཚོགས་རྣམས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

16

བཙུགས། དུང་དཀར་སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ་མཆོག་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་མཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་དང་དབོན་སྤྲུལ་ཕུར་རྒྱས་གཉྙིས་ལ་དུང་དཀར་དགོན་པའྙི་བསན་པ་ཡོངས་རོགས་གཏད་

མཐར། དགུང་ལོ་གྱ་དགུ་པ་བོད་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཕག་ལོའྙི་ཟླ་བ་ལྔ་པའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་སེ་སྤྙི་ལོ་1995 ལོར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་ཀྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།

སྐུ་ཆྱེན་ཀརྨ་ཐྱེག་མཆོག་སིང་པོ།

དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་དྲྙི་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1908ལོར་ཡབ་གཙང་རོང་གཏེར་འབྱྙིན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། ཡུམ་འབྲུག་པ་འག་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རོེའྙི་སྲས་མོ་ཨ་དཔལ་གཉས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཀརྨ་བཅོ་ ྙིལྔ་བ་མཁའ་ཁྱབ་རོ་རེ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་བ་མ་ཟུང་གྙིས་རེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་
སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་། ཀརྨ་བཅོ་ལྔ་པས་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་དྲྙི་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། ཞབས་བརན་གྱྙི་ཤྙིས་པའྙི་མེ་ཏོག་འཐོར།
སྐུ་གོང་མའྙི་གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་གསེར་ཁྙིར་བཀོད། གྲུབ་དབང་རྙིག་
འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་དང་། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་སོམ་བཞེས། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱྙི་དམྙིགས་ཁྙིད་མུན་ཁང་དང་། ཁ་ཁང་དང་། སྒ་སྦྱོང་དང་། རྨྙི་ལམ་སྦྱོང་བ་དང་། ཞྙིང་ཁམས་ལྔ་སྦྱོང་བཅས་ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། རཏྣའྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའྙི་སྒོ་ནས་བ་མ་ཆོས་སྐུའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུའྙི་སྒྲུབ་པ་སེ་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའྙི་ཁྙིད་དང་། མདོ་དབང་སྨྙིན་ལུགས་རོ་རེའྙི་ཐེམ་སས་དང་། ཁམས་ལུགས་དཀྙིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའྙི་འཇུག་ངོགས་སོ་སོ་དང་།
རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་དང་། གནམ་ཆོས་དང་།
རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

17

སྒྲུབ་དབང་དང་། གསང་རོགས་སྒྲུབ་དབང་བུམ་པའྙི་རྒྱ་ཅན་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་རོགས་ཆེན་གྱྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་། གཏོ་མདོས་ཉེར་མཁོའྙི་སོར་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་གསེར་ཆོས་མཐའ་དག་དང་། རེ་ཉྙིད་ལ་བཞུགས་པའྙི་ཆོས་ཚུལ་ཕལ་ཆེ་བའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་གསན། རོགས་ཆེན་
མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་འོད་ཟེར་ལས་སོམ་གསུམ་དང་། སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དང་། དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་དང་། གསང་སྙིང་དང་རོགས་ཆེན་སོར་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསན་བསམ་མཛད།
དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་པདྨ་དབང་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གྙི་
དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས་པའྙི་མཚན་ཀརྨ་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྙི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར། ཡབ་མེས་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ལས་རོགས་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་དང་། སྐུ་ཡྙི་ཞང་པོ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་དེའྙི་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱྙི་སོར་དང་། ཡབ་རེ་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཚང་གྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་ལས་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་
རྒྱུན་དང་། གདམས་ངག་མཛོད་སོགས་ཟབ་བཀའ་དུ་མ་དང་། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། མཁན་ཆེན་མཁྱེན་བརེའྙི་བོ་གོས་ལས་རོ་རེ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་ཆེའྙི་རྒྱུད་འགེལ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རོ་རེ་ལས་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གསན་པ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་
བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙི་དང་། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཐུགས་ཉམས་སུ་བསར་བས་མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་བཀའ་ལུང་གསེར་གྱྙི་ཅོད་པན་སྤྙི་བོར་བཏེགས་ཏེ་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས། སློབ་ཚོགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

18

འདུས་པ་རྣམས་ལ་མང་ཉུང་ཡུལ་དུས་དབང་པོའྙི་བྱེ་བག་དང་མཐུན་པར་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཁྙིད་རྒྱས་འབྙིང་དང་། ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། མདོ་དབང་དང་། དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་བསྩལ། གོ་འཇོ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་བྱོན་ནས་དེ་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་སེ་མང་པོར་རེན་ར་ཐེབས་བཞག་དཔག་མེད་མཛད་པ་སོགས་

འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་བསྒྲུབས། རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་མཛད།
ཁྱད་པར་དུ་རེ་གོང་མའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་རྒྱུན་ལེགས་པར་སྐྱོང་བའྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་
མོས་བཀའ་མ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དང་། མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་ཆོས་སོར་པོད་བཅུའྙི་པར་ཤྙིང་སོགས་གསུང་རབ་མང་པོའྙི་སར་གསར་དུ་བཞེངས། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་ཀ་བསྙི ན་ཆེན་སོགས་ ེ ར་གསུམ་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་རགས་ཐོན་མཛད། དགུང་གངས་ཞེ་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ལུག་ལོར་རྒྱ་ནག་གྙི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅན་དུ་ནང་བྙི སན་འཐུས་མ་ཚོགས་ཆེན་ ྙི གྱྙི་ཚོགས་འདུར་བྱོན། ཕར་གདན་སར་ཕེབས་ ྙིརེས་རྒྱལ་བསན་མྙི་ཉམས་པའྙི་ཆེད་དུ་གསུང་རབ་དག་སྒོག་སོགས་ལས་བཞྙིའྙི་རྙིམ་གོ་གངས་མང་བསྒྲུབས།

མེ་སྤེལ་ལོར་རྨུགས་སངས་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་འགའྙི་རྒྱུན་གསན་པ་དང་།
སྔར་མདོ་འགེལ་ཆེན་མོ་པོད་བཞྙི་སར་བཞེངས་ཀྙི་དབུ་བཟུང་བ་དེའྙི་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད། ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཁྙི་མུན་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་རྡུང་རེག་དང་སན་ཚེར་སོགས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས། མཐར་དགུང་གངས་ང་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་ལོའྙི་ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
རེ་འདྙིའྙི་ཞལ་སློབ་ལ། སྐྱབས་ར་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀེྙི་སྒ་དབྱངས་
དང་། མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་དང་། རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

19

བོ་གོས་དང་། བག་དམར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྐྱབས་རེ་མགར་ཀོང་གཏེར་སྤྲུལ་པདྨ་བདེ་ཆེན་མཁའ་ཀོང་ཡངས་པ་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་།

མཁར་ར་བ་མ་མཁས་དབང་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་དང་། པེ་ཤག་མཁན་པོ་པདྨ་དང་། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁས་དབང་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་དང་། སོ་ལྙི་མཁན་པོ་རོ་རེ་སོགས་སློབ་ཚོགས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཏོ།།

རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆྱེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀི་སྱེངྒྱེ།

རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་བམ་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་མྙི་
ཕམ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རྨུགས་སངས་ཚེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དབོན་པོའྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1908 ལོར་འཁྲུངས། ཀརྨ་བཅོ་ལྔ་པ་མཁའ་ཁྱབ་རོ་རེ་དང་། འཇུ་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཉྙིས་དགོངས་པ་གཅྙིག་བབས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་སྐུ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མའྙི་ཐུགས་ཀྙི་སྤྲུལ་པར་ངོས་བཟུང་། ཚེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་དང་། འཇའ་ཚོན་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན།
དགུང་གངས་བཅུ་གཅྙིག་པར་རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། དེར་ལོ་གཉྙིས་ལ་
མཁན་པོ་ཨ་བུ་ལྷ་སྒང་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བོ་ལྡན་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ། དབུ་མ་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། དེ་ནས་རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་འོད་ཟེར་རྨུགས་སངས་སུ་ཆེད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་དེ་ལས་བར་སྤོད་དང་། སན་ངག་དང་། དབུ་ཕར་འདུལ་མངོན་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་ཐོས་བསམ་གཟྙིགས་པ་ཕུལ་ཕྙིན་གནང་། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་ཕག་ལོར་གནས་རྒྱབ་མཆོག་སྤྲུལ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་གནམ་ཆོས་དབང་
ལུང་ཡོངས་རོགས་གསན། ཕྙིས་དགུང་གངས་ཉེར་བརྒྱད་པར་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཡོངས་
རོགས་གནས་རྒྱབ་མཆོག་སྤྲུལ་ལས་གསན། དེ་དུས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་དེ་མ་སྤྲུལ་བོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

20

བཟང་མདུན་ནས་གསན་ཏོ།།
དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་པ་ལ་སླར་རོགས་ཆེན་དུ་ཕེབས། རོགས་ཆེན་ལྔ་པ་ཐུབ་བསན་
ཆོས་ཀྙི་རོ་རེའྙི་མདུན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སོར་དང་། ཉྙི་གགས་གཏེར་ཆོས་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། མཁན་པོ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བོ་ལྡན་ལས་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་དང་། མཛོད་བདུན་སོགས་གསན་ནས་ར་བའྙི་བ་མ་གཅྙིག་པུར་བཟུང་ངོ་། །དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་པ་ཆུ་སྤེལ་ལོར་རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་མདུན་ནས་གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱབ་བརེན་དང་བཅས་པ་གསན།
དགུང་ལོ་ཞེ་གཉྙིས་པ་ས་གང་ལོར་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་
མདུན་ནས་གདམས་ངག་མཛོད་དང་། མཆོག་གྙིང་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་
གསན། རེ་འདྙིས་གཞན་དང་མྙི་མཉམ་པའྙི་བརྙི་བཀུར་དང་བསྔགས་བརོད་གནང་ངོ་།།
གཞན་བ་སྤྲུལ་མཁན་པོ་མང་པོ་ལས་དབང་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན་ཞྙིང་བཀའ་བརྒྱད་
བསེན་ཆེན་གྱྙིས་གཙོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་མང་པོ་མཛད། རྒྱུན་པར་བསེན་སྒྲུབ་དང་འཕྲྙིན་ལས་བཞྙིའྙི་སྒོ་ནས་གཞན་ཕན་འབེལ་ཚད་དོན་ལྡན་དུ་བགྱྙིས་པས་མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རགས་སྣ་ཚོགས་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར། རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་ཞེས་སན་པའྙི་གགས་པས་ཕོགས་ཀུན་ཁྱབ་ཅྙིང་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱྙི་འདྙི་ཕྙིའྙི་བོ་གཏད་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པར་གྱུར། དཀོན་འབར་དུ་རཏྣའྙི་ཕུར་པའྙི་བསེན་ཆེན་བཏང་སབས་སྒྲུབ་ཕུར་ལས་མེ་འབར་ཞྙིང་གཡོ་འགུལ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་སྒྲུབ་དུ་མའྙི་སབས་སུ་གཏོར་མ་བདུད་རྙིར་ཞུ་བ་དང་། མར་མེའྙི་མར་ཁུ་ལས་པདྨ་དང་བཀྲ་ཤྙིས་རགས་བརྒྱད་ཀྙི་རྙི་མོ་བྱུང་བ་དང་། མཆོད་ཕོར་གྱྙི་སྐྱེམས་སེང་རོ་རེའྙི་རྙི་མོ་རང་བྱུང་དུ་སྣང་བ་སོགས་དངོས་གྲུབ་བརེས་པའྙི་མཚན་མ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།།
དམ་པ་འདྙི་རྨུགས་སངས་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་། རབ་རྒྱལ་
ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོར་སྒྲུབ་ཁང་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་འདུ་ཁང་རྙིང་པ་བཤྙིག་ནས་ཤུལ་ཏུ་མཐོང་གོལ་བསམ་གྲུབ་ལྷ་ཁང་ནང་རེན་སངས་རྒྱས་སོང་སྐུའྙི་ལོགས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

21

བྙིས་དང་། སོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་པ་དང་། གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སྐུ་ཐོག་ཚད་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས། གནམ་ཆོས་པོད་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་ཤྙིང་སར་གསར་དུ་བརོས་པ་སོགས་རེན་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཞེངས་སོ། །ཁོང་གདན་སར་བཞུགས་པའ་འྙི ཕྲྙིན་ལས་ཀས་དགེ་འདུན་ ྙི གྱྙི་ས་འཕེལ་ཞེྙིང་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་བཅས་པར་བྱང་ཆུབ་པའྙི་མཁས་པ་མང་པོ་བྱོན་པས་མཁས་པའྙི་འབྱུང་གནས་རྨུགས་སངས་ཞེས་པའྙི་གགས་པ་ཐོབ་བོ།།
རབ་རྒྱལ་ཆུ་འབྲུག་ལོར་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན། ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་སོགས་ནས་སྐུ་དྲག་
དང་བ་ཆེན་མང་པོས་རེད་བཀུར་ཕུལ་ཞྙིང་དབང་ཆོས་ཞུས་པས་སན་གགས་དང་གདུལ་བྱ་རྒྱས་པར་གྱུར། འབྙི་བརྒྱ་དང་ལུག་ལྔ་བརྒྱ་རེན་ཐེབས་སུ་བཞག་སེ་བྱང་གནམ་མཚོའྙི་སྔགས་ཀྙི་སྒྲུབ་སེར་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་ཆེན་བཙུགས། གཙོ་སྐུ་རེ་རེ་གསེར་རྙིས་ཡོད་པ་ཅན་གྱྙི་དཀྙིལ་ཐང་ཕོ་བང་དགུ་རོགས་བཞེངས། ནག་ཆུ་བྱ་ཏོ་ར་ཕུར་ཇོ་མོ་དགོན་བཏབ་པས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཐོག་མར་དབུས་གཙང་དུ་བྱུང་བ་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་གྱུར། སྔ་མོ་ཡར་རེ་ཨོ་རྒྱན་གྙིང་པའྙི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་གནས་ཡར་ཀླུང་སྣེ་གདོང་བན་གཙང་གྲྭ་ཚང་དེ་བོད་ཀྙི་ས་གནད་གལ་ཆེན་དུ་བཟུང་སེ་བོད་གཞུང་ནས་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ལ་བསྐུལ་བ་ལྟར་བོད་ཁམས་བདེ་བའྙི་ཕྙིར་བུམ་གཏེར་མང་པོ་བསྒྲུབས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའྙི་གནས་ཆེན་མང་པོར་གཞན་གྱྙིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་བུམ་གཏེར་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་སྦས། གངས་རྙི་ཐོད་དཀར་དང་། ཁ་འབྲུག་ཏུ་བདུད་རྙི་ཆོས་སྨན་གྱྙི་སྒྲུབ་པ་བཙུགས། ལྷ་སའྙི་ལགས་པོ་རྙིར་གུ་རུའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས།
དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་ང་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་ལོར་བསམ་ཡས་མཆྙིམས་ཕུ་ནགས་ཀྙི་
དུར་ཁོད་དུ་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་དབྱྙིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ། །དེས་ན་རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་ཐོག་དང་པོ་དཔལ་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་རང་ཉྙིད་དང་། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་བཞུགས་པའྙི་འཇྙིགས་མེད་ཀུན་བཟང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

22

གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གྲོས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གོས་ནྙི། ཁང་རྒན་
སྔོ་ཁོག་ཏུ་ཡབ་གད་ཞབས་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་རྙིང་དང་ཡུམ་ཡར་བཟའ་བསོད་ནམས་མཚོ་ཟུང་གྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ས་ཕོ་སྤལ་ཏེ་སྤེ་ལོ་1908ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀྙི ག་བོར་བསན་པ་ཙམ་གྱྙིས་
ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཀཿཐོག་སྙི་ཏུ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོས་མདོ་ཤུལ་བ་མ་པདྨ་རབ་གསལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། ཀུན་བཟང་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དར་ཐང་འདྙིར་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྤན་རས་གཟྙིགས་དངོས་ལྷ་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བསན་འཛིན་ལས་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་
ཡོངས་རོགས་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ། འཇའ་ཚོན། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་། རོ་རེ་ཕྲེང་བ་རྣམས་གསན། ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་དང་། ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན། གར་འཆམ་རྣམས་བྱང་བར་བསླབས།
དགུང་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་པ་ས་ལུག་ལོར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་ཏུ་མཆོད་དེ་བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུ་དང་། གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་ལུང་གསུམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན། དར་ཐང་དུ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་ཚེ་རྙིང་རོ་རེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་
དང་། ར་རླུང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་ཁྙིད། ནང་ཆོས་རྣམ་ལྔ། ཨ་ཆོས་བཅུ་གསུམ་སོགས་རང་ལུགས་ཀྙི་དབང་དང་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཏེ་ཐུགས་དམ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྙིན་མཛད།
རེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་འགེལ། དབུ་མ་སོགས་
གཞུང་ཁྙིད་དང་། རྒྱལ་བཀའྙི་ལྗགས་ལུང་། གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་། གནམ་ཆོས། རཏྣ། འཇའ་ཚོན། དགོངས་འདུས། དགོངས་ཟང་། བདུད་ཀོང་གཏེར་ཁ། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག །སྙིང་ཐྙིག་ར་རླུང་། གཏེར་ཁ་གོང་འོག་བཀའ་བརྒྱད་སོགས་ཟབ་གཏེར་དུ་མ་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུ་སོགས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

23

ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་རྒྱབ་རེན་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་ངོ་མཛུབ་ཁྙིད་ཀྙི་མན་ངག་ལ་སོགས་པའྙི་ཟབ་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན་ཅྙིང་། དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་བཞེས་ཏེ་
ཤཱཀའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས།
མཁས་མཆོག་གདོང་ངེ་མཁན་རྒན་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་ར་འགེལ། དབུ་
མ། འདུལ་བ། གསང་སྙིང་། ཡེ་ཤེས་བ་མ། ཡོན་མཛོད་ར་འགེལ། རེའྙི་ལམ་རྙིམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་གསན་སྦྱོང་མཛད། ཀླུ་ཤུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་མེ་ཏོག་ལས་ཕར་ཕྙིན་རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན། གསེར་འཕྲེང་། དྲང་ངེས་ལེགས་སྙིང་། གསང་འགེལ་མཛོད་ལྡེ་སོགས་ལ་སྦྱངས། གཞན་ཡང་གཙང་བ་གྲུབ་རྒན་དང་། ཁ་དགེ་སློང་རྙིན་པོ་ཆེ། ཨ་སྐྱེས་གཏེར་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤོད་གྙིང་པ། སྦ་རོད་སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ། ཨ་པང་གཏེར་ཆེན་རྣམས་ལས་ཀང་དབང་ལུང་མན་ངག་གངས་མེད་པ་གསན།
དེ་ལྟར་གསན་པ་རྣམས་ཀང་གསན་ལོ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་སྐུ་ཆྙིངས་
ལྷོད་མེད་དང་གཟྙིམ་སངས་ཏེ་ཉྙིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལྷག་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་དང་། སྒོམ་མེད་ཀྙི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་སྦྱངས་པས་བསྐྱེད་རོགས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྙིན་ནས་གྲུབ་པའྙི་གོ་འཕང་བརེས་ཤྙིང་། ཡྙི་དམ་ལྷས་ཞལ་གཟྙིགས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་བན་དུ་ཁོལ་བ་དང་། ལས་བཞྙི་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའྙི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། དགོན་འདྙིར་བསན་པའྙི་བདག་པོའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྙི་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ། འཇའ་ཚོན། དགོངས་འདུས། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ། ཀར་གྙིང་ཆོས་སོར། སྙིང་ཐྙིག་སོར་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། གཏེར་མཛོད་ལྗགས་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ། སྔོན་འགོ། ཞྙིང་ཁྙིད། རོགས་ཆེན་སོར་སོགས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་གནང་བས་མཚོན་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་དབང་ལུང་ཆོས་ཁྙིད་བོའྙི་ར་བ་ལས་འདས་པ་གནང་སེ་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པས་བསན་པར་སྨན་པའྙི་མཛད་འཕྲྙིན་བ་མེད་བཞག།
གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཆེན་མོའྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། གར་འཆམ་སོགས་ཀྙི་སྐུ་ཁུར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

24

བགང་བྱ་དུ་མར་བཞེས། དངུལ་འགྱེད་དང་ཐེབས་འཇོག། འཆམ་དང་དབྱངས་རོལ། ཐྙིག་དང་རྡུལ་ཚོན། ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་མཛུབ་ཁྙིད་དང་། མཚམས་གྲྭ་རེན་བརེན་པ་ཞྙིག་གསོས་མཚོན་རེན་མཆོག་མང་པོ་བཞེངས། རྒྱལ་རོང་དང་། རྔ་ཡུལ། ཡོ་སག་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་དབང་ལུང་ཆོས་ཁྙིད་དང་། སྐུ་འགྱེད། ཐྙིག་རྡུལ་གར་དབྱངས་ཀྙི་ཞལ་ཁྙིད་སོགས་བསྩལ་ཏེ་དངོས་བརྒྱུད་ཅྙི་རྙིགས་ནས་བསན་པར་སྨན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེ། ཁོང་ཉྙིད་ལ་གྲྭ་ཚང་ཡུལ་སེའྙི་དད་གུས་ཆེ་ཞྙིང་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་གཟྙིགས་པ་མཐོ། དེ་ལྟར་བསན་
འགོའྙི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་མཐར་རེ་ཞྙིག་ཡུལ་འདྙིའྙི་གདུལ་བྱ་རོགས་པའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་རབ་རྒྱལ་
ས་ཕག་ལོར་དུས་ཀྙི་འགྱུར་བ་རྩུབ་པོ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏེ་ཟྙི་ལྙིང་བཙོན་ཁང་དུ་གཟུགས་སྐུ་ཞྙི་བའྙི་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།

ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པདྨ་འཇིགས་མྱེད།

གནས་བརན་དམ་པ་ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ས་བྱ་སེ་ཕྙི་ལོ་1909ལོར་གསེར་ཡུལ་བག་དམར་ཚོགས་ཤུལ་དུ་ཡབ་ཨ་ལགས་འབྙི་ཡྙི་གདུང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་གདོང་གགས་བཟང་དང་། ཡུམ་ཞར་བཟའ་སྣང་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་མཆེད་ལམ་དགུ་ཡྙི་ཐོག་མ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བདུན་པ་ཙམ་ལ་གདོང་བ་མ་གོལ་འཛིན་ལས་འབྙི་ཀོག་བསླབས་ཤྙིང་སྔོན་འགོ་གསན་ཅྙིང་། འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མར་སྦྱངས།
དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་ཙམ་ལ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་གྙི་མདུན་ནས་
བསེན་པར་རོགས་པས། མཚན་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ཅེས་གསོལ། མཚན་བསྡུས་ཏེ་གདོང་བ་མ་པད་ཁོའམ་པད་འཇགས་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ ྙིལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་མན་ངག་སྨྙིན་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རོགས་པར་གསན་པས་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་ཉྙིད་ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་ར་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

25

བའྙི་བ་མར་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་སུ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་རོགས་པར་གསན་སྒོམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་བཅའ་
འབུད་རྡུང་དབྱངས་དང་། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ལག་ལེན་སོགས་ཚུལ་བཞྙིན་བསླབས་ནས་ཧོར་ཤུལ་དགོན་དུ་དེ་དག་གྙི་ཕག་སྲོལ་བཙུགས།
གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། ཀཿཐོག་ཏུ་སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོན་ཆོས་
ཀྙི་རྒྱ་མཚོ། དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ། ཀཿཐོག་མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ། ལགས་ཀོང་གཏེར་སྲས་ར་རོ་དེ ག་འདུལ། མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷ་སོགས་དམ་པའྙིྙི་སྐྱེས་བུ་དུ་
མ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས་པ་དང་། ཐོས་དོན་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ལོ་མང་པོར་བཞུགས་ཏེ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་གངས་མང་ལ་དབང་ལུང་གཞུང་ཁྙིད་ཀྙི་ཆོས་ཆར་ཕབ།
བདག་ཅག་གྙི་འདྲེན་པ་དམ་པ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལ་
དར་ཐང་རྙི་ཁོད་བ་བང་དུ་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་གནང་བ་དང་། ཁོང་གྙིས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས་དུས་ཀྙི་གསང་སོན་མཛད་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་གསུང་འབུམ་ལ་སོགས་པའྙི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གནང་བས་སྐྱབས་རེ་རོ་རེ་འཆང་
གྙི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གྱུར།
གཞན་ཡང་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་དང་། རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་
གོས། སྦ་རོད་ཡང་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད། གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གོས་སོགས་སྐྱེ་སྤྲུལ་དུ་མའྙི་ཆོས་བཀའ་གསན་པའྙི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གྱུར། ཧོར་ཤུལ་དགོན་གྱྙི་དབུ་ཆེན་ལོ་གསུམ་ལ་གནང་། ཧོར་ཤུལ་འཇམ་དཔལ་སྨྲ་སེང་གྙི་གནས་སུ་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། བཀའ་ཆོས་ཀྙི་ལུང་རྒྱུན་དང་། ཟབ་ཆོས་དུ་མའྙི་ཁྙིད་རྒྱུན་བཙུགས། ཡུལ་འབངས་སྤྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

26

ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་མ་ཎྙི་དང་། ས་ཏྭའྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྙི་ཆོས་ཚོགས་དང་། སྨྱུང་གནས་དང་། དགེ་སྙིག་བང་དོར་གྱྙི་ཞལ་གདམས་གནང་སེ་ཆོས་ལམ་དུ་དྲངས། དབྱར་དུས་འབྙི་ཆུ་ཤྙིན་ཏུ་བྲུག་པའྙི་སབས་ཤྙིག་ལ་ར་ལ་བཞོན་ནས་འབྙི་ཆུ་བརྒལ་ཏེ་མཁན་པོ་ངག་ཆུང་ཚང་མཇལ་དུ་ཕེབས་པས་འབྙི་ཆུས་མ་འཁྱེར་བ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་འདྲ་བའྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡང་དུ་མ་མངའ། གོག་སྦྱྙིན་དང་། འབོག་པའྙི་བེའུ་རོལ་ཚེ་ཐར་དང་། བྱྙི་ལོང་གྙི་གསོག་ཕུག་ལེན་པ་འགོག་པ་དང་། རྔོན་དང་། རྐུན་འཕྲོག་དང་། དུད་ཆང་གཅོད་པའྙི་འགོ་དོན་ཁོ་ནའང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ངོ་།།
མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་སྨན་ཡྙིག་དང་། སྨན་ཆས་སོགས་གནང་སེ་གསོ་བ་རྙིག་
པའྙི་མཛད་པ་གནང་ན་སྨན་གྱྙིས་འབེལ་བ་ཐོགས་ཚད་ངན་སོང་དུ་མྙི་འགོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་འགོ་བ་ནད་པ་ལ་ཕན་པའྙི་གསོ་རྙིག་གྙི་འཕྲྙིན་ལས་བསྐྱངས་ཤྙིང་སྨན་ཡོན་ཁབ་ཙམ་མྙི་
བཞེས་པའྙི་གཞན་ཕན་མཛད་དོ།།

མགར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཀོང་ཡངས་རོ་རྱེ།

བདག་ཅག་གྙི་རྙིགས་བདག་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་མགར་ཀོང་མཆོག་སྤྲུལ་
རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་བདེ་ཆེན་མཁའ་ཀོང་ཡངས་པའམ་འགོ་འདུལ་གསང་སྔགས་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་
པོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་མོ་ཡོས་ཀྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1915 ལོར་ཨ་སྐྱོང་ཁང་རྒན་སེ་བའྙི་བར་གཞྙི་ཞེས་པའྙི་ས་ཡྙི་ཆར། ཁ་སོར་ཞེས་པའྙི་འབོག་སེར། ཡབ་ཁ་ཀུན་བཟང་བདེ་ལེགས་དང་། ཡུམ་གྙིང་བཟའ་ལྷ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཡྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་ནྙི་སྤྲུལ་གཞྙི་གསུང་རོ་རེ་པདྨའྙི་རང་གཟུགས་ར་མཆོག་ཁོ་བོའྙི་རྒྱལ་པོ་དབང་དྲག་ཧྱ་གྷྲ�་ཝ་ལ། སྤྲུལ་པ་དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་ཤཱ་རྙིའྙི་བུ་ནས། མགར་བ་གཏེར་ཆེན་པདྨ་ཀོང་ཡངས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྙི་ཟློས་གར་བསྒྱུར་བའྙི་བར་གོང་དུ་མགར་བ་གཏེར་སོན་པདྨ་བདུད་འདུལ་དབང་ཕྱུག་གྙིང་པའྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་ཇྙི་བཞྙིན་ཡྙིན་ཞྙིང་། རེ་འདྙི་ཉྙིད་ལང་གོ་ལོ་ཙཱ་བ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡྙིན་པར་རེ་ཉྙིད་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

27

ཀྙི་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས་ལ། ལུང་གྙིས་ཀང་གྲུབ་བོ།།
སྐུ་འཁྲུངས་ལོ་ནས་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེས་
མགར་བ་གཏེར་སོན་པདྨ་ཀོང་ཡངས་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཀོང་ཡངས་རོ་རེ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་བསྩལ། དགུང་གངས་གསུམ་པ་ལ་གཡག་ར་རྙི་ཁོད་དུ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་དངོས་བྱོན་དབུས་བཟའ་མཁའ་འགོ་ཆོས་ཉྙིད་བདེ་སྐྱོང་དབང་མོའྙི་དྲུང་དུ་བྱོན་པས་མགར་བ་
གཏེར་སོན་གྱྙི་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་ཡྙིན་པའྙི་བསྔགས་བརོད་མཛད། དགུང་གངས་དགུ་པ་ལ་མགར་བ་བ་མ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ཏེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས།
དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་སྐྱབས་
གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཆ་ཚང་
གསན། གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གོས་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལུང་ཡོངས་རོགས་

བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་པ་ནས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོའྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཕག་ཆེན་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་བཞེས་ཏེ་འབུམ་ལྔ་ཡང་ཚད་འཁྱོལ་བསགས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཚང་ག་དབང་ལུང་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ྙི བ་མ་དགོངས་འདུས་ཀ་དབང་ལུང་རྣམས་ ྙིགསན། གཞན་སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ། ཆགས་མེད་རྙི་ཆོས། དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ། འདུལ་བ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་མན་ངག་མང་པོ་གསན། ཕྙིས་སུ་ཡང་རེ་དེ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་ཆེན་པོའྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅྙིང་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ར་བའྙི་བ་མ་གཙོ་བོ་ཉྙིད་དུ་བཀུར། དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པ་ལ་གདོང་ངེ་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དཀོན་མཆོག་ལས་
ཚིགས་སྔ་མ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས་པས། མཚན་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

28

ཞེས་གསོལ། འདུལ་བ་གནམ་རེངས་དང་། སོམ་ཊྙིཀ་དཔག་བསམ་སེ་མ། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ། སྤོད་འཇུག། དབུ་མ་སོགས་གཞུང་ཁྙིད་དུ་མ་གསན། གཙང་བ་གྲུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྙིག་པ་ངོ་སྤོད་ཀྙི་མན་ངག་གསན། གྲུབ་ཆེན་གྱྙི་བཀའ་ལུང་ལྟར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའྙི་མདོ་ཁྙི་བརྒྱད་ལྗགས་བཟླས་མཛད། ཨ་སྐྱེས་གཏེར་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤོད་གྙིང་པའྙི་དྲུང་དུ་བགང་བྱ་གསུམ་ཙམ་ལ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་རོགས་ཆེན་མན་ངག་དགའ་རབ་སྙིང་ཐྙིག་ཆེན་མོས་གཙོའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་
བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་བས་རོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྣང་རྙིས་མེད་ཀྙི་རོགས་
པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། མགར་ཀོང་གཏེར་སྲས་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་སྐུ་གོང་མ་མགར་བ་གཏེར་
ཆེན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་གསན།
དབུས་གཙང་དུ་ལན་གསུམ་ལ་ཕེབས་ཤྙིང་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་གཙོའྙི་རེན་གསུམ་
དང་། སེ་འབས་དགའ་གསུམ། རྭ་སྒེང་། སག་ལུང་། བསམ་ཡས། ཁ་འབྲུག། རོ་སྨྙིན་དཔལ་གསུམ། ས་སྐྱ་བཀྲ་ཤས་ལྷུན་པོ་སོགས་གདན་ས་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་མཇལ་ ྙི ཕག་དང་། ཕག་འགྱེད་དང་། ཐེབས་བཞག་གནང་། རོད་བལ་མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་བདུད་འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་སོར་དང་། བདུད་འཇོམ་གོང་མའྙི་གཏེར་ཆོས་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་རྙིག་སོང་ངོ་སྤོད་ཀྙི་མན་ངག་སྔ་ཕྙི་གངས་མང་གསན། ལན་རེས་མའྙི་དུས་སུ་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཁར་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་པད་ཞྭ་དང་གུ་རུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའྙི་སྐུ་སོགས་གནང་སེ་སྔ་འགྱུར་བའྙི་བསན་དོན་དུ་ཐུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ལྟ་སྒོམ་ཀོང་དུ་གྱུར་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡྙིན་པའྙི་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། བསན་པ་སླར་གསོའྙི་དུས་སུ་ཡང་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེས་སྔ་འགྱུར་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པ་སྐྱོང་དགོས་པའྙི་ཆབ་ཤོག་དང་མཚམས་འདྲྙིའྙི་སྐྱེས་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་བསྐུར། དབུས་ཕེབས་ལན་རེས་མའྙི་སབས་སུ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དངུལ་ཊཾ་སོང་ཕྲག་བཞྙི་ལྷག་གྙིས་མང་འགྱེད་དང་། གོང་ས་རྒྱལ་བའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

29

དབང་པོ་བཅུ་བཞྙི་བ་ཆེན་པོ་ཚོགས་དབུས་སུ་ཕེབས་པའྙི་མདུན་དུ་རོ་ཚད་གསེར་གཞོང་མ་
ཞྙིག་གྙིས་གཙོའྙི་མཆོད་འབུལ་དུ་མ་ཕུལ། གངས་རྙི་ཐོད་དཀར་དུ་ཤུག་གསེབ་རེ་བཙུན་མར་ཕར་ལ་ཚེ་དབང་གནང་ཞྙིང་ཆོས་འབེལ་ཁ་ཤས་གསན། དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་གཙང་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མར་མཇལ་ཞྙིང་དུས་འཁོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན་ཏོ།།
རོ་གྲུབ་རྒན་གྱྙི་ལུང་བསན་ལས། དགོན་དེ་ཡྙི་བྱང་ཕོགས་རྙི་ཐང་མཚམས། །དཔལ་
བདུད་འདུལ་མཆོད་རེན་ཚད་གྲུབ་ན། །ས་དེ་རུ་བསན་འཛིན་བསན་པ་རྒྱས། །ཞེས་པའྙི་ལུང་བསན་ལྟར། དར་ཐང་དགོན་པའྙི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་བདུད་འདུལ་མཆོད་རེན་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་མཛད། དེ་བཞྙིན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྙི་རེན་གངས་མང་བཞེངས། རྒྱལ་རོང་གྙི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་དང་། མགོ་ལོག་དང་། རྨེ་བ་དང་། རྔ་ཡུལ་དང་། རོ་འཛི་སྨར་གསུམ་རྣམས་སུ་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་ཆོས་དང་གཞན་ཕན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རོང་གསར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན། ཨ་པང་གཏེར་སོན་དཔའ་བོ་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེ། གཏེར་སྲས་རོ་རེ་དག་འདུལ། རོ་གྲུབ་རྙིག་འཛིན་འཇའ་ལུས་རོ་རེ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཆོས་གངས་མེད་པ་གསན།
དར་ཐང་དགོན་དུ་དཀར་ཆས་ཅན་གཅྙིག་ཀང་གནས་མྙི་ཆོག་ཅེས་ལས་སྣེ་རྣམས་ཀྙིས་
ཞྙིབ་གཤེར་བྱེད་སབས། བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དྲུང་དུ་བྱོན་བཞེད་ཀྙིས་ཕག་རྒྱུ་མཐའ་དག་མཆོད་འབུལ་བྱས་ཏེ་ཕེབས་གབ་གནང་བ་སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་གསན་པས། བདག་གྙིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟྙིང་ཡ་རབས་མྙི་ཆོས་ཀྙི་སྤོད་པ་བཅས་ཀྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་སྐྱོང་འདུག་པ་དེ་
མ་འོངས་བསན་དགོན་ལ་ཕན་པའྙི་རེ་བ་འཆང་བ་ཡྙིན་ལ། ང་ཡྙི་མྙིག་དང་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱྙི་དོད་དེ་གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ཡབ་རེ་གཏེར་ཆེན་བ་མའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་གཉྙིས་ཁོ་ན་ཡྙིན། འདྙི་ལ་གྲུབ་པ་དང་མཁས་པ་སུས་ཀང་འགན་པ་མེད། བདག་གྙི་བསན་དགོན་གྱྙི་བདག་པོ་ཡྙིན་པས་ཅྙིས་ཀང་བཞུགས་དགོས་ཞེས་པའྙི་གསུང་གྙི་རྒྱལ་རྔ་བསྒགས།
མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་གཟྙིམ་བང་རེགས་གཉྙིས་པ་ཞྙིག་བཟོས་མོད་དུས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

30

འགྱུར་གྱྙི་རྒུད་པ་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ཏེ་ཕག་རས་ཡོད་དོ་ཅོག་མཆོད་འབུལ་སོང་དག་མཛད་པས་དུས་འགྱུར་སེ་གཟར་སབས་གོ་ཕེ་སྒེ་མོ་གང་དང་དངུལ་སྒོར་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་ལས་བདོག་དགོས་
ཀྙི་ལོངས་སྤོད་ཅྙི་ཡང་མེད་པར་ཐོས། དགུང་གངས་ཞེ་བཞྙི་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དྲུག་ཆེན་སུམ་མདོ་དང་རྒྱུ་མདའ་སོགས་སུ་རྙིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་ཀ་མདོ་དང་ཐང་དཀར་མ་རྣམས་སུ་བཙོན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་། ཐོག་མར་ཐོད་བོའུ་སེ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བགོང་དགོས་པའྙི་ཁྙིམས་ཕབ། རེས་སུ་ཚེ་བཙོན་དུ་ཐག་བཅད་དོ།།
འོན་ཀང་དགུང་གངས་རེ་བཞྙི་པ་ས་ར་ལོར་བཙོན་གོལ་བཏང་། ལགས་བྱ་ལོར་བསན་
པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་དབུ་ཚུགས་པས་དུས་མཆོད་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོ་གསར་ཚོགས་ཀྙི་དབུ་འཛིན་མཛད། དེ་ནས་དགོན་གཞྙི་ཉམས་པ་སླར་གསོ་གནང་སེ། མཁན་པོ་དང་སྐུ་སྐྱེ་གྲྭ་རྒན་རྣམས་ལ་རང་རང་དང་འཚམ་པའྙི་ལས་ཁུར་གྱྙི་ཞལ་བཀོད་དང་། སངས་རྒྱས་སོང་སྐུ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མཐའ་ཡས་པ་གསར་བཞེངས་གནང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། ཁེགས་ཐོད་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་ཁྙིད་ལུང་བགང་བྱ་དུ་མར་གནང་སེ་བསན་པའྙི་མེ་རོ་སླར་གསོས། ཆུ་ཕག་ལོར་འདྲེན་མཆོག་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་དང་། བདག་གྙི་མཁན་རྙིན་པོ་ཆེ་དགེ་རེ་དབང་ཆེན་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་ཞལ་སྔ་ནས་གཙོ་མཛད་པའྙི་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་ཙམ་ལ་གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གནམ་ཆོས་
ཟབ་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རགས་དང་། གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གོང་པའྙི་གཏེར་ ྙི བྱོན་ཕུར་པ་ཡང་གསང་
བ་མེད། གུ་དྲག་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བ། ཕག་རོར་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ། ཀོང་གསལ་སྙིང་པོའྙི་སྐུ་གསུམ་ཞྙི་ཁོ། མ་ཏྙི་རཏྣའྙི་གཏེར་བྱོན་སེང་གདོང་བདུད་འདུལ་དྲག་མོ། ཆོས་དབང་བཀའ་
བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རོགས། ཁམས་བྱོན་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་
བྱེད་ཆ་ཚང་གནང་བས་མཚོན་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་པོ་གནང་སེ་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་བརྒྱུད་པ་ཉམས་པའྙི་སྲོག་མཐུད་ཅྙིང་དར་ཐང་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་བརྒྱད་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། རོགས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

31

པ་ཆེན་པོའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་རྣམས་དང་ཐུགས་ཀོང་གཅྙིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་
ཅྙིང་ཆོས་ཀྙི་འབེལ་བ་ཟབ་མོ་གསན། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་སེངྒེ་སྒའྙི་གཟུངས་སྔགས་ཀྙི་དུང་
འཁོར་ཆེན་པོ་གསར་བཞེངས་གནང་ཞྙིང་། བདག་ཅག་གྙི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་བཤད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། སྐྱེས་སོབས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་དང་དག་སྣང་སོགས་ཀྙི་རྣམ་ཐར་བརོད་ལས་འདས་ཤྙིང་། ཡྙི་དམ་ལྷས་ཞལ་གཟྙིགས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་བན་དུ་ཁོལ་བ་སོགས་ཀྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྡན་སྔགས་ཀྙི་སྲུང་མ་ལུས་དང་གྙིབ་མ་བཞྙིན་དུ་འགོགས་ནས་འཕྲྙིན་ལས་བསྒྲུབས་
ཤྙིང་། དུས་གསུམ་གྱྙི་ལེགས་ཉེས་ལུང་བསན། མངོན་ཤེས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པས་འབྱུང་འགྱུར་གྱྙི་ལེགས་ཉེས་མཁྱེན་པ་དང་། གཞན་སེམས་མཁྱེན་པ་དང་། གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་མངའ་ཞྙིང་། བཙོན་ཁང་ནས་རྙིག་པ་ཕྙི་ནང་ཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་པ་དང་། ལགས་སྒོག་ཕག་ཞབས་གང་ལ་ཕུལ་ཡང་ཕེས་པ་དང་། ནད་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་བོང་བ་སོགས་ལྡུད་པ་ཙམ་གྱྙིས་ཀང་ནད་སངས་པར་བྱས་པ་སོགས་དང་། འདྲེ་གདོན་འདུལ་བ་དང་། ཁ་ཆར་འབེབས་གཅོད་དང་། སེར་བ་འགོག་སྲུང་དང་། རླུང་གནོན་སོགས་ལ་དབང་འབྱོར། མཁས་གྲུབ་མཁྱེན་ལྡན་དུ་མས། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྙིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྙི་དགོངས་པ་རོགས་པའྙི་ཚད་དུ་སླེབས་འདུག་
ཅེས་བསྔགས་བརོད་ཀང་གནང་ངོ་།།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྒྱལ་རོང་དང་། མགོ་ལོག་དང་། རོ་འཛི་སྨར་གསུམ་དང་།
གསེར་ར་དང་། སེ་དགེ་ཚུན་གྱྙི་བ་ཆེན་མང་པོས་ཁོང་གྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དབང་དང་ཆོས་འབེལ་ཞུས་པ་བརོད་ལས་འདས་སོ།།
དགུང་གངས་བདུན་ཅུའྙི་ནང་ལ་ཕེབས་དུས་ནས་ང་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཕན་ཆད་ལ་མྙི་
སོད། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ནྙི་སོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་པའྙི་སྐུ་ཚེའྙི་ཚད་ལགས། དེ་ཕན་ང་བ་རྒན་ག་ལ་སོད། དེ་དུས་འཆྙི་ངེས་ཡྙིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོར་དཔལ་རྙི་པདྨ་འོད་ཀྙི་ཕོ་བང་དུ་གཤེགས། ཐུགས་དམ་གོལ་ཚེ་ནམ་མཁའ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

32

གཡའ་དག་ཅྙིང་སེང་སྒོ་ནས་བདུད་རྙི་དཀར་དམར་བབས། གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་ཚེ་ནམ་མཁའ་བེཌཱེུརྱའྙི་མདངས་ལྟར་གཡའ་དག་ཅྙིང་། འཇའ་འོད་དུ་མས་གང་། དབོ་ཟླ་བ་ཡྙིན་མོད་
ས་གཞྙིར་དྲོད་བབས། སྤྙིན་མེད་ཀྙི་ཆར་ཟྙིམ་བུ་བབས། སྦྲང་མས་གླུ་དབྱངས་ལེན་བཞྙིན་འཕུར་བ་དང་། གདུང་རུས་ལ་རྙིང་བསྲེལ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།

མཁར་ལྱེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གྲོལ།

ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲྙིའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་

བཟང་རང་གོལ་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1916ལོར་སེ་དགེ་སམ་ཐོག་ཏུ་དབོན་སྤྲུལ་
འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་གྱྙི་སྐུ་དབོན་སོ་ར་མགར་ཚང་གྙི་ཁྱྙིམ་དུ་ཡབ་བོ་གོས་དང་། ཡུམ་དམར་ཡག་མཚོ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་ལྔ་པར་རྨུགས་སངས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེས་ངོས་བཟུང་།
མཁར་ལེགས་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། རྨུགས་སངས་གང་ཞྙིང་བ་མ་པདྨ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན། དེ་ཉྙིད་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། གསོ་དཔད་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་གྙི་སོར་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་རབ་རྒྱས་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་། ཀུན་བཏུས་རྣམས་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས།
རོགས་ཆེན་ཤྲྙི་སེང་ཆོས་གྲྭར་བགང་བྱ་ལྔ་ལ་རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་སན་
གགས་ལས་ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མཛོད་རྣམས་གསན་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་། མཁན་པོ་པདྨ་ཚེ་དབང་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྦྱངས། ཀཿཐོག་དགོན་དུ་མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་ལས་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྦྱངས། ཀཿཐོག་དགེ་ར་སྤྲུལ་སྐུ་འགྱུར་མེད་བེ སན་པ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་རག་གནས་སྙི ར་

ོམང་པོ་སྦྱངས་ཤྙིང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་གསན། ཞེ་ཆེན་དང་། ལང་མ་སྒར་སོགས་གྲྭ་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་སྔ་ཕྙིར་བགང་བྱ་བཅུ་གཅྙིག་ཙམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་བོད་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

33

སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའ་ཉྙི་མ་དང་། ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་ ྙི དྲྙི་མེད་ལེགས་པའ་བྙི་གོས་སོགས་
བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསེན་ནས་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས་མཁས་པའྙི་སན་པ་ཕོགས་བཅུར་འབར།
རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བོ་ལྡན་ནམ་ཨ་བུ་ལྷ་སྒང་མདུན་ནས་ཀོང་ཆེན་
མཛོད་བདུན་གྱྙི་བཤད་ཁྙིད་དང་། ཡ་བཞྙིའྙི་སྨྙིན་བྱེད་སོགས་གསན་ཞྙིང་དབུ་མའྙི་དཀའ་གནད་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མའྙི་སྒོ་འདོགས་ཀྙི་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་
མཆོག་སྤྲུལ་བོ་གོས་མདུན་ནས་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་སྦྱངས་ཤྙིང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་
དབང་ལུང་དང་། རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་སྨྙིན་གོལ་སོར་

དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། མཁྱེན་བརེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་དང་། བདུད་འདུལ་དང་ཀང་གསལ་

ོ གྱྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་དང་། མཁན་
ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ནུས་ལྡན་ལས་མཁན་ཆེན་ཉྙིད་ཀྙི་གསུང་མདོ་འགེལ་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་དང་། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་བརེ་ནོར་བུའྙི་མདུན་ནས་འདུས་མདོའྙི་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན་པར་མཛད།
ཁྱད་པར་དུ་ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ཐུན་མྙིན་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བཀུར་
ཏེ་འབྲུག་པའྙི་གཏེར་གསར་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ། རོགས་ཆེན་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གཞུང་ཁྙིད་མང་པོ་དང་། སྔོན་འགོ་ནས་བཟུང་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་བར་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཅྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསར་བས་སྣང་བའྙི་ཆོས་ཀུན་ཀ་དག་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོར་གདར་ཤ་ཆོད་དེ། འོད་གསལ་སྣང་བཞྙིའྙི་ཉམས་ལེན་མཐའ་རུ་ཕྙིན་པས། བ་སློབ་དགོངས་པ་དབྱེད་མེད་དུ་གྱུར་པའྙི་གསུང་གྙི་དབུགས་དབྱུང་ཐོབ་བོ།།
མདོར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་ཡྙིས་ཆོས་གསན་པའྙི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་
རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། བསན་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལུང་བཞུགས་སོ་ཅོག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

34

དང་། རྙིང་མའྙི་རྒྱུད་འབུམ་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། གདམས་ངག་མཛོད་དང་། ཀོང་ཆེན་གསུང་འབུམ་དང་། རོང་ཟོམ་གསུང་འབུམ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་ཡབ་སྲས་ཀྙི་གསུང་འབུམ་དང་། འཇྙིགས་མེད་གྙིང་པའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། རེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། ར་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། འཇུ་མྙི་ཕམ་གྱྙི་གསུང་འབུམ་དང་། གོང་ས་ལྔ་བ་ཆེན་པོའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་གསུང་འབུམ་དང་། རེ་ལེ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་གྱྙི་གསུང་འབུམ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐཱའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་ལུང་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རྙིས་མེད་ཀྙི་ཁྙིད་རྒྱུན་ལུང་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པས་མདོ་སྔགས་བཀའ་གཏེར་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའྙི་མཛོད་དུ་གྱུར།
སྨྙིན་གྙིང་གྙི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསེར་གྱྙི་རྒྱ་ཕྙིབས་བཞེངས། སྨྙིན་གྙིང་གཅུང་རྙིན་པོ་
ཆེ་དང་། མཁན་ཆེན་དང་། རོ་བག་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་མཛོད་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་བསྩལ། སྨྙིན་གྙིང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་གསུང་འབུམ་ལག་བྙིས་མ་རྨུགས་སངས་སུ་གདན་དྲངས། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲྙིའྙི་བཀའ་འབུམ་མཁར་ལེགས་རྙི་ཁོད་དུ་ཤྙིང་པར་བརོས། བདུད་
འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་མཇལ་ནས་ཕན་ཚུན་ཆོས་འབེལ་གསན་རེས་
མཛད། བདུད་འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་བཀའ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ན་བསན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱྙི་དོན་ཆེན་པོ་མཆྙིས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ར་བའྙི་བ་མ་ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་ནས་ཀང་ཐུགས་གནང་བཀྲོལ་ནས་ཕེབས་པའྙི་གབ་མཛད་པ་ལ་མཁར་ལེགས་ནས་སེ་དཔོན་ཞྙིག་གྙིས་བཤོལ་བཏབ་པས་ཕེབས་ཐབས་མ་ལྡན་པར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག། བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལ་བཙོན་འོག་ཏུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་། འོན་ཀང་དམ་པའྙི་རང་བཞྙིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ཤྙིང་ཉྙིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དུས་ཚོད་ཅྙི་བྱུང་ལ་དཔེ་གཟྙིགས་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། བཙོན་ནས་གོལ་རེས་སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་རྨུགས་སངས་སུ་བཞུགས། དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

35

སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་ལུང་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རགས་པར་གསན། གངས་ཅན་བོད་ཀོ་ལྷ་ ྙི སལ་༧ གོང་ས་སྐྱབས་
མགོན་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོའྙི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཚན་རྙིག་སྨྲ་བའྙི་བཞེད་པའྙི་སའྙི་གོ་ལའྙི་དབྱྙིབས་ཟླུམ་པོའྙི་ཐད་སོགས་ལ་དྲྙི་བ་ཕུལ་བ་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོའྙི་ཐུགས་དགྱེས་པས་ལན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ཡྙིག་གནང་སེ་མཁས་པའྙི་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་སྤྙི་བོར་བསྩལ།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྨུགས་སངས་དགོན་དང་། མཁར་ལེགས་རྙི་ཁོད་བསྐྱར་གསོའྙི་
འཕྲྙིན་ལས་གནང་། རྨུགས་སངས་སུ་དབང་དང་ལུང་ཁྙིད་ཀང་ལན་མང་གནང་། མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་མཆོད་སོང་རྙིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་གསོའྙི་གཙོ་ཁུར་བཞེས། རོགས་ཆེན་ཤྲྙི་སེངྷར་གཞུང་ཁྙིད་རྙིག་
གནས་མང་པོ་གནང་། སོང་བཤགས་རོ་རེའྙི་ཐོལ་གླུའྙི་འགེལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའྙི་སྨོན་ལམ་གྱྙི་འགེལ་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་རྣམ་ཐར་དང་། རྙིས་མེད་རྒྱལ་བསན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་གསུང་ཆོས་ཀང་ཡྙིད་འཕྲོག་པ་མང་དུ་བརམས། ལོ་ཆེན་བཀའ་འབུམ་བཀའ་བསྡུ་མཛད་དེ་ལུང་རྒྱུན་གསན་བཞེས་དང་། སར་མེད་པའྙི་གས་ལྡེབ་ཕེད་གངས་སུམ་སོང་ཙམ་གྱྙི་ཤྙིང་སར་གསར་དུ་བསོས། དེ་ཙམ་ནས་གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙིས་མ་ཐེག་པར་མཁན་རྙིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ན་བཟའ་ཆོས་སྣམ་གནང་སེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསོས།
རྨུགས་སངས་བ་མ་ཉྙི་མ་འབུམ་རྙི་ཁོད་དུ་སྐུ་མཚམས་དམ་བཅའ་བྱས་པ་མ་གནང་
བར་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་གོགས་དན་པར་བསོས་ཤྙིང་བསན་དགོན་བསྐྱང་དགོས་
པའྙི་ཞལ་ཆེམས་བཞག་སེ། དགུང་གངས་རེ་དགུ་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱྙི་ལོའྙི་མཆུ་ཟླའྙི་ཚེས་བརྒྱད་དེ། སྤྙི་ལོ་1984ལོར་རྨུགས་སངས་གནས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་ཤྙིང་ཐུགས་ལྗགས་སྤན་གསུམ་བྱོན་པ་གདུལ་བྱའྙི་དཔལ་དུ་བཞག་གོ། རེ་འདྙི་ལས་གསུང་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་སྨྙིན་གྙིང་གཅུང་རྙིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་བརེ་ནོར་བུ། རོ་བག་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་བོ་བཟང་འཇྙིགས་མེད་རྣམ་གོལ་རྒྱ་མཚོ། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

36

བསན་དཔལ་བཟང་། སབ་མདའ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ྙི བག་ནག་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།།

རོ་ཁྱབ་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ།

མཁས་ཤྙིང་བཙུན་པའྙི་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་པདྨ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོའམ་རྒྱལ་རོང་རོ་
ཁྱབ་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1919 ལོར། ཁོ་སྐྱབས་རྔ་གཟྙི་རོང་སེ་རུ་ཡབ་མགོན་པོ་ཚེ་རྙིང་དང་། ཡུམ་ཥ་ལོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཀུན་བཟང་ལས་ཡྙི་གེ་སྦྱོར་ཀོག་སོགས་ལ་བསླབས། དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་དཔལ་
ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་བགང་བྱ་བཅོ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མཐའ་དག་གསན།

འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་གངས་སོན་མཛད། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་དབུ་ཕར་ཚད་མངོན་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར།
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་ཡང་སྲྙིད་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དེ།
མཁས་འཇུག་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་། རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་སན་གགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་
མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། ཕ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཁོང་གྙི་སྐུ་ཡྙི་ཞང་པོ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཀུན་བཟང་གྙི་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབས་ཤྙིང་། མཁན་པོ་དེ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
གཟ་རྙི་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་ ྙི སྔོན་འག་དང་།

ོ ར་རླུང་དང་། རགས་ཆེན་དང་། སྐུ་གསུམ་ ོསྒྲུབ་པ་ཆེན་མོ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་བགང་བྱ་དུ་མར་གནང་། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ས་རོ་རོ་སློག་དང་། རྨོ་འདེབས་ཕྲུ་སློག་སོགས་འཇྙིག་རེན་གྱྙི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་བཀོལ་ཞྙིང་། དོན་མེད་ཀྙི་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོར་གཏད་མོད། སྐུ་ཚུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསླབ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

37

ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུའྙི་ཕུང་པོར་སྐྱོན་གྱྙི་རྣམ་པ་ཁབ་ཀྙི་རེ་ཙམ་གྱྙིས་ཀང་མ་ཚུགས་པར་འདུལ་བའྙི་ཀུན་སྤོད་དུལ་ལ། སྐུ་ཆས་དང་ན་བཟའ་དང་། སྐུ་ཡྙི་ཉེ་འཁོར་ཡན་ཆད་ལ་ཚུལ་ཁྙིམས་ཀྙི་དྲྙི་ངད་ལྡང་བ་དང་། བྱ་དང་རྙི་དྭགས་ཁྱྙི་ལྡོམ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའྙི་འགོ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱམས་ཤྙིང་བརེ་བ་དང་། ངག་འཇམ་ལ་ཐུགས་དུལ་བ། མཆོག་དམན་ཀུན་གོང་དུ་བཀུར་ཏེ་མཚར་གཏམ་སོགས་ལྷུག་པོར་འདོན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་པའྙི་འགྱྙིང་ངོམ་མེད་པར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆོག་ཤེས་ཆེ་བ། འཇྙིག་རེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྙི་མངོན་ཞེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་དམན་པའྙི་ས་བཟུང་། ཧྲུལ་བོའྙི་གོས་གྱོན། དྲང་བདེན་གྱྙི་ལམ་ཚུགས་བསྐྱངས་ཏེ་སྔོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མའྙི་མཛད་ཚུལ་ལ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བས། མཐོང་ན་མྙི་མཐུན་པ་མེད་ཅྙིང་། དད་པའྙི་སྒོ་འཕར་དབང་མེད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའྙི་ངུར་སྨྲྙིག་འཛིན་པའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོའྙི་རྣམ་པར་བཞུགས་པས། མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའྙི་བ་མ་དང་ཆོས་པ་ཞེས་མཚན་སན་གྱྙིས་ཚ་བ་ཁག་ལྔའྙི་ཡུལ་གྲུ་རུ་ཁྱབ།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་དུས་སུ་མཐུན་ལུང་སྙིདྡྷྙི་མཚོ་གྙིང་དུ། སྔོན་འགོའྙི་ཆོས་ཐུན་དང་།
སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་མོ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དམ་ཚིག་གསལ་བཀྲ་དང་། དམ་ཚིག་ཉྙི་ཤུ་ར་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་དང་། ཐུགས་ཆེན་གནས་མཆོག་དགོན་དུ་བགང་བྱ་བཞྙིའྙི་ཡུན་ལ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་མོ། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་། བདེ་སྨོན་འགེལ་བ། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས། སྤོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུ། དམ་པའྙི་དྙིང་རྙི་བརྒྱ་ར། ཆགས་མེད་ར་ཐོ། བསྐྱེད་རྙིམ་ཟུང་འཇུག་སེ་མ། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་གྱྙི་སྤྙི་དོན། སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་ཞྙིབ་པར་བསྩལ།
གཞན་ཡང་གནམ་ཆོས་དང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་སྤོད་འདོན་ཆོག་དང་། མགོན་
པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར། མ་ཏྙི་རཏྣའྙི་སེང་གདོང་བདུད་འདུལ་དྲག་མོ། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་དང་འཇམ་དབྱངས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

38

རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆོ་ག་སོགས་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོར་ཏེ་སློབ་ཚོགས་བཟང་ལ་མང་བ་བསྐྲུན་པ་དང་། འགོ་བ་ཕལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའྙི་བོ་ཁ་ཆོས་ཕོགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་རྒྱལ་རོང་མཐའ་འཁོབ་མུན་པའྙི་གྙིང་དུ་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྣང་བ་དཀར་འཇམ་ཡུག་གཅྙིག་ཏུ་བརལ་བར་བྱས། ཕུ་དུམ་དགོན་དང་། ཨ་གོ་སྙིདྡྷྙི་རྙིག་འཛིན་ཆོས་གྙིང་
དང་། གཟྙི་རྙི་དགོན་རྣམས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོར། གཟྙི་རྙི་དགོན་དུ་དུང་འཁོར་ཆེན་མོ་ལ་རབ་གནས་མཛད་ཚེ་དུང་འཁོར་རང་འཁོར་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་ཁམས་ཀྙི་ལེགས་ཉེས་ཅྙི་བྱུང་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། སྤོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརོད་ལས་འདས་པ་མངའ་འོ།།
མདོར་ན་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་ཀྙིས། །རྣམ་
དག་ཁྙིམས་ཀྙི་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའྙི་ལྟོར། །ཞྙི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ལྗོན་པའྙི་འཁྙི་ཤྙིང་རེར། །དོན་གཉྙིས་ལྷུན་གྲུབ་འབས་བུ་གཡུར་ཟ་བ། །སྐྱབས་གཅྙིག་བདག་གྙི་བ་མར་ཕག་བགྱྙིའོ། །ཞེས་བསྔགས་བརད་ཀོ་མེ་ཏོག་ཕུལ་བ་ལྟར་དམ་པའྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡྙི ད་དུ་འོང་བ་དུ་མ་མངའ་འོ།། ྙིགསུང་ལས་སྐྱེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ཀང་། བྱ་བཏང་བ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དང་། ངུར་
སྨྲྙིག་འཛིན་པའྙི་དབང་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་སྲས། སེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་ངག་དབང་། སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་། བ་མ་ཐུབ་བསན་འགོ་ཕན། མཁན་པོ་བསན་པ་ཆོས་འཕེལ། མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ཉྙི་མ། མཁན་པོ་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ། མཁན་པོ་རྒྱལ་བ། མཁན་པོ་གུ་རུ། མཁན་པོ་པ་ལགས། མཁན་པོ་སྣ་ཚོགས། མཁན་པོ་བསན་པ་དར་རྒྱས། མཁན་པོ་ཡོན་ཏན། མཁན་པོ་ཆོས་འབྱུང་། མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས། བ་མ་བརོན་འགྲུས། བ་མ་ཆོས་སྐུ་སོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱྙི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བཀྲ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གངས་མེད་པ་བྱོན་ཏོ།།
དེ་ལྟར་བསན་པའྙི་མེ་རོ་མཐའ་འཁོབ་རྒྱལ་རོང་གྙི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གསོས་ཤྙིང་། དམ་
པའྙི་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་སྤོས་མཐར་རབ་རྒྱན་ལགས་ར་ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་
ཚེས་བཅུ་ས། སྤེ་ལོ་1990ལོར་དགོངས་པ་མྙི་ཤྙི གས་ཐྙི ག་ལེའྙི་དྙི བྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །བཀའ་བརྒྱུད་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

39

པའྙི་གྲུབ་དབང་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསོད་ནམས་ཀྙིས་ཐུགས་དམ་དཀྲོལ་བ་དང་། སློབ་ཚོགས་རྣམས་ཀྙིས་ལྷག་ལྷ་དུ་མའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་གྱྙི་ཞལ་ཕེས་ཏེ་འདས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ་ལོ།།

ཨ་སུག་སྤྲུལ་སྐུ་རིག་འཛིན་བཟང་པོ།

འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་ཨ་སུག་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1921ལོར་གསེར་ཁོག་སྐྱེས་རབ་གང་སོར་ཡབ་སེ ང་དཔོན་འགྱ་བ་དང་། ཡུམ་ཨ་བོའོྙི་བཟའ་
དམ་ཚིག་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་མཁར་རང་
གོལ་གྱྙི་མདུན་ནས་ཀོག་བསླབ་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དཀྙིལ་སྔོན་བྱམས་སྤྲུལ་ལས་གནམ་
ཆོས་དང་རཏྣའྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་གསན།
དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པར་གསེར་ཁོག་སྐྱེས་རབ་ནས་གཞྙི་བཏེགས་སེ་ཨ་སུག་སེ་
བར་ཕེབས། སྔོན་ཆད་ཨ་སུག་ཆོས་སྐུ་པདྨ་དྲག་རལ་གྙིང་པ་སྐུ་འདའ་ཁར་སྐུ་སྐྱེ་ཕྙི་མ་འབྱོན་ཚུལ་ལུང་བསན་ཤོག་དྲྙིལ་ཞྙིག་རེན་སྒམ་དུ་བཞག་པ་ལས། མ་འོངས་པ་ན་ངའྙི་གསུང་གྙི་སྤྲུལ་པ་གསེར་ཁོག་དཀྙི་ཞེས་བྱ་བར་འཁྲུངས། སྐུ་སྐྱེས་ཏེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མྙི་དགོས་པར་རང་ཡུལ་ལ་རང་མོས་ཀྙིས་བྱོན་ཅྙིང་། དེ་ཆོས་སྐུའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན། ཡུལ་ཁམས་ན་རླུང་ལྟར་གགས་དུས་དེ་ཚེ་སྐུ་བདག་བྱོས་དང་བསན་འགོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་ཞེས་བྙིས་པ་ཡོད་པ་ལྟར། མཛད་སྤོད་སོགས་སྐུ་གོང་མའྙི་རྣམ་ཐར་དང་མཚུངས་པས་ཡུལ་མྙི་ཀུན་གྱྙིས་རེ་འདྙི་ཨ་སུག་བ་མ་ཆོས་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་འདུག་ཅེས་གེང་།
དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པ་ལ་ལགས་ལ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ཀྙིས་མཁན་པོ་མཛད་
པའྙི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའྙི་དབུས་སུ་བསེན་པར་རོགས། མཚན་ཐུབ་བསན་རྣམ་གོལ་

བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ཚེར་ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱྙིས་ཀང་མ་གོས་པར་བསླབ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་པས་འདུལ་འཛིན་ཉེ་བ་འཁོར་གཉྙིས་པ་ལྟ་བུའྙི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་པད་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

40

པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་གསན། དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་ཡས་མས་སུ་རྔ་ཡུལ་ཨ་མཆོག་མཚན་ཉྙིད་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཡོངས་འཛིན་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བཟུང་བོ་རགས་དང་། ཚད་མ་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་སོགས་སྦྱངས། ཆོས་སེ་དེར་མཆོད་འབུལ་སོགས་བསན་པའ་ཞབས་འདེགས་ཅྙི་རྙི གས་མཛད། འབྙི ག་དགེ་རུ་བཞུགས་ ོསབས་ཇོ་ནང་བའྙི་བ་མ་རེ་ཟུང་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཕྲན་ཚེགས་འགའ་གསན་ཅྙིང་། དེ་ནས་བཟུང་དུས་འཁོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆག་མེད་དུ་ཞལ་འདོན་མཛད།
དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་པར། དར་ཐང་དུ་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་སྔ་
ནས་འཇའ་ཚོན་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་དང་། གནམ་ཆོས་ར་གསུམ་ཆོས་སྐྱོང་དང་བཅས་པའྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་ཐོས་གོལ་ཆེན་མོའྙི་དབང་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། རེ་འདྙི་ལ་དམྙིགས་ཀྙིས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་པའྙི་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཆྙིག་བརྒྱུད་དུ་བསྩལ་བས་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་དོན་བརྒྱུད་དགོངས་པའྙི་བྱྙིན་རླབས་སྙིང་ལ་འཕོས། རོ་རེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་དབང་དུས་སུ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ། ཨར་སྐུང་མཁན་ཆེན་བོ་བཟང་རོ་རེ་ལས་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཆོས་འབེལ་ཕྲན་བུ་གསན་ཅྙིང་སྙིདྡྷྙི་དུང་ཕྱུར་གཉྙིས་གསུང་རྒྱུའྙི་དམ་བཅའ་མཛད། ཨ་སུག་དཔོན་སོར་

དགོན་པ་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་ཅྙིང་དགོན་མགོ་གཏད། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་མ་འོངས་བསན་གཞྙི་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་བྱ་དང་ལུང་བསན་མང་དུ་གནང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཨ་སུག་དཔོན་སོར་དགོན་པ་ནྙི་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཏུ་གྱུར། ཨ་སུག་དགོན་དུ་དུས་བཞྙིའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ཁག་གྙི་དབུ་འཛིན་གནང་། གཏོར་མ་ལས་མེ་ཏོག་སྐྱེས་པ་དང་། ཐོད་ཆང་འཁོལ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཁང་དུ་དྲྙི་བཟང་འཐུལ་བ་སོགས་གྲུབ་རགས་ཁྱད་པར་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།
དགུང་གངས་སོ་བརྒྱད་པ་སེ། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་འཚུབ་མ་དྲག་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

41

པོའྙི་དབང་གྙིས་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་བགང་བྱ་འགར་སྐུ་ངལ་ཚད་མེད་མང་། འོན་ཀང་དམ་པའྙི་རང་ཚུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཕྙི་དྲོའྙི་ཁ་ཟས་སངས་པ་དང་། ཐ་ན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱྙི་འབལ་སང་ཚུན་ཆད་ཀང་ཉྙིན་གཅྙིག་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་སྐུ་ཚེར་ཆོས་གོས་ལན་གཅྙིག་ཀང་འབལ་མ་མོང་བར་བཤད། བཙོན་དུ་ཡོད་སབས་སྐུ་ལ་རྡུང་རེག་གྙིས་ཆོས་གོས་འཕྲོག་སོང་བ་ལ། ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་གོ་བུར་བལ་བས་ཁོག་པའྙི་སྙིང་དང་དཔྲལ་བའྙི་མྙིག་གཉྙིས་ཐང་ལ་
ཕྱུངས་པ་ལྟ་བུའྙི་སྡུག་བསྔལ་གྱྙི་ཚོར་བ་རྣོན་པོས་གཟྙིར་ཏེ་སྤན་ཆབ་བཏོན་བཞྙིན་བ་མ་དང་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ཡྙིད་ཀྙིས་གསོལ་འདེབས་འཕྲྙིན་བཅོལ་མཛད། འཕྲོག་ཉྙིན་དེའྙི་ཕྙི་དྲོར་བཙོན་སྲུང་གྙིས་ཁྙིམས་ཁང་གྙི་ལགས་ཀྙི་དྲྭ་མྙིག་ནས་སྣམ་སྦྱར་དང་བ་གོས་གཉྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་ཁོང་རང་གྙི་སེང་
ཏུ་ཤེད་ཀྙིས་འཕངས་བྱུང་བས། མ་བུ་གཤྙིན་ཡུལ་ནས་ངོ་ཐུག་པ་དང་། བོས་ཐུབ་ཀྙི་གོགས་པོ་ཞྙིག་གམ་དུ་སླེབས་པ་ལྟ་བུའྙི་ཚོར་སྣང་གྙིས་ཆོས་གོས་ལ་མགོ་གཏུགས་ཏེ་སྤན་ཆབ་བསྙིལ་བཞྙིན་ཉལ། ཞལ་ནས་ང་དང་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་བར་དུ་ཞག་གྙིས་མ་ཆོད་པར་མྙི་ཚེར་འཆང་བ་ནྙི་ངའྙི་མྙི་ཚེ་འདྙིའྙི་ངོ་མཚར་བའྙི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡྙིན་ཞེས་བཤུམ་པ་མཛད་པར་སྐུ་ཡྙི་ཚ་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་བོ་གོས་ཀྙིས་གསུངས་སོ།།
དུད་འགོ་སྲྙིན་བུ་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱྙི་སྲོག་ལའང་གཅེས་སྤས་ཀྙིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་རྣམ་
ཐར་བསྐྱངས། དགུང་གངས་རེ་གཅྙིག་པ་ལགས་བྱ་ལོར། སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལུང་ཐུགས་ལ་བརྣགས་ཏེ། ཡང་དར་རྒྱལ་བསན་གྱྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོས། ཨ་སུག་དགོན་པའྙི་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད། དུས་བཞྙིའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་རྣམས་སླར་བཙུགས། དར་ཐང་དུ་དཔལ་ཡུལ་བསན་པའྙི་མངའ་བདག་སྐྱབས་རེ་གར་དབང་ཉྙི་མ་དང་མཇལ་ཏེ། ཆོས་འབེལ་མང་པོ་གསན། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས། སྙིགས་མའྙི་དུས་འདྙིར་བདག་གྙི་ར་བའྙི་བ་མ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དངོས་སློབ་གནས་བརན་ཁྱེད་འདྲ་རེ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་བཟང་ཞེས་བསྔགས་བརོད་ཚད་མེད་གནང་། ཨ་སུག་དགོན་པ་བཞེངས་ཚུལ་དང་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་ཞལ་བཀོད་བསྩལ། ཨ་སུག་དགོན་ཐུབ་བསན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

42

ཞེས་དགོན་མྙིང་གསར་དུ་བསྒྱུར། དར་ཐང་དུ་དབྱར་གནས་ལ་བཞུགས་ཏེ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ཐུགས་ཉམས་སུ་ཆུད་པར་མཛད།
མེ་སག་ལོ་ནས་ཨ་སུག་དགོན་དུ་དབྱར་ཚུལ་གྱྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ། སོམ་ཊྙིཀ་དཔག་
བསམ་སེ་མ་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་དུ་མའྙི་དབང་ལུང་དང་ཁྙིད་རྒྱུན་སེལ། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཕག་བཞེས་དར་ཐང་དགོན་པའྙི་སྲོལ་ལྟར་བཙུགས། བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་སེ་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་འདུས་པའྙི་སེ་
གཙང་མས་ཨ་སུག་དགོན་མཛེས་པར་བྱས།
རེ་འདས་ཕྙི གས་མེད་ཀོྙི་བ་མ་མང་པོ་བསན་ཅེ ང་། མདོ་སྔགས་བཀའ་གཏེར་ ྙི གྱྙི་གདམས་
པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཚུལ་དང་། གནམ་ཆོས་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་གྱྙི་སྒོ་ནས་སྙིདྡྷྙི་དུང་ཕྱུར་
གཉས་ལྷག་ལྗགས་བཟླས་གནང་བ་དང་། རྒྱུན་པར་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་ཏེ་འོད་ ྙིགསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཐུན་གྱྙིས་ཉྙིན་མཚན་འདའ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་མྙིན་ནང་གྙི་ཉམས་རོགས་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་མངའ་ཡང་། ཡྙི་གེས་འཇགས་པས་དེ་ཙམ་མོ། །རྙི་འདེ ས་ཨ་སུག་དཔོན་རབས་བཞྙི་པ་བཀའ་སྲུང་མགོན་དང་། དཔོན་ ྙིརབས་ལྔ་པ་གེ་འཕན་ནོར་དག་དང་། དཔོན་རབས་དྲུག་པ་གེ་འཕན་རྣམ་རྒྱལ་མགོན་ཏེ། དཔོན་རབས་གསུམ་གྱྙི་དུས་སུ་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པའྙི་ཞབས་ཕྙི་གནང་བ་ལགས་སོ།།དགུང་གངས་དོན་ལྔ་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1995ལོའྙི་དབྱར་ཁར་ཨ་སུག་
དགོན་གྱྙི་འདུས་སེ་དང་། དད་འབངས་སོང་ཕྲག་ལྷག་ལ་གནམ་ཆོས་དགོངས་གཏེར་སྨན་བའྙི་དབང་དང་། ཚེ་དབང་རྒྱས་པར་བསྩལ། དད་རེན་དུ་རྣམ་རྒྱལ་མ་དང་ཁོང་གྙི་སྐུ་པར་ཕག་ཐམ་དང་བཅས་པ་ཁྱྙིམ་གངས་རེར་གནང་སེ། དབང་འདྙི་ཤྙི་གསོན་ཀུན་ལ་དྲྙིན་ལན་གྱྙི་ཚུལ་དུ་དབང་ཆོས་གནང་བའྙི་ཐ་མ་ཡྙིན་ཚུལ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་གཟྙིགས་པའྙི་གསུང་མང་དུ་གནང་། ལོ་དེའ་སྙི ན་ཀ་ནས་སྙུན་གཞོ་ཇེ་སྡུག་ཏུ་སོང་ ྙི སབས་སྨན་དཔད་གང་ལེགས་དང་། ཡུལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

43

དགོན་གཉྙིས་ཀྙིས་ཞབས་རྙིམ་མང་དུ་བསྒྲུབས། ཛམ་ཐང་རོང་ཐོག་ཏུ་སྨན་དཔད་མཛད་པའྙི་སབས་ཤྙིག་ཨ་སུག་དགོན་པའྙི་མཁན་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གྲྭ་ཚང་གྙིས་བཞུགས་གསོལ་ཞུས་པར། ཞལ་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྙིས་དེ་འདྲ་ནན་ཏན་ཞུས་ན་ཁོ་བོ་འདུག་དགོས་མོད། འཆྙི་བ་མྙི་རག་པ་སུས་ཀང་བཟློག་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ངེད་ཁྱུར་ཉྙི་བའྙི་མྙི་རྒྱུད་ལ་ལོ་དོན་གསུམ་ཡན་ལ་འདུག་མཁན་དཀོན་ཡང་། ང་ཁྱེད་རྣམ་པས་སྐུ་རྙིམ་ལ་བརེན་ནས་ཚད་དེ་ལས་ལོ་གཉྙིས་བརྒལ་འདུག །ད་ནྙི་ཡུན་རྙིང་འདུག་འདོད་ཀྙི་སྲེད་པ་ཅྙི་ཡང་མེད། བདག་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སོར་བྱང་སྔགས་གསུམ་གྱྙི་དམ་སོམ་རྣམས་སྲོག་བསོས་ཀྙིས་བསྲུངས་པ་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལོ་དྲུག་བདུན་ནས་བཟུང་སྐྱབས་གཅྙིག་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་དང་བ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་སད་ཅྙིག་ཙམ་ཡང་འབལ་མ་མོང་བར་བསམ་ན་འཆྙི་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་མྙི་འདུག །ཅེས་
བཞུགས་པར་ཞལ་མ་བཞེས་ཤྙིང་། མཚམས་རེར་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཉམས་སྣང་ལ་རང་གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་ཡྙིན་པ་ཤར་ཚུལ་དང་། ཞལ་གདམས་གཞན་ཅྙི་རྙིགས་དང་། ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་ཐྙིག་ལེ་ཐྙིག་ཕྲན་གྱྙིས་གང་བའྙི་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་གཟྙིགས་སྣང་སོགས་གསུངས་ཏེ་སྐུ་འདའ་བའྙི་ཚུལ་སོན་གབས་མཛད་པར། ཉེ་འཁོར་རྣམས་ཀྙིས་ཅྙིས་ཀང་གདན་སར་ཞབས་པད་འགོད་པའྙི་གསོལ་བ་བཏབ་པར་དེ་ཙམ་ཞལ་བཞེས་གནང་སེ་མགོ་ཟླའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་ཉྙིན་ཨ་སུག་དགོན་ནང་དུ་ཕེབས།
ཉྙིན་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་ལ་འདུས་སེ་དང་དད་འབངས་ཡོངས་ལ་ཕག་དབང་དང་སྨོན་ལམ་
གསུངས་ཤྙིང་མཇལ་ཁ་གནང་། ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་དགོང་མོར་ཆོས་སྐྱོང་གཤེགས་གསོལ་དང་། དགེ་བསྔོ་གསུངས་ཏེ་ཕག་ཕྲེང་དབུ་སྔས་སུ་བཞག་ནས། བཀྲ་ཤས་དཔལ་འབར་འཛམ་གྙི ང་རྒྱན་ ྙིདུ་ཤོག །ཅེས་ལན་གསུམ་དུ་གསུངས་མཐར་དྲང་སྲོང་ཙོག་པུའྙི་བཞུགས་སངས་ཀྙིས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། རོ་གྲུབ་བཞྙི་པ་ཡར་ལུང་རྙིག་འཛིན་བསན་པའྙི་ཉྙི་མས་ཐུགས་དམ་བཀྲོལ་ཅྙིང་། ཚེས་ཉེར་ལྔར་སྐྱབས་རེ་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་མཛད། དེའ་ཚེ་གདུང་སྔར་ལས་ཆུང་ངུར་སོང་འདུག་པ་དང་། ནམ་ ྙི

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

44

མཁར་འཇའ་འོད་ཀྙི་ཐྙིག་ལེ་སྣ་ཚོགས་ཤར་བ་དང་། སྒ་ཆེན་པོ་གག་པ་དང་། ཕོགས་ཀུན་ཏུ་དྲྙི་བཟང་འཐུལ་བ་སོགས་གོལ་རགས་ངོ་མཚར་བ་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་། གདུང་ཁང་ཞལ་ཕེ་སབས་དབུ་ཀད་དང་། མགུལ་དཀྲྙིས་གོས་དར་དང་། ཐུགས་ལྗགས་སྤན་གསུམ་རྣམས་མེས་མ་ཚིག་པར་ཡོད་པ་དང་། གདུང་རུས་ལས་རྙིང་བསྲེལ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།།

མཆོག་གཙང་ཚེ་ཤུལ་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ།

འདུལ་འཛིན་དགེ་སློང་ཆེན་པོ་ཚེ་ཤུལ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ཏྙིང་འཛིན་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1921ལོར་མཆོག་གཙང་སེ་བར་ཡབ་ཚེ་ཤུལ་བ་འམ་ཆུང་དང་། ཡུམ་མཆོག་བཟའ་རྙིག་ལྷ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་རྒྱ་ཐོ་ཟེར། དགུང་གངས་བརྒྱད་ཀྙི་དུས་སུ་ཀོག་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་པར་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཕྙི་ཆོས་སྔོན་འགོ་སོགས་ཞུས་ཏེ། འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་འཁྱོལ་བར་བསགས་ཤང་སྦྱངས། དགུང་ ྙི གངས་བཅུ་བཞ་པར་དབོན་ ྙིཔོ་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པར་ལྷ་ལྡན་ལ་མཇལ་སོར་ཏུ་ཕེབས། དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་བར་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་
མཚན་དང་མཛད་འཕྲྙིན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱྙིས་མྙི་ཕེད་དད་པས་ཡྙིད་དབང་འཕྲོག་སེ་སོད་མྙི་
ཚུགས་པའྙི་ཚོར་སྣང་བྱུང་བས། ཁོང་དང་སྤུན་ཆུང་བཅས་གསེར་ཡག་སྒར་ལ་ཕེབས། སྐྱབས་རེ་བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་མདུན་ནས་མཇལ་ཕག་ཕུལ་ཚེ། སྐྱབས་རེ་འགོ་བའྙི་མགོན་པོའྙི་སྐུའྙི་གཟྙི་བྱྙིན་མཇལ་མྙི་བཟོད་པ་རོ་རེ་འཆང་དངོས་མཚུངས་ཀྙི་ཉམས་སྣང་བྱུང་། ཁོང་གྙིས་ཞལ་འཛུམ་པ་དང་ཐུགས་དགྱེས་པའྙི་ངང་ཁྱོད་ཡག་སྒང་འདྙིར་བསད་ན་ཆོག་ཅེས་བཀའ་གནང་དང་རེས་འཛིན་མཛད། སྤུན་ཆུང་ཕྙིར་ལོག་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་བྱ་བལ་རོ་རེ་འཆང་གྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན། བོ་སྦྱོང་སྔོན་འགོའྙི་རྙིམ་པ་དང་འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་བསགས། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་ཟབ་རྣམས་ཆྙིག་རོགས་སུ་བསྩལ་བ་ཉམས་སུ་བངས་པས། བོ་འདས་རྙིག་སོང་ཟུང་འཇུག་གྙི་རང་གདངས་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

45

དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པ་ལ་ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་ཀྙིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དགེ་
འདུན་གངས་ཚང་གྙི་མདུན་དུ་བསེན་པར་རོགས། ཐུབ་བསན་ཏྙིང་འཛིན་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། གསེར་བསན་རྒྱས་དགོན་ནས་རོ་གྲུབ་ཐུབ་བསན་ཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་གྙིས་འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་དབང་བསྩལ་བ་གསན།
ཡག་སྒང་དུ་ཕོགས་བྱོན་གྱྙི་མཁན་སྤྲུལ་དག་ལས། གྲྭ་ལག་མཁན་པོ་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་
དང་། ཟྙིལ་གནོན་དབོན་པོ་ཐུབ་བསན་ཤེས་རབ་དང་། གོང་སོད་ཕུར་བ་སོགས་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་དང་། གསང་འགེལ་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་དང་། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་འགེལ་མང་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད། རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཨ་བུ་ལྷ་སྒང་ཚང་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཉམས་རོགས་ཀྙི་ཞུན་མཐར་བཅད། སན་རྒྱུད་ཟབ་གསང་གྙི་ཡང་ཞུན་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་བསྩལ་བ་གསན། ཕྙིར་ཡག་སྒང་ལ་བྱོན་ནས་མཚུངས་མེད་བ་མ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཟབ་དགུའྙི་གདམས་ངག་བསྩལ་བ་དེ་ཉམས་ལེན་ཁྙིགས་ཆགས་སུ་མཛད་དེ་བགང་བྱ་བཅུ་གཅྙིག་ལ་བཞུགས།
ཁོང་ནྙི་བྱ་བལ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་ལ་ལྟ་དགོངས་མཉམ་པའྙི་ཐུགས་ཀྙི་བུ་ཆུང་
བརྒྱད་ལས་མཆོག་གྱུར་གཅྙིག་ཏུ་བགང་། བྱ་བལ་བ་སྐུ་གཤེགས་རེས་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་བ་གྲྭ་རྣམས་ཀྙི་རེ་བ་ལྟར་སག་ལུང་ཆོས་སེར་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པའྙི་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་བསན་པ་ལོ་དྲུག་ཙམ་ལ་བསྐྱངས། དེ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་ཡོ་ལང་གྙི་ཟྙིང་འཁྲུགས་བྱུང་། ཁོང་གྙི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ད་ནྙི་བདག་གྙིས་བསན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ལུས་ངག་ཡྙིད་གསུམ་གྱྙིས་གནོད་འཚེ་སྣ་གཅྙིག་བགྱྙི་བ་ལས་བདག་ད་ལྟ་ཉྙིད་ནས་གཡང་ལ་མཆོང་བ་དང་ཆུ་ལ་ལེབས་ན་དགའ་བའྙི་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ནས་དེ་ལྟར་བགྱྙི་བའྙི་དམ་བཅའ་ནན་པོ་བཞག་སེ་བ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅྙིང་དགེ་བསྔོས་བྱས། ལྟ་བའྙི་གདེངས་བཟུང་ནས་བཞུགས། དེ་ཡྙི་མཚན་མོར་མནལ་ལམ་གྱྙི་སྣང་བར་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཚར་རུའྙི་གོས་ནག་བཞེས་པ་ཞྙིག་བྱོན་ནས་དུས་འགྱུར་གྱྙི་ཡོ་ལང་འདྙི་སེམས་ཅན་སྤྙི་མཐུན་གྱྙི་ལས་སྨྙིན་པ་ཡྙིན་པས། ཟློག་ཐབས་མེད་ཀང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

46

ཕྙི་ནས་སླར་ཡང་བདེ་བའ་གོ་ ྙི སབས་ཤར་བར་ལུང་བསན། ཕར་ཉྙི ན་ཁོང་དགའ་དྲགས་ནས་འཆྙིྙི་སམ་པའྙི་དམ་བཅའ་དེ་རེས་མེད་དབྱྙིངས་སུ་ཡལ། དབེན་གནས་བག་ལུང་རྙི་ཁོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྙིལ་བུའྙི་ནང་རྩྭ་དང་ལོ་མའྙི་གདན་ཆས་དང་ཟྭ་རྒོད་ཆུ་གཙང་གྙི་འཚོ་རེན་ལས་མེད་ཀང་སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ།
བ་མ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་བསེན་པ་གངས་འཁྱོལ་བའྙི་ཐོ་རེངས་རྨྙི་ལམ་འོད་གསལ་
གྱྙི་ལམ་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་པར། ཀེ་མ་ཀེ་ཧུད་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེ། ། མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་སོགས་སྙིགས་མའྙི་འགོ་བ་མགོན་མེད་རྣམས། །སྡུག་བསྔལ་འདྙི་ལས་མྱུར་ཏུ་ཐར་བར་མཛོད། །ཅེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའྙི་གདུང་ཚིག་བཏོན། ཟྙིང་འཁྲུག་ཅུང་ཞྙི་འཇགས་བྱུང་སབས་ཕ་ཁྱྙིམ་དུ་ལོག་ནས་ཞབས་རང་ཞ་བའྙི་ཟོལ་གྱྙིས་བཞུགས་པས་སྲྙིད་གཞུང་གྙིས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མ་བགྱྙིས། གཞྙི་ཆེན་རྒུ་ཡྙི་རྙི་ལྷས་སུ་ལོ་བཅུ་ལྷག་ལ་བཞུགས། སྲྙིད་གཞུང་གྙི་གསར་བརེའྙི་ཡོ་ལང་འདུ་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་གཅྙིག་ལའང་ཞུགས་མ་མོང་ཞྙིང་། རྒྱ་གོས་གྱོན་པའྙི་མྙི་གཅྙིག་ཀང་མཐོང་མ་མོང་བར་གསུངས། ཆོས་སྒོ་ཕེས་འཕྲལ་དུ་མཆོག་ཚང་སག་ལུང་དགོན་པ་བསྐྱར་བཞེངས་ཀྙི་དབུ་འཛིན་མཛད།
མཆོག་ཚང་དབོན་ཟ་དང་། མཆོག་ཚང་ཁ་ཤུལ་དང་། མཆོག་ཚང་སོད་མ་བཅས་ལ་
དགོན་པའྙི་འདུ་ཁང་བསྐྱར་བཞེངས་བྱེད་པའྙི་ལས་ཁུར་གཏད་ཅྙིང་། མཆོག་ཚང་སྨད་མ་ལ་དགོན་པའྙི་སྒྲུབ་གྲྭ་བསྐྱར་བཞེངས་ཀྙི་ཁུར་བཅོལ། གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གྙི་གྲྭ་ཁང་རེ་བསྐྲུན་པའྙི་འགྙིག་བཞག་སེ། རྒྱལ་བསན་ཡང་དར་སབས་དགོན་པ་འདྙིའྙི་བསན་པ་སྤྙིའྙི་འགན་བཞེས་ནས་ཐོག་མར་དགོན་ཤུལ་དུ་བདེ་ཆེན་ཞང་སྒྲུབ་གསུངས་ཤྙི ང་། བཤད་སྒྲུབ་དང་། རྙི ན་བཞེངས་ ེསོགས་ལ་དབུ་འཛིན་གྱྙི་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་བསན་པའྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོས། དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བསྩལ་ཅྙིང་། དབྱར་གནས་སོགས་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་སྲོལ་བཙུགས་པས། དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་ཉག་ཕྲ་བ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོས་ཤྙིང་ཁྙིམས་ལྡན་ངུར་སྨྲྙིག་འཛིན་པའྙི་སེས་ཕོགས་ཀུན་གང་བར་བྱས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

47

པས་མཆོག་ཚང་སག་ལུང་དགོན་པ་ཞེས་པའྙི་ཐ་སད་དེ་ཡལ་དུ་མ་བཅུག་པར་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པས་མཛེས་པར་བྱས་སོ།།
ཁོང་ནྙི་སྐུ་ཚེ་གང་ལ་ཕྙི་འདུལ་བའྙི་ཀུན་སྤོད་ལ་དྲན་ཤེས་བརན་པོས་ཆོས་བཞྙིན་འདུལ་
བ་བཞྙིན་མཛད་པས་བསེན་རོགས་བསྒྲུབས་པ་ནས་ཆོས་གོས་འབལ་སང་དང་། གདུགས་ཚོད་གཅྙིག་ཙམ་ཡང་ཆག་མ་མོང་ཞྙིང་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱྙིས་ཀང་མ་གོས་པའྙི་གནས་བརན་
འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། ནང་རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའྙི་བསླབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྙི་སེམས་དང་། གཞན་ཕན་ཁུར་ཁྱེར་གྱྙི་ལྷག་བསམ་དང་བྱམས་དང་སྙིང་རེས་དུས་འདའ་བར་བྱས་པས་གཞན་སེམས་ལན་གཅྙིག་ཙམ་ཡང་མྙི་དཀྲུགས་པར་བསྡུ་དངོས་བཞྙི་ཡྙིས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་སྤོད་པར་རག་ཏུ་བསླབ་པ་ཞྙིག་དང་། གསང་བ་སྔགས་ཀྙི་དམ་ཚིག་སྣོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་དག་པར་ཤར་བའ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའྙི་རྙི གས་ལྡན་རྣལ་འོ བྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞག་ཡྙིྙིན་ནོ།།
སྐུ་འདའ་ཁར་དབོན་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེད་ཀྙི་ཉམས་ལེན་གྱྙི་ཚད་
ག་ཚོད་ལ་སླེབས་ཡོད་ཞུས་ཚེ། ང་རང་ལོ་བརྒྱད་ཀྙི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལ་ཁ་འཁོར། མྙི་ཚེ་གང་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་ད་ལྟ་རྙིག་པ་ཚད་ཕེབས་ལ་ཐོན་འདུག་གསུངས། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་གྱྙིས། ཡུལ་གསེར་རའྙི་ཕོགས་ན་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་
ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་དངོས་སློབ། རོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ལམ་རགས་
རྣམས་རྒྱུད་སེའྙི་གཞུང་ན་གསུངས་པ་ཇྙི་ལྟར་རྙིམ་བཞྙིན་རོགས་ནས་ཆོས་ཉྙིད་ཟད་སར་འཁྱོལ་བའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞྙིག་ལ་ཚེ་ཤུལ་བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་འདྲ་བ་མེད། ང་ཡང་ཁོང་གྙི་མདུན་དུ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རགས་ཚད་ལམ་སྣང་སོགས་ལ་བགོ་གེང་རེ་བྱེད་འདོད་པའྙི་རེ་བ་ཧ་ཅང་ཆེ་
ཡང་། ད་ལྟ་ངེད་གཉྙིས་ཀང་ལོ་ན་བགེས་པས་ཡར་མར་ལ་འགོ་འོང་སོགས་དེ་ཙམ་སབས་བདེ་མ་བྱུང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། དགུང་གངས་དོན་ལྔ་པ་སྤྙི་ལོ་1995སེ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཕག་ལོའྙི་ནག་ཟླའྙི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་གྙི་ནམ་ཕེད་ལ་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཞྙི་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

48

ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀི་ཉི་མ།

སྔགས་འཆང་ཆེན་པོ་ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ནྙི། བོང་སག་སྨད་མའྙི་
ས་ཆའྙི་ཨུརྒེ་ཞེས་པར། རབ་ཚེས་ཤྙིང་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1924ལོར་ཡབ་རུས་མོག་ཅེས་གགས་ཀང་དོན་ལ་ར་བོའྙི་རྒྱབ་ཚང་གྙི་རྙིགས་ལས་རྒྱ་རྒྱའམ་རྙིག་འཛིན་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་གདའ་ཚང་བཟའ་ཀོ་འབའ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཐོབ་ལ་ཤུག་སྒང་སྐུ་གོང་མའྙི་ཡང་སྤྲུལ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའྙི་དགོངས་བརག་ཞུས་པས་ཡང་སྤྲུལ་སྦྲ་ནག་གྙི་ས་ཆར་སྐུ་འཁྲུངས་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་བདག་མྱུར་དུ་མ་བགྱྙིས་ན་གཞན་ལ་ཤོར་སྲྙིད་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཕ་ཡྙིས་བརྔོན་ཤ་བཟར་བཅུག་པས་གབ་རྐྙི ན་ེ གྱྙིས་སྤན་ལ་སྐྱོན་ཤོར་ཡོད་ཚུལ་བཅས་གསུངས། སྤྲུལ་སྐུ་རག་འཛིན་འཇམ་ ྙིདཔལ་འཁོར་བཅས་སྦྲ་ནག་གྙི་ཕོགས་སུ་ཡང་སྲྙིད་འཚོལ་བར་ཕེབས། ས་ཆ་དང་། ཕ་མ་དང་། ལོ་ཁམས་སོགས་དང་མཐུན་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་རེད། ཕྙིར་ཕེབས་ཏེ་གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་ཞུས་པ་ན། སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་ཀྙི་ཕག་ཡྙིག་དང་། སྲུང་མདུད་དང་། ཞབས་བརན་དང་། རྒྱལ་སྲས་བསན་པའ་ཉྙིྙི་མ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་བཅས་གནང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་
འཛིན་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་པདྨ་ལས་འབེལ་རལ་དང་། རོགས་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་དང་། རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཐོབ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱྙིས་པདྨ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་དང་། དབོན་པོ་མགོན་གགས་གསུམ་གྱྙིས་སྐུ་བདག་མཛད་དེ་ར་མཆོག་པདྨ་དབང་གྙི་དཀྙིལ་འཁོར་རྨའྙི་མཚལ་ནག་ཁམས་མདོར་སྤྲུལ་སྐུའྙི་མཚན་གསོལ་གྱྙིས་ཁྙི་འདོན་མཛད།
དགུང་གངས་ལྔ་པར་ཤུག་སྒང་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་གྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ།
ཡོངས་འཛིན་ཞྙིག་བསོས་ཀང་ཀོག་ལེགས་པོར་མ་མཁྱེན་པས་སླར་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་འཇམ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

49

དཔལ་ཉྙིད་ཀྙིས་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དེ་ཀོག་བསླབས་ཤྙིང་། སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་ཕག་བཞེས་བཅའ་
རྡུང་འབུད་གསུམ་དང་གར་ཐག་དབྱངས་གསུམ་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱས། སྤྲུལ་སྐུ་རྙི ག་པའྙི་ཁུ་ ྙིབྱུག་ལས་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་ཞག་བརྒྱའྙི་བར་དུ་མཛད་པས་རྙིག་གདངས་ཀྙི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་ཉྙིད་བྱ་རོལ་ལས་འདས་པའྙི་སར་སླེབས།
དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་བྱོན་ནས་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་འགའ་ཞྙིག་གསན། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་ཚིགས་ཕྙི་མ་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་མནོས་ཤྙིང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་
དབང་ཡོངས་རགས་ཞུས། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་བོ་གོ ས་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀོ་ལྗགས་ལུང་གསན་ ྙིཞྙིང་། ཡྙིག་རྙིས་ཀྙི་བྙིས་དང་། སུམ་རགས་དག་ལ་བྱང་བར་སྦྱངས། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་ལས་གཏེར་ཆེན་གོང་མ་གཉྙིས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙིས་མཚོན་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་ཕྱུག་བ་མ་ཆོས་ཉྙིད་ལས་སྨྙིན་ཁྙིད་སོར་ཡང་མང་པོ་གསན། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་བཞུགས་སབས་གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པས་ཞལ་གཟྙིགས་ཤྙིང་བར་ཆོས་གསུངས་པའྙི་ཉམས་ཤར་བ་དང་། རྨ་རྙི་རབ་དཀར་ཞེས་པའྙི་གསོལ་ཁ་གསུངས་དུས་རྨ་ཆེན་གསེར་གྱྙི་གོ་ཁབ་དང་འཁོར་གསུམ་ཅན་ར་དཀར་པོ་ལ་བཞོན་པ་ཞྙིག་གྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་པ་སོགས་ཐུན་མྙིན་གྲུབ་པའྙི་དག་སྣང་མང་དུ་མངའ།

གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱྙི་མདུན་དུ་བྱོན་པས་གཙང་གྲུབ་ཀྙི་ཞལ་ནས། འོ་
རྙིགས་ཀྙི་བུ་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས། ཆོས་འབེལ་གནང་བར་ཞུས་པས། ད་ལྟའྙི་ཤེས་རྙིག་མ་འགགས་ས་ལེ་བ། །ཀུན་བཟང་གདོད་མའྙི་མགོན་པོ་དེ་ཀའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྤན་ནམ་མཁར་གཟྙིགས་ཏེ་རྙིག་སོང་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤད་མཛད། རྒྱ་ནག་པེ་ཅྙིན་ནས་ཟངས་གསེར་
ལས་གྲུབ་པའྙི་གུ་རུའྙི་སྐུ་ཚད་མཐོ་གང་ཡོད་པ་སོང་གཅྙིག་དང་། གུ་རུ་སྣང་སྲྙིད་ཟྙིལ་གནོན་གྱྙི་སྐུ་ཚད་ཁྲུ་བདུན་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་སོགས་རེན་ཁྱད་འཕགས་མང་པོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

50

བླུས་ཏེ་ཤུག་སྒང་དུ་གདན་དྲངས། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་རྒྱའ་ཁྙི མས་ཁང་དུ་བཅུག། རྙི ན་ེསྔགས་འཆང་དཀར་ཆས་ཅན་དུ་གྱུར། མདའ་མདོ་ཁང་དམར་བག་ལས་ཚོགས་གཏོར་གྱྙི་དབྱྙིབས་ཅན་གྱྙི་རོ་སྒོམ་གཏེར་དུ་བཞེས་ཤྙིང་ཆུ་གཏེར་གྱྙི་གཏེར་སྒོ་ཕེས་པ་སོགས་གཏེར་གྱྙི་
ལས་འཕྲོ་སད་པའྙི་ཉམས་སྣང་དང་། རྨྙི་ལམ་ཞལ་གཟྙིགས་ལུང་བསན་གྱྙི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་ལུང་བསན་པ་ལ་མངོན་ཤེས་གསལ་སྒྙིབ་མེད་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མྙིན་པའྙི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར། བཙོན་གོལ་བྱུང་ཞྙིང་བསན་པ་བསྐྱར་དར་
སབས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་འདྙི་ས་ཕུང་དུ་གྱུར་པ་སླར་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་རེན་བརེན་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བཞེངས་མཛད། དགོན་ལག་རྣམས་ལ་དགོན་པ་སླར་གསོ་བྱེད་ཚུལ་གྱྙི་བཀའ་བཀོད་དང་རྒྱུ་རས་བསྩལ། ལྷ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་ཇོ་བོ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ལ་གསེར་གསོལ་དང་སན་ཤལ་ཕུལ་ཏེ་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་བ་མེད་མཛད།
ལགས་སྤེལ་ལོར་ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་རེ་བ་མའྙི་
སྐུའྙི་གེགས་སེལ་ཕྙིར་དུ་དྲུག་ཅུ་བའྙི་གཏོར་མ་མཛད་ཅྙིང་། རེ་དེ་ལས་ཆོས་འབེལ་ཟབ་མོ་གསན། ཤྙིང་གང་ལོར་ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་རཏྣའྙི་ཕུར་པ་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ། གུ་དྲག །གསང་འདུས། ཚེ་སྒྲུབ། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་འཕྲད་ཚད་རང་གོལ། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་སོགས་གཏེར་ཁ་གསར་རྙིང་མང་པོའྙི་དབང་ལུང་གཉྙིས་ཆར་གནང་།
ཧོར་ཤུལ་དགོན་དང་། སག་ལུང་དགོན། དུང་དཀར་དགོན། མྙི་མ་དགོན། སྒོ་ཆེན་
དགོན་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་བཀའ་བརྒྱད་གསང་རགས་དང་། རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་སོགས་ཀོྙི་དབང་ལུང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ཉག་རོང་གྙི་གནས་ཆེན་ཤང་ལུང་བག་དཀར་སོགས་གནས་ཆེན་འགར་གནས་མཇལ་དུ་བྱོན་ཞྙིང་། དུས་རྒྱུན་དུ་ཡང་ཁོམ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་དང་དགེ་སྒྲུབ་
སྙིག་སང་གོ་སྐུལ་མ་རླབས་ཆེན་མཛད། མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་ལས་ངག་ཆུང་ ྙི སན་བརྒྱུད་ཀྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་གསན། མཁན་ཆེན་པས་གཙོའ་དེར་ཡོད་འདུས་པ་རྣམས་ལ་རཏྣའྙི་གསང་འདུས་དང་ཚེ་ ྙི

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

51

སྒྲུབ་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གནང་བ་སོགས་མཁན་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཁོང་ལ་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོ་མཛད། སྔ་ཕྙིར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ལུང་
གྙིས་གཙོའྙི་དབང་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་གསན་པ་སོགས་མདོར་ན་རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་ཚེ་གང་བོར་ཐུགས་དམ་གྱྙི་མཐྙིལ་རང་དོན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་གཞན་དོན་བསན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱྙི་དོན་ཁོ་ནས་འདའ་བར་མཛད་ཅྙིང་། སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་ར་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོས་ཞལ་གཟྙིགས་དང་དག་སྣང་ལུང་བསན་མཐའ་ཡས་སོ། །གསུང་ཆོས་ལ་བ་སྒྲུབ་སོགས་པོད་ཆུང་གཅྙིག་བཞུགས་ཤྙིང་། ཐུགས་སྲས་སློབ་མའྙི་གཙོ་བོ་མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སག་ལུང་དབོན་པོ་ཞྙིང་སྐྱོང་སོགས་མང་དུ་བྱོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་མང་དུ་མཛད་མཐར། སྤྙི་ལོ་ 2004ལོ་སེ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་སྤེལ་ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའྙི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་སྔ་དྲོར་གུ་རུ་སྣང་སྲྙིད་ཟྙིལ་གནོན་གྱྙི་བཞུགས་སངས་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །ཁོང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཞུ་བ་ཤུག་སྒང་དུ་ཁྙི་ལ་འཁོད་ཅྙིང་ཞབས་པད་བརན་པའོ།།

གཏྱེར་སོན་པད་རྒྱལ་གིང་པ།

གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གཏེར་འབྱྙིན་པདྨ་རྒྱལ་པོ་འགོ་འདུལ་

གྙིང་པ་རལ་ལམ་པད་རྒྱལ་གྙིང་པ་ནྙི། གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་གྙིང་པའྙི་ལུང་བསན་བཀའ་རྒྱ་མ་ལས། པདྨ་རྒྱལ་གྱྙི་མང་ཅན་རྣལ་འྙི བྱོར་བ༔ མ་འོངས་དུས་སུ་དགོངས་འདུས་ཆོས་བདག་འབྱུང་༔ ཞེས་བ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་ཆོས་བདག་ཏུ་ལུང་བསན་པ་ལྟར། རབ་ཚེས་ཤྙིང་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1924 ལོར་གསེར་རའྙི་མཆོག་གཙང་སེ་བའྙི་མངའ་ཁོངས་སྙི་ལུང་དུ། ཡབ་མཆོག་གཙང་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་དང་། ཡུམ་ཤེས་རབ་མཚོ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ཡང་རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་ཕྲེང་ནྙི། ཁྱེའུ་ལྷ་བུ་འོད་ཟེར་དང་། གནས་བརན་བཟང་པོ་བ་དང་། ཟ་ཧོར་ཤཱཀ་པྲ་བྷ་དང་། བམ་ཟེ་ཟླ་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་པ་དང་། ལྷ་ལམ་བདེ་ཆེན་མཚོ་དང་། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་། གུ་རུ་ཐ་ཏྲའྙི་མཚན་ཅན་སོགས་དང་། བྱང་ཕོགས་ལྔ་ལྡན་དུ་དགེ་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

52

དང་། ལྙི་ཡུལ་དུ་དྷརྨ་རཱ་ཛ་དང་། ཞང་ཞུང་གྙི་ཡུལ་དུ་གཡུང་སོན་ཨ་རྒྱལ་དང་། སྲྙིན་ཡུལ་དུ་ལྷ་ལམ་བྷྙི་ར་ཧ་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། གཙང་གྙི་ཕོགས་སུ་འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རེ་དང་། གཏེར་སོན་དྲྙི་མེད་ཀུན་དགའ་དང་། རྒྱ་ཞང་ཁོམ་དང་། བོན་པོ་དྲག་རལ་དང་། ཨོ་རྒྱན་བསན་གཉྙིས་གྙིང་པ་དང་། ལྷ་བག་པདྨ་དབང་གྙི་བདག་ཉྙིད་དང་། གནམ་ལགས་ར་གསུམ་གྙིང་པ་དང་། རོང་སྨོན་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། གར་དབང་མྙི་འཇྙིགས་རོ་རེ་དང་། སན་གགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གསང་སྔགས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཟོད་པ་རབ་བརན་དང་། ཤུག་སྒང་གཏེར་ཆེན་པདྨ་འདུས་རལ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྙིང་པ་སོགས་དམ་པའྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བཞེས་པར་བཤད་ཀང་འདྙིར་དེ་ཙམ་ལས་མྙི་སྤོའོ།།
མཆོག་གཙང་བ་མ་དབོན་པོ་པདྨ་ཆོས་དབང་གྙིས་འཆྙི་མེད་རོ་རེ་ཞེས་པའྙི་མཚན་
གསོལ་ཅྙིང་མ་འོངས་བསན་འགོ་ལ་ཕན་པར་ལུང་བསན། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད་ཅྙིང་བྱྙིས་པ་ཕལ་བ་ལས་འདས་པའྙི་སྤོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད། དགུང་གངས་བརྒྱད་པར་སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་ཚོགས་གལ་དུ་ཞུགས། དབོན་པོ་པདྨ་ཆོས་དབང་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་སྣ་
ཚོགས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དབོན་པོ་པདྨ་ཆོས་དབང་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཚང་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་བཅས་གསན།

དགུང་གངས་བཅུ་པར་ཐོས་བསམ་གྱྙི་མཐའ་གཅོད་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བར་དགོངས་
ནས་སྒྲུབ་ཁང་རྙིང་པར་འཇམ་དཔལ་སྨྲ་བའྙི་སེངྒེའྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་པས། དག་པའྙི་སྣང་བར་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་ཤྙིང་། ཨཱཿ མ་རྙིག་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྐེན་བལ་བའྙི་ཀོང་༔ རྙིག་པའྙི་རང་མདངས་ཀ་དག་མངོན་གྱུར་པའྙི༔ འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཆེ༔ འདུ་འབལ་མེད་པའྙི་ངང་དུ་བདག་གྱུར་ཅྙིག༔ ཅེས་པའྙི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅྙིག་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

53

གསུངས་མཐར་གཤྙིན་རེའྙི་ཨེ་རྙིང་གྙི་བཟླས་པ་གསུང་བཞྙིན་རུ་རཀྴའྙི་ཕག་ཕྲེང་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སེ་པདྨ་རྒྱལ་པོ་གར་དབང་འགོ་འདུལ་གྙིང་པ་ཞེས་པའྙི་གསང་མཚན་བསྩལ་ཅྙིང་རེ་ཉྙིད་ལ་ཐྙིམ་པས་རྐེན་བྱས་ཏེ་སྔོན་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་མང་པོ་ཐོགས་མེད་དུ་དྲན།
དེ་ཙམ་ནས་སྐུ་སྔ་མའྙི་བཞུགས་གནས་རྣམས་སུ་ཕེབས་འདོད་དང་། སབས་རེར་ཐུགས་
སྐྱོ་བའྙི་ཚུལ་བསན་པ་དང་། མཚམས་རེར་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྙི་ལྷ་འདྲེ་མང་པོར་གཏམ་གེང་བ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྙི་སྤོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པས།
མངོན་ལོག་ཀུན་ཏུ་འཆྙི་མེད་རོ་རེ་འདྙི་རྒྱལ་འགོང་ཞྙིག་གྙིས་རྒྱུད་བརླམས་འདུག་ཅེས་དད་ལོག་
དང་འབར་ཤ་བྱེད་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བས། སྐུ་ཞང་བ་མ་ཀར་ཆོས་ཀྙིས་ཨ་པང་གཏེར་སོན་

དཔའ་བོའྙི་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེའྙི་དྲུང་དུ་ཁྙིད་ནས་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པར། གཏེར་ཆེན་གྱྙིས་རེ་འདྙི་ཟབ་མོའྙི་གཏེར་ལ་དབང་བའྙི་སྐྱེས་བུ་ཞྙིག་ཡྙིན་པས་མཛད་སྤོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཚུལ་དང་།
རེན་འབེལ་ཉེས་མྙི་རུང་བའྙི་ཚུལ་གསུངས་ཤྙིང་། བྱྙིན་རླབས་དང་ལུང་བསན་མཛད། ལགས་ཀོང་གཏེར་སོན་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མས་ཀང་དེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ལུང་བསན། ཚིག་བདུན་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྙི་བཟླས་པ་གངས་མང་བསྐྱལ། ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་རྒྱ་སད་དེ་གསེར་སྨད་རྔ་ལ་སག་རེ་ནས་སྨན་སྒྲུབ་ཀྙི་རས་གཏེར་དང་ཁ་བྱང་ཤོག་དྲྙིལ་བཅས་ཁོམ་གཏེར་དུ་བཞེས། གུ་དྲག་སྲྙིན་རྒྱལ་རཀྴ་ཐོད་ཕྲེང་གྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་ཤྙིང་དག་སྣང་ཚིག་བདུན་བ་སྒྲུབ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ།
དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པར་དབུས་མཇལ་དུ་ཕེབས་པའྙི་ལམ་སབས་ནས་རོང་སར་དུ་

བྱོན། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། མཁྱེན་བརེའྙི་སྤན་ལམ་དུ་རང་གཏེར་དག་སྣང་ཚིག་བདུན་བ་སྒྲུབ་ཀྙི་ཆོས་སོར་གཟྙིགས་འབུལ་ཞུས་པས་གཏེར་
སོན་ཚད་མ་ཡྙིན་པའྙི་བསྔགས་བརོད་མཛད། སོད་ལུང་མཚུར་ཕུ་དང་། ཚ་བ་ལྷ་སྐུ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ན་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་པར་ལུང་པ་བསན་བཞྙིན་ཚ་བ་ལྷ་སྐུར་སྒྲུབ་པ་མཛད། སྒོལ་མ་བག་ཏུ་ཡབ་བཀའ་གུ་རུ་པདྨ་རྒྱལ་པོའྙི་ཆོས་སོར་སྤན་དྲངས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པ་མཛད། མཁྱེན་བརེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

54

རྙིན་པོ་ཆེས་ཆོས་བདག་ཏུ་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས་པ་ལྟར་ཕར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་རྒྱུན་བསྩལ།
ཚ་བ་རྙིན་མཚོ་ལས་སྐུ་ལ་ཆུའྙི་རླན་གྱྙིས་མ་གོས་པར་མཚོ་ནང་ནས་ཡུམ་བཀའ་ཁོས་མ་

ལྷ་ལྔའྙི་ཆོས་སོར་ཁོམ་གཏེར་དུ་བཞེས་པས་དེར་ཡོད་ཀུན་དད་པའྙི་གནས་སུ་བཀོད། གཏེར་སོན་སུ་ཡྙིན་མྙི་ཤེས་པས་གཏེར་གནས་ཀྙི་མཚན་གཏེར་སོན་ལ་ཐོགས་ཏེ་རྙིན་མཚོ་གཏེར་སོན་

ཞེས་མཚན་གྱྙི་སན་གགས་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། སབས་དེ་ཙམ་ལས་ཁམས་སྤྲུལ་དོན་བརྒྱུད་ཉྙི་མ་དང་མཇལ་ཞྙིང་། ཁམས་སྤྲུལ་གྱྙིས་རེ་འདྙི་ལ་གཙིགས་མཐོང་ཆེན་པོ་མཛད་པས་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་སྒོ་ཤྙིན་ཏུ་ཡངས་པོར་ཕེས་ཏེ་ཚ་བ་དཔོན་ཚང་གྙི་དབུ་བར་བཀུར། དེ་ཕོགས་སུ་གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས། བག་གཡབ་ཀྙི་ཕོགས་སུ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་བྱུང་བ་ལ་རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་ཆར་ཕྱུང་
གསུངས་པས་ཐན་པ་སེལ་ཅྙིང་། བྙིས་མགོ་དགོན་དང་། བག་གཡབ་བདེ་བཀོད་ཚང་དུ་བཞུགས། གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་ཞྙིག་གཏེར་དུ་བཞེས་པ་སོགས་འགོ་དོན་མང་ཙམ་མཛད།
དེ་ནས་ཁམས་རྙི་བོ་ཆེ་དང་། གོ་འཇོའྙི་ཨན་ཆུང་ནམ་མཁའ་རོང་དུ་ཕེབས། ཉག་བའྙི་
སྒར་དུ་རང་གཏེར་ཁོས་ནག་གྙི་ཆོས་བདག་ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་ལས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན།

ཀོང་པོ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིར་ཁམས་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ལས་བགང་བྱ་
དུ་མར་བདུད་འཇོམ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྙི་གཉྙིས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེས་གཏེར་སོན་ཚད་མར་ལུང་གྙིས་
བསྔགས། དྭགས་པོ་རྒྱ་ཚ་རུ་སྦྱྙིན་བདག་ཤྙིང་ཁ་ཚང་དུ་ཟླ་བ་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་གདུལ་བྱ་དུ་མར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། གཏེར་ཆོས་མང་པོ་ཞྙིག་དེར་ཤྙིང་པར་དུ་
བརོས་ཤྙིང་། ལྷ་སའྙི་བར་དུ་ཞབས་སྐྱེལ་ཞུས་པ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས།
དེ་ཙམ་ནས་སྔར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་བཀའ་ལུང་བཞྙིན་སོད་ལུང་མཚུར་ཕུ་
རུ་ཕེབས། ཀརྨ་བཅུ་དྲུག་པ་རང་བྱུང་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ་ལས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གསན། གཏེར་ཕུད་ཕུལ་བས་གཏེར་སན་ཚད་མར་བསྔགས་ཏེ་གཏེར་སོན་འདྙི་པ་ལས་གཏེར་གསར་ཚེ་དབང་དང་།
དག་སྣང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན་ཅྙིང་ཆོས་བདག་ཏུ་ཞལ་གྱྙིས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

55

བཞེས། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་སེ་རྣམས་ཀྙིས་གཏེར་སོན་འདྙི་པའྙི་གཏེར་ཆོས་སོར་ཉམས་བཞེས་བགྱྙི་འོས་ཀྙི་བཀའ་ཤོག་ཀང་གནང་། ཀར་སྲས་ཀོང་སྤྲུལ་ལས་ཟླ་བ་གཉྙིས་ལ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། གངས་རྙི་ཐོད་དཀར་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད།
དེ་ནས་འཕན་པོ་སག་ལུང་དགོན་དུ་བྱོན། ཡུམ་བཀའ་ཁོས་མ་ལྷ་ལྔའྙི་ཆོས་བདག་སག་
ལུང་ཞབས་དྲུང་རྙིན་པོ་ཆེར་ཡུམ་བཀའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་བསྩལ་ཅྙིང་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་
གསོལ། ཞག་བདུན་དུ་སྒྲུབ་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞྙིན་ཞབས་དྲུང་རྙིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་མཛད་པས་རེན་འབེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྙིགས། ཁམས་འབོང་པ་རོ་ཤུལ་དུ་ལྷུན་པོ་སྤྲུལ་སྐུས་གདན་དྲངས་པ་བཞྙིན་ཕེབས་ཏེ་རང་གཏེར་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གནང་།

ག་ག་བ་མ་ཉྙི་མ་འོད་ཟེར་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྙིས་ཕན་ཚུན་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པའང་
བཞེས།
ཁྱུང་པོའྙི་ཡུལ་དང་། གནམ་ལགས་དགོན་སོགས་དང་། མོན་ཡུལ་གྱྙི་ར་དབང་དང་།
ཤར་འབུམ་སེ་ལ་དང་། ཤར་རྙི་རང་དང་། ཤར་རུ་པ་ཁ་དང་། ལྷག་དམ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་བསྩལ་ཅྙིང་། མོན་ཡུལ་དུ་ལུ་གར་དགོན་པ་ཕག་བཏབ་པ་སོགས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སླར་ཀོང་པོའྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས། བུ་ཆུ་གཏེར་གྱྙི་ལྷ་ཁང་དང་། བ་མ་གྙིང་སོགས་སུ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ལས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན།
བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེར་རང་གཏེར་དག་སྣང་ཚིག་བདུན་བ་སྒྲུབ་དངོས་གྲུབ་སྙིང་
པོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་རྒྱུན་ཕུལ་ཅྙིང་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་ལྟར་སྐྱབས་རེ་བདུད་འཇོམ་གྱྙིས་
ཀང་ཚིག་བདུན་བ་སྒྲུབ་ཆོག་ཁྙིགས་མཛད་ཅྙིང་། པད་འབྱུང་གནུབས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའྙི་འཕྲུལ། །འགོ་འདུལ་སྐྱེས་བུ་པད་རྒྱལ་གྙིང་པ་ཡྙི། །རྙིང་ལུགས་ཕོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་དང་། ། བསན་འགོའྙི་ཕན་བདེ་ལེགས་ཚོགས་རབ་འཕེལ་ཤོག །ཅེས་སོགས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཅྙིང་ཤྙིན་ཏུ་གཙིགས་ཆེན་མཛད། རྙིམ་བཞྙིན་ཁམས་དང་དབུས་གཙང་བརྒྱུད་དེ་འབྲུག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

56

ཡུལ་དུ་བྱོན། བུམ་ཐང་དབང་འདུས་ཆོས་གྙིང་དུ་སྐྱབས་རེ་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། དེར་ཡོད་འདུས་སེ་རྣམས་ལ་དག་སྣང་ཚིག་
བདུན་བ་སྒྲུབ་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་བསྩལ། འབྲུག་རྒྱལ་གཉྙིས་པ་ཚེ་དུས་ལས་ཡོལ་བའྙི་སྔས་བ་མཛད། བདུད་འཇོམ་ལས་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་ལས་པོད་འགའ་ཞྙིག་གྙི་ལུང་དང་། དེའྙི་འཕྲོའྙི་རྣམས་ཀྙི་ལུང་སློབ་དཔོན་གནམ་མདོག་ལས་གསན། བ་མ་དགོན་དུ་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ། རང་གཏེར་ཚིག་བདུན་བ་སྒྲུབ་སོགས་དེར་ཤྙིང་པར་དུ་བརོས་པ་སོགས་བགང་བྱ་དུ་མར་འབྲུག་ཡུལ་
དུ་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས།

སླར་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚ་བ་དཔོན་གྱྙི་ཕོ་བང་དུ་བཞུགས། ཚ་བ་དཔོན་པོས་སྦྱྙིན་བདག་
མཛད་དེ་བྙིས་མཁན་མང་པོ་བསྡུས་ནས་གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཡྙི་གེར་ཕབ་པ་པོད་དགུ་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཕྙིས་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་མེ་ལྷའྙི་ཞལ་དུ་བསབས་པས་ད་ལྟ་པོད་ཁ་ཤས་ལས་མཇལ་དུ་མྙི་སྣང་ངོ་།།
གསང་གོགས་སྒོལ་དཀར་ཞེས་པས་ཐུགས་སུན་བཟོས་པས་ཉེ་གནས་འཇམ་དབྱངས་
ཆག་ཕྙིར་ཁྙིད་དེ་གསང་སབས་ཀྙིས་གནས་བརན་དགོན་དུ་ཕེབས། མཆོག་གྙིང་ཡང་སྲྙིད་པདྨ་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་ངེས་དོན་བསན་འཕེལ་དང་ཕན་ཚུན་ལ་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་
བཛྲ་གུ་རུའྙི་དུང་སྒྲུབ་བརྒྱ་ཙམ་འགྲུབ་ན་བསན་འགོར་སྨན་པར་བཀའ་གོས་མཛད་དེ། ནང་ཆེན་དང་། རྙི་བོ་ཆེ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་རེ་འདྙི་ཉྙིད་སྐུ་དངོས་ཀྙིས་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་མང་པོ་
བཙུགས་པས་དུང་སྒྲུབ་བཞྙི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཙམ་ལོང་ཞྙིང་། བཛྲ་གཏེར་སོན་ཞེས་མཛད་འཕྲྙིན་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས།

རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་མཁའ་འགོ་བདེ་ཆོས་མེ་ཏོག་དང་། རྙི་
མགོ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་གྲྭ་འཁོར་དང་དད་འབངས་བཅས་སྒར་བའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་པདྨ་བཀོད་དུ་ཕེབས། སྦས་ཡུལ་གྱྙི་གནས་སྒོ་ཕེས་ཤྙིང་། ངོ་མཚར་བའྙི་ཁྱད་ཆོས་དང་བཅས་ཏེ་ཡུམ་བཀའ་མཁའ་འགོ་དགོངས་འདུས་ཀྙིས་དབུ་བྱས། སྐུ་གསུམ་དགོངས་འདུས་ཞེས་ར་བ་གསུམ་དང་སྒྲུབ་སེ་བརྒྱད་ཀྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

57

བསྐྱེད་རོགས་ཡོངས་སུ་རོགས་པའྙི་ཟབ་གཏེར་སྤན་དྲངས། དག་སྣང་དྲག་པོ་ཀྙི་ལ་ཡའྙི་ཆོས་
སོར་སོགས་དག་སྣང་ཆོས་སེ་བཞྙི་སོར་དང་། ཟབ་གཏེར་གཞན་ཡང་དུ་མ་ཕབ། ལགས་གང་ལོར་མཚོ་པདྨ་ཅན་དུ་བྱོན། ལྷ་ལམ་མནྡཱ་ར་བའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའྙི་ཞབས་ཕག་གྙི་རེས་སོགས་ངོས་བཟུང་། དབུ་རེའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་བཞེངས་ཤྙིང་། མཆོག་གྙིང་ཐུགས་སྒྲུབ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བཛྲ་གུ་རུའྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད།
ཤྙིང་འབྲུག་ལོ་ནས་ཁུ་ནུ་དང་། ག་ཞ་དང་། ལ་དྭགས་དང་། འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་
གྙིང་སོགས་སུ་བྱོན་ཅྙིང་འགོ་དོན་མཛད། ས་བྱའྙི་ལོར་རྒྱ་གར་ནས་སླར་འབྲུག་ཡུལ་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་སྒོན་གྱྙི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་འབྲུག་གྙི་ཆོས་སེ་ཆེན་པོ་དག་མེད་རེའྙི་དབུ་བར་བཞུགས། བཀྲ་ཤྙིས་སྒང་དུ་དགོངས་ཐང་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ལགས་སྤེལ་ལོར་འབྲུག་གྙི་ས་གོ་སག་ཚང་དུ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། ཐྙིམ་ཕུ་སོགས་གནས་མང་པོར་རེན་གསུམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་མཁར་དུ་མཆོད་རེན་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་གནང་། ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་སྨྱུང་གནས་དང་། ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་ཚོགས་དུ་མ་བཙུགས། སྦོ་རེ་རོང་དགོན་དུ་འཇའ་ཚོན་པོད་དྲུག་གྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། ཆོས་སེ་དུ་མར་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རང་གཏེར་ཚིག་བདུན་བ་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར། ཆུ་ཁྱྙིའྙི་ལོ་ནས་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་དྙིལ་མཁྱེན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་བཞྙིན་མོན་ཁ་ནཻ་རྙིང་སེངྒེ་རོང་དུ་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ལ་གཏེར་སྒྲུབ་མཛད། མེ་སག་ལོ་ནས་དབུ་བཟུང་སེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་འགོ་དོན་མང་པོ་མཛད། ༧ གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་མོ་ལས་ཆོས་བཀའ་གསན་ཅྙིང་གཏེར་ཕུད་ཕུལ་བས་དགྱེས་ཚོར་མཛད། ཟབ་གཏེར་གྱྙི་རྒྱུན་མ་སེལ་གོང་འབྲུག་ཡུལ་ནས་ཡང་ཕུར་གྱྙི་བསེན་པ་ཞྙིག་ཐོན་པར་གྱྙིས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲུག་ཡང་རེ་རུ་སྐུ་གོང་འོག་གྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་རྒྱུན་སེལ་བའྙི་སྣ་སེལ་དུ་ཡང་ཕུར་གྱྙི་སྒྲུབ་པ་སོགས་སྐུ་རྙིམ་རྣམས་གྲུབ་རེས། ཆོས་བདག་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་ལས་ཅན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གནམ་ལགས་ར་གསུམ་གྙིང་པ་དང་། རེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་དང་བཅས་པའྙི་རྒྱུན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

58

ཐོག་མར་སེལ། གཞན་ཡང་། གཤེགས་ཞྙིང་དགོན་དུ་ཆོས་དབང་ཟབ་གཏེར་བ་མ་གསང་འདུས་སོགས་དང་། ཐྙིམ་ཕུ་སོགས་སུ་གཏེར་ཁ་གོང་འོག་གྙི་སྨྙིན་གོལ་བསྩལ་བས་མཚོན་ཆོས་འཁོར་བ་ན་མེད་པ་བསོར།
འཕགས་བོད་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འབྲུག་ཡུལ་ལ་གདུལ་བྱ་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས།
དུས་འདྙི་ཙམ་ནས་ཉེ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཡུན་རྙིང་མྙི་བཞུགས་པའྙི་བར་སོན་པའྙི་གསུང་གེང་ཅྙི་
རྙིགས་མཛད། དགུང་གངས་རེ་ལྔ་པ་རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བརྒྱད་དེ་སྤྙི་ལོ་1988ལོར་གོ་བུར་དུ་སྙུན་གཞྙིའྙི་དབང་གྙིས་འབྲུག་མཆོད་རེན་དགོན་པའྙི་ཉྙིད་ཀྙི་གཟྙིམ་
སྤྙིལ་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། སྐྱབས་རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དབུ་བཞུགས་ཀྙིས་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་མཛད་པས་ནམ་མཁར་འཇའ་ཚོན་གྱྙི་དྲྭ་བས་སྦྲེལ་བ་
སོགས་རགས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
རེ་འདྙི་དང་ཕན་ཚུན་བ་སློབ་རེས་མོས་སུ་གྱུར་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ནྙི། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་བཅུ་
དྲུག་པ་རང་བྱུང་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ་དང་། རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། ཁམས་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་། སག་ལུང་ཞབས་དྲུང་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་རེ་འདྙིའྙི་གསུང་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ལའང་གྲུབ་ཐོབ་དང་། རོགས་ལྡན་དང་། མཁས་པའྙི་དབང་པོ་སོགས་སློབ་བརྒྱུད་ནམ་མཁའྙི་སར་ཚོགས་ལྟ་བུ་བྱོན་པ་ཡྙིན་ནོ།།

མཁན་ཆྱེན་ལྱེགས་བཤད་ཆོས་དར།

མཁས་བཙུན་དམ་པ་ནུབ་དགོན་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་ཆོས་དར་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1925ལོར་གོ་འཇོ་མདའ་པ་སེ་ར་གོང་ཚོའྙི་ཆོས་རབ་ཚང་དུ་ཡབ་པདྨ་མཁའ་འགོ་དང་། ཡུམ་ཨ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་ཚེ་དབང་ནོར་བུར་གསོལ། དགུང་གངས་བཅུ་གཅྙིག་པར་ནུབ་དགོན་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་པ་ལས་ཚངས་སྤོད་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

59

བཞེས་པས་མཚན་ལེགས་བཤད་ཆོས་དར་ཞེས་གསོལ། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོ་གའྙི་ལག་ལེན་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་བར་སྦྱངས། གོ་འཇོ་རྒྱ་ར་དགོན་པར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་བཅས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས།
དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་ནས་ཁམས་སེ་དགེའྙི་རོང་སར་བཤད་གྲྭར་བགང་བྱ་བཅུ་

བདུན་གྱྙི་ཡུན་ལ་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། ཚད་མ་དང་། དབུ་མ་དང་། མཛོད་དང་། ཤེར་ཕྙིན་དང་། འདུལ་བ་སོགས་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། རྒྱུད་གསང་སྙིང་སོགས་སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙིའྙི་སོར་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་ཉྙིན་ཙམ་མ་
ཟད་མཚན་མོའྙི་དུས་སུའང་ཟླ་འོད་དང་སོས་རེང་གྙི་མེ་ངོགས་ལ་བརེན་ནས་དཔེ་ཆར་གཟྙིགས་པ་སོགས་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། བརོན་འགྲུས་ཆེ་བའྙི་ཚད་དུ་གགས་ཤྙིང་མཁས་པའྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། སྔ་ཕྙིར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་
གདམས་པ་མང་དུ་གསན།

དགུང་གངས་སོ་དགུ་པར་རེ་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙིས་ཉྙིད་ཀྙི་བ་བང་དུ་མཁན་
པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བསྩལ། ཁམས་སྤྲུལ་བརྒྱད་པའྙི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་ཁམས་སྒར་འོག་མྙིན་ཕུན་གྙིང་ཆོས་སེའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་ཕེབས་ཤྙིང་བགང་བྱ་དུ་མའྙི་ཡུན་ལ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་། ཁམས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཤྙིན་ཏུ་ཐུགས་གཙིགས་མཐོན་པོ་མཛད། དེ་ཙམ་ནས་ཐུགས་རླུང་གྙི་སྙུན་གཞྙི་དྲག་པོ་བཞེས་པའྙི་རྐེན་གྱྙིས་དཔེ་ཁྙིད་བཤོལ་ཏེ་ནུབ་དགོན་དུ་ཕྙིར་ཕེབས། དེར་བགང་བྱ་གཉྙིས་གསུམ་ཙམ་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་། གྲྭ་ཆུང་རྣམས་ལ་སྤོད་འཇུག་དང་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་གནང་མོད། འོན་ཀང་སྔོན་གྱྙི་སྙུན་གཞྙི་དེ་དྲག་སྐྱེད་ཆེར་མ་བྱུང་བས་སེར་མཐོའྙི་རྙི་གཤམ་དུ་མཚམས་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྙིས་བགང་བྱ་ཁ་ཤས་ལ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པའྙི་དགོངས་བཞེད་ཀྙིས་མཚམས་ཁང་བཞེངས་པར་རོམ་པའྙི་ཚེ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་ཚུད་དེ་བགང་བྱ་མང་པོའྙི་བར་ལ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

60

སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་། རབ་རྒྱལ་ས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1979ལོར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་ནུབ་དགོན་དགོན་རྙིང་དུ་རོ་ནུབ་གཉྙིས་ཀྙི་འདུས་སེར་ཟླ་བ་གཅྙིག་གྙི་ཡུན་ལ་འབྲུག་
པའྙི་འདོན་ཆོག་དང་རེས་གནང་ཉེར་གཉྙིས་མ་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་བསྩལ།
ཆུ་ཁྱྙིའྙི་ལོར་གྲུབ་དབང་རོ་རོང་བརྒྱད་པ་འཕགས་ཡུལ་ནས་ཁམས་ཕོགས་སུ་གཉེན་
འཕྲད་ཀྙི་ཚུལ་དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་པ་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་། ཕན་ཚུན་ཐུགས་ཡྙིད་གཅྙིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའྙི་མཉེས་གཤྙིན་མཛད། དེ་ནས་སྔར་གྱྙི་སྙུན་གཞྙི་ཇེ་སྡུག་ཏུ་ཕྙིན་པས། གོ་འཇོ་རོང་གྙི་སྨན་ཁང་དུ་གསོ་དཔད་དང་། སྐུ་ཡྙི་ཞབས་རྙིམ་སོགས་གང་གྙིས་ཀང་མ་བཟློག་པར། མཐར་དགུང་གངས་ང་དགུ་པ་ཆུ་ཕག་ས་སྤེ་ལོ་1983ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དྙི བྱྙིངས་སུ་བསྡུས། སྐུ་གདུང་ཉྙིད་རོ་རོང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་ཀྙིས་ཞུགས་འབུལ་མཛད་པར་ཞལ་འཆམས་ཏེ་ཡབ་
གཞས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་གདུང་སྒྙི མ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞོ ང་། དེར་ཡུལ་དགོན་གཉྙི ས་དང་། ྙིཡབ་གཞྙིས་བཅས་ཀྙིས་དགོངས་རོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས། ཤྙིང་བྱྙི་ལོར་རོ་རོང་རྙིན་པོ་ཆེ་གཞྙིས་སོར་དུ་ཕེབས་སབས་སྐུ་གདུང་ནུབ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞུགས་ལ་འབུལ་བར་མཛད་དོ། ། རེ་འདྙི་གཙོ་བོ་ནུབ་དགོན་སོགས་སུ་བསན་པ་བསྐྱངས་པ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཁོད་ན་འབེལ་
བ་ཆེར་མེད་ཀང་རྒྱ་ར་དགོན་པའྙི་གྲྭ་བ་ཡྙིན་པ་དང་། ཆུང་ངུའྙི་དུས་དེར་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། འདྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའྙི་གས་སུ་འཇོག་པའྙི་རེ་བ་བཏོན་པ་བཅས་ཀྙི་རྒྱུ་མཚན་གྱྙིས་འདྙིར་བཀོད་པའོ།།

རྭ་སོར་མཁན་ཆྱེན་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ།

རྭ་སོར་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ནོར་བུའམ་ཐུབ་བསན་དཀོན་མཆོག་འོད་ཟེར་ནྙི། རབ་
ཚེས་ཤང་ྙི གང་སེ་སྤ་ལོ་1925ལོར་དུང་ལུང་བཀྲ་ཤྙི ས་གཡས་འྙི ཁྱྙིལ་ལམ་ར་རྒྱུད་དུང་ཁོག་རྭ་སོར་

སོད་མའྙི་འབོག་སེ་རུ། ཡབ་མཆོག་ཚང་ཀུན་ལྡན་དང་། ཡུམ་ཆེ་བོའྙི་བཟའ་མེ་ཏོག་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། རྔ་བཟའ་མཁན་ཆེན་རྙིག་འཛིན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

61

བཟང་པོས་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སྔོན་གནས་རེས་སུ་དྲན་ཅྙིང་། མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་མངའ་བ་དང་། དམར་ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མྙི་གསོལ་བ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྙི གས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་མངའ། དགུང་ ྙི གངས་བཞ་པ་ ྙིརབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་ལོར་ཕག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ཐོག་རྒོད་དབོན་པོ་རྙིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་ཡང་རེན་འབེལ་འཕྱུགས་པས་གྲྭ་ལག་ཏུ་གདན་སར་འཁོད་མ་ཐུབ།
དགུང་གངས་དྲུག་པར་སྐུ་ཡྙི་ཞང་པོ་བ་མ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཀོག་བསླབས་པས་ཚེགས་
མེད་དུ་མཁྱེན། སྔ་ཕྙིར་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་ལས་བཀའ་མའྙི་སྒྲུབ་ཁག་སོ་སོ་དང་། དུས་འཁོར་གྱྙི་ཐྙིག་ཚད་སོགས་དང་། ཡྙིག་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། རྔ་བཟའྙི་མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་སོགས་བོ་སྦྱོང་སོར་དང་།

སེམས་ཁྙིད་སོར་ཅྙི་རྙིགས་གསན། དགུང་གངས་བཅུ་པ་ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོར་མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལ་
གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཞྙིང་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་སོམ་བཞེས་པས་མཚན་ཐུབ་བསན་དཀོན་
མཆོག་འོད་ཟེར་དུ་གསོལ། ཡོངས་འཛིན་བ་མ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ར་རླུང་གཏུམ་མོའྙི་ཁྙིད་དང་འཕྲུལ་འཁོར་བཅས་རོགས་པར་སྦྱངས། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་ར་ལོར་དགེ་རེ་གྲྭ་ལག་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་མགོ་ལོག་མཁན་པོ་པུ་ཅ་དང་། མཁན་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་རྣམ་གཉྙིས་ལས། བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ་དང་། དབུ་མ་ར་འཇུག་རྒྱན་གསུམ་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་། ཚད་མ་རྙིགས་གཏེར་སོགས་མདོ་ཕོགས་དང་། རུ་ཤུལ་མཁན་ཆེན་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་ལས་སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་སྙིང་པོ་དང་། ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་སོར་བཅས་གསན།
རུ་ཤུལ་མཁན་ཆེན་གྱྙི་བཀའ་དགོངས་བཞྙིན་གྲྭ་ལག་ཏུ་བཞུགས་པའྙི་བར་གསེང་ཞྙིག་
ལ་གསེར་ཡག་གེ་སྒང་དུ་ཕེབས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གལ་ལས་ཀོ ང་ཆེན་སྙིང་ ོ

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

62

ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་བསྡུས་འགེལ་དང་། བ་མ་སྒོམ་ཚུལ་གྱྙི་གདམས་པ་སྙིང་གྙི་མུན་སེལ་སོགས་བོ་སྦྱོང་གྙི་སོར་དང་། འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་བཅས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཏེ་སླར་གྲྭ་ལག་ཏུ་ཕེབས། ཕག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་ནང་གྙི་ཆོས་སོར་འགའྙི་ཁྙིད་ལུང་སོགས་གསན། སབས་དེ་ཙམ་ནས་གྲྭ་ལག་གྙི་སེ་དགོན་བར་གྱྙི་འགལ་བས་ཐུགས་སུན་བྱུང་བ་དང་། མ་ཡུམ་ལ་སྙུན་གཞྙི་ལྙི་བའྙི་དབང་གྙིས་དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པར་ཕྙིར་ཡབ་གཞྙིས་སུ་ཕེབས། མ་ཡུམ་དགོངས་པ་རོགས་པའྙི་དགེ་ར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་ཤང་། བྙི གང་བྱ་དུ་མར་ཐུན་སྦྱོང་དང་། གཞུང་ལུགས་མང་པོར་དཔེ་གཟགས་ ྙིངང་ཡབ་གཞྙིས་སུ་བཞུགས།
དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་གང་སེ། སྤྙི་ལོ་1949ལོར་རོགས་ཆེན་ཤྲྙི་སེང་ཆོས་

གྲྭར་གྲྭ་སར་ཕེབས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལས་བསེན་རོགས་ཀྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། ཨ་པད་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཚེ་དབང་ལས་བྙི་མའྙི་སོར་མདོའྙི་རྒྱ་ཆེར་འགེལ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའྙི་སོར་མདོའྙི་གཞུང་འགེལ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་ར་སོགས་འདུལ་བའྙི་སོར་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་། དབུ་མ་ར་བ་ཤེས་རབ་དང་། རྙིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། བཞྙི་བརྒྱ་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་དབུ་མའྙི་སོར་དང་། མདོ་སེ་རྒྱན་དང་། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའྙི་འགེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དང་། བོད་པ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་མངོན་རོགས་རྒྱན་འགེལ་མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་དང་། རྒྱུད་བ་མ་སོགས་ཤེར་ཕྙིན་གྱྙི་སོར་དང་། མཁན་ཆེན་གཞན་དགའྙི་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་མཆན་འགེལ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་སོར་ལ་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་རོགས་ཆེན་སློབ་རྒོད་ཚང་ཞེས་མཁས་པའྙི་མཚན་སན་ཕོགས་མཐར་རྒྱས་ཤྙིང་སྐྱོར་
དཔོན་གྱྙི་མཚན་དང་ཁུར་བཞེས།
གཞན་ཡང་། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་སན་གགས་དང་། མཁན་པོ་ནོར་གཡང་དང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

63

ཡབ་རེ་ངག་དབང་ནོར་བུ་དང་། དགེ་མང་སྐུ་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་རྒྱུ་མཚན་ཉྙིད་ཐེག་པའྙི་སོར་དང་། སྒ་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་དང་། སན་ངག་དང་། གསོ་རྙིག་རྒྱུད་བཞྙི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསན། རོགས་སྤྲུལ་དྲུག་པ་འཇྙིགས་བལ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་ལས་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་དང་། དགེ་མང་སྐུ་ཞབས་གར་དབང་ལས་འཕྲོ་གྙིང་པ་ལས་གསོ་རྙིག་རྒྱུད་བཞྙིའྙི་འགེལ་བཤད་སྨན་བའྙི་དགོངས་རྒྱན་བཻ་ཌཱུརྱ་སྔོན་པོ་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་
སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། བྱ་བལ་བ་མ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན་དང་། མཁན་ཆེན་ཨ་བུ་ལྷ་སྒང་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བོ་ལྡན་རྣམ་གཉྙིས་ལས་ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སོགས་མན་ངག་གྙི་རྙིམ་པ་དང་། པཱ་ཐུར་མཁན་ཆེན་ཐུབ་དགའ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ལས་ཀོང་

ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་སོར་དང་། རྒྱ་རོང་ནམ་སྤྲུལ་བཞྙི་པ་འགོ་འདུལ་གར་གྱྙི་རོ་རེ་སོགས་
བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་མཁྱེན་བརེ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་
པོ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལས་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་དམར་ཁྙིད་སན་བརྒྱུད་ཀྙིས་གཙོའྙི་འོད་གསལ་ཟབ་དོན་སྙིང་པོའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ཞེ་ཆེན་དགོན་བསན་གཉྙིས་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་བོད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་
ལས་ཤེར་ཕན་འགྙི ལ་བ་མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཤན་འེ བྱེད་གནད་ཀ་སྒྙི ན་མེ་དང་། ཚད་ ོམ་རྣམ་འགེལ་གྱྙི་འགེལ་ཆེན་ལེགས་བཤད་སྣང་བའྙི་གཏེར་སོགས་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསན་བསམ་མཛད། དེ་ལྟར་ཞེ་རོགས་གཉྙིས་སུ་བགང་བྱ་ལྔ་ལྷག་གྙི་ཡུན་ལ་གསན་བསམ་དཔྙིས་ཕྙིན་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་ཡང་རེར་ཕེབས་པར་གྱུར་ཏོ།།
མགོ་ལོག་གྙི་ཕོགས་སུ་རང་བགོད་ཀྙིས་ཕེབས་ཏེ་སྨན་རྙིས་སག་བ་ནོར་བུ་ལས་འཇམ་
མགོན་མཁྱེན་ཀོང་རྣམ་གཉྙིས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའྙི་དབྱངས་འཆར་ཤེལ་མེ་དང་། སྨན་རྙིས་བཅས་ཀྙི་བཤད་རྒྱུན་དང་། ལག་ལེན་ཞལ་ཤེས་དང་། མན་ངག་མོང་བྱང་གྙི་སོར་བཅས་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་གངས་སོ་གཅྙིག་པ་ཤྙིང་ལུག་ལོར་རྭ་སོར་ཉྙི་མདོ་དགོན་དུ་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

64

ཞལ་ལུང་སོགས་འཆད་སེལ་མཛད། རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1959ལོ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་སེ་དགེའྙི་བཙོན་ཁང་དུ་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྭ་སོར་སོད་མའྙི་སྨན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་མང་ཡང་། བསླབ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ཏེ་དམ་པའྙི་རང་ཚུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་གསང་སབས་ཀྙི་སྒོ་ནས་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ལོག་ཆོས་ཀྙི་ཚུལ་དུ་ཟབ་ཁྙིད་དུ་མ་བསྩལ།
སེ་དགེའྙི་པར་ཁང་ཆེན་མོར་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་བཀའ་བསན་གྱྙི་ཡྙིག་ཆ་མང་པོར་དཔེ་
གཟྙིགས་མཛད། སླར་གསང་བའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་ར་སོད་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་མགོ་ཚྭ་མཁན་ཆེན་ཉྙི་མ་རྒྱ་ལོ་ལས་ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཟབ་ཁྙིད་བུམ་པ་གང་བྱོས་སུ་གསན་ཅྙིང་གསང་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་མང་པོའྙི་དཀའ་གནད་ཀྙི་ཕུ་ཐག་བཅད། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་དངོས་སློབ་རྭ་སྨད་རོགས་ལྡན་གང་ཤར་རང་གོལ་ལས་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་
རང་གོལ་གྱྙི་གསུང་ཆོས་ཡོངས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་འཕྲད་ཚད་རང་གོལ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་དང་། པེ་ཝར་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་དབང་པོ་ལས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སོགས་གསན།
སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རང་གཏེར་བ་མ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། ཡྙི་
དམ་ར་མགན་དབང་ཆེན་དང་། མཁའ་འགྙི་སེང་གདོང་མ་རྣམས་ཀོ་དབང་ལུང་དང་། ཆོས་ ྙི སྐྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོའྙི་སྲོག་གཏད་བཅས་གསན་ཅྙིང་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་གྱྙིས་མཁན་ཆེན་འདྙི་ཉྙིད་ཟབ་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། ཡར་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་རོ་གྲུབ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རོགས་སོར་ཐོར་བུའྙི་སོར་དང་། ལགས་སོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་ཟླ་ལས་བདུད་འཇོམ་སྣང་སྦྱོང་གྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན།
བ་རུང་དུ་ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་སེང་གདོང་དང་།
ཆོས་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་བྱོན་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའྙི་བ་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

65

མང་དུ་གསན། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་རྒྱུན་བཞེས་ཤྙིང་། ཉམས་
ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཏེ་ཉྙིན་མཚན་འོད་གསལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། ར་གསུམ་ཆོས་སྲུང་དང་བཅས་པས་ཞལ་གཟགས་དང་ལུང་ ྙིབསན་པ་སོགས་དག་པའྙི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པ་མཆྙིས་ཀང་ཐུགས་སྒམ་པས་ཇྙི་བཞྙིན་བརོད་

པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་སོ།།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་ཡུལ་དགོན་ལྷ་འབངས་དང་བཅས་པའྙི་རེ་བ་ལྟར་རྭ་
སོར་ཉྙི་མདོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སློབ་ཚོགས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཡྙིག་གཟུགས་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། དཀྙིལ་འཁོར་ཐྙིག་ར་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ར་འགེལ་དང་།
བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་ཁྙིད་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1982ལོ་ནས་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། སེམས་ཁྙིད་གསུངས་པའྙི་ཞར་དུ་ལྷ་འབངས་རྣམས་ལ་བསེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྙི་དབུ་བཙུགས་ཤྙིང་། རྔོན་ཁྙིམས་དང་རྐུན་རྒྱ་ཇག་ཁྙིམས་བསམས་པའྙི་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་སྐུལ་མ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ།།
དགུང་གངས་ང་དགུ་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་ལོར་རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཟླ་བ་
བདུན་ཙམ་ལ། ཚད་མ་རགས་གཏེར་དང་། ཡྙི ད་བཞྙི ན་མཛོད་འགྙི ལ་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། ཤེར་ ེའགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལྗགས་ཁྙིད་མཛད། ཤྙིང་བྱྙི་ལོར་རྭ་སོར་སྨད་མར་ཕེབས་ཏེ་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཏུས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གསུངས། རྭ་སྨད་བ་མ་གང་ཤར་རང་གོལ་གྱྙིས་བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མར་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་རྒྱུན་གནང་བའྙི་ལས་སློབ་ཀྙི་
ཁུར་བཞེས་ཤྙིང་། དད་འབངས་རྣམས་ལ་བོ་ལྡོག་རྣམ་བཞྙིའྙི་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

66

བསྩལ་ཏེ་གདུལ་བྱའྙི་འདོད་བོ་སོང་བར་མཛད། ལོ་དེའྙི་དགུན་ཁར་རྭ་སོད་ཉྙི་མདོ་རུ་ཡུལ་
ཕོགས་སོ་སོའྙི་བ་སྤྲུལ་འདུས་པ་མང་པོར་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། འབུམ་ལྔ་རྐང་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་རོགས་ཆེན་སེམས་དོན་སྒོམ་ཁྙིད་རྒྱས་པར་གསུངས། ཤྙིང་གང་ལོར་ཉྙི་མདོ་དགོན་དུ་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་ཀུན་དཔལ་གྱྙི་སྤོད་འཇུག་ཊྙི་ཀ་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་གསུངས། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་སོགས་ཀྙི་དབུ་བཙུགས་ཏེ་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། དབྱར་སྨད་ཙམ་ལ་ཕག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་བོ་གོས་ཀྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་གྲྭ་ལག་དགོན་དུ་ཕེབས་ཤྙིང་ཆོས་འབེལ་ཅྙི་རྙིགས་གསུངས།
ཁོ་ཤུལ་སྨད་མའྙི་མཁན་པོ་ཤེར་ཆོས་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙིས་
གདན་ཞུས་ལྟར་ཁོ་ཤུལ་སྨད་མར་ཕེབས། དད་འབངས་རྣམས་ལ་བོ་ལྡོག་རྣམ་བཞྙིའྙི་ཁྙིད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། གག་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་གྲུབ་ཀྙི་བདེ་སྨོན་འགེལ་བའྙི་ཁྙིད་དང་ཞྙིང་སྒྲུབ་སྦྲེལ་ཏེ་བདུན་ཕྲག་གཅྙིག་ལ་གསུངས། ཆུ་འུར་གསེར་གཞོང་ཐང་དུ་ཁོ་ཤུལ་སོད་སྨད་གཉྙིས་དང་། འབར་ཆུང་དང་། ཁ་སྐྱ་སོགས་ཀྙི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཟླ་ཁྙིད་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅྙིག་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བསྩལ། མཁན་སྤྲུལ་ཆེ་གས་འགའ་ཞྙིག་ལ་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་གསུངས། ཁོ་ཤུལ་སོད་མ་དང་། འབར་ཆུང་ཕོགས་སུའང་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འབེལ་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ།
ཕྙིར་ཉྙི་མདོ་དགོན་དུ་ཕེབས་རེས་དགོན་པའྙི་རྒྱབ་རྙིའྙི་དབེན་ཁོད་དུ་བགང་བྱ་གཅྙིག་
ལྷག་གྙི་ཡུན་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོའྙི་ཁམས་དབང་བཞྙིན། སན་བརྒྱུད་ཆྙིག་ཁྙིད་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་ལོ་ཁྙིད་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསུངས། ཀོག་པ་ཐོས་བསམ་པ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། སྔ་ཕྙིར་དོན་རྣམ་ངེས་ཤེས་རབ་རལ་གྙི་དང་། མཁན་ཆེན་ཡོན་དགའྙི་སོམ་གསུམ་འགེལ་བ་རྙིག་འཛིན་འཇུག་ངོགས་དང་། སོམ་གསུམ་དཔག་བསམ་སེ་མ་དང་། མྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

67

ཕམ་རན་པོ་ཆེའྙི་སྙི མ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅོ ག་སྒྲུབ་དང་། དབུ་མ་ངེས་སྒྙི ན་དང་།

ོལང་སྐྱའ་ལྟ་མགུར་ ྙིའགེལ་བ་དང་། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་འགེལ་བ་དང་། རྒྱུད་བ་མ་སོགས་མདོ་སྔགས་མཚན་ཉྙིད་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོའྙི་འཆད་སེལ་གྱྙིས་ཕོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་སློབ་ཚོགས་ཀྙི་རེ་འདུན་རོགས་པར་
བསངས།

དགུང་གངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོའྙི་དབོ་ཟླ་བར་འདུས་པ་
ཡོངས་ལ་དུས་འཁོར་དབང་མོ་ཆེ་ཉྙིན་དུ་མའྙི་ཡུན་ལ་གསུངས། བར་སབས་ཤྙིག་ནས་གོ་བུར་དུ་སྙུན་གཞྙི་ཞྙིག་བཞེས་ཏེ་ཁམས་མྙི་བདེ་བའྙི་ཚུལ་བསན་ནའང་སྐུ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཉྙི་མདོ་དགོན་གྱྙི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་མཁན་ཁྙིར་བཞུགས་ཏེ་རྒྱུད་བ་མའྙི་ཁྙིད་དང་། དབྱར་ཆོས་གྲུབ་རེས་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཡྙི་གེ་སེམས་སྦྱོང་དོན་ཁྙིད་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་གྙི་གསུང་དོན་ཁྙིད་ཐར་བའྙི་ཐེམ་སས་གཉྙིས་ལྷན་གཅྙིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའྙི་དམྙིགས་ཁྙིད་སོགས་ཞྙིབ་པར་གསུངས་སོ།།
དགུན་དུས་སུ་སྙུན་གཞྙི་སྔར་ལས་ཀང་ལྙི་རུ་སོང་བས་སློབ་ཚོགས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་
ཡོངས་ཀྙིས་བརན་བཞུགས་ཕུལ་བར། ཞལ་ནས་ང་ལ་མྙི་འཆྙི་བར་སོད་པའྙི་རང་དབང་མེད་
ཀང་འཆྙི་བར་དགའ་བའྙི་འདུན་པ་མྙི་གཏོད་གསུངས། འོན་ཀང་གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙི་དབང་གྙིས་དགུན་ཟླ་འབྙིང་པོའྙི་ཡར་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉྙིན་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུ་བའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ།།
དེར་མཁན་ཆེན་ཉྙིད་སྐུ་མ་གཤེགས་གོང་ནས་ཞལ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་གྲྭ་ལག་མཁན་
པོ་བསམ་གཏན་གྱྙིས་ཐུགས་དམ་བསྐུལ་སློང་དང་། སློབ་ཚོགས་རྣམས་ཀྙིས་འདས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ལེགས་པར་བགྱྙིས་སོ། །སྤྙིར་མཁན་ཆེན་འདྙི་ཉྙིད་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་གཞུང་ལ་མཁས་པའྙི་ཚད་དུ་གགས་ཤྙིང། སྙིང་པོ་ནང་གྙི་རོགས་པའྙི་གདྙིང་ཚད་མཐོ་ལ། གསུང་ཆོས་ལའང་། མདོ་རྒྱུད་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་སེ་དང་། སྔོན་འགོ་དང་བོ་སྦྱོང་གྙི་སེ་དང་། ཡང་ཟབ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོའྙི་ཚིག་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྙི་སེ་དང་། སྔགས་ཀྙི་ཆོ་ག་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

68

སེ་དང་། བསླབ་བྱ་ཞལ་གདམས་ཀྙི་སེ་དང་། བསོད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྙི་སེ་དང་། བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱྙི་སེ་བཅས་ཁྱོན་རྒྱལ་སྲྙིད་རྙིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱྙི་གངས་དང་མཚུངས་པའྙི་སེ་བདུན་གྱྙི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། རེ་འདྙི་ལས་གསུང་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ནྙི། རྭ་སོར་མཁན་པོ་བུམ་པ་དང་། ར་ཆུ་ཁའྙི་སག་དགོན་བ་མ་བྱམས་བཟང་དང་། ཉག་རོང་མཁན་པོ་ཨ་བཀྲ་དང་། གྲྭ་ལག་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་ལོ་དང་། འབར་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སློབ་ཚོགས་ནམ་མཁའྙི་རྒྱུ་སར་ལྟ་བུ་མཆྙིས་པ་ཡྙིན་ནོ།།

སྱེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས།

གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་སམ་ཨོ་རྒྱན་གསང་སྔགས་གྙིང་པ་ནྙི།
གསེར་རའྙི་སྙིའྙི་ན་ཆེན་ཟེར་པའྙི་ར་ཐང་ཆེན་པོ་རུ་ཡབ་འབར་ཆུང་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དང་། ཡུམ་སོང་བཟའ་བདེ་ཆེན་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ཤྙིང་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1925ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སེ་ར་མཁའ་འགོའམ་དབུས་བཟའ་མཁའ་འགོ་བདེ་བའྙི་རོ་རེ་དང་། བསོད་རྒན་
སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་གཏེར་སྲས་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་
མེད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་གངས་བཞྙི་པ་ལ་ཨ་བོའྙི་སེ་ར་དགོན་པའྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། མཚན་ལ་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་ཞེས་པ་གསོལ། བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཞྙིང་རེ་དེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་སོགས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་དང་། བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ་དང་། གཏེར་སྲས་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་གྱྙི་གཏེར་གསར་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན།
རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས།
གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་དང་། སྨྙིན་གྙིང་གཅུང་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་གངས་ཆུང་ངུའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

69

དུས་ནས་དག་པའྙི་སྣང་ངོར་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིར་བྱོན་ནས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་བཞེས་པས་འོད་གསལ་རང་སྣང་རྙིས་མེད་ཀྙི་བདེ་བ་ཆེན་པོའྙི་ཡེ་ཤེས་
ཀྙིས་འདྙི་སྣང་གྙི་རོག་ཚོགས་མ་ལུས་པ་འགགས་ཏེ་ས་ལམ་གྱྙི་རོགས་པ་ཅྙིག་ཆར་དུ་ཐུགས་ལ་
འཁྲུངས་པ་དང་། ཡང་འཇམ་དཔལ་གཤྙིན་རེ་གཤེད་ཀྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་ཏེ་གཤྙིན་རེ་གཤེད་ཀྙི་ཕག་གྙི་རལ་གྙིས་ཁོང་ལ་རེག་ཙམ་བྱས་པས་ཡྙི་དམ་དེ་དང་ཐུགས་ཡྙིད་གཉྙིས་མེད་དུ་གྱུར་ཅྙིང་མྙི་རོག་པའྙི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་། མཁའ་འགོ་མ་ལས་ཀྙི་དབང་མོ་ཆེ་དང་། རྙིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སོགས་ཡྙི་དམ་ལྷག་པའྙི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་དང་། ལུང་བསན་སོགས་དག་པའྙི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། མཁའ་སྤོད་ཀྙི་ཞྙིང་ཁམས་རྣམས་སུ་རེ་འགར་གཙོ་བོ་དང་རེ་འགར་འཁོར་གྱྙི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་སོགས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་མཛད་པ་བོའྙི་ར་བ་ལས་འདས་པ་མངའོ།།པདྨའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་གཏད་རྒྱ་སད་ཅྙིང་། དག་པའྙི་སྣང་ངོར་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱྙི་རྙི་
བོར་མཁའ་འགོའྙི་ཚོགས་གལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་མཇལ་བས་ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེས་མཚན་ལ་གུ་རུ་འཇགས་པ་ཀུན་ ྙི སྐྱོབ་ཅེས་པའ་མཚན་དང་། འགྙི་འདུལ་དུས་བབས་ཀོྙི་གཏེར་
མྙིང་ལ་ཨོ་རྒྱན་རོ་རེ་དྲག་རལ་གྙིང་པ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ་བའྙི་ཉམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞྙིན་དུ་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅྙིག་པའྙི་ཉམས་སྣང་ཤར་བ་དང་། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱྙིས་ཀུན་མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་རབས་འབྱམས་ཀྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་འཁྲུལ་མེད་ཨོ་རྒྱན་གསང་
སྔགས་གྙིང་པ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གནང་བའྙི་ཐུགས་ཉམས་བྱུང་ངོ་།།
དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བའྙི་དུས་སུ་བདུད་འཇོམ་འཇྙིགས་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་དབུས་
ཕོགས་ལྷ་ས་རུ་ཞལ་འཛོམས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཟབ་ཆོས་གསན་རེས་མཛད། གུ་རུ་པདྨའྙི་ཚེ་རྙིལ་གྱྙིས་བཀང་བའྙི་ཐོད་པ་དང་། དེའྙི་དཀྙིལ་ནས་གཏེར་གྱྙི་ཁ་བྱང་ཤོག་དྲྙིལ་དང་། གུ་རུ་པདྨས་གཏེར་དུ་སྦས་པའྙི་མོང་གོལ་སྣ་ཚོགས་དང་། གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་སོགས་ཡར་ལུང་ཤེལ་བག་གྙི་གནས་སུ་གཏེར་ནས་སྤན་དྲངས། ཀུན་མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྙི་སྒྲུབ་གནས་གངས་རྙི་ཐོད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

70

དཀར་ནས་གཏེར་ཆོས་ཨོ་རྒྱན་རྣམ་ཐར་དྲྙི་མེད་པདྨ་དཀར་པོ་བཏོན་ཅྙིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོགས་ས་གཏེར་གྱྙི་སོར་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་དགོངས་པའྙི་ཀོང་མཛོད་ལས་བརོལ་བའྙི་དགོངས་གཏེར་ལ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་ནང་སྒྲུབ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ཤྙིན་ཏུ་ཟབ་པའྙི་མན་ངག་བ་མ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། གུ་རུའྙི་གསང་སྒྲུབ་རོ་རེའྙི་རྒྱ་ཅན་ཤྙིན་ཏུ་ཟབ་པ་མཁའ་འགོའྙི་
ཐུགས་བཅུད་མཐར་ཐུག་སོགས་བ་སྒྲུབ་ཀྙི་སོར་དང་། ཚེ་སྒྲུབ་ཡང་བཅུད་སྙིང་པོ་སོགས་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྙི་སོར་དང་། ཕུར་བ་ལྷ་ནག་སྤུ་གྙིའྙི་རྒྱུད་སོགས་ཕུར་སྒྲུབ་ཀྙི་སོར་དང་། རྙིག་འདུས་མ་ཧཱ་གུ་རུ་སྲྙིད་གསུམ་ཟྙིལ་གནོན་རྒྱལ་པོའྙི་ར་སྒྲུབ་དམ་སྲྙི་ཀུན་འདུལ་རོ་རེ་ཐོ་ལུམ་སོགས་གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་
སྒྲུབ་སོར་དང་། ར་མགྙིན་ཡང་གསང་ནག་པོ་སོགས་ར་མགྙིན་གྱྙི་སྒྲུབ་སོར་དང་། རེ་བཙུན་འཕགས་མའྙི་སྒྲུབ་ཐབས་བྱྙིན་རླབས་དཔལ་སེར་སོགས་སྒོལ་མའྙི་སྒྲུབ་སོར་དང་། ཌཱཀྐྙི་མཚོ་རྒྱལ་ཐུགས་སྒྲུབ་དངོས་གྲུབ་སེ་མ་སོགས་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའྙི་སྒྲུབ་སོར་དང་། བདུད་འདུལ་དྲག་མོའྙི་ཕག་རྒྱ་ཕ་རོལ་གཡུལ་འཇོམ་སོགས་སེང་གདོང་ནག་མོའྙི་སྒྲུབ་སོར་དང་། བདུད་འདུལ་དྲག་

མོའྙི་ལས་མཐའ་མཁའ་འགོའྙི་སྲོག་ཏྙིག་མདོས་བྱུང་དཔལ་གྱྙི་བེའུ་སོགས་མཐའ་དམག་བཟློག་པའྙི་མདོས་ཆེན་གྱྙི་སོར་དང་། རོ་རེ་རྣལ་འབྱོར་མའྙི་སྒྲུབ་སོར་དང་རྒྱབ་ཆོས་བསྐྱེད་རོགས་

གཏུམ་མོའྙི་སོར་དང་། ཟབ་གཏེར་བཀའ་ཡྙི་སྲུང་མ་དཔལ་མགོན་པོ་ནག་པོའྙི་དྲག་སྒྲུབ་དག་བགེགས་ཚར་གཅོད་ཀྙི་སྒྲུབ་སོར་དང་། ཆོས་སྐྱོང་གྙི་སོར་དང་། དམ་ཆོས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙི་སོར་བཅས་ས་གཏེར་དང་དགོངས་གཏེར་གྱྙི་སོར་གྱྙི་གཏེར་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་
བཏོན་པས་གཏེར་འབྱྙིན་ཆེན་པོའྙི་ཁྙི་ལ་དབང་བར་གྱུར།
རས་གཏེར་གྱྙི་སོར་ཡང་། གཏེར་བདག་གསེར་རྔ་ལ་སག་རེས་ཕུལ་བའྙི་ཛཾ་བུ་ཆུ་གསེར་
ལས་གྲུབ་པའྙི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་རལ་གྙི་དང་། གསེར་མགོན་པོ་འབོང་རྙིས་ཕུལ་བའྙི་
དཔལ་མགོན་པོ་ནག་པོའ་སྐུ་དང་། གུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ ྙི གྱྙི་སྐུ་དཀོར་སྲུང་ཟླ་བའ་དབང་པོས་ ྙིཕུལ་བ་དང་། ཐུབ་པ་རྒྱབ་ལུང་མ་འཛམ་གྙིང་གཡས་བཞག་ཟེར་བ་རྨ་ཆེན་སོམ་རས་ཕུལ་བ་དང་། གསེར་སོད་ཀྙི་ཟོ་དོར་རྙི་བཀྲ་ཡྙིས་ཕུལ་བའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་སྐུ་དང་། ཛཾ་ནག་གྙི་སྐུ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

71

དང་། ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱྙིས་གནང་བའྙི་ཕུར་བ་དང་། གཏེར་གནས་འབོང་རྙི་ནས་སྤན་དྲངས་པའྙི་ཕུར་བ་དང་། ཧས་པོ་རྙིའྙི་ཡང་གོང་དུ་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པས་ལྷ་འདྲེ་དམ་ལ་བཏགས་བྱེད་ཀྙི་གནམ་ལགས་ཀྙི་རོ་རེ་རེ་དགུ་ཁྲུ་གང་པ་སྨར་གྱྙི་གཡུང་དྲུང་ལགས་རེས་ཕུལ་བ་
དང་། གནམ་ལགས་ལས་གྲུབ་པའྙི་ཚ་ཞང་འདན་མའྙི་ཕག་མདའ་འདོམ་ཕེད་ཀྙི་ཚད་ཙམ་གསེར་སྨད་ཀྙི་རྔ་ལ་སག་རེས་ཕུལ་བ་སོགས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཁྙི་མུན་དུ་ལོ་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་བཞུགས། བཙོན་ཁང་ལ་སྒོ་ལགས་
དམ་པོས་བསམས་ཀང་ཕྙི་ནང་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱྙི་རྙི་བོར་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ཡྙིན་ཞེས་ཚོགས་འཁོར་གྱྙི་རས་མང་པོ་བསྣམས་ཏེ་ཁྙིམས་གོགས་ཡོངས་ལ་
གནང་བ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་བསན་པ་ཀུན་ལ་རླུང་ལྟར་དུ་གགས། སབས་ཤྙིག་ཁྙིམས་ཁང་དུ་སྔ་མོའྙི་ཉྙི་ཟེར་གསར་དུ་འཛུམ་སབས་ལ། ཁོང་ཁང་པའྙི་རྒྱ་ཁེབས་ཀྙི་ཡང་སེང་དུ་ཞལ་ཉྙི་མར་ཕོགས་ནས་བཞུགས་པ་བཙོན་སྲུང་གྙིས་མཐོང་པས་མེ་མདའ་འགའ་བསྟུད་མར་
འཕངས་པས་མྙི་སྣང་བར་གྱུར། བཙོན་སྲུང་གྙིས་མྱུར་བར་བཙོན་ཁང་གྙི་སྒོ་ཕེས་ཏེ་ནང་དུ་བལྟས་སབས་ཁོང་གང་དུ་ཡང་མ་ཕེབས་པར་སྔར་བཞྙིན་བཞུགས་པ་མཐོང་པས། བཙོན་སྲུང་གྙིས་ཁྱོད་གང་དུ་སོང་པ་ཡྙིན་ཞེས་དྲྙིས་པར་ཁོང་གང་དུ་ཡང་མ་ཕེབས་པར་འདྙིར་སྔར་ནས་བསད་པ་ཡྙིན་ཞེས་གསུངས། ཉྙིན་ཞྙིག་ཡང་ཧོ་ལེ་ཞེས་པའྙི་རྒྱ་རྙིགས་ལས་བྱེད་ཅྙིག་ཡོད་པ་དེ་སེ་ཁོད་དུ་ལས་དོན་གྱྙི་ཆེད་དུ་སོང་། ཕྙིར་དུང་དཀར་ཁ་མདོ་ན་སླེབས་དུས། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་དེར་ཡར་ཞབས་ཐང་དུ་ཕེབས་པ་མཐོང་། ལས་བྱེད་པ་དེ་ཞེ་སང་ལངས་ནས། ཁྱོད་གང་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡྙིན་ཞེས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་ཤྙིང་ལག་གྙིས་བབ་པར་འདོད་ནས་རའྙི་བང་རྒྱུག་གྙིས་དེད་ཀང་ཁོང་གྙིས་རེས་མ་ཟྙིན་པར་བར་སྣང་སོང་པ་རུ་ཇེ་མཐོར་སོང་ནས་ཕེབས་ཤོར། ལས་བྱེད་དེ་བཙོན་ཁང་དུ་སླེབས་ནས་བརགས་དུས། སྤྲུལ་སྐུ་ནང་དུ་བཞུགས་འདུག། ལས་བྱེད་དེས་ཁྱོད་གང་དུ་སོང་པ་ཡན་ཞེས་ ྙི དྲྙིས་པས། ཁོང་གང་དུ་ཡང་མ་ཕེབས་ཞེས་གསུངས་ཤང་། བཙོན་གྙི གས་

ོདང་བཙོན་སྲུང་ཡོངས་ཀྙིས་གང་དུ་ཡང་མ་ཕེབས་པའྙི་དཔང་པོ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

72

རགས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཤྙིན་ཏུ་མང་ངོ་།།
ལས་བཞྙི་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་དྲག་པོ་མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་བསན་དག་
དང་། མྙི་མྙིན་གྱྙི་དྲེགས་པ་འདུལ་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀང་ངོ་མཚར་བ་མང་ངོ་། །སྐུ་བཙོན་ལས་ཐར་རེས་རྒྱལ་བསན་ཡང་དར་ལ་དབང་སྐུར་ཆོས་སེལ་རེན་བཞེངས་ཀྙི་མཛད་རེས་བ་མེད་བཞག་པ་དང་། གདན་ས་སེ་ར་དགོན་གྱྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོའྙི་ཁྙིར་བཞུགས། སེ་ར་དགོན་དུ་ཁོང་རང་གྙི་གཏེར་ཁའྙི་དབང་ལུང་གྲྭ་མང་ཡོངས་ལ་གནང་པ་དང་། ལྷ་སེ་རྣམས་ལ་དབང་ལུང་མན་ངག་གྙི་གདམས་པ་ལོ་རེ་བཞྙིན་གནང་སེ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་ལམ་སོན་དང་། དགེ་བ་བཅུའྙི་སྲོལ་བཟང་གྙི་རྒྱུན་གནང་བ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོས། ཁོམ་ཐལ་ཡ་ཆེན་ཆོས་སྒར་ཆེན་པོའྙི་ས་གཟྙིགས་ས་འདུལ་རྣམས་མཛད་དེ་ཆོས་སྒར་དེ་ཐོག་མར་བཏབ་ནས་ཐུགས་སྲས་ཀྙི་ཐུ་བོ་གྲུབ་དབང་བ་མ་ཨ་ཁྱུག་རྙིན་པོ་ཆེའམ་གྲུབ་ལུང་རོགས་

རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ།
གསུང་ལས་སྐྱེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ཀང་། ཁ�་དགེ་ཨ་རྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། གྲུབ་དབང་ལུང་
རོགས་རྒྱལ་མཚན། རྭ་སོར་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ། ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ། འཇའ་ལུས་པ་མཁན་པོ་ཨ་ཆོས་སམ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ། གཞྙི་ཆེན་ནམ་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ལ། ཁོང་གྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་བདག་པོར་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པའྙི་ཆོས་བདག་ཀང་བཟང་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱོན། ཟབ་གཏེར་རྣམས་ལ་རེན་འབེལ་གྱྙི་སྣ་ཁ་མ་རལ་བས་ཆོས་བདག་གྙི་ཚོགས་ལ་རང་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཐེངས་གསུམ་ལ་གནང་ཞྙིང་། ཆོས་དེའྙི་ལམ་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གྙི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའྙི་རགས་མཚན་ཐོན་པའང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལོར་བསན་དང་འགོ་ལ་འཚེ་བའྙི་དག་བགེགས་བསྒལ་ཕྙིར་དྲག་པོའྙི་སྐུར་བཞེངས་ནས་སྐུ་མཐའ་
མའྙི་མཛད་པ་བསན་ཏོ།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

73

གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གྲོས་དབང་པོ།

འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་ནྙི། རོང་གཏེར་ཀུན་
བཟང་ཉྙི་མའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། ཤར་གསེར་ཁྙི་སེར་པོའྙི་ཡང་སེང་ནསཿ གསེར་གནྜྙི་སྒོག་པ་དབང་པོའྙི་མྙིང་ཿ ཆོས་ཐུབ་བསན་རྙིན་ཆེན་སྒོན་མེ་འཛིནཿ སྲོག་མྙི་འགྱུར་ཀ་བ་ཕུར་ནག་ཡྙིནཿ མ་མཁའ་འགོའྙི་ལགས་ཀྱུས་དྲངས་གྱུར་ནཿ བུ་དེ་ལ་ཕ་ཕོག་སལ་བ་སྤོདཿ ཅེས་འཁྲུལ་མེད་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པ་ལྟར། རབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1928ལོར་གསེར་རའྙི་གནུབས་ཟུར་སེ་བ་རུ། ཡབ་གནུབས་ཟུར་འཚོ་བྱེད་དང་། ཡུམ་ཨ་སྐྱབས་བཟའ་ཞྙིས་སེར་བྱ་བ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་སྐུ་བལྟམས། མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷྙིས་གནུབས་ཟུར་ཡང་སྤྲུལ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་
མཚོ་ལ་བྱྙིས་པ་འདྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞྙིག་གྙི་མཚན་གསོལ་ཏེ་ཁྙིར་བཀོད་ན་མ་འོངས་བསན་འགོར་ཕན་

པའྙི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་བ་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་སྤྲུལ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས། རོར་དྲྙིལ་དང་། ན་བཟའ་ཆ་ཚང་ཞྙིག་གནང་སེ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་ཐོགས་མེད་ཀྙི་སྐྱེ་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་པ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་སྐྱྙིད་ལུང་རོགས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། གཙང་པ་གྲུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་རོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན་པ་ལས་ཐོགས་མེད་ཀྙི་སྤྲུལ་སྐུ་མྙིན་པར་ཡང་གསུངས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙིས་ཀང་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་སྐྱྙིད་ལུང་རོགས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་འདུག་
པས་གྙི་བཙན་མྙི་ཟན་དམར་པོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་མ་བསེན་ན་འཁུ་ལྡོག་ཡོད་ལ། བླུ་ཡོན་གྱྙི་ཚབ་ཏུ་སྐུ་རྙིམ་རེ་སྒྲུབ་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་གསུང་མོང་ངོ་།།
དགུང་གངས་བརྒྱད་པ་ལ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། ཁུ་བོ་དབོན་བ་འཇྙིགས་མེད་འོད་
ཟེར་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཁུ་བོ་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། ཡང་སྤྲུལ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སོགས་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མཐའ་དག་རོགས་པར་གསན། རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

74

ལས་དཔལ་བཟང་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། དུམ་གཉྙིས་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་གསན།
འདུལ་འཛིན་བ་མ་འོད་ལྡན་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས། ཡག་ཤུལ་
མཁན་པོ་བོ་གོས་ལས་བསེན་པར་རོགས། གཞན་ཡང་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་དང་། ཤུག་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་ཚུལ་ཁྙིམས་བཟང་པོ། རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། ཨ་བུ་ལྷ་སྒང་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བོ་ལྡན། དཔལ་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་ནུས་ལྡན། ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས། ཨ་པང་གཏེར་སོན་དཔའ་བོ་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེ། ལགས་ཀོང་རོ་རེ་དག་འདུལ། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མ། གོ་འཇོ་བ་མ་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཆོག་བསན་འཛིན། གདུང་བ་མ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བཅུ་ཕྲག་གཉྙིས་ལྷག་གྙི་ཞབས་པད་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། བསན་བཅོས་ཀྙི་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་སོ་ཅོག་དང་། བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙི་ལ་སོགས་པའྙི་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཀྙི་དབང་དང་། གོལ་བྱེད་ཀྙི་ལུང་། ཟབ་དགུའྙི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་པས་མདོ་སྔགས་གདམས་པའྙི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར། མང་ཐོས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ལྷག་པས་ཕྱུག། སྒྲུབ་པ་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་ནས་ཀུན་སངས་བྱ་བཏང་གྙི་རྣམ་པས་སྐུ་ཚེ་དབེན་རྙི་ལ་སྐྱེལ་བའྙི་ཐུགས་འདུན་གྱྙིས་རོའྙི་ཨ་རྙིའྙི་ནགས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད།
དེ་དུས་གནུབས་སྤྲུལ་པདྨ་ནོར་བུའྙི་བཀའ་འཁོལ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་
སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བས་བསན་དགོན་ལ་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་དགོས་ཚུལ་གྱྙི་བཀའ་ལུང་གསེར་གྱྙི་ཅོད་པན་སྤྙི་བོར་ཕེབས་པ་ལྡོག་མ་ཐུབ་པར། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། བསན་པའྙི་ཁུར་ཆེན་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་བོད་དུས་འགྱུར་དང་ཁེལ་ལ་ཉེ་བའྙི་དུས་ཏེ། སྤྙི་ལོ་1956 ལོར་ར་སོད་ལང་མ་སྒར་དུ་བྱོན། དེར་མཁན་པོ་ཚུལ་དགའ་དང་། མཁན་པོ་ཐུབ་བེ་རྣམས་ཀྙི་མདུན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད་ཅྙིང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

75

དཔལ་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ཁྙིད་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན། སྤྙི་ལོ་1959 ལོར་བོད་དུས་ཟྙིང་གྙི་དབང་གྙིས་འབྙི་སོད་དུ་བྱོན། དེར་མཛོ་རྙི་དང་། ར་རྙི་ལ་བཀོལ་བ་ལྟར་ཚུལ་དེ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་བགང་བྱ་ཉེར་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་ནང་མྙི་ཉེ་གནས་གཉྙིས་ཙམ་མ་གཏོགས་པའྙི་གཞན་ལ་འབེལ་འདྲྙིས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་རྙིང་དུ་དོར་ཞྙིང་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པས་རྩུབ་སྤོད་ཀྙི་གྙིབ་མས་ཀང་ཆེན་པོ་མ་
གོས་པར་གྱུར་ཅྙིང་ཚུལ་ཁྙིམས་གཙང་བའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས། དུར་ཁོད་ལྷ་མོ་ངེ་ནེ་མ་དང་། གྙི་བཙན་མྙི་ཟན་དམར་པོས་སོང་གོགས་དངོས་སུ་མཛད་པའྙི་མཚན་མ་ཤར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གྲྭ་ཚང་ཡུལ་
འབངས་དང་བཅས་པས་རེ་འདྙི་གར་བཞུགས་རད་བཅད་པ་ལ་འབྙི་སོད་དུ་བཞུགས་པ་ཐོས།
ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུས་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ་རང་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། སྤྙི་ལོ་1981ལོར་གདན་སར་ཞབས་སོར་འཁོད། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1984ལོར་གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་རེན་དང་བརེན་པ་རྨང་ནས་གསོ་བའྙི་དབུ་བཙུགས་ཤྙིང་། རེན་གསུམ་གངས་མང་པོ་བཞེངས། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་ཚོགས་པ་སུམ་སོང་ཙམ་ལ་ཕག་འགྱེད་གནང་། ས་ངོར་གཙང་གསུམ་དང་། རོར་སྨྙིན་དཔལ་གསུམ།
དཔལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསམ་ཡས། ཡར་ལུང་ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་སོགས་སུ་གནས་མཇལ་དང་། འདུས་སེ་ཅྙི་བཞུགས་ལ་དངུལ་འགྱེད་དང་མང་ཇ་ཕུལ། ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་རེན་འགང་ཆེན་བྱྙིན་ལྡན་རྣམས་ལ་གསེར་ཆབ་གསོལ་ཞྙིང་། རྒྱལ་བསན་མཐའ་རུ་རྒྱས་པའྙི་ཐུགས་སྨོན་གནང་།

འོག་མྙིན་མཆྙིམས་ཕུའྙི་ཀེ་ཚང་དུ་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་གོ་ཆ་བ་མར་བསེན་ཏེ་
ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་སོར་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་རྣམས་རོགས་པར་གསན། གདན་སར་ཕེབས་ནས་ཉྙིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་བརོན་པར་མཛད། ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་འདུས་པ་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

76

གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་དུ་མ་དང་། ལྷ་འབངས་མྙི་སྐྱའྙི་ཚོགས་ལ་མ་ཎྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྙི་ཆོས་ཆར་འཛད་མེད་དུ་ཕབ། ཁྱད་པར་དུ་གྲྭ་ཚང་སྤྙི་དང་བཤད་གྲྭ་ལ། ལོ་རེ་རེའྙི་དགུན་དུས་སུ་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། མྙི་ཕམ་བཀའ་འབུམ། ཡོན་ཏན་མཛོད་
འགེལ། སྤོད་འཇུག་ར་འགེལ། སོམ་གསུམ་ར་འགེལ། བཤེས་སྤྙིང་ར་འགེལ་སོགས་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཅྙི་བྱུང་ལ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་བས་གསེར་རའྙི་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་ཕྙི་དར་ལ་ཕག་རེས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ།
རེ་འདྙི་མཁྱེན་རོགས་ཆེ་ལ་ཚུལ་ཁྙིམས་གཙང་ཞྙིང་མཛད་སྤོད་ལེགས་པས་གནུབས་
ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་བ་གོས་དབང་པོ་ཞེས་ཀུན་གྱྙིས་དད་པ་དང་སྨོན་པའྙི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །
མཐར་རབ་རྒྱན་མེ་ཕོ་བྱྙི་བའྙི་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བརྒྱད་དེ། སྤྙི་ལོ་1996ལོར་རགས་པའྙི་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ།།

མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ།

གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་གཡང་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་བདེ་
ཆེན་འོད་གསལ་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་མོ་སྦྲུལ་གྱྙི་ལོའྙི་རྒྱལ་ཟླའྙི་ཚེས་བཅུ་སེ་སྤྙི་ལོ་1929ལོར་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉྙིས་ཀྙི་ས་མཚམས་སྦས་ཡུལ་འབས་མོ་ལྗོངས་སུ་གཡང་ཐང་ཡ་པ་ཚང་དུ་ཡབ་མདོ་ཁམས་རོགས་ཆེན་དགོན་པའ་ཉེ་འདབས་ས་ཆ་ནས་ཕེབས་པའྙིྙི་བ་མ་པདྨ་འགོ་འདུལ་དང་།

ཡུམ་གཙང་འོ་ཡུག་བག་དཀར་ནས་བྱུང་བའྙི་མྙི་རྒྱུད་གཡང་ཐང་ཨ་ཐྙིང་གྙི་བུ་མོ་བསན་འཛིན་ཆོས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་འཁྲུངས་དུས་འཇའ་ཤར་བ་དང་། ཚེམས་སྐྱེས་དུས་ཚེམས་ཐོག་ཏུ་ཡྙི་གེ་ༀ་དང་། ཞབས་མཐྙིལ་དུ་དུང་དཀར་གཡས་འཁྱྙིལ་གྱྙི་རྙི་མོ་ཡོད་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་དང་། ཆུང་ངུའ་མཚན་ལ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྡན་དུ་གསོལ། ྙི སག་ལུང་ར་སྤྲུལ་རེ ན་པོ་ ྙིཆེས་མདོ་ཁམས་རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་དང་། ཁམས་བདུད་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

77

འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉྙིས་ལ་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་གང་འཁྲུངས་ཀྙི་བརག་པ་ཞུས་པར་འབས་ལྗོངས་གཡང་ཐང་དུ་འཁྲུངས་ཡོད་པར་གསུངས་པའྙི་ཕག་ཡྙིག་འབྱོར་བ་ལ་བརེན་ནས་མདོ་མང་སོག་སྤྲུལ་དང་། མདོ་མང་པད་འཁོར་གཉྙིས་གངས་ཏྙི་སེར་བཞུགས་པ་ལ་སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་གྱྙིས་འབས་ལྗོངས་སུ་སྐུ་བདག་ལ་སོང་ཞེས་བསྐུལ་བ་ལྟར་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་མཚན་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་རོ་རེ་
ཞེས་གསོལ། གཡང་ཐང་ཡ་པ་ཚང་གྙིས་མ་འོངས་པར་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞྙིག་འོང་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཞེས་བླུ་ཡོན་མ་བཞེས། སོག་སྤྲུལ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། སོག་སྤྲུལ་གྱྙིས་སྐུ་སྔ་མའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་གཙོས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གནང་བ་གསན། དགུང་ལོ་དགུ་བ་མེ་གང་ལོ་ལ་སོག་སྤྲུལ་གྱྙིས་དབུ་འདོན་གྱྙིས་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་གཞན་པ་ཀརྨ་དོན་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་བོད་དུ་ཕེབས། ས་ངོར་གཙང་གསུམ་བརྒྱུད་དེ་བྱང་སག་ལུང་དུ་ཕེབས། བྱང་སག་ལུང་དང་། འབྙི་གུང་དང་། ལྷ་ས་སོགས་སུ་བགང་བྱ་བཞྙི་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་དུ་མ་གསན། མདོ་མང་ཡེ་ཤེས་རོ་རེས་གྲྭ་བ་དྲུག་བང་ཆེན་དུ་བཏང་སེ་སོག་སྤྲུལ་ལ་འཕྲྙིན་ཡྙིག་བསྐུར་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་དུ་གདན་སར་འབྱོར་དགོས་པའྙི་གསུང་སྐུལ་བྱུང་། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གྙི་གནས་དུ་མར་སླར་ཕེབས་ཏེ་ཚོགས་དང་། མར་མེ་དང་། མང་ཇ་ཐེབས་འཇོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བགྱྙིས་མཐར་སྤྲུལ་སྐུ་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞྙི་བ་ཆུ་ར་ལོར་མདོ་ཁམས་སྨད་དུ་ཕེབས། ལོ་དེའ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་བ་ ྙི སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བར་གདན་ས་མདོ་མང་དུ་འབྱོར་ཞང་གསེར་ ྙིཁྙིར་མངའ་གསོལ། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་མདོ་མང་དགོན་གྱྙི་བ་གྲྭ་ཡོངས་ལ་སྐུ་སྔ་མའྙི་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་གནང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རོལ་དང་། བཅའ་འབུད་རྡུང་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀ་འྙི ཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཀྙི་ཕག་ལེན་མཐའ་དག་དང་། བ་མ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ལས་སུ་གྱུར་པའྙི་ཕག་སྲོལ་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་སོང་དཔོན་མཁན་རྒན་དགེ་མཆོག་གམ་པདྨ་བོ་གོས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་
བསླབ་པ་བཞེས། སོང་དཔོན་མཁན་རྒན་དགེ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་རོང་མཁན་རྒན་བཀྲ་ཤྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

78

དགེ་ལེགས་དང་། མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཆོས་གགས་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་པདྨ་སོགས་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་ར་ཤེས། དབུ་མ་འཇུག་པ། མངོན་རོགས་རྒྱན། མངོན་པ་མཛོད། འདུལ་བ། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ། ཡོན་ཏན་མཛོད་ར་འགེལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱངས། གཞན་ཡང་མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་
དང་། རྭ་ཧོར་རོགས་སྤྲུལ། ཝ་ཤུལ་སྐུ་ཆེན་ཉྙིན་བྱེད་འོད་ཟེར། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ། མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷ། རྙི་གྲུབ་གོང་སྤྲུལ་རྙི ག་ལོ། བདུད་འཇོམ་གཏེར་སྲས་རྙིོ་
རེ་དག་འདུལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏ་གྙིང་གཏེར་ཆོས། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་པོད་དགུ། འཇའ་ཚོན་ཆོས་སོར། ཀར་གང་ཞྙི་ཁྙི་བོ སྐྱེད་རགས་ཀོ་དབང་ལུང་ ྙིབཅས་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་སྙིང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོར་གསན། ར་ཁ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ལོའམ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྣམ་དག་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལྷག་ལུས་མེད་པར་བཞེས་ཤྙིང་ཐུགས་དམ་མཛད་པས་རོགས་པའྙི་ཀོང་བརོལ།
སྔོན་གྱྙི་བག་ཆགས་སད། ཡོན་ཏན་གྱྙི་མེ་ཏོག་བཞད་དོ།།
དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུར་ཟྙིན་ཙམ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་བོས་ཀང་དགོན་པ་དང་བ་མ་རྣམས་ཀྙིས་
བཤོལ་བཏབ་པས་མ་ཐར། དུས་འགྱུར་སབས་རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་ལོས་བོས་བྱོལ་དུ་མ་ཕེབས་ཞེས་པའྙི་བཀའ་བྱུང་བ་ལྟར་རང་སར་བཞུགས་པས་རྒྱའྙི་བཙོན་དུ་ཚུད། བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུའྙི་རྙིང་ལ་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་སན་ཚེར་ཡ་ང་བ་དུ་མ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས། བཙོན་ཁང་དུ་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་བཞུགས་པ་ལས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་ལོག་ཏུ་གསན། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཉམས་ལེན་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཏོང་ལེན་དང་། རྐེན་ངན་ལམ་ཁྱེར་དང་། བདག་གཞན་བརེ་བ་ལ་སོགས་པའྙི་ཉམས་ལེན་ཐུགས་དམ་དུ་མཛད། ཁོང་གྙི་ཞལ་ནས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་བཙོན་ཁང་དུ་བྱེད་ནུས་པ་བྱུང་ཞེས་གསུངས། བཙོན་ཁང་དུ་ཕག་ཞབས་ཀྙི་ལགས་སྒག་རང་གོལ་དུ་བཏང་བ་དང་། ནམ་མཁར་ཁྲུ་གང་གོྙི་སར་འཕགས་པ་ལ་
སོགས་པའྙི་གྲུབ་རགས་བསན་པས་བཙོན་བདག་རྣམས་ཀྙིས་འདྙི་ལ་ངན་པ་ཞྙིག་བྱུང་འདུག་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

79

ཅེས་བཙོན་པ་བྱྙིངས་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་བྱུང་ཞེས་མྙི་ཉག་ཨ་པུ་བོ་བཟང་ཤེས་རབ་དང་།
དགེ་སློང་སལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙིས་བཤད་འདུག་པར་བཤད་དོ། །བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་དཀར་མཛེས་ཁུལ་གྱྙི་སྲྙིད་གས་ལས་ཁུངས་སུ་ལོ་འགའ་ལ་བཞུགས། མ་ཡུམ་སྐུ་བསྙུན་ ོཔའྙི་དབང་གྙིས་ཡབ་གཞྙིས་འབས་ལྗོངས་སུ་བྱོན། རྒྱ་བལ་གྱྙི་གནས་ཆེན་དུ་མར་བསེན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་མཛད། ༧ གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཁམས་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། དྙིལ་མགོའྙི་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་། རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། རོ་གྲུབ་བཞྙི་བ་སོགས་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་དམ་པ་མང་པོ་ལས་དུས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་དབང་ཆེན་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། པདྨ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན་ཞྙིང་། ཕར་ལ་ཡང་སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་ལས་རེ་འགའ་དང་སློབ་ཚོགས་དུ་མར་སྐུ་སྔ་མའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་གནང་། དེ་ཡང་རབ་རྒྱན་ལགས་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1991ལོར་ཨ་མེ་རྙི་ཁའྙི་ཁ་ལྙི་ཧྥོ་ཉྙི་ཡ་དང་།
རྒྱལ་ས་ཝ་ཞྙིན་ཐོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྙི་གྙིང་བ་དད་ལྡན་སོགས་ལ་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལན་གཉྙིས་གནང་བ་དང་། ལགས་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 2000 ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕོགས་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་གཙོའྙི་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་སྐུ་གོང་མ་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་ཀ་དབང་ལུང་རྙི གས་པར་གནང་བ་དང་།

ོལགས་སག་ལོ་ས་སྤེྙི་
ལོ་2010ལོར་རྒྱ་གར་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་འགྱུར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་འདུས་པ་ལ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་
མའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རགས་གནང་བ་དང་། ལོ་དེར་འོ བས་ལྗོངས་པདྨ་ཡང་རེར་ལྷ་བཙུན་ཁག་འཐུང་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཚང་དང་། འཇའ་ཚོན་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་ཀྙི་དབང་གནང་བ་དང་། དེའྙི་ཕྙི་ལོ་ལགས་ཡོས་ལོར་བལ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ཁྱུང་རོང་དགོན་དུ་བདེ་རྒྱལ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པས་ཞུས་ངོར་ཁོང་དང་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལུང་གནང་བ་དང་། དེའ་ཕྙིྙི་ལོ་ཆུ་འབྲུག་ལོར་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་རྒྱུན་སྐྱོང་ཚོགས་པས་ཞུས་ངོར་རྒྱ་གར་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

80

པའྙི་དབང་གནང་བ་དང་། ལོ་དེར་ཧྥ་རན་སྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བསོད་རྒྱལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རྙིག་པ་ཆོས་ཚོགས་ལ་འཇྙིགས་མེད་གྙིང་པའྙི་བཀའ་འབུམ་ཡོངས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གནང་བ་དང་། ཆུ་སྦྲུལ་ལོ་
སེ་སྤྙི་ལོ་2013ལོར་ཨ་རྙིའྙི་ཁ་ལྙི་ཧྥོར་ཉྙི་ཡའྙི་མདོ་མང་རྒྱ་སྤྲུལ་གྱྙི་ཨོ་རྒྱན་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་
འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་དང་། སྐུ་གོང་མའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གནང་བ་དང་། ཧོང་ཁོང་དུ་གཟན་དཀར་སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་མདོ་མཁྱེན་བརེ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་གསུང་སོར་གྱྙི་སྨྙིན་
གོལ་གསན་ཅྙིང་། གཟན་དཀར་སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་ཚེ་དབང་སོགས་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་འབས་ལྗོངས་དང་། ནཱེ་པ་ལ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རྙི་དང་། སེན་ག་ཕོར་དང་། ཐེ་ཝན་དང་། བོད་ཡུལ་དང་། ཧོང་ཁོང་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་རླབས་ཆེན་པོ་བསྐྱངས་སོ།།
བོད་ཡུལ་དུ་མདོ་མང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྔ་ཕྙིར་མདོ་མང་དུ་ལན་
མང་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་སེའྙི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། བལ་བཟོའྙི་གུ་རུ་སོང་སྐུ་དང་། སྒོལ་མ་ཉེར་གཅྙིག་གྙི་སྣང་བརན་སོགས་ནང་རེན་དང་། མཆོད་ཆ་མཆོད་རས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཕག་རས་མང་པོའྙི་ཐེབས་བཞག། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་ཆར་ཕངས་མེད་དུ་བསྩལ་ཏོ།།
འབས་ལྗོངས་སུ་ཡང་མངའ་བདག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའྙི་གདན་ས་ཕོ་བང་དམར་པོར་
ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་ཕག་སོང་སྤན་སོང་གྙི་ལྷ་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། མངའ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ་བ་དང་། ཀཿཐོག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའྙི་གདན་ས་མཎྜལ་སྒང་དུ་ཀཿཐོག་དགོན་དུ་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། ཡུག་གསུམ་གོང་དཀྙིལ་དུ་
འཛམ་གྙིང་ན་དཀོན་པའྙི་ཟངས་རག་གྙི་དུང་འཁོར་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་གསར་དུ་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་བོད་དང་། ཕྙིའྙི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་རེན་བཞེངས་ཀང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།།
རེ་འདྙི་ལ་དགོངས་གཏེར་ཡང་གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། མ་མོ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཏྙི་
སྔགས་ཀ་སྲུང་མའྙི་གསོལ་ཆོག་སོགས་འགའ་ཡང་ཕབ་བོ། །མཐར་དགུང་ ྙི གངས་གྱ་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཕོ་སྤེལ་གྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2016ལ་འབས་ལྗོངས་སུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

81

རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གྲོས།

གསང་སྔགས་རྙིང་མའྙི་བསན་པ་ལ་མཛད་རེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རོང་ནང་མཆོག་སྤྲུལ་
འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ཕོ་ར་ཡྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1930ལ་སེ་དགེའྙི་ཕོགས་ཀྙི་འབྙི་ཀླུང་ཆེན་མོའྙི་ཉེ་འགམ་སྐུ་གོང་མ་རོང་ནང་རེ་དབོན་ཀུན་བཟང་འགྱུར་མེད་ཀྙི་ཉེ་གནས་ཀྙི་ཕ་
གཞས་ཉྙི ན་མོ་ཀུན་བཟང་གྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གྲུབ་དབང་རྙི ག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་ ྙིརོང་ནང་ར་དབོན་ ེ གྱྙི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་ས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གེ ང་དུ་ཆོས་ཁྙི ར་བཀོད། ྙིཁུ་བོ་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་མཁན་པོ་བོ་གོས་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ཏེ་ཡྙི་གེ་འཕྲལ་
ཀོག་དང་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད། རྨུགས་སངས་མཁས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། ཡྙིག་རྙིགས་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ། སན་ངག། ནག་རྙིས། ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན། ཆོ་གའྙི་གདངས་དབྱངས་རྣམས་མཐར་ཕྙིན་པར་བསླབས། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རོགས་དང་། དགོངས་འདུས་སྒྲུབ་དབང་ཆེན་མོ་དང་། ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་དང་། མདོ་དབང་དབུས་ལུགས་སོགས་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་པོ་གསན།
ཆུ་ལུག་ལོར་རྣམ་གྙིང་དུ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རོ་རེ་འཆང་ལས། རབ་བྱུང་དགེ་
ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། བར་གོར་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་དང་། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱའྙི་སོར་དང་། སྨན་བའྙི་དབང་སོགས་ཟབ་ཁྙིད་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན། ཤྙིང་བྱ་ལོར་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱབས་མགོན་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལས། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་ཁྙིད་དང་། ཕག་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་ཕལ་ཆེར་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཐམས་ཅད་གསན་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་བསེན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་མཛད། མཁན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

82

པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ལས་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། བསན་འགྱུར་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་ཡོད་དོ་ཅོག་དང་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་གསུང་འབུམ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་གསན།
གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བ་མཆན་གྱྙི་ཚུལ་དུ་རྒྱལ་རོང་ཕོགས་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཕེབས་
ཏེ་སྐྱེ་བོ་དུ་མའྙི་དོན་མཛད་པས་ཟང་ཟྙིང་གྙི་མཆོད་པ་ཡང་གྱ་ནོམ་པ་བྱུང་། ཕྙིར་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་ལས། གདམས་ངག་མཛོད་དང་། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་བརེ་བོ་གོས་སམ་ནུས་ལྡན་ལས་ཁོང་གྙི་མདོ་འགེལ་གཟྙི་ལྡན་
འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་དང་། གནུབས་ཀྙི་མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་དང་། དམ་པའྙི་ཁོག་དབུབ་དང་། ས་བཅད་དང་། སོང་ཐུན་གྱྙི་སོར་དང་། གཙང་སོན་ཕག་མཆན་དང་། ཡྙིན་བཞྙིན་མཛོད་ཀྙི་རང་འགེལ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་གསང་ཆེན་དགོངས་པའྙི་ཟབ་གནད་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད།
གཞན་ཡང་ཀཿཐོག་མཁན་པོ་ཨ་ཤེར་དང་། ཞེ་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར། དཔལ་ཡུལ་
མཁན་པོ་བོ་གོས། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་རྣམས་ལས་ཚད་མ་དང་། བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ་དང་། དབུ་མ་དང་། མངོན་པ་དང་། འདུལ་བ་སོགས་མདོ་ཕོགས་དང་། གསང་སྙིང་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་སོགས་སྔ་འགྱུར་གྱྙི་སྔགས་གཞུང་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་ཕུལ་ཕྙིན་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། སླར་དར་ཐང་དུ་བྱོན་ཏེ་སྐྱབས་མགོན་འཇམ་པའྙི་དབྱངས་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའྙི་བཀའ་ལྟར་ནང་སོ་འོག་མ་ཞྙིག་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། དར་ཐང་དགོན་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་ཚབ་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་མཛད་དེ་སྒྲུབ་ཆེན་གྱྙི་དབུ་བཞུགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། དུས་མཆོད་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོའྙི་དབང་ཆེན་གནང་བ་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རོལ་དང་། ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་དང་། གཏོར་མའྙི་མཛུབ་ཁྙིད་རྣམས་དང་། ཆོས་ཁྙིད་དབང་ལུང་དུ་མ་གནང་བས་དར་ཐང་དགོན་ནས་སྐུ་དྲྙིན་ཆེ་བའྙི་དམ་པར་བཀུར།
མེ་སྤེལ་ལོར་སེ་དགེར་ཕེབས། རྣམ་གྙིང་དུ་ཡང་བསན་པ་དང་འགོ་ཕན་རྒྱ་ཆེན་པོ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

83

མཛད། མེ་བྱ་ལོར་དུས་འཁྲུགས་ལངས་པ་ལ་ཉེ་སབས། གོ་འཇོ་ཕོགས་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་དང་དགོན་སེ་དུ་མར་དབང་ཆོས་གནང་བཞྙིན་སོ་བོའྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས། དེ་ནས་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་ཞལ་འཛོམས། ལྷ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གྙིས་རྒྱ་གར་དུ་མྱུར་བསྐྱོད་དགོས་པའྙི་ལུང་བསན་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན། ལགས་བྱྙིའྙི་ལོར་རྙི་བཤོལ་ཐམས་ཅད་བྷ་ལྙིང་པུར་བསྡུས་པའྙི་ནང་དུ་མཉམ་ཕེབས་མཛད།
དེ་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕོགས་རྒྱལ་ས་དྷྙི་ལྙི་དང་ཉེ་བར་དྷེ་ར་དྷུན་དུ་སྒར་གཞྙི་མཛད།
དེར་ངེས་དོན་དགའ་ཚལ་གྙིང་རེན་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་ངུར་སྨྙིག་འཛིན་པའྙི་སེ་བཙུགས་ཤྙིང་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ལག་ལེན་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའྙི་བཤད་གྲྭ་དང་། རོར་སེམས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། ཆོས་དབང་བ་མ་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒོ་ནས་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་ཆེན་མོ་སོགས་དུས་མཆོད་དུ་མའྙི་རྒྱུན་བཙུགས། བོད་ཡུལ་ནས་འཁྱར་བའྙི་མྙི་ཡོད་དོ་ཅོག་གྙིས་གྲུབ་མཐའ་གཅྙིག་ཁོ་ན་ལ་དད་པ་བྱ་བ་དང་། རྙིང་མ་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་མྙི་དར་བ་བྱ་དགོས་པར་བསྒགས་པའྙི་དུས་སུ་སྔ་འགྱུར་གྱྙི་བསན་འཛིན་ཆེན་པོ་དག་ཀང་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུར་བཞུགས་ཏེ་མྙི་སྨྲ་བའྙི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ནས་སྔ་འགྱུར་གྱྙི་བསན་པ་དང་དེ་འཛིན་གྱྙི་དབུ་འཕང་ཤྙིན་ཏུ་དམའ་བར་གྱུར་བ་ན་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས་ལུས་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོས་ཤྙིང་། དེ་འཛིན་གྱྙི་དམ་པ་དུ་མའྙི་དབུ་འཕང་དགུང་ལ་བཞག་པས་ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་བྱང་དང་། ཕྙིའྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་སྔ་འགྱུར་གྱྙི་བསན་པ་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་དུ་མས་གང་བ་དམ་པ་འདྙི་ཁོ་ནས་བཀའ་དྲྙིན་ཡྙིན་པ་ནྙི་ཤེས་མཁན་ཡོད་ན་ཁོང་གྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་རོལ་མོ་སྒོག་དགོས་པའྙི་ཚད་དུ་སླེབས་འདུག་གོ།
དེ་ལྟར་སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་པས། ཕོགས་རྙིས་ཅན་དང་། ཆེན་
པོ་འགའ་ཡྙིས་ཕྲག་དོག་གྙིས་སྲོག་ལ་བརྒོལ་ཞྙིང་སྒོ་བསྐུར་གྱྙི་ཡ་ག་སྣ་ཚོགས་བསྒགས་དང་སྒོག་

བཞྙིན་མོད། ༧རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཕག་ན་པདྨོའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ལན་དུ་མར་མཇལ་ནས་བོད་ནང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

84

དཀྲུགས་པའྙི་བྱ་ངན་དེ་སུས་བསྐྱེད་ཕན་ཚུན་ཐུགས་ནང་མཐུན་པའྙི་ཞལ་བར་མཛད་དེ་མཐུན་ཕོགས་སུ་ཞྙི་བར་བགྱྙིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྙི་བསན་པའྙི་དོན་དུ་ཕོགས་འཛིན་གནོད་སྐྱེལ་གྱྙི་བྱ་ངན་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པའྙི་སན་ཞུ་ཡང་ཕུལ་མོང་ངོ་།།
བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ས་ཀ་ཋ་མན་ཊུའྙི་མཐོང་གོལ་རེན་མཆོག་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱྙི་འདབས་སུ་
དཔལ་ཡུལ་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་བཙུགས་པའྙི་ཐུགས་འདུན་གྱྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད། གཞན་ཨ་རྙི་དང་། ཧྥ་རན་སྙི་དང་། ཧོང་ཁོང་དང་། ཐེ་ཝན་དང་། ཨྙིན་ཅྙི་དང་། སེན་ག་ཕོར་དང་། མྙི་ལེ་ཞ་སོགས་སུ་ཆོས་གཞྙི་དང་ཆོས་ཚོགས་མང་པོ་བཙུགས་ཤྙིང་། གནམ་ཆོས་དང་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙིས་གཙོའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་དུ་མའྙི་དབང་ལུང་གདམས་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་སེ། སངས་རྒྱས་ཀྙི་བསན་པའྙི་སྣང་བ་ཕྲ་བའྙི་ཕྙི་གྙིང་ཀུན་ཏུ་འདུལ་བ་སོ་ཐར་གྱྙི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱྙི་ཐུབ་བསན་དཀར་པོའྙི་འོད་ཀྙིས་ཁྱབ་པར་མཛད། བལ་ཡུལ་ཞེ་ཆེན་དགོན་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲྭ་ཤག་དང་བཅས་པའྙི་གཞྙི་ཉོས་ཏེ་སྐྱབས་རེ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བ་དང་། དྷེ་ར་དྷུན་གྱྙི་དགོན་པ་སྨྙིན་གྙིང་ཁྙི་ཆེན་ལ་གདན་སར་ཕུལ་བ་སོགས་རྙིང་མའྙི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་ཕྙི་གྙིང་རྣམས་སུ་དགོན་པ་དང་། གཟྙིམ་ཤག་འཇགས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུད་སེལ་བའྙི་དོན་གྱྙི་གོགས་དང་མཐུན་རྐེན་གངས་ལས་འདས་པ་
བསྒྲུབས། དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་ར་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོའྙི་དབྱར་ཁར་ཐེ་ཝན་གྱྙི་ཐེ་པེ་གོང་ཁྱེར་དུ་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་ལྗགས་སྤན་གསུམ་བྱོན། དེ་ནང་རེན་ཅན་གྱྙི་སྐུ་གདུང་ཐོག་ཚད་ཙམ་པ་བལ་ཡུལ་གྱྙི་དགོན་པར་ལེགས་པར་བཞེངས་སོ།།

ལུང་ཕུག་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

མཁས་བཙུན་དབང་པོ་ལུང་ཕུག་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རོགས་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་
ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས། གོ་ཁུལ་གསེར་ཞེས་བྱ་བའྙི་ལུང་། །ཐབས་ཤེས་ལྷ་བསམ་ཞེས་བྱའྙི་སྲས། །ཅང་ཤེས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

85

རའམ་ལུག་ལོ་པ། །སྐྱེས་བུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་འབྱོན། །ཞེས་མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་རོགས་ཆེན་དུ་བཞུགས་དུས་ཞུས་ངོར་གནང་བ་ལྟར། གོ་འཇོའྙི་གསེར་ཁ་འབོག་སེར་ཡབ་ལྷ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་བསམ་ཆོས་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ལགས་ར་ལོར་འཁྲུངས། དེ་བཙས་པ་ནས་སྤན་མྙི་བདེ་བ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཕྙིར་ལོ་དེ་ཉྙིད་དུ་ཟླ་ཁ་ཤས་ནས་འདས། དེ་ནས་དེའྙི་ཕྙི་ལོ་ལགས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1931ལོར་ཡང་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་
འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་ཚེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་གངས་བཞ་པར་ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙི ར་བཀོད། མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ ྙིབས་མཚན་པདྨ་ཀུན་བཟང་ཞེས་གསོལ། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཟབ་མོ་གཅོད་ཀྙི་ཕག་བཞེས་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་གསུམ་གཏོར་བཟོ་འབུད་རྡུང་དང་། སུམ་རགས་དང་། སན་ངག་དང་། སོམ་གསུམ་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད།
དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་ལུག་ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་
ཀྙི་ཟླ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་
ཞེས་གསོལ། ཁོང་གྙིས་ཐུགས་རྙིས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེན་པོས། ཐུབ་བསན་མདོ་དང་གསང་སྔགས་རོ་རེ་ཐེག །ངེས་གསང་ཆོས་རེ་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པ་འཛིན། །མཁས་བཙུན་ཡོན་རྒྱ་མཚོའྙི་མཛོད་འཆང་བ། །དཔལ་ལྡན་བ་མའྙི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསོལ་འདེབས་ཀང་གནང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་དང་། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་གསན། རག་མགོ་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭ་རུ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་བཅས་པའྙི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་མཐྙིལ་ཕྙིན་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་གགས་པ་འབར།
དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པར་རག་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་དགེ་
སློང་གྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཕོགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

86

ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའྙི་སེ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་བསླབ་སོམ་མྙིག་འབས་ལྟར་བསྲུངས་པས་བཙུན་པའྙི་ཚད་དུ་གགས། ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ལག་ལེན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་རྒྱུན་བཙུགས། འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྤྙི་མདོ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་སོགས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གནང་། མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་དང་མཉམ་དུ་དམར་པོ་རྙི་ཁོད་ཕག་བཏབ། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་དཔེ་ཁྙིད་མང་པོ་མཛད། སར་རྙིས་ལ་ཤྙིན་ཏུ་མཁས་པས་ལོ་རེ་བཞྙིན་ལོ་ཐོ་གསར་རོམ་གནང་།
དགུང་གངས་ཉེར་དགུ་ཙམ་ནས་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་གནས་ངེས་མེད་མང་པོར་
བྱོན་ཏེ་རྐེན་ངན་རླུང་ལྟར་འཚུབས་པའྙི་དུས་ངན་དུ་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱྙི་འགལ་རྐེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་སང་བར་སྙིང་སོབས་ཀྙི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ། ཇྙི་སད་དུ། མེ་ཚོགས་སྤུ་གྙིས་སོ་ཡང་བརྒལ་ནས་ནྙི། །ཕྙི་མཐར་ཐུག་གྙི་བར་དུ་དམ་ཆོས་བཙལ། །ཞེས་གསུངས་པའྙི་དོན་ལྟར་ཁོང་གྙི་འཕྲྙིན་ཡྙིག་དག་གྙི་མཇུག་ཏུ་སག་མོ་རྙི་འགྙིམ་གྱྙི་བྱ་བལ་བ་དེས་བསྐུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཇྙི་བཞྙིན་མྙི་ལོ་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་རྒྱ་སག་འཇྙིགས་པ་མེད་པར་ནགས་ཁོད་

དུ་རྒྱུ་བ་ལྟར་ཀུན་སངས་སྦས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་དང་། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་དང་། རྒྱལ་བའྙི་གསུང་རབས་ཀྙི་གེགས་བམ་མཐོང་ན་སྲོག་ཤོར་བའྙི་དུས་སུ་པུསྙི་རེ་གཉྙིས་འབལ་སངས་ལྟ་བུར་བསྣམས་ཏེ་དཔེ་གཟྙིགས་ལྷོད་མེད་མཛད་པས་དཔེ་ཆའྙི་བོ་བསྐྱེད་སྔར་བཤད་གྲྭར་འགྙིམས་དུས་བས་ལྷག་ཙམ་
བྱུང་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱྙི་མཛད་པ་བསྐྱངས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉྙིས་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙིའྙི་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་གོ་འཇོའྙི་སྦྲ་ནག་ཕོགས་སུ་ཕེབས་པ་མཇལ་དུ་བྱོན། གྲུབ་
དབང་བ་མས་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་ཕན་ཚུན་ཐུགས་ནང་གཤྙིན་པའྙི་གསུང་གེང་དང་སྤོ་སངས་སུ་ཕེབས། དེ་ནས་གསེར་ཁ་འབོག་སེའྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སལ་ལྡན་གྱྙི་གདུལ་བྱ་དུ་མར་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་ལོག་ཆོས་སུ་གསུངས།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

87

དེ་རེས་དགུང་གངས་ང་བཞྙི་པ་ཤྙིང་བྱྙི་ལོར་ལུང་ཕུག་དགོན་པའྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས། སེ་
དགོན་ཚང་མས་གུར་ཆེན་ཞྙིག་ཕག་བཟོས་མཛད། འདུས་སེ་རྣམས་ལ་བསན་པ་སླར་གསོ་ཡོང་བའྙི་བཀའ་གསུང་དང་། བང་དོར་ལམ་སོན་མང་དུ་གནང་། དེང་ཕྙིན་ཡུལ་དགོན་ཐམས་ཅད་ཀྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་འདྙི་ཕྙིའྙི་སྐྱྙིད་སྡུག་ལེགས་ཉེས་ཞུ་ཡུལ་གྱྙིས། ཁོང་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་སུ་ཡང་ཡོང་མྙི་དགོས་གསུངས་ཏེ་སླར་སྐུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་མྙི་རྙིང་བར་སྐུ་སྙུང་བཞེས་པས། ༀ་སྭ་སྙི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའྙི་བྱྙིན་རླབས་ཉྙི་མའྙི་འོད། །གང་ཐུགས་པདྨའྙི་ཟེ་འབྲུ་རག་རོལ་བས། །བོ་གོས་འདབ་རྒྱས་ལུང་རོགས་སྦྲང་རྙིར་འཛིན། །མཆོག་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སོགས་ཤྙིན་ཏུ་སན་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་མྱུར་འབྱོན་གྱྙི་གསོལ་འདེབས་ཤྙིག་བརམས། འདྙི་ཐོན་དང་ཡུན་རྙིང་མྙི་ཐོགས་པར་འོང་ངོ་། །གསུངས་ནས་དགུང་གངས་ང་ལྔ་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་གང་ལོའ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙི ག་སྙི་སྤེ་ལོ་1985 ལོར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དྙི བྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།

སྐྱབས་རྱེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ།

བདག་ཅག་གྙི་རྙིགས་དང་དཀྙིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའྙི་ཁྱབ་བདག། སྔ་འགྱུར་བསན་པ་རྒྱ་
མཚོའྙི་སྒོན་མེ། སྙིགས་དུས་འདུལ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའྙི་འཁོར་བསྒྱུར། མཁས་དང་གྲུབ་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་གཙུག་ནོར་མཚན་བརོད་པར་དཀའ་ནའང་དོན་གྱྙི་སླད་དུ་མཚན་ནས་བརོད་ན་དཔལ་ཡུལ་

གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཇྙིགས་མེད་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་པ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས། གནས་མཆོག་སོ་བོའྙི་སོད་ཀྙི་ཕོགས་ཤྙིག་ན། །རྙིན་ཆེན་བག་རྙི་ལྷུན་སྡུག་མཛེས་པའྙི་རར། །ལྗོན་ཤྙིང་སྣ་ཚོགས་མཚོ་དང་ལྟྙིང་ཀས་བརྒྱན། །བསྙིལ་ལྡན་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷོ་ནས་འདྲེན། །ཐབས་ཤེས་བསོད་ནམས་སྐྱྙིད་ཀྙི་མྙིང་ཅན་ལ། །རྙིགས་ལྡན་ཁྱེའུ་ཆུ་སྤེལ་ལོ་པ་འབྱུང་། །བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་དགེ་མཚན་
བཟང་པོ་ཤར། །རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་པ་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་སེལ། །ཅེས་འཁྲུལ་མེད་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

88

བསྔགས་པ་ལྟར། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སྤེལ་ལོའྙི་རྒྱལ་ཟླ་བ་སེ་སྤྙི་ལོ་1932 ལོར་ཁམས་སོ་བོའྙི་ཡུལ་དུ་ཁག་འཐུང་བདུད་འདུལ་རོ་རེའྙི་གདུང་རྙིགས་ཡབ་བསོད་ནམས་འགྱུར་མེད་དང་། ཡུམ་འཛོམ་པ་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་བསན་འཛིན་ཞེས་གསོལ། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་།
དགུང་གངས་ལྔ་པ་མེ་བྱྙི་ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གདན་སར་བཀོད། མཁན་
ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་པདྨ་ལས་འབེལ་རལ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཞྙིང་རྒྱུད་ལུགས་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། མཁན་ཆེན་པས་ཐོག་མའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙི་ལྷ་རེག་དང་སྐུ་རེན་བྱྙིན་ལྡན་ཞྙིག་གནང་ཞྙིང་དགྱེས་ཚོར་དཔག་མེད་མཛད། ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་དང་། གཏོར་བཅའ་རྡུང་འབུད་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རོལ་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་བསླབས་པས་བར་བསན་པ་ཙམ་གྱྙིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་བྱུང་།
དགུང་གངས་བཅུ་གཉྙིས་པ་ཆུ་ལུག་ལོར་སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་ཐང་
མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་དབུ་འཛིན་མཛད་དེ་མྙི་འཇྙིགས་གདོང་ལྔའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། རེན་བསྐྱེད་དང་ཚེ་དབང་སོགས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་གནང་ཞྙིང་། སྐུ་ཆེན་གྱྙིས་མཎྜལ་གྱྙི་བཤད་པ་དང་། རེན་འབུལ་སོགས་མཛད། ལུང་རྙིགས་སྨྲ་བའྙི་མཁན་ཆེན་བདུན་གྱྙིས་ལེགས་བཤད་ཀྙི་མཆོད་འབུལ་དང་། དགོན་ཆེན་ཉྙི་ཤུའྙི་བསན་བདག་དང་། ཡུལ་ཁག་དུ་མའྙི་ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྙིས་དངོས་རས་ཀྙི་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅས་ཁྙི་སོན་རྒྱས་སྤོས་མཛད།
གདན་ས་དེ་ཉྙིད་དུ་སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་
བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་པས་མཚན་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཞེས་གསོལ།
མཆོག་སྤྲུལ་རོ་རེ་འཆང་ལས་བཀའ་བརྒྱད་མདོ་བྱང་སྔོན་དུ་འགོ་བའྙི་སྒོ་ནས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་
མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་གལ་ཡོངས་རོ གས་དང་། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་གནམ་ཆོས་ ོ

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

89

དང་། རཏྣའ་ཟབ་གཏེར་སྙི ར་དང་། ཆོས་དབང་བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་ཀོ་དབང་ཁྙི ད་སྦྲགས་ ྙིམ་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་དབང་འཇམ་མགོན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དབང་ཟྙིན་ལྟར་བསྩལ་བ་བཅས་གསན།

དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་གདན་ས་གོང་མ་བར་གོ་རྙི་ཁོད་ཀྙི་གྲུབ་དབང་གོང་མའྙི་
གཟྙིམ་སྤྙིལ་ཀུན་གཟྙིགས་ཐུབ་དབང་ཁང་དུ་མཁན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། ལས་སློབ་ཀཿཐོག་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་དང་། གསང་སོན་པ་ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་དང་། གོགས་དན་པ་ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་དང་། ཁ་སོང་པ་ཧོར་ཤུལ་མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་མཁྱེན་བརེ་བོ་གོས་བཅས་དད་པའྙི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའྙི་དབུས་སུ་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་
སོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་བསན་འཛིན་ཕོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་

བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དེ་དུས་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་བཀའ་རྒྱའྙི་ཆོས་སོར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་
འཆང་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཟླ་ཁྙིད་དང་། སྨན་བའྙི་དབང་སོགས་ཟབ་བཀའ་དུ་མའྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། མཆོག་སྤྲུལ་རོ་རེ་འཆང་གྙིས་ཁྱེད་དར་ཐང་དུ་བྱོན་ན་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མ་ནས་
བརྒྱུད་པའྙི་དབང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཅོག་གྙི་རྒྱུན་དེ་ཁྱེད་ལ་འབུལ་ཐུབ་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཤྙིང་ཐུགས་གཙིགས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མཛད།
དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་སྐྱབས་རེ་མགར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲྭ་འཁོར་བཅས་གདན་འདྲེན་
དུ་ཕེབས་པ་ལྟར་གདན་ས་གཉྙིས་པ་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཐོག་མར་བྱོན། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་སྒང་ཤྙིས་ཐང་དུ་ཆྙིབས་བསུར་ཕེབས་ཤྙིང་གྲུབ་དབང་སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ་ལ་ཕར་ཕག་འཚལ་ཞྙིང་། དད་གུས་ཆེན་པོའྙི་སྒོ་ནས་ཁམས་འདྲྙི་གནང་། སེར་སྦྲེང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་གསེར་ཁྙིར་ཞབས་སོར་འཁོད། འདུས་པ་བྱྙིངས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

90

བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་རྙི་ཁོད་ཐར་བ་རེར་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བ་བང་དུ་
བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་རྒྱས་འབྙིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་ཞྙི་ཁོའྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་སོགས་གྲུབ་དབང་
གོང་མ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་
རོགས་པར་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན།
ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ལས་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་ཡོངས་རོགས་

དང་། བསན་འགྱུར་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་སོ་ཅོག་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་བཀའ་འབུམ་ཕལ་ཆེ་བའྙི་ལྗགས་ལུང་བཅས་གསན། དར་ཐང་དགོན་པའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་སོགས་ཀྙི་དབུ་བཞུགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་མཛད་ཅྙིང་འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྨྙིན་གོལ་འགའ་ཡང་བསྩལ།

དེ་ཙམ་ནས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་རྒྱལ་རོང་ཕོགས་སུ་ཕེབས། ཁོ་ཆུ་ཀོལ་པ་དགོན་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་རྣམས་ལ་ཞབས་ཀྙིས་བཅགས་ཤྙིང་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། རྒྱལ་རོང་གྙི་མྙི་ཆེན་ཞྙིག་གྙིས་དུག་དྲངས་པར་
གསོལ་ཞལ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ཙམ་གྱྙིས་འཇའ་མེ་འབར་བ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དབང་གནང་སབས་ཤྙིག་ལ་ཕག་དཔེ་དར་ཐང་དུ་ལུས་ནས་ཡྙི་གེ་མ་རེད་ཀང་སྒྲུབ་ཆོག་དབང་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ཐོག་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བ་ངོམ།
དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་གདན་ས་རྣམ་རྒྱལ་གང་དུ་ ྙི བྱོན། བགང་བྱ་གཅག་གྙི་ཡུན་ ྙིལ་ལྷག་པའྙི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས། ལགས་སག་ལོ་ནས་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་བར་གོ་ར་ཁྙི ད་དུ་མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་ནམ་མོ ཁྱེན་བར་བེ་གོ ས་ལས། མདོ་འགོལ་གཟེྙི་
ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་དང་། མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་དང་། དམ་པའྙི་ཁོག་དབུབ་དང་། གཙང་སོན་ཕག་མཆན་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ར་འགེལ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱྙི་རྣམ་བཤད་དང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

91

ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་བཅས་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསན་སྦྱོང་ཕུལ་ཕྙིན་མཛད། མཁན་ཆེན་པས་མདོ་འགལ་གཟེ་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་སོགས་གནང་དུས་སུ་ཡང་། རྙི་གྲུབ་དབང་རེ ན་པོ་ཆེ་ ྙིམཆོག་དང་། རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་སྐུ་ཚ་མཁན་པོ་གང་ཤར་རམ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་དང་ལྔ་ལས་གངས་མང་མྙི་རུང་གསུངས་ཤྙིང་། སློབ་མའྙི་གཙོ་བོ་འདྙི་ལྔ་ནྙི་ཕྙི་ལྟར་ན་འཁོར་ལྔ་སེ་བཟང་པོ་དང་། ནང་ལྟར་ན་དམ་པའྙི་རྙིགས་ཅན་དྲྭ་མ་ལྔ་དང་།

གསང་བ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་རྙིགས་ལྔའྙི་འཁོར་གྱྙི་མཚོན་བྱེད་ཡྙིན་གསུངས་ཏེ། སློབ་མ་ལྔ་བོ་དེར་རོགས་པར་གནང་བ་ཡྙིན་འདུག་གོ།
ཀཿཐོག་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་ལས་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་
རྒྱུན་ལན་གཉྙིས་དང་། མདོ་དབང་རོ་རེ་ཐེམ་སས་དང་། བཀའ་མ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། རོ་རེ་གྙིང་བའྙི་བ་མ་བཀའ་འདུས་དང་། ཧཱུཾ་སོར་སྙིང་ཐྙིག་དང་། མངའ་རྙིས་བཀའ་བརྒྱད་ཡོངས་འདུས་དང་། ལས་རབ་གྙིང་བའྙི་རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་རྣམས་དང་། གདམས་ངག་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་བཅས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་གསན། ལུང་རོགས་ཡང་སྲྙིད་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། མཁན་པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ལས། འཇྙིགས་གྙིང་པོད་དགུ་དང་། ཆགས་མེད་ཨ་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོའྙི་གསུང་འབུམ་རྣམས་ཀྙི་ལུང་གསན།
སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས། གཉལ་བ་བདེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཀྙི་ཡྙིག་ཆ་ལྟར་གྱྙི་
མདོ་དབང་རྙིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་སོགས་ཟབ་བཀའ་དུ་མ་གསན། རྨུགས་སངས་མཁར་ར་བ་མ་ཚེ་རྙིང་ངམ་མཁས་དབང་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། ཡྙིག་རྙིས་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། སན་ངག་དང་། ནག་རྙིས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་རྣམས་ལས། དབུ་ཕར་ཚད་འདུལ་སོགས་རྙིས་མེད་ཀྙི་གཞུང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

92

ལུགས་མང་པོར་གསན་བསམ་མཛད་པས་མཁྱེན་དཔོད་ཀྙི་རལ་འབར། དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པ་ཆུ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1952ལོར་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་

བཞེས་སླད་དར་ཐང་དུ་ཕེབས། དུས་ཚེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རྙི་ཁོད་ཐར་བ་རེའྙི་ཕོ་བང་དུ། འདུལ་འཛིན་ཉེ་བ་འཁོར་གཉྙིས་པ་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་བཤད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ལས་རབ་བརན་དཔལ་བཟང་པོའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་མཁན་པོ་དང་། གདོང་ངེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དཀོན་མཆོག་གྙིས་ལས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་དང་། ཨར་སྐུང་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་འགྱུར་མེད་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙིས་གསང་སེ་སོན་པའྙི་སློབ་དཔོན་དང་། ཕག་ཚ་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་ཀྙིས་དུས་བསྒོ་བ་མཛད་པའྙི་དགེ་འདུན་བཅུ་ཚོགས་ཀྙི་དབུས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞྙི་བ་འཚོ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་གསེར་ཟམ་བར་མ་ཆད་པའྙི་སྨད་འདུལ་སོམ་རྒྱུན་

ལས་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། རྒྱལ་བསན་ཉག་ཕྲ་བའྙི་དུས་འདྙིར་བསན་ར་འདུལ་བའྙི་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོར་སྒེང་བའྙི་རེན་འབེལ་དུ་གཟྙི་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་དང་། སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་ཉྙིད་སོགས་སྐུ་ཕྲེང་དུ་མར་འཚོ་བའྙི་ཡོ་བྱད་དུ་འཆང་བའྙི་སྣམ་སྦྱར་བྱྙིན་ཅན་ཉྙིད་དེ་སྐུ་ལུས་ནས་ཕུད་དེ་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙི་སྐུ་ལ་གསོལ། ཟླ་བ་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་མཆོག་སྤྲུལ་རོ་རེ་འཆང་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་
པོའྙི་མན་ངག་ལྟ་སྒོམ་གྱྙི་དོགས་གཅོད་དང་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་མོ་མང་པོ་གསན། མཐར་མ་འོངས་སྔོན་གཟྙིགས་ཀྙི་ལུང་བསན་དང་ཞལ་བཀོད་གསུངས་ཤྙིང་། རེན་གསུམ་དངོས་རས་ཀྙི་གནང་སྐྱེས་བཅས་སྐྱེལ་ཐུང་མཛད་པ་སོགས་རེ་འདྙི་ལ་དམ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷག་པའྙི་ཐུགས་གཙིགས་བ་ན་མེད་པ་མཛད་སྲྙིད་དོ།།
དཔོན་སློབ་འབལ་མྙི་ཕོད་པའྙི་གདུང་བ་ཟབ་མོ་བཅས་ཕྙིར་གདན་སར་ཕེབས། དེ་ནས་
བཟུང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རེན་གསུམ་མང་པོ་ཉམས་གསོ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེས་གཙོའྙི་དུས་མཆོད་སོགས་ལ་གཏོང་སྒོ་གངས་མང་མཛད། རག་ཆབ་དགོན་རེན་བརེན་པ་རྣམས་ལ་ཞྙིག་གསོས་དང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པས་འདུས་པ་གཙང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

93

སེང་དུ་བཀོད། གོ་འཇོ་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་སེ་མང་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕེབས། གོ་འཇོ་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་དང་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་བསྩལ་བ་སོགས་དགོན་
སེ་མང་པོར་དབང་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དགོན་པ་སོ་སོས་ཕུལ་བའྙི་མཎྜལ་གྱྙི་དངོས་པོ་རྣམས་སླར་དགོན་དེར་གནང་བ་དང་། ཟང་ཟྙིང་གྙི་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའྙི་དངོས་རས་ཀྙིས་རེན་བཞེངས་དང་། སྐུ་འགྱེད་དང་། མང་ཇ་ཞལ་འདེབས་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་ཕོགས་སུ་བཀོལ་ཏེ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་བསན་
པའྙི་སྲོག་སླར་ཡང་གསོ་བར་མཛད།
དགུང་ལོ་ཉེར་བཞྙི་བ་ཤྙིང་ལུག་ལོར་ལྷ་སར་ཕེབས། དཔལ་ཡུལ་ནས་སྒར་བཏེགས་ཏེ་
གོ་འཇོ་བསམ་གྲུབ་དགོན་དུ་བྱོན། ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དེ་སྦ་དགོན་ནམ་སྦྲ་དགོན་གྱྙི་ཚེས་བཅུའྙི་འཆམ་དང་འབེལ་ཏེ་དེར་ཁྙིར་བཀོད་ཅྙིང་ཁྙི་སོན་མཛད། བསམ་གྲུབ་རྙི་ཁོད་དུ་བཀའ་བརྒྱད་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྨན་སྒྲུབ་བཙུགས། ཆབ་མདོ་དང་། བྱང་ལྷ་རྙི་སེང་དང་། བྱང་མ་རོང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་འབྙི་གུང་གདན་ས་དང་། ཡང་རྙི་སྒར་དང་། དབུ་རུ་ཞྭ་ཡྙི་ལྷ་ཁང་དང་། བག་ཡེར་བ་རྣམས་སུ་མཇལ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་བྱོན། ལམ་བར་དུ་དགོན་སེ་མང་པོར་སྐུ་འགྱེད་གནང་། ལྷ་སར་ཇོ་བོ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ནས་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་སྨོན་རླབས་ཆེན་བཏབ། ཇོ་བོ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་ལ་གསེར་ཆབ་ཕུལ། ཇོ་ཁང་སེང་འོག་གྙི་སྐུ་བརན་རྣམས་ལ་གསེར་ཆབ་དང་། ཇོ་ཁང་སེང་གྙི་གུ་རུའྙི་ལྷ་ཁང་དུ་གུ་རུ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་གོས་ཀྙི་ན་བཟའ་དང་། འཕན་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཕུལ། སེར་འབས་དགེ་གསུམ་སེ་གདན་ས་གསུམ་དང་། པོ་ཏ་ལ་དང་། ར་མོ་ཆེ་དང་། ནོར་བུ་གྙིང་དང་། ཀུན་བདེ་གྙིང་དང་། ལགས་པོ་རྙི་དང་། ཞྙི་ཁོའྙི་ལྷ་ཁང་སོགས་མཇལ། རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་འཇྙིག་བལ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་དང་། རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་དང་། གཡོན་རུ་སྲས་པོ་སོགས་ཀྙིས་གདན་འདྲེན་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་སོ་སོའྙི་འདོད་དོན་ལྟར་མཛད། རྙིག་འདུས་ཚོགས་བརྒྱ་སོགས་ཀང་ཕུལ།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

94

དབྱུག་གུ་ཟླ་བར་ཞབས་ཐང་གྙིས་སྒགས་ཡང་རོང་དུ་ཕེབས། མཚོ་རྒྱལ་བ་མཚོ་རུ་ཞག་
མལ་གྱྙིས་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་རེ་ཕུལ། ཟུར་མཁར་རོ་ཡྙི་མཆོད་རེན་མཇལ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་བྱོན། བཻ་རོ་ཙ་ན་བཞུགས་མོང་བའྙི་དུད་ཚང་ཞྙིག་ཏུ་གནས་ཚང་གཡར་ནས་ཞག་མལ་མཛད། བསམ་ཡས་གཡའ་མ་ལུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཉྙིན་བདུན་དུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གྙི་རེན་ཐམས་ཅད་མཇལ། དེར་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གནང་བཞྙིན་བཞུགས་པ་ལ་ཉྙིན་གུང་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དར་ཕག་ཕུལ། ཚུར་དར་བཅས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད། རོ་བག་རྙིག་འཛིན་ཆེན་མོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བ་འཇམ་དཔལ་བོ་བཟང་འཇྙིགས་མེད་རྣམ་གོལ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕན་ཚུན་མཇལ་དར་ཕུལ། གོ་འཇོ་དང་། སེ་དགེ་ཕོགས་ཀྙི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྙིས་སྦྱྙིན་བདག་བྱས་ཏེ། རོ་བག་རྙིག་འཛིན་ཆེན་མོ་དང་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉྙིས་དབུར་བཞུགས་ཀྙིས་དགེ་འདུན་པ་གྲྭ་ཇོ་ཉྙིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱྙིས་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞབས་བརན་དུ་ཡུམ་ཀའྙི་ཚོགས་འཁོར་ཉྙིན་ཕེད་ནས་ནམ་གུང་བར་གསུངས།

མཆྙིམས་ཕུ་རུ་སྒྲུབ་པ་ཞག་བདུན་ཙམ་བཞུགས། དེ་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཐུན་གཅྙིག་གྙིས་
བདུན་ཕྲག་གཅྙིག་འདའ་བར་མཛད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས། ལྔ་རྙིག་གྲྭ་ཚང་དང་། གདན་ས་མཐྙིལ་དང་། ཟངས་རྙི་མཁར་དམར་དང་། ཡར་ལུང་བྱ་ས་གསེར་གྱྙི་ལྷ་ཁང་དང་། བཙན་ཐང་གཡུ་ཡྙི་ལྷ་ཁང་དང་། ཁ་འབྲུག་སྒོལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་། མགོན་པོ་རྙི་དང་། ས་དེ་ཀའྙི་དགོན་པ་ཁ་ཤས་དང་། ཡར་ལུང་ཤེལ་བག་དང་། རྒོད་ཐང་འབུམ་པ་དང་། ལོག་རོ་འབུམ་པ་དང་། ཕོ་བང་ཡུམ་བུ་བ་མཁར་དང་། རག་སྤན་འབུམ་པ་དང་། འཕོངས་རྒྱས་རྙི་བོ་བདེ་ཆེན་དང་། འཕོངས་རྒྱས་དཔལ་རྙི་དང་། ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་རྣམས་སུ་བྱོན། ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་སུ་ཇོ་སེར་རྣམས་ལ་དབང་གསུངས། ཚོགས་མཆོད་གངས་མང་བསགས། ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་སུ་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེས་རབ་གནས་མཛད་མོང་བའྙི་བསམ་ཡས་དགོན་པའྙི་རླུང་དྲྙིལ་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་འབུལ་མཁན་
བྱུང་། རླུང་དྲྙིལ་དེ་དུས་འགྱུར་སབས་བོར་ཡང་། ཕྙིས་སུ་རྙིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཕེབས་དུས་ཤྙིག་ལ་བ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

95

མ་ཞྙིག་གྙིས་འབུལ་བའྙི་རས་དང་མཉམ་དུ་མདུན་ལོག་སེང་དུ་ཕུལ་འདུག་པའྙི་ཕྙིར་ཕག་ཏུ་
འབྱོར་བའྙི་ངོ་མཚར་བྱུང་ངོ་།།
ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་ནས་ལྷོ་བག་གཏམ་ཤུལ་ལ་ཕེབས། བྱང་ལགས་རེ་གྲུ་གུར་གྱྙི་ཇོ་བོར་
མཇལ། ལྷོ་བག་གཏམ་ཤུལ་དུ་བྱོན། མངའ་བདག་ཉང་གྙི་གདན་ས་སྨྲ་བོ་ལོག་དང་། མངའ་བདག་ཉང་གྙི་གཞྙིས་ཀར་བདེར་འདུས་རྒྱལ་པོའྙི་བ་དཔེ་ལྡེབ་མང་པོ་མཇལ། ཉང་གྙི་གདུང་རྒྱུད་སྲས་མོར་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙི་གདུང་རྒྱུད་སྲས་པོ་མག་པར་བསད་པའྙི་སྲས་ཆུང་ལ་སྐུ་ཁྲུས་དང་ན་བཟའ་གསོལ། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙི་གདན་ས་ལ་ཡག་གུ་རུ་ལྷ་ཁང་དང་། ས་དེའྙི་དགོན་པ་ཁ་ཤས་མཇལ། བག་སྲྙིན་མོ་སར་རེས་དང་། བན་སྤོ་བ་དགོན་ལྷོ་བག་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་གདན་ས་དང་། བན་པ་ཕག་རོར། བན་པ་ཐྙིག་ཕྙི་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་ལྷོ་བག་མཁར་ཆུར་ཕེབས། དེར་བ་བང་གྙིས་སྣེ་ལེན་བཀུར་སྙི་མཛད། བ་བང་གྙི་ཐོག་ཁར་བཞུགས་ཤྙིང་མཚན་མོར་ཚོགས་བརྒྱ་བསགས། དགེ་སློང་ནམ་མཁའྙི་སྙིང་པོའྙི་སྐུ་ཡྙི་ཕྲེང་བ་བརྒྱ་པར་གགས་པའྙི་བན་རྒན་སྐུ་བགེས་པོ་ཞྙིག་བཞུགས་པ་དེའྙི་མདུན་དུ་བྱང་གཏེར་ལགས་སོང་མའྙི་ཚེ་དབང་གསན། ལྷ་མོ་
མཁར་ཆུ་དང་། དཔལ་གྱྙི་ཕུག་རྙིང་དང་། དུར་ཁོད་ལ་ཁང་སོགས་མཇལ། མཁར་ཆུ་དཔལ་གྱྙི་ཕུག་རྙིང་དུ་རཏྣ་གྙིང་པས་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་ཀྙི་གཏེར་བཞེས་པའྙི་བག་ངོས་སུ་སྔར་མེད་པའྙི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྙི་སྐུ་རང་བྱོན་དུ་འདུག་གསུངས་ཏེ་ཕག་མཛུབ་ཀྙིས་བར་བསན་པས་ཕག་གྙིས་དངོས་སུ་བྙིས་པ་ལྟར་ཚེ་དཔག་མེད་པའྙི་སྐུ་གསལ་པོར་དོད་བྱུང་བས་འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར། དེ་ཁོང་གྙི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྙིས་པ་ཡྙིན་པར་གགས། སྐུ་དེ་ལ་གསེར་ཡང་བྱུགས། ཉང་གྙི་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས་ཀྙི་གཏེར་གནས་མཁོ་མཐྙིང་རྣམ་སྣང་ལྷ་ཁང་དང་། ཚེ་ལམ་དཔལ་རྙི་སོགས་མཇལ།
སེང་གེ་རོང་བརྒྱུད་ནས་གསུང་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེའྙི་གདན་ས་དང་། མྙི་ལའྙི་སྲས་
མཁར་དགུ་ཐོག་དང་། རེ་བཙུན་མར་པའྙི་གདན་ས་ལྷོ་གོ་བོ་ལུང་དང་། ལྟག་གཉའ་ལུང་བསན་ཕུག་སོགས་དགོན་པ་དང་གནས་མང་པོར་མཇལ། སྐུ་འགྱེད་དང་ཚོགས་མཆོད་ལན་མང་མཛད།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

96

སྐུ་ལྷ་མཁའ་རྙི་བརྒྱུད་དེ་པདྨ་གྙིང་པའྙི་གདན་ས་ལྷོ་བག་ལྷ་ལུང་དགོན་དུ་བྱོན།
ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའྙི་གདན་ས་གཟའ་ཡྙི་ལྷ་ཁང་དང་། མཐའ་འདུལ་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་
གྙི་ཇོ་བོ་བྱྙིན་ལྡན་རྣམས་མཇལ། ཕུ་མ་གཡུ་མཚོ་བརྒྱུད་ཡར་འབོག་ཁོག་ལ་ཕེབས། སག་ལུང་ཐང་པའྙི་གདན་ས་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཉྙིན་གཉྙིས་ལ་བཞུགས། དགོན་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་དག་མཇལ་ནས་འགྱེད་དང་ཚོགས་མཆོད་ཕུལ། གཙང་ཁོག་གྙི་ལ་བརྒལ་ནས་གཙང་རུ་ལག་གྙི་འབྲུག་པདྨ་དཀར་པོའྙི་གདན་ས་མཇལ། རྙིམ་བཞྙིན་དགོན་པ་དང་། གནས་དུ་མར་མཇལ་ནས་རྒྱང་རེའྙི་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རེན་དང་། འབོང་རེའྙི་དགོན་པ་དང་། གཙང་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷུན་པོར་མཇལ། དེར་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱད་སོང་བརྒྱད་བརྒྱར་སྐུ་འགྱེད་དང་མང་ཇ་ཕུལ།
གཙང་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་པ་འགའ་མཇལ་ནས། རླངས་འཁོར་དུ་ཐོག་མར་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་
སར་ཕེབས། གནས་སར་དེ་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་འགོར་བར་གསུངས། ལྷ་སར་ཡང་བསྐྱར་ཇོ་བོ་ཡོད་ ྙིབཞྙིན་ནོར་བུར་མཇལ་བ་སོགས་ཀྙིས་ཉྙིན་བཅུ་ཙམ་བཞུགས། གཟྙིམ་ཆུང་ནོར་བུ་གྙིང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་མོ་དང་མཇལ་ཅྙིང་འཆྙི་མེད་ཚེའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། རྒྱལ་ཟླའྙི་ཚེས་ཉྙི་ཤུ་ནས་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་གྲུ་ཡྙིས་བརྒལ་ནས། རོར་བག་དགོན་དུ་བྱོན། གྲྭ་ནང་བྱམས་པ་གྙིང་དང་། གྲྭ་ཕྙི་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། སྨྙིན་གོལ་གྙིང་གྙི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རེན་རྣམས་མཇལ། གཅུང་རྙིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་མེད་ངག་དབང་ཆོས་གགས་པའྙི་མདུན་ནས་ཡང་གསང་བ་སྒྲུབ་ཐྙིག་ལེའྙི་རྒྱ་ཅན་གྱྙི་དབང་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་བརེ་ནོར་བུའྙི་མདུན་ནས་བསོད་རྒྱལ་གྱྙི་གསུང་སྙིདྡྷྙིའྙི་འགེལ་པ་དང་ཕན་ཡོན་གྱྙི་བཤད་པ་གསན། དགུ་གཏོར་འཚོགས་
པར་ཁེལ་བས་ཞག་གསུམ་ལ་བཞུགས་ཏེ་མཇལ། སྨྙིན་གོལ་གྙིང་གྙི་སྐྱེལ་མ་བཅས་སླར་རོ་བག་ཏུ་བྱོན། རོ་བག་དགོན་དུ་ཚེ་བདག་དགུ་གཏོར་དང་། དགོན་པའྙི་ནང་རེན་རྣམས་མཇལ། གངས་རྙི་ཐོད་དཀར་དུ་ཉྙིན་བདུན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་པའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་ཡང་གསང་བ་
སྒྲུབ་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་ཅྙིང་མཛོད་བདུན་གྱྙི་དཔེ་གཟྙིགས་མཛད། ཚོགས་མཆོད་གངས་མང་བཏང་ངོ་།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

97

མེ་སྤེལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གསུམ་ལ་ལྷ་སར་སླེབས། ཡང་བསྐྱར་ཇོ་བོ་ཡྙིད་བཞྙིན་
ནོར་བུར་མཇལ་ཞྙིང་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་འདུན་པ་ཉྙིས་ཁྙི་ལྷག་འདུས་པ་མཇལ། ཚེས་བཅུའྙི་ཉྙིན་མང་ཇ་དང་སྐུ་འགྱེད་ཕུལ། ཉྙིན་དེར་རོང་གསར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙིས་ཀང་མང་ཇ་དང་སྐུ་འགྱེད་གནང་བར་བཤད་དོ། །སྨོན་ལམ་གོལ་འཕྲལ་

རླངས་འཁོར་ལ་བཞུགས་ཏེ་སོ་བོར་ཕེབས། ཁ་ཐག་ཟམ་ཁར་ཁོང་གྙི་ཡབ་གཞྙིས་ཀྙི་ཆྙིབས་བསུ་འབྱོར། ཤུག་མོ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་པས་དེར་ཕེབས། གཡུ་རྙི་དགོན་དུ་ཞག་ཤས་བཞུགས་ཤྙིང་རཏྣའྙི་གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཆེན་དང་ཚེས་བཅུའྙི་འཆམ་བཅས་ལ་མཇལ། ཡབ་ཚང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་། དགོང་མགོ་དགོན་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་ཀས་སྙི་བོར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་ལ་བཞུགས། ོསེ་དགེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཕགས་བོད་དུས་འགྱུར་ ོ གྱྙི་ཟང་འཁྲུག་ལངས་པས། གྲུབ་དབང་རྙི ན་པོ་ ྙིཆེ་མྱུར་དུ་དཔལ་དགོན་དུ་ཕེབས་དགོས་འཛེར་བས་ར་དྲེལ་ལ་བརེན་ནས་སོ་བོ་དུང་ལ་བརྒལ་
ཞྙིང་། བ་རེ་ཟེ་མོ་བརྒྱུད་གོ་འཇོར་ཕེབས། རྨུགས་སངས་གནས་སུ་རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་ནུས་ལྡན་①སོགས་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་། རྨུགས་སངས་དགོན་སོད་སྨད་རྣམས་རེན་མཇལ་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས།
དེ་ལྟར་མེ་སྤེལ་ལོར་གདན་ས་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕྙིར་ཕེབས། ཕུར་བ་ཡང་གསང་བ་མེད་
ཀྙི་ཟླ་སྒྲུབ་དང་འབེལ་བའྙི་ཕུར་པའྙི་བཟློག་ཆེན་འབུམ་ཐེར་གཅྙིག་དང་མནན་བསྲེག་འཕང་གསུམ་གྱྙི་ལས་མཐའ་དང་། མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་དང་། མགོན་པོའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ཚོགས་འབུམ་ཐེར་བཅས་ཟླ་གཅྙིག་གྙི་བར་དུ་བསྒྲུབས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དག་འདོན་ལན་བཅུ་གསུམ་སོགས་བསན་འགོ་སྤྙིའྙི་ཞབས་རྙིམ་ཟླ་བདུན་གྱྙི་ཡུན་ལ་འདུས་པ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ལ་བསྒྲུབ་ཏུ་
བཅུག་པའྙི་གཏོང་སྒོ་ཡོན་འབུལ་སོགས་མཐུན་རྐེན་རྣམས་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་བ་བང་ནས་སྦྱར། ཕུར་བ་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྙི་སབས་སུ་སྲས་མཆོག་གྙི་ཕུར་བ་ནམ་མཁར་འཕུར་ཏེ་ལྙིང་གཟུགས་ཀྙི་སེང་དུ་བབས་

① འདྙི་ལ་དཔད་དགོས་ལགས།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

98

པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་མཚན་མ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།།
བར་གོ་རྙི་ཁོད་དུ་ལུང་རོགས་ཡང་སྲྙིད་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། ཧོར་ཤུལ་
མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་གཙོའྙི་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་བསྩལ། བར་གོའྙི་གཟྙིམ་སྤྙིལ་རེན་དང་བརེན་པ་བསྐྱར་དུ་
བཞེངས། མེ་བྱ་ལོ་ནས་དུས་འགྱུར་གྱྙི་རྩུབ་སྤོད་རླུང་དམར་གཡོ་བ་ལྟར་བྱུང་བས། མཆོག་དམན་ཀུན་གྱྙི་རྙིན་པོ་ཆེ་གདན་སར་བཞུགས་ན་སྐུ་ཚེ་ལ་ཅྙི་འགྱུར་བརོད་དཀའ་བའྙི་གེང་སྒོས་དང་

བརག་ལུང་རྣམས་ལ་བརེན་ནས་སྐུ་འཁོར་ཉུང་ཤས་བཅས་སླར་ལྷ་སར་ཕེབས། དེ་ནས་ཤོ་ཏ་ལྷོ་གསུམ་སོགས་དང་། སྦས་ཡུལ་པདྨ་བཀོད་བརྒྱུད་དེ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་བོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའྙི་སྒོ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའྙི་ཡུལ་དུ་ཕེབས།
ལགས་བྱྙིའྙི་ལོར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕོགས་བྷ་ལྙིང་པུ་རུ་ཟླ་བ་བཞྙིའྙི་ཡུན་ལ་བཞུགས་སབས་
འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་དང་མཉམ་དུ་ཐུགས་ཆེན་སྡུག་བསྔལ་རང་གོལ་གྱྙི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་
མཛད་པས་ཡག་དྲུག་དུང་ཕྱུར་ཙམ་ ྙི གྱྙི་བཟླས་པ་གྲུབ། ལགས་གང་ལོར་འཁོར་སློབ་སེར་སྐྱ་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་དང་བཅས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕོགས་མེས་སོར་སྦེལ་ཀོབ་ས་ཆར་བཏང་བ་ལྟར་དེར་ཕེབས་ཏེ་
གདན་འཇགས། རས་གུར་དང་སྙུག་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་མཛད། རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་
མཁན་པོ་མཛད་དེ་དབྱར་ཚུལ་ཆེན་མོ་སོགས་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་དབུ་བཙུགས། ཡུལ་བཅུད་ལ་སྨན་པའྙི་གཏེར་བུམ་སོང་ཕྲག་བཞྙི་ཙམ་བསྒྲུབས་ཤྙིང་སྣོད་བཅུད་ཀྙི་རྒུད་པ་གསོས།
དེ་ནས་མགར་བ་གཏེར་ཆེན་པདྨ་བདུད་འདུལ་དབང་ཕྱུག་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། དཔལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་པད་དཀར་འཆང་༔ བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བསྒེང་༔ ཞེས་འཁྲུལ་མེད་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་བསན་པ་ལྟར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྣམ་པར་དགེ་བས་རྒྱལ་
བའྙི་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རྒྱལ་མཚན་བ་ནས་བ་རུ་སྒེང་བའྙི་དབུ་བརམས། ཆུ་སག་ལོར་རྣམ་གྙིང་གཞྙི་རྙིམ་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་ཀོག་དངོས་
སུ་སློབ་པའྙི་སློབ་དཔོན་མཛད། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཡོས་ལོའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་སེ་སྤྙི་ལོ་1963

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

99

ལོར་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་གྙི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའྙི་རྨང་བཏྙིང་།
གངས་ཅན་མགོན་པོ་༧ གོང་ས་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་ས་གཞྙི་བྱྙིན་རླབས་མཛད། རྣམ་གོལ་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་མེ་ཏོག་
བསྩལ། ཕག་རས་སྲབ་པ་དང་། རོགས་སྐྱོར་མཁན་ཉུང་བ་སོགས་ཀྙིས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་མང་ཡང་སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་མེ་རོ་གསོ་བའྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་མ་དོར་བར་འབུལ་སྡུད་དུ་བྱོན་པ་དང་། སྐུ་དངོས་ཀྙིས་ཨར་ལས་མཛད་པ་སོགས་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོའྙི་སྒོ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གསུམ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གདུང་རེན་དང་། མགོན་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་དང་། སློབ་གྲྭའྙི་ཚོགས་ཁང་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་རེན་དང་བརེན་པ་ཡོངས་རོགས་གསར་དུ་བཞེངས། བ་མ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། ཡྙི་དམ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྙི་སྒོ་ནས་ལོ་རེ་བཞྙིན་རེས་མོས་ཀྙིས་མ་ཎྙི་དང་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། བདུད་རྙི་སྨན་སྒྲུབ་བཅས་སྒྲུབ་
པའྙི་རྒྱུན་བཙུགས།
བདུད་རྙི་སྨན་སྒྲུབ་ཐོག་མར་བཙུགས་སབས་དཀྙིལ་འཁོར་སེང་དུ་འཇའ་འོད་ཀྙི་གུར་
ཕུབ་པ་དང་། ཀ་པ་ལར་བདུད་རྙི་འཁྱྙིལ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའ་གྲུབ་ ྙི རགས་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་། འདུས་པ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་
འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། མུན་ཁྙིད་སོགས་ནང་ཆོས་ལྔའྙི་ཁྙིད་རྒྱུན་བཙུགས། ས་ར་ལོར་བཤད་གྲྭ་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རྙིག་པའྙི་འབྱུང་གནས་གྙིང་དབུ་བཙུགས། འདུ་ཁང་དང་། ཚོགས་ཁང་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་མཛད། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཟླ་ཕོགས་དང་འཚོ་བའྙི་མཐུན་རྐེན་བསྩལ།
ཤྙིང་གང་ལོར་སྒྲུབ་སེ་འོད་གསལ་ཆོས་གྙིང་གསར་བཙུགས་ཀྙིས་ལོ་གསུམ་ཟླ་གསུམ་ལ་
སྒོ་འདག་སྦྱར་དང་ཆུ་ཝ་བླུག་ཅན་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་དྲྙི་མ་མེད་པའྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས། ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གར་འཆམ་ཆེན་མོ་དང་བཅས་པ་དང་། བཀའ་མ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

100

ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་དང་མྙི་ཕམ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་འདས་
མཆོད་དང་། རྒྱལ་ཟླའྙི་སྨྱུང་གནས་དང་། རོར་སེམས་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། དགུ་གཏོར་སྒྲུབ་ཁག་རྣམས་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་བཙུགས།
འདུས་པ་ཡོངས་ལ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་
དང་། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་སམ་ར་པོད་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་བཅས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་དང་། དགོངས་འདུས་སྒྲུབ་དབང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། འདུས་མདོ་པོད་བཞྙི་དང་། ཡྙིད་བཞན་མཛོད་རང་འགྙི ལ་དང་། གནམ་ཆོས་རེ གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཐུགས་ ོཆེན་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྙིད་འགེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་དང་། གྲུབ་དབང་གོང་མ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་བཅས་གནང་། རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ལས་དུས་འཁོར་དང་། གསང་འདུས་ཀྙི་དབང་ཆེན་སོགས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གསན།
དྙིལ་མཁྱེན་རོ་རེ་འཆང་རབ་གསལ་ཟླ་བའམ་འགྱུར་མེད་ཐེག་མཆོག་བསན་པའྙི་རྒྱལ་
མཚན་ལས། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་དང་། ཡ་བཞྙི་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་དང་། རོང་ཟོམ་དང་། མྙི་ཕམ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་བཅས་གསན། སྐྱབས་རེ་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ལས་ཆོས་འབེལ་ཕྲན་ཚེགས་དང་།
བཀའ་འགྱུར་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་དཀོན་རྙིགས་རྣམས་གསན། ཕར་ལ་འདུས་མདོའྙི་ཊྙི་ཀ་པོད་བཞྙི་སོགས་བཀའ་མའྙི་ལུང་རྒྱུན་དཀོན་པ་འགའྙི་ཁྙིད་ལུང་གསུངས།
བར་སབས་རྣམས་སུ་རོ་རེ་གདན་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའྙི་རྙི་དང་། བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་
ཤོད་སོགས་འཕགས་བལ་གྱྙི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་གནས་མཇལ་དང་། མཆོད་འབུལ། བསེན་སྒྲུབ་སོགས་མཛད། བལ་ཡུལ་ཞེ་ཆེན་དགོན་དུ་དལ་མགོ་མྙི ཁྱེན་བར་རབ་གསལ་ཟླ་བས་གཙོའེྙི་འདུས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

101

པ་ཡོངས་ལ་མདོ་དབང་དཀལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའྙི་འཇུག་ངོགས་དང་། ཀར་གྙི ང་ཞྙི་ཁྙིོའྙི་དབང་ཆེན་སོགས་དང་། འབྲུག་ཡུལ་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་དུ་གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། སྦྙིར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དུ་གནམ་ཆོས་ཆ་ཚང་དང་། རཏྣའྙི་ཆོས་སོར་ཕལ་ཆེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། ཕྙི་གྙིང་ཨ་རྙིར་གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཡོངས་དང་། བཀའ་མ་དང་། གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཆ་ཚང་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་དང་། ཁེ་ན་ཏར་ཟབ་མོ་ཡང་ཏྙིག་དང་སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་ཀྙི་དབང་དང་། ཨྙིན་ཅྙི་རུ་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་སྨྙིན་བྱེད་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པས་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད་ཅྙིང་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ།།
ཆུ་ཕག་ལོར་སླར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་བྱོན། འདུས་སེ་དད་
འབངས་དང་བཅས་པར་དབང་ཆོས་འགའ་རེ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་དང་། དགོན་པ་སླར་གསོའྙི་ཐེབས་སོགས་ཕག་རས་འབོར་ཆེན་གནང་སེ་སླར་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། ཤྙིང་བྱྙིའྙི་ལོར་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་བཀའ་དགོངས་བཞྙིན་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོའྙི་ཞབས་བསན་དུ་རེ་ཉྙིད་དབུ་བཞུགས་ཀྙིས་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གྙིས་རེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གྙི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་ཞག་བདུན་གྱྙིས་བརན་བཞུགས་ཕུལ། རྒྱ་གར་སེ་ར་དགོན་དུ་ཕུར་པ་ལགས་འདུལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་འདྲེ་སྲྙིན་གདུག་པ་ཅན་བཏུལ་བ་སོགས་མྙི་དང་མྙི་མྙིན་གྱྙི་འགོ་དོན་མཛད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མཆྙིས། དགུང་གངས་ང་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོར་སླར་གདན་ས་ཆེན་
པོ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཕེབས། འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་བཅས་བསྩལ། བསྒྲུབ་བྱ་སོང་ཕྲག་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་། དཔལ་རྙིའྙི་ཞྙིང་བཀོད་སོགས་རེན་གསུམ་དུ་མ་བཞེངས། དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་ཞག་གསུམ་ཙམ་ལ་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གནང་ཞྙིང་རེན་གསུམ་སོགས་གནང་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེར་
བསྩལ། ལྷ་ཁང་དང་རེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་རྣམས་ལ་རབ་གནས་ཀྙི་ཕག་ནས་འཐོར།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

102

ལགས་ར་ལོར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སབས་རྣམ་
གོལ་གྙིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། མཁན་ཆེན་པ་ལས་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་དབང་དང་། དངོས་གཞྙི་འོད་གསལ་སྙིང་པོའྙི་དོན་ཁྙིད་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེའྙི་ཁྙིད་དང་། ཚིག་བདུན་རྣམ་བཤད་དང་། རན་འབེ ལ་ཉེས་སེལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན་ཅེ ང་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོས་བསྙི ན་ེབཀུར་མཛད།
རབ་རྒྱན་ཆུ་སྤེལ་ལོར་དར་ཐང་དགོན་དུ་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་གནང་ཕྙིར་ཆེད་དུ་
འཕགས་ཡུལ་ནས་ཕེབས་ནའང་སྲྙིད་གཞུང་གྙིས་བཀག་རྐེན་གྱྙི་དབང་གྙིས་གདན་ས་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་ལས་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཐབས་མ་བྱུང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རགས་བསྩལ། ཀོཿཐོག་དགོན་དུ་སང་གྲྭ་རོལ་བུའྙི་དབུ་བཞུགས་ ྙིདང་། གོ་འཇོ་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་སེ་དུ་མར་དབང་ཆོས་དང་ཕག་འགྱེད་སོགས་མཛད། དགོན་པ་མང་པོའྙི་ཉམས་གསོའྙི་ཐེབས་རས་གནང་། གསེར་ར་བ་རུང་ཆོས་སྒར་ཆེན་མོས་གཙོའྙི་གསེར་ཁོག་དང་ཧོར་སྙིའྙི་ཕོགས་ཀྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་སེ་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཤྙིང་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་
དང་། རེན་གསུམ་དང་། ཕག་རས་ཐེབས་འཇོག་སོགས་གནང་། རྒྱ་ནག་གྙི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅྙིན་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་སླར་འཕགས་ཡུལ་གདན་སར་བྱོན། འདྙི་སོར་ཙམ་ལ་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་
འགྱུར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་དབུ་བཞུགས་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་རྙིར་ཤེར་སྙིང་འབུམ་ཚོགས་དང་། ན་ལེནྡྲ་རུ་ལེགས་བཤད་ཚོགས་གེང་འབེལ་གཏམ་བཙུགས་པ་སོགས་རྒྱལ་བསན་ཉྙིན་མོར་བྱེད་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་རླབས་པོ་ཆེ་གནང་བས་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་ཞེས་མཚན་སན་གྱྙི་དབྱར་རྔ་འཛམ་གྙིང་གོ་ལ་ཧྙིལ་བོའྙི་ཁྱོན་ན་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པས་རྙིགས་རྒྱུད་དཀར་ནག་སེར་གསུམ་གྱྙི་སློབ་མ་དང་སྦྱྙིན་བདག་པད་ཚལ་ལ་ར་ཡྙིག་གཉྙིས་པ་བཞྙིན་དུ་འདུས།
ཆུ་བྱ་ལོར་ཞྭ་དེའུ་འཁྲུལ་ཞྙིག་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་དང་། བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་
རོ་རེ་དང་། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་བདུན་པ་དང་། གདུང་སྲས་འཕྲྙིན་ལས་ནོར་བུ་སོགས་བྱེས་བཞུགས་ཀྙི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་འདུས་སེ་དད་འབངས་ཡོངས་ཀྙི་རེ་འདུན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

103

ལྟར་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་པོས་སྔ་འགྱུར་བསན་པ་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ཅྙིང་རེན་འབེལ་གྱྙི་དགའ་སོན་དང་བརན་བཞུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ལོ་དེར་བཙུན་མའྙི་དགོན་པ་མཚོ་རྒྱལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་ཕག་བཏབ། གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་དངོས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ས་གཞྙི་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། མཚོ་རྒྱལ་བཤད་སྒྲུབ་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ།
རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོར་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས། སྔ་བཞེངས་འཕྙི་
གཟྙིམ་གྱྙི་སྐུ་ཚེགས་ཆེན་པོས་ཟླ་བ་གཅྙིག་དང་ཕེད་ཀྙི་ཡུན་ལ་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་ལྷག་ལ་རྙིན་
ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུའྙི་དབང་བཅས་བསྩལ། དབང་ཡོན་གྱྙི་འབུལ་བ་ཁབ་རེ་ཙམ་ཡང་མ་བཞེས། དགོན་པ་སྤྙི་ལ་རེན་གསུམ་དང་ཕག་རས་ཀྙི་གནང་སྐྱེས་གངས་མེད་པ་དང་། གྲྭ་མང་ལ་ཕག་འགྱེད་དང་། བ་སྤྲུལ་མཁན་གསུམ་རྣམས་ལ་འཚམ་འདྲྙིའྙི་དངོས་སྐྱེས་གནང་བ་སོགས་བརེ་གཟྙིགས་བ་ན་མེད་པ་མཛད། རེ་ཉྙིད་ཀྙི་གདན་ས་གཉྙིས་པར་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས། མགོ་ལོག་ཕོགས་ཀྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་དགོན་སེ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ལ་དངོས་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་པ་གནང་ངོ་།།
གོ་བཞྙིན་ཟླ་བའྙི་ནང་མཆོག་སྤྲུལ་བོ་བཟང་ནོར་བུ་སོགས་ཀྙི་སྐྱེལ་མ་བཅས་རྣམ་རྒྱལ་
གྙིང་དུ་བྱོན། རྨུགས་སངས་དང་། གནམ་བག་དགོན་སོགས་དགོན་སེ་དུ་མར་ཕེབས་ཤྙིང་དབང་ཆོས་དང་། སྐུ་འགྱེད་སོགས་གནང་སེ་སླར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཁྲུམས་སོད་ཟླ་བ་ཕྙི་མར་བལ་བོའྙི་མཆོད་རེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱྙི་གནས་མདུན་དུ་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཆ་ཚང་གནང་། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་། སྐུ་མདུན་ནས་གྲྭ་ཚང་དང་མཉམ་དུ་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་ཀུན་གོལ་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། ལོ་དེར་སྔ་འགྱུར་རོར་གདན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་དབུ་འཛིན་མཛད་དོ།།ཤྙིང་ཕག་ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་འོད་གསལ་དར་
རྒྱས་གྙིང་བཞེངས་པའྙི་དབུ་བརམས། ཨ་རྙི་དང་། ཁེ་ན་ཏ། ཡོ་རོབ། ཐེ་ཝན། སེན་ག་ཕོར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

104

སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཕག་རས་འབྱོར་ཚད་ཀྙིས་ཕྙི་ལྷ་ཁང་ནང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་རྒྱན་ཆས་སོགས་བོའྙི་ར་བ་ལས་འདས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། མེ་བྱྙི་ལོར་སྔ་འགྱུར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས།
མེ་གང་ལོར་སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་གསན།
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་གྙི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་དགོས་པའྙི་ཞལ་བཀོད་གནང་ཞྙིང་ཕག་རས་ཀྙི་མཐུན་རྐེན་གནང་། ས་ཡོས་ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱར་བཞེངས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའྙི་དགའ་སོན་དང་རབ་གནས་མཛད། གངས་ཅན་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་བཅུ་བཞྙི་བ་ཆེན་པོ་གདན་དྲངས། རེན་ལ་རབ་གནས་མཛད་སྐུལ་ཞུས་ཤྙིང་། འདུས་མང་ལ་ཆོས་འབེལ་གསུང་སྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོས་ཐུགས་བརེ་ཆེན་པོས་དགྱེས་བཞྙིན་དེ་དག་སྒྲུབ་པའྙི་བཀའ་དྲྙིན་གྱྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་མཛད། རྒྱ་གར་ཀར་ཎ་ཊ་ཀ་མངའ་སེའྙི་མཉམ་འབེལ་སྲྙིད་བོན་ཆེན་མོ་སོགས་ས་གནས་ཀྙི་མྙི་དྲག་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མང་པོ་དགའ་སོན་གྱྙི་ཚོགས་
པར་ཞུགས་ཤྙིང་། རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་མཛད་རེས་རླབས་ཆེན་བཞག་པའྙི་བསྔགས་པ་བརོད་ཅྙིང་
བཀུར་བསྙི་བ་མེད་ཕུལ། པད་ནོར་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་གསེར་གྱྙི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་སོང་ཞེས་རྒྱ་གར་གྱྙི་གསར་འགྱུར་གྱྙི་ལམ་དུ་བསྒགས་སོ།།
ལགས་སྦྲུལ་ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ལན་དྲུག་པ་གནང་།
བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་ཀྙི་སྒྲུབ་གྲྭ་བསམ་གཏན་འོད་གསལ་གྙིང་དུ་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་དང་། བ་མ་ཆོས་གགས་ཀྙིས་བསྐུལ་ངོར་དགེ་འདུན་པ་སྤྙི་ལ་ཡང་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་གནང་། མཁན་པོ་པདྨ་ཤེས་རབ་ཀྙིས་ཞུས་ངོར་ཨ་རྙིའྙི་ཡུལ་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་ཚོགས་ཤྙིག་ཏུ་མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་དང་། ཀ་དམ་པའྙི་མདོའྙི་ཁོག་དབུབ་ཀྙི་བཤད་ལུང་གནང་། ཆུ་ར་ལོར་ལ་ཧོར་མཚོ་པདྨ་ཅན་དུ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་ཞྙིང་བཀོད་བརེགས་
གསུམ་པ་རེན་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་འཚོ་བྱེད་སྨན་ཁང་གསར་དུ་
བསྐྲུན། ལོ་དེའྙི་སྤྙི་ཟླ་དྲུག་པར་ཨ་རྙིའྙི་ཏྙི་ཁྙི་ས་སྙི་ཁུལ་དུ་མདོ་མང་གཡང་ཐང་དང་། མདོ་མང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

105

རྒྱ་སྤྲུལ་གྱྙིས་ཞུས་ངོར་གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་འབྙིང་བོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་ཉྙིན་བཅོ་ལྔར་གནང་བ་དང་། བཙུན་མ་ཨ་ཀོན་ལྷ་མོའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་རཏ་གྙིང་ཕུར་བའྙི་དབང་དང་ཟློག་སྒྲུབ་ཉྙིན་གསུམ་ལ་གནང་བ་དང་། ཨ་རྙིའྙི་བྱང་ཕགས་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་སུ་ ོ ར་གསུམ་གྱྙི་དབང་དང་། དད་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སོམ་གནང་བ་དང་། ནོའུ་ཡོ་གོང་ཁྱེར་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་སུ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་སྒོམ་སྦྲགས་མ་ཟླ་གཅྙིག་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་ཀྙི་དབང་དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྱུང་གནས་ཀྙི་ཆོ་ག་བསྒྲུབས་ཤྙིང་སོམ་པ་གནང་ངོ་།།
ཐེ་ཝན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཀྲེ་ཆྙིན་ཆོས་ཚོགས་སུ་ཉྙིན་བརྒྱད་ལ་དུས་འཁོར་གྱྙི་དབང་གནང་
བ་དང་། སེན་ག་ཕོར་དང་། ཧྥེས་ལྙི་པེན་དང་། ཧོང་ཁོང་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་དད་པའྙི་རེ་བ་ལྟར་གྱྙི་གདམས་པ་གནང་ངོ་། །ཆུ་ལུག་ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་མགོན་ཁང་དང་བཀད་ས་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བསྐྲུན། འདུས་པ་ཡོངས་ལ་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་རྒྱུན་དང་། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱའྙི་སོར་གསུངས། རྣམ་གོལ་གྙིང་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རྙིག་པའྙི་འབྱུང་གནས་གྙིང་དབུ་བརེས་ནས་ལོ་འཁོར་ཉེར་ལྔ་ལོན་པའྙི་དགའ་སོན་འཚོགས་སོ།།
འབྲུག་རྒྱལ་མོ་སལ་བཟང་ཆོས་སྒོན་གྱྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་འབྲུག་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས།
རྒྱལ་མོ་རྒྱལ་སྲས་དང་བཅས་པས་བསུ་བ་རྒྱས་སྤོས་ཕུལ། དེར་དབང་སོགས་འདོད་ཆོས་ཅྙི་མཆྙིས་གསུངས་ཤྙིང་གནས་རེན་རྣམས་ལ་ཕག་འབྲུ་འཐོར། བདུད་འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། འབྲུག་པའྙི་མྙི་དྲག་མང་པོར་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཚེ་བདག་ནག་པོ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་དང་། བ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དང་། གེ་སར་གྱྙི་ཆོས་སོར་དང་། ལེའུ་བདུན་མའྙི་ལུང་སོགས་གསུངས། ལྷོ་བག་མཁར་ཆུའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་འཛིན་གྲྭ་མཐར་ཕྙིན་ལ་མཚན་རགས་གནང་བ་དང་། མེ་འབར་མཚོ་དང་། པདྨ་གྙིང་པའྙི་གདན་ས་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་སྨོན་བཏབ། འབྲུག་ཐར་བ་གང་དུ་ཡང་གསང་ ྙིབ་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་གནང་ཞྙིང་བཤད་གྲྭ་ལ་བཀའ་གསུང་བཟང་པོ་གནང་། འབྲུག་རྒྱལ་མོའྙི་ངོར་ཞེ་ཆེན་ཐར་བ་གྙིང་དུ་བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་འབྲུག་པ་རྒྱལ་ཁབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

106

བདེ་ཐབས་སུ་ཁོ་བོ་དཔུང་གནོན་གྱྙི་སྒོ་ནས་མནན་པ་མཛད་དོ།།
དེ་ནས་ཨ་རྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྙི་ལྙིབ་ཊའྙི་དཔལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་
ཉྙིན་བཞྙི་ལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་དང་། ནོའུ་ཡོ་གོང་ཁྱེར་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་སུ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་བཤད་པ་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལ་གནང་། ཨ་རྙིའྙི་རྒྱལ་ས་ཝ་ཞྙིན་ཐོན་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་ཀུན་བཟང་ཆོས་གྙིང་དུ་གནམ་ཆོས་ར་གསུམ་གྱྙི་དབང་གནང་ངོ་།།
དེ་ནས་ཐེ་ཝན་དུ་ཕེབས། ཐེ་པེ་གོང་ཁྱེར་དུ་རཏ་གྙིང་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྙི་རྙིལ་སྒྲུབ་ཉྙིན་གསུམ་
དང་། ཆོས་ཚོགས་བཅུ་བདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་འདོད་ཆོས་བསྩལ། དེ་ནས་ཨྙིན་ཅྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྙི་རྒྱལ་ས་ལུན་ཏོན་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཉྙིན་བདུན་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་སུ་དབང་ཆོས་གསུངས། མོན་ཡུལ་གྱྙི་དྷྙི་རང་དཔལ་ཡུལ་དར་རྒྱས་གྙིང་དང་། པདྨ་བཀོད་ངེས་གསང་མདོ་སྔགས་བྱང་ཆུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་ཉྙིན་བཅུ་གཅྙིག་ལ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྙི་དབང་གནང་ཞྙིང་། མོན་ར་བང་གྙི་དད་འབངས་ལ་ཆོས་འབེལ་ཕག་དབང་གནང་ངོ་།།
ཨྙི་ཊ་ན་གར་ཏེ་ར་བང་ནང་པའྙི་ཆོས་ཚོགས་ཀྙིས་གདན་དྲངས། སྤྙི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་
དང་། སྤྙི་ཁྱབ་དཔོན་ཆེན་ཟུར་བ་སོགས་ཀྙིས་གཙོའྙི་དེར་ཚོགས་ལ་ཆོས་འབེལ་མཇལ་ཁ་གནང་བ་དང་། ཊུ་ཊྙིང་དུ་ཉྙིན་བདུན་ལ་སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་བ་དང་། ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་བསྩལ། དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ལ་ས་སློང་ས་འདུལ་དང་། བུམ་པ་བསྒྲུབས། དེ་ནས་དྷ་སར་ཕེབས། སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོའྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གྱྙི་འབུལ་བ་ཕུལ་ཞྙིང་ཕན་ཚུན་ཐུགས་དགྱེས་པས་གསུང་མོལ་མཛད། ཤུག་གསེབ་ཨོ་རྒྱན་རང་གོ་བཤད་གྲྭའྙིྙི་སློབ་མཐར་ཕྙིན་པ་རྣམས་ལ་མཚན་རགས་གནང་།
དེ་ནས་སྦྙིར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དང་། རྒྱ་གར་སྨྙིན་གྙིང་དགོན་དུ་ཕེབས། སྨྙིན་གྙིང་ཁྙི་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྙིས་ཞབས་བརན་ཕུལ། དེའྙི་འཁོར་རྣམས་ལ་ཚེ་དབང་བསྩལ། མཚོ་པདྨ་ཅན་གྱྙི་དཔལ་རྙིའྙི་ཞྙིང་བཀོད་ལེགས་གྲུབ་ཀྙི་དགའ་སོན་དང་རབ་གནས་མཛད།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

107

དེ་ནས་ཨ་རྙིར་ཕེབས། དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་ལ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་སོགས་གནང་།
དེ་ནས་གདན་ས་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། དཔལ་རྙིའྙི་ལྷ་ཁང་ལ་རབ་གནས་མཛད། ཤྙིང་བྱ་ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕོགས་ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སེའྙི་མྙི་རྙིགས་དང་རྙིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཚོགས་
པས་བྷེང་ལོ་གོང་ཁྱེར་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྙི་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའྙི་གཟེངས་རགས་
ལན་ལྔ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་སྐུ་བསྙུངས་པས་སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་གཙོའྙི་འདུས་སེ་དུ་མས་བརན་གསོལ་དང་སྐུ་རྙིམ་བསྒྲུབས། གྲུབ་པའྙི་དབང་པོ་བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེས་རོ་རེ་ཕུར་
བའྙི་སྒྲུབ་པའྙི་སྒོ་ནས་སྐུ་ཡྙི་རྙིམ་གོ་མཛད། དེ་ནས་ཅུང་སྐུ་སྙུང་དྭངས་པས་བལ་ཡུལ་གྱྙི་ཆོས་སེ་རྣམས་སུ་ཕེབས། ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། རྭ་ལོ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཞུས་ངོར་དེར་བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་ཀྙི་བདུད་རྙི་སྨན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། དབང་དང་། རབ་གནས་མཛད། བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱྙི་རོང་ནང་དགོན་དུ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་བསྩལ། དེ་ནས་མདོ་མང་གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེས་གདན་ཞུས་ལྟར་འབས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས། དེར་གུ་རུ་དང་། སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་ལྷ་ཁང་ལ་རབ་གནས་དང་ཚེ་དབང་གནང་ངོ་།།
དེ་ནས་ཐེ་ཝན་དུ་ཕེབས། གནམ་ཐང་དུ་མྙི་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་གྙིས་དགའ་གུས་ཀྙིས་བསུས་
ཏེ་ཐེ་པེ་དཔལ་ཡུལ་ར་བའྙི་ཆོས་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་ཀྙི་
དབང་དང་། ཕུར་བའྙི་དབང་ཉྙིན་གསུམ་ལ་གནང་། ཀོ་ཞོང་གོང་ཁྱེར་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་
ཚོགས་སུ་ནོར་རྒྱུན་མ་དང་། ཧེ་རུ་ཀའྙི་དབང་བསྩལ། ཐེ་ཝན་རྒྱལ་སྤྙིའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཆེན་མོའྙི་གཡང་སྒྲུབ་དང་། དེའྙི་དབང་གནང་། ཐེ་པེ་རྒྱལ་སྤྙིའྙི་ཚོགས་ཁང་དུ་འོད་དཔག་མེད་དང་། བ་སྒྲུབ་ཐྙིག་ལེ་རྒྱ་ཅན་གྱྙི་དབང་གནང་། ཐེ་ཝན་སྔ་འགྱུར་དོལ་པོའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་དཀོན་མཆོག་སྤ་འདུས་དང་། སངས་རྒྱས་སྙི ང་དབང་གནང་། དོལ་པོ་དམར་ ོ སྒོམ་རན་ྙིཔོ་ཆེས་འབུལ་ཆེན་གྱྙི་མཎྜལ་ཕུལ། ཐེ་ཝན་ཡུལ་གྲུ་དང་། རྒྱ་ཡྙི་དགོན་སེ་ཁག་གྙིས་མྙི་སྣ་ཡྙིས་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཤྙིང་གནས་རེན་རབ་གནས་བྱྙིན་རླབས་དང་། ཐུགས་སྨོན་མཛད་སྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་གང་ལ་གང་དགོས་ཀྙིས་རེ་བ་བསངས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

108

མེ་ཁྱྙི་ལོར་ཨ་རར་ཕེབས། ཨ་རྙིྙིའྙི་ནོའུ་ཡོ་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཚོགས་སུ་ར་ཆོས་གསུམ་དང་། ྙིཟབ་མོ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་དབང་གནང་། སླར་ཐེ་ཝན་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་སེན་ག་ཕོར་དང་། ཧྥེས་ལྙི་པེན་དང་། ཧོང་ཁོང་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དབང་ཆོས་ཅྙི་རྙིགས་གནང་། མཁན་པོ་ངག་དབང་རབ་དགའ་ཡྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་བལ་ཡུལ་ཤར་ཁུམས་པོ་བྱང་སེང་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་གྙིང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགོན་པ་གསར་གྲུབ་ཀ་རྙིེན་ལ་རབ་གནས་དང་། ཁོམ་པ་ལ་ཚེ་དབང་གནང་། ཤར་བག་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་ཐར་བ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཤད་གྲྭའྙི་སློབ་མཐར་ཕྙིན་པ་རྣམས་ལ་མཚན་རགས་བསྩལ། དེ་ནས་ཤར་ཁུམས་པོའྙི་རོང་ཁ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འདོད་ཆོས་ཅྙི་དགོས་གནང་བ་དང་། བལ་ཡུལ་དོལ་པོའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་དབང་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའྙི་དབང་དང་། ར་མགྙིན་གྱྙི་དབང་དང་། གུ་དྲག་མེ་འཁྱྙིལ་གྱྙི་དབང་དང་། འཕོ་ལུང་གནང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆོག་འཚོགས་པའྙི་དབུར་བཞུགས། མེ་ཕག་ལོར་རོར་གདན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་དབུར་བཞུགས། རྙིང་མའྙི་བ་སྤྲུལ་སྦྱྙིན་བདག་དང་བཅས་པས་བརན་བཞུགས་རྒྱས་སྤོས་ཕུལ། ཧོང་ཁོང་གྙི་ཆོས་ཚོགས་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། ཨ་རྙིར་ཕེབས་ཏེ་ཨ་རྙིའྙི་ནོའུ་ཡོ་གོང་ཁྱེར་དུ་ལྤགས་མདོག་མྙི་འདྲ་བའྙི་
ཕོགས་འདུས་ཀྙི་སློབ་མ་སོང་ཕྲག་ཙམ་ལ་དུས་འཁོར་གྱྙི་དབང་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་གནང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྱུང་གནས་ཀྙི་ཆོ་ག་འདོན་སྲོལ་དང་སྨྱུང་གནས་ལེན་ཚུལ་གྱྙི་རྒྱུན་བཙུགས་སོ།།
ས་བྱྙི་ལོར་མཁན་པོ་རྣམ་གོལ་ཚེ་རྙིང་གྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་གར་རོ་རེ་གདན་དུ་
མཁན་ཆེན་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་འདས་མཆོད་ཀྙི་དབུར་ཞུགས་ཤྙིང་གྲྭ་ཚང་དང་མཉམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོམ་བངས་པ་དང་། གནང་བའྙི་སྒོ་ནས་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེན་བཏབ། དེ་རེས་འཕགས་ཡུལ་སྨྙིན་གྙིང་དགོན་དུ་སྨྙིན་གྙིང་ཁྙི་ཆེན་གཤེགས་པའྙི་གདུང་མཇལ་དུ་ཕེབས། གདུང་མདུན་དུ་ཚོགས་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལོ།།
མདོར་ན་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ལགས་ཕོ་བྱྙི་བར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའྙི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ནས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

109

བཟུང་ཕྙི་གྙིང་གྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་མེ་རྙི་ཀ་དང་། ཁེ་ན་ཏ། འཇར་པན། ཨྙིན་ཇྙི། ཧྥ་རན་སྙི། འཇར་མན། ཨེ་ཐ་ལྙིས། སེན་ག་ཕོར། མ་ལེ་ཞྙིས་ཡ། ཧྥེས་ལྙི་པེན། སུ་བྙིས་སྙི། འབྲུག་ཡུལ། འབས་ལྗོངས་སོགས་དང་། རྒྱ་ཡྙི་ཐེ་ཝན་དང་། ཧོང་ཀོང་སོགས་སུ་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཚོགས་མང་པོ་བཙུགས་ཤྙིང་། དབང་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ནས་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཐུབ་པའྙི་དབང་པོའྙི་བསན་པ་ལ་བཀོད་ཏེ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའྙི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྙིགས་མའྙི་དུས་འདྙིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀ་ཐུབ་པ་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སླར་བྱོན་པ་ལྟ་བུའྙི་མཛད་པ་བོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གནང་ངོ་།།
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་གྲུབ་རགས་མཛད་པར་བསྐུལ་
བ་ལྟར་དུང་དཀར་ལ་ཕག་མཛུབ་ཀྙིས་ཨ་ར་པ་ཙ་འབུར་དོད་དུ་བྙིས་པ་སོགས་གྲུབ་རགས་ངོ་མཚར་བ་སོན་དུ་མཆྙིས་མོད་རེན་དགེ་སློང་ཡྙིན་ཕྙིར་གྲུབ་སྤོད་རྣམས་མཐུན་སྣང་དུ་མྙི་སོན་ལ།

འབྱུང་འགྱུར་དང་གཞན་སེམས་མཁྱེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱྙི་སྔོན་གནས་མང་པོ་རེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྷག་པའྙི་ལྷས་ཞལ་གཟྙིགས་ལུང་བསན་དང་། ཆོས་སྐྱོང་བན་དུ་ཁོལ་ཞྙིང་ལས་བཞྙི་ཐོགས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་བརོད་ཀྙིས་མྙི་ལང་ངོ་།།བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཕྙིར་བོད་ཡུལ་དུ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1982ལོ་ནས་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོ་བར་ལ་སྔ་ཕྙི་ལན་བཞྙིར་ཕེབས་ཤྙིང་། དུས་འགྱུར་སབས་ར་མེད་དུ་བཤྙིག་པའྙི་དགོན་པ་གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དང་། ཀཿཐོག་དགོན། རོགས་ཆེན་དགོན། ཞེ་ཆེན་དགོན། སྨོ་ཤུལ་དགོན། ཁམས་གཞུང་དགོན། རག་ཆབ་དགོན། བར་གོ་དགོན། བར་ཁྱྙིམ་དགོན། ཨེ་ཝཾ་དགོན། གནམ་བག་དགོན། རྨུགས་སངས་དགོན། འོ་ཐང་དགོན། རྙི་མགོ་དགོན། རོང་དམར་དགོན། ཝ་གདོང་དགོན། སྦྲ་ནག་དགོན་པ་རྣམས་དང་། དེ་བཞྙིན་དུ་གོ་འཇོའྙི་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་པ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་དང་། གསེར་རའྙི་ཕོགས་བ་རུང་ཆོས་སྒར་སོགས་
དགོན་པ་བཅུ་དགུ་ཙམ་དང་། མགོ་ལོག་ནས་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་པ་སོགས་དགོན་པ་འགའ་བཅས་དགོན་སེ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོར་ཕེབས་ཏེ། གཞྙི་ནས་ཞྙིག་གསོའྙི་ཐེབས་བཞག་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

110

རེན་སལ་དང་། རོལ་ཆ་དུང་གྙིང་གྙི་ལེགས་སྐྱེས་དང་། སྨྙིན་གོལ་གནང་བ་དང་། ས་གཞྙི་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པ་དང་། རེན་འགའ་བསྐྱར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས་མཛད་པ་བཅས་ཀྙི་སྐུ་དྲྙིན་དང་བཀའ་དྲྙིན་བསྐྱངས།
དེ་ཡང་དགོན་པ་དུ་མར་ཕེབས་ཐེངས་བཞྙིན་ལན་གཅྙིག་ལ་ཕེབས་པ་དང་། ལན་
གཉྙིས་དང་གསུམ་རེར་ཕེབས་ནས་མོས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་མཆྙིས། གཞན་ཡང་དར་མདོ་རོར་བག་དགོན་དང་། དགོན་ཆེན་དགོན་དང་། ལགས་ར་དགོན་དང་། སོད་ཕོགས་དང་། བསམ་ཡས་དང་། རོར་སྨྙིན་གཉྙིས་དང་། སེ་འབས་གཉྙིས་དང་། ལྷ་སའྙི་གྙིང་བར་གྱྙི་དགོན་པ་རེ་གཉྙིས་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་ལྷུན་པོ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་སོགས་དགོན་སེ་དང་གནས་ཆེན་དུ་མར་ཕེབས། དབང་ཆོས་ཅྙི་རྙིགས་གནང་ཞྙིང་དངོས་རས་འབོར་ཆེན་གྱྙི་ཐེབས་བཞག་ལེགས་སྐྱེས་བསྩལ། ཚུར་དགོན་པ་དག་གྙིས་ཕུལ་བའྙི་དངོས་རས་རྣམས་དགོན་པ་གང་གྙིས་ཕུལ་བའྙི་དགོན་སེ་དེར་སླར་གནང་བ་ལས་སྐུ་ཉྙིད་ཀྙིས་བཞེས་པ་ཁབ་རེ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ།།
སྐུ་དངོས་སུ་ཕེབས་ཐབས་མ་ལྡན་པའྙི་ཡུལ་གྲུ་སོད་སྨད་ཀྙི་དགོན་པ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལ་
ཡང་ཉམས་གསོའྙི་རེན་ཐེབས་སུ་དངོས་རས་ཕོན་ཆེན་པོ་གནང་བ་སོགས་གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཉམ་ཐག་པའྙི་སྲོག་གསོ་བའྙི་མཛད་པ་རླབས་ཆེན་འདྙི་མ་གནང་བྱ་བ་ཉག་གཅྙིག་མེད་པའྙི་ཚོད་དུ་སྣང་ངོ་།།
རོར་གདན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་མཇུག་ཏུ་སྙུང་གཞྙི་གོ་བུར་དུ་ཇེ་ལྙི་རུ་ཕྙིན། ཝཱ་ར་ཎཱ་
སྙིའྙི་སྨན་ཁང་དང་། ལྷོ་ཕོགས་བྷེང་ལོའྙི་ཀོ་ལཾ་བྷྙི་ཨེ་ཞྙི་ཡ་སྨན་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་སྙུང་བཅོས། རྣམ་གོལ་གྙིང་འདུས་སེ་དང་། རྙིང་མའྙི་ཕོགས་སྤྙི་ནས་སྐུ་ཡྙི་རྙིམ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས། སྨན་ཁང་དུ་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཀང་སྐུ་ཡྙི་སྙུན་བབ་ཇེ་ལྙི་ལས་ཡར་ལེགས་ཕོགས་སུ་མ་

སོང་བས་ས་གང་ལོའྙི་དབོ་ཟླའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ལ་གདན་ས་གསུམ་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཞབས་བསྒྱུར། དེ་ནས་དགུང་གངས་དོན་བདུན་པ་རབ་རྒྱན་ས་གང་ལོའྙི་དབོ་ཟླའྙི་དཀར་ཕོགས་དགའ་བ་དང་པོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2009ལོར་དགོངས་པ་འོད་གསལ་མྙི་ཤྙིགས་གདོད་མའྙི་གཞྙི་ཀོང་དུ་བསྡུས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

111

ཏེ་གཟུགས་སྐུའྙི་ཉྙིན་བྱེད་རེ་ཞྙིག་ནུབ་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ།།
དེ་ནས་རྙིང་མའྙི་བ་སྤྲུལ་མཁན་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་གཙོའྙི་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་ཤྙིན་ཏུ་
མང་པོ་དང་། རྒྱ་གར་སེ་ར་དགོན་བྱེས་སྨད་གྲྭ་ཚང་གྙི་དགེ་འདུན་པ་བཞྙི་སོང་དང་། སེ་ར་འདན་མ་ཁམ་ཚན་གྱྙི་དགེ་འདུན་པ་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་དང་། ཀམ་ཚང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། འབྙི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྙི་དགེ་འདུན་པ་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་སོགས་ཕེབས་ཏེ་གདུང་མདུན་དུ་མཆོད་ཆོག་བཏོན་པ་ལ་སོགས་པའྙི་དགོངས་རོགས་ཀྙི་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་གོལ་

གྙིང་གྙི་འདུས་སེ་ནས་གཙོ་བོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཀྙིས་བསྒྲུབས་ཤྙིང་། དེར་གདུང་རེན་མཆོད་རེན་དང་། དར་ཐང་དགོན་དུ་ཡང་གདུང་རེན་མཆོད་རེན་ལེགས་པར་བཞེངས་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་སྲྙིད་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་མྙི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་གར་དབང་ཟྙིལ་གནོན་རོ་རེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱྙི་
འཁྲུལ་ཞྙིག་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཨ་བསེ་བྱ་བལ་བ་སངས་རྒྱས་རོ་རེས་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་ད་
ལྟ་གདན་སར་འཁོད་ཟྙིན་ཅྙིང་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།

མདོ་མང་མཁན་ཆྱེན་ཏྱེ་པ།

མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མདོ་མང་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་སམ་

མཁན་པོ་ཏེ་པ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སྤེལ་ལོའྙི་མཆུ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བརྒྱད་དེ་སྤྙི་ལོ་1932ལོར་ལྙི་ཁོག་མའྙི་སའྙི་ཆར་གཏོགས་པ་སྙིའྙི་རྭ་ཁོག་ཏུ་ཡབ་ཡག་སྨོན་སྔགས་འཆང་མདོ་སྔགས་རབ་གསལ་དང་། ཡུམ་ཝ་བཟའ་ཁམས་པ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། བྱྙིས་པའྙི་མཚན་ལ་མ་ཡུམ་གྱྙིས་ཏེ་པ་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཐུགས་རྙིགས་བཀྲ་ཞྙིང་གཤྙིས་རྒྱུད་འཇམ་པ་སོགས་དམ་པའྙི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་མངའ། དགུང་གངས་བདུན་པར་ཡབ་ལས་ཀོག་དང་། བཅའ་འབུད་རྡུང་གསུམ་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རོལ་སོགས་ཆོས་སྤོད་དང་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། མདོ་མང་དགོན་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས། ལས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་དང་འཆམ་དཔོན་སོགས་ཀྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པར་བ་མ་བསོད་དབང་ལས་བྙིས་གཟུགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

112

སྦྱངས།

དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པར་མཁན་ཆེན་དགེ་མཆོག་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་

བཞེས། ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཆོས་གགས་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་དགེ་ལེགས་དང་། མཁན་པོ་ཨོ་རྒྱན་དང་། མཁན་པོ་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་ལས་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའྙི་དབུ་མའྙི་འགེལ་བ་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་གཞུང་ཁྙིད་དུ་མ་གསན། མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་
དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན། མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་ཆོས་ཐུན་གསུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། རཏྣའྙི་ཆོས་སོར་འགའ་དང་། མགོན་པོའྙི་སོར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་གསན། སྤྲུལ་སྐུ་ཏྙིཥྛ་ལས་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། སྐུ་ཆུང་པདྨ་བསན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ལས་གཏེར་གསར་སོར་དང་། རྭ་ཧོར་རོགས་སྤྲུལ་དང་། ཝ་ཤུལ་སྐུ་ཆེན་ལས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གསན།
དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་པར་དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་
རམ་མཁན་པོ་པདྨ་མདོ་མང་དུ་ཕེབས་པའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས། བགང་བྱ་དགུའྙི་ཡུན་ལ་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡྙིག་ཆ་ལྟར་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། གསང་སྙིང་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་སོགས་སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙི་དང་། ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་ཁྙིད་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་སོགས་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཉམས་བཞེས་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་དང་རོགས་ལྡན་གྱྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས།
དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པར་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་མཚན་ཆོས་ཆེན་མོའྙི་སབས་སུ་
ཕར་ཕྙིན་གྱྙི་གཞུང་མགོ་མཇུག་ཚང་བར་ཐུགས་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུགས་ཕུལ་བས་མཁན་ཆེན་ཉྙིད་ཀྙིས་དགྱེས་ཚོར་དཔག་མེད་མཛད་དེ་གཏང་རག་གྙི་ཚུལ་དུ་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

113

སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གནང་། དེའྙི་ཕྙི་ལོར་མདོ་མང་གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཟུང་གྙི་བཀའ་བཞྙིན་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ཀྙི་གཞུང་ཐུགས་ཐོག་ནས་བཤད་ཁྙིད་མཛད། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཉྙིད་ཀྙིས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་དབུས་སུ་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོའྙི་ཐོབ་བསྩལ་ཅྙིང་ངེས་དོན་གྱྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར། མཚན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་ཞེས་གསོལ། མཁན་ཆེན་པས་རེ་འདྙི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས་ཨ་ར་པ་ཙ་དུང་ཕྱུར་གཅག་དང་། རྙི ས་སུ་མཁན་ཆེན་རང་གེ ས་ཕུར་བསྙི ན་དུང་ཕྱུར་གཅེ ག་ལྗགས་བཟླས་མཛད་པའྙིྙི་ཕག་ཕྲེང་བྱྙིན་ཅན་སོགས་དད་རེན་དུ་མ་གནང་སེ་ཐུགས་བརེ་ཚད་མེད་མཛད་དོ།།
དགུང་གངས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ས་ཕག་ལོ་ནས་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཁྙི་མུན་དུ་
བཞུགས་པ་དང་། ཕྱུགས་རྙི་དང་། བར་སྐྱེལ་དང་། ཤྙིང་བཟོ་སོགས་མཛད་ནས་བགང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ལ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་ཡང་དཔེ་གཟྙིགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ལོག་ཏུ་མཛད་པ་སོགས་དམ་པའྙི་རྣམ་ཐར་དྲྙི་མ་མེད་པ་བསྐྱངས་སོ། །དགུང་གངས་ཞེ་གསུམ་པ་ཤྙིང་སག་ལོའྙི་གོ་བཞྙིན་ཟླ་བའྙི་ནང་གསང་སབས་ཀྙིས་གསེར་ཤོད་ཡར་ཆེན་
དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའྙི་བ་སྒྲུབ་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་གསན་ཅྙིང་གདམས་ངག་གྙི་ཞུན་མཐར་བཅད།
དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་པ་ལགས་བྱ་ལོ་ནས་དབུ་བརམས་ཏེ་འཕྲུལ་སེང་ལྷ་ཁང་བསྐྱར་
བཞེངས་མཛད། ལོ་འདྙིའྙི་ས་ག་ཟླ་བའྙི་ནང་ཙམ་ནས་བ་རུང་ཆོས་སྒར་ཆེན་མོར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བཀུར་ཏེ་རེ་དེ་ལས་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་སོར་དང་། དུས་འཁོར་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཏྙིག་གྙི་ཁྙིད་དང་། མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་དང་། བསན་པ་བུ་གཅྙིག་གྙི་འགེལ་བ་དགའ་རབ་རོ་རེས་མཛད་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། སླར་ཆོས་རེ་མཁན་ཆེན་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བདེ་ཆེན་རྣམ་གཉྙིས་ལས་གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

114

ཆ་ཚང་དང་། ལགས་མདུད་སྤྲུལ་སྐུ་ཨ་འཇམ་ལས་གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་གསུང་ཆོས་ཕལ་ཆེར་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། དེའྙི་ལྷག་མ་རྣམས་མཁན་རྒན་པད་ཆོས་ལས་གསན་ཏེ་ཁ་བསངས། བ་གནས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་བདུད་འདུལ་ལས་སྤྙི་མདོ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་བྱང་བདག་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་ཆོག་ཁྙིགས་ལྟར་དང་། ཆོས་བཀའ་གཞན་ཅྙི་རྙིགས་གསན། མཁན་ཆེན་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་རྙིང་ལས་མཁན་པོ་ནུས་ལྡན་གྱྙིས་མཛད་པའྙི་མདོ་འགེལ་པོད་བཞྙིའྙི་ལུང་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལས་གཉུག་སེམས་སོར་གསུམ་གསན། མཁན་པོ་བསན་འཛིན་ལྷག་པ་ལས་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་དང་། མཁན་པོ་བསན་འཛིན་ནོར་བུ་ལས་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག་གྙིས་གཙོའྙི་རོང་ཟོམ་གསུང་སོར་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

སྔར་དུས་རྩུབ་པའྙི་སབས་སུ་རབ་བྱུང་གྙི་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་སླར་སག་ལུང་མཁན་པོ་
རྙིག་པ་ལས་བངས་ཏེ་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་དང་། ཕྙི་མ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས། ཤྙིང་གང་ལོར་མདོ་མང་དགོན་དུ་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། དབྱར་གནས་དང་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། ཨ་ར་པ་ཙ་དུང་ཕྱུར་བརྒྱ་ཕྲག་གཉྙིས་ལྷག་དགེ་བསྐུལ་མཛད། མེ་ཡོས་ལོར་ཆོས་རེ་བ་མའྙི་ཞབས་འབྙིང་དུ་རྒྱ་ནག་རྙི་བོ་རེ་ལྔར་བྱོན་ཅྙིང་གནས་མཇལ་མཛད། གཞན་ཡང་སྔ་ཕྙི་ཀུན་ཏུ་དབུས་གཙང་གྙི་ཕོགས་དང་། རྒྱ་ནག་གྙི་པེ་ཅྙིན་ཚེམས་གདུང་མཆོད་རེན་དང་། རྙི་བོ་གྲུ་འཛིན་དང་། དཔལ་རྙི་རེ་དགུ་དང་། གང་ཆེན་འགྱྙིང་རྙི་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྙི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་གནས་མཇལ་མཛད། གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་སབས་དག་པའྙི་སྣང་བ་མང་དུ་བྱུང་། ཞར་དུ་རྒྱ་རྙིགས་ཀྙི་དད་ལྡན་མང་པོར་བོ་སྦྱོང་སོར་གྱྙི་ཆོས་ཁྙིད་དུ་མ་གསུངས་ཤྙིང་། སྲོག་བླུ་རྒྱ་ཆེན་མཛད།
སྔ་ཕྙིར་བ་རུང་དང་། མདོ་མང་དགོན་གཉྙིས་ཀྙིས་གཙོའྙི་ཡུལ་གྲུ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོར་མདོ་
འགེལ་པོད་བཞྙིའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། གསང་སྙིང་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

115

ལྗགས་ཁྙིད་བསྩལ། རེ་འདྙི་ལ་ཞལ་གཟྙིགས་དག་སྣང་སོགས་དམ་པའྙི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱྙིས་མྙི་ཁྱབ་པ་མངའ་ཞྙིང་། གཞུང་ལུགས་ལ་ཤྙིན་ཏུ་མཁས་པས་འདུས་མདོའྙི་འགེལ་ཆེན་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའྙི་འགེལ་བ་དང་། བསན་པ་བུ་གཅྙིག་གྙི་རྒྱུད་འགེལ་སོགས་གསུང་ཆོས་པོད་དགུ་ཙམ་མཛད། སློབ་མའྙི་གཙོ་བོར་མཁའ་འགོ་མ་མུ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་སོགས་དམ་པའྙི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གསུང་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས་པའྙི་སློབ་མ་ནམ་མཁའྙི་སར་ཚོགས་ལྟ་བུ་བྱོན། མཐར་དགུང་གངས་གྱ་བཞྙི་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་2015ལོར་དགོངས་པ་མ་ངན་ལས་འདས། གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་གདུང་ལས་རྙིང་བསྲེལ་མང་དུ་འཁྲུངས་པ་སོགས་གོལ་རགས་ཁྱད་པར་བ་
བྱུང་ངོ་།།

མཁན་ཆྱེན་འཇིགས་མྱེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས།

མཁས་ཤྙིང་གྲུབ་པའྙི་དབང་པོ་སྙིགས་དུས་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་
ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སམ་ངག་དབང་བོ་གོས་མཚུངས་མེད་ནྙི། མགར་བ་གཏེར་ཆེན་བདུད་འདུལ་དབང་ཕྱུག་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། ལྷོ་ཕོགས་ཤེལ་གྱྙི་བུམ་པ་ལ༔ བདུད་རྙིའྙི་བཅུད་ཀྙིས་གཏམས་པ་ཡྙི༔ ཨ་བྷྱའྙི་མྙིང་ཅན་བསན་འགོའྙི་དོན༔ ཐུགས་རེས་སྨྙིན་པ་གདོན་མྙི་ཟ༔ ཞེས་འཛོལ་མེད་རོ་རེའྙི་ལྗགས་ཀྙིས་ལུང་བསན་པ་ལྟར། རབ་རྒྱལ་ཆུ་མོ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1933ལོར་རོ་ཁོག་རྫུ་མེད་ཆོས་ལྷས་སུ་ཡབ་ལགས་ཀོང་པད་ཏེ་དང་། ཡུམ་གཡུ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། རོ་གྲུབ་དགོན་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་པད་རོར་གྱྙིས་བྱྙིས་པ་འདྙི་བསན་འགོར་ཕན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་གྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་པར་གསུངས་ཏེ། མཚན་བསལ་བཟང་ཕོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ཙམ་ནས་བ་མ་འཛིན་གོལ་དང་། ཞང་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་འོད་གསལ་གཉྙིས་ལས་ཀོག་བསླབས། ཉྙིན་ཞྙིག་ཁ་ཤོར་གད་མགོའྙི་རོ་འབུམ་གྱྙི་གསེབ་ལས་ཀརྨ་
ཆགས་མེད་ཀྙི་གསུང་འཇམ་དཔལ་སྨྲ་སེང་གྙི་སྒྲུབ་ཐབས་དེ་རེད་པ་བཀགས་པས་ཀོག་སོགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

116

བདེ་བག་ཏུ་ཐུགས་ལ་ཆུད། ཉྙིན་ཞྙིག་ཕྱུགས་རྙིའྙི་ས་ནས་བ་མ་ཞྙིག་དང་འཕྲད། སྨྲ་སེང་སྒྲུབ་ཐབས་དེའྙི་ལུང་གནང་བར་ཞུས་པས་གནང་། དེ་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་ཡྙིན་པར་རེས་སུ་ཤེས་པར་གསུངས།

དགུང་གངས་བཅུ་གཅྙིག་པ་ནས་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་ཚོགས་ལ་ཞུགས། སྐུ་ཡྙི་ཞང་པོ་
གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་དང་། ར་རླུང་གཏུམ་མོའྙི་ཁྙིད་ཁོ་བོ་རོ་ཟའྙི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཁེགས་ཆོད་དང་། རུ་ཤན་དང་། ཐོད་རྒལ་བཅས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གསན་ཅྙིང་སྒོམ་པ་གནད་སྨྙིན་མཛད། སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ། ཞང་པོའྙི་མདུན་ནས་གནམ་ཆོས་གཏེར་ཁའྙི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ་དང་། ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་དང་། གུ་དྲག་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བ་རྣམས་ཀྙི་དབང་གསན།
སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུས་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྙིན་ཆེན་གདན་དྲངས་ཏེ་གནུབས་ཟུར་
དགོན་པར་གྲྭ་བ་བཅུ་གཉྙིས་ལས་མེད་པའྙི་བཤད་གྲྭ་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་བཙུགས་པའྙི་ནང་དུ་ཞུགས། མཁན་པོས་ཀུན་ལ་མཚན་གསར་བ་རེ་གནང་བ་ལས། རེ་འདྙི་ལ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། མཁྱེན་རལ་བཟང་པས་ཟླ་ཕེད་ཙམ་ནས་སྐྱོར་དཔོན་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དགུང་ལོ་བཅུ་བཞྙི་པ་ལ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྙིན་ཆེན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་

མནོས། མཚན་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་བཟང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་རྙིག་སོང་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའྙི་ཞེས་པའྙི་གསོལ་འདེབས་དེ་བཏོན་ནས་བརྒྱ་ཚར་རེ་དང་། སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་ཀྙི་གདམས་པ་ཚར་རེ་སྦྲགས་ཏེ་ངག་ཏུ་བཏོན། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་སེ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་གསོལ་འདེབས་ས་ཡ་གཅྙིག་དང་། གདམས་པ་ཁྙི་ཕྲག་གྙི་གངས་ལོན་པ་ན་རོགས་པ་ཆེན་པོ་རྙིག་སོང་འོད་གསལ་གྱྙི་རང་ཞལ་རེན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

117

པར་མཇལ་ཏེ་སྔ་འགྱུར་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་གཤེགས་ཤུལ་ཟྙིན་ཏོ།།
དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པར་མྙི་ཕམ་བ་སྒྲུབ་འོད་གསལ་ཐེག་པའྙི་ཉྙིང་ཁུ་ཞེས་པ་བྙིས།
ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་ཕེབས་པ་ལས་མྙི་ཕམ་མཁས་འཇུག་དང་།
དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། གག་བའྙི་བདེ་སྨོན་འགེལ་བ་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། སད་གཉྙིས་ཤན་སྦྱར་དང་ཇུ་ཐྙིག་སོར་མ་གཏོགས་པའྙི་མྙི་ཕམ་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་གསན། ཡག་ཤུལ་བོ་གོས་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་པད་ནོར་གྱྙི་སྐུ་རེས་འབངས་ཏེ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་ལས་ལེ་
བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་ཆོས་གོགས་རྣམས་ལ་

དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོའྙི་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་གསུངས།
དེ་ནས་སླར་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་མདུན་དུ་ཕེབས་པས་ཁོང་གྙིས་ར་སོད་ལང་མ་སྒར་

ལ་སོང་ནས་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་དགོས་པའྙི་བཀའ་བྱུང་། དེ་ནས་ར་སོད་ལང་མ་སྒར་རམ་ལང་རྙིའྙི་ཆོས་གྲྭ་བསམ་གཏན་ཆོས་གྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་པཱ་ཐུར་ཐུབ་བསན་ཆོས་འཕེལ་གྱྙི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཕེབས། དགུང་གངས་ཉེར་གཉྙིས་པ་ཤྙིང་ར་ལོར་མཁན་ཆེན་ཐུབ་དགའ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དྲུང་ནས་བསེན་པར་རོགས། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས། ཚད་མ་རྙིགས་གཏེར་དང་། གསང་སྙིང་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་གྱྙི་ཁྙིད་སོགས་གསན་བསམ་བགང་བྱ་དྲུག་ལ་བགྱྙིས། སྨྙིན་གྙིང་གྙི་

མཁའ་འགོ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཟབ་ལམ་གསལ་བྱེད་ཁོང་གཅྙིག་པུ་ལ་ལོག་ཆོས་སུ་བསྩལ།
ཚད་མ་རྙིགས་གཏེར་གསན་སབས་གཟྙིམ་ལམ་དུ་ས་སྐྱ་པཎྜྙི་ཏ་ཡྙིན་ཟེར་བ་བྱོན་ནས་མཚན་

བརོད་ཀྙི་ལུང་བསྩལ་པ་རྨྙིས། མནལ་སད་པ་ན་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་གང་ཡང་མྙི་ཤེས་པ་མྙི་འདུག་སམ་པ་ཞྙིག་ཤར་བར་གསུངས་སོ།།
ཆོས་སྒར་དེར་བུ་རྒྱུད་ལྷ་བ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་མདུན་དུ་སར་རྙིས་རྒྱས་པ་དང་། ཕར་ཕྙིན་དང་།
ཚད་མ་སོགས་གསན། མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཚུལ་དགའ་དང་། ཨོ་རྒྱན་མགོན་སོགས་ལས་ཀང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་གསན། ལང་མ་རྙི་ཁོད་དུ་བོད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

118

མ་ལས། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་དབང་གསན་པ་དང་། ཁོང་གྙི་ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་ར་འགེལ་དང་། ཕར་ཕྙིན་སྤྙི་དོན་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་མང་པོར་སྦྱངས། ར་སོད་ནས་རྨ་ཉྙིན་ཁ་འཁྱོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་སྤན་རས་གཟྙིགས་དངོས་མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷྙི་ལས་བར་དོ་དྲུག་གྙི་ཁྙིད་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱྙི་ཞྙིང་གྙི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའྙི་མདོ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ལུགས་ཀྙི་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་རྣམས་གསན། ལང་མ་སྒར་དུ་ཐོས་བསམ་གྱྙི་ཞར་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཁྙིད་ཀང་ལན་མང་མཛད་དོ།།
དགུང་གངས་ཉེར་བཞྙི་བ་རབ་རྒྱལ་མེ་སྤེལ་ལོར་ཕྙིར་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་བྱོན།
བཤད་གྲྭ་ལ་མངོན་མཛོད་ར་བ་དང་། མཛོད་འགེལ་མངོན་པའྙི་རྒྱན། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས། བཤེས་སྤྙིང་། གཤེགས་སྙིང་སོང་ཐུན། དབུ་མ་རྙིགས་ཚོགས་དྲུག། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ། བརྒལ་ལན་ཉྙིན་བྱེད་སྣང་བ། རབ་ལན་སོགས་དབུ་མའྙི་སོར། མངོན་རོགས་རྒྱན། དཔལ་སྤྲུལ་ཕར་ཕྙིན་སྤྙི་དོན། མདོ་སེ་རྒྱན་འགེལ། འདུལ་བ། ཚད་མའྙི་སོར། བར་སྤོད། སར་རྙིས། དབྱངས་འཆར། མྙི་ཕམ་སན་འགེལ་བཅས་གཞུང་ཆེན་དུ་མའྙི་ཆོས་ཁྙིད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནང་། དབྱར་གནས་པའྙི་མཁན་པོའམ་གནས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་ཡང་མཛད། མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། རྙིག་པ་དང་། ཏྭ་ཏྙིས་གསུམ་ལ་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་གསོལ། དེ་གསུམ་ལ་མཁན་པོའྙི་ལས་ཁུར་གནང་སེ་དཔེ་ཁྙིད་མཛད་དུ་བཅུག། སག་ལུང་དགོན་དུ་བ་མ་འོད་ལོའྙི་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན། དགོན་དེར་དབོན་པོ་བསན་དགའྙི་ཚུལ་ཁྙིམས་བསོད་པ་དང་། སྔོན་འགོ་ཐར་ལམ་རབ་གསལ་གྱྙི་བཤད་ཁྙིད་གནང་ངོ་། །རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1958 ལོར་མདོ་སྨད་སེངྒེ་ཡང་རོང་དུ་བྱ་བཏང་གྙི་ཚུལ་གྱྙིས་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས། དུས་ཤྙིན་ཏུ་རྩུབ་ཀང་རེས་འབངས་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལྷགས་པ་ལ་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ཁྙིད་གནང་ངོ་།།
རེ་འདྙི་ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུས། ངའྙི་ཚ་བུ་འདྙི་ལུང་བསན་
དང་མཐུན་པའྙི་རགས་མཚན་སོགས་ལ་དཔད་ན་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་ཡྙིན་པ་འདྲ། མཚན་གསོལ་ཏེ་སྐུ་བདག་བྱས་ན་མ་འོངས་པར་ཕན་ཐོགས་འོང་སམ་ཞེས་ཉག་སྲས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

119

ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཉེ་གནས་ཆོས་དགའ་ལ་གསུངས་ཀང་ཁོ་ཚོས་དང་ལེན་མ་བགྱྙིས། ལུང་བསན་དང་མཐུན་པའྙི་རགས་མཚན་ནྙི། ཉག་གཏེར་རང་གྙི་གཏེར་ལུང་ལས། གནས་མྙི་འགྱུར་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་སུ༔ མདངས་མྙི་འགྱུར་གཡུ་ཡྙི་མཚོ་མོ་ལ༔ རྙིགས་མྙི་འགྱུར་པདྨའྙི་སོང་པོའྙི་རེར༔ སྔགས་སྣ་ནམ་སྤྲུལ་པའྙི་ཁྱེའུ་མཆོག༔ ལོ་མྙི་འགྱུར་མཁའ་ལྡྙིང་བྱ་ལ་བལྟམས༔ ལུས་མྙི་འགྱུར་ལག་མཐྙིལ་མཁའ་འགོའྙི་དལ༔ ངག་མྙི་འགྱུར་སེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོས་བརྒྱན༔ སེམས་མྙི་འགྱུར་ཆོས་སྐུའྙི་རང་ངོ་འཕྲོད༔ ཅེས་པའྙི་ནང་གསལ་བར་བསན་པ་ལྟར་ཡྙིན་ངེས་ཤྙིང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མས་སྤྲུལ་སྐུ་པད་ནོར་གྱྙི་གསུང་ལ་མོས་པ་མཛད་ཀང་ཕྙི་བཤོལ་དུ་ལུས། ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་མཁའ་འགོ་མ་བསོད་ནམས་སྒོལ་མ་སོགས་ཉག་བའྙི་སྐུ་བདག་རྣམས་དང་། ཉག་རོང་བསལ་བཟང་དགོན་པ་རྣམས་ཀྙིས་གདན་སར་སྤན་དྲང་བའྙི་ཉེར་བསོགས་བསྒྙིགས་ཀང་དུས་
འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་བསལ་བ་མ་བྱུང་ངོ་།།
ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་ཡྙིན་པ་ནྙི་སོམ་ཉྙི་ཟ་མྙི་དགོས་པ་ཡྙིན་ཏེ། སྐུ་
འཁྲུངས་གན༷ས་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་རྫུ་མེད་ཆོ༷ས་ལྷས་ཀྙི༷་གན༷ས་དང་། ལུས་བསྐྱེད་པའྙི་མ་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་མ་ཡུམ་ག༷ཡུ་མཚོ༷་དང་། རྙིག༷ས་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་ཕ་རྙིགས་ལགས་ཀོང་པ༷ད་ཏེ་དང་། འཁྲུངས་ལོ༷་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་མཁ༷འ་ལྡྙིང༷་སེ་ཆུ་མོ་བྱ༷་ཡྙི་ལོ་དང་། སྐུ་ལུས༷་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་ལ༷ག་མཐྙི༷ལ་ན་པདྨའྙི་རྙི་མོ་མཆྙིས་པ་དང་། ངག༷་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་སེ༷་སྣོད༷་རྒྱ༷་མཚོ༷་ལ་མཁས་པའྙི་ངག་གྙིས་མགྙིན་པ་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས༷་མྙི༷་འགྱུར༷་བ་དོན་དམ་ལྷན་ཅྙིག་སྐྱེས་པའྙི་ཆོས༷་ཀྙི་སྐུ༷་ཡྙི་རང༷་ངོ༷་འཕྲོ༷ད་པ་དེ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པའྙི་ཕྙིར་རོ། །དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་སྣ་ཚོགས་བཞེས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་། རྙི་ཁར་ར་ལུག་གྙི་རྙི་བོར་བསོལ་བ་ལྟར་རྙི་བོ་མཛད། ཤྙིང་འབྲུག་ལོར་རྒྱུད་དོན་རྣམ་བཤད་དྲྙི་བལ་ཉྙི་མའྙི་སྣང་བ་སོགས་བརམས་པ་དང་། ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོར་སར་རྙིས་ཀྙི་གོ་དོན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་བརམས་པ་སོགས་ལོག་ཏུ་བསན་བཅོས་དུ་མ་བརམས་པ་དང་། བསེན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་མཛད་པའྙི་ཞར་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བའྙི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དབང་དང་ལྗགས་ཁྙིད་མང་པོ་གནང་སེ་རྒྱལ་བསན་གྱྙི་སྲོག་བཟུང་ངོ་།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

120

རབ་རྒྱལ་ལགས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1980ལ་སང་སང་སྤྲུལ་སྐུ་ཁག་འཐུང་རོལ་པའྙི་རོ་རེའྙི་
སྒོས་བྱང་གསེར་གྱྙི་ལྡེའུ་མྙིག་ལས། དབང་གྙི་པདྨ་ལུང་པ་ཁ་ཕེས་དེར༔ གནུབས་དགོན་ཆེན་པོའྙི་གསེར་བྱ་མཁའ་ལ་ལྡྙིང་༔ སྒ་ཆེན་རྣམས་ཀྙིས་མདངས་ལྔ་ཕོགས་སུ་ངོམ༔ འདབ་ཆགས་མང་པོའྙི་མངའ་དབང་ཕོགས་སུ་བསྒྱུར༔ ཞེས་པའྙི་ལུང་བསན་བཞྙིན་རྒྱལ་བསན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོ་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་དབུ་བརམས་ཏེ་གསང་ཆེན་བ་མ་རུང་དུ་སྔར་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་ར་ལུག་འཚོ་བའྙི་ལྷས་སུ་གདན་ས་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་པ་རེ་ཟུང་དང་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་ཆོས་རེ་གཉྙིས་གསུངས། ལགས་བྱ་ལོར་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་འདུས་པ་ལ་རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་རྒྱས་འབྙིང་བསྡུས་གསུམ་གྱྙི་དབང་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། གནས་ལུགས་མཛོད་དང་། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། བརྒལ་ལན་རབ་ལན་གཉྙིས་དང་། གསང་སྙིང་མཛོད་ཀྙི་ལྡེའུ་མྙིག་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་གནང་།
ཤྙིང་གང་ལོར་དགེ་འདུན་པ་སུམ་སོང་ལྷག་ལ་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་བྱོན་བཀའ་
ཡོངས་རོགས་འདུས་པའྙི་སྨྙིན་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྩལ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་བ་མ་དང་
མཆེད་གོགས་ལ་དམ་སེལ་དུ་སོང་བ་རྣམས་ཁོང་གྙི་ཆོས་གལ་དང་། འདུས་སེ་གཞན་དུའང་གནས་མྙི་རུང་བའྙི་བསན་པར་དག་ཐེར་མཛད། ལོ་དེའྙི་དབྱར་དུས་སུ་ཉག་ཤོག་སོད་སྨད་ཀྙི་དགོན་སེ་མང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞྙིན་ཉག་བསལ་བཟང་དགོན་གྱྙི་མྙི་འཇྙིགས་གདོང་ལྔའྙི་ཁྙི་ལ་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱྙི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་བདེན་བཞྙི་ལས་བརམས་པའྙི་ཆོས་གསུངས་ཤྙིང་། བཀའ་ཡོངས་རོགས་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་བཙུགས། བསྒྲུབ་བྱ་ཆྙིག་སོང་ལྷག་ལ་རབ་བྱུང་དང་། བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་སེ་དགོན་སེ་ཕལ་མོ་ཆེ་ངུར་སྨྲྙིག་འཛིན་པའྙི་སེ་རུ་བསྒྱུར། རབ་རྒྱལ་མེ་སག་ལོར་དགེ་འདུན་པ་དྲུག་སོང་ལྷག་ལ་དཔལ་དུས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་
དབང་ཆེན་དང་། རོགས་རྙིམ་སྦྱོར་བ་དྲུག་གྙི་ཁྙིད་གནང་། ལོ་དེའྙི་དབྱར་སྨད་དུ་ཀུན་གཟྙིགས་པཎ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བ་བོ་བཟང་འཕྲྙིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་ལོ་པཎ་
བསུ་སྐྱེལ་ཐང་དུ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་ཆོས་འབེལ་དང་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སན་ཞུ་དུ་མ་ཕུལ།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

121

མགོན་པོ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྙི་གསེར་ཞལ་ནས་ཀང་བརེ་གཟྙིགས་བསྔགས་བརོད་དང་བསན་

འགོའྙི་དཔལ་མགོན་དམ་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་གསུང་བཟང་ཕེབས། ལོ་དེའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཞྙི་ལ་མྙི་ཉག་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་སེ་དུ་མས་གདན་ཞུས་ལྟར་སོང་སོར་བསྭོ་ཐོག་དང་།
བཱཿགནས། རྦ་ཞབས་བག་དཀར། རྒྱལ་མོ་དམུ་རོ། གོ་བོ་ལྷ་རེ་སོགས་གནས་ཆེན་རྣམས་དང་། དགོན་ཁག་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལ་ཕེབས་ཏེ་དབང་ཆོས་ཀྙིས་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་མཛད་དོ།།
རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བར་པེ་ཅྙིན་དུ་ཕེབས། ཀུན་གཟྙིགས་སྣང་བ་མཐའ་
ཡས་པཎ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་བོ་བཟང་འཕྲྙིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གྙི་གསེར་
ཞལ་མཇལ། སངས་རྒྱས་ཚེམས་གདུང་མཆོད་རེན་ལ་པཎ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཕེབས་གོགས་མཛད་དེ་མཇལ་ཕག་དང་ཐུགས་སྨོན་མཉམ་དུ་གནང་། པཎ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཆོས་སྒར་ལ་གསེར་ཐང་བ་རུང་ལྔ་རྙིག་ནང་བསན་སློབ་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་བསྩལ།
རྒྱ་ནག་གནས་ཆེན་རྙི་བོ་རེ་ལྔར་བྱོན་ཏེ་གནས་མཇལ་མཛད། དེར་འདུས་པ་ཁྙི་ཕྲག་
ལྷག་ལ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་དང་། ལམ་རྙིམ་བསྡུས་དོན་སོགས་ཀྙིས་ཆོས་འབེལ་གནང་། ས་ཟླའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གྙི་རྙིང་བསྲེལ་ཅན་གྱྙི་མཆོད་རེན་གྱྙི་དྲུང་དུ་དགེ་འདུན་པ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་གྙིས་གཙོའྙི་རྒྱ་བོད་ཀྙི་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟླ་བ་ཕེད་ལ་བཟང་སྤོད་སྨོན་ལམ་ས་ཡ་གསུམ་གྱྙི་གངས་དང་། མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། སྲེད་མེད་བུའྙི་ཕུག་པ་སོགས་སུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་སྙིང་གཏམ་སྙིང་གྙི་ཐྙིག་ལེ་སོགས་ལེགས་བཤད་འགའ་ཡང་ལྗགས་རོམ་གནང་ངོ་།།
ལོ་དེའྙི་བ་རུང་ཆོས་སྒར་གྱྙི་དགུན་ཆོས་ལ་རོང་ཟོམ་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག་དང་། ཚད་
ཊྙིཀ་ལེགས་བཤད་སྣང་གཏེར་གཉྙིས་དཔད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་ལོར་ཤང་ལུང་བག་དཀར་གནས་སུ་ཉག་རོང་ཆོས་སེ་ཐུན་མོང་གྙི་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་བཙུགས་སོ།།
ས་འབྲུག་ལོའྙི་དབྱུག་གུ་ཟླ་བར་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

122

གནང་། འདྙི་དུས་བཀའ་བརྒྱད་ཀྙི་དབང་གྙི་དབུར་མཆོག་སྤྲུལ་བོ་བཟང་ནོར་བུ་དང་། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཉྙི་མ་དང་། བྱ་བལ་བ་བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་བཟང་པོ་དང་། རྨོངས་འཆལ་བདག་བཅས་སྐུ་མདུན་དུ་མཇལ། ནངས་མོར་དར་ཐང་དགོན་པའྙི་བན་དེ་བཞྙི་བོར་རོ་རེའྙི་དམ་ཆུ་ལྡུད་དགོས། སློབ་མ་དམ་ལྡན་ཡྙིན་ཞེས་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་དུ་མའྙི་དབུས་ནས་ངེད་ཅག་བཞྙི་ཡར་འོང་བཅུག་སེ་ཁོང་སྐུ་དངོས་ཀྙི་ཕག་གྙི་རོ་རེས་དུང་ཆོས་ནས་དམ་ཚིག་རོ་རེའྙི་བདུད་རྙི་
ལེ་ཐོག་ཏུ་བསྩལ་བའྙི་སལ་བཟང་ཐོབ་བོ།།
སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བར་ཀུན་གཟྙིགས་པཎ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་གདན་ཞུས་ལྟར་པེ་ཅྙིན་ནང་
བསན་སློབ་གྙིང་དུ་བྱོན། རྙིས་མེད་ཀྙི་དྲན་དབང་དུ་མར་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེའྙི་བཤད་པ་གནང་། དབུས་གཙང་ཕོགས་སུ་གསེར་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀ་མུ་ནེའྙི་སྐུ་བརན་དང་། པོ་ཏ་ལར་ཇོ་བོ་ལོ་ཀྙི་ཤྭ་ར་དང་། ར་མོ་ཆེར་ཇོ་བོ་མྙི་བསྐྱོད་རོ་རེ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་ཡས་མྙི་འགྱུར་ལྷུན་གྱྙིས་གྲུབ་པའྙི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་བྱོན་ཏེ་གནས་མཇལ་མཛད། གཙང་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷུན་པོར་གནས་མཇལ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་དང་། ཞ་ལུ་དང་། འབྙི་གུང་སོགས་ལ་ཕེབས། ཁྱད་པར་དུ་གཞོ་སོད་ཏྙི་སྒོ་བག་ནས་རྙིག་བྱེད་མའྙི་གཏེར་ཁ་ཕག་ཏུ་
བཞེས། ས་སྦྲུལ་ལོའྙི་སོས་ཀར་ཆོས་སྒར་དུ་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་དང་། བག་དཀར་བརྒལ་ལན་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ་འཇམ་དབྱངས་བ་མའྙི་དགྱེས་པའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་དང་། ཁོང་གྙིས་སྔ་ལོར་གཏེར་ནས་བཞེས་པའྙི་རྙིག་བྱེད་མའྙི་ཆོས་སོར་གྱྙི་དབང་བསྡུས་པ་ཞྙིག་ཀང་གནང་། འདྙི་དུས་བདག་ལའང་དེ་དག་ཞུ་བའྙི་སལ་བཟང་རེད་དོ། །དབྱར་དུས་སུ་ཆོས་སྒར་དུ་འདུས་པ་ཉུང་ཤས་ཙམ་ལ་ཉྙིད་ཀྙིས་མཛད་པའྙི་སར་རྙིས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་དང་། སེབ་སྦྱོར་རྙིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྙི་འགེལ་བ་དོན་གསལ་མེ་ལོང་སོགས་ཁྙིད་དོ།།
ལགས་ར་ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་མཁན་པོ་རྣམ་གོལ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་པས་
གདན་དྲངས་ཏེ་ལགས་བྱ་ལ་བཞུགས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས། སྣོན་ཟླའྙི་ཚེས་ཉེར་བཞྙི་ལ་གནས་མཆོག་དྷ་རམ་ས་ལཱ་རུ་ཕེབས། གངས་ཅན་སྤྙི་ཡྙི་ནོར་བུ་༧ གོང་ས་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

123

བཅུ་བཞྙི་བའྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ། རེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གྙིས་སོས་རོལ་སེར་སྦྲེང་གྙིས་བསུ་བ་
མཛད་པ་བཅས་༧ གོང་ས་མཆོག་གྙིས་དགྱེས་བརེ་ཚད་མེད་པས་སྣེ་ལེན་གནང་། སྐུ་གོང་མའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙིས་ཉྙིན་དེར་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞྙི་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་སེར་གྱྙི་བཤད་ལུང་ཕུལ། སེམས་ཀོང་མན་ངག་གྙི་སེའྙི་སོར་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཐོད་རྒལ་དང་། དུས་འཁོར་གྱྙི་སོང་གཟུགས་དང་། དབུ་མ་སོགས་ཀྙི་ཐད་ནས་བགོ་གེང་མཛད། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའྙི་སོང་ཉྙིད་བཞྙི་སྦྱོར་གྱྙི་དྲྙི་བའྙི་ཐད་ལ་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཤྙིན་ཏུ་ཐུགས་
དགྱེས་པར་མཛད། རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ལས་ཆོས་འབེལ་གསན་ཞྙིང་འབུལ་བའྙི་མཆོད་སྤྙིན་སྤོས། ༧ གོང་ས་མཆོག་གྙིས་རེ་འདྙི་ལས་ཕུར་བ་མགུར་ཁུག་མའྙི་དབང་སོགས་གདམས་ངག་གསན་ཏེ་བ་མར་བཀུར། སྐུ་པར་མཉམ་དུ་བསྒོན་ཞྙིང་སྐུ་མདུན་ནས་འབུལ་སྐྱེས་དང་རེན་སལ་བསྩལ། དེ་ནས་སྦྙིར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དང་། ཨེ་ཝཾ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དང་། ས་སྐྱ་སེ་རུ་
དགོན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་སོགས་སུ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འབེལ་གནང་། ལ་ཧོར་མཚོ་པདྨ་ཅན་དུ་ཕེབས། ལྷོ་ཕོགས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གོལ་ཐེག་མཆོག་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་ཕེབས། སེར་སྦྲེང་དང་སོས་རོལ་གྱྙིས་བསུས། སྐྱབས་རེ་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་གྙིས་མཇལ་འཕྲད་ཕག་དར་རེ་སྤོད་ཀྙིས་སྣེ་ལེན་རྒྱས་སྤོས་ཕུལ། སེ་ར་བྱེས་སྨད་ཀྙི་མཁན་ཆེན་རྣམ་པ་གཉྙིས་ཀང་དེར་ཕེབས་ཏེ་སྣེ་ལེན་མཛད། དེར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལུགས་འཇམ་དཔལ་ཞྙི་བའྙི་དབང་དང་། རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་དང་། ལས་རབ་གྙིང་བའྙི་ཕུར་བ་དང་། རེ་ཉྙིད་ཀྙི་དགོངས་གཏེར་ཁག་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་རྣམ་བཤད་པད་དཀར་དང་། དངོས་གཞྙི་འོད་གསལ་སྙིང་པོའྙི་བཤད་ཁྙིད་རྣམས་བསྩལ། གྲུབ་དབང་རོ་རེ་འཆང་དབུ་བཞུགས་པའྙི་འདུས་ས་ནས་རཏྣ་གེ ང་པའྙི་ཚེ་དབང་རྒྱས་པའྙིྙི་སྒོ་ནས་བརན་བཞུགས་གསོལ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕགས་

ོསེ་ར་དགོན་དུ་ཕེབས། འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྒལ་དཀར་ཚེ་དབང་དང་། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ ོ གྱྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་ངོ་།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

124

འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོའྙི་བཙུན་མོས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་འབྲུག་ཡུལ་དུ་ཆྙིབས་བསྒྱུར་གྱྙིས་
འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོ་དང་། དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་ཕན་ཚུན་མཇལ་འཕྲད་མཛད། ཕུར་བ་མགུར་ཁུག་མའྙི་དབང་སོགས་གནང་། འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོའྙི་བཙུན་མོ་སྲས་བོན་གྱྙིས་གུས་པ་ཆེན་པོས་སྣེ་ལེན་མཇལ་ཕག་དང་དབང་ཆོས་བཞེས་ཤྙིང་འབུལ་ཆེན་བསབས། ས་གོ་སག་ཚང་དུ་གོ་ལོད་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྙི་གཏེར་ཁ་བཞེས་པ་དང་། མོན་བུམ་ཐང་སོགས་མཇལ་ཞྙིང་ཡུལ་དེར་ཆོས་ཀྙི་བདུད་རྙི་བསྩལ་ཏོ།།
དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་འབས་དཀར་སྤུངས་པའྙི་མཆོད་རེན་དང་། ལྷོ་ཕོགས་དཔལ་གྱྙི་རྙི་
དང་། རྒྱ་གར་རོ་རེ་གདན་དུ་ཕེབས། དེར་ཞག་བདུན་དུ་བཞུགས། ཉྙིན་རེ་བཞྙིན་བྱང་ཆུབ་ཤྙིང་དྲུང་དུ་ཏྙིང་འཛིན་བསྒོམས། སངས་རྒྱས་ཀྙི་བཞུགས་ཁྙིའྙི་དྲུང་དུ་བཟང་སྤོད་སྨོན་ལམ་གསུངས་ཏེ་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་སྨོན་བཟང་པོ་བཏབ་ཅྙིང་། སྨོན་ལམ་ཀུན་བཟང་ཞྙིང་གྙི་ཉྙི་མ་ཞེས་པ་དགོངས་པའྙི་ཀོང་ནས་ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུངས། མ་འོངས་པར་ང་རང་རོ་རེ་གདན་གྱྙི་བྱང་ཆུབ་ཤྙིང་དྲུང་འདྙིར་སངས་རྒྱས་སྣང་བའྙི་དཔལ་ཞེས་པའྙི་ངོ་བོར་འཚང་རྒྱ་ངེས་པས་འཁོར་གྱྙི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའྙི་མོས་པ་མཆྙིས་པ་སུ་ཡོད་དྲྙིས། ཐམས་ཅད་ཀྙིས་མོས་པ་ཡོད་པར་ཞུས། ཁོང་ཐུགས་དགྱེས་པས་ཕག་དབང་གནང་། ཞབས་སོར་ཕེབས་དུས་སྔོན་ཇོ་བོ་རེ་ལ་གསུང་འབྱོན་པར་གགས་པའྙི་སྒོལ་མའྙི་སྐུ་དེར་མཇལ་བས་བྱུ་རུའྙི་ཕྲེང་བ་སྐུའྙི་མགུལ་དུ་ཕུལ།
དེ་ནས་ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཉྫ་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའྙི་རྙི་དང་། དཔལ་ན་ལེནྡྲ་དང་། ཝ་རཱ་ཎ་སྙི་
རྣམས་སུ་ཕེབས། ཝ་རཱའྙི་མཐོ་རྙིམ་སློབ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའྙི་རེས་གནང་བསྩལ། རྩྭ་མཆོག་དྲུང་དང་། མཉན་ཡོད་དང་། ལུམྦྙིའྙི་གནས་སུ་ཕེབས། བལ་ཡུལ་དུ་མཆོད་རེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་དང་། འཕགས་པ་ཤྙིང་ཀུན་དང་། སག་མོ་ལུས་སྦྱྙིན་སོགས་གནས་རེན་དུ་མར་ཕེབས། ལགས་ལུག་ལོར་བ་རུང་སྒར་གྱྙི་ཐོས་བསམ་གྱྙི་འགྙིག་སྲོལ་ཇེ་ལེགས་སུ་བཏང་ཞྙིང་ཁྙི་ཤོང་ཀུན་དགའ་ར་བ་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་དེར་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་མཛད་པའྙི་ཁེགས་ཆོད་གནད་ཀྙི་གདམས་པའྙི་འགེལ་བ་ཉྙི་མའྙི་འོད་ཟེར་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

125

སོགས་གསུངས་སོ།།
ཆུ་བྱ་ལོར་བེ་ལོ་རྙི་ཁོད་ཐུབ་བསན་ཆོས་གགས་གྙིང་དུ་ཕེབས། དེར་དུས་འཁོར་དབང་
ཆེན་བསྩལ། ལོ་པཎ་བསུ་སྐྱེལ་གྙིང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་ཐོག་དང་པོ་དེ་ཉྙིད་འཚོགས། སྐུ་དངོས་ཀྙིས་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། འོད་མདོ་དང་། དྲང་སྲོང་ལུང་གྙི་ཉྙི་མའྙི་ཁྙིད་ཀང་གནང་ངོ་། །ལོ་དེར་ཨ་རྙི་དང་། ཁེ་ན་ཏ་དང་། ཡོ་རོབ་ཀྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་སོགས་ནུབ་ཕོགས་ཀྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་ཕེབས། ཟུར་མང་དྲུང་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་
དཔལ་དུས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་དང་། རོ་རེ་ཕུར་བའྙི་དབང་དང་། མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་དང་། ཉྙིད་ཀྙི་དགོངས་གཏེར་ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་སེར་སོགས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་སེ་ཕྙི་གྙིང་བ་མང་པོ་ནང་པའྙི་ཆོས་སྒོར་བཙུད་དོ། །ཕྙིར་ཕེབས་ནས་ཆོས་སྒར་དུ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉྙིད་ངལ་གསོའྙི་འགེལ་བ་ཤྙིང་ར་ཆེན་པོའྙི་རྒྱས་ཁྙིད་མཛད་དོ།།
ཤྙིང་ཁྱྙི་ལོར་འཇྙིགས་མེད་གྙིང་པའྙི་སྙིང་ཐྙིག་རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་ར་དབང་རྒྱལ་
ཐབས་སྤྙི་བླུག་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་སྡུག་བསྔལ་རང་གོལ་དང་། འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ་དང་། གནམ་ཆོས་གཏེར་ཁ་ལས་བྱུང་བའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་བཀའ་དབང་སོགས་སྤན་རས་གཟྙིགས་དང་འབེལ་བའྙི་དབང་ཚན་འགའ་གནང་། ཀུན་མཁྱེན་བ་མའྙི་སེམས་ཉྙིད་རང་གོལ་གྱྙི་ར་བ་
དང་། དེའྙི་ལམ་རྙིམ་སྙིང་པོའྙི་དོན་ཁྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་བསྩལ། ལས་གྙིང་གར་དབང་ལྷ་དགུའྙི་དབང་བསྐུར་ཏེ་དེའྙི་ཟབ་སྒྲུབ་ཉྙིན་བདུན་དུ་འཚོགས། རོགས་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་ཉྙིད་རང་གོལ་དང་། དེའྙི་དོན་ཁྙིད་རྙིན་ཆེན་སྙིང་པོ་གཉྙིས་སྒྲུབ་པའྙི་ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ལྗགས་ཁྙིད་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉྙིད་རང་གོལ་དང་། དེའྙི་དོན་ཁྙིད་ཡྙིད་བཞྙིན་སྙིང་པོ་སེ་རང་གོལ་སོར་གསུམ་གྱྙི་གདམས་པ་རྙིམ་པར་བསྩལ།
ཤྙིང་ཕག་ལོར་གར་དབང་ལྷ་དགུའྙི་སྒྲུབ་པ་རྙིག་འཛིན་འབུམ་ཚོགས་ཆེན་མོ་དགེ་
འདུན་སུམ་ཁྙི་ལྷག་གྙིས་འཚོགས། ལོ་དེར་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བའྙི་བོས་བསླངས་ཀྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཆེན་
པོ་བཞེངས། སྙི་ཡམ་དང་། སེན་ག་ཕོར་དང་། མྙི་ལེ་ཞ་སོགས་ཤར་ལྷོ་ཨེ་ཞྙི་ཡའྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

126

མར་ཕེབས་ནས་གདུལ་བྱ་དུ་མའྙི་བོ་ཁ་ཆོས་ལ་བསྒྱུར། ལོ་དེར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་བ་མའྙི་ཟབ་ཆོས་རོགས་སོར་རྙིགས་རྣམས་གནང་། མེ་གང་ལོའྙི་སོན་ཀར་རྒྱ་ནག་ལྷོ་ཕོགས་སུ་གནས་གཟྙིགས་དང་ཉ་སྦལ་བྱ་སོགས་ཀྙི་སྲོག་བླུའྙི་དགེ་སྐུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད།
ས་སག་ལོར་སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་ཀྙི་འགེལ་བ་མན་ངག་གཏེར་གྱྙི་མཛོད་ཁང་སོགས་
རོགས་སོར་གྱྙི་ཟབ་པའྙི་མན་ངག་གྙི་གཞུང་མང་པོ་གསུངས། བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་མཁན་པོ་འཆྙི་མེད་རྙིག་འཛིན་དེའྙི་མཁན་པོར་བསོས། ས་ཡོས་ལོར་མྙི་ཉག་ཀུན་བཟང་ཆོས་གགས་ཀྙི་སྤོད་འཇུག་འགེལ་བའྙི་ཆོས་ཁྙིད་གནང་། སོན་པ་ལྷ་བབས་ཀྙི་དུས་ཆེན་ལ་ལེགས་ཚོགས་ཆར་འབེབས་གྙིང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དབུ་བཙུགས། སྐུ་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་འདུས་པ་ཁྙི་ལྔ་ལྷག་ལ་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་གནང་ངོ་།།
ལགས་འབྲུག་ལོར་སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་བསྩལ་ཏེ་སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་
སྙིང་པོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་བསྩལ། ཆུ་ལུག་ལ་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་པའྙི་ལུགས་ཀྙི་བསན་བཅོས་དང་། ཆོས་ཉྙིད་རྣམ་འབྱེད་འགེལ་བ་དང་། མྙི་ཕམ་གྱྙི་རྒྱུད་བའྙི་འགེལ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པའྙི་རྒྱུད་བའྙི་འགེལ་བ་རྣམས་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་། ལོ་དེའྙི་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་གྱྙི་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཆེན་པོའྙི་སབས་སུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའྙི་རྒྱུ་བཞྙིའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་བ་ནྙི་གསུང་གྙི་ཐ་མར་གྱུར་ཏོ།།
མྙི་ཉག་རབ་སྒང་དུ་ཞྙིང་སྒྲུབ་ལན་གཉྙིས་དང་། མགོ་ལོག་ཏུ་ལན་གཉྙིས་དང་། གསེར་
ར་སོད་སྨད་དང་། ར་ཆུ་ཁ་སོགས་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞྙི་སྒང་དྲུག་གྙི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ལ་ཞབས་ཀྙིས་མ་བཅག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཕེབས་ཏེ་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་མཛད་ཅྙིང་། དབང་ཆོས་ཀྙི་བདུད་རྙི་བསྩལ་བ་གངས་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་གྙི་ཧང་ཧེ་དང་། ཀྲྙི་ཅང་དང་། ནན་ཉྙིན་དང་། ཧའན་ཞྙིས་དང་། ཧུ་པེ་དང་། ཡུན་ནན་དང་། ཀེས་ཀྲུའུ་དང་། ཀང་ཀྲུའུ་དང་། ཁྲུང་ཆྙིན་དང་། ཐེན་ཅྙིན་དང་། ཁྙིན་ཏུའུ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོར་ཕེབས་ཏེ་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལམ་དང་། ལམ་གྱྙི་རེན་དང་། ལམ་གྱྙི་འབས་བུ་དང་། ཐར་བ་དང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

127

ཐར་བའྙི་རེན་དང་། ཐར་བའྙི་རྒྱུ་དང་། ཐར་བའྙི་ས་བོན་ལ་བཀོད་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་བོ་ཡུལ་ལས་འགོངས་པ་གནང་བས་སྙིགས་མའྙི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སླར་ཡང་འཇྙིག་རེན་དུ་ཕེབས་པ་ལྟ་བུའྙི་མཛད་པ་སྤོས་པ་ནྙི་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་སུས་ཀང་འགན་དུ་མེད་དོ།།སྐུ་སྲྙིང་མ་མེ་སྒོན་སྐུ་གཤེགས་པའྙི་རེས་ནས་རེ་ཁོང་ལའང་སྙུན་གཞྙི་ངེས་མེད་ཅྙིག་
གྙིས་བསྙུངས་ནས་ཡུན་རྙིང་ལུས། དེ་ནས་སྐུ་ལྡེམ་པའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་ཁྙིན་ཏུའུ་རུ་སྨན་ཁང་ལ་ཕེབས། སྙིང་བཤའ་བཅོས་བགྱྙིས་པའྙི་མོད་ལ་སྐུའྙི་སྙུང་བབ་ཇེ་ལྙི་རུ་སོང་། སློབ་ཚོགས་ལ་འཕྲུལ་སད་ཀྙི་ལམ་ནས། རང་ཚུགས་མ་འཆོར། གཞན་སེམས་མ་དཀྲུག། ཅེས་པའྙི་ཞལ་གདམས་ཀྙི་ཐ་མ་དེ་གནང་འཕྲལ་དགུང་གངས་དོན་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་ལུག་ལོའྙི་མགོ་ཟླ་བའྙི་དཀར་ཕོགས་

རོགས་པ་གསུམ་པ་སེ་སྤྙི་ལོ་2003ལོར་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་དབྱྙིངས་སུ་སོམས་པར་འཇུག་པའྙི་
ཚུལ་བསན་པའོ།།
དཔད་པ་གསུམ་གྱྙིས་དག་ཅྙིང་། དྲུག་བལ་གསུམ་ལྡན་གྱྙི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་བཀྲ་
བའྙི་ལྗགས་རོམ་ལེགས་པར་བཤད་པ་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྙི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནྙི་གེགས་བམ་གསུམ་བཞུགས་ལ། ཞལ་སློབ་ལ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་དང་། ཇོ་ནང་བ་དང་། རྒྱ་བོན་སོགས་གངས་ཀྙིས་བགང་བ་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཞྙིང་། ར་སློབ་ཀྙི་གཙོ་བོ་ནྙི་མདོ་མང་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་དང་། ཕག་ཚའྙི་མཁན་པོ་བརོན་འགྲུས་གགས་པ་དང་། གནུབས་ཟུར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་སྒེག་པའྙི་རོ་རེ་དང་།
མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་དང་། འགོ་དོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་། མཁན་ཆེན་བ་མ་ཟབ་གསང་དང་། རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་མྙི་ཉག་མཁན་ཆེན་གུ་རུ་དང་། རྨེ་བའྙི་མཁན་པོ་འཆྙི་མེད་རྙིག་འཛིན་དང་། མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཉག་རོང་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁམས་དང་། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་བཟང་ ྙིཔོ་དང་། རྨེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཤུག་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་ལུང་རོགས་སོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའྙི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞྙིང་བསན་པ་ལ་མཛད་རེས་བ་ན་མཐོ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་ཤྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

128

ཏུ་མང་ངོ་།།

དར་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་དགྱེ་ལྱེགས།

བསན་པ་ལ་ཕག་རེས་འགན་ཟླ་དང་བལ་བ་དར་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་
དགེ་ལེགས་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕག་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་སེ་སྤྙི་ལོ་
1935ལོར་མགོ་ལོག་བར་བཞྙིའྙི་གྱང་རའྙི་སྤང་ལུང་དུ་ཡབ་སོག་སྤྲུལ་པདྨ་དགའ་བའྙི་རོ་རེ་དང་།
ཡུམ་གསའ་བཟའ་ངག་ལྷ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། ཁ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྙིམས་དར་རྒྱས་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་ཀུན་དགའ་དགེ་ལེགས་ཞེས་གསོལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤོད་མའྙི་སྒོ་ནས་བྱྙིན་རླབས་གནང་ཞྙིང་། བཞུགས་གདན་དཀར་པོ་དང་རེན་གསུམ་གྱྙི་གནང་སྐྱེས་བཅས་བ་མ་ཆོས་པ་ཞྙིག་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ལུང་བསན། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཡབ་རེ་སོག་སྤྲུལ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ནཱ་རོ་མཁའ་སྤོད་མའྙི་བྱྙིན་རླབས་དང་། དྲྙིལ་ལུགས་བདེ་མཆོག་གྙི་དབང་དང་། ཤུག་སྒང་གཏེར་ཆེན་པདྨ་འདུས་རལ་གྱྙི་གཏེར་བྱོན་གཤྙིན་རེའྙི་སོར་དང་། དཔའ་བོ་ནུས་ལྡན་རོ་རེའྙི་གཏེར་གསར་ར་མགྙིན་དམར་པོའྙི་སོར་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་བཅས་གསན།
དགུང་གངས་ལྔ་པར་འཛམ་ཐང་འཛོང་བོའྙི་སྐྱབས་མགོན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་
བྱས་ཀང་ཡབ་ཀྙིས་མ་གནང་། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མ་ལས་རང་གཏེར་པོད་ཉྙི་ཤུའྙི་སོར་དང་། བདུད་འཇོམ་སྣང་སྦྱོང་གྙི་ཁྙིད་སོགས་གསན། དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཚོགས་ཞུགས་མཛད། སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེའྙི་ཞབས་ལ་
གཏུགས་ཏེ་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྙི་གསུང་ཐོར་བུ་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་དང་། ཀོང་གསལ་གུ་དྲག་ཡེ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། མགར་ཀོང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཕུར་པ་གཞོམ་མེད་རོ་རེ་འབྙིང་པོའྙི་ལུང་བཅས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

129

གསན།

དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་དར་ཐང་བཤད་གྲྭར་གདོང་ངེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་
དཀོན་མཆོག་ལས་མཁས་འཇུག་དང་། བཤེས་སྤྙིང་དང་། སྤོད་འཇུག་བཅས་དང་། ཨ་སྐུང་མཁན་ཆེན་བོ་བཟང་རོ་རེ་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། ལོ་ཆེན་སོམ་གསུམ་ཊྙི་ཀ་དང་། རྒྱ་ངག་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་དཔལ་ལྡན་ལས་མྙི་ཕམ་གསུང་སྤོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་དང་། དབུ་མའྙི་ལྟ་ཁྙིད་སོར་བཅས་གསན། བར་སབས་ཤྙིག་ལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་རེ་ཉྙིད་སྐུ་མདུན་དུ་བོས་ཏེ་ཕག་ཕྲེང་ནང་
གྙི་བཅུ་ཚད་དང་། བྱྙིས་པ་ཁུར་བོ་ཅན་མང་པོའྙི་གཟུགས་རྙིས་ཅན་གྱྙི་དཀར་ཡོལ་ཆེན་པོ་གཉྙིས་ཀྙི་གནང་སྐྱེས་དང་། ཕག་ཡྙིག་གྙི་ངོས་སུ་ཁོང་ནྙི་བདག་གྙི་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་ཞྙིག་ཡྙིན་པས་སུ་ཞྙིག་གྙིས་འདྙི་ལ་ཁ་མགོན་དང་སོང་གོགས་བྱེད་ན་བདག་ལ་རོགས་བྱས་པ་དང་ཁྱད་
མེད་སོགས་བྙིས་ཡོད་པའྙི་ཕག་ཡྙིག་ཁྱད་པར་བ་བཅས་གནང་སེ་ཁྱོད་ཀྙི་ཆོས་མགོ་ནས་ལེགས་ཡོད་པས་རང་ཉྙིད་ཀྙི་བསམ་པས་གར་ཁྱབ་དང་རོག་པས་གར་ནོན་དུ་སོང་ལ། མ་འོངས་པར་རང་གྙི་མེ་ཏོག་ཕོག་པའྙི་ལྷ་སལ་དར་ཐང་དགོན་པ་འདྙི་མ་བརེད་ཅེས་སོགས་གདུལ་བྱ་གཞན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའྙི་ལུང་བསན་དང་བསླབ་བྱ་མང་པོ་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོ་མཛད། མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷྙི་ལས་ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་གྙི་ཁྙིད་དང་། འཛི་རོང་བ་མ་མཆོག་
ལྡན་ལས་སྔོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞྙི་སེམས་ཁྙིད་སོར་དང་། སྒེ་བོས་དབོན་པོ་པདྨ་བསམ་གྲུབ་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། སྔོན་འགོ་དང་དངོས་གཞྙིའྙི་སེམས་ཁྙིད་དང་། པུ་རུ་བ་མ་ཀུས་ཀུས་སམ་ཀུན་བཟང་རོ་རེ་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། ཨ་འཛོམ་ལུགས་ཀྙི་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་ཉམས་ཁྙིད་སན་བརྒྱུད་བཅས་གསན། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པར་གྙིང་བ་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་རྙིག་འདུས་ར་དབང་རྒྱལ་ཐབས་སྤྙི་བླུག་དང་། བ་སྒྲུབ་ཐྙིག་ལེའྙི་རྒྱ་ཅན་དང་། འོད་དཔག་མེད་མྱུར་ལམ་གྱྙི་དབང་དང་། ཆགས་མེད་བདེ་སྨོན་གྱྙི་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་དང་། ཁ་གྙིང་མཁན་ཆེན་སལ་བཟང་དབང་ཕྱུག་ལས་མཁན་པོ་ཡོན་དགའྙི་ཡོན་ཏན་མཛོད་འགེལ་སོགས་གསན།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

130

འདྙི་སབས་ཙམ་དུ་གྙིང་བ་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་རེ་འདྙི་ལ་ཁྱེད་ཀྙི་འགོ་དོན་ནུབ་ཕོགས་སུ་

ཡོད་ཅེས་མ་འོངས་སྔོན་གཟྙིགས་ཀྙི་ལུང་བསན་གནང་། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པར་ཁམས་ཕོགས་སུ་ཕེབས། དང་པོ་ཀཿཐོག་དགོན་དུ་ཕེབས། དེར་སེ་ནང་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་བསན་འཛིན་ཀཿཐོག་དགོན་པའྙི་མགོན་བར་བཞུགས་ཡོད་པའྙི་སར་བཞུགས། དེ་ནས་ཞེ་ཆེན་དུ་ཕེབས། ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་དྲྙི་མེད་ལེགས་པའྙི་བོ་གོས་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། སྤྙི་མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་དང་། སེམས་སེ་ཨ་དོན་བཅོ་བརྒྱད་དེ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་སོར་བཅས་དང་། དུས་འཁོར་འགེལ་ཆེན་དང་། མྙི་ཕམ་གསུང་རྒྱུད་ལུགས་འཇམ་དཔལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་ཁྙིད་སོགས་རོགས་ཆེན་སེམས་ཁྙིད་སོར་དང་། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་ཀྙི་གསུང་འབུམ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་བཅས་གསན།
མཁན་པོ་གང་ཤར་ལས་སྤོད་འཇུག་ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་གྱྙི་
གསུང་སྤྙི་མདོ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་འགེལ་ཆེན་གཟྙི་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་གྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། འབར་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་ཟུར་ལུགས་གསང་སྙིང་འགེལ་བ་མཆྙིམས་ཕུ་མའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། མགོ་ཚ་མཁན་ཆེན་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་ལས་བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་དང་། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་དྲུག་པ་སྣང་མཛད་གྲུབ་པའྙི་རོ་རེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་དང་། གེ་སར་སྲོག་
གཏད་བཅས་གསན། ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའྙི་གཤྙིན་རེའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་མཁན་པོ་ལྷ་སྒང་ངམ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བོ་ལྡན་གྱྙི་སྐུ་གདུང་དམར་གདུང་དུ་བཞུགས་པའྙི་དྲུང་ནས་ཆོས་དབྱྙིངས་
མཛོད་ཀྙི་ལུང་རྒྱུན་བངས།
རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ཁྙིད་ལུང་གསུམ་
དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་དང་། བ་སྒྲུབ་ཐྙིག་ལེའྙི་རྒྱ་ཅན་དང་། ཀོང་སྙིང་ར་གསུམ་དང་། མཆོག་གྙིང་ཐུགས་སྒྲུབ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་དང་། མཁྱེན་བརེའྙི་མཁའ་འགོ་གསང་འདུས་དང་། སན་བརྒྱུད་ཕུར་པ་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་རྒྱུད་ལུགས་ཕུར་པ་དང་། མཆོག་གྙིང་གསང་ཏྙིག་ཕུར་པ་དང་། མ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

131

ཅྙིག་གཅོད་ཀྙི་སོར་དང་། སྣར་ཐང་བརྒྱ་ར་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་རྙི་བརྒྱ་ར་དང་། ལམ་འབས་སོར་དང་། ཇོ་ནང་ལུགས་ཀྙི་དུས་འཁོར་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། རོང་སར་མཁྱེན་བརེའྙི་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་གྱྙི་དབང་དང་། དེའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་གསལ་སྒོན་དང་། མཁྱེན་བརེའྙི་སྐུ་གསུམ་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། ར་རྒྱུད་བརག་གཉྙིས་དང་། ཀཻ་རོ་རེ་དང་། ཚར་ལུགས་རོ་རེ་འཇྙིགས་བྱེད་དང་། གདུགས་དཀར་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། ཕུར་པ་འབུམ་ནག་དང་། ཀོང་སྤྲུལ་ཕུར་འགེལ་དང་། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་ཀྙི་ཕུར་པའྙི་རྣམ་བཤད་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་དང་། རོ་གྲུབ་གསུང་གསང་སྙིང་མཛོད་ལྡེ་དང་། ཚར་ཆེན་ལུགས་ཀྙི་མཁའ་སྤོད་མའྙི་སན་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། རོགས་ཆེན་ཉམས་ཁྙིད་དང་དམར་ཁྙིད་ཀྙི་སོར་

སོགས་ཟབ་ཁྙིད་མང་དུ་གསན། རེ་དེ་ལས་དབུ་མའྙི་ལུགས་སམ་ཟབ་མོ་ལྟ་བའྙི་སྲོལ་དང་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་སྤོད་པའྙི་སྲོལ་གྱྙི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་བསླབ་སོམ་བཞེས་པས། མཚན་འཕྲྙིན་ལས་སྣང་བ་ཞེས་གསོལ། སེམས་ཕོགས་རོགས་ཆེན་སོར་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པར་མཛད། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་སྔོན་འགོ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། སྙིང་
ཐྙིག་ར་རླུང་སན་བརྒྱུད་མ་དང་། རོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་ཆ་ཚང་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། ཀོང་སྙིང་ཡབ་ཀ་དང་ཡུམ་ཀའྙི་དབང་ལུང་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བའྙི་ལམ་རྙིམ་འགེལ་བ་དང་། མཁན་པོ་གཞན་དགའྙི་གསང་འགེལ་དང་། མུན་སེལ་སོར་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། རང་གོལ་སོར་གསུམ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་དང་། རྙིན་ཆེན་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཆོས་ཐོར་བུའྙི་སོར་དང་། ཁེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་གསན།

ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ལས་བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་
གྱྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་ལས་མཁས་པ་ཤྲྙི་རྒྱལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

132

པོའྙི་ཁྱད་ཆོས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་སེམས་ཁྙིད་དང་། པོད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་འོད་དཔག་མེད་ཀྙི་དབང་དང་། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། མངོན་རོགས་རྒྱན་འགེལ་མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་ར་འགེལ་དང་། ཆགས་མེད་བདེ་སྨོན་དང་། གསང་འགེལ་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་དང་། རོ་གྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མའྙི་བསྐྱེད་རོགས་ཟྙིན་བྙིས་དང་། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན།
དགུང་གངས་ཉེར་བཞྙི་པ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་ཀུན་མཁྱེན་བོད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་མཉམ་དུ་དབུས་
ཕོགས་སུ་ཕེབས། འབྙི་གུང་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་རྙིག་གོལ་ལས་ཡོན་ཏན་མཛོད་འགེལ་དང་། འབྙི་གུང་དགོངས་གཅྙིག་དང་། འབྙི་གུང་བསན་སྙིང་དང་། ཆོས་གགས་སོམ་གསུམ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། སྐྱེ་རྒུ་མཁན་ཆེན་ངག་དགའ་ལས་ནཱ་རོ་མཁའ་སྤོད་མའྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། ཀཻ་རོར་རྒྱུད་དབང་དང་། ལམ་དབང་དང་། ས་སྐྱའྙི་རྒྱུད་སེ་སྤྙིའྙི་རྣམ་བཞག་དང་། ལྗོན་ཤྙིང་ཆེན་མོ་དང་། ར་རྒྱུད་བརག་གཉྙིས་འགེལ་བ་དང་། ལམ་འབས་སྲས་དོད་མ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། མཁན་ཆེན་གཞན་དགའྙི་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་མཆན་འགེལ་ཆ་ཚང་གྙི་ཁྙིད་ལུང་བཅས་གསན། སྨྙིན་གྙིང་གཅུང་རྙིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་མེད་ངག་དབང་ཆོས་གགས་ལས་གསང་སྙིང་ཁྙིད་ལུང་སོགས་དང་། ཁམས་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ལས་རོང་ཟོམ་པདྨ་མཁའ་འགོའྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་སོགས་གསན།
དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་དང་། འདོད་འཇོའྙི་བུམ་
བཟང་དང་། རེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། གསང་སྙིང་འགེལ་བ་རྒྱལ་པོ་ཛཿའྙི་གསང་འགེལ་ལམ་རྣམ་བཀོད་དང་། བྙི་མའྙི་ཐུགས་ཐྙིག་དང་། རོང་ཟོམ་དཀོན་མཆོག་འགེལ་དང་། སྒེག་པའྙི་རོ་རེའྙི་འགེལ་བ་སར་ཁབ་མ་དང་། ལོ་ཆེན་གྱྙི་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལོ་ཆེན་རྙིན་རྣམ་གྱྙི་ནོར་བུའྙི་སྒོན་མེ་དང་། ཀརྨ་རྙིན་ཆེན་དར་རྒྱས་ཀྙི་གསང་སྙིང་འགེལ་བ་དང་། རོང་ཟོམ་གྱྙི་མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་གྙི་འགེལ་བ་དང་། ཀོང་སྤྲུལ་མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་གྙི་འགེལ་བ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། མྙི་ཕམ་སྔགས་ཀྙི་བེའུ་བུམ་དགོས་འདོད་ཀུན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

133

འབྱུང་དང་། སངས་རྒྱས་སྲས་གཅག་གྙི་རྒྱུད་དང་། གནུབས་ཆེན་ ྙི གྱྙི་བསམ་གཏན་མག་གྙི་སྒྙི ན་མེ་ ོརྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་བཅས་གསན། སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེའམ་ཚེ་དབང་མཆོག་གྲུབ་ལས་མཆོག་གྙིང་རོགས་ཆེན་སེ་གསུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་དང་། མཆོག་གྙིང་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཐྙིག་གྙི་དབང་ལུང་དང་། ཆོས་སྐྱོང་དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་གཏད་རྒྱ་བཅས་དང་། རོགས་ཆེན་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་གྱྙི་ལུང་བཅས་དང་། འཁྲུལ་ཞྙིག་ལྡེའུ་ཞག་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་

རོགས་ཆེན་ཡང་ཏྙི་ནག་པོའྙི་ཆོས་སོར་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་ལུང་གསུམ་དང་། ཁུ་ནུ་བ་མ་བསན་
འཛིན་རྒྱལ་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོམ་དང་། སྐྱབས་འགོ་དང་། སན་ངག་མེ་ལོང་མའྙི་ཁྙིད་སོགས་དང་། རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་པདྨ་ཚེ་དབང་ལས་འཇམ་དཔལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སྨོན་ལམ་གྱྙི་ལུང་དང་ཁྙིད་གསན།
གཞན་ཡང་། རོ་ཁ་ཚེ་མཚམས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་དང་། རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཐུབ་
བསན་སན་གགས་དང་། བཱ་ཐུར་མཁན་པོ་ཐུབ་དགའ་འམ་ཐུབ་བསན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་བཀའ་གཏེར་མན་ངག་རྒྱ་མཚོའྙི་མཛོད་འཛིན་དུ་གྱུར།
རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་གནས་ཆེན་
རྣམས་སུ་མཇལ་བསོར་མཛད། ཕྙིར་བོད་དུ་ཕེབས་བཞེད་ཀྙིས་འབྲུག་ཡུལ་བར་ཏུ་བྱོན་ཀང་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་སླར་རྒྱ་གར་དུ་ཆྙིབས་ཁ་བསྒྱུར། ཝ་རཱ་ན་སྙིའྙི་མཐོ་རྙིམ་སློབ་གྲྭར་ལེགས་སྦྱར་དང་། ཧྙིནྡྷུ་དང་། དབྱྙིན་ཇྙིའྙི་སད་ཡྙིག་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤྙིང་། དེར་བོད་རྙིག་པའྙི་དགེ་རྒན་
གྱྙི་ཁུར་བཞེས། སློབ་མཐར་ཕྙིན་རེས་ཨ་རྙིར་ཕེབས་ཤྙིང་པདྨ་གྙིང་དུ་གདན་ས་མཛད། རྙིང་མའྙི་ཆོས་ཚོགས་གསར་དུ་བཙུགས། ཆུ་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1973 ལོར་ཁམས་བདུད་འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ཆོས་ཚོགས་སུ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་དབང་ལུང་འགའ་རེ་གནང་བསྐུལ་དང་།
རབ་གནས་བྱྙིན་རླབས་ཞུས་ཤྙིང་འབུལ་བ་སམ་ཆེན་ཕུལ། ལྷ་རྙིས་བྙིས་ཆ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་ཞྙིབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

134

གཟྙིགས་དང་ཕག་ནས་འཐོར་རོ།།
ཤྙིང་སག་ལོའྙི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་ས་སྐྱ་ཁྙི་འཛིན་ཆེན་མོ་ཕེབས་ནས་རབ་གནས་དང་
བྱྙིན་རླབས་བསྩལ། ལོ་དེའྙི་སོན་དུས་སུ་རྙིང་མའྙི་སློབ་ཚོགས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྒོམ་ཁྙིད་
གནང་། ཤྙིང་ཡོས་ལོར་པདྨ་གྙིང་དུ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་བཅུ་དྲུག་པ་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ་གདན་དྲངས་ནས་རབ་གནས་དང་། ཞྭ་ནག་བསྒོན་པ་དང་ཆོས་འབེལ་གནང་བར་བསྐུལ། འབུལ་བ་ཡང་མྙི་དམན་པ་ཕུལ། ཀརྨ་པས་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བའྙི་བསྐུལ་མ་གནང་། ལོ་དེར་ཆོས་འཁོར་སྒྲུབ་ཁང་ཞེས་པ་སློབ་མ་དག་དང་ཉེ་འཁོར་སོད་དམངས་ལ་བསྩལ་བའྙི་སྒེར་ཆོས་སྒྲུབ་པའྙི་དབེན་གནས་སྒྲུབ་
ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་གྲུབ། རབ་འབྱམས་པ་གྷུན་ཐེར་ཕེབས། དེ་སོགས་མྙིང་གགས་ཅན་གྱྙི་སྐུ་མགོན་རྣམས་དང་རྙིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་རྣམས་ཀྙིས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བལྟམས་པའྙི་དུས་སོན་

གྱྙི་ཡོ་ལང་སེལ་བས་སྐུ་མགོན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་མཛད་སྒོར་ཞུགས་ཤྙིང་སློབ་ཚོགས་དང་བཅས་
པས་གསོལ་སོན་སྣེ་ལེན་བྱས་ཤྙིང་། སྒོམ་ཁང་དུ་གེང་མོལ་ཡུན་རྙིང་མཛད་དོ།།
མེ་འབྲུག་ལོར་ཆོས་པར་ཁང་གྙི་དཔེ་ཆའྙི་སྒྙིག་སྦྱོར་དང་། བཟོ་བཀོད་དང་། སྤྙིན་སྦྱར་
དང་། པར་རྙིས་དང་། ཐུམ་གསོལ་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་བགྱྙི་བ་རྣམས་སྔར་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་། དྙིལ་མགོའྙི་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་གདན་དྲངས་ཏེ་པདྨ་གྙིང་དུ་ཁོང་གྙིས་དབུ་བཞུགས་དང་། དར་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གྙིས་རྔ་རྡུང་བ་མཛད་ནས་རོ་རེ་ཕུར་བའྙི་སྒྲུབ་པ་
གསུངས། ཨོ་ཌྙི་ཡཱ་ན་ལྷ་ཁང་གྙི་གནས་སུ་སྦྱྙིན་སྲེག་གྙི་ཆོ་ག་མཛད་དོ།།
སྔ་ཕྙིར་དྙིལ་མཁྱེན་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་། ས་སྐྱ་ཁྙི་འཛིན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རྙིས་མེད་
ཀྙི་བ་ཆེན་དུ་མ་རྙིང་མའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་གསུང་བསྐུལ་དང་། ས་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1979ལོར་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་༧ རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གདན་དྲངས་ཏེ་ཨོ་ཌྙི་ཡཱ་ནའྙི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྙི་ས་གཞྙིར་བྱྙིན་རླབས་དང་ས་ཆོག་སོགས་གནང་བསྐུལ་མཛད། ཁོང་གྙིས་ཞུ་བསྐུལ་ལྟར་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོས་པདྨ་གྙིང་རྙིང་མའྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་དབང་ཆོས་འབེལ་དང་། བཀའ་སློབ་དང་། གསུང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

135

གེང་མང་པོ་གནང་ངོ་།།
ལོ་དེར་ཨོ་ཌྙི་ཡཱ་ནའྙི་ཉེ་འགམ་དུ་གསེར་གྱྙི་མཆོད་རེན་རྙིགས་ངོས་སུ་བཟང་སྡུད་
འཇམ་གསུམ་འབུར་དོད་དུ་བརོས་པའྙི་རེན་ཁྱད་པར་བ་དེ་བཞེངས་བའྙི་དབུ་བརམས། དེ་ནས་ཁ་ལྙི་ཧྥོར་ནེ་ཡ་(california)ཞེས་པའྙི་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའྙི་འགམ་དུ་ཨོ་ཌྙི་ཡཱ་ན་སེ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་བཀོད་པ་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། གསེར་གྱྙི་མཆོད་རེན་ཆེན་མོ་དང་། རོ་རེའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། ཕོ་བང་ཙིནྡ་མ་ཎྙིའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། ཨོ་ཌྙི་ཡཱ་ནའྙི་ཆོས་པར་ཁང་སོགས་རེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། ཕྙི་གྙིང་གྙི་སློབ་ཚོགས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར་ཞྙིང་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་པ་ཡངས་པོར་བསྐྱངས། དགུང་གངས་ཞེ་དགུ་པ་ཆུ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1983 ལོ་དང་། མེ་སག་ལོ་དང་། རབ་རྒྱན་ས་
འབྲུག་ལོ་སེ་སྔ་ཕྙི་ལན་གསུམ་དུ་ཡབ་གཞྙིས་མགོ་ལོག་ཕོགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས། སྐྱབས་རེ་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་ཀྙིས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དང་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེའྙི་སྐུ་གདུང་གསར་བཞེངས་ལ་ཤོག་སྒོར་དང་།
གསེར་གྱྙི་ལག་གདུབ་དང་། རོ་རེ་ཕ་ལམ་དུ་མ་དང་། རྙིན་པོ་ཆེ་སྤུག་དང་། བྱྙི་རྙི་སོགས་ཕག་རས་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་གོགས་དན་གནང་།
རང་དགོན་དར་ཐང་གྙི་ཡུལ་དགོན་གཉྙིས་ཀར་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་ཨ་རྙི་ནས་བསྐྲུན་པའྙི་
བརྒྱད་སོང་པའྙི་ལག་འཁོར་ཉྙིས་སོང་ལྷག་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་དང་། ཀོང་ཆེན་གསུང་འབུམ་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་དང་། བསན་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེ་སེ་དགེའྙི་མ་ཕྙི་སོར་བཞག་བྱས་པའྙི་དེབ་སྤུས་ལེགས་པོད་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞྙི་ཅན་ཚར་གངས་ཁ་ཤས་སོགས་གསུང་རབ་མང་པོའྙི་ཆོས་སྦྱྙིན་མཛད། ཁང་སར་སག་ལུང་དགོན་དང་། རྔ་བའྙི་སེ་དགོན་པ་སོགས་སུ་གདན་ཞུས་ལྟར་བྱོན་ཏེ་རེན་གསུམ་དུ་མའྙི་གནང་སྐྱེས་བསྩལ། རྒྱ་ནག་རྙི་བོ་རེ་ལྔ་དང་། གང་ཆེན་འགྱྙིང་རྙི་སོགས་སུ་གནས་མཇལ་མཛད་ཅྙིང་སླར་ཨ་རྙིར་ཕེབས།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

136

རབ་རྒྱན་ས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1989 ལོ་ནས་འཕགས་ཡུལ་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་འགྱུར་སྨོན་ལམ་
ཆེན་མོའྙི་ཆོས་ཚོགས་གསར་འཛུགས་ཀྙི་སྦྱྙིན་བདག་ཆེན་མོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཤྙིང་། ཆོས་ཚོགས་ཀྙི་གཏོང་སྒོར་ཧྙིན་སྒོར་ཐེར་འབུམ་དུ་མ་གནང་། ད་ལྟའྙི་བར་དུ་ལོ་རེ་བཞྙིན་སྨོན་ལམ་ལ་ཕེབས་པའྙི་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་རོར་དྲྙིལ་དང་། ལག་འཁོར་སྣ་ཚོགས་དང་། རྒྱུད་བཅུ་བདུན་སོགས་པོད་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་གྙི་གཟུངས་འཇུག་ཅན་གྱྙི་ས་ཚཱ་ཆུང་ངུ་ངོ་མཚར་བ་དང་། སྐུ་རྙིང་བྱྙིན་རླབས་ཅན་དག་ལས་འདྲ་བཤུས་བྱས་པའྙི་སོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
དང་། སྒོལ་མའྙི་སྐུ་བརན་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གཟུངས་འཇུག་ཅན་དང་། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་སྐུ་བརན་བྱྙིན་ཅན་དང་། སྐུ་པར་བྱྙིན་ཅན་སོགས་ཆོས་འབེལ་གྱྙི་ཕག་འགྱེད་སྣ་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་རྙིས་མེད་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གེགས་བམ་མཐའ་ཡས་པའྙི་ཆོས་སྦྱྙིན་གནང་། དགུང་གངས་དྲུག་ཅུ་པ་ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོར་གོང་ས་བཅུ་བཞྙི་བ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྙི་ཚེམས་གདུང་གྙི་མདུན་ནས་སླར་ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅྙིང་། འགོ་དོན་མཐར་ཕྙིན་པའྙི་སྨོན་ལམ་མཛད།
སྔ་ཕྙི་ཀུན་ཏུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ལ་མ་འཛེམ་པར་ཐང་ག་དང་། གསུང་རབ་དཔེ་རྙིང་
བྱྙིན་ཅན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྡུ་སྒྙིག་དང་། ཉར་ཚགས་དང་། པར་སྐྲུན་གྱྙི་སྐུ་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས་ཤྙིང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀོང་རྣམ་གཉྙིས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་དང་། འཇུ་མྙི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྙིག་འཛིན་འཇྙིགས་མེད་གྙིང་པ་དང་། དགེ་རེ་པཎ་ཆེན་འགྱུར་མེད་ཚེ་དབང་མཆོག་གྲུབ་དང་། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྙི་གསུང་འབུམ་སོགས་གསུང་འབུམ་སོར་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྙི་དགོངས་འགེལ་སྣ་ཚོགས་པའྙི་གཙོའྙི་གསུང་རབ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་བཀའ་གཏེར་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རོགས་པའྙི་དེབ་ཆེན་སྤུས་ལེགས་སོར་

ཚོ་བཅུའྙི་བདག་ཉྙིད་ཅན་གྱྙི་མ་ཕྙི་རྣམས་སོར་བཞག་གྙིས་ཕོགས་གཅྙིག་ཏུ་བསྒྙིགས་པ་སྔ་འགྱུར་
ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་ཆོས་པར་ཁང་གྙིས་པར་དུ་བསྐྲུན་པའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གསུང་རབ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

137

རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་ཕྲག་ཁག་ལ་ཆོས་སྦྱྙིན་དུ་སེལ་བཞྙིན་ཡོད་ལ། ཕལ་མོ་ཆེ་གནས་མཆོག་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་འགྱུར་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཐེངས་སོ་སོར་ས་སྐྱ་དང་། དགེ་ལུགས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རྙིང་མ་དང་། ཇོ་ནང་སོགས་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་དགོན་སེ་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་། རྙི་ཁོད་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། སེ་སྣོད་འཛིན་པའྙི་མཁན་སྤྲུལ་སྐྱེས་ཆེན་སྒེར་པ་བཅས་ལ་ཆོས་སྦྱྙིན་དུ་བསྩལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་དང་། འབས་ལྗོངས་དང་། བོད་ཡུལ་དང་། བལ་བོ་དང་། འབྲུག་ཡུལ་དང་། ནུབ་ཕོགས་ཀྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་སོགས་གོ་ལ་འདྙིའྙི་སེང་གྙི་གྙིང་ཆེན་པོ་དྲུག་གྙི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། དགོན་སེ་དང་། སྒེར་ཁྱྙིམ་དང་། ཆོས་ཁང་སོགས་རྙིས་མེད་ཀྙི་ཆོས་སེ་དང་ཡུལ་གྲུ་ཕལ་ཆེ་བར་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའྙི་ཆོས་སྦྱྙིན་དང་། ཐ་ན་ཡུལ་གྲུ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེལ་བའྙི་རླངས་འཁོར་གྱྙི་ག་དང་གྲུ་ག་སོགས་ཀང་རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་གཏོང་བར་མཛད་དོ།།
གཞན་ཡང་། ཝ་རཱ་ཎ་སྙིའྙི་དགེ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་། ལུམྦྙི་ནྙིའྙི་ས་སྐྱ་སྨོན་ལམ་
ཆེན་མོ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྙི་སྦྱྙིན་བདག་དང་། ཐེ་ལན་ཊྙི་དང་། འབར་མ་དང་། སྙིང་ག་ལའྙི་གྙིང་སོགས་སུའང་སྨོན་ལམ་གསར་འཛུག་གྙི་སྦྱྙིན་བདག་མཛད། གནས་མཆོག་རོ་རེ་གདན་གྱྙི་མཆོད་རེན་ཆེན་མོའྙི་གསེར་ཏོག་ལ་གསེར་གསོལ་ཞྙིང་། བལ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའྙི་འཕགས་པ་ཤྙིང་ཀུན་གྱྙི་མཆོད་རེན་ཞྙིག་གསོ་མཛད།
ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་གནས་མཆོག་ཝ་རཱ་ཎ་སྙི་རུ་བོད་ཡུལ་བདེ་བའྙི་སྨོན་ལམ་གསར་དུ་
བཙུགས། སྔ་ཕྙིར་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྙི་དགོན་སེ་དང་དབུལ་འབངས་ལ་རོགས་སྐྱོར་གནང་། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2015 ལོའྙི་བལ་ཡུལ་ས་འགུལ་ཆེན་པོའྙི་དུས་སུ་བལ་བོའྙི་མྙི་འབངས་ལ་གོས་དང་། ཟས་རྙིགས་དང་། སོད་གུར་དང་། སྨན་རས་ལ་སོགས་པའྙི་རོགས་སྐྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ཞྙིང་ཐ་ན་ས་འགུལ་གྱྙི་རྨས་པའྙི་ཁྱྙི་དང་། མ་ཧེ་དང་། རྭ་ལུག་དང་། བ་གང་དང་། ར་བོང་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྨན་གྱྙི་རོགས་སྐྱོར་མཛད་དོ།།
ལོ་དེར་ཡེ་ཤེས་སེའྙི་ཆོས་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན་པའྙི་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཡྙིད་བཞྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

138

ནོར་བུ་པོད་གངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅན་སྤུས་ལེགས་ཀྙི་ཡྙིག་ཕུད་དེ་སྐྱབས་རེ་ལྷ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མས་དར་ཐང་དུ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་བསྩལ་དུས་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེར་ཕུལ། ཕོགས་སོ་སོའྙི་དགོན་སེ་རྣམས་སུ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་ཆོས་སྦྱྙིན་བ་ན་མེད་པ་མཛད་དོ།།
རྒྱུ་ལྙི་དང་དངུལ་ལས་གྲུབ་ཅྙིང་ངོས་སུ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་
བརྒྱད་པ་དང་། བཟང་སྤོད་སྨོན་ལམ་དང་། ལས་སྒྙིབ་རྒྱུན་གཅོད་ཀྙི་གཟུངས་སྔགས་དང་། དབྱངས་གསལ་དང་རེན་རྙིང་ལ་སོགས་པ་འབུར་དོད་དུ་བརོས་པའྙི་ཅོང་ཆེན་པོ་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་
བཞེངས་ཏེ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། འབར་མ། རྒྱ་ནག། བོད་ཀྙི་དར་ཐང་དགོན་སོགས་ཀྙིས་གཙོའྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའྙི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་གནང་ངོ་།།
རེ་འདྙི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་ཤྙིང་ཉམས་རོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བ་མངའ་ལ།
སྔ་འགྱུར་བ་གཅྙིག་པུ་ཙམ་མ་ཡྙིན་པར་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ཡོངས་ལ་ཞབས་འདེགས་བོའྙི་ར་བ་ལས་འདས་པ་བསྒྲུབས་པའྙི་བསན་པའྙི་སྦྱྙིན་བདག་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཀང་ཡྙིན་ནོ། །རེ་འདྙིའྙི་གསུང་ཆོས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པ་བོད་ཡུལ་དུ་མངའ་བདག་ཆོས་རྒྱལ་ཁྙི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དང་ཐོག་མར་མཇལ་སབས་ཀྙི་མཛད་ཚུལ་ངོ་མཚར་ཅན་གྱྙི་སོར་དང་། སྤྲུལ་པའྙི་རེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་སོ་སོའྙི་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཤེས་རྙིག་གྙི་རྣམ་བཤད་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའྙི་རྣམ་ཐར་དང་། སྐྱེས་རབས་སོར་སོགས་དབྱྙིན་ཡྙིག་གྙི་སེང་དུ་ཡོད་པའྙི་པོ་ཏྙི་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་ལ། དེང་སབས་བསན་འགོར་གཅྙིག་ཏུ་སྨན་པའྙི་རྣམ་དཀར་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་ནུབ་ཕོགས་ཨ་རྙིའྙི་ཡུལ་གྱྙི་གདན་ས་པདྨ་གྙིང་དུ་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཆོས་བདུན་གྱྙི་ངོ་བོར་
བརན་ཅྙིང་བཞུགས་པའོ།།

གང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་།

འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

139

དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1936ལ་ཡབ་གདོང་སེ་ཚེ་དབང་རྙིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྣག་རྒྱུད་དམར་ལྷ་བཟའ་པད་ཆོས་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་མཚན་དཔེའྙི་གཟུགས་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱེས་ནས་ཞག་ཤས་ཀྙི་རེས་སུ་སོ་བོ་གཏེར་སོན་དཔལ་ལྡན་བ་མའྙི་མདུན་དུ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པས། འོ་བྱྙིས་པ་འདྙི་སུ་ཡྙིན་ངས་ངོ་ཤེས་འདུག་ཀང་ད་ལྟ་མྙི་ཟེར། མྙིང་ལ་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་ལྡན་ཐོགས་ཤྙིག་གསུངས་ཏེ་མཚན་དེ་ཉྙིད་གསོལ།
དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་
ངོས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བ་ལགས་འབྲུག་ལོར། དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དགོན་དུ་ཕེབས་པ་དང་མཇལ། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལགས་སྦྲུལ་ལོར་སེ་དགེ་དགོན་ཆེན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་ལས་སྐྱབས་སོམ་བཞེས་ཤྙིང་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། མཚན་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་བཟང་དུ་གསོལ། ཚེ་དབང་གནང་ཞྙིང་དབུ་ཞྭ་དང་ན་བཟའ་གསོལ། ལོ་དེར་དཔལ་ཡུལ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ། གྱང་ར་བ་མ་ཚེ་འབུམ་ལས་ཀོག་སློབ་པའྙི་དབུ་བཟུང་། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1942ལ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། ཀརྨ་
ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། གནས་གཞོ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་མཉམ་དུ་གསེར་ ྙིཁྙིར་མངའ་གསོལ་ཏེ་ཁྙི་སོན་རྒྱས་སྤོས་མཛད། ཆུ་ལུག་ལོར་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་ཆ་ཚང་ཟླ་དྲུག་དང་། མཁན་པོ་བོ་གོས་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལུང་བཅས་གསན། གཏེར་མཛོད་ཀྙི་མངའ་དབང་རྙིན་ཆེན་ཕྲེང་བའྙི་སབས་སུ་དེ་རྙིང་དབང་འདྙི་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་བསྐུར་གསུངས་ནས། ཁྙི་མཐོན་པོར་ན་བཟའ་གོས་བཟང་གསོལ་ནས་མངའ་དབང་བསྐུར། ལོ་དེར་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་མནོས། མཚན་ཐུབ་བསན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་གསོལ། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱའྙི་སོར་དང་། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙི་གསུང་དྲྙི་མེད་རྣམ་
གཉྙིས་དང་། གཟའ་ཡུམ་སོར་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡང་རེ་དེ་ལས་གསན་ཏོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

140

མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་ལས་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་རྒྱུན་གྱྙི་
དབང་ལུང་ཁྙིད་བཅས་དང་། གདམས་ངག་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། ཀ་དམ་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་ཕུར་གསུམ་དང་། རོར་གྙིང་གཏེར་ཁ་བ་མ་ཀུན་འདུས་དང་། ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་རྒྱས་འབྙིང་བསྡུས་གསུམ་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་ལུང་བཅས་གསན། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་དགོངས་འདུས་སྒྲུབ་དབང་དང་། རཏྣའྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་རྒྱས་པ་དང་། གཉལ་བ་བདེ་ལེགས་པའྙི་མདོ་དབང་རྙིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལྟར་གྱྙི་འདུས་མདོའྙི་དབང་དང་། སངས་གྙིང་པདྨ་བཀའ་ཐང་དང་། ཤེལ་བག་བཀའ་ཐང་གྙི་ལུང་བཅས་གསན།
དགུང་ལོ་བཅུ་བ་ནས་བཟུང་། ཀོག་སྦྱོང་བའྙི་ཞར་ལ་བ་མ་དབང་ལྡན་དང་། བ་མ་ཚེ་
རྙིང་རྣམ་གཉྙིས་ལས། ཡྙིག་རྙིས་དང་། ཞྙི་ཁོ་དང་། ཚེ་ཆོག །ཕུར་པ། སེང་གདོང་། དགོངས་འདུས། ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ། དོང་སྤྲུགས་པདྨའྙི་རྒྱ་ལྡན། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ། ཉན་རང་དཀྙིལ་ཆོག་སོགས་ཀྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་ཞབ་པར་བསླབས། གཞན་ཡང་བྱང་འྙི དྲེན་པ་བ་མ་ཚེ་རང་དང་། ཉྙི ན་ྙིམོ་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་། རྙིག་ཚེ་དབང་དང་། དཔེ་མགོན་བསམ་དང་། ཚེ་སྤྲུག་བ་མ་དང་། ཨ་ཇག་པདྨ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྙི་མདུན་ནས་ཀང་སྔ་ཕྙིར་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། དགོངས་འདུས་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། ཕུར་སྒྲུབ་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་དང་། གསང་འདུས་རྙིལ་བུ་བུམ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྙི་ཕག་ལེན་རྙིགས་ཐ་ན་གཏོར་མདོས་ཡན་མཐའ་ཆོད་པར་སྦྱངས།
ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་གྲུབ་དབང་གོང་མའྙི་ཞལ་རྒྱུན་ལྟར་དབང་བསྐུར་ལུགས་
དང་། བཀའ་མའྙི་སྦྱྙིན་སྲེག་ལག་ལེན་རྣམས་བསླབས། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དར་ཐང་ལ་ཕེབས་ནས་བགང་བྱ་བཞྙིར་བཞུགས་པ་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཚོགས་དབུར་མྙི་ཕེབས་པའྙི་དུས་སུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་གྙི་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། བཀའ་མའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། གདུང་མཆོད་རྣམས་ཀྙི་རོ་རེ་རྒྱལ་པོའྙི་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་སོགས་ཡོད་དོ་ཅོག་གྙི་བྱ་བ་རྣམས་མཛད། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་དགོས་གསུངས་པ་བཞྙིན་ཁོང་གྙིས་དེ་ལྟར་བཅའ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

141

རྡུང་འབུད་གསུམ། གར་ཐྙིག་དབྱངས་གསུམ། འདོན་ར་ཕག་ལེན་མཐའ་དག་བྱང་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་སྦྱངས་པས། ད་ལྟ་དཔལ་ཡུལ་བའ་འྙི ཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཕག་བཞེས་ཀ་ཆུ་བོའྙི་ཁུངས་ཉག་གཅྙི ག་ྙིཏུ་གྱུར་ཅང་། ཁོང་ཉྙི ད་ཀྙི ས་ྙི ཀང་སྐུ་གཞོན་པའ་དུས་ནས་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་འཕགས་བོད་གཉྙི ས་ཀྙིྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་དགོན་སེ་དུ་མར་མཛུབ་ཁྙིད་ཕག་བསར་མཛད་པས་ཆོས་རྒྱུད་འདྙིའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་ཀྙི་ཐད་ལ་ཁོང་ཉྙིད་མཛད་རེས་དང་བཀའ་དྲྙིན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེའོ།།
དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་ར་འཆམ་སྦྱངས་ཤྙིང་རུ་ལུ་འབུམ་ཐེར་
བསགས། དེ་ནས་བཟུང་བགང་བྱ་དྲུག་གྙི་རྙིང་ལ་ར་འཆམ་གྱྙི་འཆམ་དཔོན་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅྙིག་ནས་རོང་ནང་རེར་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་གཟྙིམ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ། རོང་ནང་གྙི་ནང་ནུབ་རྒྱུན་གྱྙི་བསང་གསོལ་དང་། དུས་མཆོད་བསང་གསོ་སོགས་དང་། ཉྙི་ལྡོག་དང་། ཉྙི་མ་བསྡུ་བཀྲམ་དང་། ཀྙི་ཀང་དང་། འཇྙིགས་བྱེད་དང་། ར་མགྙིན་དང་། མགོན་པོ་སོགས་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་མང་པོ་གསུངས་པས་ཕག་ལེན་དང་ཀོག་ཆོད་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།།དགུང་ལོ་བཅུ་བཞྙི་པ་ས་གང་ལོར་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་ལས་
སྤོད་འཇུག་མཆན་འགེལ་དང་། དངུལ་ཆུ་ཐོགས་མེད་ཀྙི་འགེལ་བ་དང་། ས་བཟང་འགེལ་ཆེན་དང་། སྤོད་འཇུག་ལེའུ་བཞྙི་མ་དང་། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཤེར་འགེལ་དང་། དབུ་མ་ར་ཤེས་མཆན་འགེལ་དང་། རོད་བཟློག་དང་། ཞྙིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དང་། སོང་ཉྙིད་བདུན་ཅུ་བ་དང་། རྙིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་ཀྙི་མཆན་འགེལ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའྙི་མཆན་འགེལ་དང་། རྨ་བྱ་བྱང་བརོན་གྱྙི་འགེལ་བ་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་བཞྙི་བརྒྱ་པའྙི་འགེལ་བ་དང་། རེད་མདའ་བའྙི་འགེལ་བ་དང་། གོ་རམས་པའྙི་དབུ་མའྙི་སྤྙི་དོན་དང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའྙི་སོང་ཐུན་དང་། དོན་རྣམ་ངེས་དང་། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས་མྙི་ཕམ་གྱྙི་འགེལ་བ་བཅས་གསན་བསམ་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས། ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ལས་ཀང་སོམ་གསུམ་དཔག་བསམ་སེ་མ་དང་། རྒྱུད་བའྙི་འགེལ་པ་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། དེའྙི་འགེལ་པ་མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་གྱྙི་གསུང་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

142

བསྐྱེད་རྙིམ་འོག་མྙིན་བགོད་པའྙི་ཐེམ་སས་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་གནང་བས་

རྣམ་དཔོད་ལེགས་པའྙི་ཚད་དུ་བསྔགས།
དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པ་ལགས་ཡོས་ལོར་བར་གོ་རྙི་ཁོད་དུ་རྨུགས་སངས་ཚེ་རྙིང་བ་
མའམ་མཁས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྙི་ནག་རྙིས་བརྒྱ་འབོར་ཆེ་འབྙིང་ཆུང་གསུམ་ཚང་བ་དང་། དགེ་རེའྙི་རྙིས་གཞུང་དང་། བཻ་དཀར་གྱྙི་ཉེར་མཁོ་མང་པོ་དང་། གཟབ་གཤར་གྱྙི་ཡྙིག་བྙིས་དང་། སུམ་རགས་དག་ཡྙིག་དང་། སེབ་སྦྱོར་དང་། སན་ངག་མེ་ལོང་མ་མྙི་ཕམ་འགེལ་བ་དང་བོད་མཁས་པའྙི་འགེལ་བའྙི་སྦྲགས་ཁྙིད་ལ་སྦྱངས། དཔེ་བརོད་དང་། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་བསོད་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ་ཞྙིག་ཀང་བརམས། ཕྙིས་སུ་སྨོ་ཤུལ་དུ་མཁན་པོ་ཡེ་གེ་ལས་དཀར་རྙིས་ལྔ་བསྡུས་དང་། གཟའ་ལྔ་དང་། དུས་གཟེར་སོགས་ཆ་ཚང་སྦྱངས། མཁན་པོ་དེ་ལས་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་གྱྙི་ལྗགས་ཁྙིད་ཀང་གསན། སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་འགྱུར་མེད་ལས་ཀང་དགེ་རེའྙི་ནག་རྙིས་སྦྱངས་སོ།།
གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་
མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། གནམ་ཆོས་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་ལྟར་ཟླ་ཆོས་དང་། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམས་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས་པས་རས་རྐང་ཐུབ་ཅྙིང་། གང་བའྙི་རེག་བྱ་མྙི་ཚོར་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱྙི་ཤྙིང་བེ་ལོ་རྣམས་སམ་པ་དང་། འབྲུ་སྣ་དང་གསེར་སྐྱེམས་མཆོད་ཤུལ་རྣམས་དང་། ལམ་ཁའྙི་རྩྭ་སམ་ཤུལ་དུ་མྱུ་གུ་ལྗང་གུ་རྙིང་པོ་དང་རྩྭ་སྔོན་སྐྱེས་པ་བྱུང་ངོ་།།
བར་གོར་ཚེ་སྤྲུག་བ་མའྙི་མདུན་ནས་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་ཀྙི་གདངས་དང་ཕག་ལེན་
དང་། དངོས་གྲུབ་རོལ་མཚོའྙི་གདངས་དང་། ཡུམ་ཀ་སེང་གདོང་དང་ལོཀ་ཏྲྙི་ཕ་ལའྙི་གཏོར་ཟློག་གྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་སྦྱངས། མཁར་ཆུང་ཨ་བོ་ལས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས་མཁས་པ་མྙི་བཞྙིའྙི་ལུགས་ཀྙི་གཏོར་ཟློག་ཕག་ལེན་དང་། བ་མ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། སྙིང་ཐྙིག་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་པའྙི་ལག་ལེན་གདངས་ར་དང་། སྨྙིན་གྙིང་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། ཁོ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

143

རོལ་ལག་ལེན་དང་། རོར་སེམས་མངོན་དགའྙི་ཞྙིང་སྦྱོང་གྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་བྱང་བར་སྦྱངས། འཆམ་དཔོན་རྣམས་ལས་སྒྲུབ་མཆོད་ཁོ་འཆམ་དང་། ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་ཚོགས་ལས་དང་། མཚན་བརྒྱད་ཀྙི་འཆམ་དང་། ཌཱ་ཀྙི་དང་། ཀུན་ཐུབ་རྒྱལ་མོ་དང་། ལྷག་མའྙི་འཆམ་སོགས་སྦྱངས་སོ།།
སྙིང་ཐྙིག་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྒོ་ནས་བདུད་རྙི་སྨན་སྒྲུབ་ཀྙི་ལག་ལེན་དང་འབུད་
རྡུང་དཀྲོལ་གསུམ་རྣམས་ཀང་བསླབས་ནས་ཟྙིན་བྙིས་མཛད། དཔལ་ཡུལ་དགོན་དུ་བ་མ་ཚེ་རྙིང་ངམ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་ཀྙི་ལག་ལེན་རྣམས་སྦྱངས་ཏེ་བཅའ་གཞྙིའྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། སེ་ཚེ་ནོར་མདུན་དུ་གཤྙིན་རེ་ཚང་ཟློག་གྙི་ཕག་ལེན་ཆ་ཚང་སྦྱངས་ཏེ་ཟྙིན་བྙིས་ཀང་མཛད་དོ།།
ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད་ལས། འཇྙིགས་གྙིང་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་།
དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོའྙི་བཀའ་འབུམ་དང་། ཆགས་མེད་ཨ་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་ལུང་བཅས་གསན། ཧོར་ཤུལ་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་བརེའྙི་བོ་གོས་སམ་ནུས་ལྡན་ལས་ཉྙིད་ཀྙི་མདོ་འགེལ་དང་།
གནུབས་ཆེན་གསུང་གྙི་འགེལ་ཆེན་མུན་པའྙི་གོ་ཆ་དང་། ཀཿདམ་པའྙི་གསུང་འདུས་མདོའྙི་སོར་ཆ་ཚང་དང་། གཙང་སོན་པའྙི་མཆན་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏོ། །འདྙི་དུས་གོང་སྨོས་ལྟར་ཕྙི་ལྔ་སེ་བཟང་པོ་དང་། ནང་དམ་པའྙི་རྙིགས་ཅན་དྲྭ་མ་ལྔ་དང་། གསང་བ་རྒྱལ་བ་རྙིགས་ལྔའྙི་
འཁོར་གྱྙི་མཚོན་བྱེད་ཀྙི་གངས་ཀྙི་ཡ་གྱལ་གཅྙིག་ནྙི་རེ་ཁོང་ཉྙིད་ལགས་སོ།།
དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་ལས་གསང་འགེལ་སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ་དང་།
ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་ར་འགེལ་བཅས་གསན། དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་པ་ཤྙིང་ར་ལོར་སྨྙིན་གྙིང་གཅུང་རྙིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་མེད་ངག་དབང་ཆོས་གགས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་འགྱེད་གནང་། རར་སེམས་ཀོ་དབང་རྒྱས་པ་གནང་བ་གསན། ལོ་དེར་དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་རྙི ན་པོ་ ྙིཆེའྙི་ཡང་སྲྙིད་སོ་སྨད་ལྙི་ཡུ་ཚང་དུ་འཁྲུངས་པ་དེ་དཔལ་སྤུངས་སུ་གདན་ཞུས་ལ་དཔལ་སྤུངས་
དབོན་རྒན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་སྙི་ཏུའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཀྙི་ཁྙི་སོན་གྱྙི་འབེལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

144

གཏམ་འབྙི་དགོས་པར་བསྐུལ་བས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱྙི་འབེལ་གཏམ་བྙིས་ཏེ་ཕུལ། དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུ་པ་ལ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་ཕེབས་པའྙི་སྐྱེལ་མ་མཛད་དེ་གོ་
འཇོ་བསམ་གྲུབ་དགོན་བར་དུ་བྱོན། ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་གོ་འཇོ་གན་ཆུང་གཟྙིག་སྤྲུལ་དཔོན་ཚང་དུ་འཁྲུངས་པའྙི་སར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲུས་དང་ན་བཟའ་གསོལ། གན་ཆུང་དཔོན་ཚང་ལ་གཡང་སྐྱབས་གསུངས། ཡང་སྲྙིད་དེ་སྦ་དགོན་དུ་ཁྙི་གསོལ་སོན་མོ་མཛད། སྦ་དགོན་སྤྲུལ་སྐུ་གུ་རུ་ལས་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་དག་སྣང་གོ་ལོད་ཀྙི་དབང་ལུང་གསན། བསམ་གྲུབ་རྙི་ཁོད་དུ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་བརྒྱད་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྨན་སྒྲུབ་བཙུགས། མཁན་པོ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ལ་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་སན་བརྒྱུད་སྙིང་གྙི་རྒྱ་ཅན་སུ་ལའང་སོན་མ་མོང་བར་སྐུ་སེད་དུ་འབལ་མེད་བཅྙིངས་པ་ཞྙིག་འདུག་པའྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན།
གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་གསུང་སྤོད་འཇུག་ཤེར་ལེའྙི་འགེལ་ཆུང་གྙི་ཁྙིད་ལུང་ཡང་
གསན། སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་པོད་ཀྙི་དབང་དང་བཀའ་གཏེར་བསོར་བཅས་མང་པོ་གསན།
དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུ་པ་དེར་ཁོང་གྙི་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མ་ལུང་རོགས་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་རོ་
རེ་ཆོས་སྐྱོང་རལ་ལམ་བོ་གོས་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས། སྔོན་འགོ་
སེམས་སྦྱོང་བདུན་གྱྙི་དོན་ཁྙིད་དང་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཟྙིན་བྙིས་བཅས་སྦྲགས་ནས་བོ་སྦྱོང་ཞག་བརྒྱའྙི་ཁྙིད་རྙིམ་རྣམས་གནང་བ་གསན། འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་གནང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་རྒྱས་འབྙིང་བསྡུས་པ་ཆ་ཚང་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་དང་། ཆགས་མེད་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་ཁྙིད་དང་། ཀོང་སྙིང་གཏེར་པོད་དབང་ལུང་དང་བཅས་པ་དང་། བསྐྱེད་རྙིམ་འོག་མྙིན་བགོད་པའྙི་ཐེམ་སས་དང་། དཔལ་ཆེན་ཞལ་ལུང་དང་། ཡོ་ག་གསུམ་གྱྙི་སྤྙི་ཆྙིངས་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བསྐྱེད་རྙིམ་དཀའ་འགེལ་དང་། སྲོག་སོམ་གཟེར་བཞྙི་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་གཞུང་བདེ་སོང་རླུང་གྙི་རོགས་རྙིམ་དང་། གཏེར་གཞུང་གཏུམ་མོའྙི་རྣམ་བཤད་དང་། ཐབས་ལམ་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལུང་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

145

དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན།
ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སན་བརྒྱུད་ཀུན་གྱྙི་གནད་འདུས་པའྙི་ཁེགས་ཆོད་ཟྙིན་བྙིས་
སན་བརྒྱུད་ཆུ་བོ་བཅུད་འདུས་དང་། དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་གསུང་ཁེགས་ཆོད་ཟྙིན་བྙིས་དང་། སན་བརྒྱུད་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཊྙིཀ་དང་། གཉྙིས་ཀའྙི་ཡང་ཡྙིག་འགེལ་བ་དང་། སན་བརྒྱུད་ཉུང་ངུའྙི་སོར་མང་པོ་བཅས་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ཁྙིད་གནང་སེ་འོད་གསལ་རྙིག་པའྙི་རང་ངོ་སྤད་པས་གཉུག་མ་རང་བྱུང་གྙི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོར་སྤོད་དེ་འཁྲུལ་སྣང་དབྱྙིངས་སུ་ཞྙིག། ཞེན་པའྙི་ར་བ་ཆད། གང་སྣང་འོད་གསལ་གྱྙི་རྙིག་པས་རྒྱས་ཐེབས་ཏེ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་གཤེགས་ཤུལ་ཟྙིན། སྨ་ཤུལ་གཡུ་འབྲུག་སྒང་དུ་ཉོ ན་སུམ་ཅུ་ཙམ་ལ་སྙིང་ཐྙི ག་ྙི ར་རླུང་ག་འཕྲུལ་འཁོར་ཡང་ལེགས་ ྙིཔར་སྦྱངས་པས་ར་མདུད་གོལ་ཞྙིང་རྙིག་པ་བརན་པ་ལ་ཕན་པ་བྱུང་ངོ་།།
ལུང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཉྙིན་ཞྙིག་ཁོང་ལ་གསང་བ་མཛད་དེ་དབང་ཞྙིག་བསྐུར་ནས་ད་
ལན་ཁྱོད་བཅུ་གསུམ་རོ་རེ་འཛིན་པའྙི་ས་ཐོབ་པའྙི་ངེས་དོན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་མངའ་གསོལ་
བ་ཡྙིན་གསུངས་ཏེ། སྐུ་རེན་རྣམ་སྣང་གྙི་སྐུ་ཁྲུ་གང་བ་གཅྙིག་དང་། གསུང་རེན་བཀའ་རྒྱའྙི་སོར་གྱྙི་པོད་གཅྙིག་དང་། ཐུགས་རེན་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ཕག་དྲྙིལ་སྒ་ཐོས་ཚད་ངན་སོང་དུ་མྙི་སྐྱེ་བར་གགས་པའྙི་རོར་དྲྙིལ་མང་འདས་མ་དང་། བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་ཐུགས་
དམ་གྱྙི་རེན་ཤེལ་རོ་དང་། ཕག་ཤྙིང་འཁོར་ལོ་དང་། ཆྙིབས་པ་ར་ཕོ་རབ་ལེགས་ཤྙིག་དང་། དྲེལ་སོགས་དངོས་པོའྙི་རྣམ་གངས་གྱ་ནོམ་པ་བཅུ་གསུམ་གནང་སེ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསན་པ་འཛིན་པའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། བ་མའྙི་ཞལ་ནས་ཡང་གསང་བ་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའྙི་ཞར་ལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གྙི་དཔེ་རྣམས་ལ་ཐ་ན་ལན་བདུན་རེ་ལྟོས། ཉམས་ལེན་གྱྙིས་དང་དཔེ་ཆ་མྙི་ཤེས་པའྙི་སྡུག་བསྔལ་མྙི་དགོས། སྙིང་ཐྙིག་བརྒྱུད་པའྙི་བ་མ་རྣམས་སྦྱངས་པ་ཁོ་ནས་མཁས་པར་གྱུར་པ་མྙིན། སྒོམ་བྱུང་གྙི་ཤེས་རབ་ཀོང་བརོལ་ནས་མཁས་པར་གྱུར་བ་ལགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་བརེ་དང་ཆེ་མཐོང་གནང་ཞྙིང་ཞལ་གདམས་མང་པོ་གནང་། རེ་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་ཀང་ལུང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་རོ་རེ་འཆང་དངོས་མྙི་ཡྙི་རྫུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡྙིན་སམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

146

པའྙི་དག་སྣང་འཁྲུངས་ཤྙིང་། དེ་ལས་བསམ་ཚུལ་གཞན་མེད་པར་གསུངས་སོ།།
ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་ཉྙིད་ཀྙི་གསུང་ཆོས་ཡོད་ཚད་ཀྙི་ལུང་དང་། སྒྱུ་
འཕྲུལ་ལམ་ཆུང་གྙི་ཁྙིད་གསན། རེ་ཨོན་རྙིག་འཛིན་ལས་སན་བརྒྱུད་ཆུང་བ་དང་། བསན་པའྙི་ཉྙི་མའྙི་དངོས་གཞྙིའྙི་ཟྙིན་བྙིས་གཉྙིས་ཀྙི་ཁྙིད་གསན། སྨོ་ཤུལ་དུ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་གདུང་ཤུལ་དུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའྙི་ས་གོན་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་དུ་ཚུད། སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་མོང་། དཔལ་ཡུལ་དགོན་པ་རྨང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཤྙིག་པའྙི་ཤུལ་ས་སོང་དུ་ཀུ་ཤུའྙི་སོང་པོ་སོང་ཕྲག་ལྔ་བཙུགས་སོང་བ་ལ། ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་འབས་
བུའྙི་ཕུང་པོས་ཕྱུག་པར་གྱུར། ཞྙིང་རྨོ་བ་དང་། ཤྙིང་གཅོད་པ་དང་། ལུད་ཁུར་བ་དང་། ཁང་བ་སྐྲུན་པ་ལ་སོགས་པའྙི་སྐུ་ངལ་ཚད་མེད་པ་མོང་བར་གྱུར་ཏོ།།
རེས་སུ་ཡང་དར་བསན་པའྙི་དབུ་རབ་རྒྱལ་ལགས་སྤེལ་ལོར་ཕ་ཡབ་སོ་བོའྙི་བཙོན་ཁང་
ནས་བཙོན་གོལ་བྱུང་ཞྙིང་། གཅུང་བོ་དཀར་དགེས་རྒྱ་གར་ལ་འཁྙིད་རྙིས་འདུག་པ་ལ་ཕ་ཡབ་དང་འཕྲད་དུ་ཕེབས། ལྷ་ས་སོགས་སུ་གནས་སོར་མཛད། ཟླ་བ་གཅྙིག་ལ་སེར་འབས་དང་། ཇོ་ཁང་རྣམས་སུ་མཇལ་ཕག་སྐུ་འགྱེད་དང་། གསེར་ཆབ་ཕུལ། པོ་ཏ་ལའྙི་རེར་ཇོ་བོ་ལོ་ཀྙི་ཤྭ་རའྙི་མདུན་དུ་སྡུག་བསྔལ་རང་གོལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བརྒྱ་དང་སྣང་གསལ་སོང་མཆོད་ཕུལ། ལྷ་སར་སྨྙིན་གྙིང་གཅུང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཞྙི་བར་གཤེགས་པའྙི་ཐུགས་དམ་དཀྲོལ་ཞྙིང་གདུང་མཆོད་ཕུལ། མཁན་པོ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། རྒན་ཟླ་བ་སོགས་ལ་དབང་དང་ཁྙིད་ཀ་སོགས་ཆོས་འབེལ་གནང་། ལགས་བྱ་ལོ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་སྐྱར་བཞེངས་ཀྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། འཁོར་ཁང་དང་། མཆོད་རེན་སོགས་རེན་དང་བརེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེངས། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་པོད་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའྙི་པར་ཤྙིང་བགང་བྱ་དུ་མར་བརོས་ཏེ་གདན་རབས་
དུ་མའྙི་ཡུན་ལ་མ་གྲུབ་པའྙི་ཕག་ལས་རླབས་ཆེན་དེ་གྲུབ་པར་མཛད་དོ།།
རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་རྣམ་གོལ་གྙིང་ལ་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཀྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ལེགས་པར་
ཕག་ཁྙིད་གནང་། དེ་དུས་ཀང་གྲུབ་དབང་གསུམ་པའྙི་མདུན་ནས་གནམ་ཆོས་ཐུགས་གཏེར་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

147

དགོངས་གཏེར་ཐེམ་མེད་སོགས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱབ་རེན་བཅས་དང་། རཏྣའྙི་ཆོས་ཚན་པོད་ཉྙི་ཤུ་
བཞུགས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱབ་རེན་དང་བཅས་པ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་གསུང་འབུམ་པོད་ལྔ་དང་། ཆགས་མེད་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་དང་། གནམ་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་འགེལ་ཆེན་མོ་དང་། གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཁྙིད་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་གསུང་རྙིག་པའྙི་རལ་དབང་བཅས་ལེགས་པར་གསན། ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་རྣམ་ཐར་དང་། སྔོན་འགོའྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་འགེལ་དང་། དབུ་མ་བཞྙི་བརྒྱ་བའྙི་འགེལ་བ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་བསེན་ཡྙིག་ཚན་པ་གཉྙིས་དང་། འདུས་མདོ་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པའྙི་བསེན་ཡྙིག་བཅས་ཀྙི་ལུང་རྣམས་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་གྲྭ་ཚང་ལ་བསྩལ། སྒྲུབ་གྲྭ་བ་ཡོངས་ལ་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་དགོངས་གཏེར་གོ་ལོད་ཀྙི་དབང་གནང་བ་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་པོ་རོགས་ཆེན་དམར་ཁྙིད་གསན་མོང་རྣམས་ལ་སན་བརྒྱུད་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཊྙིཀ་གྙི་
ཁྙིད་ལུང་བཅས་གནང་། བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྙི་འགེལ་བ་ཤྙིང་ར་རྣམ་གཉས་ཀྙི་ལུང་དང་། ྙི སྐྱོར་དཔོན་འགའ་ལ་ནག་རས་ྙི ར་ལྡེལ་ལྔ་བཅུའ་ཁྙི ད་བཅས་གནང་ངོ་།། ྙིདྙིལ་མགོ་མཁྱེན་རེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་། བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེ་དང་། བདུད་
འཇོམ་གདུང་སྲས་འཕྲྙིན་ལས་ནོར་བུ་སོགས་ལས་ཀང་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྙིར་དགོན་པར་ཕེབས་ཐེངས་རྣམས་སུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་དྲུང་ནས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་ཀྙི་དབང་ཆེན་དང་། དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་དབང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་པོད་ཀྙི་དབང་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་རྒྱས་པ་དང་། འཇའ་ཚོན་ཆོས་སོར་གྱྙི་དབང་དང་། གནམ་ཆོས་དབང་སྒྙིག་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏོ།།
ས་འབྲུག་ལོར་བཤད་གྲྭ་ཉམས་གསོས་ཀྙིས་མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་
བཟང་གཉྙིས་ཀྙིས་དཔེ་ཁྙིད་ཀྙི་དབུ་བཙུགས། ལོ་དེར་སྒྲུབ་གྲྭའྙི་ལྷ་ཁང་སྒྲུབ་ཁང་མཐའ་སོར་

ལགས་རྙི་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཞེངས། དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་དོན་ཡོད་རྒྱ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

148

གར་ནས་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའྙི་དྲུང་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད་ལས་དགྱེས་རོར་གྱྙི་
དབང་དང་། ཚ་ཚ་སྒྲུབ་རྒན་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད་ལུང་ཆ་ཚང་གསན། ཀཿཐོག་མཁན་རྒན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་ལས་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་དང་། ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ཐོད་རྒལ་སན་བརྒྱུད་བཀའ་རྒྱ་མ་གསན། ཕར་མཁན་པོ་ལ་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལུང་གནང་། གཞན་ཡང་སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་རེན་བཞེངས་ཆོས་གནང་གྙི་མཛད་པ་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའྙི་བེལ་
ཟྙིང་ཁོད་དུ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དང་། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁམས་སྤྲུལ་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དང་། ཁ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་དགེ་བའྙི་གཉེན་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན།
དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་དུ་མ་དང་། གདན་ས་རྣམ་གྙིང་སོགས་སུ་
སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་ཟྙིན་བྙིས་དང་སྦྲགས་པའྙི་བོ་སྦྱོང་ཞག་བརྒྱའྙི་ཁྙིད་ལན་སོ་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་འགེལ་ཆེན་མོ་ཚར་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་འགེལ་འབྙིང་པོ་ཚར་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཁྙིད་ཆེ་བ་ཚར་གཉྙིས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་རླུང་ལན་དྲུག་དང་། རཏྣའྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་དབང་བཅས་ལན་གཉྙིས་དང་། གནམ་ཆོས་དབང་ཡོངས་རོགས་ལན་བཞྙི་དང་། ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་ཆ་ཚང་ལན་དྲུག་དང་། ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་རྒྱས་པ་ལན་བཅུ་གཉྙིས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་པོད་ལན་ལྔ་དང་། རོང་ཟོམ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་ལན་གསུམ་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་ལན་གཉྙིས་དང་། ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་ལན་གཉྙིས་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ཚར་གཉྙིས་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་འབུམ་དང་། བ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་ལུང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་དབང་ལུང་དང་། མདོ་དབང་ཟུར་ལུགས་བཅས་གནང་སེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བརྒྱུད་པ་ཕྲ་བ་རྨང་ནས་གསོས། གསུང་རབ་པུསྙི་ཀ་གཉྙིས་འབུམ་ལྔ་ཁྙི་ལྔ་སོང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

149

དགུ་བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་བཞེངས་པར་མཛད་དོ།།
མདོར་ན་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སྐུ་སྲོག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའྙི་ཐུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་བཤད་
སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྤོས་པའྙི་མཐའ་བརོད་པའྙི་ཡུལ་ལས་འདས་སོ། །ད་ལྟའང་
བསན་པའྙི་དོན་ཁོ་ནར་ཐུགས་ལས་ཀྙིས་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཏུ་སོན་ཞྙིང་ཞབས་པད་མྙི་འཇྙིགས་གདོང་ལྔའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་བཞྙིན་པའོ།།

མཁན་ཆྱེན་པདྨ་ཤྱེས་རབ།

སེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་ན། རབ་རྒྱལ་མེ་ ྙི བྱྙི་ས་སྤེ་ལོ་1936ལོར་ ྙིཁམས་འཇོ་མདའྙི་རྙི་ཕུ་གོང་གྙི་ཁ་རྒན་ཚང་དུ་ཡབ་རོ་རེ་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ཚེ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་ཕུན་ཚོགས་ཟླ་བར་གསོལ། དགུང་གངས་བརྒྱད་པར་སྐུ་ཡྙི་ཞང་པོ་བ་མ་ཆོས་བཟང་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ཏེ་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་བར་སྤོད་སོར་སྦྱངས། དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་བ་ཙམ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཞང་པོ་ཆོས་བཟང་དང་མཉམ་དུ་ཀོང་པོའྙི་ཕོགས་སུ་

གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས། ལམ་སབས་སུ་ཞང་པོ་དགོངས་པ་རོགས། མཁན་ཆེན་ཉྙིད་ཀྙིས་ལྷ་ལྡན་གྱྙི་ཆོས་གྲྭ་དུ་མར་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། བཀའ་པོད་ལྔའྙི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1953ལོར་ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་དྲྙི་མེད་
ལེགས་པའྙི་བོ་གོས་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། བགང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་ལ་སྐྱབས་རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བའྙི་ཞབས་ཟུང་སྤྙི་བོས་བསེན་ཏེ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བཀུར། ས་ཕག་ལོའྙི་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དྙིལ་མཁྱེན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་སྔ་ཕྙིར་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། སོམ་གསུམ་དཔག་བསམ་སེ་མ་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

150

བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྨན་རྙིས་ཀྙི་སོར་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་དཔྙིས་ཕྙིན་མཛད།ཁམས་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་སོགས་
སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་དང་། ཞྭ་དྙིལ་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་བསླབ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ཤྙིང་གནས་བརན་ཉེ་བ་འཁོར་གྱྙི་རྣམ་ཐར་དྲྙི་མ་མེད་པ་བསྐྱངས།
སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ལས་ཉྙིན་བྱེད་བཟང་པོ་ལས་བྱང་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་
སོར་ཡོངས་རོགས་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ཁོང་གྙི་གསུང་སྒྲུབ་སོར་

རྣམས་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་དབང་དང་། དེའྙི་དོན་ཁྙིད་དང་། ཚིག་བདུན་རྣམ་བཤད་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སྨོན་ལམ་དང་། ར་གསུམ་སྤྙིའྙི་བསེན་དམྙིགས་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་དང་། ཉག་ཕུར་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། སྨོ་ཤུལ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་རོ་རེ་ལས། རོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉྙིད་ངལ་གསོ་དང་། རང་གོལ་སོར་གསུམ་གྱྙི་དོན་ཁྙིད་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། བོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའྙི་བཀའ་ཁྙིད་བཅས་གསན།
ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙི་ཞབས་
རྡུལ་སྤྙི་བོར་བསེན། བགང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་བཞྙི་དང་གཅྙིག་གྙི་ཡུན་ལ་འབལ་མེད་དུ་བསེན་ནས་བཀའ་མ་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་རྒྱུན་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཆོས་བཀའ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས།
དགུང་གངས་སོ་གསུམ་པ་ས་སྤེལ་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁྱེན་
བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་བཀའ་ཕེབས་བཞྙིན་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་བྱོན།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

151

བགང་བྱ་མང་པོར་དགོན་པར་གསར་ཞུགས་ཀྙི་གྲྭ་ཆུང་ཚོར་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་བསླབས་ཤྙིང་། ཆེ་རྙིམ་ཁག་ལ་སྤོད་འཇུག་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོགས་ཀྙི་བཤད་པ་མཛད། རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་མདོ་སྔགས་རྙིག་པའྙི་འབྱུང་གནས་གྙིང་དང་། བཙུན་དགོན་མཚོ་རྒྱལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་གྙི་ཡན་ལག་བཤད་གྲྭ་ཐོས་བསམ་དགའ་བའྙི་ཚལ་གཉྙིས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་གཙོ་བོའྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ། སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། བོ་རགས་དང་། ཚད་མ་དང་། དབུ་མ་དང་། མཛོད་དང་། ཤེར་ཕྙིན་དང་། འདུལ་བ་དང་། གསང་སྙིང་དང་། བསྐྱེད་རྙིམ་རྣམ་བཞག་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་རྙིག་པའྙི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའྙི་བཤད་པ་མཛད་པས་སློབ་མའྙི་གལ་དུ་གཞུང་ལུགས་སྨྲ་བའྙི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་བྱོན།
རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙི་ལོར་གྲུབ་དབང་བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་
ཆོས་གྙིང་དུ་ཕེབས། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭ་མདོ་སྔགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྙིང་གྙི་ལོ་རྙིམ་དགུའྙི་སློབ་ཚན་དང་སྒྙིག་གཞྙི་དག་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་དང་གཅྙིག་གྱུར་མཛད། དེ་གར་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་དཔེ་ཁྙིད་དང་སྒྙིག་ལམ་ལེགས་གཟྙིགས་སོགས་ཀྙིས་འཛིན་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་།
དེ་ནས་སླར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་བལ་ཡུལ་རོང་ནང་དགོན་དུ་སྐྱབས་
རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་བདུད་འཇོམ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་པདྨ་བཞད་པས་གཙོའྙི་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་དུ་མར་སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་ཀྙི་དབང་གསུངས་སབས་མཁན་ཆེན་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས་
དེའྙི་ལྗགས་ལུང་རྣམས་གསུངས། ཡང་ལེ་ཤོད་དཔལ་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་རོ་རེ་ཆོས་གྙིང་དགོན་དུ་སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་ཆོག་དང་། ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་སོགས་ཀྙི་དབང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་དང་། རྙིག་འདུས་བསེན་ཡྙིག་དང་། སྣང་བ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་། བསྐྱེད་རྙིམ་འོག་མྙིན་འགོད་པའྙི་ཐེམ་སས་སོགས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་བསྩལ། སྦྙིར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དང་། དྷ་ས་ཤུག་གསེབ་བཙུན་དགོན་གཉྙིས་ལ་སྔ་རེས་སུ་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་གསུངས།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

152

དགུང་གངས་དོན་གསུམ་པ་ས་བྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2008 ལོ་ནས་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་
ནོར་བུས་སོ་ཐར་གྱྙི་སོམ་རྒྱུན་སེལ་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཡྙི་ཅོད་པན་བསྩལ་བ་ལྟར་སོ་ཐར་གྱྙི་
མཁན་པོ་མཛད་དེ་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་མོ་ཆྙིག་སོང་ལྷག་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་

ཀྙི་སོམ་པ་གནང་། ས་གང་ལོ་ནས་བགང་བྱ་དྲུག་ལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ལས་ཐོག་གྙི་ཚོགས་དཔོན་གཉྙིས་པའྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས། ཤྙིང་ར་ལོར་ཨ་རྙིའྙི་དཔལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་གནམ་ཆོས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་བསྩལ། མེ་བྱ་ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕོགས་ཀོ་ལེ་གྷལ་སག་ཤམ་དགོན་དུ་འདུས་སེ་དང་དད་འབངས་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། ཟབ་ལམ་འཕོ་བའྙི་གདམས་པ་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསུངས།
ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་པདྨ་གྙིང་པའྙི་གདན་ས་འབྲུག་དགེ་ལེགས་ཕུག་འགོ་འདུལ་ཕན་བདེ་གྙིང་
དང་། སག་སད་ལ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་འོད་གསལ་ཆོས་གྙིང་དགོན་གྱྙི་བཤད་གྲྭ་དང་། བདེ་བ་ཐང་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོའྙི་བཤད་གྲྭ་སོགས་འབྲུག་ཡུལ་གྱྙི་དགོན་སེ་མང་པོར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག། འདུས་སེ་རྣམས་ལ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་དང་། འཇམ་དབྱངས་བསོད་པ་སོགས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་བསྩལ་ཅྙིང་། རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་བ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱངས། མཁན་ཆེན་འདྙིའྙི་གསུང་ཆོས་ལ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའྙི་རྣམ་ཐར་དང་། བདེན་གཉྙིས་ཀྙི་རྣམ་
བཞག་དང་། བོ་རྙིགས་དང་། རགས་རྙིགས་དང་། མཚན་ཉྙིད་རྙིག་པ་བོ་ཡྙི་ཉྙིན་བྱེད་དང་། བར་ཤན་འབྱེད་ཀྙི་འགེལ་པ་ཉྙིན་མོའྙི་སྣང་བ་སོགས་གེགས་བམ་དུ་མ་བཞུགས་སོ། །དེང་སབས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་འཛམ་གྙིང་གྙི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བས་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་བཞྙིན་པའོ།།

སག་ལུང་རྒྱལ་སྲས་དབོན་པོ་ཞིང་སྐྱོང་།

འདུལ་འཛིན་དམ་པ་སག་ལུང་སང་སང་རྒྱལ་སྲས་དབོན་པོ་ཞྙིང་སྐྱོང་ནྙི། གསེར་རའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

153

ཁྱུག་ཤུལ་ཁྱུག་གུ་རྒྱལ་གྱྙི་རྙིགས་རུས་ལས་ཆད་པའྙི་སང་སང་ཁྱུག་ཤུལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གགས་པའྙི་འབོག་སེ་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་ཏུ། ཡབ་སང་སང་ཁེ་ལོ་དང་། ཡུམ་སྦྲ་བཟའ་བསོད་མེ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་མེ་མོ་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1937ལོར་གཡག་ཆགས་ཉྙིན་ལྷས་ཞེས་པའྙི་ས་ཆ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། རང་གྙི་ཁུ་བོ་རོགས་ཆེན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་སང་སང་དབོན་པོ་ལྷ་རྣམ་ཞེས་པའྙི་མདུན་དུ་འཁྙིད་པས། ཁུ་བོས་ཁྲུས་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་གནང་། ཅུང་ཞྙིག་མཉམ་བཞག་ལ་བཞུགས་འཕྲལ། བུ་འདྙི་ནྙི་བསམ་བཞྙིན་བསན་འགོའྙི་དོན་ལ་བྱོན་པའྙི་སར་གནས་ཀྙི་སེམས་དཔའ་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་འདྲ་གསུངས་ཏེ། མཚན་ལའང་ཞྙིང་སྔགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོས་བུ་བཞྙིན་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསན་པས་ཞྙིང་སྐྱོང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ།
དེ་ནས་ཁུ་བོ་ལྷ་རྣམ་གྱྙི་མདུན་དུ་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞྙིའྙི་སྦྱོར་ཀོག་ནས་དབུ་བརམས་

ཏེ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་འདོན་ཆ་དག་ལ་སྦྱངས་ཤྙིང་། སག་ལུང་དགོན་པའྙི་ཚོགས་གལ་དུ་ཞུགས། ཐོག་མར་གནམ་ཆོས་སྤྲུལ་སྐུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གཏེར་བྱོན་རྙི་ཆོས་གསུམ་ལོ་གསུམ་གྱྙི་དགུན་ཟླ་རེར་རྙིམ་པར་ཞུ་དགོས་པའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན། སྔ་ལོར་གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་འབྙིང་པོ་ཞུས་ཏེ། འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་དང་འཕོ་ཁྙིད་སྦྱངས་པས་སྤྙི་བོར་ཆུ་བུར་བརོལ་བའྙི་རགས་བྱུང་། ཕྙི་ལོར་གནམ་ཆོས་གཏུམ་མོའྙི་ཁྙིད་བདེ་
དྲོད་རང་འབར་ཞུས་ཏེ་ར་རླུང་འཕྲུལ་འཁོར་སྦྱངས་སབས་ཁོང་གྙི་ཉེ་འཁྙིས་ཀྙི་ཆོས་རའྙི་ཕྙི་ནང་གང་སར་མེ་ཏོག་སེར་ཆེན་བཞད་ཅྙིང་ཁ་བ་བབས་པ་དག་ཀང་ཆུར་ཞུ་བ་སོགས་ཀྙི་རགས་ཁྱད་པར་བ་བྱུང་། དེའྙི་ཕྙི་ལོར་རོགས་པ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་གདམས་པ་ཐོད་རྒལ་འོད་གསལ་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་དབང་དང་ཁྙིད་སྦྱོང་ཚད་ལྡན་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས།
དེ་དུས་སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་བ་གྲྭ་ཕལ་ཆེ་བ་ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་འགོ་སྲོལ་ཡོད་
པས་ཕ་ཡབ་ཀྙིས་ཀང་ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་གྲྭ་ས་ལ་འགོ་བར་བསྐུལ་བ་ལྟར། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས། སྒ་སྦྱོང་དང་། རྨྙི་ལམ། ཁ་ཁང་། མུན་ཁང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

154

ཞྙིང་ཁམས་ལྔ་སྦྱོང་བཅས་ཁྙིད་སྦྱོང་ཚད་ལྡན་བྱས་ནས་ནང་ཆོས་མཐར་ཕྙིན་པ་ན་ཕྙིར་སག་ལུང་དགོན་དུ་བྱོན། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤྙིང་ར་ལོར་ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་གསེར་ཡུལ་རོང་གནས་སུ་བཞུགས་པའྙི་མདུན་དུ་ཕེབས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ཁྙིད་ལོ་གཅྙིག་ཙམ་ལ་གསན་ནས་ཉྙིན་མཚན་བར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་བངས་པས། ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་ཀྙི་ལྟ་བ་རྣལ་མ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས།
གཞན་ཡང་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེའྙི་ཁྙིད་དང་། གསང་འགེལ་ཕོགས་བཅུའྙི་
མུན་སེལ་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། དགེ་ཚུལ་སློང་གྙི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། མཛོད་ཆེན་བདུན་གྱྙི་ལུང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་ལུང་དང་། རྙིག་འདུས་ཀྙི་དབང་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་ཐྙིག་ལེ་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་གྱྙི་སྤྙི་དོན་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྙིན་མཛད། དགུང་གངས་ཉེར་བཞྙི་བ་རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་རླུང་དམར་ཁོད་ནས་ཀང་སྐུ་ཚེགས་ཆེན་པོ་མོང་ཞྙིང་། འཇྙིག་རེན་དོན་མེད་ཀྙི་བྱ་བ་མང་པོ་བཙན་གྱྙིས་བྱེད་དུ་བཅུག། འོན་ཀང་ལོག་ཏུ་ཆུ་སག་ལོར་བག་དམར་གནམ་མཚོ་ཞེས་པའྙི་སར་ཕུག་པ་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེར་མཁན་པོ་སྒེག་རོར་དང་། བ་མ་ཚེ་རྙིག་དང་། ཁོང་གསུམ་པོ་ལོ་གཅྙིག་ཙམ་ལ་མཚམས་སུ་བཞུགས། དེ་རེས་དགུང་གངས་སོ་བདུན་བཞེས་པ་ཆུ་གང་ལོར་རོའྙི་དུང་གཏེར་ཞེས་པའྙི་སར་ཡང་ལོ་གཅྙིག་ཙམ་ལ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་ཡང་མཁན་པོ་སྒེག་རོར་དང་མཉམ་དུ་བ་རུང་ཆོས་སྒར་གྱྙི་ལྷོ་ངོས་སེ་ར་ཞེས་པའྙི་ཉྙིན་སྒང་དུ་
སྐྱབས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་བཞུགས་པའྙི་མདུན་དུ་གསང་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་གངས་ཞེ་གཅྙིག་བཞེས་པ་མེ་སྦྲུལ་ལོར་སྙི་ཁོག་གྙི་ཤེལ་གྙིང་ལུང་མདོ་ནས། སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཨ་སྐྱབས་དང་། ཆུང་ཡོས་དང་། གནུབས་ཟུར་སོགས་ཀྙི་དད་འབངས་རྣམས་ལ་ཉྙིན་བདུན་གྱྙི་ཡུན་ལ་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། མ་ཎྙིའྙི་ཆོས་ཚོགས་ཀྙི་དབུ་འཛིན་གནང་། བ་སེར་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་གནང་ངོ་།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

155

དགུང་གངས་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤྙིང་བྱྙི་ལོར་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགོན་པར་མཁོ་བའྙི་
རོལ་མོ་སོགས་ཁྱུག་ཤུལ་གྱྙིས་བསྐུངས་བདག་བྱས་པ་དག་བསྣམས་ནས་སག་ལུང་དགོན་པར་ཕུལ། དགོན་དེའྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། དགོན་པའྙི་བྱ་བ་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། སྔོན་འགོ་རྣམས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་། ལྷ་འབངས་ལ་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་མ་ཎྙིའྙི་ཆོས་ཚོགས་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའྙི་རྒྱུ་བཞྙི་དང་། སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་རྣམ་ཐར་དང་མ་ཎྙིའྙི་ཕན་ཡོན་སོགས་གསུངས། སག་ལུང་དགོན་པའྙི་རྒྱུན་གྱྙི་དུས་མཆོད་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་མཆོད་ལ་སོགས་པའྙི་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་གྙི་དབུ་བཞུགས་གནང་བ་སོགས་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙིས་བསྐྱངས་པར་མཛད་དོ།།
ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་མདུན་སར་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་དང་།
དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གསན། དགུངས་གངས་ང་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་སྐུ་འཁོར་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་རྙི་བོ་རེ་ལྔར་ཕེབས། ཆོས་རེ་བ་མའྙི་མདུན་ནས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་འགེལ་ལུང་གྙི་གཏེར་མཛོད་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའྙི་གནས་ལུགས་མཛོད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞྙི་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་སེར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་པས་མཛད་པའྙི་རོགས་སོར་གྱྙི་ཆོས་ཚན་དུ་མ་གསན་ཞྙིང་། གནས་མཇལ་དང་། ཕག་མཆོད་རྒྱས་པར་ཕུལ། དགུང་གངས་ང་དྲུག་བཞེས་པ་ཆུ་སྤེལ་ལོའྙི་དབྱར་ཁར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙི་མདུན་ནས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཟླ་གསུམ་ལ་གསན། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས། པད་ཞྭ་དང་ཆོས་གོས་སོགས་གནང་སེ་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ལུང་གཞན་ལ་སེལ་དགོས་པའྙི་གསུང་སྐུལ་གནང་ངོ་།།
ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སག་ལུང་
དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དད་འབངས་ལ་ཆོས་འབེལ་གནང་བར་བསྐུལ་བ་དང་། མདུན་རྙིའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

156

ལབ་རེ་གནས་སོར་དང་གདན་ས་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་སྐུལ་ཞུས་པ་དང་། བ་མ་ཨ་ཁྱུག་རྙིན་པོ་ཆེའམ་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་སག་ལུང་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་། དབང་དང་ཆོས་འབེལ་གནང་བའྙི་སལ་བཟང་གྙི་སྒོ་འཕར་ཕེས། འབྱུང་འགྱུར་གྱྙི་ལེགས་ཉེས་མཁྱེན་པ་དང་། མེ་མྙི་བདོག་བཞྙིན་དུ་བསང་ལ་གོ་བུར་དུ་མེ་སྦར་བ་སོགས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་མཛད་སྤོད་རྣམ་ཐར་
དུ་མ་མངའོ།།
ལགས་འབྲུག་ལོར་བཤད་གྲྭར་གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཆེན་བཙུགས། སྒྲུབ་ཆེན་གྱྙི་ཐེབས་རར་
འབྙི་ལྔ་བཅུ་དང་སྒོར་ཁྙི་འགའ་བཞག། དགུང་གངས་རེ་བདུན་བཞེས་པ་ཆུ་ལུག་ལོ་སེ། སྤྙི་ལོ་ 2003ལོར་ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མས་ཁོང་ལ་སྐུ་གེགས་ཆེ་བས་དམ་མཚམས་སུ་ངེས་པར་བཞུགས་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར། རེ་ཞྙིག་ཁོང་དམ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་ཟླ་གཅྙིག་ཙམ་སོང་རེས་སུ་ཅུང་ཙམ་བསྙུངས་པའྙི་ཚུལ་བསན། དེ་དུས་སྐུ་མདུན་དུ་འོང་བ་དག་མཐོང་ཚེ། སངས་རྒྱས་རན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ ྙི བྱོན་བྱུང་ཞེས་དང་། གཟམ་ཁང་སྙི ང་དུ་བྱ་དང་ ེབྱེའུ་གཟྙིགས་དུས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དག་བསུ་མ་ལ་བྱོན་བྱུང་གསུངས་པ་སོགས་དག་པའྙི་གཟྙིགས་པ་འབའ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་པའྙི་གསུང་མཛད་པ་སྐུ་འཁོར་བ་ཀུན་གྱྙིས་ཐོས། སོམ་བརོན་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་རྒྱ་མཚོས་བརན་
བཞུགས་ཕུལ་བའྙི་ལན་དུ། བསན་འཛིན་གྱྙི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་སར་གྱྙི་ཕྲེང་བའྙི་དབུས་ན་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་བཞྙིན་དུ། མཁྱེན་པའྙི་རལ། བརེ་བའྙི་སྙིང་རེ། ནུས་པའྙི་མཐུ་དང་བྱྙིན་རླབས། ཉམས་དང་རོགས་པ་གང་ལ་ཡང་འགན་དུ་མ་མཆྙིས་པ། ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ཁོང་ནྙི་བདག་གྙི་དུས་རྒྱུན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ས་དང་དབང་བཞྙི་ལེན་ཡུལ་ཡྙིན་པས། བདག་གྙིས་ཅྙིས་ཀང་ཁོང་གྙི་སྔོན་ཆོད་པ་ཞྙིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཏེ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱྙིས་མ་བཞེས། དེ་ནས་ཉྙིན་གསུམ་ཙམ་གྱྙི་རྙིང་ལ་གསུང་ངག་བཅད་མཛད་དེ་བཞུགས། ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་གཉྙིས་ཀྙི་ནམ་ཕེད་བྱྙི་བའྙི་དུས་སུ་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མས་ཐུགས་དམ་བཀྲོལ་ཞྙིང་། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་དུས་སུ་ནམ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

157

མཁའ་གཡའ་དག་ཅྙིང་འཇའ་སྤྙིན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་ཤར་བ་དང་། གདུང་བཞུས་ཟྙིན་རེས་ཀང་གདུང་ཁང་གྙི་སེང་དུ་འཇའ་ཟླུམ་ངོ་མཚར་བ་ཤར་བ་དང་། གདུང་རུས་དང་གདུང་ཐལ་གྱྙི་ཁོད་ནས་རྙིང་བསྲེལ་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཁོང་གྙི་གསུང་ཐོར་བུའྙི་སོར་ལ། ཡག་ཤུལ་བ་མ་བོ་གོས་ཀྙི་རྣམ་ཐར་དང་། སེང་སེང་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་རྣམ་ཐར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྙི་མཛད་རྣམ་ཟན་བྙིྙིས་དང་། དགོན་པའྙི་བཅའ་ཡྙིག་ཟྙིན་བྙིས་དང་། མཆོད་པའྙི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཡོད་པར་འདུག་ཀང་། ད་ལྟ་དངོས་སུ་ལག་སོན་བྱུང་བ་ནྙི་དེ་ལས་རེ་འགའ་ཙམ་ཞྙིག་ལས་མ་མཆྙིས་སོ།།

མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཏིཥྛ།

འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་ལྡན་བོ་གོས་སམ་

མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཏྙིཥྛ་རྙིན་པོ་ཆེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1938ལོར་གཙང་སོད་དུ་ཡབ་འཇང་སྒང་པད་འབྱུང་དང་། ཡུམ་ཨ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བྱམས་སྙིང་རེ་དང་། རེན་ལ་དགའ་བ་སོགས་དམ་པའྙི་རང་གཤྙིས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ། སྐུ་ཤྙིན་ཏུ་ཆུང་བ་གཏམ་ལོབ་ཙམ་ནས་ང་མདོ་མང་དགོན་དུ་འགོ་དགོས་ཞེས་དང་། མདོ་མང་དགོན་བསུ་རུ་འོང་ངེས་ཟེར་བ་དང་། སྐུ་གོང་མའྙི་ཕག་རས་འགའ་ཁོང་གྙི་ཡྙིན་པར་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་སྔོན་གནས་མཁྱེན་པའྙི་ཚུལ་མངའ། དགུང་གངས་བཞྙི་བ་ལ་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། ཁང་གདོང་གཏེར་ཆེན་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། སྒོ་འཛི་གཏེར་སོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་སོགས་དམ་པ་མང་པོས་ཞལ་མཐུན་པར་མདོ་མང་དབོན་པོ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་།
དགུང་གངས་ལྔ་པར་མདོ་མང་དུ་ཁྙིར་བཀོད། ཨ་བ་བདེ་ལེགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསོས་
ཤྙིང་དེ་ཉྙིད་ལས་ཀོག་བསླབས། དགུང་གངས་བཅུ་པར་སོང་དཔོན་མཁན་པོ་དགེ་མཆོག་གམ་

པདྨ་བོ་གོས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

158

དཔལ་ལྡན་བོ་གོས་སུ་གསོལ། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས་འཇམ་དབྱངས་བསོད་པ་གང་བོ་མ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་སྤྙིང་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་བོ་སྦྱོང་དང་། ར་ཤེས་དང་། འཇུག་པ་སེ་དབུ་མའྙི་སོར་དང་། མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཆོས་གགས་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་ར་འཇུག་བཞྙི་གསུམ་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་དགེ་ལེགས་ལས་དབྱར་གནས་ཀྙི་འདོན་ཆ་དང་། ངག་ཆུང་སྔོན་འགོའྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་དང་། སོམ་ཊྙིཀ་དཔག་བསམ་སེ་མ་དང་། འདུལ་ཊྙིཀ་ཟླ་བའྙི་འོད་ཟེར་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་། གསེར་ཡག་གེ་སྒང་དུ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས། སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་ནས་བཟུང་དངོས་གཞྙི་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་བར་རྒྱས་པར་གསན་པ་དང་། བྱ་བལ་བས་ཁྱོད་ཀྙི་སྐུ་གོང་མ་བ་མ་མདོ་ལོས་སྒོམ་སྒོམ་ཟེར་ནས་ཐོས་པ་མ་བགྱྙིས། དེ་ལྟར་བྱ་མྙི་རུང་། ངེས་པར་དུ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་བསླབ་བྱ་བརེ་གཟྙིགས་ཚད་མེད་གནང་ངོ་།།
དེར་མཁན་པོ་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་ལས། མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་དང་། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་
པོའྙི་རྒྱས་ཁྙིད་དང་། ར་མཁན་ཆེན་ཚུལ་བོ་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། བཀའ་འགྱུར་འདུལ་པོད་བཅུ་གསུམ་དང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྙིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་ཤེར་ཕྙིན་སོར་གྱྙི་བཀག་ལུང་དང་། ཀུན་རྙིག་གྙི་དབང་རྣམས་གསན། མདོ་མང་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་པེ་ཤག་པདྨ་ལས། མྙི་ཕམ་ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། རབ་བག་བརྒལ་ལན་གཉྙིས། ངེས་སྒོན། སྤོད་འཇུག་ཀུན་དཔལ་འགེལ་བ། མྙི་ཕམ་གྱྙི་ར་ཤེས་འགེལ་བ། མངོན་རོགས་རྒྱན་འགེལ། རྒྱུད་བའྙི་འགེལ་བ། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་འགེལ་བ། མཛོད་འགེལ། བོད་སྤྲུལ་ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་བཤད། མྙི་ཕམ་པའྙི་རོགས་སོར། ཀོང་ཆེན་པའྙི་མུན་སེལ་སོར་གསུམ། རང་གོལ་སོར་གསུམ། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ། གཡུང་ཊྙིཀ་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་རྣམས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་དང་། བཀའ་འགྱུར་འདུལ་པོད་གསུམ་དང་ཤེར་ཕྙིན་སོར་མ་གཏོགས་པའྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ལུང་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

159

བཅས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་བའྙི་དབང་བཅས་བགང་བྱ་བརྒྱད་ལ་གསན་སྦྱོང་རོ་རུས་ཐུག་པར་མཛད།
གཞན་ཡང་ཝ་ཤུལ་སྐུ་ཆེན་དང་། མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་དམ་པའྙི་སྐྱེས་
ཆེན་མང་པོའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོར་ཐོས་བསམ་བགྱྙིས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་སྔ་རེས་སུ་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་མང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་ལྟ་སྤོད་ལས་མྙི་
འདའ་བར་མཛད། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱྙིའྙི་ལོར་བ་རུང་དུ་ཕེབས་ནས་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལུང་གྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན།
ཤྙིང་གང་ལོ་ནས་མདོ་མང་དགོན་པ་བསྐྱར་བཞེངས་ཀྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྙིས་སྔར་གྱྙི་
དགོན་ཤུལ་དུ་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། དབྱར་གནས་ཀྙི་རྒྱུན་དང་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མར་བསླབ་པ་གནང་སེ་བསན་པ་
རྨང་ནས་གསོས། མེ་སག་ལོར་བ་རུང་ཆོས་སྒར་ཆེན་མོར་མཁན་ཆེན་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ལས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གསན། བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་གསུངས། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་མཁན་ཆེན་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་རྙི་བོ་རེ་ལྔར་ཕེབས་ཏེ་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་སྨོན་བཏབ་ཅྙིང་གནས་གཟྙིགས་མཛད། མདོ་མང་དགོན་དུ་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་ལན་གཉྙིས་དང་།
འདུས་པ་མདོ་དབང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་། རཏྣའྙི་གཏེར་ཆོས། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་གཏེར་གསར་ཆོས་སོར། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། དཔལ་སྤྲུལ་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་སེ་བསན་པ་སེལ་བའྙི་མཛད་པ་བ་ན་མེད་པ་སྤོས། བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུའང་འདུས་པ་མདོའྙི་སྨྙིན་དབང་གནང་། འཇང་སྒང་དགོན་དང་། མདོ་ཆེན་གཡང་ར་དགོན་སོགས་མ་བུ་དགོན་འགར་ཕེབས་ཏེ་རཏྣ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

160

དང་། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གནང་བ་སོགས་གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་
བསྐྱངས། དགུང་གངས་རེ་གཅྙིག་པ་སྤྙི་ལོ་1998ལོ་སེ་རབ་རྒྱན་ས་སག་ལོའྙི་ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།

ཁང་སར་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའི་དབང་ཕྱུག།

འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྐྱབས་རེ་ཁང་སར་རྙིན་པོ་ཆེ་དབོན་སྤྲུལ་
བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ནྙི། བར་བྱང་མུན་སེལ་ནོར་བུའྙི་སྒོན་མེ་ལས། དབང་ཕོགས་ཀེ་ལ་ཤ་ཡྙི་གཏུམ་ཆེན་ཆར༔ གཡུ་སྒའྙི་རོལ་གར་རྙིག་འཛིན་ཤཱསྟྲའྙི་མཚན༔ སྙིང་ཐྙིག་སོར་གསུམ་གཏེར་བཅུད་ཉེར་ལྔར་དབང་༔ ནང་རྒྱུད་སེ་གསུམ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་འདེགས༔ ཞེས་སོགས་འཁྲུལ་མེད་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པ་ལྟར། ཡབ་མགོ་ཏེ་བོ་དང༌། ཡུམ་ལམ་ཁོ་བཟའ་ཐར་བ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ། རབ་རྒྱལ་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1938 ལ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་སྐུ་བལྟམས། ཆུང་མྙིང་ལ་ཚེས་ལེགས་ཞེས་གསོལ་བས་གཅེས་མྙིང་དུ་ཚེས་ལྙི་ཞེས་འབོད།
དགུང་ལོ་ལྔ་བ་ལ། ཁང་སར་ཝ་ནག་བ་མའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་གྱྙི་ཆེད་དུ་བྱྙིས་པ་ལོ་
གསུམ་ནས་དྲུག་བར་གྱྙི་མཚན་ཐོ་རྣམས་ཁང་སར་དཔོན་པོ་པཎ་ཆེན་གྱྙིས་བསྡུས་ཏེ་ཨ་མཆོག་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོའྙི་མདུན་དུ་ཕུལ་ནས་ཐུགས་བརག་ཞུས་ཚེ། ཁོང་གྙིས་དེ་ལས་ཤོག་དྲྙིལ་གཅྙིག་ཕག་ཏུ་བསྣམས། འདྙི་ང་ལ་ཨེ་སྦྱྙིན་ཞེས་གསུངས། དཔོན་པོ་པཎ་ཆེན་གྱྙིས་ཤོག་དྲྙིལ་དེ་ཁ་ཕེས་པ་ན་དམ་པ་འདྙི་ཉྙིད་ཡྙིན་པས། འདྙི་ལ་བདག་པོ་བ་རྒན་དབང་ཤེད་ཅན་རེ་ཡོད་པས་འབུལ་ཐག་མྙི་ཆོད། ཝ་ནག་ཡྙིན་ནམ་ཞུས་པས། ཨ་མཆོག་རྙིན་པོ་ཆེས་སུ་ཡྙིན་མྙི་ཤེས། ང་ལ་སྦྱྙིན་ན་དོན་ཡོད་གསུངས། ཡང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བའྙི་མདུན་དུ་མཚན་ཐོ་བཞག་སེ། འདྙི་ཉྙིད་བ་མ་སུའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན་ཞུས་ཚེ། འདྙི་ནྙི་མགོ་ལོག་གྙི་བ་མ་རལ་བ་ཅན་གྱྙི་སྐྱེ་སྤྲུལ་ཡྙིན་གསུངས་ཏེ། མཚན་ལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ།
མགར་བ་པ་པོ་ཟེར་བས་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

161

རེ་ལ་དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་གང་དུ་འཁྲུངས་བརག་པ་ཞུས་ཚེ། ཁོང་གྙིས་འདྙི་ནས་བྱང་ཕོགས་སུ་ཡབ་ཡུམ་བྱ་ཁྱྙི་ཕག་ལུག་ལོ་བ་དང་། བྱྙིས་པ་སག་ལོ་བ། སྐུ་སོད་དུ་གསལ་བྱེད་ཀྙི་ཡྙི་གེ་ཡོད་པ་ཞྙིག་གཞན་གྱྙི་ངག་ནས་ཐོས་འོང་གསུངས། དེ་བཞྙིན་བཙལ་བས་ཡབ་ཕག་ལོ་བ་དང་། ཡུམ་བྱ་ལོ་བ། སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ་ཁོང་གྙི་དགུང་སྙིང་སག་དང་། དཔུང་བ་གཡས་པར་ཡྙི་གེ་འ་དམར་པོ་མཚལ་གྱྙིས་བྙིས་པ་ལྟ་བུ་རེས་གསལ་རེས་མྙི་གསལ་བའྙི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའྙི་བྱྙིས་པ་ཞྙིག་མཆྙིས་པ་ཁང་སར་དཔོན་པོ་པཎ་ཆེན་གྱྙི་ངག་ནས་གསལ་བོར་ཐོས་པས་རེད། དེ་ནས་ཡང་རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། མགར་བ་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྣམ་
རྒྱལ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་པད་ནག་དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་།
དགུང་གངས་བདུན་པ་ལ་པད་ཡག་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། རོར་དྲྙིལ་དང་། སྦུ་ཚའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་བསེན་གྱྙི་དབུ་ཞྭ་པཎ་ཞྭ་སེར་པོ་ཞྙིག་གྙིས་གཙོའྙི་སྐུ་ཆས་ན་བཟའ་གསོལ་བས་དབུ་ཞྭ་དེ་རེན་འབེལ་ལེགས་ཕོགས་སུ་འགྙིགས། སྐུ་གོང་མའྙི་ཕག་རས་མང་པོ་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་ཡུལ་མྙི་ཀུན་ལ་དབོན་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐྱེ་སྤྲུལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཡྙིན་པའྙི་ཡྙིད་ཆེས་ཀྙི་སྒོ་འཕར་ཕེས།
རེ་འདྙིའྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་ནྙི། དག་བཅོམ་པ་རབ་འབྱོར་གགས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཧྙི་པ། རྒྱལ་མོ་
གཡུ་སྒ་སྙིང་པོ། མ་ཅྙིག་སྲས་མོ་ལ་འདུལ་ཆོས་ཀྙི་སྒོལ་མ། ཚ་ཞང་འདན་མ་བྱང་ཁ། གདོང་བཙན་སྣང་ངུ་ཨ་དཔལ། འཇང་ཕྲུག་གཡུ་ལྷ་ཐོག་འགྱུར། རྒྱལ་སྲས་ནོར་བུ་རེ་རྒྱལ། གྲུབ་ཆེན་གང་ལུང་པ། འཁྲུལ་ཞྙིག་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན། འཇྙིགས་མེད་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ། པད་ནག་དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་རོ་རེ་རྣམས་ཀྙི་སྐྱེ་བའྙི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ངོམ་པར་གཏེར་ལུང་དང་། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སྔོན་གནས་མཁྱེན་པའྙི་གང་ཟག་མང་པོས་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པ་ཡྙིན་ནོ།།
དགུང་གངས་བདུན་པ་ལ་ཡོངས་འཛིན་བ་སྨན་ཀརྨ་བསོད་ནམས་ལས་ཀོག་བསླབས།

དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་འདོན་ར་དབྱངས་དང་རྡུང་ཕག་ལེན་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱས། དགུང་གངས་བཅུ་གཉྙིས་པར་པད་ནག་བ་མ་ཆོས་བའྙི་མདུན་ནས་སྔོན་འགོ་ཆོས་བཅུ་གསན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

162

ཅྙིང་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། གཅོད་ཁྙིད་དང་གཅོད་དབང་བརྒྱ་ར་གསན་ཅྙིང་གཉན་ཁོད་ཆུ་མྙིག་བརྒྱ་རར་ཕེབས་པ་དང་། པད་ནག་དགོན་དུ་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱྙི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་མོར་བཞུགས་ཏེ་བསེན་སྒྲུབ་གནང་། ཨ་སྐྱོང་རྒྱ་དགོན་དུ་
འབོག་དགེ་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཇོ་ནང་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་

དང་། འབོས་སྒང་དགོན་དུ་ཀཿཐོག་རྨོག་སྤྲུལ་འཇྙིག་བལ་ཕོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལས་བདུད་ཀོང་གཏེར་ཁའྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། ཀཿཐོག་ཕག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལས་མདོ་རྒྱུད་སེམས་གསུམ་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། སང་སང་ག་ག་ཨོ་རྒྱན་ཉྙི་མ་ལས་རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་
ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། མགར་བ་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་མགར་ཀོང་གཏེར་
ཆེན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཡོངས་རོགས་གསན།
མགར་བ་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། པུ་རུ་བ་མ་ཀུས་ཀུས་ཏེ་མགོ་ལོག་བ་མ་ཀུན་
བཟང་གཉྙིས་ཀྙིས་བར་ཐབས་ལ་བརེན་ནས་འོད་གསལ་རྙིག་པའྙི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོ་སྤད་པས་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སེ་འོད་གསལ་སོང་པ་ཆེན་པོའྙི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་བྱན་ཆུད་ཅྙིང་། དགོངས་བརྒྱུད་རོགས་པའྙི་བྱྙིན་རླབས་སྙིང་ལ་འཕོས། དཀོར་བདག་ཀརྨ་བསན་སྐྱོང་དང་། གནོད་སྦྱྙིན་ཙིའུ་དམར་པོ་དང་། མ་མོ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཊྙི་སོགས་བཀའ་སྲུང་དྲེགས་པའྙི་ཚོགས་རྣམས་མྙི་དང་མྙི་ལབ་པ་བཞྙིན་འགོགས་ཤྙིང་གནང་བའྙི་བར་ཡྙིག་ཤོག་སེར་དང་། ས་གཏེར་དང་། རས་གཏེར་སོགས་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་གཏད་རྒྱ་སད་དོ།།
དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས། མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་
རེ་ལས་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་དང་། ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་ཚན་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཆ་ཚང་གསན། གད་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་བོ་གོས་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས།
དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་ཨ་སྐུང་མཁན་པོ་བོ་བཟང་རོ་རེ་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

163

གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། དར་ཐང་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་གྱྙི་གཞུང་ཁྙིད་གསན། གདོང་ངེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དཀོན་མཆོག་ལས་བྱུང་གནས་འགོ་གསུམ་དང་སེམས་ངོ་མཛུབ་ཁྙིད་སོགས་མན་ངག་མང་པོ་གསན། རོ་སྔོན་རྒྱལ་སྲས་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་ར་འགེལ་དང་།
འདུལ་བའྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། སྒེ་བོས་དབོན་པོ་པདྨ་བསམ་གྲུབ་རོ་རེ་ལས་རྒྱུད་
གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ཁྙིད་དང་། གྱང་སྤྲུལ་དོན་གྲུབ་རོ་རེ་ལས་རགས་རྙིགས་དང་། བོ་རྙིགས། བསྡུས་གྲྭ། ཚད་མ་རྣམ་འགེལ་སོགས་ལ་སྦྱངས།
ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་ལས་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་འབུམ་ལས་
གཞུང་ཁྙིད་སོར་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། ཚ་ཁོ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ལས་དབུ་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན་གྱྙི་གཞུང་ཁྙིད་དང་། དགེ་རེ་མཁན་པོ་དབང་ཆེན་ལས་ཕར་ཕྙིན་ལ་སྦྱངས་པ་སོགས་བགང་བྱ་དུ་མར་གསན་སྦྱོང་རོ་རུས་ཐུག་པར་མཛད།
དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཨ་མཆོག་མཚན་ཉྙིད་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། དགེ་བཤེས་
ཚུལ་ཁྙིམས་དང་། གསའ་ཀླུ་སྒྲུབ་རྣམས་ལས་རགས་རྙིགས་དང་། བོ་རྙིགས། ཚད་མ་བཅས་ལ་སྦྱངས། དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་བགང་བྱ་དུ་མར་རྒྱའྙི་བཙོན་དུ་བཅུག་པ་དང་། རྡུང་རེག་སན་འཚེར་གྱྙིས་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མོང་། ཐང་དཀར་མོའྙི་བཙོན་ཁང་དུ་ལ་མོའྙི་ཡོངས་འཛིན་རྙིན་པོ་ཆེ་བོ་བཟང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལོག་ཏུ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་དང་། ལམ་རྙིམ་བསྡུས་དོན་སོགས་གསན་ཅྙིང་། གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་དཀའ་གནད་ལ་སྒོ་འདོགས་བཅད། ཨ་ཁུ་རོགས་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རོགས་ཆེན་ཁྙིད་ཡྙིག་མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་དང་། ཁེགས་ཆོད་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་ལུགས་མཛོད་དང་། འཇྙིགས་མེད་གྙིང་པའྙི་ཟབ་ཆོས་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀོང་གྙི་རྒྱུད་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་གྙི་རྒྱུད་ཕྙི་མ། རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའྙི་དགོངས་ཉམས། གནད་གསུམ་ལྟ་བའྙི་ཤན་འབྱེད། གནས་ལུགས་རོ་རེའྙི་ཚིག་རང་རྣམས་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

164

ཚིག་གསུམ་གནད་རེག །ཐེག་པ་རྙིམ་དགུའྙི་སྤྙི་དོན་ཞྙིབ་རྒྱས་སུ་གསན། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་ཆྙིག་བརྒྱུད་ཟབ་ཁྙིད་སོགས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་འོད་གསལ་རང་སྣང་རྙིས་མེད་ཀྙི་དགོངས་པ་ལ་དབང་འབྱོར།
དེ་བཞྙིན་དུ་རོགས་ལྡན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔའྙི་དོན་བསྡུས་དང་།
ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་དོན་བསྡུས་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་དོན་བསྡུས་སོགས་དཔེ་མེད་ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་ཞྙིབ་པར་གསན་པ་སོགས་རྒྱ་ཁྙིམས་ཀྙི་དྲ་བ་དང་ཏྙིལ་མར་གྱྙི་ར་བར་བགང་བྱ་བདུན་གྱྙི་ཡུན་ལ་སྐུ་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལོག་ཆོས་ཀྙི་ཚུལ་དུ་སྦྱངས་ཤྙིང་སྒོ་འདོགས་
ཆོད་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་བཙོན་ཁང་དེར་གུ་རུའྙི་ཚོགས་མཆོད་བྱེ་བ་གཅྙིག་དང་། སྙིདྡྷྙི་

དུང་ཕྱུར་གཅྙིག་ཙམ་ལྗགས་བཟླས་མཛད། དགུང་གངས་ཞེ་བཞྙི་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1981ལོར་སྐུ་བཙོན་གོལ་བྱུང་ཞྙིང་
བསན་པའྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོ་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཕོགས་མེད་དུ་སྤོས་ཏེ་སག་ལུང་དགོན་པ་ཕག་
བཏབ། ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་བཀོད་པ་དང་། རྙི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱྙི་བཀོད་པ་དང་། འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། གུ་རུ་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོའྙི་སྐུ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་སྐུ་བརན་དང་། རོ་འབུམ་དུ་མ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། པད་ནག་དགོན་པའྙི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། བཤད་གྲྭ། སྒྲུབ་གྲྭ། སློབ་གྲྭ་རེན་བརེན་པ་བཅས་དང་། གདན་ས་སག་ལུང་དུ་བཤད་གྲྭ་དང་། སློབ་གྲྭ། སྒྲུབ་གྲྭ་རེན་བརེན་པ་བཅས་བཞེངས།
ཞར་ལ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཨ་
འཛོམ་ལས་བརྒྱུད་པའྙི་སན་བརྒྱུད་དང་། ངག་ཆུང་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། སླར་རོགས་ལྡན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་དང་། ནམ་མཁའ་སྤྙིན་བལ་སོགས་ཟབ་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་མང་མཁན་ཆེན་པདྨ་དབང་རྒྱལ་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་དང་། དར་ཐང་ལྷ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ་ལས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའྙི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་སོང་དབང་དང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

165

ཚེ་དབང་ནམ་མཁའྙི་ནོར་བུ་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་དང་། རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་ལས་
རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། མཁའ་འགོ་ཏཱ་རེ་ལྷ་མོ་དང་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་མཁའ་འགོ་མཐྙིང་འོད་འབར་མའྙི་གཏེར་ཁ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་
དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན།
དངོས་ཉམས་རྨྙི་ལམ་ཅྙི་རྙིགས་སུ་རྒྱལ་དབང་མཚོ་སྐྱེས་རོ་རེ་ལ་སོགས་པའྙི་ལྷག་པའྙི་
ལྷ་དུ་མས་ཞལ་གཟྙིགས་ལུང་བསན་གདམས་ངག་གནང་བ་དང་། ལེགས་ཉེས་ཀྙི་བྱ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། གང་སྣང་སྒྱུ་མའྙི་རོལ་པ་རུ་གཟྙིགས་པས་གྲུབ་པའྙི་མཛད་སྤོད་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་མོད། ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་པས་རེ་ཞྙིག་དེ་ཙམ་མོ།།
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དང་། ར་དགེ་མང་དགོན། རོགས་ཆེན་རུ་དམ་
བསམ་གཏན་ཆོས་གྙིང་། དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན། མཚམས་ཐོག་དགོན་གོང་འོག །དབུས་རྙི་དགོན། ལུང་སྔོན་དགོན། ཡུལ་ཤུལ་ནང་བསན་སློབ་གྲྭ། པད་ནག་དགོན་ལ་སོགས་པའྙི་རྙིས་མེད་ཀྙི་ཆོས་སེ་མཐའ་ཡས་པའྙི་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙིས་གཙོའྙི་ཆོས་ཀྙི་བདུད་རྙི་ཕངས་མེད་དུ་བསྩལ་བས་བསན་སྲོག་རྨང་ནས་གསོས་ཤྙིང་། སློབ་བརྒྱུད་ཀྙིས་བྱ་རྒོད་པའྙི་ཉྙིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྙི་བར་དུ་ཁྱབ། གསུང་ལས་སྐྱེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ལའང་མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། འཕགས་ཆེན་གྱྙི་ས་ལ་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་གསལ་སྒེག་མོའྙི་སར་ཚོགས་ལྟར་བྱུང་ངོ་།།
ཟབ་གཏེར་དག་སྣང་གྙི་རོགས་པ་སད་ཅྙིང་། མགྙིན་པ་ལོངས་སྤོད་འཁོར་ལོ་ར་འདབ་
ཡྙི་གེའྙི་སྤྙིན་དུ་དེངས་པས་ཆོས་དབྱྙིངས་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་འབྲུ་འགེལ་དང་། གནས་ལུགས་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་འགེལ་བ་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ནམ་མཁའ་སྤྙིན་བལ་གྱྙི་འགེལ་བ་དང་། མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་ཀ་བསྡུས་དོན་ས་བཅད་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རྙི ག་གེ་ཟྙི ན་བྙི ས་དང་། ནང་ ྙིསྒྲུབ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་འབྲུ་འགེལ་དང་། ཆགས་མེད་བདེ་སྨོན་གྱྙི་འགེལ་བ་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉད་རང་གྙི ལ་

ོ གྱྙི་འགལ་བ་དང་། མཁའ་འགེ་མཐོ ང་འོད་འབར་མའྙིྙི་སན་བརྒྱུད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

166

ཀྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་དཔལ་རྙིའྙི་སྨོན་ལམ་གྱྙི་འགེལ་བ་སོགས་པོད་ཆེན་བརྒྱད་དང་། སན་བརྒྱུད་བཀའ་རྒྱའྙི་སོར་ལ། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་འགེལ་བ་དང་། རང་གཏེར་མཚོ་རྒྱལ་སྙིང་ཏྙིག་གྙི་འགེལ་བ་དང་། ཨ་འཛོམ་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། དབུ་མ་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེའྙི་འགེལ་བ་སོགས་པོད་གཉྙིས་ཙམ་མཛད། སེ་དགེ་དང་། དཀར་མཛེས། རྒྱལ་རོང་། མགོ་ལོག། ཕྙི་འབོག། སྦྲ་ནག། ཡུལ་ཤུལ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཟབ་མོ་བདུད་རྙིའྙི་ཆོས་ཆར་གྱྙིས་ཐར་བའྙི་སྒོ་ཆེན་ཡངས་པོར་ཕེས་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། སོག་པོ། ཉྙི་ཧོང་། རྒྱ་ནག་གྙི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མ་བཅས་ལ་སྐུ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ཀང་དམ་ཆོས་ཀྙི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པས་འཕྲྙིན་ལས་ཕོགས་མཐར་རྒྱས་ཤྙིང་། སན་གགས་ཀྙི་དབྱར་རྔ་ཀུན་གསལ་སྒེག་མོའྙི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བོ། །ལོ་རེར་ཤོག་དངུལ་ས་ཡ་མང་པོའྙི་འགོ་གོན་གྱྙིས་ཉ་སྦལ་སོགས་ཉམ་ཐག་དུད་འགོ་མང་པོའྙི་སྲོག་བླུས་པའྙི་མཛད་པ་ཁོ་ན་ཡང་བོ་ཡུལ་ལས་འདས་སོ།།མཐར་དགུང་གངས་དོན་བདུན་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་2014ལོར་སྐུ་ཚེ་འདྙིའྙི་
གདུལ་བྱ་རེ་ཞག་རྙི གས་པའོ་ཚུལ་བྙི སན་ཏེ་འཇའ་དང་། འོད་དང་། སྒ་དང་། རང་བྙི སྲེལ་སོགས་
ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་དགོངས་པ་མྙི་ཤྙིགས་ཆོས་སྐུའྙི་མཁའ་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་དཔལ་རྙི་པདྨ་འོད་ཀྙི་ཕོ་བང་དུ་གཤེགས་སོ།།

རི་མགོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན།

དེང་དུས་འདྙིར་འཕྲྙིན་ལས་གཞན་འགན་མེད་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྙི་མགོ་སྤྲུལ་སྐུ་
བསོད་ནམས་བསན་འཛིན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1940ལོར་དགེ་སེའྙི་ཉག་ཤྙིས་ལྷོ་བོ་ལུང་གྙི་གསེར་ཧབ་གོང་དུ་ཡབ་ཧབ་གསོ་བོ་གོས་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུམ་པདྨ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་
སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཐུགས་གཤྙིས་དང་ངང་ཚུལ་བཟང་ཞྙིང་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་ཆུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་བ་སོགས་དམ་པའྙི་རང་གཤྙིས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ། ཡབ་དང་ཁུ་བོ་བ་མ་དབང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

167

བཀྲའྙི་དྲུང་ནས་འབྙི་ཀོག་ཆོས་སྤོད་ཆོ་ག་སོགས་བསླབས།
དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་རོང་ནང་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་ཀྙི་བཀའ་
བསྐུལ་བཞྙིན་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་དངོས་སློབ་རོགས་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བ་རྙི་དགོན་བ་མ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་དབུ་ཞྭ་པདྨ་མཐོང་གོལ་ཞྙིག་གནང་ཞྙིང་། མཚན་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། སྐྱབས་རེ་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཀང་སྐུ་ཆས་ན་བཟའ་གསོལ་བ་དང་། རོང་ནང་རྙིན་པོ་ཆེས། ཕག་ཕྲེང་དང་། གསོལ་ཞལ། མགུལ་གབ་སོགས་གནང་སྐྱེས་དང་བཅས་དགོན་དེར་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་མདུན་ནས་སྐྱབས་སོམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོམ་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་ཚན་དུ་མའྙི་ཆོས་འབེལ་གསན། མཁྱེན་བརེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙིས་ཀང་རྙི་དགོན་བ་མ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་ཡྙིན་ཞྙིང་བསན་འགོའྙི་དོན་རྒྱ་ཆེར་འགྲུབ་པའྙི་ལུང་བསན་བསྩལ། དགུང་གངས་བཅུ་གཅྙིག་པ་ལ་རྙི་མགོ་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་མདོ་སྔགས་ཆོས་འཁོར་གྙིང་
དུ་ཁྙིར་གསོལ། དེ་དུས་སུ་སྐུ་གོང་མའྙི་ཕག་ཕྲེང་ཞྙིག་བསྣམས་ཡོད་པ་ས་ལ་ཟག་པའྙི་ཚེ་མེ་སག་གྙི་ཚྭ་ཚྭ་འཕྲོས་ཤྙིང་མེ་འབར་བ་ཀུན་གྱྙིས་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཞྙིང་ལོག་རོག་ཅན་

འགའ་རེ་ཡྙིད་ཆེས་ཀྙི་གནས་ལ་བཀོད་དོ། །དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པར་བོད་ཡུལ་དུས་འགྱུར་གྱྙི་ དབང་གྙིས་པདྨ་བཀོད་ཀྙི་ཕོགས་སུ་བྱོན། ཕུ་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མདུན་ནས་
ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་པ་དང་། གཅོད་དབང་བརྒྱ་ར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། དེར་ཕུར་པའ་བསྙི ན་མཚམས་ ེ རགས་ཐོན་གནང་། དེ་ནས་ས་བོ་དགུ་ལེའུ་ཐང་ ོལ་ཕེབས་ཤྙིང་དེར་བཞུགས། དེར་མཚན་གུང་རྙི་ཉྙིལ་བས་བོད་མྙི་སོང་ཕྲག་ལྷག་འོག་ཏུ་ཤོར་བས་ཁོང་གྙི་ཡབ་ཀང་སྐུ་གཤེགས། སྤྲུལ་སྐུ་སའྙི་འོག་ཏུ་ཡུན་རྙིང་མནན་ཡང་སྐུ་སྲོག་དང་སྐུ་ལུས་ལ་ཅྙི་ཡང་མ་གནོད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

168

དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་དང་། གདན་ས་ཆེན་མོ་གསུམ་དང་། བསམ་ཡས་དང་། ཡར་ལུང་
སོགས་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་མཇལ་བསོར་དང་། མཆོད་འབུལ་མཛད། བདུད་འཇོམ་འཇྙིགས་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་གསེར་ཞལ་ཐོག་མར་མཇལ། བདུད་འཇོམ་སྐུ་གོང་འོག་གྙི་གསུང་འབུམ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དབང་སོགས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། རེས་སུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་རེས་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་ལུང་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་གསན་ཅྙིང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་ཀང་
མང་དུ་བཞེས་པས་ཐུགས་སྲས་ཀྙི་དམ་པར་གྱུར།
དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཨ་སམ་ཊུ་ཊྙིང་བརྒྱུད་དེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་འབྱོར། འབོང་
ལྡྙིས་ལར་ལོ་གཉྙིས་ཙམ་བཞུགས་ཤྙིང་མོན་རུ་པ་ཞེས་པའྙི་མཐའ་འཁོབ་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་མྙིང་ཙམ་ཡང་མྙི་གགས་པའྙི་ལུང་པར་དགེ་སྙིག་གྙི་བང་དོར་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསན་ནས་ཆོས་ཀྙི་སྒོ་ཐོག་མར་ཕེས། དེ་ནས་མ་ན་ལྙིར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གཉྙིས་ཙམ་བཞུགས། དེ་ནས་གནས་མཆོག་མཚོ་པདྨ་རུ་རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུས་སློབ་གྲྭ་ཞྙིག་གསར་བཙུགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སུམ་རགས་དག་གསུམ་
དང་། སན་ངག་མངོན་བརོད། རྙིས་དཀར་ནག་སོགས་ཐུན་མོང་གྙི་རྙིག་གནས་དག་ལ་སྦྱངས། དྷེ་ར་དྷུན་ཀ་ལ་མན་ཊོན་དུ་མཁན་པོ་བརོན་འགྲུས་ལས་ལོ་གསུམ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་གསན་བསམ་གནང་།
སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ར་རོང་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་

ལས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་དང་། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་ཚིགས་ཕྙི་མ་
བསན་རེ གས་ཀོ་སྙི མ་པ་ལེགས་པར་བཞེས། མཚན་ཐུབ་བོསན་གཞན་ཕན་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།
དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་དགག་སྒྲུབ་ཀྙི་བསླབ་པ་མཐའ་དག་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་དབང་པོར་གྱུར་པས་༧ གོང་ས་ལྷ་མྙིའྙི་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གྙིས་ཀང་སྔ་ཕྙི་དུ་མར་འདུས་ཚོགས་ཁྙི་ཕྲག་དུ་མའྙི་དབུས་སུ་ཚུལ་ཁྙིམས་གཙང་བའྙི་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་མངོན་པར་འཐོར།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

169

ཀ་ལ་མན་ཊོན་དུ་སྐྱབས་རེ་རོང་ནང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁོ་ཁྱྙིམ་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉྙིས་
ཀྙིས་ངེས་དོན་དགའ་ཚལ་གྙིང་གསར་བཞེངས་ཀྙི་ཕག་རོགས་མྙི་ལོ་བཅུ་ལྷག་ལ་གནང་། ༧ གོང་ས་ལྷ་མྙིའྙི་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས། རོ་གྲུབ་ཆེན་རྙིན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ལས་ཉྙིན་བྱེད་བཟང་པོ། ར་རོང་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས། ཀརྨ་པ་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ། ས་སྐྱ་གོང་མ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐེག་ཆེན་དཔལ་འབར། མདོ་མང་གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཕོགས་དང་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་གངས་མེད་པ་གསན། རབ་རྒྱལ་ས་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1969ལོར་རོང་ནང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་སྦྙིར་དཔལ་ཡུལ་
ཆོས་འཁོར་གྙིང་གྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོའྙི་ཁྙི་ལ་ཕེབས། ཆུ་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1972ལོར་གམ་ཙེ་འཐག་པའྙི་བཟོ་གྲྭ་ཞྙིག་གསར་བཙུགས་ཀྙིས་དེའྙི་ཡོང་དངུལ་གྱྙིས་སྦྙིར་དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་གྙི་དགོན་ས་གསར་བ་ཉོས་ཤྙིང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་པའྙི་དབུ་བརམས། ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1980ལོར་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་དང་། རོང་ནང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རྣམ་གཉྙིས་གདན་དྲངས་ཏེ་ས་འདུལ་བྱྙིན་རླབས་སོགས་མཛད་བཅུག་གྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་གྙི་རྨང་བཏྙིང་། རབ་རྒྱན་ས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1989ལོར་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའྙི་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཞེངས་གྲུབ། རབ་གནས་ལ་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་བཅུ་བཞྙི་བ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་ཕག་ནས་འཐོར་ཞྙིང་དབང་ཆོས་སོགས་ཀྙིས་ཐོག་མའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙི་སྒོ་ཕེས།
ཡང་སྔ་ཕྙིར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལན་བདུན་དང་། ཀརྨ་
པ་བཅུ་དྲུག་པ་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐྱབས་རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། སྨྙིན་གྙིང་ཁྙི་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞྭ་དྙིལ་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མདོ་མང་གཡང་ཐང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

170

རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སྨོ་ཤུལ་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་རོ་རེ་དང་། ས་སྐྱའྙི་བདག་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཕོ་བང་དང་། དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་བ་ཆེན་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཟབ་ཆོས་སྨྙིན་གོལ་གནང་སྐུལ་ཞུས་པར་ལྟར་ཆོས་ཀྙི་གྲུ་ཆར་
ཕབ་བོ།།
སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོས་གྲྭ་ཤག་དང་། རུང་ཁང་དང་། རྒྱུན་ལས་ཁང་གསུམ་དང་།
རྙིས་འཕྲུལ་ཁང་གསུམ་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྙིས་མཛད་པའྙི་བསན་བཅོས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་སོར་བཞུགས་པའྙི་དཔེ་མཛོད་པའྙི་གྲྭ་
ཚང་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྙི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གསུམ་དང་། སློབ་གྲྭ་རྙིག་གནས་ཀུན་འབྱུང་གྙིང་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་ཁང་ཚན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་ལོགས་གནས་དང་། མགོན་ཁང་བདུད་དཔུང་ཟྙིལ་གནོན་གྙིང་། སློབ་གྲྭ་དང་བཤད་གྲྭའྙི་འཛིན་ཁང་ཁག་སོ་སོའྙི་ཁང་པ་དང་། མཚོ་པདྨའྙི་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙི་པདྨ་འོད་ཀྙི་ཕོ་བང་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་འོད་གསལ་གྙིང་། གྲྭ་ཚང་སྤྙིའྙི་བཞུགས་ཤག་རྣམས་མཛེས་ཤྙིང་སྤུས་ལེགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེངས་པ་དང་། སུ་ཇ་སློབ་གྲྭ་དང་། མཚོ་པདྨ་དང་། སྦྙིར་བཅས་ལ་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་གསུམ་བཞེངས་སོ།།སྦྙིར་རྙི་མགོ་དགོན་དེར་གཉུག་མར་གནས་པའྙི་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་ལ་གསོལ་ཚིགས་
མལ་ཆས་སོགས་དང་། ལོ་ལྟར་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་རེ་དང་། ནད་པ་དག་ལ་གསོལ་སྨན་གྱྙི་འགོ་གོན་ཆ་ཚང་གནང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1975ལོར་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཕེབས་པའྙི་ཨ་མ་བཻ་དཀར་དང་། རྙིན་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་མཇལ་ཞྙིང་། ཨ་མ་བཻ་དཀར་གྱྙིས་བོད་མྙི་སྐྱབས་བཅོལ་གསར་བ་རྣམས་ཀྙི་ཆེད་དུ་ཚོགས་པ་ཞྙིག་གསར་འཛུགས་དགོས་པའྙི་རེ་སྐུལ་ལྟར། ཁོང་གྙིས་འཇར་མན་ཨེ་ཌ་ཊུ་ཊྙི་བྷེ་ཊན་རོགས་ཕན་ཚོགས་པ་གསར་དུ་བཙུགས། དེ་ཡོད་ཀྙི་བོད་མྙི་དག་ལ་རོགས་རམ་བཟང་པོ་གནང་། དེ་མ་ཟད་བོད་མྙི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་གསར་བ་དང་། ཕོགས་དང་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་གཞྙིས་ཆགས་ཁག་དང་། དགོན་སེ་དང་། སློབ་གྲྭ་བཅས་ལ་ཟས་གོས་མཐུན་རྐེན་གྱྙིས་ཉམ་ཐག་པའྙི་གང་ཟག་ཁྙི་གསུམ་ཙམ་ཟྙིན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

171

པ་ལ་ཕག་རས་ལོངས་སྤོད་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྦྱྙིན་པ་མཛད། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་2005ལོར་སྤན་རས་གཟྙིགས་དབང་བཅུ་བཞྙི་བ་ཆེན་པོ་འཇར་མན་རྒྱལ་ས་བྷོ་ལེན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཚོགས་པའྙི་བདག་པོ་ལ་འཛམ་གྙིང་ཉམ་ཐག་ཚོགས་པའྙི་བྱམས་སེམས་ཅན་གྙི་ཨ་མ་ཞེས་པའྙི་གཟེངས་རགས་བསྩལ། རབ་རྒྱན་ལགས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1991ལོ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གནས་མཆོག་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་འགྱུར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའྙི་
དངུལ་གཉེར་གྱྙི་ཁུར་བཞེས་སོ།།
ཁམས་རྙི་མགོ་དགོན་པར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའྙི་སོན་པ་དང་། གུ་རུའྙི་སྐུ་ལུས་
ཚད་ཅན་དང་། སྐུ་བརན་ཆུང་བ་ཉྙིས་བརྒྱ་བཅས་བཞེངས། ཁྱད་པར་དུ་རབ་རྒྱན་ས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1998 ལོར་རང་ཡུལ་ལྷོ་བོ་ལུང་དུ་ཕེབས། དད་ལྡན་གྱྙི་གདུལ་བྱ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའྙི་ཆོས་ཆར་ཕབ། རྙི་དགོན་མདོ་སྔགས་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དགོན་ས་གསར་སོས་ཀྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརེགས་གསུམ་པ་ནང་རེན་གཙོ་བོ་ཐུབ་པའྙི་དབང་པོའྙི་སྣང་བརན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཐོག་བརགས་ཕེ ད་ལྷག་ཅན་སོགས་བཞེངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཆ་བཟང་བའེ་ཀ་འཕན་དང་རྒྱལ་མཚན་ ྙིསོགས་འཕགས་ཡུལ་ནས་བཟོས་ཏེ་དགོན་འདྙིར་བསྐུར་བ་དང་། ཤེས་རྙིག་ནོར་གྱྙིས་དབུལ་བའྙི་ས་དེའྙི་བོད་ཕྲུག་རྣམས་གྱྙི་ཆེད་དུ་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སོགས་ཕན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ངོ་།།
གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱྙི་སྦྙིར་དང་། ཅོན་ཏྙི་རའྙི་ས་གནས་ཀྙི་སེ་དགེ་དང་། ནང་ཆེན་
གཞྙིས་ཆགས་གཉྙིས་ལ་འཐུང་ཆུའྙི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པར་ལ་འཐུང་ཆུ་གསར་དུ་དྲངས་པ་དང་། སེ་ནང་བོད་གསུམ་གྱྙི་གཞྙིས་ཆགས་སློབ་གྲྭའྙི་མཁོ་བའྙི་ཡོ་བྱད་ཀྙི་ཆས་ཀ་ཆ་ཚང་ལོ་མང་གནང་བ་དང་། སློབ་ཁང་ཞྙིག་གསོས་དང་། སེ་དགེ་ལས་ཁུངས་ཀྙི་ལགས་རྙི་གསར་བསྐྲུན་དང་། བཙུན་པ་དང་། བཙུན་མ། རྒས་འཁོགས་དང་། སློབ་ཕྲུག་བཅས་མྙི་སུམ་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ལ་རྒས་ཕོགས་དང་སློབ་ཡོན་གནང་བ་དང་། སྦྙིར་བོད་ཚོགས་ལ་རྙིས་འཕྲུལ་བྱྙིན་པ་དང་། ལམ་འགོག་པ་སོགས་ཀྙི་སོ་ཤག་གསར་བསྐྲུན་ལ་ཕག་རོགས་གནང་བ་དང་། སྦྙིར་བོད་རྒྱ་གཉྙིས་ཀྙི་སྨན་ཁང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

172

དང་། ཅོན་ཏྙི་རྙིའྙི་སྨྱུང་གནས་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའྙི་རོགས་དན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་སོགས་སྐུ་ཚེར་བསན་པ་དང་ཉམ་ཐག་གྙི་འགོ་བའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅྙིང་འཕྲྙིན་ལས་གཞན་འགན་མེད་
པ་གནང་བའྙི་ཚུལ་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའོ།།
རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་དང་། འབྲུག་མོན་གསུམ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོའྙི་ཆོས་སེ་དག་
ཏུ་ཕེབས་པ་དང་། དེ་དག་གྙི་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་དང་། བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་རྒྱུན་སེལ་བ་སོགས་རྒྱལ་བསན་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་སྔ་འགྱུར་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཆེད་དུ་སྐུ་ངལ་དང་དཀའ་བ་གང་ལའང་འཇྙིགས་པ་མེད་པའྙི་སྒོ་ནས་མཛད་བཟང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོ་བཞྙིན་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་པར་བཞུགས་བཞྙིན་པའོ།།

ལྷ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆྱེ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉི་མ།

སྙིགས་དུས་འདུལ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའྙི་དབང་པོ་དར་ཐང་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་
གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་བཤད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། ལགས་སྤྲུལ་རོལ་བའྙི་རོ་རེའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པ་གར་གྱྙིས་བསྒྱུར། །འབེལ་ཚད་དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་བཀོད་པ་རུ། །དབུགས་འབྱྙིན་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི། །དེ་ཡྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྣམ་པར་དཀར་པོའྙི་སོབས། །སྐྱེ་དགུའྙི་དཔལ་དུ་སྤོད་ཚེ་ཨེ་མ་ཧོ། །ཞེས་འཁྲུལ་མེད་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་
བསྔགས་པ་ལྟར། རབ་རྒྱལ་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1950ལོར་ཡབ་ཨ་སྐྱོང་གོང་མའྙི་དཔོན་གྱྙི་བོན་ཆེན་གད་ཐོག་ཨ་པོ་དང་། ཡུམ་མགོ་ལོག་གྱང་ཁང་བཟའ་བསོད་ནམས་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་གཟུགས་སྐུའྙི་མེ་ཏོག་བཞད། མཚན་ལ་ཨོ་རྒྱན་ཉྙི་མ་ཞེས་པ་གསོལ།
དགུང་གངས་བཞྙི་པ་ལ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་
རོ་རེས་དར་ཐང་གྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞེས་སྐུ་བདག་གནང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བ་ལ་དགོན་འདྙིར་ཞབས་སོར་འཁོད་ཅྙིང་ཆོས་ཀྙིས་མཐོ་བའྙི་ཁྙི་འཕང་དུ་མངའ་གསོལ། སྔོན་སྐུ་གོང་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ན་གཞོན་པའྙི་དུས་ནས་གཤེགས་པའྙི་དབང་གྙིས་ཡྙིན་ནམ་སམ་ལྷ་སྤྲུལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

173

རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན་པའྙི་མཚན་མངོན་གསལ་དུ་མ་བསྒགས་ཀང་། སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་བཟྙིས་རྙི་དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་ལ་འདྙི་སྐྱབས་རེ་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་ཡྙིན་པས་ཡྙི་གེ་དང་ཀོག་ལེགས་པོ་ལོབ་ངེས་གྱྙིས། མནོལ་གྙིབ་སོགས་འཛེམ་པ་ལ་རེམས་ཞེས་ཞལ་གསུང་བསྩལ་པས་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡང་སྲྙིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངེས་སོ།།
རྙི་ཁོད་བ་བང་དུ་བཞུགས་ཤྙིང་སྐྱབས་མགོན་རྙིན་པོ་ཆེས་དབུ་འདོན་མཛད། ཁོང་གྙི་
སྤུན་དགེ་སློང་ཚུལ་རྣམ་ལས་ཡྙི་གེའྙི་ཕྙི་མོ་ཙམ་བསླབས། དགུང་གངས་བདུན་པ་ལ་བཟྙིས་རྙི་དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསོས་པ་ལས་རང་ལུགས་ཀྙི་འདོན་ཆོག་ཡོངས་རོགས་ལ་

སྦྱངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས། ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གསོལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་ཐུགས་ཀྙི་གཏེར་ཁ་དང་། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྙི་
སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་དང་། ཀོང་གསལ་གཏེར་བྱོན་གུ་དྲག་ཡེ་ཤེས་རབ་འབར། བ་མ་སྐུ་གསུམ་ཞྙི་ཁོ། བཏགས་གོལ་གྱྙི་དབང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་འཕྲད་ཚད་རང་གོལ་དང་། འབྙིང་བོ་འགོ་དྲུག་རང་གོལ་དང་། བསྡུས་པ་གཏོར་དབང་རེག་པ་དོན་ལྡན་རྣམས་ཀྙི་དབང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་དང་གསང་རོགས་གཉྙིས། མ་ཏྙིའྙི་སེང་ཧ། པད་གྙིང་ཕག་རོར། སྨྙིན་ལུགས་རོར་སེམས། ཐུགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག། ཁམས་བྱོན་མགོན་པོ་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏོ།།
གཞན་ཡང་སྒེ་བོས་དབོན་པོ་པདྨ་བསམ་གྲུབ་རོ་རེ་དང་། གྱང་སྤྲུལ་དོན་གྲུབ་རོ་རེ།
གཏེར་སྲས་རོ་རེ་དག་འདུལ། ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་རྣམས་ལས་ཀང་ཆོས་འབེལ་ཕྲན་བུ་གསན། དགུང་གངས་དགུ་བ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ག་བཀའ་ལྟར་དབོན་པོ་ ྙིཨོ་རྒྱན་ཆོས་བཟང་གྙིས་དབུ་འདོན་གྱྙིས་རོ་གྲུབ་དགོན་དུ་བྱོན། རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་
བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ལས། མཁའ་འགོ་སྙིང་ཐྙིག་དང་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་
གསན།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

174

དེ་ནས་དུས་འཁྲུག་སེ་གཟར་བྱུང་བའྙི་དབང་གྙིས་ཡོངས་འཛིན་དང་ལྷན་དུ་སོད་

ཕོགས་སུ་བོས། གཡུལ་འཁྲུག་གྙི་སབས་སུ་གཅྙིག་པུར་ཤུལ་དུ་ལུས། དེ་ནས་ས་སོང་འབོག་དགོན་དུ་ཉྙིན་ཞག་བཅུ་བཞྙིའྙི་ཡུན་ལ་ཟས་ཁམ་གཅྙིག་ཙམ་ཡང་གསོལ་དུ་མེད་པར་གཅྙིག་པུར་གར་འགོ་ངེས་མེད་དུ་བྱོན་དགོས་བྱུང་། རྙི་འཁྱར་བ་ཞྙིག་དང་འགོགས་ཏེ་ཉ་མཚོའྙི་ས་ཆར་བྱོན། དེ་ནས་མགོ་ལོག་གྙི་རྒན་མོ་ཞྙིག་གྙིས་བསུས་ཏེ་མགོ་ལོག་རྨ་སོད་འབོས་ལམ་དུ་བྱོན། བགང་བྱ་གཉྙིས་ཙམ་ལ་དེར་བྱྙིས་པ་དཀྱུས་མའྙི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། ར་བོ་བཙོན་ཁང་ནས་གྲུབ་མཆོག་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་མགར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་ཉྙིད་མྱུར་དུ་བདག་པོ་གྱྙིས།
བཞུགས་ས་བདག་གྙིས་ཧ་གོ་ཡོད་ཅེས་ཡབ་ཚང་གྙི་གཅེན་ལ་གསུང་ཤོག་བསྩལ།
དེ་ནས་གཅེན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་གྱྙིས་རད་བཅད་པས་ལམ་འགྲུལ་བའྙི་ངག་ལས་འབོས་
ལམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཐོས། གཅེན་གྱྙིས་བསུས་ཏེ་ཕ་གཞྙིས་སུ་ཕེབས། དུས་འགྱུར་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའྙི་དུས་ཡྙིན་ཕྙིར་གྲྭ་བཙུན་དཀྱུས་མའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་འབོག་སེར་བཞུགས། བར་སབས་ནས་བ་ཙིག་
གསོད་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་པས། སེམས་ཅན་གྱྙི་སྲོག་ལ་བརྒོལ་བ་ཐུགས་ཀྙིས་མ་བཟོད་པར་ཞབས་རང་གཉྙིས་ཤོག་གུ་སྟུག་པོས་དཀྲྙིས་ཤྙིང་ཏྙིལ་མར་བླུགས་ཏེ་མེ་སྦར་བས་ཞབས་ཟུང་མེས་འཚིགས་ནས་རྨ་ཁོལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མགོ་དཔོན་དག་ལ་མཐོང་བཅུག་པས་སྤོད་ངན་གྱྙི་ཁོད་དུ་

བྱོན་བསྐུལ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བཤོལ།
བསན་ལ་སང་བའྙི་གྙིབ་ནག་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའྙི་དུས་སུ་བསན་པའྙི་ར་བ་དམ་ཆོས་
འདུལ་བའྙི་ཉམས་བཞེས་ལ་ཐུགས་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་ཏེ་དགུང་གངས་ཉེར་བཞྙི་བ་ཆུ་མོ་གང་གྙི་ལོའྙི་ཐ་སར་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་གཉྙིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་བབས་ཀྙི་དུས་བཟང་ལ་མདོ་སྔགས་སྨྲ་བའྙི་ཉྙི་མ་ཨར་སྐུང་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་འགྱུར་མེད་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙིས་མཁན་པོ་དང་། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དགེ་རེ་མཁན་ཆེན་བོ་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་ལས་སློབ་དང་། སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་གསང་སེ་སོན་པའྙི་སློབ་དཔོན་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་
དབང་ཕྱུག་རྙིག་འཛིན་རྣམ་གོལ་བཟང་པོས་དུས་གོ་བ་དང་། བསླབ་གསུམ་འཛིན་པ་གཡས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

175

དགེ་སློང་བོ་བཟང་བསན་པས་ཁ་བསངས་མཛད་པའྙི་དད་པའྙི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའྙི་
དབུས་སུ་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། ཐུབ་
བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་བཤད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་ཕུལ། མཁན་ཆེན་པ་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཡན་ནས་གཞན་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་དགོས་པའྙི་བཀའ་གནང་།
མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཕག་ལེན་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ།
གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་གྙི་མན་ངག་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། འགོ་འདུལ་རཏྣ་གྙིང་བའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་དབང་ཆེན་དང་། ཕུར་བ་ཡང་གསང་བ་མེད། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དགོངས་པ་རང་གོལ། སྨྙིན་ལུགས་རོར་སེམས། སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ། ལགས་སྤྲུལ་ར་མགྙིན་ནག་པོ་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། བསན་སྲུང་གནོད་སྦྱྙིན་ཡང་ལེ་བེར་དང་རོ་རེ་གཡུ་སྒོན་མའྙི་བཀའ་གཏད་སོགས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་མང་
པོ་གསན།
མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དགེ་ར་མཁན་ཆེན་ལས་གནམ་ཆོས་ ེ སྔོན་འགོའྙི་ཁད་དང་། རྙི གས་

ོཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་། ཀརྨ་ངེས་ལེགས་སོམ་ཊྙིཀ། གཏེར་གསར་ཐོད་རྒལ་ཟླ་དྲུག་མ།
སྤོད་འཇུག་རྣམས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་དང་། ཀོང་གསལ་བ་མ་སྐུ་གསུམ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་དང་། མཆོག་གྱུར་གྙིང་པའྙི་ཐུགས་ཆེན། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས། འཇའ་ཚོན་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས། གནམ་ཆོས་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། གནམ་ཆོས་ལུས་དཀྙིལ་ཕལ་ཆེ་བའྙི་ལྗགས་ལུང་རྣམས་གསན། སེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མགར་བ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་ལས། མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་གདམས་ཁྙིད་དང་། ཀོང་གསལ་སྐུ་གསུམ་ཞྙི་ཁོ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་ཐོས་པ་རང་གོལ་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ལྗགས་ལུང་དམར་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་གསན།
དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་པ་ས་མོ་ལུག་ལོར་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་མཛད་པའྙི་འོད་སྣང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

176

ཐོག་མར་སྤོས་ཏེ་ཨ་སྐྱོང་གོང་མའྙི་སེ་གྙིང་གྙི་བ་གྲྭ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་
ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་བསྩལ། ལགས་སྤེལ་ལོར་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཕུར་བ་ཡང་གསང་བ་མེད། ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ། ཀོང་གསལ་སྐུ་གསུམ་ཞྙི་ཁོ། འཇའ་ཚོན་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་ཁ་ཤས་བཅས་ཀྙི་དབང་དང་ལྗགས་ལུང་གནང་།
ལགས་བྱ་ལོར་ཨ་སྐྱོང་གོང་མའྙི་དགེ་འདུན་པ་ལ་གུར་སྒར་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་
མཛད། གྲྭ་གསར་མང་པོར་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་སེ་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་སྣམ་སྦྱར་དང་བ་གོས་ཀྙིས་མཛེས་པའྙི་སློབ་ཚོགས་ཀྙིས་འཛམ་གྙིང་གྙིང་ཆེན་དྲུག་ཏུ་ཁྱབ་པའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙི་སྒོ་འཕར་ཐོག་མར་ཕེས། དར་ཐང་ཆོས་སྒོ་གསར་ཕེས་ཀྙི་དུས་མཆོད་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོའྙི་དབུ་འཛིན་མཛད་ནས་རོད་དུས་ཀྙི་ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་
དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྙི་གསེར་ཁྙི་ལ་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་ཁོམ་ཚོགས་སོང་ཕྲག་

བརྒྱད་ཙམ་ལ་ཞྙི་ཁོ་ཐོས་གོལ་ཆེན་མོའྙི་དབང་བསྩལ།
ཆུ་ཁྱྙི་ལོར་བ་བང་གཞྙི་ནས་བཏེགས་ཏེ་དར་ཐང་དུ་གདན་འཇགས། རེན་རབ་འབྱམས་
བཞེངས་པའྙི་དབུ་བཙུགས་ཏེ་གསེར་ཁང་མཆོད་སོང་ལྷ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་
བཞེངས། ཆུ་ཕག་ལོའྙི་དགུན་དུས་སུ་གྲུབ་མཆོག་སྦས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་པ་མགར་ཀོང་གཏེར་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། གཏེར་ཆེན་མ་འགྱུར་རྙི་རོེའྙི་གནམ་ཆོས་ཡོངས་རགས་དང་། ཕུར་བ་ཡང་གསང་

ོབ་མེད། གུ་དྲག་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བ། ཕག་རོར་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ། བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རོགས། བ་མ་སྐུ་གསུམ་ཞྙི་ཁོ། མ་ཏྙིའྙི་སེང་ཧ་བདུད་འདུལ་དྲག་མོ། མ་ཧཱ་ཀ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར། ཐུགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། གཞན་ཡང་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་རཏྣའྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ། འཇའ་ཚོན་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙི་ཐུགས་ཆེན་ཡང་འདུས། བྱང་གཏེར་རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། གནམ་ཆོས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

177

རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། གཏུམ་མོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་རྣམས་ཀྙི་བཤད་ལུང་རྣམས་གསན། ཨ་ཉ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་ལས་སུམ་རགས་དང་། སོམ་ཊྙིཀ་དཔག་བསམ་
སེ་མའྙི་ཁྙིད་དང་། མྙི་ཕམ་གསུང་ཆོས་ཕལ་ཆེ་བའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། ལགས་སྤྲུལ་ར་ནག་གྙི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་རྣམས་གསན།
རྙི་ཤུལ་བ་མ་འོད་ལྡན་ལས་གནམ་ཆོས་གཏུམ་མོའྙི་རླུང་དང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱྙི་ཁྙིད་དང་།
རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཟབ་ཁྙིད་རྣམས་གསན། སྦ་རོད་ཡང་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་ལས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། གསང་བ་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་ལུང་རྒྱུན་གསན།

སྙིགས་དུས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཤྙིང་ར་མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་
རྙིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་ན་ཟབ་གསང་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་ཡོངས་རོགས་

གནང་ཐུབ་ངེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས། ཟབ་མོ་ལྟ་བའྙི་སྲོལ་གྱྙི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོམ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ལུང་དང་བཅས་པ། ཀོང་གསལ་འཕོ་བའྙི་དམྙིགས་ཁྙིད། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཏུས་དང་། ཀོང་གསལ་སྔོན་འགོའྙི་ལྗགས་ལུང་། ཐུགས་དམ་ནར་མ་དང་། གྲུབ་དབང་སན་བརྒྱུད་བསྡུས་དོན། ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཐྙིག། ངག་ཆུང་སན་བརྒྱུད་རྒྱས་པ། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད། རོ་གྲུབ་རོགས་གསར། ཀཿདམ་པའྙི་ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ངོ་སྤོད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གནང་ཞྙིང་། ཟབ་གསང་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་བདག་པོར་ལུང་གྙིས་མེ་ཏོག་འཐོར། མ་འོངས་པར་སན་བརྒྱུད་གཞན་ལ་གནང་དགོས་པའྙི་བཀའ་ལུང་གསེར་གྱྙི་ཅོད་པན་གཙུག་ཏུ་བསྩལ། དགེ་རྒན་བསན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་ཟབ་མོ་ལྟ་བའྙི་སྲོལ་གྱྙི་སེམས་སོམ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ། བཤེས་སྤྙིང་། སྤོད་འཇུག། རེའྙི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། སོམ་ཊྙིཀ་དཔག་བསམ་སེ་མ་སོགས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། སངས་རྒྱས་སོང་དབང་སོགས་གསན། གདན་ས་དར་ཐང་རང་དུ་ཡོངས་རོགས་བསན་པའྙི་མངའ་བདག་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

178

པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་གཏེར་མཛོད་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་གསན་ཅྙིང་ཕ་ཕོག་བུ་ལག་ཏུ་འབྱོར་བའྙི་དགའ་སྤོ་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་ཀང་ར་བའྙི་བ་མའྙི་གདན་སར་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་གནང་སལ་ལྡན་པ་ནྙི་སྐུ་ཚེར་ཐུགས་ལ་བརྣགས་པའྙི་དོན་ཆེན་ཞྙིག་གྲུབ་སོང་བ་ལགས་ཞེས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།།སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་མཁན་ཆེན་ཨ་བྷྱ་ལྙིཀྵཾ་ཀ་ར་དར་ཐང་དུ་གདན་དྲངས་པ་
དང་། ཆོས་སྒར་དུ་ཡང་ལན་འགར་བྱོན་པས་བ་མར་བསེན་ཏེ་གར་དབང་ལྷ་དགུ་དང་། རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་གྱྙི་དབང་སོགས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། ཤྙིང་ཕག་ལོར་མཁན་ཆེན་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཞབས་ཀྙི་ཆབ་ཤོག་འབྱོར་བས་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་པས་རྙིག་འཛིན་འབུམ་སྒྲུབ་ཆེན་མོའྙི་སྒྲུབ་པའྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ། འདུས་པ་ཁྙི་ཕྲག་མང་པོའྙི་དབུས་སུ་འགན་ཟླ་དང་བལ་བའྙི་མཆོག་སྤྲུལ་གར་དབང་ཉྙི་མ་ཞེས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་
ཏོག་འཐོར་རོ།།
རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་དར་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། སྔ་
ཕྙིར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་དང་། སྐུ་གདུང་ལྷ་ཁང་རྨང་ནས་བསྐྱར་གསོ་རེན་བརེན་པ་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་ཞྙིང་བཀོད་སོགས་སྔ་གཞུག་ཀུན་ནས་ད་ལྟ་བར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དང་། རྒྱན་ཆས་ཡོ་བྱད་བོའྙི་ར་བ་ལས་འདས་པ་བཞེངས། ཚོགས་སྒྲུབ་ཆེན་མོའྙི་དབུ་བཞུགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། མཚམས་གྲྭ་རྣམས་ལ་ལོ་རེ་བཞྙིན་དབང་དང་ལུང་ཁྙིད་ཆད་མེད་དུ་གནང་བ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་བཅས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པའྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་དང་སོར་བཞྙིན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རབ་རྒྱན་མེ་གང་ལོར་དར་ཐང་དགོན་དུ་གངས་ལྗོངས་སྔ་འགྱུར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་བཟང་པོ་སྤོད་པའྙི་སྨོན་ལམ་མཆོད་ཡོན་དང་།
མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སོས་དང་། མར་མེ་དང་། དྲྙི་ཆབ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། རོལ་མོ་དང་། འཕན་གདུགས་བ་བེའྙི་ཚོགས་ཀྙིས་སྤུད་པའྙི་མཆོད་ཆོག་དང་འབེལ་བའྙི་རྒྱུན་མཆོད་གསར་ཏུ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

179

བཙུགས།
ལགས་སྦྲུལ་ལོར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སེ་འབས་དགེ་གསུམ་དང་།
མཚུར་ཕུ་དགོན་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་ལྷུན་པོ་དང་། ས་སྐྱ་དགོན་དང་། རྒྱང་རེ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་དང་། ཡར་ལུང་ཤེལ་བག་དང་། ཁ་འབྲུག་དང་། ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་རྣམས་སུ་ཕེབས། ཚེ་རྙིང་ལྗོངས་སུ་བདུན་མཚམས་ལ་བཞུགས། ཡང་བསམ་ཡས་དགོན་པ་དང་། མཆྙིམས་ཕུར་མཇལ། ཀོང་ཆེན་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་བདུན་མཚམས་ལ་བཞུགས། དབེན་ར་ལྷ་ཁང་དུ་བ་མ་བསན་འཛིན་གྱྙིས་བསེན་བཀུར་གྱྙིས་བདུན་མཚམས་ལ་བཞུགས། དེ་དུས་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྙིས་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པའ་སྣང་བ་བྱུང་སྙི་དེའེྙི་བ་སྒྲུབ་ཅག་ྙི ཀང་མཛད། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མའ་སྙི མ་པ་

ོདང་། སངས་རྒྱས་སོང་དབང་གནང་། ཤུག་གསེབ་དགོན་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་སོང་དབང་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་གནང་ངོ་།།
དགེ་ལུགས་པའྙི་བྱང་གྙི་དགོན་ཆེན་སོགས་ལ་མཇལ་ནས་གདན་སར་ཕེབས། ལོ་དེར་སྔ་
འགྱུར་བཀའ་མའྙི་མདོ་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་བ་དང་། ཁོ་བོ་དང་། ཡང་དག་ཟླ་གམ་དགུ་བ་དང་། རོང་ཟོམ་ཕུར་བ་སེ་མཆོད་ཁག་ལྔའྙི་བདུན་སྒྲུབ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བཙུགས། ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་དར་ཐང་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ར་དབང་རྒྱལ་ཐབས་སྤྙི་བླུག་གྙི་དབང་གསན། ཤྙིང་བྱ་ལོར་དར་ཐང་དུ་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས་ལྟ་བ་མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་ཀྙི་ཁྙིད་གསན་ཏེ་བ་སློབ་ཏུ་གྱུར། དབོན་སྤྲུལ་ཚང་གྙི་ཐུགས་བཞེད་བཞྙིན་རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་ཚེ་དབང་རྒྱས་པ་དབོན་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེར་ཕུལ།
འདྙི་སོར་ནས་ལོ་སྔ་ཕྙིར་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས་ཐོད་རྒལ་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་
ཤེས་བ་མ་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། དབོན་སྤྲུལ་པའྙི་གསུང་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། དབོན་སྤྲུལ་གྱྙི་ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་འགེལ་གྱྙི་བཤད་ཁྙིད་བཅས་གསན། མེ་ཕག་ལོར་བཀྲ་ལག་བ་མ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་དར་ཐང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དེ་ཉྙིད་ལས་བཀའ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

180

འགྱུར་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། ས་གང་ལོར་སག་ལུང་དགོན་དུ་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའ་དབང་ཕྱུག་ ྙིགྙིས་གཙོ་མཛད་པའྙི་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་བྱེད་ལེགས་པར་གནང་བས་དབོན་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་ཁོང་རྣམ་པ་གཉྙིས་ཕན་ཚུན་བ་སློབ་ལགས།
དེ་ནས་སླར་དབུས་སུ་ཕེབས། མཆྙིམས་ཕུའྙི་དབེན་ར་ལྷ་ཁང་དུ་ར་མགྙིན་གྱྙི་བསེན་
མཚམས་ལ་བཞུགས། དབུས་ཕོགས་སུ་ཆར་ཐན་གྱྙིས་གནོད་པ་ལ་དམྙིགས་ནས་ཆར་ཕྱུང་གྙི་ཆོ་ག་ཞྙིག་བྙིས་ཤྙིང་གསུངས་པས་ཆར་འབབས་པ་ལ་ཕན་པས་མཚན་སན་གྱྙི་གགས་པ་འབར། བག་དམར་ཀེའུ་ཚང་གྙི་བཻ་རོའྙི་ཕུག་དང་། ཀོང་ཆེན་ཆོས་ར་རྣམས་སུ་ཉྙིན་དུ་མར་མཚམས་ལ་བཞུགས། ཐུན་གསེང་དུ་ཀོང་ཆེན་པའྙི་བ་རྣམ་རྒྱས་པ་བྙིས། ལྷུན་གྲུབ་སྒང་དུ་གྲྭ་ཇོ་དུ་མར་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་གྱྙི་བཤད་ལུང་དང་། དབེན་ར་ལྷ་ཁང་དུ་སྙིང་ཐྙིག་ར་དབང་རྒྱལ་ཐབས་སྤྙི་བླུག་དང་། ར་ཁྱུང་དང་། ཡུམ་ཀ་བཅས་ཀྙི་དབང་སོགས་གསུངས་སོ།།
དར་ཐང་དགོན་ནས་ལགས་ཡོས་ལོར་རྒྱལ་དབང་ཀོང་ཆེན་པའྙི་མཛོད་མདུན་གྱྙི་ལུང་
ཆ་ཚང་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་གནང་ངོ་། །ཆུ་འབྲུག་ལོར་དར་ཐང་དགོན་དུ་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་གནང་། དབྱར་ཁར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཕེབས། བསུ་བ་ས་ཚིགས་གསུམ་ནས་ཞུས་ཤྙིང་། དགོན་ནང་ནས་སེར་སྦྲེང་སོས་རོལ་གྱྙིས་བསུས། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་མཇལ་དར་བཅས་གུས་པས་བཀུར། དེར་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟར་བཅས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་གསན། མཁན་པོ་དབང་ཕྱུག་རེ་རྒྱལ་ལས་བཀའ་མའྙི་དབུ་ནས་བརམས་ཏེ་པོད་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་མཁར་ནང་དགོན་གྱྙི་དགེ་འདུན་པ་འགའ་ཡྙིས་ནན་ཞུ་ལྟར་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་ཡང་བསྐྱར་དར་ཐང་དགོན་ནས་གནང་ངོ་།།
ཤྙིང་ར་ལོར་གུ་དྲག་མེ་འཁྱྙིལ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་འགའ་སོགས་དབང་དུ་མ་
གནང་། སོན་ཁར་དགོན་པའྙི་རྒྱབ་རྙི་རྙིགས་གསུམ་སེམས་དཔའྙི་གནས་ཉྙིད་ལ་གནས་འདུས་ཀྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

181

ཉམས་སྣང་ལས་གནས་སྒོ་གསར་དུ་ཕེས་སོ།།
ཤྙིང་ལུག་ལོར་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་ལྔ་ལྷག་འདུས་པ་ལ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་
བྱེད་རྒྱས་པ་བསྩལ། འདྙི་དུས་སུ་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལུང་ཡོངས་རོགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཆོས་
དབྱྙིངས་འོད་ཟེར་ནས་གསུངས་སོ། །མེ་བྱ་ལོའྙི་དབོ་ཟླ་བར་འདུས་པ་སོང་ཙམ་ལ་སྤོད་འཇུག་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་ཟྙིན་བྙིས་དང་། ཨར་སྐུང་མཁན་པོའྙི་ཕུར་འགེལ་པདྨ་དཀར་པོའྙི་དགའ་ཚལ་རྣམས་ཀྙི་བཤད་ལུང་གནང་། ས་ཁྱྙི་ལོར་དར་ཐང་དུ་ཞྙི་ཁོ་ཐོས་གོལ་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། ཀོང་གསལ་ཆོ་གའྙི་དབང་སོགས་གནང་། འཛི་རོང་ཅ་ལ་དགོན་ནམ་གྱེན་ལ་དགོན་གྱྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་དེར་ཕེབས། ཀཿཐོག་དྲུང་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། འཛམ་ཐང་ཁྙི་འཛིན་སེ་སྤྲུལ་ཚང་སོགས་འདུས་པ་ཉྙིས་སོང་ཙམ་ལ་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་བསྩལ། དགོན་ལེབ་དགོན་དུ་གུ་དྲག་ཕྙི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། འཇའ་ཚོན་པདྨ་འོད་འབར་གྱྙི་ཚེ་དབང་བཅས་གནང་ངོ་།།གཞན་ཡང་མགོ་ལོག་དང་། རྒྱལ་རོང་དང་། སྨར་ཁོག་གྙི་དར་ཐང་དགོན་པའྙི་དགོན་
ལག་དག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་བཀའ་གནང་བ་ཡང་གངས་མེད། ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་སག་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་ཚུལ་ཁྙིམས་བཟང་པོ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་རོགས་པར་གསན་པ་སོགས་དམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱྙིས་མྙི་ངོམས་པར་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་དུ་མ་ལས་སྔ་འགྱུར་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན།
གསན་པ་དེ་དག་ཀང་གསན་པ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རོ་རེ་
འཆང་ལས་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན་པ་ནས་དབུ་བརམས་ཏེ་ལོ་རེ་རེའྙི་དགུན་དུས་སུ་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷག་ལ་ཡྙི་དམ་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་མཚམས་ལ་བཞུགས་པས་གཏེར་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའྙི་ལྷ་རབ་འབྱམས་རྙིགས་བསྡུས་ཀྙི་བསེན་ཚད་གངས་སུ་མ་ལོང་བ་གཅྙིག་ཀང་མེད་ལ། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན་པ་ནས་བཀའ་མར་བཞུགས་པའྙི་ལྷའྙི་བསེན་པ་གངས་འཁྱོལ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་གནང་བཞྙིན་མཆྙིས།
དེ་བཞྙིན་དུ་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏྣའྙི་ཕུར་བ་ལྟ་བུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

182

སྒྲུབ་སྲོལ་དར་བའྙི་ཡྙི་དམ་རྣམས་ནྙི་རང་རང་གྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསེན་ཚད་འཁྱོལ་བའྙི་སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་པ་ནྙི་གཅྙིག་ཀང་མེད་པས། དྙིང་སང་གྙི་དུས་སུ་དབང་སྐུར་བ་དང་། མན་ངག་གནང་བ་དང་། ལུང་འདོན་པ་དང་། རབ་གནས་བྱ་བ་སོགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡྙི་དམ་རེ་རེར་བསེན་པ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་ནས་ལས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པ་ཉྙིན་མོའྙི་སར་མ་ལྟར་དཀོན་ཞྙིང་། ལ་ལར་བཀའ་མེད། ལུང་མེད། ཆོ་ག་མྙི་ཤེས་པར་གཟུ་ལུམ་སྤྙི་བརོལ་གྱྙིས་སྔགས་ལ་རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་པའྙི་སྒོ་ནས་འགོ་བ་ལོག་པའྙི་གཡང་སར་འཁྙིད་པ་སང་ལ་ཤ་མོ་
ལྟར་བརོལ་བའྙི་དུས་སུ་རེ་ཁོང་ལྟ་བུའྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉྙིད་དང་ལྡན་པ་ནྙི་ཉྙིན་མོའྙི་
སར་མ་ལྟར་གཅྙིག་པུ་ཉྙིད་དེ་ཤྙིན་ཏུ་འབྱུང་བར་དཀོན་ནོ།།གཞན་ཡང་རབ་རྒྱན་ལགས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1991ནས་བཟུང་བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུའྙི་ཡུན་ལ་
དགེ་ཚུལ་སུམ་སོང་བདུན་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་དང་། བསེན་རོགས་བརྒྱད་བརྒྱ་སོ་གཅྙིག་སེ་དགེ་ཚུལ་སློང་བཞྙི་སོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་གཅྙིག་གྙི་གངས་སུ་སོན་པའྙི་བསླབ་སོམ་གནང་བ་དང་། དེ་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེར་མ་འདུས་པའང་གངས་མང་མཆྙིས་སྲྙིད་པས་སྙིགས་མའྙི་དུས་འདྙིར་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱན་མཚན་སྒེང་ནས་བསན་པའྙི་སྙིང་པོ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་འཛིན་པ་ལ་དེང་དུས་འདྙིར་འཕྲྙིན་ལས་འགན་ཟླ་དང་བལ་བ་ཉག་གཅྙིག་གྙི་ངོ་བོར་བཞུགས་སོ།།
དེ་བཞྙིན་དུ་བཤད་གྲྭའྙི་དབུས་སུ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ལྷ་ཁང་ནང་རེན་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་
ར་དང་། བཀད་ས་དང་། རུང་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་བཅས་གཞྙི་ནས་བསྐྱར་བཞེངས་དང་། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའྙི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་གསར་བཞེངས་དང་། དགོན་པའྙི་གསེར་ཁང་དང་འདུ་ཁང་ཞུགས་ཀྙིས་མྙིད་པ་བསྐྱར་བཞེངས་ནང་རེན་སྐུ་བརན་སོང་ཕྲག་བདུན་གྱྙིས་གཙོའྙི་སྐུ་བརན་དུ་མ་དང་། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྔར་ཉྙིད་ཀྙིས་བཞེངས་པ་རེན་བརེན་པ་རྨང་ནས་བསྐྱར་བཞེངས་བཅས་རེན་བཞེངས་ཀྙི་རྙིམ་པ་བོའྙི་ར་བ་ལས་འདས་པ་བཞེངས་དང་བཞེངས་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
མགོ་ལོག་ཁག་གསུམ་དང་། རྒྱལ་རོང་ཚ་བ་ལྔའྙི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

183

དབང་ཆོས་ཀྙི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། མགར་བ་གཏེར་ཆེན་པདྨ་བདུད་འདུལ་དབང་ཕྱུག་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། གནས་རྒྱལ་མོ་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་རྙིར༔ མགོན་སྤན་གཟྙིགས་སྣང་བརན་ཉམས་རགས་འབྱུང་༔ གནས་དེ་འདབས་བསན་དགོན་རཱ་ཛས་གནོད༔ རྐེན་གདུག་པ་པདྨའྙི་ཐུགས་རེས་སྐྱོབ༔ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་རོང་ཁོ་སྐྱབས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་སྐུ་བསྐྱར་དུ་གསོས་པས་བསན་འགོ་སྤྙི་དང་ཡུལ་དེའྙི་སྐྱེ་དགུ་ལ་ཕན་པའྙི་ཚུལ་དུ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་སོགས་
སན་གགས་དང་འཕྲྙིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱས་བཞྙིན་ཞབས་པད་མྙི་འཇྙིག་ཆོས་བདུན་ལྡན་པའྙི་རོ་རེའྙི་ངོ་བོར་འཚོ་ཞྙིང་གཞེས་ལ་བརན་ཅྙིང་བཞུགས་པའོ།།

མཁན་ཆྱེན་རྣམ་གྲོལ་ཚེ་རིང་།

མཁན་ཆེན་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་རྣམ་གོལ་ཚེ་རྙིང་ངམ་ཐུབ་བསན་པདྨ་སེངྒེ་ནྙི། ཁམས་སེ་དགེར་རྔུ་ཡྙི་རྒྱུད་པར་རབ་རྒྱལ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་གྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1953ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ས་མོ་ཕག་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྒྱ་གར་དུ་བོས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཕ་དང་ཁུ་བོ་
རྣམས་ཚེ་དུས་ལས་ཡོལ་བའྙི་རྐེན་གྱྙིས་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇྙིགས་མེད་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་དུ་སྐྱབས་འགོའྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཤྙིང་
གཙུག་ཕུད་ཕུལ། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་ཐུབ་བསན་པདྨ་སེངྒེ་ཞེས་པའྙི་མྙིང་གནང་། ཐོག་མར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཀོག་གྙི་སློབ་དཔོན་དུ་བསེན་ཏེ་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་འཕྲྙིན་ཆོག་ལ་
སྦྱངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་ཆོ་གའྙི་ཁོད་ཀྙི་བོ་ལྡོག་རྣམ་བཞྙི་ཆ་ཚང་ལ་འགེལ་
བཤད་གནང་ས་ཆོས་བེོའྙི་གཞ་བཏྙི ང་། ལོ་གཅྙི ག་ཙམ་ ྙི གྱྙི་རས་སུ་དཔལ་ཡུལ་ ེ བ་མ་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན་ཀོག་གྙི་སློབ་དཔོན་དུ་བསེན་ནས་ལོ་གསུམ་ཙམ་ལ་ཡྙི་གེའྙི་ཀོག་སྦྱངས། དེ་བཞྙིན་དུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོ་ག་དག་གྙི་གཏོར་བཟོ་མཆོད་ཚུལ་དང་། གདངས་དབྱངས་རྡུང་འཁོལ། གར་ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་སོགས་ཕག་ལེན་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་བྱས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གྙི་དུས་ཙམ་ལ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེས་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

184

ཆེའྙི་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་གསུངས་པ་གསན། སྐྱབས་འགོ་དང་འབེལ་
བའྙི་སྒོ་ནས་ཕག་འབུམ་ཐེར་སོགས་འབུམ་ལྔ་ལེགས་པར་བསགས། གཅོད་ཡུལ་མཁའ་འགོའྙི་གད་རྒྱངས་གནང་བ་ལྟར་གཅོད་ཀྙི་ཉམས་ལེན་མཛད། སྔ་ཕྙིར་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་འཕྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པའྙི་ཁྙིད་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་མཛད་པའྙི་ཁྙིད་འགེལ་ཆེན་མོའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། བཀའ་བསན་འགྱུར་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་ཚད་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའྙི་རང་འགེལ་གྱྙི་བཤད་ལུང་དང་། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་གྱྙི་འདུས་མདོའྙི་འགེལ་ཆེན་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། གཏེར་མཛོད་སོགས་དབང་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏོ།།
རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་ལས་སུམ་ཅུ་པ་དང་། རགས་འཇུག་དང་།
སྐྱབས་འགོའྙི་བསླབ་བྱ་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་གྱྙི་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེའྙི་འགེལ་པ་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་གསན། སྨོ་ཤུལ་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་རོ་རེ་ལས་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་
བསོད་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་དང་། སོང་ཐུན་སེངྒེའྙི་ང་རོ་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་དབྱར་གནས་མཁན་པོ་གནང་སེ་ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད་འཆད་པ་ཡང་རྒྱས་པར་གསན། དེ་ནས་སྨོ་ཤུལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དང་། རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཉྙིས་ཀྙིས་བཀའ་གོས་ལྟར། ཁུ་ནུ་བ་མ་བསན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་མདུན་དུ་ཐོས་བསམ་སྦྱོང་བར་ཆེད་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཁོང་བལ་ཡུལ་ལ་ཕན། ཁུ་ནུ་ ྙི བ་མ་བསན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་བལ་ཡུལ་པོ་ཁ་རཱ་རུ་བཞུགས་པ་དང་མཇལ། ཁོང་དགུང་ལོ་མཐོ་བས་གཞུང་གྙི་བཤད་པ་གནང་མ་ནུས། རོ་རེ་གདན་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤྙིང་གྙི་འབས་བུ་ཁ་ཤས་གནང་ནས་འབས་བུ་འདྙི་ཆུ་ཚ་བོའྙི་ནང་ལ་སྦངས་ཏེ་ཁུ་བ་དེ་བཏུང་ན་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ནས་སྨོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ་བོ།།
དེ་ནས་རོ་རེ་གྙིང་བཀའ་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དགོན་པའྙི་ནང་དུ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་
ཤེས་རབ་བཞུགས་པའྙི་མདུན་དུ་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལྷག་ལ་དབུ་མ་རྙིགས་ཚོགས་ལྔ་གཞན་དགའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

185

མཆན་འགེལ་གྱྙི་སེང་ནས་གནང་བ་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་བུ་ནོར་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་འབས་ལྗོངས་ལ་ཕྙིན། འབས་ལྗོངས་སྔ་འགྱུར་གྱྙི་བཤད་གྲྭའྙི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་མཁན་ཆེན་བརོན་འགྲུས་དང་མཇལ། ཁོང་གྙིས་ཐུགས་བརེ་བ་ཆེན་པོས་རེས་སུ་བཟུང་བས་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་ལ་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་དེའྙི་མདུན་ནས་སྙི་ཏུའྙི་སུམ་རགས་འགེལ་ཆེན་དང་། སན་ངག་ལེའུ་བར་བ་དང་། ཤེར་ཕྙིན་མངོན་རོགས་རྒྱན་དང་། སྨྙིན་གྙིང་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོའྙི་ཤེར་ཕྙིན་སྤྙི་དོན་བདུད་རྙིའྙི་ཉྙིང་ཁུ་དང་། དོན་གསལ་མཆན་འགེལ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཤེར་ཕྙིན་སྤྙི་དོན་དང་། ཤེར་ཕྙིན་གྱྙི་འབྲུ་འགེལ་དང་། ཤེར་ཕྙིན་གྱྙི་དགེ་འདུན་ཉྙི་ཤུའྙི་ཟུར་བཀོལ་དང་། ཤེར་ཕྙིན་གྱྙི་སྒོམ་རྙིམ་དང་། ཆོས་ཉྙིད་རྣམ་འབྱེད་དང་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་མཁན་པོ་གཞན་དགའྙི་མཆན་འགེལ་དང་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་འགེལ་པ་གཉྙིས་ཀ་དང་། རྒྱུད་བ་མ་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའྙི་མཆན་འགེལ་དང་། མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སོང་ཐུན་སེངྒེའྙི་ང་རོ་དང་། སྤོད་འཇུག་མཆན་འགེལ་དང་། སྤོད་འཇུག་གྙི་སྒོམ་རྙིམ་དང་། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། བརྒལ་ལན་ཉྙིན་སྣང་དང་། དམ་ཆོས་དོགས་སེལ་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་གྱྙི་སྤོད་འཇུག་འགེལ་ཆེན་དང་། གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་སྤྙི་དོན་མཛོད་ཀྙི་ལྡེ་མྙིག་དང་། རང་གོལ་སོར་གསུམ་དང་། མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཚད་མ་རྣམ་འགེལ་གྱྙི་འགེལ་ཆེན་ལེའུ་དང་པོའྙི་རྒྱས་བཤད་བཅས་གསན་སྦྱངས་ཀྙིས་ཐོས་བསམ་མཐའ་ཆོད་པ་མཛད་དོ།།
འབས་ལྗོངས་བཤད་གྲྭར་མཁན་པོ་བརོན་འགྲུས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་དུ་བཞུགས་དུས་རེ་རོ་
གྲུབ་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བའྙི་མདུན་ནས་མན་ངག་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཁེག་ཆོད་ཀྙི་མོང་ཁྙིད་
གསན། དེ་བཞྙིན་དུ་རོ་གྲུབ་དེ་ཉྙིད་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། འཇའ་ཚོན་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་དབང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་གྙི་ཁྙིད་ལུང་བཅས་གསན་ཏོ།།
ས་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1978ལོར་མཁན་པོ་བརོན་འགྲུས་རྒྱ་གར་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ།
རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་ཐོག་མར་བཙུགས་དུས་སུ་ཡང་རེ་དེ་ལས་ལོ་གཅྙིག་གྙི་ཡུན་ལ་སུམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

186

ཅུ་པ་དང་། རགས་འཇུག་དང་། རགས་རྙིགས་དང་། སྤོད་འཇུག་མཆན་འགེལ་དང་། མཁན་པོ་ཡོན་དགའྙི་སོམ་གསུམ་འགེལ་པ་བཅས་ལེགས་པར་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས་སོ།། ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1980ལོ་ནས་བག་གཡབ་མཁན་པོ་བོ་གོས་ཀྙི་སློབ་མའྙི་གཙོ་བོ་
ས་སྐྱའྙི་མཁན་པོ་མཁས་གྲུབ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་
བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད་སབས་སུ་མཁན་པོ་དེ་ལས་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའྙི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྙི་མཆན་འགེལ་གྱྙི་རྒྱས་ཁྙིད་ལན་བཞྙི་དང་། འགེལ་པ་དོན་གསལ་གྱྙི་མཆན་འགེལ་ལན་གཉྙིས་ཀྙི་རྒྱས་ཁྙིད་དང་། མྙི་ཕམ་གྱྙི་དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ་དང་། མྙི་ཕམ་པའྙི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྙི་འགེལ་པ་དང་། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད་ཀྙི་གྲུབ་མཐའ་བསྡུས་པ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའྙི་ར་བའྙི་མཆན་འགེལ་དང་། དེའྙི་སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའྙི་ཁྙིད་ལན་གཉྙིས་བཅས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཐའ་ཆོད་པ་མཛད་དོ།།
རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ལན་གསུམ་ལ་
ཕེབས་པའྙི་ཕེབས་ཐེངས་དང་པོ་ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1980ལོར་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་དང་། མཛོད་བདུན་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་བཅས་ཀྙི་དབང་དང་ཁྙིད་ལུང་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་བཅས་གནང་བ་གསན། སབས་དེར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོ་ཀོང་ཆེན་པའྙི་འདས་མཆོད་དང་བསྟུན་རེ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེས་མཁན་ཞྭ་དང་། ཆོས་གོས་གནང་སེ། མཁན་པོར་མངའ་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་དགྱེས་པའྙི་བོ་ལྡན་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གནང་། སབས་དེའྙི་དབང་ལུང་གསན་མཁན་གྱྙི་བ་ཆེན་དང་། མཁན་སྤྲུལ་དུ་མས་མགུལ་དར་གནང་བ་སོགས་ཀྙིས་རེན་འབེལ་ལེགས་ཕོགས་སུ་བསྒྙིགས་སོ།།
རེ་དྙིལ་མགོའྙི་མཁྱེན་བརེ་ཕེབས་ཐེངས་གཉྙིས་པ་ཆུ་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1983ལོར་རྙིང་མ་
བཀའ་མའྙི་དབང་ལུང་དང་། གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་རྒྱུད་འགེལ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་གྱྙི་ཁྙིད་གནང་བ་གསན། ལོ་དེར་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་གནང་སེ་རྣམ་གོལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

187

གྙིང་གྙི་མཁན་པོའྙི་ཁྙིར་བཀོད། རེ་དྙིལ་མགོའྙི་མཁྱེན་བརེ་ཕེབས་ཐེངས་གསུམ་པ་རབ་རྒྱན་མེ་མོ་ཡོས་ཏེ་སྤ་ལོ་1987ལོར་མྙི་ཕམ་ ྙི གྱྙི་བཀའ་འབུམ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་གྱྙི་བཀའ་འབུམ་དང་། ཀང་

ོཆེན་པའྙི་གསུང་ཐོར་བུ་དང་། རོང་ཟོམ་གྱྙི་གསུང་ལས་ཕག་དཔེ་ཅྙི་ཡོད་ཀྙི་ལུང་གསུངས་པ་ཆ་ཚང་གསན་ཏོ།།
མཁན་པོ་ཟླ་ཟེར་གྱྙིས་ཆུ་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1983ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་རུ་ཁྙིད་
གནང་སབས་སུ་མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས་སོག་པོ་བསན་དར་གྱྙིས་མཛད་པའྙི་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྙི་འགེལ་བ་དང་། བོད་པ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་དང་། ཤེར་ཕྙིན་གྱྙི་འགེལ་པ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་ལེགས་པར་གསན་པ་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་ཡོན་ཏན་མཛོད་རང་འགེལ་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའྙི་འགེལ་བ་དང་བཞྙི་བརྒྱ་བའྙི་འགེལ་བ་གཉྙིས་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་རང་རྣམ་དང་། མཁན་ཆེན་དབང་གྙི་དབང་པོས་མཛད་པའྙི་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྙི་ཏྙི་ལ་ཀ་དང་། ཁེགས་ཆོད་ཀྙི་སན་རྒྱུད་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱྙི་སན་རྒྱུད་དང་། གཉྙིས་ཀའྙི་ཡང་ཡྙིག་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་རྣམས་གསན་ཏོ།།རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལོར་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་འཆད་པ་རྒྱས་པ་ཐོབ་
པའྙི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་དང་། འགོ་གོན་

གནང་བ་ལ་བརེན་ཏེ་གསེར་ར་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་ཆོས་རེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ཉེ་རྒྱུད་ཀྙི་དབང་དང་། མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་སྤྙི་དོན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་པའྙི་རྒྱུད་འགེལ་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་དང་། རོ་གྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མའྙི་གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་མཛོད་ཀྙི་ལྡེའུ་མྙིག་དང་། མྙི་ཕམ་གྱྙི་བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་བཤད་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་རྒྱས་པ་དང་། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་དག་སྣང་ཆོས་སོར་འཇམ་དཔལ་ཞྙི་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱྙི་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སེམས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

188

ངོ་མཛུབ་བཙུགས་སོགས་གཞུང་ཆེན་དང་མན་ངག་མང་དུ་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས་པས་གཞུང་དོན་གོ་བའྙི་བོ་གོས་རྣམ་པར་བཞད། མཁན་པོ་སྒེག་རོར་གྱྙི་མདུན་ནས་གཏེར་སོན་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་དང་། གནུབས་ཟུར་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་ལས་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་དང་། མདོ་རའྙི་འགེལ་པ་མཚོ་ཆེན་དང་། མངོན་པའྙི་འགེལ་པ་མཆྙིམས་ཆེན་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན་ཏོ།།
དེ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་སོགས་སུ་ཕེབས་ཕྲལ་ཕྙིར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན། ལགས་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1990ལོར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའྙི་འཕྲྙིན་པ་བ་མཛད། འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་གདན་དྲངས། མཁན་ཆེན་ལས་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་དབང་དང་། དངོས་གཞྙི་འོད་གསལ་སྙིང་པོའྙི་དོན་ཁྙིད་དང་། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྙི་རྣམ་བཤད་དང་། ངེས་ཤེས་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྒོན་མེ་སོགས་ཀྙི་འཆད་པ་ཞྙིབ་ཕྲར་གནང་བ་ལེགས་པར་བཞེས་སོ།།
ཆུ་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1992ལོར་ཡང་བསྐྱར་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རེ་མཁན་
ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་ནས་རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཚིག་དོན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་ཁྙིད་རྒྱས་པ་དང་། སྔོན་གྱྙི་རྙིག་འཛིན་རྒྱུད་པའྙི་ཕག་སྲོལ་ལྟར་དུ་ཞག་བརྒྱའྙི་དུས་ཡུན་ལ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་མཁའ་འགོ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཟབ་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྙི་མོང་ཁྙིད་
རྒྱས་པ་མཁན་པོ་ཁོང་དང་། ཁོང་གྙི་ཞབས་འབང་བ་བ་མ་དངོས་གྲུབ་རོ་རེ་དང་། མཁན་ཆེན་པའྙི་སྐུ་སྲྙིང་མ་མེ་སྒོན་གསུམ་ལ་གནང་བ་ཐོབ་པའྙི་སལ་བཟང་བྱུང་། མཁའ་འགོ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཞག་བརྒྱ་མ་གྲུབ་པའྙི་མཐའ་རེན་དུ་རོ་རེ་འཆང་གྙི་སྐུ་རེན་རྙིང་པ་བྱྙིན་ཆེན་ཞྙིག་
གནང་སེ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་སྤྙི་དང་། མཁན་ཆེན་ཉྙིད་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དག་སྣང་ཆོས་སོར་མཐའ་དག་སྨོན་ལམ་གཏད་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཞྙིང་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་
འཐོར་བའྙི་སལ་བཟང་བཞད་དོ།།
སྤྙི་ལོ་1978ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོ་དབུ་བཙུགས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

189

ནས་བཟུང་མཁན་ཆེན་རྣམ་གོལ་ཚེ་རྙིང་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས་མྙི་ལོ་ཧྙིལ་པོ་ཉེར་གཉྙིས་ལ་བཤད་གྲྭའྙི་དབུ་འཛིན་གཟྙིགས་སྐྱོང་དང་། དཔེ་ཁྙིད་ཀྙི་མཁན་པོ་གཉྙིས་ཀའྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཉྙིན་རེར་དཔེ་ཁྙིད་ལན་གཉྙིས་རེ་དང་། གསུམ་རེ་མ་ཆད་པར་གནང་བར་བྱས་ཤྙིང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་གྲྭ་ལོ་རྙིམ་དྲུག་པར་མ་སོན་བར་དུ་གཟྙིམ་ཁང་དུ་སྐྱོར་སྦྱོང་གྙི་དགེ་རྒན་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ར་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་སྤྲུལ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་གདུང་སྲས་སོགས་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་དང་། བཤད་གྲྭ་དེ་ཉྙིད་ནས་ཐོན་པའྙི་མཁན་པོ་དབང་ཕྱུག་བསོད་ནམས་དང་། མཁན་པོ་ཚེ་རྙིང་རོ་རེ་དང་། ནུབ་རྙི་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་རྙིང་དང་། མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་སལ་བཟང་དང་། མཁན་པོ་ཀ་ཏྲ་ཡ་ན་སོགས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམས་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྙིན་པའྙི་བར་
དུ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྙི་རྒྱ་གཞུང་མཆན་འགེལ་དང་། མངོན་རོགས་རྒྱན་གྱྙི་འགེལ་བ་དོན་གསལ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་རང་འགེལ་དང་། གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་མཛོད་ཀྙི་ལྡེ་མྙིག་རྣམས་ལན་བརྒྱད་ཙམ་རེ་ཞབ་ཁྙི ད་དང་། གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ་དང་། གསང་འགྙི ལ་ཕེ གས་

ོབཅུའྙི་མུན་སེལ་ལན་གངས་གཉྙིས་དང་། གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། ངེས་ཤེས་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྒོན་མེ། རྒྱུད་བ་མ། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས། དབུ་མ་ར་བ་ཤེས་རབ། བཞྙི་བརྒྱ་པའྙི་མཆན་འགེལ། སྤོད་འཇུག་མཆན་འགེལ། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ། དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ། མཁས་འཇུག། སོམ་གསུམ་རྙིག་འཛིན་འཇུག་ངོགས། ཚིག་དོན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་རོགས་ཆེན་ཡང་ཡྙིག་བཅས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལྗགས་ཁྙིད་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་རྙིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་བ་འཆད་པར་མཛད་དོ།།
སྤྙི་ལོ་1987ལོར་སྐྱབས་རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར། སྨྙིན་གྙིང་
གདུང་སྲས་དང་། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་སྤྲུལ་དང་། ནམ་མཁའྙི་སྙིང་པོ་དང་། གདུང་སྲས་དགའ་རབ་དང་། དགེ་སློང་མེ་ཐུར་དང་། བ་མ་བསན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་རྣམས་ལ་ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་རྒྱས་པའྙི་བཤད་པ་གནང་། འབྲུག་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་གྙི་སྒང་སེང་གྙི་བཤད་གྲྭ་རུ་ཐེངས་མང་པོར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

190

ཕེབས་ཏེ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགེལ་དང་། གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་མཛོད་ཀྙི་ལྡེ་མྙིག་དང་། འོད་གསལ་སྙིང་པོ་དང་། འགེལ་ཆེན་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་རྣམས་སྒང་སེང་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཐོས་བསམ་པ་ཡོངས་ལ་ཁྙིད་པར་མཛད། ཨ་རྙི་ཨོ་རྒྱན་རོ་རེ་གདན་གྱྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་ལན་མང་
ཕེབས་ཏེ་ལོ་དུ་མ་ལ་གྙིང་སྤྲུལ་དང་། འབྲུག་པ་ཆོས་མགོན་དང་། ཚོགས་གཉྙིས་དང་། བསོད་རྒྱལ་སོགས་བ་སྤྲུལ་དུ་མ་དང་། ནུབ་ཕོགས་པའྙི་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་འོད་
གསལ་སྙིང་པོ་དང་། ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་དང་། ཚིག་དོན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་གྱྙི་གསུང་རྣམས་གནང་ངོ་།།
ཧྥ་རན་སྙིར་བསོད་རྒྱལ་གྱྙི་ཆོས་ཚོགས་སུ་གསང་སྙིང་མཛོད་ཀྙི་ལྡེ་མྙིག་དང་། མཁན་
ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ཁེགས་ཆོད་སན་རྒྱུད་རྣམས་གནང་བ་དང་། བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ། སྤྲུལ་སྐུ་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ལུང་རོགས་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་དང་། མཁན་པོ་བསོད་དར་རྒྱས་དང་། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དང་། མཁན་པོ་འཆྙི་མེད་རྙིག་འཛིན་དང་། མཁན་པོ་གུ་རུ་སོགས་མཁན་སྤྲུལ་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པའྙི་ར་བའྙི་མཆན་འགེལ་དང་། ཤེར་ཕྙིན་འགེལ་བ་དོན་གསལ་མཆན་འགེལ་རེ་རེ་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལྷག་ག་ཡུན་ལ་རྒྱས་པར་ཁྙི ད་པ་དང་། ྙི ལགས་འབྲུག་ལོ་ས་སྤེ་ལོ་2000ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ ྙིགྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭར་གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་མཛོད་ཀྙི་ལྡེ་མྙིག་གྙི་ཁྙིད་གནང་བ་དང་། ཤྙིང་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2014ལོར་རྒྱ་གར་རོ་རེ་གདན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་རྒྱུན་སྐྱོང་ཚོགས་པའྙི་རེ་ཞུ་ལྟར་
མཁན་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་འདུས་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་གྱྙི་ཁྙིད་རྒྱས་པར་བསྩལ་བ་དང་། ལོ་དེའྙི་ལོ་མཇུག་ཏུ་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་ཀྙི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་འབྲུག་པ་ཆོས་མགོན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཚོགས་གཉྙིས་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲུབ་སེ་ཁག་གཉྙིས་ཀྙི་མཚམས་པ་བ་རྣམས་དང་། ཕྙི་རྒྱལ་གྱྙི་སློབ་མ་བཅས་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་ལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་རྒྱས་ཁྙིད་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཉྙིན་མཚན་བར་མེད་དུ་སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་བའྙི་ཚུལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

191

མཐའ་ཡས་སོ།།
ས་ཕོ་སག་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1998ལོར་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་སྒྲུབ་སེ་བསམ་གཏན་འོད་
གསལ་གང་ ྙི ཕག་བཏབ། གཙུག་ལག་ནང་རན་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཞེངས་པ་དང་། སྒྲུབ་ ེཔོ་དག་བཞུགས་ཡུལ་སོགས་མཐུན་རྐེན་ཅྙི་དགོས་རྒྱུན་གནང་དང་། སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་གྙི་སོར་གང་ལ་གང་དགོས་བར་མེད་དུ་གནང་བཞྙིན་མཆྙིས་ཤྙིང་། ད་ལྟའང་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་
བརན་ངང་འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་གཙོ་བོ་ཡྙིན་པའྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྙི་ཆོས་སེ་
དུ་མར་ལེགས་པར་གཟྙིགས་སྐྱོང་གྙིས་བཞུགས་ཡོད་དོ།།

མཁན་ཆྱེན་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་།

མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་ངམ་ཐུབ་བསན་ངག་དབང་གགས་པ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་བལ་ཡུལ་གྱྙི་རྭ་མེ་ཚབ་རོང་གྙི་
མངའ་ཁུལ་སན་པ་ཞེས་པར་ཡབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། ཡུམ་ཟླ་བ་སྒོལ་མའྙི་སྲས་སུ་སྐུ་
འཁྲུངས། འཁྲུངས་ནས་ཟླ་བ་གཉྙིས་ཀྙི་རེས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་ཀྙིས་འཁྱེར་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་བཀའ་བོན་སྦུགས་སུ་སྐྱབས་རེ་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེར་མཇལ། རེ་དེ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའ་སྙི མ་པ་ཞུས། སྐྱབས་རོ་བདུད་འཇོམ་རེ ན་པོ་ཆེས་འཇྙི གས་ ྙིམེད་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའྙི་མཚན་བཏགས། ཞལ་ནས་ཕྲུ་གུ་འདྙི་མ་འོངས་པར་ཆོས་ལ་འཛུད་ཅྙིག་ཨང་གསུངས། བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་གནང་བཞྙིན་པའྙི་དུས་དང་འཁེལ་བས་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་འོག་ཏུ་བཞུགས་ཤྙིང་ཉྙིན་ལྟར་དབང་རས་དང་བུམ་ཆུ་ཞལ་དུ་མང་བའྙི་སལ་བཟང་ཐོབ། དབང་རོགས་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་ཕྙིར་ཞབས་ཐང་དུ་ལོག་པའྙི་ལམ་བར་ཏྙིཥྛ་ཞེས་པའྙི་ས་རུ་བག་རྙི་གཏོར་བའྙི་འགད་རས་འཕངས་པའྙི་རྐེན་གྱྙིས་ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་སོགས་འགྲུལ་བ་རྣམས་འཕྲལ་དུ་བོས། བྱྙིས་པ་སྐུ་ན་ཆུང་དུ་ཟླ་བ་བཞྙི་ཙམ་དེ་ཡབ་ཀྙིས་སྐུ་རྒྱབ་ནས་ཡལ་ཏེ་འགད་རས་བཀད་པའྙི་སྒ་ཆེན་དང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

192

བག་རོ་འཐོར་བའྙི་ཐལ་རྡུལ་ཀོང་དུ་སོར། ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་དང་འགྲུལ་གོགས་ཀུན་གྱྙིས་བྱྙིས་པ་དེ་ཉྙིད་གསོན་པོར་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀང་བཙལ་བས། བྱྙིས་པ་དེ་ཐལ་རྡུལ་དང་རོ་ཟེགས་ཀྙིས་ཁེབས་ཤྙིང་གསོན་པོར་ཡོད་པ་མཐོང་བས་ཀུན་ཀང་ངོ་མཚར་བར་གྱུར། སབས་ཤྙིག་བྱྙིས་པ་སྐུ་བསྙུངས་པས་ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཐུབ་བསན་ཆོས་གྙིང་དུ་ཞྭ་དྙིལ་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་འཁྱེར། འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱབས་ཁྲུས་གནང་ཞྙིང་། ཕྲུ་གུ་འདྙི་ལན་གསུམ་བར་དུ་ང་སར་ཁྙིད་ཤོག་གསུངས། ཕ་ཡུལ་དང་ཐུབ་བསན་ཆོས་གྙིང་བར་ལ་རང་ཐང་དུ་བགོད་པ་ལ་ཉྙིན་གསུམ་གྱྙི་ལམ་ཐག་ཡོད་མོད། ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་ཀྙིས་སྐྱབས་རེ་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་ལན་གསུམ་དུ་མཇལ་ནས་བྱབས་ཁྲུས་དང་། བྱྙིན་བརླབས་དང་ཐུགས་སྨོན་གང་གནང་ཞུས་སོ།།
དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ཙམ་ནས་ཨ་ཁུ་བ་མ་མགོན་པོའྙི་མདུན་ནས་ཡྙི་གེའྙི་ཀོག་སྦྱངས།

དགུང་ལོ་བདུན་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1966ལོར་བསམ་གཏན་ཆོས་གྙིང་དགོན་དུ་ཆོས་སྒོར་ཞུགས། ཡྙི་གེའྙི་ཀོག་ནས་ཆོས་སྤོད་དང་། འཕྲྙིན་སྒྲུབ་དག་གྙི་འདོན་ཕག་ལེན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་དང་། སྒྲུབ་སོར་རྣམ་གསུམ། གཏེར་སོན་མཆོག་གྙིང་གྙི་སྔགས་གསོ། འཕྲྙིན་ལས་འབྙིང་པོ། འཕྲྙིན་ལས་སྙིང་པོ་དང་། གཏེར་སོན་བདེའུ་རོ་རེའྙི་གཏེར་མ་ཇོ་བོ་ཁ་སར་པ་ཎྙི་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆོ་ག། གནམ་ཆོས་འོད་ཆོག། བདུད་འཇོམ་ཁོས་མ་རྣམས་ཀྙི་
གདངས་དབྱངས་དང་། རོལ་ཚིགས། གཏོར་བཟོ། རྒྱན་བཟོ། དབུ་མཛད། མཆོད་དཔོན་དང་བཅས་པའྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་དབུ་ཅན་གྱྙི་ཡག་གཟུགས་དང་། པར་ ྙི ར་འབྙི་ཚུལ་སྦྱངས་ཤྙིང་ལེགས་པར་སྤོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ངོ་།།
བ་མ་ཤེས་རབ་མདུན་ནས་དག་ཡྙིག་དང་། ཡྙི་གེ་དབུ་མེད་ཀྙི་བྙིས་སྦྱངས། བ་མ་ཤེས་
རབ་དང་། ཨ་ནུ་སྐུ་ཞབས་པྙི་ཝང་དང་། བདེ་ཕུག་ཀོང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་རྣམས་ལས་བོད་ཡྙིག་དབུ་ཅན་གྱྙི་བྙིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། སྐུ་ངོ་ཤར་ཀ་གྙིང་པའྙི་མདུན་ནས་དབུ་མེད་ཀྙི་ཡྙིག་གཟུགས་དང་། སུམ་རགས་དག་ཡྙིག་སོགས་ལ་སྦྱངས་སོ།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

193

དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1972ལོར་སྐྱབས་རེ་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་ངག་དབང་གགས་པ་ཞེས་གསོལ་ཏོ།།
མེ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1976ལོར་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་ཀྙི་རྙིག་འཛིན་སྒྲུབ་པའྙི་དགའ་
ཚལ་དུ་རེ་ཨ་བསེ་བྱ་བལ་བ་སངས་རྒྱས་རོ་རེའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བསེན་ཏེ་ལོ་བཞྙིའྙི་ཡུན་ལ་
སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་སྒོ་ནས་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་དང་། ར་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་བསེན་སྒྲུབ་གངས་མང་མཛད། བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་ར་བ་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་བསྡུས་པའྙི་ཁྙིད་ལུང་། བདུད་འཇོམ་གཏེར་གསར་གྱྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ལན་བཞྙི། བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང་གྙི་ལུང་། བདུད་འཇོམ་ཆོས་སྤོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་། རྙི་བོའྙི་བསང་མཆོད། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་། རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་ཚེ་དབང་། བཏགས་གོལ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་། རྙིག་འདུས་ཀྙི་བསེན་ཡྙིག་གྙི་ཁྙིད་ལན་གཉྙིས། མཁའ་འགོ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའྙི་བསེན་ཡྙིག་གྙི་ཁྙིད། སྙིང་ཐྙིག་གྙི་འཕོ་ལུང་། མྙི་ཕམ་གདམས་ངག་མཛུབ་ཚུགས་མ། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་ཀྙི་ར་བ། ཆགས་མེད་ཕག་རབ་ཆོ་ག། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་རྣམ་ཐར་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་། མཁའ་འགོ་ཐུགས་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོ་བཅས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྙི་སོམ་པ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། མཆེད་གོགས་ཀུན་གྱྙིས་བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་མྙིང་ཞྙིག་གནང་བར་ཞུས་པས། བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེས་མཁན་པོ་འདྙི་ལ་ཁྱོད་ཀྙི་མྙིང་ལ་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་བཏགས་པ་ཡྙིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་གྙི་མཚན་ལ་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་ཞེས་གགས་པ་བྱུང་ངོ་།།
རེ་བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེའྙི་དགོན་པར་བཞུགས་དུས་སློབ་མ་སོ་སོས་ལོ་རེར་ཟླ་བ་
གཉྙིས་རེ་ལ་དབུ་མཛད་དང་། མཆོད་དཔོན། སྐུ་གཉེར། དུང་བ། རྒྱ་གྙིང་པ། རྔ་རྡུང་བ་བཅས་ཀྙི་ལས་སྣེའྙི་ཁུར་བྱ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་མཁན་པོ་ཁོང་ནས་ཀང་དེ་དག་གྙི་ཁུར་ལེགས་པར་བཞེས། ཁོང་གྙིས་དེ་དག་གྙི་སྐུ་ཁུར་གཉེར་བའྙི་དུས་སུ་བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེས་སོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་པའྙི་འདྲ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

194

སྐུ་ཞྙིག་བླུས་ཏེ་དགོན་པར་གདན་དྲངས། ཞལ་ནས་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་ལ་ཁྱོད་རང་གྙིས་ལས་གཉེར་སབས་སོན་པའྙི་འདྲ་སྐུ་འདྙི་གདན་འདྲེན་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནྙི་ཁྱོད་མ་འོངས་པར་དགེ་སློང་དུ་
གྱུར་པའྙི་རེན་འབེལ་ཡྙིན་གསུངས་སོ།།
བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དངོས་སློབ་གར་ཞ་བ་མ་མྙི་ཕམ་གྱྙི་མདུན་ནས་ཁག་འཐུང་བདུད་
འཇོམ་རོ་རེའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་ཁོས་མའྙི་གདངས་དབྱངས་དང་། བདུད་འཇོམ་གཏེར་གསར་གྱྙི་སྔགས་གསོའྙི་གདངས་དབྱངས་རྣམས་དང་། རོར་སློབ་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེའྙི་མདུན་ནས་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་གཏོར་བཟོ་རྒྱན་སྤོས་དང་། ཀཿཐོག་ལུགས་ཀྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་འདོན་ར་རྣམས་ཀང་བྱང་ཆུབ་
པར་སྦྱངས་སོ།།
ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1980ལོར་སྐྱབས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ལེགས་
བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོ་གང་གྙི་གདན་ས་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་བཤད་སྒྲུབ་

དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་ཕེབས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ་སྔ་ཕྙི་དུ་མར་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་དང་། དབུ་མ་ར་བ་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ཡོངས་རགས་དང་། གཏེར་ཁ་གསུམ་བསྡུས་ཀོ་གུར་ ྙིདྲག་པདྨ་ཤཱ་ཝ་རྙིའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གྙི་བཀའ་དབང་ལན་གཉྙིས་དང་། རཏ་གྙིང་ཆོས་སོར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ལན་གསུམ་དང་། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱ་མའྙི་དབང་དང་། ཨ་ནུ་ཡོ་གའྙི་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཆོས་སོར་པོད་བཞྙི་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་གྱྙི་དབང་ཚར་གཉྙིས་དང་། ཁེགས་ཆོད་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཆོས་སོར་དུ་མའྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་
དང་། འཇའ་ཚོན་པོད་དྲུག་གྙི་དབང་དང་། དུས་འཁོར་ཀྙི་དབང་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྙི་དབང་ལན་གསུམ་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། གཅོད་འཛིན་པ་རང་གོལ་གྱྙི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཏེ་ཉམས་སུ་བཞེས་སོ།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

195

རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས་མ་ཐག་ནས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་ལས་སུམ་རགས་
དག་གསུམ་དང་། སྤོད་འཇུག་གྙི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལེའུ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་ལེགས་པར་གསན། ཨ་ཁུ་བ་མ་ཚེ་སྒྲུབ་ལས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་དག་གྙི་ཕག་ལེན་འགའ་ཡང་སྦྱངས། ལགས་བྱ་ལོར་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རྙིག་པའྙི་འབྱུང་གནས་གྙིང་དུ་ཞུགས། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་དང་། མཁན་ཆེན་རྣམ་གོལ་ཚེ་རྙིང་དང་། མཁན་ཆེན་ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལས་སྔ་འགྱུར་རང་ལུགས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་ལྟ་གྲུབ་རྣམས་ཀྙི་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་གནང་། ཆུ་ཁྱྙི་ལོ་ནས་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོ་བར་ལ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་ཀྙི་བཀའ་བཞྙིན་རྣམ་གོལ་གྙིང་སློབ་གྲྭའྙི་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་ལ་རྒྱུན་པར་གྱྙི་རེས་གཟའ་ཉྙི་མར་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་འཁྙིད་པ་དང་། ཡང་ཆུ་ཕག་ལོ་ནས་ལགས་ར་ལོ་སེ་བགང་བྱ་བརྒྱད་ཀྙི་ཡུན་ལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་དགེ་བསོས་ཀྙི་ཁུར་གནང་ངོ་།།
རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོར་སྐྱབས་མགོན་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་
སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྙི་ཞལ་སྔ་ནས་མཁན་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་ཀྙིས་ལས་སློབ་གནང་བའྙི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་གྙི་དབུས་སུ་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གྙི་རེན་ཅན་དུ་མཛད། མཚན་ལ་ཐུབ་བསན་ངག་དབང་གགས་པ་ཞེས་པ་གསོལ། ལོ་དེར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭའྙི་སྐྱོར་དཔོན་དུ་བསོས། བཤད་གྲྭ་བ་

རྣམས་ལ་རང་ལུགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་སྐྱོར་སྦྱོང་གནང་བ་དང་། ཡན་ལག་གྙི་སློབ་ཚན་རྣམས་ཀྙི་འཆད་པའང་གནང་། བཤད་གྲྭའྙི་འཛིན་གྲྭ་རྙིམ་པ་དགུ་པ་མཐར་ཕྙིན་པ་ན་སྐུ་ལ་སྙུང་གཞྙི་ཞྙིག་ཐེབས་པས་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་ཆོས་ཀྙི་ཕག་ལས་ཅྙི་ཡང་གནང་མ་ནུས་པས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་དགོངས་འཁོལ་ལྟར་བལ་ཡུལ་ལ་ཕེབས། བལ་ཡུལ་དུ་ཕུར་པའྙི་བསེན་མཚམས་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷག་ལ་བཞུགས་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ཨ་སུ་རའྙི་ཕུག་པ་དང་། འཕགས་པ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

196

ཤྙིང་ཀུན་དང་། བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་སོགས་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་བསེན་མཚམས་ཟླ་རེར་ཡང་བཞུགས་སོ།།
ཆུ་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1992ལོར་སླར་རྒྱ་གར་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། གྲྭ་ཚང་སྤྙི་དང་
བཤད་གྲྭ་བ་ཡོངས་ལ་གཟགས་མཁན་དུ་བསྙི ས། བཤད་གྲྭ་བ་རྣམས་ལའང་

ོསན་ངག་དང་། དག་

ཡྙིག། སུམ་རགས། རགས་རྙིགས། མཁས་འཇུག། འདུལ་བ་ཀ་རྙི་ཀ། སོམ་གསུམ། སྤོད་འཇུག། དབུ་མ་རྒྱན། དབུ་མ་ར་བ་ཤེས་རབ། དབུ་མ་འཇུག་པ། འབྱེད་རྣམ་གཉྙིས། མངོན་རོགས་རྒྱན། སྤོད་འཇུག་ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ། རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ཀྙི་ཁྙིད་གནང་ཞྙིང་། ལོ་དེར་བཤད་གྲྭའྙི་ལོ་འཁོར་རྒྱུགས་སྤོད་ཆེན་མོའྙི་དོ་དམ་པའང་མཛད་དོ།།ཤྙིང་ཁྱྙི་ལོའྙི་མཆུ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གསུམ་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོར་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་གྙི་དབུས་སུ་
རྙིགས་བདག་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མདོ་རྒྱུད་ངེས་དོན་བསན་པའྙི་ཉྙིན་བྱེད་ཅེས་པའྙི་མཚན་རགས་གནང་སེ། སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོའྙི་གོ་སར་གཟེངས་བསོད་མཛད། ལོ་དེར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭའྙི་སློབ་དཔོན་གྱྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཞུང་གྙི་འཆད་པ་གནང་ངོ་།།
གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་ཞབས་ལ་
གཏུགས་ཏེ་རྒེའུ་གཏེར་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་གསར་ཡོངས་རོགས་དང་།

འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའམ་གར་དབང་འགོ་འདུལ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ལས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་
མའྙི་སྲོག་གཏད་སོར་མ་གཏོགས་གསུང་ཆོས་གཞན་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་རྣམས་ལེགས་པར་གསན། སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་མངའ་བདག་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་བ་མར་བསེན་ཏེ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ལན་གཉྙིས་དང་། རྙིང་མ་བཀའ་མའྙི་དབང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། མྙི་ཕམ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལུང་དང་། གདམས་ངག་མཛོད་ཀྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

197

དབང་ལུང་དང་། མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། ཁྙིད་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། གསང་ཁྙིད་མ་རྙིག་མུན་སེལ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་དང་། རང་གོལ་སོར་གསུམ་དང་། ཡུམ་པོད་བཅུ་གཉྙིས་མ་གཏོགས་པའྙི་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏོ།།
སྐྱབས་མགོན་རོ་གྲུབ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་གྙི་སྐུ་མདུན་ནས་
སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་བཅས་ལེགས་པར་གསན། དེ་བཞྙིན་དུ་འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞྭ་དྙིལ་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། མདོ་མང་གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་ཆེན་ཟླ་ཟེར་དང་། མཁན་ཆེན་བརོན་འགྲུས་དང་། རེ་བདེ་ཕུག་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་མཁན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སོགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་བ་ཆེན་མང་པོའྙི་སྐུ་མདུན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་བཀའ་ཆོས་དང་དབང་ལུང་གངས་མེད་པ་གསན་པས་མང་ཐོས་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའྙི་མཛོད་དུ་གྱུར་ཏོ།།ཆུ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1993ལོར་བལ་ཡུལ་ཞེ་ཆེན་དགོན་དུ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་
བཞེས་ཏེ་སོམ་གསུམ་དང་། རགས་རྙིགས་དང་། ཚད་མའྙི་སོར་དང་། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་ཀྙི་
ཆོས་འབྱུང་དང་། ཐེག་པ་རྙིམ་དགུའྙི་སོར་བཅས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའྙི་འཆད་པ་གནང་། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་མོ་ཕག་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1995ལོར་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་སྔ་འགྱུར་དཔལ་ཡུལ་ཨོན་རོ་རེ་ཆོས་གྙིང་གསར་དུ་དབུ་བཙུགས་ཏེ་ཕག་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། རེ ག་གནས་དང་དམ་ཆོས་ ྙི སྦྱོང་ཡུལ་གྱྙི་སློབ་གྲྭ་ཡང་གསར་དུ་བཙུགས། ས་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2009ལོར་དཔལ་ཡུལ་ཨོན་རོ་རེ་ཆོས་གྙིང་གྙི་ཡན་ལག་བཤད་གྲྭ་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཐུབ་བསན་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཆོག་རབ་རྒྱས་གྙིང་གསར་དུ་བཙུགས། དེ་ནས་རྙིམ་པར་དགེ་འདུན་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། འཚོ་བའྙི་ཆ་རྐེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

198

རྣམས་སྐུ་དངོས་ཀྙིས་སྦྱར། ས་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2019ལོ་ནས་རྒྱུན་བཞུགས་དགེ་འདུན་པ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་འདུས་ཤང་། ྙི སབས་འགར་དགེ་འདུན་པ་སང་ཕྲག་ལྷག་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྐུ་དངོས་ཀོྙི་དུས་ཡུན་རྙིང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་དང་། སྨྙིན་བྱེད་གནང་བའྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་ཏེ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
གཞན་ཡང་དུས་འཚམ་ལ་བ་ཆེན་དང་། མཁས་ཆེན་མང་པོ་གདན་འདྲེན་གྱྙིས་ཆོས་སེ་
དེར་དབང་ལུང་དང་། གསུང་ཆོས་ཟབ་མོའྙི་བདུད་རྙི་གནང་སྐུལ་མཛད་དོ། །དད་ལྡན་སློབ་ཚོགས་རྣམས་ཀྙིས་གསང་སྔགས་ཀྙི་དབང་ལུང་སྩོལ་བའྙི་རེ་བ་ཞུས་པ་ལ། མཁན་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་དབང་སོགས་གནང་ཆོག་མན་བཀའ་འྙི དྲྙི་ཞུས་པ་ལ། སྐྱབས་ར་གྲུབ་དབང་རེ ན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་ ྙི ཁྱོད་ལ་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་མཁན་ཅྙི་བྱུང་ནའང་ཞུ་མཁན་མང་ཉུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ཟག་གཅྙིག་ཡན་ཆད་ལའང་གནང་གང་ཐུབ་གྱྙིས་ཤྙིག་ཅེས་བཀའ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་བདག་གྙིས་ཡྙི་དམ་ཞྙི་བ་མ་གཏོགས་ཁོ་བོའྙི་དབང་རྣམས་གཞན་ལ་སྐུར་གྱྙིན་མེད་ཞུས་པ་ན། རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞལ་སྔ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྙི་ལྷ་ལ་ཞྙི་བ་དང་ཁོ་བོའྙི་ཁྱད་པར་མ་འབྱེད། འོན་ཀང་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའྙི་སྲོག་གཏད་རྣམས་གཞན་ལ་མང་པོ་མ་འདོན་ན་ལེགས། སྲུང་མ་རྣམས་ལ་དྲེགས་པའྙི་འཁོར་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་གྙི་འཁུ་ལྡོག་འོང་ཉེན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བ་མའ་བཀའ་གནང་ཐོབ་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་ ྙིགཏེར་གཙོ་བོར་བྱས་པའ་དབང་ལུང་གྙི་ཆུ་བོའྙི་རྒྱུན་ཆད་མེད་དུ་སྙི ལ་བར་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་ ེཁབ་དུ་མར་ཆོས་ཚོགས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་ཁྙིད་དང་། དབང་ལུང་རྒྱུན་གནང་དང་། རྒྱལ་བསན་སྤྙི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཆེ་བ་དྲུག་གྙིས་མངོན་པར་མཐོ་བའྙི་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་བའྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྲྙིན་ལས་རླབས་ཆེན་གནང་སེ་སྤྙི་ལོ་2009ལོ་ནས་བལ་ཡུལ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་ཆོས་ཚོགས་ཀྙི་དབུ་འཛིན་གྱྙི་ཁུར་བཞེས་ཤྙིང་། མེ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2017ལོ་བར་གྱྙི་བགང་བྱ་དགུའྙི་ཡུན་ལ་ཆོས་ཚོགས་དེ་ལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

199

ཞབས་ཏོག་བ་ན་མེད་པ་བསྒྲུབས་སོ།།
དེ་ལྟར་སྔ་འགྱུར་བའྙི་བསན་པ་སྤྙི་དང་། སྒོས་སུ་ཤར་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པ་
རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་མྙི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱྙི་ཆེད་དུ་ལྷག་བསམ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་བལ་ཡུལ་སོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱྙི་དགོན་སེ་ཁག་ལ་མཐུན་རྐེན་ཞབས་འདེགས་དང་། རེན་བཞེངས་ཆོས་འཆད་ཀྙིས་དུས་འདའ་བཞྙིན་བཞུགས་ལ། ཡོན་བདག་དང་སློབ་མའྙི་ཚོགས་རྣམས་ཀྙིས་ཅྙི་ཙམ་བཀུར་སྙི་ཆེ་ན་དེ་ཙམ་གྱྙིས་ཐུགས་ལ་སེམ་པ་མྙི་མངའ་བར་རྒྱུན་དུ་གྲྭ་རྐང་དཀྱུས་མ་ཉམ་ཆུང་ཁོ་ནའ་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དབང་ལུང་ཁྙི ད་གསུམ་ ྙི གྱྙི་བཀའ་དྲྙིན་སྩོལ་བའྙི་བ་མ་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གཡོ་སྒྱུས་དབེན་པའྙི་ལྷད་མེད་ཀྙི་དད་པས་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའྙི་ཡོན་ཏན་དང་། བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་གཞན་འགན་མེད་པ་སྤོ་
བཞྙིན་སྐུ་ཚེ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་ཆོས་བདུན་གྱྙི་ངང་དུ་བརན་ཅྙིང་བཞུགས་པའོ།།

ཁོ་སྐྱབས་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྒྱལ་པོ།

འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་ཁོ་སྐྱབས་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྒྱལ་པོའམ་ཐུབ་བསན་དོན་གཉྙིས་
མཐར་ཕྙིན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་ཁོ་སྐྱབས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་གཡོན་ལུང་ཕར་རྒུ་ཞེས་པའྙི་ས་ཆ་རུ་ཡབ་བདུད་འདུལ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དེ་དུས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་དང་ཁེལ་བས་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉྙིས་བར་དུ་འབོག་སེ་རུ་ཕྱུགས་རྙི་སོགས་མཛད་བཞྙིན་འབོག་པའྙི་འཚོ་བའྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས། བོན་པོའྙི་བ་མ་མངོན་ཤེས་ཅན་དུ་གགས་པ་ཞྙིག་གྙིས་རྒྱལ་རོང་ཡུལ་གྱྙི་བོན་པོའྙི་བ་མ་ཞྙིག་གྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་པར་བཤད་ཀང་རེ་ཉྙིད་དེ་ལ་མོས་པ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བར་མྙིང་དེ་དང་ལེན་མ་མཛད་དོ།།
ཆུང་ངུ་ནས་དགེ་སློང་བཀྲ་ཤྙིས་དཔལ་ཞེས་པའྙི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་སྐྱབས་
གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས་ཤྙིང་རྒྱལ་བ་ཤཱཀ་སེངྒེའྙི་བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས། དེ་ནས་ཁོ་སྐྱབས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དགོན་བདག་བ་མ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་སྐུ་མདུན་ནས་ཡྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

200

གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོས་སྤོད་ཆོ་གའྙི་རྙིགས་དང་། རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའྙི་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཀྙི་སོར་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས། གཡུ་ཐོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསོད་ནམས་དང་།
མགར་ཀོང་གཏེར་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སྦ་རོད་ཡང་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་རྣམས་ཀྙིས་ཐུགས་དགོངས་གཅྙིག་བབས་ཀྙིས་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ནའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་པར་གསུངས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་པའྙི་མཚན་ཆགས། བ་མ་སྨྙིན་གོལ་ལས་ཁོས་མ་ནག་མོའྙི་དབང་ལུང་ཐམས་ཅད་དང་གཅོད་ཁྙིད་སོགས་གསན། མཐུན་ལུང་དགོན་དུ་རྒྱལ་རོང་མཁན་པོ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོའྙི་སྐུ་མདུན་ནས་སོམ་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་སོགས་དབང་ལུང་དང་གདམས་ཁྙིད་མང་པོ་གསན།
ཐུགས་ཆེན་དགོན་དུ་མཁན་པོ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་པའྙི་མདུན་དུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་ལན་གཉྙིས་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་ཞྙིབ་ཁྙིད་གསན་ཅྙིང་། འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་གནང་། དེ་ཡང་སྔོན་འགོའྙི་ཆོས་ཁྙིད་གསན་སབས་སུ་མཁན་པོ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ།
དར་ཐང་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞུགས། སྦ་
རོད་ཡང་སྤྲུལ་ལས་ཐུགས་ཆེན་དགོན་དུ་རཏྣའྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་མནོས། སྦ་རོད་ཡང་སྤྲུལ་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕྙིར་བྱོན་སབས་སྐྱེལ་མ་མཛད་ནས་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས། དེ་དུས་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ་མཆོག་གྙིས་ཐུགས་ཆེན་དགོན་གྱྙི་བསན་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དང་། དབུ་ཞྭ་བཅས་བསྩལ། མཁན་པོ་རྙིན་པོ་ཆེ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་ལྟར་གསེར་ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་རེས་
དཀར་མཁན་པོ་ཨ་ཀོ་མའམ་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་ཀྙིས་མཁན་པོ་དང་། མཁན་པོ་སྣང་གསལ་གྱྙིས་ལས་སློབ་མཛད་པའྙི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་གྙི་དབུས་སུ་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་
སོམ་པ་བཞེས་ཤྙིང་། ཐུབ་བསན་དོན་གཉྙིས་མཐར་ཕྙིན་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་ཉམས་ལེན་དང་ལག་ལེན་ཞྙིབ་པར་གནང་བས་ཚུལ་ཁྙིམས་གཙང་བའྙི་དགེ་སློང་ལྷ་མྙིའྙི་མཆོད་སོང་བ་ན་མེད་པར་གྱུར་ཅྙིང་། མཁན་པོ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོའྙི་ཐུགས་ཟྙིན་གྱྙི་སློབ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

201

མར་གྱུར།

ཁོང་གྙིས་གཙོའྙི་ཐུགས་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལས་ཀྙི་སྣེ་མོ་བ་རྣམས་དང་འདུས་པ་ཡོངས་
ནས་སྐུ་ཉྙིད་ལ་ཁྙི་སོན་མཛད་ཅྙིང་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་དབུ་ཞྭ་ཡང་གནང་སེ་དགོན་བདག་ཏུ་
མངའ་གསོལ། རབ་རྒྱན་ལགས་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1990ལ་མཁན་པོ་གར་དབང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་འདས་པའྙི་སྐུ་ཡྙི་བྱང་བུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་བསྐྱལ་དུས་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྙི་མདུན་ནས་ཡོན་ཏན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་ར་བ་སོགས་ཀྙི་ལུང་གསན་ཅྙིང་། གྱང་རྙིན་པོ་ཆེས་ཀང་པད་ཞྭ་གནང་སེ་མཐོང་ཆེན་མཛད།
ལགས་ལུག་ལོར་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ལྷ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ་རྙིན་
པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་དང་། མགར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་ཀང་དབང་ལུང་ཅྙི་རྙིགས་གསན། དར་ཐང་བཤད་གྲྭར་རྙིས་མདའྙི་མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་དར་རྒྱས་ལས་དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ་འཇམ་དབྱངས་བ་མ་དགྱེས་པའྙི་ཞལ་ལུང་སོགས་གསན། མཁན་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བོ་བཟང་ནོར་བུ་
ལས་ཨར་སྐུང་མཁན་པོའྙི་སྤོད་འཇུག་ཊྙིཀ་ཆེན་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཕར་ཕྙིན་སྤྙི་དོན་སོགས་ཀྙི་ཁྙིད་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་ལ་གསན་ཏེ་མང་ཐོས་ཀྙི་ནོར་བསགས།
རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙི་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇྙིགས་མེད་ཐུབ་བསན་བཤད་
སྒྲུབ་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་མཆོག་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཆ་ཚང་དང་། བཀའ་མ་མདོ་དབང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞ་ཁྙིོའྙི་དབང་རྣམས་གསན། ར་བ་མཁན་པོ་འཇགས་མེད་ ྙིརྣམ་གོལ་གྱྙི་མདུན་ལས་གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་མཛོད་ལྡེའྙི་ཁྙིད་དང་། མཁན་པོ་ཙནྡྲ་ལས་སོམ་

གསུམ་སོགས་གསན།
རབ་རྒྱན་མེ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1997ནས་ལགས་ཡོས་ལོ་བར་དུ་ཐུགས་ཆེན་གནས་མཆོག་
དགོན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ནས་དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གྙི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་གཟྙིགས། ཆུ་འབྲུག་ལོར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའྙི་ཡུལ་དུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས་ཏེ། རོ་རེ་གདན་དང་། ཝ་རཱ་ཎ་སྙི་དང་། རྩྭ་མཆོག་དྲུང་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའྙི་རྙི་དང་། ན་ལེནྡྲ་དང་། ནཻ་རཉྫ་དང་། མཉན་ཡོད་སོགས་ལ་མཇལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

202

ནས་ཟླ་བ་དྲུག་ཙམ་འདས། རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་སྐུ་དྲུང་ནས་དཔལ་དུས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་དབང་ཆེན་དང་། ཆོས་འབེལ་མང་པོ་གསན། ཕྙིར་བྱོན་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྙི་སྐུ་མདུན་ནས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་གསན། སག་ལུང་དགོན་དུ་ཁང་སར་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་དང་། བོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་སོགས་དང་རོགས་ཆེན་གྱྙི་སོར་མང་དུ་གསན། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་2015 ལོར་སླར་ཡང་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན། མདོ་མང་གཡང་
ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གནམ་ཆོས་ར་གསུམ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་སོར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་
རོགས་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྙི་གདན་ས་རྒྱ་གར་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་གྙི་སྒྲུབ་ཁང་སྔ་འགྱུར་འོད་གསལ་གྙིང་དུ་བགང་བྱ་གསུམ་དང་ཟླ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་གནམ་ཆོས་ར་གསུམ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་ཀྙི་བསེན་མཚམས་ཚད་ལྡན་མཛད། ཞར་ལ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་མཆོག་གྙི་སྐུ་མདུན་ནས་བསྐྱེད་རྙིམ་སོར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་བཅས་གསན། མཁན་ཆེན་རྣམ་གོལ་ལས་བ་མ་ཡང་ཏྙིག་དང་། ཡོན་ཏན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་འགེལ་པ་ཟབ་དོན་སྣང་བྱེད་ཉྙི་མའྙི་འོད་ཟེར་ཆ་ཚང་གསན། སྐྱབས་མགོན་༧ གོང་ས་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ། ཁོང་གྙི་སྐུ་མདུན་ནས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དབང་དང་། སྒོལ་མའྙི་དབང་དང་། རྒྱས་སྲས་ལག་ལེན་གྱྙི་ལྗགས་ཁྙིད་སོགས་ལེགས་པར་གསན།
འཕགས་ཡུལ་གྱྙི་གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྙིས་གཙོའྙི་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱྙི་གནས་ཆེན་ཁག་
མང་པོར་མཇལ་སོར་གནང་། རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་སོགས་གསར་རྙིང་རྙིས་མེད་ཀྙི་སྐྱེས་ཆེན་
དུ་མའྙི་ཞབས་དྲུང་ནས་ཆོས་འབེལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ད་ལྟའང་རྒྱ་གར་དུ་ཞལ་བཞུགས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་བརོན་ཆེན་པོ་གནང་བཞྙིན་པའོ།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

203

མཁན་ཆྱེན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས།

སྙིགས་དུས་འདྙིར་རྒྱ་ནག་པོའྙི་ཡུལ་དུ་འགོ་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་
དར་རྒྱས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1962ལོར་གེ་འཕན་ལྙི་ཁོག་སྨད་མ་རུ་ཡབ་སག་རྙིང་བ་མ་མཐའ་ལོ་དང་། ཡུམ་ལོ་བཟའ་རྙིག་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། བཞག་ཤུལ་བ་མ་པད་རོར་གྱྙིས་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་སྙིང་རེ་ལྡན་ཞྙིང་། རེན་གསུམ་ལ་བཀུར་བསྙི་ཆེ་བ་སོགས་དམ་པའྙི་ཁྱད་ཆོས་རང་གཤྙིས་སུ་མངའ། སྲྙིད་གཞུང་གྙི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྙིང་ཆུང་གསུམ་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་པས་བོད་ཀྙི་བར་སྤོད་དང་། རྒྱ་ནག་གྙི་སད་ཡྙིག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་གངས་ཉེར་བཞྙི་པ་ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1985 ལོར་མདོ་མང་དགོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་ལས་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་
མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཞྙིབ་ཁྙིད་གསན་ཅྙིང་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། གསོག་སྦྱོང་རྣམས་གྲུབ་པའྙི་རེས་སུ་གསེར་ཐང་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་རེ་བ་མ་ཉྙིད་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་དུ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན། རེ་དེ་ལས་ཐུན་མོང་སྔོན་འགོ་དང་། བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙི་དང་། ཡང་གསང་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཅྙིང་རྒྱ་ཆེ་བའྙི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། མཁན་ཆེན་པ་ཉྙིད་ཀྙིས་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བསྩལ།
ཁྱད་པར་དུ་རབ་རྒྱན་ལགས་ར་ལོ་ནས་བགང་བྱ་དགུའྙི་ཡུན་ལ་ཆོས་རེ་བ་མ་དང་
མཉམ་དུ་ཡོ་རོབ་ཀྙི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཨ་རྙི་དང་། ཨེ་ཤ་ཡའྙི་ཤར་ལྷོའྙི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ཞབས་ཏོག་གང་ལེགས་བསྒྲུབས་ཤྙིང་། ཆོས་རེ་བ་མ་རྒྱའྙི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་བྱོན་སབས་ཀྙི་ལོ་ཙཱའྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་པ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་པ་བ་ན་མེད་པའྙི་གོགས་དན་རྒྱ་ཆེན་པོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

204

མཛད་པས། ཆོས་རེ་བ་མས། མཁན་པོ་བསོད་དར་རྒྱས་འདྙི་དང་ངེད་གཉྙིས་ཀྙི་བར་ལ་རེན་འབེལ་ཅུང་ཟད་ཀང་འཕྱུག་མ་མོང་། ཁོང་གྙིས་ངེད་འཛམ་གྙིང་གྙི་ས་ཆ་སོ་སོར་བགོད་སབས་མཛད་པ་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་མཁན་བྱས་པས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཞེས་ཚོགས་དབུས་སུ་བསྔགས་པ་བརོད། དཔལ་ལྡན་བ་མའྙི་བྱྙིན་རླབས་སྙིང་ལ་ཞུགས། །རྙིས་མེད་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྙི་ཆར་ཆེན་འབེབས། །བསླབ་གསུམ་མཛོད་འཆང་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་མཆོག །སྐུ་ཚེ་མྙི་འགྱུར་ཡུན་དུ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །ཐུགས་བསྐྱེད་རྙི་བོང་འཛིན་པའྙི་འོད་སྣང་གྙིས། །ལྔ་བདོའྙི་མུན་པ་དབྱྙིངས་སུ་སྙིལ་ནུས་ཤོག །ཅེས་པའྙི་ཞབས་བརན་རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་གནང་བ་སོགས་ཐུགས་སྲས་ཀྙི་གཙོ་བོར་བསྔགས།
བ་རུང་སྒར་གྱྙི་རྒྱལ་སྤྙི་ཁང་གྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རྒྱ་རྙིགས་ཀྙི་སློབ་ཚོགས་མང་
པོར་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། དབུ་མ་དང་། ཚད་མ་དང་། རྒྱུད་བ་མ་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་དང་། གསང་བ་སྙིང་པོ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱ་སད་ཀྙིས་ལྗགས་ཁྙིད་མཛད། ཞར་ལ་རྒྱའྙི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་རྣམས་བོད་ཡྙིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དང་། སྔར་རྒྱ་ཡྙིག་ཏུ་མ་འགྱུར་བའྙི་མདོ་རྒྱུད་མང་པོ་དང་། བོད་ཀྙི་བསན་བཅོས་དུ་མ་རྒྱ་ཡྙིག་ལ་བསྒྱུར་བ་སོགས་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་མཛད་པ་བ་ན་མེད་པ་གནང་། སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་ཉ་སྦལ་དང་། བྱ་དང་། ཝ་དང་། ར་ལུག་དང་། འབྙི་གཡག་སོགས་ཉམ་ཐག་གྙི་སེམས་ཅན་དུང་ཕྱུར་དུ་མར་མྙི་འཇྙིག་པ་སྲོག་གྙི་སྦྱྙིན་པ་གནང་བ་དང་། ཕག་རས་ཅྙི་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བ་རུང་གྙི་ཆོས་སེ་ཁག་བཞྙིའྙི་གཏོང་སྒོར་བཏང་བ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱྙི་ཕོགས་སུ་བཀོལ་
བ་ལས་ཆུད་མྙི་ཟ་བར་མཛད་དོ།།
ཁོང་རང་གྙི་མ་དགོན་མདོ་མང་དགོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། བཤད་
སྒྲུབ་གཉྙིས་ཀྙི་འདུས་པའྙི་སེ་ཡྙིས་གཙོའྙི་དགེ་འདུན་པར་དངུལ་ཕོག་དང་། འཇམ་དཔལ་སློབ་ཆུང་གསར་བཞེངས་སོགས་ལ་ཕག་རས་འབོར་ཆེན་བསྩལ། མདོ་མང་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་རྣམས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་སྐུལ་མ་མཛད་དོ། །མེ་གྙིང་དང་། ཡོ་རོབ་དང་། ཤར་ལྷོ་ཨེ་ཞྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

205

ཡའྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་ནང་ཆོས་སེལ་ཞྙིང་། ཨ་རྙིའྙི་ཧ་བྙིར་དྷྙི་སློབ་ཆེན་དང་། ཁོ་ལོམ་བྷྙིས་ཡ་སློབ་ཆེན་དང་། ཨྙིན་ཅྙིའྙི་ཨ་ཁྙི་སྙི་སོར་དྷྙི་སློབ་ཆེན་དང་། རྒྱ་ནག་གྙི་ཆྙིན་ཧྭ་སློབ་ཆེན་དང་། པེ་ཅྙིན་སློབ་ཆེན་དང་། ཧོང་ཁོང་སློབ་ཆེན་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྙི་ནང་གྙི་སློབ་གྲྭ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཏུ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་ནང་ཆོས་ངོ་སྤོད་ཀྙིས་འགོ་བ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ཆོས་སྒོར་བཙུད། རྒྱ་ནག་གྙི་གོང་ཁྱེར་ཕལ་མོ་ཆེར་སྐུ་དངོས་ཕེབས་ཀྙིས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཡུལ་
ཧྙིལ་བོའྙི་གོང་ཁྱེར་དང་། གོང་རལ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཚོགས་ཟེར་བ་བཙུགས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱྙི་མྙིང་ཙམ་མྙི་ཤེས་པའྙི་དམུ་རྒོད་ཀྙི་འགོ་བ་མང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྙི་བསན་
པའྙི་སྒོར་བཙུད་ཅྙིང་། སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཐར་ཕྙིན་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་དང་། སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་བཅས་ལ་ཉན་སྒོམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མ་ཎྙི་དང་། ས་ཏྭ་དང་། ཡྙིག་བརྒྱ་དང་། འོད་དཔག་མེད་པའྙི་མཚན་ལ་སོགས་པའྙི་གངས་གསོག་པའྙི་དགེ་སྐུལ་ཡང་བོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མཛད་པས་རེས་སུ་ཞུགས་པའྙི་རྒྱ་རྙིགས་ཀྙི་སློབ་མ་ས་ཡ་དུ་མ་
དང་། མཁན་པོ་བསོད་དར་རྒྱས་ཞེས་པའྙི་མཚན་རྣ་བའྙི་ལམ་དུ་སོན་པའྙི་རྒྱ་རྙིགས་དུང་ཕྱུར་དུ་མའྙི་གངས་སུ་སོན་པ་དང་། ཐ་ན་གོག་བརན་དང་ཁ་པར་གྱྙི་ལམ་ནས་སྐྱབས་སོམ་ནོད་ཅྙིང་ཆོས་འབེལ་ཞུ་བ་ཡང་བགང་བ་ལས་འདས་པ་བྱུང་བས་རྒྱ་ནག་གྙི་མྙི་རྙིགས་ཆོས་ཀྙིས་འདུལ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་དོན་ཆེ་བ་དང་། སན་གགས་ཆེ་བ་ནྙི་མཁན་ཆེན་ཁོང་ལྟ་བུའྙི་བོད་ཀྙི་མཁས་གྲུབ་ཅྙིག་བགང་བྱ་སོང་ཕྲག་ལྷག་གྙི་རྒྱ་བོད་ཀྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་མོང་མེད་ལ། གྲུབ་མཐའྙི་ཆགས་སང་གྙི་དུག་ཆུས་ཚེ་རབས་དུ་མར་སྨོས་པའྙི་སྤྙི་བརོལ་ཅན་རྣམས་ཀྙིས་རྒྱལ་སྲྙིད་ཀྙི་ལག་
ཆ་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་པོའྙི་ཆད་པའྙི་ལས་ཀྙི་འགོག་རྒྱ་མེད་ན་མཁན་ཆེན་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས་རྒྱ་རྙིགས་ཀྙི་རང་གཉྙིས་པ་ཐེར་འབུམ་ལྷག་པོ་དེ་ནང་པའྙི་ཆོས་སྒོར་འཛུད་ནུས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་ཅྙིག་མྙི་དགོས་པ་ནྙི་དོན་མཐུན་གྱྙིས་རྒོལ་བ་འཇུག་པའྙི་གནས་མེད་དོ། །བོད་ཡུལ་གྱྙི་ཡུལ་གྲུ་འགར་སློབ་གྲྭ་ཆུང་འབྙིང་དུ་མ་བཙུགས་པ་སོགས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། ད་ལྟའང་ཞབས་པད་མྙི་ཤྙིགས་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་ཅྙིང་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

206

མཁན་ཆྱེན་ཚུལ་ཁིམས་བོ་གྲོས།

མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་སྨྲ་བ་ལ་གཞན་དྲྙིང་མྙི་འཇོག་པའྙི་མཁས་པའྙི་དབང་
པོ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1962 ལ་ཧོར་བག་མགོའྙི་ཡུལ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་ཀྙི་སེ་རུ་ཡབ་ཝ་ཤུལ་པད་ཚེ་དང་། ཡུམ་ཧོར་བཟའ་ཨ་ཉོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ནས་ཟླ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་སུ་སྐུ་ཅུང་བསྙུངས་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་མདུན་དུ་ཁྙིད་པ་ལ། བྱྙིས་པས་བ་མའྙི་ཕག་ཕྲེང་ལ་བཟུང་ནས་ཨ་ཞང་ཞེས་བོས། ཀུན་ངོ་མཚར། དགེ་བཤེས་ཀྙིས་བྱྙིས་པ་འདྙི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱྙིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བསྩལ་བ་ཡྙིན་པས། མཚན་དཀོན་མཆོག་དངོས་གྲུབ་ཐོགས་ཤྙིག་གསུངས། དགུང་གངས་བརྒྱད་པ་ནས་སྲྙིད་གཞུང་གྙི་སློབ་གྲྭ་ལ་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་བོད་ཀྙི་ཡྙི་གེའྙི་ཀོག་དང་

འབྙི་གཟུགས་སྦྱངས། སློབ་གོགས་ཀུན་ལས་ཁོང་གྙི་ཤེས་ཚད་མྱུར་བས། ཡུན་རྙིང་མ་ལོན་པར་རོམ་རྙིག་རང་སོབས་ཀྙིས་འབྙི་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཡྙིག་ཚེགས་མེད་དུ་འདོན་ཐུབ་པ་བྱུང་བས་དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྙིས་ཡྙིད་སྨོན་ཤོར་བའྙི་གནས་སུ་གྱུར། དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོའྙི་ཡྙི་གེ་ཞྙིག་ཕག་ཏུ་ལོན་པ་ལ་གཟྙིགས་པས་དམ་པའྙི་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཀྙི་བོ་འཁྲུངས་པས་སློབ་གྲྭའྙི་སྦྱོང་བ་ལ་སྤོ་
སྣང་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།
དགུང་གངས་ཉེར་གཉྙིས་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་ལོར་གསེར་རའྙི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རེན་
གྲུབ་པའྙི་རབ་གནས་ལ་མཇལ་དུ་ཕྙིན། དེར་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མཇལ་བས་དད་པ་དབང་མེད་དུ་འཁྲུངས། བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་ཆོས་ཕྙིར་འགོ་བའྙི་བོ་ཐག་བཅད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་བ་རུང་ཆོས་སྒར་ཆེན་མོ་གསང་ཆེན་འོད་སྐུར་གོལ་བའྙི་དབེན་ཁོད་དུ་བྱོན། མཁན་ཆེན་སྒེག་རོར་སོགས་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའྙི་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་རེ་དམ་པ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཞབས་དྲུང་ནས་ཚུལ་ཁྙིམས་བསོད་པའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གསན། དེ་ནས་བཟུང་བཤེས་གཉེན་མཆོག་དེ་ཉྙིད་གཙུག་གྙི་རྒྱན་དུ་བསེན་ནས་བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

207

ལྷག་གྙི་རྙིང་ལ་ཉྙིན་ཚན་བར་མེད་དུ་བརོན་པ་ཆེན་པོས་སྔ་འགྱུར་ཡྙིག་ཆའྙི་ཕོགས་གཙོ་བོར་
བཟུང་ནས་གངས་ཅན་རྙིས་མེད་གྲུབ་མཐའྙི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྙི་ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་པ་མཛད་པས། འཆད་རོད་རོམ་གསུམ་ལ་དབང་འབྱོར་ཏེ་མཁས་པའྙི་ཡོན་ཏན་གྱྙི་གཏེར་དུ་གྱུར། དེར་བགང་བྱ་དྲུག་ལ་གསན་བསམ་མཛད་པའྙི་འཕྲོར་ཆོས་རེ་བ་མས་དམྙིགས་བསལ་གྱྙིས་མཁན་པོའྙི་མཚན་གསོལ།
རབ་རྒྱན་ཆུ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1992ལོར་བ་རུང་ཆོས་གྲྭ་རུ་ཟླ་བལ་ངག་གྙི་དབང་ཕྱུག་གྙི་
དམ་བཅའ་གནང་བས་མཁས་པའྙི་དབུས་ན་མཁས་པའྙི་གགས་པའྙི་དབྱར་རྔ་བརྡུངས། ཆུ་བྱ་ལོར་ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་བཀའ་ཡྙིས་རྒྱ་ནག་གྙི་ཞྙིང་ཆེན་དུ་མ་དང་། སེན་ག་ཕོར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མ་ལེ་ཞྙིས་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་དུ་མ་ནང་ཆོས་ཀྙི་སྒོར་བཙུད་པས་འགོ་ཕན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའྙི་སྒོ་འཕར་ཐོག་མར་ཕེས།
ཤྙིང་ཕག་ལོར་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་ཕོ་བང་གྙི་མདུན་དུ་ཁྙི་བརེགས་ཏེ་གཡས་ཕོགས་ཀྙི་
ཁྙི་ལ་མཁན་ཆེན་ཁོང་ཉྙིད་བཞུགས། གཡོན་ཁྙི་ལ་ཁོང་གྙི་གསུང་སྙིང་གཏམ་སྤྙིན་གྱྙི་རོལ་མོ་དེ་བཤམས། ཡྙི་གེ་འདྙི་ངའྙི་མ་འདས་སྤྲུལ་སྐུའམ་རྒྱལ་ཚབ་གང་བྱས་ནའང་ཆོག་གསུངས། དེ་རྙིང་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་འགོ་དོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འོང་བའྙི་རེན་འབེལ་དུ་ཁྙི་སོན་བྱས་པ་ཡྙིན་
གསུངས། དེ་ནས་དར་དཀར་སེར་སྲྙིད་དུ་རྙིང་པ་ཟུང་བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་ཚིགས་བཅད་རེ་དང་མཉམ་དུ་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ཀྙི་མགུལ་ལ་གསོལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྙི་རེན་གྱྙི་འབུལ་རས་འགའ་ལ་རེན་བཤད་ཀྙི་བསྔགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལ་ཕུལ་ཞྙིང་། སྙིང་གཏམ་སྤྙིན་གྱྙི་རོལ་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་སློབ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་གནང་ཞྙིང་ཐུགས་དགྱེས་ཚུལ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།།
ཚུལ་དེ་ནྙི་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཁྙི་སོན་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་
གསོལ་བའྙི་བར་ཐབས་ཡྙིན་པར་ཀུན་གྱྙིས་འཛིན་ཅྙིང་དོན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡྙིན་ངེས་སོ། །བ་ཆེན་འགའ་རེས་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན་ཚུལ་གེང་བ་བྱུང་ཡང་ཁོང་གྙིས་དང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

208

ལེན་ར་བ་ནས་མ་མཛད་པར་གྲྭ་རྐང་དཀྱུས་མའྙི་ངང་ཚུལ་བདག་གྙིར་བཞེས་ཤྙིང་། དེའྙི་དབང་གྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་གྱྙི་སྲོལ་དེ་མྙི་ལེགས་པའྙི་ཚུལ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་སོ།།
ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙིས་ཁོང་ལ་སྣམ་སྦྱར་གནང་སེ་བ་རུང་ཆོས་
སྒར་གྱྙི་རབ་བྱུང་དང་དགེ་སློང་གྙི་བསླབ་པ་སྦྱྙིན་པའྙི་མཁན་པོར་བསོས། དེ་ནས་བགང་བྱ་དུ་མར་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་བའྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། དེ་བཞྙིན་དུ་ཆོས་སྒར་གྱྙི་སློབ་སོན་པ་དང་། སློབ་གྙིང་གྙི་དབུ་འཛིན་རྒན་པར་བསོས་པས་ཁུར་དེ་བགང་བྱ་ཉེར་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་བཞེས་ཤྙིང་། འཆད་རོད་རོམ་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཡུན་རྙིང་གནང་ཞྙིང་ཆོས་སེ་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་མ་ཟད་འགྙིག་དང་། ཆོས་སྲོལ་དང་། མྙི་རྙིགས་དུ་མ་དང་། གྲུབ་མཐའ་དུ་མ་དང་། སྲྙིད་གཞུང་གྙི་ལས་རྙིགས་དང་། དཔོན་ཆེན་མྙི་དྲག་གྙི་མགོན་པོ་འགྲུལ་བ་སོགས་ཀྙི་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ལ་ཁུར་བཞེས་ཀྙིས་དོན་དམ་པའྙི་ཆོས་དང་མཐུན་ཞྙིང་། རྣམ་པ་འཇྙིག་རེན་མྙི་ལུགས་དང་མྙི་འགལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དུས་ཀྙི་འགྱུར་བ་དང་བསྟུན་པའྙི་བྱ་བ་སྒྲུབ་མཁས་པ་བཅས་ཀྙིས་བ་རུང་ཆོས་སྒར་ཆེན་པོ་མྙི་ཁྙི་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་སོད་ཀྙི་ཁ་ལོ་བ་
མཛད་པས་མཐོན་པོའྙི་དབུ་ལ་མ་ཉེས། དམའ་བའྙི་འདབས་ལ་མ་སྣད་པའྙི་ཕལ་བས་བསྒྲུན་དུ་མྙི་བཟོད་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རླབས་ཆེན་སྤོས།
ཤྙིང་བྱ་ལོར་ཁོང་གྙི་གྲྭ་ས་ཆོས་རྒྱུན་གྱྙི་དགོན་པ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ཉེ་སར་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་
གསར་དུ་བཙུགས། ལོ་དེའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཞྙི་ལ་ཁོང་དེར་བྱོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྙི་ཆོས་ཁྙིད་གནང་སེ་རྙི་ཁོད་དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕེལ་དགྱེས་གྙིང་ཞེས་མཚན་གསོལ། བོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱྙི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞྙིག་བསྡུས་ཏེ་དངོས་རས་གསར་བྱུང་ལ་ཐ་སད་གསར་བ་འདོགས་པའྙི་མྙིང་མཛོད་སྒྙིག་པའྙི་དབུ་བཟུང་ཞྙིང་བགང་བྱ་དུ་མར་ཕག་ལས་གནང་སེ་མྙིང་མཛོད་པོ་ཏྙི་དུ་མ་བསྐྲུན།
བོད་ཁམས་སོད་སྨད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཁྱྙིམ་པ་ཕོ་མོ་ལ་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་

ནས་དགེ་སྐུལ་ཆེན་པོ་དང་། རྐུན་ཇག་རྒྱུན་གཅོད་དང་། རྙི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ་སོམ་པ་དང་། དུད་འགོའྙི་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

209

སྲོག་བླུ་ཚེ་ཐར་དང་། མྙི་ཀུན་དཀར་ཟས་ལ་སྤོད་པ་ལ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གནང་སེ་འགོ་བ་དུ་མའྙི་བོ་ཁ་དམ་པའྙི་ཆོས་ལ་ཕོགས་པ་དང་། ཐར་བ་དང་། ཐར་བའྙི་རེན་ལ་འགོད་པའྙི་མཛད་པ་ཕལ་བས་འགན་དུ་མྙི་བཟོད་པ་གནང་ངོ་།།
ཨ་མེ་རྙི་ཀ་དང་། ཨོ་སྙི་ཁེ་ལྙིས་ཡ་དང་། ཁེ་ན་ཏ་དང་། ཨྙིན་ཅྙི་དང་། སེན་ག་ཕོར་དང་།
མ་ལེ་ཞྙིས་ཡ་དང་། རྒྱ་ནག་པོའྙི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་སོགས་འཛམ་གྙིང་ཤར་ནུབ་ཀྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྙིས་འགོ་དོན་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའྙི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་སན་གགས་ཅན་རྣམས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ཆོས་ཀྙི་བགོ་བ་གནང་བས་མཁས་དབང་མང་པོའྙི་ཡྙིད་དབང་རྣམ་པར་འཕྲོག་ཅྙིང་། ཚན་རྙིག་དང་ནང་ཆོས་སྦྱར་ཏེ་བགོ་གེང་གནང་བས་འཛམ་གྙིང་ན་གགས་པའྙི་ཚན་རྙིག་མཁས་ཆེན་དུ་མས་བསྔགས་
བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། མཁས་པ་དང་། མྙི་དྲག་དང་། དཔོན་ཆེན་དུ་མས་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོའྙི་དོ་ཀེར་དུ་བངས་ཏེ་གདམས་པ་གསན་པ་དང་། འབུལ་ཆེན་བཏེགས། འོན་ཀང་ཡུལ་གྲུ་གང་དུ་ཕེབས་ཀང་ཆོས་ཀྙི་ཡོན་མཎྜལ་དང་། དད་པའྙི་འབུལ་བ་དང་། ཕྱུག་པོའྙི་ལོངས་སྤོད་ཀྙི་ངོ་སོ་བསོད་པ་གང་ཡྙིན་ཡང་ཁབ་ཀྙི་རེ་ཙམ་མྙི་བཞེས་པར་བྱ་བཏང་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའྙི་ནོར་བཟང་ལ་ཐུགས་དམ་གྱྙི་མཐྙིལ་མཛད།
ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་ཝ་ཤུལ་ཞོ་རོག་གྙི་འཛི་ཆུང་མདོ་རུ་ལག་རལ་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་སྒོ་ཆེན་རྙིག་གནས་སློབ་གྲྭ་སོགས་བྱྙིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་སོང་ཕྲག་དུ་མར་རྙིག་གནས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱྙི་གཞྙི་བསྐྲུན་ཏེ། ཟས་གོས་སོད་ཁང་དང་། དཔེ་ཁྙིད་སློབ་སོན་ག་མེད་དུ་སྤོད་པའྙི་མཐུན་རྐེན་གནང་། སློབ་སོན་དང་། ལྗགས་རོམ་གྱྙི་ལམ་ནས་བོད་མྙི་རྙིགས་ཀྙི་སྲོལ་རྒྱུན་རྙིག་གནས་སོན་མཇུག་གྙི་མེ་ཏོག་དང་། སྣུམ་ཟད་ཀྙི་མར་མེ་ལྟར་གྱུར་པའྙི་སྲོག་གསོས། མདོར་ན་རེ་འདྙི་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་ཤྙིང་། འཆད་རོད་རོམ་པའྙི་ཡོན་ཏན་སུས་ཀང་འགན་ཟླ་དང་བལ་བས་ར་སེར་ཤུལ་དགོན་དང་། ཧོར་བག་མགོ་དགོན། རྔ་ཡུལ་ཀྙིརྙི་དགོན་སོགས་སུ་རོད་པས་གྲྭ་སོར་མཛད་པས་ལུང་རྙིགས་ཀྙི་གཡུལ་ལས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

210

རྒྱལ་བའྙི་རྒྱལ་རྔ་བརྡུངས་པས་སན་གགས་ཀྙིས་གངས་ལྗོངས་ཁྱབ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའྙི་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་བསན་པ་རོགས་ལྡན་གྱྙི་དུས་སུ་
བཀོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཞེད་ཕོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པ་རལ་འདོན་གྱྙིས་སྔ་རབས་པའྙི་བཞེད་པའྙི་སྲོག་ཤྙིང་བསླངས་ཤྙིང་ད་ལྟའྙི་དུས་འདྙིར་སྔ་འགྱུར་བསན་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་སྒོན་མེ་གཟྙིམ་པ་མེད་པའྙི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར།
ཁོང་གྙི་ལེགས་བཤད་ལྗགས་རོམ་ཡང་། སྙིང་གཏམ་སྙིང་གྙི་ཐྙིག་ལེའྙི་འགེལ་བ་དང་།
དབུ་མའྙི་ལྟ་བའྙི་དཔད་པ་སོགས་དཔད་རོམ་སྣ་ཚོགས་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྙིའྙི་རྣམ་བཞག་དང་། སད་ཡྙིག་གྙི་སྐྱེ་འཆྙི་གེང་བ་ལུག་རྙི་རྒན་པོའྙི་ཀྙི་སྒ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྙི་སྒོན་མེ་པོད་བཅུ་ཕྲག་
ལྷག་སོགས་མང་དུ་མཆྙིས་སོ། །ད་ལྟའང་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་རྙིན་ཐང་དང་བལ་བ་གནང་བཞྙིན་ཞབས་པད་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།

མཁན་ཆྱེན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁིམས་མཐར་ཕིན།

སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་ཀུན་སངས་བྱ་བལ་བ་ཆེན་པོ་རྭ་སོར་མཁན་ཆེན་བུམ་
པའམ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་མཐར་ཕྙིན་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ1965 ལོར་ཡབ་དངོས་མགོའྙི་ཚེ་རྙིང་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་ལགས་མོ་བཟའ་གཡང་རྙིས་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཡ་རབས་ཀྙི་སྤོད་པ་དང་དམ་པའྙི་རང་གཤྙིས་མངའ། གཏམ་སྨྲ་ཤེས་ཙམ་ནས། ང་ལ་ཆོས་ཡོད། རྒྱུ་ཡོད། ང་དངུལ་གྱྙི་བུམ་པ་ཡྙིན། ང་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའྙི་མྙིང་འདོགས་དགོས་ཞེས་ཕ་མ་ལ་མྙིང་གཞན་འདོགས་སུ་མ་བཅུག་པར་བཤད། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་འདོན་ར་དབྱངས་རྡུང་དང་། གཏོར་བཅའ་འབུད་ཚིགས་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས།

མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་སོགས་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་མཉེས་པ་གསུམ་
གྱྙིས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསེན་ནས་རོགས་ཆེན་བོད་ཡྙིག་སློབ་གྲྭ་སོགས་སུ་རྙིས་དཀར་ནག་དང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

211

དཀྙིལ་འཁོར་གྱྙི་ཐྙིག་ར་སོགས་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་ལས། རྒྱུད་བ་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། འཇམ་མགོན་བ་མའྙི་སོན་ཐུན་རྣམ་གཉྙིས་དང་། དོན་རྣམ་ངེས་སོགས་དང་། སྔགས་ཕོགས་ནས་བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་དང་། བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་སོར་སྤྙི་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ཞག་བརྒྱ་དང་། འབུམ་ལྔ་བསགས། བ་རྣམ་ཟྙིན་བྙིས་ཇྙི་བཞྙིན་ཉམས་ལེན་བྱས། དངོས་གཞྙི་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་རྒྱས་ཁྙིད་དང་། བ་མ་ཡང་ཐྙིག་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས་པའྙི་ལུགས་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་མཁན་ཆེན་ཉྙིད་ཀྙི་ཟྙིན་བྙིས་ལྟར་དང་། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་སན་བརྒྱུད་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཐར་ཆགས་སུ་མཛད།
མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་ཞྙིང་དུ་གཤེགས་རེས་ཁོང་གྙི་གདན་ས་རྙི་ཁོད་དུ་ལོ་
འགའ་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་དགོན་པའྙི་བ་གྲྭ་ཆེ་གས་དག་གྙི་རེ་བ་བཞྙིན་རྭ་སོར་ཉྙི་མདོ་དགོན་དུ་བྱོན། བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། དགོན་པའྙི་བྱ་བ་བདོག་ཚད་ཀྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་བསྐྱངས།
དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་འདོད་འཇོའྙི་བུམ་བཟང་གྙི་
དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། བཀྲ་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤོད་གྙིང་པའམ་བ་མ་ལོ་པེས་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་པོའྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། བདུད་འདུལ་དང་། ཀོང་གསལ་གྱྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། གཞན་པའྙི་གཏེར་ཁ་གསར་རྙིང་མང་པོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་མདུན་ནས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་པ་དང་། སྨོ་ཤུལ་ངག་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། ལྷོ་ཚུན་ཟླ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་དང་། སྐྱབས་རེ་དར་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོན་གར་དབང་ཉྙི་མ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་བཅས་གཏེར་མཛོད་ལན་བཞྙི་ལ་གསན།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

212

གཞན་ཡང་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དང་།
རོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་སལ་བཟང་། ཁ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ། ཀཿཐོག་རྨོག་ར་སྤྲུལ་སྐུ། ཨ་རྙིག་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཚེ་དབང་སོགས་ལས། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། མྙི་ཕམ་བཀའ་འབུམ། ཆགས་མེད་བཀའ་འབུམ། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར། ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་བཀའ་འབུམ། བྱང་གཏེར། མཛོད་བདུན། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི། འཇྙིགས་གྙིང་པོད་དགུ་སོགས་གསན། གཏེར་སོན་བཀྲ་ཤྙིས་ཕུན་ཚོགས་ལས་དེ་ཡྙི་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རོགས་དང་། ཨ་བཟོད་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་པོ་ལས་ཨ་པཾ་གྙི་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རོགས་དང་། རྒྱུད་དབང་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་ཚེ་ལས་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཆོས་དང་། གཏེར་སྲས་རོ་རེ་དག་འདུལ་གྱྙི་གཏེར་ཆོས་གསན་པ་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་མ་གསན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ།།
དབང་ཁྙིད་ལུང་གསུམ་ཞུ་ལོ་ཐོས་ལོ་ཙམ་མ་ཡྙིན་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་
བལ་བར་གང་གསན་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས། བཛྲ་གུ་རུ་དུང་ཕྱུར་གསུམ་ལྷག་གྲུབ་པ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་བསེན་ཚད་དང་། གཞན་ཡང་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་སོགས་དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་ཐོབ་ཚད་ལ་བསེན་པ་སུམ་ཁྙི་ནས་འབྲུ་འབུམ་མ་བསགས་པ་མེད་པའྙི་ཕག་ལེན་ཐེབས་པར་མཛད་དོ།།
གཞན་དོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་བསྐྱངས་ཚུལ་ཡང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་
དང་། འདོད་འཇོའྙི་བུམ་བཟང་གྙི་དབང་དང་། གནམ་ཆོས་བཀའ་འབུམ་དང་། ཆགས་མེད་བཀའ་འབུམ་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། བ་མ་ཡང་ཐྙིག་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཁྙིད་དང་། མདོ་མཁྱེན་བརེ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་རྣམ་གསུམ་སོགས་མན་ངག་གྙི་ཁྙིད་མང་པོ་བསྩལ། ཡུལ་སེའྙི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོའྙི་ཚོགས་སྤྙི་ལ་ལོ་རེ་བཞྙིན་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་ཁྙིད་དང་སྦྲགས་ནས་ཟླ་
གཅྙིག་ནས་གཉྙིས་བར་གནང་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྤོ་བཞྙིན་པ་དང་། ཚེ་ཐར་སྲོག་བླུ་གངས་མེད་པ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

213

བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་གྱྙི་བགྱྙི་བ་མང་པོས་དུས་འདའ་བ་སོགས་མདོར་ན་བསན་འགོར་ཕན་པའྙི་ཐུགས་སྨོན་དང་འཕྲྙིན་ལས་ཉྙིན་མཚན་བར་མེད་དུ་སྤོ་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།

མཆོག་སྤྲུལ་བོ་བཟང་ནོར་བུ།

མཁས་དབང་བྱ་བཏང་གྙི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་བོ་བཟང་ནོར་བུ་
ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ཕོ་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1966ལོར་སོག་རུའྙི་ལམ་ཁོག་ཏུ་ཡབ་ཁོམ་ཐོག་བསོད་རྙིན་དང་། ཡུམ་ཆོས་བཟའ་སེམས་པོ་ཟུང་གྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་ཚེ་དབང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་ཡྙི་གེའྙི་ཕྙི་མོ་ཙམ་བསླབས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཤར་འོད་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་བཞེས་པས། བོ་བཟང་ནོར་བུ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གསོལ། ཁམས་གཙང་འཚོ་བྱེད་འབྲུག་རྒྱལ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད།
དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བགང་བྱ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཇོ་ནང་བསན་པའྙི་སྣང་བྱེད་ནག་
མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་ཀྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བཀུར་ཏེ་ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་སན་པ་ཕོགས་མེད་དུ་རྒྱས། མཁའ་འགོ་ཏཱ་རེ་ལྷ་མོ་ལས་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། ཨ་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་ལམ་རྙིམ་བདེ་ལམ་དང་། གཞྙི་ཆེན་དབོན་སྤྲུལ་ལས་བོ་སྦྱོང་ཐོག་མའྙི་སྒོ་འབྱེད་དང་། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་ལས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའྙི་དབུ་མ་རྣམས་གསན།
དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་པ་ལ་རྙིགས་བདག་གྲུབ་པའྙི་དབང་པོ་མགར་ཀོང་འཇམ་

དཔལ་ཆོས་ཀྙི་གགས་པས་གདོང་ངེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དཀོན་མཆོག་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་བསླུ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་གཟྙིགས་པས་ངོས་འཛིན་གནང་སེ་དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པར་དུས་མཆོད་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་བཟང་ལ་དར་ཐང་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་ལས་བསེན་པར་རོགས། མཚན་ཐུབ་བསན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

214

བོ་བཟང་ནོར་བུར་གསོལ། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོའྙི་དགུན་ཁར་དར་ཐང་དུ་བཤད་གྲྭར་ཐོག་མར་ཞུགས། མཁན་པོ་བསན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོའྙི་གཞུང་ཁྙིད་གསན། དབྱར་གནས་ལ་སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་ཀྙི་བཤད་པ་མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས་གསན།
གསེར་ལྗོངས་བ་རུང་གསང་ཆེན་འོད་སྐུར་གོལ་བའྙི་དབེན་ཁོད་དུ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་པའྙི་ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱྙི་རྣམ་བཤད་འཇམ་དབྱངས་བ་མ་དགྱེས་པའྙི་ཞལ་ལུང་། ཤེར་འགེལ་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ། བག་དཀར་བརྒལ་ལན་རྣམས་གསན། མྙི་ཉག་མཁན་པོ་གུ་རུ་ལས། ཕར་ཕྙིན། མངོན་མཛོད། དབུ་མ་རྣམས་དང་། མཁན་པོ་ཟབ་གསང་ལས་འདུལ་བ་མདོ་རའྙི་བཤད་པ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་ཕོགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
གསན། དར་ཐང་ཐོས་བསམ་གྙིང་དུ་མགར་བ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་ལས་མྙི་ཕམ་གྱྙི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱྙི་རྣམ་བཤད་དང་། བོད་སྤྲུལ་ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་དང་། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད་ར་འགེལ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རྙིམ་ཆེན་མོ་དང་། རོ་གྲུབ་རོགས་གསར་དང་། ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་ཀྙི་གདམས་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

བ་བང་བཀྲ་ཤྙིས་འཁྱྙིལ་དུ་སེ་དྲུག་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའྙི་ཕར་ཕྙིན་གྱྙི་ཁྙིད་གསན། དཔལ་ལྡན་འབས་སྤུངས་སུ་གྲྭ་སར་ཞུགས། ཚ་བ་ཁང་ཚན་དུ་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཆོས་འཕེལ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བོ་གསལ་གྙིང་གྙི་
མཁས་མཆོག་ཐུབ་བསན་དམ་ཆོས་ལས། ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན། དབུ་མ། མཛོད། འདུལ་བ་རྣམས་གསན་སྦྱོང་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའྙི་དཀའ་གནད་ཀྙི་མདུད་པ་
གོལ་ནས་གཞན་དྲྙིང་མྙི་འཇོག་པའྙི་ལུང་རྙིགས་སྨྲ་བའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཨ་མདོའྙི་རྙིང་མོ་ཞེས་མཁས་པའྙི་སན་གགས་རྒྱས། སེ་རའྙི་དགེ་བཤེས་སེངྒེ་ལགས་དང་། དགེ་བཤེས་ལམ་རྙིམ་པ་དང་། དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྙི་འབོག་མྙི་བྱམས་པ་བོ་གོས་དང་། རོ་བག་རྙིག་འཛིན་ཆེན་མོ་དང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

215

ཁོ་རུ་མཁན་པོ་ཚེ་རྙིང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ནཱ་ལེནྡྲའྙི་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ལས་ཆོས་འབེལ་དུ་མ་གསན། ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕག་འབུམ་ཕྲག་ཕུལ།
གྲུབ་དབང་རོ་རེ་འཆང་འཇྙིགས་མེད་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་
ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུའྙི་དབང་བཅས་གསན། ཆུ་བྱ་ལོའྙི་སོན་ཁར་དར་ཐང་ཚོགས་ཆེན་མཁན་པོའྙི་གསེར་ཁྙིར་ཞབས་པད་
བཀོད་དེ་མདོ་རྒྱུད་ཐོས་བསམ་གྙིང་གྙི་མཁན་པོ་མཛད། ཨར་སྐུང་མཁན་ཆེན་གྱྙི་སྤོད་འཇུག་ཊྙིཀ་ཆེན་དང་། དབུ་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན་དང་། འདུལ་བ་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགེལ་དང་། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད་ར་འགེལ་དང་། སྔགས་བཅས་ཀྙི་ཆོས་ཁྙིད་བགང་བྱ་དྲུག་ལ་གནང་ངོ་།།
རབ་རྒྱན་ལགས་འབྲུག་ལོའྙི་དབྱར་ཁར་ལོག་ཏུ་བྱ་བལ་ལ་བྱོན་ཏེ། མཚོ་སྙིང་མ་ཧཱ་དེ་ཝ་
དང་། བག་དཀར་སྤེལ་རོང་། རེབ་གོང་སྒྲུབ་གནས་བརྒྱད། ཨ་ཁྱུང་གནམ་རོང་། རྒྱ་ནག་རྙི་བོ་རེ་ལྔ། འཇང་རྙི་བོ་བྱ་རང་། བག་དཀར་ར་སོ། བསམ་ཡས་མཆྙིམས་ཕུ། ཡར་ལུང་ཤེལ་བག་སོགས་དབུས་དང་གཙང་གྙི་སྒྲུབ་གནས་དུ་མ་དང་། ལྷོ་བག་མཁར་ཆུ་དང་། དབུས་ཙཱ་རྙི་དང་། གནས་ཆེན་པདྨོ་བཀོད་ཆེན་དང་བཀོད་ཆུང་སོགས་བོད་ཡུལ་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱྙི་དམ་པ་གོང་མའྙི་སྒྲུབ་རྙི་དག་ཏུ་ཞབས་ཀྙིས་མ་བཅག་པ་དང་། སྐུ་མཚམས་མ་མཛད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུས་མྙི་མེད་དབེན་པའྙི་རྙི་ངོགས་སུ་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་རླུང་ལ་བསྐུར་ཏེ་རེ་བཙུན་མྙི་ལ་བཞད་པ་རོ་རེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་བཞྙིན་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་རང་ཁམས་སུ་བརན་ཅྙིང་
བཞུགས་ལ། སྒོ་མེའྙི་ལྷ་བག་དཀར་པོ་ན་བཞུགས་དུས་གྲྭ་བ་རྙིན་བརོན་ཕ་ཡུལ་དུ་བཏང་སེ་ཁོང་གཅྙིག་པུར་བཞུགས། དེ་དུས་བུ་མོ་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་ཤྙི་བའྙི་བསྔོ་ཞུ་འབྱོར། དེ་ནས་བཟུང་ཉམས་དང་མངོན་སུམ་གཉྙིས་ཀ་ལ་སྔགས་པ་གཟན་དཀར་ཅན་ཞྙིག་འོང་སེ་རྣམ་འགྱུར་དང་། སད་ཆ་སྣ་ཚོགས་ལབ་ནས་སོད་དུ་མྙི་འཇུག་པ་དང་། སབས་རེར་སྔགས་པ་དེ་ཁྱྙི་དམར་པོ་ཞྙིག་ཏུ་གནས་གྱུར་པ་སོགས་བྱུང་བས། བ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅྙིང་། སྣང་བ་མཐའ་དག་འཁྲུལ་སྣང་ལས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

216

དོན་ལ་ཡེ་མེད་ར་བལ་ཡྙིན་པའྙི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་རྙིམ་གྱྙི་ཡལ་བར་གྱུར། དེ་ནྙི་བུ་མོ་གཤྙིན་པོ་དེའྙི་ཕ་དགེ་ལུགས་པའྙི་བན་ལོག་སྔགས་པའྙི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་ལ་སྔ་ལོར་འཕྲུལ་ཆས་ཀྙིས་བསད་དེ་གྙི་ཤྙིར་སོང་འདུག་པས་དེ་འདྲེར་གྱུར་པ་ཡྙིན་ནམ་སྒོ་མེའྙི་གནས་དེར་མྙི་སུ་བྱུང་ལ་རོ་འཕེན་ཏེ་སོད་མྙི་འཇུག་མཁན་གྱྙི་གནས་
བདག་ཅྙིག་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་གཉྙིས་གང་ཡྙིན་ཆ་མ་འཚལ་ལ། ཁོང་ལ་དེ་ནས་བཟུང་ལྷོང་ཚད་དང་། ཚར་ཚད་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་ཞྙིག་བྱུང་གསུངས།
རྔོག་ཆོས་སྐུ་རོ་རེའྙི་གདན་ས་རྙི་བོ་ཁྱུང་ལྡྙིང་གྙི་ཉེ་ཞོལ་དོལ་གྱྙི་ཡས་ཕོ་ཡས་མོ་ཞེས་
གགས་པའྙི་རེ་མྙི་ལའྙི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་དུས་རྒྱུན་པར་བྱྙི་ལ་ནག་པོ་ཞྙིག་འོང་ནས་སད་འདོན་པ་བྱུང་། ཕར་གམ་དུ་བཅར་ན་བོས་འགོ་བ་མ་ཟད་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཞྙིག་ལགས་པ་ལ། རེས་སུ་ཡུལ་མྙི་ཡྙིས་ལབ་པ་ལྟར་ན་ཁོང་བཞུགས་གནས་ཡས་མོའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ནས་དོལ་ཆུ་མྙིག་དཀར་མོ་དེ་ཅུང་ཁད་ཉེ་ཞྙིང་། དེ་ནྙི་དོལ་རྒྱལ་འདྲེར་གྱུར་པའྙི་གནས་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། སྔ་མོར་དེར་དོལ་རྒྱལ་གྱྙི་བརན་ཁང་ཞྙིག་ཀང་མཆྙིས་ལ། ནམ་རྒྱུན་དོ་རྒྱལ་དེ་བྱྙི་ལ་ནག་པོ་ཞྙིག་གྙི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་འོང་སེ་སྒྲུབ་པ་པོ་སོགས་ལ་གནོད་སྐྱེལ་བ་ཡྙིན་ཟེར་བས། གཟོད་བྱྙི་ལ་ནག་པོ་དེ་ཕལ་བ་ཞག་མྙི ན་པ་རྙི གས་སོང་གསུངས། ཁོང་ལ་ནོ་གནོད་པ་ཅྙི་ཡང་མ་ནུས་སོ།། ྙིརོང་བཙན་ཁ་བ་དཀར་པོའྙི་རོ་རེ་ཕག་མོའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་དུས་ས་དེའྙི་དོལ་
རྒྱལ་མཆོད་མཁན་གྱྙི་ཕྱུག་པོ་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེ་སྨོས་ནས་ཐ་ན་རང་གྙི་བཟའ་ཟླ་གསོད་པའྙི་སྦྱོར་
བ་ཡང་བརམས་པ་སོགས་བྱས་པས་ཨུ་ཐུག་སེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས། སྨོན་པ་དེ་ཁོང་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་འོང་དགོས་པའྙི་རེ་བ་བཏོན་པ་ལ། ཁོང་གྙིས་སྨོན་པ་འོང་བའྙི་དགོས་པ་
མེད་གསུངས་ཏེ། ཕག་ནས་དང་ཕག་མདུད་རྣམས་བསྐུར། འདྙི་དག་གྙིས་ཕན་མ་ཐོགས་ན་ཐབས་གཞན་མེད་གསུངས། ཕག་ནས་སོགས་སྨོན་པར་འབྱོར་མ་ཐག་ནས་སྨོ་ནད་ཞྙི་བར་གྱུར་པའྙི་གཏམ་ཡང་ཐོས།
དེ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་འདྲེས་མ་གནོད་པའྙི་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་ཕོ་བ་བད་ཀན་གྱྙིས་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

217

བསྙུངས་ཏེ་ཚབས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ལ། ཨ་མདོའྙི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱྙི་རྒད་པོ་ཞྙིག་གྙིས་ཁྱོད་ད་ལན་མྙི་འཆྙི་ངེས་ཅན་ལགས། ཕྙི་ལྟར་ན་མྙི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ར་གཉྙིས་དང་། ནང་ལྟར་ན་ལོ་ན་བརྒྱད་ཅུ་ལ་འཚོ་ཞེས་ཟེར་བ་རྨྙིས། ཁོང་གྙི་ར་བའྙི་བ་མ་མགར་བ་མཁན་ཆེན་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་སྐུ་གཤེགས་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གྙི་རྨྙི་ལམ་དུ་མགར་བ་མཁན་ཆེན་ན་བཟའ་མདོག་ངན་ཞྙིག་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་མཇལ། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཁྱེད་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙི་ན་མ་བཞུགས་པར་ཕྙིར་ཕེབས་པ་ཡྙིན་ནམ་ཞུས་པ་ན། མཁན་པོ་ཚང་ནས་དེ་དེ་བཞྙིན་ནོ། །བདག་ཕྙིར་སླེབས་པ་ལགས་གསུངས། དེ་དུས་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས་དེས་ན་ཁྱེད་ཀྙི་ཡང་སྤྲུལ་གང་དུ་འཁྲུངས་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། མཁན་ཆེན་པའྙི་ཞལ་ནས། ང་ནྙི་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་གར་དབང་ཉྙི་མ་དང་། དགོན་པ་དང་ཁད་ཉེ་བ་ཀླུ་ཤུལ་ཚང་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལགས། གསུངས་པ་རྨྙིས་སོ།།
ཁོང་འབས་སྤུངས་དགོན་གྱྙི་ཁང་སོང་རྙིང་གོག་འགར་གསུང་རབ་ཀྙི་དཔེ་མང་པོ་
བསྲེས་ནས་བཞག་པ་སློག་ཏུ་ཕེབས། དེའྙི་གས་ལས་ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་ཀྙི་དཔེ་བྙིས་མ་ཆ་ཚང་ཞྙིག་རེད། དེ་ཁ་འདོན་མཛད། སོད་ལུང་གཞོང་བ་ལྷ་ཆུ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ལམ་དུ་དཔེ་ཆ་དེ་གམ་ན་མོ་ཞྙིག་གྙིས་བཟུང་བ་བོར། སོད་ལུང་གོང་དང་། ཀླུ་ཕུག་རྣམས་ནས་སྤྙི་འགྲུལ་རླངས་འཁོར་ཐེངས་གསུམ་ལ་བརེས། གང་ནས་བོར་ཡང་མ་ཤེས། མཐར་སེ་ར་དགོན་པའྙི་ཉེ་འཁོར་ཞྙིག་ནས་སྐྱེས་པ་ཞྙིག་གྙིས་དཔེ་དེ་ཁོང་གྙི་ལམ་གོགས་གྲྭ་བའྙི་ཕག་ཏུ་ཕུལ་བས་སླར་ཁོང་གྙི་
ཕག་ཏུ་འབྱོར། དེ་ནྙི་ཆོས་སྐྱོང་གྙིས་གཏད་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ངེས་ཤྙིང་། ཞལ་འདོན་ཆགས་མེད་མཛད་པས་ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་ལ་གོ་བ་ཐུན་མྙིན་ཞྙིག་ཆགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབེན་ཁོད་

རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པའྙི་རགས་ཐོན་པ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་མཆྙི་ཡང་ཐུགས་གསང་བ་སྲུང་བ་ལ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བས་ཇྙི་བཞྙིན་དཔོག་པའྙི་ཐབས་མ་མཆྙིས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

218

སྒྱེ་བོས་དབོན་སྤྲུལ་ཨོན་བསམ་གྲུབ།

སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ལ་གཞན་འགན་མེད་པ་སྒེ་བོས་དབོན་སྤྲུལ་དམ་པ་ཨོན་

བསམ་གྲུབ་བམ་ཐུབ་བསན་བོ་བཟང་ཉྙི་མ་ནྙི། ཡོ་སག་ཁང་སར་སེ་བར་ཡབ་རོར་བཟའྙི་བོས་མགོན་དང་། ཡུམ་དཀར་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ས་མོ་བྱ་ཡྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1969ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད་ནས་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་པ་ལ་དགེ་རེ་མཁན་པོ་དབང་ཆེན་ནམ་བོ་བཟང་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས་ཏེ་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་ཕྲག་ཏུ་བཞེས། མགར་ཀོང་གཏེར་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དྷྙི་དགོན་དུ་ཕེབས་དུས་མང་པོའྙི་ཁོད་ནས་བནྡེ་ཆུང་ངུ་འདྙི་སུ་ཡྙིན། མྙིང་ལ་ཅྙི་ཟེར་གསུངས་ནས་ཁ་
བཏགས་ཤྙིག་གནང་སེ་སྒེ་བོས་དབོན་པོ་པདྨ་བསམ་གྲུབ་རོ་རེའྙི་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་
བཟུང་སེ་ཨོན་བསམ་གྲུབ་ཅེས་པའྙི་མྙིང་གྙི་ཅོད་པན་བསྩལ།
དགེ་རེ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་བཟང་པོའམ་བསལ་བཟང་དར་རྒྱས་ལས་
དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་གདམས་ཁྙིད་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའྙི་དབང་དང་དམྙིགས་རྙིམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཐོས་གོལ་གྱྙི་དབང་ལུང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་སྤོད་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག། རོགས་ལྡན་རྒན་པོའྙི་མཛུབ་ཁྙིད་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཁྙིད་དུ་མ་མནོས། དཔལ་ཡུལ་ལྷ་སྤྲུལ་གསུམ་པ་ཨོན་གར་དབང་ཉྙི་མའྙི་མདུན་ནས་ཀར་གྙིང་ཐོས་གོལ་ཆེན་མོའྙི་དབང་དང་། སངས་རྒྱས་སོང་དབང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་བ་ལུང་སོགས་དབང་ལུང་དུ་མ་གསན་པ་དང་། མགར་ཀོང་གཏེར་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆགས་མེད་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་བོ་གསལ་བསན་འཛིན། སྦ་རོད་ཡང་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་རྣམས་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར། ཐོས་གོལ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྙི་དབང་དང་། མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལུང་སོགས་དབང་ལུང་མན་ངག་དུ་མ་དང་། འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

219

པདྨ་ནོར་བུ་གསུམ་པ་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་དང་འདུས་མདོའྙི་དབང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། རོ་གྲུབ་བཞྙི་བ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལུང་དང་། ཁོང་གྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་ཕྲན་ཚེགས་མང་པོ་དང་། མཁའ་འགོ་མ་མུ་མཚོ་ལས་ཨ་ཏྙི་ཟབ་དོན་དང་། བསན་པ་བུ་གཅྙིག་གྙི་རྒྱུད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལས་རྒྱུད་སེའྙི་སོར་གྱྙི་ཁྙིད་དུ་མ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ལུང་རོགས་ལས་བ་མ་ཡང་ཐྙིག་གྙི་དབང་དང་། གཡུ་ཐོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསོད་ནམས་ལས་གཅོད་ཁྙིད་བཅས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་གཞུང་ཁྙིད་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན།
གཞན་ཡང་ ༧ གོང་ས་རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་གསེར་ཞལ་དངོས་སུ་
མཇལ་ཞྙིང་སྤོད་འཇུག་ལེའུ་བཞྙི་མའྙི་ཁྙིད་དང་། ཚེ་དབང་མནོས་པའྙི་བསལ་བ་ཤར་བ་དང་། ཀྙིརྙི་སྐྱབས་མགོན་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་སྐྱའྙི་གོང་མ་ཐེག་ཆེན་དཔལ་འབར་དང་། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོན་འཕྲྙིན་ལས་རོ་རེ་དང་། མཁའ་འགོ་མ་ཏཱ་རེ་ལྷ་མོ་དང་། གཏེར་སོན་པདྨ་གཏུམ་པོ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་གངས་མང་པོ་ལས་ཆོས་འབེལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན།

གསན་པ་དེ་ཡང་གསན་ལོ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་རབ་རྒྱན་ཆུ་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2002ལོ་
ནས་དབུ་བཟུང་སེ་ལོ་རེ་རེར་བརྒྱ་ཞག་གྙི་སྐུ་མཚམས་དམ་པོ་གཞྙི་རའྙི་སེང་ལོ་རེ་རེར་ཟླ་ངོ་དྲུག་ནས་བདུན་ལ་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་བསེན་སྒྲུབ་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ལ་གཞོལ་ཏེ་ཉྙིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་གདན་ས་དྷྙི་མདོ་དགོན་གྱྙི་གཟྙིམ་སྤྙིལ་དུ་སྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བཞྙིན་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་རང་ཁམས་སུ་བརན་ཅྙིང་བཞུགས་ལ། དྷྙི་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ལོ་རེ་བཞྙིན་དྷྙི་དགོན་གྱྙི་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོར་དད་འབངས་ལ་ཁོམ་དབང་དང་། མ་ཎྙིའྙི་ཆོས་ཚོགས་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་གདུང་མཆོད་དང་འབེལ་བའྙི་བཟང་སྤོད་སྨོན་ལམ་རྣམས་ཀྙི་དབུ་བཞུགས་མཛད་དེ་རྒྱུན་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

220

རེ་འདྙི་ཕྙི་སྒོ་གསུམ་ཞྙི་དུལ་བག་ཡོད་ཀྙི་ཚུལ་ཁྙིམས་གཙང་མས་མཛེས་ཤྙིང་། ནང་རྙིམ་
པ་གཉྙིས་དང་ཟབ་མོ་འོད་གསལ་རྙིག་པ་རྐང་དེད་ཀྙི་ལམ་ནས་གདོད་མའྙི་རྒྱལ་ཐབས་ལ་སེག་བཞྙིན་པ་འདྙི་འདྲའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནྙི་དེང་སང་གྙི་དུས་འདྙིར་བྱོན་དཀའ་ཞྙིང་། ལྷག་པར་དུ་དམ་པའྙི་སྐྱེ་སྤྲུལ་ཡྙིན་ཟེར་བ་རྣམས་ནོར་དང་གགས་པ་སོགས་དོན་གཉེར་གྱྙིས་དུས་འདའ་བ་ལས་འདྙི་ལྟར་རྒྱལ་བའྙི་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་སྒྲུབ་པས་འཛིན་པ་ནྙི་ཉྙིན་མོའྙི་སར་མ་ལྟར་
ཡྙིན་པས་ཆོས་རྒྱུད་འདྙིར་གཞན་ལ་ངོམ་ཆོག་གྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་ནྙི་སྒོ་བཏགས་པ་ཁབ་ཀྙི་
རེ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ།།

མཁན་པོ་འགྱུར་མྱེད་རང་བྱུང་།

འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་ཁྱུ་མཆོག་མཁན་པོ་འགྱུར་མེད་རང་བྱུང་ནྙི། གསེར་རོང་ཤོ་རབ་སེ་བར་སྤྙི་ལོ་1969 ལོ་སེ་རབ་རྒྱལ་ས་མོ་བྱ་ལོར་ཡབ་རེས་དཀར་སྤེ་འུ་དང་། ཡུམ་ཟླ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོས་སྤོད་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་བྱང་བར་བསླབས། རང་གྙི་ཁུ་བོ་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་ལས་གཞུང་ཕྲན་ཚེགས་འགའ་ཡང་སྦྱངས།

དེ་ནས་ཁུ་བོ་དེ་དང་བྱ་བཏང་དབང་པོ་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་གཉྙིས་ཆོས་
ཀྙི་གོགས་མཆེད་ཡྙིན་པས་ཁུ་བོའྙི་བཀའ་མངགས་ལྟར་ལྙི་མདོ་རུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་བྱ་བལ་བ་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བསེན་ཏེ་ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། གསང་སྙིང་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་གཞུང་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་ནས་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཁྱབ་ཚང་སྐུ་གཤེགས་པའྙི་བར་དུ་སྐུ་མདུན་དུ་འབལ་མེད་གཏན་བཞུགས་མཛད་པས་མཁན་ཆེན་བ་མའྙི་ཐུགས་ཟྙིན་གྱྙི་སློབ་ཆེན་དུ་གྱུར།
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་སྨྙིན་བྱེད་
དང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སོགས་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན། མཁན་ཆེན་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

221

བརལ་སྐུ་གཤེགས་རེས་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་ལས་དང་། མགོ་ལོག་བ་མ་རོགས་ལྡན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་མ་ཨ་ཁྱུག་གམ་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་མདུན་ནས་དམ་ཆོས་རོགས་པ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་དབང་ལུང་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པ་དང་། རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། དགེ་མང་མཁན་ཆེན་པདྨ་དབང་རྒྱལ་ལས་ཀང་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་དུ་བཞེས་སོ།།
ལྷ་སའྙི་སེ་ར་དགོན་དང་། རྔ་ཡུལ་ཀྙིརྙི་དགོན་ཆེན་སོགས་ལ་གྲྭ་སར་བྱོན་ཏེ་བོ་རགས་
དབུ་མ་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་གསན་བསམ་མཛད་ཅྙིང་མང་ཐོས་ནོར་གྱྙིས་བརྒྱན་པར་བྱས་པས་མཁས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་གདན་ས་བསན་རྒྱས་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་བ་མེད་མཛད་བཞྙིན་པ་དང་ཆབས་གཅྙིག་ཏུ། ཡུལ་ཕོགས་མེད་ནས་འོང་བའ་གྲུབ་མཐའ་རྙི ས་མེད་ཀྙི་རབ་བྱུང་དང་། བཙུན་མ་དང་། ྙི སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་དང་། དགེ་བསེན་ཕོ་མོ་བཅས་རྒྱུན་སོད་ཀྙི་ཆོས་སྒར་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཉྙིན་མཚན་དམ་པའྙི་ཆོས་འཆད་
ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྙིས་དུས་འདའ་བ་དང་། དུས་ཚོད་ནམ་བྱུང་ལ་རྙིས་སུ་མེད་པའྙི་དད་ལྡན་མྙི་སྐྱ་ཕོ་མོའྙི་ཚོགས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་ལ་བསྐུལ་བའྙི་དམ་ཆོས་ཀྙི་ཕན་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་
མཛད་པ་གནང་བཞྙིན་ཞབས་པད་བརན་པར་བཞུགས་སོ།།

ཀརྨ་སྐུ་ཆྱེན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁིམས་ནོར་བུ།

དཔལ་ཡུལ་བསན་པའྙི་བདག་པོ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ལྔ་པ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་འོད་
ཟེར་ཀུན་ཁྱབ་དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ཕོ་ཁྱྙི་ཡྙི་ལོའྙི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའྙི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་དེ་སྤྙི་ལོ་1970ལོ་ལ་གོ་འཇོ་ཨ་ནག་དཔོན་གྱྙི་བརྒྱུད་པ་ཡབ་རོ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་མཚམས་གཅོད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ཤྙིག་ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཁྙིད་དེ་རོ་གྲུབ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་མཇལ་བ་ལ། རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་མྙི་ཚོགས་ཀྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

222

ཁོད་དུ་ཅ་ཡང་མ་གསུང་པར་དར་དཀར་པོ་ཞྙི ག་ྙི བྱྙིས་པའ་མགུལ་དུ་བསྙི ན། རོས་སུ་ཞལ་འེ ཕྲོས་
སུ་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་པར་གསུངས། དེ་ནས་སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བདུད་འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེས་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་
པོ་དྲྙི་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀ་ཡང་ ྙི སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའ་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་ ྙིཔདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་གྙིས་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཡོས་ལོའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་དཀར་ཕོགས་

རྒྱལ་བ་གཉྙིས་པའྙི་ཉྙིན་རྒྱ་གར་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་མང་པོའྙི་
དབུས་སུ་མྙི་འཇྙིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་ཁྙི་སོན་གྱྙི་རྙིམ་པ་རྒྱས་
སྤོས་མཛད་དེ་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ཀ་མཚན་གསོལ། སྐྱབས་རྙི་གྲུབ་དབང་རེ ན་ྙིཔོ་ཆེས་རང་གྙི་སྲོག་ལྟར་གཅེས་སྐྱོང་མཛད་དེ་ཐོག་མའྙི་ཀ་མད་སུམ་ཅུའྙི་ཡྙི་གེའྙི་ཀོག་སོགས་
བསླབས། ཡོངས་འཛིན་གྱྙི་དྲུང་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་བཅའ་རྡུང་འབུད་དཀྲོལ་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིགས་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་མཛད།
རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རྙིག་པའྙི་འབྱུང་གནས་གྙིང་དུ་སློབ་
གཉེར་ལ་ཞུགས། མདོ་འོག་མ་བར་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅའ་པའྙི་གཞུང་མང་ལ་བགང་བྱ་བཞྙིར་སྦྱངས་ཏེ་མཐའ་བལ་སྨྲ་བའྙི་དབང་ཕྱུག་གྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། མདོ་གོང་མར་བགང་བྱ་གཉྙིས་ལ་བསླབས་ཏེ་ཕར་ཕྙིན་རབ་འབྱམས་པའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས་པ་སོགས་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་རྒྱ་གར་གནས་མཆོག་རོ་རེ་གདན་བྱང་ཆུབ་ཤྙིང་དྲུང་དུ་
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པའྙི་ཞབས་དྲུང་ནས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་

བཞེས་ཤྙིང་བསེན་པར་ཡང་རོགས་པར་མཛད། མཚན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་འོད་ཟེར་ཀུན་ཁྱབ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བསྩལ། ཕྙིས་སུ་ཡང་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་དྲུང་དུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

223

རང་རང་གྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔ་སོགས་བསགས། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་། དགོངས་འདུས་སྒྲུབ་དབང་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་སོར་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་མནོས། ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་རོགས་པར་གནང་བ་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་བ་སློབ་ཐུགས་ཡྙིད་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཅྙིང་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ནང་ཐུགས་ཀྙི་སྲས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།
སྐྱབས་རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་
དབང་ལུང་དང་། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་རྣམས་གསན། དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་བ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོར་འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་ནས་གདན་ས་དང་པོ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱྙི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བཀོད། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་གྙི་མདུན་ནས་བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་པོད་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན་པ་དང་། ཁ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། ཁམས་སྤྲུལ་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་མདུན་ནས་རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་ལུང་བཅས་གསན་པ་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན།
དཔལ་ཡུལ་རང་སྲོལ་གྱྙི་ཐྙིག་གར་དབྱངས་རོལ་སོགས་ཞྙིབ་པར་སྦྱངས།
དགུང་གངས་སོ་གཅྙིག་པ་ལགས་འབྲུག་ལོའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་བཞྙི་པར་སྐྱབས་
རེ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གྙིས་མཁན་སྤྲུལ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་དབུས་སུ་ཤར་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་གསེར་ཁྙིར་བཀོད་ཅྙིང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཁྙི་འདོན་གྱྙི་ཡོ་ལང་རྒྱས་སྤོས་སེལ་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བསན་པའྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། ཆུ་ལུག་ལོ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བརེགས་བཞྙི་ཅན་བཞེངས་པའྙི་མགོ་བརམས་ཏེ་རེན་བརེན་པ་བཅས་ལེགས་གྲུབ་མཛད། དེ་ཡང་བརེགས་ཐོག་མ་ར་རླུང་སྒོམ་ཁང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

224

དང་། བརགས་བར་མ་གཉེ ས་ཀྙི་གོང་མ་དགེ་འདུན་འདུ་ཁང་སྙི ། ནང་རེ ན་ལ་གསེར་ཟངས་ལས་ ེབཟོས་པའྙི་རྒྱལ་བ་ཤཱཀ་ཐུབ་པའྙི་སྐུ་བརན་དང་། གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་པ་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་སྐུ་བརན་གསུམ་གྱྙི་གཙོ་སྐུ་དང་། བསལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སོང་སྐུ་གསེར་བྙིས་མའྙི་གྱད་ཐང་བཅས་བཞེངས་པ་དང་། བརེགས་འོག་མའམ་གསུམ་པར་གནམ་ཆོས་ལྷ་ཁང་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ལྷ་ཁང་དང་། རྙིས་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། བརེགས་འོག་མར་ཐོད་རྒལ་སྒོམ་ཁང་སེ་ལྷ་ཁང་བཞྙི་ཡྙི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་པ་དང་། གོ་ལོད་ལྷ་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། རུང་ཁང་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། སྒྲུབ་གྲྭ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་དང་། ནང་བཞུགས་དགེ་འདུན་པ་ལ་འཚོ་བའྙི་སྒྲུབ་རྒྱགས་སྦྱར་བ་དང་། དུང་འཁོར་ཁང་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོད་རེན་ཆ་བརྒྱད་སོགས་རེན་མང་ཞྙིག་གསོས་དང་གསར་བསྐྲུན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བཤད་གྲྭ་པ་ཡོངས་ལ་ཟླ་རེར་གསོལ་ཕོགས་རྒྱུན་སྦྱོར་གནང་ངོ་།།
དགུང་གངས་སོ་བདུན་པ་མེ་ཁྱྙི་ལོར་གོ་འཇོ་རྒྱལ་བ་དགོན་དུ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་
ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་བསྩལ། ཆུ་འབྲུག་ལོར་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་གསན་ཅྙིང་། དབང་མཇུག་རོགས་པའྙི་གཏང་རག་ཏུ་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལ་མཁན་པོའྙི་མཚན་གནང་ངོ་། །ཤྙིང་ར་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་མཆོག་གྙི་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། ས་ཁྱྙི་ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་སྒྲུབ་གཉྙིས་ཀྙི་གྲྭ་ཚང་ལ་བ་མ་དང་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་དང་དབུ་ཞྭ་གནང་བར་སྐུ་ཉྙིད་དངོས་སུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ས་ཕག་ལོར་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་བཞྙི་ལྷག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་
བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་དབང་ཟླ་བ་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་གནང་།
གཞན་ཡང་གདན་ས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་
དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་འབོག་པའྙི་སྒོ་ནས་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་འཕྲྙིན་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་
གནང་། དེ་ཡང་གདན་ས་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་ཁོ་ནར་རབ་རྒྱན་ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་བདུན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

225

ཅུ་ལ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་གནང་བ་དང་། ཤྙིང་ར་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་གྱ་གཅྙིག་དང་། མོ་ཉེར་བཞྙི་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་བཞྙི་ལ་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་བ་དང་། ཤྙིང་ལུག་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་དོན་གཉྙིས་དང་། མོ་བདུན་ལ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་གནང་བ་དང་། མེ་སྤེལ་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་ང་དགུ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་གནང་བ་དང་། མེ་བྱ་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་ང་གཅྙིག་དང་། མོ་བཅོ་ལྔ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ལ་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་བ་དང་། ས་ཁྱྙི་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་རེ་དྲུག་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་དང་། བཅུ་བདུན་ལ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་བ་དང་། ས་ཕག་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉྙིས་དང་། མོ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་ལ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་བ་དང་། ལགས་བྱྙི་ལོར་བསྒྲུབ་བྱ་གྱ་བཞྙི་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་དང་། ཉེར་གཅྙིག་ལ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་བ་དང་། ས་ཁྱྙི་ལོར་གོ་འཇོ་རྒྱལ་བ་དགོན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་གྱ་བཞྙི་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་པ་དང་། ཞེ་བཞྙི་ལ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་བ་སོགས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའ་བྙི སན་པ་ཐུགས་དམ་གྱྙི་མཐལ་དང་འྙི ཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྲྭ་སྤྙི་ལ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་གྙི་བཤད་ཁྙིད་སྔ་ཕྙི་ལན་མང་གནང་བ་དང་། བཤད་གྲྭར་སྤོད་འཇུག་གྙི་ཁྙིད་གནང་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙིས་གཙོའྙི་དབང་ལུང་མང་པོ་གནང་བ་སོགས་ཆོས་སེ་དུ་མར་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་བ་དང་། ཁམས་ཕོགས་དང་། རྒྱ་ནག་རྣམས་སུ་དབང་ཆོས་ཀྙི་འགོ་དོན་སྐྱོང་བཞྙིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོ་དང་། འབྲུག་པ་དང་། འབས་ལྗོངས་དང་། ཨ་རྙི་སོགས་ཕྙི་གྙིང་རྣམས་སུ་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་བ་མ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོའྙི་ཕག་རེས་མཛད་འཕྲྙིན་ཅྙི་ཡོད་ཀྙི་མཇུག་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་པ་དང་། གདན་ས་ཉྙིད་དང་། རྒྱ་གར་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་དགེ་འདུན་པའྙི་ཀུན་སྤོད་དང་། ཐོས་བསམ་དང་། ཆོས་སེའྙི་སྤྙིའྙི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་གཟྙིགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་རྣམ་པར་དཀར་བ་སྤོ་བཞྙིན་ད་
ལྟའང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ཁྙི་ལ་སྐུ་འཚོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

226

གཞེས་ངང་ཞབས་པད་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།

མཁན་པོ་ཡྱེ་ཤྱེས་ཕུན་ཚོགས།

མཁས་བཙུན་དམ་པ་གཙང་རོང་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1970ལོར་ཡབ་དབལ་ཤུལ་སེ་མགོན་དང་། ཡུམ་ཐང་བཟའ་པོ་ལོ་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་གཡུ་སག་ཏུ་བཏགས། དགུང་གངས་དགུ་པ་ས་ར་ལོ་ནས་བགང་བྱ་བརྒྱད་ཙམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་རྒྱའྙི་སློབ་ཆུང་དང་། སྙི་ཁོན་ཞྙིང་ཆེན་བོད་ཡྙིག་སློབ་གྲྭ་སོགས་སུ་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་ཀྙི་སོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཛད།
དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པ་མེ་སག་ལོར་ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་
མཚན་གྱྙི་སན་པ་གསན་པས་མ་ཡུམ་གྱྙིས་བཤོལ་བཏབ་ཀང་མ་ཐེབས་པར་གསེར་ལྗོངས་བ་རུང་དུ་ཆོས་བོས་སུ་བྱོན། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་གསུང་སོར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་སེ་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། མཁའ་འགོ་མ་མུ་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོ་མོ་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན།
སྔ་ཕྙིར་མཁན་ཆེན་སྒེག་པའམ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་བྱུང་དང་།
མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལས་བསེན་རོགས་ཀྙི་དངོས་པོ་བཞེས། མཁས་གྲུབ་ཀྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྒ་དང་སན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་དང་། ཚད་མ་དང་། དབུ་མ་དང་། མངོན་པ་དང་། ཤེར་ཕྙིན་དང་། འདུལ་བ་སེ་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། གསང་བ་སྙིང་པོ་སོགས་སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙིའྙི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པར་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། མཁན་ཆེན་ཆོས་རེ་བ་མས་དབུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསོད་བཅས་མཁན་པོའྙི་ཞྭ་ཐོབ་བསྩལ་ཅྙིང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གསོལ། བ་རུང་ཆོས་སྒར་ཆེན་མོར་རྒྱ་བོད་གཉྙིས་ཀྙི་འཛིན་གྲྭ་སྐྱོང་བའྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བོད་སོ་སོའྙི་སད་དང་མཐུན་པར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་མང་པོ་འཆད་སེལ་ཕོགས་མེད་དུ་གནང་།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

227

སྔ་ཕྙིར་བ་རུང་གྙི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་དང་སློབ་སོན་མཁན་པོའྙི་ཁུར་ཆེན་ཡང་བཞེས།
དགོན་པ་འགའ་རེས་སྤྲུལ་སྐུའྙི་མཚན་གསོལ་ཀང་ཞལ་ནས། རང་བོ་རང་ལ་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡྙིན། གལ་ཏེ་ང་སྤྲུལ་སྐུ་ཞྙིག་ཡྙིན་ན་ངས་ཕར་ལ་འཚོལ་འོང་བ་ལས་ཁྱོད་ཚོས་ཚུར་འཚོལ་དགོས་དོན་མེད། ཅེས་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་།
ལྗགས་རོམ་གྱྙི་སོར་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྙི་མཐའ་དཔད་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་
ལ་དཔད་པ་སོགས་དང་། རྒྱའྙི་ཡྙིག་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའྙི་བསྒྱུར་རོམ་དང་ཟྙིན་བྙིས་སོར་ལ། རོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སྔོན་འགོའྙི་སོར་དང་།

བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ་དང་། དབུ་མའྙི་སོར་དང་། ཚད་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། རེའྙི་ལམ་རྙིམ་ཆེན་མོ་དང་། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་གསུང་འབུམ་སོར་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་བཞུགས།
དེང་སབས་མཁན་ཆེན་འདྙི་པས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབེལ་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་ཞེས་པ་གསར་
དུ་བཙུགས་ཏེ་མ་ཧཱ་ཙི་ནའྙི་ཡུལ་གྱྙིས་གཙོའྙི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་རྒྱལ་བསན་ཕོགས་མེད་དུ་སེལ་
བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། ཕག་རས་གང་ཡོད་ཀྙིས་དགེ་འདུན་འདུས་པའྙི་སེར་གདུགས་ཚོད་འདྲེན་པ་དང་། ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་མང་པོར་མྙི་འཇྙིག་པ་སྲོག་གྙི་སྦྱྙིན་པ་དང་། རེན་གསུམ་སྣ་ཚོགས་དང་། དབང་སྡུད་གསོལ་འདེབས་ཀྙི་དར་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། མ་ཎྙིའྙི་ལག་འཁོར་དང་། རྒྱ་བོད་ཀུན་ན་བྱྙིན་རླབས་ཆེ་བའྙི་ཚད་དུ་གེང་བའྙི་རེན་འདུས་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའྙི་མུ་ཏྙིག་དམར་པོའྙི་ཕྲེང་བ་སོགས་རེན་བཞེངས་རྣམ་དཀར་གྱྙི་ཕོགས་སུ་གཏོང་བ་ལས་
ཆུད་མྙི་ཟ་བར་མཛད་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བས་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་
ཆེར་སེལ་བཞྙིན་ཞབས་པད་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།

གྲུབ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆྱེ།

གྲུབ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་མྙི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་གར་དབང་ཟྙིལ་གནོན་རོ་རེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

228

དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྙི་ལྷོ་ཕོགས་དྭགས་པོ་དྭངས་ལུང་ཁ་མོ་བག་ཅེས་སྤྲུལ་པའྙི་གཏེར་ཆེན་འགོ་འདུལ་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་གནས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་གུ་རུ་པདྨའྙི་ཟབ་མོའྙི་
གཏེར་གྱྙི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱྙི་འདབས་རོལ་བ་ལུང་གོང་སེ་རུ་རབ་རྒྱན་ལགས་མོ་ཡོས་ཀྙི་
ལོའྙི་མགོ་ཟླའྙི་ཡར་ཚེས་བདུན་པ་སེ་སྤྙི་ལོ་2011ལོར་ཡབ་ནོར་བུ་དང་། ཡུམ་ཕུར་བུ་སྒོལ་མ་

གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། མཚན་ལ་སེན་པ་ནོར་བུ་ཞེས་གསོལ། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་དང་། འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བ་སྤྲུལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཞལ་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་ངེས་དོན་འཁྲུལ་ཞྙིག་གྙི་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཨ་བསེ་བྱ་བལ་བ་སངས་རྒྱས་རོ་རེ་ལ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་མ་རོ་རེ་འཆང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་
རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡང་སྤྲུལ་གང་དུ་འཁྲུངས་ངོས་འཛིན་གནང་བའྙི་ཞུ་སྐུལ་བྱེད་པར་ཐུགས་གོས་བྱུང་།

དེ་ནས་གྲུབ་དབང་སངས་རྒྱས་རོ་རེ་ལ་གྲུབ་དབང་བ་མའྙི་ཡང་སྤྲུལ་གང་དུ་འཁྲུངས་ཞུས་པས་
ལོ་ཁ་ཤས་ལ་གསུང་ལན་མ་གནང་། ཉྙིན་ཞྙིག་གོ་བུར་དུ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའྙི་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུངས་ཡོད་ཅེས་རྣམ་གྙིང་གྙི་མཁན་སྤྲུལ་ཆེ་གས་ལ་འཕྲྙིན་བཏང་། དེ་ནས་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་མཁན་སྤྲུལ་ཆེ་གས་འགའ་བྱ་བལ་བའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་དགོས་དོན་དེའྙི་ཆེད་དུ་མཇལ། བྱ་བལ་བས་བོད་ཡུལ་དྭངས་ལུང་ཁ་མོ་བག་ཏུ་འཁྲུངས་ཡོད་པའྙི་ཞལ་གསུང་དང་། ཕག་རྙིས་ཐེལ་ལྡན་གནང་ཞྙིང་། སྤྲུལ་སྐུའྙི་མཚན་ལ་མྙི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་གར་དབང་ཟྙིལ་གནོན་རོ་རེ་ཞེས་པ་གནང་ངོ་།།
དེ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་ནས་བ་སྤྲུལ་ཆེ་ཤོས་ཆེད་ཕེབས་ཀྙི་མཇལ་ཕག་དང་
སྤྲུལ་སྐུའྙི་མཚན་གསོལ། སྤྲུལ་སྐུ་དགུང་གངས་བཞྙི་བ་ཤྙིང་ཕོ་ར་ཡྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2014 ལོར་གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་གདན་དྲངས། ལོ་དེའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཞྙི་
རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཤཱཀ་སེང་གེས་ཆོས་འཁོར་བསོར་བའྙི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་བ་དེར་དཔལ་
ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་ཚོགས་ཆེན་ལྷ་ཁང་དུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། དར་ཐང་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

229

སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོས་ཕག་དང་མཆོད་པའྙི་སྤྙིན་གྱྙིས་ལེགས་པར་མཆོད་པའྙི་བཀུར་སྙི་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལོ་ངོ་མཐོང་གྙི་དགུང་གངས་བཞྙི་བ་སེ་ལོ་ཧྙིལ་བོའྙི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགུང་གངས་གཉྙིས་དང་ཟླ་བ་བདུན་ཙམ་ལ་སླེབས་པའྙི་དུས་སུ་སྐུ་གོང་མའྙི་གདན་སར་གསེར་གྱྙི་ཁྙི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གསོལ་བར་མཛད། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞབས་ཕྙི་གནང་མཁན་ལ། སྤྙིའྙི་དབུ་འཛིན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕག་མཛོད་དང་གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་པདྨ་འཇམ་དབྱངས་དང་། དེའྙི་ཕག་རོགས་པ་རྙིགས་ཚུལ་ཁྙིམས་རྣམས་བསོས་ནས་གསོལ་ཟས་དང་། ན་བཟའ་དང་། བཞུགས་ཤག་སོགས་དགོན་པ་སྤྙི་ནས་མཆོད་སྤྙིན་སྤོས་པ་ནས་ད་བར་དེ་བཞྙིན་ཞབས་ཕྙི་ཞུ་བཞྙིན་ཡོད་ལ། མཁན་པོ་འཆྙི་མེད་ཚེ་རྙིང་དང་། ཕག་རོགས་པ་བ་མ་ཨ་ཁྙིམས་གཉྙིས་ཀོག་སློབ་པའྙི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསོས།
ཐོག་མར་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེས་ཀ་མད་སུམ་
ཅུའ་་ཡྙི་གེའྙིྙི་སྦྱོར་བ་ངོས་འཛིན་བསླབས་ཤང་། པདྨ་བཀའ་བསྡུས་ཀྙི་ལུང་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ ྙིཀོག་སྦྱོང་བ་ལ་ཐུགས་བརོན་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་སྤོད་དང་། ཟབ་ཆོས་ཐོས་གོལ་ཆེན་མོ་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་དང་། པདྨ་བཀའ་ཐང་དང་། གཟུངས་འདུས་ཆེན་མོ་དང་། གུར་དྲག་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བའྙི་ཆོ་ག་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་ཀྙི་ཆོ་ག་སོགས་ཆ་ཚང་འབྲུ་འདེད་དམ་ཚག་འདེད་རྐང་པ་བགང་བྱ་གཉྙིས་ལྷག་དང་། ཡང་ཆོས་སྤོད་དང་། པདྨ་བཀའ་ཐང་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་དང་། རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་དོན་བསྡུས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་གཏེར་གཞུང་དང་། གནམ་ཆོས་ཆོས་སྐྱོང་གསོལ་ཆོག་དང་། གཏོར་བསྔོ་བདུད་རྙི་ཀུན་ཁྱབ་རྣམས་སོམ་འདེད་དང་། སུམ་ཅུ་པའྙི་ར་བ་དང་། ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་དང་། དག་ཡྙིག་པད་དཀར་ཆུན་པོ་དང་། མཁས་འཇུག་ར་བ་རྣམས་སོམ་འདེད་ཀྙིས་བྱང་བར་མཛད་དང་
མཛད་བཞྙིན་ཡོད་ལ། ཞར་ལ་ཡྙི་གེའྙི་བྙིས་གཟུགས་དབུ་ཅན་དབུ་མེད་དང་། བྙིས་ཆ་ཆེ་ཆུང་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

230

སྦྱངས་སོ།།
སྤྲུལ་སྐུ་དགུང་ལོ་ལྔ་བ་ཤྙིང་ལུག་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བརྒྱད་དེ་སྤྙི་ལོ་2015ལོར་
སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཆ་ཚང་བཞེས། ལོ་དེའྙི་སྣོན་ཟླའྙི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་བཅས་འཁོར་སློབ་ཀྙི་ཚོགས་དང་བཅས་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས། མཎྜལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཏེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་རེ་དེ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་ཐུགས་སོམ་བཞེས། ཚེ་
དབང་ཟབ་མོ་ཡང་གསན། སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་གྙིས་ཐུགས་དགྱེས་གཟྙིགས་ཆེན་པོས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དང་། གྲུམ་ཙེའྙི་གདན་སོགས་གནང་། འཁོར་རྣམས་ལའང་གདན་སོགས་གནང་ངོ་། ། ལོ་དེའྙི་གོ་ཞུན་ཟླ་བར་རོ་གྲུབ་བཞྙི་བ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཞུགས་
པའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་ཁ་དང་། ཚེ་དབང་ཟབ་མོ་གསན་ཏོ།།
དགུང་ལོ་དྲུག་པ་མེ་སྤེལ་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་འཛོམས་པའྙི་ཉྙིན་ཏེ་སྤྙི་ལོ་2016ལོར་དཔལ་ཡུལ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་པའྙི་མདོ་འགེལ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། མདོ་འགེལ་མུན་པའྙི་གོ་ཆའྙི་ཁྙིད་དང་། འདུས་མདོའྙི་རྒྱུན་ཁྱེར་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། འདུས་མདོའྙི་སྒྲུབ་དབང་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་པ་དང་། ལོ་དེའྙི་ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ལྔ་ནས་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་མཛད་པའྙི་མདོ་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པའྙི་བསེན་ཡྙིག་ལེགས་བཤད་སྐྱ་རེངས་དང་པོའྙི་སྣང་བའྙི་ཁྙིད་དང་། ཟླ་བ་དེའྙི་ཚེས་བཅུ་ནས་ཉྙིན་གསུམ་ལ་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་མཛད་པའྙི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་བའྙི་ལས་བྱང་འབྙིང་བོའྙི་བསེན་ཡྙིག་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཁོ་བོའྙི་བསེན་ཡྙིག་གྙི་བཤད་ལུང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའྙི་སྨྙིན་བྱེད་རྒྱས་པར་གསན། ལོ་དེའ་སྣྙི ན་ཟླའོ་ཚེས་བཅུ་ལ་བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རྙི གས་ཀོྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཚང་བར་

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

231

ཡང་གསན་ཏོ།།
དགུང་གངས་བདུན་པ་མེ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2017 ལོར་ཡང་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་
བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། ཟབ་ཆོས་ཞྙི་ཁོ་དགོངས་པ་རང་གོལ་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་གསན། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ཁྙིན་ཏུའུ་གོང་ཁྱེར་དུ་བཞུགས་པའྙི་མདུན་དུ་
ཕེབས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་བཞེས་སོ།།དགུང་གངས་དགུ་བ་ས་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2019ལོའྙི་མཆུ་ཟླ་ཕྙི་མའྙི་ཚེས་བཅུ་གཉྙིས་ལ་
ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁམས་ནོར་བུའྙིྙི་མདུན་ལས། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རགས་དང་། དེའོ་ཁྙི ད་ཀོྙི་སྨྙིན་བྱེད་རགས་པར་གསན།

ོདེ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟ་སྦྱོང་བ་གནང་བཞྙིན་པའྙི་ངང་བར་གོ་རྙི་ཁོད་དམ་ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་སྒང་
དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྙིས་ཞབས་པད་མྙི་འགྱུར་ཆོས་བདུན་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་པར་བཞུགས་བཞྙིན་པའོ།།
སྨྲས་པ། གཡོ་བྱེད་ཤུགས་ཀྙིས་དཔ༵ལ་གྱྙི་དུམ་བུའྙི་ལྗོན།།
རབ་བསྒུལ་མ་ལ་ཡ་ཡུལ༵་ནགས་ཀླུང་མཛེས།།
དྲྙི་ཞྙིམ་ངད་ཀྙིས་འཁྱུད་ལྟར་མཛད་བཟང་གྙི།
དགེ་ལེགས་དྲྙི་བསུང་ཕོགས་སུ་གཡོ་བ་ཡྙི།།
གནས་མཆོག་ཉམས་དགའ་གགས་པ་ལྷ་ཡྙི་རྔ།།
སྲྙིད་གསུམ་ཞྙིང་ན་དམ་པས་བརྡུངས་པ་ནས།།
འཕགས་སྤྲུལ་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་བུའྙི་ཚང་བརོལ་བ།།སྲྙིད་ན་མྙི་ཐོས་ཡྙིད་ཅན་སུ་ཞྙིག་མཆྙིས།།

རྒྱལ་དབང་པདྨའྙི་བསན་པའྙི་གདུགས་དཀར་པོ།།དཀར་པོའྙི་ཞྙིང་ན་བསྒེངས་ལ་ཟླ་བལ་བ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

232

ཆོས་ཀྙི་རེ༵་གཅྙིག་རྙི༵ག་འཛི༵ན་བྱེ་བའྙི་ཏོག།
ཀུན༵་བཟ༵ང་ཤེས༵་ར༵བ་སློབ་དང་ཡང་སློབ་ཚོགས།།ཞྙི་དུལ་སྤོད་པས་བག་མེད་གཡུལ་ལས་རྒྱལ།།
ཤེས་རབ་རལ་གྱྙིས་ས་ལམ་བདག་གྙིར་བཞེས།།
འཕྲྙིན་ལས་ངོ་མཚར་བསན་འགོའྙི་དཔལ་གྱུར་པའྙི།།བསྔགས་འོས་རྣམ་ཐར་གསེར་སྦྱངས་ལྷུན་པོར་འགན།།

བར་སྤོད་ལང་ཚོ་སྨྙིན་པའྙི་རྣམ་དཔོད་ལུས།།
དཀར་ནག་རྙིས་རྙིག་བཟོ་གསོའྙི་མཛེས་སྡུག་བྱད།།སན་ངག་མངོན་བརོད་ཀ་ཙན་དབྱངས་གསུམ་སྒ།།སེབ་སྦྱོར་མགྙིན་པའྙི་གླུ་ལེན་མཁས་བརྒྱ་བརོལ།།

ལོག་སྨྲའྙི་ལེ་རེ་མྙི་སྨྲའྙི་ལོག་མ་རུ།།
རབ་འབྱྙིན་ཚད་མའྙི་རྙིགས་མྱུར་རལ་གྙི་རྣོ།།ཟུར་ཕུད་ལྔ་བའྙི་ཕག་ལས་འཕྲོག་སམ་པའྙི།།བོ་གོས་དཔའ་རལ་རོགས་པའྙི་སྨྲ་དབང་མང་།།

དངོས་བརྒྱད་བཅུ་ཕྲག་བདུན་གྱྙི་དོན་ཟབ་གཏེར།།རབ་གཏམས་ཤེར་ཕྙིན་སྦས་དོན་ལམ་གྱྙི་རྙིམ།།བརོད་ལ་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་གོལ་གཉྙིས་པོ།།བསྙིལ་རྙིའྙི་མཐྙིལ་ན་བྱོན་པའྙི་སོམ་ཉྙི་དཔང་།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

233

རྣམ་དཔོད་གནམ་རུའྙི་རྒྱུད་ལས་ཐོན་པ་ཡྙི།།
རྙིགས་འཕྲུལ་སྒོ་ལྡན་ལོག་སྨྲའྙི་འབེན་གཏོར་བའྙི།།
བདག་མེད་དབུ་མའྙི་ལྟ་མཆོག་འཛིན་པ་ལ།།
སོབས་པའྙི་ལྗགས་རེ་འཁྱུག་མང་བརོད་ལས་འདས།།

ས་སེ་གདགས་པ་མཛོད་དང་ཀུན་ལས་བཏུས།།
པྲ་ཀ་ར་ཎ་སེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་གཞུང་།།
ཐོས་བསམ་འཆད་པས་མངོན་པའྙི་ཆོས་གཏེར་ཀླུང་།།ཐུབ་བསན་རྒྱན་དུ་འདྲེན་པའྙི་ཕྲེང་བ་འཁྙིགས།།

འདུལ་ལུང་སེ་བཞྙི་མདོ་ར་འཕགས་ཡུལ་གྱྙི།།
ལེགས་བཤད་བསན་བཅོས་འཆད་ལ་དབང་ཐོབ་ཅྙིང་།།ཕྲ་ཞྙིབ་ལག་ལེན་རྒྱལ་གསུང་ཕྲ་མོའྙི་ཆ།།
མྙི་འཛོལ་ཆོས་འདུལ་འཛིན་པས་འཚང་གས་བེལ།།

ཉྙིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཁྙིམས་གཙང་རྙི་བོ་ལ།།
ངུར་སྨྲྙིག་རྒྱལ་མཚན་གུར་གུམ་མེ་ཏོག་གྙིས།།
མྙི་མཇེད་ཞྙིང་ཡང་ཁྙི་ལྙིའྙི་མདོག་བསྒྱུར་པའྙི།།
དཔལ་ཡུལ་སོམ་བརོན་ངང་པའྙི་ཁྱུ་དཀྲྙིགས་ལ།།རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བས་ཕག་ཟུང་སྙིམ་པ་ནས།།མཆོད་པའྙི་ཆུ་སྐྱེས་མཁའ་ལ་འཐོར་དང་ལྷན།།ལེགས་སོའྙི་སན་འཇེབས་ལྷ་ཡྙི་དྙིནྡུ་བྷྙིཿ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

234

སྒྙིབ་བལ་མགྙིན་ལས་སྒོག་སམ་འཕང་མོ་ཉུག།

རྒྱུད་སེ་བཞྙི་དང་རྙིམ་གཉྙིས་ལམ་གྱྙི་གནད།།
འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཕག་བཞེས་བརྒྱུད་ལྡན་གདམས་ངག་གྙིས།།བསྙིལ་རྙིའྙི་ལྗོངས་འདྙི་འོག་མྙིན་ལ་འཁུ་བའྙི།།
ངོ་མཚར་རྣམ་ཐར་ཐེག་མཆོག་དཔལ་དུ་འཛིན།།

མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་ཟབ་གསང་གཞུང་བརྒྱའྙི་ནོར།།ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའྙི་བང་བ་ལ་དྲངས་པའྙི།།
དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གངས་སེང་དཀར་མོའྙི་ཁྱུས།།གངས་ཅན་ལྷུན་པོའྙི་ཁོར་ཡུག་དོགས་པོར་བསྒྱུར།།

མྙི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་གཉུག་མ་ཆོས་ཀྙི་སྐུ།།
རོལ་མེད་ཅོག་བཞག་སང་བང་བལ་བའྙི་ངང་།།ཚེ་གཅྙིག་འཇའ་ལུས་རོ་རེའྙི་མཁར་གཤེགས་པའྙི།།རོགས་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་འབུམ་ཕྲག་བྱོན་པའྙི་གནས།།དཔལ་ཡུལ་ཞེས་གགས་མཚན་གྱྙི་འབྲུག་སྒ་ཙམ།།སལ་ལྡན་མགྙིན་སྒེག་ཐར་བའྙི་སྒོ་གུར་གྱྙི།།
དཔྙིད་དུ་གྱུར་དེས་སྲྙིད་གསུམ་ནགས་ཀྙི་ཁྱྙིམ།།ཕན་བདེའྙི་གཟྙིགས་མོ་འགྱེད་པའྙི་ཚུལ་དེ་མཛེས།།

མང་ཐོས་ལུང་གྙི་གྙིང་བུ་འཇེབས་པའྙི་སྒས།།

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱྱེས་ཆྱེན་དམ་པ་གཙོ་གྲས་རྣམས་ཀི་བྱུང་བ་བརོད་པ།

235

བོ་གསལ་ཡྙིད་དབང་འགུགས་པའྙི་དགེ་ལེགས་དང་།།
ཉྙིན་མཚན་སྒོམ་པ་ཏྙིང་འཛིན་འོད་སོང་ལྡན།།
སྒྲུབ་བརྒྱུད་པདྨོར་མཛའ་བའྙི་ངོ་མཚར་ཆེ།།

ཕན་ཚུན་འགན་པའྙི་བཤད་སྒྲུབ་ཉྙི་ཟླ་ཟུང་།།
རྣམ་དག་ཆོས་རྒྱུད་ས་འཛིན་ཕྲག་པ་ལ།།
གཞན་ཕན་འོད་བརྒྱ་འབར་འདྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི།།མཁས་གྲུབ་བྱེ་བ་བྱོན་པའྙི་རྣམ་ཐར་ལགས།།

འཆད་པ་གསལ་དག་ལེགས་བཤད་ཐང་མར་བརལ།།རོད་པ་འཕྲུལ་མྱུར་ཕས་རྒོལ་སྨྲ་སྒོ་འཕྲོག །
རོམ་པ་སན་ཟབ་དཎྜྙིའྙི་ལྗགས་ལྡན་པ།།
དཔལ་ཡུལ་མཁས་དབང་བྱེ་བའྙི་ངང་ཚུལ་ལགས།།

ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའྙི་ནོར་ལ་གཅྙིག་གོམས་ཤྙིང་།།འདོད་ཡོན་སྒྱུ་མའྙི་ལོངས་སྤོད་རྒྱབ་ཕོགས་ཏེ།།དབེན་རྙི་སོང་ཕྲག་སྒྲུབ་པའྙི་ཚུགས་འཛིན་པའྙི།།བྱ་བཏང་འབུམ་ཡང་ཆོས་རྒྱུད་འདྙི་ལས་བརོལ།།

ལུང་རྙིགས་སོ་རེའྙི་གོག་ཞགས་འཁྱུག་པ་ལས།།ལེགས་བཤད་དབྱར་གྱྙི་རྔ་གསང་ལྡྙིར་བ་ཡྙི།།མྙི་འཁྲུལ་ངག་གྙི་རོམ་པ་ལ་མཁས་པའྙི།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

236

སྨྲ་དབང་རྒྱུ་སར་ཆོས་རྒྱུད་མཁའ་ལ་བཀྲ།།

གཏད་རྒྱ་རབ་སད་མྙིག་ཡངས་འགམ་པའྙི་ཆང་།།ཡང་གསང་ལམ་གོམས་འདབ་མ་ལ་རེག་ཚེ།།
ཟབ་གཏེར་བ་ཀུ་ལ་ཡྙི་རྒྱ་གོལ་བའྙི།།
གཏེར་འཛིན་པདྨའྙི་ལྗགས་ལྡན་འདྙི་ན་བྱོན།།

མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་སེམས་ཀོང་མན་ངག་རྙིར།།བརྒྱུད་གཙང་ཡལ་འདབ་ལྡེམ་པའྙི་འཁྙི་ཤྙིང་ལ།།སྨྙིན་གོལ་མེ་ཏོག་འཕང་འཕྲུལ་གཡོ་བའྙི་བཅུད་།།རབ་མོང་གྲུབ་མཆོག་བུང་བའྙི་འཕུར་ལྡྙིང་འཁྙིགས།།

དཔ༵ལ་ལྡན་ཐོག་མའྙི་སྐྱབས་ཡུལ༵་རྙི༵ག་པ་འཛི༵ན།།སོང་ཕྲག་རྒྱུད་ཀྙི་བྱེད་པོ་ཀུན༵་ཏུ་བཟ༵ང་།།
སླར་བྱོན་ཐུགས་གསང་ཆོས་ཚུལ་ངོ་མཚར་ཀླུང་།།
རྣམ་གསུམ་ཤེས༵་ར༵བ་དཔ་ལ་རབ་དྲངས་ནས།།
ཆོས་མཆོག་ཞྙིང་ས་གཤྙིན་པོའྙི་དཔྙིད་བསྐྱྙིལ་བ།།
རྒྱུད་འཛིན་མཁས་གྲུབ་དབང་པོའྙི་ཕྲེང་བ་ཡྙིས།།
སྲྙིད་གསུམ་སྐྱེ་དགུའྙི་ཕན་བདེའྙི་ཉེར་འཚོ་རུ།།
འཛིན་པའྙི་དཔལ་འདྙི་བསལ་བརྒྱར་འབར་གྱུར་ཅྙིག།
ཅེས་བྱ་བ་ནྙི་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གཙོ་གས་རྣམས་
ཀྙི་བྱུང་བ་བརོད་པའྙི་བར་སབས་ཀྙི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

237

༣ དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལས་གྱེས་པའི་དགོན་ལག་ཆོས་སྱེ་སོ་སོའི་བྱུང་བ་བཤད་པ།
རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

༈ འཆད་རོད་རོམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡྙིས།།
མདོ་སྔགས་བསན་པ་འཛིན་པའྙི་ཁུར་འདེགས་པའྙི།།
སེ་སྣོད་གསུམ་འཛིན་བྱེ་བ་འབྱུང་བའྙི་གནས།།
དཔལ་ཡུལ་ཆོས་ཀྙི་སེ་ཀུན་ཕག་གྙིས་འདུད།།
གསུམ་པ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ལས་གྱེས་པའྙི་དགོན་ལག་ཆོས་སེ་སོ་སོའྙི་བྱུང་བ་
བཤད་པ་ནྙི། ཐོག་མར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པྲ་ཛྙཱའྙི་མཚན་ཅན་གྱྙི་ཡོངས་འཛིན་བ་མ་རྣམས་ཀྙི་གདན་ས་ལས།

རྨུགས་སངས་དགོན་པ།

རྨུགས་སངས་གསང་སྔགས་ཆོས་གྙིང་ནྙི། ཁམས་སེ་དགེ་རྒྱལ་པོའྙི་མངའ་ཁོངས་འབྙི་
ཀླུང་གསེར་ལྡན་རྙིང་མོ་དྲག་ཏུ་འབབས་པའྙི་གཡས་ཟུར་སྨར་ཁམས་སྒང་གཏོགས་རྨུགས་སངས་ར་རོེའྙི་བག་ཞེས་པའ་གནས་སུ་ཡོད་ལ། མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གྙི ང་པས། འྙི ཕྲྙིན་ལས་ར་རོེ་

རྙིགས་ཀྙི་འདུལ་མཛད་པ། །འབྙི་ཀླུང་ཕོགས་སུ་རྨུགས་སངས་ཞེས་བྱ་བ། །བག་རྙི་རོ་རེ་རེ་གསུམ་བར་མ་རུ། །ཞྙི་མཛད་ཕུག་པ་ཉྙི་ཟླའྙི་དབྱྙིབས་ཅན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་པདྨ་ཀ་ར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྱོན་ཞྙིང་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་ནས་མདོ་ཁམས་གནས་ཆེན་ཉེར་ལྔ་ལས་འཕྲྙིན་ལས་འགོ་འདུལ་གྱྙི་གནས་སུ་བསྔགས་པ་དང་། ཁྱུང་དྲག་རོ་རེའྙི་བཀའ་ཐང་གསང་བ་དྲྙི་མེད་ལས། །རྨུགས་སངས་བག་ལ་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་སྦས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གུ་རུའ་ཟབ་གཏེར་ ྙི གྱྙི་གཏེར་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡྙིན་པ་སོགས་ནང་དང་གསང་བའྙི་གནས་ཀྙི་བཤད་པ་ངོ་མཚར་བ་ཡོད་དོ། །གནས་འདྙིའྙི་མྙིང་ལ་ཡང་། རྨུགས་སངས་ཞེས་པ་དང་། སྨུགས་སངས་ཞེས་འབྙི་སྲོལ་གཉྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

238

མཐོང་མོད། ངོར་མཁན་ཆེན་བསམ་གཏན་བོ་གོས་ཀྙི་ཞལ་ནས། འཕྲྙིན་ལས་འགོ་བ་འདུལ་བའྙི་རོ་རེའྙི་རོང་། །སྙིགས་མའྙི་ཕུང་ཁམས་རྨུགས་པ་གཞྙི་ལ་སངས། །དྭངས་མའྙི་སྐུ་གསུམ་རྙིག་པ་མཁའ་ལ་ལྡྙིང་། །གྲུབ་པའྙི་རྙིག་འཛིན་བྱེ་བའྙི་བསྙི་གནས་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྙི་རྨུགས་པ་སངས་པའྙི་དོན་གྱྙི་རེས་སྒྲུབ་ཀྙི་མྙིང་དུ་གོ་དགོས་པར་བཤད་དོ།།
གནས་འདྙི་ཕྙི་ལྟར་ན་ཐོག་མར་རེ་ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་
སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་གནས་ཤྙིག་ཡྙིན་པ་དང་། དེ་རེས་ཀརྨ་པཀྵྙི་རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་འབྙི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་པའྙི་ལམ་བར་དུ་སྐུ་གོང་མ་བཞུགས་པའྙི་གནས་འདྙིར་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་ཤྙིང་རྙི་ཁོད་འདྙི་
ཕག་འདེབས་མཛད་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་རྨུགས་སངས་ཀརྨ་ལྷ་ལྡེང་ཞེས་གགས་པ་དེ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཕྙིར་ཐོག་མར་ཀརྨ་ཀཾ་ཚང་གྙི་ལུགས་འཛིན་པའྙི་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཡྙིན་པ་
དང་། དེ་རེས་ཀཿདམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྙི་སློབ་བརྒྱུད་བ་མ་འཕགས་པ་ཞེས་པ་རྨུགས་སངས་གནས་ཀྙི་ལ་རྒྱབ་བརེ་གཟྙིགས་སམ་སྤན་གཟྙིགས་ཞེས་པར་སྒྲུབ་གནས་མཛད་དེ་བཞུགས། དེ་ལ་མཇལ་མཁན་དང་ཆོས་ཞུ་མཁན་གྱྙི་སློབ་མ་མང་པར་གྱུར་པས་སབས་མ་བདེ་བར་ལང་མ་ཡང་དགོན་ཞེས་པའྙི་གནས་སུ་སོས། དེ་དང་ཀརྨ་ལྷ་ལྡེང་དགོན་གཅྙིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་པའྙི་རྙིམ་པ་ནྙི་རྨུགས་སངས་གནས་ཀྙི་ཐོག་མའྙི་འདུས་སེ་བྱུང་ཚུལ་དེ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།དེ་རེས་ཀཿཐོག་བ་རབས་བརྒྱད་པ་བ་མ་འབུམ་པའྙི་སློབ་མ་ཆུ་གསོལ་ནམ་མཁའ་
འབུམ་གནས་འདྙིར་བཞུགས་ཤྙིང་། སོང་བ་པ་དུ་མ་འདུས་པའྙི་ཚོགས་དཔོན་མཛད་དེ་གདན་ས་བཟུང་། དེ་ནས་འཁོར་སློབ་མང་དུ་འདུས་པ་ལ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། སྐུ་གཤེགས་དུས་འཇའ་ལུས་སུ་དེངས་སོ། །དེ་རེས་ཟུར་ཧམ་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཀཿཐོག་པ་མཁས་བཙུན་དྷརྨ་ཀཀྵྙིའམ་བ་བོ་ཆོས་འབུམ་བཞུགས། བ་བོ་ཆོས་འབུམ་ནྙི། ཀཿཐོག་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་མང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱས། དེ་ནས་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན། ར་ནག་པའྙི་ཡང་སློབ་ཅྙིག་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཟུར་ལུགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཀཿཐོག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱུད་སེའྙི་མཁན་པོ་བྱས། རྨུགས་སངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རྙིང་བསོར་བས་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་སུ་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

239

བགངས་ཆོག་པར་བཤད་དོ།།
དེ་རེས་རྔུ་པ་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་གདན་ས་འདྙིར་བྱོན། ཁོང་ནྙི་སེ་དགེའྙི་རྒྱལ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས།
དེ་ཡང་སྒ་རེ་ས་དམར་བ་སེ་དགེའྙི་རྒྱལ་རབས་སོ་བཞྙི་པ་སེ་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་ཕ་སྤུན་དུ་གྱུར་པ་ཡྙིན་པར་བཤད། ཀཿཐོག་བུ་འབོར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་བོ་ཆོས་འབུམ་སོགས་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་གདམས་པ་ལེགས་པར་གསན། དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་བ་མ་བཞྙི་བཅུ་ཞེ་དགུ་བསེན་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྦྱངས། དེ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྙི་མན་ངག་ཞུ་ཡུལ་བ་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། ཉམས་ཁྙིད་ཞུ་ཡུལ་བ་མ་ལྔ་ཟེར་བ་མཆྙིས། འགོ་མགོན་ཤྙིང་མགོ་རས་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དབུས་ཙ་རྙིར་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ནས་ཐུགས་ཡྙིད་གཅྙིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། སྨར་ཚང་བཀའ་རྒྱུད་ཀྙི་ཕག་སྲོལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་ཤྙིང་བསྒོམས་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ། མ་ཧཱ་མ་ཡའྙི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རྙི་བའྙི་སྐྱེ་བར་གགས། ཤྙིང་མགོ་རས་པས་ཁོ་བོ་དང་ཁྱོད་གཉྙིས་ཇྙི་སྲྙིད་སངས་མ་རྒྱས་ཀྙི་བར་འབལ་བ་སད་ཅྙིག་ཙམ་ཡང་མེད་གསུངས་ཤྙིང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའྙི་རེན་འབེལ་བསྒྙིགས། ཁམས་སུ་བྱོན་ནས་དང་པོ་བོ་བརྡུང་གནས་སུ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས། དེ་རེས་རྨུགས་སངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་སྔ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་སེལ། དེ་དུས་བུ་འབོར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡང་རྨུགས་སངས་ལ་བྱོན་ནས་བ་མ་འདྙིའྙི་མདུན་ནས་གདམས་ངག་གསན་ཟེར་བའང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
བར་དུ་ཀཿཐོག་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་པའྙི་སྐུ་དུས་སུ་རྨུགས་སངས་ནས་ཀཿཐོག་ལ་
མཁན་པོར་བྱོན། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་རྨུགས་སངས་ལ་བཞུགས། སློབ་མ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་འདུས། དེ་ཚེ་སློབ་མ་འགའ་རེའྙི་སྤོད་པ་དང་ཕྙིའྙི་འདུ་འཛི་ལ་ཐུགས་སུན་ནས། སྙིག་སྤོད་འཕེལ་བའྙི་བདག་བཟུང་དགོན་དང་གཅྙིག །སྒྲུབ་ལ་གནོད་པའྙི་འཇྙིག་རེན་ཡོན་བདག་གཉྙིས། །དགེ་སྦྱོར་བཅག་པའྙི་ཟ་འདོད་གོང་ཆོག་གསུམ། །འཇྙིག་རེན་ཚེ་འདྙི་སྒྲུབ་ན་ང་རེ་ཤྙི །གསུངས་ཏེ་ཚུར་རྙིར་ཉྙི་ཟླའྙི་ཕུག་པའམ་རྔུ་ཕུག་ཏུ་གགས་པ་དེར་བཞུགས་ཏེ་བྱ་བལ་སྒོ་གཅྙིག་པའྙི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

240

ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་ལ་བརོན་མཐར་རགས་ལུས་དྭངས་མའྙི་འོད་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་སྐུ་གཤེགས་
སོ།།
ཨ་རོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། ཀུ་སེ་དཔལ་དྲོ་རུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་མ་བུ་
གཉྙིས་ཀ་སྤང་འཁྱར་གྱྙིས་གནས་མཇལ་དུ་དབུས་ཕོགས་སུ་བྱོན། ཤངས་ཟམ་བུ་ལུང་དུ་བྱང་
སེམས་ཀུན་དགའ་ཉྙི་མ་ལས་རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་ཞུས། རྨུགས་སངས་སུ་བྱོན་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞུགས། གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གཟྙིགས། རོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། དབུས་གཙང་ཕོགས་ལ་ལན་མང་དུ་བྱོན་ནས་འཆད་ཉན་གྱྙི་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་སེལ། རྒྱ་ར་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོའྙི་མདུན་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རོགས་པར་གསན། དྲུང་རབས་ལྔ་པ་ལྷ་དབང་རོ་རེའྙི་དུས་སུ་ཀཿཐོག་ཏུ་གདན་དྲངས། དེར་འཆད་ཉན་གྱྙི་མཁན་པོ་བྱས། ཀཿཐོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེང་གེ་ལ་དགོངས་ཟང་གྙི་ཡྙི་གེ་ཕུལ། བྱང་ཆུབ་སེང་གེ་ཐུགས་ཁོས་ཚུལ་གྱྙིས་ཉྙི་མ་ཡོད་དུས་ཟླ་བ་མྙི་དགོས་གསུངས་ཏེ། དགོངས་ཟང་གྙི་ཡྙི་གེ་ཆོས་རའྙི་རོ་བཅལ་སེང་འཕངས་པས་རེས་གསལ་པོར་བྱུང་། དེ་ནས་དཔེ་ཆ་དེ་ཕྙིར་བངས། ཨ་རོ་སླར་རྨུགས་སངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བསྒོམས་པས་རོགས་པ་མཐར་ཕྙིན། རེས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེང་གེས་ཨ་རོས་ཕོ་བྱས། འགོ་དོན་ཕོགས་མེད་དུ་མཛོད་གསུངས་ནས་དགོངས་ཟང་དཔེ་ཆ་རྨུགས་སངས་ལ་བསྐུར། ཀཿཐོག་ཧེ་པ་ཆོས་འབྱུང་ལ་ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་བརྒྱུད་པ་ཕར་གསུངས། དེ་ཕྙིན་ཞྙི་ཁོ་ཧེ་ལུགས་སམ་ཆོས་འབྱུང་ལུགས་ཞེས་པའྙི་སྲོལ་དེ་ཡང་ཨ་རོ་ནས་དར་རོ།།
རྨུགས་སངས་ཀརྨ་ལྷ་ལྡེང་ནས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་དགོངས་ཟང་སེལ་བས་
ཚོགས་པ་ཡུན་རྙིང་དུ་བསྐྱངས། འཁོར་སློབ་མང་དུ་བསྡུས། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་སོན་དུས་རྨུགས་སངས་དཔལ་དྲོ་ཨ་རོ་ཕུག་པ་ནས་སའྙི་བཅུད་ལེན་མཛད་དེ་ཡུན་རྙིང་པོར་བཞུགས། ཟག་
བཅས་ཀྙི་ཕུང་པོ་འོད་དུ་དེངས་པས་གནས་དེ་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་གདུང་ཁང་ཞེས་མྙིང་དུ་ཆགས་སོ།།
དེ་རེས་ཕོགས་མེད་བྱང་སེམས་ཆོས་རེ་རྙིན་པོ་ཆེ་བྱོན། ཁོང་ནྙི་ཀཿཐོག་བ་རབས་བདུན་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

241

པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའྙི་སློབ་མའྙི་མཆོག་གྱུར་དེ་ལགས་ཤྙིང་། རེ་ཉྙིད་ལས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་མན་ངག་གཞུང་ཁྙིད་རྣམས་རོགས་པར་སྦྱངས། དབུས་གཙང་སོགས་ཡུལ་གྲུ་ཕོགས་མེད་དུ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོས་འགོ་དོན་མཛད་པས་ཕོགས་མེད་བྱང་སེམས་ཆོས་རེ་ཞེས་གགས། ཀཿཐོག་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་མཉམ་དུ་རྔུ་པ་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེའྙི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་གདམས་པ་ཞུས་ཏེ་ཡུན་
རྙིང་རྨུགས་སངས་སུ་བཞུགས། ཀཿཐོག་པའྙི་བསན་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར་པའྙི་དུས་སུའང་བར་ཀེ་དང་། རྨུགས་སངས་གནས་སུ་གདན་ས་མཛད་དེ་བཞུགས། རེ་འདྙི་རཏྣའྙི་ལུང་བསན་ལས་བསན་འཛིན་ཆེན་པོར་བྱོན་པར་གསལ་པོར་ཟྙིན་པ་དང་། ཨ་རོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་བ་མའང་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ། །རྔུ་བ་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་དང་། ཕོགས་མེད་བྱང་སེམས་ཆོས་རེ། ཨ་རོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་སྐུ་ཚེ་བགེས་གཞོན་གྱྙི་སྔ་ཕྙི་ཙམ་ལས་དུས་མཉམ་པར་བྱོན་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་རེས་རོང་པོ་དཀོན་མཆོག་རོ་རེ་བྱོན། ཁོང་ནྙི་རྒྱལ་རོང་དུ་འཁྲུངས། ཨ་རོ་དཀོན་
མཆོག་རྒྱལ་མཚན་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྨུགས་སངས་གནས་ནས་ཡུན་རྙིང་པོར་བཞུགས། ཆོས་འཆད་ཉན་གྱྙིས་སློབ་ཚོགས་གངས་མང་བསྐྱངས། ཨ་རོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་འདའ་ཁར་ཁྱོད་རེས་ནས་རང་ཡུལ་དུ་སོང་ལ་འགོ་དོན་གྱྙིས། སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕ་ཡུལ་རྒྱལ་རོང་དུའང་འགོ་དོན་མཛད་ཡོད་ངེས་མོད་མྙི་གསལ། རྨུགས་སངས་ཕུག་པར་སའྙི་བཅུད་ལེན་ལ་བརེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཆྙིག་སྒྙིལ་མཛད་མཐར་སྐུ་ཟག་མེད་དུ་གོལ་ལོ།།
དེ་རེས་ཧོར་པོ་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་བྱོན། རེ་འདྙི་བ་ཧོར་པོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཀཿཐོག་ཏུ་གྲྭ་
སར་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ལ་ཐོས་བསམ་དཔྙིས་ཕྙིན་པ་མཛད། རོང་པོ་དཀོན་མཆོག་རོ་རེའྙི་
མདུན་ནས་ཕག་རོགས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཞུས། རྨུགས་སངས་སག་ཚང་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། རྒྱ་ཚ་བག་ཕ་རྙི་ཚུར་རྙིར་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད། རོགས་པ་མཐར་ཕྙིན། སག་ཚང་ན་ཤཱཀ་ཕུག་པར་བཞུགས་པས་བ་མའྙི་མཚན་བཞུགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

242

གནས་ལ་ཐོགས། རྨུགས་སངས་སུ་འཆད་ཉན་ལོ་མང་དུ་བྱས། སློབ་ཚོགས་ཀང་མང་པོ་འདུས། རྒྱ་ཚ་བག་ནས་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱྙི་འགེལ་བ་བརམས། འགེལ་བ་འདྙི་ལ་ཕྙིས་ཀུན་མཁྱེན་འཇྙིགས་མེད་གྙིང་པས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་ཀཿཐོག་ཏུ་བཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་བཤད་པ་གནང་། དགོན་དེར་དགོངས་པ་རོགས་ཏེ་རགས་ལུས་དྭངས་མ་འོད་ཀྙི་རང་བཞྙིན་དུ་གྱུར་ཏོ།།
དེ་རེས་བུ་འབོར་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་བྱོན། ཁོང་གྙིས་ཧོར་པོ་
ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེའྙི་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེངྒེ་གཉྙིས་ཀྙི་མདུན་ནས་དགོངས་ཟང་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། བྱང་པ་བཀྲ་ཤྙིས་སོབས་རྒྱལ་ལས་ཀང་དགོངས་ཟང་
སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། བྱང་པས་ཁོང་རང་གྙི་མཚན་ནས་དྲངས་ཏེ་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་བཏགས། རྨུགས་སངས་སག་ཚང་ཤཱཀ་ཕུག་པའྙི་ཉེ་ལོགས་ན་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཕུག་པ་དེ་ལ་བཀྲ་ཤྙིས་ཕུག་པ་ཞེས་མྙིང་ཐོགས། གནས་འདྙི་ནས་ལོ་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་ཞྙིང་འཁོར་སློབ་བསྐྱངས་པས་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་རྒྱས་སོ།།
དེ་རེས་སུ་དཔལ་དྲོ་དཀོན་མཆོག་སེང་གེ་བྱོན། དེ་ཉྙིད་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་པ་ཙམ་ན་
འཁྲུངས། བུ་འབོར་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་ལྡོང་སོན་པ་སེང་གེ་གཉྙིས་ལས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། ལོ་གསུམ་ལ་སེམས་ངོ་མ་འཕྲོད། དུས་རྒྱུན་བ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྙིས་དད་པ་དང་མོས་གུས་ལ་འདྲྙིས་བརོན་ཁྱད་པར་ཅན་

བྱས་པས་ནངས་སྔ་མོ་ཞྙིག་ལ་རོགས་པ་སྔར་དང་མྙི་འདྲ་བ་ཞྙིག་སྐྱེས། རྒྱལ་ལྡོང་བའྙི་མདུན་དུ་ཞུས་ཚེ། འོ་ད་ཕོ་བྱས་འདུག་གསུངས་ཏེ་དགྱེས་ཚོར་ཚད་མེད་བྱས་པས་རག་པ་ཅྙི ག་ཆར་བ་ཡྙི ན་ྙིཔར་གགས། བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱལ་མཚན་མདུན་ནས་རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་ཞུས། རྨུགས་སངས་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞུགས་པས་རོགས་པ་རེར་སོན་ཞྙིང་གྲུབ་པ་ཐོབ། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་ཕོགས་ཀྙི་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་འདུས་ཤྙིང་། མཁས་པའྙི་སན་པ་ཕོགས་ཀུན་ཁྱབ། ཀཿཐོག་རྙིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་རོ་རེ་འདྲེན་པ་དཀོན་མཆོག་སེངྒེ་རྨུགས་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

243

སངས་དགོན་འདྙིར་བཞུགས་པའྙི་མདུན་དུ་བྱོན། རོགས་ཆེན་གྱྙི་དབང་དང་། གདམས་ཁྙིད་མང་པོ་ཞུས་སོ།།
དེ་རེས་འཁྲུལ་ཞྙིག་རྣལ་འབྱོར་གྱྙི་དབང་ཕྱུག་གསེར་ལོ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གདན་ས་
རྨུགས་སངས་རྙི་ཁོད་འདྙིར་བྱོན་ཏེ་གདན་ས་བསྐྱངས་ཤྙིང་ཆོས་འཁོར་བསོར་བ་ལགས་ལ། དེའྙི་ཚུལ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།
དེ་རེས་སྤྲུལ་པའྙི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙི་རྒྱལ་ཚབ། མདོ་ཁམས་
གཏེར་འབྱྙིན་ཐམས་ཅད་ཀྙི་རྒྱལ་པོ། གྲུབ་མཆོག་རྙིག་འཛིན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་བྱོན་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་།
ཁོང་བཞུགས་པའྙི་དུས་ཡུན་ཐུང་ཡང་རྨུགས་སངས་གནས་འདྙིར་ཁོང་གྙི་ཟབ་གཏེར་གསར་བས་མཚོན་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོར་བས་རྨུགས་སངས་འདྙི་རྙིག་འཛིན་མྙི་འགྱུར་རོ་
རེའྙི་གདན་ས་ཉྙིད་དུ་གྱུར་ཅྙིང་། སློབ་རྒྱུད་ཀྙིས་སོད་ཛ་ཏྙིའྙི་མེ་ཏོག་བཞད་པའྙི་ཡུལ་གྲུ་ནས་
སྨད་དར་ཟབ་འཐགས་སུ་འཐག་པའྙི་ཡུལ་ཁམས་ཡན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། གདན་ས་འདྙི་ལས་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་ར་བ་བྱུང་སེ་བགང་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱྙི་ཡུན་ཐུང་ལ་དགོན་ལག་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་དང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པ་ཤར་ནུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་བ་འདྙི་བྱུང་བ་ཡྙིན་ཕྙིར་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པའྙི་གོལ་ཕུགས་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་འཛིན་ཆོག་གོ །དེ་ཕྙིར་རྙིག་འཛིན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་བྱུང་བ་འདྙིར་བརོད་པ་ནྙི་སབས་སུ་བབས་མོད་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་
པས་སླར་མྙི་སྤོའོ།།
དེ་རེས་མངའ་བདག་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་བྱོན་ལ། ཁོང་ནྙི་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་
རབ་ཀྙི་བ་མ་དང་སློབ་མ་གཉྙིས་ཀ་ཡྙིན་ལ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་རྨུགས་སངས་གནས་
བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་འདུག་ལ་རྣམ་ཐར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།
དེ་རེས་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའྙི་ཁྱུ་མཆོག་རོ་རེ་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ནམ་རོ་རེ་ཀུན་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་བྱོན་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། རྨུགས་སངས་སུ་གདན་ས་མཛད་དེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོར། རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་སེ་འདུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་བསྐྱངས། ཕག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

244

རོགས་ཟུང་འཇུག་དང་། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་མན་ངག་གཞུང་ཁྙིད་ཀྙི་བསན་པ་བསྐྱངས་མོད། རྣམ་ཐར་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སོང་ཟྙིན་ཏོ།།
དེ་རེས་བྱོན་པའྙི་དབོན་པོ་བ་མ་ཤེས་རབ་བསན་འཛིན་ནམ་རྨུགས་སངས་ཚེ་མདོ་བ་
མ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པར་རྨུགས་སངས་རོ་རེ་རྒྱ་མཚོའྙི་དབོན་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་རོ་རེ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས་མདོ་སྔགས་གཉྙིས་ཆར་གསན་བསམ་
སྒོམ་པ་མཐར་ཕྙིན་གནང་བས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། སྙི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་ལ་ས་
མྙིག་བརག་པ་ཞུས་པ་ལ་ས་ལེགས་པའྙི་ཚུལ་གནང་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་ཤྙིང་བྱ་སྨེ་བ་གཅྙིག་དཀར་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཡར་ཚེས་བཅུ་གཅྙིག་དགེ་བར་རྨང་བཏྙིང་སེ་དགོན་སོད་རྙི་
ཁོད་སྒྲུབ་སེ་གསར་དུ་སོས། རཏྣའྙི་ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་ཀྙི་སྒོ་ནས་ས་སློང་བ་དང་། ས་སྦྱོང་དང་། ས་བཟུང་བའྙི་ཆོ་ག་དང་། ལྟོ་འཕེའྙི་ཐྙིག་སོགས་ལེགས་པར་མཛད་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཐོག་མའྙི་ཉྙིན་དེར་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་ནས་བ་མ་ནམ་མཁའ་རོ་རེས་རོར་དྲྙིལ་དང་། འཕན་དར་དང་། བ་རེ་བཟང་ལེགས་བཅས་འབྱོར་བས་ལེགས་པའྙི་རེན་འབེལ་རང་ཤུགས་ཀྙིས་འགྙིགས། ཟླ་བཞྙིས་ཐོག་ཚད་གཉྙིས་པའྙི་ལྷ་ཁང་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་ཅན་གྱྙི་ཕྙི་ཁོག་ལེགས་པར་གྲུབ། ཆུ་དམར་རྙི་རེར་འཇའ་ཡྙི་ཀ་བ་ཟུག་པ་སོགས་དགེ་མཚན་ཡང་དུ་མ་བཞད། ཕྙི་ལོ་མེ་ཁྱྙི་ལོར་དཔལ་ཡུལ་ནས་བ་མ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་གདན་དྲངས་ནས་དགོན་ཡུལ་སྤྙི་བྱེར་ལ་དབང་ཁྙིད་ཡུན་རྙིང་གནང་ངོ་།།
མེ་ཕག་ནག་ཟླའྙི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་ནས་རོར་སློབ་བ་མ་པདྨ་ཚུལ་ཁྙིམས་
སྤན་དྲངས། འདུས་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་ཕེད་གཉྙིས་ཀྙིས་རཏྣའྙི་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་དང་། ཆོས་དབང་ཡང་འདུས་དང་། གནམ་ཆོས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་སྦྲགས་པའྙི་ཚུལ་དུ་མ་ཎྙི་བུམ་སྒྲུབ་བཙུགས། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་དང་། མཆོད་པའྙི་ཡོ་བྱད་དང་། བ་རེ་འཕན་གདུགས་མཆོད་ཀོང་བདུན་ཚར་ཡན་ཉེར་མཁོ་མཐའ་དག་ལྡན་པར་བསྐྲུན། རེ་དབོན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡྙིས་གཙོའྙི་འདུས་པ་རྣམས་ནས་གནམ་ཆོས་གསར་སྒྙིག་ཆོ་གའྙི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

245

བསྡུས་ཙམ་མཛད་པ་དང་། རོལ་རོར་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། སྲུང་མའྙི་བསང་གསོ་རྒྱས་པ་ཕུལ། ཐུབ་བསན་གསང་སྔགས་ཆོས་གྙིང་གྙི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་རེན་དང་བརེན་པ་ལེགས་པར་བཞེངས། བཞེངས་གྲུབ་པའྙི་རེན་གསུམ་རབ་གནས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སྤན་དྲངས། གནམ་ཆོས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཆོ་གའྙི་སྒོ་ནས། དངོས་ས་རྒྱས་པ་སྤན་དབྱེའྙི་ཆོ་གས་གཟུགས་བརན་གྱྙི་སྐུ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའྙི་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་གནས་པར་མཛད་པས་བྱྙིན་རླབས་འཕེལ་པའྙི་རགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་ཤར་རོ།།
མཁན་ཆེན་པར་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་ཕུལ། ཚོགས་འཁོར་དང་། དབང་ལུང་དང་། བསླབ་བྱ་
གནང་སྐུལ་ཞུས། བ་མ་ཤེས་རབ་བསན་འཛིན་ཉྙིད་ཀྙིས་ཡོངས་དགེ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གཏེར་
ཆོས་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་གྙིས་མཚོན་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་དུ་སེལ་བས་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རྙིང་དུ་བསྐྱངས། སློབ་ཚོགས་མང་དུ་འཕེལ་བ་སོང་ཀོག་གྙི་ལས་ལ་བཀོད། དགོན་འདྙིར་བུམ་སྒྲུབ་ལན་མང་གྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། དད་འབངས་གང་བྱུང་ལ་དགེ་སྙིག་བང་དོར་གྱྙི་གནས་བསན་པ་དང་། ཕག་བྙིས་ཤྙིན་ཏུ་བཟང་བས་གསུང་རབ་གེགས་བམ་མང་པོ་སྐུ་དངོས་ཀྙི་མཛུབ་མོས་བཞེངས་པ་སོགས་བསན་པ་ལ་ཕག་རེས་ཆེན་པོ་དང་། འཕྲྙིན་ལས་གནང་མཐར་སྐུ་གཤེགས། གདུང་རེན་ཡང་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་ཡར་སྔོན་བར་དུ་འདུ་ཁང་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
དེ་རེས་དབོན་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་འཕྲྙིན་ལས་ལྷུན་གྱྙིས་གྲུབ་པའྙི་
སེའམ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོ་རྨུགས་སངས་ཀྙི་གདན་སར་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་རེན་བཞེངས་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་བསྐྱངས་མོད་མཛད་བྱུང་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བཀོད་ཟྙིན་པས་སླར་མྙི་ཟློའོ།།
དེ་རེས་རླངས་ཆེན་དཔལ་གྱྙི་སེངྒེའྙི་སྤྲུལ་པ་མཁན་པོ་པདྨ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་བྱོན་ནས་
གདན་ས་འདྙི་བསྐྱངས་མོད་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་སླར་མྙི་འགོད་
དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

246

བ་མ་ཀུན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ནྙི། གནས་རྒྱབ་པདྨ་ཆོས་གྙིང་ན་བཞུགས་པའྙི་བ་མ་
སངས་རྒྱས་བསན་འཛིན་གྱྙི་གདུང་རྒྱུད་ཀུ་སེ་ཕག་སག་ཚང་དུ་ཡབ་གསོ་རྙིག་པ་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ཀླུ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1878 ལོར་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་

འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེས་པུ་ཏྲ་བྷ་པྲ་མྙི་ཡྙི་དངོས་གྲུབ་ཁྱེད་ཀྙི་བུ་འདྙི་གཉྙིས་སྐྱེ་བ་མཐོ་བའྙི་
དམ་པའྙི་རྙིགས་ཤྙིག་ཡྙིན་གསུངས། དེར་བརེན་བ་མ་ཀུན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ཆུང་ངུ་ནས་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ལ་ཕུལ། ཀོག་འབྙི་ལ་ཕུལ་དུ་ཕྙིན། ཡབ་རེ་ལས་གསོ་བ་རྙིག་པ་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཡས་མས་སུ་དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ་སྒོམ་སྒྲུབ་གནད་སྨྙིན་མཛད། ཨ་འཛོམ་སྒར་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་མང་བཞུགས། འབྲུག་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མདུན་དུ་དབང་ལུང་ཁྙིད་སོགས་གངས་མང་དང་ཁྱད་པར་དུ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་རོགས་པར་གསན།

ཀཿཐོག་སྙི་ཏུ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་དང་། ར་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྨུགས་སངས་ཀྙི་བ་མ་རྣམས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས། གསོ་རྙིག་ལ་ཤྙིན་ཏུ་མཁས་པས་ཚེའྙི་རྙིག་བྱེད་འཛིན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙིས་སྐྱེ་འགོ་དུ་མ་འདུ་བཞྙིའྙི་ནད་ཀྙི་འཇྙིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པར་
མཛད། ཨ་འཛོམ་སྒར་དང་། གོ་འཇོ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་སྔོན་འགོ་དང་། རོགས་ཆེན་སོགས་གསུངས་པས་སློབ་མ་སོང་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བ་བྱུང་། སྐུ་ཚུགས་ཤྙིན་ཏུ་བཙུན་ཞྙིང་། བསེན་སྒྲུབ་གངས་ཀྙིས་མྙི་ལང་བ་གནང་། རྨུགས་སངས་དགོན་པའྙི་དུས་མཆོད་ལ་གཙོ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རོར་

སློབ་མཛད། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། རྙིང་རྒྱུད་ཀྙི་བཀགས་ལུང་གྙིས་མཚོན་དབང་ལུང་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་མང་དུ་སེལ། རོར་སེམས་སྒྲུབ་མཆོད་ཇེ་རྒྱས་སུ་བཏང་སེ་གཏོང་སྒོ་
ཐེབས་འཇོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། མཚན་བརྒྱད་དགུ་ཐང་དང་། སོན་པའྙི་སྐྱེས་རབས་ཐང་ལྡེབ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉྙིས་བཞེངས། བཟང་གོས་ཀྙིས་བཟོས་པའྙི་འཆམ་གོས་སོགས་གར་འཆམ་གྱྙི་རྒྱན་ཆས་ཇེ་རྒྱས་ལ་བཏང་ངོ་།།

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

247

གོ་འཇོ་རྒྱལ་བའམ་རྒྱ་ར་དགོན་དུ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་
མཛོད་ཀྙི་དབང་གནང་སབས་སུ་གཏེར་མཛོད་ལྗགས་ལུང་བ་མ་ཀུན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱྙིས་གསུངས། མཁར་ལེགས་དགོན་དུ་ཡུན་རྙིང་པོར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསོར། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ནས་གསར་གེ་ལྷ་སེ་གནས་རྒྱབ་ཚང་ལ་སྔར་ནས་བ་སོས་གཏོང་སྲོལ་བ་ལྟར་ཁོང་
མངགས་པས་སྐུ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་ལོ་ལྟར་དབྱར་དགུན་སོན་དཔྙིད་ཀུན་ཏུ་གསོན་གཤྙིན་
རྣམས་ལ་མོས་ཆོས་ཀྙི་བཀའ་དྲྙིན་བསྐྱངས་མཐར་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་གེ་ར་བདག་ཆེན་ཚང་སར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
ཡང་སྲྙིད་དེ་ཡང་དེར་འཁྲུངས། གནས་རྒྱབ་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རོང་གསར་
མཁྱེན་བརེ་ཆོས་བོ་དང་། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་བཅས་ཀྙིས་ངོས་འཛིན་གནང་སེ། མཚན་ཀུན་བཟང་འགྱུར་མེད་དུ་གསོལ། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་འབྙི་ཀོག་སོགས་ཚེགས་མེད་དུ་
མཁྱེན་ཞྙིང་། ཐུགས་རྙིགས་བཟང་ཞྙིང་བྱམས་སྙིང་རེ་ལྡན་པ་ཞྙིག་བྱོན་ན་ཡང་རྙིག་གནས་གསར་བརེ་ཆེན་མོའྙི་གདུག་རྩུབ་ཀྙིས་སྐུ་ཚེ་མཐར་མ་ཕྙིན་པར་གཤེགས་སོ། །
དེ་རེས་གདན་ས་སྐྱོང་བ་པོ་མཁས་བཙུན་དབང་པོ་རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་
གོས་རྒྱ་མཚོ་བྱོན་པ་ལགས་ཤྙིང་། རེ་འདྙིའྙི་བྱུང་བ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་པས་སླར་མྙི་སྤོའོ།།
དེ་ནས་གདན་ས་སྐྱོང་བ་པོར་བྱོན་པ་ནྙི་རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་
ཤེས་རབ་བམ་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་མྙི་ཕམ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་ཡྙིན་ལ། རེ་འདྙིས་དགོན་འདྙིར་རེན་བཞེངས་དང་ཆོས་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་སེ་རྨུགས་སངས་སྔར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོར་བཏང་མོད་མཐར་ཐུགས་སུན་གྱྙི་འགལ་བ་མྙི་ལེགས་པ་བྱུང་སེ་དགོན་པར་མ་བཞུགས་པར་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་དེར་སྐུ་ཚེའྙི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ཡྙིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སོང་བས་འདྙིར་མྙི་བརོད་དོ།།
འབམ་ཤམ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་ཕོ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1904 ལ་ཡབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

248

མགོན་པོ་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་སྒོལ་དཀར་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གསེར་ལྗང་འཇམ་
དབྱངས་དགེ་ལེགས་མདུན་ནས་གསོ་རྙིག་དང་། སུམ་རགས་དང་། སན་ངག་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་ལ་སྦྱངས། སེ་དགེ་རྒྱལ་པོས་དྲུང་ཡྙིག་པ་བྱེད་དགོས་པའྙི་བཀའ་བབས་པས་དེར་ཕེབས། མྙི་དྲག་གྙི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡྙིད་གཏྙིང་ནས་ཞེན་པ་ལོག་སེ་ཉྙིན་ཁ་ཤས་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས་པར་བོས་

བྱོལ་དུ་སོང་། སེ་དགེ་རྒྱལ་པོས་ཁོ་རང་ལ་གཤྙིས་ཡག་པོ་ཞྙིག་འདུག། གལ་ཏེ་བ་མ་བཟང་པོ་རེ་བྱས་སོང་ན་རད་གཅོད་མྙི་དགོས་ཞེས་བཀའ་བཀྲོལ། ཞེ་ཆེན་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཞེ་ཆེན་བཤད་གྲྭར་ལོ་མང་པོར་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་ལ་སྦྱངས། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་དྲུག་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རྙིང་བསེན་ནས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་འོད་ཟེར་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བསེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་དང་། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་དང་། འདུས་པ་མདོ་དབང་བཅས་གསན། མཁན་པོ་ནུས་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་མདོ་འགེལ་གཟྙི་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་སྣང་བས་གཙོའྙི་ཁྙིད་ལུང་མང་པོ་གསན། རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་དབུས་ཕོགས་ལ་ཕེབས་རེས་རྨུགས་སངས་ཅུང་མར་ཉམས་པར་ཐུགས་ཀྙིས་མ་བཟོད་པར་བོད་དུས་འགྱུར་ལ་ཐུག་པའྙི་བར་རྨུགས་སངས་དགོན་པ་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་བསྐྱེད་རོགས་དང་། སྨྙིན་གོལ་འབོགས་པར་མཛད། སུམ་རགས་དང་། སན་ངག་སོགས་ཐ་སད་རྙིག་གནས་ཀྙི་དཔེ་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རྙི་ཁོད་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྙིས་བཀའ་བརྒྱད་བསེན་ཆེན་གྱྙིས་གཙོའྙི་ཡྙི་དམ་མང་པོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད། ཉམས་རོགས་ཀྙི་ཞུན་མཐར་ཆོད་པར་མཛད་དོ། །སོན་པའྙི་མཛད་པ་བཅུ་གཉྙིས་ཀྙི་ཞལ་ཐང་
སོགས་རེན་གསུམ་མང་པོ་བཞེངས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་སུ་ཁྙི་མུན་དུ་བཙུད་དེ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས། དགུང་གངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་ར་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཕཊ་སྒ་དྲག་པོ་བཅས་སྐུ་འདས་སོ།།
མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་ཕུན་ཚོགས་སམ་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་གང་སེ་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

249

སྤྙི་ལོ་1925ལ་འེ་ཚང་གོང་སར་ཞེས་པར་ཡབ་མགོན་བསམ་དང་། ཡུམ་སྒོན་ཆུང་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་དགེ་སློང་གྙི་རེན་ཅན་དུ་མཛད། ཆོ་གའྙི་གདངས་དབྱངས་བཅའ་བཟོ་དང་། འབུད་རྡུང་དཀྲོལ་གསུམ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའྙི་མཁས་པར་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཡུན་རྙིང་སྦྱངས། བ་ཐུར་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ཆོས་འཕེལ་དང་། བོད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མའྙི་མདུན་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་དང་ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་བགྱྙིས། རྙིག་པའྙི་འཕྲུལ། རོད་པའྙི་རླབས། གོ་བའྙི་གཏྙིང་གང་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་མཁས་པའྙི་གོ་སར་གཤེགས། དུས་འཁོར་དང་། གསང་སྙིང་སོགས་སྔགས་ཕྙི་ནང་གྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཀང་མང་དུ་གསན། ཁོང་རོད་པ་ལ་དགྱེས་པས་སེར་ཤུལ་དང་། ལང་སྒར་དུ་རོད་པའྙི་རྒྱལ་རྔ་བརྡུངས་པའྙི་གགས་པ་འབར། ཞེ་ཆེན་བསན་གཉྙིས་དར་རྒྱས་གྙིང་ནས་ལྙི་ཐང་དགེ་བཤེས་དང་རོད་པ་བྱས་ཏེ་དགེ་བཤེས་ལ་འཁོར་གསུམ་བསོར་བས་ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་ནས་ཐུགས་དགྱེས་ཏེ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོས་བསོད་པ་བྱས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མཆྙིས། ཐུགས་རྒྱུད་གཏོང་ཕོད་ཀྙི་ནོར་གྱྙིས་གཏམས་པས་རང་ལ་བདོག་དགོས་ཅྙི་མཆྙིས་རོ་རེའྙི་མཆེད་གོགས་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཟས་ཞན་པའྙི་སྤང་ཁྱྙིམ་དང་། དབུལ་ཁྱྙིམ་དུ་མྙི་ཤྙི་བ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་ཟས་ནོར་ཕྱུངས་ཏེ་དགེ་ར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་སྐུ་ངལ་མོང་ཡང་དམ་པའྙི་རང་གཤྙིས་ལ་འགྱུར་བ་མ་སོང་། བསན་པ་ཡང་དར་གྱྙི་དུས་སུ་རྨུགས་སངས་དགོན་བསྐྱར་གསོའྙི་ཁུར་བཞེས། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཕག་ལོར་སྐུ་འདས་སོ།།
རྨུགས་སངས་གདན་ས་སྐྱོང་བ་པོ་མཁན་རྙིན་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་ཐུབ་
བསན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་མོ་གང་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1925ལ་མ་ཡུམ་བོ་ཕྲུག་ཅེས་པའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་གྙིང་དུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔའྙི་མན་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་སྒྲུབ་གྲྭར་ལོ་གསུམ་ལ་བཞུགས།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

250

ཀཿཐོག་རྒྱུད་སེ་ཁང་དུ་ལོ་ལྔ་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། ཀཿཐོག་ཏུ་དབུ་མཛད་བྱས་ཏེ་ལོ་གསུམ་བཅས་བགང་བྱ་བརྒྱད་ལ་བཞུགས། རེས་སུ་ཡང་ཀཿཐོག་བཤད་གྲྭར་ཁོ་རུ་ཚེ་རྣམ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་སན་ངག་དང་། སྒ་སོགས་སྦྱངས། རྨུགས་སངས་དགོན་དུ་དགེ་བསོས་དང་དབུ་མཛད་བགང་བྱ་མང་པོར་བྱས།
རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་རེན་དགེ་སློང་འདུལ་བ་
འཛིན་པར་བཞུགས། རེ་རོང་གསར་མཁྱེན་བརེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་གཏེར་
མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ལུང་བཅས་ཡོངས་རོགས་གསན། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙི་རོགས་ཆེན་བར་གྱྙི་གདམས་ཁྙིད་ཡོངས་རོགས་ཞུས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་ཚུད་པས་བགང་བྱ་མང་པོར་བཙོན་འོག་ཏུ་འོ་བརྒྱལ་མང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྨུགས་སངས་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་ཀྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་ཁང་གཉྙིས་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། དུང་འཁོར་སོགས་བ་མ་ཉྙི་འབུམ་དང་ཁོང་རྣམ་པ་གཉྙིས་ཀྙིས་གསར་དུ་བཞེངས། ཞར་ལ་དབང་བསྐུར་ལུང་གནང་གྙི་མཛད་པ་ལན་མང་གནང་། དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་སྐྱབས་རེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་ཀྙིས་གཙོའྙི་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་ལྷག་ལ་གཏེར་མཛོད་
ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་གནང་བ་སོགས་དགོན་པ་གཞན་དུ་ཡང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་སོ།།
རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་
དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་པོའྙི་དབང་དང་། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ལས་བཀའ་མའྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། མཐར་དགུང་གངས་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་2002 ལོར་སྐུ་འདས་སོ། །སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་སྦྱངས་དུས་ཆོས་གོས་དང་སྣམ་སྦྱར་ལ་མེས་མ་འཚིགས་པར་རེས་སུ་ལྷག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་བཞད་དོ།།
གདན་སའྙི་བདག་པོར་བྱོན་པ་མཁས་བཙུན་དབང་པོ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་རྙིག་པའྙི་
རལ་གྙིའམ་ཡོངས་གགས་སུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འབོད་པ་མཆོག་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1943 ལོར་གསེར་རའྙི་འབོག་སེ་ཆུང་ཡོས་སེ་བ་རུ་ཡབ་ཧོར་ཤེར་ལོ་དང་། ཡུམ་ཡག་བཟའ་སྣང་ལྷ་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

251

གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་བག་དམར་མདོའྙི་ཉྙིན་ལུང་ཞེས་པར་འཁྲུངས། དགུང་གངས་ལྔ་པ་ལ་ཞང་པོ་མཁན་པོ་ཆོས་གསལ་གྱྙིས་སྐུ་བདག་མཛད་ཅྙིང་ཀོག་བསླབས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། ཞང་པོ་གཉྙིས་ལས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད། གཡུ་ཁོག་པས་རྙིག་ངོ་ཅྙིག་ཆར་དུ་སྤད་པས་རེ་དེ་ཉྙིད་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བཟུང་། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པ་བར་ལ་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རོགས་པར་སྦྱངས།
རེ་ཐུབ་བསན་པདྨ་བོ་གོས་མཐའ་ཡས་ཀྙི་མདུན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་རོགས་ཀྙི་
སོམ་པ་བཞེས། ཞང་པོ་འདས་པའྙི་དགོངས་རོགས་སུ་ལོངས་སྤོད་སོང་དག་གྙིས་ཀུན་སང་བྱ་བཏང་ཆེན་པོའྙི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་ཁྙི་མུན་དུ་བཅུག། འདུལ་སོམ་ལ་ཉེས་སྐྱོན་ཕྲ་མོས་ཀང་མ་གོས་པར་སྐུ་ཚུགས་བཙུན་པར་བཞུགས། མཁན་པོ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་གདལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་ལོག་ཏུ་གསུང་རབ་སྤྙི་དང་། མྙི་ཕམ་དང་། བོད་སྤྲུལ་གྱྙི་གསུང་ཆོས་ཀྙི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཞུས་ཤྙིང་ཞུན་མཐར་བཅད། ཆོས་ལུགས་ཡང་དར་གྱྙི་སབས་སུ་མཁན་པོ་ཆོས་ཁྱབ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་པ་དང་། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་མདུན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་སྤྙི་དང་། དབང་ལུང་ཟབ་བཀའ་ཡོངས་རོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་དང་། རཏ་གྙིང་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་གདམས་ཁྙིད་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་གསན་ཅྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། ནུས་ལྡན་མཁྱེན་བརེའྙི་བོ་གོས་ཀྙི་མདོ་འགེལ་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་འཚོལ་བར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། དེ་ཀ་ནས་རྨུགས་སངས་བ་མ་ཉྙི་འབུམ་ལ་ཡོད་པ་དེ་གསན།
རྨུགས་སངས་གནས་སུ་ཕེབས། བ་མ་ཉྙི་འབུམ་མདུན་དུ་མདོ་དབང་དང་མདོ་འགེལ་གྱྙི་
ལུང་དང་། རོང་ཟོམ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལས་གསང་སྙིང་སོར་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། རྨུགས་སངས་ནས་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་ཕེབས་སྐུལ་ཞུས་པས་ཕྙིས་སུ་ཕེབས་པར་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་བཀའ་མའྙི་དབང་དང་། དགོངས་འདུས་དབང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

252

ལུང་དང་། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ལས་བཀའ་མའྙི་ལུང་གསན།
དེ་དུས་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྙིས་བསྐྱར་བསྐུལ་ལྟར་རྨུགས་སངས་ལ་
ཕེབས། བ་མ་ཉྙི་འབུམ་དང་། མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་གཙོའྙི་བ་སློབ་ཡོངས་ལ་དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་གོ་སབས་ནམ་བྱུང་ལ་རྨུགས་སངས་ལ་ཕེབས་ཏེ་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། སོམ་གསུམ་ཊྙི་ཀ་དཔག་སེ། མཁས་འཇུག་སོམ་བྱང་། ནུས་ལྡན་གྱྙི་འདུས་མདོའྙི་འགེལ་ཆེན། ནམ་མཁའ་ཆེ་འགེལ། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ། གསང་སྙིང་འགེལ་བ་གསང་བདག་ཞལ་ལུང་། ཐེག་མཆོག་མཛོད། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད། བ་མ་མྙི་ཕམ་གྱྙི་གསུང་ཆོས་མང་པོ་བཅས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་བསྩལ། རྒྱུགས་ལེན་སྐྱོར་སྦྱོང་སོགས་ཀྙིས་འདུས་སེ་ཡར་རྒྱས་སུ་བཏང་། གྲྭ་ཚང་གྙི་ཀུན་སྤོད་འདུལ་བ་ལྟར་ཕག་ལེན་དུ་མཛད་པས་བཤད་གྲྭའྙི་རྨང་གཞྙི་བཙུགས། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཁྙིད་རྣམས་དང་། བསྐྱེད་རོགས་སྒོམ་པའྙི་གནད་དང་དམྙིགས་རྙིམ་བོགས་འདོན་བཅས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་གནང་སེ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བསྒེངས། ཡུལ་མྙི་རྣམས་ལ་དགེ་བ་བཅུའྙི་ཆོས་དང་། རྙི་དྭགས་བསད་པ་དང་། རྐུ་ཇག་རྫུན་གསུམ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་འཐབ་འཁོན་དང་། དུད་ཆང་སོགས་བྱ་སྤོད་ངན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སོང་བའྙི་སློབ་སོན་གནང་ངོ་།།
དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ་ལས་གཏེར་
མཛོད་ཀྙི་དབང་དང་། མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དེ་ཡྙི་ལུང་གསན། ཞར་ལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཐུགས་བཞེད་བསྐུལ་བ་ལྟར་མཁན་སྤྲུལ་དང་བ་ཆེན་མང་པོ་ལ་བོད་སྤྲུལ་ཤེར་ཕྙིན་དང་། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོའྙི་ཁྙིད་གནང་། གཞན་སོ་ལྙི་དགོན་དུ་མྙི་ཕམ་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གནང་བ་སོགས་ཁམས་ཕོགས་ཀྙི་ཆོས་སེ་གཞན་དུ་མར་ཡང་
ཆོས་གསུངས། མཁན་པོ་ཆོས་ཁྱབ་འདའ་ཁའྙི་ཞལ་ཆེམས་དང་། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཟུང་གྙིས་ལྷ་རེག་དཀར་པོས་སྣ་དྲངས། གཟན་ཤམ་རོར་དྲྙིལ་གདན་སོགས་བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་རས་བཅས་མཁན་ཆེན་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་གདལ་གྱྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

253

མངའ་གསོལ། ཆོས་སྒར་དེར་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན། བ་མ་མྙི་ཕམ་པའྙི་རྣམ་འགེལ་འགེལ་ཆེན། མངོན་པ་མཛོད་ཀྙི་མཆན་འགེལ། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ། ཡེ་ཤེས་བ་མ། རོགས་ལྡན་རྒན་པོ། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་སོགས་ཀྙིས་མཚོན་པའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའྙི་ཞྙིབ་ཁྙིད་དང་། མྙི་ཕམ་བཀའ་འབུམ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ། རོང་ཟོམ་བཀའ་འབུམ། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྒྱུད་བཅུ་བདུན། རང་གོལ་སོར་གསུམ། མུན་སེལ་སོར་གསུམ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་བསྩལ་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་བདུད་ཀྙི་
ལས་ལ་ཞུགས་པ་འགའ་ཡྙིས་མ་ཉེས་ཁ་ཡོག་གྙིས་སྐུ་ལ་བདོ་བའྙི་རྐེན་ངན་ལྡང་བའྙི་དབང་གྙིས་བསམ་ཡས་དང་། ཡར་ལུང་ཤེལ་བག། སྒགས་ཡང་རོང་སོགས་སུ་སྐུ་མཚམས་མཛད། གངས་རྙི་ཐོད་དཀར་དང་། ཚེ་རྙིང་ལྗོངས། སྨྙིན་གྙིང་། རོར་བག་རྣམས་སུ་མཛོད་བདུན་དང་། གསང་སྙིང་སོགས་ཆོས་ཁྙིད་མང་དུ་གསུངས།
རྨུགས་སངས་ནས་སློབ་ཚོགས་རྣམས་ཀྙིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའྙི་ངོར་སླར་ཡང་རྨུགས་
སངས་སུ་ཕེབས། རྨུགས་སངས་དགོན་དུ་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་སེ་དགོན་པ་དེ་དཀར་ཕོགས་ཟླ་བའྙི་འཕེལ་ཆ་ལ་བཀོད་དེ་མཐར་དགུང་གངས་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་པ་རབ་རྒྱན་ས་མོ་གང་གྙི་ལོའྙི་མགོ་ཟླའྙི་ཡར་ཚེས་བཅུ་པ་སེ་སྤྙི་ལོ་2009ལོར་ཕཊ་སྒ་གསུམ་བཅས་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུ་བའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ། །
དབོན་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་དགོན་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་ཀརྨ་ཚེ་
དཔལ་ལམ་རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་བོ་གོས་རྒྱས་པའྙི་སེ་ཞེས་མཁས་དབང་ཆེན་
པོ་དེ་བྱོན་མོད་ལོ་རྒྱུས་སྨོས་ཟྙིན་ཏོ།།
གདན་སའྙི་ཁུར་དངོས་མ་བཞེས་ཀང་གདན་ས་འདྙིར་བཀའ་དྲྙིན་ཆེ་ཞྙིང་། མཁས་
བཙུན་བཟང་པོའྙི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཅན་རྨུགས་སངས་དཔལ་བེ་སྤྲུལ་སྐུའམ་ཚེ་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཞེས་པ་བྱོན་མོད་ལོ་རྒྱུས་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་ཟྙིན་ཏོ།།
དཔལ་བེ་སྤྲུལ་སྐུའམ་ཚེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1923ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

254

བྱང་སེ་ར་ཆུ་ཁའྙི་ཁོམ་ཟ་གོང་མའྙི་ནང་དུ་འཁྲུངས། རོགས་ཆེན་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་
རེས། ཕ་ནྙི་དཔལ་གྱྙི་མྙིང་ཅན་ལ། །མ་ནྙི་ཤེས་རབ་བམ་ནྙི་ཙ། །ཁྱེའུ་ཆུ་ཕག་ལོ་བ་ཅན། །ར་སོད་ཁོམ་ཟའྙི་ཕོགས་སུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྨུགས་སངས་ཚེ་སྤྲུལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་རོགས་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་ཁྙིར་གསོལ། རྨུགས་སངས་དམར་ཁང་ཚེ་དབང་བ་མ་དེ་ཕོགས་མཇལ་སོར་ལ་ཕེབས་སབས་བུ་ཆུང་གོས་སེར་ཅན་
ཞྙིག་ཁོང་གྙི་ཕག་ཕྲེང་ལ་འཇུས་ནས་མང་པོ་ལབ། བར་མ་འཕྲོད་པར་ཕ་མ་གཉྙིས་ལ་བུ་ཆུང་འདྙི་ཡྙིས་ཅྙི་ཟེར་དྲྙིས། ངེད་གཉྙིས་དགོན་པ་གཅྙིག་གྙི་ཡྙིན་ཟེར་གྱྙིན་འདུག་ཟེར། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་རྨུགས་སངས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁྙིར་བཀོད། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་གྙི་མདུན་ནས་སུམ་རགས་དང་། སན་ངག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། བ་མ་འཇམ་བཟང་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་

ཀྙི་ཆོ་ག་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་རྣམས་ཀྙི་ས་བཅད་ཕག་ལེན་དང་། དབྱངས་ར་འབུད་རྡུང་རྣམས་སྦྱངས། གནས་རྒྱབ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་བོ་གོས་ཀྙི་མདུན་ནས་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བདུད་ཀོང་

གཏེར་ཁ་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་སྲོག་གཏད་དང་བཅས་པ་དང་། རག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཞུས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའྙི་དུས་སུ་འབུལ་སྡུད་ཀྙིས་ལྷ་ཁང་ཆེ་བ་བཞེངས་པས་ལོ་གཉྙིས་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ།
ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་གཙུག་གྙི་བ་མར་བསེན་ནས་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་
ནས་དངོས་གཞྙི་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་ཡོངས་རོགས་དང་། ཐོད་རྒལ་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་དང་། རྙིན་ཆེན་གྙིང་པའྙི་གསུང་ཆོས་ཡོངས་རོགས་རྣམས་གསན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་མདུན་ནས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་གསན།

གཤྙིན་རེའྙི་དབང་གྙི་སབས་སུ་རོ་རེ་དྲག་པོ་རལ་ཞེས་པའྙི་གསང་བའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་
བསྩལ་ཏོ། །དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་ལས་གཤྙིན་རེ་ཐུགས་ཐྙིག་སོགས་མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས་སོ།།

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

255

སྐུ་གོང་མའྙི་མཚམས་ཁང་རྙི་ཁོད་ན་བཞུགས་ཏེ་རྨུགས་སངས་དགོན་དུ་ལོ་སུམ་ཅུར་
བསན་པ་བསྐྱངས། གཤྙིན་པོའྙི་འཕོ་འདེབས་སུ་གདན་དྲངས་པ་མ་སླེབས་པའྙི་སྔོན་ནས་མྙི་ཤྙི་བ་མཁྱེན་པ་སོགས་མངོན་ཤེས་དང་། སྨོན་པ་འདུལ་བ་སོགས་ནུས་པ་ཤྙིན་ཏུ་ཆེའོ། །སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་ཕ་ཡུལ་ཁོམ་ཟ་གོང་མར་བྱོན། གཞན་ཕན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ངོ་། །རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1960 ལོར་བོད་གངས་ཅན་གྱྙི་བསན་པ་སྤྙིའྙི་འཇྙིགས་པ་བྱུང་བའྙི་ཁོད་དུ་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་སོ།།
རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་རྒྱལ་རོ་རེ་ནྙི་གཏེར་སོན་འོད་གསལ་རོ་རེ་དང་། མ་
ཡུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་འཁྲུངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་འཕྲྙིན་ལས་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་ཞེས་པའྙི་མཚན་
གསོལ། དགུང་གངས་གསུམ་པ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་དུ་ཁྙིར་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་ཐོས་བསམ་གྱྙིས་བཞུགས་སོ།།
མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་མཁྱེན་བརེ་བོ་གོས་རྨུགས་སངས་དགོན་
འདྙིར་གདན་ས་མཛད་དེ་བཞུགས་ནས་ཆོས་དུ་མ་གསུངས་པས་བཀའ་དྲྙིན་ཆེ་ཞྙིང་དེ་དུས་ཀྙི་དགོན་འདྙིའྙི་བ་སྤྲུལ་མཁན་པོ་ཡོད་དོ་ཅོག་གྙི་བ་མ་ཡྙིན་པས་འདྙིར་འགོད་པ་འོས་ཆེ་ཡང་རྣམ་ཐར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་མྙི་སྤོའོ།།
བ་མ་ཉྙི་འབུམ་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་སག་ལ་འཁྲུངས། ཁྱྙིམ་ལ་ཆུང་སྲྙི་ལངས་པས་བུ་གཅྙིག་
ཀང་མ་འཚམ། ཕ་རྒན་གྱྙིས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་ལ་ཕུལ་ནས་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས། དེ་ནུབ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་རྨྙི་ལམ་དུ་མགོན་པོས་གུ་རུའྙི་སྐུ་འོད་ཟེར་འཚེར་བ་ཞྙིག་ཕུལ་བ་རྨྙིས། ཞང་པོ་པདྨ་ཟེར་བས་ཀོག་དང་ཆོས་སྤོད་དང་། བཅའ་འབུད་རྡུང་གསུམ་འཆམ་གར་དབྱངས་དཀྲོལ་གཏོར་བཟོ་རྣམས་བསླབས། སྨྙིན་དཔལ་གཉྙིས་ཀྙི་ལུགས་ལ་ཧ་ཅང་མཁས། རག་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་མདུན་དུ་ལོ་མང་ཐོས་བསམ་གྱྙིས་གཞུང་མང་སྦྱངས། མཚན་ཉྙི་མ་འབུམ་པ་བཏགས། ཐུགས་ཀྙི་སྲས་སུ་གྱུར། རེན་དགེ་སློང་དུ་བཞུགས། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་དང་། རག་སྤྲུལ་གཉྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

256

ལས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་རྙིག་པ་ངོ་འཕྲོད། ཕྙིས་བོད་དུས་འགྱུར་ཁོད་དུ་ཁྙིམས་ཁང་དུ་བསྙིགས་སྨོད་དཀའ་སྡུག་གྙི་སྣང་བ་ཅྙི་བྱུང་ལ་རྙིས་གདབས་མེད་པར་རྙིག་ངོར་རང་སར་དག་པའྙི་རྙིག་པའྙི་བཙན་ས་ཟྙིན་ཏོ།།
མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུའྙི་མདུན་ནས་ཐོས་བསམ་དང་སྒོམ་པ་མཛད་དེ་མཁར་ལེགས་རྙི་
ཁོད་དུ་ལོ་ཤས་བཞུགས། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་མཁར་ལེགས་དགོན་དུ་བྱོན་པ་ལས། སྨྙིན་གྙིང་ལུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་དབྱངས་ར་རྣམས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱངས། གཤྙིན་རེ་ཚེ་བདག་གྙི་མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་མཐའ་སོགས་ལ་ཤྙིན་ཏུ་མཁས། མདོ་རྒྱུད་བཀའ་གཏེར་
རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་འདྙི་མེད་བྱ་བ་གཅྙིག་ཀང་མེད་པས་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་མཛོད་དུ་གྱུར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྨུགས་སངས་དགོན་སླར་གསོའྙི་ཁུར་སོགས་བཞེས་ཤྙིང་དགོན་འདྙིར་སྐུ་དྲྙིན་ཆེན་པོ་སྤོས། རབ་རྒྱན་ས་ཡོས་ལོར་ཕཊ་སྒ་ལན་གསུམ་འཕངས་མཐར་སྐུ་འདས་ཤྙིང་། གདུང་ལ་གཞོན་ཤ་ཆགས་ཤྙིང་སྐུ་གདུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།།
ཡུལ་སོམ་དམར་ཁང་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་རབ་རྒྱས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་
བྱོན། སྐུ་ལུས་ལ་མཚན་བཟང་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། རྫུན་མྙི་ལབ་པར་གཏམ་བཟང་ངན་སྦ་གསང་མྙི་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་གྱྙི་བདེ་སྡུག་ལ་བརེ་བ་སོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཆུང་བྱྙིས་པའྙི་དུས་ནས་མངའ། རོང་སར་བཤད་གྲྭར་ལོ་མང་བཞུགས་ཏེ་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའྙི་ཚད་དུ་གྱུར། དྲྙི་མེད་ཨ་པཎ་མདུན་ནས་རོགས་ཆེན་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གསན་པས། རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བའྙི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར། གོ་འཇོ་མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་མཁན་པོ་འདྙིའྙི་མདུན་ནས་དམ་ཆོས་མངོན་པ་གསན། ཕྙིས་རོགས་ཆེན་ནས་མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་མངོན་པ་བགོ་གེང་མཛད་སབས་རོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་སན་གགས་ཀྙིས་ཁྱེད་ཀྙི་
མངོན་པའྙི་སློབ་དཔོན་དེ་ནྙི་ཧ་ཅང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཏུ་འདུག་ཅེས་གསུངས། ཆོས་སྒར་སོགས་མྙི་འཛིན། སློབ་མ་བྱུང་ཚད་དག་ཉྙིན་གཉྙིས་གསུམ་ཙམ་རེ་ལ་ཁྙིད་གནང་ནས་སྒོམ་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

257

འཇུག་པ་ལས་སྐུ་དྲུང་དུ་ཡུན་རྙིང་སོད་དུ་མྙི་བཅུག། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཀང་ཁོང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས། མཛད་སྤོད་ཀང་སྣང་སྲྙིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་རོལ་བའྙི་བྱ་སྤོད་ལས། ཐ་མལ་བའྙི་འཛིན་ཞེན་དང་། ཕོགས་རྙིས་དང་། ང་ཁྱོད་དང་དག་གཉེན་གྱྙི་སྤུ་རྙིས་འབྱེད་པའྙི་མཛད་སྤོད་གཏན་ནས་མྙི་མངའ། རེན་བཞེངས་དང་། ཚོགས་པ་སྐྱོང་བ་སོགས་སྤོས་བཅས་ཀྙི་ལས་གཏན་ནས་མྙི་མཛད། ཚོགས་པ་རེའྙི་དབུ་གལ་དུ་བཞག་ན་མྙི་བཞུགས་མྙི་སྒྲུབ། བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་རྙིས་གདབ་མེད་པའྙི་རོགས་ལྡན་འཁྲུལ་བ་ཞྙིག་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞྙིག་ཏུ་བྱོན་ཏོ།།
ཁེ་བ་ཏྙིང་འཛིན་རྙིན་ཆེན་ནྙི། འེ་ཚང་ཁེ་ཉྙིའྙི་རྒྱུད་པར་འཁྲུངས། ཀཿཐོག་རྒྱུད་སེར་ལོ་
ལྔར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་མཐས་ཡས་པ་གསན། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་དང་། མཁན་པོ་ངག་ཆུང་གཉྙིས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་བརྒྱར་གགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་པར་རོགས་པས་རེན་དགེ་སློང་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས། རྨུགས་སངས་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་ལོ་དྲུག་ལ་མཛད། སྒྲུབ་མཆོད་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བ་རྣམས་གཏོང་སྒོ་བཏང་སེ་སླར་གསོས། འགུ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་པའྙི་དབུ་འཛིན་ལོ་མང་དུ་མཛད་ཅྙིང་འཆད་ཉན་གྱྙིས་བསན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་བྱས་སོ།། མཁན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ནམ་འཇམ་དཔལ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ཤྙིང་སག་ལོར་ཡབ་བོ་
གོས་དང་། ཡུམ་ཚེ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་སློབ་མར་གྱུར། དཀྙིལ་འཁོར་གྱྙི་ཐྙིག་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། རྙིས་རྙིག་དང་། ལན་ཝར་རབ་གཤར་སོགས་ཀྙི་ཡྙིག་བྙིས་ལ་ཤྙིན་ཏུ་མཁས། ཡྙི་དམ་དུ་མའྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རེན་དགེ་སློང་བཙུན་པའྙི་ཚད་ཏུ་འཇོག་པ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། ལོ་ཆེན་ལྡན་མ་རེ་མང་གྙི་སྤྲུལ་པར་གགས། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མར་གྱུར་ཏེ་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་སྦྱངས། རོགས་ཆེན་ཤྙི་སེང་ཧར་ལོ་མང་བཞུགས་ཏེ་དབུ་ཕར་འདུལ་མངོན་ཚད་མ་བཅས་ལ་སྦྱངས་པས་དོན་གྱྙི་གོ་བ་ཟབ་པའྙི་ཚད་དུ་གགས། ཉྙིན་རེར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་པ་གང་བོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

258

མ་ཚར་བརྒྱ་རེ་ཆད་མེད་མཛད། རྨུགས་སངས་སུ་དབྱར་གནས་མཁན་པོ་ལོ་ཤས་མཛད། གོང་ཆོག་ལ་ཡེ་མྙི་བྱོན། རྨུགས་སངས་སྒྲུབ་ཁང་ལ་ལོ་གསུམ་དུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། འཁྲུལ་ཞྙིག་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་སར་ཤྙིང་བཞེངས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ལགས་གང་ལོར་རྒྱའྙི་ཁྙིམས་ཁང་ནས་སྐུ་འདས་སོ།།
མཁན་པོ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་དཔལ་བེ་ཚེ་སྤྲུལ་གྱྙི་དབོན་
རྒྱུད་དུ་ཡབ་གྱང་འགེ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། ཡུམ་རོང་ཆུང་བཟའ་ཀླུ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་བལྟམས། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་ལོ་མང་པོར་སུམ་རགས་སན་ངག་དང་། ཚད་མ་དབུ་ཕར་དང་། འདུལ་མངོན་གསང་སྙིང་སོགས་སྦྱངས། རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བསེན་ཏེ་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙི་འོད་གསལ་རོགས་ཆེན་བར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་ཕ་ཕོག་ཏུ་ཐོབ། ཆོས་སྒར་དེར་ཁྙིད་དཔོན་ལོ་མང་མཛད། མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རོགས་ཆེན་ལ་མཁས་པའྙི་སན་པ་ཐོབ། མཁན་པོ་ནུས་ལྡན་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་འགེལ་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། མེ་སྤེལ་ལོར་མཁན་སྤྲུལ་དུ་མས་གཙོའྙི་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་བཀའ་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀག་ལུང་གནང་། འབུལ་བ་ཡོད་རྙིགས་ཀྙིས་གདན་རྙིང་བཅུ་བཟོས་ཏེ་རྨུགས་སངས་དགོན་དུ་ཕུལ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཁྙིམས་ཁང་དུ་བྱོན་དགོས་བྱུང་། རབ་རྒྱལ་ལགས་གང་ལོར་བཙོན་ཁང་དུ་སྐུ་འདས། སྐུ་གདུང་ཁྲུ་གང་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་བཙོན་སྲུང་རྣམས་ཀྙི་མངོན་སུམ་མྙིག་གྙི་བདུད་རྙིར་གྱུར་ཏོ།།
རྨུགས་སངས་མཁར་ར་བ་མ་ཚེ་རྙིང་ངམ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་ཐ་སད་རྙིག་
གནས་ལ་མཁས་པ་ཞྙིག་བྱོན་མོད་ལོ་རྒྱུས་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟྙིན་ཏོ། །
སྐུ་ཆེན་ཡང་སྲྙིད་འཇྙིགས་མེད་ཀུན་བཟང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ནྙི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕོགས་མཻ་
སོར་ཀེམ་གསུམ་པ་ན་བོད་མྙི་ཡུལ་འཁྱར་བ་གཞྙིས་ཆགས་པ་ལས་ཡབ་ལང་གོ་དཀོན་མཆོག་
འབྱུང་གནས་ཀྙི་རྙིགས་རྒྱུད་ཟམ་མ་ཆད་པའྙི་གདུང་རྒྱུད་ཇོ་ལགས་པདྨ་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་གཡང་འཛོམས་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1974ལ་འཁྲུངས། བདུད་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

259

འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་། དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་གཉྙིས་ཐུགས་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་རྨུགས་སངས་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེས་སྐུ་བདག་མཛད་དེ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་མཚན་གསོལ། རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཐ་སད་རྙིག་གནས་ནས་མདོ་དང་། ཐུན་མྙིན་སྔགས་ཀྙི་རྒྱུད་སེ་དང་རོགས་ཆེན་བར་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། རྨུགས་སངས་དགོན་པར་ལན་གཅྙིག་ལ་བྱོན། དགོན་པའྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་དབོན་པོ་བ་མ་ཀརྨ་བོ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་བསན་འཛིན་གྱྙི་
དབོན་པོ་བ་མ་བུ་སྲུང་དང་། རྨུགས་སངས་ཚེ་དབང་བ་མ་དང་། ཁང་སར་ཨ་བསམ་བ་མ་དང་། ཁེ་ཉྙི་ལྷུན་གྲུབ་དང་། དམར་ཡག་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁོམ་བ་མ་རོར་གགས་ཀྙི་སྲས་ཟླ་རྒྱལ་བ་མའྙི་སྐུ་ཚ་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། གནས་རྒྱབ་ཚ་བོ་ཁའུ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་།
དམར་ཁང་ཨ་རྒྱལ་བ་མ་དང་། ཁེ་ཉྙི་ཚེ་དབང་བ་མ་དང་། དཔལ་དྲོ་རག་རྔ་དཀོན་མཆོག་རོ་རེ་དང་། ཁའུ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དང་། དེའྙི་གཅུང་པདྨ་བོ་གོས་དང་། དཔལ་དྲོ་པད་བསམ་བ་མ་དང་། དམར་ར་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གེ་ར་རུ་བ་ར་ཆུང་པདྨ་རྙིན་ཆེན་དང་། རྙི་ཁ་ཨོ་རྒྱན་བ་མ་དང་། སེ་མར་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དང་། འེ་ཚང་བ་བ་མ་འཕྲྙིན་ལས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་པར་གགས་ཀང་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་མཚམས་འཇོག་གོ།
དགོན་འདྙིར་ལོ་ལྟར་མཆུ་ཟླ་བར་བཀའ་མའྙི་མཆོད་ཁག་ལྔའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། སྨྙིན་
གྙིང་རོར་སེམས་སྒྲུབ་མཆོད་ཉྙིན་བརྒྱད་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་དགོན་སོད་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་སྐུ་
གདུང་མདུན་དུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་འདས་མཆོད་ཀྙི་ཚོགས་དང་། སྣོན་ཟླའྙི་བཅོ་ལྔ་ནས་དབྱར་གནས་ཟླ་བ་གཅྙིག་དང་ཕེད་དང་། མགོ་ཟླ་བར་དགུ་གཏོར་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བར་དགུ་གཏོར་ཆེ་བ་རྣམས་འཚོག་སྲོལ་ཡོད་ལ། བཤད་གྲྭ་ནྙི་ཆོས་མཚམས་བར་རྒྱུན་ཚོགས་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་ལོ་གསུམ་ཟླ་བ་གསུམ་ཞག་གསུམ་ལ་བཞུགས་པའྙི་སྲོལ་དང་། དགོན་སོད་སྨད་ན་མགོན་བ་གཉྙིས་རྒྱུན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

260

བཞུགས་ཀྙིས་གསོལ་ཁ་གཏོང་བ་སོགས་སྲོལ་བཟང་ཤྙིན་ཏུ་མང་ཡང་མྙི་སྤོའོ།།

བར་ཁྱིམ་དགོན།

༈ བར་ཁྱྙིམ་དགོན་དཔལ་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་གང་ནྙི ། སྙི་དགེའེ་ཡུལ་ ྙི གྱྙི་བྱེ་བག་དཔལ་ཡུལ་
གྱྙི་ཉེ་ཕོགས་རོང་རོང་འགད་ཡུལ་ཞེས་པར་ཡོད་ལ། རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་བ་མ་དཔལ་མོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའྙི་གདན་ས་ལགས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མའྙི་ལོ་རྒྱུས་ནྙི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་ནང་དུ་ཀཿཐོག་དམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་བདེ་གཤེགས་སོབས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྙིས་གནས་འདྙིར་ཞབས་ཀྙིས་
བཅག་སེ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་བསན་པ་བཙུགས། ཁོང་གྙི་བཀའ་ཆོས་གསུང་སའྙི་རོའྙི་ཆོས་ཁྙི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན་དང་། བག་ངོས་སུ་ཕག་ཕྲེང་དང་ཕག་མཛུབ་ཀྙི་རེས་དང་། སྐུ་རྒྱབ་ན་དབུ་གདུགས་ཀྙི་ཤྙིང་ཤུག་པའྙི་སོང་པོ་དང་། འདུས་མདོའྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་གྱྙི་ཤུལ་སང་གྲུ་བཞྙི་དང་། དམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཀཿཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཁར་ཆྙིབས་དྲྙིལ་གྱྙིས་ཞབས་རེས་རོ་ལ་འཇྙིམ་པའྙི་ནང་བརྙིས་པ་ལྟར་བཞག་པ་རྣམས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གནས་འདྙི་འཇམ་དཔལ་སྐུ་ཡྙི་གནས་དང་། སྤན་རས་གཟྙིགས་གསུང་གྙི་གནས་དང་། ཕག་ན་རོ་རེ་ཐུགས་ཀྙི་གནས་ཞེས་པ་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་དང་། མྙི་འཁྲུགས་པའ་གནས་སོགས་གནས་ཀྙིྙི་བཤད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བྙི་མ་ལ་མྙི་ཏྲས་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཕྙིར་བྙི་མའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཟེར་བ་དང་། སྔོན་འཇའ་ལུས་པ་མང་པོ་གཤེགས་ཤུལ་གྱྙི་འཇའ་ལུས་ཕུག་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་མོད་མྙི་སྤོའོ།།
ཐོག་མར་བུ་འབོར་བ་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོས་དགོན་པ་ཞྙིག་ཕག་བཏབ། བོད་དུས་འགྱུར་
སབས་དགོན་པ་རྨང་ནས་བཤྙིག། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་གསོས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་པ་པོ་བུ་འབོར་བ་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། གྲུབ་དབང་བྱང་ཆུབ་སེང་གེ་སོགས་བ་མ་མང་དུ་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱངས། མཁས་ཤྙིང་གྲུབ་པ་བརེས། གསུང་རོམ་ཡང་རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟངས་ཐལ་གྱྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་སོགས་པོ་ཏྙི་ཁ་ཤས་

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

261

ཡོད་པར་གགས། གནས་འདར་སྒྲུབ་སྙི་བཟུང་སེ་གདམས་ངག་ཡུན་རེ ང་གནང་མཐར་སྐུ་གཤེགས་ ྙིསོ། །དགོན་པ་འདྙི་ནས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་ལས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའྙི་ལགས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1500ལོར་བཏབ་ཟེར་ཡང་ལོ་ཚིགས་དག་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།
བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་ལ་སློབ་མ་དཔལ་མོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རེ་ཁེ་ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་
མཚོ་དང་། དམག་ཉེས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སེ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ་དུ་གགས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། གདན་ས་དེ་དཔལ་མོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། དཔལ་མོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའམ་བར་ཁྱྙིམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་འདའ་ཁར་རང་གྙི་སློབ་མ་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་དགོན་པ་འདྙིའྙི་གནས་རེན་ཆོས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གཏད། དེ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་གདན་རབས་རྙིམ་བྱོན་གྱྙིས་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་བསྐྱངས་སོ།།
བར་ཁྱྙིམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རོང་འགད་གོང་སྒྱུ་འགེ་ཚང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བ་ཙམ་ལ་
སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་འབར་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བུ་འབོར་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བ་མ་མང་དུ་བསེན། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་། རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟངས་ཐལ་སོགས་གསན་ཏེ་ཉམས་ལེན་དང་འཆད་སེལ་མཛད་པས་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་། ཞྙི་བར་གཤེགས་རེས་ཡུན་རྙིང་བོར་ཡང་སྲྙིད་མ་བྱོན། དུས་ཕྙིས་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ནས་རེ་དེའྙི་ཡང་སྲྙིད་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ནྙི་ཉག་ཤེས་རབ་བ་མའམ་ཀ་ཤེས་རབ་བ་མ་གནས་བརན་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་པའྙི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡྙིན་ལ། སྐུ་ཚེར་དཔལ་ཡུལ་བར་གོ་རྙི་ཁོད་དང་ཕ་ཁྱྙིམ་དུ་བཞུགས་པས་འདྙིར་མ་བྱོན་ལ་དགོན་པ་ཡང་མ་
བསྐྱངས། གདན་ས་འཛིན་པ་དང་། གསུང་རོམ་གནང་བ་སོགས་སྤོས་པའྙི་མཛད་པ་སྤུ་ཙམ་མྙི་མཛད་པར་གགས། ཀ་དག་ཆོས་སྐུའྙི་བསན་སྲྙིད་ཚེ་དེར་ཟྙིན་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་གགས་ཤྙིང་། ཆབ་བསྙིལ་བའྙི་དྲྙི་ཆུ་ཤེལ་རོར་གྱུར་པ་དང་། འདས་དུས་སྐུ་ཕུང་བྱྙིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་བས་ཀུན་མཁྱེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་འཇའ་ལུས་པ་ཡྙིན་པར་གསུངས།
དེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དེ་མ་ཐག་པ་ནྙི་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བྱང་རྒྱ་ཞེས་གགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

262

པ་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི་དཔེ་ཡག་རྔན་ནང་ཞེས་པར་ཉར་ཚི་ཚང་སར་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ལགས་ར་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས། ས་སྐྱའྙི་ཆོས་རྒྱུད་བཟུང་སེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོར་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་དུ་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་བ་མར་བསེན་ནས་མན་ངག་མང་དུ་གསན་ཅྙིང་། ཉམས་ལེན་རྙིང་མའྙི་རོགས་ཆེན་ལ་མཛད་པར་བཤད་དོ།།
བར་སབས་སུ་མཁན་པོ་གྱང་སར་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་བྱོན་པ་དང་། བ་མ་གྱང་སར་ཡེ་
ཤེས་སེ་དང་། རུ་ཆོས་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་གྲྭ་པ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པའྙི་འདུས་སེ་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་མཆྙིས། བོད་ཡུལ་དུས་ཀྙི་འགྱུར་བ་མྙི་བཟད་པ་དེས་དགོན་པ་ར་མེད་དུ་བརླགས་པ་དང་རེན་རྣམས་ཀང་མཉམ་དུ་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ངོ་། །བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1983 ལོར་དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་གནང་སེ། འདུ་ཁང་དང་། དུང་འཁོར་དང་། གཟྙིམ་ཤག་དང་། མགོན་ཁང་དང་། གྲྭ་ཁང་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་དང་། ནང་རེན་སྨན་འདག་ལས་བཟོས་པའྙི་གུ་རུའྙི་སྐུ་ཆེན་པོ་དང་། བཀའ་འགྱུར་དང་བསན་འགྱུར་དང་། བཀའ་འབུམ་སོར་སོགས་གསུང་རེན་པོད་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་དང་། གདུང་རེན་ཟངས་རག་ཕྲ་ལྡན་གསུམ་དང་། མཆོད་ཆས་དང་། སྒྲུབ་པའྙི་ཡོ་བྱད་སོགས་ཅྙི་དགོས་རྣམས་གསར་དུ་བསྐྲུན། དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་དང་། མ་ཏྙིའྙི་གཏེར་བྱོན་སེང་གདོང་རྣམས་ཀྙི་གཏོར་བཟློག་བཅས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་དུ་བཙུགས། སློབ་མ་རབ་བྱུང་གྙི་སེ་ལ་སྔོན་འགོ་དང་། སྤོད་འཇུག། སོམ་གསུམ། གསང་སྙིང་སོགས་ཀྙི་བཤད་པ་མཛད། སྒྲུབ་ཁང་རེན་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་ཀྙིས་སྒྲུབ་གྲྭ་བ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་གཏན་བཞུགས་ཀྙི་སྲོལ་ཕེས། འོན་ཀང་གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙིས་སལ་བས་མ་ཐེག་པར་མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་སྤྙི་ལོ་1989ལོ་སེ་རབ་རྒྱན་ས་སྦྲུལ་ལོའྙི་སྣོན་ཟླའྙི་མར་ཕོགས་ཀྙི་ཚེས་བཅུ་སེ་མཁའ་འགོ་
འདུ་བའྙི་དུས་ཚེས་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།

རྱེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤྱེས་རབ་ཀི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ཀི་གདན་ས།

263

གླུ་གར་དགོན།

༈ གླུ་གར་དགོན་འོད་གསལ་རྣམ་གོལ་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་གྙིང་ནྙི། རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་ལོ་
རབས་བཞྙི་བཅུ་པའྙི་ནང་སབས་ཙམ་ལ་གནས་འདྙིའྙི་གཞྙི་བདག་ཨུ་ཆེ་བག་དཀར་གཉན་པོ་འབྙི་གུང་སྐྱོབ་པ་འཇྙིག་རེན་གསུམ་མགོན་གྱྙི་མདུན་དུ་སོང་སེ། ཁྱེད་ཁམས་ཕོགས་སུ་ཕེབས་
རོགས་གནང་བར་མཛོད་དང་བདག་གྙིས་ཞབས་ཕྙི་སྒྲུབ་ཅེས་ཞུས་པས། འབྙི་གུང་སྐྱོབ་པ་རྙིན་པོ་ཆེས། བདག་གྙིས་སློབ་མ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པ་གཏོང་ཆོག། ཁོང་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་གསུངས། དེ་ནས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པ་ཁམས་ཕོགས་སུ་ཕེབས། གླུ་གར་དགོན་དང་། དཔལ་སྤུངས་དགོན་པ་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས། གླུ་གར་དགོན་གྱྙི་གནས་ནྙི་གུ་རུའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། སྒོལ་མའྙི་གནས་དང་། དཔལ་མགོན་ཚོགས་བདག་དང་། སྔགས་སྲུང་མ་དང་། དམ་ཅན་རོ་རེ་ལེགས་པ་དང་། གཟའ་མཆོག་རཱ་ཧུ་ལ་དང་། འབྙི་གུང་ཨ་ཕྙི་ཆོས་སྒོན་གྱྙི་གནས་སོགས་གནས་རྙི་བྱྙིན་རླབས་ཆེན་བ་མང་དུ་བཞུགས་ལ། གནས་འདྙིར་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་། ལྡྙི་རྙི་ཆོས་གགས་དང་། ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་སོགས་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས། གླུ་གར་རག་ཆབ་ལ་སོགས་པ། །ཕོགས་མཚམས་གནས་ལ་མངའ་མཛད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་ཆེ་བག་དཀར་གཉན་པོ་ཞེས་པའྙི་ཟོ་དོར་གཉན་པོ་དེ་གནས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྙི་གནས་རྙི་ལ་ངོ་མཚར་མང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དོ།།
དཔལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པས་དགོན་པ་ཐོག་མར་བཏབ་པའྙི་དུས་ཙམ་ལ་དགོན་འདྙིར་གྲྭ་
བ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་རབས་ཡོད་ལ། བ་རབས་མང་པོ་སོང་བའྙི་རེས་སུ་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་། དུས་ཕྙིས་སུ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་རེ་ཁེ་ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་མཚོ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས། དེ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་དགོན་པ་ཞྙིག་གསོས་མཛད་ཅྙིང་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་སླར་དར་བར་བྱས། དེ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་ཞྙིང་། སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་བསྐྱངས་ཤྙིང་ཉམས་གསོ་གནང་། རེས་སུ་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་གོང་སེའྙི་ནང་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

264

གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ད་ལྟའྙི་གྱང་ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྣམས་ཀང་འཁྲུངས་པས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་བའྙི་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་ངོ་།།
འོན་ཀང་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོ་ནས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བས་
དགོན་ཤུལ་ཞྙིག་རལ་དུ་གྱུར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་ཀྙིས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཤྙིང་སྒྲུབ་མཆོད་འགའ་ཡང་བཙུགས། དེ་ནས་ལོ་ཤས་སོང་རེས་དགོན་པའྙི་ཆགས་གནས་རྙི་རེར་མཐོན་པོར་གྱུར་པ་དང་། གསོལ་ཆུ་དཀོན་པ་སོགས་ཀྙི་རྐེན་གྱྙིས་ཡུལ་མྙི་དང་། བ་གྲྭ་ཡོངས་ཀྙི་རེ་བ་ལྟར་ད་ལྟ་དགོན་པ་གུ་ཐང་སེང་གྙི་ས་ཆར་སོས་ནས་གནས་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱན་མེ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2017ལོར་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་གྙི་ཞལ་སྔ་ནས་ལོངས་སྤོད་ཀྙི་མཐུན་རྐེན་གནང་བ་ལ་བརེན་ནས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་འཆྙི་མེད་ཚེ་
དབང་གྙིས་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ། འདུ་ཁང་ཐོག་བརེགས་སེང་ཤོད་དང་། སྨན་བའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། སྐུ་གདུང་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། རྒྱན་ཁང་དང་། གཟྙིམས་ཁང་བཅས་ནང་རེན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཞེངས་པ་དང་། ཟུར་དུ་སྒྲུབ་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་དུ་མ་དང་། བཀད་ས་དང་། རུང་ཁང་དང་། མཛོད་གཉེར་ཁང་སེང་ཤོད་དང་། མགོན་ཁང་བཅས་ལེགས་པར་བཞེངས་པ་དང་། ཕྙི་རོལ་དུ་དུང་འཁོར་དུ་མ་དང་། འཁོར་ཕྲན་དུ་མ་དང་། མཆོད་རེན་ཆ་བརྒྱད་རྣམས་གསར་དུ་བཞེངས། བ་མ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དང་། མཁན་པོ་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་པའྙི་གྲྭ་ཚང་ཡང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་རྒྱུན་བཞུགས་སུ་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ཡང་གང་འཚམ་དང་། ཆོས་ཁྙིད་དང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་ལེགས་པོ་བཙུགས་ཏེ་འདུས་སེ་ཆུང་ངུ་གཙང་སང་གྙི་རྣམ་པར་འཕེལ་ནས་ཡོད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

265

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

ད་ནྙི་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་སློབ་ཆེན་ཀ་བ་བཞྙིའྙི་དགོན་པ་གུར་དཀར་མོའྙི་ཆོན་ཆེན་
བཞྙི་ལས།

འཇང་སྒང་དགོན་པ།

༈ འཇང་སྒང་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ནྙི། ཏྲེ་ཧོར་ཡུལ་གྱྙི་ཤྙིས་ཁོག་གྙི་ཤྙིས་ཀླུང་
སྔོན་མོ་ཀར་ཀྱུར་འབབས་པའྙི་འགམ་ངོགས་ལྷ་བབ་ཐོག་ཅེས་པའྙི་ས་དེར་ཡོད་ལ། སྔ་མོ་འཇང་སྒང་ཞེས་པའྙི་ས་རུ་ཆགས་དབང་གྙིས་འཇང་སྒང་དགོན་པ་ཞེས་འབོད། ས་དེ་ལ་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་གྱྙིས་འོད་གསལ་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷ་རྙི་སྒང་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་ནྙི་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་གདན་ས་བར་གོ་འོད་གསལ་ལྷ་རྙི་སྒང་གྙི་མཚན་ཟུར་ལས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡན་པར་ ྙི གགས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་རྒྱལ་མོ་ཚ་རོང་དུ་བྱོན་ནས་སླར་སློབ་མ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོ་དང་བཅས་དབུས་སུ་ཕེབས་པའྙི་ལམ་བར་དུ་རྨྙིག་རེས་རྙི་མཐོ་མའྙི་གཡོན་ངོས་བག་ཕུར་བ་ཞེས་འཕྲྙིན་ལས་ཕུར་བའྙི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་བཞུགས། འཇང་མདའྙི་བྱང་ཕོགས་ཀྙི་རྙི་ལའྙི་འདབས་ཞེས་པར་ལྷ་ཁང་ཀ་བཞྙི་ཅན། ནང་རེན་བཀའ་འགྱུར་ཕག་བྙིས་མ་བཅས་བཞེངས་ཤྙིང་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་བཙུགས། བཀའ་འགྱུར་ཕག་བྙིས་མ་དེ་རེས་སུ་ལྷ་ལུང་དཔལ་རོར་གྱྙིས་བཞེངས་པའྙི་ངག་སྒོས་ཀང་ཡོད་དོ། །བཀའ་
འགྱུར་བྱྙིན་ཅན་དེ་ནྙི་རྙིག་གནས་གསར་བརེ་ཆེན་མོའྙི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པར་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྙིས་དངོས་སུ་མཇལ་མོང་ངོ་།།
རེས་སུ་ཡུལ་ཁམས་ལ་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའྙི་རྐེན་གྱྙིས་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་
གོངས་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གུད་དུ་གྱུར། ཤུལ་ལུས་རྣམས་ཀྙིས་རང་མགོ་མ་ཐོན་པར་ཁ་འཐོར་དུ་སོང་ནས་དགོན་གོག་ཏུ་ལུས་སོ། །དེ་རེས་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་གདུང་རབས་སོ་གཅྙིག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

266

པ་གོ་ལ་རབ་སྣང་ཞེས་པའྙི་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའྙི་རྣམ་ཐར་མངའ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་གྙིས་སྔར་གྱྙི་དགོན་གོག་དེ་ཉྙིད་བསྐྱངས་ཏེ་དགོན་གནས་ཀླུ་དཀར་ར་དམར་ཞེས་པའྙི་ཀླུ་མཐུ་བོ་ཆེ་གནས་པའྙི་ས་དེར་སོས་ཤྙིང་། འདུ་ཁང་དང་ནང་རེན་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། ཤར་ངོས་ཀྙི་ཤུག་ལོའྙི་ལྗོན་ཚལ་དུ་སོང་བ་བསམ་གཏན་པའྙི་སྒྲུབ་ཁང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བསྐྲུན། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་སེལ་བས་དགོན་འདྙི་རྒྱས་པའྙི་དབུ་ཚུགས། དེ་རེས་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་ནམ་ཡོངས་འཛིན་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཕོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའྙི་སེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གགས་པའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེས་ཆོས་སེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤྙིང་། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་བསྒྱུར་བས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་དགོན་ལག་གུར་དཀར་མོའྙི་ཆོན་ཆེན་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་ཏོ།།
དུས་དེ་ནས་བཟུང་དགོན་པ་ཤྙིན་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་
ལག་ཀང་ཧོར་ཁོག་དང་། རྒྱལ་རོང་དང་། ལྙི་གཙང་སོགས་སུ་གྱེས་པར་གྱུར། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་པ་ཡེ་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅྙིང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་གསོས་ཤྙིང་ད་ལྟའྙི་དགོན་གནས་འདྙིར་གསར་དུ་སོས་པའོ། །དེས་ན་དགོན་འདྙི་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་པ་པོ་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་ཡྙིན་པར་གགས་མོད། ཕྙིས་ཀྙི་འཇང་སྒང་དགོན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གགས་པ་འདྙི་ཉྙིད་ཕག་འདེབས་པ་པོ་ནྙི་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་ཀ་ཆེན་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ། འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་ནམ་ཡོངས་འཛིན་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་འདྙི་ཉྙིད་ཡྙིན་ལ། དམ་པ་འདྙིའྙི་འཕྲྙིན་ལས་མཐའ་མེད་པ་རྒྱས་ཤྙིང་། སློབ་རྒྱུད་ཀྙིས་བྱ་རྒོད་པོའྙི་ཉྙིན་ལམ་དུ་མར་ཁྱབ་པ་དང་། སན་གགས་ཀྙི་མདོ་ཁམས་གཡོ་བར་བགྱྙིས་ལ། འཇང་སྒང་དགོན་གྱྙི་གདན་རབས་དང་པོ་དང་བསན་པའྙི་བདག་པོ་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །རྣམ་ཐར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་གྱྙི་རྙིགས་དབོན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ནྙི། གོ་
ལའྙི་གདུང་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སོད་ཙམ་ལ་འཇང་སྒང་བ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

267

བང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་འབྙི་ཀོག་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཉྙིད་ཀྙི་སྐུ་ཡྙི་ཁུ་བོ་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་ནམ་ཡོངས་འཛིན་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མྙིན་རྙིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་བསླབས། ཁྱད་པར་དུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་དང་། ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་མོང་ཁྙིད་བཅས་ཁྙིད་ཆེན་བཞྙི་སྦྲགས་དང་། ནང་ཆོས་རྣམ་ལྔ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། ཀར་གྙིང་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱྙི་ཆོས་སོར་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྒྱབ་བརེན་མན་ངག་དང་བཅས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་མནོས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། སོག་པོ་ལྷ་དཔལ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བསེན་ནས་དཔལ་ཡུལ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་བཀའ་མ་ལུས་པ་གསན། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་བསླབ་སོམ་མྙིག་འབས་བཞྙིན་བསྲུངས་པས་བཙུན་པའྙི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་དང་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པས་འཕྲྙིན་ལས་ཕོགས་མཐར་རྒྱས། སློབ་མ་ཡང་རྙིགས་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་དང་། རྙིགས་དབོན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས། རྙིགས་དབོན་བསོད་ནམས་འཕན་གསུམ་དང་། འཇང་སྒང་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་དང་། རོ་གྲུབ་འཇྙིགས་མེད་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་ཏེ་འཇྙིགས་མེད་རྣམ་གཉྙིས་སོགས་བསན་པ་ཕོགས་མེད་དུ་སེལ་བའྙི་
སློབ་ཚོགས་ནམ་མཁའྙི་སར་ཚོགས་ལ་འགན་པ་བྱུང་། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་སྒོ་ཆེན་སག་མོ་དགོན་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའྙི་སྒོ་ནས་གནས་དེར་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་པས་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ཞེས་གགས། མཐར་རབ་འདོད་ཆུ་ར་ལོ་སེ། སྤྙི་ལོ་ 1762 ལོར་སྐུ་གཤེགས། གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱྙི་སབས་སུ། ཟླུམ་པོ་དང་། གྱེན་འགེང་དང་། རྙིབ་ཤར་ལ་སོགས་པའྙི་འཇའ་ཚོན་གྱྙི་གུར་ཁྱྙིམ་སོགས་གདུང་རགས་ངོ་མཚར་བ་གདུལ་བྱའྙི་ཐུན་མོང་གྙི་དཔལ་དུ་གྱུར། ངག་སྒོས་སུ་རེ་འདྙི་འཇའ་ལུས་སུ་གཤེགས་པར་ཡང་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་རྙིགས་དབོན་
ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་སེ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆན་ལུང་གྙིས་དབུ་བའྙི་ཐོབ་ཕུལ་བས་གགས་པ་མཐོ་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

268

དགོན་པ་འདྙི་དང་། མདོ་མང་དགོན་སོགས་སུ་བསན་པ་སྤྙི་དང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེ། མཛད་པ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ། །
གདན་རབས་བཞྙི་པ་ནྙི་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དབོན་པོ་འཇྙིགས་
མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་བྱོན། ཁོང་གྙི་འཇང་སྒང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་པ་མ་ཟད་མདོ་མང་དགོན་ཕག་བཏབ་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུན་ལ་སྨན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་གནང་ངོ་། །བྱུང་བ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བཀོད་ཡོད་དོ།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ན། རབ་འདོད་ ྙི ལགས་ལུག་ལོ་ས་སྤེ་ལོ་1751 ྙིལོར་འཇང་སྒང་བ་བང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁུ་བོ་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་པར་རོགས། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གྱུར། རོ་བག་དང་། སྨྙིན་གྙིང་། ཀཿཐོག། དཔལ་ཡུལ། རོགས་ཆེན་སོགས་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་བསེན་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་། གཞུང་ཁྙིད་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན་པས་མདོ་སྔགས་གདམས་པའྙི་གཏེར་མཛོད་ཆེན་པོར་གྱུར། གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བངས་པས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་ཐོན། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་སྐུ་ཚེ་བསྐྱལ་བའྙི་ཞར་ལ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་

ངག་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་བས་ཚེ་བོས་བཏང་གྙི་བྱ་བལ་བ་
སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན། རབ་ཡྙིད་ཆུ་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1822ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ་མོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ནྙི། རབ་འདོད་མེ་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1757ལོར་འཇང་སྒང་ཡབ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁུ་བོ་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་ལས་འབྙི་ཀོག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། འཇང་སྒང་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། མཚན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

269

ཆོས་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་མནོས། ཡྙི་དམ་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བར་མཛད་པས་ཞལ་གཟྙིགས་དང་ལུང་བསན་ཐོབ། ཕུར་བ་རོ་རེ་གཞོན་ནུའྙི་
བསེན་པ་དུང་ཕྱུར་གསུམ་བཟླས་པས་སྒྲུབ་ཁང་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུར་པའྙི་སྐུ་ཡྙིས་གང་བ་སློབ་མ་དད་ཅན་རྣམས་ཀྙིས་མཇལ་བའྙི་ངག་སྒོས་མཆྙིས། ངག་ནུས་ཆེ་བས་ནད་པ་དང་གདོན་གྱྙིས་བརླམས་པ་ལ་ཞལ་མཇལ་བ་ཙམ་གྱྙིས་སངས་དྲག་ཏུ་འགོ་བ་སོགས་རྣམ་ཐར་དུ་མ་མངའོ། ། འཇང་སྒང་དབོན་པོ་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་འདུལ་བ་
འཛིན་པ་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས་པས་དགོན་འདྙིའྙི་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་སྨན་པར་གྱུར་ཏོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་བ་མ་རྙིག་ལྙི་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ས་འབྲུག་ལོ་ཙམ་ལ་འཇང་པ་གོང་དུ་
གོ་ལའྙི་གདུང་རྙིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྤྲུལ་སྐུ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལས་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས་ཤྙིང་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཁུ་བོ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ལས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་བཀའ་གཏེར་ཟབ་མོའྙི་ཆོས་ཚུལ་རོགས་པར་གསན། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ཆེས་ཆེར་སེལ། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་འཇའ་ལུས་སུ་དེངས་པའྙི་སློབ་མ་གཉྙིས་དགོན་འདར་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །རབ་ཚེས་ཆུ་སྤྙི ལ་ལོར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་རེ གས་ཏེ་ཞོང་ཁམས་གཞན་ ྙིདུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དབོན་པོ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ཆུ་ར་ལོར་རྒྱུ་ཐལ་ཚང་
དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་རྙིགས་དབོན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་ཕྙིས་བསེན་པར་རོགས་པས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་བསླབ་སོམ་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་པས་
བཙུན་པའྙི་ཚད་དུ་གེང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དཔལ་ཡུལ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་རོགས་པར་གསན།

དཔལ་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བསེན་ཏེ་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

270

གྙི་ཆོས་སོར་སོགས་གདམས་པ་དུ་མ་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་ལྡན་

ཆེན་པོར་གྱུར། འཇང་སྒང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་རྒྱ་ཆེར་སེལ། རབ་ཚེས་མེ་ཁྱྙིའྙི་ལོ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཞྙི་བའྙི་དབྱྙིངས་སུ་གཏད་དོ།།
གདན་རབས་དགུ་པ་གྲུབ་དབང་འཇང་སྒང་སྐུ་ཆེན་ནམ་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་འཕེལ་ནྙི།
རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའྙི་ནང་དུ་འབོམ་སོན་པ་རྒྱལ་བའྙི་འབྱུང་གནས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་འཇང་སྒང་
ཆོས་ལྙི་འཕན་གྱྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་བྱྙིས་པའྙི་དུས་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་མ་བསླབ་པར་མཁྱེན། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའྙི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ། དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ནས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་བཀའ་ལུང་དབང་གསུམ་གྱྙི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་མནོས་པས་ཐུགས་སྲས་ཀྙི་ཐུ་བོར་གྱུར། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བཀུར་ཏེ་སྙིང་ཐྙིག་དང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་སོགས་མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་གསན་ཅྙིང་། ཉམས་སུ་བངས་པས་ཆོས་ཉྙིད་ཀ་དག་གྙི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་སློབ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ལམ་ལ་བཀོད། རབ་ཚེས་ཤྙིང་གང་ལོར་སྐུ་ཞྙི་བའྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །འཇང་སྒང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་དུ་རེ་འདྙི་རབ་ཚེས་ས་གང་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཤད་མོད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་སྐུ་གཤེགས་དུས་དགུང་ལོ་བཞྙི་ལས་སོན་མེད་པས། རེ་དེ་བ་མར་བསེན་ནས་མན་ངག་རོགས་པར་གསན་ཚུལ་མེད་པ་དང་། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་སྲས་པདྨ་འཆྙི་མེད་རབ་ཚེས་ཤྙིང་ར་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་དག་ན་དགུང་ལོ་དྲུག་གྙི་སེང་གྙི་སྲས་ཡྙིན་དགོས་པའྙི་འགལ་བ་མཆྙིས་ཕྙིར། འཁྲུངས་པའྙི་ལོ་ཚིགས་འདྙི་ལ་དཔད་པར་བྱའོ།།
གདན་རབས་བཅུ་པ་ཉྙིན་ཁ་སྤྲུལ་སྐུ་ནྙི། ཉྙིན་ཁ་ཚང་དུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་སོད་ཙམ་
དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཕོ་རེལ་བ་མ་ལམ་བ་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པའྙི་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

271

ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྤོད་འཇུག་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའྙི་སེ་སྣོད་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་དུ་མ་གསན་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསར་བས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་ཐོབ། རྒྱ་རེ་བྱ་བལ་བས་དག་པའྙི་སྣང་ངོར་རེས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་ཕལ་བའྙི་སྤོད་ཡུལ་ལས་

འདས་པའྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དུ་མ་མངའ། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་གདན་སར་བཞུགས་ཏེ་ཕན་བདེའྙི་མཛད་པ་དུ་མ་བསྐྱངས། མཐར་འཁོར་གྱྙི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྙིས་རྐེན་བྱས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ལ་རྙིང་བསྲེལ་བྱུང་ཞྙིང་། དབུ་ཐོད་རྒྱང་རྙིང་དུ་འཕངས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྙིས་གང་བ་སོགས་གདུང་རགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་དབོན་སྤྲུལ་པདྨ་འཆྙི་མེད་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1894ལོར། ཡབ་སྔགས་འཆང་གོ་ལའྙི་གདུང་རབས་སོ་དགུ་པ་འཇང་སྒང་སྐུ་ཆེན་དང་། ཡུམ་ཤག་ཀོང་བཟའ་ལྷ་མོ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ཙམ་ལ་འབྙི་ཀོག་

བསླབས། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་སོགས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་རྒན་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་དང་། རྒྱ་རེ་བྱ་བལ་བ་རྣམ་གཉྙིས་ནས་དམ་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། རེ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་དང་། རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་དུ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ་ཐོས་
བསམ་གྱྙི་མཐའ་རྒྱ་བཅད། བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རོགས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་

དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་མནོས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རཏྣའྙི་ཆོས་སོར་དང་། གནམ་ཆོས་ཐུགས་ཀྙི་གཏེར་ཁ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་ཉྙིད་ཀྙི་དབུ་ཞྭ་དང་། ཆོས་གོས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྙི་རེན་གསུམ་རྣམས་གནང་སེ་དགེ་འདུན་གྱྙི་ཚོགས་དབུས་སུ་གསེར་ཁྙིར་བཀོད་དེ། ཉྙིད་ཀྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་རབ་རྒྱལ་ལགས་ར་ལོར་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་རེན་དང་བརེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

272

པ་གསར་དུ་བཞེངས། སྐུ་ཚེར་མཚམས་སྒྲུབ་གནང་སེ་བསེན་སྒྲུབ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བར་མཛད་པས་ཡྙི་དམ་རོ་རེ་ཕུར་བས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟྙིགས་ཤྙིང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་ལ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་ཟབ་མོ་རྒྱ་ཆེར་གནང་།
བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་རྩུབ་འགྱུར་ཁོད་དུ་སྐུ་ངལ་སན་འཚེར་དུ་མ་བཞེས་མཐར། དགུང་གངས་རེ་བདུན་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་ས་སྤེ་ལོ་1960ལོར་བཙོན་ཁང་དུ་གཟུགས་སྐུ་ཞྙི་དྙི བྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་དབོན་སྤྲུལ་འོད་གསལ་རོ་རེ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་འབྲུག་ལོར་
ཡབ་འཇང་སྒང་བསན་འཕེལ་དང་། ཡུམ་གེ་བཟའ་བསོད་ལྷ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་འཕེལ་གྱྙིས་དམ་པའྙི་སྐྱེ་སྤྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་མཚན་འོད་གསལ་རོ་རེ་ཞེས་
གསོལ། འབྙི་ཀོག་དང་། རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་གསན། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའྙི་ལྷུན་པོར་འདུས་པ་མདོ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོ་སོགས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད། རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོས་དབུ་ཞྭ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་བཅས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ་མཛད། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བསེན་ནས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་ལྷག་མེད་དུ་གསན་པས་རྙིག་པའྙི་རང་ངོ་འཕྲོད། ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྲས་པདྨ་དབང་རྒྱལ་དང་། སྲས་མོ་འཆྙི་མེད་དབང་མོ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་སེམས་ཁྙིད་མང་དུ་གསན། འཇང་སྒང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ། སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། དངོས་གཞྙི་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཁྙིད་སོགས་གནང་སེ་བསན་པ་བསྐྱངས། མཐར་དགུང་གངས་ང་བདུན་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྒྱའྙི་བཙོན་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་སྤྲུལ་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1946 ལོར་ཡབ་དབ་ཁྱུང་མགོན་པོ་དང་། ཡུམ་གོ་ལའྙི་བསན་འཕེལ་གྱྙི་སྲས་མོ་འཇམ་དཔལ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

273

སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་གསུམ་པ་ལ་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བས་ཨ་ལགས་པདྨ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཚན་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་གངས་སེལ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་ལས་ཀོག་དང་ཆོས་སྤོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་དང་། འདོན་ར་དབྱངས། བཅའ་འབུད་རྡུང་གསུམ། ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་སོགས་དང་། ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་སོར་བཅས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་བྱུང་བས་ཡབ་གཡུལ་ཐོག་ཏུ་བགོངས་པ་དང་། ཡུམ་བཙོན་ཁང་དུ་ཚེ་བཙོན་བྱས། རེ་ཉྙིད་ལ་གསར་བརེ་ངོ་ལོག་པའྙི་ཞྭ་མོ་ནག་པོ་ཞེས་པའྙི་ཉེས་ཅན་དུ་བཟུང་སེ་མ་ཉེས་ཁ་ཡོག་གྙིས་རྡུང་རེག་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་པ་བགྱྙིས། བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལ་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། རབ་རྒྱལ་ས་ར་ལོར་བཙོན་གོལ་བྱུང་། གསེར་ལྗོངས་བ་མ་རུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ངག་དབང་བོ་གོས་མཚུངས་དཔལ་བཟང་པོའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་
བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་ཏྙི་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཆ་ཚང་གསན། མཁན་ཆེན་སྒེག་པའྙི་རོ་རེ་ལས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་དང་། འཁོར་གདོང་མཁན་ཆེན་སྒེག་པ་ལས་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པ་བཞེས། སྤྙི་ལོ་ 1986ལོར་དགོན་པ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། དེ་ཡང་སང་ཆེན་ཐོག་ཅེས་པའྙི་གནས་སུ་དགོན་ས་སོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཞེངས་ཤྙིང་། དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བཙུགས། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་རྒྱུན་གཙང་མ་བཙུགས་ཏེ་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་འདུས་སེ་གཙང་སང་དུ་མཛད། རེན་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་དང་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཆོ་ག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་དུས་མཆོད་ཕག་ལེན་དང་བཅས་སྔར་ལྟར་བཙུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1992ལོར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་བཞྙི་པ་དབོན་པོ་རོར་ཚེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1949ལོར།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

274

ཡབ་བཀྲ་ཤྙིས་བསམ་གྲུབ་དང་། ཡུམ་རྣམ་དཀར་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་སྐུ་ཞང་དབོན་སྤྲུལ་གགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། འབྙི་ཀོག་དང་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་དཔྙིས་ཕྙིན་པར་བསླབས། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་ཁོད་དུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་མང་། བསན་པ་ཡང་དར་ལ་ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དབང་ལུང་མན་ངག་རྣམས་ཚུལ་བཞྙིན་མནོས། མཁན་པོ་སྒེག་པ་རོ་རེ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཏེ་འདུལ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ལས་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་རོགས་པར་གསན། འཇང་སྒང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་། རྣམ་དཀར་ལས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ད་ལྟ་བསེན་སྒྲུབ་ཀྙི་ལས་ལ་གཞོལ་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
གདན་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1973 ལོར། ཡབ་རྙི་ཤུལ་སལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡུམ་སྐུ་རྒྱབ་གཡང་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་པར་སྐུ་ཞང་མཆོག་སྤྲུལ་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། འབྙི་ཀོག་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་སྤོད་ཕག་ལེན་གྱྙི་རྙིམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞྙི་པར་བ་རུང་ཆོས་ཀྙི་གོང་ཁྱེར་དུ་ཕེབས། ཆོས་རེ་དམ་པ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། མཁན་ཆེན་སྒེག་པའྙི་རོ་རེ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉྙིས་པ་ལ་ཡ་ཆེན་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས་ཏེ་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་ཏྙི་ཡོ་གའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་གྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་མཛད་པའྙི་དྲུང་ནས་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའྙི་དབུས་སུ་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་
པོར་བསྒྲུབས། གྲུབ་དབང་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་གྲུབ་ཆེན་འོད་གསལ་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། ཚོགས་པ་སོང་ཕྲག་མང་པོའྙི་དབུས་སུ་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

275

མངའ་གསོལ། དགུང་གངས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལགས་འབྲུག་ལོར་འཇང་སྒང་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་འཆད་ཉན་གྱྙི་སེ་གསར་དུ་བཙུགས། གྲུབ་དབང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོའྙི་གདན་ས་རབ་བཟང་གནས་ཆེན་དུ་སྒྲུབ་སེ་དང་། འཇང་སྒང་དགོན་དུ་གྲྭ་ཆུང་གྙི་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས། འཇང་སྒང་དགོན་ལྷ་བབས་ཐོག་ཅེས་པར་གནས་སོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། གྲྭ་ཚང་དང་ལྷ་འབངས་ལ་དབང་ཆོས་མན་ངག་ཅྙི་རྙིགས་གནང་མཐར། ད་ལྟ་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་མཁས་ཤྙིང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དགེ་སློང་བསོད་
ནམས་འཕན་དང་། འཇང་སྒང་དབོན་པོ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་དང་། དབོན་སྤྲུལ་གགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དབ་ཁྱོམ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ། དབོན་སྤྲུལ་པདྨ་ཡེ་ཤེས། དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་ཁྱབ་བརལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་བྱོན་ཅྙིང་། དགོན་འདྙི་ལས་གྱེས་པའྙི་དགོན་ལག་ཀང་ཤྙིས་ཁོག་དང་། ལྙི་གཙང་། རྒྱལ་རོང་ཚ་བ་ཁག་ལྔ་ཡན་ཆད་དུ་རྒྱལ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་དུ་མ་བྱུང་ཞྙིང་། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པའྙི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དགོན་སེ་མཚན་སན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིམ་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གྱྙི་རྣམ་གངས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆད་དུ་ཡོད་མོད། དེ་ཙམ་གྱྙིས་འཐུས་པར་བྱའོ།།

ཤུག་སྒང་དགོན་པ།

༈ ཤུག་སྒང་དགོན་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་ནྙི། སྙི་ཀླུང་ཆེན་མོ་དལ་གྱྙིས་འབབས་པའྙི་
འགམ་སྙི་ཁོག་གྙི་ཤུག་དགེ་གང་པོའྙི་སྒང་ཞེས་འབོད་པའྙི་གནས་དེར་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ནྙི་རོང་སོན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའམ་ཤུག་སྒང་འབའ་ལྡྙིང་ངམ་འབའ་ཏྙིང་གྙིས་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

276

པ་ལགས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་སློབ་མ་བུ་ཆེན་བཞྙི་རུ་གགས་པ་སོ་སོར་བསན་པའྙི་གཞྙི་མ་ཆོས་ཀྙི་སེ་ཆེན་པོ་རེ་འདེབས་དགོས་པའྙི་བཀའ་བྱུང་སེ་དགོན་ས་ལུང་བསན་པ་ལས། འབའ་ཏྙིང་ལ་དགོན་ས་དང་པོ་སོག་མ་ཧཱ་གསེར་ཐང་དང་། དགོན་ས་གཉྙིས་པ་ཁྱོད་རང་གྙི་ཕ་ཡུལ་གྱྙི་རྙི་མགོ་གུར་ཙམ་མཐོང་བའྙི་ས་དེར་དགོན་པ་ཐོབ་གསུངས་ཏེ་ཁོང་གྙིས་དབུ་ཞྭ་དང་། མགོན་རྔ་ཨ་ཡྙིག་མ་ཟེར་བ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མགོན་ཁང་གྙི་ཨ་འབྲུག་དང་མེ་འབྲུག་ཟེར་བའྙི་མྙི་གཉྙིས་ཀྙི་བརླ་རང་ལས་བཟོས་པའྙི་རང་གྙིང་ཡ་གཅྙིག་རྣམས་གནང་། འབའ་ལྡྙིང་དགོན་ས་འཚོལ་བ་ལ་བྱོན་པས། ཤུག་སྒང་དགོན་གྱྙི་ད་ལྟའྙི་འདུ་ཁང་ཡོད་པའྙི་སར་སླེབས་སབས་ཆྙིབས་དྲེལ་ས་ལ་ཉལ་ནས་འགོར་མ་བཏུབ། དེར་ཕྱུགས་འཚོ་མཁན་གྱྙི་རྙི་བོ་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེས་ཆར་ལྭ་ཕྙིང་དཀར་དེ་གདན་དུ་བཏྙིང་ནས་དེར་བཞུགས་སུ་གསོལ། བཞེས་ཕོར་དུ་འོ་མ་དྲངས་པས་བ་མ་འབའ་ལྡྙིང་གྙིས་ཁྱེད་ཀྙིས་མྙིང་ལ་ཅྙི་ཟེར་གསུངས་པ་ལ། ངའྙི་མྙིང་ལ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་ཞུས་པས་རེན་འབེལ་ལེགས་པར་འགྙིགས་ཤྙིང་ཐུགས་དགྱེས། ས་དེ་ནས་ཕ་ཡུལ་ལྗགས་ཀྙི་བ་བེ་ཟེར་བའྙི་རྙི་མགོ་མཐོང་བས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོས་དགོན་ས་གཉྙིས་པར་ལུང་བསན་པའྙི་གནས་ཡྙིན་པར་མཁྱེན་ནས་ཐུགས་ལ་ས་དེར་དགོན་པ་འདེབས་པའྙི་བོ་ཐག་བཅད།
དེ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་ཕག་བཏབ་པའྙི་འཕྲོའྙི་བགང་བྱ་དྲུག་པར་གྱུར་པ་རབ་དྲག་ལགས་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1670 ལོར་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ་ཅྙིང་། ཤུག་སྒང་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དབྱར་ཟླ་འབྙིང་བོ་སེ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་ཆོས་སྐྱོང་སྤྙི་གསོལ་དང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་མགོན་སྒྲུབ་དང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་གྲྭ་པ་ཡོངས་རོགས་གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་སྒྲུབ་ཐབས་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བ་ལ་བརེན་ན་མཚམས་ལ་བཞུགས་པའྙི་ཟླ་སྒྲུབ་དང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ཚེས་བཅུ་ནས་དངོས་གྲུབ་བངས་ཤྙིང་གུ་དྲག་གྙི་སྒོ་ནས་དགུ་གཏོར་བྱེད་པའྙི་སྲོལ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

277

ཀྙི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སྲོལ་བཙུགས་སོ།།
ཡང་དགོན་པ་འདེབས་པའྙི་དུས་སུ་ལུང་བའྙི་ཕར་ངོས་འུ་ཅག་ཅེས་པའྙི་སར་ཇོ་ནང་
པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་ཡོད་པའྙི་དགོན་བདག་བ་མ་དེས་ཤུག་སྒང་འབའ་ལྡྙིང་ལ་གདན་དང་དུང་དཀར་ཞྙིག་ཕུལ། ཁོང་གྙིས་བ་མ་དེ་ལ་ལྷམ་ཞྙིག་ཕུལ་བའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙིས་ཇོ་ནང་བའྙི་བ་མ་དེས་ས་ཆ་དེ་འབའ་ལྡྙིང་ལ་ཕུལ་ནས་ཁོང་རང་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོན། བ་མ་དེས་ཕུལ་བའྙི་དུང་དཀར་ལ་ཇོ་དུང་དུ་གགས་ཤྙིང་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་དོ།།
ཤུག་སྒང་འབའ་ལྡྙིང་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་གསེར་རའྙི་དབལ་ཤུལ་ཤཱཀ་ཐར་སོགས་དབལ་ཤུལ་
ཁག་གསུམ་དང་། སོང་སོར་པཱ་དུར་དབང་ཕྱུག་དང་། ཏྲེ་ཧོར་ཨུ་ཇུ་ནང་དང་། དུ་ར་ནང་སེ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱྙི་དབུ་བར་གྱུར་པས་གྲྭ་རྒྱུན་ཡང་ལེགས་པར་འཕེལ་ཞྙིང་འདུས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཤུག་སྒང་དགོན་བྱུང་ཞྙིང་གྲྭ་ཚང་རྒྱས་པས་གཞན་གྱྙི་ཕྲག་དོག་གྙིས་ཏྲེ་ཧོར་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱེན་སྦྱོར་བྱས་པས་ཏྲེ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་འབའ་ལྡྙིང་ཁོའྙི་མདུན་སར་ཤོག་ཅྙིག་ཟེར་བ་ལ། བ་མ་འབའ་ལྡྙིང་མཁར་ལེབ་ལགས་མོ་ཚང་གྙི་བུ་ཡྙིས་ཕག་འཕྙི་བ་ཞུས་ཏེ་ཏྲེ་ཧོར་དཔོན་སར་བྱོན། ཏྲེ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་ས་དེར་དགོན་པ་བཏབ་མྙི་ཆོག་ཟེར་ནས་བ་མ་ཁྙིམས་ལ་སྦྱར་གབས་བྱས་པ་ན། བ་མ་འབའ་ལྡྙིང་གྙིས་ཡྙི་དམ་གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་བསེན་པ་གསུངས་བཞྙིན་རཀྴའྙི་ཕྲེང་བ་ཀད་ལ་བསོར་

ཞྙིང་གཟྙིགས་སངས་མཛད་པས་ཕག་ཕྲེང་ལས་མེ་འབར་བ་དང་། ཆྙིབས་རའྙི་སྣ་བུག་ནས་གོག་ཞགས་དང་འདྲ་བའྙི་མེ་ལེ་དྲག་ཏུ་འབར་བའྙི་མེ་དཔུང་གྙིས་ཁང་པ་ཕྙི་ནང་བསྲེག་ལ་ཁད་དང་། ས་གཞྙི་ཤྙིག་ཤྙིག་ཡོམ་ཡོམ་དུ་འདར་བའྙི་རྫུ་འཕྲུལ་བསན་པས། ཏྲེ་ཧོར་དཔོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་དང་བོན་འཁོར་རྣམས་དངངས་སྐྲག་གྙིས་ཕག་ཕུལ། ཅྙི་གསུང་བཀའ་བཞྙིན་བསྒྲུབ་པར་ཁས་བངས། དབུའྙི་མཆོད་གནས་སུ་བཀུར་ཏེ་ཧོར་ཁོག་སོད་སྨད་ཀྙི་གྲྭ་པ་མང་པོ་ཕུལ་བས། ཧོར་བ་གྲྭ་ཚང་ངམ་རེས་སུ་ལུང་ནང་གྲྭ་ཚང་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡྙིན་པ་དང་། དགོན་པ་འདེབས་པར་ཡྙིད་མ་རངས་པའྙི་བ་མ་ཞྙིག་ཤུག་སྒང་ལ་ཡོངས་ནས། གྲྭ་པ་རེ་ལ་ཤུག་ཐོག་གྙི་ཕྲེང་བ་རེ་བྱྙིན་ཞྙིང་ངའྙི་གྲྭ་པ་ཡྙིན་ཟེར་ནས་བདག་བགྱྙིས། འབའ་ལྡྙིང་དཔོན་གཡོག་རྣམས་ཤུག་སྒང་འབོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

278

ལམ་གྱྙི་བག་གདོང་དགོན་པ་མཐོང་ས་རུ་ཕེབས་དུས། གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྙིས་སད་ཆེན་པོས་ཨ་ཁུ་ལུག་པང་བྱོན་སོང་ཞེས་འུར་བས། བ་མ་གྲྭ་རོད་པ་དེ་བོས་ཤྙིང་མཚོ་སེང་ངོས་ཟེར་བ་ནས་མྙི་ར་གཉྙིས་རྦབ་ལ་འདྲྙིལ་ནས་ཤྙི། འབའ་ལྡྙིང་གདན་སར་སླེབས་ཤྙིང་བཞེས་པ་མཛད་སབས་བྱ་ཕོ་རོག་ཅྙིག་གྙིས་མྙི་སྙིང་རླངས་པ་འཕྱུར་བ་ཞྙིག་བཟུང་སེ་འདུ་ཁང་ཐོག་ཏུ་བབས། སྙིང་དེ་བསན་དགའྙི་སྙིང་ཡྙིན་པར་གགས་ཤྙིང་སྔར་ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་མ་ནྙིང་མགོན་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཅས་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སྐུ་ཚེགས་སན་ཚེར་བཞེས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་ཡོད་དོ།།དེ་ཕྙིར་རོང་སོན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་ཉྙིད་ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་དང་པོ་
ཡྙིན་ལ། རྣམ་ཐར་གོང་དུ་ས་བོན་ཙམ་རེད་པ་བཀོད་ཟྙིན་ཏོ། །དགོན་འདྙི་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་རྨང་ནས་བཅོམ་པས་ཡེ་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་འདུ་ཁང་ལྷ་རེན་ཕྙི་ནང་ཡོད་དོ་ཅོག་གཞྙི་ནས་བཞེངས་པ་ཡྙིན་ནོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་དབོན་པོ་པདྨ་ཚུལ་ཁྙིམས་ནྙི། རོང་སོན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་སྤུན་
གྱྙི་བུ་རུ་འཁྲུངས་པས་རུས་དབོན་ཡྙིན་ཞྙིང་། དཔལ་ཡུལ་དུ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་དྲུང་དུ་ལོ་ཉེར་ལྔར་བཞུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་སྲོལ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། དེ་ནས་ཁུ་བོ་རོང་སོན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་བཀའ་བྱུང་བ་བཞྙིན་དུ་ལུང་ནང་གྲྭ་ཚང་གྙི་བདག་པོར་སྐུ་ལུང་མུ་ཟྙི་ནང་དུ་བྱོན་པས། ཏྲེ་ཧོར་དཔོན་གྱྙིས་ཞབས་སྤྙི་བོར་བཏུད་དེ་གཟྙིམས་ཁང་དང་གདན་ས་ཞྙིང་བཅས་ཕུལ་ནས་དབུ་བར་བསྐུར། དེར་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཏུ་སྙིང་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་ནས་སྐུ་ཚེ་ཆོས་དང་སྒྲུབ་པས་འདའ་བར་བྱས་ཤྙིང་མཐར་མཁའ་སྤོད་དུ་གཤེགས་སོ། །ཁོང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་ནྙི་མྙི་རབས་གཉྙིས་ཙམ་གྱྙི་རེས་སུ་འཁྲུངས་པ་ཨ་བུ་བ་མ་རབ་རྒྱས་བྱ་བ་དེ་ཡྙིན་པར་གགས་ལ། དེ་ནྙི་དངུལ་མཆུ་ལ་ཐོག་ཏུ་ལྷ་ཐོར་གྱྙི་ནད་ཀྙིས་སྐུ་གོངས་པ་ལ། ཤུག་སྒང་བ་མ་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་གདུང་མཆོད་ཕུལ་བ་སོགས་བྱས་པར་བཤད་དོ། །དེའྙི་ཡང་སྲྙིད་ནྙི། ཨ་བུ་བ་མ་མདོ་ལོ་ཟེར་བ་དེ་ཡྙིན་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

279

ཞེས་ཨ་སྐྱབས་བ་མ་མཚན་བཟང་གྙིས་གསུངས་པ་ཐོས་ཞེས་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པར་བཤད་དོ།།
དམ་པ་འདྙི་ཉྙིད་བ་མ་འབའ་ལྡྙིང་དང་རུས་རྒྱུད་གཅྙིག་པའྙི་ཚ་བོ་ཡྙིན་ཞྙིང་ཧོར་བ་གྲྭ་
ཚང་ངམ་ལུང་ནང་གྲྭ་ཚང་གྙི་བདག་པོར་བྱོན་པ་ཡྙིན་མོད། མུ་ཟྙི་ནང་དུ་བཞུགས་པས་གནས་དེ་དང་པོ་རྙི་ཁོད་ཡྙིན་ཡང་རེས་སུ་ལྗགས་མདོ་ནས་འབའ་ལྡྙིང་གྙི་ཡབ་ཚང་དེར་སོས་པས་ཁོང་
གྙི་ཚ་བུ་སོགས་ཀྙི་རྙིང་ལ་དུད་ཚང་དུ་གྱུར་བར་བཤད་ལ། ཡང་གསེར་རོང་དུ་བར་ཞུ་ཐང་ཚང་ཟེར་བའྙི་དུད་ཚང་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྔར་འབའ་ལྡྙིང་ཚང་ཟེར་ཡང་། རེས་སུ་མྙིང་ཟུར་ཆགས་ནས་བ་ཐང་ཚང་ཟེར་བ་དེ་འབའ་ལྡྙིང་གྙི་འཁྲུངས་གཞྙིས་ཡབ་ཚང་ཡྙིན་ཞེས་དེ་ཕོགས་ཀྙི་ངག་
སྒོས་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲྙིན་ལས་ནྙི། ཏྲེ་ཧོར་གྱྙི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་
ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་དྲུང་དུ་ལོ་ཉེར་ལྔར་བཞུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཐུན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་

ངག་མཐའ་ཡས་པར་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་མཛད། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ཐུགས་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་དེ་ཞལ་ཐོག་ནས་མ་ཎྙི་དུང་ལྔ་གསུངས། དེ་ཡང་མ་ཎྙི་དུང་རེ་གྲུབ་མཚམས་ནས་གསང་འདུས་བུམ་སྒྲུབ་རེ་མཛད་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་དབོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་དང་། དབོན་པོ་ཆོས་འཕེལ་གཉྙིས་ཀ་
བཞུགས་པ་ཡྙིན་ལ། དེ་གཉྙིས་ནྙི་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་སྣག་དབོན་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་གཉྙིས་ཀྙི་དྲུང་དུ་གྲྭ་སར་ལོ་ཉེར་ལྔར་བཞུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་སྲོལ་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་སོགས་ལ་གསན་སྒོམ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད། ཤུག་སྒང་དགོན་འདྙིར་བཀའ་འགྱུར་དང་བསན་འགྱུར་བཞེངས་པ་དང་། འདུས་སེ་བསྐྱངས་པ་བཅས་བསན་འགོ་སྤྙི་ལ་ཕན་པའྙི་མཛད་པ་དུ་མ་བསྒྲུབས་སོ།། དབོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་ནྙི། རོང་སོན་གྱྙི་ལུང་བསན་ལས། ཤུག་སྒང་བསན་པ་ཨ་ཡྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

280

མྙིང་གྙིས་འཛིན། །ཞེས་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པ་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། རྒྱ་མདའྙི་ཝ་ཤུལ་ཚང་ལ་འཁྲུངས་སོ།།དབོན་པོ་ཆོས་འཕེལ་ནྙི། རྫུ་མདའ་ཀུ་ཤུལ་གྱྙི་རུས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་
ཤྙིས་ཀྙི་བ་མཆན་མཛད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་སབས་ཕྙིར་ལོག་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐུ་གཤེགས། དེའྙི་དབང་གྙིས་རྒྱའྙི་གོང་མས་ཤུག་སྒང་དགོན་པར་བདག་རྐེན་དུ་བཀའ་ཡྙིག་གསེར་ཐམ་སོགས་གནང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་རུས་དབོན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པའྙི་བ་མ་བཟང་པོ་ཞྙིག་བྱོན་ལ། དེ་སོགས་གྲྭ་འཁོར་སློབ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྔར་བས་དར་ཞྙིང་རྒྱས་པ་བྱུང་ངོ་། །འདྙི་དུས་སུ་ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་མཆོག་གཙང་བ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙིས་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པ་ཕག་བཏབ་བོ།།
གདན་རབས་ལྔ་བ་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་སྤྲུལ་པ་བ་མ་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་
ནྙི། ཏྲེ་ཧོར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་བ་མར་བསེན་ནས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཚོན་པོད་དྲུག་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། དགོངས་འདུས་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པར་གསན་སྒོམ་གནང་སེ་བགང་བྱ་བཅོ་ལྔར་དགོན་དེར་གྲྭ་སར་བཞུགས། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་འཇམ་དཔལ་དམར་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོན་ཅྙིང་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ། རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་སེལ་བ་སོགས་ཀྙིས་ཤུག་སྒང་དགོན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས། འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང། རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་གསུང་ཆོས་ཀྙི་པོད་བཞེངས་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་ལས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་བགྱྙི་བའང་སྣ་མང་གནང་། འོན་ཀང་དགུང་གངས་བཞྙི་བཅུ་ཞེ་གཉྙིས་པར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་དུག་ཚ་བ་མ་པདྨ་མཐར་ཕྙིན་དང་། བ་མ་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ནྙི།
བ་མ་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་སྣག་དབོན་དུ་རྙི་སེང་ཟེར་བར་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན་ནས་བ་མ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་དང་། ཀརྨ་དོན་དམ་གཉྙིས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

281

རྒྱ་མཚོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་མཛད་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གོལ། ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་བསན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་ལེགས་པར་གནང་ངོ་། །བ་མ་འདྙི་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་ཚུལ་ཁྙིམས་བྱ་བ་ཤུག་མདའ་རུ་འཁྲུངས། ཡྙི་དམ་རོ་རེ་གོ་ལོད་ཀྙི་དངོས་གྲུབ་བརེས་ཏེ། འོམ་ཁོག་ཏུ་ཐོག་གྙིས་མྙི་ཚུགས་པའྙི་གྲུབ་རགས་བསན་པ་མྙི་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ། དབེན་ཁོད་གསང་རོང་དུ་ཤུག་སོང་སྟྭ་རེས་བཅད་པ་སླར་གསོ་མཛད་པ་སོགས་གྲུབ་རགས་ལ་དབང་
འབྱོར་བའྙི་དམ་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་བྱོན་པར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་ཤུག་སྒང་གཏེར་ཆེན་རྙིག་འཛིན་པདྨ་འདུས་པ་རལ་ལམ་གུ་རུ་
བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རྣམ་ཐར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ལ། རེ་འདྙི་བའྙི་སྐུ་དུས་སུ་ཤུག་སྒང་དགོན་པ་དར་བའྙི་རེར་སོན་པ་བྱུང་ལ། ཁོང་གྙི་ཟབ་གཏེར་གསར་བའྙི་འཕྲྙིན་ཆོག་རྣམས་ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་གསར་དུ་འདོན་སྒྲུབ་ཀྙི་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡྙིན་ནོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དབོན་པོ་པདྨ་མཐུ་སོབས་མགོན་པོ་ནྙི། སྤྙི་ལོ་1846 ལོ་སེ་རབ་
ཡྙིད་མེ་ར་ལོར་ཁོང་ཉྙིད་ཡབ་གཏེར་སོན་ནུས་ལྡན་འགོ་ཕན་གྙིང་པ་དང་ཡུམ་ཤུག་སྒང་གཏེར་
ཆེན་བ་མའྙི་སྐུ་སྲྙིང་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་པདྨ་མཐུ་སོབས་མགོན་པོ་དང་། པདྨ་བདུད་འདུལ་རོལ་པ་རལ་ཞེས་གསོལ། རེ་འདྙི་ཤུག་སྒང་འབའ་ལྡྙིང་གྙི་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ཡྙིན་པའྙི་བཤད་སྲོལ་འདུག་ཅེས་ཤུག་སྒང་དགོན་གྱྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡོད་མོད། གོང་དུ་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོའམ་པདྨ་འོད་གསལ་མདོ་སྔགས་གྙིང་པའྙི་ཞལ་ནས། རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཐུགས་སྲས་བུ་ཆེན་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་རོང་སོན་ལྷུན་

གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གདན་ས་ཤུག་སྒང་བ་བང་བཏབ། དེའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན། དེའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པའྙི་རྙིག་འཛིན་པདྨ་འདུས་པ་རལ་ཞེས་པ་སྙི་ཁོག་གཞུང་གྙི་སའྙི་ཆར་རབ་ཡྙིད་ལགས་ར་ལོར་འཁྲུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་ལ། ཁོ་བོས་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་བྱོན་པའྙི་མདུན་དུ་ཆོས་འབེལ་ཞུས་ཤྙིང་ཤུག་སྒང་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་སྐྱེ་སྤྲུལ་གྱྙི་སོར་དྲྙི་བ་ཕུལ་བ་ལ། རྨ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་ནས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

282

ཀང་། ཁོང་གྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་ནྙི་ཤུག་སྒང་རོང་སོན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནས་བརྙི་བ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་མ་གཏོགས་རེན་དཀར་ཆས་ཅན་ཡང་གཅྙིག་ཀང་མེད་གསུངས་སོང་། དེ་ཕྙིར་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་ཚུལ་འདྙི་ལ་དཔད་པར་འཚལ་ལོ།།
སྐུ་ན་ཆུང་ངུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཤྙིང་རྒྱ་
སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་བ་མར་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཐུན་དག་གྙིས་གཙོའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གཉྙིས་དང་། མདོ་སྔགས་སྤྙིའྙི་ཆོས་ཚུལ་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་གསན་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་ཁང་ནང་བ་མ་དང་། རོང་ནང་བ་མ་གཉྙིས་ལས་དབྱངས་རོལ་བཅའ་འདོན་སོགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་མང་པོ་བསླབས། གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཞྙིང་ཁམས་སུ་ཕེབས་རེས་ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གདན་རབས་ཀྙི་ཁུར་བཞེས། གཏེར་ཆེན་བ་མའྙི་སྐུ་གདུང་གསེར་གྱྙི་མཆོད་རེན་ངོ་མཚར་བ་སེ་དགེ་ནས་བཟོས་ཏེ་དགོན་པར་སྤན་དྲངས། གསེར་ཧོར་ཤུལ་ཀོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཐང་དུ་ཁོང་དང་། བ་མ་ཀུན་དབང་གཉྙིས་ཀྙིས་དགོན་པ་གསར་འདེབས་མཛད་དེ་བ་མ་ཀུན་བཟང་བྱ་བ་བསན་བདག་ཏུ་བསོས། དགོན་གསར་བཅའ་ཡྙིག་བརམས་ཏེ་བ་མ་མཐུ་རལ་དང་མདོ་སྔགས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་གཏད་ཅྙིང་ཤུག་སྒང་དགོན་དང་ཧོར་ཤུལ་དགོན་མ་བུ་དགོན་གཉྙིས་ཀྙི་ཆོས་ཀྙི་སྒྙིག་ལམ་དམ་པོར་མཛད། རྙིག་འཛིན་པདྨ་འདུས་རལ་གྱྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཤུག་སྒང་དུ་ཁྙི་འདོན་མཛད་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་གངས་མེད་པ་གནང་ངོ་། །ཁོང་གྙི་སྐུ་དུས་འདྙིར་ཤུག་སྒང་གྙི་གྲྭ་ས་བ་རུ་ནང་དབོན་པོ་ཐེག་མཆོག་གྙིས་རོའྙི་རུ་ནང་དགོན་པ་བཏབ་པ་ཡྙིན་ནོ། །འོན་ཀང་དགུང་ལོ་མཐར་མ་ཕྙིན་པར་དགུང་གངས་སོ་ལྔ་པ་རབ་ཚེས་ལགས་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1880 ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །
གདན་རབས་དགུ་པ་ནྙི་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཤུག་སྒང་སྤྲུལ་སྐུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའམ་པདྨ་
མདོ་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་ཡང་ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་བཤད་སྒྲུབ་ལེགས་པར་འཕེལ་བ་བྱུང་ལ། ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་ནྙི་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་བཤད་པ་དེས་འཐུས་པར་བྱའོ།།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

283

གདན་རབས་བཅུ་པ་དབང་མའམ་ཝེར་མ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་ནྙི། སྤྙི་ལོ་ 1898ལོ་སེ་རབ་ཚེས་ས་ཕོ་ཁྱྙིའྙི་ལོར་མགོ་ལོག་དཔོན་སོར་གྱྙི་དབང་མའྙི་རུས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས།
པདྨ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པས་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་མཚན་ལ་རྙིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་ཞེས་པ་གསོལ། དགུང་གངས་བདུན་པར་ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། རྙིམ་གྱྙིས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་
ཕག་བཞེས་གར་དབྱངས་སོགས་ལ་སྦྱོང་བ་གནང་། པདྨ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པའྙི་མདུན་ནས་གཏེར་ཆེན་གོང་འོག་གྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙིས་མཚོན་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་དྲུང་ནས་ལོ་གསུམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཕལ་ཆེར་གསན། ཤུག་སྒང་དུ་ཕེབས་ནས་གཏེར་ཁ་
གསར་རྙིང་གྙི་ཆོས་སོར་གྱྙི་བསེན་ཚད་གནད་དུ་འགོ་བར་མཛད། སྔ་རེས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་དང་ཁོང་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་གསེར་ཧོར་ཤུལ་དགོན་དུ་རེན་མང་དང་། ཤུག་སྒང་དགོན་སོགས་སུ་སྒྲུབ་གྲྭ་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་སོགས་རེན་མང་བཞེངས། ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་བཅུ་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། མགོ་ལོག་གྙི་དཔོན་པོ་ཞྙིག་ལ་གཏད་དཀྲུག་གསུངས་ནས་ཟོར་འཕེན་ཚེ་ཐོག་གྙིས་གཏད་བངས་པ་དང་། སྙི་ཁོག་སོགས་སུ་ཆར་མ་བབས་པས་ལོ་ཏོག་དང་རྩྭ་ལྡུམ་ཀུན་སམ་པར་གྱུར་སབས། ཡུལ་མྙི་རྣམས་ཀྙིས་ཁོང་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཆར་དབབ་པར་ཞུས་པས་རྒྱབ་རྙི་དུང་དཀར་སྒང་དུ་བྱོན་ནས་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་པ་དང་། བོང་སག་བརོན་འགྲུས་ཚང་གྙི་གཡོག་པོ་ར་ལུ་མྙི་མ་ཡྙིན་གྱྙིས་ཁྱེར་ནས་གཡང་གཟར་ལ་འཕངས་ཏེ་གསོད་པར་རོམ་པའྙི་ཚེ་དེའྙི་འཇྙིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། ནག་ཕོགས་ཀྙི་གཞྙི་བདག་མྙི་མ་ཡྙིན་དམ་ལ་བཏགས་པ་སོགས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྙི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། གཏེར་ཆོས་ལ་ཛམ་ནག་གྙི་སྒྲུབ་པ་པོད་ཆེན་གཅྙིག་སོགས་དུ་མ་བཞུགས། ཁོང་གྙི་སློབ་མའྙི་གཙོ་བོ་བ་མ་རང་ཤར་གྱྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་སོགས་བྱོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་རོགས་ནས་སྤྙི་ལོ་1950ལོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

284

སེ་རབ་རྒྱལ་ལགས་སག་ལོའྙི་ཟླ་བ་བཅུ་པའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་ནྙི་ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལགས་ཤྙིང་།
བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་བསན་དགོན་རྨང་ནས་བཤྙིག་པ་སླར་གསོས་ཏེ་རེན་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པའྙི་དོན་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་མངའ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ལ། བསྡུས་ཙམ་ནྙི་གོང་དུ་བཤད་ཟྙིན་ཏོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཐུབ་བསན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1952ལོར་ཏྲེ་ཧོར་མཁར་ལེབ་གོང་དུ་ཡབ་རྒྱ་རྙིགས་ཉྙིས་ཙོའྙི་ཉྙིས་དང་། ཡུམ་
མཁར་ལེབ་ཆུ་ཁ་ཚང་གྙི་བུ་མོ་པདྨ་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཁོར་གདོང་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ། ཨ་སྐྱོང་སྦྲ་གསར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་དྲག་སྔགས་གྙིང་པ་སོགས་ཀྙིས་ཤུག་སྒང་དབང་མ་རྙིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། དགུང་གངས་བདུན་པར་ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མས་སྐུ་བདག་བྱས་ཏེ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་རྙིག་འཛིན་ཐུབ་བསན་ཞེས་པའྙི་མཚན་དང་བརན་བཞུགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅྙིག་བཅས་གནང་། བ་མ་ཀརྨ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསོས་ནས་ཀོག་བསླབས་ཀང་ཟླ་བརྒྱད་ལས་ལོང་མ་བྱུང་བར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སྣང་བ་མྙི་བཟད་པ་བྱུང་བས་ཐོས་བསམ་མཛད་ལོང་མ་བྱུང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སླར་ཡང་ཡོངས་འཛིན་ཀརྨ་ལས་ལོ་གཅྙིག་རྙིང་འབྙི་ཀོག་གཉྙིས་ལ་སྦྱོང་བརོན་དང་། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་བཞེས། ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་ཐོག་མའྙི་སྒྲུབ་ཁང་དང་ནང་རེན་བཅས་གསར་བཞེངས་གནང་། སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ནས་ཧོར་ཤུལ་དུ་ལོ་གཅྙིག་རྙིང་བཞུགས་ཤྙིང་། དེ་ཉྙིད་ལས་གཤྙིན་རེའྙི་སྲོག་གཏད་དང་། ཀར་གྙིང་ཐོས་གོལ། མ་ཏྙིའྙི་སེང་དམར་སོགས་དབང་ལུང་མང་དུ་ཞུས།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

285

པེ་ཅྙིན་ནང་བསན་སློབ་གྙིང་དུ་བྱོན་ནས་མྙི་ཉག་མཁན་ཆེན་རྩྭ་ར་ཆོས་གགས་དང་།
དུང་དཀར་བོ་བཟང་འཕྲྙིན་ལས་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོའྙི་མདུན་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤོད་འཇུག་

ཆེན་མོ་སོགས་གཞུང་ལུགས་འགའྙི་བཤད་ཁྙིད་དང་། བདེ་གསང་འཇྙིགས་གསུམ་སོགས་ཀྙི་དབང་གསན། ཀུན་གཟྙིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བ་ལས་ཆོས་འབེལ་དང་། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། མཁན་རྒན་ཀུན་བཟང་ལས་གནམ་ཆོས་ཆོས་སོར་

ཡོངས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་དང་རྒྱབ་བརེན་ལུང་དང་བཅས་གསན། ཤུག་སྒང་དུ་སློབ་གྲྭ་དང་བཤད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་མཛད་ཅྙིང་། གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་གནང་ངང་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་བཞུགས་པའོ།།གཞན་ཡང་གདན་རབས་དངོས་མྙིན་ཡང་གདན་ས་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་ཚེ་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་ཟེར་བ་གཉྙིས་ནྙི་འདྙིར་བརོད་པ་སབས་སུ་བབས་མོད། འོག་ཏུ་དགོན་ལག་ཧོར་ཤུལ་དགོན་པའྙི་སབས་སུ་བརོད་པར་བྱའོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་གདྙི་རང་མདའ་དབོན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། ཐོག་མར་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་
རབས་བཞྙི་བ་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་བ་མ་ཚེ་མགོན་ཟེར་བ་ཤུག་སྒང་བ་བང་ལས་ལོགས་སུ་བཞུགས་པས་ནང་སོ་འོག་མ་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་ནས་དབོན་པོ་མདོ་སྔགས་དང་། དབོན་པོ་ཨོན་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་། དེ་ལས་དབོན་པོ་གང་སན་ནྙི། གདྙི་རང་མདའ་དབོན་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་ཚོགས་ཞུགས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསན་ནས་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་པོ་བོ་གོས་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན། དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་གསན། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་སྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བར་བགྱྙིས། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་བྱེས་ཕེབས་ཤྙིག་ལ་ཁ་དར་ཞྙིག་ཕུལ་ཏེ་རྒན་པོ་ཐུགས་ལ་ཟུངས་ཤྙིག་ད་ནྙི་འཆྙི་ལ་ཁད་འདུག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

286

ཟེར། དེ་ནས་ཞག་ཤས་ལས་མ་འདས་པར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
དབོན་པོ་པདྨ་བསན་སྐྱོང་ནྙི། གདྙི་རང་མདའ་དབོན་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། ཤུག་སྒང་དགོན་
དུ་ཚོགས་ཞུགས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསན་ནས་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། གསུང་སྤྲུལ་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་དཔག་མེད་གསན། ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པད་གགས་ལས་བསེན་པར་རོགས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་མན་ངག་རོགས་པར་གསན། རྙིག་པ་རང་ངོས་ཟྙིན་ཏེ་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་ས་ལ་གོམ་པས་
འདེགས་འཇོག་སོས། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་གནས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁན་པོ་དང་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་དཔོན་བགང་བྱ་དུ་མར་མཛད་དེ་སྐུ་གཤེགས་སོ།
ཤུག་མདའ་ཚང་གྙི་དབོན་རབས་ནྙི་ཤུག་སྒང་པདྨ་འདུས་རལ་གྱྙི་སྣག་ཚའྙི་རྒྱུད་པའྙི་
དབོན་རབས་ཏེ། དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་བྱུང་། དེ་དག་ལས་དབོན་པོ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ལུག་ལོར་ཡབ་དབོན་པོ་པདྨ་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་ཞྙིས་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་པས་བསན་པའྙི་
རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། ཤུག་སྒང་གྙི་གཏེར་གསར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཧོར་ཤུལ་དགོན་པའྙི་ཁྙི་བ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། དགེ་བསོས་སོགས་ཀྙི་ཁུར་བཞེས། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་ཀྙི་ཁྙིད་སོགས་གསན། གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་ལས་མན་ངག་མང་དུ་གསན། རབ་རྒྱན་ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། ། དབོན་རྒྱུད་འདྙི་ལས་ད་ལྟའང་དབོན་པོ་ནོར་བུ་བསམ་གྲུབ་དང་། མཁན་པོ་འབུམ་ཐར་དང་། མཁན་པོ་སལ་བཟང་ཚེ་རྙིང་སོགས་བྱོན་ཏོ།།
སྣེ་ཁུ་ཚང་གྙི་དབོན་རབས་ནྙི། བ་མ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་དང་། བ་མ་ཡེ་ཤེས་དང་། བ་མ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

287

སལ་ལྡན་དང་། བ་མ་ཚངས་དབྱངས་ཟེར་བ་སོགས་བྱོན། བ་མ་ཚངས་དབྱངས་ནྙི་ཨ་ཙཱར་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་ལ། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་གསན། བསྒོམས་པས་རོགས་པ་བརེས། ལུས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་དབང་འབྱོར། གནས་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཉུལ། ལྷ་འདྲེ་དམ་ལ་བསྡུས། གདོན་གྱྙི་ངོར་གུ་རུ་དྲག་པོར་བཞེངས་པ་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་བཟང་པོ་ཞྙིག་གོ། སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ནྙི། སྣེ་ཁུ་ཚང་གྙི་དབོན་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་ཚེ་སྤྲུལ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་དང་། ཝེར་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་སོགས་དབང་ལུང་གཞུང་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་རོགས་པར་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་ཁོད་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
དབོན་པོ་ནོར་བུ་བཀྲ་ཤྙིས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ར་ལོར་སྣེ་ཁུ་ཚང་གྙི་དབོན་རྒྱུད་དུ་
འཁྲུངས། ཞལ་ཤུལ་ཆོས་འཕེལ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་པོ་ཆོས་གསལ་ལས་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོ་སྦྱོང་བགྱྙིས། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལས་བསེན་པར་རོགས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་དང་ཁྙིད་གསན། ཁང་གསར་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་དང་། བ་མ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་ལས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སེམས་ཁྙིད་རོགས་པར་གསན། རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཤུག་སྒང་དགོན་གྱྙི་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་ཡུན་རྙིང་མཛད་པ་དང་། ཤུག་སྒང་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ལུང་གནང་བས་མཚོན་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་སོར་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
རྒྱུ་ལྡེབ་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། རྒྱུ་ལྡེབ་བ་མ་རྙིག་ལུ་དང་། དེའྙི་ཚ་བུ་རྒྱུ་ལྡེབ་བ་མ་ཐོ་ལོ་ནྙི།
རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱ་ལོར་རྒྱུ་ལྡེབ་ཚང་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅྙིག་པ་ནས་འདས་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་སྲས་བོ་ལུའམ་གསུང་སྤྲུལ་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་གཏུམ་མོའྙི་ཁྙིད་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔའྙི་ཚོགས་གསོག་དང་། སྙིག་སྒྙིབ་སྦྱོང་བ་དང་། བོ་སྦྱོང་སོགས་བསྒོམས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་རྨ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་གསན་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

288

བཞྙི་བར་ཤུག་སྒང་སྒྲུབ་གྲྭར་བཞུགས། དུས་འགྱུར་སབས་སུ་འོ་བརྒྱལ་མོང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཧོར་ཤུལ་མཁན་པོ་པད་གགས་ལས་བསེན་པར་རོགས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་གསན། གནུབས་ཟར་མཁན་པོ་འཇྙིགས་དབང་ལས། ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་དང་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་ཤུག་སྒང་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། གནམ་ཆོས་སོགས་ཀྙི་དབང་གསན། ཡ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཨ་གསང་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན་ཞྙིང་། ཕར་ལ་ཤུག་སྒང་སྐུ་གོང་འོག་གྙི་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཕུལ། རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སྐུ་གཤེགས་པ་ནས་དགོན་པར་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་འདེབས་པའྙི་བ་མ་དང་། འཕྲྙིན་སྒྲུབ་དག་གྙི་བ་མ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ཁུར་དང་། དབང་སྐུར་གྱྙི་བ་མའྙི་ཁུར་བཞེས་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
ཏྲེ་ཧོར་མུ་ཟྙི་ཚང་གྙི་དབོན་རབས་ནྙི། ཤུག་སྒང་འབའ་ལྡྙིང་གྙི་རུས་ཚ་པདྨ་ཚུལ་ཁྙིམས་
ཀྙི་རྒྱུད་པ་སེ། མུ་ཟྙི་བ་མ་དབང་རྒྱལ་ཟེར་བ་སོགས་བྱོན་ནོ།།
ཀ་རྙིའམ་གང་རྙི་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། གང་རྙི་བ་མ་ཀུན་དགའ་དང་། གང་རྙི་བ་མ་
བསོད་ཀུན་དང་། གང་རྙི་བ་མ་ཨོན་བསན་འཛིན་དང་། ད་ལྟའྙི་གང་རྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་དྲྙི་མེད་ཀྙི་བར་དུ་བྱོན་པའྙི་བ་རབས་མང་ངོ་།།
སྒང་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། སྒང་ཚང་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྣམ་དག་དང་། རའུ་མདའ་མཁན་
པོ་ཚེ་དབང་གགས་པ་སོགས་བ་ཆེན་དུ་མ་ཡོད་དོ།།
རྒོ་ར་ངེས་ལ་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། ངེས་ལ་བ་མ་དང་། བ་མ་བོ་བཟང་ངོ་། །གྱང་རོ་རྙི་
ཁོད་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་དང་། བ་མ་པདྨ་དབང་ཆེན་སོགས་སོ། །སྐྱ་སྡུ་རྒུག་སེང་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། བ་མ་ཚེ་མཆོག་དང་། བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་རྒྱལ་དང་། བ་མ་ཚེ་རྙིང་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སོ།།
བག་འ་ཚང་གྙི་བ་རབས་ནྙི། དགེ་ལུགས་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་སྙིའྙི་དར་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

289

རྒྱས་དགོན་པའྙི་ཁྙི་བ་ཁྱ་ཡུའྙི་ཁྙི་རྒན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་གསལ་གྱྙིས་དགོན་འདྙིའྙི་འདུ་ཁང་ནང་མའྙི་ཁྙི་བ་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་མཛད་པ་དང་། ཚེས་བཅུའྙི་སྦྱྙིན་བདག་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་དེའྙི་སྐུ་མཆེད་དགེ་རྒན་ཀརྨ་དང་། དབོན་པོ་ཆོས་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་སོགས་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ལུང་རོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་པར་བཤད་དོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་བཤད་གྲྭ་ནྙི་རབ་རྒྱན་ས་གང་ལོར་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སེ་དུས་འགྱུར་
སྔོན་ལ་སྒྲུབ་སེ་རྐང་པ་ལས་མཚན་ཉྙིད་ཀྙི་གྲྭ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་ལ། བཤད་གྲྭ་ཐོག་མར་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ཀྙིས་ཞལ་བཀོད་ཀྙིས་བཙུགས། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་ཨོན་མདོ་སྔགས་
ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། འཆད་ཉན་མཁན་པོ་ནྙི་བགང་བྱ་གསུམ་རེ་ནས་བརེ་བའྙི་སྲོལ་བཙུགས་ཤྙིང་ལོ་དང་པོ་ལ་མཁན་པོ་ཚེ་ཁོ་དང་། མཁན་པོ་ཚེ་རོར་གཉྙིས་ཀྙིས་མཛད། ཆུ་འབྲུག་ལོ་ནས་མཁན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་པོ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་གཉྙིས་དང་། ཤྙིང་ལུག་ལོ་ནས་མཁན་པོ་ཚེ་རྙིང་སལ་བཟང་དང་། མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་གཉྙིས་དང་། ས་ཁྱྙིའྙི་ལོ་ནས་མཁན་པོ་ཚོགས་གཉྙིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་པོ་ཚེ་རྙིང་རོ་རེ་གཉྙིས་ཀྙིས་མཛད་དོ།།
སྒྲུབ་གྲྭ་པདྨའྙི་རོང་ཟེར་བ་ནྙི། ལོ་རེར་ཐུན་བཞྙི་ལས་དྲུག་གྙི་གཞྙི་རའྙི་སེང་མ་ཎྙི་བྱེ་བ་
རེ་དང་། ཡྙི་གེ་བརྒྱ་བ་འབུམ་རེ་འགོ་ངེས་དགོས་པ་སོགས་ཀྙི་སྲོལ་མཆྙིས་སོ།།
ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་རྒྱུན་གཏན་གྱྙི་དུས་མཆོད་ནྙི། དབོ་ཟླ་བའྙི་དཀར་ཕོགས་དགའ་བ་
དང་པོར་འཁོར་འདས་མཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལ་གར་འཆམས། དབྱངས་རོལ། ཕག་རྒྱ། གཏོར་བཟོ་བཅས་ཀྙི་སྦྱོང་བ་རྒྱུགས་སྤོད་དང་བཅས་པ་དང་། ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་ནས་གནམ་ཆོས་གནས་བརན་ཕག་མཆོད་དང་། རཏྣའྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཉྙིན་བཞྙི་དང་། ཉ་སོང་གྙི་གསོ་སྦྱོང་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔར་མ་ཎྙིའྙི་ཁོམ་ཚོགས་དང་། ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་གཏེར་གསར་པདྨ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཕག་ན་པདྨ་གཉྙིས་ཀྙི་སྒྲུབ་པའྙི་སྒོ་ནས་ཚེས་བཅུ་རྒྱས་སྤོས་དང་། དེ་དང་ཆབ་གཅྙིག་ཉྙིན་གསུམ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་བསང་གསོལ་དང་། རྒྱབ་རྙིའྙི་བསང་མཆོད་དང་བཅས་པ་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

290

ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ནས་དབུ་བཟུང་ནས་ཟླ་བ་གཅྙིག་དང་ཕེད་ཀྙི་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། ཁྲུམས་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཞྙི་ནས་རཏྣའྙི་ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་ཀྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་ཉེར་དགུའྙི་བར་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་མགོན་པོ་མ་ནྙིང་གྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟླ་དེའྙི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་དགུན་བཅའ་ཆེན་མོ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའྙི་ཟླ་སྒྲུབ་དང་། གྲྭ་གསར་རྣམས་རྙི་ཆོས་གསུམ་ལ་རེས་མོས་ཀྙིས་བཞུགས་པའྙི་སྲོལ་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་བཞྙི་ནས་བཅུ་དགུ་བར་ལ་ཤུག་སྒང་གཏེར་གསར་གཤྙིན་རེའྙི་དགུ་གཏོར་རྣམས་སོ།།དགོན་འདྙིའྙི་གྲྭ་རྒྱུན་ལྷ་འབངས་ནྙི། འུ་ཅག་དང་། འབོག་ཚ་ཤོག་དང་། ཧོར་བའམ་ལུང་
ནང་དང་། གཙོས་རུ་བ་སེ་ཤོག་བཞྙི་དང་། རྨ་སེ་ཕྱུག་མོ་བཅས་ཤོག་ལྔ་ཡོད་དོ། །དགོན་ལག་ནྙི། གསེར་ཧོར་ཤུལ་དགོན་དང་། མཆོག་གཙང་དགོན་དང་། དུང་དཀར་དགོན་དང་། མཁན་ལེབ་དགོན་དང་། དཀྙིལ་སྔོན་དགོན་དང་། རྒྱལ་གྱྙི་ཡར་ཡོང་དགོན་དང་། རོའྙི་ག་ག་དགོན་དང་། རོའྙི་རུ་ནང་དགོན་དང་། སྨར་གྱྙི་པད་ཡག་དགོན་དང་། དབུ་མའྙི་དུས་འཁོར་དང་། ཤུག་གནས་རྙི་ཁོད་རྣམས་སོ།།

གཙང་མདའ་དགོན་པ།

༈ གཙང་མདའ་དགོན་ནམ་རེ་མདའ་དགོན་རྣམ་གོལ་བདེ་ཆེན་གྙིང་ནྙི། རྨ་ཟླ་ཟལ་མོ་
སྒང་གྙི་ཤྙིས་སྙི་གསེར་གསུམ་གྱྙི་ཡ་གྱལ་སྙི་ཁོག་སྨད་ཀྙི་སྙི་ཀླུང་དྲག་ཏུ་འབབས་པའྙི་འགམ་ངོགས་སུ་ཡོད་ལ། དགོན་པ་འདྙི་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ། དེའྙི་གདུང་རྒྱུད་པ་གཙང་མདའ་རོ་རེ་ཐར་རམ་གོ་ལ་རོ་རེ་ཐར་གྱྙིས་དགོན་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅྙིང་ཆོས་རྒྱུད་
དཔལ་ཡུལ་བར་བསྒྱུར། དེ་ནས་ཡུན་རྙིང་དར་རྒྱས་བྱུང་ངོ་། །དགོན་འདྙིའྙི་མཚན་ལ་ཡོངས་གགས་སུ་གཙང་མདའ་དགོན་དང་། གཙང་མདའ་དགོན་རྣམ་གོལ་བདེ་ཆེན་གྙིང་ཟེར། ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ཡྙི་གེ་འགའ་རེར་རང་མདའ་དགོན་པ་དང་། རེ་མདའ་དགོན་ཞེས་བྙིས་པའང་སྣང་ལ། ཕྙི་མ་དེ་ལ་རེས་སྒྲུབ་ཀྙི་མྙིང་ཡྙིན་པའྙི་གཏམ་རྒྱུད་ཅྙིག་བཤད་སྲོལ་མཆྙིས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

291

དགོན་པ་འདྙིའྙི་བྱུང་རྙིམ་ནྙི། ཐོག་མར་གོ་ལའྙི་གདུང་རྙིགས་ཞེས་པ་འབྙི་གུང་སྐྱུ་རའྙི་
རྙིགས་ལས་ཆད་པའྙི་རྙིག་སྔགས་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སོག་པོ་དཔལ་སྐྱབས་བྱ་བས་འབོག་མྙི་
དཔལ་གྱྙི་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་གདུང་རྒྱུད་ཀྙི་རྙིགས་སུ་འཁྲུངས་པའྙི་བུ་མོ་ཞྙིག་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཤྙིང་། ལྷ་དང་བ་མའྙི་ལུང་བསན་བཞྙིན་མདོ་སྨད་ཀྙི་གསེར་སྙིའྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས། གསེར་རའྙི་ནག་རྙིང་ལུང་བའྙི་ནག་ཆུང་དུ་གཞྙི་ཆགས། དེ་ལ་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡོང་མགོ་དགེ་བ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཙོ་ཙོ་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་རྒྱལ་མཚན་མྙིང་ཅན་གྱྙི་སྲས་གསུམ་འཁྲུངས། སོག་པོ་དཔལ་སྐྱབས་ཁོ་རང་ས་དེར་སྐུ་གཤེགས། གཤེགས་ཁར་ཉྙིན་བདུན་ལ་རོ་ལ་མ་རེག། ཁྱེད་ཅག་སོ་སོས་བདག་གྙི་སྤུར་དྲུང་དུ་སྨོན་ལམ་རེ་ཐོབ། ཅེས་བཤད། དེ་དུས་བུ་གསུམ་གྱྙིས་ཕའྙི་སྤུར་དྲུང་དུ་སྨོན་ལམ་རེ་རེ་བཏབ། གཅྙིག་གྙིས་ཐོབ་དང་དབང་ཆ་མེད་ན་མྙི་རུང་བས་དེ་དགོས་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ། གཅྙིག་གྙིས་ནོར་ལོངས་སྤོད་མེད་ན་མྙི་རུང་བས་དེ་འཐོབ་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ། སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་དེ་དག་གང་ཡྙིན་ཡང་མྙི་ལེགས་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་ཆོས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞྙིག་འོང་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ནས་ཕའྙི་སྤུར་ལ་བ་རོ་གསུམ་བཞག་ཅྙིང་། སྤུར་སྦྱོང་བྱས་སོ།།
སྤུན་དེ་གསུམ་གྱྙི་ཐ་ཆུང་ནྙི་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་དེ་ཡྙིན་ལ། རེ་འདྙིས་ཐུན་མོང་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་རྙིག་པའྙི་གནས་ཀུན་ལ་རང་བྱན་ཆུད་པར་སྦྱངས། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་བ་མ་དུ་མ་ལས་བདེ་མཆོག་དང་། ཀེ་རོར་དང་། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས། ཁྱད་པར་དུ་རྙིང་མའྙི་འཇམ་དཔལ་སྐུ་དང་། ཕུར་བ་འཕྲྙིན་ལས་དང་། དམོད་པ་དྲག་སྔགས་སོགས་ཀྙི་ཆོས་སོར་གསན་ནས་སྒྲུབ་པར་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བས་རོགས་པའྙི་བོགས་ཐོན། སྣང་སྲྙིད་བདེན་མེད་དུ་རོགས། གྲུབ་པའྙི་ས་མཐོན་པོར་གཤེགས། ཁོ་རང་གྙི་རྨྙི་ལམ་དང་ཉམས་སྣང་ལ་བསེན་ནས་སྙི་ཁོག་ཏུ་ཕེབས། ད་ལྟའྙི་དགོན་པའྙི་འོག་འདབས་ཀྙི་གོང་བ་དེར་སླེབས་པ་ན་གོ་ཆས་བཀལ་བའྙི་གང་བུ་ཞྙིག་ཡོད་པ་ཉལ་ནས་ཡར་ལང་
མ་བཏུབ་པས་དེར་ཁང་ཁྱྙིམ་བསྐྲུན་ནས་གཞྙི་ཆགས། ཉྙིན་ཞྙིག་ཁོ་རང་གྙིས་ཆོས་སེ་ཞྙིག་འཛུག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

292

འདོད་ཀྙིས་ཁོ་རང་གྙི་ཁང་སེང་ནས་ཡར་རྙི་ངོས་ལ་གཏད་དེ་མདའ་འཕངས་པས་ད་ལྟ་དགོན་པ་ཡོད་པའྙི་ས་དེར་མདའ་ཟུག། དེ་རེན་འབེལ་ལེགས་ཕོགས་སུ་བརགས་ནས་མདའ་ཟུག་པའྙི་
རེའྙི་ས་དེར་ཆོས་སེ་ཞྙིག་བཏབ། རེ་མདའ་དགོན་རྣམ་གོལ་ཐར་པའྙི་རེ་ཞེས་པའྙི་དགོན་མྙིང་བཏགས། རེས་སུ་རེ་མདའ་ཞེས་པ་དེ་རྙིམ་གྱྙིས་ཟུར་ཆགས་ནས་ཆོས་སེ་དེ་ལ་གཙང་མདའ་དགོན་རྣམ་གོལ་བདེ་ཆེན་གྙིང་དང་། གཙང་ཆེན་རྣམ་གོལ་ཐར་པའྙི་རེ་ཞེས་འབོད།
དེ་ཡང་གོ་ལའྙི་གདུང་རྙིགས་ལས་བྱུང་བའྙི་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་
པའྙི་རང་རྣམ་ཚིགས་བཅད་མ་ལས། སྔོན་དང་པོ་ཁམས་ཀྙི་ཧོར་ཡུལ་དུ། །སོད་སྐྱུ་རའྙི་རྙིགས་བྱོན་གྲུབ་ཆེན་ནྙི། །མཚན་སྔགས་འཆང་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས། །ས་གཙང་ཆེན་རྣམ་གོལ་ཐར་པའྙི་རེར། །མཁར་བརེགས་མཐོ་ཐོག་རྙིམ་ལྔ་པ་བརེགས། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ཆུ་རྒྱུད་ཕ་བོང་དཀར་པོའྙི་ངོས། །གདོན་ལྷ་འདྲེ་བཏུལ་བའྙི་དམ་རགས་སུ། །སྐུ་དཀྙིལ་ཀྲུང་བཞུགས་པའྙི་རེས་ཤུལ་ཡོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་རེ་མདའ་ཐར་བ་རེར་ས་སློང་དང་ས་འདུལ་མཛད་སབས་ཡུལ་དེའྙི་རྒྱལ་འགོང་གདུག་པ་ཅན་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེ་བན་ཧྲུལ་འཇྙིགས་སུ་རུང་བ་ཞྙིག་གྙི་རྣམ་པར་བརྫུས་ནས་འཁུ་ལྡོག་གྙིས་འཚུབ་ལྷོང་མང་དུ་བྱས་པ་ལ། གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ཡྙི་དམ་ར་མགྙིན་ནག་པོའྙི་ཏྙིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ་སེད་ཕུར་སྙིགས་མཛུབ་བཅས་ཀྙིས་རྒྱལ་འགོང་དེ་བསྒལ་བར་བརམས་ཚེ་རྒྱལ་འགོང་དེ་སྙི་ཆུའྙི་འགམ་གྱྙི་རོ་ཕ་བོང་

དཀར་པོ་ཞྙིག་ཡོད་པའྙི་ངོས་སུ་ཐྙིམ། དེ་ནས་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་རྙིམ་བརན་པོའྙི་ཏྙིང་འཛིན་ངང་ནས་ཕ་བོང་གྙི་སེང་དུ་སྐྱྙིལ་ཀྲུང་གྙིས་བཞུགས་ཤྙིང་། དེར་རལ་གྙིས་བརེགས་ཤྙིང་རོ་ཕ་བོང་དེ་གྲུབ་རགས་ཀྙིས་འདམ་ལྟར་བརྙིས་ནས་སྐུ་འཕོངས་ཀྙི་རེས་ཤུལ་དོད་པར་བཞུགས་པས་རྒྱལ་འགོང་གྙིས་རང་གཟུགས་བསན་ཏེ་སྲོག་སྙིང་ཕུལ། དམ་ལ་གནས་པར་ཁས་བངས་པས་དེ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྙི་ལྷ་འདྲེ་མང་པོ་བཀའ་དམ་ལ་བཏགས། དེ་ནས་རེ་མདའ་རུ་ཁོ་རང་གྙི་བཞུགས་ཤག་ཕོ་བང་ཆེན་པོ་བརེགས་ལྔ་ཅན་གྱྙི་མཁར་ཞྙིག་བཞེངས། གཙང་མདའ་དགོན་པ་གསར་དུ་ཕག་བཏབ་ཅྙིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མང་པོ་བཞེངས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

293

མདོ་མང་གཏེར་སོན་གྱྙི་རང་རྣམ་ལས། འབུ་གོག་མས་གསེར་ཁལ་ཕུལ་བ་ལ། །དུས་དེང་
སང་གསེར་འབུམ་བཞེངས་པ་ཡོད། །དཔལ་ཆོས་སྐྱོང་ཕག་དྲུག་དམ་ཅན་གཉྙིས། །སྐུ་དངོས་སུ་བསྙིམས་པའྙི་འདྲ་སྐུ་ལ། །བྱྙིན་ཆགས་པའྙི་རགས་མཚན་དངོས་སུ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་སྲོལ་ལ་འབུ་གོག་མས་གསེར་ཁལ་ཕུལ་བ་ལ་བརེན་ནས་གསེར་འབུམ་པུ་ཏྙི་བཅུ་གཉྙིས་
བཞེངས་ཟེར་བ་དང་། གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་རྙིག་མ་ཀླུ་མཆོད་དུ་སོང་བ་ལ། ཕར་འགོ་དུས་ཀླུ་གཏོར་དེ་ཟེའུ་ཞྙིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། ཀླུ་མཆོད་ཟྙིན་འཕྲལ་ཟེའུ་དེར་བཞག་སེ་ལོགས་ཤྙིག་ཏུ་སོང་ནས་ཕྙིར་སླེབས་པ་ན་ཟེའུའྙི་ནང་དུ་གསེར་གྱྙི་གདུ་བུ་ཞྙིག་བཞག་འདུག་པ་ཀླུ་ཡྙིས་ཕུལ་བའྙི་དངོས་གྲུབ་ཡྙིན་པར་གགས་ཤྙིང་། གསེར་གདུབ་དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་བརན་བཅུ་དྲུག་གཙོ་སྐུ་སོན་པའྙི་སྐུ་དང་བཅས་པ་གསེར་གྱྙིས་བྙིས་ཤྙིང་། སོན་པའྙི་སྐུའྙི་རྒྱབ་ཀྙི་རྒྱན་དྲུག་གྙི་རྙི་མོ་ལས་དབུས་ཀྙི་ཁྱུང་སྐུ་དོར་ནས་ཀླུ་ཡྙི་གཟུགས་བྙིས་ཤྙིང་། ཀླུ་ཡྙི་མཇུག་མ་སྦྲུལ་མཇུག་དེ་པ་ཏྲའྙི་རྙི་མོའྙི་ཚུལ་ལྟར་དུ་བྙིས་པ་ཡྙིན་པའྙི་ངག་སྒོས་མཆྙིས་ཤྙིང་། རྒྱན་དྲུག་གྙི་རྙི་མོ་དེ་རེས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད། ཕྙིས་སུ་གོ་ལའྙི་སྐུ་མཁར་མེ་ཡྙིས་མ་འཇྙིག་བར་དུ་གསེར་འབུམ་དང་བྙིས་སྐུ་རྣམས་ཀང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
ཆོས་སྐྱོང་ལ་མགོན་པོ་ཕག་དྲུག་པ་དང་། དམ་ཅན་རོ་རེ་ལེགས་པ་གཉྙིས་བསེན་ཅྙིང་།
བན་དུ་འཁོལ་བས་ཆོས་སྐྱོང་དེ་གཉྙིས་ཀྙི་འདྲ་སྐུ་སྨན་འདམ་གྱྙིས་བཞེངས་པ་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་བསྙིམས་པས་ཕྙིས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་དངོས་སམ་དེའྙི་བྱྙིན་རླབས་ཆགས་པའྙི་རགས་མཚན་དངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། མགོན་པོའྙི་སྐུ་དེ་ད་ལྟ་བརླགས་ཟྙིན་པས་མེད་ལ། དམ་ཅན་ནྙི་ད་ལྟའང་ཡོད་ཅྙིང་དམ་ཅན་ཞྭ་ལེན་མ་ཞེས་གོ་ལའྙི་གདུང་རྒྱུད་མ་ནོར་བའྙི་མྙི་མདུན་དུ་ཕེབས་ན་ཞྭ་ཕུད་པར་བྱེད་སྲྙིད་ཅེས་བཤད་དོ།།
གོ་ལ་སོན་རྒྱལ་གྱྙིས་དེ་ལྟར་དགོན་པ་དེར་གདན་ས་མཛད་ཅྙིང་། མྙི་མཐུན་པའྙི་གཡུལ་
ལས་རྒྱལ་བའྙི་ང་རྒྱལ་གྱྙིས། སེང་གོ་ལའྙི་འགོས་ཅན་ཉྙི་ཟླའྙི་འོག །དོན་རྙིག་སྔགས་འཆང་བ་ང་ཙམ་ཡྙིན། །ཞེས་སོགས་ཀྙི་མགུར་བངས་པས། སྔོན་སྐྱུ་རའྙི་སྔགས་འཆང་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

294

བ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གགས་ཤྙིང་། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙིས། སེང་གོ་ལའྙི་འགོས་ཅན་ཉྙི་ཟླའྙི་འོག །དོན་རྙིག་སྔགས་འཆང་བ་ང་ཙམ་ཡྙིན། །ཞེས་ཟེར་བའྙི་གསུང་གསེང་མཐོན་པོར་བསྒགས། །མཚན་གོ་ལའྙི་སྔགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རེས་ཀྙི་དེའྙི་གདུང་རྒྱུད་ཀྙི་རྙིགས་ལ་གོ་ལའྙི་སྔགས་རྒྱུད་དུ་གགས་སོ། །ཆོས་སེ་དེ་ཡང་ཁྱྙིམ་སྔགས་པའྙི་སེ་ཙམ་ལས་འཆད་རོད་རོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའྙི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རོགས་པའྙི་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་སེ་ཞྙིག་མྙིན་པ་འདྲའོ།།
དེ་ཡང་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ནྙི། ཞྙིས་ཞའམ་མྙི་ཉག་རྒྱལ་རབས་ཀྙི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ལྙིས་ཡན་ཧོ་ནང་སོའྙི་(李元昊囊霄)རྒྱུད་པ་མྙི་ཉག་རྒྱལ་རབས་བཞྙི་བ་ཁྲུང་ཙོང་ཆན་ཧྲུན་རྒྱལ་པོས་(崇宗乾顺王)རབ་བྱུང་གཉྙིས་པའྙི་ལགས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1110 ལོར་དབུ་བར་བཀུར་ཞྙིང་ཡོན་བདག་བགྱྙིས་པའྙི་དབང་གྙིས་སོབས་འབྱོར་སན་གགས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ཞྙིག་
ཡྙིན་ཞྙིང་། དེའྙི་ཚུལ་རྒྱ་ཡྙིག་ཏུའང་མཆྙིས་སོ། །དེས་ན་གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ཁོང་ཉྙིད་རབ་བྱུང་དང་པོའྙི་ནང་དུ་འཁྲུངས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་ནྙི་ཤེས་སོ།།
དེ་རེས་གདུང་རྒྱུད་འགའ་འདས་པ་ནས་གོ་ལའྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དེ་ཡང་ཡུལ་འབོག་གཉྙིས་སུ་
ཕེས་ཏེ་སྤུན་གཅྙིག་གྙིས་གཙང་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་རེའྙི་ཕ་མཁར་བཟུང་དེ་དགོན་པ་བསྐྱངས། སྤུན་གཅྙིག་གྙིས་སྙི་ཤྙིས་གཉྙིས་ཀྙི་བར་སྒང་གྙི་གཡང་གཞྙིས་གདོང་དུ་འབོག་ཁྱྙིམ་བཟུང་ཞྙིང་གནས་
པས་གོ་ལ་ཁག་གཉྙིས་སུ་གགས་སོ།།
དེ་ནས་དུས་ཕྙིས་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་དང་། འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ནམ་སྒོ་
ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་རྣམས་ཀང་གོ་ལའྙི་གདུང་རྒྱུད་ཡྙིན་ཕྙིར། དེ་གསུམ་གྱྙིས་སོ་སོར་དགོན་པ་གསུམ་བཏབ་པས་གཙང་མདའ་དགོན་པ་དང་། འཇང་སྒང་དགོན་པ་དང་། སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་གསུམ་ལ་གོ་ལ་ཁག་གསུམ་ཞེས་གགས་ཤྙིང་། གནམ་ལ་ཉྙི་ཟླ་སར་གསུམ་དང་། ས་ལ་གོ་ལ་ཁག་གསུམ་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་བ་དང་། འཇང་སྒང་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་དང་། འཇང་སྒང་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡང་གོ་ལའྙི་གདུང་རྙིགས་ཡྙིན་པས་དེ་གཉྙིས་ཀྙིས་བཏབ་པའྙི་དབང་གྙིས་མདོ་མང་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

295

དགོན་པ་བསྣན་ནས་གོ་ལ་ཁག་བཞྙི་ཟེར་བ་དང་། ར་ཧོར་དགོན་པ་ཡང་འཇང་སྒང་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེས་བཏབ་པས་གོ་ལར་གཏོགས་ཕྙིར་དེ་སེང་ར་ཧོར་དགོན་པ་བསྣན་ནས་གོ་ལ་ཁག་
ལྔ་ཅེས་འབོད་པའང་བྱུང་ཞེས་བཤད་ལ། མྙིང་དེ་ལ་ཡང་གོ་ལ་དང་། གོ་ལྙི་དང་། གོ་ལུ་ཞེས་འབྙི་སྲོལ་དང་འབོད་སྲོལ་མྙི་འདྲ་བ་ཡང་བྱུང་ངོ་།།
གོ་ལ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ནས་གཙང་མདའ་རོ་རེ་ཐར་བར་ལ་གདུང་རབས་སོ་གཉྙིས་
བྱུང་བ་དང་། དེའྙི་ཡུན་ལ་གཙང་མདའ་དགོན་དུ་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙིས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་ལྟར་བསན་པ་བསྐྱངས་པར་བཤད་དོ། །ཕྙིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་ཙམ་ལ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་གཙང་མདའ་རོ་རེ་ཐར་གྱྙིས་དགོན་འདྙིའྙི་
ཆོས་བརྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བར་བསྒྱུར་ཅྙིང་། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་པ་འདྙི་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་གཙང་སང་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་དགོན་ལག་གུར་དཀར་མོའྙི་ཆོན་ཐག་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་ཏོ།།
དེས་ན་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་སློབ་ཆེན་འདེགས་པའྙི་ཀ་ཆེན་བཞྙི་
ཞེས་གགས་པའྙི་ཡ་གྱལ་པཎ་ཆེན་བྙི་མ་ལ་མྙི་ཏྲའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གཙང་མདའ་རོ་རེ་ཐར་རམ་གོ་
ལྙི་རོ་རེ་ཐར་གྱྙིས་དགོན་འདྙི་ཉྙིད་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་པར་བསྒྱུར་ཅྙིང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་བཙུགས། རེན་མང་བཞེངས་ཤྙིང་ཕོགས་སོད་སྨད་དུ་ཆོས་རྒྱུད་སེལ་བས་དེ་ནས་བཟུང་སེ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་དགོན་ལག་ཆེ་བ་བཞྙིའྙི་གས་སུ་གྱུར་ཏོ།།
རེ་འདྙིའྙི་རེས་སུ་གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ནྙི། ཀརྨ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་དང་། གདན་
རབས་གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་སྨྙིན་གོལ་དང་། གདན་རབས་བཞྙི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོ་དང་། གདན་རབས་ལྔ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོན་མདོ་སྔགས་དོན་རོགས་དང་། གདན་རབས་དྲུག་པ་བ་

མ་བ་གོས་དབང་ཕྱུག་དང་། གདན་རབས་བདུན་པ་གར་དབང་འགོ་འདུལ་རོ་རོ་དང་། གདན་ ེརབས་བརྒྱད་པ་གཙང་མདའ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་མཐུ་སོབས་མགོན་པོ་དང་། གདན་རབས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

296

དགུ་བ་དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་རྣམ་དག་དང་། གདན་རབས་བཅུ་བ་ཡང་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་མགོ་ལོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་དང་། གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་རོ་གྲུབ་རྒན་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་
དབོན་པོ་ཀརྨ་དང་། གདན་རབས་བཅུ་བཞྙི་བ་དབོན་པོ་འཆྙི་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། གདན་རབས་བཅོ་ལྔ་བ་དབོན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བྱོན་ཅྙིང་། མཚན་ཉྙིད་དང་ལྡན་པའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་དང་། དགོངས་འདུས་དགོངས་ཟང་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཆོས་སོར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་གསན་བཞེས་མཛད་དེ། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ལྟར་གདན་ས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་མོད། རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ།།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས་ཏེ་
ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསན་པའྙི་མེ་རོ་སླར་གསོས་ཤྙིང་། དབོན་པོ་ཀརྨ་དང་། རྒྱལ་རོང་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་རང་གོལ་དང་། རྒྱལ་རོང་མཁན་པོ་འོད་གསལ་རོ་རེ་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གཞུང་ཁྙིད་རྣམས་ཀྙིས་རྒྱུན་མཐུད་དེ་དགོན་པ་ཉམས་པ་སླར་གསོས་སོ།།
དེ་ནས་དབོན་པོ་ཀརྨས་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་
ཕག་བཞེས་ལྟར་བསན་པ་བསྐྱངས་ནས་སྐུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་དབོན་པོ་འཆྙི་མེད་རྒྱ་མཚོས་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་བསན་པ་བསྐྱངས་ནས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཀང་གདན་ཐོབ་དེ་དབོན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཏད་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ཕྙིར་ད་ལྟ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་དངོས་སུ་དགོན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་ལ། དེང་སབས་དགོན་པ་ཅུང་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་པའོ།།
རྒྱལ་རོང་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་རང་གོལ་ནྙི། རྒྱལ་རོང་བག་བར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཙང་
མདའ་རུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བགང་བྱ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་མགོ་ལོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ལོ་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ལོ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

297

སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་དང་། སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། དུས་འགྱུར་སབས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་ཡང་རེན་དགེ་སློང་རོ་རེ་འཛིན་པའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་དུས་སུ་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་གཙོའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསན་སྦྱོང་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་ཅྙིང་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་གནས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་མཛད། བཤད་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་སྤོད་འཇུག་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་གཞུང་ཁྙིད་མང་དུ་མཛད་དེ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
རྒྱལ་རོང་མཁན་པོ་འོད་གསལ་རོ་རེ་ནྙི། རྒྱལ་རོང་བག་བར་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཙང་
མདའ་རུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བགང་བྱ་དུ་མའྙི་ཡུན་ལ་མགོ་ལོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ལོ་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ལོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་སྦྱངས། གཙང་མདའ་ཡང་སྤྲུལ་ལས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་སྐུ་ངལ་མང་དུ་མོང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་གངས་མང་གསན། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་ཡུན་རྙིང་བསོར་མཐར་གདན་ས་དེར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
བསན་འཛིན་གྱྙི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཡང་ཐོག་འཛིན་བ་མ་བོ་གོས་སོགས་དམ་པ་མང་དུ་
བྱོན་མོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་མ་རེད་པས་ཇྙི་བཞྙིན་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་སོ།།
དགོན་འདྙིར་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་
ཆོས་རྣམས་དང་། ཡྙི་དམ་གྱྙི་ལྷ་སོ་སོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལོ་མཚམས་འགའ་རེ་མ་ཆོད་ན་བ་མ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། གཞན་དོན་དུ་གཤྙིན་ཆོག་གསོན་རྙིམ་སྒྲུབ་པའྙི་གྲྭ་བའྙི་གོ་མྙི་ཆོད་པ་དང་། བསླབ་པ་ཉམས་པ་རྣམས་ཉེས་ཆད་ཆེན་པོ་བཅད་ནས་གནས་དབྱུང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའྙི་འགྙིག་དམ་པོ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

298

དགོན་འདྙིའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ནྙི། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཚེས་བཅུ་ཆེན་
མོ་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྙི་སྲུང་དང་། དགུ་གཏོར་དང་། གུ་དྲག་བདུན་སྒྲུབ་དང་། མགོན་པོའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའྙི་དུས་མཆོད་དང་ཉམས་ལེན་གྱྙི་དུས་རྙིམ་མང་དུ་ཡོད་ལ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཐུན་རྣམས་སྒྲུབ་ཡུལ་གྱྙི་སྒྲུབ་གྲྭ་ཁང་ཚན་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་སྦྱོང་ཡུལ་གྱྙི་བཤད་གྲྭ་ཡང་ལོགས་སུ་བཞེངས་ཤྙིང་འཆད་ཉན་གྱྙི་རྒྱུན་ནྙི་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ཡྙིན་ནོ། །དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་རེན་གསུམ་བཤྙིག་ཅྙིང་། འདུས་སེ་གཏོར་བས་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཡལ། བ་མ་བོ་གོས་དབང་ཕྱུག་གྙི་གཏེར་བྱོན་སོན་མཆོག་ཐུབ་པའྙི་དབང་པོའྙི་སྐུ་བརན་དང་། ཙནྡན་སྦྲུལ་སྙིང་གྙི་སྤན་རས་གཟྙིགས་བཅུ་གཅྙིག་ཞལ་དང་། གསེར་སྐུ་ལྙི་མ་སུམ་བརྒྱ་དང་། གསེར་གྱྙི་འབུམ་པུ་ཏྙི་བཅུ་གཉྙིས་དང་། དངུལ་བྙིས་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། རོ་རེ་ཕ་ལམ་གྱྙི་མཆོད་རེན་སོར་བཞྙི་བ་ལ་སོགས་པའྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱྙི་རེན་གྱྙི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་མཆྙིས་མོད་འགའ་རེ་ལུས་པ་ཕུད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་གོ་ལའྙི་ཕ་མཁར་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་དམར་པོ་ཞུགས་ཀྙི་ཀོང་དུ་ཡེ་མེད་དུ་ཡལ་བར་གྱུར་ཅྙིང་། གོ་ལའྙི་ཕ་མཁར་གྱྙི་མེ་ཟླ་བ་བདུན་ལ་འབར་བར་ས་དེའྙི་བགེས་པོ་རྣམས་བཤད་དོ།།
དགོན་འདྙིར་གཏོགས་པའྙི་དགོན་ལག་ནྙི། ཧོར་བག་མགོའྙི་ཡུལ་ཁོངས་སུ། ལོག་སེང་
དགོན་དང་། མཁར་ཆ་དགོན་དང་། སྒུག་སེང་དགོན་ནམ་དགེ་སྒང་དང་། དགོན་ཆུང་གྲྭ་དང་། རྦྙི་རྒྱལ་དགོན་དང་། པར་ལོས་དགོན་དང་། ཀ་ལ་ཁ་ཚང་དགོན་དང་། པར་ནང་དགོན་དང་། ལྷུན་པོ་རེ་རྣམས་དང་། རོ་ཁོག་དང་འཛི་རའྙི་ཡུལ་ཁོངས་སུ། རོ་སྨད་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་གྙིང་
དང་། གྲྭ་དགོན་པ་དང་། དགོན་ལེབ་དགོན་དང་། སྨར་རོང་དགོན་པ་དང་། དར་སྐུ་དགོན་སར་དང་། ཡྙིད་དྭངས་དགོན་པ་བཅས་དང། རྒྱལ་རོང་གྙི་ཡུལ་ཁོངས་སུ། ཏ་གཅྙིག་ཏ་དུང་འབོད་དགོན་པ་དང་། ཀརྨ་འབོང་རོང་དགོན་དང་། ཡུལ་འགོ་ཁང་གསར་དགོན་དང་། འབུམ་ཁུར་དགོན་དང་། ཞྭ་དཔལ་དགོན་པ་དང་། དམུ་རེ་དགོན་དང་། སེ་རྙིས་དགོན་དང་། ཀ་དགེ་དགོན་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

299

དང་། བག་བར་དགོན་དང་། ཐབས་དགོན་པ་དང་། དམ་པ་མེ་ཏོག་ལྷ་དགོན་དམ་མེ་ཏོག་མུ་དགོན་པ་དང་། དམ་པ་རྒྱལ་ས་བཀྲ་ཤྙིས་དགོན་པ་དང་། དམ་པ་ཡུ་ནམ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་བཅས་དང་། གསེར་རའྙི་ཁོངས་སུ། ཕུ་གུ་དགོན་དང་། སེ་ར་དགོན་དང་། ཨ་བོའྙི་འབུམ་ལུང་དགོན་དང་། སོང་ཟ་དགོན་པ་དང་། རྒྱ་ཕྱུག་དགོན་དང་། བསན་རྒྱས་དགོན་དང་། བག་སེང་དགོན་དང་། དཀྙིལ་སྔོན་དགོན་པ་བཅས་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། ད་དུང་གྲྭ་མང་གྙི་སྒྙིག་སྲོལ་སོགས་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།

གསྱེར་ལྷ་རྱེ་དགོན་པ།

༈ གསེར་ལྷ་ར་དགོན་གསང་སྔགས་རབ་བེ རན་གང་ནྙི ། གསེར་ ྙི ར་སྨད་ཀ་གསེར་རོང་ལྷ་ ྙིརེ་ཞེས་པའྙི་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དགོན་པ་འདྙི་ཐོག་མར་གསེར་པ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་རབ་དྲག་མེ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1676ལ་ཕག་བཏབ་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་སྐུ་དུས་ནས་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོར་ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་དང་སློབ་རྒྱུད་ཀྙིས་ཁྱབ་པས་འཕྲྙིན་ལས་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས་ལ། བར་སབས་ཧོར་དམག་ཟེར་བ་ཧོར་བག་མགོ་ནོར་པའྙི་ཕོགས་ནས་ཡོང་བའྙི་དམག་དཔུང་གྙིས་དགོན་འདྙི་བཅོམ། སྐྱབས་མགོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་གྱྙི་སྐུ་དམར་གདུང་བཞུགས་པའྙི་མཆོད་རེན་ཡང་གཏོར་ནས་གསེར་དངུལ་རྣམས་དང་། སྐུ་དམར་གདུང་གྙི་དབུ་ཐོད་བཀོག་ནས་འཁྱེར་བའྙི་གེགས་ཆག་བྱུང་བ་དང་། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གས་དགོན་པ་རྨང་ནས་བཤྙི ག། དགེ་འདུན་པའྙི་སྙི་འཐོར་ཞེ ག་ཏུ་སོང་ ྙིནས་གེགས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནྙི་བོད་ཡུལ་ལུང་བ་སྤྙི་མཐུན་ལྟར་ལ། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྨང་ནས་བཞེངས་ཏེ་ད་ལྟ་དར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་པའོ།།
དེས་ན་གདན་རབས་དང་པོ་ནྙི་ཐོག་མར་དགོན་པ་ཕག་འདེབས་པ་པོ་གསེར་བ་ཡེ་
ཤེས་སེང་གེའམ་གསེར་སོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡྙིན་ཕྙིར་རེ་དེའྙི་ཆེ་བའྙི་རོགས་པ་བརོད་པ་

སབས་སུ་བབས་མོད་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་སྨོས་ཟྙིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

300

གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཁྙི་ཆེན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ནྙི། ལྷ་རེ་གད་མགོའྙི་ཁྱྙིམ་ཚང་འོག་
མའྙི་ནང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གསེར་པ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའྙི་དངོས་སློབ་དང་། ཁོང་གྙི་སྐུ་ཡྙི་ཚ་བུ་ཡང་ཡྙིན་ལ། གཞོན་ནུའྙི་དུས་སུ་ཨོ་རྒྱན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་སོགས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། རེ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་ཐམས་ཅད་གསན་པ་དང་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་མཚམས་ལོ་དྲུག་ལ་བཞུགས། རེ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་དབུས་སུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། དགོན་འདྙིར་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་རྒྱ་ཆེར་སེལ། དབོན་པོ་པདྨ་རོ་རེ་སོགས་བུ་སློབ་རྣམས་ལ་དགོན་འདྙིར་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའྙི་སྒོ་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ཞལ་ཆེམས་གནང་ནས་དགུང་གངས་གྱ་གཉྙིས་པར་གདུལ་བྱ་རག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྙི་སྣང་ངོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་སྐུ་དབོན་པདྨ་རོ་རེ་ནྙི། ལྷ་རེ་ཤེས་པེའྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས།
སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཁུ་བོ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ཁྙིད་ཁ་ཐམས་ཅད་རོགས་པར་གསན་ནས་ཉམས་སུ་བངས་

པས་རོགས་པ་མཐོན་པོར་ཕྙིན། སྨྱུང་གནས་མཆོག་བརྒྱད་སོགས་གསོག་སྦྱོང་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་འབད་པ་མཛད། ལྷ་རེ་དགོན་གྱྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གནང་སེ་བསན་པ་བསྐྱངས། གྲྭ་རྒྱུན་ཡང་སྔར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱུང། དུས་མཆོད་དང་། དགེ་འདུན་པའྙི་ནང་ཁྙིམས་སོགས་རེ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་དར་སེལ་བྱས། བསྡུ་དངོས་བཞྙིའྙི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་དང་གདུལ་བྱའྙི་དོན་མཛད་དོ། །སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་སྐྱྙིད་ཁོག་ཤེལ་རོང་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་སྐུ་མཚམས་དམ་པོས་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སོམས་པར་བཞུགས།

མཐར་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་འབས་བུ་འཇའ་ལུས་ཀྙི་སྐུ་གྲུབ་ནས་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

301

གདན་རབས་བཞྙི་པ་ཁང་ར་འཇྙིགས་མེད་སལ་བཟང་རོ་རེ་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། ཁོང་
གྙིས་ལོ་ཁ་ཤས་ལ་ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཡོད་ངེས་མོད། ཡུན་རྙིང་མ་བཞུགས་པ་ནྙི་ཁོང་ག་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་ ྙི གགས་པ་ལས་ཤེས་ལ། རྣམ་ཐར་ཤན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞྙི ག་བཤད་ཟྙིྙིན་ཏོ།། གདན་རབས་ལྔ་པ་ལྷ་རེ་མཁྱེན་བརེ་འོད་ཟེར་བྱོན། ཁོང་ནྙི་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་
རྣལ་འབྱོར་བ་སྔགས་གཞུང་ལ་མཁས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་ལྷ་རེ་དགོན་དར་བའྙི་རེར་སོན་པར་བྱུང་བ་ཡང་ཁོང་གྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཡྙིན་མོད་རྣམ་ཐར་ཞྙིབ་རེད་མ་བྱུང་བས་བྱ་ཐབས་བལ་ལོ། །ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བཀོད་ཡོད་དོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་ལྷ་རེ་སྐྱབས་མགོན་གྱང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པའྙི་
སྐྱེས་ཆེན་དེ་བྱོན་ནས་དགོན་འདྙིར་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་མོད་རྣམ་ཐར་ཤྙིན་
ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སོང་བས་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ། །
གདན་རབས་བདུན་པ་ལྷ་རེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ནང་དུ་
ལྷ་རེ་གྱང་རྭའྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། ཁུ་བོ་མཁྱེན་བརེ་འོད་ཟེར་ལས་ཀོག་སྦྱོང་དང་ཆོས་སྤོད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་རྣམས་བསླབས། ལྷ་རེ་མཁྱེན་བརེ་དང་། གྱང་ཁང་སྐྱབས་མགོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་གཉྙིས་ཀྙི་མདུན་ནས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་ཡོངས་རོགས་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་ཉམས་ལེན་གྱྙི་དྲོད་ཐོབ། ལྷ་རེ་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙིས་བསན་དགོན་བསྐྱངས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གདུལ་བྱའྙི་ཁམས་དབང་བསམ་པའྙི་བྱེ་བག་དང་བསྟུན་པའྙི་སྒོ་ནས་དམ་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་བདུད་རྙི་ཕངས་མེད་དུ་གནང་སེ་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་ཐར་པའྙི་ལམ་དུ་དཀྲྙི་བར་མཛད། རྒྱལ་མོ་ཚྭ་བ་རོང་དང་། རོ་འཛི་སྨར་གསུམ། གསེར་སྙི་ཤྙིས་གསུམ། མགོ་ལོག་ཁག་གསུམ་སོགས་སུ་གདུལ་བྱ་རྒྱས་ཤྙིང་ཁོ་སྐྱབས་རྒྱལ་པོས་དབུ་བར་བཀུར་ཞྙིང་། གསེར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

302

དངུལ་གཡུ་བྱུར་དང་། ར་ནོར་ལུག་གསུམ་གྱྙི་མནྜལ་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ་བ་ལྷ་རེ་དགོན་པར་རེན་གསུམ་གྱྙི་ཐེབས་སུ་སྦྱར་རོ།།
རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་གཏེར་ཁའྙི་དབང་ལུང་
ཡོངས་རོགས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་ཀྙི་ལུང་དང་། མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་གྙི་ལུང་ཆ་ཚང་གསན་ཏོ། །སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་དགོན་པའྙི་རྒྱབ་རྙི་སོས་དཀྙིལ་གྱྙི་གནས་སུ་རྙི་ཁོད་བཟུང་སེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་ལེན་རག་འགྲུས་གནང་བས། སྣང་བཞྙིའྙི་ཉམས་རལ་རོགས་ཏེ་ཆོས་ཉྙིད་ཟད་པའྙི་སྣང་བ་མངོན་དུ་བྱས། ཁང་པའྙི་ཕྙི་ནང་གཟྙིགས་པ་དང་། གྱང་ལོགས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་ངོམ། མཐར་རྙི་ཁོད་དེ་ཉྙིད་དུ་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་ཤྙིང་སྐུ་གདུང་ལས་རྙིང་བསྲེལ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་ལྷ་རེ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་
ལྷ་རེ་ཀ་དགུའྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། ལྷ་རེ་སྐྱབས་མགོན་གྱང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་དང་། ལྷ་རེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལས། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་ཡོངས་རོགས་གསན། ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་
གདམས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་དུ་བགྱྙིས་པས་དྲོད་རགས་ཁྱད་པར་བ་ཐོབ། ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་གདན་སར་བཞུགས། ཁྙི་རབས་གོང་མ་རྣམས་ཀྙི་མཛད་བཟང་བདག་གྙིར་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་བསྐྱངས་ནས་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་མཛད། ཁོང་གྙི་སྐུ་ཡྙི་ཚ་བུ་ལྷ་རེ་གྱང་ར་ཚང་གྙི་ཐར་བ་རྒྱལ་མཚན་དགོན་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་དགོས་པ་སོགས་ཀྙི་ཞལ་ཆེམས་དུ་མ་བཞག་སེ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་དགུ་པ་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་

ཡྙིན་ལ། ཁོང་གྙིས་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའྙི་སྤོས་པ་མ་གནང་ཡང་། རེ་ཉྙིད་གསེར་སོན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་དང་། རོ་བ་འཇྙིགས་མེད་སལ་བཟང་རོ་རེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་པ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

303

དང་། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་དགོན་འདྙིའྙི་གྲྭ་བ་ཡྙིན་ཕྙིར་གདན་སའྙི་ཁུར་འཛིན་གྱྙི་མཚན་ཐོབ་ཙམ་བཞེས་ཤྙིང་། དུས་སབས་དེའྙི་ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་བ་སྤྲུལ་ཆེ་གས་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་ཅྙི་དགོས་གནང་བ་དང་། ཆོས་སེའྙི་སྤྙིའྙི་འགོ་སངས་དང་འགྙིག་ལམ་སོགས་ལ་ཞལ་བཀོད་བཟང་པོ་རྒྱུན་དུ་གནང་བ་དང་། ལྷ་རེ་བ་མ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ཞྙིང་ལ་གཤེགས་ནས་དགོན་པ་བདག་མེད་དུ་གྱུར་དུས་སུ། དམ་པ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་གཉྙིས་ལ་བཀའ་གོས་ཀྙིས་ཁོང་རྣམ་པ་གསུམ་ཐུགས་དགོངས་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་ལྷ་རེ་སྐུ་
དབོན་ཐར་བ་རྒྱལ་མཚན་དགོན་པའྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་སོགས་ལྷ་རེ་དགོན་གྱྙི་བསན་དོན་ལ་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས་གདན་རབས་དགུ་བར་བཞག་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་བཅུ་པ་ལྷ་རེ་ཐར་བ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1922 ལོར་ལྷ་
རེའྙི་གྱང་རའྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡུམ་ཞྙིས་ལོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཁུ་བོ་པདྨ་བསན་འཛིན་གྱྙིས་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། ལྷ་རེ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་རེ་འཇྙིགས་མེད་སལ་བཟང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ལྷ་རེ་དགོན་དུ་རྙིགས་གསུམ་མགོན་པོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུས་གཅྙིག་ལ་འབྱུང་བའྙི་ལུང་བསན་ཡོད་ཕྙིར་རེ་འདྙི་དཔལ་གསང་བའྙི་བདག་པོ་ཕག་ན་རོ་རེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། ཆུ་འཕར་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། ལུང་ནང་བ་མ་བསོད་ནམ་ཕུན་ཚོགས་འཇམ་པའྙི་དབྱངས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་པར་གགས། དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས། ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གོལ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡྙིན་པའྙི་བསྔགས་པ་བརོད། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བས་རེ་འདྙི་འབོག་མྙི་དཔལ་གྱྙི་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་སྐྱེ་བ་དང་། འཛི་རོང་བ་མ་རྙིན་ཆེན་དར་རྒྱས་ཀྙིས་དགེ་བསེན་དྷརྨ་ཏཱའྙི་སྤྲུལ་པ་དང་། ཉག་རོང་གཏེར་སོན་བསོད་རྒྱལ་གྱྙིས་རེ་འདྙི་མྙི་ཉག་ཀུན་བསོད་ཀྙི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡྙིན་པར་བསྔགས། ལྷ་རེ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་མདུན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

304

ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་ཁྙིད་ཁའྙི་ཆོས་ཐུན་རྣམས་རོགས་པར་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཚོན་ཆོས་སོར་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྣམས་ཀང་གསན། ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་ནང་སོའྙི་གཟྙིམ་ཆུང་དུ་ལོ་གསུམ་ལ་ར་གསུམ་ལྷག་ལྷ་དུ་མའྙི་བསེན་མཚམས་ལ་བཞུགས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྙིང་ཐྙིག་པོད་གཉྙིས་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་སོགས་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་སོར་མ་ལུས་པ་གསན།

དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་ལས་
བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཚན་ལ་ཐུབ་བསན་ཟླ་བ་བཟང་པོར་གསོལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་གདམས་པ་དང། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། ལྷ་རེའྙི་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་ལ་ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་བཞུགས། སྐྱྙིད་ཁོག་ཤེལ་རོང་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་ཀྙི་བསེན་མཚམས་ལ་བཞུགས་པས་ཞག་ཉེར་གཅྙིག་ནས་དཀྙིལ་འཁོར་དུ་ཀྙི་ལ་ཡའྙི་རང་སྒ་གགས་པ་དང། སྒྲུབ་གཏོར་ལས་བདུད་རྙི་འབབ་པ་དང་། བུམ་ཆུ་འཕྱུར་བ་སོགས་ཀྙི་གྲུབ་རགས་ཐོན། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་ཀརྨ་ཐེག་
མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་དུ་མ་ཞུས། སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་ལྷ་རེའྙི་གདན་རབས་ཀྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། ཕྙིར་ལྷ་རེ་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་རྣམ་
གཉྙིས་ཀྙིས་ཐུགས་གོས་ལྟར་ལྷ་རེ་དགོན་གྱྙི་དགེ་འདུན་པའྙི་དབུས་སླར་ཡང་གདན་སའྙི་གསེར་
ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། དབང་ཁྙིད་གནང་བའྙི་སློབ་དཔོན་དང་། རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་འབོག་པའྙི་མཁན་པོ་སོགས་མཛད་དེ་ཆོས་སེ་འདྙིར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོས་ཤྙིང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་
ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མྙི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱྙི་བགྱྙི་བ་ལྷོད་མེད་མཛད། རྭ་ཧོར་སྐུ་ཆེན་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

305

གདན་དྲངས་ཏེ་དབྱར་གནས་ཉམས་པ་སླར་བཙུགས། རྒྱལ་རོང་བ་མ་བརོན་འགྲུས་དང་། གོང་མ་བ་མ་རྙིག་འཛིན་གཉྙིས་མཁན་པོར་བསོས་ཏེ་མཚན་ཉྙིད་ཀྙི་བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས། སྐྱྙིད་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་སློབ་དཔོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གྲྭ་གཞོན་རྣམས་ལ་གར་ཐྙིག་དབྱངས་གསུམ་དང་། བཅའ་རྡུང་འབུད་དཀྲོལ་རྣམས་སློབ་བཅུག་པ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་ཞྙིག་གསོས་ཀྙིས། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན། ཁ་ཁྙིད། མུན་ཁྙིད། སྒ་ཆོས། ཞྙིང་ཁམས་ལྔ་སྦྱོང་སོགས་དཔལ་ཡུལ་རང་རང་གྙི་སྒོམ་ཁྙིད་རྣམས་སྔར་ལུགས་ལྟར་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མ་ཉམས་པ་གོང་འཕེལ་ལ་བཏང་སེ་མཚམས་གྲྭ་བརེ་ལེན་ལ་སོགས་ཞྙིབ་རྒྱས་མཛད་ནས་ངེས་དོན་སྒྲུབ་བརྒྱུད་སྙིང་པོའྙི་བསན་པ་སྐྱོང་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྨ་མེད་པ་མཛད། སྐུ་ཚེ་སྨད་ཙམ་ནས་ལོ་རེ་བཞྙིན་དུ་ཟླ་གཉྙིས་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་སྐུ་མདུན་དུ་མཚམས་རྒྱ་དང་
བཅས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཆོས་ཐུན་རོགས་པར་གསན། གཏེར་སོན་ལས་རབ་གྙིང་པ་ལྷ་རེ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རོ་རེ་ཕུར་པའྙི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་གནང་བར་བསྐུལ་བས་ཐུགས་མཉེས།
གྲུབ་འཛར་དགོན་དང་། ས་མགོ་དགོན། རླན་ཝྙི་དགོན། རྒྱ་རོང་འཇོ་རོ་ཁོག། རྒྱ་གདོང་
དགོན་སོགས་དགོན་ལག་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་ཞྙིག་གསོས་དང་འཆད་ཉན་བཙུགས། ཁོ་སྐྱབས་རྒྱལ་པོས་བ་མར་བཀུར་ཏེ་རེད་བཀུར་བ་མེད་ཞུས། སོ་མང་རྒྱལ་པོ་དང་། དྲུག་ཟུར་རྒྱལ་པོ་དང་། མངའ་ཁྱྙིམ་དཔོན་ཚང་དང། ཤོ་རབ་རྒྱལ་པོ་དང། ལགས་མགོན་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ཀྙིས་ཀང་དབུ་བར་བཀུར། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་བཀའ་ལྟར་ལྷ་རེ་དགོན་དུ་གསེར་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའྙི་གཡུ་ཁོག་པའྙི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་ཐོག་ཚད་གཉྙིས་ཙམ་བཞེངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་པའྙི་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ཤྙིང་པར་རོ་གྲུབ་དགོན་པར་བརོ་བའྙི་རྒྱུ་ནོར་ཡོངས་རོགས་

བསྒྙིགས་སོ། །དུས་འགྱུར་སབས་སྐྱྙིད་ཁོག་ཤྙིས་ནང་དང་། ཆུ་འཕར་རྙི་ཁོད་སོགས་སུ་གསང་སབས་ཀྙིས་ལོ་མང་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅྙིག་པར་དམག་གྙི་རུ་བསྒྙིགས་པའྙི་དབུས་སུ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སྐུ་ལ་བགོས་ཤྙིང་། ཕག་མཉམ་བཞག་དང་བཅས་འོད་གསལ་རོ་རེ་སྙིང་པོའྙི་ཞྙིང་དུ་གཤེགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

306

གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་ཨ་ལགས་དོན་ཡོད་དམ་པདྨ་བདེ་ཆེན་རོལ་པ་རལ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1912 ལོར་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་གྱྙི་སློབ་མ་སོག་ཥེ་ཨ་འཕེན་གྱྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་ཡབ་མཐར་ཕྙིན་དང་། ཡུམ་མ་ཎྙི་སྐྱེ་སྐུ་རལ་བསམ་ཚང་གྙི་བུ་མོ་བྱྙིས་རོག་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ཁྱྙིམ་འདྙི་ལ་བ་མ་སལ་བཟང་དང་། རོ་རེ་དང་། བ་སྨོན་དང་། པདྨ་དངོས་གྲུབ་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་དོན་གྲུབ་སོགས་བ་བརྒྱུད་རྙིམ་པར་བྱོན་པ་ལས་བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་དོན་གྲུབ་ཀྙི་གཅུང་བོ་མཐར་ཕྙིན་ལ་བུ་བཞྙི་དང་། བུ་མོ་གཅྙིག་བཅས་མྙིང་སྲྙིང་ལྔ་ཡོད་པའྙི་ཐ་ཆུང་དེ་ཨ་ལགས་དོན་ཡོད་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
ལགས་ཀོང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་སྲས་དྲྙི་མེད་ཀྙིས་ཨ་པང་བ་མ་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་
སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཚན་ལ་ཀརྨ་དོན་ཡོད་དུ་གསོལ། གཏེར་སོན་ལས་རབ་གྙིང་པ་ལྷ་རེ་དགོན་ཏུ་བྱོན་སབས་ལྷ་རེ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་ཐུགས་བརག་ཞུས་པ་ལ། ལྷ་རེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ། མཚན་ལ་པདྨ་བདེ་ཆེན་རོལ་པ་རལ་ཞེས་གསོལ། ལྷ་རེ་གཏེར་སོན་འགོ་འདུལ་རོ་རེས་ཀང་ཁོང་གྙི་ཁུ་བོ་འཇམ་དཔལ་གྱྙི་ཡང་སྤྲུལ་ཡྙིན་པར་གསུངས། བ་མ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་འབྙི་ཀོག་བསླབས། དེ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙི་ཆོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྙི་ཁྙིད་གསན། ཁ་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཆོས་གགས་དང་། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ། གཡུ་ཁོག་རྒྱ་སྤྲུལ། མདོ་མང་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་སོགས་བ་མར་བསེན་ནས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཁྙིད་གངས་མེད་གསན། མདོ་མང་ཡེ་ཤེས་རོ་རེས་རྒྱལ་རོང་གཡང་རྭ་དགོན་དུ་བ་བསོས་སུ་བཏང་། གཡང་རྭ་དགོན་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་མཁྱེན་རབ་ཀྙི་གདན་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། དགོན་དེར་ལོ་མང་བར་དུ་བཞུགས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་བསྐྱངས། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། བསན་འགྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་རེན་མང་བཞེངས། བ་མ་ཐར་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་སླར་ལྷ་རེ་དགོན་འདྙིར་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ། ཕྙིས་སུ་བསན་དགོན་ལ་གཟྙིགས་དགོས་ཀྙི་ཞལ་ཆེམས་གནང་། ལོ་ཤུལ་གཏེར་སོན་གྱྙིས་བསན་དགོན་ལ་ཕན་ཐོགས་འོང་བའྙི་ལུང་བསན། དུས་འགྱུར་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

307

སབས་སུ་སྐུ་ངལ་མང་དུ་མང་ཡང་བསན་པ་སླར་དར་ལ་ལྷ་རེ་དགོན་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་མ་ཎྙིའྙི་དུང་འཁོར་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། དགོན་པའྙི་གཙོ་ཁུར་བཞེས་ཏེ། དགེ་འདུན་པའྙི་ཚོགས་ལ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་རྣམ་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། ཞྙི་ཁོ་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་གནང་ངོ་།།
སྔར་མདོ་མང་དགོན་པའྙི་འདུ་ཁང་དུ་རོ་རེ་ཕག་མོའྙི་འཇྙིམ་སྐུའྙི་མདུན་གཅོད་ཚོགས་
ཤྙིག་ཕུལ་བ་ལ་རོ་རེ་ཕག་མོ་སྙིགས་སྐྱོབས་ལྷ་ལྔའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་གྱྙི་སྐུར་བཞེངས་ནས་དངོས་སུ་
ཞལ་གཟྙིགས། གཏེར་ཁ་གནང་བ་དམ་རྒྱས་སྦས། ཕྙིས་སུ་སྙིགས་སྐྱོབས་ལྷ་ལྔའྙི་གཏེར་ཁ་འབེབས་པའྙི་རེན་འབེལ་འགྙིགས་ནས་འཁོར་སློབ་མ་ཉུང་ཙམ་ལ་གཏེར་ཁའྙི་བཀའ་དབང་གནང་ངོ་། ། སྐུ་གཤེགས་དུས་ཞྙིང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཀྙི་སྣང་བ་ཤར་བར་གསུངས་པའྙི་ངང་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མཉམ་མེད་རང་བྱུང་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕོ་ར་ཡྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1954ལོར་ཡབ་ལྡོང་རྙིགས་ཁ་འབོག་ཚང་བ་མ་ཀུན་ལོ་དང་། མ་ཡུམ་ལྷ་ལམ་
གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། ལྷ་རེ་བ་མ་ཐར་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་བ་མ་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན་དང་། མཁས་མཆོག་གཉྙིས་བཏང་སེ་ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་ལས་གཉྙིས་ལ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་
གང་དུ་འཁྲུངས་ཐུགས་བརག་ཞུས་པ་ན། གསེར་ཡུལ་ཕོགས་ཀྙི་ར་ལོ་བའྙི་ལོ་ཁམས་པའྙི་བྱྙིས་པ་མང་པོའྙི་མཚན་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱྙི་མཚན་བསྡུ་བཅུག། མྙིང་བྱང་ཕུལ་བ་ལ་བརགས་ནས་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྤེལ་ལོར་ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་ཐུགས་བཞེད་ཞལ་བཀོད་བཞྙིན་གསེར་ལྷ་རེ་དགོན་དུ་གསེར་གྱྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། བ་མ་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་གྱྙིས་སྐུ་བདག་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དེ་ལོ་ལྔའྙི་བར་དུ་ཆུ་འཕར་རྙི་ཁོད་དུ་
བཞུགས།

བ་མས་སྔར་གྱྙི་ལུང་བསན་ལ་བརེན་ནས་མཉམ་མེད་རང་བྱུང་རོ་རེ་ཞེས་པའྙི་མཚན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

308

གསོལ། ཀོག་བསླབ། ས་ཁྱྙི་ལོར་གཡུ་ཁོག་དཔོན་སྲས་ལྷ་མགོན་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་ན་བཟའ་གསོལ་ཞྙིང་སྐུ་བདག་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་དམག་སླེབས་པས་སློབ་གཉེར་གནང་ལོང་མ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་སྲྙིད་གཞུང་གྙི་སློབ་གྲྭར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ནས་ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། སག་ལུང་དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་དང་། རེས་དཀར་བ་མ་ཐེག་མཆོག་དང་། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཐེག་ལོ་སོགས་ཀྙིས་དགོངས་པ་བཞྙིན་གསེར་ར་རོང་གྙི་རྣམ་ཐར་ཚོགས་པར་ཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ལ་མྙི་ཉག་ལྷ་སྒང་དུ་སྙི་ཁོན་ཞྙིང་ཆེན་མཐོ་རྙིམ་ནང་བསན་སློབ་གྙིང་དུ་ཞུགས། ར་ར་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་བ་མར་བསེན། ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག། དབུ་ཚད་ཤེར་ཕྙིན་མངོན་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་དང་། གསང་བ་སྙིང་པོ་སོགས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། གོང་ས་༧ རྒྱལ་བའྙི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ཞལ་སྔ་ནས་དབུ་མ་ར་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་སོམ་པ་ཉྙི་ཤུ་པ། བ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། རེན་འབེལ་བསོད་པ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད། སྒོལ་མ་ཉེར་གཅྙིག་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་། སྒོལ་དཀར་ཚེ་དབང་དང་། བྱང་སོམ་དང་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ། དཔལ་དུས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་དབང་ཆེན་རྣམས་གསན་པའྙི་སལ་བཟང་བདག་གྙིར་བཞེས།
ཀུན་གཟྙིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ། དེ་ཉྙིད་ལས་སྐྱབས་འགོ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྙི་སོམ་པ་དང་། སྒོལ་མ་དང་སྙིདྡྷྙིའྙི་ལྗགས་ལུང་། གྲུབ་མཐའ་རྙིན་ཕྲེང་བ་
རྣམས་གསན། ལྷ་རེ་ཨ་ལག་དོན་ཡོད་ལས་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་གཅོད་ཁྙིད་སོར་ཡོངས་རོགས་དང་། ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་ཁ་ལས་སྙིགས་སྐྱོབས་ལྷ་ལྔ་སོགས་ཀྙི་དབང་དང་། མཁན་པོ་མཁྱེན་ཆུང་ལས་མཛོད་བདུན་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་གྱྙི་གསུང་འབུམ་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་ལུང་དང་།
མུན་སེལ་སོར་གསུམ། རང་གོལ་སོར་གསུམ། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའྙི་དོན་ཁྙིད། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་འགེལ་བ་དང་། དེའྙི་མཆན་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། ལྷ་རེ་བ་མ་སྣང་གསལ་གྱྙི་མདུན་ནས་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། རྙིག་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

309

འཛིན་འདུས་པའྙི་རྒྱལ་ཐབས་སྤྙི་བླུག་གྙི་དབང་དང་། གཞྙི་ལམ་འབས་བུའྙི་སྨོན་ལམ་དང་། ཡུམ་བཀའ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། བག་མགོ་དགེ་བཤེས་འཕྲྙིན་ལས་དོན་གྲུབ་ལས་སན་ངག་ལེའུ་བར་བའྙི་ཁྙིད་དང་། གཟན་དཀར་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་ཀྙི་ལུང་དང་། ཚིག་དོན་མཛོད། གྲུབ་མཐའ་མཛོད། མན་ངག་མཛོད་སོགས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས། མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་ར་འགེལ་དང་བཅས་པའྙི་ཁྙིད་ལུང་དང་། གསང་སྙིང་སོར་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གེ་སར་གྱྙི་སྲོག་གཏད་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགེལ་གྱྙི་ལུང་སོགས་དང་། དཔལ་ཡུལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་གྱྙི་དབང་གསན་ཏོ།།གཞན་ཡང་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་། དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་
རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། པེ་ཝར་སྤྲུལ་སྐུ་འཆྙི་མེད་རོ་རེ་དང་། ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། མཁན་པོ་སྒེག་པ་དང་། ལྷ་སྒང་བ་མ་པདྨ་ཚེ་རྙིང་དང་། བག་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རོ་རེ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་ཟླ་དང་། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་དང། སེ་ར་འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཁ་བཀྲ་ཤྙིས་གྙིང་གྙི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་དང་། མཁན་པོ་རོ་རེ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། ཁང་གདོང་གཏེར་སྤྲུལ་འཆྙི་མེད་རྙིག་འཛིན་སོགས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ད་ལྟ་ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་མཛད་བཟང་སྤོ་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་ལྷ་རེ་དགོན་པའྙི་མཁན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། རེ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་དང་། པདྨ་
འཕྲྙིན་ལས། པདྨ་རོ་རེ། ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན། འཇྙིགས་མེད་སལ་བཟང་། མཁྱེན་བརེ་འོད་ཟེར། ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་། སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན། པདྨ་བསན་འཛིན། པདྨ་འཇམ་དཔལ། པདྨ་མདོ་སྔགས། ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན། རྒྱལ་རོང་བ་མ་བརོན་འགྲུས། བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག། འཇམ་དཔལ་གྲུབ་དབང་། བྱམས་པ་མཆོག་གྲུབ། པདྨ་འགྱུར་མེད། ཐུབ་བསན་རྣམ་སྣང་། དགའ་བའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

310

བོ་གཏེར། དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་སྔོན་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ཤྙིང་ལུག་ནས་ད་བར་མཁན་པོ་ཨ་ཀོ་མའམ་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་དང་། མཁན་པོ་མཁྱེན་ཆུང་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྙི་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། སྤྙིར་དགོན་འདྙིར་དཔལ་ཡུལ་སྔ་རབས་ཀྙི་དུས་
སུ་ཡང་སྲྙིད་འཚོལ་སྲོལ་མེད་པ་བཞྙིན་བ་མ་གོང་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་བཙལ་ནས་ཁྙི་འདོན་སོགས་ཀྙི་གདན་རབས་བསྐྱངས་སྲོལ་མེད་པར་བ་མ་མཚན་ལྡན་ཉམས་ལེན་གྱྙི་དྲོད་རགས་ཐོབ་པ་དང་། དབོན་རྒྱུད་རྙིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྙིས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་མཛད་པ་ཡྙིན་
ཡང་། འོན་ཀང་བ་མ་གོང་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་མེད་པ་ནྙི་མྙིན་པར་དཔེར་ན་རེ་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་ལ། སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ཁང་ར་འཇྙིགས་མེད་སལ་བཟང་དང་། གསུམ་པ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། བཞྙི་བ་སྤྲུལ་སྐུ་མཉམ་མེད་རང་བྱུང་རོ་རེ་སེ་བཞྙི་བྱོན་པ་དང་། དེ་བཞྙིན་དུ་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའྙི་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དཀྲ་སྤྲུལ་ཟེར་བ་ཡང་ཕེབས་པར་བཤད་ལ། དེ་ནྙི་ལགས་ཀོང་གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པའྙི་དངོས་སློབ་འཇའ་ལུས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་གས་སུ་བསྔགས་ཤྙིང་། ལྷ་རེ་དགོན་དུ་བ་བང་བཞེངས་ནས་དགུང་ལོ་མཐོན་པོའྙི་བར་འདྙི་རུ་བཞུགས། མཐར་བ་བང་དང་ཉེ་གནས་ཆོས་འཕེལ་དང་བཅས་པ་བསན་བདག་བ་མ་ཐར་བ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཕུལ་ནས་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྙིར་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དཀྲ་སྤྲུལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་གཙང་རོང་གྲུབ་འཛར་དགོན་དུ་བསན་པའྙི་བདག་པོར་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་བཞུགས་པའོ།།
སྐྱབས་མགོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ལ་ཀ་དགུ་འཇྙིགས་མེད་འོད་གསལ།
སྐྱེས་རབ་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་གདུང་རྒྱུད་གདོང་པད་ཐོ་དང་། གྱང་སོད་བ་མ་སྣང་གསལ་སོགས་དུས་ཐོག་གཅྙིག་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་བརྒྱ་བྱོན་པར་བཤད་དོ།།
ཀ་དགུ་ཀརྨའྙི་ཡང་སྲྙིད་ལྷ་རེ་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་ར་ལོར་ཡབ་
བསོད་ནམས་ནོར་བུ་དང་། ཡུམ་སོ་བཟའ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པས་ཀུན་གྱྙིས་གྲྭ་ཆུང་

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

311

རྙིག་པ་ཅན་ཞེས་བསོད་བསྔགས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་ཡས་མས་སུ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྒར་དུ་ཕྙིན། ཚེ་རབས་ལས་ཀྙི་བ་མ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེའྙི་དྲུང་ནས་མྙི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ལ་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་ཁྱད་པར་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་རྣམས་གསན། མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པའྙི་ཤེས་རབ་ཕོགས་མེད་དུ་རྒྱས། གཞན་ཡང་གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པ་དང་། རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཇྙིགས་མེད་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་
དང་། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་མང་དུ་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་ཀུན་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་ཡས་མས་སུ་ལྷ་རེ་དགོན་ཏུ་ཕེབས། མྙི་ལོ་བཞྙི་ལྔ་ཙམ་ལ་ལྷ་རེ་དགོན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས། མ་ཎྙིའྙི་དུང་འཁོར་དང་། རེན་གསུམ་མང་པོ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ལ་སླེབས་དུས་རོ་རེ་ཕག་མོའྙི་གནས་ཆུ་འཕར་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་རེ་
གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད། རྒྱལ་རོང་ཚེ་དཔལ་དང་། རྒྱལ་རོང་རྙིག་འདུས་དང་། ཤྙིང་ར་དོན་ལྡན་སོགས་ཞལ་སློབ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་སྔོན་འགོ་ནས་བཟུང་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་
བར་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གནང་། དགུང་གངས་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོར་1954ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
ག་རྙི་བ་མ་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་པདྨ་གསང་རོར་རོལ་པ་རལ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1918ལོར་ཡབ་ག་རྙི་གདུགས་དཀར་དང་། ཡུམ་ཤྙིང་བཟའ་པོ་བཟང་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། ག་རྙི་བ་མ་རྙིག་མཆོག་ལས་ཀོག་སྦྱངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་གསེར་ལྷ་རེ་དགོན་དུ་བ་མ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སོགས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་ཁྙིད་ཚན་རྣམས་སྦྱངས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ལས་སྤོད་འཇུག་སོགས་བོ་སྦྱོང་སོར་དང་། རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་ངག་མཐའ་དག་གསན། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའམ་གཏེར་ཆེན་ནུས་ལྡན་རོ་རེ་ར་བའྙི་རྙིགས་བདག་ཏུ་བཀུར། དེ་ལས་བདུད་འཇོམ་གྱྙི་གཏེར་ཆོས་སོར་དང་། གཏེར་སོན་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་ཁའྙི་དབང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

312

ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མ་ལུས་པ་གསན་ཏེ་བསྒོམས་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། གཏེར་ཆེན་གྱྙིས་མཁའ་འགོ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། སྙིདྡྷྙི་

རོ་འབུམ་དང་བཀའ་ཐང་རོ་འབུམ་སོགས་བཞེངས། བྙི་མའྙི་རྣམ་སྤྲུལ་གཙང་མདའ་རོ་རེ་ཐར་གྱྙི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གགས། རབ་བྱུང་རེན་ཅན་གྱྙི་སྔགས་འཆང་དཔའ་བོ་ཡྙིན་པའྙི་བསོད་པ་བ་མས་གནང་། དུས་འགྱུར་སབས་རྡུང་རེག་ཚད་ལས་འདས་པ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་ཀང་རེག་མཁན་དག་ལ་བཟོད་པའྙི་གོ་ཆ་བརན་པོ་གནང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཨ་ལགས་དོན་ཡོད་སོགས་དང་མཉམ་དུ་གསེར་སྨད་དམུ་ཁྱུང་སྒྲུབ་ཕུག་བདེ་ཆེན་གསང་བ་གུར་ཕུབ་ཏུ་ཚོགས་འཁོར་གནང་། ལྷ་རེ་དུང་འཁོར་ཆེན་མོ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། རབ་གནས་མཛད་རེས་དུང་སྒ་རང་གགས་སུ་བྱུང་། རྒྱ་ཤོད་དཀོ་མདའ་རུ་མཆོད་རེན་ཞྙིག་ཀང་བཞེངས་སོ། །དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1983ལོར་སྐུ་ལུས་རོ་རེ་དཀྙིལ་ཀྲུང་དང་ཕག་མཉམ་བཞག་གྙི་ངང་
སྤན་ནམ་མཁར་གཟྙིགས་ནས་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གཞན་ཡང་དབོན་རྒྱུད་ཅེས་པ་བ་མའྙི་རབས་མང་པོ་བྱོན་པ་ལས་རྒྱ་ཤོད་ལྷ་རེ་ཀ་དགུ་
ཚང་གྙི་དབོན་རྒྱུད་ལ་ནྙི། དབོན་པོ་ཀ་དགུ་ཀརྨ་དང་། མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་དང་། ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་། འགོ་འདུལ་རོ་རེའོ། །ཕྙི་མ་འདྙི་ཡྙིས་ལྷ་རེ་ཨ་དཀར་བག་ལས་ཡོ་གའྙི་ཆོས་སོར་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་ཡྙིན་ལ། འདྙིའྙི་ཡང་སྲྙིད་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན་དང་། འཇྙིགས་མེད་འོད་གསལ་སོགས་ཀང་ཕེབས་སོ།།
ལྷ་རེ་གྱང་ར་ཚང་གྙི་དབོན་རྒྱུད་ནྙི། དབོན་པོ་ཨ་འགུ་བ་མ་དང་། ལྷ་རེ་མཁྱེན་བརེ་འོད་
ཟེར། གྱང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན། ལྷ་རེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་རེ་པདྨ་བསན་འཛིན། ལྷ་རེ་ཟླ་བ་བཟང་པོའམ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །ཟུར་དུ་འཁྲུངས་པ་རྙིག་འཛིན་ཐོགས་མེད་སོགས་ཕེབས་སོ།།ལྷ་རེ་ཡར་ཁ་ཚང་གྙི་དབོན་རྒྱུད་ནྙི། དབོན་པོ་བསོད་ནམས་དངོས་གྲུབ་དང་། དབོན་པོ་ཐུབ་བསན་བཟང་པོ། དབོན་པོ་དབང་གགས་རོ་རེ། དབོན་པོ་ཀརྨ་ཀུན་གོལ། དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན། དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་སོགས་ཕེབས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆྱེན་བཞི་ཞྱེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྱེ།

313

གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའྙི་དངོས་སློབ་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ནའྙི་ཐུགས་ཀྙི་སྤྲུལ་པ་རོང་སོན་

པདྨ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་སོགས་སློབ་རྒྱུད་ཀྙི་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་བྱོན་མོད་ཡྙིག་ཚོགས་བསྐྱུངས་ཏེ་སང་བར་བྱའོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རེན་གསུམ་གྱྙི་ཚོགས་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་
ཁང་གྙི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་རྙིམ་པ་དང་། དགོན་པའྙི་འགྙིག་དང་། དུས་མཆོད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་འཆད་དུ་ཡོད་མོད་མྙི་སྤོ་ལ། ཆུ་ཕར་རྙི་ཁོད་དང་། ཡག་སྒང་རྙི་ཁོད་དང་། ཤེལ་ཕུག་རྙི་ཁོད་དང་། གནས་ཁྱུང་ངམ་དམུ་ཁྱུང་རྙི་ཁོད་དང་། སོས་དཀྙིལ་རྙི་ཁོད་དང་། དགའ་བྱ་རྙི་ཁོད་དང་། ལུག་བ་རྙི་ཁོད་དང་། ས་ཁྱུང་རྙི་ཁོད་དང་། སག་བའྙི་རྙི་ཁོད་དང་། ཨ་དཀར་བག་རྙི་ཁོད་སོགས་དགོན་འདྙིར་གཏོགས་པའྙི་རྙི་ཁོད་སྒྲུབ་གནས་མང་པོ་དང་། དགོན་ལག་ལ་གསེར་རྒྱ་གདོང་དགོན་པ་དང་། རླན་དབུ་དགོན་པ་དང་། བར་གདོང་དགོན་པ་དང་། དབུ་ཚབ་དགོན་པ་དང་། གྲུབ་འཛར་དགོན་པ་དང་། ར་ཧོར་དགོན་པ་དང་། གོ་ཝྙི་དགོན་པ་དང་། དར་ཁུ་དགོན་པ་དང་། བསྙི་ཡོ་①བདེ་ཆེན་དགོན་པ་དང་། ཝེ་དགོན་པ་དང་། ཐུགས་ཆེན་དགུ་གདོང་དགོན་པ་དང་། ཐུགས་ཆེན་གནས་མཆོག་དགོན་པ་དང་། མགོ་ལོག་རོ་རོང་དགོན་པ་སེ་ཐྙིག་ནག་ཅན་བཅུ་གསུམ་དང་། སྨར་ཁོག་པཎ་ཆེན་དགོན་པ་དང་། ཡག་མགོ་དགོན་པ་དང་། བསེ་རྙི་དགོན་པ་དང་། པད་ནག་དགོན་པ་དང་། རོ་ཁྱབ་དགོན་པ་དང་། ཀ་སོད་དགོན་པ་དང་། འབོང་རོང་དགོན་པ་དང་། འབོང་རོང་བྙི་རྙི་དགོན་པ་དང་། སྐྱ་པེ་དགོན་པ་དང་། ཀ་རའམ་ཥ་ར་དགོན་པ་དང་། ཨ་ལོར་དགོན་པ་དང་། སྒོ་མཚར་དགོན་པ་དང་། ཝོ་བ་དགོན་པ་སེ་རྒྱལ་མཚན་དཀར་པོའྙི་ཏོག་ཅན་བཅུ་གསུམ་སོགས་དགོན་ལག་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་མཆྙིས་ཀང་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་དེ་ཙམ་གྱྙིས་ཆོག་པར་བྱའོ།།

① འདྙི་ལ་བསུ་ཡོ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྙིས་པའང་མཐོང་བས་དེ་གཉྙིས་ཀ་བཀོལ་ཡོད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

314

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

༈ ད་ནྙི་ཁམས་ས་དགེའེ་རྒྱལ་ཁམས་ཀྙིྙི་ཡུལ་གྲུ་སྨར་ཁམས་སྒང་དང་འབྙི་ཟླ་ཟལ་མོ་སྒང་
གྙི་ཆར་གཏོགས་འབྙི་ཀླུང་གསེར་ལྡན་རྙིང་མོའྙི་གཡས་གཡོན་གྱྙི་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སེ།

བར་གོ་དགོན་པ།

༈ རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་གདན་ས་གཉྙིས་པ་བར་གོ་དགོན་ནམ་ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་སྒང་
གྙི་དབེན་ཁོད་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་ཤར་ངོས་ཀྙི་རྙི་སེང་བར་གོ་ཞེས་པའྙི་ས་ཡྙི་ཆར་ཡོད་ལ། དགོན་མྙིང་ལ་བར་གོ་དང་། འདའ་གོ་དང་། འདའ་ཁོ་དང་། བར་གོ་རྙི་ཁོད་ཅེས་བྙིས་པ་འདུག། ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་སྒང་ཞེས་ཀང་འབོད་དོ། །རྙི་ཁོད་འདྙི་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་ནྙི། དཔེར་ན་འཇམ་མགོན་བ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བོ་བཟང་གགས་པའྙི་དཔལ་དེ་ཉྙིད་ལྷ་ས་དགའ་བ་གདོང་དུ་འཁོར་སློབ་ཀྙི་འདུ་བ་རྒྱས་ཤྙིང་། སན་གགས་ཀྙི་དབྱར་རྔ་ལྡྙིར་བའྙི་དུས་སུ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་འཁྙིད་དེ་མཚན་མོར་ལོག་ཏུ་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་རྙི་ཁོད་དུ་བོས་པའྙི་

རྣམ་ཐར་ལྟར། རབ་དྲག་ལགས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1670ལོར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་དགོན་སེའྙི་དབུ་འཛིན་དང་། དཔོན་ཆེན་གྱྙི་དབུ་བ། བ་ཆེན་གྱྙི་གགས་པ། ལོངས་སྤོད་ཀྙི་རེད་པ། སློབ་ཚོགས་ཀྙི་བསེན་བཀུར། འཁོར་སློབ་ཀྙི་རྙིག་ར། ལྟར་སྣང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྙི་ཟང་ཟྙིང་རྣམས་མཆྙིལ་མའྙི་ཐལ་བ་བཞྙིན་དུ་དོར་ནས་མཚན་མོའྙི་དུས་སུ་སློབ་མ་གཉྙིས་ཁྙིད་དེ་སྔར་མྙི་བགོད་མ་མོང་བའྙི་ནགས་ཁོད་དུ་འཛེགས་ནས་བེ་ཤྙིང་གྙི་ཚང་ཚིང་འཁྙིགས་པའྙི་རྙི་
ཁོད་དུ་རྩྭ་དང་ཤྙིང་གྙི་སྤྙིལ་བུ་བཟོས་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པའྙི་གནས་སུ་གྱུར།

དེ་ཡང་སྨོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དགོན་དུ་སློབ་ཚོགས་ཀྙི་འདུ་བ་ཤྙིན་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

315

ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་ཐུགས་སུན་ནས་གསང་སབས་ཀྙིས་གནས་འདྙིར་ཕེབས་པས། གཟྙིགས་སྣང་དུ་སག་ཕྲུག་ལྔ་ཡྙིས་རེད་བོ་ལྙིང་ལྙིང་བྱེད་འདུག་པ་ཞྙིག་གཟྙིགས་ནས། ཅུང་དགོངས་པར་བཞུགས་
མཐར། རེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞལ་ནས། བར་གོ་བྱུང་། བར་གོ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པས་ཕྙིས་སུ་བར་གོ་རྙི་ཁོད་དུ་ཡང་འབོད། སག་ཕྲུག་ལྔ་པོ་ཡང་མྙི་སྣང་བར་གྱུར། ཚུལ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅྙི་ཡྙིན་ཉེ་གནས་ཀྙིས་ཞུས་པར་གནས་འདྙི་རོགས་ཆེན་སོན་པ་དགའ་རབ་རོ་རེས་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པའྙི་གནས་
སུ་འདུག་པས་ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་སྒང་དུ་མྙིང་ཐོགས་ཞེས་གསུངས་པས་ཀང་མྙིང་དེ་ལྟར་དུ་ཆགས།

དེ་ནས་སློབ་མ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྙིས་བཙལ་བའྙི་མཐའ་མར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་
བཞུགས་པའྙི་གནས་རད་ཆོད་ནས་གཅྙིག་རེས་གཉྙིས་མཐུད་ཀྙིས་ལྷགས་ཏེ་འབལ་མ་བཏུབ་པ་ལ། དེར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཉྙིན་ཆུ་དང་འཇག་ཆུ་ཞེས་པའྙི་ཆུ་གཏེར་བཏོན་པས་ཆུ་མྙིག་གཉྙིས་བྱུང་བ་ལས་དགེ་འདུན་པའྙི་གསོལ་ཆུ་བངས། སློབ་མ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཀང་གནས་དེར་ཤྙིང་དང་རྩྭ་ཡྙི་སྤྙིལ་བུའྙི་ནང་དུ་ཀུན་སངས་བྱ་བཏང་གྙི་རྣམ་ཐར་གྱྙིས་སྒྲུབ་པ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔའྙི་ཁྙིད་དང་། བཀའ་མ་མདོ་
སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། པད་གྙིང་གཏེར་བྱོན་སོར་དང་། ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རྙིང་པོར་བསོར་བས་ཡུན་གྱྙིས་སེ་འཇོ་གོ་གསུམ་དང་། ས་ངན་དང་། ཁོམ་ཐལ་དང་། ཉག་ལགས་མདུད་དང་། འགུ་ལོག་དང་། རོ་རྙི་གསེར་གསུམ་དང་། རྒྱལ་རོང་དང་། རྒྱ་ནག་བག་སྒོ་ཡན་ཆད་སོགས་ཡུལ་གྲུ་སོད་སྨད་ཀུན་ནས་སློབ་ཚོགས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་འདུས་ཤྙིང་། རྙི་ཁོད་ཀྙི་ཉྙིན་སྲྙིབ་དང་། རབ་རེ་སྒྲུབ་ཕུག་མན་ནས། གོ་སོ་མ་ཐ་ཡན་ཆད་ཤྙིང་ཕུང་གྙི་སྤྙིལ་བུས་གང་བ་བྱུང་ངོ་།།
བསྒྲུབ་བྱ་མང་པོར་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་རྒྱུན་དུ་གནང་བས་གནས་འདྙི་རུ་བསེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

316

རོགས་སྒྲུབ་མཁན་ཁོ་ན་ཡང་སོང་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བ་བྱུང་། འོད་གསལ་གདོང་དུ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཐོད་རྒལ་ལ་གཟྙིགས་པ་དང་། སློབ་བུ་རྣམས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་ཡུལ་དང་། རླུང་རར་ར་རླུང་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་གྱྙི་གདམས་པ་གསུང་ཡུལ་དང་། ཁ་ཁང་གདོང་དུ་མུན་ཁང་དང་ཁ་ཁང་ལ་བཞུགས་ཡུལ་མཛད་པར་བཤད་མོད། ད་ལྟ་ནྙི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མྙི་སྣང་བ་ནྙི་ཡྙིད་ཤྙིན་ཏུ་ཕམ་པའྙི་གནས་སོ།།
རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐུ་འདའ་ཁའྙི་སྔོན་ཙམ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆུང་ངུ་ནང་རེན་
གསེར་ལས་བྙིས་པའྙི་ཐུབ་པ་གནས་བརན་བཅུ་དྲུག་གྙི་ཞལ་ཐང་ཡོད་པ་ཞྙིག་གསར་དུ་བཞེངས། འདུས་སེའྙི་བཅའ་ཁྙིམས་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། མུན་ཁང་དང་། ཁ་ཁང་དང་། སྒ་སྦྱོང་དང་། རྨྙི་ལམ་སྦྱོང་བ་དང་། ཞྙིང་ཁམས་སྦྱོང་བ་སེ་ནང་ཆོས་ལྔའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདུད་རྙི་རྙིལ་སྒྲུབ་བཅས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོར་བསྒེངས་སོ།།
དེས་ན་རེ་འདྙི་གདན་རབས་དང་པོ་ཡྙིན་ཞྙིང་། འདྙིར་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརོད་པ་

སབས་སུ་བབས་ཀང་། གོང་དུ་མདོ་ཙམ་སྨོས་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།
དེ་རེས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། མཁན་
ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སོགས་དཔལ་ཡུལ་གདན་རབས་རྙིམ་བྱོན་གྱྙིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་མོད། དེ་དག་གྙི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་རེ་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་པས་ཡང་བསྐྱར་མྙི་སྤོ་ལ། རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་དུས་སུ་དཔལ་ཡུལ་བསན་དགོན་ལ་མཛད་རེས་ཆེ་བ་ལྷ་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བསན་འཛིན་གྱྙིས་དགོན་འདྙིར་ཐུབ་སྐུ་ཐོག་ཚད་མ་དང་། ལོགས་ལ་གསེར་ཁོ་ནས་བྙིས་པའྙི་སངས་རྒྱས་སོང་སྐུའྙི་ཞལ་ཐང་གྙི་ནང་རེན་ཅན་གྱྙི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། སོམ་གསུམ་དང་། གསང་རྙིང་སོགས་གསུང་རབ་དུ་མའྙི་པར་ཤྙིང་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་གདན་རབས་དགུ་པ་གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

317

གཟྙིམ་ཁང་སོགས་རེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། སྔར་གྱྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཉམས་པ་རྣམས་སླར་གསོས་དང་། ཀོང་སྙིང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐུགས་ཆེན་སྡུག་བསྔལ་རང་གོལ་གྱྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་ལུགས་ཀྙི་བཀའ་བརྒྱད་སྨན་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སོགས་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོར་བསྒེངས་སོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་སྒྙིག་སྲོལ་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་སྣང་
ཞྙིང་། འབོད་སྲོལ་ལ་དགོན་འདྙི་དང་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གཉྙིས་ལ་གདན་ས་གོང་འོག་ཅེས་འབོད་པའང་སྣང་ངོ་། །གོང་སྨོས་ལྟར་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་ནྙི་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་གདན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དོ།།
འོན་ཀང་དགེ་འདུན་པ་ལ་བར་གོའྙི་གྲྭ་རྒྱུན་ཟེར་བ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀང་
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་གྙི་གྲྭ་རྒྱུན་དུ་ཡང་གཏོགས་པར་བཤད་དོ། །དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེས་གནས་འདྙིར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་
གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱའྙི་སོར་གསུངས་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་མཁྱེན་བརེའྙི་བོ་གོས་ཀྙིས་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པའྙི་རྙིགས་ཅན་དྲྭ་མ་ལྔའྙི་མཚོན་བྱེད་
དམ་པ་ལྔ་ལ་མདོ་འགེལ་གཟྙི་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་གསུངས་པའྙི་གནས་སོ།།
གཞན་ཡང་བར་གོ་ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་སྒང་གྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་སོར་ནྙི། བར་གོ་
བརྒྱ་ཤོག་གྙི་འདུས་པ་རྣམས་ཀྙིས་ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ནས་བར་གོ་རྙི་ཁོད་དུ་ཀུན་

མཁྱེན་ཀོང་ཆེན་པའྙི་རྒྱགས་བརྔན་དང་། ཞྭ་པདྨ་དབང་ཆེན་གྱྙི་གསོལ་མཆོད་ཚོགས་སོང་འབེལ་བའྙི་བསང་ཆེན་ཉྙིན་གཅྙིག་དང་། ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་སྡུག་བསྔལ་རང་གོལ་གྱྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་གཉྙིས་དང་། བཀའ་མ་དོང་སྤྲུག་འཁོར་བ་ཀུན་སྒོལ་དང་། རོར་སེམས་ཐུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕུར་པ་རོག་ལུགས་དང་། གཤྙིན་རེ་ཁ་ཐུན་ནག་པོ་བཅས་ཚོགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་བསང་ཆེན་ཉྙིན་གཅྙིག་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའ་སྒྲུབ་ཆེན་ཉྙི ན་བདུན་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཀྙི ང་སྙིང་གཤོྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

318

རེ་འཆྙི་བདག་ཟྙིལ་གནོན་དང་། ར་མགྙིན་ཁམས་གསུམ་རོལ་པ་དང་། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་། ཕུར་པ་བདུད་དཔུང་ཟྙིལ་གནོན་དང་། མ་མགོན་ལམ་དྲལ་བཅས་སྒྲུབ་ཁག་དྲུག་དང་། བཀའ་འགྱུར་དག་ཚར་དང་། བ་མཆོད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སེམས་ཉྙིད་ངལ་གསོའྙི་བ་མཆོད་ཚོགས་གཉྙིས་ཤྙིང་ར་དང་། རོར་སེམས་མངོན་དགའྙི་ཞྙིང་སྦྱོང་དང་། ཞྙི་ཁོ་ངན་སོང་སྦྱོང་བ་དང་། མཁའ་འགོ་ཡང་ཏྙིག་གྙི་ཞྙི་ཁོ་གཞན་ཕན་འོད་ཀྙི་འཁོར་ལོ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་གནས་བརྒྱ་དང་། སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྙི་ཆོ་ག་དཔག་མེད་མྱུར་ལམ་དང་། སྒོལ་མའྙི་ཆོ་ག་ཀླུ་དབང་དགོངས་རྒྱན་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་ཀྙི་གཏོར་ཟློག་ཉྙིན་བདུན་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་ཚོགས་བརྒྱ་བཅས་ཡོད་དོ།།
ཡང་། མགོ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བརྒྱད་ནས། སྙིང་ཐྙིག་བསང་བརྔན་ཚོགས་སོང་སྦྲེལ་མ་དང་།
ཞྙི་ཁོའྙི་གནས་སོང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རོལ་པ་ཆེན་པོའྙི་གཏོར་ཟློག་དང་། གུ་དྲག་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བ་དང་། བྱང་ལུགས་གཤྙིན་རེ་ཚེ་བདག་དང་། གཤྙིན་རེ་འཆར་ཁ་དང་། ར་ནག་ལགས་རལ་དང་། པད་གྙིང་གསང་བདག་གཏུམ་པོ་དང་། རཏྣའྙི་ཕུར་པ་དང་། བདུད་འདུལ་ཕུར་པ་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེངྷ་དང་། ཡུམ་བཀའྙི་སེང་གདོང་དང་། དེ་དག་གྙི་གཏོར་ཟློག་དང་། མྙི་ནག་མགོ་གསུམ་སོགས་མདོས་སྣ་ཁ་ཤས་འཕེན་སྲོལ་ཡོད་དོ།།
རྒྱུན་པར་མགོན་ཁང་དུ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཏེ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་
ཆོས་ཀྙི་ཆོས་སྐྱོང་དག་གྙི་སོང་གསོ་ནར་མར་རྒྱུན་ཆགས་གཏོང་སྲོལ་ལས་གྲྭ་བ་རྒྱུན་སོད་མེད་ལ།
གདན་ས་འོག་མ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དང་མཉམ་དུ་དགུ་གཏོར་གྱྙི་གཏོར་ཟློག་མཛད་པའྙི་སྲོལ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །བར་གོ་རྙི་ཁོད་ཀྙི་ལོ་རྒྱུས་ནྙི་དེ་ཙམ་ལས་ཅྙི་ཡང་མྙི་གསལ་ལོ།།

བག་མཁར་ཆུའི་རི་ཁོད།

༈ བག་མཁར་ཆུའྙི་གནས་སམ་བག་མཁར་ཆུའྙི་རྙི་ཁོད་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་
ཉེ་ཟུར་སྐྲ་འཕེན་གོང་གྙི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་ལ། གནས་ཀྙི་ཆགས་དབྱྙིབས་ནྙི་སེངྒེ་གནམ་དུ་མཆོང་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

319

པ་འདྲ་བའྙི་སང་བག་འདྲེས་མའྙི་རྙི་བོ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། ལྷོ་བག་མཁར་ཆུ་དང་བྱྙིན་རླབས་མཉམ་པར་བརྙི་བའྙི་གནས་མཆོག་ཅྙིག་སེ། དེ་ཕྙིར་མཁར་ཆུའྙི་གནས་ཞེས་མྙིང་ཆགས། ངག་སྒོས་དང་དམ་པའྙི་དག་པའྙི་སྣང་ངོར་རྒྱལ་དབང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་དང་། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ན། རྒྱལ་མོ་བ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལ་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་། གནས་ཀྙིས་གང་ཟག་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབ་ནུས་པའྙི་གནས་བྱྙིན་ལྡན་དུ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། དེ་ཕྙིར་གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ན་དང་། གཡུ་སྒ་སྙིང་པོ་དང་། རྨ་ལོ་ཙཱ་བ་རྙིན་ཆེན་མཆོག་སོགས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཡྙིན་པར་གགས་ལ། ཁྱུང་མཛོད་ཕུག་པ་ཞེས་པ་མྙི་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཤོང་བའྙི་ཕུག་པ་དང་། དེ་སེང་ལང་སོང་ཆེན་པོ་གསུམ་མཆྙིས་པ་ཡང་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ན་དང་། གཡུ་སྒ་སྙིང་པོ་གསུམ་གྱྙི་ཕག་འཁར་ས་ལ་བཙུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡྙིན་པར་གགས། དོན་ལ་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱྙི་རྙི་བོ་པདྨ་འོད་ཀྙི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོའྙི་གནས་སུ་གསུངས་ཤྙིང་། དུས་བཟང་རྣམས་སུ་རྔ་དང་། གྙིང་བུ་དང་། སྙིལ་སན་དང་། ཌ་མ་རུ་སོགས་ཀྙི་སྒ་སན་པོ་དངོས་སུ་གག་པ་ཐོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་འདུས་པའྙི་ལོ་དང་དུས་བཟང་རྣམས་སུ་སོར་བ་བགྱྙིས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་ཡང་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་བ་མ་འདོན་མ་དཀར་མོའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་སོགས་ཆོས་པའྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཡུལ་གྱྙི་
ཕུག་པ་མང་པོ་དང་། འཆྙི་མེད་ཚེ་ཡྙི་ཆུ་ཡྙིན་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་སྐུ་རང་བྱོན་དང་། ཡྙི་གེ་ཨ་དང་ༀ་སོགས་དང་གཟུངས་སྔགས་རང་བྱོན་དང་། ཕག་རེས་དང་ཞབས་རེས་དང་། གཤྙིན་རེའྙི་གེ་གདོང་ཡྙིན་ཟེར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་བསོད་པའྙི་གནས་ཀྙི་
དངོས་པོ་མང་པོ་ཡོད་དོ།།
ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལྟར་ན་ཡང་ཀ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་སོབས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། རྙིག་
འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་སྐུ་སྲྙིང་མོ་ཨ་ཁམས་ལྷ་མོ་དང་། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། དེའྙི་ཡང་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་སྐུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

320

ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་གྱྙིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། ཁོ་ཆུ་གཏེར་རྒོད་གསང་སྔགས་གྙིང་པ་དང་། གཙང་རོང་གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་རྣམས་ཀྙིས་ས་གཏེར་བཞེས་པའྙི་གཏེར་གནས་ཀང་ཡྙིན་པ་དང་། དེ་དག་གྙིས་གནས་སྒོ་ཕེས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མཆྙིས། དེ་ཕྙིར་གཏེར་སོན་དེ་དག་གྙིས་གཏེར་བཞེས་དུས་ཀང་གསང་གཏེར་དང་ཁོམ་གཏེར་མཛད་པ་ཅྙི་རྙིགས་ཡོད་ཅྙིང་། དེ་དང་ཆབས་གཅྙིག་འདུས་པའྙི་ཚོགས་ལ་དབང་ལུང་མན་ངག་གནང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མང་པོ་མཆྙིས། ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་མཚམས་ལ་བཞུགས་དུས་ཀང་ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པས་རྙི་ཁོད་སྒྲུབ་སེའྙི་རྣམ་པར་ཆགས།
ད་ལྟ་གནས་འདྙིར་དཔལ་ཡུལ་མཁན་རྒན་འཇམ་དཔལ་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་འཆྙི་
མེད་ར་རོས་ལྷ་ཁང་ཆུང་ངུ་འགའ་ཞེ ག་དང་། ཁོང་ཉྙི ད་ཀྙི ས་གཟྙི མ་ཁང་བཟོས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡུན་ ྙིརྙིང་གནང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། དེའྙི་ཚུལ་ནྙི། དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་འཆྙི་མེད་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1946ལོར་སེ་དགེ་དཔལ་ཡུལ་དུ་ཡབ་གནས་གསར་པདྨ་དང་། ཡུམ་ཨ་ཀ་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་མཁན་རྒན་འཇམ་དཔལ་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཁྙིར་བཀོད། སྐུ་ཡྙི་ཞང་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཟླ་བ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ནས་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ལས་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། ཉང་གཏེར་བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་དང་། སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་རྣམས་ཀྙི་དབང་དང་། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་བཀའ་འབུམ་དང་བཅས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

321

ཡས་པ་གསན། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་དང་། ཡ་བཞྙི་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ལས་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་དང་། རྒྱུད་བཅུ་བདུན་སོགས་ཟབ་བཀའ་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་ཡོངས་རོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་བཀའ་འབུམ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གསན་པའྙི་དོན་རྣམས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར།
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་སྐུ་གདུང་ལྷ་ཁང་དང་། གོས་
ཆེན་གྱྙི་ཐང་སྐུ་ཆེན་མོ་སོགས་རེན་གསུམ་དུ་མ་གསར་དུ་བཞེངས། རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་སྐུ་སྲྙིང་ཨ་ཁམས་ལྷ་མོ་དང་། གྲུབ་དབང་གཉྙིས་པ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་སྔོན་བྱོན་གོང་མའྙི་སྒྲུབ་གནས་བག་མཁར་ཆུའྙི་གནས་སུ་གདན་ས་མཛད་དེ་སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་ལྷ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཆེན་མོའྙི་ཚོགས་ཁང་ཆུང་ངུ་དང་ནང་དུ་རེན་གསུམ་དུ་མ་གསར་དུ་བཞེངས། གྲྭ་ཇོ་དུ་མ་བཞུགས་ཡུལ་གྱྙི་གཟྙིམ་ཤག་དང་རུང་ཁང་སོགས་གསར་དུ་བསྐྲུན། དུས་གཉན་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཚོགས་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་བོ་སྦྱོང་དང་། འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་སོར་བཞྙིན་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་ཅྙིང་བཞུགས་ལ། རྙི་ཁོད་དེ་ཡང་ཕོགས་ཀུན་ནས་འོང་བའྙི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཞུ་བ་འདུས་པའྙི་འདུས་སེ་ཆུང་ངུའྙི་རྣམ་པར་ཡོད་དོ།།

རྱེ་ཁྱེ་བག་དམར་དགོན།

༈ རེ་ཁེ་བག་དམར་ཨོ་རྒྱན་མཐོང་གོལ་གྙིང་ནྙི། ཁམས་རེ་ཁེའྙི་བག་དམར་གནས་ཞེས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

322

པ་དེར་ཡོད་ལ། འདྙི་ནྙི་བག་དམར་དབང་ཆེན་གྙིང་གྙི་བུ་དགོན་ཡྙིན་ཞྙིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའྙི་ནང་ལ་སག་བ་པདྨ་ནོར་བུས་ཕག་བཏབ། འདྙི་དུས་ནས་ཡུན་རྙིང་བོ་ཞྙིག་ལ་ཆོས་རྒྱུད་ཀཿཐོག་པའྙི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡྙིན་ཡང་། ད་ལྟ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། སྔ་མོ་གདན་ས་འདྙི་ཅུང་རྒྱས་མོད། བར་སབས་ནས་ཉམས་གུད་དང་། ལྷག་པར་དུ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་དང་ས་ཕག་ལོ་ཙམ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྨང་མེད་དུ་གཏོར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་གསོས་པ་ཡྙིན་ནོ།།
སག་བ་པདྨ་ནོར་བུའྙི་རྒྱུད་འཛིན་ལ་ནྙི་བག་དམར་ཡྙིད་བཞྙིན་དབང་རྒྱལ་དང་། རྙིག་
འཛིན་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། གྲུབ་བརེས་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་སྲས་བསན་འཛིན་འགྱུར་མེད་རྣམས་ཀྙིས་གདན་ས་རྙིམ་པར་བསྐྱངས་ཤྙིང་། བསན་པ་ལ་འཕེལ་འགྙིབ་ཅྙི་རྙིགས་བྱུང་ངོ་།།
ཕྙིས་སུ་མཁན་ཆེན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་འདུ་ཁང་དང་། ནང་རེན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དུ་
མ་སོགས་ལེགས་པར་བཞེངས་ཏེ་དགོན་པ་འདྙི་ཞྙིག་གསོ་མཛད། སྒྲུབ་གྲྭ་ཡང་གསར་དུ་བཙུགས། ལོ་རེ་བཞྙིན་དབྱུག་གུ་ཟླ་བར་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་ཀྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའྙི་བདུན་སྒྲུབ་སེ་ཟླ་གཅྙིག་ཏུ་བདུན་སྒྲུབ་ལན་གཉྙིས་དང་། མགོ་ཟླ་བར་གཏེར་ཆེན་བདུད་འདུལ་རོ་རེའྙི་ཕུར་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་གཏོང་བའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་།
རྒྱལ་ཟླར་སྨྱུང་གནས་དཀར་པོ་ཆ་བརྒྱད་ཞག་བཅུ་དྲུག་ལ་འཚོགས་པ་དང་། མཆུ་ཟླ་བར་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་ཞག་བཅུ་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བར་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་
མཆོད་ཆེན་མོ་ཉྙིན་བཅུར་འཚོགས་པ་རྣམས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱུན་འཇགས་སུ་བཙུགས། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞལ་སློབ་གྲུབ་དབང་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མས་གདན་ས་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་པས་བསན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་རེ་ཁེའྙི་ཡུལ་དུ་དགོན་འདྙི་ཀུན་གྱྙི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་ཅྙིང་། རེ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ཡང་ཡུལ་དེའྙི་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གྱྙིས་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བཀུར་བར་མཛད་དོ།།རེ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མས་མཁན་ཆེན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་མཆོག་སྤྲུལ་སལ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

323

བཟང་རྒྱལ་མཚན་ངོས་བཟུང་སེ་བག་དམར་དགོན་གྱྙི་གསེར་ཁྙིར་བཀོད། ཁོང་ཉྙིད་ནས་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་ནས་ཐུན་མྙིན་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གནང་བས་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས་དགོན་པ་འདྙིའྙི་བསན་པ་ལ་ཕག་རེས་བཟང་པོ་བསྐྲུན་ཏེ་མྙི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དགོན་པ་འདྙི་ཡུན་རྙིང་གནས་པའྙི་ཐབས་ལ་དམྙིགས་ཏེ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་2014ནས་དབུ་བཟུང་སེ་བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའྙི་སྲོལ་ཕེས། ད་ལྟ་གྲྭ་བཙུན་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་འདུས་ཤྙིང་། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་ཟབ་ཆོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་བསན་པ་དྲྙི་མ་མེད་པ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་སྐྱོང་བཞྙིན་པའོ།།

དཔལ་འབར་ཀོང་ཐང་དགོན།

༈ དཔལ་འབར་ཀོང་ཐང་དགོན་པའམ་དགྱེས་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་རབ་བརན་གྙིང་ནྙི། སེ་
དགེའྙི་རོ་འགེ་ཞེས་པའྙི་ས་ཆར་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ལ་ཀོང་ཐང་དགོན་དང་། དཔལ་འབར་དགོན་ཞེས་ཀང་འབོད་དོ། །གནའ་སྔ་མོར་བོན་ས་ཞེ ག་ཆགས་ཤྙི ང་བོན་ ྙི གྱྙི་ཆོས་ལུགས་དར་རབས་འདུག་ལ། གནས་འདྙིའྙི་བག་ངོས་སུ་བོན་གསེས་ཚེ་དབང་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། ཞབས་རེས་ཡྙིན་ཟེར་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྙིས་པའྙི་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་དང་། སོན་པ་གཤེན་རབས་ཀྙི་སྐུ་དང་། མ་ཏྲྙི་མུ་ཡེའྙི་སྔགས་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བཏགས་སོང་གྙིས་སྦར་བའྙི་ཤུལ་དུ་མ་དང་གནས་ཡྙིག་ཀང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་གདོན་གཟུགས་བོན་གྱྙི་བསན་པ་བསྣུབས་པ་ནས་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། དྲན་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་རེ་འབངས་ཉེར་ལྔས་གནས་འདྙིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་པས་གནས་ངོས་སུ་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། ཞབས་རེས་དང་། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་། ལོག་རོ་ཀླུ་ཡྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཤུད་བུ་དཔལ་སེང་སོགས་ཀྙི་ཞབས་རེས་དང་། དཔའ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱྙི་ས་བོན་དང་། ལྷ་ཞྙི་བ་དང་ཁོ་བོ་དུ་མ་དང་། གུ་རུ་དྲག་པོ་དང་། པདྨ་དབང་ཆེན་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

324

དང་། ཁོ་བོ་གཤེད་དམར་དང་། བཀའ་སྲུང་སྔགས་ཀྙི་བདག་མོ་དང་། སྲྙིད་པ་རྒྱལ་མོ་རྣམས་ཀྙི་སྐུ་རང་བྱོན་དཔག་མེད་ཡོད་པར་གནས་ཡྙིག་དག་ལས་བཤད་ལ། རྔམ་མཐོའྙི་གནས་འདྙི་རོང་བཙན་ཁ་བ་དཀར་པོའྙི་གནས་ཀྙི་གནས་ལག་ཡྙིན་པས་བསོར་བ་བྱས་པའྙི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཁ་བ་
དཀར་པོའྙི་གནས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་བཞྙིན་དུ་རྔམ་མཐོའྙི་གནས་ཀྙི་གཡོན་ཕོགས་ཀྙི་མགོ་དགེ་ཁ་ལོག་བག་ཅེས་པ་དེ་
མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་གྙི་གནས་དང་། མགོན་པོའྙི་བཀའ་བབས་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་
ཆེན་གྱྙི་གདན་ས་དངོས་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། དེར་མགོན་པོའྙི་གསོལ་ཆོག་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་ཆོག་བསྒྙིག་མཛད་པར་གགས། དེར་མགོན་པོས་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པའྙི་མགོན་པོའྙི་སྐུ་མདོག་གྙི་ས་ཡྙིན་ཞེས་ས་སྔོན་པོ་ཞྙིག་ལེན་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས། ཁ་བ་དཀར་པོའྙི་གནས་ནས་མྙི་རྒན་གཅྙིག་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུ་རུ་འོང་ནས་ལག་ན་ཤྙིང་སྣ་ཚོགས་
ཆག་གང་བཟུང་བ་བ་མར་ཕུལ། བ་མས་གནས་དེར་ཤྙིང་རྣམས་གཏོར་བས་མགོན་པོའྙི་ཡར་ཤྙིང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་སྨྱུག་མ་སོགས་ས་གནས་གཞན་ན་མེད་པའྙི་ཤྙིང་སྣ་རྣམས་སྐྱེས་ཡོད་དོ།།ཁ་ལོག་གྙི་གནས་དེའྙི་འདབས་ན་སང་རྙི་ཆེན་པོའྙི་ངོས་ཀྙི་ཐང་དཀྙིལ་ན་ཕ་བོང་ནང་
ཁོས་ཞེས་པ་དེར་གནས་སྲུང་མྙི་དཀར་ར་དཀར་གྱྙི་རྐ་མྙི་བདུན་གནས་ཤྙིང་ད་ལྟ་དཔལ་འབར་དགོན་ཡུལ་སེ་གཉྙིས་ཀྙིས་གསོལ་མཆོད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་། སང་དེའྙི་མཐའ་ཞྙིག་ན་འཇང་ཡྙིག་བག་འགག་ཟེར་བའྙི་ངོས་ལ་རྒྱ་ཡྙིག་དང་བོད་ཡྙིག་བག་ངོས་ཀྙི་རོ་ལ་བརོས་པ་

ཡོད་པ་དེ་ལ་འཇང་ཡྙིག་ཅེས་ཟེར། དེའྙི་སེང་རོ་ཕ་བོང་ཕོར་བ་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་གྙི་ནང་ཆུ་བདུད་རྙི་ཟེར་བའྙི་ཆུ་འཛག་པའང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
དེའྙི་རྒྱབ་ངོས་ཀྙི་རྙི་ལ། བཀའ་ཡྙི་ལྷ་ཡྙི་སྒྲུབ་གནས་ཞེས་པའྙི་གནས་དང་། སྒྲུབ་ཕུག་
དང་། རང་བྱོན་མང་པོ་དང་། ངོ་མཚར་ཤེལ་གྱྙི་མཆོད་རེན་དང་མཚོ་ཟེར་བ་དང་། མཚོ་དེར་མྙི་རེ་ལ་མཐོང་སྣང་མྙི་འདྲ་མང་པོ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གནས་དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་མགོ་ཕག་གནས་ཞེས་པར་མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་གྙི་བྙིང་རང་བྱོན་ཡོད་ལ། མགོ་ཕག་ཏུ་རོང་དགོན་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

325

པ་ཞེས་པ་གནམ་ལྷ་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བ་བྱོན་པའྙི་གས་ཀྙི་བ་མ་སྔགས་འཆང་རྙིག་འཛིན་རོ་རེ་ནས་བཏབ་ཅྙིང་སློབ་མ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་རེ་བྱུང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས། གནས་དེའྙི་ཉེ་
འདབས་སྒམ་མདའ་བདེ་ཆེན་གནས་ཞེས་པ་དེར་མ་གཅྙིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དྲེལ་འཆྙིབ་མའྙི་སྐུ་རང་བྱོན་དང་། རོ་རེ་ཕག་མོ་རང་བྱོན་དང་། ཛམ་བྷ་ལ་རང་བྱོན་དང་། ཚེ་རྙིང་མཆེད་ལྔ་རང་བྱོན་དང་། ༀ་དང་ཨཱཿརང་བྱོན་དང་། ཕག་ཞབས་ཀྙི་རེས་གངས་མང་དང་། གནས་ཀྙི་འོག་དེར་ལྷ་མོའྙི་གསང་ཆབ་ཟེར་བ་ཆུ་དྲོན་མོ་བྱྙིས་དྲོད་ཙམ་ཡོད་པའྙི་ཆུ་མྙིག་ཞྙིག་དང་། ལུག་ལོ་ནམ་ཤར་ལ་གནས་འདུས་ཁེལ་བས་ཚེས་བཅུ་ལྟ་བུའྙི་དུས་བཟང་ལ་རྔ་རོལ་རྒྱ་གྙིང་གྙི་སད་ཐོས་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།
རྙིའྙི་གཡོན་ཕོགས་རེ་ཁེ་ཤེལ་བག་ཅེས་པ་ན་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ར་བའྙི་
བ་མ་དྲུང་པ་ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་མཚོའྙི་གདན་ས་རེ་ཁེ་དགོན་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ལ། དེར་སྒྲུབ་ཕུག་ངོ་མཚར་ཅན་དང་། རང་བྱོན་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། གསང་བའྙི་གནས་སྒོ་གསར་པ་ཞྙིག་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ཞལ་རྒྱུན་དུ་གགས་སོ།།
དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་ཀྙི་རྙི་ལ་ཐུགས་མོ་བདེ་ཆེན་གསང་གནས་ཞེས་པར་ལགས་ཕུག་ཟེར་
བ་དང་། དམ་ཅན་ར་འཆྙིབ་རང་བྱོན་དང་། དམ་ཅན་མགར་བའྙི་ཐབ་ཀ་དང་། ༀ་དང་ཨཱཿརང་བྱོན་དང་། མ་ཎྙི་རང་བྱོན་བཅས་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད། དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་སུ་གནམ་ལྷའྙི་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་གདན་ས་དང་། རོ་འབུམ་དང་། རོ་སྐུ་དང་། སཙྪ་དང་། ཤམ་ཡ་དལ་སེང་འབྲུག་རྒྱལ་རྙི་བརེགས་ཟེར་བ་ལ་གནམ་ལྷ་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། ཕག་རེས་དང་། ཨ་སག་བག་དཀར་མགོར་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་བ་མཚོ་དང་རང་བྱོན་མང་པོ་བཞུགས་པར་གསུངས། དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་རོ་རེ་ཕག་མོའྙི་གནས་བག་དགོན་ཞེས་པར་སྒྲུབ་ཕུག་དང་ཕག་མོ་རང་བྱོན་ཡོད་པ་དང་། དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་རྙི་རེར་མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་གྙི་གནས་བག་རྙི་ལ་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། མགོན་པོའྙི་སྐུ་རང་བྱོན་དང་། རྙི་དེའྙི་འོག་ན་དྷྙི་རྙི་ཕུག་པ་ཞེས་མགོན་པོའྙི་བཀའ་བབས་དྷྙི་རྙི་ཆོས་གགས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ངོ་མཚར་ཅན་ནང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

326

གཏེར་ཆུའྙི་ཆུ་ཐྙིག་སར་འབབས་པ་བཅས་ཡོད་དོ།།
དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་སུ་མ་མོའྙི་གནས་རྙི་ལ་པདྨ་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་མ་མོ་སྔགས་ཀྙི་སྲུང་མའྙི་སྐུ་
རང་བྱོན་དང་། གནས་དེ་རྣམས་ཀྙི་གནས་སྲུང་གྙི་གནས་བག་དཀར་སེང་གེ་འདྲ་བ་སེང་གེ་མ་ཆེན་མ་ཆུང་ཟེར་བ་ཡོད་པ་དང་། དེའྙི་གཡོན་ཕོགས་སུ་ཚལ་རྙི་རྙིན་ཆེན་རོ་རེ་ཞེས་པ་འཇའ་
ལུས་གྲུབ་པའྙི་བག་རང་སྒྲུབ་ཕུག་ཅེས་པར་བཞུགས་སའྙི་གདན་ཁྙི་དང་། ཉྙི་ཟེར་གཟྙིགས་གནས་དང་། ཐབ་ཚང་དང་། ཆུ་གཏེར་བངས་པའྙི་ཆུ་དང་། ཞབས་ཕག་གྙི་རེས་དང་། ཕག་འཛུབ་ཀྙིས་བག་ལ་བྙིས་པའྙི་ༀ་དང་མ་ཎྙི་སོགས་དང་། བག་གྙི་སེད་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་ཕེབས་དགོས་པའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། དེའྙི་འོག་ཕོགས་ན་སློབ་མ་རྣམས་བཞུགས་སའྙི་བག་ཕུག་མང་པོ་དང་། རྙིན་ཆེན་རོ་རེའྙི་ཆྙིབས་དྲེལ་འཛུད་སའྙི་ཕུག་པ་རྣམས་ཡོད་པར་གསུངས། རྙི་དེའྙི་ཕ་རོལ་ན་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མ་ཞེས་པའྙི་གྲུབ་ཐོབ་ཅྙིག་གྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། བཞུགས་ཁྙི་དང་། ཐབ་ཚང་དང་། ཆར་འབོད་གཏོང་སའྙི་ཆུ་མྙིག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། ཀླུ་མཆོག་བ་མའྙི་ཆྙིབས་དྲེལ་གྱྙིས་ཞབས་རེས་བག་ལ་བཞག་པ་ཡྙིན་ཟེར་བ་བཅས་ཡོད་པས་གནས་འདྙི་ལ་དེ་ལ་སོགས་པའྙི་གནས་ཀྙི་ངོ་མཚར་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ནྙི་གནས་ཀྙི་ཆེ་བ་སེ་སྤྙིར་འདྙིར་གནས་བཤད་བསྡུ་བའྙི་སྤོས་པ་བསྐྱུངས་མོད་གནས་
ཡྙིག་འདྙི་སྐྱབས་རེ་བ་མ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་སྐུ་དངོས་ཀྙིས་ཕག་བྙིས་ཀྙིས་གནང་བྱུང་བས་ཚིག་སྣ་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡྙིན་ནོ།།
ད་ནྙི་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་ཀྙི་རྙིམ་པ་ནྙི། དགོན་རབས་དང་པོ་མགོ་དགེ་ཁ་ལོག་
དགོན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡྙིན་ལ། དེ་ནྙི་དཔལ་མགོན་པོ་ནག་པོ་མ་ཧཱ་ཀ་ལའྙི་གདམས་པའྙི་བཀའ་བབས་ཆེན་པོ་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་གནས་འདྙིར་གདན་ས་མཛད་ནས་དགོན་པ་
བཏབ། སབས་རེར་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གོ་བུར་དུ་ལྷག་པའྙི་དགེ་འདུན་པ་སོང་ཕྲག་ལྷག་དུས་གཅྙིག་ལ་འདུས་པ་སོགས་དར་ཞྙིང་རྒྱས་ནས་ཡུན་རྙིང་པོར་གནས། ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ནྙི་གསེར་སྨད་སྙིག་ཁོག་གྙི་མྙིག་ནག་ཚང་ཟེར་བར་འཁྲུངས། རྒྱལ་རོང་གཏེར་སོན་ཆུ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

327

ཕོ་རོགས་ལྡན་གྱྙི་ཆོས་བདག་ཏུ་གྱུར་པས་གཏེར་སོན་གྱྙི་གཏེར་བྱོན་མགོན་པོའྙི་བཀའ་བབ་ཏུ་
གྱུར། མགོན་པོ་བསྒྲུབས་པས་དངོས་སུ་གྲུབ། དྲག་པོ་མངོན་སྤོད་ཀྙིས་ལས་མཛད་དེ་མགོན་པོ་བསྐུལ་བས་རགས་ཐོན་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་ཁ་ཅོག་གནས་འདྙིར་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་ཆོག་བསྒྙིགས་མཛད། ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་དཔལ་ཡུལ་དཔལ་འཛོམས་གནས་སུ་ཡང་བཞུགས་མོང་བར་བཤད་དོ།།
རེ་འདྙི་ལ་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་དང་། ལྭ་བ་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་དང་། ལབ་
ནག་ཤངས་པ་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ཞེས་བྙིས་པའང་མཆྙིས་ལ། ལྷ་བ་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ཟེར་བ་དང་འདྙི་གཉྙིས་གང་ཟག་གཅྙིག་མ་ཡྙིན་ནོ།།
དགོན་པ་འདྙིའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་དུ་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་རབ་བྱུང་གསུམ་
པའྙི་ཆུ་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1163 ལོར་གནས་འདྙིར་གདན་ས་མཛད་ནས་དགོན་པ་བཏབ་ཟེར་ཡང་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་དེ་ཆུ་འཕོ་རོགས་ལྡན་གྱྙི་དངོས་སློབ་ཡྙིན་པ་དག་ན་དེར་ཟད་ཀྙི།
ཀཿཐོག་བྱང་ཆུབ་སེང་གེས་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་བ་མར་བསེན་པར་བཤད་པ་དག་ན་
རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་ནང་དུ་བྱོན་པ་གནས་མེད་པས་མྙི་འཐད་དོ།།
དགོན་རབས་གཉྙིས་པ་མགོ་ཕག་ནང་རོང་དགོན་ནྙི། གནམ་ལྷ་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་
བྱོན་པའྙི་བ་རབས་དང་པོ་སྔགས་འཆང་རྙིག་འཛིན་རོ་རེས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའྙི་མེ་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་
ལོ་1466ལོར་གསར་དུ་བཏབ། སྔ་འགྱུར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་གདམས་པ་གནང་བས་སློབ་མ་ཡང་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་འདུས། ཁོང་གྙིས་སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་པོར་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་མཛད་པས་རོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས། གྲུབ་པའྙི་རགས་ཐོན་ཏེ་རྙིའྙི་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་ལྟར་དུ་འཕུར་ནུས། འཕུར་དུས་རྔ་ཆེན་ཞྙིག་པུས་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་བར་ལ་བཟུང་ནས་རྔ་རྡུང་བཞྙིན་འཕུར་བས། གོང་མྙི་ཚོས་དེ་རྙིང་ཡང་གནམ་ལྷ་རྔ་སྒོག་བ་མ་གནམ་ལ་འཕུར་གྱྙིན་འདུག་ཟེར་བའྙི་སྲོལ་ཆགས། བ་མ་དེ་ནས་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་བར་བྱོན་ཏེ་དགོན་པ་བསྐྱངས་པས་གནམ་ལྷ་ཐོགས་དོན་ཡང་རྙིག་འཛིན་རོ་རེ་གནམ་ལ་འཕུར་བས་ཡྙིན་ཟེར་རོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

328

དགོན་རབས་གསུམ་པ་བར་ཁོད་དགོན་ནྙི། དཔལ་འབར་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་མེ་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1667ལོ་ཙམ་ལ་གདན་ས་མཛད་པས་དགོན་པ་འདྙི་ཆགས། ལྷ་ཁང་ནང་སོ་ཡར་མར་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙི་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་གྲྭ་དང་། ཇོ་དགོན་བཅས་བྱུང་། གྲྭ་བ་སོང་ཕྲག་ལྷག་བྱུང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དོ།།
དགོན་རབས་བཞྙི་བ་རེ་ཁེ་དགོན་པ་ནྙི། རེ་ཁེ་བ་ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་
གཅྙིག་པར་བཏབ། དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས། ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འདའ་ཁར་རེ་ཁེ་དགོན་པ་དང་། ནང་རེན་རྣམས་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་། དེ་སྔོན་སྔ་འགྱུར་རྒྱལ་བ་ཀཿཐོག་པའྙི་ཆོས་བརྒྱུན་འཛིན་པ་ཡྙིན་མོད། དེ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་དགོན་ལག་ཏུ་གྱུར་ཅྙིང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་བརྒྱུན་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་རུ་གྱུར་ཏོ།།
དགོན་རབས་ལྔ་བ་སོ་སྐུ་དར་རྒྱས་དགོན་པའམ་འབུམ་སྐུ་དར་རྒྱས་དགོན་པ་ནྙི། རབ་
བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའ་ནང་ཙམ་ལ་དགོན་པ་དེ་ཆགས། མཁའ་འགྙི་འབུམ་པ་བཅུ་གསུམ་

ོ གྱྙི་གདན་
ས་མཛད་པས་འབུམ་སྐུ་དགོན་དུ་ཐོགས། ཡུན་རྙིང་མ་གནས་པར་མེས་འཇྙིག་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་ཕལ་ཆེར་འཚིགས། ནང་རེན་གཙོ་བོ་སོན་པའྙི་སྐུ་ལྙི་མ་ཞྙིག་དང་། སོན་པའྙི་སྐུ་རྙི་ཁ་མ་ཟེར་བ་དང་། ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་གཏེར་ནས་བངས་པའྙི་དུང་དཀར་བཅས་མེས་འཇྙིག་མ་ཐུབ་པར་སོན་པའྙི་ལྙི་སྐུ་དེ་ལྷ་ཁང་གཞན་ཞྙིག་གྙི་ཀ་མགོའྙི་ཐོག་ཏུ་འཕུར་ནས་
བཞུགས་པ་དང་། སྐུ་རྙི་ཁ་མ་དེ་ཆུ་ཆེན་གྱྙི་དཀྙིལ་དུ་སང་ལྗོངས་སླ་ང་འདྲ་བ་ཞྙིག་གྙི་སེང་དུ་འཕུར་ནས་བཞུགས་པ་དང་། གཏེར་དུང་དེ་རཏྣ་ལུང་ཟེར་བའྙི་སར་ཐང་ཤྙིང་ཞྙིག་གྙི་ཞབས་ལ་ཡོད་པར་གགས་ལ། རེས་སུ་རཏྣ་དུད་ཁའྙི་བཀྲ་ཤྙིས་ཟེར་བའྙི་མྙི་ཞྙིག་གྙིས་ཕྱུགས་རྙི་རུ་འགོ་སབས་དུང་དཀར་རང་གག་གྙི་སྒ་ཐོས་ནས་བཙལ་བས་ཐང་ཤྙིང་འགམ་གྱྙི་ཤྙིང་ལུད་འོག་ནས་རེད་པའྙི་ངག་སྒོས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་དཔལ་འབར་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རེ་ཁེ་བ་མ་ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་མཚོ་དང་།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

329

ཚལ་རྙི་རྙིན་ཆེན་རོ་རེ་སོགས་བཞུགས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པས་དགེ་འདུན་
པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱུན་དུ་འདུས་པ་མ་ཟད་སྦོམ་མགོ་ནམ་མཁའ་རབས་འབྱམས་ཀྙིས་གནས་འདྙིར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་སློབ་མ་བསྐྱངས་པས་རྔམ་མཐོ་གནས་གསར་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡྙིན་ལ། སྦོམ་མགོ་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ནྙི། མཁྱེན་བརེ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གགས་ལ། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཨ་འཛོམ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་ནས་དངོས་གཞྙི་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙི་བར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་ལྷག་མེད་དུ་གསན། བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་རྔམ་མཐོའྙི་གནས་དེར་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་བཞུགས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་རང་སྣང་རྙིས་མེད་ཀྙི་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་བརེས། རོ་ལ་

ཞབས་རེས་བཞག། སྒྲུབ་ཕུག་གྙི་བག་ལ་ༀ་ཨཱཿརང་བྱོན་དང་། མ་ཎྙི་རང་བྱོན་བྱུང་། སྒྲུབ་ཕུག་ནས་ཆུ་གཏེར་བངས། གཅན་གཟན་སག་ཕུག་པར་འོང་བ་ལ་ཁོང་གྙི་སྐུ་ཆྙིངས་གོར་མོར་སྒོ་དྲུང་ནས་བསོར་ནས་བཞག་པས་ནང་དུ་འོང་མ་ནུས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་གྲུབ་རགས་ངོམ་པའྙི་
ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དོ།།
དགོན་རབས་དྲུག་པ་ཀོང་ཐང་དགོན་པ་ནྙི་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་མདོ་
སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ཆུ་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1852 ལོར་སྔར་འདྲ་སྐུ་རྙི་ཁ་མ་བཞུགས་པའྙི་སང་ཐང་སླ་ང་འདྲ་བ་དེར་ཕག་བཏབ། དཔལ་ཡུལ་ནས་བ་མ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་བསོས། དེས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ལྟར་མཛད་དེ་བསྐྱངས། འོན་ཀང་ཡུན་མྙི་རྙིང་བར་མེ་ཡྙིས་འཇྙིག་གོ།
དེ་རེས་དཔལ་ཡུལ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས། སྔར་གྱྙི་
གསེར་བྱ་བ་ཐུལ་ཞེས་པའྙི་རོང་གོག་ཞྙིག་གྙི་ཤུལ་གྱྙི་ཁང་རེགས་དེ་ཀ་བ་དགུ་ཡོད་པའྙི་ལྷ་ཁང་དུ་བསྒྱུར་ནས་རབ་གནས་མཛད། སྤྲུལ་སྐུ་བསམ་གཏན་དང་། མཁར་ཝག་བ་མ་པདྨ་བསམ་གཏན་གཉྙིས་དབུ་འཛིན་དུ་བསོས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་ག་རྣམས་ཚུལ་བཞྙིན་བཙུགས་ཤྙིང་སྒྲུབ་སེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

330

ཆུང་ངུ་གྲྭ་པ་ཉྙི་ཤུ་ཡོད་པ་ཞྙིག་གྙི་རྣམ་པར་ལོ་ངོ་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་གནས་མཐར། རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོའྙི་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་པ་ར་བ་ནས་སོང་སེ་དགོན་པའྙི་མྙིང་ཙམ་ཡང་མེད་
པར་གྱུར་ཏོ།།
རབ་རྒྱན་ལགས་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1990 ལོར་བ་གྲྭ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ལུས་པ་སྲྙིད་གཞུང་གྙིས་
འཚོག་ཆོག་པའྙི་བཀའ་བཀྲོལ་ནས་སླར་སྔར་གྱྙི་ཁང་རྙིང་དེར་དུས་མཆོད་ཚོགས་མགོ་བཙུགས། སྐྱབས་རེ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་མཆོག་ནས་དཔལ་འབར་དགོན་པ་དང་གནས་རྙིའྙི་བཀོད་པ་དང་འཕོ་འགྱུར་མང་པོའྙི་བྱུང་བ་རྣམས་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་མྙིའྙི་འདོད་བོ་ལྟར་མ་ཎྙིའྙི་སྒྲུབ་པ་གསར་དུ་བཙུགས། ཁམས་གཞུང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་མེད་རོ་རེས་དགོན་པ་ལ་བརེ་གཟྙིགས་ཀྙིས་གྲྭ་གསར་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་གསར་བསྡུས་ཀྙིས་ཡྙི་གེ་བསླབས། རབ་རྒྱན་མེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1996ལོར་དགོན་པ་གསར་སོས་ཀྙིས་དགྱེས་པོའམ་གདན་སེང་ཞེས་གགས་
པའྙི་ས་དེར་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་འབངས་ནས་རྒྱུ་ནོར་ཕོན་ཆེན་བཏང་སེ་ལྷ་ཁང་ཐོགས་རེགས་གཉྙིས་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་ཅན་ཞྙིག་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་དེར་སྐྱབས་རེ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་སབས་དགོན་འདྙི་གསར་བཞེངས་ལ་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ཅྙིང་རབ་གནས་དང་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཐུགས་དགྱེས་བརེས་ཕག་རས་ཕོན་ཆེན་གནང་། དགོན་མྙིང་ལ་དགྱེས་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་རབ་བརན་གྙིང་ཞེས་གསོལ།
ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། ཁམས་གཞུང་མཆོག་སྤྲུལ་
འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། ཁང་ནང་རྙིན་པོ་ཆེ་སལ་བཟང་རྙིན་ཆེན་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་འཆྙི་མེད་རོ་རེ་དང་། སྐྱ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་ཏེ་གནང་སྐྱེས་དང་ཕག་ནས་འཐོར། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་མང་པོས་ངོས་འཛིན་གནང་བའྙི་མཆོག་སྤྲུལ་བསམ་གཏན་གྱྙི་ཡང་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་འགྱུར་མེད་རྒྱལ་མཚན་ཁྙིར་འཁོད་དེ་དགོན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་བ་གྲྭ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

331

དགོན་འདྙིར་དུས་མཆོད་གཏན་འཇགས་ནྙི། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའྙི་
སྒྲུབ་ཆེན་མ་ཎྙི་བུམ་སྒྲུབ་ཉྙིན་དགུ་དང་། ཞྙིང་སྒྲུབ་བདུན་སྒྲུབ་དང་། མགོན་གསོལ་ཁྙི་མཆོད་དང་། དགུ་གཏོར་ཉྙིན་བདུན་དང་། ཚེས་བཅུ་ཉེར་ལྔའྙི་ཚོགས་བསང་དུས་མཆོད་རྣམས་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀང་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

ཨ་མཆོག་གཡག་འདྲ་དགོན།

༈ ཨ་མཆོག་གཡག་འདྲ་དགོན་པ་ནྙི། སེ་དགེའྙི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་ལ། ཨ་རྐང་གཡག་
འདྲ་དགོན་ཞེས་བྙིས་པའང་མཆྙིས། རབ་དྲག་ས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1668ལོར་དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་ཨ་ཁྱོག་གཡག་འདྲ་ཞེས་པའྙི་ས་དེར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་ཕག་བཏབ། དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་ཆགས་པའ་ས་མྙི ང་གྙི་དབང་གྙི ས་དེ་ལྟར་འབོད། གཙུག་ལག་ཁང་རྙི ན་བརེ ན་པ་བཅས་ ེལེགས་པར་བཞེངས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་པ་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བཙུགས། འདུས་སེ་ལ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། བོ་སྦྱོང་གྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གནང་ནས་བསྐྱངས་སོ།།
ས་འདྙི་ལ་ཨ་མཆོག་དང་། ཨ་འཁྱོག་དང་། ཨ་རྐང་སོགས་བྙིས་པ་མཆྙིས་མོད། མཚན་
བརོད་ལས། ཨ་ནྙི་ཡྙིག་འབྲུ་ཀུན་གྱྙི་མཆོག །ཅེས་པ་དངོས་ཤུགས་ཟུར་གསུམ་དང་། ཕྙི་ནང་གསང་གསུམ་གྱྙི་འགེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་མཆྙིས་པ་ལས། ཨ༷་ཡྙིག་མྙིང་གྙི་ཐོག་མར་ཡོད་པའྙི་ས་དེ་ནྙི༷་ཡྙི༷ག་འབྲུ༷་མཆོག་གྙི་ཟབ་དོན་བརེས་པའྙི་ས་ཆེན་པོ་ན་བཞུགས་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བྱོན་པས་ན་གནས་ཀུན༷་གྱྙི༷་མཆོ༷ག་ཡྙིན་ཞེས་ལུང་བསན་པའྙི་གནས་ཡྙིན་ཕྙིར་ཨ་མཆོག་ཟེར་བ་ལགས་ཟེར། དེ་དོན་ལ་གནས་མྙིན་ཇྙི་ལྟར་ཡང་ཨ་མཆོག་ཅེས་པའྙི་ས་དེར་གདན་འཛིན་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་མམ་ཨ་མཆོག་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དུ་གགས་པ་བྱོན་པར་བཤད་པ་ལས་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་ཐོག་མ་ནྙི་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཡྙིན་ལ། དེའྙི་རྣམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

332

ཐར་བརོད་པ་སབས་སུ་བབ་མོད། གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་པས་སླར་མྙི་སྤོའོ།།
བ་རབས་གཉྙིས་པ་ནྙི་རེ་བཙུན་སྒོལ་མ་དཀར་མོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གགས་པ་རེ་རྙིག་
འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་གཅུང་མོ་རེ་བཙུན་མ་ཨ་ཁམས་ལྷ་མོ་དང་། བ་རབས་གསུམ་པ་གཅུང་པདྨ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་རབས་བཞྙི་བ་སོག་པོ་ལྷ་དཔལ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་རབས་ལྔ་པ་རོང་ནང་པདྨ་རྙིག་འཛིན་དང་། བ་རབས་དྲུག་པ་པཎ་ཆེན་བྙི་མ་ལ་མྙི་ཏྲའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། བ་རབས་བདུན་པ་ཤུད་པུ་དཔལ་གྱྙི་སེང་གེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གུ་རུ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། བ་རབས་བརྒྱད་པ་བ་མ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་དང་། བ་རབས་དགུ་པ་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དབོན་པོ་དབང་ཕྱུག་དང་། བ་རབས་བཅུ་པ་དབོན་པོ་ཨ་བསམ་དང་། བ་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་གདོང་མགུ་མཁན་རྒན་འཇམ་དཔལ་རོ་རེ་དང་། བ་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་མཁན་ཆེན་བོ་གོས་དང་། བ་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་བཅས་དམ་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དུ་གགས་པ་རྣམས་བྱོན་ནས་
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་བསྐྱངས་པའྙི་ཞར་ལ་དགོན་འདྙི་ཉྙིད་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་རེན་བཞེངས་ཀྙིས་བསྐྱངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ཉེ་གནས་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་བརན་དང་། ཉེ་གནས་པདྨ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། བ་རྒྱལ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་སོགས་བསན་འཛིན་གྱྙི་སྐྱེས་བུ་བཟང་ལ་འཕྲྙིན་ལས་ཆེ་བ་མང་པོ་བྱོན་ཏེ་བདག་པོ་མཛད་ནས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་བཅས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་ཅྙིང་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་
བཞེས་བཞྙིན་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་འདོན་ཆོག་དང་ཉམས་ལེན་གྱྙི་རྙིམ་པའྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་ཀྙི་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡྙིན་ནོ།།
དམ་པ་འདྙི་དག་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞྙིག་གྙི་རྣམ་ཐར་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་ལ། མང་པོ་ཞྙིག་གྙི་
རྣམ་པར་ཐར་བ་ནྙི་དགོན་འདྙིས་སྤད་པའྙི་ས་བོན་དུ་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་བས་འབྙི་བར་རྔོ་མ་ཐོགས་སོ།།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

333

བ་རབས་འདྙི་ལྟར་བསྒྙིགས་པ་འདྙི་ཡང་དཔལ་ཡུལ་ནས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་
བཞྙིན་བྱས་མོད། འདྙི་དོན་དང་མཐུན་པའྙི་བ་རབས་ཤྙིག་ཡྙིན་པར་མྙི་སེམས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནྙི། བ་མ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་དང་། དབོན་པོ་དབང་ཕྱུག་དང་། དབོན་པོ་ཨ་བསམ་གསུམ་ནྙི་དུས་མཉམ་དུ་བྱོན་ཞྙིང་། ཕྙི་མ་གཉྙིས་ཀརྨ་ལྷ་དབང་གྙི་སྔོན་ཙམ་དུ་བྱོན་པར་གསལ་བས་ཨ་བསམ་ནས་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རོ་རེ་བཞག་པ་འདྙི་དུས་མྙི་མཐུན་ཞྙིང་། དེ་གཉྙིས་ཀྙི་བར་དུ་མྙི་རབས་མང་པོའྙི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་བར་དུ་བ་རབས་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་པར་སོང་པར་འཇོག་དགོས་པའྙི་སྐྱོན་མཆྙིས། གལ་ཏེ་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡྙིན་ན་སྤྙིར་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བགང་བ་ཙམ་གྱྙིས་ཆོག་གྙི་རབས་བགང་བའྙི་དགོས་པ་མ་མཆྙིས་སོ།།
དགོན་གནས་སོད་དུ་དབྱྙིབས་ཚོགས་གཏོར་བཤམས་པ་འདྲ་བའྙི་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་མཆོག་གྙི་སྒྲུབ་གནས་རྙི་ཁོད་བག་དམར་མཁན་བུ་སྒྲུབ་ཕུག་ཅེས་པ་བག་རྙིའྙི་
དཀྙིལ་ན་སྒྲུབ་ཕུག་གོང་འོག་གཉྙིས་མཆྙིས་པ་ཞྙིག་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་ཕུག་གོང་མ་གསང་སྒྲུབ་ཕུག་ཅེས་པ་ནྙི་མྙི་ཕལ་བ་བགོད་དཀའ་བས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་པའྙི་
གནས་དང་། འོག་མར་བཀའ་བརྒྱད་ཕུག་དང་། འོད་གསལ་ཕུག་དང་། སྒྲུབ་ཆུ་ཕུག་སེ་སྒྲུབ་ཕུག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བཀའ་བརྒྱད་ཕུག་དེ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཉྙིད་ཀྙིས་བཀའ་བརྒྱད་ཀྙི་སྒྲུབ་པའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཞལ་ཕེས་པས་ར་གསུམ་ལྷ་ཡྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་པའྙི་ཕུག་པ་དང་། འོད་གསལ་ཕུག་པ་དེ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་གཞོན་དུས་དབུ་སྐྲ་ཀད་ལ་བཏེགས་ཤྙིང་གཟྙིམ་མལ་གྱྙི་མཐའ་རུ་ཚེར་མ་བཙུགས་ནས་གཟྙིམ་སངས་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་ཆེན་སྒོམ་པའྙི་གནས་ཡྙིན་ལ། འདྙི་དུས་འཚོ་བ་བཅུད་ལེན་ལ་བརེན་པ་དང་། སོན་གྱྙི་དུས་སུ་མཚན་མོ་རྔན་ཟླ་ཞེས་པའྙི་ལུང་པ་ནས་བྱྙི་བས་ནས་ཀྙི་སེ་མ་རེ་ཁྱེར་ནས་ཕུལ་བས་ཞག་རེའྙི་འཚོ་རེན་མཛད་པ་སོགས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གྙིས་བགང་བྱ་མང་པོར་ཉམས་ལེན་གནང་ཞྙིང་མཐར་གྲུབ་པ་བརེས་ནས་འོད་གསལ་ཕུག་གྙི་བག་ངོས་སུ་རོ་ལ་འདམ་ལྟར་ཞབས་རེས་བཞག་པ་ད་ལྟའང་མངོན་སུམ་མཇལ་དུ་
མཆྙིས། སྒྲུབ་ཕུག་གྙི་བག་ངོས་སེངྒེའྙི་ནུ་མ་འདྲ་བ་ལས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་ཆུ་གཏེར་བཞེས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

334

པས་གཏེར་ཆུ་བྱྙིན་ཅན་དང་། རང་བྱུང་གྙི་དུང་དཀར་འདྲ་བ་དང་། སྒྲུབ་གཏོར་འདྲ་བ་སོགས་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་ཞྙིག་གོ།
རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མཆོག་དཔལ་ཡུལ་དང་། བར་གོ་སོགས་སུ་བཞུགས་དུས་སློབ་ཚོགས་
རྣམས་ལ་ང་ཡྙི་མཁན་བུ་སྒྲུབ་ཕུག་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དང་མཉམ་གསུངས་ནས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པས་བསྐུལ་བ་ལྟར། རེའྙི་གཅུང་མོ་རེ་བཙུན་མ་ཨ་ཁམས་ལྷ་མོ་དང་། གཅུང་པོ་པདྨ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤྙིས། ཉེ་གནས་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་བརན། ཉེ་གནས་པདྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སོགས་སློབ་ཆེན་མང་པོ་སྒྲུབ་ཕུག་དེར་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བསྒེངས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ། རེས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་སོགས་སློབ་བརྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀང་མང་པོ་ཞྙིག་གྙིས་བག་ཕུག་དེར་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས་སོ། །དགོན་གཤམ་མཁར་ར་བག་རྨྙིང་ལམ་འགག་ཅེས་པའྙི་རོ་སེང་དུ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཕག་འདེབས་ལ་བྱོན་སབས་ཆྙིབས་དྲེལ་གྱྙིས་ཞབས་རེས་བཞག་པའང་ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

འབའ་རོང་དྲུང་ཡིག་དགོན།

༈ དྲུང་ཡྙིག་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་ངེས་དོན་ཐེག་མཆོག་གྙིང་ནྙི། ཁམས་སེ་
དགེའྙི་ཁོངས་གཏོགས་འབྙི་ཀླུང་ཆེན་མོ་འབབས་པའྙི་འགམ་ཟུར་འབའ་རོང་ཞེས་པའྙི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ལ། ངག་སྒོས་སུ་དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་ཀཿདམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྙི་ཞལ་སློབ་གཙང་སོན་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་གདན་ས་གཙང་ལུ་གུ་དགོན་ཞེས་པ་དེ་ཡྙིན་པ་ལ། ཕྙིས་སུ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་དགོན་མགོ་ཕུལ་ནས་དཔལ་ཡུལ་བར་གྱུར་པ་ཡྙིན་པའྙི་ངག་སྒོས་ཡོད་ལ།
དོན་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱྙིས་ཕག་བཏབ་པར་བཤད་དོ། །ཡྙི་གེ་རྣམས་སུ་དགོན་འདྙིའྙི་མཚན་ལ་འབའ་དྲུང་ཡྙིག་དགོན་དང་། དྲུང་ཡྙིད་དགོན་དང་། དྲུང་དགོན་བཤད་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

335

སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་ངེས་དོན་ཐེག་མཆོག་གྙིང་དང་། པདྨ་འོད་གྙིང་གཉྙིས་པ་བཀྲ་ཤྙིས་དགའ་བའྙི་ཆོས་གྙིང་སོགས་འབྙི་ཚུལ་དུ་མ་སྣང་ངོ་།།
དེས་ན་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་མཁན་བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། རབ་དྲག་མེ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1637ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་དང་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བཀུར་ཏེ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་
གདམས་པ་སོགས་སྔ་འགྱུར་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་རོགས་པར་གསན། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། ཆོས་སེ་ཞྙིག་འདེབས་པར་བཞེད་དེ་འབའ་རོང་དུ་བྱོན། བསང་ཞྙིག་བཏང་བ་ལ་བྱ་ཕོ་རོག་ཅྙིག་གྙིས་ཕུད་རོང་དེ་འཁྱེར་ནས་འཕུར། ནགས་ཁོད་དུ་བཞག་པ་ལ་རེན་འབེལ་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ་གནས་དེར་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་འདྙི་ཉྙིད་ཕག་བཏབ། དེ་ལ་དགོན་གསར་གནས་ཞེས་འཕགས་པ་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙིས་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པའྙི་གནས་སུ་གགས། སེ་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་བསན་པ་ཚེ་རྙིང་གྙི་དྲུང་ཡྙིག་ཅྙིག་གྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཞེངས་པའྙི་མཐུན་རྐེན་སྦྱར་བས་དགོན་མྙིང་ལའང་དྲུང་ཡྙིག་དགོན་ཞེས་ཐོགས་པར་བཤད་ལ། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་གྙིས་བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་རྒྱལ་ཉྙིད་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པའྙི་དྲུང་ཡྙིག་ཅྙིག་གྙི་གོ་ཐོབ་ཡོད་པས་དེས་བཏབ་པ་ཡྙིན་ཕྙིར་མྙིང་དེ་ལྟར་ཆགས་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་བ་མའྙི་ཐོབ་མྙིང་དགོན་པར་ཐོགས་པའང་ཡྙིན་ནམ་སམ་སེ་དཔད་པར་བྱའོ། །རེ་འདྙིས་སློབ་ཚོགས་མང་པོ་བསྐྱངས་ཤྙིང་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་པ་འདྲ་ཡང་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ།།
རེས་སུ་མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་རོང་བོ་ཆོས་གྲུབ་ཀྙིས་དགོན་འདྙིར་
གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། སློབ་ཚོགས་མང་པོར་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། མུན་ཁང་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

336

ཁ་ཁང་དང་། རྨྙི་ལམ་སྦྱོང་བ་དང་། སྒ་སྦྱོང་དང་། ཞྙིང་ཁམས་སྦྱོང་བ་སེ་ནང་ཆོས་ལྔ་བཅས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་ཁྙིད་རང་ཆ་ཚང་ཞྙིབ་རྒྱས་སུ་བསྩལ་བས་མཚོན་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར་བས་གདུལ་བྱ་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས། ར་རླུང་སྦྱོང་སའྙི་རླུང་ར་དང་། ཆོས་ར་དང་། མུན་ཁང་རྣམས་བཞེངས། དགོན་པའྙི་ཉྙིན་སྲྙིབ་སོ་སོར་གྲྭ་སྒར་དང་ཇོ་སྒར་གཉྙིས་སུ་ཕེས་ཏེ་ཆགས་ཤྙིང་དགོན་གཞྙི་ཤྙིན་ཏུ་དར་བར་བཤད་དོ།།
དེ་རེས་ཀཿཐོག་དྲུང་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་དགོན་འདྙིར་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་
བཞུགས་ཏེ་གནས་བྱྙིན་རླབས་དང་རེན་གསུམ་ལ་རབ་གནས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞྙིང་། ཇོ་ཆུ་གཤྙིས་སུ་རོ་ལ་ཞབས་རེས་བཞག། གདུལ་བྱ་བསྐྱངས་པས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་པདྨ་འོད་གྙིང་གཉྙིས་པ་བཀྲ་ཤྙིས་དགའ་བའྙི་ཆོས་གྙིང་ཞེས་གགས་པ་བྱུང་ངོ་།།
དེ་རེས་ཨ་འཛོམ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དགོན་འདྙིར་བྱོན། བགང་བྱ་ཁ་ཤས་ལ་
གདུལ་བྱ་བསྐྱངས། ལྷ་ཁང་ཆུང་ངུ་ནང་རེན་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། མཐར་གནས་དེར་སྐུ་གཤེགས་ཤྙིང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྙིས་གསེར་དངུལ་ལས་བཟོས་པའྙི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་ཞྙིག་ཀང་བཞེངས་སོ།།
དེ་རེས་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དགོན་འདྙིར་བྱོན། འདུས་པ་རྣམས་ལ་
རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཚང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་བསྩལ། མོ་ཁྙིམས་དང་། ཆང་ཁྙིམས་བསམས། བསན་ར་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཅས་ཁྙིམས་ར་བཞྙི་ཆང་ལྔས་དག་པའྙི་གཞྙི་ལྡན་དགོས་པའྙི་སྲོལ་དང་། དབྱར་བཅའ་དང་། དགུན་བཅའ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས། རྔ་སྦུབ་དབྱངས་རོལ་དང་། གར་ཐྙིག་བཅའ་བཟོ་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་སོ་སོའྙི་ཕག་ལེན་དང་། གྲྭ་ཚང་བ་མ་དང་བཅས་པའྙི་བྱོན་བཞུགས་ཕེབས་གསུམ་གྱྙི་སྒྙིག་ལམ་དང་། གཤྙིན་གསོན་གྱྙི་དགེ་རྙིམ་དང་དགོན་པའྙི་དུས་མཆོད་གང་ཡྙིན་རུང་། སྔོན་དུ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བར་དུ་བསྐྱེད་རོགས་ཟུང་འབེལ་ཚིག་རེས་དོན་དང་འབེལ་བ་དང་། ཆོ་ག་དང་སྔགས་ཀྙི་བཟླས་པ་སྒ་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པ་དང་། ཐ་མ་བསྔོ་སྨོན་རྣམ་དག་གྙི་རྒྱ་ཡྙིས་ཐེབས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

337

པར་དགོས་པ་སོགས་བསན་པའྙི་མྙིག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའྙི་འདུལ་དགོན་གཙང་སང་དུ་བསྒྱུར། ཡུལ་སེ་ལ་རྙི་རྒྱ་རྔོན་ཁྙིམས་དང་། རྐུན་རྒྱ་ཇག་ཁྙིམས་དང་། ཉ་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱ་རྣམས་བསམས། ལྷ་འབངས་ཡོངས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་སྐུལ་མ་མཛད་ཅྙིང་འགོ་དོན་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས་སྤོས་མཛད་དོ། །ཡང་ཨ་ཙ་ར་ས་ལེའྙི་སྐྱེ་མཐའ་ཁ�་དགེ་གཟུངས་སྤྲུལ་ལམ་རྙིག་འཛིན་གར་གྱྙི་དབང་
པོས་དགོན་འདྙིར་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་གནས་སྒོ་གསར་དུ་ཕེས། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས་སོ།།

ལང་གོ་ལོ་ཙཱ་བ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཛཿསྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཀུན་
བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་གཟའ་བ་མ་ཀུན་བཟང་བསན་འཛིན་ནམ་གར་དབང་གྙིང་པས་དགོན་འདྙིར་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ལ་འཇའ་ཚོན་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་པདྨ་འོད་འབར་གྱྙི་བུམ་སྒྲུབ་དང་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་སྤན་འདྲེན་དང་བཅས་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས། གཟའ་བ་མ་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་གྱྙིས་ས་ག་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་བདུན་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་སྔར་ཡོད་ཉམས་གསོ་མཛད། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས་སོ།།
སབས་དེ་ཙམ་ལ་རོགས་ཆེན་དཔལ་སྤྲུལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ཨ་མདོ་དཔལ་སྤྲུལ་དགོན་འདྙིར་
བྱོན། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དབང་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་གནང་། རེན་གསུམ་ལ་རབ་གནས་མཛད། གཞན་ཡང་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་བྱོན་ནས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་དགོན་འདྙི་དར་ཞྙིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ནས་རབ་རྒྱལ་མེ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1956ལོ་བར་ལ་ཡར་རྒྱས་སུ་གནས་སོ། །དེ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་འདྙིའྙི་རེན་གསུམ་རྣམས་བཤྙིག་ཅྙིང་། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་གཏོར་བས་དགོན་པ་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་དང་། མཁར་གསར་བ་མ་ཨ་ཚེ་དང་། ནང་སོ་ཡེ་ཤེས་བ་མ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གྲྭ་ཚང་དང་དད་འབངས་ཐུན་མོང་གྙིས་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོ་མཛད། གཙུག་ལག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

338

ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་རག་པར་མཆུ་ཟླ་བར་རཏྣའྙི་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྙི་བུམ་སྒྲུབ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། བཀའ་གཏེར་ཟུང་འབེལ་མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་གྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་བཅས་སྒྲུབ་ཁག་བཞྙི་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། སྣོན་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། ཐ་སར་ཟླ་བར་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་པ་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བར་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་དང་སྦྲགས་ནས་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་དང་། བོ་སྦྱོང་གྙི་ཆོས་སོར་འཆད་ཉན་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བར་དགུ་གཏོར་བདུན་སྒྲུབ་བཅས་འཚོགས་པའྙི་རྒྱུན་བཙུགས་ཏེ་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་རྣམས་ཀང་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་སླར་གསོས།
རབ་རྒྱན་ཆུ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་2003ལོར་མཁན་པོ་ཚེ་དབང་བསོད་ནམས་གདན་དྲངས་ཏེ་
ཡྙིག་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས། དེང་སབས་བ་མ་ཨ་ཚེའམ་ཐུབ་བསན་སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་གནས་པའོ།།

སྒ་དགོན་པ།

༈ སྒ་བག་དམར་དགོན་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་སྒ་པ་ཞེས་པའྙི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ལ། རབ་ཚེས་ཤྙིང་ཡོས་ཏེ་སྤ་ལོ་1915ལོ་ཡས་མས་སུ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་སྐུ་ ྙི ཕྲེང་གཉས་པ་རྙི ག་འཛིན་དཔལ་ ྙིཆེན་འདུས་པའྙི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་ཕག་བཏབ། དུས་འགྱུར་སབས་ཉམས་གུད་དུ་སོང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་གསོས་མོད། ད་ལྟ་ཅུང་ཉམ་ཐག་པའྙི་ངོ་བོར་གནས་སོ། །སྔོན་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དཔལ་ཡུལ་ལྷ་སེ་སྒ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སབས། ར་ར་དགའ་ས་ཐང་ལ་སྒར་བཏབ། དགོན་པ་འདེབས་སའྙི་གནས་ལ་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ། ས་སློང་དང་བྱྙིན་རླབས་མཛད། གནས་དེར་དགོན་པ་བཏབ་ན་ལེགས་པའྙི་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་བཞྙིན་ལྷ་སྤྲུལ་སྐུ་དབོན་ར་ར་ཆོས་དར་དང་། ཞྙིང་ཁང་མགར་ར་ཐང་བཀྲ་དང་། ཁང་སར་ཐང་མགོན་དང་། སོག་ཧང་ཨ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

339

བཀྲ་དང་། ཨ་དོན་དང་། བེ་ཁང་དང་། བེ་བསན་དང་། བེ་བསམ་རྣམས་ཀྙིས་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རེན་གསུམ་གསར་དུ་བཞེངས། ཕུར་པ་བདུན་སྒྲུབ་དང་། གསང་འདུས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྙི་འདུས་སྒྲུབ་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་དུ་མའྙི་སྲོལ་དང་འཆམ་བཅས་བཙུགས། ཀོ་དཔག་བ་མ་པདྨས་ཕྙི་ནང་གྙི་བགྱྙི་བ་རྣམས་ཀྙི་སྐུ་ཁུར་ཕྲག་ཏུ་བཞེས། གཞན་ཡང་ཁང་ནང་རོ་བརོས་ཚེ་དཔལ་བ་མ་དང་། ཏྙིང་གཙོ་མགོན་བཀྲ་བ་མ་སོགས་གདན་ས་སྐྱོང་མཁན་དང་། སྒྲུབ་པའྙི་དབུ་བཞུགས་ཀྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་འགའ་རེ་བྱོན་མོད། རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་བས་ཇྙི་བཞྙིན་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་ལ། ལོ་རག་པར་སྒྲུབ་པ་གོལ་རེས་དད་འབངས་ཀྙི་ཆོས་སལ་དུ་སྨྱུང་གནས་རེ་འཚོག་པའྙི་རྒྱུན་ཡང་དུས་འགྱུར་མ་སླེབས་ཀྙི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

པདྨ་རོང་དམར་དགོན།

༈ པདྨ་རོང་དམར་དགོན་པ་ནྙི། སེ་དགེའྙི་ཁོངས་གཏོགས་ཉག་ཤྙིས་སེ་ཚྭའྙི་འབོག་སེར་དགེ་རྒྱས་བ་མ་མཁྱེན་རབ་ཀྙིས་རབ་ཡྙིད་ལགས་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1810ལོར་ཕག་བཏབ། ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའྙི་ཆོས་སྲོལ་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ལགས་ཤྙིང་། སབས་དེར་དགོན་པ་འདྙི་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཡྙིན་ལ། མཚན་ལ་རྔ་རྡུང་རྙི་ཁོད་དུ་འབོད། དེ་རེས་གདན་རབས་གསུམ་པ་གཏེར་སོན་རོ་རེ་ཚེ་རྒྱལ་གྱྙིས་གནས་ཁྱད་པར་བ་པདྨ་རོང་དམར་གནས་ཏེ་ད་ལྟའྙི་དགོན་གནས་སུ་
སར་བས་པདྨ་རོང་དམར་དགོན་ཞེས་གགས་སོ།།
དགོན་འདྙི་བར་སབས་ནས་བདག་པོ་བགྱྙིད་མཁན་ངེས་གཏད་མ་བྱུང་བའྙི་དབང་གྙིས་
མ་དགོན་འདྙི་དང་། ཆོས་རྒྱུད་འདྙི་ལ་གཏོགས་ཟེར་བ་མེད་པར་གྱུར། ཕྙིས་སུ་དཔལ་ཡུལ་བསན་པའྙི་བདག་པོ་སྐྱབས་རེ་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་
སྒ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གནང་བའྙི་དུས་སུ་ཁོང་ལ་གྲྭ་འབུལ་ཕུལ་ཞྙིང་། དཔལ་ཡུལ་དགོན་པར་དགོན་མགོ་གཏད་པས་དུས་དེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

340

ནས་བཟུང་སེ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་རུ་གྱུར་བ་ཡྙིན་ནོ།།ཐོག་མའྙི་གདན་ས་འདེབས་པ་པོ་དགེ་རྒྱས་བ་མ་མཁྱེན་རབ་ནྙི། སྨར་ཁམས་སྒང་གྙི་
ཆར་གཏོགས་ཉག་ཤྙིས་སེ་ཚྭ་ཞེས་པའྙི་འབོག་སེ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། ངག་སྒོས་སུ་རྨ་རྒྱལ་སོམ་རའྙི་སྲས་ཡྙིན་པར་གགས། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསུང་ངག་ལམ་འབས་ཆེན་མོ་དང་། འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་སོར་ལ་གསན་བསམ་མཛད། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས། རྔ་རྡུང་རྙི་ཁོད་ཕག་བཏབ། ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔ་གསོག་སྦྱོང་ནས་བཟུང་སེ་དངོས་གཞྙི་མན་ངག་དང་བཅས་པའྙི་ཟབ་
ཁྙིད་དང་། གསུང་ངག་ལམ་འབས་ཀྙི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར་ཞྙིང་། སལ་ལྡན་གྱྙི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྨྙིན་གོལ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་མཁན་ཆེན་བོ་དགའ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1919ལོར།
ཡབ་དངོས་གྲུབ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཡུམ་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསེན་ཏེ་མདོ་དང་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཐོས་བསམ་མཛད་ཅྙིང་། དབང་ལུང་མན་ངག་གྙི་རྙིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་པར་རོགས། སྐུ་ཉྙིད་ཀྙི་ཁུ་བོའྙི་གདན་ས་རྔ་རྡུང་རྙི་ཁོད་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ།
ལམ་འབས་ལྷ་ཁང་དང་། ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁའ་སྤོད་མ་དང་། ཀེ་རོ་རེ་རྣམས་ཀྙི་སྐུ་བརན་མྙི་ཚད་དང་། གྲུབ་ཆེན་བྙིར་ཝ་པའྙི་སྐུ་བརན་ཐོག་ཚད་དང་། སྒོལ་དཀར་གྱྙི་སྐུ་བརན་མདའ་ཚད་ལ་འཁོར་སྒོལ་མ་ཉེར་གཅྙིག་དང་། གསུང་རེན་དུ་མ་བཅས་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོད་རེན་དང་དྲྙི་མེད་མཆོད་རེན་བཅས་ལེགས་པར་བཞེངས། མཚམས་ཁང་ཤག་མྙིག་བརྒྱད་ཐབ་ཚང་དང་བཅས་པ་བསྐྲུན། དགོན་སོད་གྲྭ་ཁང་དང་། དགོན་སྨད་བཙུན་མའྙི་བཞུགས་ཤག་བཅས་སོད་སྨད་གཉྙིས་སུ་ཕེས། ལོ་རེ་བཞྙིན་ཇོ་སེར་རྣམས་ལ་ལམ་འབས་དང་། ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོ་ནས་བཟུང་དངོས་གཞྙི་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སོགས་ཟབ་ཁྙིད་ཀྙི་
ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་གཙང་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའྙི་གདན་ས་ཆེན་མོར་ཕེབས།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

341

ཤུལ་ལུས་ཀྙི་ཇོ་སེར་རྣམས་ལོང་བ་ཐང་སོང་དུ་ལུས་པ་བཞྙིན་དུ་གྱུར་ཅྙིང་ཤྙིན་ཏུ་ཉག་ཕྲ་བའྙི་
སབས་སུ། སེ་ཚྭ་དཔོན་པོའྙི་རེ་བ་དང་། ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེའྙི་བཀའ་ལྟར་གཏེར་སོན་རོ་རེ་ཚེ་རྒྱལ་རྙིན་པོ་ཆེ་གདན་སའྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་ཁོང་གྙིས་རྙི་ཁོད་དེ་སླར་གསོ་མཛད་
དོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་དབང་ཕྱུག་གམ་གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་ཚེ་རྒྱལ་ནྙི།
ཡབ་ཨ་ལགས་འབྲུ་ཡྙི་རྙིགས་སམ་སྐྱུ་རའྙི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པ་འབྲུ་ཚེ་བྷྲཱུྃ་དགོན་གྱྙི་སྔགས་འཆང་གཅོད་པ་རྣམ་བཀྲ་དང་། ཡུམ་འགུ་ར་བོ་ཆུང་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་རྙིག་པའྙི་གནས་ལ་བསླབ་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་ཡབ་རེ་ལས་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་མ་ལུས་པར་གསན། ཚེ་བྷྲཱུྃ་དགོན་གྱྙི་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙི་ཞེས་པའྙི་དབེན་གནས་དེའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་པདྨ་བཛྲ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་ཅྙིང་། གདན་ཐོག་གཅྙིག་ཏུ་པདྨ་བཛྲ་དང་རོ་རེ་གོ་ལོད་གཉྙིས་ཀྙི་ར་བསེན་དུང་ཕྱུར་རེ་རེ་ལྗགས་བཟླས་
གནང་།

དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ལྡན་སྔགས་སྲུང་མའྙི་ཞལ་གཟྙིགས་ཏེ་མ་འོངས་
བོད་འབངས་ཀྙི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ལུང་བསན། དབུས་གཙང་གྙི་ཕོགས་སུ་མཇལ་སོར་ལ་

ཕེབས་ཚེ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཞལ་གཟྙིགས་ཤྙིང་ལུང་བསན་པ་བཞྙིན་ཁམས་ཀྙི་མདོ་སོད་ཨན་

ཆུང་སེངྒེ་གནམ་རོང་དུ་ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེའྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བཀུར་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་
གདམས་པ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། བགང་བྱ་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་འཇམ་དཔལ་གཤྙིན་རེའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལ་ཉྙིན་མཚན་ལྟོས་མེད་ཀྙིས་དཀའ་སྤད་མཛད་པས་བཅུ་དྲུག་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ས་བརེས། ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེས་འོག་མྙིན་གཉྙིས་པ་ས་སྤོད་པདྨ་གསུང་གྙི་གནས་ཆེན་པདྨ་རོང་དམར་དེར་སོང་ལ་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་གནས་དེར་བྱོན། ཡུལ་འབོག་ལུང་གཡང་གྙི་ར་བ་སེ་ཚྭ་འབོག་སེའྙི་དཔོན་ཚང་གྙིས་སྣེ་ལེན་ཚད་མེད་ཕུལ། ཡུལ་དེའྙི་ཆོས་སེ་རྔ་བརྡུང་རྙི་ཁོད་ཉག་ཕྲ་བ་དང་ཉམས་གསོ་དགོས་པའྙི་ཞུ་བ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

342

ཕུལ། རེན་འབེལ་ལེགས་པར་འགྙིགས། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་རྙིག་པའྙི་རོ་རེས་ཀང་རབ་མེ་ཞེས་པར་གདན་ས་བཏབ་ན་བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་འབྱུང་བའྙི་ལུང་བསན་ལྟར། རབ་རྒྱལ་མེ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1946 ལོར་ས་སྤོད་པདྨ་གསུང་གྙི་གནས་མཆོག་པདྨ་རོང་དམར་གནས་འདྙིར་སྔར་གྱྙི་རྔ་བརྡུང་རྙི་ཁོད་སར་ཏེ་སློབ་ཚོགས་གངས་མང་བསྐྱངས་མོད། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་
དབང་གྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རེན་བཞེངས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ལོང་མ་བྱུང་ངོ་།།
ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་བར་སྒོ་ཕེས་ཏེ་གུ་རུའྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་སྡུག་བསྔལ་མུན་སེལ་གྱྙི་ཆོས་སོར་

སོགས་ཟབ་གཏེར་མང་པོ་གདན་དྲངས། རབ་རྒྱལ་ལགས་སྤེལ་ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའྙི་ཚེས་བཅུ་སེ། སྤྙི་ལོ་1980ལོར་བསན་པ་ཡང་དར་གྱྙི་སབས། གཏེར་ཆེན་ཉྙིད་ཀྙིས་ཚོགས་མཆོད་རྒྱ་ཆེར་བསོར་ཅྙིང་། པདྨ་རོང་དམར་གྱྙི་གནས་སྒོ་གསར་འབྱེད་དང་འབེལ། ཕག་སོར་གྱྙི་ཕན་ཡོན་སོགས་གནས་ཡྙིག་བྙིས། གསེར་ལྗོངས་དགོན་དང་། རྙི་མགོ་དགོན། ཉག་བའྙི་སྒར། སོ་ལུ་དགོན། དགོན་ཕུ་དགོན། ཝ་སྒང་དགོན། ཁལ་སོ་དགོན། ཟུར་མང་དགོན། འགུ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན། སོ་ལུ་དགོན་གསར་དགོན་སོགས་དགོན་ཁག་དུ་མའྙི་བ་སྤྲུལ་འདུས་སེ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་དང་། ཕོགས་སོ་སོའྙི་དད་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེ་བོ་ཁྙི་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བ་རྣམས་ལ་བདུད་རྙི་སྨན་སྒྲུབ་ཀྙི་ཆོས་འབེལ་དང་ཕ་གཅྙིག་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའྙི་དྲུང་དུ་མངོན་འཚང་རྒྱ་བའྙི་དབུགས་དབྱུང་བསྩལ་ཅྙིང་། སབས་དེར་བདུད་རྙི་སྨན་སྒྲུབ་ཀྙི་གཙོ་བོའྙི་ཕབ་ར་ནྙི་ཀ་པ་ལ་གང་ལ་རྙིལ་བུ་བསྒྙིལ་ཚེ་ལྡབ་སུམ་འགྱུར་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་མང་དུ་མངའོ།།
རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1985ལོར་པདྨ་རོང་དམར་དགོན་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་པའྙི་རྨང་བཏྙིང་། གདུང་སྲས་བཀྲ་ཤྙིས་དཔལ་ལྡན་གྱྙིས་སྐུ་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས་ཏེ་རེན་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། སྲས་འོད་གསལ་རོ་རེས་ཡབ་རེ་གཏེར་ཆེན་སོགས་
བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསན། གནས་ཆེན་པདྨ་རོང་དམར་གྱྙི་སྒྲུབ་ཕུག་རྣམས་སུ་བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལ་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་ཅྙིང་། དགོན་འདྙི་དང་ཕོགས་ཀྙི་གདུལ་བྱ་མང་པོར་བདུད་རྙིའྙི་ཆོས་ཆར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕབ་བཞྙིན་ད་ལྟའང་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

343

བཞུགས་པའོ། །སྲས་ཆུང་བ་དབང་ཆེན་རོ་རེས་བསན་པ་སྐྱོང་བའྙི་གདན་ས་བ་མཛད་དེ་ད་
ལྟའང་ཞལ་བཞུགས་པའོ།།

རི་མགོ་དགོན་པ།

༈ རྙི་མགོ་དགོན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ནྙི། སེ་དགེ་ཉག་ཤྙིས་ལྷོ་བོ་
ལུང་གྙི་ནང་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་པ་འདྙིའྙི་མཚན་ལ་རྙི་དགོན་དང་། རཏྣ་དགོན་དང་། རྙི་མགོ་དགོན་དང་། རྙི་དགོན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་སོགས་སུ་འབོད། ཕག་འདེབས་མཛད་མཁན་སུ་ཡྙིན་ནྙི་ལོ་རྒྱུས་མྙི་གསལ་བས་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས། དགོན་པ་འདྙི་རྒྱལ་
དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་སྒྱུར་བ་པོ་ནྙི་རཏྣ་སྤྲུལ་སྐུ་ཤེས་རབ་ཆོས་དབང་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི། རབ་དྲག་ས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1668ལོར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ། གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། དངོས་གཞྙིའྙི་ཁྙིད་རྙིམ་ནང་ཆོས་དང་བཅས་པའྙི་མཚོན་གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་པས་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཐུགས་སྲས་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་གྱྙི་ཡ་གྱལ་དུ་བསྔགས།
ཁལ་ཚོ་འབྙི་ཤྙི་མགོར་རཏྣ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་།
ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་སེ་དེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་གཙང་སང་འཛིན་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། སྤྙི་ལོ་1680ཡས་མས་ཙམ་ལ་ཡུལ་འདྙིར་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསན་འཛིན་མཆོག་གྙི་ཞལ་སློབ་སངས་རྒྱས་བསན་འཛིན་ཕེབས་ཏེ། དབེན་བག་རོ་རེའྙི་རོང་དུ་དགོན་སེ་ཞྙིག་ཕག་བཏབ། སློབ་མའྙི་གཙོ་བོ་འཕགས་པའྙི་གནས་བརན་ལྔའྙི་སྤྲུལ་པ་ཤར་གྱྙི་རོགས་ལྡན་མྙི་ལྔ་སོགས་གདུལ་བྱ་གངས་མེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

344

བསྐྱངས་ཤྙིང་། རཏྣ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་སྐུ་དུས་སུ་དགོན་སེ་གཉྙིས་ཀྙི་སྐྱེས་ཆེན་དག་ཕན་ཚུན་དགོངས་པ་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་རཏྣ་དགོན་པ་གདན་ས་འདྙིར་གནས་སོས་ཏེ་དགོན་སེ་གཉྙིས་གཅྙིག་ཏུ་
བསོམས་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་བགྱྙིས།
དགེ་འདུན་གྱྙི་སེ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་མ་ཟད། རཏྣ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་དང་། བྱ་
སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཨ་མཆོད་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིམ་བྱོན་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་བོ་ལྡན་དང་། མཁན་པོ་ཀརྨ་བོ་གོས། མཁན་པོ་ཨ་ཀུན་སོགས་མཁན་རབས་རྙིམ་བྱོན་དང་། བ་མ་ཚེ་རྙིང་འབུམ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་ཞལ་སློབ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་མ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྒྱལ་དང་། བ་མ་པད་ཆུང་དང་། བ་མ་བསམ་གཏན་ཆོས་གགས། བ་མ་འཕེལ་རྒྱལ། བ་མ་དབང་བཀྲ་སོགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་རྙིམ་བྱོན་དང་། ཀུན་སང་བྱ་བཏང་བ་ཆེན་མོ་གསེར་བ་བྱ་བལ་སོགས་བསན་པ་འཛིན་པའྙི་སྐྱེས་བུ་གངས་མེད་པ་བྱོན་ཏེ་རཏྣ་དགོན་འདྙིའྙི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིམ་པ་དང་། སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་གྙི་རྒྱུན་རྣམས་སྔ་འགྱུར་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པ་ཇྙི་བཞྙིན་བར་མ་ཆད་དུ་སེལ་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་དགོན་འདྙིར་ཡང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་བཤྙིག་ཅྙིང་། འདུས་སེ་གཏོར་བས་དགོན་པ་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཡལ། བསན་པ་སླར་གསོའྙི་སབས་སུ་ཀཿཐོག་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྙིས་གཟྙིགས་སྐྱོང་གནང་ཞྙིང་བསན་པའྙི་མེ་རོ་གསོ་བའྙི་གོགས་དན་མཛད་པ་དང་། རཏྣ་སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་
འབྱོར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་རྙི་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་བསན་འཛིན་གདན་ཞུས་གནང་བ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་ནས་དགོན་འདྙིར་ལན་གསུམ་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཕག་རས་འབོར་ཆེན་དང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ། སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་འབྱོར་གྱྙིས་དབུ་ཁྙིད་དེ་འདུས་སེ་དད་འབངས་དང་བཅས་པས་ནུས་ཤུགས་གཅྙིག་སྒྙིལ་གྱྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས།
ལོ་རེ་བཞྙིན་འབུམ་འགྱུར་ཟླ་བའྙི་ནང་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་འདས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

345

མཆོད་ཞྙི་ཁོའྙི་གནས་སོང་ཉྙིན་བཅུ་དང་། སྣོན་ཟླ་བར་རོར་སེམས་སྒྲུབ་མཆོད་སོང་དབང་དང་བཅས་པ། ཐ་སར་ཟླ་བར་འདུས་སེ་དད་འབངས་དང་བཅས་པར་བོ་སྦྱོང་གྙི་ཆོས་ཚོགས་དང་། མགོ་ཟླ་བར་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། དགུ་ཆེན་ལ་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཕུར་པ་ཉྙིན་ལྔ་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བར་
དགུ་ཆེན་ལ་གུ་རུ་དྲག་ཁོས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་བཅས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་སྔ་མའྙི་ཕག་སྲོལ་
བཞྙིན་བཙུགས་ཤྙིང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་བསན་འཛིན་གྱྙིས་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཞེངས། ད་ལྟ་སློབ་གྲྭ་དང་། སྦྱོང་གྲྭ་དང་། སྒོམ་གྲྭ་སོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་མ་ཉམས་པར་ཆོས་སེ་འདྙི་ཉྙིད་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་གནས་པའོ།།

གཙང་མདོ་འོ་ཐང་དགོན་པ།

༈ གཙང་མདོ་འོ་ཐང་དགོན་པ་ནྙི། སེ་དགེའྙི་གཙང་མདོའྙི་འོ་ཐང་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་
འདྙིའྙི་མྙིང་ལ་རམ་མདོ་འོག་ཐང་དགོན་ཞེས་བྙིས་པའང་སྣང་ངོ་། །ཐོག་མར་རེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དངོས་སློབ་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་ཕག་བཏབ།
ཆེན་པོར་དར་བའྙི་རེར་སོན་མ་ནུས་ཀང་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དམ་པ་མང་པོའྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་པའྙི་གནས་ཡྙིན་ལ། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག། བསན་པ་སླར་གསོའྙི་དུས་སུ་བསྐྱར་དུ་ལེགས་པར་བཞེངས་སོ།།
དེས་ན་དགོན་འདྙིའྙི་བ་རབས་དང་པོ་གྲུབ་བརེས་ཆེན་པོ་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མ་ནྙི། ཨ་
གོ་གོང་གྙི་མཁར་གསར་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གསེར་ལོ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་པས་མཚན་ནམ་མཁའ་ཆོས་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། རེ་དེ་ལས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དཔལ་འབར་བ་རེ་ཁེ་ཆོས་ཉྙིད་རྒྱ་མཚོ་ལས་བགང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་གྙི་ཡུན་ལ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། སག་བ་པདྨ་མ་ཏྙི་སོགས་དང་མཉམ་དུ་གསར་རྙིང་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་ཐམས་

ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

346

བངས་ཏེ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པ་དང་། འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་དང་། ཆོས་དབང་བཀའ་བརྒྱད་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། བ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། སྨར་གཙང་ཕག་ཆེན་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཏྙི་ནག་པོ་གསེར་གྱྙི་འབྲུ་གཅྙིག་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། བསྒོམས་པས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ།།
རེ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཉྙི་མ་ཤར་ཕོགས་གཙང་མདོའྙི་ཕོགས་སུ་སོང་ལ་གནས་
ཉམས་དགའ་བ་རོ་རེ་ཕག་མོའྙི་གནས་མཆོག་འོ་ཐང་དུ་དགོན་པ་ཐོབས་དང་མ་འོངས་པར་
བསན་པ་དར་བ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསན།དེ་ནས་བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་འོ་ཐང་ཕོགས་སུ་

ཕེབས། གཙང་མདོའྙི་ལུང་བར་ཕྱུགས་རྙི་འགའ་དང་ཕྲད། འོ་ཐང་ཞེས་པ་ས་ཆ་གང་ན་ཡོད་དྲྙིས། ཕྱུགས་རྙི་རྣམས་ཀྙིས་ཡར་ཕེབས་དང་ཡ་ཀྙི་ན་ཡོད་ཅེས་ལབ། དེར་སླེབས་པ་ན་ཉམས་སྣང་དུ་མྙི་དཀར་པོ་ཞྙིག་གྙིས་ཁོང་གྙི་མགུལ་དུ་ཤེལ་དཀར་གྱྙི་ཕྲེང་བ་ཞྙིག་བསོན་པའྙི་སྣང་བ་བྱུང་། དེ་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་སྤྲུལ་པ་ཡྙིན་པར་གོ་ནས། ཐོག་མའྙི་རེན་འབེལ་བཟང་པོའྙི་བར་བྱུང་བ་ལ་ཐུགས་ཤྙིན་ཏུ་དགྱེས། གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའྙི་དམ་བཅའ་བགྱྙིས། དེ་ཡང་འོ་ཐང་ཞེས་པ་ནྙི་གནའ་མའྙི་ངག་རྒྱུན་དུ། དགོན་པའྙི་འགམ་ན་མཚོ་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེ་གྙིང་རེ་གེ་སར་གྱྙིས་རབ་གནས་མཛད་ནས་མཚོ་འོ་མར་གྱུར་པས་འོ་ཐང་འོ་མའྙི་མཚོ་དང་། མཚོ་དེའྙི་གཡས་གཡོན་ནས་ཆུ་ཕྲན་འབབས་པ་དེས་དགོན་པའྙི་མདུན་གྱྙི་ཐང་ལ་ནོར་བུ་དགའ་འཁྱྙིལ་ལྟ་བུས་གཡས་འཁོར་དུ་བསོར་བས་དགའ་འཁྱྙིལ་ཐང་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པར་བཤད་ལ།གནས་
དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྙི་ནང་རེན་དང་བརེན་པ་ལེགས་པར་བཞེངས་པ་གྲུབ། རྙིམ་བཞྙིན་འདན་མ་ཆུ་ཉྙིན་སྲྙིབ་དང་། གོ་འཇོ་དང་། སོག་པོ་དང་། རྒྱལ་རོང་སོགས་ཕོགས་ཀྙི་སློབ་མ་མང་པོ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཐུན་མྙིན་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་དང་། དངོས་གཞྙི་ཁེགས་ཐོད་དང་། ར་རླུང་གཏུམ་མོའྙི་ཟབ་ཁྙིད་སོགས་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞྙིའྙི་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

347

ལོ་བསོར་བས་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ལམ་ལ་བཀོད། དཔལ་ཡུལ་པའྙི་བསན་རྒྱུན་ལ་
མཛད་རེས་ཟླ་མེད་བཞག། དགོན་པའྙི་ཕོགས་ཀུན་ཆོས་ར་བཙུགས་ཏེ་ཕོགས་ཀྙི་འདུས་པ་གཏོས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་བཤད་པས་གནས་དེ་དག་གྙི་ཤུལ་ད་ལྟ་ཡང་གོ་འཇོ་ལུང་དང་། སོག་པོ་སེང་། རྒྱ་རོང་ལུང་། རླུང་ར་ཁུག། ཇོ་མོ་སྒར་སོགས་སུ་འབོད། ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མའྙི་སྐུ་དུས་སུ་འོ་ཐང་དགོན་དུ་གཉུག་མར་གནས་པའྙི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གྙི་འདབས་སུ་ཤུག་སོང་བཅུ་གསུམ་སྐྱེས་པ་ལ། དེ་ནྙི་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མས་དགོན་འདྙིའྙི་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་ཁོང་གྙི་སྤྲུལ་པ་བཅུ་གསུམ་འབྱོན་རྒྱུའྙི་རེན་འབེལ་ཡྙིན་ཚུལ་གསུངས་སོ།།
དེ་ནས་བ་རབས་གཉྙིས་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྲུབ་རགས་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའྙི་ཀརྨ་ལྷ་
དབང་ངམ་ལྷ་དབང་བ་མ་ཟེར་བ་བྱོན་ཏོ། །དེ་ནས་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་རྨ་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀླུ་མཆོག་བ་མའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་བ་མ་བསམ་གཏན། ར་བེ་མཁན་པོ་བོ་གོས། ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པའྙི་སྤོས་མེད་ཀྙི་རྣལ་འབྱོར་པ་བ་མ་ཆོས་དབང་། གཏེར་ཆེན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་མཁན་ཆེན་ཀུན་དཔལ་ཟུང་གྙི་དངོས་སློབ་ལུང་རྙིགས་སྨྲ་བའྙི་དབང་ཕྱུག་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ། སྐྱབས་རེ་བ་མ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་། སོམ་བརོན་རོ་རེ་འཛིན་པ་བ་མ་མཁྱེན་རབ། ལྷ་དབང་བ་མའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་སྒོལ་མ་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་བྱོན་ཏེ་དགོན་འདྙི་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་ཤྙིང་ཉམས་གསོ་སོགས་གནང་བ་ཡྙིན་ནོ། །དེས་ན་རམ་མདོའམ་གཙང་མདོ་ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀ་བྱུང་བ་འདྙིྙིར་བརོད་འོས་མོད་གོང་དུ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་མཁན་རབས་སུ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་བྙིས་ཟྙིན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པའྙི་རྒྱས་པ་མ་རེད་པས་མྙི་སྤོའོ།།
ད་ལྟ་ནྙི་ལྷ་དབང་བ་མའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་སྒོལ་མ་ཕུན་ཚོགས་སྐུ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཏེ་གདན་ས་
སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། ཁོང་ནྙི་གྱང་ཁང་དཔལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བཟང་དང་། གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉྙིས་དགོངས་པ་གཅྙིག་འདྲེས་ཀྙིས་ལྷ་དབང་བ་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

348

སེ་མ་འོངས་པར་བསན་འགོའྙི་དོན་རྒྱ་ཆེར་འགྲུབ་པའྙི་ལུང་བསན་གནང་། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་འོ་ཐང་སོད་སྨད་གཉྙིས་ཀྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། ད་ལྟ་འོ་ཐང་དགོན་འདྙིར་བཤད་སྒྲུབ་ལས་ཀྙི་འཁོར་ལོས་རྒྱལ་བསན་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་མཛད་བཞྙིན་ཞབས་པད་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།
འོ་ཐང་དགོན་པའྙི་དུས་རྒྱུན་གྱྙི་དུས་མཆོད་ལ་ནྙི། འཕགས་པ་བཅུ་གཅྙིག་ཞལ་དཔལ་མོ་
ལུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་འབེལ་བའྙི་སྨྱུང་གནས་ཀྙི་ཚོགས་དང་།མགོན་པོ་ཁྙི་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་།ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་ལ་བརེན་པའྙི་ཡྙི་དམ་རྒྱལ་བ་ཞྙི་ཁོའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་
དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་བའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་གྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་དབང་གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལ་བརེན་པའྙི་ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ་དང་། ཟླ་བ་རེ་རེའྙི་ཚེས་བཅུ་དང་ཉེར་ལྔའྙི་ཚོགས་མཆོད་རྣམས་ཡོད་དོ། །དགོན་འདྙིར་ད་ལྟ་ཡྙིག་གྲྭ་དང་། བཤད་གྲྭར་རྙིག་གནས་སོར་ཐོས་བསམ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭར་སྒོམ་བྱེད་པའྙི་ཚུལ་སོགས་ཀང་ལེགས་ཤོས་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་དོ།།

སྐྱིད་མགོ་འོ་ཐང་དགོན་པ།

༈ སྐྱྙིད་མགོ་འོ་ཐང་དགོན་པ་ནྙི། མདོ་ཁམས་བུ་འབོར་སྒང་གྙི་ཆར་སྐྱྙིད་མགོ་ཐང་དུ་
ཡོད་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་དུ་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མས་ཕག་བཏབ། དུས་འགྱུར་སབས་གཞྙི་མེད་དུ་བཤྙིག །ཆུ་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བསན་པ་སླར་གསོས་པའོ། །དེས་ན་གདན་ས་འདྙི་ཕག་འདེབས་པ་པོ་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་ལ་ཨ་གོ་གོང་གྙི་མཁར་གསར་
ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སྙིང་རེ་ཆེ་བ་སོགས་དམ་པའྙི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་མངའ། གསེར་ལོ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བ་མར་བསེན་པ་སོགས་གོང་དུ་གཙང་མདོ་འོ་ཐང་དགོན་དུ་བཤད་པའྙི་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་བ་མ་ཟེར་བ་དང་གང་ཟག་གཅྙིག་པས་སླར་མྙི་
ཟློས། བ་མ་འདྙི་ཡྙིས་ཉྙིན་ཞྙིག་ཆུ་མྙིག་ཅྙིག་གྙི་ནང་དུ་ཆར་སློང་མཛད་པར་ཕྙི་རོལ་ཏུ་ཕེབས།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

349

ཕྙིར་བཞུགས་གནས་སུ་ལོག་པ་ལ་གཟྙིམ་མལ་དུ་སྦྲུལ་ཤྙིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་འཁྱྙིལ་འདུག། བ་མས་ཀླུ་ཟྙིལ་གནོན་གྱྙི་རོགས་པས་སྦྲུལ་དེའྙི་སེང་དུ་བཞུགས་པས། སྦྲུལ་དེ་ཀླུ་རུ་གྱུར་ནས་ང་ཡྙི་སྲོག་བླུ་རོགས་མཛོད་ཅྙིག། ཁྱེད་ཀྙི་སྐུ་ཚེ་གཅྙིག་ལ་ཆར་ཅྙི་དགོས་ངས་འབུལ་ཆོག་ཞུས། བ་མས་སྲོག་བླུ་ཆོག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་མཚན་ལ་བླུ་ཆོག་བ་མ་དང་ཀླུ་ཆོག་བ་མ་ཞེས་གགས་པར་རྙིམ་གྱྙིས་ཨ་གོ་ཀླུ་མཆོག་ཏུ་གགས་སོ།།
རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དགོངས་བཞེད་བཀའ་བྱུང་ལྟར། རབ་བྱུང་བཅུ་
གཅྙིག་པའྙི་ནང་དུ་དཔལ་ལྡན་འོ་ཐང་དགོན་པ་ཕག་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གཉྙིས་དང་། བ་བང་དང་། སར་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། སྤྙི་ཁང་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཀྙི་དུང་འཁོར་དང་། རོ་ཡྙི་མཆོད་རེན་ཆ་བརྒྱད་དང་། མ་ཎྙི་རོ་འབུམ་སོགས་དང་། ནང་རེན་གྱྙི་གཙོ་བོར་ཟངས་གསེར་ལས་གྲུབ་པའྙི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱྙི་སྐུ་བརན་དང་། ཆོས་རྒྱལ་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་བྱོན་རོ་རེ་འཆང་གྙི་སྐུ་ལྙི་མ་ཁྲུ་གང་ཙམ་དང་། རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོའྙི་གཏེར་བྱོན་སོན་པའྙི་སྐུ་བརན་ལྙི་མ་གཉྙིས་སོགས་སྐུ་བརན་དང་། གསེར་ཐང་དུ་མ་དང་།
བཀའ་བསན་གཉྙིས་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་སོར་དང་། རོང་ཀོང་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་གསུང་སོར་སོགས་གསུང་རབ་པོ་ཏྙི་སོང་ཕྲག་དུ་མས་མཚོན་རེན་དང་
བརེན་པ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། འཆམ་ཆས་རྙིགས་དང་། གསེར་དངུལ་བཀྲ་མའྙི་མཆོད་ཆའྙི་སོར་སོགས་ཉེར་མཁོའྙི་རྙིགས་རྣམས་ཀང་རེན་བཞག་གནང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། མགོན་པོ་དང་། རཏྣའྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ་དང་། ཕུར་པ་ཡང་གསང་བ་མེད་དང་། ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་བུམ་སྒྲུབ་དང་། མགོན་པོ་ཁྙི་སྒྲུབ་དང་། དགོངས་འདུས་སོང་ཆོག་འཆར་ཀའྙི་གཏོར་ཟློག་འབེལ་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་དང་གསང་རོགས་གཉྙིས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། རཏྣའྙི་ཕུར་པ་དང་། གུ་དྲག་གྙི་གཏོར་བཟློག་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་དང་། མགོན་པོ་སེང་འོག་བར་ཆ་འབེལ་མ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། དབྱར་བཅའ་དང་དགུན་བཅར་ཟླ་བ་རེ་རེའྙི་ཡུན་ལ་བཞུགས་དགོས་པ་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་དང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

350

མན་ངག་ཉམས་ལེན་གྱྙི་རྙིམ་པ་མཐའ་དག་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་རང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པ་བཞྙིན་དུ་བསྐྱངས། འདུས་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། དགོན་ནང་དུ་གཉུག་མར་གནས་པའྙི་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉྙིས་ལྷག་དང་། རྒྱལ་རོང་དང་། སོག་པོ་དང་། ཉག་རོང་དང་། གོ་འཇོ་དང་། འབའ་ཐང་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མ་ནས་ཆོས་ཞུར་ཕེབས་པའྙི་སློབ་ཚོགས་སོང་ཕྲག་མང་པོ་བྱུང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་བསན་པ་སྐྱོང་བར་མཛད་དོ།།
རེ་འདྙིའྙི་འཕྲོ་ནས་སྐྱེས་བུ་འགས་རྙིམ་བཞྙིན་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་
བསྐྱངས་མོད། རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལ། ཕྙིས་སུ་གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་དང་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་སྨྙིན་གོལ་

ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ་ཅྙིང་། གནས་དགོན་དང་རེན་གསུམ་རྣམས་ལ་རབ་གནས་བྱྙིན་རླབས་མཛད། དུས་མགོ་སྤྲུལ་སྐུ་བརོན་འགྲུས་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་ཏེ་བགང་བྱ་དུ་མར་བཞུགས། འདུས་པ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཡང་ཅྙི་རྙིགས་གསུངས།

ཕྙིས་སུ་ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་དང་། ར་བེ་མཁན་པོ་བོ་གོས་གཉྙིས་
ཀྙིས་བསན་པ་བསྐྱངས། རེ་འདྙི་གཉྙིས་ནྙི། ཀཿཐོག་དང་། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཀཿཐོག་སྙི་ཏུ་དང་། མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསེན། བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙིའྙི་ཆོས་ཚུལ་གྱྙི་གཞུང་དང་། མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་བཅས་རྒྱ་ཆེར་གསན། སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། བགང་བྱ་དུ་མར་ཀཿཐོག་དང་དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་བཞུགས། ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ལ་གཞུང་ཆེན་མང་པོའྙི་བཤད་ཁྙིད་ཕུལ། སླར་འོ་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་དུ་མ་འཆད་ཁྙིད་གནང་སེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། རེ་འདྙི་གཉྙིས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

351

ཀྙི་སློབ་མའྙི་ནང་དུ་མཁན་པོ་ལྔ་ཙམ་བྱོན། དེ་ཙམ་ནས་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་པའྙི་རེན་གསུམ་རྣམས་བཤྙིག་ཅྙིང་། དགེ་འདུན་གྱྙི་སེ་ཡོངས་སུ་གཏོར་བས་དགོན་སེ་འདྙི་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1982 ལོར་སླར་དགོན་པ་གཞྙི་ནས་བསྐྱར་དུ་གསོས། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཀྙི་དུང་འཁོར་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཐེངས་དུ་མར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་རེན་གསུམ་དང་ཕག་རས་ཀྙི་གནང་སྐྱེས་དང་། སྨྙིན་གོལ་ཕྲན་ཚེགས་ཀང་བསྩལ། དགོན་པར་

འགོ་ལམ་མྙི་བདེ་བ་དང་ཡུལ་དགོན་གཉྙིས་ཁ་ཐག་རྙིང་དྲགས་པའྙི་སབས་ཀྙིས་ཅུང་གུད་པའྙི་ཚུལ་དུ་གནས།
ཕྙིས་སུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་མ་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་
དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་གསུམ་གྱྙི་བཞེད་དགོངས་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་དགོན་ས་སོ་དགོས་པའྙི་བཀའ་ལུང་ཕེབས་པ་ལྟར། རབ་རྒྱན་མེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1996 ལོར་དགོན་ས་སྐྱྙིད་མགོ་རུ་སོས། བ་མ་ཚེ་རྒྱལ་ལམ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་གྱྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། ཇོ་བོའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ལྷ་ཁང་དང་། སྒྲུབ་ཁང་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་། བོ་སྦྱོང་ཁང་དང་། གཉེར་ཁང་དང་། སློབ་ཁང་དང་། སར་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། བ་བང་སོགས་རེན་དང་བརེན་པ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་བཙུགས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་སྲོལ་སོགས་སྔར་ལུགས་ལྟར་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
བ་མ་ཚེ་རྒྱལ་ལམ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1945
ལོར་གཙང་མདོའྙི་གོང་དུ་ཡབ་ཕ་ཐ་བུ་ཕྲུག་དང་། ཡུམ་སེར་སྐྱེར་ཀླུ་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད། ཉག་རོང་བཀྲ་ཚེ་གྲུབ་ཐོབ་སོགས་དམ་པ་མང་པོས་སྐྱེ་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་ཅྙིག་ཏུ་བསྔགས། དགུང་གངས་དྲུག་པར་ཞང་པོ་པདྨ་ལས་འབྙི་ཀོག་བསླབས། དགུང་གངས་བཅུ་པར་ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ལས་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། བདེ་སྨོན་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆོ་ག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

352

སོགས་གསན། དུས་འགྱུར་སབས་ཕ་མ་གཉྙིས་འདས་པ་སོགས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་བཞེས་དགོས་བྱུང་།
དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་པར་ཀཿཐོག་མཁན་རྒན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་ལས་དགེ་བསེན་
གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་པས་མཚན་དགེ་འདུན་བསན་འཕེལ་དུ་གསོལ། ཕྙིས་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཐུབ་བསན་
བཤད་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་ཞེས་གསོལ། རེ་གྲུབ་དབང་བ་མ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་དང་། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་རྒན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་དང་། བ་མ་པདྨ་བསམ་གཏན་དང་། བ་མ་ཀརྨ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། སྨན་དང་རྙིས་དཔད་སོགས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།
ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་
བཟང་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་གདམས་ངག་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། འོ་ཐང་དགོན་དུ་བསན་པ་བསྐྱར་གསོའྙི་ཁུར་ཆེན་བཞེས། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། སྒྲུབ་ཁང་དང་། བཤད་གྲྭ་སོགས་རེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུན་བསྐྱངས། འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་གྱ་ནོམ་པ་བསྩལ་གྱྙིན་བཞུགས་པའོ།།གཙང་མདོ་འོ་ཐང་དགོན་དང་། སྐྱྙིད་མགོ་འོ་ཐང་དགོན་གཉྙིས་ནྙི་ཐོག་མར་འདེབས་
མཁན་གྱྙི་བ་མ་དེ་ཀླུ་ཆོག་བ་མའམ་བླུ་ཆོག་བ་མ་ཡྙིན་པས་གང་ཟག་གཅྙིག་པ་དང་། ཕྙིས་སུ་སྐྱོང་མཁན་གྱྙི་བ་མ་རྣམས་ཀང་ཧ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་དང་། ར་བེ་མཁན་པོ་བོ་གོས་སོགས་འདྲ་བ་ཡྙིན་པས་དགོན་པ་གཅྙིག་གྙི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གཉྙིས་ཀྙི་ལོ་རྒྱུས་བགྱྙིས་ནས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

353

འབྙི་དགོས་པ་མེད་མོད་ས་བོན་སྤོད་མཁན་རྣམས་ཀྙིས་ས་བོན་སོ་སོར་སྤད་པ་དང་། སོ་སོར་འབྙི་དགོས་པའྙི་རེ་བ་ལྟར་སོར་སོར་བྙིས་པ་ཡྙིན་ནོ།།

ཝ་གདོང་དགོན་པ།

༈ ཝ་གདོང་དགོན་དགའ་བདེ་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་ནྙི། ཁམས་སེ་དགེའྙི་ཡུལ་གཏོགས་ད་
ལྟའྙི་འཇོ་མདའྙི་ཁོངས་ཀྙི་ཆར་མདོ་ཁམས་སྤྙི་ལ་གཅེས་པའྙི་ས་གནད་གདོང་དགུ་ཡོད་པར་གགས་པའྙི་ནང་ཚན་ཝ་གདོང་དུ་ཡོད་ལ། ཐོག་མར་རབ་ཚེས་ཤྙིང་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1915ལོར་གཙང་རོང་གཏེར་འབྱྙིན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པས་ཕག་བཏབ། དེ་ཡང་སྔོན་རབ་བྱུང་དྲུག་པའྙི་ལགས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1370ལོ་ཡས་མས་ཙམ་ལ། གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་གྙིང་པས་གནས་འདྙིར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ནས་དམ་སྲྙི་མནན་པ་དང་ས་འདུལ་མཛད་ཅྙིང་། མཆོད་རེན་བཞེངས་ཏེ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པར་གགས།

ཕྙིས་སུ་གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པར་རྙིམ་གཉྙིས་ཀྙི་རྣལ་འབྱོར་པ་རོང་པ་ཨ་མེ་ཕུར་
པས། ཝ་གདོང་དུ་ས་གནད་ཀྙི་ལྷ་ཁང་ཞྙིག་བཞེངས་རྒྱུའྙི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞྙིན་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས། ཤྙིང་ཡོས་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བར་གནས་འདྙིར་བྱོན། ཝ་གདོང་འདྙི་མདོ་ཁམས་སྤྙི་ལ་གཅེས་པའྙི་ས་གནད་གདོང་དགུའྙི་ནང་ཚན་གཅྙིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་། དཀར་ཕོགས་དགའ་བ་དང་པོའྙི་དུས་ཚེས་དགེ་བར་འདུ་ཁང་གྙི་རྨང་བཏྙིང་བའྙི་སབས་སུ་དུང་དཀར་གཡས་ཁྱྙིལ་དང་། གསེར་ཉའྙི་དབྱྙིབས་དང་རྙི་མོ་ཡོད་པའྙི་རོ་གཉྙིས་དང་། ཞལ་རེས་གསལ་བར་ཡོད་པའྙི་རོ་
གཅྙིག་བཅས་རེད་པས་རེན་འབེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྙིགས།
དེའྙི་ཕྙི་ལོ་གཏེར་སོན་སྐུ་གཤེགས། འོན་ཀང་ཨ་མེ་ཕུར་པ་སོགས་ཀྙིས་སྐུ་ཚེགས་ཆེན་པོས་མེ་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1917ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། གཉེར་ཁང་དང་། བཀད་ས་དང་། གྲྭ་ཤག་སོགས་གསར་བཞེངས་དང་། མཆོད་རེན་ཞྙིག་གསོ་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅྙིང་རབ་གནས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། དགོན་མགོ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་ལ་ཕུལ། གྲུབ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

354

དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཨ་ཟླ་སོགས་ཐེངས་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་འདུས་སེ་དད་འབངས་དང་བཅས་པར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་དང་། རེན་གསུམ་དང་ཕག་རས་སོགས་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ། སེ་ཤེས་རབ་དང་། ལོ་བཀྲ་བ་མ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ནས་ཆེད་དུ་མངགས་པའྙི་བ་མཆན་རྣམས་ཀྙིས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཞལ་རྒྱུན་དྲྙི་མ་མེད་པ་ལྟར་བསྐྱངས། བདུད་འཇོམ་ཞལ་སློབ་བ་མ་ཆོས་ཉྙིད་རོ་རེ་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་གདུལ་བྱ་ཡང་བསྐྱངས་སོ།།
བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་འདྙི་གཞྙི་མེད་དུ་ཉམས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཀརྨ་ནོར་བུ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་བཀའ་དགོངས་བཞྙིན་བ་མ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་གྱྙིས་སྐུ་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས་ཏེ་འདུས་སེ་ལྷ་འབངས་དང་བཅས་པས་དགོན་པ་བསྐྱར་དུ་གསོ་བའྙི་དབུ་བཙུགས། རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་དང་། བ་མ་འོད་གསལ་རོ་རེ་དང་། ཉག་བ་གར་དབང་རོ་རེ་དང་། ཀཿཐོག་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བསན་འཛིན་དང་། སྐྱ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་མ་སེངྒེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་དགོན་འདྙིར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་ལ་རབ་གནས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། འདུས་སེ་དང་ལྷ་འབངས་ཡོངས་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དཀར་ཕོགས་ཀྙི་སྲུང་མ་རྣམས་ལ་འཕྲྙིན་བཅོལ་བ་ན་མེད་པ་མཛད། འདུས་སེ་ལ་དགོན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་བཀའ་སློབ་ལམ་སོན་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མང་པོ་དང་། ཕག་རས་འབོར་ཆེན་བཅས་བསྩལ་ཏོ། །དེ་ནས་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། སྙིདྡྷྙི་

དུང་སྒྲུབ་དང་། ཞྙི་ཁོའྙི་གནས་སོང་གྙི་ཆོ་ག་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྒྱུན་རྣམས་སླར་གསོ་མཛད། ས་གནད་ཀྙི་མཆོད་རེན་ཞྙིག་གསོས་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། འབུམ་ལྔ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

355

གསོག་སྦྱོང་བཅས་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས། ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་2010ལོ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་ནས་ལོ་རེ་བཞྙིན་དགོན་འདྙིར་ཡོངས་འཛིན་ཆེད་མངགས་གནང་སེ་གྲྭ་གསར་རྣམས་ལ་སྔོན་འགོ་དང་། དག་ཡྙིག་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་འཆད་ཉན་གྱྙི་སྲོལ་བཙུགས། དེང་སབས་བ་མ་ངག་དབང་གགས་པ་དང་། དམ་ཆོས་འཕྲྙིན་ལས་གཉྙིས་ཀྙིས་དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གྙི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྐུ་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་འདུས་སེ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བ་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་བརོན་བཞྙིན་ཅུང་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

འགུ་རྱེ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་པ།

༈ འགུ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་འོད་གསལ་ཆོས་གྙིང་ནྙི། ཁམས་སེ་
དགེའ་ཡུལ་ ྙི གྱྙི་ཁོངས་གཏོགས་འགུ་རེ་ཞེས་པའ་ས་ཆར་ཡོད་ལ། ཐོག་མར་རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ཤྙིྙིང་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1265 ལོར་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་ནས་དབུས་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ལམ་དུ་ཕག་བཏབ་པར་གགས་ལ། དཔལ་ས་སྐྱ་བའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཚུལ་སེ་དགེའྙི་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ། རེས་སོར་བསན་དགོན་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་། དུས་ཕྙིས་རྨུགས་སངས་དཔལ་བེ་ཚེ་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙིས་དགོན་འདྙིར་སྨྙིན་གྙིང་རོར་

སེམས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་དུ་བཙུགས་ཤྙིང་། གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གཏེར་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་སེལ་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་བསྒྱུར། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་རོ་རེ་དྲག་རལ་གྱྙིས་ཀང་རོར་སེམས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་
ཁོའྙི་སྒྲུབ་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་བཙུགས་ཏེ་དགོན་འདྙི་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་། མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་སྔ་ཕྙི་འདྙི་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་རྙིང་ནས་རྨུགས་སངས་དང་འབེལ་བ་ཤྙིན་ཏུ་ཟབ་པར་གྱུར་ཏེ། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་བསན་རྙི་དང་། ཀུན་དགའ་རབ་རྒྱས་དང་། འབམ་གཤོང་མཁན་པོ་ཆོས་འཛིན་སོགས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཟབ་ཁྙིད་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་

འདུས་པའྙི་སེ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀྙི་སྐྱེས་བུ་མང་དུ་བྱོན། ས་ཁྱྙིའྙི་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

356

གཞྙི་ཕལ་ཆེར་རྨང་མེད་དུ་ཉམས་པར་བྱས། བསན་པ་ཡང་དར་གྱྙི་སབས་སུ་གཏེར་ཆེན་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་དབང་ཕྱུག་ཡབ་སྲས་དང་། དགོན་འདྙིའྙི་བ་མ་རྣམས་ཀྙིས་དགོན་གཞྙི་བསྐྱར་བཞེངས་ལེགས་པར་བྱས་ཤྙིང་། དེང་སབས་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། སློབ་གྲྭ་བཅས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་ཚུགས་ཤྙིང་། འཆད་རོད་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བཞྙིན་པའོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་ད་ལྟའྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་ངམ་
མཆོག་སྤྲུལ་ཚེ་རྒྱལ་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོར་གཏེར་ཆེན་རྙིག་འཛིན་ཆོས་ཀྙི་དབང་ཕྱུག་གྙི་གཏེར་སྲས་འོད་གསལ་རོ་རེའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་སྤྲུལ་སྐུ་དྲག་རལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཞྙིང་། མཚན་འཕྲྙིན་ལས་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཏེ་བཤད་གྲྭར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་དག་དང་ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་གྱྙིས་བགོད་རྙིམ་མཐར་ཕྙིན་པར་སྦྱངས། སྤྙི་ལོ་2011ལོ་ནས་སྐུ་མཆེད་གཏེར་སྲས་དབང་ཆེན་རོ་རེས་ཕག་རས་སམ་མཐོ་བའྙི་མཐུན་རྐེན་དང་། མཆོག་སྤྲུལ་ཚེ་རྒྱལ་རོ་རེས་དབུ་འཛིན་དང་། ལྷ་འབངས་ཀྙི་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྙི་མཐུན་རྐེན་ལ་བརེན་ནས་སྐུ་གསུམ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་རེན་དང་བརེན་པ་སོགས་རེན་བཞེངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡང་བསན་པ་དང་འགོ་བའྙི་དོན་དུ་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་བཞུགས་བཞྙིན་པའོ།།

རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་དགོན་གསར།

༈ རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་དགོན་གསར་པདྨ་འོད་གསལ་གསང་སྔགས་ཆོས་གྙིང་ནྙི།
ཐོག་མར་གནས་འདྙིར་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་ཡོད་རབས་མཆྙིས་པ་དང་། རེས་སུ་ཀམ་ཚང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྙི་དཔལ་འབྱོར་དགོན་པ་གནས་འདྙི་ནས་སེ་དགེའྙི་ཨ་ལོ་རུ་གནས་སོས་པ་ལགས་ཞེས་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྙི་ངག་རྒྱུན་ལ་འདུག། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

357

དཀྙིལ་ཙམ་ལ་གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་བདུད་འདུལ་རོལ་པ་རལ་ངོམ་ཡུལ་ནས་སེ་དགེ་དང་།
ཀཿཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསོར་འཕྲལ་སྦྱག་རྙིང་གྲུ་ཁ་ནས་འབྙི་ཆུ་བརྒལ་ཏེ་སྙིང་ག་
གསར་གེ་བརྒྱུད་ཐོག་མར་གནས་རྒྱབ་ཏུ་ཕེབས། དེར་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒོ་ནས་མ་ཎྙི་བུམ་སྒྲུབ་རགས་ཐོན་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལ་མཛད། འདུས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོའྙི་གདན་ས་ཐོག་མ་དེ་གྱུར།
རྨུགས་སངས་གནས་བསང་ལས། ཤར་ཕོགས་གནས་རྒྱབ་འཇམ་དཔལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། །སྦྱོར་
སྒོལ་ཡུམ་ཆེན་ངོ་མཚར་སྒོལ་མ་བག །བཀྲ་ཤྙིས་དཔལ་དེའུ་རོ་རེ་ཁོ་རོལ་སོགས། །ས་འོག་སྤོད་པ་ཐུགས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་རྒྱབ་འདྙི་འཇམ་དཔལ་ཞྙི་བ་དང་། དྲག་པོ་གཤྙིན་རེའྙི་གཤེད་ཀྙི་གནས་སུ་གནས་ཡྙིག་རྣམས་སུ་གསུངས་ཤྙིང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་དགོན་སའྙི་མཐའ་རེན་གྱྙི་གནས་བྱ་རྙི་ཤུག་གསུམ་ཞེས་ས་གནད་མེ་བཙའ་རུ་གྱུར་པའྙི་ནང་གས་བྱ་མཆུ་དགེ་བསེན་རོ་རེ་ཁོ་རོལ་རལ་གྱྙི་གནས་ནྙི་གནས་རྒྱབ་པདྨ་
ཆོས་གྙིང་འདྙི་ཡྙིན་པར་གསུངས་སོ།།
དགོན་པ་འདྙི་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། མྙིང་ལ་རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་དགོན་གསར་
པདྨ་འོད་གསལ་གསང་སྔགས་ཆོས་གྙིང་དང་། གནས་རྒྱབ་པདྨ་འོད་གྙིང་དང་། གནས་རྒྱབ་པདྨ་ཆོས་གྙིང་དང་། སྒྲུབ་སེ་པདྨ་འོད་གྙིང་དང་། རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་དགོན་པ་དང་། གནས་རྒྱབ་དགོན་གསར་ཞེས་འབོད་དོ།།
གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་བྱོན་པ་ནས་བཟུང་རྙི་ཁོད་པ་མཚམས་པ་བ་དུ་མ་རྒྱུན་
བཞུགས་སུ་ཡོད་མོད་ཆོས་སེ་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་གྱུར་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མེད་ལ། བར་སབས་ནས་ཀུ་སེ་ཕག་སག་ཚང་གྙི་སྔགས་རྙིག་འཛིན་པ་བ་མ་སངས་རྒྱས་བསན་འཛིན་ཟེར་བ་གནས་འདྙིར་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ཤྙིང་། བསན་པ་སེལ་བས་ཅུང་རྒྱས་པར་གྱུར། ཁོང་ནྙི། ཀུ་སེ་ཕག་སག་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྙི་བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས། རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་འགྱུ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་བ་མར་བསེན་པས། གདམས་ངག་ཟབ་མོ་དུ་མ་གནང་ཞྙིང་། གུ་རུ་རྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

358

པོ་ཆེ་དང་ཐུགས་ཡྙིད་དབྱེར་མེད་དུ་ངོ་སྤོད་པར་མཛད། རོགས་ཆེན་བཞྙི་པ་མྙི་འགྱུར་ནམ་མཁའྙི་རོ་རེ་བ་མར་བསེན་ནས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གསན་པས་ཚེ་རབས་ལས་ཀྙི་བ་མར་གྱུར། ར་ཁ་མ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་རྒྱལ་བའྙི་མྱུ་གུ་དང་། མཁན་ཆེན་སེང་ཕྲུག་པདྨ་མངྒ་གཉྙིས་བ་མར་བསེན་ནས་རྙིམ་གཉྙིས་ཀྙི་མན་ངག་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སན་བརྒྱུད་གདམས་པའྙི་བདུད་རྙི་ལྷག་མེད་དུ་བཞེས་པས་གནས་ལུགས་ངོ་སྤོད་པའྙི་བ་མར་གྱུར་
ཏོ།།
རུ་དམ་གངས་ཁོད་དུ་ལོ་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་པར་བཞུགས། བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དྲོད་རགས་ཚད་
ལ་ཕེབས། ཡུལ་དབུས་སུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས། ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མདུན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྙི་སོམ་པ་བངས་ཏེ་ཕག་མཛུབ་སྒོན་མེར་ཕུལ། གནས་མཆོག་ཙ་རྙི་ཏྲ་དང་། ཡར་སོད་དེང་རྙི་ག་འཁོར་མན་ཆད་དུ་སྐྱྙིད་སྡུག་ལམ་ཁྱེར་དང་གཅོད་ཀྙི་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ། གཉན་ཁོད་བརྒྱ་ར་དང་། ཆུ་མྙིག་བརྒྱ་ར་འགྙིམ་པས། ཚར་ལྷོང་ཆོད་ཚད་མཐར་ཕྙིན་པར་གྱུར། ཉམས་སྣང་ལ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྙི་གསུང་སད་ལན་གསུམ་ཐོས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱྙི་འཁྲུལ་པ་ཞྙིག། ཡྙི་དམ་ར་མགྙིན་ནག་པོས་ཞལ་གཟྙིགས། མྙི་འགྱུར་ནམ་མཁའྙི་རོ་རེས་དྲང་སྲོང་གཟའ་མཆོག་རཱ་ཧུ་ལའྙི་བཀའ་གཏད་སབས་གཏོར་མ་པང་ཐོག་ལྷུངས་པས་དེ་ནས་བཟུང་གཟའ་མ་སྒྲུབ་རང་འཁོར་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྐྱོང་གཟའ་བདུད་ཆེན་པོ་ལུས་དང་གྙིབ་མ་བཞྙིན་དུ་འགོགས་

པ་བྱུང་། ཐོག་སྐུ་སེང་དུ་ལྷུངས་པས་མ་ཚུགས་པར་ཐོག་ཞུན་པང་དུ་བཟུང་བ་སོགས་གྲུབ་སྤོད་མང་པོ་མཛད། དྲག་པོ་མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་མཐར་ཕྙིན། གནས་རྒྱབ་པདྨ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས། ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་དེ་ཡྙི་དམ་གྱྙི་སྙིང་པོ་གངས་དུང་ཕྱུར་བདུན་གསུངས། དགུང་ལོ་གྱ་ལྔ་ལ་སྐུ་སྙུན་མེད་ཅྙིང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་གཤེགས་ཤྙིང་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ངོ་།།
དེ་ནས་གནས་རྒྱབ་གདན་ས་དེར་གསོ་རྙིག་མཁས་ཆེན་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བྱོན། ཁོང་ནྙི།
སྔགས་རྙིག་འཛིན་པ་བ་མ་སངས་རྒྱས་བསན་འཛིན་གྱྙི་གདུང་རྙིགས་གཅྙིག་པའྙི་རྒྱུད་དུ་སྐུ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

359

འཁྲུངས། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ནས་བྱམས་སྙིང་རེ་བྱང་ཆུབ་ཀྙི་སེམས་བཅོས་མ་མྙིན་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་ཞྙིང་། ཡྙིག་བྙིས་སོགས་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད། དཔལ་ཡུལ་མཁས་དབང་རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།
གསོ་རྙིག་མཁས་པ་པདྨ་བསམ་གྲུབ་ལས། རྒྱུད་བཞྙིའྙི་བཤད་པ་དམར་ཁྙིད་ལག་ལེན་
ཉམས་མོང་དང་བཅས་པ་ཡུན་རྙིང་དུ་སྦྱངས། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ལུང་གྙིས་གཙོའྙི་སྨན་གྱྙི་བ་མའྙི་སྨྙིན་གོལ་རེས་གནང་དང་བཅས་པ་ཞྙིབ་
པར་མནོས། ར་གསུམ་ལྷག་ལྷ་སྤྙི་དང་སྨན་བའྙི་སྒོམ་བཟླས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མཛད། དུག་གསུམ་གྱྙི་ར་བ་ཅན་གྱྙི་འཕེལ་ཟད་འཁྲུག་གསུམ་གྱྙི་ནད་གྱྙིས་མནར་བའྙི་འགོ་བ་མང་པོའྙི་ལུས་སེམས་
ཀྙི་གདུང་བ་སེལ་བར་མཛད་པས་གསོ་རྙིག་འཛིན་པ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཞེས་སན་པའྙི་གགས་པ་འབར། རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བ་སྨན་དང་། མདུན་བཞུགས་སྤན་སྔ་བ་ཡང་ཡུན་རྙིང་མཛད། མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་སོགས་བ་མ་མང་པོ་བསེན་ཏེ། དབང་ལུང་གདམས་ཁྙིད་གངས་མེད་པ་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་པར་གྱུར་ཏོ།།
དེ་ནས་གདན་ས་སྐྱོང་བ་པོ་ལྷ་རེ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་སྲས་བ་མ་ཀུན་བཟང་
དཔལ་འབྱོར་ཞེས་པའྙི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དེ་བྱོན་ལ། རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་རྨུགས་སངས་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སོང་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།
དེ་རེས་ལྷ་རེ་སྔགས་འཆང་དོན་གྲུབ་ཀྙི་སྲས་ཆུང་བ་གནས་རྒྱབ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་
བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་བྱོན་ལ། རབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་ལོར་གནས་རྒྱབ་ཁང་རྙིང་གསར་བཟོ་དང་། གསེར་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་བཞེངས་ནས་དེར་བཞུགས། མྙིང་ལ་སྒྲུབ་སེ་པདྨ་འོད་གྙིང་ངམ་པདྨ་འོད་གསལ་གསང་སྔགས་ཆོས་གྙིང་དུ་བཏགས་ཤྙིང་། གནས་རྒྱབ་དུ་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་སོར་ལྷག་ལྷ་དུ་མའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། སྨྱུང་གནས་དང་། ཟླ་རེ་བཞྙིན་གྱྙི་དུས་མཆོད་ཆག་མེད་མཛད་པའྙི་སྲོལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

360

བཙུགས། ལོ་བཞྙིའྙི་ཡུན་ལ་བཀའ་འགྱུར་དང་། བསན་འགྱུར་དང་། ཀོང་སྤྲུལ་པའྙི་མཛོད་ཆེན་ལྔ་དང་། གསར་རྙིང་རྙིས་མེད་ཀྙི་མཁས་དབང་བ་མ་དུ་མའྙི་བཀའ་འབུམ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། གསོ་རྙིག་རྒྱུད་བཞྙི་དང་། བཻཌཱུརྱ་དཀར་སྔོན་སོགས་སྨན་རྙིས་ཀྙི་གཞུང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་
པུ་ཏྙི་སོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་བཞེངས་པ་དང་། ཟངས་གསེར་གྱྙི་སྐུ་བརན་ཆེ་ཆུང་གངས་མང་པོ་དང་། མཆོད་རེན་དུ་མ་དང་། གསེར་དངུལ་ལས་བཟོས་པའྙི་བ་མ་རྣམས་ཀྙི་གདུང་རེན་ལ་སོགས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བཞེངས། དོན་གཉེར་ཅན་གྱྙི་སྒྲུབ་པ་པོ་སོགས་ལ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོར་ནས་སྔར་གྱྙི་རྙི་ཁོད་རྙིང་པ་བསྐྱར་གསོས་ཀྙིས་གནས་རྒྱབ་པདྨ་འོད་
གྙིང་འདྙི་ཉྙིད་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་གྙི་མཛད་པ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་སྐྱེས་ཆེན་གཙོ་གས་ཀྙི་སབས་སུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།
བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་གནས་རྒྱབ་པདྨ་འོད་གྙིང་འདྙི་ཉྙིད་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག་
ནས་རེན་གསུམ་རྣམས་སོང་དབྱྙིངས་སུ་བསྙིམས་ཤྙིང་། འདུས་སེ་འཐོར་བས་ད་ལྟ་ནྙི་སོར་ཆུད་མ་ནུས་པར་དགོན་ཤུལ་ཙམ་དུ་ལུས་ནས་ཡོད་དོ།།

ཀུ་སྱེ་དགྱེ་དགོན།

ཀུ་སེ་དགེ་དགོན་པ་ནྙི། སེ་དགེའྙི་ཁོངས་གཏོགས་འབྙི་ཆུའྙི་འགམ་ཀུ་སེའམ་ཀུ་ཚེ་ཕན་
ནེའྙི་གོང་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ནྙི་ལོ་ངོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པར་གགས་མོད་ལོ་རྒྱུས་ཇྙི་བཞྙིན་ཤེས་མཁན་དང་ཡྙི་གེར་འཁོད་པ་མྙི་འདུག། དགོན་པ་འདེབས་མཁན་དེ་གཏེར་སོན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་ཡྙིན་པར་བཤད་འདུག། དེ་ལྟར་ན་བགང་བྱ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་གྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཚུལ་མེད་དེ། ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་ནྙི་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོ་དང་། ཡོངས་དགེ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་ཞལ་སློབ་ཡྙིན་པར་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བོ་གོས་མཐའ་ཡས་ཀྙིས་བཤད་དེ། དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་བརྒྱའྙི་རྣམ་ཐར་ལས། ཐོག་མར་ཡོངས་དགེ་གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་ཞབས་གས་སུ་བཞུགས། ཕྙིས་ཁོང་ཉྙིད་ལ་གཏེར་གྱྙི་བཀའ་བབས་ཐོག་མར་བྱུང་སབས་ཀཿཐོག་ཏུ་རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

361

པོ་མཇལ་བས་གཏེར་སོན་ཚད་མར་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས། ཞེས་གསུངས་པའྙི་ཕྙིར། དེས་ན་དེ་ཉྙིད་རབ་བྱུང་བཅུ་བའྙི་མཇུག་དང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་པ་ཡྙིན་དགོས་པའྙི་ཕྙིར་ཏེ། ཡོངས་དགེ་གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་དང་། རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོ་གཉྙིས་དུས་དེ་ཙམ་ལ་བྱོན་པ་ཡན་པའྙི་ཕྙི ར། དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙི ག་པའྙི་ནང་དུ་བྱུང་བར་བྱས་ན་འཐད་དོ།། ྙིདགོན་པ་འདེབས་མཁན་ནྙི་གཏེར་སོན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་གྙིས་འཁྲུངས་
གནས་སུ་དགོན་པ་ཞྙིག་གསར་དུ་བཏབ། གཙོ་བོར་གོང་འདྙིར་ལྷ་ཁང་ཞྙིག་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དེའྙི་ནང་གྙི་ལྷ་རྙིས་རྣམས་བ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའྙི་ལྷ་ཚོགས་ཡོངས་རོགས་གྱང་རྙིས་
སུ་བྙིས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་གཏེར་སོན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེའྙི་ཕག་བྙིས་ཡྙིན་པ་དང་། ལྷ་རྙིས་ཀྙི་ཚོན་ཐམས་ཅད་ཀང་ཁྱུང་དྲག་རོ་རས་ཧེ་ ེ བག་ནས་གཏེར་ནས་བཏོན་པའྙི་གཏེར་ཚོན་ཡྙིན་པར་བཤད་ཅྙིང་།
ལྷ་ཁང་དེར་རེ་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་སྐུ་རེན་དང་། རྙིང་བསྲེལ་རྣམས་བཞུགས་ལ་བྱྙིན་རླབས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་བར་གགས། དེ་ཕྙིར་ཐོག་མར་གཏེར་སོན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་། སྨོས་མ་ཐག་པའྙི་ལྷ་ཁང་དེ་བཞེངས་ཤྙིང་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གེགས་བམ་མང་དུ་བསྐྲུན། ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་ཆོས་སེ་ཆུང་ངུ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་མེ་སག་ཅུང་ཡོད་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། གཏེར་སོན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་སྐུ་གཤེགས་རེས་བདག་པོ་བགྱྙིད་མཁན་
བཟང་པོ་མ་བྱུང་བར་གྲྭ་དགེ་རེ་ཟུང་རྒྱུན་བཞུགས་དང་། གོང་སེའྙི་སྤྙི་སྲུང་གྙི་རྙིམ་གོ་སྒྲུབ་པའྙི་གནས་ལྟ་བུ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལོ་མང་འདས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་ནས་བ་བསོས་མང་པོ་རྙིམ་པར་བཏང་ནས་བདག་པོ་བགྱྙིས་པས་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ཉམས་ལེན་གྱྙི་རྙིམ་པའྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་བསྐྱངས་པས་ད་ལྟ་བར་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་མེད་དོ།།
བོད་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་བའྙི་སྔོན་དུ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་ནས་བ་མ་ཆོས་གགས་ཟེར་
བ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་གྲུབ་རགས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མངའ་པའྙི་རོགས་ལྡན་སྦས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཨ་མཆོག་བ་རེ་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ་ལོ་ངོ་བཅུ་བཞྙི་ཙམ་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

362

བཞུགས་པ་དང་། བ་རེ་དོན་གྲུབ་ཀྙི་དུས་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་ལ་ཁེལ་བས་ལྷ་ཁང་དེ་མ་འཇྙིག་པར་ལུས་པ་ལས་གཞན་པའྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དང་། དགོན་སེ་དེ་བོད་སྤྙི་མཐུན་ལ་འོང་བ་དེ་དེ་བཞྙིན་དུ་གྱུར་ཏོ།།
བོད་ཡུལ་ནང་ཆོས་ཡང་དར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐྱབས་རེ་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་
རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་གྙི་ཞལ་སྔ་ནས་རོལ་མོ་སྙིལ་སན་ཆ་གཅྙིག་སོགས་གནང་སེ་ལྷ་ཁང་རྙིང་གོག་དེ་སླར་གསོ་དང་། ཀུ་སེའྙི་དགེ་དགོན་ཆོས་སེ་ཨེ་ཚུགས་ལ་འབད་པ་དགོས་པར་གསུངས། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་མཆོག་ནས་ཀང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་གེགས་བམ་ཆ་གཅག་གནང་སྙི་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་ ེ སྔོན་སྲོལ་ལྟར་གསོ་དགོས་པའྙི་བཀའ་བྱུང་ངོ་། ། དེང་སང་ལྷ་ཁང་ཙམ་མ་གཏོགས་གྲྭ་པ་རབ་བྱུང་བ་གཅྙིག་ཀང་མེད་ལ། སེ་སྤྙི་ཡྙིས་ལྷ་ཁང་རྙིང་པའ་ནང་ལྷ་སྐུ་རེ་ཟུང་མཆྙི ས་པའྙི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་རྒྱུན་མཆོད་ ྙི བྱེད་བཞན་པ་ཙམ་དུ་འདུག་གོ། ྙིགཏེར་སོན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་རལ་ནྙི། ཀུ་སེའྙི་ཕན་ནེ་གོང་པའྙི་གཏེར་ཚྭ་
ཚང་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་དངོས་ལ་ཨོ་རྒྱན་ཕུན་ཚོགས་སུ་འབོད། ལོ་ཙཱ་བ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གགས། ཐོག་མར་ཡོངས་དགེ་གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་བ་མར་བསེན་ནས་གདམས་པ་གསན། གཏེར་སོན་དེའྙི་ཞབས་ཕྙི་བའྙི་གས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གཏེར་སོན་གྱྙི་ཕག་ཕྙིར་
ཕེབས། དབུས་གཙང་སོགས་གནས་རྙི་དང་དབེན་རྙི་དུ་མར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་དམ་ཆོས་བདུད་བཞྙི་དབྱྙིངས་གཅོད་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་གཅོད་པའྙི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། ཕོགས་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་
གདུལ་བྱ་རྒྱས་པས་ཟང་ཟྙིང་གྙི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱོར། ཡོངས་དགེ་གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་ལ་འབུལ་ཆེན་ལན་གསུམ་ལ་བཏེགས་སོ། །ཕྙིས་སུ་ཁོང་རང་ཉྙིད་ལ་གཏེར་གྱྙི་བཀའ་བབས་པས་ཁམས་རྙི་བོ་བཀྲ་བཟང་དང་། ཨོ་རྒྱན་བྷ་ཏྙིའྙི་གནས་དང་། ཧེ་བག་ལ་སོགས་རྙི་བག་མཚོ་གསུམ་དུ་མ་ནས་ཨོན་ཐུགས་དམ་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་དང་། དྲག་པོ་ཡེ་ཤེས་འཇྙིགས་བྱེད་དང་། ར་གསུམ་སྒྲུབ་སོར་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་བཻ་རོའྙི་སན་བརྒྱུད་རྣ་བརྒྱུད་རོ་རེ་ཟམ་པ་སོགས་བ་རོགས་ཐུགས་གསུམ་དང་། ལས་ཕྲན་གྱྙི་སོར་སོགས་གཏེར་ཆོས་མང་པོ་བཏོན།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

363

ཀཿཐོག་ཏུ་རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོར་མཇལ་ཞྙིང་གདམས་ངག་གསན་ཏེ། ཐོག་
མར་གཏེར་ཆོས་བྱུང་བ་དེ་རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོ་ལ་གཟྙིགས་ཕུལ་བས་ཁོང་གྙིས་གཏེར་སོན་ཚད་མར་ཞལ་གྱྙིས་བཞེས་ཤྙིང་། གཏེར་སྒྲུབ་ཚད་ལྡན་དགོས་ཚུལ་གྱྙི་བཀའ་སློབ་ཞལ་ཏ་གནང་། ཡོངས་དགེ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་བསྐུལ་ཏེ་སེ་དགེ་ས་ངན་ཕོགས་སུ་བྱོན་པས་འགོ་དོན་དང་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་ཤྙིང་ལོངས་སྤོད་གྱ་ནོམ་པའྙི་འབུལ་ནོར་བྱུང་། དེར་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་། དགོན་པ་འགའ་རེ་ཡང་བཏབ། ཁོང་རང་གྙི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་བགང་བྱ་དུ་མར་གནང་བས་ཞལ་སློབ་ཀང་ལྷ་སེང་འཇའ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སྒ་དམ་ཚིག་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་འགའ་རེ་བྱུང་བར་གགས།
གཏེར་ཆོས་རྣམས་ནྙི་སྔ་མོ་དགེ་དགོན་དང་། རྨུགས་སངས་དང་། བོ་རྡུང་གནས་དང་།
ས་ངན་ལྷས་འཚོ་སོགས་སུ་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་མོད་ད་ལྟའང་འགའ་རེ་བཞུགས་ཤྙིང་མང་པོ་ཞྙིག་ནུབ་པ་དང་། དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་ཆད། ཨ་མེ་རོ་རེ་ཟེར་བའྙི་གཏོར་སྒྲུབ་སོར་འགའ་རེ་ཡོད་པ་དང་། འཁྲུངས་གནས་སུ་གཏེར་རས་འགའ་རེ་དང་། གྙི་མདུད་པ་དང་། རོ་བཅངས་པ་སོགས་གྲུབ་རགས་ལས་བྱུང་བའྙི་རས་མང་པོ་སྔ་མོར་ཡོད་པར་བཤད། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དུ་གཏེར་སན་འདོྙིའྙི་གཏེར་ཆོས་རེ་ཟུང་སྣང་ངོ་། །གཏེར་སན་འདོྙིའྙི་མཚན་ལ་ཁྱུང་གགས་ར་རོེ་ཞེས་
བྙིས་པའང་འདུག། མཚན་གྱྙི་དོན་ལ་བསམ་ན་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེ་ཡྙིན་པ་འདྲའོ།།
དུས་ཕྙིས་བར་དུ་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེའྙི་གདུང་རྒྱུད་དང་དབོན་རྒྱུད་རྙིམ་པར་བྱུང་བ་ཡོད་པ་
དང་། རྨུགས་སངས་གནས་རྒྱབ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་ཕག་ཏུ་ཆུ་ཕག་ལོར་ཁྱུང་དྲག་རོ་རེའྙི་རྣམ་ཐར་ཡང་གསང་དྲྙི་མེད་ཟེར་བའྙི་པུསྙི་གཅྙིག་འབྱོར་བར་བཤད་པས་རྣམ་
ཐར་ནྙི་རྒྱས་པ་ཡོད་ངེས་མོད་ལག་ཏུ་མ་སོན་ནོ།།

ཀུ་སྱེ་སྱེང་སྱེ་དགོན་པ།

༈ ཀུ་སེ་ཁང་ར་སེང་སེ་དགོན་པ་ནྙི། ཁམས་སེ་དགེའྙི་ཁོངས་གཏོགས་འབྙི་ཀླུང་ཆེན་མོའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

364

ཕ་རོལ་གྱྙི་ཀུ་སེ་ཨ་དོམ་སེ་བར་ཡོད་ལ། ཨ་ཁྙི་གཏེར་སོན་ཟེར་བའྙི་གཏེར་ལུང་དུ་གནས་འདྙི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། གཡས་ཕོགས་ཀྙི་བག་ལ་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏཱྙི་དྲེལ་འཆྙིབ་རང་
བྱོན་དང་། སྤའུ་ཡེ ས་རྔ་རྡུང་བཞྙི ན་པ་རང་ ྙི བྱོན་དང་། འོག་ཏུ་འབ་ཆུ་ལ་རྙི་ཟམ་རང་བྱུང་འབོ་ཆུ་ ྙིཕར་རོལ་ཚུར་རོལ་དུ་བགོད་ཆོག་པ་དང་། བག་ལ་རོ་ཡྙི་དུང་དཀར་རང་བྱོན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
གནས་འདྙི་དོན་ལ་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་མོང་བའྙི་དཔོན་གགས་ཅན་སེང་སག་ཨ་དོམ་གྱྙི་ཕོ་
བང་མཁར་རྒོད་ཚང་དཀར་མོ་དཀྱུས་དཀྲྙིས་ཀྙི་མཁར་ཤུལ་ཡྙིན་འདུག་ལ། ད་ལྟ་ཡང་མཁར་ཤུལ་དེ་ཡོད་པའྙི་ས་དེར་སེང་སག་སྒང་དང་། ཡུལ་སེ་ལ་ཨ་དོམ་སེ་བ་ཞེས་འབོད་པར་བཤད་ཅྙིང་། སྔོན་སེ་དགེའྙི་བ་ཆེན་བྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་དུས་སུ་ཀུ་སེ་སེ་རྙིང་དུ་གགས་པ་དཔལ་ཁང་ཤོག་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་ཞྙིག་དང་། ད་ལྟ་སྨོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཨ་དོམ་དུ་འབོད་པའྙི་སེ་ཁོངས་ཡྙིན་པ་དང་། རྨུགས་སངས་དགོན་པ་དང་། ཀུ་སེ་གསེར་ལྗོངས་དགོན་པ་གཉྙིས་ཀྙི་ལྷ་འབངས་ཀྙི་ཁོངས་ཡྙིན་ཟེར་རོ།།
སེང་སག་གྙི་མཁར་ཤུལ་ནྙི་ད་ལྟའང་ཡོད་ལ། རོ་ཀ་མ་རུ་པའྙི་རྙིགས་བྱ་རོ་དཀར་སྔོན་
གྱྙིས་བརྙིགས་པ་ཞྙིག་ལ། དེ་ཡང་བྱ་རོ་སྔོན་པོའྙི་རྙིག་རོ་ལ་བྱ་རོ་དཀར་པོས་དར་དཀར་གྱྙིས་
དཀྲྙིས་པ་ལྟར་བརགས་པ་ཞྙི ག་ཡྙི ན་པར་བཤད། སེང་ ྙི སག་ག་མཁར་ལ་ ྙི རྒོད་ཚང་ཁ་གཡེར་དང་། རྒོད་ཚང་དཀར་མོ་དཀྱུས་དཀྲྙིས་ཞེས་འབོད་པ་དང་མཐུན་པར་མཁར་ཤུལ་གྱྙི་ཉེ་ཟུར་གྱྙི་དགེ་བསེན་ཐང་བུའམ་བུ་ཁུར་ཟེར་བའྙི་བག་རྙི་དམར་པོ་མེ་ལེ་དགུང་ལ་འཕྱུར་བ་འདྲ་བ་དེར་རྒོད་ཚང་མཆྙིས་པས་རག་པར་རྒོད་ཐང་དཀར་གྱྙིས་ལྡྙིང་འཁོར་བརྒྱབས་པའྙི་གནས་ཤྙིག་ཡྙིན་ནོ།།གནས་དེར་སེང་སེ་དགོན་པ་བྱུང་ཚུལ་ནྙི། རེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ་
དང་། ཨ་ཁྙི་གཏེར་སོན་གཉྙིས་ཀྙིས་རྨུགས་སངས་མཁར་གསར་བ་མ་པདྨ་ཟེར་བ་ལ་སེང་སག་གྙི་མཁར་ཤུལ་དུ་ལྷ་ཁང་ནང་རེན་དཔལ་ཐུལ་བརྒྱད་ཅུའྙི་སྣང་བརན་ཡོད་པ་ཞྙིག་བཞེངས་ན་ས་སྐྱོང་སེ་དགེ་རྒྱལ་པོའྙི་བསན་སྲྙིད་ལ་ཕན་པའྙི་བཀའ་བྱུང་བ་ལྟར། མཁར་སར་བ་མ་པདྨས་སེ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

365

དགེ་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་རུང་མྙིན་ཞུས་པ་ལ། སེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་ནས་བཀའ་དགོངས་བཀྲོལ་ནས་ལེགས་སོའྙི་གཟེངས་བསོད། དེ་ནས་མཁར་སར་བ་མ་པདྨས་པན་ཁང་སེ་ཤོག་བཞྙི་ལ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་རྒྱུའྙི་ནོར་རས་གཏོང་དགོས་པར་བསྐུལ་བས། པན་ཁང་སེ་ཤོག་བཞྙི་ནས་ཡོན་བདག་ཞུས་ཏེ་ལྷ་ཁང་ཕྙི་ཁོག་ལེགས་པར་བཞེངས། རམ་མདོ་ཉྙིན་གྱྙི་ལྷ་རྙིས་པ་དང་རྙི་མོ་བ་སན་གགས་ཅན་གསང་ར་དབང་རྒྱལ་གདན་ཞུས་ཀྙིས་གྱང་རྙིས་ལ་སྐྱེས་བུ་གེ་སར་བསམ་པའྙི་དོན་གྲུབ་ཀྙིས་གཙོའྙི་དཔལ་ཐུལ་བརྒྱད་ཅུའྙི་སྣང་བརན་གྱྙི་རྙི་མོ་བྙིས། ལྷ་ཁང་དེ་དང་། མགོན་ཁང་རེན་བརེན་པ་ལེགས་པར་བཞེངས། དེར་མཁར་སར་བ་མ་པདྨས་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་འཁོར་སོགས་མཛད་ཅྙིང་། ཡུལ་མྙི་ལ་སྨྱུང་གནས་དང་རྒྱུ་འབས་ཀྙི་ཆོས་བཤད་པས་དགེ་འདུན་ཉུང་ངུ་འདུས་ཏེ་ཆོས་སེ་ཞྙིག་གྙི་རྣམ་པར་གྱུར། ལྷག་ལྷའྙི་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་འགའ་རེ་བཙུགས་ཤྙིང་། དེ་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་བགྱྙིས་པས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྲོལ་འཛིན་དུ་གྱུར།
མྙིང་ལ་སེང་སེ་དགོན་ཞེས་འབོད་མོད། དཔད་ན་སེང་སག་དགོན་པ་ཡྙིན་ངེས་ཏེ། སྨོས་
ཟྙིན་ལྟར་སེང་སག་གྙི་མཁར་ཤུལ་དུ་བཞེངས་པ་ཡྙིན་པ་དང་། སེང་སེ་ཞེས་པའྙི་མྙིང་དེ་སེང་སག་ཅེས་པའྙི་མྙིང་སྒ་ཟུར་ཆག་པ་ཡྙིན་པར་གོ་སླ་བའྙི་ཕྙིར། དགོན་མགོ་རྨུགས་སངས་དགོན་པར་ཕུལ་བས་དེའྙི་དགོན་ལག་ཏུ་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་དགོན་ལག་ཀང་ཡྙིན་ཞྙིང་དེར་འབེལ་བ་ཟབ་བོ།།
འོན་ཀང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནྙི་དར་མེད་པ་འདྲ་ལ། ལྷ་ཁང་དུ་མཆོད་འབུལ་
བདག་གཉེར་དང་། དུས་ཆེན་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ཉེ་འཁོར་དུ་ཤག་མྙིག་ཆུང་ངུ་བསྐྲུན་ནས་བཞུགས་མཁན་གྱྙི་སྒྲུབ་པ་པོའམ་དགེ་འདུན་པ་ནྙི་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སྔོན་བར་དུ་ཡོད་ངེས་ལ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་ལྷ་ཁང་ཆོས་སེ་དང་བཅས་པ་རྨང་ནས་བཤྙིག། ད་ལྟ་ནྙི་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་ལྟ་ཞོག་ལྷ་ཁང་དེ་ཡང་སོར་ཆུད་ཐུབ་མེད་ལ། ལྷ་ཁང་གྙི་གྱང་རོ་དང་། མགོན་ཁང་གྙི་གྱང་རོ་དེ་མ་གཏོགས་མྙི་འདུག་ལ། ཞྙིག་ཤུལ་ཉམས་ཤུལ་ཙམ་དེར་བོད་ལྗོངས་ཀྙི་ལོ་རྒྱུས་རྙིག་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཁུལ་ཞེས་པའྙི་མྙིང་བཏགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

366

སྱེང་ཆྱེན་གནམ་བག་དགོན་པ།

༈ སེང་ཆེན་གནམ་བག་འོད་གསལ་ཆོས་གྙིང་ནྙི། སེ་དགེའྙི་ཁོངས་གཏོགས་འཇོ་མདའྙི་
ཤར་རྒྱུད་འབྙི་ཀླུང་གསེར་ལྡན་སྔོན་མོའྙི་གཡས་ཕོགས། དུང་ལ་སྒང་ཞེས་པར་ཡོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་བོད་ལ་ཐོག་མར་ཕེབས་སབས་གནས་འདྙིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྱོན་ཏེ་མ་སངས་གཡའ་སང་སྐྱེས་དང་ཆུ་བདུད་ཀྙིས་གཙོའྙི་ལྷ་འདྲེ་མང་པོ་དམ་ལ་བཏགས་ཤྙིང་གནས་འདྙི་མདོ་ཁམས་གནས་ཆེན་ཉེར་ལྔའྙི་ཉྙི་ཤུ་པ་ཡོན་ཏན་གྱྙི་གནས་སུ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ན་སོགས་ལས་ཅན་གྱྙི་བུ་སློབ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་གནས་འདྙིར་ཟླ་བ་གཅྙིག་ལ་དཔལ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱད་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རེ་ཀརྨ་པཀྵྙིས་གནས་འདྙིར་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་ཅྙིང་མཆོག་གྙི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས། ད་ལྟའང་གནས་འདྙིར་ཀརྨ་ཕུག་བཟང་ཟེར་བའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཀང་ཡོད་དོ།།
ཕྙིས་སུ་གཏེར་ཆེན་བདུད་འདུལ་རོ་རེས་གནས་འདྙིར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་སེང་ཤོད་
ཉྙིན་མོ་གདོང་དུ་འདྲེ་སྲྙིན་དམ་ལ་བཏགས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་རོ་ལ་ཕག་ཞབས་ཀྙི་རེས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བཀོད། བཀྲ་ཤས་པའྙི་རྙི ན་འབེ ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའེ་ངང་ ྙི བག་ར་རྙི ན་ཆེན་བརྙིེགས་པའྙི་གོང་མོ་འོག་མ་ནས་གནས་ཀྙི་དཀར་ཆག་གཏེར་དུ་བཞེས་ཤྙིང་གནས་ཡྙིག་ཀང་རྒྱས་པ་བཀོད། གནས་ཞལ་ཕེས། ཁྲུས་གསོལ་དང་། རབ་གནས་དང་། ཚོགས་འཁོར་དང་། འདུས་པ་ཡོངས་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་བསྩལ། གནས་སོར་ལ་ཕེབས་སབས་གནས་ཀྙི་མདུན་གཡས་སུ་ཕྙིན་ནས་ཤུག་པ་ཁབ་ཁོབ་འདྙི་རྣམས་སྔོན་རེ་འབངས་རྣམས་ཀྙི་དབུ་སྐྲ་འཐོར་བ་ལས་བྱུང་བ་
ཡྙིན་པས་འདྙི་གར་གསང་སྔགས་རྙིང་མའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཆགས་པའྙི་རེན་འབེལ་ཡོད་ཅེས་ལུང་བསན། གཏེར་ཆེན་གྱྙི་བཞེད་དགོངས་བཞྙིན་སེ་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་སེ་དགེའྙི་གཉེར་ཆེན་སག་རྒྱལ་ཛམ་ཐོག་རོང་དུ་སྐུ་ཚབ་ལ་བཏང་ནས། སེང་ཆེན་གནམ་བག་འདྙིར་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་བཅུ་གཉྙིས་ཅན་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་པ་དང་། ཚོགས་ཐབ་དང་། གཉེར་ཁང་སོགས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

367

ཆ་ཚང་བ་གསར་དུ་བཞེངས། གྲྭ་གསར་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བསྡུས་ཏེ་སྔར་ཀརྨ་པས་སྒྲུབ་གནས་མཛད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརེན་དཔལ་སྤུངས་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་ཏུ་མཛད། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལྔའྙི་ཚོགས་མཆོད་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྙི་སྲོལ་བཙུགས་ཤྙིང་། མཆོད་ཐེབས་ཞྙིང་ཁ་སོགས་ཀང་གནང་ངོ་།།
དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་དང་། ཞྭ་དམར་བཅུ་པ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་
གཉྙིས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་སྐུ་མདུན་ལས་སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཡོངས་རོགས་དང་། ཚེ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་སོགས་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་འགའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། དེའྙི་དབང་ཡོན་ལ་དགུ་ཚན་གྱྙི་མགོ་མ་སེང་གནམ་བག་ཐེག་མཆོག་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྙི་གྙིང་ཞེས་བརྙིས་ཏེ་གནམ་བག་དགོན་པ་འདྙི་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་མཆོག་ལ་དབང་ཡོན་དུ་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་པ་འདྙི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙིང་ལུགས་སྐྱོང་བའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།
མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སོགས་ཕེབས་ཏེ་དབང་ཆོས་དང་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་
རྣམས་གནང་སེ་བསྐྱངས། ཕྙིས་སུ་ཡང་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱང་ཁང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་བསན་འཛིན་དང་། ཁང་ནང་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོའམ་ཁང་ནང་འདྲེ་འདུལ་བ་མ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་དཔལ་ལྡན་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་འོད་ཟེར་བཅས་སྔ་ཕྙི་རྙིམ་པར་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་བསན་པ་དང་གདན་ས་སྐྱོང་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་གནང་ངོ་།།རབ་ཡྙིད་མེ་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1857ལོར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ་དང་། ཀོང་
སྤྲུལ་བོ་གོས་མཐའ་ཡས་དང་། མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་གསུམ་གནས་འདྙིར་བྱོན་ཅྙིང་།
མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གྙིང་པས་གསོལ་འདེབས་བར་ཆད་ལམ་སེལ་གྱྙིས་གཙོའྙི་ཟབ་གཏེར་དུ་མ་བཞེས་ཤྙིང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་འདུ་བའྙི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། ཕྙིས་སུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

368

རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་བྱོན་ཏེ་ཚོགས་འཁོར་བསོར་ཅྙིང་། གནས་ཡྙིག་མཛད་པའྙི་རྣམ་ཐར་ཡང་མཆྙིས་སོ།།
དགོན་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ལས་གོ་ཁེ་རོགས་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་
ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1890 ལོར་ཉེ་འཁྙིས་གོ་ཁེ་ཚང་དུ་ཡབ་བཀྲ་དོན་དང་། ཡུམ་བོ་ཆུང་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཅུང་ནར་སོན་པ་ན་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད། སེང་ཆེན་གནམ་བག་གྙི་དབུ་རེའྙི་མདུན་ངོས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅྙིག་ཏུ་བགང་བྱ་བདུན་ལ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་། མྙི་ཚིག་གྙིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྙིདྡྷྙི་དུང་ཕྱུར་གཅྙིག་ལྗགས་བཟླས་མཛད། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་
མཆོག་སྙིང་པོས་སེང་ཆེན་གནམ་བག་དགོན་དུ་གདན་ས་སྐྱོང་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཕེབས་ཀང་རེ་ཞྙིག་གསང་སབས་ཀྙིས་ཨ་འཛོམ་དུ་ཆོས་ཕྙིར་བྱོན། འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ལས་
ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་སོར་དང་། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཉྙིན་ཞྙིག་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པའྙི་ཞལ་ནས། ད་རོགས་དགའ་ཁྱོད་རང་། བ་མ་མྙི་དགོས་རང་ངོ་རང་གྙིས་ཤེས། །གྲྭ་པ་མྙི་དགོས་རང་གཡོག་རང་གྙིས་ཐུབ། །ཅེས་པ་རེད་འདུག་པས་འབྙི་གཉན་འདོང་ཟེར་བ་དེ་གནས་རྙི་ཆེན་པོ་ཞྙིག་འདུག་ཅྙིང་ཁྱོད་དེར་སོང་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་སྦྲགས་ནས་ཕག་འབུམ་ཐེར་བརྒྱ་འཚོལ། སེང་གནམ་བག་ཏུ་སོང་ལ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་དང་འགོ་དོན་ཆེར་ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་ལུང་བསན་པ་བཞྙིན་འབྙི་གཉན་འདོང་དུ་ཕག་དང་སྒྙིབ་སྦྱོང་མཛད་ནས་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ཤྙིང་། སེང་ཆེན་གནམ་བག་གྙི་གནས་རྙིའྙི་གཡས་མདུན་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་གནས་དཀར་རོང་རྙི་ཁོད་དུ་གདན་ས་

བཟུང་སེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སོམས་པར་མཛད། སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཤྙིང་གནམ་བག་དགོན་གྱྙི་འདུས་སེ་དད་འབངས་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་གྲུ་མང་པོའྙི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར་ཏོ། །རེ་འདྙིའྙི་ལོ་རྒྱུས་ནྙི་གོང་དུའང་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།
འབྲུག་ཆོས་རྒྱལ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་ནམ་མཁའྙི་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

369

ནོར་བུ་རྙིན་པོ་ཆེ་སེང་ཆེན་གནམ་བག་གྙི་ཉེ་གམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གནམ་བག་དགོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་རྒྱ་ཆེར་སེལ་མོད་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་མྙི་གསལ་ལོ། །དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་རེན་གསུམ་བཤྙིག་ཤྙིང་། འདུས་སེ་གཏོར་བས་དགོན་སེ་འདྙི་ཡང་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དགོན་འདྙིར་ལན་གཉྙིས་ལ་ཕེབས་ཤྙིང་། སྔོན་གྱྙི་གནམ་དགོན་གྱྙི་ཆགས་ཤུལ་དང་། དཀར་རོང་རྙི་ཁོད། དུང་ལ་སྒང་དུ་ཆགས་པའྙི་གནམ་དགོན་དངོས་བཅས་དགོན་པ་དང་གནས་ཡོངས་ལ་ཁྲུས་གསོལ་དང་རབ་གནས་ཐུགས་སྨོན་གནང་།
ཐེངས་དང་པོ་ཕེབས་དུས་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྙི་ས་གཟྙིགས་དང་། དགོན་སེ་ཇྙི་
ལྟར་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་བཀའ་སློབ་ལམ་སོན་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། སྐྱབས་སོམ་དང་། འཕོ་ལུང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མང་པོ་དང་ཕག་རས་འབོར་ཆེན་བསྩལ། འདུས་སེ་དད་འབངས་དང་བཅས་པས་ཐུན་མོང་འབད་བརོན་གྱྙིས་གནས་རེའྙི་གཡས་འགམ་དུང་ལ་སྒང་གྙི་ཕོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་བསྐྱར་དུ་
བཞེངས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་བསྒེངས་པའྙི་དབུ་ཚུགས། གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཐེངས་རེས་མ་ནྙི་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོར་ཡྙིན་ཞྙིང་། སབས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་གྲུབ་ལ་རབ་གནས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞྙིང་། འདུས་སེ་དད་འབངས་དང་བཅས་པར་ཚེ་དབང་དང་། འཕོ་ལུང་དང་། སྐྱབས་སོམ་སོགས་གནང་། ཚོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསར། དགོན་པར་སོན་པའོ་སྐུ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་སོགས་སྐུ་བྙི རན་མང་པོ་དང་། གཞན་
ཡང་སྦུབ་ཆལ་དང་། སྙིལ་སན་སོགས་མཆོད་རས་མང་པོ་རེན་དུ་གནང་། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དགོན་འདྙིར་ཐེངས་ལྔ་ལ་ཕེབས་ཤྙིང་རེན་གསུམ་རབ་གནས་དང་། སྒྲུབ་པའྙི་དབུ་བཞུགས་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མང་པོ་དང་།
ཕག་རས་འབོར་ཆེན་གནང་། སྐྱབས་རེ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཐུབ་བསན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

370

ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་ལན་གཉྙིས་ལ་ཕེབས་ཤྙིང་རེན་དང་བརེན་པ་ལ་རབ་གནས་དང་། ཆོས་འབེལ་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ་ཏོ།།
སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་རོ་རེའམ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1986ལོར་རག་ཆབ་གཏེར་ཆུང་ཚང་དུ་ཡབ་ཀུན་མཆོག་འོད་ཟེར་དང་། ཡུམ་བདེ་ཆེན་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་རོགས་དགའ་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། རེ་ཉྙིད་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་ཚེ་དབང་རོ་རེ་ཞེས་གསོལ།
དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་གནམ་བག་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། སྐྱབས་རེ་
པད་ནོར་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཐུབ་བསན་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་གསོལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙིྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དང་། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཟུང་ལས་དེའྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། རྒྱུད་ལུགས་འཇམ་དཔལ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། འདུས་པ་མདོ་དང་། རོགས་ཆེན་རྙིག་པའྙི་རལ་དབང་བཅས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་གྱྙི་མདོ་འགེལ་གཟྙི་ལྡན་
འཆར་ཁའྙི་སྣང་བ་བཅས་ཀྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན། བགང་བྱ་དུ་མར་དཔལ་ཡུལ་དང་། བ་རུང་སོགས་གྲྭ་ས་ཁག་ཏུ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དེང་སབས་གནམ་བག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
དགོན་སེ་འདྙིའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དང་། དགོན་གནས་སོགས་ལ་འགྱུར་བ་ཅྙི་རྙིགས་བྱུང་ཞྙིང་།
ད་ལྟ་དགོན་འདྙིར་རྒྱུན་གྲྭ་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། མཚམས་གྲྭ་དང་། མགོན་ཁང་དང་། དགེ་བསེན་གྙིང་སོགས་ཆོས་སེ་ཁག་དུ་མ་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ཡང་། རོར་སེམས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚེ་སྒྲུབ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

371

བཅས་དང་། གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཕག་ལེན་དང་དབྱར་གནས་དང་། སེ་དགོན་ལྷན་འཛོམས་ཀྙི་སྙིདྡྷྙི་

དུང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་པའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། གསང་འདུས་བུམ་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་དང་མཐུན་པར་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། སོང་ཀོག་གྙི་བྱ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བ་ཡང་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་གནས་པའོ།།

རག་ཆབ་དགོན་པ།

༈ རག་ཆབ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་ཆོས་གྙིང་ནྙི། སེ་དགེའྙི་ཧོར་པོའྙི་ཉེ་ཟུར་རག་ཆབ་ཏུ་
ཡོད་ལ། གྲུབ་ཐོབ་མ་ཎྙི་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་མེ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1176ལོར་ཕག་བཏབ། དགོན་འདྙིའྙི་མཚན་ལ་ཡྙི་གེ་རྣམས་སུ་རག་ཆབ་དགོན་དང་། རབ་ཁྱབ་དགོན་དང་། རག་ཆབ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་ཆོས་གྙིང་དགོན་སོགས་འབྙི་སྲོལ་དུ་མ་སྣང་། ངག་སྒོས་སུ་དགོན་འདྙིའྙི་ཉེ་འཁོར་གྱྙི་མཁའ་འགོ་འབུམ་དུ་འདུ་བའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཨེ་ཝཾ་གསང་བ་མཆོག་གྙི་གཞལ་
ཡས་ནས་རཀྟའྙི་ཆབ་འབབ་པས་རཀ་ཆབ་ཞེས་མྙིང་ཐོགས་པར་བཤད་དོ། །རག་ཆབ་ཀ་ལྙི་གདོང་གྙི་ལྷ་ཁང་དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་བོད་ཡུལ་ལ་མཐའ་འདུལ་དང་ཡང་འདུལ་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ར་བཞེངས་པའྙི་གས་ཀྙི་གཅྙིག་ཡྙིན་པར་བཤད་མོད་དག་པར་མ་ངེས་ལ། རྒྱ་བཟས་བཞེངས་སམ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སུས་བཞེངས་ཀང་བརོད་དཀའ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལ་
ཞྙིབ་པར་དཔོད་མཁན་གྱྙི་འདོད་པ་དང་འཚམ་པར་མྙི་སེམས་སོ།།
མདོར་ན་གནས་འདྙི་མདོ་ཁམས་གནས་ཆེན་ཉེར་ལྔའྙི་ནང་ཚན་མཁའ་འགོ་འབུམ་རོང་

ངམ་བསེ་རྭ་ཅོག་མཁའ་འགོའྙི་གནས་ཞེས་གགས་ཤྙིང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་ཀ་རའྙི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ཅྙིང་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་གནས་ཤྙིག་སེ། གུ་རུའྙི་ཞབས་རེས་དང་། མཁའ་འགོའྙི་ཞབས་རེས་ཡྙིན་ཟེར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་མཆྙིས་སོ།།
ཐོག་མར་ཕག་འདེབས་པ་པོ་གྲུབ་ཐོབ་མ་ཎྙི་རྙིན་ཆེན་ནྙི། ཀཿཐོག་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

372

ཤེས་རབ་སེང་གེ་བ་མར་བསེན་ནས་སྔ་འགྱུར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སློབ་མ་ལུང་བསན་སྒོན་མེའྙི་བུ་བཞྙི་ཟེར་བའྙི་ཡ་གྱལ་དུ་
བསྔགས། གཏེར་ཆེན་གུ་རུ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ཕྱུག་གྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས། རྙིང་མ་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཏེར་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙིས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ་སོགས་གཏེར་ཆོས་རྣམས་རེ་འདྙི་ལ་གཉེར་གཏད་མཛད་ཅྙིང་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཏེ་མདོ་ཁམས་སྨད་དུ་བསན་པ་སེལ་བར་བཏང་།
སླར་ཀཿཐོག་ཏུ་ཕེབས། སྔོན་ནས་དམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཀྙིས་
བཅག་པའྙི་གནས། འགོ་འདུལ་འཕྲྙིན་ལས་རབ་ཏུ་ཁྱབ་པའྙི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་
འཕར་ན་རེས་འཇུག་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་འཇའ་ལུས་སུ་གཤེགས་པའྙི་ལུང་བསན་པ་ལྟར་རབ་ཁྱབ་དགོན་པའམ་རག་ཆབ་དགོན་པ་ཕག་བཏབ། མགོན་ཁང་བཞེངས་སའྙི་ས་དབྱྙིབས་སེང་གེའྙི་མགོ་བོ་ལ་རྙི་རབ་བང་རྙིམ་གསུམ་ཡོད་པའྙི་མཁར་གྲུ་བཞྙི་ཕྙི་རོལ་དུ་ཐོད་ཕྲེང་དང་། རྒྱ་ཕྙིབས། དར་ནག། འཕན་གདུགས་ལ་སོགས་ཀྙིས་བརྒྱན་པ་དེའྙི་ནང་དུ་སྨན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའྙི་མགོན་པོ་མ་ཧཱ་ཀ་ལའྙི་སྐུ་དང་། བསང་རས། བརེན་རས། ཕྙི་ནང་གསང་བའྙི་མཆོད་པ། དྲག་པོའྙི་ཐུན་གཏོར་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པས་བརྒྱན་པ་བཞེངས། སྙུངས་བག་མགོར་ཡང་ཁོད་དང་། རྭ་ཅོག་མགོར་གངས་ཁོད་བཏབ་ཅྙིང་། དུང་དཀར་མོ་རྒྱང་གགས་གཏེར་ནས་བཞེས་ཤྙིང་།
ཀཿཐོག་ནས་རྭ་ཅོག་བར་ཆོས་གོས་ཀྙི་གཤོག་པ་ལྟར་བརྐངས་ནས་ནམ་མཁའ་ནས་འཕུར་ཏེ་བྱོན། ཡར་འཕུར་མར་བབས་ཀྙི་ཞབས་རེས་བག་ལ་བཞག་པ་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། གཏེར་ནས་བཞེས་པའྙི་དུང་དཀར་རྒྱང་གགས་དེ་ཡང་ད་ལྟ་རག་ཆབ་དགོན་པའྙི་རེན་ཁོད་དུ་

བཞུགས་པར་བཤད་དོ།།
མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཀྙི་བཤད་པ་དང་
ཉམས་ལེན་མཛད་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས། སློབ་མ་མང་པོ་འདུས་ཤྙིང་མཛད་པ་དང་དགེ་འདུན་པའྙི་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

373

སེ་རྒྱས་སོ། །སྔོན་བསན་པ་སྔ་དར་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའྙི་བཙུན་མོ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོས་བོད་ཡུལ་ལ་མཐའ་འདུལ་དང་དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ་པ་ནས་གདན་རབས་བཅུའྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་ཀཿཐོག་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་བཟུང་ཞྙིང་། གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་སྐུའྙི་གཅུང་པོ་པདྨ་ཡེ་ཤེས་ཀྙིས་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་ས་མཛད་པ་ནས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་རང་ལུགས་ལྟར་བསྐྱངས་པའོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་ནྙི། རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1194ལོར་གཡན་པ་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། ཀཿཐོག་པའྙི་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་ཡ་གྱལ་མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱྙིས་མྙི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའྙི་དམ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། སྐུ་གཞོན་པའྙི་དུས་ནས་སྤན་སྔ་བ་བསོད་ནམས་འབུམ་པའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་གྱྙིས་མཁས་པ་ཕུལ་ཕྙིན་དུ་གྱུར། སྒྲུབ་སྲན་སྙིང་རུས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་བས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་མངོན་དུ་བརེས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལ་ཀཿཐོག་གདན་སར་ཕེབས། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ཤྙིང་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1244 ལོར་ས་པཎ་ཁུ་དབོན་ཁམས་ཕོགས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་དུས་གྙིང་ཚང་རྒྱལ་པོས་འཛིང་གྙི་རག་ཆབ་རྣམ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཞེངས་གྲུབ་པའྙི་རབ་གནས་ལ་ཆོས་རེ་ས་པཎ་ཁུ་དབོན་དང་། ཀཿཐོག་པའྙི་དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་བཅས་གདན་དྲངས། དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་གྱྙིས་ངེད་རྙིང་མ་པས་བགེགས་བསྐྲད་བྱེད། ཁྱེད་སྔགས་གསར་མ་པ་རྣམས་ཀྙིས་རབ་གནས་མཛོད་གསུངས་ནས་དྲག་ཤུལ་ཆེན་པོས་བགེགས་བསྐྲད་མཛད་དེ་ལྷ་ཁང་ནང་གྙི་ལྷ་རྣམས་ཕྙིར་དེད། ས་པཎ་ཁུ་དབོན་གྱྙིས་རབ་གནས་མཛད་ནས་ལྷ་སྐུ་རྣམས་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་སྔར་གདན་དུ་འཁོད་པར་མཛད་པའྙི་རྫུ་འཕྲུལ་འགན་པར་གགས་སོ།།
ས་པཎ་སྐུ་གཤེགས་རེས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་དུ་ཕེབས་ལམ་དུ་དབུ་
འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་གྱྙི་མདུན་དུ་ཕེབས། གསེར་སྐུ་ལྙི་མ་ཐོག་གསུམ་པ་དང་། མཆོད་རེན་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

374

ཏྙིང་ཆེན་པོ་བདུན་ཚར་ཕུལ་ཞྙིང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱྙི་དབང་གསན་པས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་
འཕགས་པ་དང་བ་སློབ་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ཀཿཐོག་སོགས་སུ་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་ཁྱད་པར་ནང་རྒྱུད་སེ་གསུམ་གྱྙི་འཆད་སེལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས། བ་མ་ཀཿཐོག་པ་དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་ཞེས་མཚན་སན་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། སློབ་ཚོགས་དགེ་འདུན་པ་དང། རྣལ་འབྱོར་པ་འཇའ་ལུས་དང་། འོད་ལུས་གྲུབ་པའང་མང་པོ་བྱུང་། དེ་ལྟར་གདན་ས་རག་ཁྱབ་དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་པས་སློབ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་པར་གགས་སོ། །རེ་འདྙི་ཉྙིད་དགུངས་གངས་དོན་བཞྙི་བ་མེ་ཡོས་ལོའྙི་རྒྱལ་ཟླའྙི་ཚེས་གཉྙིས་ལ་སྐུ་གཤེགས་པར་བཤད་དོ།།
འོན་ཀང་རེ་འདྙིའྙི་འཁྲུངས་ལོ་ནྙི་རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ཆུ་སག་ལ་ཡྙིན་ཟེར་བ་དང་། བྱ་
བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེས་མཛད་པའྙི་ཀཿཐོག་ལོ་རྒྱུས་ལས། རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ཤྙིང་སག་ལ་གཡན་པ་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་སོགས་མྙི་མཐུན་པ་སྣ་མང་མཆྙིས་ལ། ས་པཎ་ཁུ་དབོན་སོག་ཡུལ་ལམ་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་དུས་དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་དང་འཕྲད་པའྙི་གཏམ་དེ་བདེན་ན་ས་པཎ་ཁུ་དབོན་ནྙི་སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་ཤྙིང་འབྲུག་ལོར་ཕེབས་ཤྙིང་། མེ་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1247ལོར་ཀན་སུའུ་ཡྙི་ཝོས་ཡེས་གོང་ཁྱེར་དུ་ཧོར་གོ་ཏན་དང་འཕྲད་པ་ཡྙིན་འདུག་པས་དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་
འབུམ་ཆུ་སག་ལོ་བ་ཡྙིན་ན་དགུང་ལོ་གསུམ་དང་། ཤྙིང་སག་ལོ་བ་ཡྙིན་ན་སྐུ་འཁྲུངས་མེད་པས་ལོ་ཚིགས་དེ་གཉྙིས་ཀ་མྙི་དག་པའམ་ས་པཎ་ཁུ་དབོན་དང་འཕྲད་པ་མྙི་དག་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་ལ། གལ་ཏེ་ས་པཎ་ཁུ་དབོན་དང་འཕྲད་པ་བདེན་ན། དབུ་འོད་ཡེ་ཤེས་འབུམ་ལགས་སག་ལོ་བ་ཡྙིན་ནའང་ས་པཎ་ཁུ་དབོན་དང་འཕྲད་དུས་དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའྙི་དུས་ཡྙིན་དགོས་པས་གཏམ་རྒྱུད་ཇྙི་བཞྙིན་པའྙི་ཉམས་རོགས་ཐོན་ཡོད་པའང་དཀའ་བས་རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ས་སག་
ལོ་བའམ་ཡང་ན་རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་མེ་སག་ལོ་བ་གང་རུང་བྱས་ན་འགྙིག་ཙམ་འོང་ལ། བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེས། རེ་འདྙི་ལོ་གངས་ཞེ་བཞྙིར་ཚོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་དགུང་གངས་དོན་བཞྙི་པ་མེ་ཡོས་རྒྱལ་ཟླའྙི་ཉེར་གཉྙིས་ལ་གཟུགས་སྐུ་བསྡུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མེ་ཡོས་དེ་ཡང་རབ་བྱུང་དྲུག་པའྙི་མེ་ཡོས་མྙིན་པར་ལྔ་བའྙི་མེ་ཡོས་སུ་བྱས་ན་རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

375

ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1194ལོར་འཁྲུངས་པར་བྱས་ན་ཤྙིན་ཏུ་འགྙིག་གམ་སམ་ལ། ས་པཎ་ཁུ་དབོན་དང་འཕྲད་དུས་དགུང་ལོ་ང་གཅྙིག་ཏུ་སོན་ཡོད་པ་ཡྙིན་འདུག་སམ་མོ། །སག་ལོ་བ་ཡྙིན་པ་འདྙི་དག་གམ་སམ་སེ། སྔོན་གྱྙི་སྲོལ་ལ་དབང་ཐང་གང་ཡྙིན་མྙི་གསལ་བར་སག་ལོ་ལ་འཁྲུངས་དང་། ཡོས་ལོ་ལ་འཁྲུངས་ཟེར་བ་སོགས་ལོ་ར་གསལ་ལ་ལོ་ཚིགས་མྙི་གསལ་བར་བྙིས་པ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པས་སོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་བད་རྔ་ཆོས་རེ་འབུམ་པ་ནྙི། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་སེ། ཁོང་གྙིས་ཚེས་
བཅོ་ལྔ་ཞྙིག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞལ་གཟྙིགས་པར་གསོལ་བ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་བཏབ་པ་ན་ནམ་མཁའ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྙི་སྐུ་མཐོ་གང་ཙམ་ན་བཟའྙི་སེང་དུ་བབས་པ་བད་རྔའྙི་ཐུབ་པ་འོད་འབར་མ་ཞེས་པའྙི་རེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གགས་པ་དེ་ཡང་རག་ཆབ་དགོན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེང་སང་ཡང་བཞུགས་བཞྙིན་པར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ནྙི། གསེར་ར་རུ་
འཁྲུངས་ཟེར་བ་དང་། ས་ངན་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཟེར་བ་གཉྙིས་བྱུང་། ཆུང་ངུ་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་སོགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ། ཀཿཐོག་སྔ་རབས་པའྙི་བཤད་རྒྱུན་བསྐྱངས་པས་སློབ་མའང་མང་དུ་འདུས། ཁམས་མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་གྱྙི་མན་ངག་གྙི་བཀའ་བབས། རག་ཆབ་གནས་འདྙིར་བཀའ་གཏེར་ཟུང་འཇུག་གྙི་མགོན་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་མགོན་པོས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསན། མགོན་པོ་དེ་རྒྱབ་རྙི་ལ་བསྙིམས་པས་དུས་དེ་ནས་བཟུང་རག་ཆབ་བག་ལྷ་མགོན་པོར་མཚན་ཐོགས། མགོན་པོའྙི་སྐུ་ཕག་བཟོས་མཛད། ཡྙིག་ཆ་མང་པོ་གསར་དུ་མཛད། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་སྲུང་མ་བན་བཞྙིན་འཁོར་བས་ཅ་བཅོལ་ལས་རྣམས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྒྲུབས། ནུས་མཐུའྙི་ཆེ་བ་མྙི་ཉམས་པའྙི་ཕྙི ར་དུ་ ྙིབསན་ལ་གནོད་པའྙི་དག་བོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་མགོན་པོས་དངོས་སུ་བསྒལ། མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརེས་པས་མྙི་དང་མྙི་མྙིན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། དུས་ཕྙིས་ས་སྐྱོང་སེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

376

དགེ་ཆོས་རྒྱལ་རྙིམ་བྱོན་གྱྙི་དབུ་བ་ཁག་ལྔ་དང་། རེན་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ཞེས་པ་གནམ་རྒྱས་གུར་གྱྙི་མགོན་པོ་དང་། རག་ཆབ་གསང་བའྙི་མགོན་པོ་དང་། ལགས་རྙི་ཉག་སྲས་མགོན་པོ་ཞེས་གགས་པའྙི་ཡ་གྱལ་ཡྙིན་ཞྙིང་བྱྙིན་རླབས་ཆེ་ཞྙིང་ཤྙིན་ཏུ་གཉན་པར་གགས་སོ། །རེ་འདྙི་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་གྱྙི་ལབ་སོན་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ཟེར་བ་དང་གང་ཟག་གཅྙིག་པས་བྱོན་པའྙི་ལོ་
ཚིགས་ཀྙི་ཐད་ལ་འཐད་པར་དཀའ་བ་མང་དུ་མཐོང་ངོ་།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་ཧེ་པ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་ནྙི། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་སེ། རེན་སྔགས་པ་
དཀར་པོའ་ཆས་ཅན་མདོ་སྔགས་ཀུན་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་ལ་ཤྙི ན་ཏུ་མཁས་པ་ཞྙི ག་གོ །ཁོང་ཉྙི ད་ྙིཀྙིས་ཕག་བཟོ་མཛད་པའྙི་ཇོ་བོ་བྱྙིན་ཅན་ད་ལྟ་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་དེའོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་ར་རྒྱུག་ཚུལ་ཁྙིམས་འབུམ་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། དེ་ནས་སྣ་ཚ་དགེ་འདུན་
འབུམ་པ་དང་། བ་མ་འབུམ་སོན་དང་། འོད་ཟེར་འབུམ་དང་། དྷརྨ་འབུམ་སོགས་བ་མ་འབུམ་པ་བཅུ་གསུམ་བྱོན་པར་བཤད་མོད་མྙི་གསལ། རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོས་ཕག་བཟོ་མཛད་པའྙི་གུ་རུའྙི་སྐུ་བཅུ་གསུམ་བཞེངས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་གཅྙིག་རག་ཆབ་ཏུ་བཞེངས་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་དོ། །བར་སབས་ཀཿཐོག་པའྙི་བསན་པ་རྒུད་པའྙི་དུས་ཤྙིག་ནས་མར་ཉམས་ནས་བགང་བྱ་མང་པོར་ལུས་སོ།།
དེ་རེས་རྙིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་རོ་རེ་དང་། སྒ་རེ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་
བསྐུལ་བ་ལྟར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་དགོན་འདྙིར་གཟྙིགས་ཏེ། སྐུ་ཡྙི་གཅུང་པོ་འོ་བན་དཔལ་གྱྙི་དབང་ཕྱུག་གྙི་སྐྱེ་མཐའ་པདྨ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རག་ཆབ་དགོན་གྱྙི་གདན་སར་བསོས། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་རག་ཆབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གནང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་མཛད་ཅྙིང་བསན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་འདྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡྙིན་འདུག་ལ། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་ནག་གྙི་དབུ་བར་ཕེབས་ནས་ཕྙིར་བྱོན་སབས་རག་ཆབ་དགོན་འདྙིར་ཆྙིབས་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་རེན་གསུམ་བྱྙིན་ཅན་དང་། ཕག་རས་འབོར་ཆེན་གནང་བ་དང་།

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

377

རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་རབ་ཁྱབ་དགོན་འདྙིར་བ་མ་གསང་འདུས་ཀྙི་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེན་མོ་གར་འཆམ་བཅས་དང་། བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དགོན་འདྙིར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་སོགས་བཀའ་གཏེར་མང་པོའྙི་སྨྙིན་གོལ་ཕངས་མེད་དུ་བསྩལ་ཅྙིང་། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་ཟྙིན་བྙིས་ཚད་ལྡན་དང་། སྒྲུབ་གྲྭའྙི་བཅའ་ཡྙིག་དང་དབྱར་གནས་ཀྙི་ཟྙིན་བྙིས་སོགས་མཛད། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཕག་བཞེས་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་རྒྱུན་བཙུགས། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ལྷ་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། བ་བང་སོགས་བཞེངས་པ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་སོ།།
རེས་སུ་དཔལ་ཡུལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཟླ་བས་རག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་
ལེགས་པར་བསྐྱངས་སོ། །རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་སེ་འདྙི་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1982ལོར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་བ་མ་ཀརྨ་ཚེ་དབང་དང་། བ་མ་རྙིག་འཛིན་དང་། བ་མ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་བཞེངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་ཐེངས་རེ་རེར་རག་ཆབ་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་ཤྙིང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་དང་། དགོན་པ་འཛིན་སྐྱོང་གྙི་ལམ་སོན་བསླབ་བྱ་དང་། ནང་རེན་དང་ཕག་རས་འབོར་ཆེན་སོགས་གནང་བས་དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གྙི་བཀོད་པ་ཡོངས་རོགས་

ལེགས་པར་གྲུབ།
ད་ལྟ་ལུང་རྙིགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་བོ་གོས་ཀྙིས་དགོན་པའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་
ལོ་རེ་བཞྙིན་ཞག་བརྒྱར་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་ཞྙིབ་པར་གནང་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བས་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིར་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་ལེགས་པོ་ཡོད་ཅྙིང་། ཀོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སོང་བ་བསམ་གཏན་གྱྙི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་གནས་པའོ། །ལུང་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

378

ཁྙིམས་འོད་ཟེར་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་མོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་དུ་མྙི་གསལ་བས་འབྙི་ཐབས་མ་ལྡན་ནོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་རེན་གྱྙི་གཙོ་བོ་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་གྱྙི་གྲུབ་ཐོབ་མ་ཎྙི་རྙིན་ཆེན་གྱྙི་གཏེར་
དུང་དཀར་མོ་རྒྱང་གགས་དང་། བད་རྔའྙི་ཐུབ་སྐུ་འོད་འབར་མ་དང་། ཧེ་པ་ཆོས་འབྱུང་གྙི་ཕག་བཟོས་ཇོ་བོ་བྱྙིན་ཅན་དང་། རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོས་བཞེངས་པའྙི་གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་དང་། འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའྙི་ཕག་བཟོ་མགོན་པོ་སོགས་རེན་གསུམ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ནྙི། མཆུ་ཟླ་བར་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། ས་ག་
ཟླ་བར་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། སྣོན་ཟླ་བར་བཀའ་མའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ར་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། ཁྲུམས་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉྙི་ཤུ་ནས་ཉྙིན་ཉེར་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་ཆོས་དབང་ཐུགས་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་སྒོ་ནས་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གར་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐ་སར་ཟླ་བར་མགོན་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བར་མགོན་སྒྲུབ་དང་རཏ་གྙིང་ཕུར་བའྙི་དགུ་གཏོར་དང་། བཀའ་བསན་དག་སྒོག་བཅས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་དང་མཐུན་
པར་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

རག་ཆབ་ཡང་ལྱེ་དགོན་པ།

༈ རག་ཆབ་ཡང་ལེ་དགོན་ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་སྒྲུབ་པའྙི་དགའ་ཚལ་
ནྙི། སེ་དགེའྙི་རག་ཆབ་ཨ་རྙིག་ལྷ་ལུང་ཞེས་པར་ཡོད་ལ། རག་ཆབ་ཡང་ལེ་དགོན་དང་། ཨ་རྙིག་ཡང་ལེ་དགོན་ཡང་ཟེར། དོན་ལ་རག་ཆབ་ཨ་རྙིག་ལུང་པའྙི་ཡང་ལེ་ཤོད་གནས་ཀྙི་གནས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གགས། དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་པདྨ་འགྱུར་རྒྱ་མཚོས་རབ་ཚེས་ཆུ་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1892 ལོར་ཕག་བཏབ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་རན་གསུམ་བཤེ ག་ཅྙི ང་འདུས་སྙི་གཏོར་བས་ ེསྒྲུབ་སེ་འདྙི་ཉྙིད་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་དབོན་པོ་ཚེ་དབང་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

379

བདུད་འདུལ་གྱྙིས་སྐུ་ཁུར་གཙོར་བཞེས་ཀྙིས་དགོན་པ་སླར་གསོས་ཤྙིང་། ད་ལྟ་ཅུང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དེ་ཡང་སེ་དྲུག་གནས་ཡྙིག་ཅེས་པ་ལས། ཨ་ཧོ་མཁའ་སྤོད་ཞྙིང་ཁམས་རྣམས༔ ས་ལ་
འཕོས་པ་རྒྱ་གར་ཡུལ༔ ཡན་ལག་ཙམ་ཞྙིག་བོད་དུ་སྣང་༔ དེ་བས་བོད་དུ་གྲུབ་ཐོབ་ཉུང་༔ དེ་ཕྙིར་པདྨ་བདག་ཉྙིད་ཀྙིས༔ བོད་ཀྙི་ས་གནད་གང་བཟང་དུ༔ སྒྲུབ་པ་བྱས་ཤྙིང་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས༔མཁའ་སྤོད་ཞྙིང་དང་རྒྱ་གར་གྱྙི༔ གནས་དང་དུར་ཁོད་ལ་བཞུགས་པའྙི༔ རྙིག་འཛིན་མཁའ་འགོའྙི་ཚོགས་ཐམས་ཅད༔ སྤན་དྲངས་གནས་མཆོག་སོ་སོར་བསྙིམས༔ མཁའ་སྤོད་གནས་དང་དབྱེར་མེད་བྱུང་༔ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྙིར་བོད་ཡུལ་གྱྙི་གངས་ར་གཡའ་བག་ནགས་རྙི་མང་པོ་ཞྙིག་རེ་བཙུན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་ཕེབས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྙི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཞལ་ཕེས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་ཕྲན་གྱྙི་སྒོ་ནས་གནས་ཆེན་རྣམས་རྒྱལ་བའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཉྙིད་དུ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡྙིན་ལ། བྱེ་བག་ཨ་རྙིག་ཡང་ལེ་ཤོད་འདྙི་ནྙི་གནས་ཡྙིག་ལས། རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པར། །གནས་ཀྙི་བྱེ་བག་བརོད་ཀྙིས་མྙི་ལང་ཡང་། །ཐུགས་ཀྙི་གནས་གཙོ་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད། །གཉྙིས་པ་འདྙིར་མཆེད་ཁམས་ཀྙི་ཡང་ལེ་ཤོད། །ཅེས་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་གཉྙིས་པའམ་གངས་ལྗོངས་མདོ་ཁམས་ཡང་ལེ་ཤོད་ཅེས་གགས་ཤྙིང་། གནས་འདྙི་ནྙི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་འཁོར་བཅས་ཀྙིས་ཞབས་ཀྙིས་དངོས་སུ་བཅག། རོ་རེ་ཕུར་པའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཞལ་ཕེས་ཏེ་སྲྙིན་མོའྙི་གཙོ་མོ་གཡག་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཕྱུག་ཉེར་བརྒྱད་དང་ཕུར་སྲུང་རྣམས་སླར་དམ་ལ་བཏགས། བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་དང་གཉྙིས་སུ་མེད་པར་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པའྙི་གནས་སུ་གགས་སོ།།གནས་འདྙིའྙི་བག་ངོས་རྣམས་སུ་སྐུ་དང་། ཡྙིག་འབྲུ་དང་། ཕག་མཚན་སོགས་རང་བྱོན་
མང་པོ་མཇལ་དུ་ཡོད་ལ། སྣ་ནམ་རོ་རེ་བདུད་འཇོམ་གྱྙིས་དཔལ་རོ་རེ་ཕུར་པ་དང་ཡང་དག་གྙི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཕུར་པ་ལས་འོད་འཕྲོས། ལས་ཕུར་བཞད་ཅྙིང་བོ་གར་འཁབ། མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་མཛད་པས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་། ཡང་དག་གྙི་དཀྙིལ་འཁོར་གྱྙི་ལྷ་ཚོགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

380

ཐམས་ཅད་ཀྙིས་ཞལ་གཟྙིགས་ཤྙིང་དངོས་གྲུབ་བསྩལ་པས་སྐུ་ལུས་བག་ལ་ཐོགས་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་ནས་གྲུབ་པ་བརེས་པའྙི་གནས་ཀང་འདྙི་ཡྙིན་པར་གགས། སེང་དུ་ཡང་དག་གྙི་ཕུག་པ་ལས་བཞྙི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྙི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནྙི་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཡང་དག་གྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཞལ་ཕེས་ནས་ཚོགས་ཀྙི་དགའ་སོན་མཛད་པའྙི་གནས་དང་། དེའྙི་གཡས་སུ་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱྙིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་གནས་མཚོ་རྒྱལ་གསང་ཕུག་ཅེས་པ་དང་། གུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་གྱྙི་བཞུགས་ཁྙི་དང་། སྣ་ནམ་རོ་རེ་བདུད་འཇོམ་སྐུ་ཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་པའྙི་ཤུལ་དང་། གཡོན་ཕོགས་ན་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེས་སློབ་འབངས་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུང་ཡུལ་ཟླ་གམ་ཕུག་ཅེས་པ་དང་། དེར་ཀཿཐོག་རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོས་ཕག་བཟོས་ཀྙི་གུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གྱྙི་སྐུ་བརན་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་དོ།།
སེང་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལོ་བརྒྱད་ཀྙི་ལུས་ཚད་ཅན་རང་བྱོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞྙིག་
དང་། གཡས་ཕོགས་སུ་གནམ་ལགས་ཀྙི་རོ་རེ་རྭ་གདེང་བའྙི་ཚུལ་དང་། ཤེལ་གྱྙི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རེན་སོགས་བཞུགས་པར་བཤད། དེའྙི་འོག་ཏུ་བཻ་རོ་ཙཱ་ནའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཟུར་བཞྙི་ཅན་དང་། གཡོན་ཟུར་ན་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་རང་བྱོན་ངོ་མཚར་བ་དང་། ཞབས་རེས་ཡོད་པའྙི་གུ་རུའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅྙིག་དང་། དེའྙི་འོག་ཏུ་ཕག་མཚན་དང་ཡྙི་གེ་རང་བྱོན་མང་བའྙི་དགེ་སློང་ནམ་མཁའྙི་སྙིང་པོ་དང་། རོ་རེ་བདུད་འཇོམ་སོགས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། ཡང་ལེ་གཏེར་ཆེན་པདྨ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པས་བག་ལ་བྙིས་པའྙི་ཨེ་ཡྙིག་དང་། དམ་སྲྙིར་གཞུ་བྱེད་ཀྙི་ལག་ཚན་རང་བྱོན་རྣམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། མདུན་ཐང་དུ་བདུད་སྲྙིན་འདུལ་ནས་མནན་པའྙི་རྙི་བོ་ཕུར་སོ་གྱེན་བསན་གྱྙི་ཚུལ་ཅན་གྱྙི་འདབས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་རོ་རེ་ཕུར་པས་བསྣུན་པའྙི་རེས་ཤུལ་གསལ་བོ་
རྣམས་མཇལ་དུ་ཡོད་པའྙི་གནས་ཤྙིག་ལགས་སོ། །གནས་འདྙི་གཙོ་བོ་མ་མོ་རྦོད་གཏོང་རོལ་པའྙི་གནས་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
གནས་འདྙིར་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་བྱུང་ཚུལ་ནྙི། སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་
ཐོག་མར་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོས་ཕག་བཏབ་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། དེས་ན་སྒྲུབ་སེའྙི་གདན་རབས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

381

དང་པོ་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོའམ་ཡང་ལེ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1867ལོར་མགོ་ལོག་པདྨ་འབུམ་གྱྙི་གྙིང་རུས་ཆོས་ལ་འཕན་གྱྙི་མྙི་རྒྱུད་ལས་མཆེད་པའྙི་ཚ་བུ་ཞྙིག་གྙི་སྲས་སུ་རྦ་ཤུལ་མཛེས་ལྗོངས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ནས་ཡྙི་གེའྙི་ཕྙི་མོ་བསླབས། གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་བ་མར་བསེན་ནས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བར་དུ་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་ཁོམ་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྙི་སྤན་སྔར་ཕེབས། རེ་དེ་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙིས་གཙོའྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་དུ་མ་གསན་ཏེ་ཉམས་བཞེས་མཛད། གྲུབ་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། ཁོམ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྙི་བཀའ་ཡྙིས་རག་ཆབ་རྒྱབ་ལེབ་ཚང་ངམ་རྒྱ་འབྲུག་ཚང་ཟེར་བའྙི་དུད་ཁྱྙིམ་དེར་སོད་ལ་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་བསེན་མཚམས་
རྒྱས་པ་གྲུབ་པར་གྱྙིས་གསུངས་པ་ལྟར། དེར་ཟླ་བ་ལྔ་ལ་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ཏུ་བཞུགས། དེའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙིས་རག་ཆབ་རྒྱབ་ལེབ་ཚང་དང་ཡོན་མཆོད་དུ་འབེལ་བས་གདུལ་བྱ་རྒྱས་པའྙི་གཞྙི་ཚུགས།
བ་མའྙི་བཀའ་ཡྙིས་ཨ་རྙིག་ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྙི་བསན་པ་འཛིན་དགོས་པར་
བསྐུལ་བས། རེ་ཉྙིད་དགུང་གངས་ཉེར་དྲུག་པ་རབ་ཚེས་ཆུ་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1892 ལོར་ཡང་ལེ་སྒར་གྱྙི་སྒྲུབ་སེ་ཐོག་མར་བཏབ། ལྷ་རྙི་འོད་གསལ་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་སྒྲུབ་པའྙི་དགའ་ཚལ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། སློབ་ཚོགས་འདུས་པ་ལ་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་ཀྙིས་བསྐྱངས་ཤྙིང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཉམས་བཞེས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་དག་གཙོ་སེལ་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པའྙི་རྒྱུན་འཛིན་བགྱྙིས་ཤྙིང་། ཡང་ལེ་ཤོད་སྒྲུབ་སེའྙི་བདག་པོའྙི་ཁུར་ལོ་དྲུག་ལ་མཛད། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་ལོ་བདུན་ཙམ་ལ་སྒོ་འདག་སྦྱར་གྱྙིས་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པས། གྲུབ་པའྙི་རགས་དང་མཁྱེན་པའྙི་རྣོ་སོ་ཕུལ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའྙི་བདག་རྐེན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཉམས་སྣང་ལ་གུ་རུ་པདྨ་ཡབ་ཡུམ་གྱྙིས་ཞལ་བསན། ཟབ་མོའྙི་གཏེར་གྱྙི་ཁ་བྱང་བསྩལ། ཨ་རྙིག་ཡང་ལེ་ཤོད་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

382

ཨཱརྱ་བག་གྙི་གནས་སྒོ་ཕེས། ར་གསུམ་སྒྲུབ་སོར་སོགས་ཆོས་དང་། སྐྱེ་བདུན་རྙིལ་བུ་སོགས་རས་གཏེར་ཀྙི་གཏེར་ཁ་མང་པོ་བཞེས། ངོ་མཚར་ཅན་གྱྙི་གནས་རེ་བཙུན་འཕགས་མའྙི་སྒྲུབ་གནས་ནས་བམ་ཟེའྙི་སྐྱེ་བ་བདུན་པའྙི་སྐུ་ཤ་དང་གདུང་རུས་རོ་ཡྙི་སྒོམ་བུ་ཆེ་བ་ཞྙིག་གྙི་ནང་དུ་སྒོམ་བུ་

བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པ། མཁའ་འགོའྙི་ཚོགས་ཟན་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་མ་སྤན་དྲངས། གྲུབ་པའྙི་རགས་དང་། མངོན་ཤེས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱྙི་སྤོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་སེ་ཀུན་གྱྙིས་བ་མར་བཀུར། ལ་སུམ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གགས། ཡང་ལེ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཞེས་སན་པའྙི་གགས་པ་ལྡྙིར། སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་ཚེ་ངོ་མཚར་བའྙི་མཚན་རགས་དང་། གདུང་ཆེན་རྣམ་ལྔ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བཞག་སེ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་པདྨ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1891
ལོར་གཏེར་སོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གཏེར་སོན་བདེ་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱྙི་གཏེར་ལུང་ལས་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱྙི་སྤྲུལ་པར་གསུངས། ཡབ་རེ་བ་མ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་དང་། གཏེར་ཆེན་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་
སོགས་བ་མར་བསེན་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། ཟབ་གཏེར་གྱྙི་ཁ་བྱང་རེད་ཅྙིང་། ཟབ་གཏེར་བཏོན། གཏེར་ཆོས་གཙོ་བོ་གསང་སྔགས་ཀྙི་སོར་གྱྙི་གདམས་པ་དུ་མ་དང་། དམ་ཆོས་བདུད་བཞྙི་དབྱྙིངས་གཅོད་ཀྙི་སོར་དང་། མན་ངག་སྣ་ཚོགས་དང་། གདུགས་ནག་མོ་དང་། གེ་སར་གྱྙི་གོ་ཆ་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་འདོན་ཆོག་གྙི་སོར་བཅས་པོད་དགུ་བཞུགས་ཤྙིང་ནང་དོན་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏྙིང་ཟབ་པ། གསུང་རབ་སྤྙི་དང་ཟབ་མོའྙི་གཏེར་ཆོས་དྲྙི་མ་མེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་མངོན་སུམ་དང་ལུང་གྙིས་གྲུབ་པ་ཤ་སག་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། རོང་གསར་འཇམ་

དབྱངས་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དུ་མས་གཏེར་ཆོས་ཕབ་པ་རྣམས་
ཚད་ལྡན་དུ་ཁས་བངས་ཤྙིང་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། ཁམས་ཀྙི་ཡང་ལེ་ཤོད་ཆོས་སེའྙི་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། ཡང་ལེ་ཤོད་དགོན་སེའྙི་རེན་རྙིང་རྣམས་ཉམས་གསོས་དང་རེན་གསར་ཡང་མང་པོ་བཞེངས། འདུས་སེ་ལ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་དངོས་གཞྙི་རོགས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

383

པ་ཆེན་པོའྙི་བར་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། ཡབ་རེ་དང་རང་གྙི་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་ལུང་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་དུ་མ་གནང་། མྙི་སྐྱ་ཕོ་མོ་ཡོངས་ལ་ཡང་གང་ལ་གང་དགོས་ཀྙི་གདམས་པ་གནང་སེ་གདུལ་བྱའྙི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨྙིན་པར་མཛད་ནས་རེ་ཞྙིག་གཟུགས་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་གདུང་སྲས་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1922
ལོར་པདྨ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཡབ་རེ་བ་མ་པདྨ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ། ཁ་སྐྱ་བ་མ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ཐུགས་རེའྙི་དབང་ཕྱུག་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་མང་པོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གདམས་ཁྙིད་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་པས་གསན་རྒྱ་དང་།
མཁྱེན་རོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའྙི་སར་བཞུགས། ཡང་ལེ་ཤོད་ཆོས་སེའྙི་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོས་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་ཤྙིང་། ཡབ་ཀྙི་གདུང་རེན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་སོགས་རེན་མང་བཞེངས། མཐར་རྒྱའྙི་ཁྙིམས་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།གདན་རབས་བཞྙི་བ་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་འཛིན་བཟང་པོ་ནྙི། ཨུ་ཙ་དཔོན་གྱྙི་ཁྱྙིམ་དུ་སྐུ་
འཁྲུངས། རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་ཡབ་རྒན་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་
མཚོའམ་ཡང་ལེ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། རག་ཆབ་ཡང་ལེ་ཤོད་ཆོས་སེའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། ཁ་སྐྱ་བ་མ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། པདྨ་ཐུགས་རེའྙི་དབང་ཕྱུག་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་སྤྙི་དང་། བཀའ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྙིན་མཛད་པས་མཁྱེན་པའྙི་གཏེར་དང་
གདམས་པའྙི་མཛོད་ཆེན་པོར་གྱུར། རེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་རེན་ཅན་དུ་མཛད། ཡང་ལེ་ཤོད་ཆོས་སེའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཀྙི་གྲུ་ཆར་བསྙིལ། ཆོས་སྒར་དུ་ཐར་མདོའྙི་དུང་འཁོར་གྱྙི་པར་ཤྙིང་གསར་བརོས་སོགས་འགོ་བ་ཐུན་མོང་ལ་ཕན་པའྙི་མཛད་རེས་རྒྱ་ཆེར་གནང་བཞྙིན་པའྙི་མོད་ལ་དུས་འགྱུར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

384

གྱྙི་རྐེན་དབང་གྙིས་ཁྙིམས་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་ལྔ་བ་གྲུབ་ཆེན་ཚེ་དབང་བདུད་འདུལ་ནྙི། གཏེར་སོན་ཆེན་པོ་པདྨ་བདེ་
ཆེན་གྙིང་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་ཡང་ལེ་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། ཀཿཐོག་མཁན་རྒན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་དང་། ཨ་འཛོམ་སྲས་མོ་འཆྙི་མེད་དབང་མོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའྙི་ཞབས་སེན་གཙུག་ཏུ་བཀུར་སེ་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། ཕག་རོགས་དབུ་གསུམ་གྱྙི་ལྟ་བའྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅྙིང་ཉམས་སུ་བངས་པས་དེ་དག་ལ་རོགས་གོམས་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། གྲུབ་པ་བརེས་པའྙི་མཚན་མ་དུ་མས་ཕྱུག་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོའྙི་ཐུགས་སྲས་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་གྱུར། ཁྱད་པར་དུ་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་མཛད་པ་གངས་མེད་ལས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཡང་ལེ་དགོན་ཉམས་པ་རྨང་ནས་གསོས་ཏེ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། ནང་རེན་གཙོ་བོར་གུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གྱྙི་སྐུ་ཁང་བརེགས་ཀྙི་ཚད་དང་། ཐར་མདོའྙི་འཁོར་དཔེ་དང་། རྔ་རོལ་སོགས་མཆོད་ཆས་རྙིགས་དང་། ལྷའྙི་ཞལ་ཐང་དུ་མ་དང་། བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་སོགས་གསུང་རབ་པོ་ཏྙི་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་བཅས་རེན་གསུམ་མང་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་བའྙི་འདུ་ཁང་དང་། བཞུགས་ཤག་གསར་བཞེངས་དང་། དེར་བཞུགས་གྲྭ་བ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཟས་གོས་ཆོས་གསུམ་གྱྙིས་བསྐྱངས། ལོ་རག་པར་གྱྙི་དུས་མཆོད་རྣམས་ཉམས་གསོ་རྒྱུན་སྐྱོང་མཛད། སྔོན་འགོ་དང་དངོས་གཞྙི་སེམས་ཁྙིད་དང་། པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སོར་འཆད་སེལ་དང་། གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གཏན་བཙུགས་དང་། ཡང་ལེ་དགོན་དང་། དགོན་སེ་གཞན་ལའང་ཆོས་དང་འབྱོར་པས་སྲྙི་ཞུ་མང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2005ལ་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་ཟླ་བ་ནྙི། རབ་རྒྱན་ལགས་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1990ལོར་
ཡབ་རེ་གྲུབ་ཆེན་ཚེ་དབང་བདུད་འདུལ་དང་། ཡུམ་ཆོས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས།
བྱྙིས་པའྙི་དུས་སུ་རྒྱལ་བསན་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་བདག་པོ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

385

པ་མཆོག་རག་ཆབ་ཕོགས་སུ་ཕེབས། རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱྙིས་པའྙི་མགོ་ལ་ཕག་གྙིས་བྱྙིལ་བྱྙིལ་མཛད། དར་སེར་པོ་ཞྙིག་གནང་། དམ་པའྙི་སྐྱེས་བུ་ཞྙིག་གྙི་ཡང་སྤྲུལ་ཡྙིན་པར་གསུངས། མཚན་ཨོ་རྒྱན་ཟླ་བ་ཞེས་པ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཡབ་རེ་ཚེ་དབང་བདུད་འདུལ་སྐུ་གཤེགས་པས་ཡང་ལེ་ཤོད་དགོན་གྱྙི་བདག་པོའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་དགོན་པའྙི་སྤྙི་ཁུར་བཞེས། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་གྙི་ཞལ་སྔ་ནས་གངས་ལྗོངས་མདོ་ཁམས་ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། མཆོག་སྤྲུལ་བསན་འཛིན་བཟང་པོའྙི་སྐུ་སྐྱེའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་བསྩལ། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་ནས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། ད་ལྟ་ཡང་ལེ་དགོན་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་མཛད་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་སོ། །དགོན་འདྙིའྙི་འགྙིག་ལམ་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། བ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། ཡར་ངོས་དང་མར་ངོས་ཀྙི་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་མཆོད་སོགས་དུས་མཆོད་རྣམས་ནྙི་ས་བོན་གྱྙི་ཡྙི་གེར་མྙི་གསལ་བས་མྙི་སྤོའོ། །དགོན་འདྙིའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་མྙི་འདྲ་བ་གཉྙིས་ཙམ་ལག་ཏུ་སོན་པ་ལས་གདན་རབས་ཀྙི་རྙིམ་པ་ཅུང་མྙི་འདྲ་ཡང་། ཅྙིག་ཤོས་ལས་གདུང་སྲས་ཚེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར་བ་བྱུང་བས་དེ་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་བ་མའྙི་གས་སུ་བཀོད་པས་གདན་རབས་དྲུག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར་བྱས་སོ།།

ཨྱེ་ཝཾ་དགོན་པ།

༈ ཨེ་ཝཾ་དགོན་མདོ་སྔགས་ཐེག་མཆོག་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་ནྙི། འབྙི་ཟླ་ཟལ་མོ་
སྒང་གྙི་ཆར་མདོ་ཁམས་སེ་དགེའྙི་ཡུལ་འབྙི་ཀླུང་དལ་གྱྙིས་འབབས་པའྙི་གཡས་ཟུར་དུ་ཡོད་ལ། ཀཿདམ་པ་བདེ་གཤེགས་སོབས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྙིས་སེ་ཚའྙི་བ་མ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྒང་གསུམ་
གྱྙི་རྒྱབ་སྦས་ཡུལ་བསན་སྲུང་རོ་རེ་ལེགས་པའྙི་གནས་མཆོག་ཤ་བའྙི་ཕྲུ་གུ་སྐུང་ས་ལྟ་བུའྙི་གནས་
གནམ་ལ་ཡྙི་གེ་ཨེ་དང་ས་ལ་ཝཾ་གྱྙིས་མཚན་པ་དེར་ཆོས་སེ་ཞྙིག་བཏབ་ན་འགོ་དོན་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བའྙི་ལུང་བསན་པ་ལྟར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1180ལ་སེ་ཚའྙི་བ་མ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

386

ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་ཀཿཐོག་པའྙི་ལུགས་འཛིན་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་ལགས།
དེ་ཡང་སེ་ཚའྙི་བ་མ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་གཉྙིས་པའྙི་མེ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་
1127ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཀཿདམ་པ་བདེ་གཤེགས་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་སྔ་འགྱུར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱྙི་འབད་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པས་དམ་པའྙི་སློབ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ཀཿདམ་པའྙི་ལུང་བསན་ལྟར་ཨེ་ཝཾ་དགོན་པ་བཏབ། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་བསྐྱངས།
དེ་རེས་བ་མ་གྲུབ་ཆེན་པདྨ་འོད་ཟེར། གྲུབ་ཆེན་རོ་རེ་རྣམ་རྒྱལ། གྲུབ་ཆེན་རོ་རེ་དབང་
གགས། གྲུབ་ཆེན་དབང་ཆེན་རོ་རེ། གྲུབ་ཆེན་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ། གྲུབ་ཆེན་མྙི་འགྱུར་དབང་ཕྱུག། གྲུབ་ཆེན་བདུད་འདུལ་གགས་པའམ་སེ་ཚའྙི་གཅོད་པ་ནག་རལ། གྲུབ་ཆེན་གུ་རུ་ཐར་པ། གྲུབ་ཆེན་པདྨ་བཛྲ། གྲུབ་ཆེན་ཐོགས་མེད་རོ་རེ། གྲུབ་ཆེན་པདྨ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོའམ་ར་གཟྙི་བ་མ། གྲུབ་ཆེན་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལ་གྲུབ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཞེས་གགས་པ་རྣམས་ཀང་བྱོན་ནས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྙི་བསན་པ་བཟུང་བར་བཤད་དོ།།
དེ་རེས་ཇ་ཚྭ་བ་མ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་བྱོན་པ་ནས་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བར་
བསྒྱུར། དེས་ན་ཇ་ཚྭ་བ་མ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་དྲག་ས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་ 1629 ལ་སྐུ་འཁྲུངས། གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་དང་། རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་སློབ་མར་གྱུར་ཏེ་གནམ་ཆོས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་གསན། ཐུགས་ཟྙིན་གྱྙི་ཞལ་སློབ་མཆོག་གྱུར་ཞྙིག་ཏུ་གགས། ཆོས་རྒྱལ་སེ་དགེ་རྒྱལ་པོས་ཀཿཐོག་སྔ་རབས་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འདྙི་མྙི་ཉམས་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་ཁྱེད་ཀྙིས་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའྙི་སྐུའྙི་རྙིམ་གོ་བ་དང་། དབུ་ཡྙི་མཆོད་གནས་ཀང་བྱེད་དགོས་པར་བཀའྙི་ཅོད་པན་སྦུག་ཐམ་དང་བཅས་པ་གནང་། ཇ་ཚྭ་བ་མ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་སེ་ཚ་ལ་གཤྙིས་ཆུ་ཉྙིན་སྲྙིབ་དང་། སེ་དགེ་སོད་སྨད་བཅས་ཀྙི་སློབ་ཚོགས་རབ་བྱུང་གངས་མེད་པ་ལ་སྔོན་འགོའྙི་གསོག་སྦྱོང་ནས་བཟུང་སེ་མཐར་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྙིག་པ་ངོ་སྤོད་བར་གྱྙི་གདམས་པ་རྣམས་གནམ་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

387

གསུངས་པས་གནས་ལུགས་མཐོང་བའྙི་སློབ་ཚོགས་གྲུབ་བརེས་འཇའ་ལུས་པ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀང་དུ་མ་བཙུགས་ཏེ་ཁྱྙིམ་པ་ཕལ་བ་ཡན་ཆད་རེས་སུ་བཟུང་ངོ་། །དེ་རེས་བ་ཕྲན་འགའ་རེས་དགོན་པ་བསྐྱངས་སོ།།
གཡུ་སྒའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་མ་ཐང་ཆོས་དབང་བ་མ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ནང་དུ་
འཁྲུངས། རེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེ་དབང་པོ་པདྨ་འོད་གསལ་མདོ་སྔགས་གྙིང་པ་དང་། ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བོ་གོས་མཐའ་ཡས་རྣམ་གཉྙིས་དང་། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་རྣམས་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་གསན། ཆོས་དབང་བ་མ་འདྙིས་ཕར་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་བསྐྱེད་རོགས་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་ཕུལ་བས་ཕན་ཚུན་བ་སློབ་ཏུ་གྱུར། མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་བྱུང་བ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་བསྐྱར་གསོ་མཛད། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་སེ་དགོན་པ་བསྐྱངས་སོ། །འཇམ་མགོན་མཁྱེན་ཀོང་རྣམ་གཉྙིས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་སློབ་ཆུ་འགུར་བ་མ་གུ་རུ་ཚེ་བརན་ནམ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའྙི་སྒ་དབྱངས་ཀང་དགོན་འདྙིའྙི་ཚོགས་ཞུགས་གྲྭ་བ་ལགས་སོ།།
ལང་བྱམས་ལྷ་རེ་ཚེ་བརན་ནྙི། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་ཀོང་རྣམ་གཉྙིས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་
སྨྙིན་གལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་ ོཔ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསན། སེ་དགེའྙི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའྙི་བ་སྨན་དྲུང་འཚོ་གུ་རུ་འཕེལ་ལས་གསོ་རྙིག་མཐར་ཕྙིན་པར་སྦྱངས། ཨེ་ཝཾ་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་དང་སྨན་རྙིས་ཀྙིས་འགོ་དོན་བསྐྱངས་སོ།།
ཇ་བ་བསན་འཕེལ་གྱྙི་སློབ་མ་ལང་བྱམས་སལ་བཟང་ཚེ་རྙིང་དང་། སེ་དགེའྙི་བ་སྨན་
གྲྭ་མང་ལྷ་རེ་འཇམ་དབྱངས་བཟང་པོའྙི་སློབ་མ་མཁར་ལེགས་བཟོད་པ་སོགས་ཀྙིས་བསྐྱངས་པའྙི་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ཡང་དགོན་འདྙིར་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
རོ་རེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཝད་ཆོས་གྲུབ་བ་མ་ནྙི། དགོན་འདྙིའྙི་ཁྙི་རབས་དང་པོ་དང་བ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

388

རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞྙིན་དུ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གནམ་ཚེ་དབང་བ་མ་ཁྙི་རབས་གཉྙིས་པ་དང་བ་རབས་བཅུ་བདུན་པ་ལགས་སོ། །དེ་བཞྙིན་དུ་ཁྙི་རབས་གསུམ་པ་དང་བ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་སྤུ་ཐུབ་བསན་བ་མ་དང་། ཁྙི་རབས་བཞྙི་བ་དང་བ་རབས་བཅུ་དགུ་པ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་ཕེ་རྙིས་ཆོས་གགས་བ་མ་དང་། ཁྙི་རབས་ལྔ་བ་དང་བ་
རབས་ཉྙི་ཤུ་བ་སོམ་བརོན་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁའ་འུ་མཁན་པོ་བོ་གོས་དང་། ཁྙི་རབས་དྲུག་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་གཅྙིག་པ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་ནམ་ཆོས་རེ་བ་མ་ཤེས་རབ་དང་། ཁྙི་རབས་
བདུན་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་གཉྙིས་པ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་ཁང་ཚེ་རྙིང་བ་མ་དང་། ཁྙི་རབས་
བརྒྱད་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གོང་ཆོས་དཔལ་བ་མ་དང་། ཁྙི་རབས་དགུ་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་བཞྙི་བ་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཁྙི་རབས་བཅུ་བ་དང་བ་རབས་ཉེར་ལྔ་བ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་བ་མ་གནམ་ལགས་དང་། ཁྙི་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་དྲུག་པ་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་དང་། ཁྙི་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་བདུན་པ་མཁན་པོ་ཚེ་དབང་མགོན་པོ་དང་། ཁྙི་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་བ་མ་པདྨ་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་ཀྙིས་མཛད་དེ་དགོན་པ་བསྐྱངས་
སོ། །དེ་ཡྙི་འཕྲོ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་ཆེན་པོ་བྱུང་སེ་དགོན་པ་བཤྙིག། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་གཏོར་བས་རེ་ཞྙིག་བསན་པའྙི་སྣང་བ་ནུབ་བོ།།
དེ་རེས་བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་བསལ་བཟང་ལ། ཁྙི་རབས་བཅུ་བཞྙི་པ་དང་བ་རབས་
ཉེར་དགུ་བ་མཁན་པོ་ཚེ་མགོན་དང་། ཁྙི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བ་རབས་སུམ་ཅུ་བ་རོར་སློབ་པདྨ་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཁྙི་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་བ་རབས་སོ་གཅྙིག་པ་རོར་སློབ་བ་མ་ཚེ་དབང་དགེ་ལེགས་དང་། ཁྙི་རབས་བཅུ་བདུན་པ་དང་བ་རབས་སོ་གཉྙིས་པ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲྙིན་ལས་འཇྙིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བར་དུ་བྱོན་པ་ལགས་སོ།།
ཨོ་རྒྱན་འཕྲྙིན་ལས་འཇྙིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་ཚེ་དབང་རྙིག་འཛིན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1973ལ་ཡབ་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་སལ་བཟང་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

389

སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་ཡབ་དང་རོར་སློབ་པདྨ་འཇམ་དབྱངས་གཉྙིས་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་བསླབས། ཨེ་ཝཾ་དགོན་གྱྙི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། སྤྙི་ལོ་1987ལ་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས། སྤྙི་ལོ་1989ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཤྙིང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་
མའྙི་དབང་དང་། དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། འཇའ་ཚོན། བཀའ་བརྒྱད། གནམ་ཆོས་ཀྙི་སོར་འགའ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་གཏེར་པོད་བཅས་གསན། སྤྙི་ལོ་1990 ལོར་དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་སེ་འོད་གསལ་གྙིང་དུ་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་ལ་སྒོ་འདག་སྦྱར། ཆུ་ཝ་བླུག། མཚམས་ཀྙི་བུག་རལ་སྲུང་བའྙི་ར་གསུམ་དཀྙིལ་འཁོར་དུ་མའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ཚད་འཁྱོལ་རགས་ཐོན་མཛད། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་བ་མར་བསེན་ཏེ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀོང་

ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོ་དང་དངོས་གཞྙིའྙི་ཁྙིད་དང་། གནམ་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་བཀའ་རྒྱ་མ་མན་ངག་ཆྙིག་བརྒྱུད་ཀྙི་ཁྙིད་དང་གདམས་གཏད་བཅས་གསན། གཞན་ཡང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་དང་། རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་པོད་དགུའྙི་དབང་ལུང་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་དགའྙི་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་ཡོངས་རོགས་བཅས་གསན།
སྤྙི་ལོ་1992ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་རྙིན་ཆེན་
གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་གསན་ཅྙིང་། བསེན་པར་རོགས། ཨེ་ཝཾ་ཆོས་དབང་བ་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྤྙི་ལོ་1993 ལ་ཨེ་ཝཾ་དགོན་པའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་སུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེས་གཙོའྙི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གྙི་དབུས་སུ་གདོང་ལྔའྙི་ཁྙི་ལ་བཀོད་ཅྙིང་ཨེ་ཝཾ་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཞབས་སོར་ལན་གཉྙིས་བཀོད་དེ་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར། སྒྲུབ་སེ་འོད་གསལ་ཆོས་གྙིང་བཙུགས་ཤྙིང་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་སྐྱོང་བ་དང་། རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལ་གུ་རུ་ཆོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

390

དབང་གྙི་དག་སྣང་གྙི་འཆམ་བཅས་ཚེས་བཅུ་གསར་དུ་བཙུགས། ཀ་བ་ཉྙི་ཤུ་ཅན་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་རེན་དང་བཅས་པ་བཞེངས། རབ་རྒྱན་མེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1996 ལ་གྲྭ་ཤག་དང་བཅས་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་ཁང་ཚན་ལོགས་བཞེངས་ཀྙི་བཤད་གྲྭ་སྒོ་འབྱེད་ཀྙིས་འཇུ་ཉུང་མཁན་པོ་གཟུངས་སོབས་དང་། འཇུ་ཉུང་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་དང་། གཡག་ཟེ་མཁན་པོ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་རོ་རེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་འཆྙི་མེད་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམས་དཔེ་ཁྙིད་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས་སོ།།
ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙི་ཕྙི་ནང་རེན་བརེན་པ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་བོས་བསླངས་སེང་ཁོ་བོ་
དང་། འོག་ཞྙི་བའྙི་ལྷ་ཚོགས་ཅན་དང་། རེན་གཙོ་ཤཱཀ་ཐུབ་པ་དང་། གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་སོགས་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བཟང་རྙིན་པོ་ཆེ་རབ་གནས་སུ་གདན་དྲངས་པས་ཁོང་གྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་གྙི་མཚན་ལ་ངེས་གསང་མདོ་སྔགས་གྲུབ་བརེས་དགའ་ཚལ་གྙིང་ཞེས་གསོལ། གཞན་ཡང་སྒོལ་མའྙི་ལྷ་ཁང་ཀ་བཞྙི་ཅན་སྒོལ་མའྙི་སྐུ་ཁྲུ་ཚད་ཅན་སོང་དང་། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའྙི་གདུང་རེན་མཆོད་རེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱྙི་བཟོ་དབྱྙིབས་ཅན་དང་། སློབ་གྲྭ་ཤེས་རྙིག་སྒོ་འབྱེད་གྙིང་ཐོག་བརེགས་གཉྙིས་ཅན་རྣམས་བཞེངས་སོ། །ལོ་ལྟར་དགེ་འདུན་པ་དང་ལྷ་འབངས་རྣམས་ལ་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་དང་། སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་དང་། འཕོ་ལུང་བཅས་གནང་བ་སོགས་མཛད་བཟང་སྤོ་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།དགོན་འདྙིའྙི་སྔ་ཕྙིའྙི་མཁན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། གྲུབ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། པདྨ་
འོད་ཟེར། རོ་རེ་དབང་དྲག། དབང་ཆེན་རོ་རེ། སྣ་ཚོགས་རང་གོལ། མྙི་འགྱུར་དབང་ཕྱུག། བཛྲ་པདྨ། ཐོགས་མེད་རོ་རེ། ར་གཟྙི་བ་མ། ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན། དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་དབང་བ་མ། ཆོས་རེ་ཤེས་རབ། མཁའ་འུ་མཁན་པོ་བོ་གོས། སངས་རྒྱས་སྐྱབས། བཀྲ་ཤྙིས་ཕུན་ཚོགས། ཚེ་མགོན་བཅས་དུས་འགྱུར་སྔོན་དུ་མཁན་པོ་མང་པོ་བྱོན་ལ། བསན་པ་ཕ་དར་ ྙི གྱྙི་སབས་སུ་ཚེ་མགོན་དང་། དཀོན་མཆོག་རོ་རེ། འཇུ་ཉུང་མཁན་པོ་གཟུངས་སོབས། ཐུབ་བསན། གཡག་ཟེ་མཁན་པོ། ཚེ་དབང་རྙིག་འཛིན། འཆྙི་མེད་བཀྲ་ཤྙིས། ཆོས་རེ་དཀོན་མཆོག་ཚེ་དབང་། བཀྲ་ཤྙིས་རོ་རེ་བཅས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

391

བྱོན་ཏོ།།
དགོན་པའྙི་དུས་མཆོད་སོར་ནྙི། ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བར་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་སྒྲུབ་
དབང་བཅས་དང་། ཟླ་དེར་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དབང་བཅས་དང་། ས་ཟླར་སྨྙིན་གྙིང་རོར་
སེམས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་དབང་བཅས་དང་། ཟླ་དེའྙི་གནམ་གང་ནས་རཏ་གྙིང་འདུས་པ་སོར་བཞྙིའྙི་བ་སྒྲུབ་གང་རུང་གྙི་སྒྲུབ་ཆེན་ནང་དབང་དང་བཅས་པ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་བ་མ་གསང་འདུས་ཀྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཞལ་ཕེ་ནས་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་ཆེན་མོ་དང་། ཧོར་ཟླ་དྲུག་པར་དབྱར་གནས་དང་། ཐ་སར་ཟླ་བར་རཏ་གྙིང་ཕུར་སྒྲུབ་ཀྙི་སྲྙི་མནན་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ཁམ་ཕེས་དང་། མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་དང་། མགོ་ཟླ་བར་གནམ་ཆོས་རྙི་ཆོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གྙི་ཟླ་ཆོས་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱལ་ཟླར་མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་པ་དང་། གནམ་ཆོས་འཇྙིགས་བྱེད་དང་། རཏ་གྙིང་གུ་དྲག་རྣམས་ཀྙི་གཏོར་བཟློག་བྱེད་པ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་འབང་དགོན་པ།

༈ སེ་དགེ་ལྷ་འབང་བདེ་ལྡན་གྙིང་ནྙི། སེ་དགེའྙི་ལྷ་འབང་ཞེས་པའྙི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ལ། ཐོག་
མར་རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་དངོས་སློབ་འཇང་བན་དཀོན་མཆོག་བསན་འཛིན་གྱྙིས་ཕག་བཏབ། རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་ཧཱུཾ་ནག་མེ་འབར་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཉམས་བཞེས་ཀྙིས་བསན་པ་བསྐྱངས། ལྷ་འབང་སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོའམ་རྙིག་འཛིན་པདྨ་དབང་རྒྱལ་གྱྙི་སྐུ་དུས་ཙམ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དང་འབེལ་བ་ཤྙིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཆགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའོ།།
དེ་ཡང་འཇང་བན་དཀོན་མཆོག་བསན་འཛིན་ནྙི། གཏེར་ཆེན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ་
སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་རྙིག་འཛིན་མང་པོ་ལས་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས། རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས། གཏེར་ཆེན་ལས་འཕྲོ་གྙིང་པའྙི་བཀའ་ལུང་བཞྙིན་ལྷ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

392

འབང་དགོན་པ་ཕག་བཏབ་སེ་གདན་ས་བསྐྱངས། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར། ཀུན་སང་བྱ་བཏང་གྙི་ཚུལ་གྱྙིས་གནས་ངེས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་བྱ་བལ་བ་ཞེས་མཚན་སན་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས། སྲྙིན་མོ་གདུག་པ་ཅན་བཏུལ་བ་སོགས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་མངའ། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་རྒོད་འབང་གནས་ནང་དུ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཏེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སོམས་པར་མཛད། མཐར་བད་ཀན་གེ་ཐོགས་ཀྙི་སྙུན་གཞྙི་བཞེས་པའྙི་ཚུལ་བསན། ཉེ་གནས་ལ་བདག་གྙི་སྤུར་འདྙི་དྲེལ་ལ་ཁོལ་ནས་སོང་དང་། དྲེལ་གང་དུ་ཉལ་བའྙི་གནས་དེར་སྤྙི་ཚུགས་སུ་བཞག་ན་མ་འོངས་པར་འགོ་བ་འགའ་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས། ཉེ་གནས་ཀྙིས་བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་སྐུ་གདུང་དྲེལ་ལ་བཀལ་ཏེ་ཡོང་བས་དགོན་འགམ་དུ་སླེབས་ཚེ་དྲེལ་ཉལ་ནས་ལྡང་དུ་མ་བཏུབ་པས། གནས་དེར་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་ཞྙིག་བཞེངས་ཏེ་གདུང་སྤྙི་ཚུགས་སུ་འཇོག་མ་བཟོད་པར་ཉལ་སབས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གནས་དེར་ད་ལྟ་ཚ་ཁང་ནང་ཞེས་འབོད་ཅྙིང་བན་ཀན་གེ་ཐོགས་ཀྙིས་མནར་བའྙི་ནད་པ་རྣམས་ཀྙིས་མཆོད་རེན་འདྙི་ལ་སོར་

ཕག་བྱས་པས་ནད་ལས་གོལ་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྒོ་ཕྙིང་ཐོག་སྡུག་བ་མ་དང་། མུ་ཀྙི་འཁྲུལ་སྣང་བ་མ་དང་། གྲུབ་ཆེན་མ་ཎྙི་ལུ་པ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་འདྙིར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས་མོད་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ།།
ལྷ་འབང་བྱ་བལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུ་ནྙི། གཉེར་ཆོས་སྐྱོང་བོ་གོས་
ཀྙི་བརྒྱུད་པ་མཁར་མདོ་ཡ་ཐང་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བོན་གཏེར་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་ཟེར་བས་གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་གྙིང་པ་དང་། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་བྱ་བལ་དཀོན་མཆོག་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས། ལྷ་འབང་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད་དེ་གདན་ས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དབུས་གཙང་ཕོགས་དང་། རྒྱ་གར་གྱྙི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་བྱོན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། རེ་འདྙི་ནྙི་དམ་པའྙི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱྙིས་མྙི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའྙི་སྐྱེས་བུ་ཞྙིག་ཡྙིན་ནོ།།ལྷ་འབང་བྱ་བལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་སངས་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

393

1919 ལོར་དབོན་སོད་ཡར་ར་ཕུར་སྐུ་འཁྲུངས། ལྷ་འབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ཁྙིར་བཀོད། རེ་འདྙི་སྣང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའྙི་གྲུབ་བརེས་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་པས། བསད་པ་གསོ་བ་དང་། རོ་ལ་ཞབས་རེས་འཇོག་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མངའ། དབུས་གཙང་གྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་གནས་མང་པོར་གནས་འབེལ་དང་། ཟླ་བ་ཕུག་ཏུ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་ལྷ་འབང་གྲུབ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོའམ་རྙིག་འཛིན་པདྨ་
དབང་རྒྱལ་བྱོན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་

གསན་ནས་དགོན་འདྙིར་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ལྟར་བསྐྱངས་པས་འདྙིར་ཁོང་གྙི་ཆེ་བའྙི་རྣམ་

པར་ཐར་བ་བརོད་པ་སབས་སུ་བབས་མོད་བྱུང་བ་བསྡུས་པ་གོང་དུ་བཀོད་ཟྙིན་པས་དེས་ཆོག་
པར་བྱའོ།།
ལྷ་འབང་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་པདྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་ནམ་འགྱུར་
མེད་ཚེ་དབང་དཔལ་གྱྙི་ར་རོ་ནེ ། རབ་ཡྙི ད་ས་ཕག་སྙི་སྤེ་ལོ་1839ཧོར་སྦྲ་རྒན་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ྙིརོགས་ཆེན་མྙི་འགྱུར་ནམ་མཁའྙི་རོ་རེས་གྲུབ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་
བཟུང་ཞྙིང་ལྷ་འབང་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། དཔལ་ཡུལ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ལས་གནམ་ཆོས་དང་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་གསན། གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་
དབང་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་བོ་གོས་མཐའ་ཡས་དང་། རོགས་སྤྲུལ་བཞྙི་པ་མྙི་འགྱུར་ནམ་མཁའྙི་རོ་རེ་དང་། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་བཞྙི་པ་གར་དབང་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གྲུབ་རེའྙི་སྐུ་དབོན་ཀུན་བཟང་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། ཁག་འཐུང་སོབས་ལྡན་རོ་རེ་སོགས་
བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། གཏེར་ཆེན་ཟྙིལ་གནོན་རོ་རེའྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རེ་གཅྙིག་ཏུ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཟྙིན་བྙིས་དང་། ལེགས་བཤད་ཀྙི་གསུང་སོར་འགའ་ཡང་མཛད། གཙུག་ལག་ཁང་ཕ་མ་ཀ་བ་དགུ་ཅན་རྙི ན་བརེ ན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། ེ

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

394

འདུས་པ་དང་སློབ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་འཛད་མེད་བསོར། མཐར་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུའྙི་ནང་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། སྐུ་གདུང་འཇའ་ལུས་ཆུང་ངུར་བྱོན་པ་དང་། དབུ་ཐོད་ལ་ཨ་ཡྙིག་རང་བྱོན་འཁྲུངས་པ་སོགས་གོལ་རགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བྱུང་ངོ་།།
ལྷ་འབང་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དཔལ་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1922ལོར་ཆབ་མདོའྙི་ལ་ཞོར་སན་མདའ་ཞེས་པར། ལྷ་རེ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་གྲུབ་དབང་དཔལ་གྱྙི་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སྔོན་གནས་རེས་སུ་དྲན་པའྙི་རྣམ་ཐར་མང་དུ་མངའ། ལྷ་འབང་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། དཔལ་སྤུངས་སུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་བཅུ་དྲུག་པ་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ་དང་། སྙི་ཏུ་པདྨ་དབང་མཆོག་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕོགས་སུ་སྒྲུབ་སེ་ཕག་བཏབ། ལོ་རེ་བཞྙིན་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། ཚེས་བཅུ་ཉེར་ལྔ་སོགས་དུས་མཆོད་རྣམས་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས། སློབ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའྙི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར། མཐར་དགུང་གངས་རེ་བདུན་པ་རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། གདུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་ཞྙིང་། གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་གདུང་རུས་ལས་རང་བྱོན་གྱྙི་ལྷ་སྐུ་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་སེ། དབུ་ཐོད་ཀྙི་ནང་དཀྙིལ་དུ་གུ་རུ་པདྨ་འོད་འབར་དང་། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྙི་སྐུ་གཉྙིས་རྒྱབ་སྤོད་ཀྙིས་བཞུགས་པ་དང་། ཕོགས་བཞྙི་ལ་ཚེ་ལྷ་རྙིགས་བཞྙི། དེའྙི་ཕྙི་ལ་ལཉྫའྙི་རྙིགས་ལྔའྙི་ས་བོན། རང་དང་ཞག་རྣམས་ཞུན་མར་ཁོལ་བ་རུས་པའྙི་ཧ་སོབ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཟུར་གཅྙིག་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་རྒྱབ་ཏུ་ལཉྫའྙི་ཧྲྙིཿཡོད་པ་དང་། ཡང་ཟུར་གཅྙིག་ལ་ཁོ་
རྒྱལ་ར་མཆོག་རོལ་པའྙི་སྐུ། འགམ་རུས་གཡས་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། གཡོན་པར་ཚེ་ཡྙི་ལྷ་མོ་ཞྙིག །གཉའ་རུས་ལ་རོ་རེ་སེམས་དཔའ། བ་རང་གཅྙིག་ལ་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཕག་བཞྙི་པ་དང་། ཡང་གཅྙིག་ལ་གུ་རུ་པད་སོང་ཅན། རང་རུས་གཉྙིས་ལ་སྒོལ་མ་དཀར་མོ་རེ་རེ། ཕག་རུས་གཉྙིས་

ཁམས་སྱེ་དགྱེ་སོགས་འབི་ཀླུང་ཆྱེན་མོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

395

ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རེན་འདྲ་བ་རེ་རེ། གཞན་ཡང་ཧྲྙིཿསོགས་རེན་རང་བྱོན་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་
དང་། རྒྱལ་བ་རྙིགས་ལྔའྙི་རེན་དུ་གདུང་ཆེན་སྣ་ལྔ་དང་། ཐུགས་ལྗགས་སྤན་གསུམ། སྐུ་ཚབ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བའྙི་བོའྙི་ཡུལ་ལས་འདས་པའྙི་གདུང་རེན་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་བྱོན་ཏོ།།
ལྷ་འབང་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། ལྷ་འབང་
དཔལ་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུའྙི་གཅུང་པོ་དགའ་ནོར་སྤྲུལ་སྐུའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དཔལ་ལྡན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཉྙིད་ཀྙི་མ་འདས་སྤྲུལ་སྐུ་རུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་གངས་གསུམ་པ་ཙམ་ནས་རོ་ལ་ཞབས་རེས་བཞག་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་ཁྱད་ཆོས་མང་དུ་མངའ། ཁྙི་འདོན་མངའ་གསོལ་མཛད། ཐུགས་རྙིག་ཤྙིན་ཏུ་བཀྲ་ཞྙིང་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བ་ཞྙིག་ཡྙིན་མོད། གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙིས་མ་ཐེག་པར་དགུང་གངས་བཅུ་གཅྙིག་པར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
ལྷ་འབང་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་འགོ་འདུལ་ནྙི། ཡབ་འཚོ་སོན་པ་

སྐྱབས་དང་། ཡུམ་པདྨ་ཚེ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གྲུབ་དབང་བཞྙི་པ་བསན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ཁྙིར་བཀོད། སྤྲུལ་སྐུ་ནོར་དགའ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་མང་དུ་བཞེས། ད་ལྟའང་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་
བཞུགས་སོ།།
རྒྱལ་དབང་ཀུན་བཟང་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤྙིས་ནྙི། གྲུབ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་གྱྙི་
དབོན་རྙིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ལྷ་འབང་དགོན་དུ་ཚོགས་ཞུགས་མཛད། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། གཤྙིན་པོའྙི་རྣམ་ཤེས་འདྲེན་པ་སོགས་མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རགས་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ། ལྷ་འབང་སྤྲུལ་སྐུ་དཔལ་གྱྙི་རོ་རེ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བསན་འཛིན་དང་། ལྷ་སྲས་དམ་ཚིག་རོ་རེ་སོགས་ལ་གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་ཆོས་འཕེལ་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་བསྩལ་པས་མཚོན་སློབ་ཚོགས་གངས་མང་
པོར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར། ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད་དོ།།
གཏེར་སོན་དཔའ་བོ་སག་ཤམ་རོ་རེ་བདུད་རྙི་རལ་ལམ་འཇྙིགས་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

396

ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1890ལོར་ཡབ་གྲུབ་དབང་གཉྙིས་པ་ཚེ་དབང་དཔལ་གྱྙི་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཏེར་སོན་སག་ཤམ་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཡབ་རེ་ལྷ་འབང་ཚེ་དབང་དཔལ་རོར་དང་། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། མཁྱེན་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ཕྱུག་དང་། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་དང། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། དབོན་སོད་པ་མཁྱེན་རབ་ཆོས་ཀྙི་འོད་ཟེར་དང་། བསམ་གྙིང་ཡང་སྤྲུལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་དང་། བསམ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། སྣང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་སེ་གཤྙིན་པོའྙི་རྣམ་ཤེས་དག་ཞྙིང་དུ་སར་བ་དང་། རོ་ལ་ཞབས་རེས་བཞག་པ་དང་། མཚོན་མདུད་པ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བའྙི་སྤོད་ཚུལ་ལས་འདས་པའྙི་གྲུབ་རགས་མང་དུ་བསན། དགོངས་པའྙི་ཀོང་བརོལ་ཏེ་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་སྒོ་ཕེས། བ་སྒྲུབ་ཡང་གསང་སྙིང་གྙི་ཐྙིག་ལེ་དང་། བ་སྒྲུབ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའྙི་ལས་གཞུང་ཆ་ལག་ཚེ་འགུགས་བཅས་དང་། ཟབ་གསང་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོའྙི་གསང་སྒྲུབ་དང་། དཔལ་ཆེན་གོ་ལོད་གསང་སྒྲུབ་མཐུ་སོབས་མེ་དཔུང་མྱུར་འབར་དང་། དཔལ་ཆེན་རོ་རེ་གཞོན་ནུའྙི་སྒྲུབ་སོར་སོགས་གཏེར་ཆོས་མང་པོ་དགོངས་མཛོད་ནས་སྤན་
དྲངས།

ལྷ་འབང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ལྷ་རྙི་བདེ་ལྡན་གཉྙིས་པའྙི་དབུ་རེར་
གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བཞྙི་མ་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་དང་། སློབ་ཚོགས་གངས་མང་པོར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། མཐར་དགུང་གངས་དོན་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །དགོན་འདྙི་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཕྙི་ལྷ་ཁང་དང་། ནང་རེན་གསུམ་དང་། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་སོགས་འཐོར་ཞྙིག་ཏུ་སོང་སེ་ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་གྲྭ་ཚང་དང་ཡུལ་སེ་ཐུན་མོང་གྙིས་དགོན་པ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས་པའྙི་དབུ་བརམས་ཏེ། བ་མ་པདྨ་རང་གོལ་གྱྙིས་དབུ་རེའྙི་ལྷ་ཁང་ཀ་བཞྙི་མ་དང་།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

397

གཡུ་འབོལ་ཀར་ལུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཁང་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་། ཚེས་བཅུའྙི་ལྷ་ཁང་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། རེན་གྱྙི་གཙོ་བོར་གྲུབ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་གྱྙི་ཐུགས་དམ་བྱེས་ཁུར་མ་ཞེས་གགས་པའྙི་བྱེ་མ་ཨ་ཀྲུང་གྙི་གུ་རུའྙི་སྐུ་ཚབ་ཞབས་གདན་སྲྙིན་ཐོད་ཀྙིས་སྤས་པ་དང་། གཏེར་སོན་བསམ་གཏན་གྙིང་པས་ལྷ་འབང་དབུ་རེ་ནས་གཏེར་དུ་བཞེས་པའྙི་གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་
སོགས་རེན་གསུམ་ཁྱད་པར་བ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བཞུགས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པའྙི་རྒྱུན་སྔོན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་དང་མཐུན་པར་བཙུགས།
དེང་སབས་དགོན་འདྙིར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་
ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་ལྷ་འབང་བྱ་བལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་བཤད་སྒྲུབ་བསན་འཛིན་དང་། བ་མ་པདྨ་རང་གོལ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གྙི་བགྱྙི་བ་རྣམས་ལ་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཅུང་རྒྱས་བཞྙིན་གནས་པའོ།།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

ད་ནྙི་སྒང་དྲུག་ལས་སྨར་ཁམས་སྒང་སེ་ནུབ་ཟླ་ཆུའམ་ར་ཆུ་དང་། འབྙི་ཆུའྙི་བར་རྒྱུད་
ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྨར་ཤོད་བཀྲ་ཤྙིས་ལྗོངས་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་སོད་ན་ལེ་ཁང་དཔའ་གསུམ་
དང་། བར་ན་ཨ་གེན་མོད་གསུམ། སྨད་ན་ཆུ་སྐྱ་རྙི་གསུམ། ཟུར་ན་ཨ་གསེར་རེས་གསུམ་སེ་གོ་འཇོའྙི་ལྡྙིང་དཔོན་བཅུ་གཉྙིས་ཞེས་འབོད་པའྙི་ཁམས་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པ་དར་བ་ལས་བྱུང་བའྙི་ཆོས་ཀྙི་སེ་རྣམས་ལས།

སྨར་ཤོད་རྒྱལ་བ་དགོན་པ།

༈ སྨར་ཤོད་རྒྱལ་བ་དགོན་ཐུབ་བསན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་དར་རྒྱས་གྙིང་
ནྙི། སྨར་ཤོད་གོ་འཇོའྙི་ས་ཆའྙི་ཀཿམོལ་ངོས་ཀྙི་བག་རོ་རེའྙི་མཆུ་ཞེས་གགས་པའྙི་ཉེ་ཟུར་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ལ་སྔ་མོར་ཙ་སེ་དགོན་དང་། རོ་རེ་དགོན་ཞེས་འབོད་པ་དང་། ཕྙིས་སུ་རྒྱལ་བ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

398

དགོན་དང་། རྒྱ་ར་དགོན་ཞེས་འབོད། རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1230 ལོར་ཙ་སེ་སྤན་སྔ་བ་ནམ་མཁའ་རོ་རེས་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ། ལྷ་ཁང་ནང་རེན་ཇོ་བོའྙི་སྐུ་རྒྱ་གར་ཤར་ལྙི་མ་ཞྙིག་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས་ཙ་སེ་ཇོ་བོ་ཞེས་བྱྙིན་རླབས་དང་གགས་པ་ཆེ། མཆོད་རེན་ཆུང་ངུ་ཁང་པ་ཐོག་གཅྙིག་གྙི་ཚད་ཅྙིག་བཞེངས་པ་ལ་ཙ་སེ་མཆོད་རེན་དུ་འབོད། རྒྱལ་ཚབ་པདྨ་དབང་ཆེན་དང་པདྨ་བསན་འཛིན་སོགས་འཁོར་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འཆད་སེལ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྱྙི་སེ་བཙུགས་པས་བ་མའྙི་མཚན་དགོན་པར་ཐོགས་ནས་ཙ་སེ་དགོན་ཞེས་དང་། ས་ཆ་རོ་རེ་མཆུ་ཞེས་པའྙི་ཉེ་འགམ་དུ་ཆགས་པས་རོ་རེ་དགོན་ཞེས་ཀང་
གགས། རེ་འདྙི་ལ་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོ་དྲུང་ཐུགས་རེའྙི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོན་པ་དབང་འབྱོར་སོགས་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་དང་རོགས་ཆེན་གྱྙི་སོར་རྣམས་དབུས་སུ་དར་བས་ཁམས་

ལུགས་ཞེས་པའྙི་རྒྱུན་བྱུང་ངོ་།།
རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ར་པདྨ་དབང་ཆེན་ནེ ། ཕུར་ཐང་བདུད་འདུལ་སྔགས་པ་གྙི ང་གྙི་ཉེ་འྙི གམ་
ཕ་རེང་གོང་དུ་འཁྲུངས། སྤན་སྔ་བ་ནམ་མཁའ་རོ་རེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་
གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ཙ་སེ་བས་རོ་རེའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བས་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། ཕུར་ཐང་བདུད་འདུལ་སྔགས་པ་གྙིང་དང་། དགོན་འདྙི་གཉྙིས་ཀྙི་ཐུན་མོང་གྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོ་མཛད་ཅྙིང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། མཐར་གདན་ས་རྒྱལ་ཚབ་པདྨ་བསན་འཛིན་ལ་གཏད་ནས་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མཁས་གྲུབ་པདྨ་བསན་འཛིན་ནྙི་རེ་སྤན་སྔ་བ་དང་། པདྨ་དབང་ཆེན་གཉྙིས་ཀྙི་སློབ་མ་
ཡྙིན། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ཆོས་རེ་པདྨ་དབང་ཆེན་གྱྙིས་རང་གྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བས་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས། ཁོང་གྙི་སྐུ་དུས་སུ་རབ་བྱུང་བཞྙི་པའྙི་ཤྙིང་གང་སྤྙི་ལོ་1265ལོར་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་དུ་ཕེབས་ལམ་དགོན་འདྙིར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཡུན་རྙིང་ཆོས་གསུངས་ཤྙིང་། རེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཤངས་ཁག་གྙིས་བྙིས་པའྙི་ཐང་སྐུ་ང་འདྲ་མ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

399

དང་། གསེར་དངུལ་སེལ་མར་བྙིས་པའྙི་བཀའ་འགྱུར་དང་། གསེར་ཟངས་ཀྙིས་བཟོས་པའྙི་ཆོས་རེ་ས་པཎ་གྱྙི་འདྲ་སྐུ་དང་། སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་མདའ་ཚད་ཅན་དང་། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉྙིད་ཀྙི་དབུ་ཞྭ་བཅས་རེན་བྱྙིན་ཅན་མང་པོ་གནང་བ་ད་ལྟའང་ཡོད་ལ། དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་རྒྱལ་བ་དགོན་ཐུབ་བསན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་དར་རྒྱས་གྙིང་ཞེས་གསོལ། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་གདན་ས་ཆེ་འབྙིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པའྙི་གདན་ས་ཆུང་བ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
མཁས་གྲུབ་པདྨ་བསན་འཛིན་གྱྙིས་རང་གྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་འགོ་མགོན་ཤཱཀ་བསན་འཛིན་
བསོས། དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་རྒྱལ་ཚབ་པདྨ་དབང་ཆེན་དང་། པདྨ་བསན་འཛིན་དང་། འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོགས་ལས་དབང་ཁྙིད་ཀྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཅྙིང་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བཞེས་ནས་བ་མ་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་བསན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་སོ། །འགོ་མགོན་ཤཱཀ་བསན་འཛིན་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་འཇམ་དབྱངས་བོ་གསལ་དང་། གསུམ་པ་པདྨ་དབང་ཕྱུག་དང་། བཞྙི་པ་རོ་རེ་འདུས་པ་དང་། ལྔ་བ་ཡོན་ཏན་རྙིན་ཆེན་དང་། དྲུག་པ་ཀརྨ་ཕྲྙིན་ལས་སོགས་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཞྙིག་བྱོན་ཀང་རྙིག་མ་བཞེས་པས་དགོན་འདྙིར་གནས་སབས་མ་བདེ་བར་དགོན་པ་གཞན་རེ་བསྐྱངས་བའྙི་ངག་སྒོས་

མཆྙིས་ལ། འདྙི་བར་ཆོས་ལུགས་ས་སྐྱ་བའྙི་བརྒྱུད་འཛིན་ཡྙིན་པར་གགས་སོ།།
རྒྱལ་དགོན་བ་མ་ཚེ་དབང་བསམ་གྲུབ་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བ་མར་བསེན་ཅྙིང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་གསན་

ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དུ་རྒྱལ་བ་དགོན་པའྙི་དགོན་མགོ་ཁོང་ལ་ཕུལ། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པའྙི་གདངས་རོལ་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཐམས་ཅད་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ལྟར་བསྒྱུར་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་སེ་འདྙི་ཉྙིད་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དགོན་འདྙིར་ལན་གཅྙིག་དང་། རྒྱ་སྤྲུལ་མ་ཧཱ་པཎྜྙི་ཏ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

400

ལན་གཉྙིས་དང་། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ཐེངས་གཉྙིས་ལ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་ཆོས་བསྩལ། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ཡྙིས་འདུས་སེའྙི་སྒྙིག་གཞྙི་ལེགས་བཅོས་མཛད། རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལན་གཉྙིས་འདྙིར་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་སེ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། སྒྲུབ་སེ་བཀའ་བརྒྱད་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རོགས་པར་གནང་ཞྙིང་། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་བཙུགས་ཤྙིང་ཐོག་མའྙི་སྒྲུབ་དབུའྙི་བ་མར་བཞུགས། དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་རྒྱལ་དགོན་འོག་མྙིན་ཆོས་འཁོར་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གྙིང་ཕོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའྙི་སེ་ཞེས་གསོལ།
ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལན་གསུམ་དུ་ཕེབས་ནས་དགོན་འདྙིར་དབྱར་གནས་ཀྙི་ཐེབས་
ར་དང་། རྒྱལ་དུང་ཞེས་པའྙི་དུང་ཆེན་བྱྙིན་ཅན་སོགས་རེན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་གནང་། དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་འདྙིར་ཕེབས་ནས་རེན་གསུམ་ལ་རབ་གནས་དང་། ཁོམ་དབང་དང་། བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སོགས་བསྩལ། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབང་སྔ་ཕྙིར་ལན་གསུམ་དུ་ཕེབས་ནས་བསན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་བཀའ་སློབ་དང་། ཁོམ་དབང་དང་། རེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས་མཛད། རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་། དགོན་པ་བསྐྱར་གསོའྙི་ཐེབས་ར་གནང་བ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕྲོས། རོང་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་ལན་གཉྙིས་ལ་ཕེབས་ནས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་གནང་། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོས་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་བའྙི་མཐུས་ལན་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ། སྙིང་ཐྙིག་ར་པོད་སོགས་ཀྙི་དབང་གསུངས། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་ལན་གངས་མང་པོར་བྱོན་ཏེ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་གནང་བ་སོགས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་གོ།
གདན་རབས་དང་པོ་བ་མ་ཚེ་དབང་བསམ་གྲུབ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་དབུར་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

401

འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སོགས་བ་མར་བསེན་ནས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་སོགས་རང་ལུགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་བཞེས་གནང་། དགོན་འདྙི་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་དགོན་ལག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་གཏེར་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་པའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་དུ་མའྙི་སྲོལ་བཙུགས་པ་སོགས་བསན་འགོ་ལ་ཕན་པའྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་སོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་བ་མ་བསོད་ནམས་ཚེ་རྙིང་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་སོད་དུ་
རོ་ཁྱེ་དམ་གནང་ཚང་གྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། དགོན་འདྙིར་ཚོགས་ཞུགས་གནང་ཞྙིང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་སོགས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་གསན་བཞེས་མཛད་པས་ལྟ་དགོངས་ཁྱད་
པར་ཅན་བརེས། དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བཞེས་ཤྙིང་ཆོས་འཆད་སེལ་མཛད། དབེན་པའྙི་གནས་མཆོག་དུ་མར་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པ་སོགས་བསན་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་དོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་བ་མ་པདྨ་ན། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་ ྙི སྒོ་ཕོ་སང་

ོདཔོན་ཚང་ལ་འཁྲུངས། དབུས་ཕོགས་སུ་བྱོན་ནས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དབང་ལུང་མང་དུ་གསན་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་གནང་བས་གྲུབ་པའྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། དཔལ་ཡུལ་རོགས་ལྡན་ཀརྨ་ལྷ་དབང་དང་། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་གསན་བཞེས་མཛད་ཅྙིང་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་
གྙི་ཁུར་ལོ་མང་བཞེས་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་བསན་འགོའྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་ཡང་དགོན་དབེན་ཁོད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་། དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཆུ་གཏེར་བཞེས། རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་ཁོང་གྙི་གཅུང་པོ་ཚེ་བསམ་དང་། བ་མ་ཨ་ནོར་གཉྙིས་ཀྙིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ལགས་སྤེལ་ལོ་ནས་དབུ་བཟུང་སེ་ཀཿམོལ་ངོས་ནས་ཐོག་ཏུ་སོས་ཏེ་ད་ལྟའྙི་མཚན་བརྒྱད་ལྷ་ཁང་དུ་གགས་པ་རེན་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

402

གདན་རབས་བཞྙི་པ་བག་ནང་ཨ་དཀར་བ་མ་ནྙི། ར་སར་ལྷོ་བདག་ཚང་གྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་
དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་སོད་ཙམ་ལ་འཁྲུངས། དམ་གནང་བ་མ་བསོད་ནམས་ཚེ་རྙིང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་དང་། རྒྱ་སྤྲུལ་སོགས་ལས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གཞུང་ཁྙིད་མང་དུ་གསན། དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་ལ་སྨན་པའྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། སྒྲུབ་གནས་རོང་རོང་དུ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་རཏྣའྙི་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒོ་ནས་མ་ཎྙི་དུང་ཕྱུར་བཅུ་གསུམ་ལྗགས་བཟླས་གནང་། དེར་གནས་ཀྙི་རྙི་ཁོད་པ་དང་ཕོགས་ཀྙི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་བསྩལ་བས་རྒྱུད་
འཛིན་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་དང་མཛད་པ་མཐར་ཕྙིན་ནས་སྒྲུབ་གནས་དེ་ཉྙིད་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་བ་མ་ཚེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་
གནམ་མོ་ཚང་གྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། དགོན་འདྙིར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་དང་། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་དབང་
ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བཞེས་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་གདུལ་བྱ་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསྐྱངས་སོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་གེ་ཁ་བ་མ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་སྨད་དུ་
ར་སར་གེ་ཁ་ཚང་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བག་ཆགས་སད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཇལ་དུ་བྱོན་པར་ཁོང་གྙིས། ཁྱོད་ཀྙི་ཚེ་རབས་ལས་ཀྙི་བ་མ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་ཡྙིན་གྱྙི་ང་མྙིན་པས་ཨ་འཛོམ་དུ་སོང་ཞེས་ལུང་བསན་པ་ལྟར་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེའྙི་དྲུང་ནས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས། གདམས་ངག་ལ་ཞུན་མཐར་བཅད་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། ཨ་འཛོམ་ཚང་གྙི་ཐུགས་སྲས་ཀྙི་གཙོ་བོའྙི་གས་སུ་གྱུར། ཨ་འཛོམ་མདུན་དུ་གོ་འཇོའྙི་ཕོགས་ནས་ཁྙིད་ཞུར་འོང་བ་རྣམས་ལ་འཕྲྙིན་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

403

ལས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཞུས་དང་ང་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་འདྙིར་འོང་བ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས། གཏེར་ཆེན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། རྒྱལ་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་བསན་པ་ལ་མཛད་རེས་རྒྱ་ཆེར་བཞག། ཡང་དགོན་དབེན་ཁོད་འོག་མ་རུ་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་གཞོལ། ཕོགས་མེད་ཀྙི་གདུལ་བྱ་མང་པོར་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་འཁོར་གངས་མེད་བསོར། སྐུ་གཤེགས་ཚེ་སྐུ་གདུང་ཁྲུ་གང་ལས་མ་ལྷག་པ་དང་རྙིང་བསྲེལ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་བདུན་པ་བ་མ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་རོ་
ཁྱེ་གེན་ཆུང་དཔོན་ཚང་དུ་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་རྙིགས་
བདག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་ཆེན་གྱྙི་གདམས་ཁྙིད་མཐའ་དག་གསན་པས་རོགས་པའྙི་
ས་མཐོར་གཤེགས། དཔལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་གསན། བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་ལ་དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་མགོན་བ་མཛད་ནས་བཞུགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་མགོན་པོས་ཞལ་གཟྙིགས། དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ནས་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མའྙི་བཅའ་ཡྙིག་ཆབ་ཤོག་ལྟར་འགྙིག་གཞྙི་བསམས་པ་སོགས་བསན་པ་ལ་མཛད་རེས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་གནས་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་དྲུང་ནས་གཅོད་ཡུལ་ཡུམ་ཆེན་ཞལ་ལུང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་གཏེར་མཛོད་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དང་། མཛོད་བདུན་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་དགུན་དུས་སུ་མོན་བུམ་ཐང་གྙི་གནས་ལག་སོམ་འོག་མྙིན་བུམ་པ་ཐང་གྙི་བཀྲ་ཤྙིས་
ཕུག་དང་། དབྱར་ཞོ་གོད་མའྙི་སེང་དུ་ཡུན་རྙིང་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད་དོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་བ་མ་ཀརྨ་ནོར་བུའམ་ཀར་ནོར་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའྙི་ནང་
དུ་འབོ་ལོ་ནང་སོ་ཚང་དུ་འཁྲུངས། དགོན་འདྙིར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

404

པ་དགོན་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་མདུན་ནས་གཏེར་མཛོད་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དང་། མཛོད་བདུན་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་ཡོངས་རོགས་དང་། གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་པདྨ་ཤེར་བཟང་དང་། རག་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་དབང་ཁྙིད་ཀྙི་གདམས་པའྙི་བདུད་རྙི་རྒྱ་ཆེར་བཞེས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བཀུར་ནས་འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་མན་ངག་ཟབ་མོར་གསན་བཞེས་བ་མེད་གནང་བས་རོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། དགོན་འདྙིའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་ཡང་དགོན་དབེན་ཁོད་གོང་མའྙི་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་བགང་བྱ་བཞྙི་བཅུ་ལྷག་གྙི་རྙིང་ལ་བཅད་རྒྱ་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཏེ་ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་དམ་ལྷོད་མེད་དུ་གཞོལ་ཞྙིང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་སྡུག་བསྔལ་རང་གོལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་མ་ཎྙི་དུང་ཕྱུར་དུ་མ་ལྗགས་བཟླས་གནང་བས་མཚོན་ཡྙི་དམ་ལྷག་ལྷ་མང་པོའྙི་བསེན་པ་གནད་དུ་འཁྱོལ་བར་མཛད་པས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་གྲུབ་རགས་མང་དུ་མངའ། དེ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད་ནས་མཐར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཁྙི་མུན་དུ་བཙུད་པས་དེ་རུ་སྐུ་གཤེགས་ཤྙིང་། སྐུ་གདུང་བར་སྣང་ལ་རེན་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གདན་འོག་ནས་ལེན་ཆོག་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་དགུ་པ་བ་མ་པདྨ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་འབོ་ལོ་པད་བསམ་
ཚང་དུ་འཁྲུངས། དགོན་འདྙིའྙི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་རྙིག་པའྙི་གནས་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱང་གནང་བས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཐུགས་རྙིག་ཤྙིན་ཏུ་བཀྲ་བས་བ་མ་ཀར་ནོར་གྱྙིས་པདྨ་ལ་མྙི་བརེད་པའྙི་གཟུངས་ཐོབ་པ་རེད་ཅེས་ཞལ་རེད་ཀྙི་ཚུལ་དུ་གསུངས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། རག་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

405

མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་སོགས་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ལུང་གྙིས་གཙོའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་རྒྱ་མཚོར་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་གནང་། དགོན་འདྙིར་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཤྙིང་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་ཡང་དགོན་དབེན་ཁོད་གོང་མར་བགང་བྱ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རྙིང་བཞུགས་ཏེ། ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒོ་ནས་མ་ཎྙི་དུང་ཕྱུར་དུ་མ་ལྗགས་བཟླས་གནང་ཞྙིང་མཁྱེན་རོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་ནང་ནས་རྒྱས། སྐུ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་
མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད་ནས་དབེན་ཁོད་དེ་རུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་ཤྙིང་སྐུ་གདུང་རྙི་དྲྭ་རུ་བཅུག་པ་ཙམ་ལས་མ་ལྷག་པར་འོད་དུ་ཞུ་བས་འཇའ་ལུས་ཆུང་ངུ་བ་ཡྙིན་པར་གསུངས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་པ་བ་མ་ནོར་ཚེ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་ཙམ་ལ་སེ་ར་གོང་ཁ་
ཐུང་ཚང་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་དགོན་འདྙིར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིམ་པ་ལ་མཁས་པར་མཛད། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། རག་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་སྒྲུབ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའྙི་མན་ངག་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་རྒན་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགོན་འདྙིའྙི་རོ་རེ་སློབ་
དཔོན་ལོ་གསུམ་རྙིང་ལ་མཛད་དེ་འདུས་སེའྙི་སྒྙིག་གཞྙི་དག་ཐེར་དང་ལེགས་བཅོས་གནང་། ཡང་དགོན་དབེན་ཁོད་འོག་མར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་ཅྙིང་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་རྣམས་ལ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་བར་མེད་དུ་བསྩལ་བས་རོགས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས་
པའྙི་ཞལ་སློབ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་དང་། གྲུབ་དབང་
རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞལ་སློབ་མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་འདུ་ཆུང་མཁན་ཆེན་མགོན་པོའམ་གནས་བརན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་ནྙི་མཁས་ཤྙིང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

406

གྱུར་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་སེ། དགོན་འདྙིར་གཞུང་ཆེན་གྱྙི་བཤད་པ་དང་། བཀའ་གཏེར་རྒྱ་མཚོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཀྙི་དབང་དང་། གོལ་བྱེད་ཁྙིད་ཀྙི་རྙིམ་པ་དང་། ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་བོ་ལས་འགོངས་པ་གནང་སེ་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་རོགས་ལྡན་གྱྙི་བ་རུ་བཀོད་
པ་ཡྙིན་ལ། རྣམ་ཐར་གོང་དུ་སོང་བས་འདྙིར་སླར་མྙི་སྤོའོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཉས་པ་མཁན་པོ་ཚེ་དབང་རྙི་རོ་ནེ ། རབ་ཚེས་ས་ལུག་སྙི་སྤེྙི་ལོ་1919
ལོར་ཀུན་འདམ་གོང་དུ་ཡབ་ལགས་གཏུན་བཀྲ་མགོན་དང་། ཡུམ་ལྷ་སལ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་
འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དགོན་འདྙིར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། འདུ་ཆུང་མཁན་ཆེན་དང་། དམ་པ་དུ་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་དང་སྨྙིན་གྙིང་ལུགས་ཀྙི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། འདུ་ཆུང་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་པར་རོགས། མཁོ་ཆེན་བ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་བཀག་ལུང་གསན། གཏེར་སྲས་འཆྙི་མེད་པདྨ་རོ་རེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། རྒོ་བ་
པདྨ་བོ་གོས་ཀྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་དེའྙི་རྒྱབ་བརེན་ལྗགས་ལུང་བཅས་གསན། དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་དང་། ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཟུང་གྙི་ཞལ་སྔ་ནས་རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་དང་། འཇའ་ཚོན་པོད་དྲུག་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་བཞེས། རྒྱལ་དགོན་དུ་མཁན་ཆེན་མགོན་པོའམ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་ར་འཇུག་བཞྙི་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། གཞན་ཡང་མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཉེ་གནས་མཛད་དེ་བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལ་རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱྙི་ལུང་དང་། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཁྙིད་རྒྱུན་གྱྙི་མན་ངག་དུ་མ་དང་། མཁན་ཆེན་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

407

ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ལས་བརྒྱུད་པའྙི་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའྙི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གསན་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་མཛད། མཁོ་ཆེན་དགོན་དུ་སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་བརེ་ནོར་བུ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པོད་དགུའྙི་དབང་ལུང་དང་། རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ཁྙིད་རྣམས་གསན། མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་ཀྙི་བཀའ་ཆོས་ཡོངས་རོགས་དང་། སག་ལུ་བ་མ་པདྨ་ཚུལ་ཁྙིམས་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལུང་དང་། བ་མ་པདྨ་ལས་རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཟབ་ཆོས་གངས་མེད་པ་གསན།
དགོན་འདྙིར་གདན་སའ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཀྙིྙིས་འདུས་སེ་བསྐྱངས་ཤྙིང་དབུ་ཆེན་དང་།
རོ་རེ་སློབ་དཔོན་ཡང་མཛད། ཞལ་ཐོག་ནས་དྲག་པོ་ར་ཁྱུང་འབར་བའྙི་བསེན་པ་དུང་ཕྱུར་ལྷག་གསུངས་པས་མཚོན་ཡྙི་དམ་མང་པོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་གནད་སྨྙིན་མཛད་དེ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། མཐར་དགུང་གངས་ང་གཉྙིས་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་ཁྱྙི་ལོའྙི་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྤྙི་ལོ་1970ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་མཁན་ཆེན་ར་མགྙིན་རོ་རེ་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་སག་སྤྙི་ལོ་1926
ལོར་སེ་ཐང་གོང་དུ་ཡབ་ཕོ་ཡས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་དཔལ་དབྱངས་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བརྒྱད་ཙམ་ན་ཁུ་བོ་མགོན་པོ་རོ་རེ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པར་གཅུང་པོ་ཤྙི་བས་རྐེན་བྱས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་དྲག་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་རྒྱལ་དགོན་དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ནས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་ཞུས། ཁུ་བོ་མགོན་པོ་རོ་རེ་ལས་ཆོས་སྤོད་དང་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་ག་རྣམས་ཀྙི་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། རག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་དུ་གསོལ། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནས་མཁན་ཆེན་མགོན་པོའམ་གནས་བརན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། སུམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

408

རགས་དང་། སན་ངག། བཟོ་རྙིག་པ། གསོ་བ་རྙིག་པ། ནག་རྙིས། སྐུ་གཟུགས་ཐྙིག་ར་སོགས་ཐུན་མོང་གྙི་རྙིག་གནས་དང་། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག། སོམ་གསུམ་ར་འགེལ། དབུ་མ་རྒྱན། དབུ་མ་ར་འཇུག་བཞྙི་གསུམ། བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་མཚན་སན་འབར། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་གསན།
སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་དང་། བཀའ་
བརྒྱད་པོད་དགུའྙི་དབང་ལུང་དང་། སྨྙིན་གྙིང་བ་མ་བཀྲ་ཐར་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་ལུང་ཆ་ཚང་གསན། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ལུང་དང་། རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་སོགས་ལས་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་ལུང་གསན། སག་ལུ་བ་མ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ལུང་གསན། མཁན་ཆེན་མགོན་པོའྙི་བཀའ་བཞྙིན་རོང་སར་ཁམས་བྱེ་བཤད་གྲྭར་བྱོན།
མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། མྙི་ཉག་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་

དང་གཞུང་ལུགས་ཀྙི་རྙིམ་པ་མང་དུ་གསན། རོགས་ཆེན་དྲུག་པ་འཇྙིག་བལ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་དང་། མཁན་ཆེན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་དང་། ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་དྲྙི་མེད་ལེགས་པའྙི་བོ་གོས་དང་། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་སན་གགས་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་པོ་གསན།
བོད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་ངེས་སྒོན་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ། བརྒལ་
ལན་རྣམ་གསུམ། སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོ། དཔལ་སྤྲུལ་ཤེར་ཕྙིན་སྤྙི་དོན། གཉུག་སེམས་སོར་གསུམ། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། རང་གོལ་སོར་གསུམ་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་དང་། བོད་སྤྲུལ་གསུང་སོར་བསན་བཅོས་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱངས་དང་། དབང་ལུང་གྙི་སོར་ཡང་མང་པོ་བཞེས། སབས་འདྙི་དག་ཏུ་འཚོ་བ་ཤྙིན་ཏུ་སྐྱོ་བོ་ནང་དུ་རམ་པ་ཁམ་གང་མེད་པ་དང་། རྩྭ་སྐྱ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

409

ཙམ་གྱྙིས་གདན་དང་མལ་གོས་ཀྙི་གོ་ཆོད་པར་བྱས་པ་སོགས་བརོན་འགྲུས་དྲག་པོའྙི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་བཞེས་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས།
རག་དགོན་དུ་བྱོན་ནས་མཆོག་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་
སོགས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གསན། རྒྱལ་དགོན་དུ་ལོ་ངོ་གཉྙིས་ཙམ་ལ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད། དགེ་ཡུལ་རྙི་ཁོད་དུ་སོམ་གསུམ་སོགས་ཀྙི་འཆད་ཁྙིད་གནང་། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བའྙི་དུས་སུ་ཡང་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་མང་དགོས་མ་བྱུང་ཞྙིང་། གསང་སབས་ཀྙིས་ཡྙི་དམ་ལྷག་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བར་མཛད། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་རྒྱལ་དགོན་བསྐྱར་བཞེངས་དང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་བྱ་བ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས། དེ་ཡང་དགུང་གངས་ང་བརྒྱད་པ་ཆུ་ཕག་ལོར་ལུང་ཕུག་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱྙི་ངོར་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་ཟླ་གཅྙིག་ལ་གནང་བས་བསན་པ་བསྐྱར་གསོའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་སྒོ་འཕར་ཕེས། རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་ཀྙིས་བལ་ཡུལ་དང་། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་མ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་རྒྱ་གར་དུ་ཁོང་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་དགོན་པ་ལ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་གདན་འདྲེན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ཡྙིག་འབྱོར་མོད་སྐུ་སྙུན་ལྙི་བའྙི་དབང་གྙིས་བྱོན་ཐབས་མ་བྱུང་།

སྐྱབས་རེ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་བོད་དུ་ཕེབས་པའྙི་མདུན་སར་བཀའ་
སྲུང་མ་མགོན་ལམ་དྲལ་གྱྙི་སྲོག་གཏད་གསན། ཕན་ཚུན་ཐུགས་ཡྙིད་གཅྙིག་འདྲེས་ཀྙིས་གསུང་གེང་མང་དུ་གནང་ངོ་། །དགུང་གངས་རེ་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་སག་ལོ་ནས་དགེ་ཡུལ་དབེན་ཁོད་དུ་གཟྙིམ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་དེར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད། སྔ་རེས་སུ་ཕོགས་མེད་ཀྙི་གདུལ་བྱ་མང་པོར་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་དང་། གནམ་ཆོས་ཞྙིང་དབང་དང་། ཆགས་མེད་རྙི་ཆོས་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་བསྩལ། འདྙི་དུས་ཙམ་ནས་རྙིག་པ་ཆོས་སྐུར་རོ་གཅྙིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་གསུང་ཕལ་ཆེར་གཞན་གྱྙིས་གང་ཞུས་ལད་མོ་བྱས་ཏེ་འབྱོན་པ་དང་། གསོལ་ཆས་བཟང་ངན་ཅྙི་ཡོད་ཀང་མང་དུ་འདྲེན་ན་གསོལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

410

བ་དང་། འདྲེན་མཁན་མེད་ན་ཡེ་མྙི་གསོལ་བ་དང་། སྙུན་གཞྙི་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་མྙི་བདེ་བའྙི་རྣམ་པ་མྙི་མངོན་པ་སོགས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར། གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལྷག་ལྷ་དུ་མས་ཞལ་གཟགས་པ་སོགས་གསང་བའྙིྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཤྙིན་ཏུ་མང་ངོ་།། དེ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་། བསན་འགོའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་མཛད་མཐར་དགུང་གངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་ལོའྙི་ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་གཉྙིས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1988
ལོར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་བཞྙི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། སེ་དགེ་རྔད་ལ་
དཀར་མཛངས་སུ་ཡབ་ཡ་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་མོ་གཉས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ ྙིས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1979ལོར་འཁྲུངས། གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཞྙིང་། དགུང་གངས་བཅུ་པ་ལ་རྒྱལ་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། གནམ་མོ་བ་མ་ཚེ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ཏེ་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་སྦྱངས། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། བ་མ་ཨ་བོ་དང་། པདྨ་འཕྲྙིན་ལས། ཚེ་དབང་དཔལ་ལྡན། བསམ་ཆོས་སོགས་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཆོས་སོར་རྣམས་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་གསན།
ཆུ་སྤེལ་ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལས་རྙིན་ཆེན་
གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན་ཅྙིང་རབ་བྱུང་གྙི་སོམ་པ་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲྭར་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་། ས་སག་ལོར་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ནས་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ལས། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་ནས་ར་རླུང་དང་དངོས་གཞྙི་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་ཆ་ཚང་བུམ་པ་གང་བྱོས་ཀྙི་ཚུལ་དུ་གསན། ས་ཡོས་ལོར་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་བསེན་པར་རོགས། རྣམ་གྙིང་བཤད་གྲྭར་མཁན་ཆེན་པདྨ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

411

ཤེས་རབ་དང་། མཁན་པོ་དབང་ཕྱུག་བསོད་ནམས། མཁན་པོ་རྙིག་འཛིན་པདྨ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད། རེ་གྲུབ་དབང་ལས། མདོ་འགེལ་གཟྙི་ལྡན་འཆར་ཁའྙི་འོད་སྣང་གྙི་ལུང་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་ཉེར་མཁོ་དང་། མདོ་དབང་སྦྲང་རྙིའྙི་ཆུ་རྒྱུན་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་བདུད་རྙིའྙི་རྒྱ་མཚོ་བཞེས། མཁན་པོ་ཀ་ཏཱ་ཡ་ན་དང་། བྱ་བལ་སངས་རྒྱས་རོ་རེ་དང་། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་སོགས་གསར་རྙིང་གྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན།

ལགས་འབྲུག་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་མའྙི་བཞེད་དགོངས་བཞྙིན་རྣམ་གྙིང་སྒྲུབ་
གྲྭའྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་ལོ་གསུམ་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་སོགས་ཡྙི་དམ་མང་པོའྙི་
བསེན་སྒྲུབ་གནད་སྨྙིན་མཛད། ཆུ་ལུག་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་དང་མཆོད་ཆ་སོགས་བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་རས་མང་པོ་གནང་ནས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་
གསོལ། ཤྙིང་སྤེལ་ལོར་གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་ཁྙིད་སྦྱོང་གྙི་ཟླ་ཆོས་བསྒོམས། སྒྱུ་འཕྲུལ་བཀའ་མའྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའྙི་དབུ་བཞུགས་སོགས་མཛད། སྒྲུབ་བ་རྣམས་ལ་རཏྣའྙི་ཕུར་པ་དང་། གུ་དྲག་གྙི་ལྗགས་ལུང་གནང་། མེ་ཁྱྙི་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་མ་མཆོག་གྙི་བཀའ་ལུང་བཞྙིན་ཐེ་ཝན་རྣམ་གྙིང་ཆོས་ཚོགས་སུ་ལོ་གཅྙིག་གྙི་རྙིང་ལ་ཞབས་ཕྙི་བསྒྲུབས། མེ་ཕག་ལོར་ཐེ་ཝན་ཆོས་ཚོགས་གསར་འཛུགས་ཀྙི་མཛད་སྒོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་
མ་གདན་ཞུས་གནང་བས་ཆོས་ཚོགས་ལ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྙིང་ཞེས་མཚན་གསོལ། རྒྱལ་དགོན་གདན་སའྙི་ཁུར་ཆེན་བཞེས་ཤྙིང་། ས་བྱྙི་ལོ་ནས་དབུ་བཟུང་སེ་ཁོང་གྙི་ཞལ་བཀོད་བཞྙིན་སྒྲུབ་ཁང་དང་། རྙིག་སློབ་ཁང་བཅས་བཞེངས་ཏེ། ད་ལྟའྙི་ཆར་བསན་འགོར་དགེ་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
ད་ནྙི་རྒྱལ་བ་དགོན་གྱྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་བཤད་པ་གཙོ་བོ་དང་འདུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་
གཙོ་བོར་སྐྱོང་བའྙི་མཁན་རབས་ཀྙི་རྙིམ་པ་ནྙི། དེ་ཡང་སྔ་མོ་ནས་དགོན་འདྙིར་བཤད་གྲྭ་ཙམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

412

རེ་ཡོད་ངེས་མོད། སྙིང་མ་སྤྙིའྙི་ལུགས་ལྟར་ཁང་ཚན་ལོགས་བཀར་གྱྙི་བཤད་པའྙི་གྲྭ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པར་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོའམ་མགོན་པོ་མཆོག་གྙི་བཀའ་ལྟར་དགོན་པ་ནས་འདུ་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་རྣམས་བཞེངས་ནས་གསོལ་ཐེབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་གྲུབ་པར་བགྱྙིས་ཏེ། ས་ཕོ་བྱྙི་བ་སེ་སྤྙི་ལོ་1948 ལོའྙི་ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན་དུ་སྒོ་ཕེས་སོ།།
དེས་ན་མཁན་རབས་དང་པོ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་ནྙི། རབ་བྱུང་
བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་ཡབ་བུ་ལྡོག་དང་། ཡུམ་ལོ་ཡག་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་རྒྱལ་དགོན་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས། རོང་སར་བཤད་གྲྭར་བྱོན་ནས་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོར་གསན་བསམ་བ་མེད་གནང་། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། རྙིག་འཛིན་འགོ་འདུལ་རོ་རེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་བཞེས་ཤྙིང་བསྒོམས་པས་མཁས་གྲུབ་
ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། རྒྱལ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཤད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྙི་ཐོག་མའྙི་མཁན་པོ་མཛད། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་ར་འཇུག་བཞྙི་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། སལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་ཚུལ་བཅས་གདམས་པ་མང་པོ་གནང་སེ་སློབ་ཚོགས་དུ་མ་བསྐྱངས་སོ།། དགུང་གངས་རེ་བདུན་པ་ཙམ་ལ་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
མཁན་རབས་གཉྙིས་པ་མཁན་ཆེན་གནས་བརན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡྙིན་ལ། རྣམ་
ཐར་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་ཏོ།།
མཁན་རབས་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ཀུན་བཟང་བོ་གོས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པར་སེ་ར་
གོང་ཏྙི་ཆུང་ཚང་གྙི་རྒྱུད་དུ་ཡབ་ལྷུན་གྲུབ་ཚེ་རྙིང་དང་། ཡུམ་དབང་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་
འཁྲུངས། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་རོང་སར་བཤད་གྲྭར་གྲྭ་སར་བྱོན། རྒྱ་སོང་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་ལས་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་གསང་སྙིང་སོགས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་ལྷོད་མེད་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

413

མཚན་སན་འབར། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་རྙིགས་བདག་ཏུ་བཀུར་ནས་སྨྙིན་
གོལ་བདུད་རྙིའྙི་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་ངོམ་མེད་དུ་བཞེས། གཞན་ཡང་མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་དང་། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཆོས་འཕེལ་དང་། ཡབ་རྒན་ངག་དབང་ནོར་བུ་དང་། ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་དྲྙི་མེད་ལེགས་པའྙི་བོ་གོས་སོགས་མཁས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ལས་སུམ་རགས་
དང་། སན་ངག། སར་རྙིས། ནག་རྙིས། ས་དཔད། གསོ་རྙིག། སྒ་རྙིག་པ། དབུ་ཚད་འདུལ་མངོན། ཕར་ཕྙིན། གསང་སྙིང་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་བཀའ་ཡྙིས་བསྐུལ་བ་བཞྙིན་ས་ངན་དུ་གཏེར་སྲས་འཆྙི་མེད་པདྨ་རོ་རེའྙི་བཤད་གྲྭར། སུམ་རགས་དང་། སན་ངག། སར་རྙིས། ནག་རྙིས། ས་དཔད། གསོ་རྙིག། སྒ་མདོ། གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་བཤད་པ་གནང་ནས་མཁན་པོ་མཛད། ཆུ་སྦྲུལ་ལོ་ནས་རང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་དང་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས་སོ། །
མཁན་རབས་བཞྙི་པ་མཁན་ཆེན་ཞྙི་བ་འཚོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གནམ་མོ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་
བཀྲ་ཤྙིས་སམ་ཐུབ་བསན་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་བཞུགས་པར་བཤད་ལ། རྣམ་ཐར་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སོང་ངོ་།།
མཁན་རབས་ལྔ་བ་ནྙི་པདྨ་ཀོང་ཆེན་ནམ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་ཡྙིན་ལ། དེ་
ཉྙིད་ཀྙི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་དགོན་གདན་རབས་ཀྙི་གས་སུ་གེང་ཟྙིན་ཏོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། སྒྲུབ་གནས་ཀྙི་སོར་ལ། གོ་འཇོའྙི་གད་
དམར་ལྷ་ཁང་ངམ་ཕུར་ཐང་བདུད་འདུལ་ལྷ་ཁང་ནྙི། ཨ་དཀར་ཕུར་པ་ཐང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བཞེངས་པར་གགས། རེན་གྱྙི་གཙོ་བོར་ཐུབ་པ་བདུད་འདུལ་མར་གགས་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས་བདུད་འདུལ་ལྷ་ཁང་ཟེར། ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅགས་ཏེ་གད་དམར་ལྷ་ཁང་ནང་ཕུར་པའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་བཞེངས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བྱང་བདག་བཀྲ་ཤྙིས་སོབས་རྒྱལ་དང་། གཏེར་སོན་ལས་རབ་གྙིང་པ་སོགས་གཏེར་འབྱྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

414

མང་པོའ་གཏེར་གནས་ཤྙི ག་དང་། ྙི གཞན་ཡང་ཡང་དགོན་དབེན་གནས་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་གྙིང་དང་། སྒྲུབ་གནས་རྙི་ཅོག་སྐུ་གསུམ་ཆོས་རོང་དང་། དགེ་ཡུལ་རྙི་ཁོད་ཨོ་རྒྱན་སྐུ་གསུམ་ཆོས་གྙིང་དང་། སྒྲུབ་གནས་རོང་རོང་དབེན་ཁོད་དང་། སྒྲུབ་གནས་ཀུན་མཁྱེན་དགོན་གནས་དང་། སྒྲུབ་སེ་འོད་གསལ་བསམ་གཏན་ཆོས་གང་དང་། ཤུག་ལུང་ཆོས་ཚོགས་བཀྲ་ཤྙི ས་དགེ་འཕེལ་གྙི ང་སོགས་ ྙིཡན་ལག་དུ་མ་ཞྙིག་མཆྙིས་སོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་དུས་མཆོད་ནྙི། མཆུ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ལ་ཤེར་ཕྙིན་སོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་དག་
སྒོག་དང་། ཉྙིན་དེ་ནས་བཟུང་ཞག་བརྒྱད་ལ་གཅོད་སྒྲུབ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཚེས་བཅུ་ལ་བསམ་ལྷུན་ཚོགས་མཆོད་དང་། དབོ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་ས་ཆོག་ཐྙིག་ཆོག་སྔོན་དུ་འགོ་བའྙི་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། སྨྙིན་ལུགས་རོར་སེམས་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ལྔ་ཉྙིན་ནས་ས་ཆོག་དང་། བཀའ་མའྙི་ར་འཆམ་དང་། ས་གོན་ཐྙིག་ཆོག་རྣམས་སྔོན་དུ་འགོ་བའྙི་བཀའ་མ་འོག་མྙིན་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། རོང་ཕུར་དང་། ཡང་དག་ཟླ་གམ་དགུ་བ་སེ་སྒྲུབ་ཁག་ལྔའ་སྒྲུབ་པ་ཁྙིོ་བོའྙི་བྲུབ་འཆམ་དང་། གར་འཆམ་བཅས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ཟླ་དེའྙི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ནས་ས་ཆོག་ཐྙིག་ཆོག་བཅས་སྣོན་ཟླའྙི་ཚེས་ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་གསང་བ་
འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་འབེལ་བའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་ཆེན་མོ་བཅས་པའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་མཆོད་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བར་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྲོལ་དང་། ཐ་སར་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་གཉྙིས་ལྷ་བབས་ཀྙི་དུས་ཆེན་ལ་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཚེས་ཉེར་ལྔར་གནམ་ཆོས་གནས་བརན་ཕག་མཆོད་དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀ་ཤྲྙིའྙི་གནས་བརན་སོང་ཆོག་
དང་། ཚེས་ཉེར་དགུར་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་ཀྙི་གནས་སོང་དང་། མགོ་ཟླའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་རཏ་གྙིང་ཕུར་བའྙི་སྒྲུབ་པ་ཞག་བཅུ་གཅྙིག་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ནས་རཏ་གྙིང་གུ་དྲག་མེ་འཁྱྙིལ་དང་། ཕུར་བ་དང་། ར་མགྙིན་གསང་འདུས་དང་། མ་ཏྙི་རཏྣའྙི་སེང་གདོང་དང་། གནམ་ཆོས་རྒྱགས་བརྔན་ཆེན་མོའྙི་བསང་དང་། ཆོས་སྐྱོང་གསོལ་ཁ་བཅས་ཀྙི་དགུ་གཏོར་རྣམས་ཡོད་དོ།།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

415

བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་གྲྭའྙི་འགྙིག་དང་། དགོན་སྤྙིའྙི་འགྙིག་དང་། སློབ་གྲྭ་གསར་བའྙི་ཚུལ་སོགས་
དུ་མ་ཞྙིག་འཆད་དུ་ཡོད་མོད་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་མྙི་སྤོ་ལ། རྒྱལ་དགོན་གདན་རབས་དྲྙི་མེད་ཟླ་ཚེས་གསར་བའྙི་འཛུམ་ཟེར་དུ་ལོ་ཚིགས་སོགས་མྙི་དག་པ་དང་སོམ་ཉྙིའྙི་གནས་དུ་མ་ཞྙིག་མཆྙིས་པས་དེ་དག་ཇྙི་བཞྙིན་བཀོད་མེད་ལ་དཔད་པ་ཡང་ཞྙིབ་པར་བྱེད་ལོང་མ་བྱུང་ངོ་།།

ཙ་སྱེ་དགོན་ནམ་ཐར་བ་དགོན་པ།

༈ ཙ་སེ་དགོན་ནམ་ཐར་བ་དགོན་འོད་གསལ་ཐེག་མཆོག་གྙིང་ནྙི། ཙ་སེ་དགོན་དང་།
ཐར་བ་དགོན་དང་། ཐར་ར་དགོན་ཞེས་མྙིང་དུ་མར་འབོད། ཐོག་མར་ཀཿཐོག་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། སྤན་སྔ་བ་ནམ་མཁའ་རོ་རེས་ཕག་བཏབ།
དེ་ཡང་ཙ་སེ་ཞྭ་ནག་པའམ་སྤན་སྔ་བ་ནམ་མཁའ་རོ་རེ་ནྙི། གོ་འཇོ་ཙ་སེ་གོང་སེ། ཁ་
སད་དུ་རེས་པའམ། རེས་སེ་གོང་ཞེས་འབོད་པར་སྐུ་འཁྲུངས། ཀཿཐོག་ཏུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་གསང་བདག་བྱམས་པ་འབུམ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་མན་ངག་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས་ཤྙིང་། བྱམས་པ་རྙིན་པོ་ཆེས། རོགས་ཆེན་སེམས་ཕོགས་ཀྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོར་ལུང་བསན། གོ་འཇོ་རུ་ཕེབས་ཏེ་རོ་རེ་དགོན་ནམ་ཨ་དཀར་ཙ་སེ་དགོན་ཕག་བཏབ། གཞན་ཡང་གནས་མཆོག་ཁ་བ་དཀར་པོ་མན་ཆད་དུ་དགོན་སེ་མང་པོ་ཕག་བཏབ། ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་སེ་ཨ་དོན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྙི་མན་ངག་གནང་བས། སློབ་ཚོགས་ཀང་ཉ་བོ་བ་དྲུང་ཐུགས་རེ་ཡེ་ཤེས་དང་། རོ་རེབ་རྒྱ་དཔོན་པ་སོན་པ་དབང་འབྱོར་སོགས་མཁས་གྲུབ་སོང་ཕྲག་དུ་མ་བྱོན་ཞྙིང་། ཚེ་དེར་འཇའ་ལུས་སུ་གོལ་བའྙི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱོན་པ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་འོད་སྣང་དཀར་པོས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཁྱབ་པར་གྱུར་བའྙི་སེམས་སེའྙི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་གོ།
རེས་སུ་སོག་པོས་བོད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་སབས་ཙ་སེ་དགོན་འདྙིར་མེས་འཇྙིགས་པ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

416

ལན་གཉྙིས་ལ་བྱུང་ཞྙིང་། དགོན་ས་ཡང་དགོན་པའྙི་ཤར་ལྷོའྙི་ཕོགས་སུ་སྔར་དགེ་འདུན་པ་
རྣམས་ཞག་བརྒྱ་དང་ལྗོངས་རྒྱུར་ཕེབས་སའྙི་དབེན་གནས་ཤྙིག་ཡོད་པ་དེར་སོས། ཙ་སེ་དགོན་གྱྙི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་མཇལ་བ་ཙམ་གྱྙིས་སེམས་ཅན་གྱྙི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའྙི་ས་བོན་ཐེབས་པར་གགས་པས་དགོན་པ་གནས་ཡུལ་གྱྙི་ལུང་པ་ལ་ཐར་བ་ལུང་དང་། ཙ་སེ་དགོན་ལ་ཐར་བ་དགོན་ཞེས་པའྙི་མྙིང་ཐོགས་ཚུལ་གྱྙི་ངག་སྒོས་ཀང་ཡོད་དོ།།
ཕྙིས་སུ་ཐར་བ་པདྨ་མགོན་གྱྙིས་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་བ་མར་བསེན་ཏེ་
དགོན་འདྙིའྙི་ཕག་བཞེས་མཐའ་དག་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་རུ་གྱུར་པ་ཡྙིན་ལ། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་སོགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་ལ་སོགས་པའྙི་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པ་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་མ་ནོར་བར་བསྐྱངས། བ་མ་ཚེ་དོན་དང་། ཨ་བཀྲ། དཀར་ཚོགས། མགོན་པོ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པ་འདྙི་རྙིམ་བཞན་བསྐྱངས་པར་ ྙི གགས་ལ། བ་མ་ཨ་དཔལ་དང་། དཔལ་བཟང་དང་། ཕུར་པ་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྙིས་བསན་པ་སྐྱོང་བའྙི་སབས་སུ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ལྷ་ཁང་རེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་གཏོར་ཞྙིང་བཤྙིག། འདུས་སེ་འཐོར་ཞྙིག་ཏུ་སོང་སེ་དགོན་སེ་འདྙི་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཡལ། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་བ་གྲྭ་ཡུལ་སེ་དང་བཅས་པས་ཞྙིག་གསོས་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། ད་ལྟ་བ་མ་རྙིན་ཆེན་མཁའ་འགོའམ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱ་མཚོས་དབུ་འཛིན་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྙིས་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྙིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཀྙིན་ཆོས་སེ་འདྙི་ཉྙིད་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

སྐྱ་ཐང་དགོན་པ།

༈ སྐྱ་ཐང་དགོན་འོག་མྙིན་ཐེག་མཆོག་ཨོ་རྒྱན་གསང་ཆེན་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་གྙིང་ནྙི། གོ་
འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནྙི་ཐོག་མར་དྭགས་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུའྙི་སློབ་མ་ཁམས་པ་མྙི་གསུམ་གྱྙི་ཡ་གྱལ། གསལ་སོང་ཤོ་སྒོམ་གྱྙིས་ཕག་བཏབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དུ་གོ་འཇོ་སྐྱ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

417

ཐང་བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཁྱབ་བརལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྙིས་སྔར་གྱྙི་དགོན་ཤུལ་གསོས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་བསྒྱུར། དེ་ནས་གོ་འཇོ་སྐྱ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིམ་བྱོན་གྱྙིས་བསྐྱངས་ཤྙིང་། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་གཞྙི་མེད་དུ་གཏོར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་གོ་འཇོ་སྐྱ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིས་སྐུ་ཁུར་ཆེན་པོས་གསར་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། ད་ལྟ་འཕེལ་བཞྙིན་པའྙི་དུས་སོ།།
ཆོས་སེ་འདྙི་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་པ་པོ་གསལ་སོང་ཤོ་སྒོམ་ནྙི། རབ་བྱུང་གཉྙིས་པའྙི་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1098ལོར་གོ་འཇོ་གསལ་སོང་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བ་ཆུ་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1122ལོར་སྒྲུབ་གནས་སོད་ར་རྒྱའྙི་བག་དམར་དུ་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའྙི་ཁང་བུ་བསྐྲུན་ཏེ་
སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། གདན་ས་དེར་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གནང་ཞྙིང་། ཟབ་ལམ་ཕག་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་སྒོ་ནས་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པས་འགོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་སྒྲུབ་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་ཡུན་རྙིང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོར་མ་སོང་ཡང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པ་ཉག་གཅྙིག་ཡྙིན་ལ། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་གདན་ས་འདྙིར་བྱོན་ནས་བཀའ་རྙིང་གྙི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསུངས་ཏེ་གཙོ་བོ་གནས་མདོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྙི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའྙི་སྒྲུབ་སེ་ཞྙིག་ཏུ་ཆགས་སོ།།
སྨོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་དེ་རེས་རྙིག་འཛིན་ཁྱབ་བརལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་
ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་གནང་ཞྙིང་། སྒྲུབ་ཆོག་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ལྟར་བཙུགས་ཏེ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་སྒྲུབ་སེ་ཞྙིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏོ།།
དེས་ན་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་འཛིན་ཐོག་མ་གདན་རབས་དང་པོ་རྙིག་འཛིན་ཁྱབ་
བརལ་ལྷུན་གྲུབ་ནྙི། གོ་འཇོ་ལྷ་རེ་དཀར་པོའྙི་ཨ་དཀར་ནག་གཉྙིས་ཀྙི་ནང་ཚན། ཨ་ནག་གྙི་ས་ཆར་ལྷ་རྙི་དགེ་བསེན་ཝལ་གྱྙི་ཤུག་རའྙི་མདུན་རོལ་དུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ས་སག་སེ་སྤྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

418

ལོ་1638ལོར་ཨ་སྐྱོང་ཆོས་སོར་མའྙི་རྒྱུད་པ་ཤར་སོར་མོའྙི་རྙིགས་རྒྱུད་ཝལ་སོད་ཕྱུག་པོ་ཚང་དུ་
སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱ་ཐང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའྙི་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1578ལོར་འཁྲུངས་པར་བཤད་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་རང་ཁོང་གྙི་བ་མ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ལས་ལོ་ངོ་སོ་གཅྙིག་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་ལོ་ངོ་ང་བརྒྱད་དང་། མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་ལས་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་གྱྙིས་རྒན་པ་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་སྐྱ་ཐང་དགོན་པ་དཔལ་ཡུལ་བར་བསྒྱུར་དུས་དགུང་ལོ་གྱ་དགུ་ནས་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དུ་སླེབས་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དགོན་འདྙིའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་དུ་རེ་འདྙི་རབ་དྲག་མེ་བྱ་ལོར་སྐུ་གཤེགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་མ་བཏབ་པའྙི་ཡར་སྔོན་དུ་བགང་བྱ་བརྒྱད་ཙམ་གྱྙི་དུས་ནས་སྐུ་གཤེགས་པ་དང་། བ་མ་འདྙི་སྐུ་ན་ཤྙིན་ཏུ་བགེས་པའྙི་དུས་སུ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་བ་མར་བསེན་པ་ཡྙིན་པར་ཐལ་བས་འཁྲུངས་འདས་ཀྙི་ལོ་ཚིགས་དེ་དག་གཏན་ནས་མྙི་འཐད་སམ་ལ། འདྙི་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱྙི་གནས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་ཕྙིར་དཔད་པར་བྱའོ། །དེ་ཕྙིར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ས་སག་ལོར་འཁྲུངས་པར་བྱས་ན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་དགུང་ལོ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཆུང་བས་དེ་འཐད་དམ་སམ་མོ།།
རེ་འདྙི་ནྙི་ཟུར་ཆེན་ཤཱཀ་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སློབ་མ་རེ་མོ་བཞྙི་དང་། རེ་ལོག་དང་ལྔ་ཞེས་
གགས་པའྙི་ཡ་གྱལ། སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྙི་རེ་མོ་ཤངས་མཚོ་ཉྙི་བཟང་སྒོམ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གགས་ལ། གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཚེ་རབས་ལས་ཀྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་སྔ་འགྱུར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་མཛད་པས་ནང་རོགས་དག་བཅོམ་འོད་སྲུང་
ཆེན་པོ་དང་། ཕྙི་ཡྙི་སྤོད་པ་གནས་བརན་ར་ཐུལ་གྱྙི་ཚད་དུ་བསྔགས་ཤྙིང་གགས་པའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོར་གྱུར། གསང་བ་སྔགས་ཀྙི་ཉམས་རོགས་ཚད་དུ་ཕྙིན་ཏེ་རྒྱལ་དབང་པདྨ་འབྱུང་གནས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

419

དང་། པཎ་ཆེན་བྙི་མ་ལ་མྙི་ཏྲས་ལུང་བསན་ཅྙིང་ཞལ་གཟྙིགས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་ཉྙི་ཟེར་སེང་དུ་སེངྒེར་བཅྙིབས་ནས་བྱོན་པས་ཉྙི་མ་སེངྒེ་ཞེས་གགས། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་སྨོས་ཟྙིན་གྱྙི་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་སྒྲུབ་སེ་དེ་གཡུ་སྒོན་དྷུ་མ་ཐ་ལའྙི་གནས་སུ་སོས་ཤྙིང་། སྐྱ་ཐང་དགོན་འདྙི་ཕག་བཏབ།
དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ཐུན་མྙིན་བཙུགས་ཏེ་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད། དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་པར་བཤད་དོ།།ལོ་ཚིགས་ཀྙི་དཔད་པ་ལྟར་ན་རབ་ཉྙིའྙི་མེ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1717ལོར་སྐུ་འདས་པ་ཡྙིན་
ནམ་སམ་མོད། འོག་གྙི་སྐུ་ཕྲེང་རྣམས་ཀྙི་ལོ་དང་སྦྱར་དུས་འདྙི་ལྟར་ཡྙིན་པར་ཡང་བརོད་དཀའ་བས་ལོ་ཚིགས་འདྙི་དག་ལ་འགལ་བ་བཅོས་དཀའ་བ་མཆྙིས་ཤྙིང་། སྐྱ་ཐང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་རབ་དྲག་མེ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1657ལོར་འདས་པར་བཤད་ཀང་། དེ་ནྙི་སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་དག་པར་མ་མཐོང་ཡང་། འོག་གྙི་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་གྱྙི་ལོ་ཚིགས་ལ་དཔད་ཚེ་རབ་ཉྙིའྙི་མེ་བྱ་ལོར་འདས་པའང་ཤྙིན་ཏུ་འཐད་དཀའ་བས་མགོ་རྨོངས་པའྙི་ལོ་ཚིགས་ཤྙིག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་ཞྙིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་ཉྙི་མ་སེངྒེ་ནྙི། བག་གཡབ་ཏུ་སྐུ་
འཁྲུངས། ཡང་སྐྱ་ཐང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་རབ་དྲག་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1660 ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཤད་མོད་དེ་ནྙི་དག་པར་ཐེ་ཚོམ་ལ། གལ་ཏེ་ལགས་བྱྙིར་འཁྲུངས་ཤྙིང་ཁྱབ་བརལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་ཚེ་རབ་ཉྙི་ལགས་ཕོ་བྱྙི་བའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1720ལོར་འཁྲུངས་པ་འདྙི་འཐད་དམ་སམ་མོད། ལོ་ཚིགས་འདྙི་ལྟར་མར་རྙིམ་དེད་ཀྙིས་བཅོས་ན་འོག་གྙི་སྐུ་ཕྲེང་རྣམས་ཀྙི་ལོ་ཚིགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ལ་འགལ་བ་བསུབ་ཏུ་མེད་པ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་འོང་བས་ལོ་ཚིགས་ཀྙི་འགལ་བ་འདྙི་དག་རང་སོར་བསྐྱུར་བར་བྱའོ།།
རེ་འདྙི་སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་མ་ཡུམ་ལ། ཨ་མ་ངེད་རྣམས་མྙི་འདུག་ཞྙི་བའྙི་གནས། །དྷུ་
མ་མཁའ་འགོའྙི་ཚོགས་ཀྙི་རེ་བོར་འགོ། །མྙི་འགོ་མ་ཟེར་རང་ཡུལ་ཇ་ཆང་ལན། །ཉྙི་མ་སེངྒེ་བ་མའྙི་མདུན་དུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རང་མྙིང་རང་གྙིས་བཏགས། དགུང་གངས་ལྔ་པ་ལ་སྐུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

420

གོང་མ་རྙིག་འཛིན་ཁྱབ་བརལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྙི་གདན་ས་སྐྱ་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས། ཕྱུག་པོ་ཚང་གྙི་བཟའ་མྙི་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་སྔོན་གནས་རེས་སུ་དྲན། དགུང་གངས་དྲུག་པ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་ཕེབས། སྐྱ་ཐང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས། དགུང་གངས་དྲུག་པ་ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོར་དཔལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་ཉྙི་མ་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ་བར་བཤད་མོད། བདག་གྙིས་ལོ་རྒྱུས་གོང་བསྒྙིགས་པ་ལྟར་ན་དེ་དུས་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་འདས་ཟྙིན་པ་དང་། ཁོང་ཅག་གྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལྟར་ན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་གདན་སའྙི་བདག་པོར་ཐོག་མར་ཕེབས་ལོའྙི་ཤྙིང་སྦྲུལ་དེར་འཁེལ་འདུག་པས་དཔད་པར་བྱའོ།།
མཁན་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་

གདམས་ངག་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གསན་ཅྙིང་། མཁས་གྲུབ་ཀྙི་གོ་སར་གཤེགས་པས་ལྟ་བ་ལུང་རྙིགས་དང་འབེལ། སྒོམ་པ་ཉམས་མོང་དང་འབེལ། ཉམས་མོང་རོགས་པ་དང་འབེལ། སྤོད་པ་དུས་ཚད་དང་འབེལ། དངོས་གྲུབ་དམ་ཚིག་དང་འབེལ། འབས་བུ་གཞན་དོན་དང་འབེལ། གདམས་ངག་བ་མ་དང་འབེལ་བ་སེ་འབེལ་བ་དགུ་ལྡན་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བངས་པས། སྒྲུབ་རྒྱུད་རྒྱལ་བ་གོང་མའྙི་གྲུབ་མཐའ་རེད་ཅྙིང་། གྲུབ་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། སྐྱ་ཐང་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གདུལ་བྱ་དང་འགོ་དོན་མང་དུ་བསྐྱངས། དགུང་གངས་དོན་གཅྙིག་པ་རབ་ཉྙི་ལགས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1730 ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །འདྙི་ཡང་སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་བདག་གྙིས་གོང་བསྒྙིགས་པའྙི་ལོ་ཚིགས་ལྟར་ན་རབ་ཉྙི་ལགས་ཁྱྙི་ལ་འདས་པ་འདྙི་འཐད་དཀའོ།།
འདྙི་མན་ནས་འཁྲུངས་འདས་ཀྙི་ལོ་ཚིགས་དག་སྐྱ་ཐང་དགོན་པ་རང་གྙིས་སྤད་པའྙི་ལོ་
རྒྱུས་ས་བོན་ལྟར་ལས་བདག་གྙིས་བཅོས་ཤྙིང་གོང་བསྒྙིག་པའྙི་ངལ་བ་མྙི་བྱ་ལ། སྐུ་ཐོག་མའྙི་ལོ་ཚིགས་ཀྙི་དོགས་པ་ལྟར་ན་ནྙི་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་གྱྙི་ལོ་ཚིགས་ལ་འགལ་བ་ནྙི་སོ་ན་གནས་ཀང་། འདྙི་ལྟར་མར་དེད་ཀྙིས་ལོ་ཚིགས་བཅོས་ན་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་བཤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་ཚིགས་ལ་འགལ་འཛོལ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་མྙི་བཅོས་ལ། འོག་གྙི་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་དག་སག་ལོར་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

421

འཁྲུངས་པ་ཤ་སག་ཡྙིན་པ་དང་། སྐུ་ཐོག་མའྙི་ལོ་ཚིགས་སོགས་ཀྙིས་དོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ནྙི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྙིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་པདྨ་དྲྙི་མེད་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་ནྙི། རབ་ཉྙི་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1734
ལོར་གོ་འཇོ་ཛོ་ཡུལ་ཨ་ཉ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་པདྨ་ཀུན་བཟང་ཟེར། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུས་ཉྙི་མ་སེངྒེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དེར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་པདྨ་དྲྙི་མེད་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེར་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་དྲུང་དུ་རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙིས་གཙོའྙི་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་དང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་མན་ངག་གྙི་བདུད་རྙི་རྒྱ་ཆེར་བཞེས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་ཏེ་སྐྱ་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བསྐྱངས། དབེན་པའྙི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པས་ཁོང་གྙི་བ་མ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་དགོངས་སྤོད་ཇྙི་བཞྙིན་བསྐྱངས་པ་ལ་ཟླ་
བོ་གཞན་མེད་པའྙི་ཚད་དུ་གགས། དགུང་གངས་ང་བརྒྱད་པ་རབ་འདོད་ལགས་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1791ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོའམ་ཀརྨ་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་ནྙི། རབ་འདོད་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1794ལོར་གཡུ་སྒ་ཨ་འབངས་ཚང་དུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོར་གསོལ། རོགས་ལྡན་ཀརྨ་ལྷ་དབང་བ་མར་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། རེ་ཉྙིད་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་ཀརྨ་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དྲག་པོ་མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་སྦྱོར་མང་དུ་གནང་ཞྙིང་རགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོན་ནའང་། བ་མའྙི་བཀའ་ཡྙི་གནང་བ་མེད་པའྙི་རྐེན་གྱྙིས་བར་ཆད་ལྡང་སེ་དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་ཡྙིད་མེ་བྱྙི་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་དགུའྙི་མཚན་མོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1816ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།གདན་རབས་ལྔ་པ་ཀརྨ་བཤད་སྒྲུབ་དབང་དྲག་སེངྒེ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1818
ལོར་གོ་འཇོ་ས་ངན་ལྷ་ཉ་ཚང་དུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་ཀརྨ་དབང་རྒྱལ་དུ་གསོལ། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་མཚན་ཀརྨ་བཤད་སྒྲུབ་དབང་དྲག་སེངྒེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

422

དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། རེ་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། སྐྱ་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གདུལ་བྱའྙི་དོན་མཛད་པའྙི་མོད་ལ། རབ་ཡྙིད་ལགས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1850 ལོར་ཇག་ཚོགས་ཀྙིས་བགོངས་སོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་པདྨ་བཤད་སྒྲུབ་སེངྒེ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ཆུ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1853ལ་གོ་འཇོ་
ཨ་ཆུང་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་ཀརྨ་བཤད་སྒྲུབ་དབང་དྲག་སེངྒེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཚན་ལ་པདྨ་བཤད་སྒྲུབ་སེངྒེ་ཞེས་གསོལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཆོས་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ར་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ། འཇམ་དབང་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ། མྙི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བ་མར་བསེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་སྨྙིན་གོལ་

གཞུང་བཤད་དང་བཅས་པའྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད། སྒོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་མན་ངག་ཟབ་དོན་གྱྙི་དོན་ཇྙི་བཞྙིན་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། སྐྱ་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་དང་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་
གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རགས་ལ་དབང་འབྱོར། རབ་ཚེས་མེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1876 ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ། །
གདན་རབས་བདུན་པ་པདྨ་བཤད་སྒྲུབ་དྲྙི་མེད་སེངྒེ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1878ལོར་གོ་འཇོ་ཨ་ནག་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་ཀུན་བཟང་མཐའ་ཡས་ཞེས་གསོལ། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་པདྨ་བཤད་སྒྲུབ་སེངྒེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གདམས་ཁྙིད་མཐའ་དག་གསན། སྐྱ་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་དང་སྒྲུབ་པའྙི་ཕག་བཞེས། རེན་གསུམ་རྒྱན་བཀོད་སོགས་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་སྒོས་ཆོས་སེ་ལེགས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

423

པར་བསྐྱངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་དང་། རེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་པས་སོང་བ་ཀ་

དག་ཆེན་པོ་དང་། འོད་གསལ་ལྷུན་གྱྙིས་གྲུབ་པའྙི་མྙི་ཤྙིགས་གཉུག་མ་ཟུང་འཇུག་གྙི་ལམ་གདངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉྙིན་མོ་སྣང་བ་རྒྱས་འདེབས། མཚན་མོ་ཤེས་བྱ་བུམ་འཇུག །ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ། དུས་རྒྱུན་རྙིག་པ་ལམ་ཁྱེར་གྱྙིས་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་ལ་རང་བྱན་ཚུད་ནས། དགུང་གངས་སོ་ལྔ་པ་རབ་ཚེས་ཆུ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1912 ལོར་དགོངས་པ་གཞྙི་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ་མོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1914 ལོར་དབུ་རུ་ལྷ་སའྙི་ཆུ་ཤུལ་ཟམ་སྣེ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་པདྨ་བཤད་སྒྲུབ་དྲྙི་མེད་སེངྒེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། མཚན་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེར་གསོལ། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་
དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན། ཁྱད་པར་དུ་སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་ཐེག་
མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་དང་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། རོགས་པ་མཆོག་གྙི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར། སྐྱ་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་དང་། སྒྲུབ་ཆོག་ཕག་བཞེས་ཀྙི་སྔ་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་མཛད། གདུལ་བྱ་དུ་མ་བསྐྱངས་མཐར་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་བཙན་འོག་ཏུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་དགུ་པ་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་ཉྙིན་བྱེད་སན་གགས་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1962ལོར་གོ་འཇོ་ཨ་ནག་གྙི་ཨ་སྐྱོང་ནོར་རྒྱལ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་སྐྱ་ཐང་སྐུ་གོང་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་སེངྒེ་ལས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

424

རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་ཉྙིན་བྱེད་སན་གགས་ཆོས་ཀྙི་སེངྒེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་། ཁོམ་དགེ་ཨ་རྙིག་རྙིན་པོ་ཆེ། ཀཿཐོག་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་ཚད་དུ་བསྔགས་པའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོར་གྱུར། སྐྱ་ཐང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བ་གནང་སེ་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མང་པོའྙི་ཆོས་འཁོར་སོར་བཞྙིན་པ་དང་། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེ་འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་བཞུགས་ཡུན་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་གདན་ཟུར་གྱྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དགོན་ཕྙི་ནང་གྙི་བགྱྙི་བ་ལ་གཟྙིགས་པ་ནན་ཏན་མཛད་པ་སོགས་སྐུ་དྲྙིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་སོ། ། ད་ལྟ་སྐྱ་ཐང་དགོན་དུ་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་བརན་ཅྙིང་བཞུགས་པའོ།།
སྐྱ་ཐང་དགོན་འདྙིར་གདན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ལས་གཞན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ལུང་རོགས་ཀྙི་
བསན་པ་འཛིན་པ་དུ་མའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་པ་བཟང་པོ་སྤོས་ཡོད་པར་ངེས་མོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་དུ་མྙི་གསལ་བས་དེ་ཙམ་གྱྙིས་འཐུས་པའམ་གྲུབ་པར་བགྱྙིས་སོ།།

ཆོས་རྒྱས་དགོན་པ།

ཆོས་རྒྱས་དགོན་འོད་གསལ་བསམ་གཏན་གྙིང་ངམ་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་ནྙི།
ཁམས་གོ་འཇོའྙི་སོད་དུ་ཡོད་ལ། ཆོས་རྒྱལ་དགོན་ཞེས་བྙིས་པའང་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་བ་མ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱྙིས་སྨར་ཤོད་གོ་འཇོའྙི་སོད་ཀྙི་ཡུལ་ལྷ་ཆེན་པོ་བོན་ར་ཞེས་པའྙི་ནུབ་
ཕོགས་རྙི་ཞོལ་དུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་ཕག་བཏབ། མཚན་ལ་དུར་ཁོད་བདེ་ཆེན་གྙིང་ཞེས་གསོལ། དེ་རེས་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

425

ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བར་བསྒྱུར། དེ་ནས་ཉམས་རྒུད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྷ་རེ་བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་མ་ཨ་ཚོགས་གཉྙིས་ཀྙིས་ཁྱུང་ཉལ་དགོན་ཤུལ་དུ་བསྐྱར་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བོད་རྩུབ་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྨང་མེད་དུ་ཉམས་ནས་གྲྭ་ཚང་གཏོར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་མགར་ཆུང་བ་མ་དོན་གྲུབ་སོགས་ཀྙིས་སླར་གསོས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ནོ།།
དེས་ན་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་མཁན་བ་མ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ནྙི། སྨྙིན་གྙིང་གཏེར་ཆེན་
རྙིག་འཛིན་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་ཞལ་སློབ་གཙོ་བོའྙི་གས་ཡྙིན་ལ། གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས། གོས་བེར་དང་། རོར་དྲྙིལ་དང་། གཏེར་ཆེན་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་རང་གྙི་ཤངས་མཚལ་གྱྙིས་བཞེངས་པའྙི་སྨྙིན་ལུགས་མགོན་ཆེན་སེ་དགུའྙི་ནང་གསེས་དུར་ཁོད་ལྷ་མོའྙི་ཞལ་ཐང་སོགས་རེན་གསུམ་དུ་མ་གནང་ནས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་གོ་སར་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་། ཞྙིང་སྐྱོང་དུར་ཁོད་ལྷ་མོའྙི་བཀའ་གཏད་མཛད། ཕྙིས་སུ་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་དགོན་པ་འདྙི་བཏབ་ནས་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་དུར་ཁོད་ལྷ་མོ་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་གཏད་མཛད་པས་དེ་ནས་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་དགོན་འདྙིའྙི་སྲུང་
མའྙི་གཙོ་བོ་དུར་ཁོད་ལྷ་མོ་ལ་བྱེད་པ་བྱུང་། དེ་ཕྙིར་ཐོག་མར་དགོན་འདྙིའྙི་ཆོ་ག་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ཨོ་རྒྱན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་གྙི་ཕག་སྲོལ་ལྟར་ཡྙིན་ལ། གཙོ་བོ་སྨྙིན་ལུགས་བསྐྱངས་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་གོ།
རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་དང་བསན་པ་དར་ཞྙིང་རྒྱས་པར་བྱུང་བའྙི་ངག་
རྒྱུན་འདུག་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ས་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1718 ལོར་རྙིང་མའྙི་བསན་པ་ལ་ཇུན་གར་བས་གནོད་འཚེ་ཐེབས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་སོགས་གཏོར་དུས་སྨྙིན་གྙིང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་གདུང་
སྲས་རྙིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་ཉེན་གཡོལ་དུ་བྱོན་སབས་དུར་ཁོད་བདེ་ཆེན་གྙིང་དུ་
ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་ཆོས་འབེལ་དང་ཕག་ནས་འཐོར། དེ་ལྟར་ཡུན་རྙིང་སྨྙིན་ལུགས་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཡྙིན་མོད། རེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱར་བྱོན་སབས་ཤྙིག་ལ་དགོན་འདྙིར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག། དབང་ཆོས་མང་པོ་གནང་སེ་དགོན་འདྙིའྙི་ཆོས་སྲོལ་གྱྙི་ཕག་བཞེས་དཔལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

426

ཡུལ་པར་བསྒྱུར། དེ་སབས་སུ་ཡུལ་དག་མདའ་འཇའ་ནུ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའྙི་བ་མ་དགེ་སློང་ཞུ་བ་ཞྙིག་ཡོད་པ་དེས་བསན་པའྙི་བདག་པོ་མཛད་དེ་དགོན་པའྙི་ཆོས་སྤོད་འདོན་ཆོག་གྙི་རྙིགས་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཁ་འགའ་ཞྙིག་ཀོང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཆོག་བསྒྙིགས་ལྟར་འདོན་པའྙི་སྲོལ་ཕེས།
འདྙི་དུས་སུ་བ་མ་དགེ་སློང་ཟེར་བ་དེ་དང་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་གཅྙིག་ཏུ་འཁྲུངས་པའྙི་ཨ་དཀར་
བ་མ་ཞུ་བ་དེ་ཡང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། དཔལ་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྣམས་རོགས་པར་གསན།

རེ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ཞྙིང་དུ་གཤེགས་རེས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1908ལོར་ཁམས་ཕག་ཕྲེང་ན་ཡོད་པའྙི་རྒྱ་ཡྙི་དམག་དཔོན་ཀྲོ་ཨེར་ཧྥོང་གྙིས་གཙོའྙི་རྒྱ་དམག་མང་པོ་སེ་དགེར་ཡོང་ནས་སེ་དགོན་དུ་མར་འཚེ་བ་བྱས་ཤྙིང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་དམག་ལྷགས་ཏེ་ལྷ་ཁང་མེར་བསྲེགས། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་སྐུ་གདུང་ཧྙིལ་པོར་བཞུགས་པའྙི་མཆོད་རེན་ར་གཏོར་བཏང་བ་སོགས་ཀྙི་དུས་སུ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པའྙི་སྐུ་ཚབ་ལ་ཨ་དཀར་བ་མ་རྒྱ་དམག་གྙི་ཞུ་སྣ་བར་བཏང་བས་བ་མས་གཏམ་འཇམ་པོའྙི་ཞུ་བ་བྱས་པས་དགོན་པ་རེན་བརེན་པ་གཞན་དང་། གྲྭ་ཚང་ཡུལ་འབངས་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ལ་བརེན། དེའྙི་གཟྙིགས་བཟོའྙི་གཟེངས་བསོད་ལ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པས་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་སྐུ་དམར་གདུང་ལས་དབུ་ཡྙི་མ་ནེའམ་ཨོལ་སོ་དང་། ཕག་ཡ་གཅྙིག་དང་། དབུ་ཞྭ་པདྨ་མཐོང་གོལ་བཅས་གསོལ་རས་སུ་བསྩལ། རེན་དེ་དག་ཆོས་རྒྱས་དགོན་པར་གདན་དྲངས། སྨྙིན་གཏེར་རོར་སེམས་ཀྙི་སྒྲུབ་པའྙི་ཚོགས་རྒྱུན་ཡང་བཙུགས་ཤྙིང་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དེ་ལ་ལས་འགྙིག་གྙི་ཟྙིན་བྙིས་ཀང་མཛད་དོ།།
དེ་རེས་ཨ་དཀར་བ་མ་དང་ཡབ་ཡུམ་གཅྙིག་པའྙི་མཆེད་དུ་འཁྲུངས་པ་བ་མ་ཨ་ཚོགས་
ཟེར་བས་མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོ་པདྨ་ལས་འབེལ་རལ་དང་། གྲུབ་དབང་པད་ནོར་གཉྙིས་པ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཐོབ་སོགས་བ་མ་དུ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

427

གྱྙིས་བསེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། བསྒོམས་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་དུ་གྱུར། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཚེ་གསེར་ལྷ་རེ་དགོན་གྱྙི་བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་གསེར་ར་བ་རྒན་ཞེས་པ་ཞྙིག་གོ་འཇོ་རུ་ཕེབས་པ་དང་འཕྲད། དེ་ལ་ཁོང་གྙི་བ་མས་ཁྱོད་རྙི་ཡོ་བོ་ཞེས་པའྙི་ཞོལ་དུ་བྱོན་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས་ན་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་ཞེས་ལུང་བསན་པ་བཞྙིན། རྙི་ཡོ་བོ་ཞེས་པ་ནྙི་བ་མ་ཨ་དཀར་གྱྙི་ཕ་ཡུལ་དེ་ཡྙིན་པར་ངོས་ཟྙིན་ཅྙིང་། བ་མ་ཨ་དཀར་གྱྙིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་དགོན་འདྙིར་བྱོན།
མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་བཀའ་བཀོད་ལྟར། སྔར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའྙི་གྲུབ་
མཐའ་འཛིན་པའྙི་ཁྱུང་ཉལ་དགོན་ཞེས་པ་ཞྙིག་ཞྙིག་རལ་དུ་གྱུར་པའྙི་ཤུལ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་དུས་མགོ་ཙམ་ལ་དུར་ཁོད་བདེ་ཆེན་གྙིང་དགོན་པ་གསར་དུ་བཏབ་པའམ་ས་སོས་ཏེ་བ་མ་ཨ་ཚོགས་ཀྙིས་སྙིང་སོབས་དང་བརོན་པ་ལྷོད་མེད་ཀྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རུང་ཁང་། དུང་འཁོར། མཆོད་རེན། སྐུ་རེན་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་དང་། གསུང་རེན་བཀའ་བསན་འགྱུར་དང་། གཏེར་མཛོད་སོགས་ནང་རེན་དང་། མཆོད་རས་ཡོ་བྱད་སོགས་དགོན་པ་ཞྙིག་ལ་ཡོད་དགོས་པའྙི་རྙིགས་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པར་མཛད། གྲྭ་གསར་དུ་མ་གསར་དུ་བསྡུས་ཤྙིང་ཆོ་གའྙི་འདོན་དབྱངས་ར། འབུད་བཀྲོལ་རྡུང་གསུམ། གཏོར་མའྙི་བཅའ་བཟོ་བཅས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་སློབ་ཆེན་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་གསེར་པ་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའྙི་ལུགས་ཀྙི་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་དེ་གསེར་ར་བ་རྒན་གྱྙིས་བ་མ་ཨ་ཚོགས་ལ་བསླབས་པ་ཇྙི་བཞྙིན་མཛད། བ་མ་ཨ་ཚོགས་ཉྙིད་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ཁྙིར་བཞུགས། དབང་ལུང་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་བྱྙིན་རླབས་སོགས་མཛད་པ་བཅས་བཀའ་དྲྙིན་ཆེན་པོས་དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་པས་དུར་ཁོད་བདེ་
ཆེན་གྙིང་གྙི་བསན་པ་ཕྙི་དར་གྱྙི་དབུ་བཙུགས་སོ།།
ར་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་རེན་འབེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
དགོངས་ནས་ཆོས་རྒྱས་དགོན་པ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་དུར་ཁོད་བདེ་ཆེན་གྙིང་ལ་ཡོངས་གགས་སུ་ཆོས་རྒྱས་དགོན་པ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཆགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

428

བ་མ་ཨ་ཚོགས་འདྙི་བ་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་
བཞུགས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྙི་དགོངས་བརྒྱུད་རོགས་པ་མངོན་དུ་འཕོས་པའྙི་སོབས་ཀྙིས་མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རགས་སོགས་མཛད་པ་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་བ་མངའ་བའྙི་སྦས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། གདན་རབས་དང་པོ་དང་། གདན་རབས་གཉྙིས་པ་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་ཆོས་རྒྱས་དགོན་པའྙི་བསན་དོན་ལ་བཀའ་དྲྙིན་གཞལ་མཐའ་མེད་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་བསན་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོས་མཁན་ཞྙིག་སེ། མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1974ལོར་སྐུ་
གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་དང་པོ་གསེར་ར་བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། གསེར་ར་རུ་སྐུ་འཁྲུངས།
གསེར་ལྷ་རེ་དགོན་དུ་ཆོས་གསན། གསང་སྔགས་ཀྙི་ལས་རབ་འབྱམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དྲག་པོའྙི་ལས་ལ་མངའ་བརེས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་གགས་ཤྙིང་། ཆོས་རྒྱས་དགོན་དུ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གནང་སེ་གདན་ས་
བསྐྱངས། དགོན་པའྙི་སྒྙིག་ལ་གཟྙིགས་པ་དང་། ཟང་ཟྙིང་གྙི་དངོས་པོའྙི་མཐུན་རྐེན་གནང་བ་དང་། ཆོས་རྒྱས་དགོན་པའྙི་ནང་རེན་གྱྙི་གས་ནས་ལྙི་ཐང་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་དམག་གྙིས་ཁྱེར་བ་ཕྙིར་རང་ལག་ཏུ་ལོན་པ་སོགས་དགོན་འདྙིར་བཀའ་དྲྙིན་དང་སྐུ་དྲྙིན་ཆེ་བའྙི་བ་མར་གྱུར། གོ་འཇོའྙི་སོད་སྨད་ཀུན་ལ་གདུལ་བྱ་དང་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་པའྙི་མཐར་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་སོ། ། དེས་ན་བསན་པ་ཕྙི་དར་འདྙིའྙི་དབང་དུ་བཏང་ན་གདན་རབས་ཀྙི་ཐོག་མ་ནྙི་གསེར་ལྷ་རེ་བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་འདྙི་ཉྙིད་ཡྙིན་ནོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཚན་མཆོག་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1938ལོར་གོ་འཇོའྙི་དག་མདའྙི་མགར་ཆུང་ཚང་དུ་ཡབ་ཚེ་ཚེ་དང་། ཡུམ་དོན་ལྷ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོས་གསེར་ར་བ་རྒན་ནམ་ལྷ་རེ་བ་མ་རོ་རེ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་བ་བཞྙིན་ཆོས་རྒྱས་དགོན་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

429

དུ་ཁྙིར་བཀོད། སྨོ་ཤུལ་ལུང་རོགས་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ཨ་རོ་རྙིན་པོ་ཆེའམ་ལུང་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཏུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་དུ་མ་དང་། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཅྙིང་། ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། ཆོས་རྒྱས་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གདམས་ཁྙིད་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིམ་པས་འདུས་སེ་གཙང་སང་དུ་བསྐྱངས། ས་ཁྱྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་དབང་གྙིས་དགོན་པ་རྨང་མེད་དུ་གཏོར་ཅྙིང་། མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཉྙིད་བཙོན་ཁང་དུ་མནར་གཅོད་དང་། ངལ་ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྙི་འོ་བརྒྱལ་མོང་མཐར་བཙོན་ཁང་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ། འདྙི་དུས་བཙོན་པ་དུ་མའྙི་ཁོད་དུ་ཞབས་སྐྱྙིལ་ཀྲུང་དང་། ཕག་མཉམ་བཞག། སྐུ་ལུས་དྲང་པོར་བསྲྙིངས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་པ་སོགས་འདས་རགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ངོ་།།
བསན་པ་ཡང་དར་གྱྙི་དུས་སུ་ཆོས་རྒྱས་དགོན་ལ་བཀའ་དྲྙིན་ཆེ་བ་ནྙི། མགར་ཆུང་བ་མ་
དོན་གྲུབ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ཉྙིད་ནྙི་སྤྲུལ་སྐུ་མཚན་མཆོག་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡབ་ཡུམ་གཅྙིག་པའྙི་མཆེད་དུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དགོན་པའྙི་སྒྙིག་ཁོངས་སུ་ཞུགས། མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་སེངྒེ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཀརྨ་ནོར་བུ། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་སོགས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ནས་དབང་དང་གདམས་པས་རྒྱུད་ཕྱུག་པར་བགྱྙིས། དེ་ཉྙིད་དང་། རག་མགོ་བ་མ་རོ་རེ་དངོས་གྲུབ་གཉྙིས་ཀྙིས་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པའྙི་དབུ་འཛིན་མཛད་དེ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1981ལོ་ནས་ཆོས་སྒོ་བསྐྱར་འབྱེད་ལ་གྲྭ་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡུལ་སེ་དང་བཅས་པས་ལྷག་བསམ་འབད་བརོན་གྱྙིས་འདུ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པར་བཅས་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད། དབང་ལུང་མན་ངག་གསན་བསྐུལ་དང་། ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། རྙིན་གྙིང་སྒྙིབ་སྦྱོང་རྣམ་གསུམ་གྱྙི་ཆོ་ག་དང་། དབྱར་གནས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་དང་། ས་བདག་དབང་ཆེན་གྱྙི་ཆོ་ག་དང་། ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

430

རཏ་གྙིང་ཕུར་བ་དང་གུ་དྲག་གྙི་གཏོར་སྒྲུབ་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་གྙི་གཏོར་སྒྲུབ་རྣམས་རེས་མོས་སུ་འདོན་པ་བཅས་སྔོན་ཡོད་ཀྙི་ཕག་བཞེས་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཀྙི་སོར་མཐའ་དག་བཙུགས་སོ།།གདན་རབས་གསུམ་པ་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དབང་རྒྱལ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1975 ལོར་དག་མདའྙི་འཇའ་ནུ་ཚང་དུ་ཡབ་སར་མ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ངག་གྙི་དབང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་ལ་མགར་ཆུང་བ་མ་དོན་གྲུབ་ཀྙིས་ཞུས་པ་ལྟར་མཚན་མཆོག་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་ལེགས་པར་བསླབས། རབ་རྒྱན་ས་ལུག་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཐུབ་བསན་ཡེ་ཤེས་རལ་གྙི་ཞེས་བསྩལ། ཆོས་རྒྱས་དགོན་དུ་ཆོས་ཁྙིར་བཀོད། སྐྱབས་རེ་དམ་པ་དེ་ཉྙིད་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་། འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ། ར་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་གཞན་ཕན་འཕྲྙིན་ལས་དང་། ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་རྣམས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་ངག་རོགས་པར་

གསན། ཆོས་རྒྱས་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དབང་ལུང་གདམས་པ་དུ་མ་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ལྟར་གནང་བས། དགོན་འདྙིའྙི་ཆོས་སེ་བསྐྱངས་ཤྙིང་། ལྷ་འབངས་ལ་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མྙི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གྙི་སྲོལ་ལྟར་དགེ་སྒྲུབ་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོས།
ཁྱད་པར་དུ་སྤྙི་ལོ་ 2009 ལོ་ནས་བ་རུང་མཁན་ཆེན་འགྱུར་མེད་གདན་དྲངས་ཤྙིང་། གྲྭ་
བཙུན་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལ་འདུལ་བ་ཀ་རྙི་ཀ་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་གནང་བསྐུལ་གྱྙིས་བཤད་གྲྭའྙི་དབུ་བཙུགས། སྤྙི་ལོ་2010ལོར་བ་རུང་གྙི་མཁན་པོ་འབུག་མོ་གདན་དྲངས་ཏེ་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལྗགས་ཁྙིད་མཛད་བསྐུལ་དང་། སྤྙི་ལོ་2011ལོར་བ་རུང་མཁན་པོ་རྙིག་ལྡན་གདན་དྲངས་ཏེ་སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། སྔགས་ཀོག་ཐབས་དང་། ཚད་མ་རྙིག་གཏེར་སོགས་གནང་བསྐུལ་མཛད་པ་དང་། ད་ལྟ་གྲྭ་བ་རྣམ་དཔོད་ཅན་རྣམས་གསེར་ལྗོངས་བ་རུང་ཆོས་སྒར་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

431

དང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭར་སློབ་གཉེར་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་རྒྱས་དགོན་དུ་རེ་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་སྔོན་འགོ་སོགས་དབང་ཁྙིད་མང་པོ་གནང་ནས་དགེ་འདུན་
པའྙི་སེ་སྐྱོང་བཞྙིན་པ་དང་། ལང་ར་སེད་ཞེས་ཟེར་བའྙི་གནས་ན་དགོན་པ་གསར་བ་རེན་བརེན་པ་ལེགས་པར་བཞེངས་བཞྙིན་ཡོད་དོ། །དགོན་འདྙིར་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བར་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། ཐ་སར་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། མགོ་ཟླ་བར་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། གཅོད་སྒྲུབ་དང་། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའྙི་འདས་མཆོད་རྣམས་བཙུགས་པ་དང་། གཞན་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྲོལ་དང་། ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་སོགས་ཆད་མེད་དུ་ཡོད་ལ། བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་ཅྙིང་མཁན་ཐོབ་བཞེས་པའྙི་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དགེ་འདུན་པ་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྙིས་ཆོས་སེ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

སྐྱིད་པོ་དགོན་པ།

༈ སྐྱྙིད་པོ་དགོན་ཐུབ་བསན་མདོ་སྔགས་ཆོས་གྙིང་ནྙི། སྨར་ཤོད་གོ་འཇོའྙི་ཨ་ནག་དཔོན་
གྱྙི་སེ་ཁོངས་སྐྱྙིལ་པོ་ཀླུ་མགོ་ཞེས་པའྙི་ས་ཆར་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་མྙིང་ལ་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་མདོ་སྔགས་བསན་དར་གྙིང་དང་། སྐྱྙིད་ཕུག་དགོན་དང་། སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དང་། སྐྱྙིལ་པོ་དགོན་དང་། སྐྱྙིལ་ཕུག་དགོན་ཟེར་བ་སོགས་ཡྙི་གེ་རྣམས་སུ་ཅྙི་རྙིགས་མཆྙིས་ལ། ཐོག་མར་མྙི་ནག་གདོང་ཟེར་བའྙི་སར་དུས་རབས་བརྒྱད་པ་སེ་སྤྙི་ལོ་755ཤྙིང་ལུག་ལོ་ཡས་མས་ལ་བོན་པོའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་གསར་དུ་ཆགས་པར་བཤད་ལ། དེ་རེས་བོན་དགོན་དེ་ཉམས་གུད་དུ་གྱུར་ཅྙིང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་བྱུང་ཞྙིང་། སྔོན་གྱྙི་བོན་རྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པར་གྱུར། འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་གོ་འཇོར་ཕེབས་སབས་ཤྙིག་ལ་དགོན་པ་དེར་འབུམ་པོ་ཏྙི་བཅུ་གཉྙིས་བྙིས་མ་ཆ་གསུམ་གསོལ་རས་སུ་བསྩལ། དགོན་པས་འགའ་ཡྙི་གོང་དང་། འོ་ཐྙི་གོང་པ་གཉྙིས་ལ་འབུམ་ཆ་རེ་གནང་ཞྙིང་། ཆ་གཅྙིག་དགོན་པར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

432

བཞུགས་སུ་གསོལ། འདྙི་དུས་ཕལ་ཆེར་ས་སྐྱ་བའྙི་ཆོས་རེས་སུ་བརྒྱུགས་ཡོད་པ་འདྲའོ།།
བར་སབས་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གུད་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ལ་
དགོན་པ་སླར་གསོ་དགོས་པའྙི་ཞུ་བ་ཡང་ཡང་ཕུལ་བས། ཁོང་ཉྙིད་ཀྙི་སློབ་ཆེན་བ་མ་སྨན་བ་དང་། བ་མ་ཆོས་ལུ་དང་། བ་མ་འཇམ་དབྱངས་གསུམ་ལ་དགོན་གནས་སོས་ན་ལེགས་ཚུལ་དང་། བྱ་རྒོད་སྤུངས་རྙིའྙི་ཆགས་ཚུལ་ཚང་ཞྙིང་། དུར་ཁོད་ཀླུ་མོ་ཅན་གྱྙི་གནས་ལག །རྒོད་ཐང་དཀར་གན་རྐལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའྙི་སར་གནས་ན་བསན་པ་རྒྱས་པའྙི་ལུང་བསན་གནང་། རབ་དྲག་ཆུ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1663 ལོར་དགོན་གནས་གསར་དུ་སོས། ཆགས་མེད་རྙིན་པོ་ཆེ་སེ་དགེར་ཕེབས་པ་ལ་དགོན་འདྙིར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཀང་སྐུ་དངོས་སུ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པས། ཙི་ལ་ལ་ཁ་ནས་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་པའྙི་ཕོགས་སུ་ཕག་ནས་སྙིམ་པ་གང་གཏོར་བས་དགོན་པའྙི་འདུ་ཁང་ནང་འབས་དཀར་
སེར་དམར་ལྗང་སྣ་ཚོགས་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པའྙི་ངོ་མཚར་བྱུང་།
སྐྱྙིད་དགོན་བ་མ་སྨན་བ་དང་། ཆོས་ལུ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གསུམ་ལ་སྐྱྙིད་དགོན་རྙིན་
ཆེན་རྣམ་གསུམ་མམ་ཆོས་སྨན་འཇམ་གསུམ་ཞེས་གགས་ཤྙིང་། དགོན་པ་འདྙི་ཅུང་དར་རྒྱས་བྱུང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་བསྐྱངས་པ་ནས་གསང་ཆེན་འོད་གསལ་རོ་རེ་
སྙིང་པོའྙི་རང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་གཙོ་བོར་བསྐྱངས་པས་དེ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་རུ་གྱུར་ཏོ། །བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་དང་བཅས་པ་གཞྙི་མེད་དུ་སོང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་དགོན་འདྙི་སླར་གསོས་ཏེ་ད་ལྟ་དར་བཞྙིན་པའོ།།
དེས་ན་དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་ཕག་འདེབས་པ་པོའམ་གདན་ས་སོ་བ་པོ་ཆོས་སྨན་འཇམ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་སྨན་བ་ནྙི། རབ་དྲག་ཆུ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1632 ལོར་གོ་འཇོ་ཨ་ནག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། གསེར་ལོ་སོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་དང་། རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་རྣམས་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ལས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལུང་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

433

གྙི་གཏེར་མཛོད་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསན། བགང་བྱ་བཅུ་གཅྙིག་ལྷག་ལ་
བསྒྲུབས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དྲོད་ཐོབ་ཅྙིང་། རླུང་བུམ་པ་ཅན་ལ་བརེན་ནས་བར་སྣང་རེན་མེད་དུ་སྐྱྙིལ་ཀྲུང་བཅའ་བ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་མང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར། དགུང་གངས་སོ་གཉྙིས་པར་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་དགོན་ས་གསར་དུ་སོ་བའྙི་སྐུ་ཁུར་བདག་
གྙིར་བཞེས། གོ་འཇོ་དང་། བག་གཡབ། སེ་དགེ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཁྙིད་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གྙི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར་བས།

གསུང་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས་པའྙི་སློབ་ཚོགས་ལའང་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཏོ།།
བ་མ་ཆོས་ཀྙི་བཟང་པོའམ་ཆོས་ལུ་བ་མ་ནྙི། ཁམས་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་
ངུའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད་ཅྙིང་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པ་ཡས་མས་ནས་བ་མ་སྨན་བའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བ་མར་བསེན། རེ་དེ་ཉྙིད་དང་མཉམ་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ལས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་བ་མ་སྨན་བ་ལས་བགང་བྱ་གཅྙིག་ལྷག་ལ་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་
ཟབ་ཁྙིད་རྒྱས་པར་གསན་ཅྙིང་། བགང་བྱ་དྲུག་ལྷག་ལ་གནས་ངེས་མེད་དུ་རྙི་ཁོད་འགྙིམས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་གྲུབ་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་དགོན་ས་སོ་སབས་བ་མ་སྨན་བར་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས། སྐུ་ཚེ་ཕལ་ཆེར་གནས་ངེས་མེད་མང་པོར་བྱ་བཏང་གྙི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། གདུལ་བྱའྙི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་མཐར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
བ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སམ་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བ་མ་ནྙི་གོ་འཇོར་སྐུ་འཁྲུངས།
དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་ཡས་མས་ལ་བ་མ་སྨན་བ་ལས་རེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་གཟུངས་སྔགས་ཀྙི་བཟླས་ལུང་ཞུས་ཏེ་གཟུངས་སྔགས་ཆག་མེད་དུ་གསུངས་པས། ཨ་ར་པ་ཙཱ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉྙིས་ཙམ་གྲུབ་མཚམས་ནས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་ཞལ་གཟྙིགས་པ་སོགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

434

ངོ་མཚར་བའྙི་གྲུབ་རགས་མང་དུ་བྱུང་། བ་མ་སྨན་བའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་གདམས་པ་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དང་།
མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་བཅས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། རྣམ་དཔོད་ཤྙིན་ཏུ་རྣོ་བས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གལ་མང་དུ་གསན།

ོབ་མའ་བཀའ་བཞྙི ན་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བྙི སན་
འགོའྙི་དོན་རླབས་ཆེན་མཛད་མཐར་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ། །
སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་ནྙི། གོ་འཇོ་ཁུར་བར་གོང་གསལ་ཐོ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས།
མཚན་ལ་གསལ་ཐོ་སྤྲུལ་སྐུ་བཀྲ་ཤྙིས་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་ཀང་གགས། རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་བ་མ་སྨན་བའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། བ་མ་ཆོས་ལུ་དང་། དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་སྐུ་བདག་གནང་ཡང་གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙིས་མ་ཐེག་པར་སྐུ་ན་ཧ་ཅང་གཞོན་དུས་ནས་དག་ཞྙིང་དུ་གཤེགས་སོ།།
དེ་ནས་སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་བསམ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་མཁས་བཙུན་དམ་པ་ཞྙིག་
བྱོན་ཏེ། སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་བ་ཡྙིན་མོད་རྣམ་ཐར་ཉུང་ངུ་ཞྙིག་གོང་དུ་སོང་བས་འདྙིར་མྙི་བརོད་དོ།།
ངུར་སྨྲྙིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་དབང་པོ་སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་ངེས་དོན་
ནམ་སྐྱྙིད་པོ་བ་རྒན་དུ་གགས་པ་ན། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་ནང་དུ་གོ་འཇོ་མདོ་དྲུག་ཨ་འབོང་ ྙིཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འདྙི་ལ་སྐྱྙིད་པོ་བོ་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཀང་གགས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བགང་བྱ་ལྔའྙི་རྙིང་ལ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་འདོན་དབྱངས་ར། འཆམ་གར་ཐྙིག །རྡུང་འབུད་ཚིགས་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས། གཞན་ཡང་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་ལ་སོགས་པར་དམ་པ་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་དུ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། གཞན་ཡང་གནམ་ཆོས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ། འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར། དགོངས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

435

འདུས། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། འདུས་པ་མདོ་དབང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ། སེམས་སེ་ཨ་དོན་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པར་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྙིན་མཛད།
ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། དགུང་
གངས་མཐོན་པོའྙི་སབས་སུ་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། མཚན་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་ངེས་དོན་ཞེས་གསོལ། གོ་འཇོ་སོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱྙི་འདུས་སེ་ལྷ་འབངས་དང་བཅས་པས་མཇལ་ཁ་ཞུས་
ཤྙིང་། བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་གླུ་དབྱངས་དང་། ཞབས་བོ་སོགས་དགའ་སོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ།།
ཀཿཐོག་དགོན་དུ་བགང་བྱ་བདུན་ལ་ཐེག་པ་རྙིམ་དགུའྙི་ལྟ་སྒོམ་སྤོད་པའྙི་མན་ངག་གྙི་
གནད་ལ་ཞུན་མཐར་བཅད། དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་སྐུ་མཚམས་དམ་པར་མཛད། བསན་ལ་ཤ་ཚ་ཡོད་ན་བསན་ར་འདུལ་བ་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞྙིན་གནང་དགོས་ཞེས་གསུང་བཞྙིན་སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་དམ་སོམ་མྙིག་འབས་ལྟར་བསྲུངས་པས། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱྙིས་ལན་གཅྙིག་མ་གོས་པའྙི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། བ་མ་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་ཁྱོད་ལ་གཅོད་ཀྙི་གདུལ་ཞྙིང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞྙིན་གཅོད་སྒྲུབ་དང་གཅོད་འདུལ་ལའང་བརོན་པར་མཛད། མཐར་གཤེགས་དུས་སྐུ་གདུང་རྙིང་བསྲེལ་གྱྙི་ཕུང་པོར་གྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་དུ་མ་བྱུང་ཞྙིང་། སྐྱྙིད་པོ་གཅོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སྐྱྙིད་པོ་བ་རྒན་ཞེས་མཚན་སན་ཆེ་ཞྙིང་། གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་པའྙི་དམ་པ་ཞྙིག་ཏུ་བྱོན་ཏོ།།སྐྱྙིད་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་ཀུན་བཟང་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1869ཡས་མས་སུ་ཁམས་གོ་འཇོ་ཨ་ནག་དཔོན་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བར་ངོས་བཟུང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཚན་འགྱུར་མེད་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྩལ། རེ་འདྙི་ལ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་དབང་དར་ཞེས་འབོད། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལེགས་པར་བསེན་ཏེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

436

དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་དབང་དང་། གོལ་བྱེད་ཁྙིད་ཀྙི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། སེ་དགེ་དང་། གོ་འཇོ། རྒྱལ་རོང་། བག་གཡབ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལ་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་ནས་རཏ་གྙིང་བཀའ་དབང་སོགས་གདམས་ཟབ་བསྩལ་བར་ཞུ་བསྐུལ་ཕུལ་བ་བཞྙིན་དད་ལྡན་གངས་མེད་ལ་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞུ་བའྙི་སལ་བཟང་གྙི་སྒོ་ཕེས། སྨན་བ་བདེ་གཤེགས་མཆེད་བརྒྱད་གཙོ་འཁོར་གྱྙི་ལྷ་སྐུ་ཞེ་དགུ་དང་། ཀུན་རྙིག་གཙོ་འཁོར་གྱྙི་ལྷ་སྐུ་སོ་བདུན་དང་། མགོན་པོ་མྙི་འཁྲུགས་པའྙི་ལྷ་སྐུ་ཞེ་གཅྙིག་དང་། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དང་། འགོ་འདུལ་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། རྙིག་འཛིན་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་དང་། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་གསུམ་གྱྙི་འདྲ་སྐུ་དང་། གཏེར་གསར་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྙི་བཀའ་སྲུང་རྣམས་ཀྙི་ནང་རེན་ཅན་གྱྙི་ལྷ་ཁང་དང་། མ་ཎྙིའྙི་དུང་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་སྐྱ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་མཐའ་ཡས་ཀྙིས་ཕག་རོགས་མཛད་པ་ལ་བརེན་ནས་གསར་དུ་བཞེངས། དགོན་འདྙིར་དབང་ཆོས་མན་ངག་མང་པོ་གནང་སེ་གདན་ས་བསྐྱངས་སོ། །
སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ་ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1927ལ་སོ་
བོའྙི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བོ་འཕེལ་དང་། ཡུམ་བོ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་པ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དེ་ཡབ་བོ་འཕེལ་དང་། ཡུམ་བོ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པར་ལུང་བསན། ཡང་སྲྙིད་རད་གཅོད་ལ་བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་དོན་གྲུབ་སོགས་ཕེབས་ཀང་མ་རེད། རེས་སུ་རུ་ཆུང་བ་མ་པདྨ་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྙིས་ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་ལ་ཞུས་པས། ཁྱེད་རྣམས་སོ་བོ་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་སོང་སེ་སྤྲུལ་སྐུ་དྲུག་བཙལ་བ་ཨེ་ཡྙིན་ཞེས་བཀའ་བཀོན་མཛད། སོ་བོ་འདམ་ཆུ་རུ་ཕུ་ལ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། མདའ་ལ་མཁའ་འགོའྙི་ཚོགས་གཞོང་ཡོད་པའྙི་གནས་སུ། ཡུལ་མགོ་ཚང་ཞེས་པ་ལ་ཡབ་བོ་བཟང་དབང་འདུས་དང་། ཡུམ་བོ་བཟང་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་བུ་ཆུང་ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་ཟེར་བ་དེ་ཡྙིན་ཞེས་ལུང་བསན། དེ་ནས་བ་མ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

437

པདྨ་བསམ་གཏན་འཁོར་བཅས་སླར་སོ་བོའྙི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡང་སྲྙིད་བཙལ་ཅྙིང་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། ཨ་དོན་བ་མ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རོལ་སོགས་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་སྔོན་འགོ་ནས། དངོས་གཞྙི་ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་བར་གྱྙི་མན་ངག་མཐའ་དག་རོགས་པར་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་གསན། སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། བཀའ་མའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གར་འཆམ་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཙུགས། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་མན་ངག་རྣམས་གསན་ཅྙིང་ཉམས་སུ་བངས་པས་ཉམས་རོགས་ཀྙི་རལ་མངོན་དུ་གྱུར། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་མཐར། རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1960 ལོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སོ།།
སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་སན་གགས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སག་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་སེ་སྤྙི་ལོ་1974 ལོར། ཡབ་དཔལ་ཡུལ་ཨ་མཆོག་བ་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུམ་སྒ་རེ་ས་མང་གྱང་སར་བཟའ་ཨ་སྡུག་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས།

དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་དང་། བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ཟུང་གྙིས་སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཁན་ཆེན་རྣམ་གོལ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། རྒྱ་གར་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭར་ཐ་སད་རྙིག་གནས་ནས་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙི་སོགས་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་བོ་གོས་ཀྙི་སོབས་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྱུར།
སྤྙི་ལོ་2000 ལོར་གདན་ས་དེ་ཉྙིད་དུ་སྐྱབས་རེ་བ་མ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། གནམ་
ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཅྙིང་། སྐྱོར་དཔོན་གྱྙི་ཁུར་བཞེས། དེ་བཞྙིན་དུ་རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

438

སྨྙིན་གོལ་ལན་གཉྙིས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་རྣམས་ལེགས་པར་གསན། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ཚིག་བདུན་རྣམ་བཤད་པདྨ་དཀར་པོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གསན་ཅྙིང་བ་སློབ་ཀྙི་འབེལ་བ་བདག་གྙིར་བཞེས། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་གཏེར་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་རྣམས་དང་། དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་སྤྲུལ་སྐུ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་བཀའ་འབུམ། དཔལ་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ། མྙི་ཕམ་བཀའ་འབུམ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་ལེགས་པར་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་བགང་བྱ་ལྔ་ལྷག་ལ་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་གསེར་ཁྙིར་བཞུགས་ཤྙིང་། དགོན་པའྙི་བྱ་བ་ཅྙི་ཡོད་ལ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དཔལ་རོ་རེ་ཕུར་པའྙི་བསེན་པ་ཚད་འཁྱོལ་སོགས་བཤད་སྒྲུབ་གཉྙིས་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་གནང་བཞྙིན་པའྙི་མོད་ལ་གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙིས་མ་ཐེག་པར་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་2015ལོར་དགོངས་པ་མ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཉྙིན་གསུམ་རྙིང་ཐུགས་དམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གདུང་རུས་ལས་རྙིང་བསྲེལ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཅན་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
དགོན་འདྙིའྙི་མཁན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་ཚེ་རྙིང་ནྙི། དོན་ལ་མཁན་
ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་དང་གང་ཟག་གཅྙིག་ཅྙིང་། དགོན་འདྙི་དང་ཀླུ་ཕུག་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཡང་བྱུང་མོད་མཛད་ཚུལ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་སླར་མྙི་སྤོའོ།།མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་ལྡན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1934ལོར། གོ་འཇོ་ཆུ་
སྨད་ཀྙི་སག་ལུང་གོང་སེའྙི་སག་ཉ་ཚང་དུ་ཡབ་ཚེ་བརན་ནོར་བུ་དང་། ཡུམ་ཚོང་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་བསོད་ནམས་ཚེ་རྙིང་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ནས་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཤྙིང་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་སོར་ནས་བསམ་གྲུབ་རྙི་ཁོད་དུ་མཁན་ཆེན་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་

མནོས་ཤྙིང་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་བསྩལ། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་མདུན་ནས་སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། སན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་དང་། མདོ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

439

བཀའ་པོད་ལྔ། སྔ་འགྱུར་ཐེག་དགུའྙི་རྙིམ་པ་སོགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་བགང་བྱ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ཐོས་བསམ་ལྷོད་མེད་མཛད་དེ་མཁས་པའྙི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྙིན། ཁྱད་པར་དུ་ཀ་ལྷུན་ཟུང་གྙི་ངོ་སྤོད་ཞྙིབ་པར་མནོས་ཤྙིང་ཉྙིན་མཚན་བར་མེད་དུ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་
འཕོ་འགྱུར་བལ་བའྙི་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར།
གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལས་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་
གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་དང་། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཡོངས་རོགས་དང་། དགོངས་འདུས་སྒྲུབ་དབང་བཅས་གསན། སྐྱྙིད་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་རཏ་གྙིང་གྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་བཞེས། རྒྱལ་བ་དགོན་པའྙི་མཁན་ཆེན་འདྙི་ཆུང་མགོན་པོ་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། མཁར་ལེགས་མཆོག་སྤྲུལ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་དང་། བ་མ་པད་གསང་པདྨ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་ལས་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་བཅས་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་མང་ཡང་སྐུ་ཚུགས་བཙུན་ཅྙིང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཉམས་ལེན་ལ་གཅྙིག་ཏུ་བརོན་པར་མཛད། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྐྱྙིད་པོ་བསོད་ནམས་སན་གགས་ཀྙིས་གསུང་བསྐུལ་ལྟར་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་
སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གནང་།
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ། དགོན་
འདྙིར་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་དབུ་བཙུགས། དེ་བཞྙིན་དགོན་འདྙིར་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་རྣམས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་བགང་བྱ་དུ་མར་གནང་ནས་དགོན་འདྙི་བཀའ་དྲྙིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས། དགུང་གངས་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱན་ལགས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་2001ལོར་སྐུ་མ་ངན་ལས་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ།།གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་གྲུབ་པའྙི་གཏེར་སོན་ཕུ་རོང་མགོན་པོ་རོ་རེ་ནྙི། ར་
མང་གོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས། གཏེར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

440

གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་བམ་ཟེ་སྐྱེ་བ་བདུན་པའ་རྙིྙིལ་བུ་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་འགོ་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཆུ་གཏེར་འདོན་པ་དང་། སྙིགས་མཛུབ་ཀྙིས་དམག་ཇག་བཟློག་པ་སོགས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརེས། རེ་འདྙིའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་བཞུགས་ཁྙི། གཏེར་སྒོམ་སོགས་ད་ལྟའང་མཇལ་དུ་ཡོད་དོ།།
ཨ་མེ་རྙིན་ཆེན་དགེ་ནྙི། འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའྙི་སྲྙིང་མོའྙི་སྲས་སུ་གོ་འཇོ་
གན་ཆུང་ཡུལ་སེའྙི་རེ་གོང་དུ་ནམ་མཁའ་ཚང་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཚེར་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བས་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་བ་བརེས། ཞྙིང་ལ་སེར་བ་སྲུང་བ་དང་། རོ་ལངས་བཏུལ་བ་སོགས་མཐུ་དང་ནུས་པ་ངོ་མཚར་བ་མངའ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་གོ།
བ་མ་ཀརྨ་ནྙི། མཆོག་ཁུར་བར་གོང་དུ་གྲུ་ནེ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་
བསན་འཛིན་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཤྙིང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་སོམ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ཤྙིང་མཚམས་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་ཏེ་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་ལ་བརོན་པས་རོགས་པ་

མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོར་གྱུར། སྐྱྙིད་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འཆད་ཉན་དང་། དགོན་པའྙི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ཕག་ལས་སྣ་མང་མཛད། སྐུ་གཤེགས་དུས་ས་ལན་གསུམ་དུ་གཡོས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་དུ་མ་བྱུང་ཞྙིང་། སྐུ་དམར་གདུང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དུས་འགྱུར་བར་དུ་གདུལ་བྱའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙི་ཞྙིང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
ཨ་ཅུང་ཨ་དོན་བ་མ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1865ལོར་གོ་འཇོ་ཨ་ནག་འབོས་ལེ་
གོང་གྙི་ཨ་ཅུང་ཚང་དུ། ཡབ་བསོད་རབ་དབང་རྒྱས་དང་། ཡུམ་བཀྲ་ཤྙིས་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་པར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་དང་། འདོན་ར་དབྱངས། བཅའ་འབུད་རྡུང་འཁོལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། ར་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ་དང་། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་པ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

441

རེ། འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། སྨོ་ཤུལ་ལུང་རོགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་མཁས་ཤྙིང་གྲུབ་བརེས་ཀྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་དུ་བསེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་གནད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་རོགས་པ་ཆེན་པོ་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཅྙིང་། སྒོམ་པ་ཆུ་བོའྙི་རྒྱུན་བཞྙིན་དུ་བསེན་པས་རྙིག་པ་རང་སྣང་གྙི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་གྱུར། མྙི་སྐྱ་ཕོ་མོ་ལ་ལོ་རེར་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་རེ་ཆད་མེད་དུ་གནང་བ་ཙམ་ལས་གོང་ཆོག་དང་འབུལ་སྡུད་ཀྙི་རྣམ་གཡེང་གཏན་ནས་མྙི་མཛད་པར་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་ཞྙིང་། སྐྱྙིད་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་དང་། སྐྱ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། དགུང་གངས་གྱ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1947ལོར་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་ཤྙིང་། ཐུགས་དམ་ཉྙིན་གསུམ་ལ་བཞུགས། གདུང་རུས་ལས་རྙིང་བསྲེལ་སྣ་ལྔ་དང་། ཡྙི་གེ་ཨ་དང་ཧཱུྃ་གྙི་རྣམ་པ་ཇྙི་བཞྙིན་དོད་པ་བྱུང་ངོ་།།
བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་ཕུན་ཚོགས་ནྙི། ཡབ་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་དཀོན་མཆོག་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་
སུ་གུང་མོ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ་མན་ངག་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གསན། དབུ་སྐྲ་གནམ་ལ་བཏགས་ཏེ་དཀའ་སྤད་དྲག་པོས་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་འཁྱོལ་མཛད། བགང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་རེར་གཉྙིད་ཡེ་ནས་མྙི་མཛད་པའྙི་ངོ་མཚར་བྱུང་། དགུང་གངས་རེ་བརྒྱད་པར་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་དུ་མ་ངན་ལས་འདས་ཤྙིང་། དབུ་ཐོད་ལ་ༀ་རང་བྱོན་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།
བ་མ་ལོ་ཡག་ཚེ་རྙིང་ནྙི། ཡབ་པད་དར་དང་། ཡུམ་ཚེ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ། ཚ་ཕུ་གོང་
སེའྙི་མགོ་འགྱ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ཚེ་རབས་ལས་ཀྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

442

ཉམས་ལེན་དང་། རོ་རེ་ཐེག་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་གསན་པ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་དུ་གྱུར། སྐུ་ཚེར་གསུང་ངག་བཅད་དང་། སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བས། ཕྙི་རོལ་དུ་ཕེབས་པ་ཡང་མྙིའྙི་རྒྱུ་འགྲུལ་མེད་པའྙི་དུས་ཁོ་ན་ལས་མྙི་མཛད་ཅྙིང་། ཐ་ན་བུད་ཤྙིང་ལེན་པ་དང་། གསོལ་ཆུ་ལེན་པ་ཡན་ཆད་མཚན་མོ་ཁོ་ནར་མཛད་པར་གགས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་ཀང་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་མ་བྱུང་བར། རབ་རྒྱལ་ས་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1978 ལོར་ཚ་ཞོང་ཕུག་ཏུ་མ་ངན་ལས་འདས་སོ།།
གཞན་ཡང་། ཁ་ཆུང་འདན་མ་བ་མ་དང་། འདས་སོང་ལྷ་དར་བ་མ། བྱམས་པ་བ་མ།
བཀྲ་གཡང་བ་མ། བཀྲ་ཤྙིས་དབང་ཕྱུག །ཁ་ཤོ་བ་མ་རོ་རེ་དོན་གྲུབ། རོ་རེ་བསམ་གྲུབ། བ་མ་ལོ་བཀྲ་སོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱྙི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞྙིང་། བསན་འགོ་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་འདྙི་ཉྙིད་ལ་བཀའ་དྲྙིན་ཆེ་བའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དུ་མ་ཞྙིག་བཞུགས་མོད། རེ་ཞྙིག་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་དེ་ཙམ་མོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་གཏོགས་པ་ནྙི། གེན་ཆུང་དཔོན་གྱྙི་སེ་བ་འོ་ཐྙི་གོང་དང་།
འདས་སོད་གོང་དང་། འདས་སྨད་གོང་དང་། རེ་སེ་གོང་རྣམས་དང་། ཨ་དཀར་དཔོན་གྱྙི་སེ་བ་མོ་དགུ་གོང་། སེར་ཐུང་གང་། ལོང་ཐུང་གྙིོང་། དགོན་སར་ཁ་གོང་། ཕ་རེས་གོང་། རོང་དཀར་གོང་།
སྙིང་དཀར་གོང་། མཁར་སར་གོང་། འབོ་ལོ་གོང་། ཅུས་ཡྙིས་གོང་། དགོ་ཕོ་གོང་། ཚ་ཕུ་གོང་། ཤ་རུ་གོང་རྣམས་དང་། འབོས་སྐྱ་འབལ་དཔོན་གྱྙི་སེ་བ་ཚ་དུས་གོང་། ཛོ་སྨད་གོང་། ཛོ་སོད་གོང་། ཛོར་བ་གོང་། རེ་ལུང་གོང་། འཁོར་སོམ་གོང་། བག་གཡབ་གོང་། སེ་གསར་གོང་། བྱ་རྙི་གོང་། རྙིས་ལེ་གོང་། སྐྱ་འབལ་གོང་། འཇོང་གོང་། ཟ་ལུང་གང་། ཏོས་ཆགས་གྙིོང་། ར་ཁྙིམས་གོང་རྣམས་དང་།
ཨ་ནག་དཔོན་གྱྙི་སེ་བ་ཁེ་ཐུ་གོང་། བྱེ་རེ་གོང་། གནབ་པ་གོང་། ཟངས་ཕྙི་གོང་། མདོ་ཕ་གོང་། མཁར་སྒོང་གོང་། གོང་ཆེན་གོང་། མཁར་ཏོག་གོང་། འབེ་རེ་གོང་། འགང་ཀྲོང་གོང་། འདམ་སློང་གོང་། རེ་ཕ་གོང་། འབུས་ལེ་གོང་། ར་མོང་ངམ་ར་མང་གོང་། ཁུ་བར་གོང་རྣམས་བཅས་སེ་ཚོ་དུ་མ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

443

གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིའྙི་དུས་མཆོད་ནྙི། མཆུ་ཟླའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་བརྒྱད་བར་ལ་རཏྣ་
གྙིང་པའྙི་ཚེ་གསང་ཐུགས་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་པ་ལོ་རེར་རེས་མོས་ཀྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། མགོན་ཁང་དུ་མགོན་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟླ་བ་དེའྙི་མར་ངོའྙི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ནས་སྒྲུབ་པའྙི་སྣ་སེལ་དང་། དབོ་ཟླའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་དང་། གར་འཆམ་དང་། གཏོར་བཟོ་དང་། ཕག་ལེན་དབྱངས་ར་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་སྲོལ་ཇྙི་བཞྙིན་པའྙི་སྒོ་ནས་བཀའ་མའྙི་སྒྲུབ་ཁག་བརྒྱད་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་ཉྙིན་བརྒྱད་དང་། ནག་ཟླའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པ་དང་། བ་མ་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་ཞག་བརྒྱད་དང་། ཚེས་དགུ་ལ་སྐྱ་འཆམ་དང་། ཚེས་བཅུ་ལ་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་སོགས་གར་འཆམ་རྒྱས་སྤོས་དང་། ཚེས་བཅུ་གཅྙིག་ལ་སྦྱྙིན་སྲེག་དང་། སྒྲུབ་དབང་བཅས་པའྙི་དུས་མཆོད་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་སྒྙིབ་སྦྱོང་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྦྱོར་བ་ནས་དབྱར་གནས་དང་། གོ་ཞུན་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བདུན་ནས་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཁྲུམས་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་ནས་ཟླ་གཅྙིག་ལ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཟླ་ཆོས་དང་། དབྱུག་གུ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་འདས་མཆོད་ཞྙི་ཁོའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་གཅོད་ཀྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་འདུས་ཚོགས་ལ་བོ་སྦྱོང་ཞག་རྒྱའྙི་ཁྙིད་དང་། མགོ་ཟླའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་ཉེར་དགུ་བར་ལ་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་གུ་དྲག་མེ་རླུང་འཁྱྙིལ་བ་དང་། ཕུར་བ་ཡང་གསང་བ་མེད་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་བདུད་འདུལ་དྲག་མོ་དང་། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙི་བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། གོ་ལོད་བཅས་ཀྙི་དགུ་གཏོར་གཏོར་སྒྲུབ་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་ཉེར་བརྒྱད་བར་དུ་དགུན་བཅའ་ཆེ་མོ་སོམ་སེ་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཚེ་གསང་ཐུགས་གསུམ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་པ་ལོ་རེར་རེས་མོས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་བདུན་སྒྲུབ་དང་། མགོན་སྒྲུབ་བཅས་ཚོགས་སྲོལ་མཆྙིས་སོ། །དུས་འགྱུར་རེས་ཀྙི་དུས་མཆོད་ཁག་དེ་དང་ཅུང་མྙི་འདྲ་བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་སོགས་ནང་རེན་དང་། བསན་པའྙི་སྦྱྙིན་བདག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞྙིག་ཡོད་མོད་མྙི་སྤོའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

444

དངུལ་ར་དགོན་པ།

༈ དངུལ་ར་འོད་གསལ་གྙིང་ནྙི། ཁམས་སྨར་ཤོད་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་
ལ་དེ་ལྟར་དངུལ་ར་དང་། རྔུ་ར་དགོན་དང་། དངུལ་དགོན་ཞེས་བྙིས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་བ་མ་བསོད་ནམས་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་ཕག་བཏབ། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་སུ་ས་ཕག་ལོར་གཞྙི་ནས་བཤྙིག། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་ཉམས་གསོ་བགྱྙིས་པའོ།།
དེས་ན་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་མཁན་ཤུད་པུ་དཔལ་གྱྙི་སེངྒེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་བ་མ་བསོད་
ནམས་རྙིན་ཆེན་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སོད་ཙམ་ལ་གོ་འཇོའྙི་མཆོད་རེན་གོང་གྙི་བསྔོ་སྨོན་ཚང་ཞེས་པའྙི་ཁྱྙིམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཆོས་ཀྙི་བག་ཆགས་སད། ཚེ་བཀོ་དགོན་དང་། འབྲུག་རུས་དགོན་དང་། ར་མ་དགོན་རྣམས་སུ་གྲྭ་སར་བྱོན་ཅྙིང་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ། པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་བ་ཡོངས་རོགས་དང་། སངས་གྙིང་བ་མ་དགོངས་འདུས་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་བ་མ་ཤེས་རབ་བོ་གོས་ལས་བགང་བྱ་བཅོ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་མ་ལུས་པར་གསན་ཅྙིང་། ཐུགས་ཉམས་སུ་བསར་བས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། རྩྭ་འཇག་མའྙི་བཤུག་གླུ་ལས་ཀང་ཆོས་སྒ་ཐོས་པ་སོགས་དག་པའྙི་སྣང་བ་མཐའ་ཀས་པར་ཤར། གནས་ངེས་མེད་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། འབྲུག་པ་ཁམས་སྤྲུལ་ཀུན་དགའ་བསན་འཛིན་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། སྨྙིན་གྙིང་གཏེར་ཆེན་ལས་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་ཆོས་དང་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན་པ་འདྲ་ཞེས་རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་གྱྙི་དངུལ་རའྙི་ཆོས་འབྱུང་གྙི་མཚན་ཐོ་རུ་གསལ། སྨྙིན་གྙིང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཞལ་སློབ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལས་ལོ་ཆེན་གྱྙི་གསང་སྙིང་འགེལ་བ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

445

གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་སོགས་སྨྙིན་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན།
སག་ཤམ་བསམ་གཏན་གྙིང་པའྙི་དངོས་སློབ་གཏེར་སོན་ཡེ་ཤེས་འཇྙིགས་མེད་ལས་དེ་
ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་བྱོན་རྙིག་འཛིན་ཞྙི་དྲག་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། སག་ཤམ་ཆོས་སོར་ཡང་ཅྙི་རྙིགས་གསན། གཏེར་སོན་གྱྙི་ལུང་བསན་བཞྙིན་དངུལ་ར་འོད་གསལ་གྙིང་ཕག་བཏབ།
གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། བསན་ར་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའྙི་གཞྙིའྙི་སེང་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་གཙང་མ་བཙུགས། བཀའ་བརྒྱད་དང་། དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། མ་ཎྙི་བུམ་སྒྲུབ་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་མང་པོ་བཙུགས། དད་རས་རྣམས་འཕྲལ་བྱུང་འཕྲལ་དག་དང་། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙིང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པའྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་སྐྱོང་བར་མཛད་དོ།།
གོང་སྨོས་ལྟར་རེ་འདྙི་ཤུད་པུ་དཔལ་སེང་གྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གཏེར་སོན་བཟང་པོ་རོ་
རེས་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པས། སྤྲུལ་སྐུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཉེར་ལྔའྙི་ཆ་ཤས་ཤྙིག་ཡྙིན་སྲྙིད་པར་རག་མགོ་སྤྲུལ་སྐུས་མཛད་པའྙི་དངུལ་ར་འོད་གསལ་གྙིང་གྙི་ཆོས་འབྱུང་མཚན་ཐོ་རུ་བྙིས་འདུག་གོ།
གཅུང་པདྨ་བརོན་འགྲུས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་ཙམ་ལ་བ་མ་བསོད་ནམས་
རྙིན་ཆེན་གྱྙི་གཅུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཀཿཐོག་དགོན་ཆེན་དུ་རྒྱལ་སྲས་བསོད་ནམས་ལྡེའུ་བཙན་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན། སྐུ་ཡྙི་གཅེན་པོ་བ་མ་བསོད་ནམས་རྙིན་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་སྨྙིན་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་སོར་རྣམས་གསན། བསྒྲུབས་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས།
གཅེན་པོ་བ་མ་བསོད་ནམས་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་དངུལ་ར་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ལ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་གོགས་དན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། གདུལ་བྱ་དང་འགོ་དོན་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །རེ་འདྙི་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་དབོན་དུ་དམར་ཚག་ས་དབོན་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོགས་པ་དར་རྒྱས་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

446

ཡོན་ཏན་མངའ་བའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡང་བྱོན་མོད། རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ། །འདྙི་དུས་ཙམ་ན་གཡག་རྒྱལ་གཏེར་སོན་བཟང་པོ་རོ་རེ་བྱོན་ཏེ་དགོན་འདྙིར་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གནང་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས་མོད་ལོ་རྒྱུས་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སོང་ངོ་།།
བ་མ་བསན་པ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། འགུ་ཡ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུ་ནས་དངུལ་ར་
དགོན་པར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྣམ་འདྲེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་ཁྙིད་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། སྙིང་པོ་ནང་གྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། དངུལ་ར་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་སོ།།
ལེ་མདའ་རྭ་ཅོ་བ་མ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་དངུལ་དགོན་དུ་བསན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་
གསུམ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་མཛད་ཀང་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ།།
ཨ་ལོ་ཇོ་ཆུང་བ་མ་ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་
གསན། དངུལ་ར་དགོན་གྱྙི་སྒྲུབ་གྲྭའྙི་ལྷ་ཁང་དུ་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་སོང་སྐུ་ལྡེབ་བྙིས་མཛད། ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སོམས་པར་མཛད་པའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞྙིག་གོ །བསན་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་ས་
ངན་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་། རྭ་ཅོའྙི་ཚ་བུ་དབོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་དོན་དམ་དང་། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་དང་། དབོན་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་ལམ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། མུན་ཁང་དུ་བཞུགས་སབས་ཕྙི་ནང་ཟང་ཐལ་དུ་གཟྙིགས་པའྙི་གསལ་ཉམས་བྱུང་བ་སོགས་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས། དངུལ་ར་དགོན་དུ་བསན་པ་བསྐྱངས། གསེར་བ་གཏེར་རྒན་ནུས་ལྡན་ནམ་མཁའྙི་རྣལ་འབྱོར་དངུལ་ར་དགོན་དུ་བཞུགས་པའྙི་དྲུང་ནས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། གདུལ་བྱ་དང་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ།།
རེས་སུ་ནང་སོ་བ་མ་བུ་སེར་དང་། སྔོ་ཕོ་བ་མ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་། འབའ་ལ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

447

བ་མ་ཁུ་དབོན་དང་། གཅོད་པ་བ་མ་ཨ་ཆོས་རྒྱ་ཆུང་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁང་སར་བ་མ་སྐུ་མཆེད་སོགས་བྱོན་པ་ཕལ་ཆེ་བས་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་དོན་དམ་དང་། དབོན་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་རྣམ་གཉྙིས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་གསན་ཅྙིང་། དངུལ་ར་དགོན་དུ་བསན་པ་སྐྱོང་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་མཛད་པར་བཤད་མོད་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ།།
ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་ནྙི། རྒྱས་ཚོགས་དཔོན་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བཤེས་གཉེན་དུ་
མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། དངུལ་ར་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་དབེན་པར་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་སྐུ་ཚེ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད་དོ།།དབོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་ཕན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་
བསན་འཛིན་ལས་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་དང་། སྐུ་ཆེན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་རྙིན་ཆེན་
གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། ཛཿསྤྲུལ་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། གཏེར་སྲས་སལ་བཟང་རོ་རེ་ལས་ཡབ་རེ་གསེར་བ་གཏེར་རྒན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་གསན། དངུལ་ར་དགོན་དུ་སྒྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་ཐེབས་ར་རེན་བཞག་མཛད། རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་འཆམ་ཆས་དང་། མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མས་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྙི་ཆས་སོགས་གནང་བས་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་སྤོས་བཅས་སུ་བཙུགས། གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་མཛད། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་སྤན་འགྙིབ་པས་ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་པ་མང་པོ་ལྗགས་བཟླས་གནང་། སྙིང་པོ་ནང་གྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་ཏེ་སྐུ་ཚེ་མཐར་ཕན་པར་གྱུར་ཏོ། །དངུལ་ར་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་དེ་ཙམ་ལས་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས་ ྙིདུས་ཕྙིས་ལོ་རྒྱུས་ཅྙི་ཡོད་མ་ངེས་སོ།།

ཀླུ་ཕུག་དགོན་པ།

༈ ཀླུ་ཕུག་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ནྙི། ཁམས་སྨར་ཤོད་གོ་འཇོ་ཡུལ་གྱྙི་ལྡྙིང་
དཔོན་བཅུ་གཉྙིས་ཀྙི་ཡ་གྱལ་མོད་པོ་དཔོན་གྱྙི་སེ་ཁོངས་ཧ་ལང་གཉྙིས་ལས་ལང་ལུང་དུ་ཀླུ་ཕུག་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཀླུ་ཕུག་ར་བའྙི་གནས་ཤྲྙི་ནང་ཟེར་བ་དེ་རབ་ཚེས་ལགས་མོ་ཕག་ལོར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

448

གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པས་གནས་སྒོ་ཕེས་པ་དང་། གནས་དེར་གུ་རུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཞལ་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་གཟྙིགས་པའྙི་སྐུ་རེས་དང་། དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་བག་ལ་བཞག་པའྙི་ཞབས་རེས་དང་། སྒྲུབ་ཕུག་གོང་འོག་དུ་མ་མཆྙིས་ཤྙིང་། གོང་མར་གོ་འཇོ་རྒྱལ་བ་དགོན་པའྙི་བ་མ་ཉ་ཆ་དོན་ཚེ་ཞེས་པ་གཏན་བཞུགས་མཛད་དོ།།
གནས་གསར་སྒང་ཞེས་པ་དེར་ཡྙི་གེ་རང་བྱོན་དུ་མ་དང་། གུ་རུ་པདྨའྙི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་
བྱོན་ཅྙིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་ཕུག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་དུ་མ་ཡོད་ལ། གཏེར་སོན་རྙིན་ཆེན་གྙིང་པས་གནས་སྒོ་འབྱེད་པར་དགོངས་ཏེ་ས་དེའྙི་མྙི་རྒན་ཞྙིག་ལ་ས་མྙིང་སོགས་དྲྙིས་པའྙི་ལན་གྱྙིས་རེན་འབེལ་འཕྱུག་ནས་གནས་སྒོ་མ་ཕེས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས་སོ།།
ཀླུ་ཕུག་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་ཡན་ལ་གདན་རབས་འདྙི་བྱོན་གྱྙི་གངས་
དང་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ས་འབྲུག་ལོ་ནས་ཀླུ་ཕུག་མཁན་ཆེན་གནས་འདྙིར་ཕེབས་པ་ནས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཡྙིན་ཕྙིར། དང་པོ་གདན་
རབས་ཀྙི་ཐོག་མ་ཀླུ་ཕུག་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་ནྙི། གོང་དུ་སྐྱྙིད་པོ་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྨོས་མ་ཐག་པའྙི་དོན་གྲུབ་ཚེ་རྙིང་ཞེས་པའྙི་མཁན་པོ་དེ་ཡྙིན་མོད། དགོན་གཉྙིས་པོས་སྤད་པའྙི་ས་བོན་ཅུང་མྙི་འདྲ་བ་དང་། སྐྱྙིད་པོ་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་དུ་ཡབ་ལ་ཀ་སྒེག་ཅེས་བྙིས་པ་སོགས་མྙི་མཐུན་པ་ཡོད་ཕྙིར་དཔད་པར་བྱ་ལ། གོང་དུ་སྐྱེས་བུ་གཙོ་གས་ཀྙི་གས་སུ་རྣམ་ཐར་འགོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་བསྐྱར་ཟློས་མྙི་བྱའོ། །
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་མཁན་ཆེན་པདྨ་དམ་ཆོས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1933ལོར་
བག་གཡབ་རྔད་པ་གོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་མགོན་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་གངས་བདུན་པར་ཡབ་ལས་ཀོག་བསླབས། བག་གཡབ་གསེར་འགྱུར་རྙི་ཁོད་དུ་མཁན་པོ་ཀརྨ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། སུམ་རགས་ཀང་སྦྱངས། རོང་སར་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷ་རེར་ཕེབས། རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ལས་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་ཕུར་པ་འཕྲྙིན་ལས་སོར་གྱྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་དང་ཤེས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

449

རབ་རྒྱས་པའྙི་སོར་གྱྙི་ཡྙི་དམ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉྙིས་ཙམ་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། རོང་སར་བཤད་གྲྭར་མཁན་པོ་མདོ་སྲྙིབ་པ་ཐུབ་བསན་རྒྱལ་མཚན་དང་། མྙི་ཉག་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དང་། བག་གཡབ་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་སེངྒེ་རྣམས་ལས་པོད་ཆེན་དྲུག་དང་། གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་སེ་གཞུང་ཆེན་གགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པ་ཆུ་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1952ལོར་མྙི་ཉག་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་ལས་
བསེན་པར་རོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཚན་ལུང་རྙིགས་སྨྲ་བའྙི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་གསོལ། བགང་བྱ་ལྔ་ལ་རོང་སར་བཤད་གྲྭའྙི་སྐྱོར་དཔོན་དང་ཟུར་འཆད་མཁན་པོ་མཛད། མེ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1957ལོར་དགོན་ཆེན་འཛི་ཕུ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་ཕེབས། དེར་བགང་བྱ་གཉྙིས་ཙམ་ལས་འཆད་ཉན་གནང་ལོང་མ་བྱུང་བར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་ཡང་བསླབ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས། སག་ཚང་སྒྲུབ་བ་ངག་དབང་མཁས་མཆོག་འོད་ཟེར་དང་། ཁོམ་རོ་ཁོར་བ་མ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་དང་། མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་སོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་ལོག་ཏུ་

གསན། ཁྱད་པར་དུ་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། དངོས་གཞྙི་རོགས་ཆེན་ཁེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཁྙིད་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོས་སུ་གསན་ཅྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསར་བས་རོགས་པའྙི་བོགས་ཐོན། ས་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1978ལོར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་དབུ་ཙམ་ཤར་དུས་སུ་ཀླུ་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཤད་གྲྭའྙི་དབུ་བཙུགས་ཤྙིང་སྔ་ཕྙིར་འདུལ་བ་མདོ་ར་དང་། དབུ་མ་རྙིགས་ཚོགས་ལྔ། སྤོད་འཇུག །དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྙི་འཆད་ཉན་མཛད། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་ར་དང་རྒྱ་མཚོའྙི་རེས་གནང་སོགས་སྨྙིན་བྱེད་ཀྙི་རྙིམ་པ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་གྙི་བདུད་རྙི་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། ལགས་བྱ་ལོར་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་བཤད་ཀྙི་སྐུ་གདུང་བཞེངས། ཆུ་ཕག་ལོར་སེ་དགེ་ལྷུན་གྲུབ་སེང་དུ་དབྱར་གནས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

450

བསྐྱར་འཛུགས་ཀྙི་མཁན་པོ་ཐོག་མ་མཛད། ནང་ཆེན་གཙང་མདའ་དགོན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཏུས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་བསྩལ། མེ་སག་ལོར་རོང་སར་བཤད་གྲྭ་བསྐྱར་གསོའྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་
མཁན་རབས་བཅུ་པའྙི་ཁྙིར་བཞུགས་ནས་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་གགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའྙི་འཆད་ཉན་སླར་གསོ་མཛད། རབ་རྒྱན་མེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1996ལོར་སེ་དགེ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་འཛི་ཕུ་བཤད་གྲྭ་བསྐྱར་
འཛུགས་ཀྙི་མཁན་པོར་བྱོན། དེར་ཟླ་གཉྙིས་ལྷག་ལ་བཤད་ཁྙིད་དང་ལམ་སོན་བཀའ་སློབ་བསྩལ། ལགས་སྦྲུལ་ལོར་སེ་དགེ་ཝ་ར་ལྔ་རྙིག་ནང་བསན་སློབ་གྙིང་དང་། མཁར་མདོ་བཤད་གྲྭ་གཉྙིས་ཀྙི་དབུ་འཛུགས་མཛད། གཞན་ཡང་ཆབ་མདོ་སྐྱོ་མདའ་དགོན་དང་། བག་གཡབ་གཙང་སར་དགོན། སེ་དགེ་འཛིང་སྦྲ་མགོ་དགོན། ཁྱུང་མཆུའྙི་རྨེ་བ་དགོན། ཉག་རོང་དགོན་སར་དགོན། གྙིང་ཚང་འགུ་ཟྙི་དགོན་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་
ཆོས་འཁོར་དཔག་མེད་བསོར། མཐར་རབ་རྒྱན་མེ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་2016ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་ཀླུ་ཕུག་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་སྒྲུབ་བསན་འཛིན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1979ལོར་རྨུགས་སངས་སུ་ཡབ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་ལྷ་དཀར་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་གསུམ་པར་རེན་འབེལ་གྱྙི་ཚུལ་དུ་རྨུགས་སངས་ཚེ་རྙིང་བ་མའམ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་དབྱངས་གསལ་སྦྱོར་ཀོག་ཙམ་དབུ་འཛུགས་གནང་། དགུང་གངས་བདུན་པར་ཁུ་བོ་དཀོན་མཆོག་རོ་རེ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་ཀླུ་ཕུག་བ་མ་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཀླུ་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། རྨུགས་སངས་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་ལས་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ལས་དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཅྙི་རྙིགས་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་དམ་ཆོས་ལས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་སོགས་གསན། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་ཚེ་རྙིང་རོ་རེ་སོགས་ལས་བགང་བྱ་གཉྙིས་ཀྙི་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

451

ཡུན་ལ་གསན་བསམ་མཛད།
འཕགས་ཡུལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་
ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསན་བསམ་མཐར་ཆགས་གནང་སེ་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ཐུན་མྙིན་རྙིགས་བདག་ཏུ་བཀུར། དེ་ཉྙིད་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། སྤྙི་མདོ་དགོངས་འདུས། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་ར་པོད། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་སོགས་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་ཐུན་རོགས་པར་མཛད་ཅྙིང་ཕར་ལའང་སྐྱོར་སྦྱོང་གནང་། སྐྱབས་རེ་ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ར་གསུམ་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། གནམ་ཆོས་ར་གསུམ་རྣམས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་པོད་དགུ་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན།
སྤྲུལ་སྐུ་བདེ་དགའ་དང་། ཀཿཐོག་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་གཉྙིས་ལས་རྙིན་ཆེན་
གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་ལན་རེ་རེ་དང་། རྨུགས་སངས་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དེ་དག་གྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། སྒ་རེ་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་འཇའ་ཚོན་ཟབ་གཏེར་པོད་དྲུག་ཏུ་གགས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། མདོ་མང་གཡང་ཐང་ལས་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་

གསན། གཞན་ཡང་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་ལས་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། རྣམ་གོལ་གྙིང་དུ་སློབ་མཐར་ཕྙིན་རེས་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་རྣམ་གོལ་གྙིང་གྙི་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་གཞོན་དང་ཚོགས་གཙོའྙི་
སྐུ་ཁུར་རྙིམ་བཞྙིན་བཞེས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་འབྲུག་པའྙི་རྒྱལ་སྲས་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ་གྱྙི་མཛད་སྒོར་ཕེབས་པ་དང་། མོན་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཀྙི་མཛད་འཕྲྙིན་དུ་མ་བསྐྱངས། ད་ལྟ་ཀླུ་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བས་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་རེན་གྱྙི་གཙོ་བོར་སོན་པ་དང་། གུ་རུ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསུམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

452

དང་། གཞན་ཡང་ཐང་ག་དང་སྐུ་བརན་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་པོ་ཏྙི་མང་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་ཀྙི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་སོགས་རེན་གསུམ་མང་དུ་བཞུགས་མོད་རྒྱས་པར་མྙི་སྤོའོ།།
སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་སོར་ལ། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་བདུན་སྒྲུབ་དང་། ཚེས་བཅུ་
ཉེར་ལྔའྙི་དུས་མཆོད་ཆག་མེད་དང་། ཀོང་ཆེན་འདས་མཆོད་དང་། ཀླུ་ཕུག་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་དམ་ཆོས་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ་སོགས་འཚོག་ཏུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིར་སློབ་གྲྭ་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་འབད་བརོན་གནང་བཞྙིན་ཡོད་ནའང་འདུས་པ་ཉུང་བས་རྒྱུན་སྐྱོང་ཐུབ་མྙིན་ཅྙི་རྙིགས་བྱུང་ཡོད་ཅྙིང་། ད་ལྟ་སྤྙིའྙི་ཆ་ནས་དགོན་སེ་འདྙི་ཅུང་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་པའོ།།

མཁར་ལྱེགས་དགོན་པ།

གོ་འཇོ་མཁར་ལེགས་དགོན་འགྱུར་མེད་ཀུན་བཟང་འོད་གསལ་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་ནྙི། གོ་
འཇོའྙི་ཡུལ་གྱྙི་མཁར་ལེགས་རྙི་ཁོད་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ལ་ས་མྙིང་གྙིས་མྙིང་ཆགས་པ་ཡྙིན་མོད། ཡྙི་གེ་རྣམས་སུ་མཁར་ལེགས་དང་། ཁ་ལེ་དང་། ཁར་ལེགས་དང་། ཁ་ལེབ་ཅེས་བྙིས་པ་ཡོད་དོ། །ཐོག་མར་རྨུགས་སངས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་ཕག་བཏབ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་དགོན་པ་རྨང་ནས་བཤྙིག་ཤྙིང་། འདུས་སེ་ཡང་འཐོར་ཞྙིག་ཏུ་བཏང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་མཆོག་སྤྲུལ་དབང་པོ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་གྱྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱར་གསོ་མཛད་
པའོ།།
དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་རབ་ཚེས་ས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1908 ལོར་མདོ་དྲུག་མཁར་ལེགས་སུ་
ཅོག་སྒར་ཕུབ་ཅྙིང་རྙི་ཁོད་ཀྙི་གཞྙི་བཏྙིང་སེ་མཁར་ལེགས་དགོན་པ་བཏབ། ཆུ་གང་ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡྙིན་ཕྙིར་གདན་རབས་དང་པོ་རླངས་ཆེན་དཔལ་གྱྙི་སེངྒེའྙི་རྣམ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

453

སྤྲུལ། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་རྨུགས་སངས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞྙིག་ལགས་མོད་རེན་དཀར་ཆས་མཛད་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཡང་མཐར་མ་ཕྙིན་པར་འདས་པས་དགོན་འདྙི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོར་བཏང་ཐུབ་མྙི་འདུག་ལ། ཁོང་གྙི་མཛད་པ་རགས་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བྙིས་ཟྙིན་པས་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གྙིས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པའྙི་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པའྙི་བ་མ་པདྨ་ནྙི།
ཆོས་རྒྱལ་སེ་དགེའྙི་ཆབ་འོག་རྨུགས་སངས་འཕྲྙིན་ལས་འགོ་འདུལ་གྙིང་གྙི་ཉེ་དྲུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས།
ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ། སྔོན་འགོ་གསོག་སྦྱོང་ནས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་བར་གྱྙི་ཟབ་བཀའ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོས་སུ་གསན་ཅྙིང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་བས་རོགས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། མཁར་ལེགས་རྙི་ཁོད་ཀྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སྔོན་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་མ་གྲུབ་པ་
དང་། རེན་གསུམ་མ་འཛོམས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཚེས་བཅུ་དང་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིམ་པ་བཙུགས། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དགོན་པའྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། རྒྱལ་བསན་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་དག་སྣང་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའྙི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའྙི་དོན་དཔག་མེད་མཛད་མཐར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་མཁས་དབང་མཁར་ལེགས་མཆོག་སྤྲུལ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་
གོལ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི་མཁར་ལེགས་རྙི་ཁོད་འདེབས་པ་པོ་རྨུགས་སངས་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དེ་མ་ཐག་པ་ཡྙིན་ལ། མཁས་ཤྙིང་བཙུན་པའྙི་རྣམ་ཐར་གྱྙིས་ཕྱུག་ཅྙིང་སན་གགས་ཆེ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་ཏུ་བྱོན་ཏོ། །རྣམ་ཐར་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཀོན་མཆོག་སན་གགས་སམ་འཇྙིགས་མེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

454

ཚེ་རྙིང་མཆོག་གྲུབ་ནྙི། གོ་འཇོ་ཤོ་མདའ་གཟྙི་སར་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་འཇྙིགས་མེད་ཚེ་རྙིང་མཆོག་གྲུབ་ཅེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་དང་། གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་དངོས་སློབ་འགོ་འདྲེན་ར་མགྙིན་བ་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བསེན་ནས། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། གསང་མཛོད་ཆོས་སོར་སོགས་བཀའ་གཏེར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན།
ཁྱད་པར་དུ་མཁར་ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཀུན་བཟང་རང་གོལ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་
སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་གསན་ཅྙིང་། བསྒྲུབས་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། འབྲུག་སྤྲུལ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་དང་མཁར་
ལེགས་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་བཀའ་བཞྙིན་དུ་མཁར་ལེགས་དགོན་བསྐྱར་བཞེངས་ཀྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་བརེན་པ་བཅས་དང་། མཆོད་རེན་ཆ་བརྒྱད་སོགས་རེན་གསུམ་དུ་མ་གསར་བཞེངས་མཛད། མཁར་ལེགས་མཁན་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་གོང་འོག་གྙི་གསུང་འབུམ་བཀའ་བསྡུ་དང་། རྙིས་མེད་ཀྙི་གསུང་འབུམ་མང་པོ་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དམ་པ་འདྙིས་རག་མགོ་མཁན་ཆེན་ལུང་རོགས་འོད་ཟེར་དགོན་འདྙིར་གདན་དྲངས་ཏེ་
སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་དང་། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྙི་མན་ངག་མང་པོ་སེལ་བསྐུལ་དང་། ཕོགས་དང་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྨྙིན་གོལ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསོར། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་2015ལོར་བཤད་གྲྭ་ཙམ་གྱྙི་དབུ་
བཙུགས་ཏེ། ཡྙིག་རྙིས་དང། སུམ་རགས་དག་གསུམ། སན་ངག །བསྡུས་གྲྭ། ཚད་མའྙི་ཡན་ལག་འགའ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན། མཁས་འཇུག་སོགས་འཆད་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས་པ་བཅས་མཁར་ལེགས་དགོན་ལེགས་པར་སྐྱོང་བཞྙིན་པའོ།།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

455

རག་མགོ་དགོན་པ།

༈ རག་མགོ་དགོན་ཀུན་བཟང་འོད་གསལ་གྙིང་ངམ་ཐུབ་བསན་ཡོངས་འདུའྙི་དགའ་
ཚལ་བཤད་སྒྲུབ་རྙིན་ཆེན་གྙིང་ནྙི། གོ་འཇོའྙི་སོད་ཕོགས་སུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་མྙིང་ལ་ཡྙི་གེ་དུ་མར་རག་དགོན་དང་། རག་མགོ་དགོན་དང་། ར་མགོ་དགོན་དང་། རྭ་མགོ་དགོན་ཞེས་སྣ་ཚོགས་སུ་བྙིས་པ་མཆྙིས་ལ། རག་མགོ་ཟེར་བ་འདྙི་རྒྱུགས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ།།དགོན་འདྙི་རབ་དྲག་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1674ལོར་གོ་འཇོ་རོགས་ལྡན་གྲུབ་བརེས་ལྷུན་
གྲུབ་རྙིག་འཛིན་གྱྙིས་ཕག་བཏབ། དེ་དུས་མདུན་དུ་འཕྙི་བ་དཀར་པོ་ཞྙིག་གྙིས་ས་བྲུས་པའྙི་ཤུལ་ནས་ཐུབ་པའྙི་དབང་པོའྙི་སྐུ་བརན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞྙིག་བྱུང་བས་རེན་འབེལ་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་གཟྙིགས་ནས་སྐུ་བརན་དེ་ལ་ཐུབ་དབང་བཀྲ་ཤྙིས་འབྱུང་ཞེས་ད་ལྟ་དགོན་པའྙི་རེན་གཙོ་རུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ནས་གདན་ས་འཛིན་པ་དུ་མའྙི་ཡུན་ལ་ཅུང་དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་ལ། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་དང་། ས་ཕག་ལོ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ལྷ་འབངས་ཀྙི་དད་འདུན་དང་། དགོན་འདྙིའྙི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་ལས་སླར་གསོས་ཏེ་ད་ལྟ་ཅུང་རྒྱས་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དེས་ན་གདན་རབས་དང་པོ་གྲུབ་བརེས་ལྷུན་གྲུབ་རྙིག་འཛིན་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི། རབ་
བྱུང་བཅུ་པའྙི་ནང་ཙམ་དུ་གོ་འཇོ་མྙི་སྔོན་ཚང་ཞེས་གགས་པའྙི་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད། གནས་མདོ་དཔལ་རྙི་རེར་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྒྱུད་སེ་གསར་རྙིང་གྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་གནས་ལུགས་ཀྙི་རོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། གོ་འཇོ་རོགས་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་རྙིག་འཛིན་ཞེས་གགས། གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་ལས་གནམ་ཆོས་ཐུགས་ཀྙི་གཏེར་ཁ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་ཟབ་མང་དུ་གསན། རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོ་དང་། སག་བ་པདྨ་བོ་གོས་དང་། རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

456

པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ་སྔ་འགྱུར་རང་ལུགས་ཀྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དཔག་མེད་
གསན། ཆགས་མེད་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ལུང་དོན་ལྟར་རག་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་པས་སྨོས་ཟྙིན་ཐུབ་དབང་གྙི་སྐུ་བརན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞྙིག་འཕྙི་བ་དཀར་པོ་ཞྙིག་གྙིས་ས་བྲུས་པའྙི་ཤུལ་ནས་བྱུང་བའྙི་ས་དེར་རག་མགོ་དགོན་པ་བཏབ་ཅྙིང་། རེན་མང་བཞེངས། གདན་ས་དེ་ཉྙིད་དུ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་བསན་པ་བསྐྱངས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་ཟབ་མོས་འགོ་བ་མང་པོ་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་ཀུན་སང་བྱ་བཏང་གྙི་རྣམ་ཐར་གྱྙིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་བས་གྲུབ་པའྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཏེ་སྒྲུབ་ཁང་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བརྒལ་བ་སོགས་ཐུན་མོང་སྐྱེ་བོའྙི་བོ་ཡུལ་དུ་སྣང་བའྙི་མཛད་པ་མང་དུ་བསན། བྱུང་བ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཙམ་ས་ས་བོན་མ་བརེད་ཅྙིང་གོང་དུའང་འདྙི་ཙམ་པོ་དེ་བཀོད་ཡོད་དོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་དབོན་པོ་ཆོས་ལུའམ་རྒྱལ་སྲས་ཆོས་ཀྙི་མྱུ་གུ་ནྙི། རོགས་ལྡན་ལྷུན་
གྲུབ་རྙིག་འཛིན་དང་། སྨྙིན་གྙིང་ལོ་ཆེན་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྙིན་ཆེན་བྱམས་པ་རྣམས་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཕོགས་ཀྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་གནང་བས་
རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། རག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འདུས་སེ་ཡོངས་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་བསྩལ། རེ་འདྙི་སྐུ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སོམས་པར་མཛད་པའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་འདུག་གོ།
གདན་རབས་གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུ་ནྙི། ལྷ་ཏོག་སག་ཡན་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་
ཡུལ་མཁན་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབུས་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ནས་དྭགས་པོ་ལེགས་བཤད་གྙིང་དང་། ག་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་སོགས་སུ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རྣམ་དཔོད་ཤྙིན་ཏུ་རྣོ་ཞྙིང་། སེར་འབས་སོགས་སུ་གྲྭ་སོར་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་སན་གགས་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་འབར། རག་མགོ་དགོན་དུ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

457

གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་སོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་རྣམ་གོལ་མགོན་པོ་ནྙི། ར་རེ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་
ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་གཉྙིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་དཔག་མེད་གསན་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཐུག་པར་མཛད། རག་མགོ་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ལུགས་གཉྙིས་ཀྙི་མཛད་པས་བསན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ཐུགས་དམ་གྱྙི་གཙོ་བོ་ལྷ་མོ་རྙིག་བྱེད་མར་མཛད་ཅྙིང་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མཆྙིས་ལ། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་རག་མགོ་དགོན་འདྙི་སྔར་ལས་ཀང་དར་རྒྱས་སུ་སོང་བར་སྣང་ངོ་།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ལུང་རོགས་ནོར་བུ་ནྙི། ལྷ་ཐོག་སྦྲ་ཆུང་དཔོན་ཚང་དུ་སྐུ་
འཁྲུངས། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། སྙི་ཏུ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས། སར་རྙིས་དང་སན་ངག །གསོ་དཔད་སོགས་ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་དང་། བཀའ་གཏེར་ཟབ་བཀའ་མང་པོའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། རག་མགོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་བསན་པ་བསྐྱངས། རེ་འདྙི་སྐུ་ཚུགས་ཤྙིན་ཏུ་བཙུན་ཅྙིང་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་མཆྙིས། ལྙི་ཐོའྙི་མགོ་རྒྱན་སོགས་གསུང་ཆོས་ཀང་ཁ་ཤས་བཞུགས་པ་ཤྙིན་ཏུ་ངོ་མཚར། ཕག་རོགས་ཀྙི་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྙིན་པས་སྐུ་གཤེགས་པ་དང་། གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱྙི་སབས་རྣམས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་གོལ་རགས་དུ་མ་བྱུང་བར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་བ་མ་ཀརྨ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ནྙི། ལྷུན་གྲུབ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་དབོན་
རྙིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་དང་། སྔ་འགྱུར་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རེ་ཀརྨ་དོན་དམ་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བཀུར་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པོའྙི་མན་ངག་ཡོངས་རོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

458

གསན། རེ་འདྙི་སྐུ་ཚུགས་བཙུན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཚུགས་ཆེ། ཡ་རྙིང་དང་། ཆུ་མྙིག་དཀར་མོ། རྙི་པདྨ། རོ་རེ་གོ་ལོད། རོང་རོང་རོ་རེ་ངང་དཀར་རྒྱབ་སོགས་གོ་སྨར་གྱྙི་གནས་ངེས་མེད་རྣམས་སུ་བྱོན་ནས་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཆོས་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
མངོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་མངའ། ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་རས་གཏེར་མང་ཙམ་བཞེས། མྙི་སྲུན་གདུག་པའྙི་བར་ཆད་རྣམས་གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་བསྐྱེད་རྙིམ་གྱྙིས་བཏུལ།
གོ་འཇོ་སོད་སྨད་དང་། གཙང་གཤྙིས། འབར་བ། སག་ར། རལ་བཟང་། པེས་ཚུར་མཐའ་
བརྒྱུད་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་མ་ཎྙིའྙི་བུམ་སྒྲུབ་འཛུགས་པ་དང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པས་འགོ་དོན་བསམ་གྱྙིས་མྙི་ཁྱབ་པ་མཛད། དད་འབུལ་གྱྙི་ཕག་རས་མང་དུ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྙིས་ཇོ་དར་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྙི་རོ་སྐུ་སོང་ཕྲག་སོགས་བཞེངས་ཏེ་སྨར་བག་གྙི་ས་ཕོགས་ཕལ་

ཆེར་རོ་འབུམ་དང་སཙྪའྙི་ཁང་བུ་མ་བཞེངས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་དང་ཚོགས་མཆོད་མར་མེ་རྣམ་མང་གྙི་རྒྱུར་བཏང་གྙིས་གནས་མྙིན་དུ་ཆུད་མྙི་ཟ་བར་མཛད། དཔལ་ཡུལ་དུ་འབུལ་སྐྱེལ་སྔ་ཕྙི་ལན་མང་མཛད་པས་མཚོན་དངོས་རས་ཕལ་ཆེར་སོང་དག་མཛད་པ་སོགས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། ཀུན་སང་བྱ་བཏང་གྙི་རྣམ་ཐར་ལྷུར་བངས་སོ། །བཀའ་བརྒྱད་དང་། དགོངས་འདུས། གུ་རུ་ཞྙི་དྲག་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་བའྙི་ར་གསུམ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་རགས་ཐོན་མཛད། རག་མགོ་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་བསྐྱངས་སོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་དབྱྙིངས་འགྱུར་མེད་ནྙི། རབ་ཡྙིད་མེ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1817ལོར་ཁག་མེད་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། འབྙི་ཀོག་དང་སྨན་རྙིས་སོགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་དང་། སྐུ་ཆུང་དབོན་སྤྲུལ་སོགས་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་ནང་རོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་རྒྱས། དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་པདྨ་ཉྙིན་བྱེད་དབང་པོ་ལས་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

459

ཤྙིང་། སྐུ་ཚུགས་ཤྙིན་ཏུ་བཙུན་པས་སྐུ་ལ་ཚུལ་ཁྙིམས་ཀྙི་དྲྙི་ངད་འཐུལ་ཞྙིང་སྐུ་ཟྙིལ་ཆེ། རག་མགོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་བསྐྱངས་ཤྙིང་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས། ཉག་རེད་དམག་ཟྙིང་བྱུང་སབས་ས་དབང་ཕུ་ལུང་པ་དང་། མདའ་དཔོན་ཁྙི་སྨོན་སོགས་ཀྙི་དབུ་བར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བས་དམག་སྒར་དང་མཉམ་དུ་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་། སབས་དེར་ལུང་བསན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སོགས་བོད་སྲྙིད་ཀྙི་སྐྱབས་མགོན་ཉྙིད་དུ་བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་ཤོག་དང་རེན་གསུམ་སོགས་གཟེང་བསོད་དང་གསོལ་རས་སུ་བསྩལ། འགོ་དོན་མང་དུ་མཛད་མཐར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། སྐུ་གཤེགས་པའྙི་ཚེ་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་མང་དུ་བྱུང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མཆྙིས་སོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དབོན་པོ་པདྨ་གུ་རུ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ཆུ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1813ལོར་སྐུ་
འཁྲུངས། སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་དབྱྙིངས་འགྱུར་མེད་དང་མཉམ་དུ་དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་དང་། སྐུ་ཆུང་དབོན་སྤྲུལ་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་པདྨ་ཉྙིན་བྱེད་དབང་པོ་ལས་བསེན་པར་རོགས། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས་ལས་ཀང་ཐོས་བསམ་ཅྙི་རྙིགས་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་དབོན་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བཀུར་ཏེ་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཅྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། རེ་འདྙི་ངག་ནུས་དང་བྱྙིན་རླབས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་ཞྙིང་། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་ཟབ་མོ་བདུད་གཅོད་དང་རོགས་ཆེན་ལ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རོགས་པ་མཐོ་བའྙི་ཚད་དུ་གགས། རག་མགོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། གཤྙིན་པོའྙི་སྐྱེ་གནས་དང་ལུང་བསན་སོགས་མངོན་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས། བསན་དགོན་ལ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་མཐར་དགུང་གངས་རེ་ལྔ་བ་རབ་ཚེས་མེ་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1877ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་དགུ་པ་བ་མ་རྙིན་ཆེན་ནམ་ཀུན་བཟང་བོ་གོས་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ཆུ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

460

ལོ་1852ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད། སངས་གྙིང་དགོངས་འདུས། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། རྨུགས་སངས་སུ་དབོན་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་རང་གོལ་ལས། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་སྒོམ་ཁྙིད་དང་། བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། མངོན་པ་མཛོད་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཀྙི་བཤད་ཁྙིད་དང་། འཇའ་ཚོན་ཆོས་སོར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་སོགས་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཤེར་བཟང་ལས་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་ཡོངས་རོགས་

དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་སོགས་སྨྙིན་གོལ་དཔག་མེད་གསན་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་བ་མེད་མཛད་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོན་པོར་གཤེགས། རག་མགོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མང་དུ་བསྩལ་ཅྙིང་བསན་པ་བསྐྱངས།
སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱའྙི་ངང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དོ།།གདན་རབས་བཅུ་པ་རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་
མཚོ་ཞེས་པའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོ་འདུལ་འཛིན་ཉེ་བ་འཁོར་གཉྙིས་པ་ལྟ་བུ་ཞྙིག་བྱོན་ལ། ཁོང་གྙིས་རག་མགོ་དགོན་འདྙིར་འཆད་རོད་རོམ་གསུམ་གྱྙིས་བསན་པ་ཚུལ་བཞྙིན་བསྐྱངས་ཤྙིང་འདུས་
སེ་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་བའྙི་ཚུལ་ནྙི་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་འཇམ་དབྱངས་དྲྙི་མེད་
བཤེས་གཉེན་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1921ལོར་གོ་འཇོ་ས་ངན་དུ། ཡབ་ཨ་ཕྙི་ཨ་གགས་རྒྱས་དང་། ཡུམ་བྱ་རབ་བཟའ་སྒོལ་དཀར་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

461

འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེས་བ་མ་ཀུན་བཟང་བོ་གོས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། རག་མགོ་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་སོར་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་
མཁྱེན། རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རོང་སར་བག་གཡབ་མཁན་ཆེན་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁང་དམར་རྙིན་ཆེན་རོ་རེ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད། རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་དང་། རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསེན་ཅྙིང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་དང་། བསན་འགྱུར་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་སོ་ཅོག་གྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ཅྙིང་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་

པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས།
རག་མགོ་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཁྙིད་སྣ་ཚོགས་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་
འབུམ་དང་། བཀའ་བསན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་བསྩལ། གསུང་ཆོས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའྙི་བསོད་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་པོ་བསོད་ཀྙི་འགེལ་བ་སོགས་ཁ་ཤས་བཞུགས། རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོའྙི་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞང་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མྙི ང་། མཐར་ཤོ ང་ཕོ་ ྙི སག་ག་ལོ་སྙི་སྤེ་ལོ་1974ལོར་སྐུ་གཤེགས་ ྙིསོ། །བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་གདན་རབས་བཅུ་གཉས་པ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བྙི སན་བཤད་སྒྲུབ་གཞན་ཕན་འཕྲྙིན་ལས་ཀུན་ཁྱབ་ཀྙིས་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་པའོ། ། དགོན་འདྙིར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གྱྙི་རྙིམ་པ་དང་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་སོར་སོགས་མང་པོ་མཆྙིས་
མོད། འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

462

ལུང་ཕུག་དགོན་པ།

༈ ལུང་ཕུག་དགོན་ལུང་རོགས་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་ནྙི། ཁམས་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་གྱྙི་མོད་པོའྙི་
ཐང་འབུམ་ལ་རུ་ཡོད་ལ། ཐོག་མར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་བ་མ་དཀོན་མཆོག་མགོན་གྱྙིས་ཕག་བཏབ། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་པ་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱྙིས་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོའྙི་སྐུ་ཁུར་གཙོ་བོར་བཞེས། དེང་སབས་ཅུང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གནས་བཞྙིན་ཡོད་པའོ། །དེས་ན་གདན་རབས་དང་པོ་བ་མ་དཀོན་མཆོག་མགོན་གྱྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་འདྙིར་བརོད་པ་སབས་སུ་བབ་མོད། དེ་ནྙི་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་སྨོས་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་བརོད་དོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཐུབ་བསན་པདྨ་རྙིག་འཛིན་ནྙི། རབ་ཉྙི་ཆུ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1703
ལོར་གོ་འཇོ་ཨ་དཀར་ཚ་ཞང་གོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རེ་དཀོན་མཆོག་མགོན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། དགོན་དེར་ཀོག་དང་ཆོས་སྤོད་རྣམས་བསླབས།

དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པ་ཆུ་སག་ལོར་སྨྙིན་གྙིང་རྒྱལ་སྲས་རྙིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་འདྙིར་གདན་དྲངས་ཏེ། རེན་གསུམ་ལ་རབ་གནས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་། འདུས་སེ་དང་དད་འབངས་ལ་ཁོམ་དབང་དང་། སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་དང་། གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསུང་བསྐུལ་མཛད། དགུང་གངས་ཉེར་གཉྙིས་པ་ཤྙིང་འབྲུག་ལོར་དཔལ་སྤུངས་དགོན་དུ་སྙི་ཏུ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་ལས་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཤྙིང་། གཅོད་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་སོར་གསན། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་རྣམ་གཉྙིས་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་རྣམས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། མུན་ཁང་སྒ་སྦྱོང་སོགས་ནང་ཆོས་ལྔའྙི་གདམས་ཁྙིད་བཅས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཡོངས་རོགས་བུམ་པ་གང་བྱོས་སུ་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

463

མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། སྨྙིན་གྙིང་དུ་ཕེབས་ནས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན།

ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་དང་སྨྙིན་གྙིང་གྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་
སྒྲུབ་མཆོད་རྣམས་ཀྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དུ་གནམ་ཆོས་ར་རླུང་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་གྱྙི་ཕག་བཞེས་ཟབ་མོ་ཤྙིན་ཏུ་དར་བར་མཛད་དེ་དགོན་སེང་བག་ཁོད་དུ་སློབ་མ་རྣམས་
ར་རླུང་དང་འཕྲུལ་འཁོར་སྦྱོང་བཅུག་པ་ད་ལྟའང་རླུང་ར་སྒང་དུ་མྙིང་ཆགས། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་གངས་མང་བ་བསོར་བས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྙིས་
རུ་ཤན་བྱ་ཡུལ་དང་། སྒོམ་བྱེད་གནས་ལ་ལྟ་བདག་མ་དང་། ལྟ་ཕྱུག་མ་ཞེས་མྙིང་ཆགས་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའ་བྙི སན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་སོ། །མཐར་དགུང་གངས་ང་བཞ་པ་རབ་འདོད་ ྙིམེ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1756 ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་གཅོད་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་གྱྙི་མོད་པོའྙི་
རོང་སྒོ་གོང་གྙི་ཤོག་ཁ་ལྷ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཐུབ་བསན་པདྨ་རྙིག་འཛིན་ལས་ཟབ་མོ་གཅོད་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། འོག་མྙིན་ཨོ་རྒྱན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། དེར་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས་ཤྙིང་ནང་རྒྱུད་སེ་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་ལ་གསན་སྦྱོང་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད།
ཨོ་རྒྱན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་གྙི་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། ཡ་རོང་བག་སོགས་གནས་ངེས་མེད་མང་པོར་གཉན་ས་བཅད་པས་བདུད་བཞྙི་རད་ནས་ཆོད། རེ་དོགས་དབྱྙིངས་སུ་ཡལ་ཏེ་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས། བསད་པ་གསོ་ནུས་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་བསམ་གྱྙིས་མྙི་ཁྱབ་པ་མངའ་ཞྙིང་མཛད་འཕྲྙིན་རྒྱས། མ་གཅྙིག་ལབ་ཀྙི་སྒོལ་མའྙི་སྲས་ཐོད་སྨོན་བསམ་གྲུབ་ཀྙི་སྐུ་ཡྙི་སྐྱེ་བ་ཡྙིན་པར་གགས། མྙི་ཞྙིག་གྙིས་ཉམས་ཚོད་ལེན་པའྙི་ཕྙིར་དུ་མཚན་མོར་གཟེབ་གཅྙིག་མགོ་ལ་གོན་ཏེ་མྙིག་མང་པོ་ཅན་ཞྙིག་གྙི་ཚུལ་བྱས། ཁ་ནང་དུ་མེ་ཐུར་ཞྙིག་བཟུང་སེ་བ་མའྙི་ཕོགས་སུ་སོང་། བ་མས་ཕཊཿཤར་གསུམ་མཛད། ད་དུང་ཇེ་ཉེར་སོང་བས་ད་ཁྱོད་རང་དོ་གལ་མ་ཆེ། ལྷ་འདྲེ་ན་མྙི ན་པ་འདྲ་གསུངས། ཁོ་རང་གྙི ས་མ་ཉན་པར་ཉེ་སར་བཅར་ ྙི

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

464

བ་ན། བ་མས་ཁྱོད་རང་དོ་གལ་ཆེ་མདོག་ཅན་ཞྙིག་འདུག། ལྟོས་ཤྙིག་ཨང་གསུངས་ནས་ཕཊཿ ཤར་གཅྙིག་མཛད་པས་མྙི་དེ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ། ནམ་ལངས་བར་དུ་མྙི་དེ་དེར་ལྷག་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་སྣང་སེམས་འདྲེས་ཤྙིང་ནུས་པ་ཆེ་བའྙི་གཏམ་རྒྱུད་མང་ངོ་།།
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ།
གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་དག་དང་། ཆོས་
བཀའ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བརྒྱུད་འཛིན་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་མཛད་དོ། །ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་པོས་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་ཤྙིང་། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙིས་གདུལ་བྱ་རྣམ་དཀར་གྱྙི་ཞྙིང་དུ་བཀོད་དོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་ཐུབ་བསན་པདྨ་ཤེས་རབ་ནྙི། གོ་འཇོ་འབུམ་ཡག་གོང་ཞབས་མ་
ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཀོན་མཆོག་མགོན་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་ཐུབ་བསན་པདྨ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། གཅོད་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ཅྙིང་ཀོག་བསླབས། ཟབ་མོ་གཅོད་ཀྙི་གདམས་པ་གསན་ཏེ་གཅོད་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་ལས་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་བཙུགས་ཏེ་དམ་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སེལ་བས་བག་གཡབ་དང་། གོ་འཇོ་སོད་སྨད་སོགས་ནས་སློབ་ཚོགས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་འཕེལ་བས་དགེ་འདུན་པའྙི་སེར་སྦྲེང་ལ་སྣེ་མོ་ཆོས་ཁྙི་ཁུག་ཏུ་སླེབས་དུས་མཇུག་མ་འདུ་ཁང་ནས་མྙི་རོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་བཅུ་གསུམ་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་བཞེངས་ཤྙིང་སྨྙིན་
ལུགས་ལྟར་བཀའ་མའྙི་སྒྲུབ་ཁག་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་དུས་མཆོད་འཆམ་བཅས་བཙུགས། དེ་ཕྙིར་རེ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

465

འདྙིའྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་ཚུལ་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའྙི་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་སེ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་གགས་སོ།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་གཅོད་ཆུང་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ནྙི། གོ་འཇོའྙི་ཨ་དཀར་སེ་བའྙི་
སེང་དཀར་གོང་གྙི་གོ་ལུ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ལ་འདུལ་རོ་རེ་སྒོལ་མའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བསྔགས། གཅོད་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ལས་གཅོད་ཀྙི་གདམས་པ་ཡོངས་རོགས་གསན། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། སོང་ཉྙིད་ཨ་འགུ་བ་མའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། ཕག་རོགས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། གཅོད་ཀྙི་གདམས་སོར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། ས་གཉན་དང་དུར་ཁོད་བརྒྱ་ར་བརྒྱད་དུ་གཉན་ས་བཅད། བདུད་བཞྙི་དབྱྙིངས་སུ་ཆོད། རེ་དོགས་ཀྙི་འཛིན་པ་ཞྙིག་སེ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། བ་མའྙི་མདུན་དུ་གཉན་ས་བཅད་པས་བ་མས་ཁྱེད་ཀྙིས་དམྙིགས་པ་གཅུན་དྲགས་ནས་རྨ་རྒྱལ་སོམ་རས་ལྷམ་གྱོན་ལོང་མ་
བྱུང་བར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་སོང་ཞེས་གསུངས་ནས་མཉེས་ཚུལ་མཛད། དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་དགོས་པ་ཅྙི་རྙིགས་གནང་མཐར་ད་ནྙི་གསན་བསམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྙིན་པ་ཡྙིན་པས་གཞན་དོན་མཛད་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས། ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། ལྷ་འདྲེ་དབང་དུ་བསྡུ་བ་དང་། སྲྙི་ངན་སྣ་ཚོགས་ཀྙི་རྒྱུན་བཅད་པ་སོགས་མྙི་དང་མྙི་མྙིན་གྱྙི་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད། མཐར་དགུང་གངས་རེ་བཞྙི་པར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1854ལོར་གོ་འཇོའྙི་མོད་པོ་དཔོན་ཚང་གྙི་གོང་བའྙི་ཕྙི་མོ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཅོད་ཆུང་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་དང་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་སོགས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ཚེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་གསོལ། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། དཀྙིལ་འཁོར་ཐྙིག་རྙིས་དང་། བར་སྤོད་སན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་སོར་ལ་མཐར་ཕྙིན་པར་སྦྱངས། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་བསེན་པར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

466

རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཚན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་བཟང་ཞེས་གསོལ། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་སོར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་ཤཱཀ་ཤྲྙི་དང་། ར་དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ་
དང་། སྐུ་ཆེན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་མན་ངག་ཟབ་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་རྙིགས་བདག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་
གཏེར་གསར་སོར་དང་། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར།

ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གྲྭ་ཆུང་རྣམས་ལ་བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་
བཙུགས། སྣོད་ལྡན་གྱྙི་གདུལ་བྱ་མང་པོར་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙི་ཁྙིད་ཁ་དང་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། མཐར་དགུང་གངས་དོན་དྲུག་པ་རབ་རྒྱལ་ས་སྦྲུལ་སྣོན་ཟླའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་སེ་སྤྙི་ལོ་1929ལོར་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། དེ་ཡང་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོང་མཛད། བར་དོའྙི་ར་ཚིག་བཏོན། དབུ་ཞྭ་དང་ཆོས་གོས་མནབས་ཏེ་གཤེགས་པར་བཤད་ལ། དེ་དུས་མཁན་པོ་མགོན་པོ་རོགས་ཆེན་ཤྲྙི་

སེང་དུ་བཞུགས་པ་མཁན་པོ་དགེ་རྣམ་ལ་པྲ་བརག་ཞུས་པས། ཐོག་མར་ཨཱཿཡྙིག་ཅྙིག་ཤར། དེ་ནས། དོན་དེ་ཙམ་སྦྲུལ་གྱྙི་ལོ་དབུས་སུ། །གནས་མཁའ་སྤོད་ཞྙིང་དུ་སླེབས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཞྙིག་བབས་པར་བཤད་དོ། །གདུང་རགས་ལ་ཞག་གསུམ་དུ་གདུང་ས་ལ་མ་རེག་པར་བར་སྣང་རེན་མེད་དུ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ཐུགས་དམ་གོལ་དུས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བབས། བར་སྣང་དང་གཟྙིམ་ཁང་ལ་འོད་ཀྙིས་འཁྱུད་པ་དང་། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་གདུང་ལས་རང་བྙི སྲེལ་སྣ་ཚོགས་འཁྲུངས་པ་སོགས་ས་ལམ་གྱྙི་འབས་རགས་ཁྱད་པར་བ་བྱུང་ངོ་།།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

467

གདན་རབས་བརྒྱད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1861ལོར་གོ་
འཇོའྙི་མདོ་ལྡྙིང་དཔོན་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙིས་ཨོ་རྒྱན་རོ་རེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། རེ་འདྙི་བ་མ་དཀོན་མཆོག་མགོན་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཡྙིན་ལ། གཏེར་སོན་རོལ་པའྙི་རོ་རེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཡང་བསྔགས་སོ། །སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། གསོ་རྙིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བསླབས། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། རོགས་ལྡན་ཤཱཀ་ཤྲྙི་

སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དང་། བཀའ་གཏེར་ཟབ་བཀའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྙི་སྤོད་པ་བསྐྱངས་ཤྙིང་། གསོ་བ་རྙིག་པའྙི་སྒོ་ནས་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད། ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་པ་རྒྱུན་ཁྱེར་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཡྙི་གེ་དྲུག་མ་དུང་ཕྱུར་གཅྙིག་ཙམ་ལྗགས་བཟླས་མཛད། གོ་འཇོ་དང་བག་གཡབ་ཀྙི་ཕོགས་རྣམས་སུ་མཛད་འཕྲྙིན་ཤྙིན་ཏུ་རྒྱས། ལུང་ཕུག་དགོན་དང་། ཚ་བ་སྒང་འཇྙི་མདོའྙི་དགོན་གཉྙིས་ཀྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་འཇྙི་མདོའྙི་དགོན་དུ་བཞུགས་ཤྙིང་། དམ་ཆོས་བདུད་བཞྙི་དབྱྙིངས་གཅོད་དང་། སྙིང་པོ་ནང་གྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་བརོན་པ་ལྷོད་མེད་མཛད། རེ་འདྙིས་ལུས་སྦྱྙིན་རེ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱྙིས་ཀང་ནད་གདོན་འཕྲལ་དུ་ཞྙི་བ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་མཆྙིས། མཐར་དགུང་གངས་དོན་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1933ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་དགུ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའྙི་ཡོན་ཏན་
འགན་ཟླ་དང་བལ་བ་ཞྙིག་སེ། རྣམ་ཐར་འགོད་འོས་ཆེ་མོད་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་བརོད་ཟྙིན་པས་དེར་བལྟའོ།།
གདན་རབས་བཅུ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1946ལོར་
ཡབ་སལ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ཚེ་གཡང་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྨྙིན་གྙིང་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་བརེ་ནོར་བུས་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ལུང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

468

ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། དཀོན་མཆོག་མགོན་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ལགས། མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ཏེ་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་ལ་སྦྱངས། སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདུས་པ་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་དང་། ཚོགས་ལས་རྙིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སོར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་དཔལ་ཡུལ་རོང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བོ་གོས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚན་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ཞེས་
གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞྙི་པ་ས་ཕག་ལོར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྙི་བཤོལ་དུ་ཡུན་རྙིང་ཕེབས། མཐར་ཨར་ལས་དང་འཕྲུལ་ལམ་བསྐྲུན་པ་སོགས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་སྣ་ཚོགས་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་ཡང་དམ་པའྙི་རང་གཤྙིས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ནས་བཞུགས། བ་མ་ར་མགྙིན་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སོར་གསན། དགུང་གངས་ཞེ་གཉྙིས་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་བཞེས། རེ་དེ་ཉྙིད་ལས་སྨྙིན་
གོལ་ཅྙི་རྙིགས་གསན།
ལུང་ཕུག་དགོན་གྱྙི་བསན་པའྙི་མེ་རོ་བསླངས་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་
དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། གྲྭ་ཆུང་རྣམས་ལ་ཀོག་སློབ་པའྙི་སློབ་གྲྭ་བཙུགས། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་ལ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ། གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འདུ་ཁང་ཆེ་བ་སོགས་རེན་གསུམ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་དང་། ཟབ་མོ་གཅོད་ཀྙི་སྒོ་ནས་གདུག་པའྙི་ལྷ་འདྲེ་བཏུལ་བ་སོགས་མྙི་དང་མྙི་མྙིན་གྱྙི་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད། མཐར་དགུང་གངས་ང་དགུ་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་2004ལོར་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1986 ལོར་ཧོར་པོ་རག་ཆབ་གདོང་ཚེ་གོང་དུ་ཡབ་ཚེ་རྙིང་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཡུམ་རྙིག་འཛིན་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་མྙིང་ལ་ཚེ་དབང་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

469

རོ་རེར་གསོལ། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་གངས་ལྔ་པར་ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། དགུང་གངས་བདུན་པར་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་ལས་དེའྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་བ་མ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས།
དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཡོངས་འཛིན་རོ་རེ་དང་མཉམ་དུ་དཔལ་ཡུལ་བཤད་
གྲྭར་བཞུགས་ཏེ་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཚང་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་ཆོས་སོར་གྱྙི་དབང་དང་། ཟབ་མོ་གཅོད་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་བཅས་དང་། ངག་ཆུང་ཡང་སྲྙིད་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སེམས་ཁྙིད་ཅྙི་རྙིགས་དང་། ཤུགས་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་ལུང་རོགས་ལས་བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། དགེ་མང་མཁན་ཆེན་པདྨ་དབང་རྒྱལ་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་མན་ངག་སྣ་ཚོགས་དང་། གཞན་ཡང་གོ་འཇོའྙི་བ་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་
གསན་བཞེས་མཛད། དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུའྙི་སྨད་ཙམ་ནས་བ་མ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་སྐུ་གཤེགས་པས་ལུང་ཕུག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་ཆེན་བཞེས། སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དང་། སོང་སྐུའྙི་ལྷ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། སྔོན་འགོ་བོ་སྦྱོང་གྙི་ཁྙིད་དང་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་བསྩལ། དེང་སབས་ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་རྒྱན་མེ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་2006 ལོར་མངའ་ཡུལ་གོང་ཕྙི་
མོ་ཚང་དུ་ཡབ་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་གཡང་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་བ་མ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་གངས་བདུན་པར་ལུང་ཕུག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། སྐྱབས་རེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

470

ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་ནོར་བུ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་

པ་བཞེས། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའྙི་དབང་དང་། ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། མཁན་པོ་དབང་ཕྱུག་རེ་རྒྱལ་ལས་བཀའ་མའྙི་ལུང་པོད་བཅོ་ལྔ་ཙམ་དང་། རྒྱལ་བ་དགོན་དུ་རག་མགོ་བཀྲ་བོ་ལས་དཔལ་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་
ལུང་དང་། དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་དང་། རག་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལུང་རྣམས་གསན། དེང་སབས་ཡོངས་འཛིན་བསན་འཛིན་དང་། མཁན་པོ་མཐུ་སོབས་གགས་པ་དང་། འབུམ་ཡག་བ་མ་རོ་རེ་རྣམས་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། རྙིག་གནས་ལ་སྦྱོང་བ་མཛད་ཀྙིན་བཞུགས་པའོ།།
བར་སབས་དགོན་འདྙི་ཅུང་ཉམ་ཐག་པ་གདན་རབས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའྙི་དུས་ཤྙིག་
ཙམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་ནས་བ་བསོས་སམ་བ་ཚབ་ཏུ་རོང་ནོར་ལྷ་འབུམ་བ་མ་ཞེས་
པ་བཏང་། དེ་ཉྙིད་ཨ་དཀར་ཚང་དུ་ཕེབས་སབས་ཤྙིག་ལ་རྒྱལ་བ་དགོན་པའྙི་བ་གྲྭ་དུ་མས་འཕས་པས་དྲྙིལ་བུ་ཁ་སྦྱར། བུམ་པ་ཕྙི་ནང་བསྒྱུར་ནས་བཀྲུས་པ་སོགས་གྲུབ་རགས་བསན་པར་གགས་པས་གྲུབ་ཐོབ་ཅྙིག་ཏུ་ཡྙིན་ཚོད་འདུག་ལ། ལུང་ཕུག་དྲྙིལ་དྲུབ་བ་མ་དང་། དམ་བསྒྱུར་བ་མ་ཞེས་གགས་སོ།།
ཕྙི་མོ་སྤྲུལ་སྐུ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱྙི་འཁྲུངས་ཁྱྙིམ་དུ་
སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་ཕུག་དགོན་ཉེ་འགམ་ར་ར་འགག་ཞེས་པར་ང་ཕྙི་མོ་ཚང་གྙི་སྤྲུལ་སྐུ་བཀྲ་ཤྙིས་རྣམ་རྒྱལ་ཡྙིན་ཞེས་རོ་ཞྙིག་གྙི་སེང་དུ་རོག་རེབ་མཛད་པས་ཞབས་རེས་བཞག་
པ་ད་ལྟའང་མཇལ་དུ་ཡོད་ལ། གདམས་པ་སྤྙི་དང་གཅོད་ཀྙི་གདམས་པ་གསན་ནས་འཁྙི་བ་ཆོད་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞྙིག་སེ། རྒྱུན་དུ་རང་དུང་རེད་པར་དྲངས་ནས་ཕེབས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
ལྷ་རྒོད་ཨ་ལོད་བ་མ་ནྙི། ལྷ་རྒོད་ཚང་དུ་འཁྲུངས། དགོན་འདྙིར་གྲྭ་ས་མཛད་དེ་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་པ་མཛད། དབུ་ལ་ཐོག་གྙིས་བརྒྱབས་ཀང་མ་གནོད་པར་ཐོག་ཆུ་པང་ཐོག་ཏུ་འཁྱྙིལ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

471

པ་དང་། ཇག་པ་ལ་ཇག་ཆྙིངས་བརྒྱབས་པས་བོས་ས་མ་རེད་པར་བྱས་པ་དང་། སྒོ་ནོར་ཇག་པས་དེད་པ་ལ་དབུ་ཞ་ཕུད་ནས་ཕ་བོང་ཞྙིག་ལ་ལན་གསུམ་བརབས་པས་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བབས་པས་མདུན་བཀག་སེ་རྐུན་མ་མ་ཐར་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས་པས་སྣང་སེམས་འདྲེས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་བྱོན་པར་བཤད་དོ།།
ལྟོས་ཆོ་རྒྱལ་མཚན་བ་མ་ཞེས་པ་ངག་ནུས་ཁྱད་པར་བ་གྲུབ་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་
ཞྙིག་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་དང་། ལྷ་རྒོད་ཨ་ལོད་བ་མ་དང་། བསམ་རྒྱས་བ་མ་ཚེ་དབང་མགོན་པོ་དང་། མགོན་ཆུང་རོ་བཀྲ་བ་མ་དང་། མཁན་པོ་མཐུ་སོབས་གགས་པ་དང་། མཁན་པོ་ཨ་བོ་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་བཀྲ་ཤྙིས་སོགས་གདན་རབས་དངོས་མྙིན་ཡང་། བསན་དགོན་འདྙིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་སེལ་བའྙི་སྐྱེས་བུ་དགོན་འདྙིའྙི་གྲྭ་རྒྱུན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་ནས་བ་བསོས་སུ་མངགས་པ་བཅས་མང་དུ་བྱོན་ཅྙིང་དགོན་འདྙིར་མཛད་པ་ཇྙི་ལྟར་བསྐྱངས་ཚུལ་དང་། དགོན་འདྙིའྙི་རེན་གསུམ་གྱྙི་རྣམ་གངས་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་སོགས་མང་དུ་མཆྙིས་མོད། འདྙིར་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མྙི་སྤོའོ།།

སྦྲ་ནག་དགོན་པ།

༈ གོ་འཇོའྙི་སྦྲ་ནག་དགོན་ཐེག་ཆེན་བསམ་གཏན་འོད་གསལ་གྙིང་ནྙི། ཁམས་གོ་འཇོའྙི་
ལྷ་སེ་གསུམ་གྱྙི་ས་མཚམས་སུ་སྦྲ་ནག་འབོག་སེའྙི་ཡུལ་དུ་ཆགས་ཡོད་ལ། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་སེ། ཡྙི་གེ་འགའ་རེར་སྦ་ནག་དགོན་ཞེས་བྙིས་པ་ཡོད་ལ། བག་ནག་ཞེས་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་གོ་འཇོར་ཡོད་པར་བྙིས་པ་དེ་ཡང་དགོན་འདྙི་ཡྙིན་ནམ་སམ། དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ཤྙིང་མོ་ཡོས་ཀྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1675ལོར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པའྙི་ཤྙིང་ར་ཡབ་རེ་འགོ་བའྙི་མགོན་པོ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དངོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

472

སློབ་རག་དུལ་བ་མས་ཕག་བཏབ། ཐོག་མར་རྙི་ཁོད་ཀྙི་ཚུལ་དུ་ཆགས་ཤྙིང་། དེ་ནས་རྙིམ་བཞྙིན་བ་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། བ་མ་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་རོགས་ལྡན་མང་པོ་བྱོན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ལྟར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མང་པོ་གནང་ཞྙིང་།
སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་དུ་མ་བཙུགས་པས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པའྙི་རྒྱུན་སྐྱོང་བའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར།
ཕྙིས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་སྨད་ཙམ་དུ་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་
འཛིན་གྱྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ཅྙིང་ཕག་རས་དང་རེན་སལ་བཟང་པོ་གནང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་སོར་གནང་བ་སོགས་ཀྙིས་གཟྙིགས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་བརེན་འདུས་པ་ཅུང་དར་བར་གྱུར། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་དངོས་སློབ་བ་མ་པདྨ་མཐའ་ཡས་ཀྙིས་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། དེ་རེས་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་དང་། བ་མ་ཨ་བཀྲ་དང་། བ་མ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་སོགས་ཀྙིས་བསན་པ་རྙིམ་པར་བསྐྱངས།
རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པར་གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་
ཅྙིང་། སྔར་གྱྙི་རྙི་ཁོད་དེར། སྦྲ་ནག་དགོན་པའྙི་དགོན་ས་གསར་སོའྙི་ཚུལ་དུ་བཏབ། འདུ་ཁང་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་རེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤྙིང་དགོན་པའྙི་མཚན་ལའང་སྦྲ་དགོན་ཐེག་ཆེན་བསམ་གཏན་འོད་གསལ་གྙིང་ཞེས་གསོལ། རེ་ཉྙིད་ཀང་དགོན་འདྙིར་ལོ་གཅྙིག་དང་ཟླ་བ་བདུན་ལ་བཞུགས་ཏེ། དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གནང་ཞྙིང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་གར་དབྱངས་ཐྙིག་གསུམ་དང་། འབུད་རྡུང་བཅའ་གསུམ་སོགས་རྒྱས་པར་ཞྙིབ་ཁྙིད་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་རང་རང་ཟྙིན་པའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་ཆགས་ཐུབ་པའྙི་ཐུགས་འདུན་གྱྙིས་ཀོང་སྙིང་གྙི་ཆོ་ག་དང་ཕག་བཞེས་མང་པོ་བཙུགས། དགོན་པའྙི་བཅའ་ཡྙིག་ཕན་བདེའྙི་འབྱུང་གནས་དང་། ཆོ་གའྙི་ཟྙིན་བྙིས་ཀྙི་ཡྙི་གེ་རྣམས་ཀང་མཛད། དེ་ནས་དཔལ་སྙིང་ཟུང་འཇུག་གྙི་ཆོས་བཀའ་འཛིན་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་མགོན་སྲུང་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གུ་རུ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་གཞྙི་ལེགས་པར་བསྐྱངས།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

473

གཞན་ཡང་དགོན་པ་ལྷ་སེ་དང་བཅས་པའྙི་རེ་བ་ལྟར་དུ། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་
དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་མཆོག་གྙིས། དཔལ་ཡུལ་ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྦྲ་ནག་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་དང་བ་བསོས་ཞེས་པར་བཏང་། རེ་དེས་ཀང་བགང་བྱ་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་ལ་དགོན་འདྙིར་དབང་ལུང་གདམས་པ་གནང་སེ་བསན་འགོའྙི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས། བོད་དུས་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་སབས་སུ་དགོན་འདྙིའྙི་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་བཤྙིག་ནས་རྨང་མེད་དུ་གྱུར། བསན་པ་སླར་དར་ལ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1983ལོ་ནས་བ་མ་བོ་ཉྙི་དང་། བ་མ་ཆོས་སྐྱོང་དང་། བ་མ་ཨོ་དགའ་དང་། བ་མ་ཨོ་རྒྱན་སོགས་དང་། དགོན་འབེལ་ལྷ་སེ་ཡོངས་ནས་ནུས་ཤུགས་གཅྙིག་ཏུ་དྲྙིལ་ཏེ། ལྷ་ཁང་གསར་བ་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་པ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། སྐྱབས་རེ་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་ལན་གངས་ལྔ་ཙམ་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཅྙིང་དབང་ལུང་གྙི་བདུད་རྙི་གནང་། དེ་བཞྙིན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་སྐྱེ་མཐའ་དྙིལ་མོ་བརོན་འགྲུས་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་
མཚོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གུ་རུའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཐུབ་བསན་ཕན་བདེ་ཉྙི་མ་རྣམ་གཉྙིས་དགོན་འདྙིར་བསན་བདག་ཏུ་བཀའ་ཡྙི་གནང་བ་ཐོབ། ཁོང་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཀང་། ཕག་རས་དང་། དབང་ཆོས་དང་། སྤྙིར་སངས་རྒྱས་ཀྙི་བསན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱྙི་བདེ་སྐྱྙིད་ཀྙི་ཆེད་དུ་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་ཇྙི་ལྟར་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་བགྱྙི་བའྙི་ལམ་སོན་བཀའ་སློབ་སོགས་ཀྙི་བཀའ་དྲྙིན་བསྩལ།
དགོན་འདྙིར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་སྲོལ་ཉམས་མེད་
ཀྙི་ཐོག་བཀའ་གཏེར་སྤྙི་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏ་གྙིང་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་སོགས་ཀྙི་ཕག་སྲོལ་འཁྲུལ་མེད་ལྟར་མཛད་པའྙི་ལོ་ལྟར་གྱྙི་དུས་མཆོད་ཁག་ཆད་མེད་དུ་འཚོགས་པ་དང་། བོད་ཟླ་དང་པོའམ་མཆུ་ཟླའྙི་ནང་སྨྱུང་གནས་དཀར་པོ་ཆ་བརྒྱད་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་ཀྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། སྣོན་ཟླ་བར་སྙིང་ཐྙིག་རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཁན་ཆེན་དབང་གྙི་དབང་པོ་པདྨ་ལས་འབེལ་རལ་གྱྙིས་སྦྲ་ནག་དགོན་ལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པའྙི་ཁོག་དབུབ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཟ་མ་ཏོག་གྙི་སྒྲུབ་ཁོག་ལྟར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

474

གྱྙི་སྙིང་ཐྙིག་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་རེས་མོས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། གོ་ཞུན་ཟླ་བར་སྙིདྷྙི་དུང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་དང་། དབྱུག་གུ་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱལ་ཟླར་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དགོན་འདྙིར་ཆེད་དུ་གསུངས་པའྙི་བཀའ་སེང་བསྒགས་མའྙི་གཏོར་ཟློག་གྙི་དགུ་གཏོར་དང་། ནམ་རྒྱུན་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གྙི་ཡར་ངོའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་བ་མ་རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་ཚོགས་བསང་དང་། ཚེས་ཉེར་ལྔར་ཡུམ་ཀའྙི་ཚོགས་བསང་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔར་མྙི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཆོ་ག་གང་རུང་གྙི་གཤྙིན་པོའྙི་བྱང་ཆོག་དང་། ཚེས་ཉེར་དགུར་ཟབ་མདོ་སོགས་ཀྙི་སྒོ་ནས་གཏོར་ཟློག་གང་རུང་དང་། གནམ་སོང་ལ་ཚེ་ཆོག་འཆྙི་བསླུ་བཅས་པའྙི་དུས་མཆོད་ཀྙི་སྲོལ་ནྙི་གཉུག་མར་གནས་པའྙི་བ་གྲྭ་མཁན་སྤྲུལ་ཡོངས་ཀྙིས་འཚོག་དགོས་པའྙི་ཕག་སྲོལ་ལེགས་པོ་ཡོད་ལ། ད་ལྟའང་མ་ཉམས་པར་གནས་སོ།།

དགོན་མགོ་དགོན་པ།

༈ དགོན་མགོ་དགོན་པ་ན། གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པར་ ྙི སྔོ་འགུགས་
བ་མ་ཞེས་པས་ཕག་བཏབ། ཁོང་གྙིས་དགོན་འདྙིར་འདུ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་སོགས་གསར་བཞེངས་དང་། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་ཀྙི་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་བསན་པ་བསྐྱངས། གདན་རབས་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་པདྨ་ནྙི། སྔོ་འགུགས་བ་མ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མང་དུ་གསན། དགོན་མགོ་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དཔལ་རྙི་པདྨ་འོད་ཀྙི་ཕོ་བང་གསར་བཞེངས་གནང་ཞྙིང་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། སྔོན་ཆད་དགོན་འདྙིར་ཚེས་བཅུ་ཉེར་ལྔའྙི་དུས་མཆོད་དང་། གོ་ལོད་སྒྲུབ་པ་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་རྙིམ་པ་ཡང་འཚོགས་པའྙི་སྲོལ་ཡོད་དོ།།

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

475

བསམ་གྲུབ་དགོན་པ།

༈ བསམ་གྲུབ་དགོན་བཀྲ་ཤྙིས་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་དགེ་འཕེལ་གྙིང་ནྙི། མདོ་ཁམས་
གོ་འཇོའྙི་ཆར་གཏོགས་བསམ་གྲུབ་རྒྱས་མོ་ཁྙི་སོར་ཞེས་པའྙི་ས་རུ་ཡོད་ལ། ཐོག་མར་བཀའ་
བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་སེ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་བཤད། འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཕེབས་སབས་ཆོས་སེ་འདྙིར་དོན་གཉེར་བ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་

གནང་བར་གགས་ལ། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་མདོ་སྨད་དུ་བྱོན་སབས་གནས་འདྙིར་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པ་སོགས་སྔོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོའྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་མཆྙིས།
དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་རྒྱལ་པོ་མཁའ་འགོ་ཞེས་པའྙི་དཔོན་པོའྙི་སབས་སུ་
དགོན་འད་ལ་མཁའ་འགྙི་དགོན་ཞེས་ ོགགས་ཤང་། སོག་པོའྙི་དམག་གྙི ས་བོད་ཀྙི་དགོན་སྙིེ་རྣམས་
གཏོར་སབས། ཆོས་སེ་འདྙིར་ཡང་རེན་དང་བརེན་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་བཤྙིག་ཅྙིང་། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་གཏོར་བས་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཡལ་ལོ། །ཕྙིས་སུ་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་མཁའ་
ཁྱབ་རོ་རེས། བཀྲ་ཤྙིས་ཐུབ་བསན་རྒྱལ་མཚན་ཆེ། །དགེ་བཅུ་འཕེལ་བའྙི་གྙིང་འདྙིར་བསྒེང་། །
བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་ཟུང་། །འདུས་པ་དབྱར་གྱྙི་མཚོ་ལྟར་རྒྱས། །ཞེས་ལུང་བསན་པ་ལྟར། གྲུབ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་གནས་འདྙིར་རྙིང་མའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་འཛུགས་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཡྙིས་སྐུལ་མ་གནང་བ་བཞྙིན། རབ་ཚེས་ཤྙིང་བྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1924ལོར་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སམ་ཐུབ་བསན་བསླབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་འདྙི་ཉྙིད་ཕག་བཏབ།
དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་སྔ་འགྱུར་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་དགེ་འཕེལ་གྙིང་ཞེས་གསོལ།
གཙུག་ལག་ཁང་རེན་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། རོར་སེམས་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ་སོགས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

476

རྙིམ་པ་དང་། རྙི་ཆོས་སོགས་ཀྙི་སྲོལ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་བཙུགས། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕ་ཆོས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས། འཇའ་ཚོན། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་བསྩལ་ཏེ་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་རོད་རོམ་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །རེ་འདྙི་ལ་གསུང་ཆོས་ར་དྲེལ་རྒྱབ་གཅྙིག་ཙམ་ཡོད་པར་གགས་ཀང་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་གཏོར་བརླག་ཏུ་སོང་བར་བཤད་ལ། ད་ལྟ་རེ་འདྙིའྙི་གསུང་ཐོར་བུ་པོད་གསུམ་ཙམ་དགོན་འདྙིར་བཞུགས་པའོ།།
གཞན་ཡང་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཐུགས་སྤྲུལ་ཨ་འཇམ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་
ལུང་རོགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་བྱོན་ནས་
དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་པའྙི་མོད་ལ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་འཐོར་ཞྙིག་ཏུ་སོང་སེ་རེ་ཞྙིག་རྨང་མེད་དུ་ཡལ། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་དངོས་སློབ་བ་མ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཨ་དཀར་དང་། ལེགས་བཤད་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཤྙིང་། ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་དང་། འདོན་ཕག་ལེན། གདངས་དབྱངས་རོལ་སོགས་བརྒྱུད་པ་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་སོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་པར་མཛད། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་དབྱངས་ཀྙིས་ཨ་འཇམ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་དགོན་འདྙིའྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། ཁོང་གྙིས་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ད་ལྟ་ནྙི་དགོན་འདྙི་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བ་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་པའོ།།

ཚྭ་རུ་དགོན་པ།

༈ གོ་འཇོའྙི་ཚྭ་རུ་དགོན་ལྷུན་གྲུབ་དཔལ་རྙི་གྙིང་ནྙི། གོ་འཇོ་གན་ཆུང་དཔོན་གྱྙི་མངའ་
སེ་ཚྭ་ཐོག་གོང་གྙི་ཉེ་འགམ་ཡུལ་ལྷ་རོ་རེ་ངང་དཀར་གྱྙི་མདུན་རོལ་དམར་ར་ཞེས་པའྙི་ས་དེར་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

477

ཡོད་ལ། དགོན་པའྙི་མཚན་གཞན་དུ་ཚྭ་རུ་ཨོ་རྒྱན་གྙིང་ཡང་ཟེར། ཚྭ་རྙི་དང་། ཚ་རྙི་ཞེས་བྙིས་པའང་སྣང་ངོ་། །འདྙིར་སྔོན་ཆད་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མཐའ་འདུལ་དང་ཡང་འདུལ་གྱྙི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རེན་བཞེངས་པའྙི་གནས་ཤྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། ས་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་གགས་ལ། རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་ཞལ་སློབ་ཁ་ཚ་བསན་པ་དར་རྒྱས་ཀྙིས་བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་སྔར་གྱྙི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཞྙིག་གསོ་བགྱྙིས། རེན་གསུམ་དང་ལྷ་ཁང་གཞན་པ་ཡང་གསར་བཞེངས་ཀྙིས་ཆོས་སེ་ཞྙིག་བཏབ། གཙོ་བོ་རྙིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་འཆད་སེལ་མཛད་པས། འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་རྒྱུན་ཉམས་
བཞེས་མཛད་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། མྙིང་ལའང་བང་རྙི་དགོན་ཞེས་འབོད།
གཏེར་ཆེན་འཇའ་ཚོན་སྙིང་པོས་དགོན་འདྙིར་ཚོགས་ཟངས་ལ་ཟངས་དཀར་བཀྲ་ཤྙིས་
འཁྱྙིལ་བ་ཞེས་པ་གནང་བའྙི་ནང་ངོས་སུ། སལ་བཟང་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་དར། །བ་མེད་ཐེག་ཆེན་འདུས་སེ་རྒྱས། །ལེགས་ལྡན་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་འཁྱྙིལ། །མྙི་ཟད་རག་བརན་གོང་འཕེལ་ཤོག ། ཅེས་པའྙི་ཤྙིས་ཚིག་ཤོ་ལོ་ཀ་ཡང་ཡོད་པར་གགས་སོ། །རེ་ཁ་ཚ་བསན་པ་དར་རྒྱས་ཀྙི་ཡང་སྤྲུལ་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཨོ་རྒྱན་བོ་གོས་དང་། ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་སོགས་ཀྙིས་རྙིམ་བཞྙིན་བསན་པ་བསྐྱངས། ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་གྱྙི་སྐུ་དུས་ཙམ་ནས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བ་དང་ཕན་ཚུན་འབེལ་འདྲྙིས་ཆེ་བར་གགས་ལ། ཕལ་ཆེར་ཨ་འཛིང་སྤྲུལ་སྐུའྙི་དུས་ཙམ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ན་ཐ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཨ་ཉེ་རྙིན་ཆེན་རྒན་དང་། བདེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའམ་དར་དར་སྤྲུལ་སྐུའྙི་བར་དུ་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ཞྙིག་རྙིམ་གྱྙིས་བྱོན་ཏེ་ཀོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སོང་བ་བསམ་གཏན་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་བསྐྱངས་ཤྙིང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་དང་མཐུན་པའ་ཆོས་ཐུན་དང་སྒྲུབ་འྙི ཕྲྙིན་བཙུགས། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་བདེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་གཤེགས་པ་དང་། འདུ་ཁང་དང་འདུས་སེ་གཏོར་བ་སོགས་ཀྙིས་ཆོས་སེ་འདྙི་ཉྙིད་རེ་ཞྙིག་མེད་པར་གྱུར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་བ་མ་ཕུར་ཆུང་དང་། མཁན་པོ་ཨ་ནོར་དང་། བ་མ་རོ་ལྷ་བཅས་ཀྙིས་འདུ་ཁང་དང་། རེན་གསུམ་གསར་དུ་བཞེངས། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ལག་ལེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

478

དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་དང་། དགུ་གཏོར་དང་། ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་རྣམས་ཀྙི་རྒྱུན་སླར་གསོས་ཤྙིང་བསན་པ་སླར་ཡང་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་།
ད་ལྟ་བདེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཡང་སྲྙིད་བསོད་ནམས་སན་གགས་སྐུ་ན་ཕྲ་བའྙི་དབང་གྙིས་
གནས་སབས་སུ་དགོན་པའྙི་ཁུར་གཙོ་བོ་ནྙི་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་ནས་ཐོས་བསམ་མཐར་སོན་པའྙི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོར་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་གྙིས་སྔར་གྱྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་མ་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་། ལོ་རེར་སློབ་ཕྲུག་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་ནས་བདུན་བར་འདུས་པ་ལ་ཡྙི་གེའྙི་ཀོག་དང་། བོད་ཡྙིག་གྙི་བྙིས་སྦྱོང་དང་། སྒྲུབ་ཆོག་ཆོས་སྤོད་ཀྙི་འདོན་སྦྱོང་སོགས་སློབ་པའྙི་སློབ་གྲྭ་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། སན་ངག་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་སྦྱོང་བའྙི་སྦྱོང་གྲྭའམ་བཤད་གྲྭ་དང་། མཚམས་གྲྭ་སོགས་ཀྙི་སེ་གསར་བཙུགས་ཀྙིས་བཤད་སྒྲུབ་དམ་འཛིན་དང་། ལོ་རེའྙི་ནང་གྲྭ་གསར་དག་ལ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་གང་རུང་གྙི་ཁྙིད་དང་འབེལ་བའྙི་སྒོ་ནས་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་གྙི་རྒྱུན་བཙུགས་ཤྙིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཛོད་ཁང་དང་། འཆམ་ར་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས་པ་བཅས་ཀྙིས་ད་ལྟ་དགོན་འདྙི་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

སོག་ལུང་དགོན་པ།

༈ སོག་ལུང་དགོན་བསམ་གཏན་འོད་གསལ་ཐེག་ཆེན་གྙིང་ནྙི། ཁམས་གོ་འཇོའྙི་ཡུལ་གྱྙི་
ཧ་ཚ་གཞུང་དུ་ཡོད་ལ། གོ་འཇོ་ལུང་ཕུག་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཡྙིན་ཞྙིང་། སྔ་མོའྙི་དུས་ནས་ལུང་ཕུག་དགོན་པས་ཧ་ཚ་ཚོ་ཁག་ཡོངས་ལ་བ་བསོས་ཏེ་འགོ་འདྲེན་བ་ཚབ་ཏུ་བ་མ་ཚད་ལྡན་
མང་པོ་ཞྙིག་བཏང་སེ་དགོན་པའྙི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་ཆོས་སེ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡུལ་སེའྙི་སྐྱབས་དང་སྲུང་བ་མཛད་པའྙི་སྒོ་ནས་བོང་འཁོར་ར་ཁྙི ད་དུ་བཞུགས་

ོ སྲོལ་ཡོད་པ་དང་། བོང་འཁོར་ར་ཁྙི ད་

ོན་བ་རབས་མང་པོ་ཞྙིག་བྱུང་ཡོད་པར་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྙི་ངག་སྒོས་སུ་མཆྙིས། གཙོ་བོ་ཨ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

479

ལོད་བ་མས་དགོན་འདྙི་ཉམས་གསོས་ཀྙིས་ཐོག་མར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡྙིན་ནོ།།
དེས་ན་གདན་རབས་ཀྙི་ཐོག་མ་ཨ་ལོད་བ་མ་ནྙི། གོ་འཇོ་མོད་པོ་སྒང་གོང་གྙི་ལྷ་རྒོད་
ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤྙིང་། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་ལུང་ཕུག་དགོན་པར་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གནང་། དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུ་ཡས་མས་སུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ར་བའྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གྙི་བསླབ་པ་བཞེས། གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དབང་ལུང་གདམས་ངག་དུ་མ་གསན་ཏེ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། ལུང་ཕུག་དགོན་ལ་ཕྙིར་ཕེབས་པ་ནས་ལུང་ཕུག་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་བདུན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་བཀའ་ཡྙིས་ཧ་ཚ་གཞུང་གྙི་མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གྙི་གནས་བོང་འཁོར་རྙི་ཁོད་དུ་བ་བསོས་སུ་

བཏང་། སྐུ་ཚེར་རྙི་ཁོད་དེར་བཞུགས་ནས་བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་བསན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱྙི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས། ལྷ་སྲྙིན་གདུག་པའྙི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱྙིས་གནམ་ལགས་ཀྙི་ཐོག་དབུ་སེང་དུ་ཕབ་ཀང་ཅྙི་ཡང་གནོད་མ་ཐུབ་པ་སོགས་འབྱུང་བཞྙི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་འདྲེ་བན་དུ་བཀོལ་བ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་བསམ་གྱྙིས་མྙི་ཁྱབ་པ་མངའ། ཡུལ་དེར་ཨ་ལོད་ཐོག་འདྲེད་བ་མ་ཞེས་སན་པའྙི་གགས་པ་ཆེ། རེ་འདྙི་ལ་འཁོར་སློབ་ཀང་དབྱར་མཚོ་བཞྙིན་རྒྱས། མཐར་ཕྙི་གསལ་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ནང་གསལ་ཞྙི་བ་ཆེན་པོའྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུ་བའྙི་ཚུལ་བསན་པའོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ནྙི། གོ་འཇོ་ཧ་ཚ་བང་ཚོགས་མ་གོང་དུ་ཡབ་ཨ་
རྙིས་དང། ཡུམ་སྒོན་ཆོས་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡབ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་ཆོས་སྤོད་སོགས་སྦྱངས། ལུང་ཕུག་དགོན་པར་གྲྭ་སར་ཞུགས། དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་ཙམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པས་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་གྱུར། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་རྙིགས་བདག་ཏུ་བསེན་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གྙི་བསླབས་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

480

དག་གྙིས་གཙོའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྡུང་འབུད་བཅའ་འདོན་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་དྲྙི་མ་མེད་པ་ཇྙི་བཞྙིན་ཉྙིད་དུ་མཁྱེན་པར་མཛད། རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས། རྙི་ཁོད་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། ལུང་ཕུག་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་གཉྙིས་མཁས་པ་ལ་འདྲ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་དབང་ཐང་ནྙི་ལུང་ཕུག་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཆེ་བར་འདུག་གསུངས་པར་གགས། གཞན་ཡང་རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་ཁོང་གཉྙིས་ལ་ཡང་གསང་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དགོན་གནས་རེ་གསར་དུ་བཏབ་དགོས་པའྙི་བཀའ་བྱུང་ཞྙིང་། ལུང་ཕུག་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ལ་དགོན་གནས་བྱ་རྙི་མགོ་ཟེར་བའྙི་ས་དེར་ལུང་བསན། འོན་ཀང་སྐུ་ལ་སྙུན་གྱྙིས་ཟྙིན་ཏེ་དགོན་པར་བཞེངས་མ་ཐུབ་པར་ཕཊཿསྒ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིས་སུ་བསྡུས། ཐུགས་དམ་ཞག་ཤས་བཞུགས་ཤྙིང་སྐུ་གདུང་ཆུང་དུ་སོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་མཚན་མ་ཡང་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།མཁན་པོ་ཉྙིད་ཀྙིས་བསྐྱངས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ཚེ་དབང་འགྱུར་མེད་ཀྙིས་བ་མ་འདས་རེས་
ཀྙི་བྱ་བ་རྣམས་བསྒྲུབས་ཤྙིང་དགོན་པ་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་ནོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་བ་མ་ཚེ་དབང་འགྱུར་མེད་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ1916ལ་ཧ་ཚ་བང་ཚོགས་ལྟ་ལ་ཚང་དུ་ཡབ་ཨ་བསམ་དང་། ཡུམ་རྙིན་ཆེན་ཚེ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ལུང་ཕུག་དགོན་པར་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཏེ་ཏྙི་རོ་མཁན་པོ་མགོན་པོ་ཚེ་རྒྱལ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་བསླབས། དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་མནོས་པ་དང་།
དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ལུང་དབང་ཁྙིད་གསུམ་གྱྙི་གདམས་ངག་མང་པོ་གསན། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་སོར་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་ལྟ་བ་བཞྙིན་དུ་སྦྱངས་ཏེ་ཁུངས་ཆོད་པར་མཛད། དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལོ་མང་བསེན་ཏེ་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུའྙི་སོར་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་གསན།

རོང་སར་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་སེང་གེ་ལས་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། མཁན་པོ་

ཁམས་གོ་འཇོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

481

གཞན་ཕན་ལེགས་གྲུབ་བམ་ཀླུ་ཕུག་བ་མ་ལས་ཟབ་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སན་བརྒྱུད་དམར་ཁྙིད་མཐའ་དག་གསན། བོད་དུས་ཀྙི་འགྱུར་བའྙི་གཞན་དབང་གྙི་འོག་ཏུ་སྐུ་ངལ་འགའ་ཡང་མང་། དུས་ཀྙི་རྒུད་པ་ཞྙི་སེ་བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སོག་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས། སྐྱབས་མགོན་རོ་རེ་འཆང་གྲུབ་དབང་ཐུབ་བསན་འཇྙིགས་མེད་བཤད་སྒྲུབ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྙི་སྒ་
དབྱངས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའྙི་ཡུལ་ནས་ཕྙིར་ཕེབས་པར་མཇལ། བཀའ་མའྙི་དབང་གསན། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེས་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཡྙིག་ཕག་
ཐམ་ཡོད་པ་གནང་བས། བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་བོང་འཁོར་རྙི་ཁོད་ཀྙི་ཉེ་འདབས་སུ་སོག་ལུང་
ཞེས་པའྙི་རྙི་བོ་དུང་དཀར་གཡས་འཁྱྙིལ་གྱྙི་གཟུགས་སུ་དོད་པའྙི་ས་མྙིག་དེར་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1982ལོར་བོང་འཁོར་རྙི་ཁོད་བསྐྱར་གསོ་གནས་སོས་ཀྙི་ཚུལ་དུ་དགོན་པ་གསར་དུ་ཕག་
བཏབ། ཕྙི་ནང་གྙི་ཉེར་འཚེ་མང་པོས་དགོན་པ་བཞེངས་པ་ལ་བར་ཆད་བརམས་ཀང་བ་མའྙི་ཐུགས་བཞེད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་འདོར་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གྙིས་དཀའ་བ་དང་བངས། ངལ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གྙི་རེན་སོན་པའྙི་སྐུ་དང་། གུ་རུ་པདྨ་དང་། སྤན་རས་གཟྙིགས་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་དང་། རོར་སེམས་བཅས་ཀྙི་སྐུ་བརན་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་། གྱང་རྙིས་ལ་ཐུབ་པའྙི་སོང་སྐུ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་བཀོད་དང་། ཞྙི་ཁོ་དམ་པ་རྙིགས་བརྒྱ་དང་། ཕུར་པ་དང་། བཀའ་སྲུང་དུ་མ་དང་། རྒྱངས་མཐོང་ལ་མཚན་བརྒྱད་ཀྙི་དགུ་ཐང་དང་། རེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་དང་། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉྙིས་དང་། གནས་བརན་བཅུ་དྲུག་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བ་བརྒྱུད་ཀྙི་ཐང་ཀ་དང་། སྒོ་ཁྱམས་ནང་ལ་རྒྱལ་ཆེན་སེ་བཞྙི་དང་། ཡུལ་ལྷ་དང་བཅས་པའྙི་རེན་དང་བརེན་པ་དང་། དགོན་པའྙི་ཕྙི་རོལ་དུ་མཆོད་རེན་ཆ་བརྒྱད་དང་། སྒྲུབ་ཁང་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད།
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་དགོན་འདྙིར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་
སེ་འདུས་མང་ཡོངས་ལ་ཚེ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དགོན་མྙིང་ལ་བསམ་གཏན་འོད་གསལ་ཐེག་ཆེན་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དགོན་པ་བཞེངས་གྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོས་ས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

482

གཞྙི་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། ལྷ་ཁང་ནང་རེན་ལ་རབ་གནས་མཛད་དེ་མ་འོངས་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་རྒྱས་གནང་ངོ་།།
ཕྙིས་སུ་ཡང་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་
སོགས་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་པོ་གསན། དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། རོང་སར་མཁན་ཆེན་པདྨ་དམ་ཆོས་སོགས་དམ་པ་མང་པོས་དགོན་འདྙིར་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་སེ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། ལུང་ཕུག་དགོན་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་གཙོའྙི་དགེ་འདུན་པ་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་ཐུགས་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པའྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་དང་། གཅོད་ཚོགས་རྙིན་ཆེན་ཕྲེང་བའྙི་གཅོད་སྒྲུབ་བཅས་བཙུགས་ཏེ་མ་བུ་དགོན་གྱྙི་འབེལ་ལམ་ལེགས་པོ་མྙིག་དཔེར་འོས་པ་བྱུང་ངོ་།།
དགུང་གངས་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་བྱ་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་སེ་སྤྙི་ལོ་1993ལོར་དགོངས་པ་ཞྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་པའྙི་ཚུལ་བསན་ཏོ། །དམ་པ་ཁོང་གྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་ད་ལྟ་ནྙི་རེན་དང་བརེན་པ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཞྙིང་དགེ་འདུན་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་དང་ཕེད་བཅས་འདུས་པ་ལོ་རེ་བཞྙིན་ཇེ་དར་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

ད་ནྙི་ཁམས་བག་གཡབ་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་རུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པ་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་
བྱུང་ཚུལ་བརོད་པར་བྱ་སེ།

གང་ཆུང་དགོན་པ།

༈ སྔ་འགྱུར་གང་ཆུང་དགོན་བསམ་གཏན་གྙིང་ཆོས་ཉྙི་རང་ཤར་དགོན་ནྙི། བག་གཡབ་
ཉག་རེ་ཞེས་པའྙི་ས་རུ་ཡོད་ལ། གང་ཆུང་དགོན་པའྙི་བྱུང་བ་ལ་ནྙི་སྔ་དར་དང་། བར་དར་དང་། ཕྙི་དར་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་གནས་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

483

ཡུལ་འདྙིར་སླེབས་ནས་མཆོད་རེན་ནག་རུང་ལྷ་འདྲེའྙི་ཁ་གནོན་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བྙི་མ་ལ་མྙི་ཏྲ་དང་། སློབ་དཔོན་བཻ་རོ་ཙ་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་སྒྲུབ་གནས་སོགས་ཀྙི་གནས་ཡྙིག་ཡོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཉྙི་འོད་སེང་གེས་མཛད་པའྙི་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་འགེལ་པ་ལས། ཁམས་ཀྙི་འོར་རྔུ་བྱམས་ཆེན་གྱྙི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་མོ་བཻ་རོ་ཙ་ནས་བསྒྱུར་བར་བཤད་པ་སོགས་ཀྙིས་སྔོན་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་བཙན་པོ་ཁྙི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཡབ་སྲས་ཡོན་མཆོད་དུ་འབེལ་བའྙི་སྐུ་དྲྙིན་ལས་བག་གཡབ་ཀྙི་ཡུལ་འདྙིར་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་པའྙི་ཆོས་སེ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ཞྙིག་བྱུང་ཡོད་པར་མངོན་ལ། དེ་ནྙི་རྙིང་མ་སྔ་དར་གྱྙི་བྱུང་རབས་ཀྙི་དུས་ཡྙིན་ཞྙིང་། དེ་ལ་སོགས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞྙིག་ཡོད་མོད་འདྙིར་མྙི་སྤོ།
དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའྙི་ལོ་རབས་བཞྙི་བཅུ་པའྙི་ནང་དུ་སོག་པོ་གུ་ཤྙི་ཧན་གྱྙིས་ཆེད་
དུ་བསོས་པའྙི་བག་གཡབ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོས་ཡུལ་འདྙིར་རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྙི་
ཆོས་རྒྱུད་དང་དགོན་པ་རྣམས་ཐབས་དང་བཙན་གྱྙིས་དགེ་ལྡན་པར་བསྒྱུར་བས། བཀའ་རྙིང་གྙི་ཆོས་སེ་རྣམས་ལ་བཅོམ་བརླགས་ཚབས་ཆེན་ཐེབས་ཤྙིང་བག་གཡབ་ཀྙི་ཡུལ་འདྙི་དགེ་ལུགས་པ་ཁོ་ན་ལྟ་བུར་གྱུར་མོད། སློབ་དཔོན་པདྨ་ཀ་ར་དང་ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙ་ན་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅྙིང་། ནང་བསྐྱེད་རོགས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་རོགས་པ་ནར་སོན་པ། སྔ་འགྱུར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་བརྒྱུད་པའྙི་གསེར་ཐག་མ་ཆད་པའྙི་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་ཚུལ་ལ་དབང་བའྙི་ཕྙི་
ཚུལ་གོང་སྔགས་ཀྙི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའྙི་རྙིག་འཛིན་ཞྙིག་པོ་དངོས་སློབ་ཡང་སློབ་དང་བཅས་
པས་ནང་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་ལ་སུས་ཀང་གགས་མ་རེད་པར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་བག་
གཡབ་ཀྙི་ཡུལ་འདྙིར་རྙིང་མ་དར་བ་ལས་གང་ཆུང་དགོན་པའྙི་ཐོག་མའྙི་རྙིག་འཛིན་རྣམས་ཀྙིས་ཀང་སྦྲ་གུར་ཕུབ་ནས་ཆོས་རྒྱུད་ཡུན་རྙིང་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་པའྙི་ཡབ་སྔགས་འཆང་བསོད་རྒྱལ་གྱྙི་བར་དུ་ཆོས་རྒྱུད་ཀྙི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནས་པ་ནྙི་གང་ཆུང་དགོན་པའྙི་བྱུང་རབས་སྔ་དར་གྱྙི་སབས་ཡྙིན་མོད། ལོ་རྒྱུས་ཇྙི་བཞྙིན་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

484

སྔགས་འཆང་བསོད་རྒྱལ་གྱྙི་སྲས་རེ་ཐུབ་བསན་འགྱུར་མེད་ཀྙིས་ཆོས་སྒར་བཟུང་སེ་
མདོ་སྔགས་ཀྙི་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ནྙི་གང་ཆུང་དགོན་པའྙི་བྱུང་རབས་གཉྙིས་པ་བར་དར་རོ།།
དེས་ན་རེ་ཐུབ་བསན་འགྱུར་མེད་དམ་བོ་གོས་རབ་འཕེལ་ནྙི། ཡབ་སྔགས་པ་བསོད་
རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཚེས་བཅུ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1928 ལོར་སྦ་ཐོག་རྙི་ཁོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡབ་རེ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོས་སྤོད་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཁམས་དགེ་སེའྙི་ཕོགས་སུ་ཕེབས། འཚོ་བ་ལྟོ་སྐྱ་གོས་ཧྲུལ་གྱྙིས་མྙི་ལོ་བཅུ་དྲུག་གྙི་ཡུན་ལ་སྨོ་ཤུལ་ལྗོན་པ་ལུང་དུ་ལུང་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་
མ་ལས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སན་བརྒྱུད་དམར་ཁྙིད་ཀྙིས་གཙོའྙི་གདམས་ངག་ཟབ་དགུ་གསན། གཞན་ཡང་ཀཿཐོག་མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་དང་། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་དང་། མཁན་པོ་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར། རྒྱས་སོག་སྤྲུལ་སྐུ། ཕག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་སོགས་ཀྙི་མདུན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་དང་། བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱབ་རེན་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། བག་གཡབ་ཀྙི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་སྦྲ་གུར་དང་། རྙིག་ར་སོགས་བཞུགས་གནས་ཅྙི་རྙིགས་སུ་བསེན་མཚམས་དང་ཐུན་བཞྙིའྙི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརོན་པ་དྲག་པོས་ཉམས་ལེན་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་གྱྙི་རབ་བྱུང་འགའ་ལ་སུམ་རགས་དང་། སན་ངག་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་ཀྙི་དཔེ་ཁྙིད་ཀྙིས་བསྐྱངས་སོ།།འདྙི་དུས་ཙམ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་རྩུབ་སྤོད་དང་། རྙིག་གནས་གསར་བརེ་ཟེར་བ་
རྣམས་རྙིམ་པར་བྱུང་བས་གང་ཆུང་དགོན་ཚུགས་ཐབས་མ་བྱུང་ཞྙིང་། རེ་བོ་གོས་རབ་འཕེལ་ཡང་ཁྙིམས་འོག་ཏུ་སྐྱོ་སྡུག་གྙི་འཚོ་བ་མོང་དགོས་བྱུང་ངོ་།།
རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ལགས་མོ་བྱ་ཡྙི་ལོར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྔོན་གྱྙི་གུར་སྒར་
དེ་ཁང་པར་བསྒྱུར་ནས་གཞོན་ནུ་ཉྙི་མ་དང་། སལ་བཟང་ཚེ་རྙིང་སོགས་གྲྭ་སློབ་གསར་བ་རྣམས་ལ་ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད་དང་། ཚད་མ་རྙིགས་གཏེར་རྣམས་གནང་བ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

485

ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། ངག་ཆུང་གྙི་ཟྙིན་བྙིས་ལྟར་བོ་སྦྱོང་ཞག་བརྒྱ་ནས་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་ཉྙིན་རེར་ཐུན་བཞྙི་དང་། ཐུན་རེར་ཐུན་གྱྙི་སྔོན་འགོ་དངོས་གཞྙི་རེས་གསུམ་དང་། སྔོན་འགོའྙི་སྔོན་འགོ་སོགས་དམ་པ་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་དང་། ཐ་ན་ཐུན་དུང་གྙིས་བ་མ་རྒྱང་འབོད་གཏོང་བ་སོགས་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཚུལ་བཞྙིན་གནང་ནས་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པས་གང་ཆུང་དགོན་རྒྱས་པའྙི་རེ་བ་མངོན་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རེ་བ་མངོན་པའྙི་སབས་སུ་རེ་བོ་གོས་རབ་འཕེལ་སྐུ་ཚེ་མཐར་མ་ཕྙིན་པར་དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་རབ་རྒྱལ་ཟད་པ་མེ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1986ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གང་ཆུང་དགོན་གྱྙི་བསན་པ་ཕྙི་དར་ནྙི། མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་ཉྙི་མས་ཇེ་རྒྱས་སུ་བཏང་
བའྙི་དུས་ཏེ། དེ་ཡང་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་ཉྙི་མ་ནྙི། ཡབ་སོབས་རྒྱས་པདྨ་དབང་དྲག་དང་། ཡུམ་སྔགས་འཆང་བསོད་རྒྱལ་གྱྙི་སྲས་མོ་ཚེ་རྙིང་དཔལ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ལགས་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1961ལོར་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུ་ཉྙི་མ་མཆོག་གྙིས་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཞང་པོ་བོ་གོས་རབ་འཕེལ་ལས་ཡྙི་གེ་དང་། ཡྙིག་གཟུགས་དང་། ལྷ་རྙིས་དང་། སྨན་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་དང་། སུམ་རགས་རྣམས་ལ་མཐར་ཕྙིན་པར་སྦྱངས། རོང་གསར་ཁམས་བྱེས་བཤད་གྲྭར་རེ་མཁྱེན་བརེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙི་དངོས་སློབ་རོང་གསར་མཁན་རབས་བཅུ་

པ་པདྨ་དམ་ཆོས་ལས་བགང་བྱ་དུ་མར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསན་བསམ་གནང་ཏེ་མཁན་པོའྙི་མཚན་རགས་བཞེས། རབ་རྒྱན་ཆུ་ཕོ་སྤེལ་གྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1992ལོར་བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་ཤར་དཔལ་སྤུངས་བཤད་གྲྭ་བསྐྱར་གསོ་དང་། དཔེ་ཁྙིད་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བགང་བྱ་བདུན་ཙམ་གནང་སེ་དཔལ་སྤུངས་དགོན་པའྙི་བསན་པའྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོས། ཐུགས་སྲས་དམ་པ་དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤྙིས་དཔལ་སྤུངས་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་བསོས། རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙིས་དཔལ་སྤུངས་བཤད་གྲྭ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོར་བྱུང་ངོ་།།
སྤྙི་ལོ་ 1994 སེ་ཤྙིང་ཕོ་ཁྱྙི་ཡྙི་ལོར་གང་ཆུང་དགོན་དུ་ཕེབས། དགོན་པ་དེ་སྔར་གྱྙི་གནས་
ནས་ལུང་པའྙི་མདའ་རུ་མར་སོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

486

བཞེངས། དགོན་པ་གཞྙི་རྒྱར་བསྐྱེད། གཞྙི་ཡྙི་རྙིམ་པའྙི་འཛིན་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས། དབྱར་གནས་སོགས་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་སྲོལ་བཙུགས། དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་གྙི་མདུན་ནས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་དབང་སྤྲུལ་སྐུ་གར་དབང་ཟྙིལ་གནོན་བདེ་ཆེན་རོ་རེ་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སློབ་ཆེན་ཉེར་གཉྙིས་དང་ལྷན་དུ་མདོ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གདམས་གཏད་དང་བཅས་པ་ཞུས་ཤྙིང་། དེའྙི་བསེན་པ་ཉེར་བསེན་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཆེན་སོགས་ཚད་ལྡན་མཛད་དེ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་ལེགས་པར་བཙུགས་ཤྙིང་སྔ་འགྱུར་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ལུགས་བསྐྱངས་པས། རེ་ཁོང་ཉྙིད་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་བརྒྱུད་འཛིན་ཆེན་མོར་གྱུར།
དགོན་འདྙིར་ཉམས་ལེན་གྱྙི་རྙིམ་པ་ལ་གྲྭ་གཞོན་རྣམས་གཞྙི་ཡྙི་རྙིམ་པའྙི་འཛིན་གྲྭ་སེ།
སུམ་རགས་དག་གསུམ་དང་། ཆོས་སྤོད་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཀྙི་འདོན་ཆོག་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ནས་མཐར་ཕྙིན་པ་ན་ལོ་དགུར་བཤད་གྲྭའྙི་འཛིན་གྲྭ་རྙིམ་བགོད་ཀྙིས་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་གྱྙི་ཐོས་
བསམ་དང་། ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཐུན་མོང་ཕྙི་ཡྙི་སྔོན་འགོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བར་ཞག་བརྒྱ་ཡྙིས་གྲུབ་པར་བྱེད་པའྙི་ཐུན་སྒོམ་དང་། དེ་ནས་རོར་སེམས་སྒོམ་བཟླས་དང་། མཎྜལ་དང་། བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཞར་ལ་དམ་ཆོས་བདུད་བཞྙི་དབྱྙིངས་གཅོད་བཅས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་དངོས་གཞྙི་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སེམས་ཁྙིད་ཞུ་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུད་སེ་ལ་འཇུག་སེ་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཡྙི་དམ་གང་རུང་གྙི་གཞྙི་བསེན་ཚད་ལྡན་འགོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་གྙི་སྒྲུབ་ཁང་ཆེན་མོར་ཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་ཁང་དེའྙི་ཆོས་ཐུན་རོགས་པར་མཐར་ཕྙིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གྙི་ཚེས་བཅུ་དང་ཉེར་ལྔ་ལ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཟྙིན་བྙིས་ལྟར་ཀོང་སྙིང་རྙིག་འདུས་དང་། ཡུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའྙི་ཚོགས་བསང་ཆད་མེད་དང་། དགོན་གཞུང་ནས་ཉྙིན་རག་པར་ཞོགས་པར་ཚོགས་ཐེངས་གཅྙིག་ལ་ཀོང་སྙིང་སྔོན་འགོའྙི་ངག་འདོན་དང་། ཡོན་བསྔོ་དང་། གཏོར་བསྔོས་སོགས་རྒྱུན་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

487

འདོན་དང་། ལོ་རེ་རེར་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ཀྙིས་སྨྱུང་གནས་ཀྙི་སོམ་པ་བངས་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཀྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོའྙི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་ཉྙིན་བཅུ་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་དག་སྒོག་ཚར་གཅྙིག་བཅས་ལོ་ལྟར་རྒྱུན་གཏན་ཉམས་ལེན་གྱྙི་ཆོས་ཐུན་
དུ་མ་ལེགས་པར་བཙུགས།
དེ་དག་ཀང་སླ་ཆོས་ཙམ་དུ་མ་བཏང་བར་དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་ས་ཆོག་ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་
དང་། འབུད་རྡུང་དབྱངས་རོལ་རྣམས་དམ་པ་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་མཛད་དགོས་པ་བཅས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་བྱེད་བཞྙིན་ཡོད་པ་དང་། གྲྭ་གསར་རྣམ་དཔོད་ཅན་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭར་བཏང་ཞྙིང་། སློབ་སྦྱོང་སློབ་ཐོན་པ་རྣམས་གང་ཆུང་དགོན་དུ་གཞྙི་རྙིམ་འཛིན་གྲྭ་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་འཛིན་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་བཤད་གྲྭ་སྐྱོང་བཅུག་པ་སོགས་འགྙིག་དང་། ཐོས་བསམ་གྱྙི་རྙིམ་པ་ཡྙིད་དུ་འོང་བའྙི་སྲོལ་ཕེས་ཡོད་དོ།།རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས། རབ་རྒྱན་མེ་མོ་བྱ་ཡྙི་ལོའྙི་རྒྱལ་བ་ལྷ་བབས་ཀྙི་དུས་ཆེན་ལ་གང་ཆུང་
དགོན་དུ་ཉག་རེའྙི་ཡུལ་གྱྙི་རྙིང་དགོན་ཉྙི་ཤུ་ཡན་ལྷག་གྙི་ཐུན་མོང་གྙི་བཤད་གྲྭ་བག་གཡབ་སྔ་འགྱུར་བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཡང་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་རེ་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་དཔེ་ཁྙིད་མཁན་གཙོ་བོའྙི་ཁུར་བཞེས་སོ།།
གཞན་ཡང་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས་ཡུལ་ཤུལ་འདམ་དཀར་བཤད་གྲྭ་དང་། དཀར་མཛེས་བན་
རྒན་བཤད་གྲྭ་དང་། ཁྱུང་པོ་ཞག་གཅོད་བཤད་གྲྭ་རྣམས་ཀྙི་དབུ་བཙུགས་ཤྙིང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ཀར་ལེགས་བཤད་གྲྭ་དང་། ཚ་བ་ཡྙིད་ཆེས་བཤད་གྲྭ་རྣམས་སུ་འདུལ་བ་མདོ་ར་དང་། རྒྱུད་བརག་གཉྙིས་སོགས་ཀྙིས་བཤད་པ་གནང་བ་དང་། དབྱར་གནས་སོགས་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་སྲོལ་དང་དབུ་བཙུགས་པ་སོགས་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་དེང་གྙི་དུས་འདྙིར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་གཞན་འགན་མེད་པ་གནང་བཞྙིན་ཞབས་པད་རོ་རེའྙི་ཁྙི་ལ་
བརན་པར་བཞུགས་ཤྙིང་། གང་ཆུང་དགོན་པའྙི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་བྱ་བ་ཡར་ངོའྙི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

488

རིབས་བཀྲམ་དགོན་པ།

༈ རྙིབས་བཀྲམ་དགོན་པ་ནྙི། ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་གྱྙི་ཀོང་རོང་གནས་ཁ་མོའྙི་ཡུལ་
དུ་ཡོད་ལ། ཐོག་མར་བ་མ་པདྨ་དབང་རྒྱལ་གྱྙིས་ཕག་བཏབ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་པ་རྨང་ནས་བཤྙིག །བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་བ་མ་ངག་དབང་མཁས་མཆོག་འོད་ཟེར་དང་། གཅུང་སེངྒེ་དག་འདུལ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་བསྐྱར་གསོ་མཛད། དེང་སབས་དགོན་པ་ཅུང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གནས་བཞྙིན་ཡོད་ལ། སྔར་གནས་འདྙིར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའྙི་སབས་སུ་བཞེངས་པའྙི་ལྷ་ཁང་ཞྙིག་ཡོད་པར་བཤད་ལ། རེས་སུ་གུ་རུ་རེ་འབངས་དང་བཅས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྱོན་ཏེ་གནས་འདྙིར་ར་ཕག་གསང་བའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་དང་ལྷ་སྲྙིན་དམ་ལ་བཏགས་ཤྙིང་གཏེར་ཁ་མང་པོ་སྦས་པ་དང་། མངའ་བདག་ཁྙི་རལ་བ་ཅན་གྱྙི་སབས་སུ་དབོན་ཞང་འདུམ་པའྙི་རྙིམ་གོར་རྒྱ་བོད་ཟུང་འབེལ་གྱྙིས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྙི་སྐུ་མང་པོ་བཞེངས་
པ་དང་། བསན་པ་ཕྙི་དར་གྱྙི་སབས་སུ་རྒྱབ་རྙི་དགོན་ཞེས་པའྙི་དགོན་སེ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཆགས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཐང་སོང་རྒྱལ་པོས་གནས་འདྙིའྙི་ས་གནད་དུ་ལྷ་ཁང་དང་། ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་ཨ་གར་བཅས་ལས་གྲུབ་པའྙི་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་སྐུ་བཞེངས་པར་གགས་ལ། གཏེར་སོན་སག་ཤམ་བསམ་གཏན་གྙིང་པའམ་ནུས་ལྡན་རོ་རེས་གནས་སྒོ་ཐོག་མར་ཕེས་ཤྙིང་གཏེར་
བཏོན། གསེར་བ་གཏེར་རྒན་གར་དབང་བདུད་འདུལ་རོལ་པ་རལ་གྱྙིས་ལྷ་སྲུང་འབུར་ལོག་ཏུ་གནས་ཡྙིག་བསྡུས་པ་མཐོང་བ་རང་གོལ་དང་། གཏེར་སྲས་འཆྙི་མེད་པདྨ་རོ་རེས་གནས་འདྙིའྙི་གཏེར་གྱྙི་ཁ་བྱང་ཕབ། གཞན་ཡང་ཁམས་སྤྲུལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཉྙི་མ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་བྱོན་ཏེ་གནས་བྱྙིན་རླབས་དང་སྒྲུབ་པ་མང་དུ་མཛད་མོད་འདྙིར་དེ་ཙམ་ལས་མྙི་སྤོའོ།།
བ་མ་པདྨ་དབང་རྒྱལ་ནྙི། ཀོང་རོང་གོང་གནས་པོ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རེ་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བོ་གོས་མཐའ་ཡས་དང་། གཏེར་ཆེན་མཆོག་གྱུར་གྙིང་པ་གསུམ་གྱྙི་ཞལ་སློབ་གྲུབ་དབང་ཤཱཀ་ཤྙིའྙི་ཞབས་ལ་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

489

གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཏུ་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་དང་། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་གསན། ཕྙིར་ཡབ་གཞྙིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྙིབས་བཀྲམ་དགོན་ཕག་བཏབ། གནམ་ལགས་ར་གསུམ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་བྱོན་བསམ་ལྷུན་གྱྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། གནམ་ཆོས་འོད་ཆོག་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། མཆོག་གྙིང་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཏྙིག་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་ག་དུ་མའྙི་སྲོལ་བཙུགས། ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་རྙིག་འདུས་དང་ཡུམ་བཀའྙི་ཚོགས་མཆོད་ཆག་མེད་མཛད། རེ་འདྙི་སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་པའྙི་བྱ་བཏང་བ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་གཤྙིས། ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པའྙི་ཞལ་སློབ་ཀང་མང་དུ་བྱོན་ཏོ། །དེ་རེས་བ་མ་ཨ་རྒྱལ་གྱྙིས་རེ་འདྙིའྙི་རྒྱལ་ཚབ་མཛད་དེ་གདན་ས་བསྐྱངས་མོད་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལོ། །
བ་མ་ངག་དབང་མཁས་མཆོག་འོད་ཟེར་ནྙི། བག་གཡབ་ཞྙིང་སྐྱོང་ངམ་དགེ་སློང་
འཕགས་མཆོག་རྙིག་གོལ་གྱྙི་དབོན་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བགང་བྱ་བདུན་ལ་རོང་སར་ཁམས་བྱེའྙི་
བཤད་གྲྭར་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་དང་། ཚད་མ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་
ལས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གྙི་ཟབ་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། བགང་བྱ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་རོང་མེ་དཀར་མོ་སག་ཚང་གྙི་སྒྲུབ་གྲྭར་བསེན་སྒྲུབ་མཛད། རོང་སར་མཁྱེན་བརེ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཉེ་གནས་དང་། ལ་དཀར་བསོད་རྒྱལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བཞུགས། དུས་འགྱུར་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཅུང་ཙམ་མང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྙིབས་བཀྲམ་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོ་མཛད། སྐུ་མཆེད་སེངྒེ་དག་འདུལ་དང་མཉམ་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་བསྐྱངས་སོ།།
བ་མ་སེངྒེ་དག་འདུལ་ནྙི། བ་མ་མཁས་མཆོག་གྙི་གཅུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཅེན་པོ་དང་
མཉམ་དུ་རོང་སར་བཤད་གྲྭར་བཞུགས། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། བགང་བྱ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་རོང་མེ་དཀར་མོ་སག་ཚང་གྙི་སྒྲུབ་གྲྭར་བསེན་སྒྲུབ་དང་། སླར་བགང་བྱ་ལྔ་ལ་སྒྲུབ་དཔོན་གྱྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

490

ཁུར་བཞེས། གོ་འཇོ་རོང་མེར་གསེར་བ་གཏེར་སྲས་འགྱུར་མེད་ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོའྙི་དགོན་པར་བ་བསས་སུ་ཕེབས། དུས་འགྱུར་ ོསབས་སུ་བགང་བྱ་ཉེར་གཉས་ཀྙི་ཡུན་ལ་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་ ྙིདགོས་བྱུང་ཞྙིང་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྐུའྙི་གཅེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་རབས་བཀྲམ་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོ་དང་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བྙི སན་པ་བསྐྱངས་སོ།།སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་ནྙི། བག་གཡབ་གཞུང་ཤོད་དུད་གསར་
ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁྱེན་བརེ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ཀྙིས་བ་མ་པདྨ་དབང་རྒྱལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། བ་མ་མཁས་མཆོག་དང་། བ་མ་སེངྒེ་དག་འདུལ་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་དམ་ཆོས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། སྨྙིན་གོལ་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། རྙིབས་བཀྲམ་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། ད་ལྟ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བྱ་བས་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ། །དགོན་འདྙི་དུས་ཕྙིས་ཙམ་ལ་དགོན་འདྙིའྙི་བ་གྲྭ་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་དབང་ཞུར་ཕེབས་ཤྙིང་། སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེར་དགོན་མགོ་ཕུལ་བས། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་དགོན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ད་ལྟ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་དགོན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

ཨ་ཐོ་དགོན་པ།

༈ ཨ་ཐོ་དགོན་ནམ་སྦ་ཐོག་དགོན་པ་ནྙི། བག་གཡབ་ཡུལ་གྱྙི་སྦ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ལ། འདྙི་ལ་
ཨ་ཐོ་དགོན་དང་། སྦ་ཐོག་དགོན་དང་། ཨ་ཐོག་དགོན་ཞེས་འབོད། དེ་ཡང་ཨ་ཐོ་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕག་འདེབས་མཛད་པ་པོ་ནྙི་ཡུལ་མགོ་ལོག་ཕོགས་ནས་ཕེབས་པའྙི་བ་མ་རོགས་ལྡན་ཞྙིག་
ཡྙིན་པར་གགས། ཁོང་གྙིས་རབ་ཡྙིད་ཆུ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1843 ལ་ད་ལྟ་དགོན་པ་ཡོད་པའྙི་ས་དེར་སྦྲ་གུར་ཕུབ་ནས་ལོ་ཤས་ལོག་སྒར་གྱྙི་རྣམ་པར་བཞུགས་ཤྙིང་སློབ་མ་བསྡུས་ཏེ་ཆོས་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གྲྭ་བ་དང་། ཇོ་མོ་དང་། དགེ་བསེན་ཁྱྙིམ་སྔགས་པ་ཕོ་མོ་སོགས་འཁོར་སློབ་ཉུང་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

491

ཤས་ལས་མེད་ལ། དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཐུན་མོང་སྔོན་འགོ་གནང་སེ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་སྔོན་དུ་འགོ་བཅུག། དེའྙི་སེང་དངོས་གཞྙི་ཁེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཁྙིད་ཁ་བཏབ། དེ་དག་ཐུན་བཞྙིའྙི་སྒོས་ཉམས་ལེན་ལ་བརོན་བཅུག་པ་དང་། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གྙི་ཡར་ངོའྙི་ཚེས་བཅུར་རྙིག་འདུས་ཀྙི་ཚོགས་མཆོད་དང་། མར་ངོའྙི་ཉེར་ལྔར་ཡུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའྙི་ཚོགས་མཆོད་གཉྙིས་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྙི་སྲོལ་བཏོད། དེ་ནས་རྙིམ་གྱྙིས་འདོན་ཆོག་རྣམས་སྤོས་པ་ཇེ་ཆེར་དང་། འཁོར་འདུས་པ་ཇེ་མང་དུ་གྱུར་ནས་གུར་སྒར་དེ་དར་རྒྱས་ཅུང་ཙམ་བྱུང་བས། ལོག་སྒར་དེ་དགོན་པར་གྱུར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་ཏེ་ཆོས་སེ་ཞྙིག་བཏབ། བ་མ་རོགས་ལྡན་དེས་ཆོས་དང་འཇྙིག་རེན་མཐུན་འཇུག་གྙི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་སྐུ་ཁུར་ཆེན་པོས་དགོན་པ་དེ་བསྐྱངས་ནས་སྔར་ལས་བཟང་བའྙི་ཡར་རྒྱས་སུ་བཏང་། དེའྙི་ཕྙིར་བ་མ་དེ་ནྙི་གདན་རབས་དང་པོར་གྱུར་ཏོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་བ་མ་དབུ་མཛད་ཆོས་འཕེལ་ནྙི། བག་གཡབ་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། བག་
གཡབ་བཀའ་བརྒྱད་གྲྭ་ཚང་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་དང་། བཅའ་བཟོ་འབུད་རྡུང་དང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་རོལ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གྙི་དབུ་མཛད་དམ་བྱྙིངས་འདྲེན་པའྙི་ཁུར་ཡང་ལོ་དུ་མར་བཞེས། གྲྭ་ཚང་དེར་གཞུང་ཆེན་ཁག་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་སྦྱོང་བ་མྙི་དམན་པ་མཛད། གྲུ་གུ་རོགས་ལྡན་ཤཱཀ་ཤྲྙི་དང་། ཨ་འཛོམ་
འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་སོགས་ལས་ཐུན་མོང་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙི་རོགས་པ་

ཆེན་པོ་མན་ངག་དམར་ཁྙིད་ཀྙི་བར་གྱྙི་གདམས་ངག་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་ནས་བསྒོམས་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་ཉྙིད་ཨ་ཐོ་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་བཤད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱྙི་རྙིམ་པའྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་གནང་སེ་སློབ་མ་དང་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་མཐར་དགུང་གངས་དོན་ལྔ་ནས་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ། །ཁོང་གྙི་སྐུ་གདུང་གྙི་ཐུགས་སམ་སྙིང་ཀ་ནས་མྙི་འཁྲུགས་པའྙི་སྐུ་མཐེ་བོང་ཙམ་ཞྙིག་རང་བྱོན་དུ་བྱུང་བའྙི་ངག་རྒྱུན་མཆྙིས་ལ། ད་ལྟའྙི་བར་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

492

གདུང་མཆོད་ཉྙིན་གསུམ་ལ་ཞྙི་ཁོ་དམ་པ་རྙིགས་བརྒྱའྙི་ཆོ་ག་འདོན་སྲོལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།གདན་རབས་གསུམ་པ་རོགས་ལྡན་ཤེས་རབ་གགས་པ་ནྙི། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དགོན་
འདྙིར་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཏེ་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོས་སྤོད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་འདོན་དབྱངས་ར་དང་། བཅའ་བཟོ་འབུད་རྡུང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། གཞན་སུམ་རགས་དང་། རྙིས་དཀར་ནག་དང་། སན་ངག་སོགས་ཀང་བྱང་བར་བསླབས། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དག་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱས། དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་ཙམ་ནས་གྲུ་གུ་རོགས་ལྡན་ཤཱཀ་ཤྲྙི་ལས་ཐུན་
མོང་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙི་ཕག་རོགས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། གཞན་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་སེ་མདོར་ན་གྲུ་གུ་རོགས་ལྡན་ལ་ཅྙི་བཞུགས་ཀྙི་གདམས་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལྷག་
ལུས་མེད་པར་གསན་བསམ་མཛད་པས་ཕ་རེས་བུ་ཡྙིས་ཟྙིན་པའྙི་རྙིམ་གཉྙིས་ཀྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ར་ཁྱུང་གྙི་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས་དུས་ལྷག་ལྷ་དེས་ཞལ་གཟྙིགས་པ་དང་། དྲང་སྲོང་གཟའ་མཆོག་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པས་སྒྲུབ་རྔ་ལས་མེ་རང་འབར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་མཛད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མངའ། ཁོང་གྙིས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་སྤྙི་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱུན་གཏན་ལ་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙིའྙི་དམར་ཁྙིད་བར་གྱྙི་ཁྙིད་ཁ་ཆ་ཚང་བར་གནང་སེ་སློབ་མ་
རྣམས་ཐུན་བཞྙིའྙི་ཉམས་ལེན་འབད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། ཁོང་གྙི་སྐུ་དུས་སུ་གྲྭ་བ་དང་། ཇོ་མོ་དང་། ཁྱྙིམ་སྔགས་རོགས་ལྡན་ཕོ་མོ་བཅས་རྒྱུན་བཞུགས་སློབ་མ་ཆྙིག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལ་ཟྙིན་ཏོ།།
སློབ་མ་ཁ་ཤས་ཀྙིས་བཞེངས་ཡོན་ཕུལ་ཏེ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་རྙིག་འདུས་དང་། ཡུམ་ཀའྙི་ཆོག་
འཕྲྙིན་དང་། ཉག་བའྙི་གཏེར་ཁ་ར་ཕུར་སོགས་ཀྙི་སར་ཤྙིང་བརོས། མཐར་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་སབས་ཐུགས་ཀ་ནས་ཨ་ཡྙིག་དམར་པོ་སྒ་བཅས་ཡལ་བ་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྙི་ངག་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དགོན་འདྙིར་བྱ་བལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

493

ཞེས་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་བྱ་བཏང་བ་ཞྙིག་བྱོན་པ་དེ་ནྙི། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དགོན་འདྙིར་གྲྭ་སར་ཞུགས་ནས་འབྙི་ཀོག་དང་། ཆོས་སྤོད་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དང་། བཅའ་བཟོ་དབྱངས་རོལ་སོགས་བྱང་བར་སྦྱངས། གྲུ་གུ་ཤཱཀ་ཤྲྙི་ལས་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཐུན་མོང་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙི་ཁེགས་ཐོད་ཀྙི་
ཟབ་ཁྙིད་བར་དང་། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། བཀའ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་གངས་མེད་པ་གསན། དགོན་པ་འདྙི་ཡང་ཅུང་ཙམ་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེ་སྨད་ལ་གཡའ་རྙི་དང་། བག་རྙི་དང་། ནགས་ཁོད་རྣམས་སུ་གནས་ཤྙིང་དྲུང་པའྙི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བར་བགྱྙིས་པས་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་མཛད་དེ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
དེ་བཞྙིན་འདྙི་དུས་ཙམ་ན་བྱོན་པ་བ་མ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རོགས་ལྡན་བསོད་རྒྱལ་དང་།
ཉག་བ་ཨ་རྣམ་བ་མ་རྣམས་དགོན་འདྙིར་བཞུགས་ཏེ་འདུས་པའྙི་འགྙིག་དང་། དབང་ལུང་ཆོས་ཁྙིད་ཀྙི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲྙིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་སོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་ཨ་ར་སྤྲུལ་སྐུ་ནྙི། སྐུ་ཚེ་སོད་ལ་གསེར་སེར་ཁར་བཞུགས་ནས་མདོ་
སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཛད། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་དགོན་འདྙིར་བཞུགས་ནས་དམ་པ་གོང་མའྙི་ཕག་སྲོལ་བཞྙིན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙིའྙི་
དམར་ཁྙིད་བར་གྱྙི་ཁྙིད་ཁ་ཆ་ཚང་བར་གནང་སེ་དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།། དེ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་བྱུང་སེ་དགོན་པ་འདྙི་ཡང་ར་གཏོར་བཏང་ནས་རེ་ཞྙིག་མཐོང་མེད་དུ་ཡལ་ལོ།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་བག་གཡབ་གྲུབ་ཐོབ་ཨེ་རྒྱ་བ་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་
ནྙི། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དགོན་འདྙིར་ཚོགས་སུ་ཞུགས། དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པ་ཙམ་ནས་ཉག་བའྙི་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་ཉག་བ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེའམ་གོ་འཇོ་ར་ཁྙིད་བ་མ་ལས་ཐུན་མོང་སྔོན་
འགོ་ནས་དངོས་གཞྙི་ཕག་རོགས་བར་གྱྙི་གདམས་པ་རྣམས་གསན། དྲག་སྔགས་ལྷ་ཁང་དུ་སྐུ་མཚམས་ལོ་དགུར་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་སྒྲུབ་གཏོར་ལས་བདུད་རྙི་བབས་པ་སོགས་རགས་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། ཨ་ཁུ་བསོད་དོན་ལས་ར་རླུང་གྙི་ཁྙིད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

494

གསན་ཅྙིང་སྦྱངས་པས་ར་རླུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་སེ་དགུན་དུས་སུ་སྐུ་ལུས་ལ་རས་རྐང་མནབས་ནས་བཞུགས་ཀང་གང་བས་མྙི་ཚུགས་པ་དང་། གཤྙིན་པོའྙི་རྣམ་ཤེས་མཐོང་བ་སོགས་གྲུབ་པ་བརེས་པའྙི་རགས་མཚན་མང་པོ་མངའ། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཁོང་གྙིས་སྐུ་ཚེགས་ཆེན་པོས་དགོན་པ་རྨང་གསོའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རབ་རྒྱན་ཆུ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ1992ལ་དབུ་བརམས་ནས་འདུ་ཁང་དང་། བཀད་ས་དང་། དུང་འཁོར་ཁང་རྣམས་དང་། ནང་རེན་ལྷ་སྐུ་བཅུ་གཅྙིག་བཅས་བཞེངས་པ་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་གསུང་རབ་མང་པོ་བླུས། ལོ་ལྟར་བཀའ་འགྱུར་དག་སྒོག་དང་། ཚེས་བཅུ་ཉེར་ལྔ་ལ་སྙིང་ཐྙིག་ཚོགས་འཁོར་དང་། ཕུར་སྒྲུབ་ཀྙི་དགུ་གཏོར་རྣམས་ལེགས་པར་བཙུགས། གྲྭ་ཆུང་དག་འབྙི་ཀོག་དང་། འདོན་དབྱངས་ར་དང་། བཅའ་བཟོ་འབུད་རྡུང་གྙི་སློབ་སྦྱོང་ལ་བརོན་བཅུག་པ་དང་། གྲྭ་པ་ཀོག་མཐར་ཕྙིན་པ་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་ཐོས་བསམ་གྱྙིས་མཚན་ཉྙིད་སྦྱོང་དུ་མངགས་པ་སོགས་བཤད་སྒྲུབ་རྣམ་དཀར་གྱྙི་མཛད་རེས་མང་པོ་བཞག། དགུང་གངས་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པ་ལ་སྙུང་གཞྙི་ཅྙི་ཡང་མེད་པར་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དང་བཅས་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས། ཉྙིན་དེར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅྙིང་རང་བྱུང་གྙི་དུང་སྒ་གགས་པ་ཉེ་སོར་གྱྙི་རྒན་གཞོན་ཀུན་གྱྙིས་ཐོས་པ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་བ་མ་རྙིག་འཛིན་རོ་རེ་ནྙི། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དགོན་འདྙིར་ཚོགས་
ལ་ཞུགས། ཀོག་དང་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དང་། ཕག་ལེན་དབྱངས་རོལ་ལ་བྱང་བར་སྦྱངས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་བཤད་གྲྭར་བཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་སྦྱོང་བ་གནང་བ་དང་། གྱང་ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་དང་། མཁན་རྒན་ཀུན་བཟང་སོགས་ཀྙི་མདུན་ནས་གནམ་ཆོས་སོགས་དབང་ལུང་གདམས་ངག་མང་པོར་གསན། དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ལོ་གསུམ་ཟླ་གསུམ་ལ་སྐུ་མཚམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་ལ་ཉམས་ལེན་གནད་སྨྙིན་མཛད། རང་ཡུལ་ཨ་ཐོ་དགོན་དུ་བྱོན་ནས་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་བརེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་དང་། གྲྭ་སློབ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་གསོ་སྐྱོང་གནང་ཡུལ་གྱྙི་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

495

སློབ་གྲྭ་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་དང་འཇྙིག་རེན་ཟས་གོས་ཀྙི་མཐུན་རྐེན་ཡན་བསྒྲུབས་ཏེ་དགོན་འདྙི་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་རྒྱུན་ཚོགས་ལ་ཟླ་རེའྙི་ཚེས་བཅུ་དང་ཉེར་ལྔར་རྙིག་འདུས་དང་ཡུམ་ཀའྙི་
ཚོགས་མཆོད་དཔལ་ཡུལ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཟྙིན་བྙིས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལོ་རེར་རྙིག་འདུས་སྒྲུབ་པ་ཉྙིན་བཅུ་བཞྙི་དང་། བཀའ་འགྱུར་དག་འདོན། དགུ་གཏོར་བཅས་བཞུགས་སོ།།

བག་རོང་དགོན་པ།

༈ རྨད་སོད་སྔ་འགྱུར་བག་རོང་དགོན་རོ་རེ་ལྷུན་པོ་གྙིང་ནྙི། མདོ་ཁམས་ས་ཡྙི་ལྟེ་བ་
སྨར་ཁམས་སྒང་གྙི་ཆར་གཏོགས་བག་གཡབ་ཡུལ་གྱྙི་རྨད་སོད་རང་གྲུབ་གོང་སེའྙི་ཉེ་འདབས་
སུ་ཡོད་ལ། དགོན་གནས་དེ་ཡང་གུ་རུ་རོ་རེ་གོ་ལོད་ཀྙི་གསང་བའྙི་གནས་དང་། དགོན་པའྙི་རྒྱབ་རྙི་རེ་བཙུན་སྒོལ་མའྙི་སྐུ་ཡྙི་དབྱྙིབས་ལྟ་བུ་སྒོལ་མའྙི་གནས་དང་། དགོན་འདྙིར་སྒོལ་བསོད་འདོན་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་གགས། གནས་བདག་དཀོར་སྲུང་རོ་རེ་ངེ་ནེ་མ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ངེ་ནེ་མའྙི་གནས་ཤྙིང་དང་། བ་མཚོ་མཚེའུ་དང་། དུར་ཁོད་མེ་རྙི་འབར་བའྙི་བཀོད་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། བག་རོང་བ་མ་ཡབ་སྲས་རྣམས་པའྙི་གཟྙིམ་ཁང་གྙི་རྒྱབ་ལོགས་ཀྙི་བག་རྙི་ལ་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའྙི་ཞལ་གཟྙིགས་ལུང་བསན་དང་། བཀའ་སྲུང་མ་གཟའ་དམ་གསུམ་གྱྙི་ལུང་བསན་བྱུང་བར་གགས་པའྙི་གནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བཅས་ཡོད་དོ།།
དེ་ཡང་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕག་འདེབས་པ་པོ་ནྙི་ཕུད་རུ་གཅོད་པ་ཞེས་གགས་པའྙི་
སྐྱེས་ཆེན་དེ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་ཉྙིད་ནྙི། བག་གཡབ་རྣོ་བ་སེ་བའྙི་ཕུད་རུ་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའྙི་བོ་ཡྙིས་འཇྙིག་རེན་གྱྙི་ཁྱྙིམ་ལ་རྒྱབ་ཀྙིས་ཕོགས་ཏེ་གནས་
མགོ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཆོས་སྒོར་ཞུགས། མན་ངག་ཉམས་ལེན་གྱྙི་སོར་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་ངག་ཟབ་རྒྱས་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་ཉམས་བཞེས་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད་པས་ཕུད་རུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

496

གཅོད་པ་ཞེས་སན་པའྙི་གགས་པ་ཕོགས་སུ་རྒྱས། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། དགོན་གནས་དེར་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅྙིང་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་ཤྙིང་རྙི་ཁོད་ཀྙི་ཚུལ་དུ་དགོན་པ་འདྙི་ཕག་བཏབ་པས་གདན་ས་ཐོག་མར་སྐྱོང་བ་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་བ་རབས་རྙིམ་བྱོན་སོགས་མཁས་གྲུབ་གསེར་རྙིའྙི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་དུ་མ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་བྱོན་ཅྙིང་ཁོང་ནྙི་བ་རབས་དང་པོའོ།།
བ་རབས་གཉྙིས་པ་གྲུབ་ཆེན་སོག་པོ་ལྷ་དཔལ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་བག་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་
བཟང་འཇྙིགས་མེད་ནྙི། བག་གཡབ་རྨད་སོད་རོ་ཁུལ་ལྷ་སེའྙི་ལ་ལ་ཚང་དུ་ཡབ་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཡུམ་བཀྲ་ཤྙིས་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བྱྙིས་པ་ཕལ་བ་དང་མྙི་འདྲ་བར་བོ་རྙིག་ཤྙིན་ཏུ་བཀྲ་ཞྙིང་ཐ་ན་བྱྙིས་པའྙི་རོལ་རེད་དུའང་དམ་པའྙི་ལྷ་
ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལས་མ་འདས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་བ་ཙམ་ནས་དགོན་འདྙིར་ཕེབས་ཏེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་ཐོས་བསམ་གྱྙི་དབུ་ཚུགས། ཐོས་བསམ་གྱྙི་སབས་སུ་ནམ་ཡང་རྣམ་གཡེང་མྙི་མཛད་ཅྙིང་། སྦྱོང་བ་ལ་བརོན་པ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། ནར་སོན་པ་ན་ཨ་འཛོམ་ཆོས་སྒར་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་ལས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། གཞན་ཡང་རོགས་ལྡན་ཤཱཀ་ཤྙི་དང་། འོ་འབངས་སག་མ་རྙི་ཁོད་ཀྙི་བ་མ་བསོད་ནམས་ཚེ་དབང་སོགས་ཀྙི་ཞབས་ལ་བཏུད་ཅྙིང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྦྱངས། འཆད་རད་རོ མ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་ ོ སྒོམ་གསུམ་ཕུལ་དུ་ཕན་པ་གནང་། ཁྱད་པར་དུ་གསང་ ྙིབ་སྔགས་ཀྙི་རྒྱུད་སེ་ཁག་གྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་སོགས་གདམས་ངག་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་གསན་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བངས་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་གོ་སར་ཕྙིན།
བག་སྤྲུལ་ཉྙིད་ཀྙིས་གསུངས་པའྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་གསོལ་འདེབས་ལས། གྲུབ་པའྙི་མཆོག་བརེས་
སོག་པོ་ལྷ་དཔལ་དང་། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་བརེས་གྲུབ་ཆེན་ཀུ་མ་ར། །གཏེར་རྙིགས་ལུང་ཟྙིན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཞབས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉྙིད་ལས། གྲུབ་ཆེན་སོང་གྙི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ། སག་རོང་གྲུབ་བརེས་འཕན་དར་ཞེས་བྱ་དང་། །སོགས་ནས། གསལ་སོང་ཆོས་དབྱྙིངས་ཐོད་ཕྲེང་སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ། །གུ་རུའྙི་ཕོ་ཉ་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་ཆེན་སོག་པོ་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

497

ལྷ་དཔལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་རྣམ་རོལ་དུ་གགས་ཤྙིང་གྲུབ་བོ།།
བག་རོང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་དགོན་འདྙིའྙི་ལྷ་སེ་རྨད་སོད་ཤོག་དྲུག་གྙི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
ལ་དམྙིགས་ནས་སྐྱ་སེར་ཡོངས་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་ཐུགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་གྙི་སྒྲུབ་པ་གསར་དུ་བཙུགས། བག་རོང་དགོན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་ཏེ་དབང་ཆོས་མང་པོ་གནང་། གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད་ཅྙིང་གསང་ཡུམ་བཞེས་པས་བག་རོང་དགེ་བཤེས་ཞེས་རྙི་བོ་དགེ་ལྡན་པའྙི་བསན་འཛིན་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱྙིངས་དང་། དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་གཉྙིས་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའྙི་བསན་འཛིན་ཡེ་ཤེས་བོ་གོས་དང་། བོ་གོས་བསན་འཛིན་གཉྙིས་དང་། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་པོར་གྱུར་ཅྙིང་གདན་ས་དགོན་འདྙི་ཉྙིད་སྐྱོང་མཁན་སྲས་འཇམ་དབྱངས་རོ་རེ་དང་། ཐུབ་བསན་རོ་རེ་གཉྙིས་ཏེ་སྲས་དྲུག་དང་། སྲས་མོ་སྒོལ་དཀར་ལྷ་མོ་བཅས་སྲས་སྲས་མོ་བདུན་འཁྲུངས་སོ།།
གྲུབ་ཆེན་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་བསན་འགོ་སྤྙི་ཡྙི་ཞབས་རྙིམ་དུ་བག་གཡབ་བུ་དགོན་ལ་རྒྱལ་
བ་བྱམས་པའྙི་སྐུ་བརན་དང་། གདོང་སག་མོ་ཁ་གདངས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རེན་བཞེངས་དགོས་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་མྙི་ལ་མྙི་ལབ་པ་བཞྙིན་དུ་ཕན་ཚུན་སད་ཆ་དངོས་ཀྙིས་སྔ་ཕྙིར་ལུང་བསན་མང་པོ་གནང་ཡང་། བ་ཆེན་དང་། དཔོན་ཆེན་དག་གྙིས་ཡྙིད་རོན་དང་བཀུར་བཟོ་མ་ཕུལ་བས་ཞབས་རྙིམ་རྣམས་མ་གྲུབ། དམ་ཅན་རོ་རེ་ལེགས་པའྙི་གནས་མཆོག་སྣང་བར་གཡུ་རེའྙི་མདུན་ཕོགས་ཀྙི་བག་ལས་ཤོག་སེར་བཅུ་བཞྙི་གཏེར་ནས་གཏོན་ཏེ་ཡང་གསང་སྙིང་གྙི་
ཟབ་ཏྙིག་ལས་མཁའ་འགོའྙི་སྒྲུབ་སོར་འཕྲྙིན་ལས་སྙིང་པོ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བསྭེ་ཁབ་པའྙི་བསང་གསོ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་བཅས་ཕབ། སློབ་དཔོན་ཆེན་མོའྙི་ལུང་བསན་གྱྙི་ཡྙིག་ཆ་མང་དུ་མཆྙིས་ཀང་ད་ལྟ་མྙི་བཞུགས། དགོངས་གཏེར་རོམ་ཆོས་ཀྙི་ཚུལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྔོན་འགོའྙི་ངག་འདོན་བསྡུས་པ་ཞྙིག་དང་། སྐྱེ་ཕྲེང་གསོལ་འདེབས་དང་། ཚོགས་མགུར་སྣ་ཚོགས་དང་། རྨད་སོད་ཡུལ་ལྷ་ཁག་གྙི་བསང་མཆོད་སོགས་ཡོད་དོ། །གསུང་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་ཀང་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་གཞན་རྐེན་གྱྙིས་ནུབ་ནས་ད་ལྟ་མཇལ་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །རས་གཏེར་ལ། ཛམ་བྷ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

498

ལ་ནག་པོའྙི་སྐུ་སོར་མོ་བཞྙི་པ་ཅན་ཞྙིག་དང་། རེ་བཙུན་སྒོལ་མའྙི་སྐུ་ཞྙིག་དང་། དུང་དཀར་སོགས་མང་དུ་བཏོན་པར་བཤད་དོ།།
མཐར་དགུང་གངས་ཞེ་དགུ་ལ་ཕེབས་སབས་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའྙི་གནམ་གང་ཉྙིན་ངོ་
མཚར་བའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་རོགས་སོ། །གདུང་བཞུ་སབས་རྙིང་སྲེལ་རོག་རྙིལ་བྱྙིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའྙི་མཐེ་བོང་ཙམ་ཞྙིག་གསང་ཡུམ་གྱྙི་ཕག་ཏུ་བྱུང་བ་
ད་ལྟ་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་ནང་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
བ་རབས་གསུམ་པ་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་རོ་རེ་ནྙི། ཡབ་བག་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་
མེད་དང་། ཡུམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1922 ལོར་སྐུ་བལྟམས། འབྙི་ཀོག་སོགས་ཚུལ་བཞྙིན་སྦྱོང་མཐར་ཕྙིན་ནས། ཡབ་ཡུམ་གཉྙིས་ཀྙི་བཀའ་ལྟར་ཨ་འཛོམ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་བ་མ་རུ་བསེན་ནས། ཨ་འཛོམ་དགོན་དུ་མདོ་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་སེ་བཞྙི་བཅས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་བཞེས་མཐར་ཕྙིན། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཁར་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེས་ཁོང་གྙི་གསུང་འབུམ་པོད་གཉྙིས་དང་། ཞལ་གདམས་དང་། བསོད་སྔགས་དང་། སླད་ནས་བ་མ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་མཛད་དགོས་པའྙི་ཕག་ཡྙིག་ཐམ་ག་བཅས་གནང་ངོ་།།
གདན་ས་བག་རོང་དགོན་དུ་ཞབས་འཁོད་པ་ནས་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། བ་མ་
རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་སོར་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་དང་། མཚམས་བསེན་སྒྲུབ་མཛད། གསང་མཛོད་རོ་རེ་གོ་ལོད་ཀྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཞལ་ཕེས་ཀྙིས་དགུ་
གཏོར་གྱྙི་ཚུལ་དུ་ཉྙིན་གསུམ་ཙམ་སྒྲུབ་པའྙི་སྒྲུབ་པ་གསར་དུ་བཙུགས། དགོན་འདྙི་རུ་རྒྱུན་བཞུགས་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་འདུས་པ་ལ་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་གང་དགོས་བསྩལ་བ་སོགས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་སོ། །མཐར་དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱྙི་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཞྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1984ལོར་སྐུ་ཡྙི་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་སོ།།

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

499

བ་རབས་བཞྙི་པ་བ་མ་ཐུབ་བསན་རོ་རེ་ནྙི། ཡབ་བག་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་
དང་། ཡུམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་མཚོ་གཉྙིས་གྱྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ས་སྦྲུལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ1929ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་འབྙི་ཀོག་སོགས་མཐར་ཕྙིན་པ་གནང་། ཡབ་ཆེན་གྱྙི་བཀའ་ལྟར། རྙིང་མའྙི་དགོན་ཆེན་དྲུག་གྙི་ཡ་གྱལ་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས། མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་པ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་ཆེན་མོའྙི་གདན་རབས་བཅུ་པ་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་དང་། རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་ཞབས་ལ་བཏུད་ནས། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་མཐའ་དག་གྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་བཅས་རོགས་པར་གསན་བསམ་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཆོ་གའྙི་ལག་ལེན་ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན་དང་། གདངས་དབྱངས་རོལ་གསུམ་སོགས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསླབས། དེ་ནས་ར་བའྙི་བ་མའྙི་བཀའ་བཞྙིན་ཚ་བ་རོ་རེ་དྲྙིལ་དཀར་ལ་ཕེབས་ནས་སློབ་དཔོན་བཻ་རོ་ཙ་ནའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་སྐུ་མཚམས་ལ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ཤྙིང་ཉམས་ལེན་དུ་བརོན་པར་

མཛད། གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་མང་དུ་བྱུང་། དེ་གའྙི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསོར་བས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས།
བག་རོང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། ལོ་རེ་བཞྙིན་སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་
བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་དང་། ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ཆེན་དང་། འཕོ་བའྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། རོར་སེམས་ཀྙི་དབང་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་གནང་བའྙི་བཀའ་དྲྙིན་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་དུ་གཏེར་སོན་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་འདས་
མཆོད་དང་བསྟུན་ནས། ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ཉྙིན་དྲུག་དང་། གཞན་ཡང་རོར་སེམས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐུགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་བཙུགས། མདོར་ན་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་འཛིན་སྐྱོང་བ་ན་མེད་པར་མཛད་དོ། །མཐར་དགུང་གངས་དྲུག་ཅུ་བ་རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་བའྙི་ཚེས་དྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988 ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་རོགས་སོ།།
བ་རབས་ལྔ་པ་བ་མ་བུ་ཕྲུག་ནྙི། བ་མ་ཐུབ་བསན་རོ་རེ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་སྤྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

500

དང་མན་ངག་ཟབ་བཀའ་མཐའ་དག་གསན་ཏེ་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་མགོན་པོ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞལ་སློབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ཨ་འཛོམ་སྒར་དུ་ཕེབས་ནས། འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་བ་མར་བསེན་ཅྙིང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་ནས་ཁྙིད་སྦྱོང་སོགས་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཞུས། བག་རོང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས། སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་ཀྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ཁུར་བཞེས། དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གང་གྙི་ལས་ཀུན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་མ་ཉམས་པའྙི་འཛིན་སྐྱོང་ལོ་མང་གནང་། ཕག་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་གྲུབ་རེས། སྐུ་ཚེའྙི་འདུ་བྱེད་མ་སྟུངས་ཀྙི་བར་དུ་གསུང་ངག་བཅད་མཛད་ཅྙིང་སྐུ་མཚམས་དམ་པོས་དུས་འདའ་བར་བཞུགས་སོ།།
བ་རབས་དྲུག་པ་བག་སྤྲུལ་བསན་པ་དབང་འདུས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ཁྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ1970ལོར་བག་རོང་ཚང་གྙི་གདུང་རུས་སུ་ཡབ་ཐུབ་བསན་རོ་རེ་དང་། ཡུམ་འཆྙི་མེད་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་འབྙི་ཀོག་རྣམས་ཡབ་ལས་ཚུལ་བཞྙིན་སྦྱོང་བར་མཛད། རོང་སར་བཤད་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ། ལོ་ཤས་ཐོས་བསམ་མཛད། དེ་ནས་ཡབ་ཀྙི་དགོངས་པ་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་རྣམ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ནས། བཤད་གྲྭར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དག་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། སྔ་འགྱུར་བསན་པའྙི་མངའ་བདག་སྐྱབས་རེ་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་སླར་བོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་གདན་སར་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་གནང་སབས་རེ་དེ་ལས་དབང་ཆ་ཚང་ཞུས་ཤྙིང་། གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལུང་ཡང་བ་མ་གཞན་ལས་གསན། འདྲེན་མཆོག་བ་མ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་མཆོག་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་དུ་གསན་པ་དང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་སྤྲུལ་སྐུ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ལྟོ་གོས་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲྙིན་བ་ན་མེད་པས་བསྐྱངས། སྐྱབས་རེ་རྙིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས། རྙིག་པ་འཛིན་པའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཏེ་དགོངས་འདུས་དབུ་ཞྭ་སོགས་བ་ཐོབ་གནང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་རྒན་ཀུན་བཟང་མདུན་ནས་གསོ་བ་རྙིག་པ་ལ་སྦྱོང་བ་མཛད་པས་སྨན་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་ཞབས་ལ་བཏུད་ཅྙིང་། དབང་ལུང་ཁྙིད་རྣམས་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

501

ཅྙི་དགོས་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་པ་མཛད་དོ།།
ཨ་འཛོམ་སྒར་དུ་ཡང་ཕེབས་ཏེ་འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་ཞབས་ལ་
བཏུད་ཅྙིང་གསང་མཛོད་ཆོས་སོར་རྣམས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་ཞུས། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་བཀུར་མཐོང་ཆེན་པོའྙི་སྒོ་ནས་ཨ་འཛོམ་ཆོས་སྒར་དུ་ཇོ་སེར་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་དབུས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་ཁྙི་ལ་བཀོད། བག་རོང་དགོན་དུ་གོང་མའྙི་གདན་ས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསྐྱངས་ནས། ནང་རེན་གུ་རུ་པདྨའྙི་སྐུ་ཐོག་བརེགས་གཉྙིས་ཅན་གྱྙི་གུ་རུ་པདྨའྙི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད། དུང་འཁོར་ཆེ་བ་གཉྙིས་འཁོར་ཁང་དང་བཅས་པ་དང་། བག་རོང་བ་མ་ཡབ་སྲས་རྙིམ་བྱོན་གྱྙི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རེན་དང་། སོད་ཀྙི་དུར་ཁོད་སེང་མཆོད་རེན་ལྔ་ཙམ་དང་། དགོན་པའྙི་རུང་ཁང་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་རེ་བཞྙིན་དུ་གུ་རུ་སྙིདྡྷྙི་དུང་ཕྱུར་དུ་མའྙི་དུང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་
གསར་དུ་བཙུགས། སྨན་པའྙི་ཕག་ལས་དང་། བ་མའྙི་མཛད་པ་གཉྙིས་ཀའྙི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲྙིན་ཆེན་པོ་བསྩལ། མཐར་དགུང་གངས་ཞེ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་འབྲུག་ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའྙི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྤྙི་ལོ་2012 ལོར་དགོངས་པ་རོགས་སོ།།
བ་རབས་བདུན་པ་བ་མ་པདྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ནྙི། བག་གཡབ་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུ་ནས་
བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་བཤད་གྲྭར་ལོ་མང་ཐོས་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་གྲྭ་གོང་མར་ལོ་གཉྙིས་ཙམ་དང་། གྲུབ་གྲྭ་འོག་མ་སྒྲུབ་ཁང་ཆེ་བར་ལོ་གསུམ་ཟླ་གསུམ་བཞག་གསུམ་བཅས་ལ་བསེན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་ལེགས་པར་མཛད། མཐར་ཕྙིན་པ་ན་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ཆ་ཚང་གསན། བ་མ་གཞན་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་ཡང་ཚང་བར་ཐོབ། སྐྱབས་རེ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་མཆོག་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བ་མར་བསེན་ནས། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་མདོར་ན་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ནས་ད་ལྟའྙི་བར་དུ་དབང་ལུང་ཁྙིད་གདམས་ངག་ཕག་ལེན་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བར་བཞུགས་སོ་ཅོག་གསན་བསམ་དང་ཉམས་སུ་བངས། བག་རོང་དགོན་དུ་རོ་རེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

502

སློབ་དཔོན་གྱྙི་ལས་དང་། དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བཞེས་བཞྙིན་བཞུགས་སོ། །རེ་འདྙི་ཉྙིད་བག་སྤྲུལ་བསན་པ་དབང་འདུས་སྐུ་འདས་པ་ནས་བག་རོང་དགོན་དང་། ལྷ་སེ་རྨད་སོད་ཤོག་དྲུག་གྙི་སྐྱབས་ཡུལ་རེ་ས་གཅྙིག་བུ་ལྟ་བུའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཡོད་དོ།།
དེ་ལྟར་གདན་ས་སྐྱོང་བ་པོའྙི་བ་རབས་མཁས་གྲུབ་རྙིམ་བྱོན་ལས་གཞན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་
ནྙི། གོང་སྨོས་ལྟར་བག་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་སྲས་ཆེ་བ་འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱྙིངས་ནྙི། རྙི་བོ་དགེ་ལྡན་པའྙི་བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱྙི་ནང་གསེས་དཔལ་ལྡན་འབས་སྤུངས་སུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་དཔྙིས་ཕྙིན་མཛད་པས་དགེ་བཤེས་ཀྙི་མཚན་བཞེས། རྙི་བོ་དགེ་ལྡན་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྙི་མ་དགོན་བུ་དགོན་དུ་མས་གཙོའྙི་དགོན་པ་དང་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཆོས་འཁོར་བསོར་བའྙི་སྒོ་ནས་
བསན་འགོ་སྤྙི་ལ་མཛད་རེས་བཞག་པས་བག་རོང་དགེ་བཤེས་ཞེས་གགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་སོ།། སྲས་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་ནྙི། འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱྙིངས་ཀྙི་གཅུང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བསན་པ་ལ་
རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་རྙི་བོ་དགེ་ལྡན་པའྙི་བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས། དཔལ་ལྡན་འབས་སྤུངས་སུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་དཔྙིས་ཕྙིན་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར། འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱྙིངས་དང་ཁོང་གཉྙིས་ཀ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱྙི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའྙི་ངོ་བོར་བྱོན་ལ། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་རོ་རེ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་རྙིང་མ་བཞུགས་པར་གཤེགས་སོ།།
སྲས་ཡེ་ཤེས་བོ་གོས་ནྙི། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའྙི་
བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས། གཙང་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷུན་པོའྙི་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་གནང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱྙི་ཡོན་ཏན་ཕུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀང་ཆེན་པོའྙི་གགས་པ་དང་དུ་མ་བངས་པར་བཀྲ་ཤྙིས་ལྷུན་པོའྙི་ཆོས་སེར་དགེ་བཤེས་ཀྙི་མཚན་རགས་མ་བཞེས། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའྙི་གདན་ས་ཨེ་ཝྃ་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསོར་ཏེ་བཀའ་དྲྙིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས། མདོ་སྨད་ལ་གྲྭ་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

503

སོར་དུ་ཕེབས་སབས་ཤྙིག་ལ་རོང་སར་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་ཕེབས་ཆར་བཟོས་ཀང་སྐུ་ཚེའྙི་
བར་ཆད་ཀྙི་དབང་གྙིས་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
སྲས་བོ་གོས་བསན་འཛིན་ནྙི། ཡེ་ཤེས་བོ་གོས་ཀྙི་སྤུན་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་
ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའྙི་བསན་པའྙི་སྒོར་ཞུགས། རྙིང་མ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཙང་སྤྲུལ་སོགས་རྙིས་མེད་ཀྙི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་ཞབས་ལ་བཏུད་ཅྙིང་གསར་རྙིང་གྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྦྱངས། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའྙི་བསན་པ་མཛད་རེས་བ་ན་མེད་པས་བསྐྱངས་སོ།།
བག་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་སྲས་འཇམ་དབྱངས་རོ་རེ་དང་། ཐུབ་
བསན་རོ་རེ་གཉྙིས་ཀྙི་མཛད་པ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་པར་གོང་དུ་སོང་ངོ་།།
བག་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་རྙིགས་སྲས་མོ་སྒོལ་དཀར་ལྷ་མོ་ནྙི།
ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་དང་། འབྲུག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་སོགས་ཀྙི་
ཞབས་ལ་བཏུད་ཅྙིང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་སྦྱོང་སོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་བསམ་མཛད། འབྲུག་པ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་ལྟར་ཇོ་མོ་རྣམས་ལ་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཁྙིད་གནང་སེ་ཨ་འཛོམ་ཆོས་སྒར་གྱྙི་ཇོ་མོ་ཡོངས་ལ་ཁྙིད་སྦྱོང་སོགས་ཀྙི་དབུ་བཞུགས་ལོ་ཤས་མཛད། མཐར་ཉྙིན་མཚན་མེད་པར་ཐུན་བཞྙིའྙི་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གནང་སེ་ཚེ་ཆོས་མཐའ་རུ་ཕྙིན་པར་མཛད་དོ།།
གདུང་སྲས་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་ནྙི། འཇམ་དབྱངས་རོ་རེའྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཨ་འཛོམ་
སྒར་དུ་ཕེབས་ནས་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་བ་མར་བསེན་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་ཇོ་སེར་འདུས་པའྙི་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་ལ་འབེལ་བ་ཐོགས་པའྙི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་བསོད་ནམས་ཆེ་ཚུལ་སོགས་བསོད་བསྔགས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། ད་ལྟ་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་བ་མ་སོགས་བྱེད་བཞྙིན་དགོན་འདྙིར་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

504

མཁན་སྤྲུལ་པདྨ་འོད་ཟེར་ནྙི། བག་རོང་ཚང་གྙི་གདུང་རུས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་
བཅུ་དྲུག་ཙམ་ནས་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ། བཤད་གྲྭར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་མཛད། སློབ་མཐར་ཕྙིན་ནས་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ། མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའྙི་དགེ་བསོས་དང་། ཕག་མཛོད་ཀྙི་ཁུར་ལོ་ངོ་གཉྙིས་ལ་གནང་སེ་བཤད་གྲྭའྙི་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབས། སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བག་རོང་དགེ་བཤེས་འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱྙིངས་དང་། བ་མ་ཐུབ་བསན་རོ་རེ་གཉྙིས་ཀྙིས་བ་རབས་གསུམ་པ་འཇམ་དབྱངས་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་མ་
གོས་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་ངོས་བཟུང་། ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་རེ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་མཆོག་གྙིས་བག་རོང་དགོན་འདྙིའྙི་བ་རབས་གསུམ་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་པའྙི་ཕག་ཡྙིག་ཐེལ་དང་བཅས་པ་གནང་ངོ་།།
སྐྱབས་རེ་གྱང་ཁང་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་དགོངས་བཞེད་བཞྙིན་བག་རོང་དགོན་དུ་སྤྙི་ལོ་2015
ལོ་ནས་མཐུན་རྐེན་ཆེན་པོ་སྦྱར་ནས་རེན་བརེན་པ་རྙིང་བ་རྣམས་བསྐྱར་གསོ་བཅས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བ་དང་། གུ་རུའྙི་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ནང་བཞུགས་གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་སོང་ཕྲག་གཅྙིག་བཞེངས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབུས་སུ་སོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་པའྙི་སྐུ་བརན་དང་། གཡས་སུ་གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་དང་། གཡོན་དུ་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་སྐུ་བཅས་ཐོག་བརེགས་གཉྙིས་རེ་ཡོད་པ་དང་། སྒོལ་མའྙི་སྐུ་བརྒྱ་ར་གཅྙིག་ཅན་གྱྙི་སྒོལ་མའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། རོར་སེམས་ཀྙི་སྐུ་བརྒྱ་ར་ཅན་གྱྙི་རོར་སེམས་ལྷ་ཁང་དང་། རྙིས་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་བཅས་ལྷ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ལ་འཚོ་བའྙི་མཐུན་རྐེན་གང་འབྱོར་གནང་། ད་ལྟ་ནྙི་བག་རོང་དགོན་བསན་པའྙི་ཁུར་ཞེས་བཞྙིན་ཡོད་ལ། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་བཤད་གྲྭར་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ཡང་ཡྙིན་ནོ།།
བག་རོང་ཚང་གྙི་གདུང་རབས་བཞྙི་པ་བག་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་ནྙི། འབྙི་ཀོག་
སོགས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་རོང་སར་བཤད་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་ཐོས་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཤད་གྲྭར་གསན་བསམ་མཛད་བཞྙིན་

ཁམས་བག་གཡབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

505

ཡོད་དོ།།
དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་ཕུད་རུ་གཅོད་པས་ཕག་བཏབ། རེས་སུ་བག་རོང་བ་མ་ཡབ་སྲས་
ཀྙི་གཟྙིམ་ཁང་ནང་དུ་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་ཆག་མེད་ཚོགས་པ་བྱུང་། བ་རབས་གསུམ་པ་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་རོ་རེ་ཡྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་
བཞེངས། འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་དང་། གསང་མཛོད་གོ་ལོད་དང་། ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་བཙུགས་ནས་དར་ཞྙིང་རྒྱས་པར་ཡོད་པ་ལ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་འདྙི་བཤྙིག་ནས་རྨང་མེད་དུ་འཇྙིག་པ་བྱུང་ངོ་།།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་བ་རབས་བཞྙི་པ་བ་མ་ཐུབ་བསན་རོ་རེ་ཡྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་
རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་རྨང་ནས་བཞེངས། གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་མ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པར་མཛད། བསན་པའྙི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་སེལ་ལོ།།
བག་སྤྲུལ་བསན་པ་དབང་འདུས་ཀྙིས་ནང་རེན་གུ་རུ་པདྨའྙི་སྐུ་ཐོག་བརེགས་གཉྙིས་
ཅན་གྱྙི་གུ་རུ་པདྨའྙི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བཙུགས་
པ་སོགས་གོང་དུ་རང་རང་སབས་སུ་སྨོས་ཟྙིན་པའྙི་རེན་དེ་རྣམས་བཞེངས་སོ།།
དགོན་པ་འདྙིའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་ཚུལ་ནྙི། ཧོར་ཟླ་དང་པོར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། ཧོར་
ཟླ་གསུམ་པར་རོར་སེམས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཧོར་ཟླ་ལྔ་པར་ཨོ་རྒྱན་མ་ཧཱ་གུ་རུའྙི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསྟུན་ནས་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་གྙི་སྒྲུབ་པ་ཉྙིན་གསུམ་དང་། བ་མ་ཐུབ་བསན་རོ་རེའྙི་འདས་མཆོད་དང་འབེལ་ཏེ་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ཧོར་ཟླ་དགུ་པའྙི་གནམ་གང་ནས་ཉྙིན་དྲུག་ལ་བག་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་འབེལ་བའྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའྙི་གནམ་གང་ནས་ཉྙིན་བཅོ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་དང་། ཧོར་
ཟླ་བཅུ་གཉྙིས་པར་སྒོལ་མ་འབུམ་ཐེར་གྱྙི་ཆོས་ཚོགས་དང་། ཟླ་བ་དེའྙི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ནས་
ཉྙིན་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་གསང་མཛོད་གོ་ལོད་དང་འབེལ་ཏེ་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ་མཛད་པ་དང་། དགོན་འདྙི་ཡྙི་བ་རབས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙིས་གཙོ་བོ་གནང་སེ་ལྷ་སེ་རྨད་སོད་ཤོག་དྲུག་གྙི་སྐྱེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

506

བོ་རྣམ་པས་སོ་སོའྙི་གོང་ཚོ་རུ་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ཉྙིན་ལྔའམ་བདུན་ཙམ་ལོ་རེ་བཞྙིན་ཆག་མེད་
ཚོགས་དགོས་པ་བཅས་སོ།།

ཤར་ཟླ་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

༈ ད་ནྙི་ཟླ་ཆུའམ་ཤར་ཟླ་ཆུའྙི་རྒྱུད་དུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་
བྱུང་བ་ལས།

རྭ་སོར་སོད་མ་དགོན་པ།

༈ རྭ་སོར་སོད་མ་དགོན་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཕེལ་གྙིང་ནྙི། སེ་དགེའྙི་ཁོངས་
གཏོགས་ཟླ་སོད་དམ་ར་སོད་སོང་ཟ་རྭ་སོར་གོང་མའྙི་སེ་ཁོངས་ལུང་སྐྱྙིད་ཀྙི་རྭ་བའྙི་ཉྙི་མ་ལུང་
མདོ་རུ་ཡོད་ལ། རྭ་སོར་སོད་མ་དགོན་ཞེས་འབོད་དོ།།
དེ་ཡང་སོང་ཟ་རྭ་སོར་གོང་འོག་བར་གསུམ་ཟེར་བའྙི་སེ་འདྙི་ཐོག་མར་ད་ལྟའྙི་བག་
མགོ་རོང་གྙི་ཁོངས་བཅད་གེ་འཕན་ལྙི་ཁོག་མ་ཞེས་པའྙི་ས་ཆའྙི་རྭ་ལུང་ཆེ་ཆུང་གཉྙིས་སུ་ཡོད་
པའྙི་རྭ་ཁོག་གྙི་ཀ་ཡེས་མདོའམ་གྱ་བོར་ཞེས་པའྙི་ས་ཆ་རུ་ཡོད་པའྙི་སེ་བ་ཞྙིག་ལགས་ཤྙིང་། དེ་དུས་གེ་འཕན་དང་། མ་ཧཱ། ཁོམ་ཐོག། རུ་ཤུལ། ར་ཡོབ། ཁོ་སྐྱབས། སྒོ་འཛི་བཅས་རུས་ཚན་བདུན་གྱྙིས་ཕེས་པའྙི་དུད་ཁྱྙིམ་བདུན་ཙམ་ཡོད་ལ་རྭ་སོར་ཞེས་འབོད། དེ་ནས་གེ་འཕན་ལྙི་ཁོག་མའྙི་སེ་བ་དང་ནང་འགལ་བྱུང་དབང་གྙིས་མཚན་མོ་ཞྙིག་ལ་ཡུལ་བུད་ཀྙིས་བོས། ལྙི་ཁོག་མའྙི་དམག་གྙིས་བསོར་བ་ལ། མང་དགེའྙི་ཀླུ་ཐར་དང་། མགོན་ནེ་ཟེར་བ་གཉྙིས་ཀྙི་ས་སྲུང་གྙི་ཕོགས་ནས་དེ་གཉྙིས་ཀྙིས་མྙི་མཐོང་བའྙི་ཟོལ་གྱྙིས་ཐར་བཅུག། རྭ་སོར་གྱྙི་དུད་ཁྱྙིམ་དེ་རྣམས་བོས་ནས་གསེར་ར་རུ་སླེབས། དབལ་ཤུལ་ལམ་ཝ་ཤུལ་དཔོན་ལ་མགོ་བཏགས་ཤྙིང་སེ་བ་བྱེད་པར་ཁས་བངས། ཝ་དཔོན་གྱྙིས་སྙིའྙི་རྒྱུ་ཚེར་མཆོད་རེན་ཡན་ནས་ཧ་ལོང་གོ་སྣ་མན་ཆད་ཀྙི་ས་ཆ་དེ་རྭ་སོར་ལ་

ཤར་ཟླ་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

507

གནང་། དེར་ལོ་མང་གནས། སེ་མྙིང་ལ་རྭ་སོར་སེ་བ་ཞེས་འབོད། དེ་ནས་སེ་བ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅྙིང་། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྭ་སོར་འདྙི་སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་སྙིའྙི་རྒྱུ་ཚེར་དུ་ཡོད་པའྙི་དུས་ནས་དགོན་པ་
དེའྙི་ལྷ་སེར་གྱུར་ཅྙིང་། ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ཡྙིན་འདུག་ལ། རྭ་སོར་སོད་མ་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས། ཐོག་མར་ཧོར་བག་མགོ་མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དང་། དེ་ནས་རྙིམ་པར་རྒྱུ་ཚེར་ཁོག་ཏུ་ཡོད་སབས་དཔལ་ཡུལ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་བར་སྣང་སེ། ཞེས་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་མགོ་ཙམ་ལ་འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་བཀའ་རྙིང་འདྲེས་མར་བསྒྱུར། དེ་ནས་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ཤྙིང་ཕོ་སག་གྙི་ལོར་གདུགས་མགོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་ཏུ་གནས་སར་ནས་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་རྙིང་དགོན་གཙང་མར་བྱས་པ་དང་། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་སྣང་སེ། རྭ་སོར་འདྙི་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙིས་གདུགས་མགོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་ཏུ་དགོན་པ་གནས་མ་སར་གོང་གྙི་རྒྱུ་ཚེར་དུ་ཡོད་དུས་ནས་དགོན་པ་དེའྙི་ལྷ་སེར་གྱུར་ཡོད་ན། ཐོག་མར་མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དང་ལྷ་སེ་ཡྙིན་ཚུལ་མེད་པའྙི་ཕྙིར་ཏེ། སྙིའྙི་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་དགོན་དེ་མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་ལས་དུས་སྔ་བ་མ་ཟད། གདུགས་མགོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་གྙི་སྒོ་ཆེན་དགོན་དེ་ཡང་མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་ལས་སྔ་བ་ཡྙིན་པའྙི་ཕྙིར། དེ་ཡྙིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚེར་དང་གདུགས་མགོའྙི་སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་གང་ཡྙིན་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ཡྙིན་པར་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྭ་སོར་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་ཞལ་མཐུན་པ་གང་ཞྙིག། མདོ་མང་དགོན་པ་ནྙི་རབ་འདོད་ས་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1759ལོར་བཏབ་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་པའྙི་ཕྙིར།
དེ་ལྟར་ན། སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་རབ་དྲག་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1674 ལོར་གདུགས་མགོར་སོས་
པ་ལས་བགང་བྱ་གྱ་ལྔས་མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་འཕྙི་བའྙི་ཕྙིར་ན། ཐོག་མར་མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དང་། དེ་ནས་རྭ་སོར་ཡུལ་སེ་སྙིའྙི་རྒྱུ་ཚེར་ཁོག་ཏུ་ཡོད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

508

སབས་དཔལ་ཡུལ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་བ་ཡྙིན་ཟེར་བ་ནྙི་འགལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔད་པ་མ་བཏང་བའྙི་གཏམ་དུ་སྣང་བ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དོན་ལ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་བཏབ་ལོ་ལ་འགལ་བ་དང་མྙི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནྙི་གསལ་བས་དེས་ལན་པ་ཡྙིན་སྲྙིད་དེ། དཔད་པ་འོག་ནས་བྱའོ།།
དེས་ན་བཤད་སྲོལ་ལ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་ནྙི་རབ་བྱུང་བདུན་པའྙི་ནང་ལ་ཀརྨ་པ་དེ་
བཞྙིན་གཤེགས་པའྙི་སློབ་མ་ཞྙིག་གྙིས་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་གསར་དུ་བཏབ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་ཙམ་ལ་འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་བཀའ་རྙིང་འདྲེས་མར་བསྒྱུར། དེ་ནས་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙིས་གདུགས་མགོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་ཏུ་གནས་སར་ནས་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་དག་དོར་ནས་རྙིང་དགོན་གཙང་མར་བྱས། དེ་དུས་རྭ་སོར་སེ་བ་ཡོངས་རོགས་དགོན་པ་དེའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་
གྱུར་ཅྙིང་གྲྭ་བ་རྣམས་སྒོ་ཆེན་དགོན་པར་འཚོགས་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་ན་འགྙིག་ཙམ་འོང་ངོ་། ། འོན་ཀང་ལོ་ཚིགས་ནྙི་རྣམ་དག་ཅྙིག་ར་སྤོད་ཐབས་དཀའོ།།
གང་ལྟར་ཡང་རྭ་སོར་ཁག་གསུམ་མ་གྱེས་གོང་དུ་རྭ་སོར་ཡོངས་རོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་
ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཡྙིན་མོད་ཕྙིས་སུ་སོ་སོར་གྱེས་རེས་རྭ་སོར་བར་མ་རོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་སྐུ་
ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་དང་། རེ་དབོན་པདྨ་ཀུན་གོལ་རྣམ་རྒྱལ་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་དེའྙི་སློབ་མ་སོང་བཟའ་པདྨ་བསམ་གཏན་ཞེས་པས་རོགས་ཆེན་དགོན་གྱྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་བསྒྱུར།
རྭ་སོར་སོད་སྨད་གཉྙིས་སྔར་བཞྙིན་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་གཙང་མར་གནས་པ་ཡྙིན་ནོ།།དེ་རེས་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་བཅུ་པ་དབོན་རྒན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་
མཆོག་གྙིས་གོགས་དན་དང་། སོང་བཟའ་དཔོན་པོ་བདུད་འདུལ་གྱྙིས་གཙོ་བོའྙི་སྦྱྙིན་བདག་
མཛད་པ་ལ་བརེན་ནས་མཆོག་ཚང་རྙིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་ས་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1789ལ་ཡུལ་སྐྱོང་ཀུན་གྱྙི་གཙོ་བོ་ཟེའུ་དཀར་རོ་རེ་འཕེན་ཕྱུག་གྙི་མདུན་གྱྙི་དུང་ཁོག་ཇོ་དར་
མདོ་ཞེས་པར་དགོན་པ་ཞྙིག་གསར་དུ་བཏབ། དེ་ནྙི་རྭ་སོར་སོད་མ་རང་གྙིས་ལོགས་བཙུགས་

ཤར་ཟླ་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

509

ཀྙི་དགོན་པ་ཐོག་མ་དེ་ལགས་ཤྙིང་དེ་སྦྲ་སྒར་ཞྙིག་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རེན་བཞེངས་ཅྙི་ཡང་མེད་ལ། སབས་དེར་དབྱར་དུས་སྣོན་ཟླའྙི་ནང་ལ་མགོན་པོ་ཉྙིན་བཞྙི་ཙམ་རེ་དང་། དགུན་དུས་སུ་མ་ཎྙི་དང་། སྙིདྡྷྙིའྙི་དགེ་བསྐུལ་ཉྙིན་བདུན་ཙམ་རེ་ལས་སྤྙི་ལ་ཚོགས་དུས་མཆོད་དང་།
བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེས་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་སའྙི་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། སློབ་གྲྭ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་བཤད། འོན་ཀང་དུད་ཁྱྙིམ་རྣམས་ལ་ནྙི་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏ་གྙིང་ཕུར་བ་དང་། གནམ་ཆོས་གུ་རུ་ཞྙི་དྲག་སོགས་གཙོ་བོ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་འདོན་མཁན་ནྙི་རྭ་སོར་རང་སེའྙི་བ་གྲྭ་དང་། སྒོ་ཆེན་དགོན་པས་ཆེད་མངགས་བྱས་པའྙི་བ་གྲྭ་མང་པོ་ཞྙིག་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
དེ་རེས་མེ་ཆེན་ཕུག་པ་ནས་རྙི་ཁོད་ཀྙི་རྣམ་པའྙི་ཚེ་མཚམས་པ་མང་པོ་དེར་བཞུགས་
པས་མེ་ཆེན་རྙི་ཁོད་ཅེས་ཀང་གགས། དེ་རེས་སླར་ཇོ་དར་ལུང་མདོར་གཙུག་ལག་ཁང་རེགས་
གཉྙིས་པ་རྒྱ་ཕུབ་དང་གསེར་ཏོག་གྙིས་མཛེས་པ་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། དུང་འཁོར་དང་། བ་བང་ཁག་གྙི་གཟྙིམ་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་བཞེངས། དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་ཐུབ་བསན་ཡོངས་འདུས་ཆོས་གྙིང་ཞེས་གསོལ། བ་གྲྭ་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་གྙིས་གཙོ་བོ་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་སོགས་ཀྙི་ཆོས་སོར་ལ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཐོག་མར་ཚུགས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ལ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་འཕྲྙིན་ཆོག་ཕག་བཞེས་དང་བཅས་པ་བསྐྱངས། མཆོག་ཚང་རྙིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། རོགས་ཆེན་ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་གསུངས། རྔོན་རྒྱ་ཇག་རྐུན་གྱྙི་རྒྱུན་བཅད་དེ་ཡུལ་ས་དགེ་བཅུའེ་ལམ་ལ་བཀོད་དོ། །དེས་ན་མཆོག་ཚང་རྙི ན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི་གདན་རབས་དང་ ྙིཔོའོ།།
དེ་རེས་གདན་རབས་གཉྙིས་པ་མཆོག་ཚང་བ་མ་འོད་འཕྲོས་ཟེར་བས་བསྐྱངས། དེ་རེས་
གདན་རབས་གསུམ་པ་སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། གདན་རབས་བཞྙི་བ་མདོ་ཤུལ་བ་མ་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་དང་། གདན་རབས་ལྔ་བ་སྒོ་ཆེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

510

དབོན་པོ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་། གདན་རབས་དྲུག་པ་ཆེ་བོའྙི་བ་མ་དཔལ་འབྱོར་དང་། གདན་རབས་བདུན་པ་སོང་ཟ་བ་མ་པདྨ་རོ་རེའམ་སྤྲུལ་པའྙི་གཏེར་སོན་པདྨ་བཛྲ་དང་། གདན་རབས་བརྒྱད་པ་མཁན་ཆེན་བ་མ་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་དང་། གདན་རབས་དགུ་བ་མཁན་པོ་བུམ་པའམ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་མཐར་ཕྙིན་རྣམས་བྱོན་ཏོ།།
དེ་དག་ལས་སོང་ཟ་བ་མ་པདྨ་རོ་རེ་ཡན་གྱྙི་གདན་རབས་ནྙི་རྨེ་བའྙི་རྭ་སོར་དགོན་གྱྙི་
གདན་རབས་དང་འདྲ་བས་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གདན་རབས་བརྒྱད་པ་མཁན་ཆེན་བ་མ་ཐུབ་བསན་ནོར་བུའྙི་མཛད་རྣམ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་སོང་ཟྙིན་ཏོ།།
ད་ནྙི་དེ་དག་ལས་གཏེར་སོན་པདྨ་བཛྲ་རལ་ལམ་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤོད་གྙིང་པ་ནྙི། རབ་ཚེས་ས་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1879ལོར་ར་སོད་སོང་ཟ་རྭ་སོར་སེ་བར་ཡབ་ཚ་ཁ་དཀོན་མཆོག་བཀྲ་ཤྙིས་
དང་། ཡུམ་སོང་བཟའ་ལྷ་ལམ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མདོ་ཤུལ་བ་མ་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་བ་མར་བསེན་ཏེ་སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོ་སོགས་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན།
གཞན་ཡང་སྔ་ཕྙི་ཅྙི་རྙིགས་སུ་རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེ་དང་། རོང་

སར་མཁྱེན་བརེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་དྲུག་པ་སྣང་མཛད་གྲུབ་པའྙི་རོ་རེ་དང་། རྒྱལ་རོང་ནམ་སྤྲུལ་འགྱུར་མེད་འགོ་འདུལ་གར་གྱྙི་རོ་རེ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བོད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། གྙིང་ཚང་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་བསན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། གསན་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས།
དག་པའྙི་སྣང་ངོར་དཔལ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་། གྙིང་གྙི་རེ་བོན་རྣམས་ཀྙི་
ཞལ་མཇལ་ཞྙིང་སྔོན་གྱྙི་བག་ཆགས་སད། ཟབ་མོ་དག་སྣང་གྙི་གཏེར་གྱྙི་སྒོ་ཕེས། རྒྱུན་པར་མཚལ་སྣག་དང་། སྙུག་གུ་དང་། ཤོག་གུ་རྣམས་འབལ་མེད་དུ་སྐུ་གམ་དུ་བསྣམས་ནས་དག་སྣང་ནམ་བྱུང་ལ་འཕྲལ་དུ་ཕབ་པ་ཞྙིག་ལགས་ཕྙིར། གཏེར་ཆོས་རྣམས་ནྙི་ཆྙིབས་ཐོག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་། ཁ་

ཤར་ཟླ་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

511

འདོན་དང་ཆོ་ག་བཏོན་པའྙི་དུས་དང་། ཆོས་གསུངས་པའྙི་དུས་དང་། ཁམ་ཟས་བཞེས་པའྙི་དུས་དང་། ངལ་གསོ་བའྙི་སབས་སོགས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་བྱུང་ཞྙིང་། བྱུང་བ་ན་དེ་མ་ཐག་ཡྙིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་སྲྙིད་ཅེས་བཤད། ཕབ་པའྙི་གཏེར་ཆོས་ཤྙིན་ཏུ་མང་ཡང་འགའ་ཞྙིག་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྲེག་ལྷའྙི་ཞལ་དུ་བསབས་པས་ད་ལྟ་མཇལ་དུ་མྙི་སྣང་བར་བཤད་ལ། གཏེར་ཆོས་ལ་པདྨ་རྒྱལ་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་ཕྲན་འགའ་དང་། ལུང་བསན་སོར་སོགས་ལས་གཞན་གྙིང་རེ་

རྒྱལ་བོན་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིར་ཕེབས་པའྙི་རོགས་བརོད་དང་། ཆོས་སྒྲུང་ཉྙི་མའྙི་ཤྙིང་ར་
དང་། གངས་དཀར་ཤེལ་རོང་དང་། འཛམ་བུ་གསེར་རོང་དང་། དམལ་གྙིང་མུན་པ་རང་གསལ་སོགས་གྙིང་སྒྲུང་གྙིས་གཙོའྙི་གཏེར་ཆོས་དུ་མ་ཕབ་པས་ན་གཙོ་བོ་སྒྲུང་གཏེར་ཞྙིག་ཡྙིན་ནོ།།རོགས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་གེ་སར་སྒྲུང་
འཆམ་གསར་འཛུགས་ཀྙི་ཞལ་འབག་རྣམས་རེ་འདྙི་དང་རོགས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་
གཟྙིགས་སྣང་དང་མཐུན་པར་བཞེངས་པ་དང་། རོགས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་མགོན་ཁང་གསར་
བཞེངས་སབས། ནང་དུ་སྒྲུབ་རེན་ཁྱད་པར་བ་ཞྙིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བ་ལྟར་གཏེར་སོན་འདྙི་ཡྙིས་ཚ་ཞང་འདན་མ་སྤང་ཁའྙི་མདའ་རེའམ་མདེའུ་ཞྙིག་སྔོན་གནས་རེས་དྲན་གྱྙི་ཚུལ་དུ་ཤག་གྙི་གད་པ་སྐྱ་རྙིང་ནས་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེར་ཕུལ། རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གཟྙིམ་ལམ་དུ་མྙི་སྨུག་ནག་ཅྙིག་གྙིས་ཁོ་རང་གྙིང་གྙི་ཕུ་ནུའྙི་གལ་དུ་མྙི་འཇོག་པ་ཅྙི་ཡྙིན་ཟེར་བ་རྒྱུན་དུ་རྨྙིས། གཟྙིམ་ལམ་དེ་ཅྙི་ཡྙིན་པདྨ་བཛྲ་ལ་དྲྙིས་པ་ན་ཁོང་གྙིས་དེ་ནྙི་སོག་གྙི་ར་དམར་སོབས་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་ལགས། རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་སེང་བོན་གྱྙི་སྐྱེ་ཕྲེང་ཡྙིན་ཞྙིང་། སོག་གྙི་ར་དམར་སོབས་ཆེན་གྙིང་གྙི་ཕུ་ནུའྙི་གལ་དུ་སླེབས་དུས་སེང་བོན་སྐུ་འདས་ཟྙིན་པས་ཁྱེད་
ཀྙིས་མྙི་དྲན་པ་ཡྙིན་པར་གསུངས་པས་རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དགྱེས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་
མཆྙིས་ཤྙིང་རོགས་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་བ་སློབ་ཐུགས་ནང་གཤྙིན་པོ་ཡོད་པ་དང་། རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་དུས་མཆོད་ཚོགས་སར་ཕེབས་ན་ཁྙི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའྙི་བཀུར་སྙི་ཆེན་པོ་བྱ་སྲྙིད་པར་བཤད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

512

གཏེར་སོན་ནྙི་བ་མ་ཨོན་པདྨ་དང་། ཡྙི་དམ་རོ་རེ་ཕུར་བ། མཁའ་འགོ་ཁོས་མ་ནག་མོ།
ཆོས་སྐྱོང་གེ་སར་བསེན་པར་མཛད་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། རེན་དཀར་ཆས་ལ། རྙིག་མ་དང་སྲས་དང་། བ་བང་སོགས་ཅྙི་ཡང་མེད་པ། རྒྱུན་པར་བྱ་བལ་བའྙི་ཚུལ་དང་། ཕོགས་གཞན་དུ་ཕེབས་དུས་ཉེ་གནས་སོགས་སྒར་བ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། དགོན་པའྙི་དགེ་འདུན་པ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་སྤྙི་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་དུ་མ་གནང་པ་དང་། ཡུལ་སེའྙི་སྐྱ་བོ་ཕོ་མོའྙི་ཚོགས་ལ་ཡང་དབང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་། རྒྱུ་འབས་ཀྙི་ཆོས་དང་། དཀོན་མཆོག་རྙིན་པོ་ཆེར་འདྙི་ཕྙིའྙི་བོ་གཏོད་འཆའ་བའྙི་གདམས་པ་སོགས་གནང་སེ་འགོ་བ་མང་པོ་ཐར་

ལམ་དུ་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་འདྲེའྙི་སྲོག་སྙིང་བངས་ཤྙིང་། སེ་བརྒྱད་བན་ཏུ་བཀོལ་བ་སོགས་མྙི་མྙིན་གྱྙི་འགོ་དོན་ཡང་དཔག་མེད་མཛད།
དུས་གསུམ་གྱྙི་ལེགས་ཉེས་སྒྙིབ་མེད་དུ་གཟྙིགས་པའྙི་མངོན་ཤེས་དང་། གྲུབ་པའྙི་རགས་
མཚན་དུ་མ་མངའ་བའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་པས་ཡུལ་གྲུ་རུ་གགས་ཆེ་ཞྙིང་། བ་ཆེན་དང་། མྙི་དཔོན་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་བཅས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱྙིས་བཀུར་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་བཤད་མོད། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ལག་རེད་མ་བྱུང་བས་དེ་ཙམ་ལས་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་སོ། །མཐར་དགུང་གངས་དོན་གཅྙིག་ཏུ་སོན་པ་རབ་རྒྱལ་ས་མོ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1949 ལོར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་བསྡུས་སོ།།
ད་ལྟ་རྭ་སོར་དགོན་དུ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་སངས་བྱ་བལ་བ་ཆེན་པོ་མཁན་
ཆེན་བུམ་པའམ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་མཐར་ཕྙིན་ཞེས་པ་བྱོན་ནས་བཞུགས་མོད་མཛད་པ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་སྨྲའོ།།
རྭ་སོར་ཉྙི་མདོ་དགོན་པའྙི་མཁན་རབས་ནྙི། མཁན་རབས་དང་པོ་ནྙི་སྒོ་སྤྲུལ་བསན་
པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། མཁན་རབས་གཉྙིས་པ་ནྙི་མཆོག་ཚང་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཚེ་རྙིང་དང་། མཁན་རབས་གསུམ་པ་ན་རྔ་བཟའྙི་མཁན་པོ་རྙི ག་འཛིན་བཟང་པོ་དང་། མཁན་རབས་བཞྙི་བ་ནྙི་མཱ་ ྙི བ་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ་དང་། མཁན་རབས་ལྔ་བ་ནྙི་སྦུ་མཁན་པོ་ཀརྨའམ་ཐུབ་བསན་ངེས་

ཤར་ཟླ་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

513

དོན་དང་། མཁན་རབས་དྲུག་པ་ནྙི་མཁན་ཆེན་བ་མ་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་དང་། མཁན་རབས་བདུན་པ་ནྙི་མཁན་པོ་བུམ་པའམ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་མཐར་ཕྙིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིར་བྱོན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དབོན་ཆུང་བོ་གོས་བཟང་པོ་དང་།
མཆོག་ཚང་སེམས་དཔའ་དང་། སོང་བཟའ་མདོ་སྔགས་དང་། མཆོག་ཚང་བ་མ་ཧྲྙི་ཐོད་དང་།
རྔ་བའྙི་སེང་གེ་དང་། མ་ཧཱ་བ་མ་རབ་རྒྱས་དང་། མ་ཧཱ་བ་མ་འོད་ལྡན་དང་། བདེ་གཤེགས་གསེར་བཟང་དྲྙི་མེད་ཀྙི་རྣམ་སྤྲུལ་ཉག་རོང་བ་མ་ཕུར་བ་དང་། རྭ་སོར་མཁའ་འགོ་མ་དཀོན་
མཆོག་ཆོས་སྒོན་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་དུ་བྱོན་ཏེ་དགོན་དེ་བསྐྱངས། འོན་ཀང་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་སོད་ཙམ་ལ་དགོན་གནས་འདྙི་ཤར་རྒྱའམ་རྒྱ་ཨ་བྷན་ཟེར་བའྙི་དམག་གྙིས་གཏོར།
རེན་གསུམ་དང་རས་ནོར་ར་ཆེན་རྙིགས་གཞན་ལག་ཏུ་ཤོར་ནས་དགོན་པ་མེད་པར་བཟོས། དེའྙི་རེས་སུ་དགོན་པ་དེ་བསྐྱར་གསོ་མ་ཐུབ་པར་ཇོ་དར་ཕྙི་ཐང་དུ་ལོག་སྒར་བྱས། དགེ་འདུན་པ་ཉྙིས་བརྒྱ་ཙམ་ཤོང་སའྙི་སྦྲ་ཆེན་པོའྙི་འདུ་ཁང་དང་། སྦྲ་འབྙིང་ཆོས་ཁང་དང་། སྦྲ་ཆུང་ཇ་ཐབ་བྱས་ཤྙིང་། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀང་སོ་སོར་སྦྲ་ཆུང་དུ་བཞུགས་པའྙི་སྦྲ་དགོན་དུ་གྱུར། དེ་དུས་ཆགས་གནས་ཀང་གཅྙིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་དབྱར་དུས་སུ་དུང་སོད་ཀྙི་བག་དམར་ཐང་སོགས་
སུ་དབྱར་གནས་དང་། བུམ་སྒྲུབ་དང་། ཚེས་བཅུ་སོགས་འཚོགས་པ་དང་། དགུན་དུས་དུང་སྨད་གཉན་ཆེན་ཕུག་པའྙི་ཞོལ་ཏུ་ཕུར་སྒྲུབ་དང་། དགུ་གཏོར་དང་། མ་ཎྙི་བདུན་སྒྲུབ་སོགས་འཚོགས་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ། །བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙིས་ལོག་སྒར་དེ་ཡང་དམྙིགས་མེད་དུ་གཏོར་ནས་
བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་འདས་སོ།།
གངས་ལྗོངས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡང་དར་བསན་པའྙི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ནས་
དགོན་འདྙིའྙི་བ་གྲྭ་རྣམས་ཀྙིས་ཀང་ཇོ་དར་མདོའྙི་དགོན་པ་བསྐྱར་གསོའྙི་དབུ་བཙུགས་ཏེ་རབ་རྒྱལ་ས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1979ལ་སྔར་བཞྙིན་སྦྲ་སྒར་གྱྙི་རྣམ་པས་ཡྙིག་བརྒྱ་བདུན་སྒྲུབ་གཅྙིག་འཚོགས། དེ་ནས་ལུང་སྐྱྙིད་ཀྙི་རྭ་བའྙི་ཉྙི་མ་ལུང་མདོ་རུ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1983 ལོར་ཡོངས་ཀྙི་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་ཐུབ་བསན་ནོར་བུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

514

མཆོག་དང་། ཀུན་སངས་བྱ་བལ་བ་ཆེན་པོ་སོང་བཟའ་བ་མ་བོ་བཟང་འཕྲྙིན་ལས་གཉྙིས་ཀྙིས་ས་གཞྙི་བྱྙིན་བརླབས་དང་ས་འདུལ་གྱྙི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་རྙིང་བཞྙི་དང་ཀ་ཐུང་བཅུ་གཉྙིས་ཅན་ནང་རེན་གཙོ་བོ་ཟངས་གསེར་ལས་གྲུབ་པའྙི་གུ་རུ་སྣང་སྲྙིད་ཟྙིལ་གནོན་གྱྙི་སྐུ་ཅན་དང་། དུང་འཁོར་ཆེན་པོ་སོགས་གསར་ཏུ་བཞེངས། དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་ཐུབ་བསན་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཕེལ་གྙིང་ཞེས་གསོལ།
རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕ་ཆོས་རཏྣ་གྙིང་པ་དང་། གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་
ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་མན་ངག་དང་བཅས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་པའྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས། རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལ་སྒྲུབ་གྲྭ་སྐུ་གསུམ་འོད་གསལ་གྙིང་མཚམས་ཁང་བཅུ་མགོན་ཁང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་གསུམ་དུ་མཚམས་སྒོ་གཅོད་ཀྙིས་སྔོན་འགོ་ཞག་བརྒྱ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོས་གཙོའྙི་བསྐྱེད་རོགས་ཉམས་ལེན་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་དངོས་གཞྙི་སྤོས་མེད་ཀྙི་ཉམས་ལེན་རུ་ཤན་དང་བཅས་པ་མཐར་ཕྙིན་
ནས་དབང་སྐུར་རབ་གནས་སོགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་བྱ་བར་འཇུག་ཆོག་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས་པ་
དང་། རབ་རྒྱན་ཆུ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་2003ལ་གྲྭ་ཤག་ལྔ་བཅུ་འདུ་ཁང་ནང་རེན་དང་བཅས་པའྙི་བཤད་གྲྭ་མྙི་ཕམ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་གསར་དུ་བཞེངས། སུམ་རགས་ནས་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་ཀྙི་རྒྱུད་སེ་བཞྙིའྙི་བར་གྱྙི་འཆད་ཉན་གྱྙི་སྲོལ་ཕེས་པ་དང་། རབ་རྒྱན་ས་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་ 2009ལོར་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རྙིག་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བསྐྲུན། བོད་ཡྙིག་སྦྱོར་ཀོག་དང་། སུམ་རགས་དག་གསུམ་སོགས་གནའ་དེང་གྙི་རྙིག་གནས་དང་། ཡ་རབས་སྤོད་བཟང་གྙི་ཀུན་སྤོད་སློབ་སྦྱོང་གྙི་སྲོལ་བཙུགས་ནས་དགོན་འདྙི་རྒྱས་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

515

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

༈ ད་ནྙི་ཤྙིས་ཁོག་དང་སྙི་ལུང་རྙིང་མོའྙི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་
འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སེ། དེ་ཡང་ཤྙིས་ཁོག་གྙི་ཤྙིས་ཆུའྙི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའྙི་ཆོས་སེ་ལས།

མི་མྱ་དགོན་པ།

༈ མྙི་མ་དགོན་མདོ་སྔགས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་གྙིང་ནྙི། ཏྲེ་ཤོད་གངས་ཀྙི་ར་བས་
ཡོངས་སུ་བསོར་བའྙི་གནས་མཆོག། ཧོར་སེར་དཱ་ར་ཁག་ལྔའྙི་ཡ་གྱལ་ཏྲེ་ཧོར་ཞེས་པའྙི་ཡུལ་ཤྙིས་ཁོག་ཏུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ལ་དར་གགས་དགོན་པ་དང་། མྙི་མེ་དགོན་དང་། མྙི་མ་དགོན་དང་། མེ་མ་དགོན་པ་དང་། མེ་དགོན་པ་དང་། མྙི་ཉག་དགོན་པ་དང་། མྙི་ཉམས་དགོན་པ་དང་། མུག་ཉག་དགོན་པ་དང་། འབུམ་ཉང་དགོན་པར་ཡང་འབོད་དོ།།
དགོན་པ་འདྙིའྙི་ཐོག་མ་ནྙི། ཀརྨ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའྙི་ནང་དུ་
བཏབ་པའྙི་ཤུག་སྒང་དགོན་ཞེས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཕྙིར་ཆོས་ལུགས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ཡང་མྱུར་དུ་ཡེར་བ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་རྒྱུན་འཛིན་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡྙིན་པའྙི་ངག་སྒོས་མཆྙིས་སོ། །དུས་ཕྙིས་ཀརྨ་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་བ་དབང་ཕྱུག་རོ་རེའྙི་སྐུ་དུས་སུ་ཡང་དགོན་པ་ཡོད་པས་ཁོང་དགོན་
འདྙིར་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ཤྙིང་ལྷ་ཁང་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་བཞེངས་པ་དང་། རོ་ལ་ཞབས་རེས་བཞག་པ་རེས་སུ་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གུ་ཤྙིར་བསན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱྙིས་བོད་དུ་དམག་དྲངས་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་བསན་པ་བརླགས་སབས་སུ་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།དེ་རེས་ཆོས་རེ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཟེར་བས་དགེ་ལུགས་པའྙི་སྦྱྙིན་བདག་ཆེན་པོ་
སོག་པོ་གུ་ཤྙིར་བསན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ཤྙི་བའྙི་དགོངས་རོགས་ལ་ཏྲེ་ཧོར་དུ་དགོན་སེ་བཅུ་
གསུམ་བཞེངས་པར་ཁས་བངས་ཤྙིང་དེ་ནས་ཁམས་ཏྲེ་ཧོར་དུ་བྱོན་ནས། དཀར་མཛེས་བཀྲ་ཤྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

516

དར་རྒྱས་ནོར་བུ་གྙིང་དང་། ར་དགོན་སར་བཀྲ་ཤྙིས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གྙིང་དང་། ར་དགའ་ལྡན་བསམ་གྲུབ་གྙིང་དང་། བག་ལོག་དགོན་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གྙིང་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་དར་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་གྙིང་དང་། ཁང་དམར་བསམ་གྲུབ་གང་དང་། ཤྙིྙིས་ཁོག་ལོག་རྙི་དགོན་དང་། སྙི་མཁར་གཉའ་དགོན་དང་། བག་མགོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དང་། རའུ་ཉྙི་མཚོ་དགོན་དང་། བེ་རྙི་འགོ་ཕན་གྙིང་དང་། རྙིས་ཚང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱོར་གྙིང་དང་། མྙི་མེ་དགོན་བཅས་ཧོར་དགོན་སེ་བཅུ་གསུམ་དུ་གགས་པ་བཏབ་པའྙི་གས་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། ལམ་བག་སལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱྙིས། སྔ་མའྙི་དགོན་སེ་བཅུ་གཉྙིས་བགང་ཞྙིང་། དགོན་གཅྙིག་བགང་དུ་མ་བཏུབ་པར་དགོན་སེ་གཅྙིག་ཞྙིག་རལ་སོང་བ་མྙིན་ནམ། ཞེས་བཤད་པ་དགོན་སེ་གཅྙིག་གྙིས་ཁ་མ་ཚང་བ་ནྙི་མྙི་མེ་དགོན་པ་ཡྙིན་པར་ངག་སྒོས་སུ་གགས་ཤྙིང་། དོན་ལའང་ཧོར་དགོན་སེ་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའྙི་གས་ཡྙིན་འདུག་གོ །དེ་ཡང་གསར་དུ་བཏབ་པ་མྙིན་པར་དགོན་རྙིང་དེ་ཉམས་གསོའྙི་སྒོ་ནས་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་པ་ཙམ་ཡྙིན་སྲྙིད་པར་བཤད་དོ།།
དེ་ཕྙིར་འདྙི་དུས་སུ་ཆོས་རེ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྙིས་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་འདུག་ལ། ཆོས་རེ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ནྙི་རབ་དྲག་ས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1668 ལ་སྐུ་འཁྲུངས། དགེ་ལུགས་པའྙི་གྲྭ་སར་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་གྱུར། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་དང་། ཨོ་རྒྱན་གཏེར་བདག་གྙིང་པ་སོགས་རྙིས་མེད་ཀྙི་བ་མ་མང་པོ་བསེན། མཐར་དགེ་ལུགས་པའྙི་བསན་པའྙི་རྒྱུན་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁམས་སུ་འགོ་དོན་དང་བསན་པ་བསྐྱངས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་འདུག་གོ།
དེ་ནས་རྙིང་མ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་འཛིན་པའྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་པའྙི་ཚུལ་ནྙི།
དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་དང་པོར་གགས་པ་སྒོ་ཆེན་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་བྱོན་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། དེའྙི་ཚུལ་ནྙི། ཏྲེ་ཧོར་དཔོན་རབས་བདུན་པ་ངག་དབང་བོ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྙིར་དབུ་བ་ཁག་ལྔ་མཆྙིས་ཤྙིང་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་ལ་ལྷག་
པར་དད་པ་ཆེ་བས་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ཚེས་བཅུ་མཇལ་དུ་ཕེབས་ཚེ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་བསན་པ་ལ་དད་འདུན་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། རྙིང་མའྙི་བ་མ་ཞྙིག་བསེན་དགོས་པར་དགོངས་ནས་སྒོ་ཆེན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

517

ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའམ་རོག་ཟ་སྤྲུལ་སྐུ་ཁོང་གྙི་བ་མར་ཕེབས་པར་ཞུས་པ་བཞྙིན་སྒོ་ཆེན་དགོན་པས་གནང་བ་ཐོབ། སྔར་གྱྙི་བཀའ་རྒྱུད་པའྙི་དགོན་ཆུང་མེ་མེ་དགོན་པ་ཁོང་ལ་གདན་སར་ཕུལ། དེ་ཕྙིར་དགོན་པ་འདྙི་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྲོལ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའྙི་གདན་
རབས་དང་པོ་ནྙི་སྒོ་ཆེན་རོག་ཟ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་ནྙི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་དཀྙིལ་སྨད་ཙམ་ལ་ཝ་ཤུལ་བ་བང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པར་དམ་པ་དུ་མས་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ནས་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་ནས་བཟུང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་རྙིག་གཞུང་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གར་ཐྙིག་དབྱངས་གསུམ་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་བར་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྙིམས་གཙང་དང་སོང་ཀོག་གྙི་ལས་ལ་བརོན་དགོས་པའྙི་ནང་ཁྙིམས་དམ་པོ་བཞག། སྙིལ་སན་འཛམ་གྙིང་གཡས་བཞག་ལ་སོགས་པའྙི་གསེར་དངུལ་ལས་བྱས་པའྙི་མཆོད་ཆ་ཁྱད་འཕགས་དུ་མའྙི་རྙིགས་སོགས་དགོན་པར་རེན་བཞག་མང་དུ་གནང་།
ཧོར་མྙི་མ་དགོན་པའྙི་དགོན་བདག་ཏུ་ཕེབས། ཁོང་དབྱར་དུས་རང་ཡུལ་སྒོ་ཆེན་སོགས་
སུ་བསན་འགོའྙི་བྱ་བར་ཕེབས། སོན་དུས་མྙི་མ་དགོན་དུ་སླར་ཕེབས་ནས་གྲྭ་མང་ལ་དཀར་
འགྱེད་བཏང་། གྲྭ་ཚང་ལ་ཆོས་ཁྙིད་དང་ཡུལ་སེ་ལ་དགེ་བསྐུལ་བྱས། མེ་མེ་དགོན་པའྙི་འདུ་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་བཀའ་སྲོལ་འཁྲུལ་བལ་ལ་ཉམས་བཞེས་འཆད་སེལ་གནང་། ལོག་རྙི་དགོན་གྱྙིས་བར་ཆད་སྣ་མང་བརམས་རྐེན་གྱྙིས་སྐུ་བགོངས་སོ།།
རེ་འདྙིའྙི་ཡང་སྲྙིད་སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིག་བལ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། དེའྙི་ཡང་སྲྙིད་
དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད་པ་ཨ་སྐྱོང་ཁང་རྒན་སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་

དང་། དེའྙི་ཡང་སྲྙིད་ད་ལྟ་བཞུགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་རྒྱ་མཚོའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

518

གདན་རབས་གཉྙིས་པ་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་བསོད་ནམས་མཐར་ཕྙིན་ནྙི། ལང་
ཕུག་ཚང་ལ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་མཚན་དཔེའྙི་པདྨོ་བཞད། སྐུ་ན་ཕྲ་བའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད་ཅྙིང་དད་དང་ངེས་འབྱུང་རོལ་མེད་དུ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་སྒོ་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་དང་། ཐུན་མྙིན་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་པར་གནང་ནས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་དུ་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། གནུབས་ཟུར་བ་མ་ཐོགས་མེད་དང་མཉམ་དུ་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་བ་མར་བསེན་ནས་གདམས་པ་ལྷག་མེད་དུ་གསན། མྙི་མེ་དགོན་པའྙི་ཆོས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་དགོན་པ་བསྐྱངས། འོན་ཀང་ཁོང་ནྙི་རེན་རབ་བྱུང་ལ་ཆ་ལུགས་རས་པའྙི་ཆས་ཅན། རྒྱུན་དུ་རྙི་ཁོད་དུ་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ཁོ་ན་མཛད་མཁན་ཞྙིག་ཡྙིན་པས་སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་ལང་ཕུག་ལ་ཁར་རེ་སྦྲ་ནག་ཚང་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་ཕུབ་ནས་རྒྱུན་དུ་དེར་བཞུགས། བཀའ་བརྒྱད་ཀྙི་བསེན་པ་དུང་ཕྱུར་བརྒལ་བ་བཏོན་པ་སོགས་བསེན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་དུས་འདའ་བས་ལྷག་ལྷ་དུ་མས་ཞལ་གཟྙིགས། མངོན་ཤེས་འཁྲུངས་པས་ལེགས་ཉེས་ལུང་བསན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སོགས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་གྱུར་ཏོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་དགེ་རྒན་འོད་གསལ་རོ་རེ་ནྙི། བྱང་ཆུབ་
གྙིང་གོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འདོན་དབྱངས་གར་ཐྙིག་བཅའ་རྡུང་འབུད་འཁོལ་སོགས་རྙིག་འཛིན་གོང་
མའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་དུ་བསླབས། མྙི་མ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསན་པའྙི་འགན་བཞེས། ཏྲེ་ཧོར་དགོན་གྱྙི་བཀའ་ལྟར་དགོན་དེར་བཅའ་རྡུང་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་བཞྙིན་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་མཆོད་ལ་ཐུགས་ཆེན་སྐྱེ་བདུན་རྙིལ་སྒྲུབ་འཆམ་དང་བཅས་པ་བཙུགས། དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྲོལ་ཡང་ལེགས་པར་བཙུགས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་མྙི་མ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་དུ་མའྙི་ཆོས་ཆར་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

519

འབེབས་སྐུལ་ཞུས། མཐར་རྙི་བོ་ཏཱ་ལར་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་བ་བ་མ་ཚེ་སྒྲུབ་ནྙི། ལང་ཕུག་གོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་
ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་མྙི་མ་རས་པ་ཞེས་པའྙི་དམ་པ་དེའྙི་སྐུ་ཚ་ལགས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་དམ་པའྙི་རྙིགས་སད། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། བ་མ་མང་པོ་བསེན་ནས་གདམས་པ་གསན་པས་མཁས་པའྙི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརེས་ནས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་མཚན་གསོལ། ཕྙིར་རང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་མཛད་བཟང་བསྒྲུབས། སྤོས་མེད་བྱ་བཏང་བ་རྒྱུན་དུ་རྙི་
ཁོད་འགྙིམས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱྙིས་དུས་འདའ་བ་ཞྙིག་ལགས་ལ། དགུང་ལོ་ཤྙིན་ཏུ་བགེས་པའྙི་བར་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་པའོ།།
གདན་རབས་ལྔ་བ་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྙི་གཙུག་རྒྱན་མྙི་མ་ཉྙི་མའྙི་སྲས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའྙི་ཆུ་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1912ལོར་ཡབ་བསོད་ནམས་དཔལ་སྒྲུབ་དང་། ཡུམ་ལྷ་འཛམ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བཀུར་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་ལྟར་གྱྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་སྦྱངས་ཤྙིང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཧ་འཇའ་རམ་མདོ་མཁན་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་ཀ་རཱྙི་ཀ་དང་། དབུ་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན་དང་། མཛོད་སོགས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱྙིས་སྔ་ཕྙིར་ལོ་དྲུག་ལ་བཞུགས།

དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ནས་དགོན་གཞྙི་སྐྱོང་བ་བསྐྱུར་ནས་སྤོས་མེད་བྱ་བཏང་གྙི་རྣམ་
པས་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཆོས་སྒར་དུ་བྱོན། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་མན་ངག་ཟབ་རྒྱས་གསན། བ་མས་བྱ་བཏང་ཙམ་དུ་མྙི་གནས་པར་བསན་དགོན་སྐྱོང་དགོས་པའྙི་བཀའ་ལྟར་ཕྙིར་རང་དགོན་དུ་ཕེབས། བཤད་གྲྭ་གསར་བཙུགས་ཀྙིས་བཤད་གྲྭ་པ་དང་སྒྲུབ་གྲྭ་བ་ལ་ཕག་རྒྱུ་འབོར་ཆེན་གྱྙིས་གསོལ་ཐེབས་གནང་། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་ཡང་ཕག་རས་ཕོན་ཆེན་པོས་འགྱེད་དང་གཏོང་སྒོ་མཛད། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུའང་ཕག་རས་སམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

520

མཐོ་བ་བཏང་སེ་འགྱེད་དང་ཐེབས་འཇོག་གནང་བ་དང་། མྙི་མ་དགོན་པར་རེན་བཞེངས་དང་ཐེབས་བཞག་ཕག་འགྱེད་གངས་མང་བགྱྙིས། སྒྲུབ་མཆོད་ཆེ་ཕྲ་དུ་མའྙི་དབུར་བཞུགས། གྲྭ་མང་ལ་ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རོགས་པར་གནང་། རྒྱུན་པར་སྐུ་མཚམས་ཀྙིས་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་དང་། སྒོ་གསུམ་ཞྙི་དུལ་ཆེན་པོས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་བཅས་ཁྙིམས་ལས་འཛོལ་བ་མེད་པའྙི་དགེ་སློང་ཆེན་པོའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཤྙིང་། ནང་རོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་རོ། །བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་རྒྱའྙི་ཁྙིམས་ཁང་དུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་སན་ཚེར་ཚད་མེད་མངས་ཀང་དམ་པའྙི་རང་བཞྙིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའྙི་རྣམ་ཐར་ངོམ་མཐར་དགུང་གངས་རེ་གཉྙིས་སུ་སོན་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1973ལོར་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསན། གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་ཚེ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་གྱྙིས་གང་བ་དང་། ས་གཡོ་བ་དང་། སྒ་གགས་པ། འོད་འཕྲོ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་དབོན་བ་བཀྲ་ཤྙིས་དབང་རྒྱལ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1935 ལོར་ཡབ་བསོད་ནམས་རང་གོལ་དང་། ཡུམ་བསུ་དགའ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་བྱོན། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་དབང་ལུང་དུ་མ་ཞུས། མཁན་རེ་རྙི་རོ་རེ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་མང་པོའྙི་སོར་གསན་བསམ་མཛད། གྲུབ་དབང་པད་ནོར་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་མདུན་ནས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་པ་དང་། རབ་རྒྱན་ཆུ་སྤེལ་ལོར་དཔལ་ཡུལ་བསན་པའྙི་མངའ་བདག་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་ཆོས་དང་བསླབ་བྱ་གནང་བསྐུལ་དང་། ཤྙིང་ཕག་ལོར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་གདན་དྲངས་ཤྙིང་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་སོགས་གནང་བསྐུལ་ལྟར་གསུངས་པ་སོགས་སྔ་ཕྙིར་དགོན་འདྙིར་ཕན་པའྙི་མཛད་པ་གངས་མེད་པ་མཛད། རབ་རྒྱན་ཆུ་ར་ལོར་དགོན་པ་གནས་སར་བ་ལ་ཡང་སྐུ་ཚེགས་འོ་བརྒྱལ་མང་དུ་མཛད། རེན་བཞེངས་དང་། ཆོས་སེལ་གྱྙི་བགྱྙི་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱངས་མཐར། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་བ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

521

ཆུ་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2003 ལོར་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་མཁར་ཆ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1949ལོར་ཡབ་ཀུན་བཟང་མཆོག་སྒྲུབ་དང་། ཡུམ་རྙིག་འཛིན་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རོ་གྲུབ་ཆེན་འཇའ་ལུས་རོ་རེས་དཀྲ་བ་སོན་པའྙི་སྐྱེ་མཐའ་ཡྙིན་པར་ལུང་བསན། མདོ་མང་སོག་སྤྲུལ་གྱྙིས་མྙི་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་མའྙི་སྲས་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་ཁྱེད་ལ་དགོས་སམ་མྙི་དགོས། མྙི་དགོས་ན་བདག་གྙིས་འཁྙིད་དོ་ཞེས་འཕྲྙིན་དང་བང་ཆེན་བཏང་བ་ལ། མེ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་མའྙི་སྲས་ཀྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་ཞྙིག་མ་ཟད་རབ་བྱུང་ཕལ་བ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཡང་བདག་པོ་བྱ་ཞེས་ཁོང་གྙིས་སྐུ་བདག་མཛད་དེ་དབང་ལུང་མང་པོ་གནང་ཞྙིང་བསྐྱངས། སྒོ་འཛི་གཏེར་སྲས་ལས་སྒོ་འཛི་གཏེར་སོན་གྱྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་བ་ལ་བོད་དུས་འགྱུར་བྱུང་། ཆོས་སྒོ་བསྐྱར་ཕེས་ཀྙི་དུས་སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་ཟླའྙི་མདུན་ནས་རྒེའུ་གཏེར་ཁོས་མའྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་བཅས་དང་། གྲུབ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པད་ནོར་སྤྲུལ་པའྙི་སྐུའྙི་མདུན་ནས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་གསན། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན་པར་མཛད། རྒྱུན་དུ་ལྷག་ལྷ་དུ་མའྙི་བསེན་བཟླས་དང་ཐུན་སྦྱོང་གྙིས་དུས་འདའ་བཞྙིན་མྙི་མ་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་བསན་འགོའྙི་དོན་མཛད་བཞྙིན་ཞབས་པད་བརན་པར་འཚོ་ཞྙིང་གཞེས་པའོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་ནྙི་དོན་ཐོབ་ཀྙི་དབང་དུ་བགྱྙིས་ན་མྙི་མ་ཉྙི་མའྙི་སྲས་ཀྙི་ཡང་
སྲྙིད་ཀུན་དགའ་ཆོས་འབྱུང་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཨོན་ཉྙི་མ་གཉྙིས་ཡྙིན་མོད། གདན་སར་མ་འཁོད་པའྙི་དབང་གྙིས་རེ་འདྙི་ཀྙིས་གདན་ས་བསྐྱངས་པ་ལགས་སོ།།
ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པའྙི་ར་ལག་མཁན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ལས། མཁན་རབས་དང་པོ་
མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་ནྙི། རོགས་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྒྱ་སོང་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་མཁྱེན་སྤན་ཡངས་པར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

522

གྱུར། མྙི་མ་དགོན་དུ་སེ་སྣོད་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རོགས་པོ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་བསྐྱངས། དབྱར་གནས་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། དྲུག་ཁྙིད་ཀྙི་ཁྙིད་དང་འཆམ་སོགས་ཀྙིས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་མཛད། དགུང་ལོ་བགེས་པ་ནས་དགེ་སེང་རྙི་ཁོད་ལ་བཞུགས་ཏེ་དགོངས་པ་རོགས་སོ།།
མཁན་རབས་གཉྙིས་པ་སར་སྤྲུལ་རོ་རེ་འཆང་བསོད་ནམས་དཔའ་སོབས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1905ལོར་ཡབ་བསོད་ནམས་ཉྙི་མ་དང་། ཡུམ་རོ་རེ་ལྷ་མོ་
གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ས་བར་བ་མ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། སྒོ་ཆེན་བ་མ་བསོད་ནམས་མཐུ་སོབས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའྙི་དུས་སུ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་ནས་བཟུང་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་གསན་སྦྱོང་ལེགས་པར་གནང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་གསན་པས་རྙིག་སོང་འོད་གསལ་གྱྙི་རྙིག་པའྙི་རང་ངོ་སྤད། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་
བཅའ་འབུད་གར་དབྱངས་ཀྙི་ཚོགས་མཐའ་དག་བྱང་བར་བསླབས། མྙི་མ་དགོན་དུ་གྲྭ་ཚོགས་ལ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། དབྱར་གནས་ཀྙི་ལོ་དུ་མའྙི་མཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས། དུས་འཁྲུགས་སབས་ཁྙིམས་ཁང་ནས་སྐུ་ངལ་ཚད་མེད་མང་ཡང་དམ་པའྙི་རང་གཤྙིས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའྙི་རྣམ་ཐར་ངོམ། ཕྙིས་ཆོས་སྒོ་བསྐྱར་ཕེས་ཀྙི་སབས་སུ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1982 ལོར་མཁན་ཆེན་ཁོང་གྙིས་དགོན་ཤུལ་རྩྭ་ཕུང་གྙི་ཁོད་ནས་དགོན་པ་སླར་གསོའྙི་དབུ་བཟུང་སེ་ཆོས་དང་ཕན་པའྙི་བྱ་བ་འགའ་གནང་མོད། སྐུ་ན་བགེས་དབང་གྙིས་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་གང་ལོར་ནུབ་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡྙིན་ཞེས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ་
པར་གྱུར་ཏོ།།
མཁན་རབས་གསུམ་པ་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའྙི་རྣམ་ཐར་གྱྙིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཕྱུག་པའྙི་
མཁན་ཆེན་བོ་བཟང་ཆོས་ལྡན་ནམ་པདྨ་རབ་རྒྱས་ནྙི། ཡབ་པདྨ་རྙིན་ཆེན་དང་ཡུམ་བོ་བཟང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

523

ཆོས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུ་སོར་ཞྙིག་ནས་ཉག་རོང་དྲུག་བསོད་

དགོན་དུ་མཁན་རྒན་ཨ་རྒེའྙི་མདུན་དུ་ལོ་དྲུག་ལ་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་དང་། ཐུན་མྙིན་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྦྱངས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས། ལོ་དྲུག་ལ་གཞུང་ཆེན་དུ་མའྙི་སོར་དང་སེམས་ཁྙིད་ཕོགས་ལ་སྒོ་འདོགས་བཅད། པན་ཞྭ་ཐོབ་ནས་མཁན་ཁྙིར་མངའ་
གསོལ། མྙི་མ་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་ཁུར་བཞེས་ནས་འཆད་རོད་རོམ་གསུམ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་
གནང་། དུས་འགྱུར་ཁོད་ཁྙིམས་ཁང་ནས་བོས་ཤོར་ཏེ་རྒྱ་གར་ལ་ལོག་ཏུ་བྱོན། རྒྱ་གར་དུ་མྙི་མ་དགོན་པ་དཔལ་ཡུལ་བསམ་གཏན་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ཞེས་པ་བཙུགས། མྙི་རྙིང་བར་སྙུང་གཞྙི་བཞེས་ནས་རྙི་མགོ་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་བདག་ཏུ་སོས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མཁན་རབས་བཞྙི་པ་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའྙི་རྣམ་ཐར་ཅན་མཁན་རྒན་པདྨ་རོ་རེ་ནྙི།
རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ལགས་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1921ལོར་ཡབ་བསམ་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ཚེ་རྙིང་ཆོས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་མྙི་མ་དགོན་པར་ཞུགས། སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་མའྙི་སྲས་ལས་ཆོས་ཁྙིད་གསན་ཅྙིང་ཁོང་གྙིས་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་རབ་རྒྱས་མདུན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་སྦྱངས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨའྙི་མདུན་ནས་ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་། དབུ་མའྙི་སོར་དང་། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད་སོགས་གཞུང་ཁྙིད་མང་དུ་གསན། ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་ལས་དབང་ལུང་དུ་མ་དང་། གྲུབ་དབང་པད་ནོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་བཀའ་མ་དང་། གནམ་ཆོས་ཆ་ཚང་ཞུས། ཁང་ནང་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་གསན། སྤྲུལ་སྐུ་ཉྙི་མའྙི་སྲས་ཀྙིས་མྙི་མ་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་བསོས་པས་ཆོས་ཁྙིད་ཡུན་རྙིང་གནང་། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་ལེ་བཙུན་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཆོས་གངས་མང་པོ་མནོས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་ལོག་ཆོས་ཀྙིས་འགོ་དོན་བསྐྱངས་པ་དང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་དགོན་པའྙི་ཁུར་དུ་མ་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཁྙིད་རྒྱུན་དུ་གནང་བས་དུས་སྔ་ཕྙི་གཉྙིས་ཀར་དགོན་འདྙི་ལ་བཀའ་དྲྙིན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་བའྙི་མཁན་པོ་ཞྙིག་སེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

524

དགུང་གངས་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཏུ་བཞུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་དགོན་དེའྙི་ཁྙི་རབས་རྙིམ་བྱོན་གྱྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་ཐོག་མ་བ་མ་ཚེ་དབང་
རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་མ་བསོད་ནམས་ཆོས་མཛོད་དང་། བ་མ་མཆོག་རྒྱལ་ཉྙི་མ་དང་། དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་རོ་རེ་རྣམས་དང་། སྨན་རམས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་སེམས་ཉྙིད་རོ་རེ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་ཆོས་འབྱུང་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཨོན་ཉྙི་མ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་དུ་བྱོན་ཅྙིང་བཞུགས་སོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་རྙི་ཁོད་རྣམ་བཞྙི་ཞེས་པ་ཤར་པབ་མདའ་བསན་འགྱུར་གྙིང་རྙི་ཁོད་དང་།

ལྷོ་མཁར་ཆག་རྙི་ཁོད་དང་། ནུབ་སག་མགོ་རྙི་ཁོད་དང་། བྱང་དགེ་སེང་རྙི་ཁོད་བཞྙི་དང་། མྙི་མ་སློབ་གྲྭ་ཤེས་རྙིག་དགའ་ཚལ་གྙིང་སོགས་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡོད་ལ། དགོན་པའྙི་དུས་མཆོད་ནྙི། ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཐུགས་ཆེན་བུམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆེན་ཞག་བཅུ་དང་། ཆ་ལག་ལ་རཏྣའྙི་ཕུར་བ་ཡང་གསང་བ་མེད་དང་། ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། དྷྙི་རྙི་ཆོས་གགས་ཀྙི་མགོན་པོ་ཚོགས་བདག་བཀའ་མ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་བདུན་སྒྲུབ་གར་འཆམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། མགོ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་དང་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཟླ་ཆོས་དང་། རྒྱལ་ཟླའྙི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་རཏྣའྙི་ཕུར་བ་ཟློག་སོང་དང་། མགོན་པོ་སོང་ཚར་གྙི་དགུ་གཏོར་དང་། ཚེས་ཉེར་དགུ་ལ་ཐོས་གོལ་དང་ཚོགས་མཆོད་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ལ་ར་གསུམ་གྱྙི་ཚོགས་འཁོར་དང་། དུས་གཏན་གྱྙི་གསོ་སྦྱོང་སོགས་བཤད་དགོས་པའྙི་རྙིམ་པ་ཡང་མང་དུ་སྣང་མོད་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་དེ་ཙམ་གྱྙིས་འཐུས་པར་བྱའོ།།

ཕུ་གུ་དགོན་པ།

༈ ཕུ་གུ་དགོན་ནམ་ཕུག་དགོན་མདོ་སྔགས་དར་རྒྱས་གྙིང་ནྙི། སྙི་སོད་ཀྙི་འབུམ་ཤུལ་
ཚོ་བདུན་སོགས་ཀྙི་ཡུལ་སེའྙི་སར་གཏོགས་དབུ་འབུ་རོང་ངམ་འོམ་བུ་རོང་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

525

འདྙིའྙི་མཚན་ལ་ཕུ་གུ་དགོན་དང་། ཕུག་གུ་དགོན་དང་། ཕུག་དགོན་མདོ་སྔགས་དར་རྒྱས་གྙིང་ཞེས་འབོད། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་གཙང་མར་སྐྱོང་བའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། རབ་ཡྙིད་ཆུ་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1852 ལོར་ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཀྙིས་ཕག་བཏབ། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ཉམས་རྒུད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡེ་མེད་དུ་གྱུར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་སབས་དབོན་པོ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱྙིས་བསྐྱར་གསོ་མཛད། ད་ལྟ་དགོན་འདྙི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བགྱྙི་བའྙི་སྒོ་ནས་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དེས་ན་ཁྙི་རབས་དང་པོ་འཕགས་མཆོག་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཨ་ཝོ་བ་མ་
བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཡྙིན་མོད་རྣམ་ཐར་གོང་དུ་སོང་ཟྙིན་པས་མྙི་སྤོའོ།།
ཁྙི་རབས་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡུམ་ཆེན་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ལགས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1860 ལོར་གསེར་
རའྙི་རོག་བཟའ་སེ་བ་རུ་ཡབ་དོ་ཚའྙི་ཕུར་མགོན་དང་། ཡུམ་ཆོས་ཀྙི་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཀྙི་ཉམས་སྣང་དུ་གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙི་དྲུང་དུ་སླེབས་པ་ན། བསན་འགོའྙི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའྙི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་སྤྲུལ་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་ཕག་གོགས་ལ་དགོས་པར་ཞུས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་ཉྙིད་གནང་བའྙི་ཉམས་ཤར། དེ་ནས་གྙིང་རེ་དྲུང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་ཀྙི་མཚན་གསོལ་ཏེ་ཕུག་གུ་དགོན་དུ་བསན་པའྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། དགུང་གངས་བཅུ་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་སྔ་འགྱུར་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་བཀའ་མང་པོར་གསན་བསམ་མཛད།དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པ་རབ་ཚེས་ལགས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1880ལོར་ཕུ་གུ་དགོན་པའྙི་
གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གྙི་བགྱྙི་བ་རྣམས་སྐུ་ཁུར་དུ་བཞེས། ལགས་སག་ལོ་ནས་དབེན་ཁད་དུ་བོགང་བྱ་བཅུའ་ཡུན་ལ་ཡྙི་དམ་ལྷག་པའྙི་ལྷའྙི་བསྙི ན་སྒྲུབ་དང་། སྙིང་ ེཔོ་ནང་གྙི་དོན་ལ་ཉམས་ལེན་མཐྙིལ་ཆགས་སུ་གནང་བས་རོགས་པའྙི་ས་མཐོན་པོར་གཤེགས།
ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གཟྙིགས་པ་སོགས་དག་སྣང་མང་དུ་བྱུང་། སླར་ཕུ་གུ་དགོན་དུ་ཕེབས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

526

ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མ་ཎྙིའྙི་དུང་འཁོར་སོགས་རེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་དང་བསྐྱར་བཞེངས་ཅ་རྙི གས་མཛད། འདུས་སྙི་དང་དད་འབངས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐུན་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་ ེཔ་སོགས་ཀྙི་ཟབ་ཁྙིད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ།
མཐར་དགུང་གངས་རེ་གཉྙིས་པ་རབ་ཚེས་ལགས་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1921ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
ཁྙི་རབས་གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1900ལོར་
ཡབ་ཝ་ཤུལ་འཕན་ཁོ་བཀའ་སོད་དང་། ཡུམ་ཨ་བཟའ་བདེ་དབང་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རོགས་སྤྲུལ་ལྔ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་རོ་རེས་ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་
ངོས་བཟུང་། ཕུག་གུ་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད་དོ།།
ཕུག་དགོན་གྱྙིས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་དུ། རབ་ཚེས་ས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1888ལོར་འཁྲུངས་
པ་དང་། རོགས་སྤྲུལ་བཞྙི་པ་མྙི་འགྱུར་ནམ་མཁའྙི་རོ་རེས་ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་བར་བཤད་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་རབ་ཚེས་ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་འདས་པར་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བས། སྤྲུལ་སྐུ་བ་མ་འདྙི་མ་འདས་པའྙི་སྔོན་ལོ་ལྔའྙི་དུས་ནས་འཁྲུངས་པ་ཡྙིན་དགོས་པ་དང་། རོགས་སྤྲུལ་བཞྙི་པ་མྙི་འགྱུར་ནམ་མཁའྙི་རོ་རེ་རབ་ཚེས་ལགས་ར་ལོར་སྐུ་གཤེགས་པས་ས་བྱྙི་དང་ལགས་བྱྙི་གང་ཡྙིན་ཡང་ལོ་ངོ་བཅུ་དགུ་ནས་སོ་གཅྙིག་གྙི་དུས་ཡུན་ལོན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།
སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་གཙང་མདའ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བགང་བྱ་དགུའྙི་ཡུན་ལ་རྙི་ཆོས་དང་།
ནང་ཆོས་སོགས་ཆོས་ཐུན་རྣམས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་པོ་གསན་བཞེས་མཛད། པདྨ་མཐུ་སོབས་མགོན་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་
ལྗགས་ལུང་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་དང་། རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས་ཏེ་དུས་གསུམ་སྒྙིབ་མེད་དུ་གཟྙིགས་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་མང་དུ་བྱུང་། ཕུ་གུ་དགོན་པའྙི་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

527

གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། གནམ་ཆོས་དང་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། སལ་ལྡན་གྱྙི་གདུལ་བྱ་འགའ་རེར་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཉམས་ཁྙིད་ཀང་གནང་། རེ་འདྙི་བདག་གཞན་མཉམ་བརེ་ནུས་པའྙི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་པས་ནད་པ་ཉམ་ཐག་མཛེ་ཅན་དང་། མོ་ནད་ཅན་སོགས་གཞན་གྱྙི་སྡུག་བསྔལ་རང་ཐོག་ཏུ་བངས་པ་ཀུན་གྱྙི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བྱུང་། ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་ཏེ་འགོ་དོན་རྒྱ་
ཆེན་མཛད། མཐར་དགུང་གངས་ང་དགུ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1958ལོའྙི་དབོ་ཟླའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ།།
ཁྙི་རབས་བཞྙི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་རྙིང་དཔལ་ལྡན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1935ལོར་
དབལ་ཤུལ་རོག་བཟའ་རུ་ཡབ་དོ་ཚ་འཇྙིགས་བྱེད་དང་། ཡུམ་ཁོམ་བཟའ་མཚོ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ཚེ་རྙིང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསོལ་ཞྙིང་ཡོངས་གགས་ལ་ཚེ་དཔལ་དུ་འབོད། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། བགང་བྱ་ལྔའྙི་ཡུན་ལ་སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཆོས་ཐུན་རྣམས་རོགས་པར་མཛད། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཀྙི་དབང་གྙི་བྱྙིན་འབེབས་སབས་ཌཱ་དྲྙིལ་དཀྲོལ་བཞྙིན་ཁྙི་ཐོག་ནས་འཕུར་བ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་དེར་བཞུགས་འདུས་པ་ཀུན་གྱྙི་མཐུན་སྣང་དུ་མངོན་པར་མཛད། དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པ་ཤྙིང་ལུག་ལོར་ཨ་ཝོ་བ་མ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་གྱྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡུམ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞང་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། འདུས་སྙི་དད་འབངས་ ེདང་བཅས་པར་སྨྙིན་གལ་ཅོ་རྙི གས་དང་། དགོན་པའྙི་ཕྙི་ནང་གྙི་བྙི གྱྙི་བ་རྣམས་སྐུ་ཁུར་དུ་བཞེས།
ས་ཕག་ལོའྙི་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་ཁྙི་མུན་དུ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་ཞྙིང་། མཐར་དགུང་གངས་སོ་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1965ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།ཁྙི་རབས་ལྔ་པ་དབོན་པོ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1933ལོར་སྤྲུལ་
སྐུ་ཚེ་རྙིང་དཔལ་ལྡན་གྱྙི་གཅེན་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཡྙི་གེ་སྦྱོར་ཀོག་ཚེགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

528

མེད་དུ་མཁྱེན། སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་ལས་གནམ་ཆོས་ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། བར་དོ་དྲུག་གྙི་ཁྙིད་དང་། སྙིང་ཐྙིག་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་གདམས་པ་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། རྒྱལ་རོང་བ་མ་གཞན་ལོ་ལས་ཁོང་ཡབ་སྲས་ཀྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མང་ཡང་གསང་སབས་ཀྙི་སྒོ་ནས་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མཛད། ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1980ལོར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་ཕུ་གུ་དགོན་གྱྙི་བསན་པའྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོ་བའྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། དགུ་གཏོར་སོགས་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས། ལོ་རེ་བཞྙིན་ཟླ་རེ་ལ་དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རོགས་སྨྙིན་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་སོགས་གསུངས། དུང་དཀར་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་ལས་ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་གསན། སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་དང་། མཁན་པོ་འཇྙིགས་དབང་ལས་དེ་གཉྙིས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་གསན། ཡར་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོའྙི་དབང་ཆེན་དང་། གསང་ལུང་མཁན་པོ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་དང་། གསང་འགེལ་ཕོགས་བཅུའྙི་མུན་སེལ་དང་། པདྨ་བཀའ་ཐང་སོགས་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་གསན།

དགུང་ལོ་རེ་གཅྙིག་པར་ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་རྣམ་གཉྙིས་ལ་
བསན་པ་གཏད་ཅྙིང་། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་རེའྙི་རྒྱལ་ཟླ་བའྙི་ནང་ཉྙིན་བརྒྱད་ཀྙི་ཡུན་ལ་དད་ལྡན་སློབ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཞྙིང་ཁྙིད་རེ་གསུངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྨྙིན་གོལ་གཞན་མ་གསུངས་པར་

ཕག་རས་ཡོངས་རོགས་སོང་དག་བྱས་ཤྙིང་སྙིང་པོའྙི་ནང་གྙི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

529

མཛད། མཐར་དགུང་གངས་དོན་ལྔ་པ་རབ་རྒྱན་མེ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་2007ལོར་སྐུ་ལ་སྙུན་གཞྙི་ཅྙི་ཡང་མེད་པར་ཞབས་སྐྱྙིལ་ཀྲུང་དང་ཕག་གཉྙིས་ས་གནོན་དང་མཉམ་བཞག་གྙི་རྒྱ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་བཅས་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
ཁྙི་རབས་དྲུག་པ་ཨ་ཝོའྙི་བ་མ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་རྣམ་གཉྙིས་ཡྙིན་ལ། དེ་
ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1964ལོར་དགེ་རེ་ཟླ་ཐལ་མ་ཞེས་པའྙི་འབོག་སེ་རུ་ཡབ་ཚེ་ཆོས་དང་། ཡུམ་དབང་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས།
དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་མཁན་པོ་བསན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགེ་རེ་བཀྲ་ལེགས་དགོན་དུ་མཁན་པོ་བསན་འཛིན་བཟང་པོ་དང་། མཁན་པོ་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉྙིས་ལས་དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འཇུག་གཉྙིས་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་། བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ་སོགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་བགང་བྱ་བརྒྱད་ཀྙི་ཡུན་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད།
ཀཿཐོག་རྨོག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་བདུད་ཀོང་གྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ལོ་
པེས་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོ་དང་། ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དབང་དང་། གཅོད་དབང་སོགས་དབང་ཚན་དུ་མ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། མངོན་རོགས་རྒྱན་འགེལ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། གནུབས་ཟུར་མཁན་པོ་འཇྙིགས་དབང་ལས་སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། མཁན་ཆེན་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་ལས། ཚད་མ་རྙིགས་གཏེར་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགེལ་དང་། སེམས་ཉྙིད་ངལ་གསོ་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་དང་། བརྒལ་ལན་རྣམ་གསུམ་དང་། བོད་སྤྲུལ་ཤེར་ཕྙིན་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་མང་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱ་མཚོའམ་བ་མ་མུན་སེལ་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། རོགས་ལྡན་རྒན་པོ་སོགས་སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་ཀྙི་གདམས་སོར་དང་། སྐྱབས་རེ་དབོན་སྤྲུལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

530

བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ནམ་མཁའ་སྤྙིན་བལ་དང་། སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། རྙིག་པའྙི་རལ་དབང་སོགས་དབང་ཁྙིད་མན་ངག་མང་པོ་དང་། ཡར་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་དང་། གསང་སྙིང་གྙི་དབང་དང་། གསང་ལུང་མཁན་པོ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་དེ་དག་གྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རོ་རེ་ལས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ཆ་ཚང་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་ལས་དེའྙི་ལྗགས་ལུང་བཅས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པའྙི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

མཁན་པོ་ངག་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་གྙིས་ཨ་ཝོ་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་
ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ཕུ་གུ་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བགང་བྱ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་མཛད། དབྱར་གནས་པའྙི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། སོར་མདོ་དང་། བཤེས་སྤྙིང་སོགས་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་། གནས་མཆོག་མཐོ་སྒང་དུ་སྣོད་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་སོགས་མན་ངག་གྙི་ཁྙིད་མང་དུ་བསྩལ། ཕོགས་དང་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་སློབ་ཚོགས་གངས་མང་བར་ལོ་རེའྙི་མཆུ་ཟླ་བར་དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་། ངག་ཆུང་ཟྙིན་བྙིས་དང་། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་ཀྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གནང་བ་དང་། དད་འབངས་རྣམས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་སྐུལ་མ་དང་། རྣམ་དཀར་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
ཁྙི་རབས་དྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉས་ཀྙི་ཡ་གྱལ་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་ཟེར་བཟང་པོ་ནྙི ། རབ་རྒྱལ་ ྙིས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1958ལོར། དབལ་ཤུལ་རོག་བཟའྙི་འབོག་སེ་རུ་ཡབ་ཨབ་བོའྙི་འཇྙིགས་མེད་རྒྱ་
མཚོ་དང་། ཡུམ་ལགས་བཟའ་རེས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁམས་ཚང་བ་མ་བ་བརན་གྱྙིས་འོད་ཟེར་བཟང་པོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དགུང་གངས་ལྔ་པར་འདས་རྒན་བ་མ་བརོན་འགྲུས་ཀྙིས་ཀརྨ་བསན་འཛིན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་བོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་དང་འདས་རྒན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རེན་རས་མང་དུ་གནང་།

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

531

སྐྱབས་རེ་མགར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་སོགས་དམ་པ་འགས་ཨ་ཝོ་བ་
མ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པར་དབོན་པོ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལས་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་རྒྱས་པ་དང་། རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་གསན། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་པོ་ལས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་། བདེ་གསང་འཇྙིགས་གསུམ་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་སོགས་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་རན་པོ་ཆེ་དང་། མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། གྲུབ་དབང་ལུང་རྙི གས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ོམཁན་ཆེན་པདྨ་བོ་གོས་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་ཅྙི་རྙིགས་དང་། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་རྣམ་གཉྙིས་ལས་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། ར་དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོའྙི་གསུང་འབུམ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། བཀའ་ཡོངས་རོགས་འདུས་པ་དང་། ཕུར་བ་ཡང་གསང་སྤུ་གྙི་དང་། རོ་རེ་གོ་ལོད་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། བ་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་སེམས་ཁྙིད་ཅྙི་རྙིགས་གསན།
དབལ་ཤུལ་བ་མ་སོབས་ལོ་ལས་མ་ཎྙི་བཀའ་འབུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་ཀྙི་
ཁྙིད་ལུང་དང་། ལམ་རྙིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྔགས་རྙིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྔོན་འགོ་ཆོས་སྤོད་སོགས་དང་། གཡུང་ཤུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་ལས་ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་ལས་ཐེག་མཆོག་མཛོད་དང་། སྐྱབས་རེ་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། ནམ་མཁའ་སྤྙིན་བལ་སོགས་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་དང་། ཨ་ཀ་བ་མ་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ་ལས་སྨྙིན་གྙིང་རོར་སེམས་དང་། ཆགས་མེད་རྙི་ཆོས་དང་། ཆགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

532

མེད་ཀར་གཅོད་སོགས་དང་། སྐྱབས་རེ་ལྷ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉྙི་མ་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཆོས་དབྱྙིངས་འོད་ཟེར་ལས་དེའྙི་ལྗགས་ལུང་དང་། བ་མ་གོ་ཆ་ལས་ལོ་ཆེན་གཅོད་ཁྙིད་དང་། གཏེར་གསར་གྱྙི་གཅོད་དང་། ཆགས་མེད་ཀར་གཅོད་སོགས་དང་། སང་སང་དབོན་རྒན་འཇྙིགས་མེད་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་དང་། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་དང་། གཏེར་ཆེན་བདེ་བའྙི་རོ་རེ་སོགས་ལས་ཀང་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་གསན།

ཕུ་གུ་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་མ་ཎྙིའྙི་དུང་འཁོར་ཆེན་མོ་དང་། འོད་འབར་
མཆོད་རེན་མཐོང་བ་རང་གོལ་དང་། ཟངས་གསེར་ལས་གྲུབ་པའྙི་གུ་རུ་མཐོང་གོལ་སོགས་རེན་གསུམ་མང་དུ་བཞེངས། ཉམ་ཐག་པའྙི་སེམས་ཅན་མང་པོར་མྙི་འཇྙིགས་པའྙི་སྦྱྙིན་པ་དང་། ཡུལ་གྲུ་མང་པོའྙི་དད་འབངས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་སྐུལ་མ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རབ་རྒྱན་ས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་2008ལོར་གསེར་རའྙི་སྙི་ཁོག་ཏུ་རྙིག་གཞུང་ཀུན་བཏུས་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་ཀྙི་རྒྱུན་ལེགས་པར་སེལ། ད་ལྟ་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་བཞུགས་པའོ།།དགོན་འདྙིར། སློབ་གྲྭ་དང་། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་ལེགས་པར་ཚུགས་ཏེ་
གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔགས་སོར་དང་། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་དང་བཅས་པར་བཤད་ཁྙིད་དང་། ཉམས་ལེན་གནང་བཞྙིན་དར་ཞྙིང་རྒྱས་བཞྙིན་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དང་། འཇམ་དཔལ་ལྷ་ཁང་དང་། རོར་སེམས་ལྷ་ཁང་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་ལྷ་ཁང་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མ་ཎྙིའྙི་དུང་འཁོར་ཆེན་མོ་དང་། རེན་གྱྙི་གཙོ་བོར་གུ་རུ་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་དང་། འོད་འབར་མཆོད་རེན་སོགས་རེན་གསུམ་སོར་དང་། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་བཅས་མང་དུ་ཡོད་མོད་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།

སི་ལུང་སྱེ་ར་དགོན་པ།

༈ སྙི་ལུང་སེ་ར་དགོན་ཨོ་རྒྱན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ནྙི། སྙིའྙི་སོད་ཀྙི་ཁེ་སོར་སྐྱྙིད་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

533

གོང་སེ་བའྙི་ས་ཆ་ཉྙི་ལུང་ཆོས་ཁྙིའྙི་ལ་ཁར་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་ནྙི། སངས་རྒྱས་རྙིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱྙི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པར་གགས་པ་ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་

དང་། གནོད་སྦྱྙིན་ཛམྦྷ་ལའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས་དང་། རེ་ཆགས་མེད་
རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་དང་། རེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་སེ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཁོང་བཞྙི་ཐོག་མར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཤྙིང་། ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྣམ་འདྲེན་ཀརྨ་དོན་དམ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་སྒོ་ནས་ཡུན་རྙིང་དུ་བསེན་ཅྙིང་བཀའ་གཏེར་གཉྙིས་ལས་གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཆོས་སོར་དང་། རྙིག་འཛིན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྙི་མན་ངག་གྙི་སོར་གཙོ་བོར་གྱུར་བའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་རྒྱལ་བའྙི་གསུང་རབ་སྤྙི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་པོ་རོགས་པར་གསན་ནས་བསྒོམས་པས་ཕྙི་བསྐྱེད་རོགས་ལ་བརན་ཆ་ཐོབ་པ་དང་། ནང་ར་ཐྙིག་རླུང་གསུམ་ལ་རང་དབང་འབྱོར་པ་སོགས་མདོར་ན་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱྙི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ་མངའ་བརེས་ཤྙིང་སན་པའྙི་གགས་པ་ཆེན་པོ་འབར་བར་གྱུར།
མཁན་ཆེན་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་ཐུགས་དགྱེས་པའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་
ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དབུ་ཞྭས་གཙོའྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གྱྙི་ཚན་གངས་དང་ཞལ་བཀོད་ལུང་བསན་གནང་སེ། རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པ་དང་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་དར་སེལ་གཏོང་དགོས་པའྙི་གསུང་སྐུལ་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། ཕྙིས་སུ་རོགས་ལྡན་ཀརྨ་དོན་དམ་གྱྙི་ལུང་བསན་པར་བརེན། འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས་དང་། ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་དང་། ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་དང་། རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་བཞྙི་ཀ་རང་ཡུལ་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། རབ་འདོད་མེ་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1747 ལོར་ཡུལ་དེའྙི་ས་སྐྱོང་ཁ་ཤུལ་རྒྱ་གར་བཀྲ་ཤྙིས་ལ་སྙི་སོད་རོ་ཙིག་སེར་གསུམ་དུ་འབོད་པའྙི་ཡ་གྱལ་སེ་ར་དགོན་ལུང་ཐང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

534

དགོན་སར་བསླངས་ཏེ་ཁོང་རྣམ་པ་བཞྙི་ལས་རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པས་ས་གཟྙིགས་ས་འདུལ་མཛད། གཞན་གསུམ་པོས་མཉམ་དུ་གཅྙིག་གོགས་གཅྙིག་ཚུལ་གྱྙིས་སྔ་འགྱུར་དཔལ་སེ་ར་དགོན་ཨོ་རྒྱན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྙིང་གྙི་རེན་དང་བརེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་ནས་ཕག་བཏབ། འགའ་རེས་རབ་ཉྙི་མེ་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1736ལོར་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ་ཟེར་བའང་མཆྙིས་སོ།།
གང་ལྟར་ཡང་དགོན་པ་བཏབ་རེས་ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་དང་། འབུམ་ཤུལ་
བ་མ་བསོད་ནམས་གཉྙིས་ཀྙིས་དགོན་པའྙི་ཁུར་གཙོ་བོ་བཞེས་ཏེ་བསན་པའྙི་བདག་པོའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ནས་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་གནང་སེ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་རོ། །དེ་ཕྙིར་ས་མྙིང་དགོན་པར་ཆགས་པས་སེ་ར་དགོན་པར་གགས་པ་ཡྙིན་ཕྙིར། དགོན་མྙིང་དེ་ལྷ་སའྙི་སེ་ར་དགོན་པ་དང་འབེལ་བ་སྤུ་ཙམ་མེད་ལ། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་གྙི་དགོན་ལག་དངོས་ཡྙིན་པ་དང་། རེས་སུ་གཙང་མདའ་བདེ་ཆེན་རྣམ་གོལ་གྙིང་ལ་དགོན་མགོ་ཕུལ་ཏེ་དགོན་པ་དེའྙི་
དགོན་ལག་བྱས་པར་བཤད་དེ། སེ་རའྙི་རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའྙི་རང་རྣམ་ཚིག་ལྷུག་ལས། བ་མ་གཙང་མདའ་ཚང་ལ་དགོན་མགོ་ཕུལ། ཞེས་གསུངས་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།
རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའྙི་རང་རྣམ་ཚིགས་ལྷུག་ལས། ཁོང་དང་། བ་མ་པདྨ་
སྦྱྙིན་པ། སང་སང་ཨོ་རྒྱན་གསུམ་གྲྭ་ཐོག་མཉམ་པས། དེ་གསུམ་རྙིམ་བཞྙིན་སྤན་རས་གཟྙིགས། འཇམ་དབྱངས། ཕག་རོར་གྱྙི་སྤྲུལ་པར་ལུང་བསན། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས། བོ་བཟང་གྙིས་སེ་ར་བཏབ། ཨོ་རྒྱན་གྱྙིས་དུང་དཀར་བཏབ། ཅེས་དང་། ཡང་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྡེབ་ཤར་ཞྙིག་ལས། སང་སང་ཨོ་རྒྱན། རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ། ཨ་བོའྙི་བོ་བཟང་གསུམ་དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་མཉམ་དུ་བསད། བོ་བཟང་སྤན་རས་གཟྙིགས། པདྨ་སྦྱྙིན་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཨོ་རྒྱན་ཕག་རོར་ཡྙིན་ཟེར། རྣམ་འདྲེན་ཀརྨ་དོན་དམ་གྱྙིས་ལུང་བསན་ནས། བོ་བཟང་གྙིས་སེ་ར་བཏབ། པདྨ་སྦྱྙིན་པས་ས་འདུལ་གནང་། ཨོ་རྒྱན་གྱྙིས་དུང་དཀར་བཏབ། ཅེས་སེ་ར་དགོན་པ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་གྱྙིས་བཏབ་པར་བཤད་པ་ལས། འབུམ་ཤུལ་བ་མ་དང་། ཨ་བོའྙི་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་གཉྙིས་ཀྙིས་དགོན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

535

པ་བཏབ་ཚུལ་མྙི་སྣང་ལ། ཡང་ལྡེབ་ཤར་དེ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྙི་སྐུ་ཕྲེང་ཕྙི་མ། རྙིན་ཕྲེང་། སྤྲུལ་སྐུ་དྲག་རལ། ཁྱུག་ཤུལ་སྐུ་ཆེན་གསུམ་ཡྙིན། དེའྙི་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་ཕྲེང་སྐྱེ་མྙིང་བ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ། སྤྲུལ་སྐུ་བུག་རོ། ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་ཡྙིན། ཞེས་སྐྱེ་ཕྲེང་དེ་ལྟར་ཡྙིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལྡེབ་ཤར་ལས། དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་རོར་སློབ་རེ་ཡྙིན། ཞེས་བ་མ་དེ་གསུམ་ནྙི་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་རེ་ཡྙིན་པར་བཤད།
འོན་ཀང་དོན་དངོས་ནྙི་སྨོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་བ་མ་གསུམ་པོས་དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་
བཏབ་པ་ཡྙིན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ངག་རྒྱུན་དུ་རླུང་ལྟར་གགས་པར་བཤད་ལ། དོན་ལ་ཐོག་མར་ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་གྱྙིས་གཙོ་བོ་མཛད་དེ། འབུམ་ཤུལ་བ་མ་དང་། ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་གསུམ་གྱྙིས་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་གྱྙིས་གདན་ས་ཡུན་རྙིང་མ་བསྐྱངས་པར་བ་མ་གཞན་གཉྙིས་ལ་དགོན་པ་སྐྱོང་བཅུག་ནས་ཁོང་ཉྙིད་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པ་ཡྙིན་ནམ་
སམ་སེ། རང་རྣམ་ཚིག་ལྷུག་དེ་ཉྙིད་ལས། དེའྙི་ཚབ་ལ་བསོད་རྒན་དང་། འཇྙིགས་དགའ་གཉྙིས་བཞུགས་པ་བསན་བདག་མཛད། བ་མ་བོ་བཟང་ཚེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཨ་ར་པ་ཙ་དུང་ཕྱུར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།
སེ་ར་དགོན་པ་འདྙི་སྙི་སོད་འབུམ་ཤུལ་ཤོག་དྲུག་དང་། ཨ་བོའྙི་ཕ་སྒོ་བདུན་ཚོ་ཤོག་
བཅུ་བཞྙིའྙི་དགོན་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། བོད་དུས་འགྱུར་སྔོན་དུ་གྲྭ་བ་ཤྙིན་ཏུ་མང་ཞྙིང་། གྲྭ་བ་སོང་ཕྲག་འདུས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས། རབ་ཚེས་ས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1898ལོར་ཝ་ཤུལ་བསོད་རྒན་རྙིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་སོགས་ཀྙིས་སྐྱྙིད་གོང་གྙི་ཉྙི་ལུང་ཆོས་ཁྙིའྙི་ལ་ཁར་དགོན་ས་སོས། འགའ་རེས་རབ་ཚེས་ས་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1868ལོར་སོས་ཟེར་ཡང་དེ་མྙི་དག་པ་འདྲའོ། །བོད་དུས་འགྱུར་སབས་རེན་གསུམ་རྣམས་བཤྙིག་ཅྙིང་། འདུས་སེ་རྣམས་གཏོར་བས་རེ་ཞྙིག་སོང་དབྱྙིངས་སུ་ཐྙིམ། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1983 ལོར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་སབས་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་དང་། འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྙིས་དགོན་པ་བསྐྱར་དུ་གསོས། བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་བསྐྱར་དུ་བཙུགས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

536

དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་སྲོལ་རྣམས་རྒྱུན་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་མོད། ཐོས་བསམ་གྱྙི་གཞུང་སོར་དགེ་ལུགས་པའྙི་སྲོལ་དེ་ཤུགས་ཆེན་དར་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། གདན་ས་དངོས་སུ་བསྐྱངས་པའྙི་གདན་ཐོབ་
ཀྙི་དབང་དུ་བྱས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་ངག་རྒྱུན་ལྟར་ན། གདན་རབས་དང་པོ་འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས། གདན་རབས་གཉྙིས་པ་ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས། གདན་རབས་གསུམ་པ་ཨ་བོའྙི་

བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར། གདན་རབས་བཞྙི་བ་ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་
འཇྙིགས་དགའ་གཉྙིས་པ་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བའྙི་གོ་ཆ། གདན་རབས་ལྔ་བ་འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་བསོད་རྒན་གཉྙིས་པ་སང་ཤུལ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་གམ་པདྨ་མཐོང་གོལ། གདན་རབས་དྲུག་པ་ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུའམ་སྤྲུལ་སྐུ་
རཏྣ་མཱ་ལ། གདན་རབས་བདུན་པ་འཇྙིགས་དགའ་གསུམ་པ་སྒོ་འཛི་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བའྙི་རོ་རེ། གདན་རབས་བརྒྱད་པ་བསོད་རྒན་གསུམ་པ་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་། གདན་རབས་དགུ་བ་འཇྙིགས་དགའ་བཞྙི་བ་སོག་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བ། གདན་རབས་བཅུ་བ་བསོད་རྒན་བཞྙི་བ་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ། གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་རྙིན་ཕྲེང་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ། གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་འཇྙིགས་དགའ་ལྔ་བ་མགོ་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཉྙིད་དོན་རོགས།

གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱ་མཚོའམ་རྙིག་འཛིན་གསང་སྔགས་གྙིང་པ། གདན་རབས་བཅུ་བཞྙི་བ་འཇྙིགས་དགའ་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། གདན་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་ད་ལྟ་གདན་ས་དངོས་སུ་སྐྱོང་བ་པོ་རྙིན་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་དབང་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཡྙིན་ནོ།།
བསོད་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ་པདྨ་བདེ་ཆེན་དང་། བསོད་རྒན་ལྔ་བ་བསོད་ནམས་ཟླ་བའྙི་
དབང་པོ་དང་། རྙིན་ཕྲེང་བཞྙི་བ་བོ་བཟང་ཡར་འཕེལ་རྣམས་ཀང་གདན་རབས་ཀྙི་བ་མའྙི་ཐོབ་ལ་དབང་ཡང་དོན་ལ་གདན་ཁྙིར་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པ་དང་། གདན་ས་སྐྱོང་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་མ་གནང་བ་ཡང་རེ་ཟུང་མཆྙིས་པས་གདན་ས་དངོས་བསྐྱངས་པའྙི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

537

ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
དེ་དག་ལས་གདན་རབས་དང་པོ་འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས་ནྙི། ཨ་བོའྙི་དཔོན་པོ་
རྣམ་རྒྱལ་ཚང་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། གོང་སྨོས་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་གདམས་ངག་རོགས་པར་གསན། སེ་ར་དགོན་པ་ཕག་བཏབ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་བསྐྱངས་པས་ཡུལ་མྙི་ལ་དད་པ་ཆེ་ཞྙིང་བཀུར་བསྙི་རྒྱས་པས་ཨ་བོའྙི་བསོད་རྒན་བ་མ་ཞེས་གགས་སོ།།
བསོད་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་གམ་པདྨ་མཐོང་གོལ་ནྙི། སེ་རའྙི་
ཉེ་འདབས་སུ་སང་ཤུལ་ཞེས་པའྙི་རུས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་དུ་ཆོས་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་ལ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གཉྙིས་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། འདུས་པ་མདོ་དབང་སོགས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་བཀའ་གཏེར་གཉྙིས་དང་། ཐེག་པ་གོང་འོག་གྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ལ་གསན་བསམ་

མཐར་ཕྙིན་པ་གནང་ཏེ་བསྒོམས་པས། འོད་གསལ་ཕག་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ས་ལམ་མཐོན་པོར་གཤེགས། ཆོས་གོས་ཉྙི་ཟེར་ལ་བཀལ་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་དུ་མ་མངའ། ཁོང་གྙི་གྲུབ་རགས་ཀྙིས་ཉྙི་ཟེར་ལ་བཀལ་བའྙི་ཆོས་གོས་ཉྙི་ཟེར་མར་གགས་པ་དེ་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་དུ་སང་ཤུལ་བ་བང་གྙི་རེན་སྒམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་གགས་ཤང་། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ ྙི ཕྲེང་ཕ་མ་རྣམས་ལ་བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་འབོད་དོ།། ྙིབསོད་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་ནྙི། གསེར་ར་དབལ་ཤུལ་དཔོན་
པོ་བཀའ་སོད་ཀྙི་སྲས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དེ་ཡང་གོང་མ་པདྨ་མཐོང་གོལ་དང་། སྒོ་འཛུ་འཇྙིགས་དགའ་རྣམ་པ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཞལ་གོས་གནང་ཏེ་སྐུ་ཕྲེང་རེས་མ་དེ་རྙིགས་རུས་མཐོན་པོའྙི་
ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པར་བྱས་པས་དབལ་ཤུལ་གྱྙི་བུ་རུ་འཁྲུངས་པ་ཡྙིན་ཟེར། འདྙི་ཡང་དཔལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

538

ཡུལ་དགོན་ཆེན་དང་། གཙང་མདའ་དགོན་རྣམས་སུ་ཐོས་བསམ་དང་། གདམས་ངག་གསན་པ་ཡྙིན་མོད་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་བར་བཤད་དོ།།
བསོད་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་བྱོན། ཁོང་ནྙི་བསོད་རྒན་གོང་མ་
འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་དུ་སྐུ་གོང་མའྙི་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། སེ་ར་དགོན་པའྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོ་མཛད་པ་ལགས་མོད་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་སོང་བས་འདྙིར་མྙི་བརོད་དོ།།
བསོད་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ་པདྨ་བདེ་ཆེན་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1937ལོར་དགེ་
རེའྙི་དཔོན་པོ་ཚེ་རོར་ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། བསོད་རྒན་སྐུ་གོང་མ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་གྱྙི་ཡང་
སྲྙིད་དུ་དངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་གཞུང་ཁྙིད་དུ་མ་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་བཀའ་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ནས་བསྒོམས་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལ་མངའ་བརེས། སེ་ར་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་ཅྙི་རྙིགས་གནང་། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ལ་ཉེན་ཡོལ་དུ་བོས། མྙི་རྙིང་བར་གནས་དེར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
བསོད་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་ཟླ་བའྙི་དབང་པོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1962 ལོར་མགོ་ལོག་ཡུལ་དུ་ལྷོ་ཆོས་ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། བསོད་རྒན་སྐུ་གོང་མ་པདྨ་བདེ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་རྙིགས་ཀྙི་ཁྱབ་བདག་མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བསེན་ཏེ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་སན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་སྔོན་འགོ་དངོས་གཞྙི་དང་བཅས་པ་ལེགས་
པར་གསན་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས། དར་ཐང་དགེ་རྒན་རྙིན་པོ་ཆེ་བསན་འཛིན་བཟང་པོ་སོགས་ལས་ཀང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན། གངས་ཅན་སྤྙི་ཡྙི་ནོར་བུ་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དང་། ཨ་རྙི་སོགས་ཕྙི་གྙིང་པའྙི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ལ་བསན་འགོར་ཕན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

539

པའོ།།
ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ནྙི། ཨ་བོའྙི་འབུམ་ཤུལ་གྱྙི་དཔོན་པོ་ར་མགྙིན་སྐྱབས་
ཚང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། སྨོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་གདམས་པ་རྣམས་གསན། སེ་ར་དགོན་པ་བཏབ་ཅྙིང་གདན་ས་བསྐྱངས་སོ།།
ཨ་བོའྙི་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་སྐྱེ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ནྙི། སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་
དགའ་བའྙི་གོ་ཆ་སེ། ཁོང་སེ་དགེའྙི་གྙིང་འགུ་ཟྙི་ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་དང་། ཀརྨ་དོན་དམ་རྣམ་གཉྙིས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་ཚན་དག་གྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གཞུང་ཁྙིད་
དུ་མར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་པ་གནང་སེ། ཉམས་ལེན་གྱྙི་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཞྙིང་
གཞན་དོན་གྱྙི་མཛད་པ་ཕོགས་མེད་དུ་རྒྱས་སོ། །རེ་འདྙི་ལ་སེ་ར་འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་འབོད་ཅྙིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྲེང་ཕྙི་མ་རྙིམ་བྱོན་ལ་འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་གགས་སོ།།དེ་ནས་འཇྙིགས་དགའ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བའྙི་རོ་རེ་ཟེར་བ་བྱོན་
ནས་སེ་ར་དགོན་དུ་བསན་པ་བསྐྱངས་མོད། མཛད་པ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།འཇྙིགས་དགའ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་སོག་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བའྙི་རོ་རེ་ཕོགས་ལས་

རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། གུ་ཤྙི་བསན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱྙི་གདུང་རྒྱུད་སོག་པོ་ཆྙིང་ཝང་གྙི་རྙིགས་རྭ་རྒྱའྙི་ཇ་སག་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརན་གྱྙི་སྲས་ཆུང་བ་ཇ་སག་བསོད་ནམས་སོབས་རྒྱས་སམ་གཡུང་དྲུང་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། སོག་པོ་ཝང་གྙི་སྲས་མོ་ཆོས་ལོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ནང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རེ་འདྙི་ལ་ཕ་གཅྙིག་པའྙི་སྐུ་སྤུན་ལ་རབ་ཚེས་ས་སག་ལོར་སོང་སོར་སྤྲུལ་སྐུ་སལ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་དང་། མེ་ཁྱྙི་ལོར་ཁང་དམར་ཆེ་བ་བོ་
བཟང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོར་གཙོ་རྙི་བོ་བཟང་ཚུལ་ཁྙིམས་རྣམ་རྒྱལ་རྣམས་འཁྲུངས་པས་སྐྱེས་ཆེན་བཞྙི་བྱོན་པར་བཤད་དོ།།
སྐུ་ན་ཆུང་ངུ་ནས་སྐུ་གོང་མ་སེ་རའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བའྙི་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

540

དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་པར་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་བསན་པའྙི་བདག་པོར་བསོས། མཚན་ལ་འཇྙིགས་མེད་དགའ་བའྙི་རོ་རེ་ཕོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་
གསོལ། དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རེ་རྒྱ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་བ་མར་བསེན་ནས་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་དང་། སྔ་འགྱུར་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་རྙིང་མ་བཀའ་གཏེར་གཉྙིས་དང་། མདོ་སྔགས་སྤྙིའྙི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་པ་གནང་། ཁོང་ལ་སོག་པོ་ཆྙིང་ཝང་དང་རྒྱ་ནག་གཉྙིས་ཀྙི་ཕོགས་གཉྙིས་ཀ་ནས་མྙི་དྲག་ཆེན་པོའྙི་གོ་མྙིང་ཐོབ་པས་དཔལ་
ཡུལ་སེ་ར་དགོན་ལ་སུས་ཀང་གནོད་འཚེ་བྱ་མྙི་ཆོག་པའྙི་བཀའ་ཤོག་ཐོབ་པ་སོགས་ལུགས་གཉྙིས་ཀྙི་སོབས་འབྱོར་དང་འཕྲྙིན་ལས་ཤྙིན་ཏུ་དར་ཞྙིང་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཉམས་ལེན་གྱྙི་རོགས་པ་མཐོ་ཞྙིང་སྐུ་ཡྙི་གཟྙི་བརྙིད་ཀྙི་ཟྙིལ་ཆེ་བས། མྙི་མ་ཟད་མྙི་མ་ཡྙིན་པའྙི་རྒྱལ་འགོང་གདོན་འདྲེ་རྣམས་ཀྙིས་ཁོང་གྙི་གཟྙི་བྱྙིན་མ་བཟོད་པར་མཚན་ལ་མྙིག་དམར་ཞེས་གསོལ་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀང་མཆྙིས་སོ།།
འཇྙིགས་དགའ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ་ཆོས་ཉྙིད་དོན་རོགས་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1911ལོར་མགོ་ལོག་ཨ་སྐྱོང་གྙི་ཡུལ་དུ་ཡབ་མགོ་ཚའྙི་བསོད་བདེ་ཞེས་པའྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཇྙིགས་དགའ་གོང་མའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་དང་གཙང་མདའ་དགོན་གཉྙིས་ཀར་གྲྭ་སར་བྱོན་ནས་གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། ཀརྨ་སྐུ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའྙི་ཆོས་ཚན་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཆགས་གནང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་རྒྱུད་ལ་བཞེས། རང་དགོན་དུ་བྱོན་ཏེ་བསན་བདག་གྙི་གཙོ་ཁུར་གནང་ཞྙིང་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ། ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོ་གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱྙིས་རོགས་ཆེན་མན་ངག་གྙི་ལྟ་བ་ཅར་ཕོག་ཏུ་ངོ་སྤད་དེ་བ་སློབ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

541

དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར། རོང་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མ་ལས་མན་ངག་གྙི་སོར་ཡོངས་རོགས་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། སེ་ར་དགོན་དུ་སོ་ཐར་གྱྙི་སོམ་པ་འབོག་པ་དང་
གཞུང་ལུགས་ཀྙི་སློབ་ཁྙིད་གནང་ཞྙིང་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་རང་དྲྙི་མ་མེད་པ་བསྐྱངས་ཏེ། ཕྙི་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ནང་ཆོས་ར་རླུང་རོགས་ཆེན་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་ཆོས་ཐུན་ཡོངས་རོགས་སྔར་གྱྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གནང་། བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ཁོང་གཉྙིས་ཀྙིས་སེ་ར་དགོན་དུ་འོག་མྙིན་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ཁོ་བོ་རོལ་བ་གཉྙིས་ཀྙི་དུས་མཆོད་གསར་དུ་བཙུགས། ཐུགས་རྒྱུད་གཞན་ཕན་གྱྙིས་ཕྱུག་ཅྙིང་ཞལ་མཇལ་ཚད་ལ་དད་པ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞྙིང་འབེལ་ཚད་དོན་ལྡན་གྱྙི་ཆོས་ལ་བཀོད་པའྙི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའྙི་ངོ་བོར་བཞུགས། བོད་འཁྲུག་ཟྙིང་གྙི་སབས་སུ་བོད་ཁུལ་ཡོངས་ཀྙི་བ་ཆེན་རྣམས་ཁྙིམས་ཁང་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་ལྟར་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཀང་ཁྙིམས་ཁང་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་དང་མཉམ་དུ་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་སབས། ཁོང་གྙིས་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་ལ་ད་ནྙི་ང་ནད་གཞྙི་ལྙི་བ་འདྙིས་རེ་ཞྙིག་ལུས་འདྙི་འདོར་དགོས་བྱུང་སོང་གསུངས། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་གྱྙིས་འུ་ཅག་གཉྙིས་གོས་བྱས་ཏེ་དགོན་པ་སླར་གསོ་མ་བྱུང་བར་དུ་མྙི་འཆྙི་རྒྱུའྙི་དམ་བཅའ་བགྱྙིས་པ་མྙིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འཆྙི་ན་ང་ཡང་འཆྙི་རྒྱུ་ཡྙིན་ཞུས་པས། བདག་གྙི་ཁོག་ནང་གྙི་རྒྱུ་མ་ཆད་སོང་བས་བྱ་ཐབས་བལ། ཁྱེད་སྐུ་ན་གཞོན་པས་དགོན་པ་བདག་གཉེར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས། རེས་སུ་ང་ཕ་ཀྙིའྙི་མྙི་རྒན་ཚང་ལ་ཐོན་འོང་གསུངས་ཏེ་མྙི་རྒན་ཞྙིག་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་ལ་ངོ་བསན་ཏེ། དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་བ་ལགས་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་གསེར་རའྙི་རོང་སྲྙིད་ཁྙིམས་ཁང་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་
དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
འཇྙིགས་དགའ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་རྒྱ་མཚོའམ་སྔགས་འཆང་ཧཱུྃ་
ནག་མེ་འབར་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1961ལོར་བུ་ཆུང་ཚོ་བཞྙིའྙི་ནང་ཚན་བུ་ཆུང་ཆུ་འུར་མའྙི་དཔོན་རྒྱུད་ཚང་དུ་ཡབ་དབང་གགས་དང་། ཡུམ་བདེ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་
འཁྲུངས། སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་སྐུ་གོང་མ་འདའ་ཁར་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་ལ་རྒན་པོ་ཞྙིག་ངོ་སྤད་དེ་ཁོང་དེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

542

ཚང་ལ་འཁྲུངས་པར་ལུང་བསན་པ་ལྟར། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་ཁྙིམས་ཁང་ནས་ཆབ་འདོར་དུ་འགོ་བའྙི་གོ་སབས་དང་བསྟུན་ནས་འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུས་ངོ་སྤད་པའྙི་རྒན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་སུ་ཡྙིན་ཞེས་དྲྙིས་པས། རྒན་པོ་དེས་ང་སུ་ཡྙིན་གྱྙིས་ཅྙི་བྱ། ང་བུ་ཆུང་ཆུ་འུར་མའྙི་དབང་གགས་ཟེར་བ་དེ་ཡྙིན་ཞེས་ཟེར་བས་ཁོ་རང་སུ་ཡྙིན་རར་ཆོད། དེ་ནས་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་གྱྙིས་དབང་གགས་ལ་ད་ཉྙིན་བདུན་ནམ་བཅུ་ཙམ་ནས་ཁྱོད་བཙོན་ནས་གོལ་བས། མ་འོངས་པར་ཁྱེད་ལ་བུ་ཞྙིག་ཡོད་འོང་བས་དེ་ང་ལ་སེར་དགོས་ཞེས་གསུངས། ཕྙིས་སུ་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་ཀྙིས་སེ་རའྙི་འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཉྙིད་དོན་རོགས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཏེ་སེ་ར་དགོན་དུ་
གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོ་བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མས། རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་གདམས་པ་ཟླ་བ་གསུམ་གྱྙི་རྙིང་ཉམས་ཁྙིད་དུ་གནང་བ་གསན་པ་དང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་ལན་གཉྙིས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། གེ་སར་སྲོག་གཏད་བཅས་གསན།
སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་ལས། གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པའྙི་རོགས་ཆེན་
སྣང་སྦྱོང་གྙི་ངོ་སྤོད་ཉམས་ཁྙིད་དང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ལན་གཉྙིས་དང་། དགོངས་འདུས་ར་བཙན་གྱྙི་སྲོག་གཏད་བཅས་གསན། ཁོང་གྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། དུང་དཀར་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་ལས། རོགས་ཆེན་གནས་ལུགས་གཅེར་མཐོང་དང་། རོགས་ལྡན་རྒན་པོའྙི་མཛུབ་ཁྙིད་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་སོགས་ཀྙི་མོང་ཁྙིད་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་བསྐྱེད་རོགས་རྒྱས་པའྙི་དབང་ལུང་རྒྱས་པ་དང་། ཉག་བའྙི་ཕུར་པའྙི་དབང་ལུང་དང་། རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་གྱྙི་དབང་ལུང་དང་། སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོའྙི་ཁྙིད་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་དང་། ཞྭ་དམར་ལམ་རྙིམ་དང་། བོ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་དང་། བོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་དང་། བོ་སྦྱོང་མཚོན་ཆའྙི་འཁོར་ལོ་དང་། བཤེས་སྤྙིང་དང་། ཕར་ཕྙིན་དང་། དབུ་མ་དང་། བསྡུས་གྲྭ་དང་། འདུལ་བ་བཅས་གསན་སྦྱོང་མཛད། མཁན་པོ་མུན་སེལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། ངག་ཆུང་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་མན་ངག་ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་ཀྙི་རྙིག་པ་ངོ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

543

སྤོད་དང་། ལྷུན་གྲུབ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ལྟ་བ་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་བཅས་གསན་ཏེ་ལོ་བཞྙིའྙི་ཡུན་ལ་སྐུ་མདུན་དེར་ཉམས་བཞེས་མཛད།
ར་མཁན་པོ་པདྨ་དབང་རྒྱལ་ལས་རོགས་ཆེན་ཀྙི་ལྟ་བ་གསལ་འདེབས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་
བ་རྣམ་གྱྙི་ལུང་དང་། ཤུགས་འབྱུང་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་སྐུ་མདུན་ནས་རོགས་ལྡན་རྒན་པོའྙི་ཉམས་ཁྙིད་དང་། སོམས་འཇུག་གྙི་གདམས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཨ་གསང་གྙི་མདུན་ནས་རོགས་ཆེན་སན་བརྒྱུད་ཀྙི་ཁྙིད་རྒྱས་པ་དང་། མཁན་པོ་ཨ་པེན་གྱྙི་མདུན་ནས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ལུང་འགའ་དང་། དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རོ་རེའྙི་མདུན་ནས་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་རྒྱས་པའྙི་དབང་ལུང་དང་། མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གཉྙིས་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། མཁན་པོ་ངག་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་ལས། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ཡོངས་རོགས་དང་། སག་ལུང་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཅོད་དབང་བརྒྱ་ར་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་བསྐྱེད་རོགས་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལས། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོའྙི་བསྐྱེད་རོགས་བསྡུས་པའྙི་དབང་དང་། སྤྙི་ནོར་༧ གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མདུན་ལས། འཇྙིགས་བྱེད་དཔའ་གཅྙིག་དང་ལྷ་དགུའྙི་དབང་དང་། བདེ་མཆོག་དྲྙིལ་བུ་ལྷ་ལྔའྙི་དབང་དང་། རེ་རྙིན་པོ་ཆེ་ནས་གཅྙིག་བརྒྱུད་ཀྙི་སྒོལ་མ་ཙིཏྟ་མའྙི་དབང་དང་། སྒོལ་དཀར་ཡྙིད་བཞྙིན་འཁོར་ལོའྙི་ཚེ་དབང་དང་། ལྔ་པ་ཆེན་པོའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་ཀུན་གོལ་གྱྙི་དབང་བཅས་གསན།
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་ནས། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་
ཁྙིད་དང་། ཞྙིང་དབང་དང་། རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་གྱྙི་དབང་ལུང་བཅས་གསན་པ་དང་། མགོ་ལོག་མཁན་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ལས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའྙི་རྒྱ་ཆེན་སྤོད་པའྙི་སྲོལ་གྱྙི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཁྙིད་ཆ་ཚང་དང་། གཡུ་ཐོག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

544

སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསོད་ནམས་ལས། ཞང་བོན་སེ་དགུའྙི་སྲོག་གཏད་དང་མན་ངག་གྙི་སྙིང་པོ་འགའ་གསན་པ་བཅས་ཚད་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་དུ་མ་གསན།
ཡར་ལུང་ཤེལ་བག་དང་། གསེར་མགོན་པོ་འབོང་རྙི་དང་། རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་གྙི་བཻ་རོ་ཙ་
ནའྙི་སྒྲུབ་ཕུག་སོགས་སུ་སྐུ་མཚམས་མཛད་དེ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་ཐུགས་སྐྱེད་དང་འཕྲྙིན་ལས་སྤོ་བཞྙིན་བཞུགས་ལ། ཁོང་ལ་གཏེར་བདག་གཉན་
པོ་གཡུ་རེས་ཕུལ་བའྙི་གཏེར་བྱང་ཨོ་རྒྱན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་རྣམ་ཐར་དྲྙི་མེད་ཤེལ་གྱྙི་ཕྲེང་བ་དང་། གེ་སར་རྒྱལ་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་བསན་དགའྙི་སྲོག་འཇོམ་དང་། གེ་སར་རྒྱལ་པོའྙི་སྒྲུང་གོང་གེ་དམར་འཕྲུལ་གྱྙི་རྒྱལ་ཁམས་བཏུལ་བའྙི་རྣམ་ཐར་ལྷ་ཡྙི་རྔ་སྒ་དང་། གེ་སར་རྒྱལ་པོའྙི་སྒྲུང་བསེ་རོང་ལགས་ཀྙི་རྒྱལ་ཁམས་བཏུལ་བའྙི་རྣམ་ཐར་ཀུ་མུ་དའྙི་ཆུན་པོ་སོགས་དག་སྣང་གྙི་ཆོས་སེ་དང་། རས་གཏེར་གྱྙི་སོར་ནྙི། དགུང་གངས་ལྔ་ཡྙི་དུས་སུ་དབྱྙིངས་ཀྙི་རེ་མོས་གནང་བའྙི་ཇོ་བོ་ཤཀྲ་མུ་

ནེའྙི་སྐུ་བརན་དང་། དགུང་གངས་བརྒྱད་པར་གཏེར་གནས་ཚ་ཆེན་ནས་བཞེས་པའྙི་ཐུབ་པའྙི་སྐུ་བརན་དང་། གསེར་དམ་ཅན་མགར་བས་ཕུལ་བའྙི་མཆོང་གྙི་སྒོམ་བུ་སོགས་རས་གཏེར་གྱྙི་
རྙིགས་ལ་སོགས་པའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་རྙིགས་ཀང་མཆྙིས་སོ།།
ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་ནྙི། སྨད་གླུམ་ཤུལ་སེའྙི་ཨ་བོའྙི་མགོ་མཆོག་སེ་བའྙི་མགོ་
སེར་ཟེར་བའྙི་རུས་རྒྱུད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་མཇུག་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། གོང་སྨོས་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རོགས་ལྡན་ཀརྨ་དོན་དམ་རྣམས་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྙི་ཉམས་ཁྙིད་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ནས་བསྒོམས་པས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་གཞན་ཡང་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན།
སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའྙི་རང་རྣམ་ཚིགས་བཅད་མ་ལས། དང་པོ་བོ་བཟང་
འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བའྙི། །སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའྙི་བྱེད་པོ་ཞྙིག །གནས་གཞྙི་གསར་དུ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

545

བསྐྲུན་པའྙི་ཐུགས་སྨོན་གྱྙིས། །ཆོས་མཐུན་གོགས་འགའ་བསྡུས་ནས་བཞུགས་ཞེས་ཐོས། །རེ་ཞྙིག་ཅྙིག་ནས་འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་གྱྙི། །ལྗགས་བསེན་དུང་ཕྱུར་བཟླས་ནས་འདྙི་སད་དུ། །ཚེ་འདྙིར་བླུན་ཡང་ཕྙི་མ་ཕན་ཆོད་དུ། །བང་དོར་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས། །སྐུ་ཚ་བྱྙིས་པ་ཞྙིག་ལ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙིས། །ང་ཡྙི་རེས་སུ་སྒྲུབ་ཚུགས་ཟྙིན་ཞེས་པའྙི། །འབྱུང་འགྱུར་གསུངས་པ་ཇྙི་བཞྙིན་བསླུ་མེད་པར། །རྙི་ཁོད་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་གྙིས་ལོ་ཁ་ཤས་ལ་སེ་ར་དགོན་པའྙི་གདན་ཁྙི་བསྐྱངས་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་འཆད་འཁོར་སྡུད་ཀྙི་སྤོས་པ་ཆེན་པོ་མ་གནང་བར་རྙི་ཁོད་དུ་སྐུ་ཚེ་གང་བོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལ་
གཞོལ་ནས་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་བྱས། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའྙི་ཡོན་ཏན་གྱྙིས་ཕྱུག་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པར་གྱུར་བར་བཤད་ལ། རེ་འདྙི་སེ་རའྙི་རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་ཐོག་དང་པོ་ཡྙིན་ནོ།།
སེ་ར་རྙིན་ཆེན་ཕྲེང་བའམ་སྤྲུལ་སྐུ་རཏྣ་མ་ལ་ཞེས་པ་བྱོན་ལ། ཁོང་ནྙི་ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་
བཟང་འོད་ཟེར་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་སེ་སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། སེ་ར་དགོན་པའྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། མཛད་པ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་པས་འདྙིར་སླར་མྙི་སྤོའོ།།
སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་བྱོན། འདྙི་ནྙི་སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་
ཡྙིན་ཞྙིང་། སེ་ར་དགོན་པའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་འཆད་རོད་ཀྙི་མཛད་པས་སེ་ར་དགོན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་པར་མཛད་ལ། རྣམ་ཐར་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ།།
རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་བོ་བཟང་བསན་པ་ཡར་འཕེལ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1954ལོར་སེ་ར་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་སོད་འབུམ་ཤུལ་ཤོག་དྲུག་ལས་ཨ་བོའྙི་བ་རྒྱའྙི་ཚ་བཙའྙི་སྐྱ་
ཐོ་ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། རྙིན་ཕྲེང་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། འོན་ཀང་ཐོས་བསམ་དང་། བསན་པ་སྐྱོང་ལོང་མ་བྱུང་བར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་རྐེན་གྱྙིས་དགུང་གངས་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1961ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

546

རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་དབང་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1963ལོར་དཀྙིལ་མགོ་སེ་བའྙི་ཡབ་ལྷོ་བ་འཕྲྙིན་ལས་དང་། ཡུམ་ཟུར་པོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་བཞྙི་པ་བོ་བཟང་བསན་པ་ཡར་འཕེལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སེ་ར་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་བཀོད། ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མ་མཁན་ཆེན་གགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་པོ་པན་ཁོ་སོགས་བསེན་ནས། རེ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ལམ་རྙིམ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་ལུགས་པའྙི་ཡྙིག་ཆ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། ཐུན་མོང་གྙི་རྙིག་པའྙི་གནས་ལ་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་བྱས། ད་ལྟ་སེ་ར་དགོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་སེལ་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ཀོང་ཡངས་ཞེས་པའྙི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་བྱོན་ནས་སེ་ར་
དགོན་པའྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་མོད། མཛད་པ་གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་པས་སླར་མྙི་སྤོའོ།།
མཁྱེན་སྤྲུལ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1910 ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་གཉྙིས་པ་སྤྙི་ལོ་1911ལོར་སེ་ར་དགོན་པར་ཁྙིར་བཀོད། བསོད་སྤྲུལ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་དང་། རྙིན་ཕྲེང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་གངས་མེད་པ་གསན། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཤྙིང་། དགོན་པར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་མཛད་པ་སྤོས་པས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་ལ་བྱས་རེས་བ་མེད་བཞག། སྤྙི་ལོ་1950ལོ་ཡས་མས་སུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མཁྱེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བདེ་གསལ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1965
ལོར་ཨ་བོའྙི་ཆུང་ཡོས་སེ་བ་རུ་ཡབ་ཡོ་བེ་གྱང་གདོང་ཨ་ཏེ་དང་། ཡུམ་ག་རྙི་བཟའ་ཐར་ལམ་གཉས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅྙི ག་པར་ཡབ་ལས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀྙི ག་སོགས་བསླབས་ ོཔས་ཚེགས་མེད་ངང་བྱང་ཆུབ། ཧོར་ཤུལ་དགོན་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་གྙིང་གྙི་བ་མ་དབྱྙིངས་ཕྱུག་གྙི་མདུན་ནས་སྐྱབས་སོམ་ཞུས་ཤྙིང་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན། འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་
བསགས། མཁན་པོ་བརོན་འགྲུས་བཟང་པོ་དང་། ལས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་མཁན་པོ་སྒེག་པས་མཛད་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

547

པའྙི་དྲུང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བར་ཧོར་ཤུར་མཁན་པོ་ཆོས་འཕེལ་དང་། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་གལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའྙི་མདུན་ནས་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་བཞེས། འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་གཏེར་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་ཤེས་རབ་ལ་མཁའ་འགོའྙི་བར་ལུང་ཞུས་པ་ལྟར་སེ་ར་མཁྱེན་སྤྲུལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་།

དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་སེ་ར་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད་ཅྙིང་བསན་པའྙི་བདག་པོར་མངའ་
གསོལ། མཁན་ཆེན་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་ཁོ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་གསན། གསེར་ལྗོངས་ལྙི་མདོ་ངེས་དོན་མདོ་སྔགས་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དུ་ཀུན་སང་བྱ་བལ་བ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡྙི་ཐུགས་བརེ་བ་ཆེན་པོས་རེས་སུ་བཟུང་བ་ལྟར་མྙི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྙི་ཡུན་ལ་རེ་དེའྙི་ཞབས་རྡུལ་ཚུལ་བཞྙིན་བསེན་ཏེ་གཞུང་པོ་ཏྙི་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་དུ་མ་དང་། མན་ངག་གྙི་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་། ཉྙིན་མཚན་ལྷོད་མེད་ཀྙི་བརོན་པའྙི་འདུ་བྱེད་ལ་བརེན་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་རྣམ་དཔོད་ཀྙི་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའྙི་
མཁས་པར་གྱུར་ཅྙིང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་འཆད་པ་དང་། དབུ་ཕར་ཚད་མ་སོགས་ཀྙི་དོགས་གཅོད་འགའ་རེ་བརམས། བ་མའྙི་ཐུགས་མཉེས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར།
གཞན་ཡང་སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་གྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་
བོར་བངས་ཏེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསེན་ཅྙིང་། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་དང་རོགས་ཆེན་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རོགས་གནང་བ་གསན། ཐེག་མཆོག་རྣམ་གོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་དུ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའྙི་མཁན་པོར་
མངའ་གསོལ། དེར་བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རྙིག་པའྙི་འབྱུང་གནས་གྙིང་དུ་ཕར་ཕྙིན་གྱྙི་གཞུང་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཤན་འབྱེད་དང་། མཛོད་བདུན་གྱྙི་གཞུང་སོགས་འཆད་པར་བྱས།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

548

གཞན་ཡང་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་པདྨ་འཕྲྙིན་ལས་དང་། བ་མ་
རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མ་དང་། ཁང་སར་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་དང་། གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བཟང་སོགས་བ་མར་བསེན་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་ཟབ་མང་པོ་ལེགས་པར་མནོས། བ་མ་ཨ་ཁྱུག་རྙིན་པོ་ཆེས་ཁེགས་ཐོད་ཀྙི་མན་ངག་གནང་སེ་ཚེ་འདྙིར་གོལ་ངེས་ཡྙིན་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་ལུང་བསན་གནང་། རྒྱུན་དུ་ཐུན་
བཞྙིའྙི་རྣལ་འབྱོར་གྱྙི་ཉམས་ལེན་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུའྙི་དུས་སུ་སེ་ར་དགོན་དུ་བཤད་གྲྭ་ཐེག་མཆོག་ལེགས་བཤད་གྙིང་རེན་དང་བརེན་པ་བཙུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པར་གསེར་ལྗོངས་ལྙི་མདོའྙི་ཆོས་སྒར་བསྐྱར་འཛུགས་ཀྙི་དབུ་བཙུགས། དེང་སང་ལྙི་མདོར་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྙིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་མཛད་བཟང་སྒྲུབ་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
སེ་ར་དགོན་པའྙི་རྒྱལ་ཚབ་བ་རབས་རྙིམ་བྱོན་ལ་བ་ཁག་འགའ་ཡོད་པ་ལས། སང་སང་
བ་རབས་རྙིམ་བྱོན་ལས་སང་སང་བ་མ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སྨད་ཙམ་ལ་གསེར་སང་སང་ཞེས་པའྙི་སེ་བར་འཁྲུངས། གོང་སྨོས་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་སྲོལ་གྱྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་བའྙི་ཆོས་སོར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྙི་གསུང་ཆོས་སོར་དང་། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གསུང་རབ་སྤྙི་བཅས་སྨྙིན་གོལ་གཞུང་ཁྙིད་དཔག་མེད་ལ་གསན་སྦྱོང་སྒོམ་པ་གནང་བས་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་ཅྙིང་། བསྐྱེད་རོགས་ལ་བརན་ཆ་ཐོབ་ཅྙིང་ར་ཐྙིག་རླུང་གསུམ་ལ་རང་དབང་འབྱོར། ས་ལམ་གྱྙི་རོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་དུ་གྱུར། ཡྙི་དམ་འཇམ་དཔལ་བསྒྲུབས་པས་ལྷ་དེས་རེས་སུ་བཟུང་བའྙི་མཚན་མ་བྱུང་ཞྙིང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཡང་གགས། མཚན་ལ་རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་ཞེས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གཞན་གྱྙིས་བཀུར་བའྙི་གནས་སུ་གྱུར། ཁོང་དང་འབུམ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

549

ནམས་སོགས་བཞྙི་ཀརྨ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ཀརྨ་དོན་དམ་གཉྙིས་ཀྙིས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པ་དང་། བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་དར་སེལ་གཏོང་དགོས་པའྙི་གསུང་སྐུལ་ལུང་བསན་ལྟར་སེ་ར་དགོན་པ་འདེབས་པའྙི་ཕག་གོགས་ཀང་ལེགས་པར་
མཛད་དོ།།
རེ་དེའྙི་ཡང་སྲྙིད་སང་སང་སྤྲུལ་སྐུ་ཀ་དག་རྙིག་པའྙི་དོན་རོགས་ནྙི། གསེར་ར་རུ་
འཁྲུངས། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་ཆོས་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་པ་མཐར་ཕྙིན་པ་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས། རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ། ཞྭ་བུམ་གྱྙི་ཐོབ་རགས་བཞེས། དགེ་མང་གཅོད་རྒན་རྙིག་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་བཟང་པོ་དང་། ཨ་བོའྙི་བ་མ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་གཉྙིས་རྙིགས་བདག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་གཅོད་ཁྙིད་དང་། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སོགས་ཆོས་ཚུལ་དུ་མ་གསན་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ཉམས་སྣང་བ་བཞྙིའྙི་རོགས་

ཚད་མངོན་དུ་གྱུར་ཅྙིང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའྙི་གོ་འཕང་བརེས། འབྱུང་ལྔའྙི་དེ་ཉྙིད་སོགས་གསུང་རོམ་མང་པོ་མཛད་དོ།།
སང་སང་དབོན་པོ་འཇྙིགས་མེད་ནྙི། བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་སོགས་སྐྱེས་
ཆེན་དུ་མ་བ་མར་བཀུར་ནས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་བགྱྙིས། སེམས་ཅན་སྤྙིའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙི་རེན་དུ་མ་ཎྙིའྙི་རོ་མཁར་དང་སྐུ་གསུང་

ཐུགས་རེན་སོགས་རེན་མང་དུ་བཞེངས་སོ། །གཞན་ཡང་སང་སང་དབོན་པོ་དོན་རོགས་ལ་

སོགས་པ་སང་སང་བ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་བྱོན་པར་གགས་སོ།།
སང་ཤུལ་བ་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། དབོན་པོ་ཀུན་བཟང་འཇྙིགས་མེད་དང་། སང་ཤུལ་
དབོན་སྤྲུལ་འདས་ཆུང་པདྨ་མཐར་ཕྙིན་སོགས་བྱོན་ལ། འདས་ཆུང་པདྨ་མཐར་ཕྙིན་ནྙི། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། སེ་ར་འཇྙིགས་མེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

550

དགའ་བའྙི་རོ་རེ་རྙིགས་བདག་གྙི་གཙོ་བོར་བཀུར་ཞྙིང་ཕག་རོགས་ཟུང་འབེལ་གྱྙི་མན་ངག་
མཐའ་དག་གསན་པས་འོད་གསལ་སོང་པ་ཆེན་པོའྙི་ལྟ་བ་མངོན་དུ་གྱུར། སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་ཤྙིང་གདམས་ངག་གནང་བས་སློབ་ཆེན་གྱྙི་གཙོ་བོ་སང་སང་ག་ག་པདྨ་འགོ་འདུལ་རོ་རེ་སོགས་
སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། དབུ་ཙ་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ། སེ་ར་དགོན་དུ་འདས་ཆུང་གསེར་གང་དང་གསེར་དུང་དང་། འདས་ཆུང་སྦུབ་ཆལ་དང་སྙི ལ་ྙི སན་སོགས་རྒྱུ་སྤུས་བཟང་ལ་རྙིན་ཐང་ཆེ་བའྙི་མཆོད་རས་དང་རེན་མང་པོ་ཐེབས་འཇོག་གནང་། སེ་ར་དགོན་དུ་ཆོས་ཀྙི་བགྱྙི་བ་མྙི་དམན་པ་མཛད་དེ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །གཤེགས་རེས་ཁོང་གྙི་སྐུ་གདུང་དངུལ་དཀར་གྱྙི་མཆོད་རེན་བརེགས་ཚད་གཅྙིག་ཡོད་པ་དེ་འདས་ཆུང་སྐུ་གདུང་ཞེས་བྱྙིན་རླབས་དང་གགས་པ་ཆེ་ཞྙིང་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རེ་འདྙིའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཏོག་ཙམ་གོང་དུའང་སོང་ངོ་།།
སང་ཤུལ་འདས་ཆུང་པདྨ་མཐར་ཕྙིན་གྱྙི་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་པདྨ་འགྱུར་མེད་གསང་
སྔགས་བསན་འཛིན་དང་། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སང་ཤུལ་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་སང་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་སྐྱོང་གྙིང་པ་རྣམས་ཡྙིན་པར་བཤད་མོད་སྦུ་ཙ་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་དང་མྙི་མཐུན་པས་སངས་ཤུལ་སྐུ་ཕྲེང་འདྙི་འདས་ཆུང་སྐུ་ཕྲེང་མྙིན་པ་འདྲ་བས་དཔད་པར་བྱའོ།།
སང་ཤུལ་དབོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་འགྱུར་མེད་རང་བྱུང་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1907ལོར་
སྐུ་འཁྲུངས། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་པ་མཛད། གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་དང་། དབལ་ཤུལ་བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་དང་། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་བ་མར་བསེན་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཆོས་སོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའྙི་ཞལ་བཀོད་ལྟར། བསན་པ་དང་འགོ་བ་ལ་གནོད་པའྙི་རྙིགས་རྣམས་སྒོལ་བར་དམ་བཅས་ཤྙིང་། སྐུ་ཆྙིངས་ལ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

551

ལགས་ཀྙི་ཧོམ་ཁུང་ཆུང་ཆུང་ཞྙིག་རྒྱུན་དུ་བཏགས་པ་སོགས་དྲག་པོ་མངོན་སྤོད་ཀྙི་ལས་ལ་
དབང་ཐོབ་པས་ལས་དེ་གཙོ་བོར་མཛད། སྐུ་ཆྙིངས་བར་གྱྙི་ལགས་ཧོམ་དེའྙི་ནང་དུ་ལྙིངྒ་འགའ་རེ་འབལ་མེད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སབས་འགར་མེ་ལ་བསྲེགས་པ་དང་། སབས་འགར་ཁོང་གྙི་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་སོགས་མཛད། ཧོམ་ཁུང་ནང་དུ་སབས་འགར་ཁག་ཆགས་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད། གཤྙིན་པོའྙི་རྣམ་ཤེས་རེན་བྱང་དུ་བཅུག་ནས་ཟླ་ཕེད་རེ་དང་། ལོ་ཕེད་རེ་ནས་གནས་སར་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས། དགུང་གངས་རེ་གཅྙིག་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1967 ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
སང་ཤུལ་དབོན་པོ་པདྨ་རོ་རེ་ནྙི། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་
དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ལ་སྦྱོང་པ་མཐར་ཕྙིན་གནང་། སེ་ར་ཆོས་ཉྙིད་དོན་
རོགས་དང་། བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་དང་། རྙིན་ཕྲེང་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཟབ་ཆོས་སོར་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་ར་བའྙི་བ་མར་བརེན་ནས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གསན་ཅྙིང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་མཛད། བོད་དུས་འགྱུར་བྱུང་བའྙི་སབས་སུ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་སོང་ཞེས་ཀུན་གྱྙིས་གེང་ངོ་།།
གཞན་ཡང་སང་ཤུལ་དབོན་པོ་སྨྙིན་གོལ་དང་། སང་ཤུལ་དབོན་པོ་དགེ་འདུན་དང་།
སང་ཤུལ་དབོན་པོ་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་སོགས་སང་ཤུལ་ལ་བ་རབས་བཅུ་གསུམ་བྱོན་པར་བཤད་དོ།།
རྒྱ་རོང་བ་རབས་ལས་རྒྱ་རོང་བ་མ་ཆོས་དར་ནྙི། བསོད་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་བ་མར་བསེན་ཏེ་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན་ཅྙིང་། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་གྱུར། གསང་སྔགས་བཀའ་གཏེར་གཉྙིས་ཀྙི་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་པས་སེ་ར་དགོན་པའྙི་དབུ་མཛད་ཀྙི་ཁུར་བཞེས། སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་གྙི་ལུགས་རྒྱ་རོང་བ་མའྙི་ཕག་བཞེས་ཞེས་ད་དུང་སེ་ར་དགོན་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

552

སྲོལ་མ་ཉམས་པར་མཆྙིས། སྐུ་ཚེའྙི་དཀྙིལ་ཙམ་ནས་གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་ཁ་བྱང་དུ་མ་རེད། གེ་སར་གྱྙི་སྒྲུབ་པ་སོགས་དག་སྣང་དང་། དགོངས་གཏེར་དང་། རས་གཏེར་མང་དུ་བཞེས། དག་པའྙི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་མ་དག་པའྙི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དྲན་པའྙི་སྐྱེས་རབས་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀང་མཛད་དོ།།
རྒྱ་རོང་བ་མ་གཞན་དགའ་ནྙི། རྒྱ་རོང་བ་མ་ཆོས་དར་གྱྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། ཁོང་ཡང་གུ་
རུ་པདྨ་རྒྱལ་པོའྙི་གཏེར་ལ་དབང་འབྱོར་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་སེ། རེན་སྔགས་འཆང་དཀར་ཆས་ཅན་དུ་བཞུགས་སོ། །རྒྱ་རོང་བ་མ་པདྨ་རོ་རེ་ནྙི། གཞན་དགའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སེ་ར་དགོན་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་མཛད། རོགས་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བར་གྱུར་ཅྙིང་གཞན་ཕན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་བསྐྱངས་སོ། །དེ་རྣམས་ནྙི་རྒྱ་རོང་ཡབ་སྲས་རྙིམ་བྱོན་དུ་གགས་སོ།།
གཞན་ཡང་ཚེ་ཤུལ་བ་མ་བསོད་ནམས་གགས་པ་ནྙི། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སོང་རྒྱལ་པོའྙི་རྣམ་
སྤྲུལ་དུ་གགས་ཤྙིང་། སྐུ་ཚེའྙི་ཧྙིལ་བོར་སྙིའྙི་ནགས་ཁོད་བདེ་ཆེན་འབར་བའྙི་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཁོང་ལ་གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་གུ་རུ་པདྨ་རྒྱལ་པོའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་སོགས་གཏེར་ཆོས་མང་དུ་བཞུགས་པར་གགས་མོད་དུས་རྐེན་གྱྙིས་ད་ལྟ་ཉུང་ཤས་ལས་མཇལ་དུ་མེད་པར་བཤད་དོ།།
དབའ་ཤུལ་རོག་བཟའྙི་བ་མ་ཚེ་དབང་ནོར་བུ་ཞེས་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་ཀང་བྱོན་ལ།
ཁོང་ལ་ཨོ་རྒྱན་པདྨའྙི་རྣམ་ཐར་སོགས་གཏེར་ཆོས་ཁ་ཤས་བཞུགས་པ་དང་། གཏེར་ཆེན་བརྒྱ་ར་བརྒྱད་ཀྙི་གས་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞྙིན་དུ་སེ་ར་མཁའ་འགོ་བདེ་བའྙི་རོ་རེའམ་བདེ་སྐྱོང་
དབང་མོ་སོགས་དགོན་འདྙིར་བྱོན་པ་དང་། བཞུགས་པའྙི་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་བྱོན་མོད་མྙི་སྤོ་ལ། སེ་ར་མཁའ་འགོའམ་དབུས་བཟའ་མཁའ་འགོའྙི་རྣམ་ཐར་ནྙི་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བཤད་ཟྙིན་ཏོ།།
སེ་ར་དགོན་པའྙི་གཞུང་བཤད་གཙོ་བོར་གནང་བའྙི་འདུལ་འཛིན་མཁན་རབས་རྙིམ་
བྱོན་ནྙི། དང་པོ་རྙིས་པ་མཁན་པོ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་དང་། ཀ་དག་རྙིག་པའྙི་དོན་རོགས་དང་། སང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

553

སང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་དང་། མཁན་པོ་བྱམས་པ་ཆོས་དར་དང་། སང་སྤྲུལ་མཁན་པོ་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་དང་། སང་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། བན་ཤུལ་མཁན་པོ་བྱམས་པ་དང་། དོ་ཚའྙི་མཁན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་སྔར་གྱྙི་མཁན་རབས་དང་། སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའྙི་དུས་སུ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་དཔལ་ཡོན་དང་། བ་རྒྱའྙི་མཁན་པོ་ཀར་ཆོས་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་ཤེས་རབ་དང་། བསན་རྒྱམ་སོགས་བྱོན་པ་དང་། དུས་འགྱུར་གྱྙི་རེས་སུ་མཁན་པོ་གགས་པ་རྒྱ་མཚོ་བྱོན། ཁོང་ནྙི་རབ་རྒྱལ་ས་ཕོ་བྱྙི་བ་སེ་སྤྙི་ལོ་1948 ལོར་སེ་ར་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་རུ་འཁྲུངས། སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་ལས་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་གསན། བ་བང་བཀྲ་ཤྙིས་འཁྱྙིལ་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། མཁས་ཆེན་དུ་མའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ། དབུ་ཕར་འདུལ་མངོན་ཚད་མ་སོགས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་ཀུན་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སྔོན་ཙམ་ལ་ཕྙིར་སེ་ར་དགོན་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་བསན་ཡང་དར་གྱྙི་སབས་སུ་སེ་ར་དགོན་པའྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། བསྒྲུབ་བྱ་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་ཞྙིང་། དབྱར་གནས་སོགས་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཕག་བཞེས་བཙུགས་ཏེ་སེ་ར་དགོན་པའྙི་འདུལ་བསན་ཉམས་པ་རྨང་ནས་གསོས། དབྱར་གནས་ཐོག་མའྙི་མཁན་པོ་སོགས་གནང་། གྲྭ་ཚང་ལ་བསྡུས་གྲྭ་དང་། རེའྙི་ལམ་རྙིམ། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྐྱེའྙི་རྒྱུ་བཞྙིའྙི་འཆད་པ་མཛད། སླར་ཡང་ཆོས་སེ་ཆེན་པོ་བ་བང་བཀྲ་ཤྙིས་འཁྱྙིལ་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྙི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་ཉྙི་མ་དང་། དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་སོགས་ལས་ཐུན་མྙིན་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་ཐུན་མོང་རྙིག་གནས་དང་བཅས་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་གནང་། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞྙི་པ་ཆེན་པོར་ཞྭ་དམར་ལམ་རྙིམ་གྱྙི་ལུང་རྒྱུན་ཕུལ་བ་སོགས་སན་གགས་དང་འཕྲྙིན་ཆེན་པོར་གྱུར། ད་ལྟ་སེ་ར་དགོན་པར་དགེ་ལུགས་པའྙི་ཡྙིག་ཆ་གཙོར་བཟུང་གྙིས་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
སེ་ར་དགོན་པ་སྙི་སྨད་སེ་ར་ནས་སྙི་ལུང་ཆོས་ཁྙིའྙི་ལ་ཐོག་ལ་སོས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ར་
གཅྙིག་གྙི་ཡུན་ལ་གདན་རབས་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་གྱྙིས་བཞེངས་པའྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་རྣམས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

554

ནྙི་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་གཏོར་ཟྙིན་ལ། དུས་འགྱུར་གྱྙི་རེས་ནས་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་པདྨ་ཀོང་

ཡངས་དང་། སེ་ར་འཇྙིགས་དགའ་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙིས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོགས་ཕྙིའྙི་ལྷ་ཁང་ཡོངས་རོགས་བསྐྱར་གསོ་གནང་བ་དང་། རྒྱུ་ཟངས་གསེར་ལས་གྲུབ་པའྙི་གུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་། གུ་རུ་སོང་ཐང་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་གསེར་ཐང་དང་། སྨན་འདམ་གྱྙི་སོན་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། རེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ནང་གྙི་རེན་ཡོངས་རོགས་གསར་བཞེངས་མཛད་དོ། ། དེ་རེས་སུ་མཁྱེན་སྤྲུལ་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་བདེ་གསལ་གྱྙིས་བཤད་གྲྭའྙི་ཕྙིའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། གྲྭ་ཁང་སོགས་དང་། ནང་གྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་ཡོངས་རོགས་ལེགས་པར་བཞེངས་ཏེ་བཤད་གྲྭ་བའྙི་ཆོས་སེ་གསར་འཛུག་གནང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་ལོ་འཁོར་དུས་མཆོད་ནྙི། དབོ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉྙིན་བཅུ་ལྷག་ལ་
འོག་མྙིན་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ཁོ་བོ་རོལ་བའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། མཆོད་པའྙི་ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་དང་ཀུན་ཐུབ་ཀྙི་འཆམ་བཅས་པ་དང་། ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་བཅུའྙི་བར་ལ་ཨོ་རྒྱན་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་། ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའྙི་ནང་ཉྙིན་བདུན་ལ་སྲུང་མའྙི་བསང་གསོལ་གྱྙི་ཚོགས་དང་། ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཟླ་བ་ཕེད་དང་གཉྙིས་ཀྙི་ཡུན་ལ་དབྱར་གནས་དང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཟླ་གཅྙིག་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱྙི་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ནས་ཚེས་ཉེར་དགུ་བར་ལ་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ་དང་། དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་སོ་སོར་རྒྱུན་འཇགས་སུ་ཡོད་པའྙི་རྙིགས་བཅས་ཀྙི་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་མང་ངོ་། །དུས་མཆོད་དེ་དག་གྙི་གཏོང་སྒོ་ནྙི་སོད་འབུམ་ཤུལ་ཤོག་དྲུག་ཨ་བོའྙི་ཕ་སྒོ་བདུན་དང་། ཚོ་ཤོག་བཅུ་བཞྙིའྙི་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་རྣམས་ཀྙི་དད་འབུལ་གྱྙི་རས་དང་། དགོན་པའྙི་བསན་བདག་སྐུ་ཕྲེང་རྙིམ་བྱོན་དང་། ལས་ཐོག་དགེ་བསོས་དང་། སྤྙིའྙི་ཕག་མཛོད་རྣམས་ཀྙིས་མཉམ་དུ་མཐུན་རྐེན་རྣམས་སྦྱར་སྲོལ་ཡོད་དོ།།
སེ་ར་དགོན་པ་དང་མ་དགོན་བུ་དགོན་གྱྙིས་འབེལ་བ་ནྙི། ཨ་བོའྙི་སེ་ར་དགོན་པའྙི་མ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

555

དགོན་ནྙི་ཐོག་མར་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་ཡྙིན་ལ། དེས་ན་སྤྙིར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་ཆོས་རྒྱུད་ཡྙིན་པ་ཙམ་མ་ཡྙིན་པར་དགོན་དེའྙི་དགོན་ལག་དངོས་ཡྙིན་ན་ཡང་། ཕྙིས་སུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དང་ས་ཁད་རྙིང་བས་ལམ་དུ་རྐུན་ཇག་སོགས་འགོ་དཀའ་བ་བྱུང་བས་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་
རབ་ཀྙི་ཐུགས་སྲས་བུ་ཆེན་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་གཙང་མདའྙི་རོ་རེ་ཐར་གྱྙི་གདན་ས་དང་ཁད་ཉེ་བས་
གཙང་མདའ་ཚང་བ་མར་བཀུར་ནས་དེར་གྲྭ་ས་ལ་འགོ་སྲོལ་བྱུང་བས་གཙང་མདའ་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཏུ་ཡང་གཏོགས་སོ།།
སེ་ར་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ནྙི། སྒོ་འཛི་འཇྙིགས་དགའྙི་སློབ་མ་སང་ཤུལ་འདས་ཆུང་པདྨ་མཐར་ཕྙིན་གྱྙིས་མགོ་ལོག་པདྨ་འབུམ་གྱྙི་མངའ་ཁོངས་སུ་སྨར་དབུ་ཙ་དགོན་①ཕག་བཏབ་པས་དགོན་པ་དེ་སེ་ར་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཡྙིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1985ལོར་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གྙིས་དབལ་ཤུལ་ཁོམ་

ཐལ་གྱྙི་ཁོག་ཏུ་ཡ་ཆེན་ཆོས་སྒར་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ་སེ། ས་འདུལ་མཛད་ཅྙིང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས། དགོན་མྙིང་ལ་ཡ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ཞེས་གསོལ། ཁོང་གྙིས་ཐུགས་སྲས་ཀྙི་ཐུ་བོ་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཆོས་སེ་དེའྙི་བསན་པའྙི་ཁུར་གཏད། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གྙི་གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཆོས་སེ་དེའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དུ་བཙུགས། ཕག་བཞེས་རྣམས་ཀང་སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་བཙུགས་པས་དོན་ལ་ཨ་བོའྙི་སེ་ར་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།

ཨ་སྐྱབས་མཁན་ལྱེབ་དགོན་པ།

༈ ཨ་སྐྱབས་དགོན་ནོར་གྙིང་ཁྙི་ཆེན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་ནྙི། ཤྙིས་ཆུ་རུ་འབབས་

① སེ་ར་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས། དབུ་ཙ་དགོན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ཆུ་ཕོ་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1832ལོར་བཏབ་པར་
བཤད་ཀང་ལོ་ཚིགས་འདྙི་དག་པར་མ་མཐོང་ཡང་མྙི་དཔད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

556

པའྙི་སྙི་ཀླུང་རྙིང་མོའྙི་སོད་ཨ་སྐྱབས་ཞེས་པའྙི་སེ་ཁོངས་མཁན་ཀོག་དང་མཁན་ལེབ་གཉྙིས་ཀྙི་
ཟླས་ཕེ་བའྙི་མཁན་ལེབ་ཟེར་བའྙི་སར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆོས་རེ་སྒམ་པོ་བ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རེའྙི་ཞལ་སློབ་འགོ་མགོན་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་རབ་བྱུང་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དུ་
ལྷོ་ལམ་མོ་བག་དཀར་བྱ་བའྙི་གནས་སུ་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ། དེ་དུས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་སྲོལ་འཛིན་གྱྙི་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཡྙིན་ལ། ཀརྨ་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་རོ་རེ་སོགས་བ་རབས་བདུན་གྱྙིས་རྙི་ཁོད་དེ་ཉྙིད་རྙིམ་བཞྙིན་བསྐྱངས།
རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའྙི་སོད་ཙམ་ལ་གདན་རབས་བདུན་པ་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ལྷ་དང་
མཁའ་འགོས་ལུང་བསན་པ་བཞྙིན་ཚེམ་འབུམ་ཁྱུང་གྙི་རྭ་བར་དགོན་ས་སོས། ཡུལ་དེའྙི་དཔོན་འབངས་ཡོངས་ཀྙིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་མཆོད་ཡོན་གྱྙི་འབེལ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅྙིང་། དཔོན་ཨ་ཡག་ཤཱཀ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དཔོན་རབས་བདུན་དང་། བ་མ་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནས་ནོར་བུ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་བར་བ་རབས་བདུན་ཙམ་གྱྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་ཡོན་མཆོད་ཉྙི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱྙི་ཕག་རེས་ལ་བརེན་ནས་རྙི་ཁོད་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཤྙིང་འདུས་སེ་དར་བར་
བྱས། རབ་ཉྙི་མེ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1717ལོ་ནས་སོག་དམག་གྙིས་བོད་དགོན་གཏོར་བཤྙིག་བཏང་སབས་ནས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་།
བ་མ་ནོར་བུ་བཀྲ་ཤྙིས་སྐུ་འཁོར་འགའ་ཞྙིག་བོས་བཤོལ་གྱྙི་ཚུལ་དུ་དབལ་ཤུལ་གསེར་
རའྙི་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཨ་སྐྱབས་དཔོན་པོ་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བ་མ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་སོགས་དཔོན་འབངས་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ཡོན་མཆོད་དང་བ་སློབ་ཏུ་གྱུར། བ་མ་ནོར་བུ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙིས་རང་ཉྙིད་ཀྙི་དགོན་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་སེ་དེ་ཡུལ་འདྙིར་སོས་པའྙི་ཚུལ་དུ་སྙིའྙི་
ལྗོན་པ་ལུང་དུ་བཀའ་རྙིང་ཟུང་འཇུག་གྙི་དགོན་སེ་ཞྙིག་གསར་དུ་བཏབ་ཅྙིང་མཚན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དུ་གསོལ། ཡུལ་འདྙི་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་ཡྙིན་དབང་གྙིས་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙི་བཀའ་བཞྙིན་དགོན་འདྙིའྙི་བ་གྲྭ་རྣམས་ཀང་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཤྙིང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས། བ་སློབ་རྙིམ་བྱུང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

557

ཐམས་ཅད་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་རྒྱུད་སེ་དང་། སྒྲུབ་སེ་དང་། རྙི་ཆོས་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་གདམས་ངག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྙིས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད་པས། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། རྙིག་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ་རོ་རེ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་དང་། སྒོ་ཆེན་
དབོན་རྒན་དང་། ཨ་སྐྱབས་སྤྲུལ་སྐུ་འདུས་པ་དང་། བ་མ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་གྲུབ་སོགས་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་དགོན་པ་འདྙིའྙི་བསན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་ཞྙིང་འདུས་སེ་ཡང་མང་དུ་འདུས། དེ་ཙམ་གྱྙི་རེས་སུ་དགོན་འདྙིར་དམ་སྲྙི་མ་རུངས་པ་ཞྙིག་གྙི་བར་ཆད་ཀྙིས་ཐོ་བརམས་པས་དགོན་པ་ཉམས་རྒུད་དུ་གྱུར། རོ་གྲུབ་རྒན་ལ་ལུང་བསན་ཞུས་པས་དགོན་ས་མཁན་ཀླུང་ངམ་མཁན་ལེབ་ལ་ཁ་རུ་སོ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནས་དགོན་པ་མཁན་ལེབ་ལ་ཁར་སོས་པས་མཁན་

ལེབ་དགོན་པ་ཞེས་འབོད། དེ་ནས་སོང་དཔོན་རོ་རེ་ལྷུན་གྲུབ་དང་། སྒོ་གཏེར་མཁའ་སྤོད་གྙིང་པ་དང་། ར་གང་ཤར་ཆོས་ཉྙིད་རོ་རེ་དང་། སྒོ་སྤུས་ཐུགས་སྲས་དང་། སྐུ་ཆེན་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྒོ་ཆེན་པདྨ་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དྲྙི་མེད་དང་། མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་། མཁན་པོ་སཾ་བྷོ་དང་། ཨ་སྐྱབས་རྒྱལ་སྲས་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཆོས་ཀྙི་འབྱུང་གནས་དང་། སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་དང་། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་དཔའ་བོ་མཐུ་སོབས་དང་། སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ་ནམ་མཁའ་ཀོང་ཡངས་རྣམས་ལ་སོགས་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙིས་རྙིམ་པར་བསྐྱངས་ནས་གདན་རབས་དྲུག་གྙི་བར་དུ་དར་ཞྙིང་རྒྱས་སོ། །འོན་ཀང་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་ལོ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་སེར་འཇྙིག་པ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ནས་བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལ་ས་སོང་གྱང་རོ་ཞྙིག་རལ་
དུ་གྱུར། སྤྙི་ལོ་1984ནས་རྙིམ་བཞྙིན་དགོན་པ་བསྐྱར་བཞེངས་ཀྙི་དབུ་ཚུགས་ཤྙིང་། གྲུབ་ཆེན་ཉྙི་མ་རང་ཤར་རམ་ཨ་ཀ་རྙིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་མཛད། རབ་རྒྱལ་མེ་སག་ལོ་ནས་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་བཀའ་བཞྙིན་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་རྒྱུན་ལེགས་པོ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

558

བྱུང་། དམེ་སོར་མཁན་ཆེན་འཇའ་ལུས་པ་འཇགས་མེད་བྙི སན་འཛིན་ཕེབས་ཏེ་དབྱར་ཆོས་དང་། དགུན་ཆོས་ཀྙི་ཁྙིད་རྒྱུན་འཇགས་སུ་བཙུགས།
རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཕག་ལོར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་
བྱོན་ཏེ་ཡུལ་དགོན་གཉྙིས་ལ་སྨྙིན་གོལ་བདུད་རྙིའྙི་ཆོས་ཆར་ཕབ། དགོན་པ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་
ལུགས་འཛིན་དགོན་ལག་ཏུ་སླར་ཕུལ་བས་ཐུགས་བརེ་བ་མེད་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། སློབ་གྲྭ་རྣམས་ཀྙི་སེ་བཙུགས་ནས་ད་ལྟ་དར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་པ་ལགས་སོ།།སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་ལས་དགོན་འདྙིའྙི་དམེ་སོར་འཇའ་ལུས་པ་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་
བསན་འཛིན་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1917ལོར་གསེར་ར་མཆོག་གཙང་སོད་མའྙི་དམེ་སོར་ཟེར་བའྙི་ཡུལ་སེར་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་མཁན་ལེབ་དགོན་དུ་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པར་ཞུགས། ཨ་སྐྱབས་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཆེན་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་གསན། དེ་ཕྙིར་རོགས་པ་ཆེན་པོ་དམར་ཁྙིད་དུ་གནང་མཁན་གྱྙི་ཐུན་མོང་མྙིན་པའྙི་བ་མ་ཡང་ཨ་སྐྱབས་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཆེན་ཚང་ཡྙིན་པར་བཤད། ཨ་སྐྱབས་སྐུ་ཆེན་གྱྙིས་སེ་ར་དགོན་དུ་སོང་ལ་སེ་རའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་ཕྲེང་གྙི་མདུན་ནས་
སློབ་གཉེར་གྱྙིས། རྐེན་འགག་ལ་འཕྲད་ན་གནོད་བཞྙིན་ཙིའུ་དམར་ལ་འཕྲྙིན་བཅོལ་གྱྙིས་ཞེས་ཕུད་སོང་དང་། ཁ་ཏོན་ཞྙིག་གནང་། ནམ་ཞྙིག་ངའྙི་ཁའྙི་སོ་ལྷུང་། མགོའྙི་སྐྲ་དཀར་པོ་གྱུར་དུས་ཁྱོད་མཁན་ལེབ་དགོན་དུ་ཤོག་ཟེར་མཁན་འདྲ་ཡོད་ཚེ་ཕྙིར་ཕེབས། མ་འོངས་པར་མཁན་ལེབ་དགོན་པ་འདྙི་ལ་གཟྙིགས་དགོས་པའྙི་དུས་ཚོད་ཅྙིག་ཤར་འོང་། དེ་དུས་མ་བརེད་ཨང་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་བཞག། དེ་ནས་སེ་ར་དགོན་དུ་ཕེབས། སེ་ར་རྙིན་ཕྲེང་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཁྱྙིམ་ནས་ཁྱྙིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་ལེགས་པར་མནོས། ཐོག་མར་ཞྭ་དམར་པཎྜྙི་ཏའྙི་ལམ་རྙིམ་གྱྙི་ཁྙིད་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་ཚད་མ་དང་། དབུ་མ། ཕར་ཕྙིན། མཛོད། འདུལ་བ་སོགས་དགེ་ལྡན་པའྙི་ཡྙིག་ཆ་མང་པོའྙི་ཐོག་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བར་དུ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པའྙི་གོ་སར་ཕྙིན།

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

559

དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་སེ་ར་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་ཕྲེང་སྐུ་འདས་པས་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་
དགོན་དུ་ཕེབས། སག་ལུང་དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་གྙི་ནང་འཁོར་གྲྭ་བ་ཡང་ལོ་མང་གནང་ཞྙིང་དེ་ལས་དབང་ཆོས་མང་པོ་གསན། མཆོག་གཙང་དགོན་པའྙི་གྙིང་བུ་འབུད་མཁན་ལས་ཐོག་པ་དང་། མཆོད་དཔོན་ཏེ་ལས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་གྱྙི་ཁུར་ཡང་བཞེས། ལགས་ཀོང་རོ་རེ་དག་འདུལ་གྱྙི་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་གསར་གྱྙི་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་རོགས་པར་གསན། བ་བང་བཀྲ་ཤྙིས་འཁྱྙིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་ཚད་མ་དང་། ཕར་ཕྙིན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱྙིས།
དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ལོ་གསུམ་ལ་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་མང་
གསན། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་ལས་བསེན་པར་
རོགས་ཤྙིང་། དབང་སོགས་གདམས་པ་ཡང་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་དང་ཁེལ་བས་ཐོག་མར་དམག་གྙི་ར་རྙིར་བཀོལ། ཟླ་གཅྙིག་ཙམ་ནས་སག་ལུང་དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་དང་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་ཡྙིན་ཟེར་ནས་མྙི་ཚོགས་ཀྙི་ཁོད་དུ་འཆྙི་ལ་ཐུག་ཙམ་དུ་བརྡུངས་ཤྙིང་
བརེགས། དེ་ནས་ཨ་སྐྱབས་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཆེན་གྱྙིས་རྐེན་འགག་ལ་ཐུག་དུས་གནོད་སྦྱྙིན་ཙིའུ་དམར་ལ་འཕྲྙིན་བཅོལ་བྱོས་གསུངས་པ་དྲན་ནས་ཙིའུ་དམར་ལ་འཕྲྙིན་བཅོལ་བྱས་པས། སྐུ་ལུས་བསྐྲངས། རྒྱ་ཡྙི་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྙིས་ནད་ངན་ཞྙིག་ཏུ་དོགས་ནས་ཕྙིར་ཕ་ཁྱྙིམ་དུ་བཏང་། ཤོས་ཐལ་དུ་ས་དོང་བརོས་ནས་དེར་ཡུན་རྙིང་བཞུགས། གསེར་འབོང་རྙི་སྨུག་པོའྙི་གནས་ནང་དུ་སྦས་ཏེ་བཞུགས།
དེ་ལྟར་མྙི་ལོ་ཧྙིལ་བོ་སུམ་ཅུར་ཉེ་བར་སྐུ་མཚམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཤྙིང་སྙིང་པོ་ནང་
གྙི་ཉམས་ལེན་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གནང་། དེ་དུས་གུང་ཁན་གྱྙི་ལས་བྱེད་པའྙི་མྙི་ཞྙིག་ནང་དུ་འོང་ནས་ཁྱོད་ཀྙིས་སངས་རྒྱས་པའྙི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱས་ནས་སྙིང་པོ་རོག་རོག་དེ་གང་ཡྙིན་ཞེས་ཟེར་བ་
ལ། ཁོང་གྙིས་ང་ལ་བ་མས་ཀང་སྙིང་པོ་རོག་རོག་ཅྙིག་འདྙི་རེད་ཅེས་གནང་མ་མོང་བས་ངས་ཁྱེད་ལ་རོག་རོག་ཅྙིག་སོན་རྒྱུ་མྙི་འདུག་ཅེས་གསུངས། མྙི་དེས་ཁོང་ལ་ཟས་གོས་སྤུ་ཙམ་མེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

560

པར་གཅྙིག་པུར་དབེན་པའྙི་རྙི་ལ་སོད་པ་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ནས་གནོད་ཅྙི་ཡང་མ་བྱས་པར་ཕྙིར་
ལོག། དེ་ནས་བཟུང་དུས་འགྱུར་གྱྙི་ཁོད་དུ་འོ་བརྒྱལ་ལ་གཏོད་མཁན་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞབས་རང་ཡང་ཞ་བོར་གྱུར་ནས་བཞུགས་པ་ཡྙིན་ཟེར་རོ།།
ཁོང་གྙི་ཕུག་པ་རུ་སྦྲུལ་འོ་མས་གསོས་ཀང་གནོད་མྙི་བྱེད་པ་དང་། སྲེ་མོང་དང་ཙི་གུ་
མཉམ་དུ་གསོས་ཀང་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་མྙི་སྐྱེལ་བ་དང་། ཁོང་བཞུགས་པའྙི་ཉེ་འཁོར་བཙན་རྙི་ཟེར་བའྙི་ངོས་སུ་ལུག་དང་སྤང་ཀྙི་མཉམ་དུ་འགོགས་ནས་འགོ་བཞྙིན་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྙི་
སེམས་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའྙི་རགས་དུ་མ་མངའ། སྐུ་ཚེ་གང་བོར་ཁྱྙིམ་ནག་ཏུ་ཕེབས་མ་མོང་བ་དང་། གུང་ཚིགས་ཆག་མ་མོང་བ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་འབལ་མ་མོང་བར་བཤད། མཚན་མོར་ཆུ་ཚོད་གཉྙིས་ཙམ་ལས་མྙི་གཟྙིམ་པར་དུས་རྒྱུན་ཕྲེང་བ་ཕག་དང་མྙི་འབལ་བར་གཟུངས་སྔགས་ཡྙི་གེ་དྲུག་མ་སོགས་གཟུངས་སྔགས་ཁོ་ན་ལྗགས་བཟླས་དང་། ཕག་གཡས་མ་ཎྙི་ཡྙི་གེ་དྲུག་མའྙི་འཁོར་ལོ་དང་མྙི་འབལ་བར་རྒྱུན་དུ་བསོར་ཞྙིང་། དགུན་དུས་ཕག་ལག་ལ་ཆུ་འབྲུམ་བྱུང་ནས་བརོལ་བ་དང་། མཐེབ་བོང་གྙི་སེན་མོ་ཤ་དང་བཅས་པར་ཁ་ཤོར་གས་ཏེ་
ཁག་རྣག་བརོལ་བ་སོགས་སྒྙིབ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་སྤོས་བཅས་ཀྙི་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལས་སྒོམ་མེད་ཀྙི་
ཉམས་ལེན་ཆེན་པོ་མཛད་པའྙི་རྣམ་པ་མྙི་སོན་པར་བཤད་དོ།།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་གཡུང་ཤུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་ཀྙིས་ཐོས་གོལ་

བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དབང་གནང་དུས་འཁར་བར་བརེན་ནས་ཕེབས་ཐུབ་པས་དབང་ལུང་ཡོངས་
རོགས་གསན། དུང་དཀར་དགོན་པར་ལོ་གསུམ་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་དང་། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་དུ་ལོ་གསུམ་ལ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་གནང་སེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་འགའྙི་ཁྙིད་གནང་ངོ་།།
ཚེ་ཤུལ་བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་གྱྙིས་སག་ལུང་དགོན་དུ་བཞུགས་དགོས་པར་ཞུས་ཀང་། དེར་
མ་བཞུགས་པར་འབོང་རྙིའྙི་མདུན་ལུང་དུ་མཚམས་ཁང་བསྐྲུན་ཏེ་བཞུགས། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987ལོའྙི་དབྱར་ཁར་ཨ་སྐྱབས་མཁན་ལེབ་དགོན་ནས་གྲུབ་ཐོབ་ཨ་ཀ་ཚང་གྙིས་གཅོད་པ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

561

རྙིག་འཛིན་དང་། དགེ་རེ་ཨུ་ཛ་གཉྙིས་མཁན་ཆེན་པ་གདན་འདྲེན་དུ་མངགས། གསེར་གྱྙི་འབོང་རྙི་སྨུག་པོའྙི་གནས་ནང་དུ་མཁན་པོ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཞྙིང་མཁན་ལེབ་དགོན་པར་བྱོན་དགོས་པར་བསྐུལ་བས། ཁོང་གྙིས་བ་མའྙི་མ་འོངས་ལུང་བསན་གྱྙི་ཞལ་ཆེམས་ཐུགས་ལ་དྲན། ཞལ་ནས། བདག་ལ་བ་མས་མ་འོངས་པར་མཁན་ལེབ་དགོན་པ་འདྙི་ལ་གཟྙིགས་དགོས་པའྙི་དུས་ཚོད་ཅྙིག་ཤར་འོང་དེ་དུས་མ་བརེད་ཨང་གསུངས་ཡོད་པས། རླངས་འཁོར་ཞྙིག་རེད་པར་གྱྙིས་དང་། ང་ལ་ནོར་རས་ལོངས་སྤོད་མང་པོ་མེད་མོད་ད་འཆྙི་ཆས་བྱས་ནས་འགོ་དགོས་
གསུངས། དེ་ནས་མཁན་ལེབ་དགོན་པར་ཕེབས། དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་དང་། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་གསུངས་ཏེ་འབུམ་ལྔ་གསོག་པའྙི་ཕག་བཞེས་བཙུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཞྭ་དམར་ལམ་རྙིམ་སོགས་ཆོས་ཁྙིད་དུ་མ་གནང་། ལོ་རེའྙི་མཆུ་ཟླའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་ཟླ་བ་གཅྙིག་གྙི་ཡུན་དུ་ཨ་སྐྱབས་དགོན་དང་། ལྷ་འབངས་དང་བཅས་པའྙི་སྐྱ་སེར་ཕོ་མོ་ཡོངས་ལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་དུ་མའྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར།
འོན་ཀང་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རྙིང་དུ་བསོར་བའྙི་སལ་བ་དེ་གདུལ་བྱས་མ་ཆུན་པར་དགུང་ལོ་དོན་བདུན་དུ་སོན་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1993ལོའྙི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་མགོ་ནས་སྐུ་བསྙུན་ཚུལ་བསན། ཚེས་བཅོ་ལྔའྙི་དགོང་མོར་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲྙིངས། ཞབས་གཡས་བརྐངས། གཡོན་བསྐུམས། ཕག་གཡས་པ་པུས་མོའྙི་སེང་དང་། གཡོན་པ་བ་སེང་དུ་བཞག་སེ་སྐུ་གཤེགས། ཉྙིན་གསུམ་ནས་ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཐུགས་དམ་བཀྲོལ། དེ་དུས་སྐུ་གདུང་ཆུང་དུ་སོང་མེད་མོད། གདུང་ཁྲུས་སོགས་བྱས་རེས་ནས་ཉྙི་མ་རེ་བཞྙིན་ཇེ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་མངོན་པ་དང་། སྐུ་གཤེགས་ནས་ཉྙིན་ལྔ་བའྙི་ཉྙིན་པར་ཨ་སྐྱབས་མཁན་ལེབ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་གདུང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་སེ་ཀ་ཏོ་ར་ཞྙིག་ཏུ་འཇོག་ཆོག་པ་སྤྙི་ཁྙི་གཅྙིག་ལྷག་ལས་མ་ལུས་པར་བཤད་ལ། མྙི་ལ་ལས་བ་མའྙི་སྐུ་གདུང་ཡྙིན་པར་ཡྙིད་མ་ཆེས་པར་གསེར་སྐུ་ཞྙིག་རེད་ཅེས་གེང་མཁན་ཡང་བྱུང་། མཇལ་མྙི་འགའ་རེས་སྐུ་གདུང་ཡྙིན་པར་མ་རློམ་པར་འཇལ་ཁ་ཞུ་དུས་སྐུ་ལག་པས་རེག་པ་སོགས་བྱས་ཟེར། མཐར་ཆུང་མཚམས་བཞག་པ་ན་གདུང་ཞུགས་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

562

ཕུལ་བས་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའྙི་གདུང་དང་རྙིང་བསྲེལ་ཕྲ་མོ་མང་དུ་བྱུང་བར་བཤད་དོ།།
སྐུ་ཚེར་བྱ་བལ་གྱྙི་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱངས་པས་སྐུ་གཤེགས་དུས་སོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་པའྙི་
གསེར་སྐུ་ཞྙིག་དང་། མ་ཎྙིའྙི་ལག་འཁོར་དང་། ཁ་འདོན་པོད་ཆུང་ཞྙིག་ལས་བདོག་དགོས་ཀྙི་ལོངས་སྤོད་སྤུའྙི་རེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དོ།།
རེ་འདྙིའྙི་འཁྲུངས་ལོ་ངེད་ཅག་ལ་སྤད་པའྙི་རྣམ་ཐར་དུ་ སྤྙི་ལོ་1916 ལོ་དང་། ས་ལུག་ལོ་
དང་། ཆུ་ཕོ་ཁྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1922 ལོ་ཡྙིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་སྤྙི་ལོ་1925 ལོ་ཟེར་བ་སོགས་གཅྙིག་ཏུ་ཐག་མ་ཆོད་པར་མྙི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འདམ་ཀ་ཅན་དུ་བྱས་འདུག་ལ། དེ་བཞྙིའྙི་དང་པོ་ལྟར་ན་རབ་ཚེས་མེ་འབྲུག་ལོ་དང་། གཉྙིས་པ་ལྟར་ན་སྤྙི་ལོ་1919 ལོ་དང་། བཞྙི་བ་ལྟར་ན་ཤྙིང་གང་ལོར་ཁེལ་བ་དང་། ཡང་བ་མ་འདས་དུས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཐོག་ནས་སྐུ་གཤེགས། ཞེས་དང་། སྤྙི་ལོ་1993ལོའྙི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱྙི་དགོང་མོའྙི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་པའྙི་སེང་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་པའྙི་ཚུལ་བསན། ཞེས་ཟེར་བ་བྙིས་འདུག། འདས་ལོ་དེ་དག་ཅྙིང་དེ་དུས་དགུང་ལོ་དོན་བདུན་དུ་སླེབས་པ་དག་ན་མེ་སྦྲུལ་ལོ་བ་ཡྙིན་པ་ལས་མེ་འབྲུག་དང་། ས་ལུག་དང་། ཆུ་ཁྱྙི་དང་། ཤྙིང་གང་རྣམས་གང་ཡང་ཡྙིན་ཚུལ་མེད་པས་དཔད་པར་བྱའོ།།གཞན་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཉྙི་མ་རང་ཤར་རམ་ཨ་ཀ་ནྙི། མགོ་ལོག་གསེར་རའྙི་ཡུལ་དུ་རབ་རྒྱལ་ས་མོ་གང་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1949ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དགུ་བ་ལ་བ་མ་གང་ཤར་གྱྙིས་ཡེ་ཤེས་ཉྙི་མ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བ་ལ་བ་མ་པདྨ་བོ་གོས་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་མཐའ་དག་གསན། མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་བ་མ་པདྨ་བོ་གོས་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ལ་
སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅྙིག་པར་པདྨ་བོ་གོས་ཀྙིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གནང་སེ་གྙིང་སྤྲུལ་ཉྙི་མ་རང་ཤར་ཞེས་གསོལ།
དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་བ་མ་བོ་གོས་དབང་པོ་དང་། བ་མ་ཕུན་ཚོགས་དགའ་བ་
རྣམས་ཀྙིས་མཁན་ལེབ་དགོན་དུ་ཁྙིར་གསོལ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ནས་སོ་ལྔའྙི་བར་དུ་རྨ་ཆེན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

563

གངས་རྙི་དང་། མཚོ་སྔོན་པོའྙི་མཚོ་སྙིང་མ་ཧྭ་དེ་ཝ། སྒ་སོད་ཇོ་བོ། ཤར་དུང་རྙི། ལྷ་སའྙི་དཔལ་ཆེན་ཆུ་བོ་རྙི། བསམ་ཡས་ཧས་པོ་རྙི། ལགས་པོ་རྙི། གངས་རྙིན་པོ་ཆེ། གནས་མཆོག་ཙཱ་རྙི། མ་ཧཱ་ཙི་ནའྙི་གྙིང་ཆེན་འགྱྙིང་རྙི། རྙི་བོ་གྲུ་འཛིན། རྙི་བོ་རེ་ལྔ། བྱམས་ཆེན་ཆུ་གཟྙིགས་སོགས་གནས་བརྒྱ་དང་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལ་མཇལ་སོར་ལ་ཕེབས།
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་དཔལ་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ་དང་། འཇྙིགས་གྙིང་
བཀའ་འབུམ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་དང་། ཀོང་སྤྲུལ་བཀའ་འབུམ་བཅས་ཀྙི་ལུང་དང་། གུང་ཐང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་། ལ་མོའྙི་ཡོངས་འཛིན་ལས་འཇྙིགས་བྱེད་ཀྙི་དབང་དང་། དགུ་རོང་རྒྱལ་སྲས་ལས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་དང་། མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཏྙིཥྛ་ལས་བཀའ་འགྱུར་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། དཔལ་སྤུངས་སྙི་ཏུ་པདྨ་དོན་ཡོད་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དབང་ལུང་དུ་མ་དང་། མཁན་པོ་པདྨ་ཚེ་དབང་ལས་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་ཁྙིད་དང་། བདུད་འཇོམ་ཚ་མོ་ཀུན་བཟང་དབང་མོ་ལས་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་ཆ་ཚང་དང་། དར་ཐང་ལྷ་སྤྲུལ་ཨོན་གར་དབང་ཉྙི་མ་ལས་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་སྙིང་ཐྙིག་དུམ་གཉྙིས་ཀྙི་དབང་ལུང་གསན་པ་བཅས་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་ཆོས་ཁྙིད་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན། གསེར་ཐར་རོང་དུ་པཎ་ཆེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་བཅུ་བ་ཆེན་པོའྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་དང་། སྒོལ་བསོད། དམྙིགས་བརེ་མ། རྙིགས་གསུམ་མགོན་པོའྙི་བསེན་པ། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་རྣམས་ཀྙི་ཆོས་འབེལ་གསན། ཨ་སྐྱབས་སྐུ་ཆེན་པདྨ་མདོ་སྔགས་རྒྱལ་མཚན་པཎ་ཆེན་དགུ་བ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མའྙི་ཞལ་སློབ་ཡྙིན་ཚུལ་ཞུས་པས་པཎ་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཁོང་དང་། མཆོག་གཙང་བ་མ་སྐྱབས་གཉྙིས་ལ་ནང་ཉམས་ཀྙི་ཞལ་ཏ་མང་དུ་བསྩལ་ཅྙིང་རེན་སལ་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྙི་སྐུ་དང་ཚེ་མདུད་དར་བཅས་གནང་ངོ་།།
དེ་ནས་བཟུང་བསན་དོན་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཏེ་ཨ་སྐྱབས་མཁན་ལེབ་དགོན་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

564

ཕེབས་ཏེ་དགོན་པ་སླར་གསོའྙི་དབུ་བརམས། དགོན་པའྙི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། མ་ཎྙི་ཁང་། མཆོད་རེན་སོགས་རེན་མང་པོ་བཞེངས། བོད་ཡུལ་སོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་རོ་བརོས་དང་། མདོ་སེ་བསལ་བ་བཟང་པོ་དང་། གསེར་འོད་ས་བཅུ་མ་དང་། པདྨ་བཀའ་ཐང་དང་། མདོ་སེ་ཐར་བ་ཆེན་པོ་དང་། རོ་རེ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་རོ་བརོས་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོའྙི་རོ་འབུམ་དང་། ཇོ་དར་དང་། མར་མེ་དང་། ལྷ་ཁང་སོགས་རེན་བཞེངས་དགེ་སྐུལ་བ་ན་མེད་པར་གནང་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།

མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པ།

༈ མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་སྒྲུབ་སེ་པདྨ་འོད་གྙིང་ནྙི། མཆོག་གཙང་སེ་བའྙི་ཁོངས་
གཏོགས་སྙི་ལུང་ཆེན་མོའྙི་སོད་ཀྙི་ལུང་ལག་བང་གྙི་སག་ལུང་ལ་ཁར་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་གསེར་སྙིའྙི་ཕོགས་ཀྙི་ལྷོ་དགོན་བཅུ་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གགས་པའྙི་ནང་ཚན་དང་། གནུབས་མཆོག་སེང་གསུམ་ཞེས་གགས་པའྙི་ཡ་གྱལ་ཏེ། སྔ་མོར་མཆོག་གཙང་ངམ་མཆོག་ཚང་སག་ལུང་དགོན་སྒྲུབ་སེ་པདྨ་འོད་གྙིང་ཞེས་འབོད། ད་ལྟ་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ཀྙིས་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་ཐུབ་བསན་དར་རྒྱས་གྙིང་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསར་དུ་བརེས། ཐོག་མར་དྲའྙི་ཉྙི་མ་ལུང་དུ་བཏབ་པ་དང་། དེ་རེས་བང་གྙི་སག་ལུང་ལ་ཁར་སོས་པ་དང་། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་པ་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག་པ་དང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྨང་ནས་གསོས་པ་ཡྙིན་ནོ།།དེས་ན་ཐོག་མར་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དངོས་སློབ་དང་དབོན་པོར་
གྱུར་པ་ཀུན་བཟང་ནོར་བུ་ཞེས་མཁས་བཙུན་ལྡན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་ཡུལ་འདྙིར་བྱོན་ཞྙིང་། སྙི་ཁོག་དྲ་ཡྙི་ཉྙི་མ་ལུང་དུ་ཆོས་སེ་འདྙི་ཕག་བཏབ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་འཕྲྙིན་སྒྲུབ་དུ་མའྙི་སྲོལ་བཙུགས། རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གནང་སེ་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་བསྐྱངས། དེ་དུས་དྲའྙི་ཉྙི་ལུང་དགོན་ཞེས་འབོད་པར་བཤད། ཀུན་བཟང་ནོར་བུ་ནྙི། རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དབོན་པོར་གྱུར་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་སེ། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞབས་པད་བསེན་ཏེ་མདོ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

565

སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་སྤྙི་དང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཅྙིང་བཞེས་པར་
བཤད་པ་ལས་རྣམ་ཐར་མྙི་གསལ་ལ། ཁོང་གྙིས་རང་གྙི་དབོན་པོ་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་རྒྱལ་ཚབ་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞྙིང་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
དགོན་པ་བཏབ་པའྙི་ལོ་ཚིགས་ནྙི། སག་ལུང་དགོན་པའྙི་ལན་རེས་མར་སྤད་པའྙི་ལོ་
རྒྱུས་ས་བོན་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ཤྙིང་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1715ལོར་བཏབ་པར་བཤད་ལ། ས་བོན་སྔ་མ་ལས། ཤྙིང་ལུག་ལོ་དེ་ཉྙིད་སོ་ལོ་ལས་བཏབ་ལོ་མྙིན་པར་བཏབ་ལོ་ནྙི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་དུ་ཡྙིན་པར་བཤད་པས་དེ་རྣམས་གང་ཁུངས་ལྡན་ཡྙིན་དང་། ལོ་ཚིགས་དེ་རྣམས་དག་མྙིན་མ་ངེས་པས་བརག་པར་བྱའོ།།
ད་དཀྱུས་ལ་འཇུག་སེ། དེ་རེས་དབོན་པོ་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་དྲའྙི་ཉྙི་ལུང་དགོན་
བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་འདུག་ལ། ཁོང་ནྙི། ཀུན་བཟང་ནོར་བུའྙི་ཞལ་སློབ་སེ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་འཛིན་རོགས་པ་མཐོ་ཞྙིང་ཚུལ་ཁྙིམས་གཙང་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་ལས་རྣམ་ཐར་མྙི་རེད། རྙིག་འཛིན་ཀོང་གསལ་སྙིང་པོའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་འཁྱྙིལ་བའྙི་གཡས་ཕོགས་

སུ༔ པདྨའྙི་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་མཚན་མྙིང་ཅན་འབྱུང་༔ གསང་སྔགས་བསན་པའྙི་དགོན་ཆུང་གསར་དུ་བཞེངས༔ སྦས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་སར་ཚོགས་བཞྙིན་དུ་འབྱུང་༔ ཞེས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའྙི་གང་ཟག་གྙི་མྙིང་དང་། དགོན་ཆུང་གསར་དུ་བཞེངས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་གསལ་བར་བསན་པར་བཤད་དོ།།
དེ་རས་ེ བ་རབས་གཉས་པ་དབོན་པོ་འཇྙི གས་མེད་ ྙི སལ་བཟང་དང་། བ་རབས་གསུམ་པ་
སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་རབས་བཞྙི་པ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བྱོན་ཞྙིང་དགོན་པ་བསྐྱངས། དེ་དག་གྙི་སྐུ་རྙིང་ལའང་ཉྙི་མ་ལུང་རང་དུ་གནས་སོ། །དེ་རེས་གནུབས་ཟུར་ཨོ་རྒྱན་དང་། སང་སང་ཨོ་རྒྱན་དང་། མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གསུམ་ལ་གསེར་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གགས་པའྙི་ཡ་གྱལ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་ཉྙི་མ་ནྙི་བ་རབས་ལྔ་པ་སེ། གོང་དུ་སྨོས་ཟྙིན་ལྟར། རྙིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་རོ་རེའྙི་ཤན་པའྙི་ལུང་བསན་ལས། འདྙི་ནས་ཤར་སོད་རྙི་བཀྲ་ལུང་པ་ལ༔ སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

566

ཀྙི་དགོན་གནས་བརེན་པ་ན༔ བསན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་ཉྙི་ཟླ་ལྟ་བུར་འབྱུང་༔ འདུས་སེ་རྒྱ་སག་ངར་མའྙི་རྙི་མོ་བཀྲ༔ སྦས་པའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་འཇའ་ལུས་ཐོབ་པ་མང་༔ སག་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་རེན་འབེལ་འཛོམས་པ་ན༔ སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་ཀྙི་དགོན་གནས་དེ་རུ་ལགས༔ ཞེས་མཁའ་འགོས་ལུང་བསན་པ་ལྟར་དགོན་ས་སོ་བར་བཞེད་དེ་ཡོ་བྱད་རྣམས་ས་གོན་བགྱྙིས་ཏེ་དགོན་ས་འཚོལ་དུ་བྱོན། བང་གྙི་སག་ལུང་ཁར་ཕེབས་པ་ན་དེ་རུ་འབོག་པའྙི་ཕྱུགས་འཚོ་བའྙི་རྙི་བོ་ཞྙིག་དང་འཕྲད། དེ་ལ་ས་མྙིང་སོགས་དྲྙིས། རྙི་བོ་དེས། ཁོ་ཡྙི་མྙིང་ལ་སེང་སེང་སག་རྒྱལ་ཟེར་བ་དང་། ས་མྙིང་ལ་བང་གྙི་སག་ལུང་ལ་ཁ་ཞེས་འབོད་པར་བཤད། དེ་ནུབ་ས་དེར་ཞག་མལ་མཛད། གཟྙིམ་ལམ་དུ་གནས་དེར་སག་སགས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་ཞྙིག་བཙུགས་པ་རྨྙིས་པས། ས་སག་ལུང་། མྙི་སག་རྒྱལ། རྨྙི་ལམ་སག་པགས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་ལུང་བསན་བཞྙིན་སག་གསུམ་འཛོམས་པའྙི་རེན་འབེལ་དུ་གོ་ནས། བང་གྙི་སག་ལུང་ལ་ཁ་དེར་དགོན་པ་གསར་དུ་སོས། དགོན་མྙིང་ལ་སྒྲུབ་སེ་པདྨ་འོད་གྙིང་ཞེས་གསོལ། ས་མྙིང་དང་སེ་མྙིང་སྦྱར་ནས་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་ཞེས་པའྙི་མཚན་ཆགས། དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་ནས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་བར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་དང་།
སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་དང་། མདོ་ཕོགས་ཀྙི་སེ་སྣོད་རྣམ་གསུམ་འཆད་ཉན་དང་། ཉམས་ལེན་མཛད་པས་འདུས་སེ་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་བཞྙི་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ།།
སག་ལུང་རྙི་ཁོད་དེར་ཤུག་སྒང་འབའ་ཏྙིང་གྙི་དངོས་སློབ་སེང་སེང་བ་མ་ཆོས་འཕེལ་
ཟེར་བའྙི་གྲུབ་བརེས་ཀྙི་སྐྱེས་བུ་ཞྙིག་བཞུགས་ཡོད་པས་ཐོག་མར་ཞུ་སྣ་མཛད་དེ། མཆོག་དགེ་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་ཉྙི་མས་སེང་སེང་ཁྱུག་ཤུལ་ལ་དགོན་ས་བསླངས་པས་ལེགས་པར་ཕུལ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་སང་སང་ངམ་སེང་སེང་གྙི་སེ་བ་རྣམས་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་ནང་མ་དང་། སེང་སེང་གྙི་བ་རབས་རྣམས་ལ་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་ཁྙིའྙི་གཡས་ཟུར་གནོན་པའྙི་བ་ཐོབ་གནང་བར་བཤད། གྲྭ་རྒྱུན་གྱྙི་ལྷ་འབངས་ལ་མཆོག་ཚང་བྱ་ཐལ་མ་དང་། མཆོག་ཚང་སྙི་ཐལ་མ། མཆོག་
ཚང་འོམ་ཐལ་མ། མཆོག་ཚང་དབོན་བཟའ་སྙི་ཐལ་མ་དང་། དབོན་བཟའ་འོམ་ཐལ་མ། མཆོག་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

567

ཚང་ཕྱུག་ཤུལ་ལམ་ཁ་ཤུལ། མཆོག་ཚང་སྨད་མ་རྒྱུ་ཚེར་མ་བཅས་མཆོག་ཚང་བྱང་ཕོགས་སེ་བ་བདུན་དང་། གོས་ར་རུ་མང་སེ་བ་དང་། སེང་སེང་ཁྱུག་ཤུལ་རྣམས་ཏེ་ཤར་ན་མཆོག་ཚང་སྨད་མའྙི་ལྷ་སེ་སོགས་དང་། བྱང་ན་མཆོག་ཚང་དཀར་ཤུལ་སོད་མ་བཅས་ལྷ་འབངས་ཀྙི་སེ་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
དོན་ལ་དགོན་འདྙི་དབོན་པོ་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་བཏབ་པ་མྙིན་པར་ཀུན་བཟང་ནོར་
བུ་ཞེས་པས་བཏབ་པ་ཡྙིན་འདུག་ལ། སག་ལུང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་དགོན་འདྙིའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་སྔ་མ་ལས། མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་འདྙི་ཉྙིད་རབ་དྲག་ས་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1649 ལོར་འཁྲུངས་པ་དང་། དགོན་པ་སོ་དུས་ནྙི་ཁོང་དགུང་གངས་རེ་བདུན་པ་རབ་ཉྙི་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1715 ལོར་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁོང་འཁྲུངས་ནས་བགང་བྱ་བཅུ་བདུན་གྱྙི་དུས་སུ་གཟོད་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དྲ་ཡྙི་ཉྙི་ལུང་དགོན་འདེབས་མཁན་རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དངོས་སློབ་དབོན་པོ་ཉྙི་མ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་དེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་མཇུག་ཏུ་དགོན་པ་དེ་བཏབ་པར་བཤད་པས་དེ་ནས་དགོན་པ་སོས་ལོའྙི་བར་ལ་བགང་བྱ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་ཕྙིན་མེད་པས། དེ་བར་ལ་བ་རབས་བཞྙི་སོང་ཚུལ་དང་ཤོང་ཚུལ་མེད་པས་མཆོག་དགེ་ཨོན་ཉྙི་མ་ཁོང་གྙི་འཁྲུངས་ལོ་དང་། དགོན་པ་སོས་

ལོའྙི་ལོ་ཚིགས་རྣམས་མྙི་དག་སམ་ལ། དེས་ན་མཆོག་དགེ་ཨོན་ཉྙི་མ་རབ་ཉྙི་ས་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་
1709 ལོར་འཁྲུངས་ཤྙིང་། རབ་འདོད་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1775 ལོར་དགོན་པ་སོས་པར་བྱས་ན་འཐད་དམ་སམ་སེ། ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་སུ། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་མཆོག་གཙང་བ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙིས་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པ་ཕག་བཏབ་པར་བཤད་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།
འོན་ཀང་རོ་གྲུབ་རྒན་གྱྙིས་གཙང་ཆེན་སྲྙིན་མོའྙི་མགོར་གྲུབ་ཆེན་དགོན་འདེབས་དུས་
ས་འདུལ་དུ་ཕེབས་པའྙི་མཆོག་གཙང་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་པ་དེ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་ཡྙིན་པ་དག་ན་རབ་འདོད་ས་གང་ལོར་འཁྲུངས་པར་བྱས་ན་འཐད་པ་ལས་རབ་ཉྙིའྙི་ས་གང་ཡྙིན་ཚེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

568

གྲུབ་ཆེན་དགོན་པ་འདེབས་ལོ་རབ་འདོད་ས་ལུག་ལོར་དགུང་ལོ་གོ་གཅྙིག་ཏུ་སོན་ཡོད་དགོས་པས་དེ་འདྲ་དགུང་ན་མཐོན་པོར་སླེབས་མེད་པ་རོ་གྲུབ་རང་རྣམ་གྱྙིས་ཤེས་པའྙི་ཕྙིར།
ཡང་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པས་ལན་རེས་མར་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་
མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙིས་ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོར་དགོན་པ་གསར་དུ་བཏབ་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ན་རབ་འདོད་ཤྙིང་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1785ལོར་བྱས་ན་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་རབ་འདོད་ས་གང་ལོ་བར་བྱས་ཚེ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་དགོན་པ་སོས་ཏེ་གསར་བཏབ་གནང་བ་ཡྙིན་དགོས་པས་ཁོང་དགུང་ན་གཞོན་དྲག་པས་འཐད་དཀའ་ལ།མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་རབ་ཉྙིའྙི་ས་གང་ལོ་བར་བྱས་ན་དགུང་ན་དོན་བདུན་དུ་སླེབས་འདུག་པས་དགུང་ན་བགེས་ཆེས་པས་འཐད་དཀའ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་སྔ་ཕྙི་གཉྙིས་ཀ་ལ་དགོན་པ་སོས་ལོའྙི་ལོ་ཚིགས་ལ་ཁྱད་ཆེན་པོ་མངོན་པས་དཔད་པར་བྱའོ།།
མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་རེས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་ནང་དུ་དབོན་པོ་དར་
རྒྱས་ཀྙིས་གདན་ས་བསྐྱངས་ནས་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་གནང་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་རེས་བ་མ་ནོར་བུ་དང་དབོན་པོ་ཡང་དག་གཉྙིས་ཀྙིས་བསན་པ་བསྐྱངས་ནས་དགོན་འདྙིར་རྒྱུད་ཡྙིག་ཆ་ཚང་བཞེངས་སོ།།
དེ་རེས་གོས་ར་གཏེར་ཆེན་གར་དབང་རང་གོལ་གྙིང་པ་བྱོན། ཁོང་ནྙི་གོས་ར་རུ་མང་སེ་
བར་སྐུ་འཁྲུངས། སག་ལུང་དབོན་པོ་པདྨ་ཡང་དག་དང་། དབོན་པོ་བསན་འཛིན་དར་རྒྱས་སོགས་གྲུབ་བརེས་ཀྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་ལུང་གྙིས་བསྔགས་ཏེ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་སག་ལུང་དགོན་དུ་རེ་གོང་མའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་ལ་སོགས་པའྙི་དཔལ་ཡུལ་རང་རང་གྙི་ཆོས་ཐུན་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་སྒོམ་མཛད། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་བསམ་བགྱྙིས། འཇམ་དཔལ་གཤྙིན་རེ་གཤེད་ཀྙི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གགས་ཤྙིང་། ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚན་ཀྙི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་དགོངས་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྙི་ཀོང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

569

བརོལ། འོན་ཀང་སྤོད་པ་འཆལ་འཆོལ་མ་གནང་བར་རབ་བྱུང་རོ་རེ་འཛིན་པ་ཟབ་མོའྙི་གཏེར་ལ་ལོངས་སྤོད་པའྙི་ཚུལ་དུ་བཞུགས།
ཁོང་སྐུ་ན་ཕྲ་བའྙི་དུས་ནས་ཕལ་བའྙི་བྱྙིས་པའྙི་ངང་ཚུལ་དང་མྙི་མཐུན་པར་རྙིགས་སད་
པའྙི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱྙི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཤྙིང་། སྒོམ་བུ་དང་གཏེར་རས་སྣ་ཚོགས་ཐ་ན་སྐུ་རེད་ཀྙི་ཞོར་དུའང་བཏོན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་མ་ངེས་པའྙི་མཛད་སྤོད་སྣ་ཚོགས་མངའ་བ་ཞག་ལགས་ལ། གཏེར་ཆོས་ཀྙི་རྙི ན་འབེ ལ་ེ གྱྙི་གནད་རབ་ཙམ་མ་འགྙིགས་པས། གཏེར་ཆོས་མང་པོ་མ་བཏོན་པ་དང་། རེན་འབེལ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པ་ད་ལྟ་ནྙི་གཏེར་ཆོས་ལྡེབ་ཤར་རེ་ཟུང་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་བཞུགས་མེད་པར་བཤད་དོ།།
ཁོང་གྙིས་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་རྙིང་བཞྙི་
ཅན་ཞྙིག་བཞེངས་ཤྙིང་འདུས་སེ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་རྐེན་གང་མང་གནང་། གོས་ར་རུ་མང་ཚང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར་པས་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་ལ་ཚོ་ཁག་བདུན་གྱྙིས་ཇེ་མང་དུ་གྱུར་ཏོ།།
དེ་རེས་དབོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཆོག་གཙང་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཟུང་
གྙིས་གདན་ས་བསྐྱངས། ཕྙི་མ་ནྙི་རོ་གྲུབ་རྒན་གྱྙི་ཞལ་སློབ་རྒྱལ་མཚན་མཚན་ཅན་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་གས་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། མཆོག་གཙང་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ས་བོན་ལས་རབ་ཡྙིད་ཤྙིང་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1815ལ་འཁྲུངས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་རོ་གྲུབ་རྒན་རབ་ཡྙིད་ལགས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1821ལ་འདས་པས་ཞལ་མཇལ་ཙམ་རེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ཞལ་སློབ་གཙོ་བོའྙི་གས་སུ་སླེབས་ཚུལ་མེད་པས་བ་མ་འདྙིའྙི་འཁྲུངས་ལོ་ནོར་བ་འདྲའོ། །ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་སུ། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་སྐུ་དུས་སུ་མཆོག་གཙང་བ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙིས་ཞེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གྱྙི་མཚན་གྱྙི་རྣམ་གངས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་གཉྙིས་གང་ཟག་གཅྙིག་ཏུ་བཤད་པ་ནྙི་ཕལ་ཆེར་ནོར་བ་ཡྙིན་ངེས་པས་དཔད་པར་བྱའོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

570

དེ་རེས་དབོན་པོ་བྱང་ཆུབ་རོ་རེས་སག་ལུང་དགོན་བསྐྱངས། འདྙིའྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་དཔལ་
ཤུལ་དཀའ་བ་འགབ་ཞབས་ཚང་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར་ནས་ལྷ་སེ་དང་ཕོགས་སོ་སོར་ཡོན་མཆོད་
ཀྙིས་འབེལ་བའྙི་དབང་གྙིས་བསན་པ་རྒྱས་པའྙི་གོགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་རེས་དབོན་པོ་མཁས་གྲུབ་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་གཉྙིས་ཀྙིས་འདུ་ཁང་བསྐྱར་དུ་བཞེངས་ཤྙིང་། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་རྒྱ་ཆེར་སེལ་ལོ།།
དེ་རེས་རབ་ཡྙིད་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1854 ལ་འཇམ་དཔལ་གཤྙིན་རེ་གཤེད་ཀྙི་རྣམ་སྤྲུལ་
མཆོག་གཙང་དབོན་པོ་དོན་རོགས་མཆོག་གཙང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་ལ་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མངའ་ཞྙིང་། ལྷ་སྲུང་ཤྙིན་ཏུ་གཉན་པས་རྒྱལ་རོང་ཁོ་ཆུ་ཡན་གྱྙི་གྲྭ་རྒྱུན་དང་སློབ་མ་
འདུས་པར་གགས་སོ། །དེ་རེས་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའྙི་སྙིང་པོའྙི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གགས་པ་མཆོག་གཙང་དབོན་པོ་ནམ་མཁའ་ཀོང་ཡངས་དང་། མཆོག་ཚང་དབོན་པོ་གཡུ་སྒ་གཉྙིས་བྱོན། དེ་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་གསེར་དངུལ་གྱྙིས་བཟོས་པའྙི་སྐུ་བརན་དང་། མཆོད་རེན་དང་། མཆོད་ཆ་ཆ་ཚང་དང་། བཀའ་བསན་གྱྙི་གེགས་བམ་སོགས་གསུང་རེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤྙིང་། སྒྲུབ་གྲྭ་གསར་བཞེངས་བཅས་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་དུ་མ་གནང་ངོ་།།
དེ་རེས་འགག་ཚའྙི་དབོན་པོ་པད་ཆོས་སམ་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་བྱོན། དེ་ནྙི་རབ་ཚེས་ས་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1879 ལ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་རོགས་པར་སྦྱངས། གཙང་པ་གྲུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱྙི་དངོས་སློབ་ཏུ་གྱུར། འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། ལོ་ཆེན་བཻ་རོ་ཙཱ་ནའྙི་སྐྱེ་བར་གགས་ཤྙིང་། རྙིག་པ་ཅྙིག་ཆར་བའྙི་གང་ཟག་ཏུ་གགས། ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་བསན་དགོན་བསྐྱངས་ཤྙིང་འཆད་ཉན་མཛད་པས་དགེ་འདུན་པ་སོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་རུ་འཕེལ་ནས་སག་ལུང་དགོན་པ་ཤྙིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར་ཏོ།།
དེ་རེས་དབོན་པོ་ལྷ་དགའ་དང་། གྙིང་བ་མ་ཀར་ཆོས་གཉྙིས་ཀྙིས་དགོན་པ་བསྐྱངས།
དབོན་པོ་ལྷ་དགའ་ནྙི་འཕགས་པ་ཀ་ཏྱ་ནཱའྙི་སྐྱེ་བར་གགས་ཤྙིང་རོགས་གོམས་ཀོང་དུ་གྱུར།

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

571

དགོན་པ་ལ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་ཀྙི་མན་ངག་གནང་བའྙི་བ་མ་མཛད་དེ་ཆོས་འཁོར་བསོར། འདྙི་དུས་དགོན་པའྙི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་ཁོང་གྙིས་རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་བསྒྲུབས་པ་ཡྙིན་པར་གགས། སྨྱུང་གནས་དང་། གསོ་སྦྱོང་དང་། ཞྙིང་སྒྲུབ་རྣམས་ཆད་མེད་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས། གྙིང་བ་མས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙི་སོགས་རེན་མང་པོ་བཞེངས། འདྙི་གཉྙིས་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཆོག་གཙང་བ་མ་དོན་རོགས་སམ་དོན་ཆུང་ཟེར་བ་བྱོན་ནས་དགོན་པར་བསྐྱངས་པར་བཤད་དོ།།
དེ་རེས་མཆོག་ཚང་དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་བྱོན། ཁོང་ནྙི་རབ་ཚེས་ས་སྤེལ་སེ་སྤྙི་ལོ་1908
ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་གྙིས་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་པ་ཡོངས་རོགས་ལ་གཟྙིགས་རོགས་གནང་སེ་དགུང་གངས་སོ་གཅྙིག་པར་གཡུ་ཁོག་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་སློབ་མ་སྒོ་སྤུའྙི་བ་མ་ཀུན་
བཟང་འོད་ཟེར་མཁན་པོར་བསོས་ཏེ་བཤད་གྲྭ་བསྐྱར་དུ་བཙུགས། དགོན་འདྙིར་རོ་གྲུབ་དགོན་པའྙི་མཁན་ཆེན་རྣམ་བཞྙིའྙི་སློབ་མ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་གགས་པ་དང་། ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་སོགས་གདན་དྲངས་ནས་བཤད་གྲྭར་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་གནང་བསྐུལ་གྱྙིས་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་གྱྙི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས་སོ།།
དེ་རེས་རྒྱལ་སྲས་དབོན་པོ་ཞྙིང་སྐྱོང་དང་། ཚེ་ཤུལ་བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་ཟུང་གྙིས་བསན་པ་
བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་སྲས་དབོན་པོ་ཞྙིང་སྐྱོང་གྙིས་བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོས་དགོན་འདྙིར་བཤད་སྒྲུབ་གཉྙིས་ཀྙི་གཞྙི་བཙུགས། གཙུག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། འཕྲྙིན་སྒྲུབ་ཕག་བཞེས་དཔལ་ཡུལ་བ་ལྟར་བསྐྱངས་སོ། །རྣམ་ཐར་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་ཟྙིན་ཏོ།།
དགོན་འདྙི་ཐོག་མའྙི་འདེབས་པོ་ནས་དབོན་པོ་ཞྙིང་སྐྱོང་བར་དུ་རེན་དགེ་སློང་རོ་རེ་
འཛིན་པ་དམར་སེར་གྱྙི་རྒྱལ་མཚན་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་པ་ཤ་སག་ལས་ཁྱྙིམ་སྔགས་པའྙི་རེན་ཅན་གྱྙི་གདན་ས་འཛིན་མཁན་གཅྙིག་ཀང་བྱུང་མ་མོང་བ་ནྙི་ཡུལ་ཕོགས་འདྙིའྙི་དགོན་སེ་རྣམས་ལ་ལྟོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

572

ཏེ་དགོན་སེ་འདྙིའྙི་ཁྱད་ཆོས་བ་ན་མེད་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་གེང་ངོ་།།
གཙང་བ་དབོན་པོ་ནམ་མཁའ་རོ་རེ་ཟེར་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་ཞྙིག་བྱོན་ལ། ཁོང་ནྙི་རབ་ཚེས་
ཆུ་གང་ལོ་སེ། སྤྙི་ལོ་1913ལོར་མཆོག་ཚང་སྨད་མའྙི་སེ་བ་རུ་ཡབ་གཙང་བ་གཡུང་དྲུང་དང་། ཡུམ་མཆོག་བཟའ་བསམ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་འཁོར་བ་ལ་
ངེས་འབྱུང་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རེ་ཚད་མེད་པ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཀོག་བསླབས། སག་ལུང་དགོན་དུ་མཆོག་ཚང་དབོན་པོ་ནམ་མཁའ་ཀོང་ཡངས་དང་། འགག་ཚའྙི་དབོན་པོ་པད་ཆོས་དང་། དབོན་པོ་ལྷ་གཅེས་རྣམས་བ་མར་བསེན་ནས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་རྣམས་གསན། འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་བསགས། དབོན་པོ་ནམ་མཁའ་ཀོང་ཡངས་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། ཡག་སྒང་དུ་བྱོན་ཏེ་གཡུ་ཁོག་བ་མ་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་
གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལོ་མང་མཛད་པས། རོགས་པ་མཐོན་པོར་གཤེགས། འདུལ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་ཏེ་འཚོ་བ་ལྟོ་སྐྱ་གོས་ཧྙིལ་མཛད། བྱ་བལ་བས་སག་ལུང་གྙི་གཙང་བ་དབོན་པོ་སེར་ཟེད་མ། བཟང་པོ་མ་ཞེས་ནམ་རྒྱུན་བསོད་བསྔགས་མཛད། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་ཞྭ་ནག་ཟེར་བའྙི་མྙི་ངན་གྱྙི་གང་འགེལ་ནག་བསོན་གྱྙི་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་མོང་། རབ་རྒྱལ་ས་ལུག་ལོ་ནས་ཚེ་ཤུལ་བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་དང་ཁོང་རྣམ་པ་གཉྙིས་ཀྙིས་གཙོ་བོ་མཛད་དེ་བསན་པའྙི་མེ་རོ་གསོས། སག་ལུང་དགོན་སླར་གསོས། རབ་བྱུང་གྙི་བསླབ་པ་གནང་སེ་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་གསེར་རའྙི་དགོན་སེ་མང་པོར་སེལ་ལོ། །སྤྙི་ལོ1995ལོ་སེ་རབ་རྒྱན་ཤང་ཕག་ལོའྙི་ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཞྙི་དྙི བྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །ད་ལྟའང་ཀོས་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་དང་། དབོན་སྤྲུལ་བསན་འཛིན་བཟང་པོ། སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་རྙིག་འཛིན་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པ་འདྙི་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་མཁན་རབས་རྙིམ་བྱོན་ནྙི། མཁན་རབས་དང་པོ་ནྙི་རོ་གྲུབ་འཇྙིགས་མེད་
འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱྙི་དངོས་སློབ་མཆོག་ཚང་མཁན་པོ་པད་ལོ་ཞུ་བ་དེ་ལགས་ཤྙིང་དགོན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

573

འདྙིར་མཚན་ཉྙིད་ཀྙི་བཤད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱྙི་སོར་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རྙིང་བསོར་རོ།།མཁན་རབས་གཉྙིས་པ་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མཆོག་ཚང་མཁན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1913ལོར་གསེར་རའྙི་མཆོག་ཚང་དཀར་ཤུལ་སོད་མའྙི་སེ་བར། ཡབ་མཆོག་ཚང་མདོ་རྙིས་དང་། ཡུམ་དབལ་བཟའ་སྣང་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སྔོན་གྱྙི་བག་ཆགས་སད། དགུང་གངས་བརྒྱད་པར་ཀོག་བསླབས། སག་ལུང་དགོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚོགས་ཞུགས་མཛད། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མན་ྙི གྱྙི་རག་གནས་ ྙིལ་སྦྱངས་པས་ཐུགས་རྙིག་རྣོ་བའྙི་ཚད་དུ་གགས། སྐུ་ན་ཅུང་ཆེར་སོན་ཚེ་ར་སོད་ལང་མ་རྙི་ཁོད་དུ་མཁན་ཆེན་པཱ་ཐུར་ཐུབ་བསན་ཆོས་འཕེལ་ལམ་ཐུབ་དགའ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཞབས་ཟུང་སྤྙི་བོར་བཀུར་ཏེ། རེ་ཉྙིད་ལས་སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ར་འགེལ་དང་། ཡོན་ཏན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་ར་འགེལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པར་གསན་བསམ་མཛད། བུ་རྒྱུད་ལྷ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་ཚད་མ་རྙིགས་གཏེར་དང་། རྣམ་འགེལ་དང་། དབུ་མ་ར་བ་ཤེས་རབ་ར་འགེལ་དང་། འཇུག་པ་ར་འགེལ་དང་། སན་ངག་དང་། རྙིས་དང་། ས་རྙིས་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར།
ཐུབ་དགའ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་ཁོང་གྙི་གདན་ས་དགེ་མང་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་ནས་

འགོ་དོན་མཛད་རོགས་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཡྙིས་བསྐུལ་བ་བཞྙིན་དུ། དགེ་མང་རྙི་ཁོད་དུ་གདན་ས་མཛད། སལ་ལྡན་སློབ་མའྙི་ཚོགས་ལ་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་ལན་མང་དུ་གསུངས་ཤྙིང་ཆོས་འཁོར་བར་མེད་དུ་བསོར། སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། མན་ངག་འཆད་སེལ་གྱྙིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། གསུང་རོམ་ཡང་ཆོས་རེ་དམ་པ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀ་ཕྙི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་བསྙིོད་པ་སོགས་བསོད་ཚོགས་ཀྙི་སོར་དང་།

བཀའ་པོད་ལྔའྙི་དཀའ་གནད་ལ་དཔད་པ་སོགས་དཔད་རོམ་སོར་མང་ཙམ་མཆྙིས་ཀང་དུས་
འགྱུར་སབས་སུ་ཕལ་ཆེར་སྲེག་ལྷའྙི་ཞལ་དུ་ཐྙིམ་པས་ད་ལྟ་ལག་སོན་འོང་དཀའ་བར་བཤད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

574

དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་སྐུ་ཉམས་སུ་
བཞེས་དགོས་བྱུང་ཡང་། ཞལ་ནས། རང་རེ་རྣམས་ཀྙིས་ནྙི་ང་ཚོ་ལས་ངན་ཡྙིན་སམ་ནས་སེམས་སྡུག་པར་བྱེད་ཀང་། དོན་ངོ་མར་ལས་ངན་ནྙི་རང་རེ་མ་ཡྙིན་པར་ལས་ངན་བསགས་པའྙི་སྐྱེ་བོ་མ་རུངས་པ་འདྙི་ཚོ་ལས་ངན་ཡྙིན་པས། ང་ཚོས་ནམ་ཡང་ཁོང་ཚོ་བཟོད་པའྙི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱས་ན། ཁོང་ཚོ་བརོན་འགྲུས་ཀྙི་གོགས་སུ་གྱུར་ནས་ང་ཚོས་ཆོས་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའྙི་མཐུན་རྐེན་དུ་འགྱུར་ཐུབ་པས་ནམ་ཡང་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་མཛད་པ་ལྷུར་བངས་ཤྙིང་། སྔོན་བྱོན་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའྙི་རྣམ་ཐར་དྲྙི་མ་མེད་པ་བདག་གྙིར་བཞེས། རེ་འདྙིའྙི་ཞལ་སློབ་ལ་གནུབས་ཟུར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སོགས་དམ་པའྙི་སྐྱེས་བུ་མང་དུ་བྱོན། མཐར་རོགས་ཆེན་གྱྙི་མགུར་གླུ་ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུངས་བཞྙིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
མཁན་རབས་གསུམ་པ་ནྙི་སེང་སེང་མཁན་པོ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་པས་མཛད་པ་དང་།
མཁན་རབས་བཞྙི་བ་ནྙི་རྒྱལ་སྲས་པད་བོ་ཟེར་བ་བྱོན་ཏོ།།
མཁན་རབས་ལྔ་བ་འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་སྒོ་སྤུས་མཁན་པོ་ཀུན་འོད་དམ་ཀུན་བཟང་
འོད་ཟེར་ནྙི། ཡབ་སྒོ་སྤུས་འཇྙིགས་གོལ་དང་། ཡུམ་སེང་ཤུལ་བཟའ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་མཆོག་ཚང་དབོན་ཟ་འོམ་ཐལ་མའྙི་སེ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཆོས་ལམ་བསེགས་ཏེ་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཚོགས་ལ་ཞུགས། གཞན་གྱྙིས་གཡག་ལུག་སོགས་བཤའ་བ་ཐོས་ན་ནབ་གཟན་གྱྙིས་དབུ་བཏུམ་ནས་བཤུམ་པ་འབའ་ཞྙིག་མཛད་པ་དང་། སྒོ་ཕྱུགས་གསོད་པ་མཐོང་ན་ཉྙིན་འགའྙི་ཡུན་ལ་ཐུགས་ལ་སྐྱོ་སྡུག་བསགས་ནས་གསོལ་ཇ་མྙི་བཞེས་པར་གསོལ་ཟས་ཀྙི་ཡྙི་ག་ཆད་པ་སོགས་སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བྱམས་སྙིང་རེས་ཐུགས་རྒྱུད་བརླན་པའྙི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའྙི་རྙིགས་སད་ཅྙིང་། ངེས་འབྱུང་དང་མོས་གུས་བཅོས་མ་མྙིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཐུགས་མངའོ།།
སག་ལུང་དབོན་པོ་པད་ཆོས་ཀྙི་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས་ཤྙིང་རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

575

ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཡག་ཤུལ་བ་མ་བོ་གོས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་ནས་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་མནོས་ནས་སྐུ་ཚེར་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་རེན་དུ་བཞུགས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་བགང་བྱ་དུ་མའྙི་ཡུན་ལ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་ཚུལ་བཞྙིན་དུ་བསེན་ཏེ། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རེད་དཀའ་ནས་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྒར་དེའྙི་ཐུན་མོང་མ་ཡྙིན་པའྙི་ཁྱད་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་རོགས་པར་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ལྟ་སྒོམ་སྤོད་འབས་ཀྙི་རྣམ་བཞག་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་ཅྙིང་གདམས་པའྙི་ཞུན་ཐར་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས། རྙིག་སོང་ཟང་ཐལ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐུའྙི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་རོགས་ཏེ་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་གཤེགས་ཤུལ་ཟྙིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་སྐུ་མདུན་ནས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གསར་རྙིང་གྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱངས་པས་ལུང་རོགས་ཀྙི་ཡོན་ཏན་རོགས་པའྙི་ཤེས་རབ་རྒྱས་སོ།།
རབ་རྒྱལ་ལགས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1950ལོར་སག་ལུང་དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་གྙིས་གཡུ་
ཁོག་བྱ་བལ་བ་ལ་སག་ལུང་དགོན་དུ་བཤད་གྲྭ་གསར་འཛུག་གྙི་འཆད་ཉན་མཁན་པོར་ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་གཏོང་དགོས་པར་བསྐུལ་བ་ལ་བྱ་བལ་བ་མས་ཀང་བྱོན་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཡྙི་གནང་བ་ཐོབ། ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་ཁོང་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས་དགོས་དབང་གྙིས་ཡག་གེའྙི་སྒར་ནས་བ་མ་བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་ཞལ་གྱེས་ཁར་ཐུགས་མུག་ཆེན་པོ་མཛད་པས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བས་ཁྱོད་མྙི་ཚེ་གང་པོར་ང་ལ་འགོགས་ཀང་དེ་ལས་ལྷག་པའྙི་གདམས་པ་ཞྙིག་བདག་ལ་
གནང་དུ་མེད་གསུངས་ཤྙིང་། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དཔོན་སློབ་འབལ་བ་མེད་པའྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ་སེ་ཅྙིས་ཀང་བཤད་གྲྭར་ཕེབས་ཏེ་དམ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་ཐུགས་བརོན་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཡྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། དེ་ནས་སག་ལུང་དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་དང་། དབོན་པོ་རྣམ་གོལ་བཟང་པོའམ་ལྷ་དགའ་གཉྙིས་ཀྙིས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་སག་ལུང་དགོན་དུ་བཤད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

576

གྲྭ་བཙུགས། སྔགས་འཆང་ཏྙིང་བཟང་ཟེར་བས་ཀང་འབྙི་ལྔ་བཅུ་དང་། དངུལ་སྒོར་མང་པོ་དང་། ནས་སྒོ་བ་དུ་མ་རྣམས་བཤད་གྲྭ་འཛུག་པའྙི་ཐེབས་སུ་ཕུལ་ཞྙིང་། བཤད་གྲྭ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བསྡུས། སྒོ་སྤུས་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་ཚང་ལོ་གསུམ་གྱྙི་བཤད་གྲྭ་བའྙི་མཁན་པོར་བསོས་པ་ལྟར་སག་ལུང་དུ་བྱོན་ཏེ་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་བཤད་གྲྭ་བའྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་འཁོར་བསོར། དེ་ཕྙིར་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་རབས་ཐོག་མ་དེ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
དེ་ཡང་ལོ་རེར་དབྱར་ཟླ་བ་གཉྙིས་དང་། དགུན་ཞག་མ་བརྒྱའྙི་ཡུན་ལ་བཤད་གྲྭ་བའྙི་
སློབ་གཉེར་པ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་སྔོན་འགོ་ཐར་ལམ་རབ་གསལ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་།

སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དང་། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་སོགས་ཆོས་ཚན་མང་དུ་གསུངས། དེ་དུས་ཀྙི་ཁོང་གྙི་ཞལ་སློབ་སྐྱོར་དཔོན་ནུས་པ་མཁན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཕག་ཚའྙི་མཁན་པོ་བརོན་འགྲུས་གགས་པ་དང་། ཤ་བ་ཨ་ཏྙི་སོགས་བྱུང་ངོ་། །མཁན་པོ་ཟླ་འོད་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭ་བའྙི་མཁན་པོར་གདན་འདྲེན་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྙི་དགའ་སོན་འགྱེད་པར་བསྐུལ་བ་སོགས་དགོན་འདྙིའྙི་
བཤད་སྒྲུབ་ལ་གཞན་འགན་མེད་པའྙི་ཕག་རེས་བཞག། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་རླུང་དམར་ཁོད་དུ་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་། ཏྙིལ་མར་གྱྙི་ར་བར་ཞྙིང་བརེས་ཏེ་གཟུགས་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ།།
མཁན་རབས་དྲུག་པ་ནྙི་ཤ་བ་མཁན་པོ་ཨ་ཏྙི་ཟེར་བ་བྱོན་ནས་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་
བཤད་གྲྭ་བསྐྱངས་པར་བཤད་དོ།།
མཁན་རབས་བདུན་པ་ཚེ་ཤུལ་མཁན་ཆེན་རྙིག་པ་མཆོག་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་
ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ། སྤྙི་ལོ་1920ལོར་ཡབ་ཚེ་ཤུལ་རྣམ་དཀར་དང་། ཡུམ་གེ་བཟའ་ཨ་གོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་མཆོག་གཙང་སེ་བ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཕྲ་བའྙི་དུས་ནས་ངེས་འབྱུང་དང་བྱམས་སེམས་སྙིང་རེ་དང་། དད་པའྙི་སེམས་སོགས་རང་ཆས་སུ་མངའ། དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལོན་པའྙི་དུས་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

577

སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། ཁོང་ཐོག་མར་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན་ཏེ། གནུབས་སྤྲུལ་པདྨ་ནོར་བུ་ཚང་བ་མར་བསེན་ནས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་རྣམས་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཆོས་སོར་སོགས་དབང་ལུང་གདམས་ཁྙིད་མང་པོ་གསན། ཡག་གེའྙི་སྒར་དུ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞབས་རྡུལ་
སྤྙི་བོས་བངས་ཤྙིང་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ། བོ་སྦྱོང་སྔོན་འགོའྙི་རྙིམ་པ་དང་འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་བསགས་ཤྙིང་སྦྱངས། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་ཟབ་མ་ལུས་པ་བསྩལ་བ་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་བྱྙིན་རླབས་དགོངས་པའྙི་རལ་ཆེན་ནང་ནས་རོགས་ཏེ་གདོད་མའྙི་གཤེགས་ཤུལ་ཟྙིན། བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཞལ་ནས། རྙིག་པ། ཁྱེད་རང་ངའྙི་འདབས་སུ་མ་བཅར་བར་གོང་དུ་བྱོན་ལ་བཞུགས་མ་གཏོགས། ཕྙིན་ཆད་རྒན་མོས་ཐོས་ན་ང་ལ་འཛིང་ནྙི་རེད་ཅེས་རྒྱུན་པར་གསུངས། དོན་ལ་རྙིག་པ་ཚང་ནྙི་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་འདུལ་ཁྙིམས་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་པའྙི་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་བཙུན་པ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པས། ཁོང་གྙི་མན་ཆད་དུ་བསད་ན་ཆོས་སྐྱོང་སྔགས་སྲུང་མ་མོ་ཨེ་ཀ་ཙ་ཏྙིས་བཀའ་ཆད་གཏོང་སྲྙིད་པར་གསུངས་པ་ཡྙིན་པར་གོ་དགོས་པར་གཡུ་ཁོག་པའྙི་སློབ་ཚོགས་ཀྙི་དབུས་སུ་གགས་པའྙི་ངག་སྒོས་མཆྙིས།
གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་མ་གཤེགས་རེས་སག་ལུང་དུ་བྱོན་ཏེ་བཤད་གྲྭ་བར་སྔོན་འགོ་དང་།

འདུལ་བ་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་ཀྙི་བཀའ་ཆོས་གནང་སེ་བཤད་གྲྭ་བསྐྱངས། གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མ་མཁན་ཆེན་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་མཆོག་གྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོས་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལ་གུས་རག་སྦྱོར་བའྙི་བརོན་འགྲུས་ཀྙི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་རོད་རོམ་པའྙི་བྱ་བ་ལ་འབད་བརོན་ལྷོད་མེད་མཛད་པས། གཞུང་ལུགས་ཀྙི་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་ནས་
མཁས་པར་གྱུར་ཅྙིང་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་མང་པོ་ཐུགས་རེས་བསྐྱངས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་ལའང་བསླབ་སོམ་ལ་སྐྱོན་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱྙིས་ཀང་མ་གོས་པར་རྒྱུན་དུ་སྲྙིད་གཞུང་གྙི་ལས་བྱེད་པ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

578

རྣམས་ཀྙིས་མྙི་ཚོར་བར་བྱས་ཏེ་ལོག་ཏུ་ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་ཞུས་པ་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མ་ལ་ལོག་ཏུ་གདམས་ངག་ཟབ་ཆོས་གསུངས་ཏེ་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པ་སོགས་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་གྱྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་།
ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་དང་མཆོག་གཙང་ཚོ་བའྙི་དད་འབངས་རྣམས་ཀྙི་བར་
ཡོན་མཆོད་ཀྙི་འབེལ་བ་ཧ་ཅང་དམ་ཟབ་ཆེ་བ་ནྙི་ཁོང་གཅྙིག་པུའྙི་བཀའ་དྲྙིན་ལ་བརེན་ནས་བྱུང་བ་ཡྙིན་པར་བཤད། དེ་ཡང་རབ་རྒྱལ་ལགས་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1980 ལོར་བ་རུང་ཆོས་སྒར་གསར་འདེབས་ཀྙི་སབས་སུ་ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུས་བ་རུང་གྙི་འདུས་སེ་ལ་འདུལ་བ་མཚོ་ཊྙིཀ་གནང་བ་ལ་གཞུང་གྙི་དཀྙིལ་ཙམ་ལ་ཐོན་སབས་མཁན་ཆེན་ཚང་སྐུ་བསྙུངས་ནས་ཆོས་ཁྙིད་མཚམས་འཇོག་པ་ལ་ཐུག་དུས་ཁོང་གྙི་བཀའ་ཡྙིས་མཁན་པོ་རྙིག་པ་ལ་ཆོས་ཁྙིད་ཀྙི་འཕྲོ་སྐྱོང་བར་བསོས་པས་སློབ་ཚོགས་སྤྙི་ལ་འདུལ་བ་གསུངས།
གཞན་ཡང་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་བའྙི་
མཁན་པོ་མཛད་དེ། དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བསྩལ་བས་ཁྙིམས་ལྡན་ངུར་སྨྲྙིག་འཛིན་པའྙི་སེ་ཡྙིས་ཕོགས་ཀུན་ཁྱབ། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་སྲོལ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། བ་རུང་ཆོས་སྒར་གྱྙི་པདྨ་མཁའ་འགོའྙི་འདུ་གྙིང་གྙི་མཁན་རབས་དང་པོའྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གདམས་པས་བསྐྱངས། འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་ཞལ་ནས། ངའྙི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའྙི་ཉམས་ལེན་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚང་བ་བ་མ་རྙིག་པ་དང་། མཁན་པོ་འཇྙིགས་དབང་གཉྙིས་ལ་ཡོད་གསུངས་ཤྙིང་། ཁོང་གཉྙིས་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་པའྙི་ཐུགས་རྙིས་ཆེ་བར་མཛད་དོ།།
རེས་སུ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་
བྱོན་ཁར། མཁན་པོ་རྙིག་པ་མཁན་ཆེན་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ་ད་ནྙི་ང་རང་ལོ་ན་མཐོན་པོ་ཡྙིན་པས་ཨུ་ཅག་དཔོན་སློབ་གཉྙིས་ད་ནས་མཇལ་འཛོམ་ཨེ་ཡོང་མྙི་ཤེས་ཞེས་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

579

གསུངས། དེ་ཇྙི་བཞྙིན་རབ་རྒྱན་ལགས་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1990ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བ་རུང་གསང་ཆེན་འོད་སྐུར་གོལ་བའྙི་དབེན་ཁོད་དུ་དགོངས་པ་ཞྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་པའྙི་
ཚུལ་བསན་ཏོ།།
མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་ནྙི། ཚེ་ཤུལ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ཏྙིང་འཛིན་བཟང་པོས་མཛད་
པ་ལགས་ཤྙིང་། ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་དེ་བལྟ་བར་བྱའོ།།
མཁན་རབས་དགུ་བ་གཅུང་ཤུལ་མཁན་པོ་འོད་ལོ་ནྙི། སྨུག་པོ་ལྡོང་གྙི་རུས་རྒྱུད་ལས་
བྱུང་བའྙི་ཡབ་གཅུང་ཤུལ་བཀའ་འདུས་དང་། ཡུམ་སྒོ་བཟའ་ཞོ་པོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་ཚེས་ས་བྱ་ལོ་སེ། སྤྙི་ལོ་1909ལོར་མཆོག་ཚང་དཀར་ཤུལ་སེ་བ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་ཆོས་སྤོད་སོགས་སྦྱངས་པས་ཟླ་འགའ་ཙམ་ནས་ཀོག་འདོན་ལ་རང་བྱན་ཆུབ་པ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་གྱྙིས་ཡྙིག་གཟུགས་འབྙི་ཚུལ་སྦྱོང་དུ་བཅུག་པ་ན། ཐོག་མར་འབྙི་གཞོང་དུ་མཆོད་རེན་ཁོ་ནའྙི་གཟུགས་དབྱྙིབས་འབྙི་བ་ལས། ཡྙིག་གཟུགས་གཅྙིག་ཀང་འབྙི་མྙི་ཤེས་པའྙི་ཚུལ་མཛད། དེ་ནྙི་ཁོང་གྙི་སྐུ་ཚེ་གང་བོར་ཕག་རྒྱུ་ཡོད་ཚད་ཀྙིས་མཆོད་རེན་ཆེ་ཕྲ་བགང་ལས་འདས་པ་ཞྙིག་བཞེངས་པས། དགེ་ལས་བཟང་པོ་དེ་འགྲུབ་པའྙི་རེན་འབེལ་གྱྙི་གནད་ཅྙིག་ཡྙིན་པར་བཤད། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་རྙིག་པའྙི་གནས་ཕལ་ཆེར་རེད་མོའྙི་ཞོར་དུ་ཤེས་པས། ཁོང་གྙི་མཁྱེན་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཀུན་གྱྙིས་བསྔགས་བརོད་མཛད་དོ།།
དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་སག་ལུང་དབོན་པོ་པད་ཆོས་ཞེས་སློབ་དཔོན་བཻ་རཱོ་ཙ་
ནའྙི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གགས་པ་དེ་ཉྙིད་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསེན་ཏེ། གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་འཁྲུལ་འཁོར་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་རྣམས་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས་པས་རོགས་པའྙི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་
ཅྙིང་། ནང་ཆོས་ལྔ་ཡྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་ཀང་ཉམས་སུ་བཞེས།
གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས། བྱ་བལ་རྙིན་པོ་ཆེས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

580

ཀང་གཞན་ལས་ལྷག་པའྙི་ཐུགས་དགྱེས་བརེ་ཆེན་པོས་རེས་སུ་བཟུང་སེ། དལ་འབྱོར་རེད་དཀའ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསེན་པའྙི་བར་གྱྙི་ཐུན་མོང་སྤྙིའྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་རང་དྲུག་པོའྙི་ཉམས་ཁྙིད་ཞྙིབ་པར་གནང་བ་དང་། དེ་རེས་སྐྱབས་སེམས་ནས་ཐུན་མྙིན་ནང་གྙི་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་རང་རྣམས་རེ་རེ་བཞྙིན་ཁྙིད་དེ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་གནད་དུ་ཁེལ་ངེས་དང་། བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་སབས་སྙིདྡྷྙི་བྱེ་བ་གངས་འཁྱོལ་དུ་བཅུག། དེ་ནས་སྔོན་འགོ་སེམས་ཀྙི་ཁང་བུ་བཤྙིག་པ་ནས་
བཟུང་དངོས་གཞྙི་ཅོག་བཞག་བཞྙི་ལྡན་ཀ་དག་ཁེགས་ཆོད་ཀྙི་དགོངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་འོད་གསལ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་གདམས་ཟབ་མང་པོ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་བསྩལ་བ་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པ་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེས།
གཞན་ཡང་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་དང་། རོགས་ཆེན་དགོངས་པ་
ཟང་ཐལ་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། གཉུག་སེམས་སོར་གསུམ་དང་། ངལ་གསོ་སོར་གསུམ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་ར་འགེལ་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གསར་རྙིང་གྙི་ཆོས་བཀའ་དང་དབང་ལུང་དུ་མ་གསན། སབས་ཤྙིག་ལ་སྐྱབས་རེ་བྱ་བལ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙིས། བ་མ་འོད་ལོ་སྐུ་མདུན་དུ་ཤོག་ཅྙིག་གསུངས། སྐུ་མདུན་དུ་སླེབས་པ་ན། བ་མའྙི་ཞལ་ནས། ཇྙི་སད་དུ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ནམ་ཟླས་བསྐུལ་བས་རྙི་ཐོག་འཕོ། །ཁྱུང་གཤོག་རྒྱས་པ་མཁའ་ལ་འཕོ། །རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྔོན་ལ་སོང་། །ཕོགས་མེད་གཞན་དོན་དུས་ལ་བབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ནྙི་གཞན་དོན་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་བའྙི་དུས་ཡྙིན་པས་བསན་འགོའྙི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་རང་ཡུལ་དུ་འབྱོན་དགོས་པའྙི་བཀའ་བསྩལ།
སྐུ་ཚེའྙི་འགོ་དོན་གྱྙི་གཙོ་བོ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་སྨྙིན་བྱེད་ཀྙི་དབང་དང་། གོལ་བྱེད་ཀྙི་
གདམས་པའྙི་སྒོས་སལ་ལྡན་རེས་འཛིན་མཛད་དགོས་པར་ལུང་བསན་གནང་། དེའྙི་སབས་སུ་ཁོང་གྙིས་དོན་རྒྱུད་དགོངས་པའྙི་ཉམས་རོགས་བྱུང་ཚུལ་དང་། གདམས་ངག་ལ་ངེས་པ་འཁྲུངས་པ་སོགས་ཀྙིས་སྒྲུབ་པའྙི་མཆོད་པ་དང་། བདོག་པའྙི་ཉེར་སྤོད་འབུལ་འོས་གང་ཡོད་ཀྙིས་མཚོན་དངོས་འབྱོར་ཡྙིད་སྤྲུལ་གྱྙི་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དཔོན་སློབ་འབལ་བ་མེད་པའྙི་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

581

ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ།
དེ་ནས་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས། ལོ་དུ་མར་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་།
རོགས་ཆེན་སོགས་ཆོས་ཚན་མང་པོ་གསུངས་པས་ཕོགས་མེད་ཀྙི་སློབ་ཚོགས་དུ་མ་བྱུང་ཞྙིང་ཚེ་བོས་བཏང་གྙི་ཞལ་སློབ་གངས་མེད་བྱོན། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་ལོར་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་པོ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས། ཁོང་གྙི་སྐུ་མདུན་ནས་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ལུང་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་། ཐྙིག་ལེ་གསང་རོགས་ཀྙི་ཁྙིད་སོགས་གསན། དུས་འགྱུར་ཟྙིང་འཁྲུག་གྙི་རྐེན་གྱྙིས་མཛོད་བདུན་ཡོངས་རོགས་གསུང་ཐབས་མ་བྱུང་། རེས་སུ་འཛི་ཆེན་ཁྱུ་ཉལ་དུ་མཁན་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་ཁོང་གདན་ཞུས་ཀྙིས་ཚིག་དོན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་མཛོད་ཀྙི་ལུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན་པར་མཛད་དོ། །བོད་དུས་འགྱུར་དང་། རྙིག་གནས་གསར་བརེས་ཆེན་པོའྙི་སབས་སུའང་རྒྱུ་ཚེར་ཁ་མ་ལུང་དང་། རྒྱུ་ཚེར་བག་ལུང་དང་། རྒྱུ་ཚེར་མགོ་ཐུང་མའམ་རྒྱུ་ཚེར་གཞྙི་ར་མ་ཞེས་འབོད་པ་ལ་སོགས་པའྙི་རྙི་སུལ་དང་། ས་ཕུག་དང་། བག་ཕུག་རྣམས་སུ་གསང་བའྙི་སྒོ་ནས་གཡུ་ཁོག་བ་མ་བྱ་བལ་བའྙི་བཀའ་དང་ལུང་བསན་ལྟར། སྔ་རེས་སུ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་འགོ་དོན་གྱྙི་གཙོ་བོར་བཟུང་སེ། ཕོགས་སོ་སོ་ནས་ཕེབས་པའྙི་སལ་ལྡན་རྙིག་འཛིན་འདུས་པའྙི་འཁོར་ཚོགས་ལ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་བཀའ་ལན་དུ་མ་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། སྤྙི་མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པའྙི་དབང་ཆེན་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་དབང་ཆེན་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་དབང་དང་། སངས་རྒྱས་སོང་དབང་དང་། འཕོ་ཁྙིད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གསུངས་ཏེ་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད་དོ།།
བོད་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་གང་ལོ་སེ། སྤྙི་ལོ་1985ལོར་སྐྱབས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་
འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་གསུང་བསྐུལ་བཞྙིན། བ་རུང་པདྨ་མཁའ་འགོའྙི་འདུ་གྙིང་གྙི་མཁན་པོ་མཛད་ཅྙིང་། དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་སོགས་ཐུན་མོང་གྙི་ཆོས་ཚན་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་ལུང་སོགས་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གནང་ངོ་།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

582

ཁོང་གྙི་གསུང་ཆོས་ཀྙི་སོར་ལ། སྐྱབས་རེ་རྙིན་པོ་ཆེ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བ་བས་ཐུན་མོང་སྔོན་
འགོའྙི་ཁྙིད་རང་དག་གསུངས་སབས། རེ་གང་གྙིས་ཞལ་རྒྱུན་ཟྙིན་བྙིས་སུ་བཏབ་པའྙི་པོད་ཆུང་སྐུ་ཉྙིད་ཀྙི་ཕག་བྙིས་དངོས་དེ་དང་། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་དང་འབེལ་བའྙི་བ་མའྙི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསོལ་འདེབས་རོགས་པའྙི་ཡེ་ཤེས་བཙན་ཐབས་སུ་སྐྱེད་པའྙི་གསུང་བྱྙིན་ཅན་དེ་བཞུགས་
པ་དང་། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ལྟ་མགུར་དང་། ལགས་ཀོང་ཉྙི་ཟླའྙི་ཟྙིན་བྙིས་འོད་གསལ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ནམ་མཁའ་སུམ་ཕྲུག་གྙི་གདམས་པའྙི་ཆོས་སོར་སོགས་ཀང་ཡོད་པར་ཐོས་ནའང་ད་ལྟ་མཇལ་རྒྱུ་དཀོན་པའྙི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ལུང་བསན་སོར་སོགས་གསང་བའྙི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་མངའ་བར་བཤད་དོ།།
རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1988ལོའྙི་བོད་ལུགས་ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་དབུར་ཚེ་ཤུལ་
བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་གྱྙིས་ཕོ་ཉ་བ་ཆེད་མངགས་ཀྙི་སག་ལུང་དགོན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེ་ནས་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས། མྙི་རྙིང་བར་སྐུ་བསྙུན་ཚུལ་བསན། ཁོང་གྙི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་བདག་མེད་སྒྱུ་མའྙི་རང་བཞྙིན་འདྙི་ནས་མ་རྙིག་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྙི་དོན་ཆེན་པོ་ཞྙིག་སྒྱུ་ལུས་གོག་པོ་འདྙི་ལ་བརེན་ནས་གྲུབ་སོང་། རེ་རྔ་ཡབ་གྙིང་པའྙི་བཞེད་དོན་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཟྙིན་པས་ང་རེ་དགའ། ད་ནྙི་མྙི་རྙིང་པར་མཁའ་སྤོད་རྙིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཚོགས་གལ་གྱྙི་དབུས་ནས་སློབ་
དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་དབུགས་དབྱུང་དང་། གཟེངས་བསོད་སོགས་ལ་རེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅྙིག་ཡོད་པས་དེར་འགོ་བ་ཡྙིན། ཁྱེད་ཅག་སློབ་འབངས་ཡོངས་ཀྙིས་ཀང་འཆྙི་ཁ་མྙི་འགྱོད་པའྙི་གདེང་འདྙི་འདྲ་རེ་ཡོད་པར་བྱོས་ཞེས་གདམས་པའྙི་ཐ་མ་དེ་བཞག་པར་མཛད་དོ།།
ས་ག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་ཉྙིན་ཚོགས་འཁོར་མཛད་འཕྲལ་སྐུ་ལུས་སེངྒེ་ཉལ་སབས་ཀྙིས་
རེ་ཞྙིག་ཞྙིང་འདྙིའྙི་གདུལ་བྱ་རོགས་པའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་གདོད་མའྙི་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུ་
བར་མཛད་དོ། །ཡང་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་སབས་འཇའ་སྤྙིན་སྣ་ཚོགས་དར་ལམ་རྐོང་བ་ལྟར་ཤར་བ་དང་། སྤན་དང་དབུ་ཐོད་འཕུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་དུ་མ་དེར་ཡོད་ཀྙི་སློབ་ཚོགས་དུ་མས་ཐུན་མོང་གྙི་སྣང་ངོར་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་བྱུང་། གདུང་རུས་དག་ལ་ཡྙིག་འབྲུ་ཨ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

583

དང་དྷྙིཿསོགས་གསལ་བོར་དོད་པ་དང་། རྙིང་བསྲེལ་དཀར་པོ་སྲན་མ་ཙམ་པ་དྲུག་བྱུང་ངོ་།།མཁན་པོ་འདྙིའྙི་སྐུ་དུས་སུ་དུས་འགྱུར་བྱུང་སེ་འཆད་ཉན་གྱྙི་རྒྱུན་ཆད་དོ། །བསན་པ་
བསྐྱར་དར་ལ་ཡང་མཁན་པོ་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། ཁ་ཤུལ་མཁན་པོའམ་མྙིང་དགེ་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་དབང་པོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་སྦྲུལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1929ལོར་སྙི་ཁོག་ཏུ་ཡབ་དབལ་ཤུལ་ཚུལ་ཁྙིམས་བཟང་པོ་དང་། ཡུམ་མང་བཟའ་ཨ་ནེ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་རྙིག་འཛིན་ནོར་བུ་ཞེས་བཏགས། དགུང་གངས་དྲུག་པ་ནས་ཞང་པོ་བ་མ་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའྙི་མདུན་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་བསླབས། ཕ་མ་དང་ཞང་པོ་འབྲུག་རྒྱས་རྣམས་ཀྙིས་ཁྱྙིམ་སྐྱོང་དགོས་པར་བསྐུལ། ཁོང་ནྙི་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའྙི་དུས་ནས་སྲྙིད་པ་ལ་ཞེན་ལོག་གྙི་ངེས་འབྱུང་དང་། རྙིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྙི་སེམས་སོགས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ་བས་ཁྱྙིམ་བསྐྱང་མ་འདོད་པར། དབེན་པའྙི་གནས་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་འགོ་འདོད་ཀྙི་བོ་སོམ་པ་ཆུ་ལ་རེ་བ་བཞྙིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱུན་པར་བཤུམ་མོ་མཛད་པས། ཞང་པོ་བ་མ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་ཚ་བུ་ཁོ་རང་གྙི་རེ་འདོད་ལྟར་དགོན་པར་མངག་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས་ནས་སག་ལུང་དགོན་དུ་བཏང་ངོ་།།
དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་ཁྱྙི་ལོར་མཆོག་ཚང་སག་ལུང་དགོན་དུ་དབོན་
པོ་རྣམ་གོལ་བཟང་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས། སག་ལུང་དབོན་པོ་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཀྙི་མདུན་ནས། ཐོག་མར་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་གསན་ཏེ་འབུམ་ལྔ་ཆ་ཚང་བསགས། གནམ་ཆོས་ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་རྣམས་གསན་ཅྙིང་སྒོམ་པས་སྦྱངས། དབོན་པོ་འཇྙིགས་དབང་དང་། དབོན་པོ་མཁའ་ཀོང་དང་། དབོན་པོ་ལྷ་གཅེས་རྣམས་ལས། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ནང་ཆོས་སོར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་སོགས་གསན། ཉྙིན་ཞེ་དགུའྙི་བར་དུ། འོག་འཁར་བཙུགས། རྒྱབ་ཤྙིང་བསེན། སྒོམ་ཐག་བཅྙིངས་ཏེ། དཀའ་སྤད་ཆེན་པོས་རྨྙི་ལམ་སྦྱོང་བ་བར་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་ཟླ་གཅྙིག་གྙི་རྙིང་ལ་ཞྙིང་ཁམས་ལྔ་སྦྱོང་དང་། ཟླ་ཕེད་དང་གཅྙིག་ཙམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་མུན་ཁང་ཞེས་ཐོད་རྒལ་ནག་སྒོམ་ལ་བཞུགས། དེ་ལྟར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་ཡུན་ལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

584

དབོན་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་པད་ཆོས་སོགས་ཀྙི་མདུན་ནས་ནང་ཆོས་ཡོངས་རོགས་མཐར་ཕྙིན་པར་
གསན་ཅྙིང་བསྒོམས། ལྷག་པའྙི་ལྷ་ཞྙི་དྲག་དུ་མའྙི་བསེན་སྒྲུབ་ཀང་འབས་རགས་ཐོན་པ་མཛད། རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བ་དང་། ཨོ་རྒྱན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པའྙི་བཀའ་གཏེར་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་འབུད་རྡུང་དཀྲོལ་གསུམ་དང་། གར་དབྱངས་ཐྙིག་གསུམ་སོགས་ལའང་སྦྱངས་པས་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། རབ་བཀྲམ་དགོན་པའྙི་གཞྙི་ཆེན་མ་འདས་ཀྙི་སྐུ་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་ཉྙི་མ་དང་མཇལ་བས། ཁོང་གྙིས་རྨྙི་ལམ་དུ་ཀཿཐོག་ཀུན་བཟང་ངེས་དོན་དབང་པོ་དང་དངོས་སུ་མཇལ་བ་ཞྙིག་རྨྙིས་པས། དེང་ཕྙིན་ཆད་ཁྱེད་ཀྙི་མཚན་ལ་ངེས་དོན་དབང་པོ་གསོལ་བ་ཡྙིན་ཞེས་གསུངས་ནས་ཐུགས་བརེ་དཔག་མེད་མཛད། གཞན་ཡང་གཏེར་སོན་འཇའ་ཆོས་དང་། བར་གཙང་གཏེར་སོན་བསམ་རྒྱས་དང་། གཏེར་སོན་ཨོ་རྒྱན་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྙི་གཏེར་ལུང་དུ་ཡང་ཀཿཐོག་པ་ཀུན་བཟང་ངེས་དོན་དབང་པོའྙི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་གསལ་བར་ཟྙིན་ཏོ།།
གཅུང་ཤུལ་བ་མ་འོད་ལོ་ལས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱྙི་གཞྙི་རེན་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་ཞུས།

སག་ལུང་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭ་ལ་ཞུགས། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་དང་། ཤ་བ་མཁན་པོ་ཨ་ཏྙི་དང་། སང་སང་རྒྱལ་སྲས་པད་ལོ་དང་། བྱ་བལ་བ་མཁན་ཆེན་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་རྣམས་ལས། མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱོང་བརོན་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དང་། གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཤུགས་འབྱུང་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་དང་། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། ཁོམ་ཐོག་གཏེར་ཆེན་བདེ་བའྙི་རོ་རེ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན། དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་ཡར་ཟུར། བང་འབུད་
མདོ་ནས་དབོན་པོ་ལྷ་གཅེས་ཀྙིས་དབུ་བཞུགས་གནང་སེ། མཆོག་ཚང་སྨད་མའྙི་སྤྙི་སྲུང་འཚོགས་སར་སོང་སོར་སྲས་པོ་དང་། འབའ་བ་མཁྱེན་རབ་ཟེར་བ་གཉྙིས་ཀྙིས་རྒྱའྙི་འཐུས་ཚབ་ཀྙི་སྣ་ཁྙིད་དེ་ས་དེར་འོང་། ཟོར་བ་རེ་དང་། དངུལ་སྒོར་རེ་བྱྙིན་ནས་ཁོང་ཚོ་བོད་མྙི་འབངས་ལ་རོགས་སྐྱོར་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

585

དང་ཞབས་ཕྙི་སྒྲུབ་མཁན་ཡྙིན་ཚུལ་སོགས་བཤད་དེ་ཕྙིར་ལོག། དེའྙི་ཕྙི་ལོ་ས་ཕག་ལོར་ཟླ་བ་དྲུག་པའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ཉྙིན་སྒོག་གྙི་བཙན་ལུང་མདོར་ཁ་ཤུལ་ཚོ་བས་སྤྙི་སྲུང་འཚོགས་ནས་ཉྙིན་བཞྙི་པའྙི་དགོང་མོར་གོ་བུར་དུ་རྒྱ་ཡྙི་དམག་ཐོན་ཏེ་སྦྲ་གུར་ཙམ་ཡང་ཕབ་ལོང་མ་སྦྱྙིན་པར་
ཕོགས་སོ་སོར་བོས། དེ་ནུབ་ཁོང་གྙི་ར་བའྙི་བ་མ་གཙང་བ་བ་མ་དབོན་པོ་འཇྙིགས་དབང་དམག་གྙི་མེ་མདས་བགོངས། དེ་ནས་ཁོང་ཡང་དམག་ལག་ཏུ་ཤོར་ནས་ཁྙིམས་ཁང་དུ་བཅུག་པས་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་མང་། མཐར་ཕག་རྒྱུ་ཡོད་ཚད་གཞུང་ལེན་བྱས་ཏེ་ཁྙིམས་ལས་བཏང་། རྙིག་གནས་གསར་བརེའྙི་སབས་སུ་རྡུང་རེག་ཚད་མེད་བགྱྙིས། ཁོང་གྙིས་མོང་བའྙི་འོ་བརྒྱལ་ནྙི་ཀུན་གྱྙིས་ངག་ཏུ་གེང་ན་མྙི་ཟད་པ་ཞྙིག་མཆྙིས་པར་བཤད་དོ།།
སྤྙི་ལོ་1960ལོ་སེ་ལགས་བྱྙི་ལོར་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ལ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་སེ་མྙི་
ཐམས་ཅད་ཀྙིས་མྙི་གཙང་བ་དང་། མྙི་ཤ་དང་། ཁྱྙི་ཤ་དང་། ཐ་ན་ལྷམ་མཐྙིལ་གྱྙི་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟོས་ཏེ། ཡྙི་དྭགས་མྙི་ཡུལ་དུ་ཐོན་པ་ལྟ་བུའྙི་བཀྲེས་ལྟོགས་ཀྙིས་མནར་ཏེ་ཤྙི་བ་དང་། འཐབ་རོད་ཀྙི་རྐེན་ལམ་དུ་ཤྙི་བའྙི་བམ་རོ་རྣམས་དུར་འཇུག་དང་རོ་ཆོག་གང་ཡང་བྱེད་མྙི་ཆོག་
པའྙི་སྣང་ཚུལ་དག་དངོས་སུ་མཐོང་བས་རྐེན་བྱས་ཏེ། ཁོང་གྙི་ཐུགས་ལ་སྙིང་རེ་དང་སྐྱོ་ཤས་ཤས་མྙི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ནས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསོལ་བ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་བཏབ་སེ་འཕོ་ལུང་ཡང་ཡང་སྦྱངས།

ལོ་དེའྙི་ཐ་སར་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ཉེར་གཉྙིས་ཀྙི་ནུབ་མོར་གཟྙིམ་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་
མཐའ་ཡས་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ་ཞྙིག་མདུན་གྱྙི་ནམ་མཁར་བྱོན་ནས། འཛུམ་པའྙི་སྤན་གྱྙིས་གཟྙིགས་ཏེ། ཀེ་མ། ར་བའྙི་བ་མ་རྣམས་ཀྙི་ཐུགས་རེས་གཟྙིགས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའྙི་རྙིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་རྣམས། །བདག་གྙི་ཕ་མ་མ་བྱས་གཅྙིག་ཀང་མེད། །ཡར་འགོ་མར་འགོའྙི་ས་མཚམས་ད་རེས་རེད། །ངེད་རང་མ་བུ་ཐར་བའྙི་ལམ་ལ་འགོ། །ནུབ་ཕོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱྙི་ཞྙིང་ཁམས་ཡོད། །སྣང་མཐའ་ཉེ་སྲས་བྱང་སེམས་ཚོགས་རྣམས་བཞུགས། །བདེ་སྐྱྙིད་ཕུན་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་མྙིང་ཡང་མེད། །འཁོར་བའྙི་གནས་ལ་ཆགས་ཞེན་མ་བྱེད་ཅྙིག །

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

586

དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྣང་མཐའྙི་བྱྙིན་རླབས་ཀྙིས། །རྙིགས་དྲུག་བར་དོའྙི་སེམས་ཅན་གར་གནས་ཀང་། །ལུས་ནང་དབུ་མའྙི་རྣམ་ཤེས་ཧྲྙིཿདཀར་ཙམ། །ད་ལྟ་ཉྙིད་དུ་སྣང་མཐའྙི་ཐུགས་ཀར་
ཐྙིམ། །ཕཊཿཅེས་ཁྱོད་ཀྙིས་སེམས་ཅན་གྱྙི་དོན་དུ་འཕོ་ལུང་འདྙི་ལྟ་བུ་ཞྙིག་སྦྱང་དགོས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཤ་བོ་སོགས་ལ། ཚེ་འདས་ ྙི ཁྱོད་ཉད་གར་གནས་ ྙི ཀང་། །ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའྙི་རྨྙི་སྣང་ཤར། ཕྙི་ཉྙིན་རྨྙི་ལམ་དུ་ཐོས་པའྙི་ཚིག་དེ་རྣམས་བོར་ཇྙི་བཞྙིན་ཡོད་པར་བརེད་པར་དོགས་ནས་ཡྙི་གེར་ཕབ་བོ།།
ལགས་བྱ་ལོ་རྒྱལ་བསན་བསྐྱར་གསོའྙི་སབས་སུ་སག་ལུང་དགོན་པ་བསྐྱར་བཞེངས་ལ་
སྐུ་ཚེགས་ཆེན་པོས་བགང་བྱ་ཉེར་གཅྙིག་ལ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་གྙི་ཁྙིད་དང་། རེན་བཞེངས་སོགས་གནང་ངོ་།།
སྤྙིར་ལགས་ཕག་ལོ་ནས་པདྨ་དབང་གྙི་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད། དབང་
ལུང་རེ་ཞུ་རུ་ཕེབས་པ་དང་། དབང་ལུང་ཁྙིད་གསུམ་སེལ་དུ་བྱོན་པའྙི་དུས་མ་གཏོགས་རྙི་ཁོད་དེར་སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྙིས་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ན་མཛད། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། རོ་རེ་ཕུར་བ་ཡྙི་དམ་གྱྙི་གཙོ་བོར་བཟུང་སེ་ལྷག་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྙི་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ། །སྒྲུབ་གནས་དེར་རྙི་བག་ཀུན་ལ་ཧྲྙིཿཡྙིག་དང་། དྷྙིཿཡྙིག་དང་། ཨ་ཡྙིག་རང་བྱོན་དུ་དོད་པ་སྐྱེ་
བོ་ཀུན་གྱྙིས་མཐུན་སྣང་དུ་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཉེ་སབས་སུ་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་ཆུ་ཐག་རྙིང་བས་ཕུག་པའྙི་ཉེ་དྲུང་རོ་ཕ་བོང་ཞྙིག་ལས་ཆུ་མྙིག་བརོལ་

བས་ཁོང་གྙིས་ཆུ་གཏེར་བཞེས་པ་ཡྙིན་པར་ཀུན་གྱྙིས་གེང་ངོ་།།
དགུང་གངས་གྱ་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཕོ་ར་ཡྙི་ལོའྙི་དབོ་ཟླའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་སེ་སྤྙི་ལོ་2014ལོར་སྙུང་གཞྙི་ཅྙི་ཡང་མེད་པར་གོ་བུར་དུ་ཉེ་གནས་ལ་ཚེས་གངས་དུ་ཡྙིན་དྲྙིས་པ་ལ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡྙིན་པར་ཞུས་པས། ཨོ་ཨོ་ང་རང་ཅུང་ཤྙི་འཕྙི་སོང་གསུངས་ཏེ་གདུང་ས་ལ་གཟྙིགས་ཤྙིང་། གདུང་ཁང་བརྙིག་གསུངས། དེའྙི་མཚན་མོར་ཉེ་གནས་ལ་བདག་ལ་ཆོས་གོས་དེ་སོན་ཅྙིག།

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

587

དེ་མྙིན་གཞན་ཅྙི་ཡང་མྙི་མཁོ་གསུངས་ཏེ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །གསུང་ཆོས་ལ། དགོངས་གཏེར་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པའྙི་རོ་སོད་ནོར་བུ་གཡུལ་རྒྱལ་གྱྙི་གསོལ་མཆོད་དང་། སྐུ་ཚེ་གང་གྙི་ཐུགས་
དམ་མགོན་པོ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་བརེན་པའྙི་གསོལ་འདེབས་ཀྙི་སོར་དང་། ཉམས་མགུར་གྱྙི་སོར་དང་། དབེན་གནས་པདྨ་དབང་གྙི་རྙི་ཁོད་ཀྙི་གནས་བཤད་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།ཕག་ཚའྙི་བ་མ་བརོན་འགྲུས་གགས་པ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཆུ་ཕོ་བྱྙི་བ་སེ་སྤྙི་ལོ་1912ལོར་
མཆོག་ཚང་སྨད་མའྙི་སེ་བ་རུ་ཡབ་ཕག་ཚའྙི་རང་རྙིག་དང་། ཡུམ་མཆོག་བཟའ་གུ་རུ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སག་ལུང་དབོན་པོ་ནམ་མཁའ་ཀོང་ཡངས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དབོན་པོ་པད་ཆོས་དང་། མགོ་ལོག་བ་མ་སོགས་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསན། ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་བསེན་ཏེ་མན་ངག་སྙིང་ཐྙིག་ཆེན་པོའྙི་གདམས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གསན། དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་ནས་གཡུ་ཁོག་བ་མའྙི་ཆོས་སྒར་དུ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་གྱུར། སྐྱབས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་གཉྙིས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། དུས་འགྱུར་དང་རྙིག་གནས་གསར་བརེས་ཀྙི་དུས་སུ་རྡུང་རེག་དང་དཀའ་ལས་སོགས་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་མོང་། ཁོང་ཨུ་ཐུག་སེ་མོ་རྫུ་མཛད་དེ་ལབ་རོལ་གེང་བ་དང་། སབས་རེར་ཕག་གཉྙིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཉྙིན་གང་བ་མ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གལ་མོ ཁྱེན། ཞེས་གསུང་བཞན་བཞུགས་པས་མང་པོས་སྨྙི ན་པར་བཟུང་།

ོདཀའ་སྡུག་ཇྙི་ལྟར་མོང་ཡང་དམ་པའྙི་རང་བཞྙིན་འགྱུར་བ་མེད་པར་འདུལ་ཁྙིམས་ལ་ཉེས་པ་
ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱྙི་སྐྱོན་གྱྙིས་མ་གོས་པར་འདམ་ལས་སྐྱེས་པའྙི་པདྨ་ཇྙི་བཞྙིན་བསླབ་གསུམ་ནོར་བུའྙི་རྒྱན་གྱྙིས་མངོན་པར་མཛེས་ཤྙིང་། ཆོས་དང་བ་མ་ལ་སད་ཅྙིག་ཙམ་ཡང་བོ་མ་ལོག་པར་ཆོས་པ་རྣམ་དག་གྙི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས་སོ།།
བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྐྱབས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙིས་བ་རུང་དབེན་ཁོད་

ཐོག་མར་དབུ་བཟུང་དུས། ཆོས་རེ་གང་གྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་གོགས་སུ་བ་རུང་དུ་བྱོན། ཆོས་སྒར་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

588

དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་དགེ་ཚུལ་སློང་གྙི་སོམ་པ་གནང་ཞྙིང་། ཡར་ངོ་མར་ངོའྙི་གསོ་སྦྱོང་གྙི་སོར་མདོ་འདོན་པའྙི་མཁན་པོ་མཛད། ཆོས་རེ་བ་མས། མུ་མཚོ་འདྙི་ང་རང་གྙི་ཚབ་ཡྙིན་པས། འདྙི་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་གནང་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། རེ་བཙུན་མ་མུ་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོ་མོ་ལ་ཁོང་གྙིས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་གནང་བའྙི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕོ་བྱྙི་བའྙི་ལོའྙི་སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བ་སེ་སྤྙི་ལོ་1984ལོར་འཇའ་འོད་ཀྙི་རགས་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །སྐུ་འདའ་ཁར་མཁན་ཆེན་ཡད་བཞྙི ན་ནོར་བུ་ ྙི བྱོན་ནས་གསལ་འདེབས་དང་གསུང་གྙིས་དབུགས་དབྱུང་གནང་བར་བཤད་དོ།།
མཆོག་ཚང་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1938ལོར་
མཆོག་ཚང་དཀར་ཤུལ་སྨད་མ་སེ་བར་ཡབ་དབོན་བཟའྙི་ཨུག་ཐོ་དང་། ཡུམ་སང་བཟའ་སངས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ཕུ་བོ་པད་ཚུལ་ལས་ཡྙི་གེའྙི་ཕྙི་མོ་ཙམ་སྦྱངས། དགུང་གངས་བདུན་པ་ལ་སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་བ་རྒན་བདེ་ཁོ་ལས་བོད་ཡྙིག་དབུ་མེད་ཀྙི་འབྙི་ཀོག་དང་། གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གཏེར་ཆོས་དང་། སྔགས་ཀྙི་སྒྲུབ་སོར་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉེར་མཁོའྙི་སྒྲུབ་ཕྲན་སོགས་ཀྙི་ས་བཅད་དང་ཕག་ལེན་དང་། གར་དབྱངས་ཐྙིག་གསུམ་དང་། བཅའ་འབུད་དཀྲོལ་གསུམ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། དགུང་གངས་བཅུ་པ་ལ་སག་ལུང་དབོན་པོ་ལྷ་དགའ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་མནོས། མངའ་རྙིས་པཎ་ཆེན་གྱྙི་སོམ་གསུམ་དང་། རེ་ཙོང་ཁ་པའྙི་འདུལ་བ་གནམ་རེངས་ལྡྙིང་སོགས་ཞུས་ཏེ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་གནང་བཀག་གྙི་གནས་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་ཤྙིང་ཚུལ་བཞྙིན་ཉམས་ལེན་བྱས་སོ།།
བ་མ་པད་ཤེར་ལས། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་གསན་ཅྙིང་འབུམ་ལྔ་ཚད་ལྡན་བསགས། འཕོ་
ཁྙིད་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་བྱས། དེའྙི་ཕྙི་ལོར་ཤ་བའྙི་བ་མ་ཨ་ཏྙི་ལས་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་གྱྙི་དབང་ཁྙིད་གསན་པ་དང་། ཁོ་བོ་རོ་ཟའྙི་བསེན་པ་འབུམ་བསགས། དེའྙི་ཕྙི་ལོར་སྤྲུལ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

589

སྐུ་བསོད་རྙིག་ལས་གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་ལག་ལེན་དམར་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་གསན། རུ་ཤན་ཧཱུཾ་སྦྱོང་སོགས་བྱས་སོ།།
དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་པར་བྱ་བལ་མཁན་ཆེན་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་སག་ལུང་
དགོན་དུ་ཕེབས་པ་ལས་བོད་པ་སྤྲུལ་སྐུའྙི་ཤེར་ཕྙིན་འགེལ་བ་མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་གྙི་ཁྙིད་དང་། སང་སང་རྒྱལ་སྲས་པད་ལོ་ལས། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱྙི་ཁྙིད་ལུང་གསན། དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པ་ལ་སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་བཤད་གྲྭ་རུ་ཞུགས། མཁན་པོ་ཀུན་འོད་ལས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱྙི་རྣམ་བཤད་དང་། ངེས་ཤེས་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་སྒོན་མེ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་འགོ་ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་སོགས་ལ་གསན་སྦྱོང་བྱས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་ཡག་ཤུལ་བ་མ་བོ་གོས་ལས་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་དང་། ཟབ་དོན་བདུད་རྙིའྙི་ཉྙིང་ཁུ་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉྙི་ཤུ་པར་མཁན་པོ་ཀུན་འོད་དང་མཉམ་དུ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ག་ལག་མཁན་པོ་དྲྙི་མེད་འོད་ཟེར་གྱྙི་མདུན་དུ་ཕེབས། སྤོད་འཇུག་ཐོགས་འགེལ་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་དང་། ཁེགས་ཆོད་ཁྙིད་ཡྙིག་དང་། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད་དང་། གནས་ལུགས་མཛོད་དང་། སེམས་ངོ་མཛུབ་ཁྙིད་ཀྙི་གདམས་པ་རྙིག་ངོ་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའྙི་མན་ངག་དང་། རོ་གྲུབ་ཀྙི་རོགས་ཆེན་ཁ་ཁ་ཁུ་ཁུ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་གསན།

དགུང་གངས་ཉེར་གཅྙིག་པར་སག་ལུང་དབོན་པོ་ལྷ་དགའ་ལས་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་

བཞེས་ཏེ་བསེན་པར་རོགས། དགུང་གངས་ཉེར་གཉྙིས་པར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་ཟྙིང་ཆར་ལྷུངས། སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་ཕར་རྒྱབ་རྙི་ནག་མར་དམག་གྙི་མེ་མདའ་མང་པོ་བརྒྱབས་ཀང་རྨས་སྐྱོན་མ་བྱུང་། བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ནས་ཅུང་གོད་གོལ་བྱུང་བས་ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་མདུན་དུ་ཕེབས། རེ་དེ་ལས་སྔ་གཞུག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་དང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱྙི་དབང་དང་། གསང་སྙིང་སྤྙི་དོན་འོད་གསལ་སྙིང་པོའྙི་ཁྙིད་སོགས་གསན། མཁན་ཆེན་པས་ཨ་ར་པ་ཙ་དུང་ཕྱུར་འདོན་དགོས་པར་གསུངས། དེ་བཞྙིན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

590

གངས་ཀ་ལོན་པར་བཏོན། གཅུང་ཤུལ་བ་མ་འོད་ལོའྙི་མདུན་ནས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་འདོན་ཆོག་མང་པོའྙི་ལུང་རྒྱུན་གསན་ཏོ།།
བསན་པ་སླར་དར་ལ་སག་ལུང་དགོན་པ་སླར་གསོ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་གནང་། གནམ་
ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་དམར་ཁྙིད་གནང་ཞྙིང་། དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་འདུལ་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་རྨང་ནས་གསོ་བར་མཛད། སག་ལུང་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་བཞུགས། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། བོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་སོགས་ཀྙི་དཔེ་ཁྙིད་གནང་ངོ་།།
བ་མ་ཨ་ཁྱུག་གམ་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་དང་། བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་
མ་དང་། ཤུགས་འབྱུང་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་བསན་འཛིན་སོགས་ཀྙི་མདུན་ནས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། ཚེ་ཤུལ་བ་མ་ཏྙིང་འཛིན་དང་། གཞྙི་ཆེན་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ལས་ཀང་དབང་བཀའ་མང་པོ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོ་ནས་ལོ་བཅུ་ཙམ་ལ་བ་རུང་ཆོས་སྒར་དུ་ཆོས་རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས། མདོ་སེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང་། རྒྱབ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙིའྙི་དབང་། ལྟ་བ་མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བ་རུང་ཆོས་སྒར་གྱྙི་གསོ་སྦྱོང་གྙི་མཁན་པོའང་བགང་བྱ་དུ་མར་མཛད། ཆོས་རེ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུའྙི་སྐུ་སྲྙིང་མེ་སྒོན་གཤེགས་སབས། ཆོས་རེ་ཚང་གྙིས་བདུན་ཕྲག་གཅྙིག་ལ་ཐོས་གོལ་གྱྙི་དབང་བསྐུར་དགོས་པར་བསྐུལ་བས་དེ་ལྟར་མཛད། བགང་བྱ་མང་པོར་དབེན་གནས་ཏྙིང་འཛིན་རྙི་ཁོད་དུ་ཐུན་བཞྙིའྙི་ཉམས་ལེན་ལ་བརོན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཞར་ལ་ཟབ་མོ་གདམས་པའྙི་ཆོས་སོར་མང་པོ་སལ་ལྡན་གྱྙི་བུ་སློབ་དག་ལ་གསུངས་སོ།།
མེ་བྱྙིའྙི་ལོར་གཞྙི་ཆེན་འབུམ་བརྙིགས་དགོན་དུ་འདུས་སེ་ཡོངས་ལ་ཀོང་ཆེན་མཛོད་
བདུན་གྱྙི་ལུང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་སངས་རྒྱས་ལག་གཏེར་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། ཐོས་གོལ་གྱྙི་དབང་སོགས་ཟླ་གཅྙིག་ལ་གསུངས། སག་རེ་དགོན་དུ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་དབང་དང་། ཐོས་གོལ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

591

བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། བ་མ་ཚེ་སྲུང་གྙིས་གདན་ཞུས་བཞྙིན། ལྷ་ལུང་སྔགས་སེ་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་དུ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ཁྙིད་དང་། ཤྙིང་ར་ལོའྙི་དབྱར་ཁར་ཡང་སག་རེ་དགོན་པར་ལེ་བཙུན་དབང་ལུང་དང་། གསེར་སོད་འབོང་རྙི་དགོན་དུ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཁྙིད་ཟླ་གཅྙིག་ལྷག་དང་། ཤྙིང་ལུག་ལོར་ཧོར་ཤུལ་སློབ་གྙིང་དུ་ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། ཞོར་མར་ཆོས་སེ་ཀ་དག་འོད་གསལ་གྙིང་དུ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་དབང་ཁྙིད་ཟླ་གཅྙིག་ལྷག་དང་། གསེར་ལག་ཆོས་སེ་བདེ་ཆེན་མྱུར་བསྒོད་གྙིང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་ཁྙིད་རྣམས་གནང་ངོ་།།
དགུང་གངས་དོན་དགུ་བ་མེ་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་2016ལོར་དབེན་གནས་ཏྙིང་འཛིན་རྙི་
ཁོད་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །སྐུ་འདའ་ཁར་ཉེ་གནས་ལ་བསན་པ་བུ་གཅྙིག་གྙི་རྒྱུད་ཅྙིག་ཐོན་གསུངས། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙིས་གསུངས་པའྙི་བསན་པ་བུ་གཅྙིག་གྙི་རྒྱུད་ཀྙི་སྒ་དང་། འཇམ་དཔལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གཞྙི་ལམ་འབས་བུའྙི་སྨོན་ལམ་སན་ལམ་དུ་བསྒགས་ཟྙིན་པ་ན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གཞན་ཡང་ཁྱུག་ཤུལ་མཁན་པོ་སྒེག་རོར་དང་། རྒྱལ་སྲས་མཁན་པོ་ཐུབ་བོ། གེ་འཕན་བ་
མ་གོ་སྦྱྙིན། མཁན་པོ་ཚེ་རྣམ། མཁན་པོ་ཡང་དག། མཁན་པོ་ཚེ་མགོན། མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་དང་། མཁན་པོ་རྣམ་གོལ། མཁན་པོ་ཀུན་དགའ། མཁན་པོ་གར་དབང་། མཁན་པོ་རྙིག་ལྡན། མཁན་པོ་ཨ་ལྡན། མཁན་པོ་རྙིག་སྨྙིན་རྒྱ་མཚོ། མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ། མཁན་པོ་ཕུན་ཚོགས་སོགས་མཁན་པོ་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན། མཁན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྙིས་སུམ་རགས་དང་། སན་ངག་དང་། སོམ་གསུམ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་དང་། གསང་སྙིང་དང་། བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་གཞུང་དུ་མ་བཅས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སོགས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་རྙིང་མའྙི་ཕ་ཆོས་ཐུན་མྙིན་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་དག་པའྙི་སྒོ་ནས་གྲྭ་ཚང་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤྙིང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྙིན་རྣམས་ལ་མཁན་པོའྙི་ཐོབ་དང་། ཉམས་ལེན་མཐར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

592

ཕྙིན་རྣམས་ལ་བ་ལུང་གནང་སེ་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་གོ་སར་མངའ་གསོལ་བ་ཡྙིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ཅྙིང་དབོན་པོ་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཞྙིང་ནང་པའྙི་བསན་སྒོར་ཞུགས་པ་གཏེར་སོན་པད་རྒྱལ་གྙིང་པ་ཞེས་པའྙི་གཏེར་སོན་ཚད་མར་གྱུར་
པ་དེ་ཡོད་མོད་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་གོང་དུ་སོང་ཟྙིན་ཏོ།།
དགོན་འདྙིའྙི་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ནྙི། ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་འཇྙིགས་མེད་
གྙིང་པའྙི་བདེ་བ་ཅན་དུ་བགོད་པའྙི་ཆོ་ག་དཔག་མེད་མྱུར་ལམ་གྱྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། གནམ་ཆོས་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཚོགས་སོང་བཅས་ཉྙིན་གཅྙིག་དང་། དབོ་ཟླའྙི་གནམ་སོང་ནས་སྦྱོར་བ་དང་། ས་ཆོག། ཐྙིག་ཆོག་སོགས་བཅས་མདོ་འོག་མྙིན་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་དང་། ཡང་ཟབ་དཀོན་མཆོག་སྤྙི་འདུས་གཉྙིས་སྦྲགས་མའྙི་བདུན་སྒྲུབ་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་སྨྱུང་གནས་ཉྙིན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་མར་ངོ་ནས་དབྱར་གནས་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་ལྔ་ནས་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའྙི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཟླ་སྒྲུབ་དང་། མགོ་ཟླའྙི་གནམ་སོང་ནས་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་དང་འབེལ་བའྙི་རབ་གནས་དང་། རྒྱལ་ཟླའྙི་ཚེས་ཉེར་བཞྙི་ནས་ཤུག་སྒང་པདྨ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་བྱོན་འཇམ་དཔལ་གཤྙིན་རེ་གཤེད་ཀྙི་སྒྲུབ་པའྙི་དགུ་གཏོར་ཞྙི་ཁོའྙི་འཆམ་ཟོར་ལས་དང་བཅས་འཚོགས་པའྙི་སྲོལ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོན་འདྙིའྙི་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྙི་སོར་དང་། ལོ་གསུམ་རེ་ནས་རཏ་གྙིང་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱྙི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་རེ་སོགས་ཡོད་དོ།།

ཀུན་བཟང་བདྱེ་ཆྱེན་གིང་།

༈ དབེན་གནས་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་གྙིང་ནྙི། རྒྱུ་ཚེར་གཞྙི་ར་མ་ཟེར་བའྙི་གནས་སུ་ཡོད་
ལ། དབེན་ཁོད་འདྙི་སྔར་བྱ་བཏང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་འོད་ལོས་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་
རྣམས་ལ་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་གདམས་པ་གསུང་སའྙི་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཡྙིན་མོད། ཕྙིས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བ། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མའྙི་བཀའ་ལུང་བཞྙིན། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1987

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

593

ལོར་སག་ལུང་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་དང་། བ་མ་སོན་པོ་གཉྙིས་ཀྙིས་བསྐྱར་གསོ་མཛད། དེང་སབས་རྙི་ཁོད་འདྙི་སྙིང་པོའྙི་དོན་ལ་གཞོལ་བའྙི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྙིས་ཉམས་ལེན་མཛད་
པའྙི་དབེན་ཁོད་ཅྙིག་ཏུ་གནས་པའོ།།

དགོན་འདབས་ཆོས་སྱེ།

༈ དགོན་འདབས་ཆོས་སེ་རྙིག་པ་རང་གོལ་གྙིང་ནྙི། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་
དགོན་ལག་སེ། སག་ལུང་དགོན་པའྙི་འདབས་ན་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་2004 ལོར་མཁན་པོ་བྱམས་གགས་ཀྙིས་ཕག་བཏབ། གྙིང་སྤྲུལ་ཆོས་ཉྙིད་རོ་རེས་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་རེ་བཞྙིན་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱྙི་མཁན་པོ་སག་ལུང་དགོན་གཞུང་གྙིས་བསོ་བཞག་གྙིས་སྔོན་འགོ་བོ་སྦྱོང་ནས། མན་ངག་འགའྙི་སེམས་ཁྙིད་དང་། འཕོ་ཁྙིད་སོགས་གཉུག་མར་གནས་པའྙི་འདུས་སེ་དང་དད་འབངས་ཡོངས་ལ་མན་ངག་གྙི་ཆོས་འཁོར་སོར་

བཞྙིན་ཡོད་ལ། ཆོས་སེ་འདྙིར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་དུས་མཆོད་ཁག་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། དགུན་དུས་སུ་མཚམས་ཞག་བརྒྱ་དང་། ཟླ་མཚམས་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་ཚོགས་བསགས་དང་སྒྙིབ་སྦྱོང་གནང་བཞྙིན་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་གནས་པའོ།།

སྐྱ་རིང་ཆོས་སྱེ།

༈ སྐྱ་རྙིང་ཆོས་སེ་བདེ་ཆེན་ཐར་ལམ་གྙིང་ནྙི། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་དགོན་
ལག་སེ། མཆོག་གཙང་སོད་མར་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་2005ལོར་ཕག་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཀྙི་འཁོར་ཁང་དང་། མཚམས་ཁང་སོགས་རེན་དང་བརེན་པ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས། ལོ་རེ་བཞྙིན་ཆོས་གསུང་བའྙི་མཁན་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། འདུས་སེ་དང་ལྷ་འབངས་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་བསེན་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྙིས་དབྱར་མཚམས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

594

ཞག་བརྒྱ་དང་། དགུན་མཚམས་ཞག་བརྒྱར་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཁྙིད་དང་ཐུན་སྦྱོང་སོགས་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་སྒྲུབ་པར་གཞོལ་བཞྙིན་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་རྙིམ་པ་ནྙི་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། འདན་སྲས་རོགས་བརོད་དང་། དུས་ཁྙིམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའྙི་ཆོ་ག་དང་བཅས་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། བགང་བྱ་གསུམ་རེའྙི་མཚམས་སུ་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་ཉྙིན་བརྒྱད་ཀྙི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་བཅས་ཡོད་དོ།།

ཞོལ་མར་ཆོས་སྱེ།

༈ ཞོལ་མར་ཆོས་སེ་ཀ་དག་སྤོས་བལ་གྙིང་ནྙི། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་དགོན་
ལག་སེ། ཞོལ་མར་མཆོག་གཙང་སྨད་མའྙི་སེ་རུ་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱན་ས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་2008 ལོར་སག་ལུང་དགོན་གྱྙི་མཁན་པོ་ཡང་དག་གྙིས་ཕག་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། ཕོགས་དུ་མ་ནས་མཁན་སྤྲུལ་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་གྱྙི་རྙིམ་པ་མང་པོ་གདན་ཞུས་ཀྙིས། ཆོས་གཉེར་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་བོ་ལྡོག་རྣམ་བཞྙི་ནས། སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་དང་། བོ་སྦྱོང་དང་། འཕོ་ཁྙིད་དང་། སེམས་ཁྙིད་སོགས་གསུངས་ཏེ་རྣམ་དཀར་གྱྙི་ལམ་བཟང་ལ་འགོད་ཀྙིན་ཡོད་ཅྙིང་། ཁྙིད་དེ་དག་ཀང་དབྱར་ཆོས་ཞག་བརྒྱ་དང་། དགུན་ཆོས་ཞག་བརྒྱ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འཆད་སེལ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་པའོ། །སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་རྙིམ་པ་ནྙི། མགོ་ཟླ་བར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། སྣོན་ཟླ་བར་འདན་སྲས་རོགས་བརོད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། སྨྱུང་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། ལོ་གསུམ་གྱྙི་མཚམས་སུ་གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཆེན་བཅས་ཡོད་དོ།།

ལྷ་ལུང་སྔགས་སྱེ།

༈ ལྷ་ལུང་སྔགས་སེ་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་ནྙི། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

595

དགོན་ལག་སེ། མཆོག་གཙང་སྨད་མའྙི་ལྷ་ལུང་སེ་བའྙི་རྙི་ཞོལ་དུ་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱན་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་2010ལོར་སག་ལུང་བ་མ་ཚེ་སྲུང་གྙིས་ཕག་བཏབ། སག་ལུང་གྙིང་སྤྲུལ་ཆོས་ཉྙིད་རོ་རེས་འདུ་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་ཀྙི་གོགས་དན་མཛད་ཅྙིང་། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་བརེན་པ་ཡོངས་རོགས་གསར་དུ་བཞེངས། དམ་ཆོས་འཆད་སེལ་བྱེད་པའྙི་མཁན་སྤྲུལ་བཤེས་གཉེན་རྣམས་སག་ལུང་དང་ཕོགས་གཞན་ནས་ཀང་གདན་ཞུས་ཀྙིས། གཉུག་མར་གནས་པའྙི་སྔགས་པ་ཕོ་མོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ། སྔོན་འགོ་བོ་སྦྱོང་ནས། དངོས་གཞྙི་སེམས་ཁྙིད་དང་། མྱུར་ལམ་འཕོ་བའྙི་ཁྙིད་དང་། རྒྱུན་ཚོགས་ཐུན་སྦྱོང་བཅས་ཡོད་ལ། ཆོས་སེ་འདྙིར་ཡང་དབྱར་མཚམས་དང་། དགུན་མཚམས་ལ་ཞག་བརྒྱ་རེ་རེར་གོང་སྨོས་ལྟར་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཆོས་ལ་གསན་བསམ་ལྷོད་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་དོ། །སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ནྙི། ཆོས་རེ་བ་མའྙི་འདས་མཆོད་དང་། འདན་སྲས་རོགས་བརོད་དང་། སྨྱུང་གནས་ཡན་ལག་ཆ་བརྒྱད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། བཛྲ་ས་ཏྭའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། བཟང་སྤོད་སྨོན་ལམ་སོགས་ཡོད་དོ།།

ཤུག་གནས་རི་ཁོད།

༈ སྙིའྙི་ཤུག་གནས་རྙི་ཁོད་ནྙི། ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་ལ། མྙིང་གཞན་ལ་
གསང་བ་རོ་རེ་རོང་ཡང་ཟེར། སྔོན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྦྲགས་ཀྙི་ཡང་རོང་དུ་བཞུགས་དུས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱྙིས་བྱོན་ཏེ་ཚོགས་འཁོར་མཛད་ཅྙིང་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ཤམ་པོ་གངས་ཀྙི་ར་བའྙི་གནས་ལག་ཏུ་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། དེ་ནས་བཟུང་སྒྲུབ་པ་པོ་རེ་ཟུང་གྙིས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་གནས་ཆེན་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ནང་དུ་གཏེར་ཆེན་པདྨ་འདུས་པ་རལ་གྱྙིས་གནས་སྒོ་ཕེས་ཤྙིང་། ཡབ་རྙིའྙི་རེ་རྙིགས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྙི་གནས་དང་། རྙི་ཞོལ་རོ་རེ་གོ་ལོད་ཀྙི་གནས་དང་། གནས་ངོས་སུ་གཟའ་ཀྙིང་ཀང་གནམ་གྱྙི་དལ་འབེབས་ཟེར་བའྙི་སྐུ་རང་བྱུང་དང་། གནས་བདག་མགྱོགས་པ་སེ་བཞྙི་དང་། མ་མགོན་དྲེགས་པ་སེ་བརྒྱད་སོགས་གནས་པ་དང་། ཡུམ་རྙིའྙི་རེ་རྒྱལ་ཡུམ་སྒོལ་མའྙི་གནས་དང་། རྙི་ཞོལ་སེང་གདོང་མའྙི་གནས་སོགས་ངོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

596

བཟུང་སེ། ཤྙིང་འབྲུག་ལོའྙི་ས་ག་ཟླ་བར་ནམ་ཁེལ་ལ་གནས་འདུས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།
གནས་འདྙིར་གཏེར་ཆེན་པདྨ་འདུས་རལ་དང་པདྨ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པ་སོགས་ཤུག་སྒང་
གྙི་བ་ཆེན་མང་པོ་བྱོན། རྙི་ཁྲུས་དང་གནས་ཡྙིག་མཛད། སྒྲུབ་གནས་ཐམས་ཅད་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས། སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། གདམས་པའྙི་བདུད་རྙི་ཕབ། སལ་ལྡན་རེས་སུ་བཟུང་། གཞན་ཕན་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྤོས་པས་སབས་རེར་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གོས་དཀར་ལང་ལོ་འཆང་བའྙི་སེ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཕྱུར་བུར་གཏམས་པའྙི་གནས་ཤྙིག་གོ།
རེས་སུ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པའྙི་བཀའ་དགོངས་བཞྙིན་རྒྱལ་ཕྱུག་བ་མ་ཆོས་ཉྙིད་ཀྙིས་གནས་
འདྙིར་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་སོམས་པར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཕྱུག་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ཅྙིང་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའྙི་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་བ་ཞྙིག་ཡྙིན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་མོད། དེ་ཙམ་ལས་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་མྙི་སྤོའོ།།

སྒོ་ཆྱེན་དགོན་པ།

༈ སྒོ་ཆེན་དགོན་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ནྙི། སྙི་ཀླུང་ཆེན་མོའྙི་ཉེ་
འགམ་གདུགས་མགོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་ཅེས་པའྙི་ས་དེར་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་ཐོག་མ་ནྙི་རབ་བྱུང་བདུན་པའྙི་ནང་དུ་སྙིའྙི་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་ལུང་པར་ཀརྨ་དེ་བཞྙིན་གཤེགས་པའྙི་ཞལ་སློབ་ཅྙིག་གྙིས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་པ་ཞྙིག་བཏབ་པ་དེ་ཡྙིན་པས་སྔ་མོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཡྙིན་པ་ལ། རེས་སུ་དགོན་དེ་ཉམ་ཐག་པའྙི་དུས་སུ་འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་བསྐྱངས་ཏེ་བཀའ་རྙིང་འདྲེས་མའྙི་ལུགས་འཛིན་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ཕེབས་དུས་ཀྙི་སྔོན་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་པ་དེར་
གདན་ས་འཛིན་པའྙི་བ་རབས་དྲུག་ཙམ་སོང་ཟྙིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཕྙིར་དགོན་པ་གསར་རྙིང་གཉྙིས་ཀའྙི་དབང་དུ་བྱས་ན་གདན་རབས་བདུན་པ་ནྙི་འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ཡྙིན་ལ། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་བྱུང་བ་བརོད་པ་དྲྙི་མེད་ཤེལ་གྱྙི་མེ་ལོང་ལས། ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ནྙི་འཇང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

597

སྒང་ཨ་འཕར་གྱྙི་སྐུ་མཆེད་ཡྙིན་ཟེར་བ་དང་ཨ་འཕར་གྱྙི་ཚ་བུ་ཡྙིན་ཟེར་བའྙི་བཤད་སྲོལ་གཉྙིས་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་བཞེས་སབས་ཙམ་ལ་ལྷོ་བག་སྨྲ་བོ་ཅོག་དང་། རོ་སྨྙིན་དཔལ་གསུམ་སོགས་གདན་ས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སུ་གྲྭ་སར་བྱོན། མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གཞུང་ཀུན་ལ་སྦྱངས།
ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་དུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་མཇལ་དུ་ཕེབས་ནས་མྙི་འགྱུར་རོ་
རེའྙི་སློབ་མར་གྱུར་པ་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་ཁོང་རྣམ་པ་གཉྙིས་ལ་ཤྙིང་སྒོམ་སོང་པ་རེ་གནང་སེ་དབུ་སྔས་སུ་བཞག་སེ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་བཅུག་པར་བཤད་པ་ཡོད་མོད་དག་པར་མ་མཐོང་ལ། འཇང་སྒང་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་འཇང་སྒང་ཨ་འཕར་གྱྙི་ཚ་བུ་ཡྙིན་ཞྙིང་གོ་ལའྙི་གདུང་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཡྙིན་པས་ཨ་འཕར་རམ་ཨ་འཕེན་ཁོང་གཉྙིས་ཁུ་ཚན་ཡྙིན་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཐོག་མར་ཁུ་བོ་ཨ་འཕར་བ་མར་བསེན་ནས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན་པར་བཤད་ལ། དེ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཞབས་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་གདམས་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་གྙི་སྨྙིན་གོལ་ལེགས་པར་གསན། སྒྲུབ་མཆོད་ཀྙི་ཕག་ལེན། བཅའ་འབུད་རྡུང་གསུམ། གར་དབྱངས་ཐྙིག་གསུམ་ལ་ཤྙིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། ཕྙིར་འཇང་སྒང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་བཏབ་ནས་སློབ་མ་རོ་གྲུབ་རྒན་སོགས་བཟང་པོ་མང་པོ་བྱོན་པ་ཡྙིན་འདུག་གོ།
སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་དྲྙི་མེད་ཤེལ་གྱྙི་མེ་ལོང་དུ་འཇང་སྒང་དུ་བཞུགས་པ་
ལ་ཨ་འཕར་དང་མ་མཐུན། ཆོས་ཀྙི་གེགས་བམ་དང་། འབྲུག་རྔ་ཆ་གཅྙིག་པ་ཡན་ཆད་ལ་སོགས་པ་བ་བང་གྙི་ཅ་ཀ་རྣམས་བགོས། ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་རང་གྙི་ཚ་བུ་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཁྙིད་དེ་དོམ་ཆེན་དར་ལུང་དུ་ཁང་པ་བསྐྲུན། དེར་དགོན་པ་ཞྙིག་འདེབས་རེའྙི་མཐར་དགོན་པ་མ་ཚུགས་པར་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་གྱྙི་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་པ་དེར་བྱོན། དེ་ཉྙིད་སླར་གསོ་བྱས་ཤྙིང་རྙིང་མའྙི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་བཅུག་སེ་དེར་བཞུགས། དེ་ནས་གསེར་གྱྙི་སྐྱེ་ཤར་ལུང་པར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

598

ཆོས་སྒར་ཡུན་རྙིང་བསད། རོ་ཁོག་གྙི་སྒོ་ཆེན་དམལ་བ་ཆུ་ཁ་ཞེས་པར་ཡང་ཡུན་རྙིང་ཆོས་སྒར་རམ་དགོན་པ་བཟུང་བར་བཤད་དོ།།
འདྙི་སབས་སུ་དཔད་པར་བྱ་བའྙི་གནས་གལ་ཆེན་ཞྙིག་གདའ་སེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྒོ་
ཆེན་དགོན་པའྙི་བྱུང་བ་བརོད་པ་དྲྙི་མེད་ཤེལ་གྱྙི་མེ་ལོང་དུ། འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ནམ་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞེས་སབས་སུ་ལྷོ་བག་སྨྲ་བོ་ཅོག་སོགས་སུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་དུ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་མཇལ་དུ་ཕེབས་ནས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་སློབ་མར་གྱུར་པར་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་མེ་ལུག་ལོར་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་འཛིན་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ཕེབས་པར་བཤད་པ་དང་། རོ་གྲུབ་རྒན་འཇྙིགས་མེད་འཕྲྙིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱྙི་བ་མ་ཡྙིན་པར་བཤད་འདུག་པ་ལ་དཔད་པ་འདྙི་ལྟར་བྱ་སེ། དེ་ཡང་རོ་གྲུབ་རྒན་གྱྙིས་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་བ་མར་བསེན་དུས་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞྙིའྙི་ལོ་མཇུག་དང་། བཅོ་ལྔའྙི་ལོ་མགོའྙི་མཚམས་དེར་ཡྙིན་པ་དང་། ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་དུ་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཤྙིང་། དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་པར་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡྙིན་པར་རང་རྣམ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་རོ་གྲུབ་རྒན་ནྙི་རབ་ཉྙི་ཤྙིང་གང་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1745ལོར་འཁྲུངས་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། སྒོ་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས་ལོ་ནྙི་དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པ་རབ་འདོད་ས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1758ལོར་ཁེལ་བ་དང་། རོ་གྲུབ་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་འདས་པ་ཡྙིན་པར་ཡང་རང་རྣམ་ལས་གསལ་ལ། ལོ་དེ་ནྙི་རབ་འདོད་ཆུ་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1762ལོར་ཁེལ་འདུག་པ་གང་ཞྙིག །དེ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆེན་ཤེར་རྙིན་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ཕེབས་ལོ་རབ་དྲག་མེ་ལུག་ལོ་ནས་རབ་འདོད་ཆུ་ར་ལོ་བར་ལ་བགང་བྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་དང་། ཤེར་རྙིན་ཡང་སྨྲ་བོ་ཅོག་ཏུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་སྔོན་གྱྙི་ལོ་སུམ་ཅུ་བསྣན་པས་བགང་བྱ་བརྒྱ་དང་ཉེར་དྲུག་དང་། དེ་ནས་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཡུན་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་འཕྲད་དེ་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཟབ་ཆོས་ཞུས་ཤྙིང་། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཅྙིང་འཇང་སྒང་བ་བང་དུ་བཞུགས་ཡུན་དང་། དོམ་ཆེན་དར་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

599

ལུང་དུ་བཞུགས་པའྙི་ཡུན་གྱྙི་ལོ་གངས་ལ་ཡང་མ་མཐའ་བགང་བྱ་བཅུ་ལྷག་ནས་ཉྙི་ཤུ་ཙམ་སོང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ནས་བརྒྱད་དང་བཞྙི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་གྙི་བར་ཡས་མས་སུ་བཞུགས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་འདྲ་དགུང་ན་མཐོ་བར་བཞུགས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་རོ་གྲུབ་རང་རྣམ་དང་ངག་སྒོས་སྤྙི་ལ་མེད་པ་བཅས་ཀྙིས་གསལ་
བའྙི་ཕྙིར་ན་དྲྙི་མེད་ཤེལ་མེར་བཤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ནྙི་མྙི་དག་པ་ཁོ་ནའོ།།
དྲྙི་མེད་ཤེལ་མེའྙི་འདོད་པ་དེ་ནྙི་མྙི་དག་པ་ཡྙིན་ཏེ། རོ་གྲུབ་རང་རྣམ་དུ། ཀུན་བཟང་
ཤེས་རབ་ཀྙི་བུ་ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་སློབ་བུ་རབ་དང་། མཆོག་དང་། ཕུལ་དུ་གྱུར་པ། ཕག་རོགས་ཀྙི་དེ་ཁོ་ན་ཉྙིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའྙི་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཞབས་དྲུང་ནས། ཞེས་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་སློབ་མ་ཡྙིན་པར་གསུངས་པ་ལས་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་དངོས་སློབ་ཡྙིན་པ་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པ་འདྙི་ཡྙིས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་སློབ་མ་ཡྙིན་ཚུལ་མེད་པ་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་སློབ་མྙིན་པར་གསལ་བར་ཤེས་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།
དོན་ལ་འཇང་སྒང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་བྱོན་ལོ་དེ་འདྲ་མྙི་སྔ་བ་ནྙི་དག་པ་
དང་། ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ངོམ་སོད་དུ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་འཕྲད། ཁོང་རྣམ་གཉྙིས་གཏེར་ཆེན་མྙི་འགྱུར་རོ་རེའྙི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས། གཏེར་སོན་རྙིན་པོ་ཆེས། ཁོང་གཉྙིས་ལ་ཤྙིང་སྒོམ་སོང་པ་རེ་ལ་ཕག་དམ་བརྒྱབས་ནས་གནང་བ་དབུ་སྔས་སུ་བཞག་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་
བཅུག་པའྙི་སློབ་མ་གཞན་ཞེས་པ་དེ་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ཡྙིན་པར་སྒོ་ཆེན་ལོ་རྒྱུས་ཤེལ་མེར་བཤད་པ་རྣམས་གཏན་ནས་མྙི་དག་པར་ཤེས་ལ། གཞན་ཡང་འཇང་སྒང་དགོན་པ་རབ་དྲག་མེ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1676ལོར་བཏབ་པར་བཤད་པ་དག་ན། ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་འཇང་སྒང་བ་བང་དང་མ་མཐུན་པར་དགོན་པ་སོ་སོར་བྱས་ནས་རབ་དྲག་མེ་ལུག་ལོར་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་དུ་བྱོན་ཟེར་བ་ལྟར་ན་ཤེར་རྙིན་ཁོ་རང་འཇང་སྒང་དགོན་པ་མ་བྱུང་བའྙི་སྔོན་ལོ་དགུའྙི་དུས་ནས་སྙིའྙི་རྒྱུ་ཚེར་དུ་ཕེབས་ཟྙིན་པས་མྙི་མཐུན་པར་སོ་སོར་བྱེད་དུའང་མེད་པའང་དཔད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

600

པས་ཤེས་སོ།།
གཞན་ཡང་གོང་དུ་འཇང་སྒང་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་འཇང་སྒང་ཨ་
འཕེན་གྱྙི་ཞལ་སློབ་ཡྙིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སོད་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་ཟེར་བ་རྣམས་ཀང་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་དྲྙི་མེད་ཤེལ་མེ་དང་གཏན་ནས་མྙི་མཐུན་པ་ནྙི་ཤེས་པས་དྲྙི་མེད་ཤེལ་གྱྙི་མེ་ལོང་དུ་ནོར་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྒོ་ཆེན་ཤེར་རན་ྙི གྱྙིས་རྒྱུ་ཚེར་སྒོ་ཆེན་ལུང་པའྙི་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་པ་སྐྱོང་དུས་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དང་། ཡྙི་གེ་འགའ་རེར་གསེར་སྲྙིབ་སྐྱེ་ཤར་ལུང་པར་རྙི་ཁོད་བཏབ་པར་བཤད་པ་དག་ན་དེ་ཡང་རབ་
བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དུ་ཡྙིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ནྙི། སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙི་
དབོན་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ཕྙིར་ཁོང་གྙི་ཚ་བུ་ཡྙིན་པར་བཤད། ཁོང་གྙིས་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་བ་མར་བསེན་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན། སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་འཕྲྙིན་ཡྙིག་དང་བཅས་ཚ་བུ་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་བཏང་། འགོ་ཁར་ཁྱོད་ཀྙིས་ཡུལ་འདྙིར་ཡུན་རྙིང་པོར་ས་ཟྙིན་རྒྱུ་དཀའ་བས། དགོན་ས་གང་ལེགས་དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་བ་མ་རྣམས་ལ་ལུང་བསན་ཞུས་ཞེས་གསུངས། ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཞབས་པད་སྤྙི་བོར་བངས་ནས་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་མནོས། པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་དགོན་ས་གང་ལེགས་ལུང་བསན་ཞུས། རྙིག་ར་ལྷ་རེ་ཕྱུག་མོའྙི་ཉེ་འགམ་འཕགས་པ་རྙིགས་གསུམ་མགོན་པོའྙི་གནས་མཆོག་གདུགས་མགོ་ཞེས་པའྙི་ས་དེ་ལེགས་པར་ལུང་བསན། སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཕྙིར་ཕེབས་ཏེ་གདུགས་མགོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་ཏུ་དུས་ཚེས་དགེ་བར་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་དགོན་རྙིང་དེ་སོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གྙི་རྨང་བཏྙིང་ཞྙིང་སྒོ་ཆེན་དགོན་པ་བཏབ་པས་རྒྱལ་གྱྙི་སག་མོ་དགོན་ཞེས་གགས། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་བསན་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་སོ།།
སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་བྱུང་བརོད་དྲྙི་མེད་ཤེལ་མེ་ལས། ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་རེ་ཀུན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

601

བཟང་ཤེས་རབ་ལ་དགོན་ས་གང་ལེགས་ལུང་བསན་ཞུས་ཞེས་ཚ་བུ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། ཚ་བུ་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙིས་ཀང་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་ཞུས་ཤྙིང་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས་དགོན་ས་ལུང་བསན་པ་དང་། ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཁོང་གྙིས་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་བ་མར་བསེན་པར་བཤད་མོད། སྒོ་ཆེན་ཤེར་རྙིན་རོ་གྲུབ་ཀྙི་བ་མ་ཡྙིན་པ་ནྙི་སོན་མེད་བདེན་པ་ཡྙིན་ལ། དེའྙི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་རྙིན་ཁོང་ཉྙིད་ཀྙིས་ཀང་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཞལ་ཟྙིན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཆེ་བས་ཚ་བུའྙི་དུས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཐེ་ཚོམ་དེ་བས་ཀང་ཆེ་སེ། རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་བགང་བྱ་བཅུ་གཅྙིག་པར་འདས་པ་ཡྙིན་པའྙི་ཕྙིར། དེ་མ་ཟད་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཤེར་རྙིན་སྐུ་འདའ་ཁར་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་དུ་བཏང་པ་ཡྙིན་སྲྙིད་ན། ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཞལ་སློབ་ཡྙིན་ཚུལ་ཡང་འཐད་དཀའ་སེ། ཤེར་རྙིན་འདས་དུས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཤེགས་ནས་བགང་བྱ་སོ་དྲུག་ཟྙིན་འདུག་པའྙི་ཕྙིར་ཏེ། ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཉྙི་མེ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1727 ལོར་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡྙིན་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།གནམ་མཚོ་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་དུ་རབ་དྲག་ལགས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1650ལོར་
གསེར་སྐྱེ་ཤར་དུ་དགོན་འདྙི་བཏབ་པར་བཤད་པ་དང་། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཤེལ་མེ་དང་། སོང་ཟ་རྭ་སོར་གོང་མའྙི་དགོན་པས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་གཉྙིས་ལས་རབ་དྲག་ཤྙིང་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1674ལོར་གདུགས་མདོའྙི་སག་མོ་གད་ཐོག་ཏུ་བཏབ་པར་བཤད་པ་དང་། ཞོ་རོག་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པར་སྐྱེ་ཤར་ལུང་བར་བཏབ་ཟེར་བ་སོགས་སྐྱེ་ཤར་ལུང་པ་དང་། སག་མོ་གད་ཐོག་གང་ལ་ཡང་བཏབ་པའྙི་དུས་ཚིགས་སྔ་ཆེས་པའྙི་སྐྱོན་ནྙི་སོ་ན་གནས་སམ་སམ་མོ།།
གདན་རབས་དགུ་བ་བྱ་བལ་བ་བསོད་ནམས་མཐུ་སོབས་ནྙི། ཡབ་སྒོ་ཆེན་ལྷ་སྐྱབས་
དང་། ཡུམ་ཅོག་སེང་བཟའ་བདེ་ཆེན་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་བཞེས། སྒོ་ཆེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

602

དགོན་དུ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་སྲོལ་ལྟར་གྱྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ལག་ལེན་རྣམས་ཀྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས། ལོ་རེ་བཞྙིན་དུས་མཆོད་ལ་ཞྙིང་ཁྙིད་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་ཚོགས་པའྙི་སྲོལ་གསར་དུ་བཙུགས། གསུང་རབ་ཀྙི་པར་ཤྙིང་དང་། གེགས་བམ་མང་པོ་བཞེངས། སྐུ་ཚེར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྙི་ངང་ཕག་རྒྱུ་བྱུང་ཚད་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱྙིན་ཁོ་ནར་བཏང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཁབ་རེ་ཙམ་བདག་གྙིར་མྙི་བྱེད་པའྙི་བྱ་བལ་བའྙི་ངང་ཚུལ་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུའྙི་དུས་སུ་སྐུ་ཞྙི་བར་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་བ་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དབོན་རྒན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ནྙི། ཡབ་
སྒོ་ཆེན་ལྷ་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་ཅོག་བཟའ་བདེ་ཆེན་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པས་བསོད་ནམས་མཐུ་སོབས་ཀྙི་སྤུན་ལགས། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་གྙིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཐུན་ཡོངས་རོགས་གསན་ཅྙིང་བཞེས། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་གསེར་ཁྙི་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་ཞྙིང་།
བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་དང་། སེ་སྣོད་གསུམ་ལ་འཆད་ཉན་གཙོ་བོར་གནང་། མ་ཎྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད། བར་དོའྙི་དྲུག་ཁྙིད། ཞྙིང་ཁྙིད་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་རྣམས་ཀང་ཆོས་ཡང་དག་པའྙི་ལམ་ལ་བཀོད། སྨར་པཎ་ཆེན་དགོན་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་སྒོ་མང་དགོན་དང་། དྷྙི་མདོ་དགོན་སོགས་སུ་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་གསུང་འབུམ་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་གནང་བ་སོགས་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་བུ་དགོན་དག་ཀང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། སོང་ཟ་རྭ་སོར་དགོན་དང་། མགོ་ལོག་དྲུག་ཤོག་ཆོས་སྒར་གཉྙིས་གསར་དུ་བཏབ་སེ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་གཞྙི་བཙུགས་ཤྙིང་སན་གགས་དང་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་དོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་རྒན་བསོད་ནམས་རྙིན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

603

ཆེན་ནྙི། ཡབ་སྒོ་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་ཝ་བཟའ་ཡེ་ཤེས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ས་བཅད་ཕག་ལེན་གར་དབྱངས་ཐྙིག་གསུམ། བཅའ་རྡུང་འབུད་གསུམ་སོགས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། དགོན་པའྙི་གདན་ས་འཛིན་པ་གཙོ་བོའྙི་ཁྙི་ལ་དབང་བསྒྱུར། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་ཆོས་གྲྭ་བཙུགས། ལགས་ཀོང་གཏེར་ཆེན་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ་དང་། ར་དཔལ་སྤྲུལ་ཨོན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ནས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅྙིང་
ལྟ་བའྙི་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་སྒོ་ཆེན་བ་མ་གསང་སྔགས་བསན་འཛིན་ནྙི། ཡབ་སྒོ་ཆེན་
ཏ་དོས་དང་། ཡུམ་མལ་བཟའ་དབང་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་རྙིག་གཞུང་སྤྙི་དང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་སེ་ལ་མཁས་པར་བྱང་། གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་ཐོག་མའྙི་བ་མར་བསེན་ནས་རྙིག་པ་རང་བྱུང་གྙི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟྙིན་པར་གྱུར། སྐུ་ཚེ་གང་བོར་ཕག་སོར་སྒྙིབ་སྦྱོང་ལྷ་འབྙི་རེན་བཞེངས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱས། དགོན་པའྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསོར་ཞྙིང་སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་པས་བསན་པ་ལ་སྨན་པར་གྱུར་ཏོ།།
སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་བྱུང་བརོད་དྲྙི་མེད་ཤེལ་མེར། རེ་འདྙི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་མེ་
སག་ལོར་འཁྲུངས་ཟེར་བ་ནྙི་ནོར་བ་ཡྙིན་ངེས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་མེ་སག་ལོ་ནྙི་སྤྙི་ལོ་ 1986 ལོ་ལ་ཁེལ་བས། དེ་ལྟར་ན་བ་མ་དེ་དྙིང་སང་རྒྱ་ཡྙིས་འབོད་སངས་ལྟར་བརྒྱད་ཐྙིག་རེས་ཀྙི་མྙི་ཡྙིན་དགོས་པས་ཉག་བ་བསོད་རྒྱལ་དང་། གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་དང་འཕྲད་ཚུལ་མེད་པའྙི་ཕྙིར་དང་། གལ་ཏེ་སྒོ་ཆེན་གསང་སྔགས་བསན་འཛིན་མེ་སག་ལོ་བ་ཡྙིན་པ་དག་ཅྙིང་། གནུབས་ཟུར་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ལས་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཡྙིད་ཤྙིང་ལུག་ལ་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་དག་ན་སྒོ་ཆེན་གསང་སྔགས་བསན་འཛིན་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་མེ་ཕོ་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1866ལོར་འཁྲུངས་པ་ཡྙིན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའྙི་མེ་སག་ལོར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

604

བྱས་ནའང་འཐད་དཀའ་བའྙི་ཕྙིར། དེར་ཐལ། དེར་བྱས་ན་སྒོ་ཆེན་གསང་སྔགས་བསན་འཛིན་སྐྱེས་དུས་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་གོ་གཉྙིས་སུ་སོན་ཡོད་པ་དང་། སྒོ་ཆེན་གསང་བསན་བ་མ་བསེན་ནུས་སུ་ནར་སོན་དུས་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་སླེབས་ཡོད་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་སྒོ་ཆེན་པད་འབྱུང་ནྙི། ཡབ་སྒོ་ཆེན་ཏ་དོས་དང་། ཡུམ་མལ་
བཟའ་དབང་སྐྱྙིད་གཉྙིས་སུ་འཁྲུངས་པས་སྒོ་ཆེན་གསང་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙི་སྤུན་ལགས། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་རྣམས་སྦྱངས། གནམ་ཆོས་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རོང་གཏེར་བ་མ་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མ་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་བ་མར་བསེན་ནས་སྔགས་རོགས་ཕོགས་ལ་ཐོས་པ་
ཆེར་མཛད། སྔགས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅྙིང་རོགས་པ་མཐོན་པོར་སླེབས། དགུང་ལོ་བཞྙི་བཅུ་ཙམ་པ་ལ་དགོན་པའྙི་གདན་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྔོན་གྱྙི་ཕག་སྲོལ་གང་ཡོད་རྣམས་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསན་པར་མཛད་རེས་ལེགས་པར་བཞག། དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་ར་བདུན་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་བཞ་པ་ ྙི སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འོད་འབར་ན། རབ་རྒྱལ་མེ་ཕག་ལོ་སྙི་སྤེྙི་ལོ་1947ལོར་རྒྱ་རོས་ཡར་འོང་ལ་ཁར་ཡུམ་ཝ་བཟའ་ཉྙི་མ་སྒོན་སྐྱྙིད་དང་། ཡབ་གེ་འཕན་པཱ་པཱ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། རེ་འདྙི་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡྙིན་པས། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དེ་དང་། གཉྙིས་པ་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་མེ་འབར་དང་། གསུམ་པ་ཀུན་བཟང་ནོར་བུ་དང་། བཞྙི་བ་ཤེས་རབ་རྙིག་འཛིན་དང་། ལྔ་བ་ཁོང་ཉྙིད་བཅས་སོ།།
ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་ཀཿཐོག་ཕག་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་མཇལ་བས། མ་ཡུམ་ལ་ཁྱོད་ཀྙི་བུ་འདྙི་ཅྙི་
འདྲའྙི་ཡག་པ་ལ། འདྙི་མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྙི་བ་མ་ཞྙིག་གྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན། འདྙི་ཡྙིས་ཡྙི་གེ་བསླབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཀ་ཁ་སུམ་ཅུ་ཁོང་གྙིས་བསླབས། འཇམ་དབྱངས་བསོད་པ་གང་བོ་མ་

དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརོད་ཀྙི་ལྗགས་ལུང་གནང་། མཚན་ལ་པདྨ་འོད་འབར་དུ་གསོལ། རོར་དྲྙིལ་དང་དར་གོས་རྣམས་བསྩལ། རྒྱ་རོང་ནམ་སྤྲུལ་གྱྙིས་ཕག་ཐམ་སོགས་གནང་སེ་བ་མ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

605

བཟང་པོ་ཞྙིག་གྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་པར་གསུངས། སྒོ་ཆེན་རྒྱ་སྤྲུལ་གྱྙིས་ལུང་བསན་པ་ལྟར་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། བསན་པའྙི་གེགས་ཆག་གྙི་བོད་དུས་འགྱུར་སབས་གཞན་གྱྙི་བཙན་འོག་ཏུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་།
རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱྙི་ལོར་བ་རུང་དུ་སྐྱབས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་
ཀྙི་ཞབས་དྲུང་ནས་སྔགས་རོགས་སོར་གསན། ཤྙིང་གང་ལོར་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་འདུ་ཁང་བཞེངས་པའྙི་ས་གོན་བྱས་ནས་ལོ་གཉྙིས་ནས་མཇུག་གྲུབ་པ་དང་། གསེར་ཁང་སོགས་རེན་དུ་མ་བཞེངས། གནུབས་ཟུར་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཏེ་ངུར་སྨྲྙིག་གྙི་རྒྱལ་མཚན་ཕྲག་ཏུ་བཞེས། ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། ངག་ཆུང་མཁན་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཚེ་རྙིང་ལས་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་གསན་ཅྙིང་། སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་ཕོགས་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་སྒོ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་ཡངས་པོར་ཕེས་སོ།།
གཞན་ཡང་གདན་རབས་སུ་མ་ཐེ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། སྒོ་ཆེན་ཨོ་
རྒྱན་བསན་འཛིན་ནྙི། ཡབ་སྒོ་ཆེན་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། ཡུམ་གསེར་ཤོད་བཟའ་པདྨ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མྙིན་གྱྙི་རྙིག་གཞུང་རྣམས་ལ་རང་བྱན་ཆུབ། གཟུངས་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་ཆགས་ཐོགས་བལ་ཞྙིང་། སྒོ་ཆེན་དགོན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞྙིག་གསར་དུ་བཞེངས། རྙིག་ངོས་སུ། མདོ་ལྟར་སོན་པའྙི་སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྙི་ཤྙིང་དང། མཛད་པ་བཅུ་གཉྙིས་དང་།
སྔགས་ལྟར་ཨོ་རྒྱན་པདྨའྙི་རྣམ་ཐར་སོགས་གསེར་ཞུན་མས་བྙིས། ནང་རེན་དུ་གསེར་དངུལ་ལས་བྱས་པའྙི་ཐུབ་པའྙི་སྐུ་བརན་སོང་ལྷག་བཞེངས། བསན་པའྙི་གཞྙི་མ་སོ་ཐར་གྱྙི་གཞྙི་བཟུང་ནས་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ལག་ལེན་གཙང་མའྙི་སྲོལ་བཙུགས། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་རྙིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱྙི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་པ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྙི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱངས་པ་དང་། དགུ་གཏོར་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སོགས་བསན་པ་ལ་བྱ་བ་མང་དུ་བྱས་སོ། །

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

606

སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཞུགས་ནས་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་མེད་པར་བརོན་པས་དུས་འདའ་བར་བྱས་སོ།།
ཕུག་གུ་བ་མ་འདས་པ་ཞེས་པའྙི་བ་མ་ཞྙིག་བྱོན་པ་ནྙི། ཁོང་གྙིས་དགུ་གཏོར་གྱྙི་འཆམ་
ལ་དབང་ཕྱུག་ཉེར་བརྒྱད་སོགས་ཀྙི་ཞལ་འབག་བཅའ་བའྙི་དམ་བཅས། ཐོག་མར་སྒོ་མ་བཞྙིའྙི་ར་གདོང་མ་བཅས་པ་ལ། ར་གདོང་མའྙི་ཞལ་འབག་དེ་ར་བགེས་པོ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་སོང་། ཁོང་གྙིས། རེན་འབེལ་ལ་བརགས་ན། ང་ཚེ་རྙིང་པོ་ཞྙིག་མྙི་སོད་པས་ལེ་སྤང་མ་བརྒྱད་ཀྙི་ཞལ་འབག་ལས་གཞན་བཅའ་ཁོམ་མྙི་འདུག་གསུངས། དེ་ནས་སྐུ་གཤེགས་པས་དབང་ཕྱུག་ཉེར་བརྒྱད་ཀྙི་མགོ་བརན་མ་གྲུབ་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དོ། །དུས་འགྱུར་གྱྙི་སྔོན་དུ་ར་ཕོ་རྒས་ཉམས་ཅན་གྱྙི་ཞལ་འབག་དེ་ཡོད་ཟེར། ཡང་ཨ་ཙཱ་རའྙི་ཞལ་འབག་ཅྙིག་བཅའ་སབས། ཁོང་གྙི་ཐུགས་ལ་ཨ་ཙཱ་ར་དེ་ཇྙི་ལྟར་བཅའ་བ་ཡྙིན་མ་དགོངས་པ་ལ། ནུབ་གཅྙིག་གཟྙིམ་ལམ་ལ་ཨ་ཙཱ་ར་ས་ལེ་ཡེ་ཤེས་འདྙི་འདྲ་ཞྙིག་བཅའ་དགོས་ཟེར་ནས། མྙི་ཞྙིག་གྙིས་ཨ་ཙཱ་རའྙི་ཞལ་འབག་ཅྙིག་བྱྙིན་པ་རྨྙིས། ཕྙིར་ནང་ཉྙིད་ཀྙི་མདུན་ཅོག་སེང་ན་ཨ་ཙཱ་རའྙི་ཞལ་འབག་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྙི་མཛད་པ་གནང་མཁན་ཞྙིག་གོ། ནགས་ཡུས་ར་སོད་དུ་སྐུ་གཤེགས་ཤྙིང་། འཇའ་ལུས་སུ་དེངས་པས་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་འཇའ་ལུས་པ་གཉྙིས་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་མེ་འབར་ནྙི། ཡབ་སྒོ་ཆེན་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། ཡུམ་པདྨ་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྐུ་
འཁྲུངས། མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་ལ་སྦྱོང་བ་གནད་སྨྙིན་མཛད། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ལོ་རེ་བཞྙིན་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅྙིག་པར། རོགས་ཆེན་ལ་ཁྙིད་སྦྱོང་གནང་ཞྙིང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་རྙིགས་དྲུག་དྲག་སྦྱོང་མཛད་པའྙི་སབས་སུ། སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྙི་མེ་འབར་ནས་སྐུ་རྒྱབ་རེན་སའྙི་ཤུག་སོང་ཞྙིག་ཡོད་པ་ལའང་མེར་འབར་ནས་བསྲེགས་པ་ཀུན་གྱྙིས་མཐོང་བས། མཚན་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་མེ་འབར་ཞེས་གགས་སོ། །
སྒོ་ཆེན་རྒྱ་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་རོ་རེ་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1897ལོར་ཡབ་མལ་ཆོས་
འཛིན་དང་། མ་ཡུམ་གོ་ལ་བཟའ་གྱོ་ལྙི་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཞང་བསོད་སན་ལས་ཡྙི་གེ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

607

འབྙི་ཀོག་ལ་སྦྱངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་སྤོད་པ་ཡ་མ་ཟུང་དུ་མཛད་པས་ཀུན་གྱྙིས་གཤེ་སྐུར་མང་པོ་བྱས། དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་གནུབས་ཟུར་ཡང་སྤྲུལ་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་གསན་ཅྙིང་། སབས་དེར་ཁོང་གྙིས་རྒྱལ་སྲས་ཚེ་དབང་གགས་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་། དགུང་གངས་ཉ་ཤུ་ཡས་མས་ལ་ཞང་པོ་བསོད་ ྙི སན་གངས་ཤོ ང་གྲྭ་ཚང་དང་ཚོ་བ་རྣམས་ ྙིའཐོར་ཞྙིག་ཏུ་སོང་སབས། ཤུལ་དུ་ཨ་གྱ་སྤྲུལ་སྐུ་པད་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་སྤྲུལ་གཉྙིས་ཡོད་ལ། དགོན་པའྙི་བཅའ་ལག་རྣམས་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་བགོས་ཏེ་རྒྱ་སྤྲུལ་གྱྙིས་བཅའ་ལག་བཟུང་ནས་སྒོ་ཆེན་དུ་བྱོན། རྒྱ་སོང་གཞན་དགའྙི་སློབ་མ་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་
ཐུབ་བསན་ཉྙི་མར་གསོལ། དེ་ཉྙིད་ལས་སེམས་ཁྙིད་ཞུས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཞུགས། སྒུག་སེང་གནས་མདུན་ནས་རོ་རེ་ཞྙིག་ཁོམ་གཏེར་དུ་བཞེས་པ་སོགས་དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་ནས་ཟབ་
མོའྙི་གཏེར་ལ་དབང་འབྱོར། མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་ཞྙིང་ལ་གཤེགས་རེས་གཡུ་ཁོག་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་མདུན་དུ་ཕེབས་ནས་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་པའྙི་བདུད་རྙི་རྒྱ་ཆེར་བཞེས། བྱ་བལ་གྱྙིས་ཀང་སྤྲུལ་སྐུ་ཟེར་རྒྱུ་བོ་དེ་སྒོ་ཆེན་རྒྱ་སྤྲུལ་འདྙི་ཚོ་འདྲ་བ་ཡྙིན་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཚོགས་མང་གྙི་གལ་ནས་བསྔགས་བརོད་མཛད། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་མཆོད་སོགས་ཀྙི་རོ་རེ་
སློབ་དཔོན་དང་། ལྷ་སེ་ཡོངས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་སྐུལ་མ་དང་ཆོས་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དགོན་པའྙི་ཚེས་བཅུ་འཚོགས་པའྙི་ཉྙིན་གཉྙིས་པར་དེ་རྙིང་མགོན་པོ་གལ་ཆེན་ཞྙིག་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་
གསུངས་ནས་གདན་ཆ་བྱས། ཉྙིན་དེར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འོད་འབར་ཚེས་བཅུར་མཇལ་དུ་བྱོན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་གཟྙིམ་ཤག་ཏུ་ཁྙིད། བུ་ཆུང་འདྙི་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་སྐུ་སྐྱེ་ཡྙིན་ཞེས་གསུངས་ཤྙིང་། རེན་འབེལ་གྱྙི་འབུལ་བ་ཉུང་ཙམ་དང་། མ་འོངས་སྔོན་གཟྙིགས་ཀྙི་ལུང་བསན་གནང་། མེ་བྱ་ལོར་གསེར་འཕྲུལ་ནང་དགོན་དུ་ཟླ་གཉྙིས་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་། ཡུལ་མྙི་རྣམས་ལ་བོ་ལྡོག་རྣམ་བཞྙི་དང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའྙི་རྒྱུ་བཞྙིའྙི་ཁྙིད་དང་དབང་ལུང་མང་པོ་གནང་། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་ལོ་གཅྙིག་ལ་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་ཤྙིང་། རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1960 ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

608

སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ལྡེའུ་བཙན་ནྙི། གནུབས་ཟུར་གྱྙི་གཡས་ཕོགས་གསེར་སྐྱེ་
ཤར་ལ་ཁར་ཡབ་བ་མ་པད་གསལ་དང་། ཡུམ་ཀེ་བཟའ་སལ་བཟང་ལྷ་མོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1933ལོར་འཁྲུངས། གདུགས་མགོའྙི་རྙིག་ལོ་ལས་ཡྙི་གེའྙི་ཕྙི་མོ་བསླབས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷྙི། སྒོ་ཆེན་རྒྱ་སྤྲུལ། སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྙི་ཞལ་མཐུན་པར་སྒོ་ཆེན་བསོད་ནམས་སན་གགས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། མལ་བ་བདེ་འབྱུང་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་དང་། བསོད་ནམས་མཁས་གྲུབ་ལས་ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་བཅས་ཆོས་ཐུན་ཡོངས་རོགས་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད། རྨེ་བའྙི་མཁན་པོ་ནོར་བུ་བསན་འཛིན་ལས་ལྟ་བ་མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་ཀྙི་གདམས་ཁྙིད་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དབང་དགྱེས་ལས་སྔོན་འགོའྙི་སོར་དང་། སྒོ་ཆེན་རྒྱ་སྤྲུལ་ལས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། མལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་ལས་ཁྙིད་ལུང་ཅྙི་རྙིགས་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་འཇྙིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་དབང་དང་། བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མ་ལས་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་གདམས་པ་བཅས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་ངག་མང་དུ་བཞེས།
གཞན་ཡང་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ། ཨ་འཛོམ་
རྒྱལ་སྲས། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོར་བངས་ནས་དབང་ལུང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་བསྒོམས་པས་རོགས་པ་

ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། དུས་འགྱུར་སབས་རྐེན་དབང་གྙིས་རེན་དཀར་པོར་གྱུར། བསན་པ་ཡང་དར་གྱྙི་སབས་ཁོང་གྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་བརེན་ནས་དགོན་གཞྙི་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་འཐོར་བ་སླར་བསྡུས་ཏེ་རེན་བཞེངས་རྒྱ་ཆེན་མཛད་ཅྙིང་། སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་འོད་འབར་སོགས་སྔོན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་ཡང་སྤྲུལ་རྣམས་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་སོགས་བསན་དོན་བ་མེད་བསྒྲུབས། འཕགས་ཡུལ་གྱྙི་མཚོ་པདྨ་ཅན་དང་། བསམ་ཡས་མཆྙིམས་ཕུ་སོགས་གནས་དུ་མར་བཅད་རྒྱར་བཞུགས། སྤྙི་ལོ་1988ལོར་སྒོ་ཆེན་གྱྙི་གྲྭ་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ལ་སྔོན་འགོ་དང་། ར་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

609

རླུང་དང་། མཁར་ཉ་སོགས་དགོན་ཁག་ཁ་ཤས་ཀྙི་གྲྭ་པ་ཡོངས་ལ་སེམས་ཁྙིད་དང་། ཚོགས་མང་ལ་ཞྙིང་ཁྙིད་སོགས་གསུངས་པས་མཚོན། གདུལ་བྱ་མང་པོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་2014ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའྙི་ཚེས་ཉེར་དགུའྙི་ཉྙིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །
སྒོ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་པདྨ་རྒྱལ་པོ་ནྙི། ཡབ་ཨ་ཀྲའྙི་བསོད་ནོར་དང་། ཡུམ་གོས་བཟའ་ཡེ་
སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད། ཉག་བ་བསོད་རྒྱལ་གྱྙིས་འཁོར་གདོང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དང་། སྒོ་ཆེན་བསོད་ནམས་སན་གགས་ཀྙིས་སྒོ་ཆེན་བྱ་བལ་བའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། སྒོ་ཆེན་ལྷས་ཡག་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པ་དང་། གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་དང་། མ་ཎྙི་བ་མ་པདྨ་སྙིདྡྷྙི་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་བཀའ་གཏེར་
སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་མཐའ་ཡས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་བཞེས། ཐུགས་ཉམས་སུ་བསར་བས་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། མཁས་གྲུབ་ཀྙི་མཚན་སན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ། གདུལ་བྱའྙི་གཙོ་བོ་རྨེ་ཁོག་སོད་སྨད་དུ་འགོ་དོན་མཛད། རེན་གོས་དཀར་ལང་ལོ་ཅན་གྱྙི་རྣམ་པར་བཞུགས་ཤྙིང་། སློབ་ཚོགས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བར་མེད་དུ་བསོར། དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་བསྐུལ་མ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་ལོའྙི་དབྱར་ཁར་དགུའྙི་བག་རྒན་ཐང་དུ་རྨེ་རོང་གཉྙིས་ལ་སྐྱབས་འགོའྙི་ཆོས་ཚོགས་ཤྙིག་བསྡུས་ཏེ། བསྔོ་བའྙི་སབས་སུ་འདྙི་ནྙི་ངའྙི་ཆོས་ཚོགས་ཀྙི་ཐ་མ་ཡྙིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྙིས་བསྔོ་བ་ལེགས་པོ་རེ་བྱོས། ད་ཕྙིན་ཆད་ང་ལ་འབེལ་ན་ངན་འབེལ་ཡྙིན་རྒྱུ་རེད་ཅེས་མ་འོངས་སྔོན་གཟྙིགས་ཀྙི་ལུང་བསན་བསྩལ། མཐར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ལོ་ཁམས་དེའྙི་སོན་དགུན་མཚམས་ཙམ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་ཁྙིམས་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ། །རེ་འདྙིར་གཏེར་ཆོས་པོད་དྲུག་ཙམ་ཡོད་ལ། མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའྙི་དམ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་འདུག་གོ།
མལ་བ་བསོད་ནམས་མཁས་གྲུབ་ནྙི། ཡབ་མལ་ཚེ་རྙིང་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་ཨ་བུ་བཟའ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

610

ཀླུ་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་རྙིགས་སད་ཅྙིང་། རྨྙི་ལམ་འོད་གསལ་གྱྙི་ངང་ནས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིར་བྱོན་པ་སོགས་དམ་པའྙི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་མངའ། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་ཡོངས་འཛིན་ལ་མ་བསེན་པར་རང་བྱན་ཆུབ་པ་བྱུང་། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ཉྙིན་ཞྙིག་གཟྙིམ་ལམ་དུ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱྙི་དཀྙིལ་འཁོར་རྣམས་མཇལ་ཞྙིང་། དེ་ལ་བརེན་ནས་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞྙི་བ་དང་ཁོ་བོའྙི་དཀྙིལ་འཁོར་ཡང་སློབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཞེངས། སྐུ་ཚེ་ཕལ་ཆེར་ལ་བསེན་སྒྲུབ་མཛད་ཅྙིང་། ཏྙིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་སྔགས་ཀྙི་སྒོ་ནས་ནད་གདོན་གྱྙིས་མནར་བའྙི་ཉམ་ཐག་གྙི་འགོ་བ་མང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལས་གོལ་བར་མཛད། འདུས་སེ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། སྤོད་འཇུག་སོགས་དང་། དད་འབངས་ལ་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་ཁྙིད་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་ལྗགས་ཁྙིད་མང་པོ་དང་། མ་ཎྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། སྙིདྡྷྙི་དུང་སྒྲུབ་དང་། སྨྱུང་གནས་སོགས་
ཀྙིས་འགོ་བའྙི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །མཐར་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་། རོང་གྙི་མཚོ་ནག་མའྙི་ཉེ་འགམ་ཞྙིག་ཏུ་དགོངས་པ་ཆོས་སྐུར་བསྡུས་སོ།།ར་ཡབ་མཁན་པོ་ཐུགས་རེ་ནྙི། ཡབ་གགས་ལོ་དང་། ཡུམ་གེ་བཟའ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་
སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་ཉྙི་ཤུ་པར་རོགས་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། རྒྱ་སོང་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་སོགས་ལས་བགང་བྱ་བཅུ་ལྷག་ལ་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྙིན་མཛད་ཅྙིང་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། འདུས་སེ་དང་དད་འབངས་ལ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསོར། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་ལས་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་
དུ་གསན། དབུས་ཕོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་མཆོད་མཇལ་དང་གནས་འབེལ་བསེན་སྒྲུབ་མཛད། ཕྙིར་སྒོ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་སབས་སྙུན་གཞྙིའྙི་རྐེན་གྱྙིས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།མལ་བ་བདེ་འབྱུང་ནྙི། ཡབ་མལ་གཡུ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཨ་འཛི་བཟའ་ཞྙིས་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

611

སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཅྙིང་། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་མཁས་པ་དང་རོགས་པའྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་བཀའ་བཞྙིན་སྒོ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གྙིས་འགོ་དོན་མཛད། འདུས་སེ་དང་དད་འབངས་
རྣམས་ལ། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། སོམ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། ཞྙིང་ཁྙིད་དང་། བར་དོ་དྲུག་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་འཁོར་བར་མེད་དུ་བསོར་ནས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།།
མཐར་གཟྙིམ་ཁང་སེང་ནས་ཞབས་འདྲེད་དེ་ལྷུངས་པའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་དགོངས་པ་ཆོས་
དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། གདུང་ཞུགས་ལ་འབུལ་སབས་གདུང་ཁང་དང་གཟྙིམ་ཁང་གྙི་བར་ལ་འཇའ་ཟེར་གྱྙིས་སྦྲེལ་བ་དང་། སན་ལ་རྙིང་བའྙི་སྒ་གག་པ་དང་། གདུང་དུད་དཀར་པོ་སྤྙིན་འདྲ་བ་ཞྙིག་ཆད་ནས་ནམ་མཁར་ཇེ་མཐོར་སོང་ས། ེརྒོད་ཐང་དཀར་ལྔར་གྱུར་ནས་ནམ་མཁར་ཐམ་པ་སོགས་ ྙིངོ་མཚར་བའྙི་གོལ་རགས་ཁྱད་པར་བ་བྱུང་ངོ་།།
དབོན་པོ་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྙིམས་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1925 ལོར་ཡབ་སྒོ་
ཆེན་དཀོན་མཆོག་དང་། ཡུམ་མུར་བཟའ་ཨ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་དགུན་ཆོས་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་དཔོན་གྱྙི་སྐུ་ཁུར་བཞེས། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་དབང་ཕྱུག་ཉེར་བརྒྱད་ཀྙི་ཞལ་འབག་སོགས་རེན་གསུམ་དུ་མ་གསར་བཞེངས་དང་། དུས་མཆོད་འགའ་རེའྙི་སྦྱྙིན་བདག་མཛད། གཙོ་ཆེར་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་ནས་བཅད་རྒྱར་བཞུགས། མཐར་རབ་རྒྱན་ས་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1999ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
རྙིག་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་ནྙི། རབ་ཚེས་ཤྙིང་ཡོས་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1915 ལོར་ཡབ་ཁོམ་ཐོག་དབང་
འདུས་དང་། ཡུམ་གོ་བཟའ་ཡོན་ཏན་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བརྒྱད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

612

པར་ཀོག་བསླབས། དགུང་གངས་ཉེར་གཉྙིས་པར་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་རོགས་པར་གསན། བཤེས་གཉེན་དུ་ལས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་མཛད་ཅྙིང་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་མང་། སབས་དེར་སྒོ་ཆེན་དགོན་གྱྙི་སྦུབ་ཆལ་ཇ་འཇང་ཟེར་བས་གཙོའྙི་རེན་གསུམ་ར་ཆེན་འགའ་གསང་བའྙི་སྒོ་ནས་ཉར་ཚགས་མཛད། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་དེ་དག་དགོན་པར་ཕྙིར་རྙིས་སྤོད་མཛད། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1983ལོར་བ་རུང་དུ་ཕེབས།
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཆོས་སོར་གསན། དབང་ལུང་ཐམས་ཅད་མཇུག་གོལ་བའྙི་ཕྙི་ཉྙིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
མཁན་ཆེན་ཐུབ་པ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1929ལོར་ཡབ་ཨ་བུ་གནས་ཐོ་དང་།
ཡུམ་ར་བཟའ་བསམ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཆེན་གྱྙིས་དམ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་པར་བསྔགས་ཏེ་མཚན་ལ་ཐུབ་པ་ཞེས་གསོལ། དགུང་གངས་དགུ་པར་འཁོར་གདོང་བཤད་གྲྭར་བཞུགས་ནས་ཐོས་བསམ་མཛད། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཀཿཐོག་ཏུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། བགང་བྱ་བཅུ་ལྷག་གྙི་ཡུན་ལ་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་མང་པོར་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་མཁན་པོའྙི་ཁུར་བཞེས། ཨ་འཛོམ་སྒར་དུ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་ལས་མན་ངག་གྙི་སོར་འགའ་ཞྙིག་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་མང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་རྣམ་ཐར་ལྷུར་བངས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་ཡར་ལུང་དང་། སྒོ་ཆེན་དང་། འཁོར་གདོང་རྣམས་སུ་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་བསྐྱངས། མཐར་དགུང་གངས་རེ་དྲུག་པ་རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1994 ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མཁན་པོ་ཐེག་མཆོག་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1930 ལོར་ཡབ་སྐྱ་རྙི་ཚུལ་ཁྙིམས་
དྲྙི་མེད་དང་། ཡུམ་མལ་བཟའ་བྱང་མཚོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མདོ་མང་དགོན་དུ་གྲྭ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

613

སར་བྱོན། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་རོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་པད་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་རྣམས་རོགས་པར་

གསན། སྒོ་ཆེན་དགོན་དུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའྙི་ལྗགས་ཁྙིད་གསུངས། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་བགང་བྱ་བཅུ་བདུན་ཙམ་ལ་རྒྱའྙི་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞྙིང་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་པ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་འདུས་སེ་བཅུ་ལྷག་ལ་ཐོག་མར་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་སོགས་གསུངས་ཤྙིང་བསན་པའྙི་མེ་རོ་བསླངས། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་བྱྙི་ལོ་ནས་བ་རུང་དུ་བྱོན་ཏེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན། ཤྙིང་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1985 ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིར་ཝ་ཤུལ་རོག་བཟའ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། སྒོ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིག་བལ་
ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས། སྒོ་ཆེན་བསོད་ནམས་སན་གགས། མལ་བ་པདྨ་ཚུལ་ཁྙིམས། བ་མ་པད་གསལ། དཀྲ་དབོན་པོ་ཆོས་སྐུ། དཀྲ་དབོན་པོ་ཚེ་དབང་བསོད་ནམས། མལ་བ་མཐའ་ཡས། ཨ་འཛི་བ་མ་གསུང་མཆོག །རྙིས་རེ་དབང་ཆེན་མགོན། ཀུན་བཟང་རོ་རེ། རྒྱ་མདའྙི་བ་མ་པདྨ་རྙིག་གསལ། སྒོ་ཆེན་དབོན་སྤྲུལ། དབོན་པོ་བསོད་ནམས་རོ་རེ། ར་ཡབ་བ་མ་བསོད་བོ། མལ་བ་དམ་ཆོས། ཨ་བུ་བ་མ་བཟང་སྐྱོང་། མལ་བ་བསོད་དོན། སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་རོར། དབོན་པོ་མགོན་ཆོས། ཝ་ཤུལ་བ་མ་གོ་ལོད། གནས་མཚོ་བ་མ་ཆོས་འབྱུང་། ཨ་ཀྲའྙི་བ་མ་པད་རྒྱམ། སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་སྨྙིན་གོལ། མཁའ་
འགོ་མ་དབྱྙིངས་ཕྱུག །སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་བསན་འཛིན། སྤྲུལ་སྐུ་ཚུལ་ལྡན། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་གསལ། སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས། མཁན་པོ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཉྙི་མ། མཁན་པོ་པདྨ་ཆོས་ཉྙིད། མཁན་པོ་པདྨ་ཀུན་འདུས། མཁན་པོ་ཐོས་པ། མཁན་པོ་ཚེ་ཕུན། བ་མ་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་འཕེལ། བ་མ་པད་དགའ། དཔོན་བ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ། སྒོ་ཆེན་སྐུ་རྒྱབ་སལ་པ། དབོན་པོ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མ། གདུང་སྲས་བསོད་ནམས་བདེ་ཆེན། སྤྲུལ་སྐུ་མཐུ་སོབས་རོ་རེ། སྤྲུལ་སྐུ་ཨ་གགས། སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་འཛིན་བསོད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

614

ནམས། དབོན་པོ་སྒོམ་པ། སྤྲུལ་སྐུ་འབྲུག་གགས། དབོན་པོ་སྙིདྡྷྙི་རྣམས་དང་། དྙིང་དུས་འདྙིར་
བསན་འགོའྙི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་གཞན་འགན་མེད་པ་མཁན་ཆེན་མཁས་དབང་དམ་པ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་སོགས་མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་
བྱོན་པ་ལོ་རྒྱུས་སུ་བཞུགས་མོད་འདྙིར་ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་དེ་ཙམ་གྱྙིས་འཐུས་པར་བྱས་སོ།།དགོན་འདྙི་ལ་སྔོན་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙིས་བཏབ་པ་སོགས་ཀྙི་དགོན་ལག་ནྙི།
གསེར་འཕྲུལ་ནང་དགོན་དང་། ཞོ་རོག་མཆོད་རེན་རྣམ་རྒྱལ་དགོན། ཨ་སྐྱབས་མཁན་ལེབ་དགོན། གསེར་རྦ་སེ་དགོན། ཧོར་མྙི་མ་དགོན། རོའྙི་བག་ཐོག་དགོན་པ། རོའྙི་དགའ་བོ་དགོན་པ། རབ་ཡངས་དགོན་པ། བཀྲ་ཤྙིས་སྒོ་མང་དགོན་པ། སྨར་པཎ་ཆེན་དགོན་པ། སྨར་དྷྙི་མང་དགོན་པ། གཡག་རྭ་རྙི་ཁོད་ལ་སོགས་པའྙི་ལྷ་ཁང་བཅུ་གསུམ་དུ་གགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

ཅོག་སྱེང་དགོན་པ།

༈ ཅོག་སེང་དགོན་དཔལ་གྱྙི་སྦས་ཡུལ་པདྨ་གྙིང་ནྙི། རྙི་ཁོག་ཅོག་སེང་ཞེས་པའྙི་གནས་
དེར་ཡོད་ལ། དགོན་པ་འདྙི་དང་པོར་རྒྱལ་པ་ཇོ་ནང་བའྙི་ལུགས་འཛིན་གྱྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། བར་སབས་ཤྙིག་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པར་གྱུར། དེ་རེས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་ནས་བཟུང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་དགོན་ལག་ཏུ་བརྙིའོ།།
དེ་ཡང་དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་ཛམ་ཐང་ཆོས་རེ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་བཏབ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་
པར་ཐོས་ལ། དེ་ནས་མྙི་རབས་ཁ་ཤས་སུ་ཇོ་ནང་བའྙི་ཆོས་སྲོལ་འཛིན་པའྙི་བ་རབས་མང་པོ་ཞྙིག་བྱོན་ཡོད་པར་ངེས་མོད། བྱུང་བ་ནྙི་ས་འོག་གཏེར་དུ་གྱུར་པས་ཇྙི་བཞྙིན་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་པས་རེ་ཞྙིག་བཞག་ལ། ཆོས་རྒྱུད་བཀའ་བརྒྱུད་པར་གྱུར་པ་ནས་བ་རབས་དང་པོ་བ་མ་གཅོད་པ་ཐབས་མཁས་ཟེར་བ་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི་རྙིགས་རུས་ཀྙི་ཆེ་བ་ཏྲེ་ཧོར་དཔོན་གྱྙི་བཀའ་ཤག །ཀ་ཞྭ་སེ་ཤོག་གྙི་མགོ་དཔོན་གྱྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་བ་མ་མང་པོ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

615

བསེན་ཏེ་དམ་ཆོས་ཕག་རྒྱ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན་ཅྙིང་རོགས་

པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཏྲེ་ཧོར་དཔོན་ཚང་གྙིས་འབངས་སེ་ལས། ཀ་ཞྭ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོག་པ་ལྷ་འབངས་གྲྭ་རྒྱུན་དུ་ཕུལ་བས། སྙི་ལྷ་ཆབ་རྙིང་མོ་དལ་གྱྙིས་འབབ་པའྙི་གཡས་ཕོགས་ཟོ་དོར་ཅོག་བ་གཡུ་རེ་གཉན་པོའྙི་ཉེ་ཞོལ། ཅོག་སེང་ཞེས་པའྙི་རྙི་འབུར་གྱྙི་ངོས་སུ་དགོན་པ་འདྙི་ཕག་བཏབ། དེ་ཕྙིར་ས་དབྱྙིབས་ལ་བརེན་ནས་དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་ཡང་ཅོག་སེང་དགོན་ཞེས་ཐོགས། ཀེ་འཕན་སོད་སྨད་བར་གསུམ་ལས་བར་ཐ་གཉྙིས་ཀང་གཅོད་བ་པདྨ་ཐབས་མཁས་དང་ཡོན་
མཆོད་དུ་འབེལ་བས་ཆོས་སེ་འདྙིའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར། དེ་ཕྙིར་ཆོས་སེ་འདྙིའྙི་གྲྭ་རྒྱུན་ལ་ཡུལ་འབོག་གཉྙིས་ཏེ་རོང་འབོག་འདྲེས་མར་གྱུར་པ་གཉྙིས་ཀ་ཡོད་དོ།།
བ་རབས་གཉྙིས་པ་ཨོ་རྒྱན་བསན་འཛིན་ནྙི། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་
སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསན་ནས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་དུ་གྱུར། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་དགོན་འདྙི་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། རོང་འབོག་གྙི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀང་སྐུ་ཚེར་སྒྲུབ་པ་ལ་
གཞོལ་བའྙི་སྲོལ་བཙུགས་སོ།།
བ་རབས་གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་ཤེས་རབ་ནྙི། སྐྱེས་ཆེན་འགས་གཅོད་བ་ཐབས་མཁས་
ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་མཁས་ཆེན་དུ་མ་ལས་གདམས་ངག་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་བངས། དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་ཤྙིང་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་རང་ལུགས་ཇྙི་བཞྙིན་བཟུང་ངོ་།།
བ་རབས་བཞྙི་པ་ཅོག་སེང་བ་མ་བསན་པ་དར་རྒྱས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་སྨད་
དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་སློབ་མ་ཀ་ཆེན་བཞྙིའྙི་ཡ་གྱལ་གཙང་མདའ་རོ་རེ་ཐར་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བ་མར་བསེན། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་མན་ངག་དབང་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་གསན། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ཀང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཇྙི་བཞྙིན་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་བགྱྙིས། ཅོག་སེང་དགོན་དུ་ཀ་བ་སོ་བཞྙི་དང་ཐོག་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

616

བརེགས་གཉྙིས་པ་སྒོ་ཁང་དང་བཅས་པའྙི་འདུ་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས། སེང་ཁང་དུ་གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྙི་ལྷ་ཁང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ཀྙི་ལྷ་ཁང་དང་། ཕུར་བའྙི་ལྷ་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་བཅས་རེན་བརེན་པ་དང་། འོག་ཁང་དུ་དྲྙི་གཙང་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བརེགས་གཉྙིས་ཅན་གྱྙི་ཚད་དང་། གུ་རུ་རོ་རེ་གོ་ལོད་ཀྙི་སྐུ་གསུང་འབྱོན་མ། འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་གྙི་སྐུ་འོད་འཕྲོ་མ། གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྙི་སྐུ་ཐང་གསེར་བྙིས་མ། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་བཀོད་ཀྙི་སྐུ་ཐང་དང་། གསུང་རེན་དུ་བཀའ་བསན་ཆ་གཅྙིག་དང་། གནམ་ཆོས་དང་རཏྣ་སོགས་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། གསང་འདུས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གེགས་བམ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་གསར་བཞེངས་མཛད། འགོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་སྲོལ་དེ་རྙིང་མ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར། གྲྭ་རྒྱུན་གྱྙི་ལྷ་འབངས་རོང་འབོག་གཉྙིས་ནས་དུད་ཁྱྙིམ་ཉྙིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དུ་འཕེལ་ཞྙིང་། གྲྭ་ཚང་ཡང་སྔར་ལས་མང་བར་གྱུར། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་འགའ་ཡང་བཙུགས་པ་དང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་ཀྙི་ཉམས་ལེན་གྱྙི་སྲོལ་བཙུགས་པས་ཅོག་སེང་དགོན་འདྙི་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅྙིང་། བ་མའྙི་སན་གགས་དང་བསན་འགོར་ཕན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཕོགས་མཐར་རྒྱས། མཐར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།བ་རབས་ལྔ་པ་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་རང་གོལ་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་ཀྙིས་
གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་དུ་གྱུར། ཅོག་སེང་དགོན་པའྙི་ཕོགས་བཞྙིར་ཕུར་པའྙི་ལྷ་ཁང་རེ་དང་། གུ་རུ་དྲག་པོའྙི་ལྷ་ཁང་རེ་རེ་བཞེངས། དགོན་འདྙིའྙི་གདན་ས་བ་མཛད་དེ་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་སེལ་ནས་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་སོ།།
བ་རབས་དྲུག་པ་བ་མ་མཚན་བཟང་དང་། བ་རབས་བདུན་པ་བ་མ་སངས་བཟང་དང་།
བ་རབས་བརྒྱད་པ་དབོན་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་ཀུན་བཟང་དང་། བ་རབས་དགུ་པ་བ་མ་མཐུ་སོབས་དང་། བ་རབས་བཅུ་པ་བ་མ་ལྷ་དབང་རྣམས་ཀྙིས་དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་ཤྙིང་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་མཛད་པ་མྙི་དམན་པ་གནང་མོད། རྣམ་ཐར་གསལ་ཁ་ཅན་མྙི་འདུག་པས་ཇྙི་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

617

བཞྙིན་བརོད་པར་རྔོ་མྙི་ཐོགས་སོ།།
བ་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་ཅོག་སེང་མདོ་སྤྲུལ་ལམ་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་འཇྙིགས་མེད་ངེས་
གསང་སྙིང་པོ་བྱོན་པ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་གྙིས་སྨྙིན་གོལ་ཟབ་མོ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཁྙིད་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གྱྙི་བཞེངས་པ་བཅས་ཀྙི་སྒོ་ནས་དགོན་པ་འདྙི་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་གྙི་མཛད་པ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།
བ་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་བ་མ་བསོད་ནམས་ཀུན་གསལ་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བ་མ་དུ་མ་
ལས་གདམས་ཁྙིད་མང་དུ་གསན། དགོན་འདྙིའྙི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་པར་བཤད་མོད། བྱུང་བ་ཇྙི་བཞྙིན་མྙི་གསལ་ལོ།།
བ་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་ཅོག་སེང་གཏེར་སྤྲུལ་རྙིན་ཆེན་ཆོས་ལྡན་ནམ་རྙིག་འཛིན་འགོ་
འདུལ་དགྱེས་རབ་རལ་ནྙི། ལགས་སྤྲུལ་རོལ་པའྙི་རོ་རེའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། མཚོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ་ཟླ་ཉྙིའྙི་ཕོགས་ནས་འབྱུང་། །དེ་དང་འཕྲད་ན་བསན་འགོའྙི་རྒུད་པ་གསོ། །ཞེས་ཆོས་བདག་ཏུ་ལུང་གྙིས་བཟུང་བ་ལྟར། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གགས་ལ། སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ཅོག་སེང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཁོང་ལ་སྤན་གཉྙིས་ཀ་མེད་པས་ཅོག་སེང་སྤན་མེད་དུ་གགས། དཔལ་ཡུལ་ལྷ་སྤྲུལ་དང་། མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་སོགས་བ་མ་དུ་མ་ལས་གནམ་ཆོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། ལགས་སྤྲུལ་རོལ་བའྙི་རོ་རེ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྒོམ་ཐོབ་ཀྙི་རོགས་པའྙི་རལ་རྒྱས། ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་རས་གཏེར་དང་ཆོས་གཏེར་འགའ་ཡང་བཏོན།
མགོ་ལོག་རོ་རོང་དགོན་དུ་ཡུན་རྙིང་བཞུགས་ཤྙིང་། སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་། རོགས་
ཆེན། གཅོད་ཁྙིད། གཏེར་སོན་རང་གྙི་གཏེར་གསར་གྱྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་སོགས་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། ཡུལ་མྙི་ཁྱྙིམ་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞྙིང་དབང་སོགས་ཁོམ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

618

དབང་དུ་མ་དང་། མྱུར་ལམ་འཕོ་བའྙི་ཁྙིད་སོགས་ཀྙིས་འབེལ་ཚད་དོན་ལྡན་དུ་བྱས། རོ་རོང་གནས་ཀྙི་གུ་རུའྙི་བག་ཕུག་ཏུ་ཐུགས་ཉམས་འུར་བའྙི་ཚུལ་གྱྙིས་བག་གཡང་ཐེམ་མེད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་གཤེགས་ཤྙིང་། གུ་རུའྙི་སྐུ་བརན་དང་། ཁ་ཆེའྙི་གུར་གུམ་ཀ་ཏོ་ར་གང་ཁོམ་ཚོགས་ཀྙི་དབུས་སུ་གཏེར་དུ་བཞེས། འཁོར་ཚོགས་ཀུན་ངོ་མཚར་གྱྙི་གནས་ལ་བཀོད། དྲེགས་པའྙི་སེ་དཔོན་གྱྙི་སྒྲུབ་ཐབས་གཏེར་སྒོམ་དང་། ཙི་དམར་བ་རོ་སོགས་བཞེས་ཚེ་གཏེར་བཏོན་མ་ཐག་གཏེར་ཁུང་བག་རང་བྱུང་དུ་སྲྙིབ་མྙི་མངོན་པར་བྱས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་ཁྱད་ཆོས་བསན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་མཆྙིས། དར་ཐང་སྦ་རོད་སྐུ་ཆེན་པདྨ་བསམ་གྲུབ་རོ་རེ་སོགས་དེ་ཕོགས་སུ་ཆོས་
བདག་ལུང་ཟྙིན་གྱྙི་སྐྱེས་བུའང་དུ་མ་མཆྙིས་སོ།།
ཅོག་སེང་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གནང་།
གཏེར་སོན་འདྙི་ལ་སྤན་གཉྙིས་ཀ་མེད་ཀང་སྔོན་སྦྱངས་མྙི་བརེད་པའྙི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྙི་ཐུགས་དང་ལྡན་པས་དགོན་པའྙི་དུས་མཆོད་དང་སྒྲུབ་ཆེན་སོགས་ཀྙི་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་
མཛད་སབས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་དང་དབང་སྐུར་སབས་རྣམས་སུ་གཞུང་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་དབུ་ལྡེབ་སྤྙི་བོར་རེག་པ་ཙམ་གྱྙིས་དབང་ཆེ་ཆུང་གང་ཡྙིན་ཀང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་སོགས་སྒྲུབ་སོར་དང་ཞལ་འདོན་ཐམས་ཅད་ས་ལེར་མཁྱེན་ཐུབ།
ངག་རྒྱུན་དུ་འཁོར་གདོང་བ་མགོན་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཡོད་སབས་ཟང་ཐལ་དུ་
སུས་ཀང་མ་མཐོང་བར་བཞུགས་ཞུས་ལ་ཕེབས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འཇྙིག་རེན་པའྙི་ཉེར་མཁོའྙི་བང་དོར་སོར་ཁོང་ལ་ཞུས་འཕྲལ་ལེགས་ཉེས་སོགས་གསལ་ལ་ནོར་འཕྱུག་མེད་པར་ལུང་བསན་པ་དང་། སབས་ཤྙིག་ཆོམ་རྐུན་རྔམས་སྲེད་ཅན་འགའ་ཡྙིས་རེ་འདྙི་ལ་ནག་པོའྙི་སྦྱོར་བ་བརམ་པར་འདོད་པ་མཁྱེན་ཏེ་ཞལ་ནས། ལོ་འདྙིར་བུ་ལོན་ཞྙིག་དགོས་གསུངས་ཏེ་དངུལ་དང་དྲེལ་ཁལ་མང་པོ་ས་གོན་བྱས། ཉྙིན་ཞྙིག་ཆོམ་རྐུན་ཞྙིག་འོང་སེ་ལུང་བསན་ཞུས་ཚེ་ཁྱེད་ཚོས་ཅྙི་བསམ་འགྲུབ་འོང་གསུངས། ཐུགས་བརེ་བརེ་མཛད་ནས་བཟའ་བཅའ་མང་པོ་གནང་། སང་ཉྙིན་ནོར་རས་འདྙི་ཚང་མ་ཁྱེད་ཚོའྙི་ཡྙིན་གསུངས། ཇག་པ་དེ་ཕྙིར་ལོག་ནས་བ་རྒན་དེས་ཐམས་ཅད་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

619

མཁྱེན་འདུག། ང་རང་བཅོམ་དུ་མྙི་འགོ་ཟེར་ནས་ཇག་གལ་ནས་བུད། འོན་ཀང་ཇག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྙིས་ཡྙིད་མ་ཆེས་པར་གཏེར་སོན་བཅོམ་དུ་སོང་། མཚོན་གྱྙིས་བརེགས་ཀང་མ་ཚུགས། ཐ་མ་མགུལ་ཐག་པས་བསམས་ཏེ་བགོངས་སོ།།
དེ་ནྙི་གཏེར་སོན་གྱྙིས་མ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇག་པས་གགས་རེད་པ་མྙིན་མོད། སྐྱེས་རབས་
སྔོན་གྱྙི་ལན་ཆགས་འཇལ་བ་དང་། ཇག་རྐུན་ཚོའྙི་རེ་བའྙི་ཆེད་དུ་སྐུ་སྲོག་བཏང་བ་ཡྙིན་པར་གགས་སོ། །རེ་འདྙི་ལ་ཡང་སྲྙིད་ཅྙིག་འཁྲུངས་པ་དེའྙི་མགུལ་དུ་ཡང་ཐག་པས་བསམས་ཤུལ་ཡོད་པ་མངོན་གསལ་ཡྙིན་ལ། དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཅོག་སེང་དགོན་དུ་བྱོན་མ་ཐུབ་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་ཡང་རྙིང་བོར་མ་བཞུགས་སོ།།
བ་རབས་བཅུ་བཞྙི་པ་བ་མ་ཀརྨ་དང་། བ་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མཁྱེན་ལྡན་དང་། བ་
རབས་བཅུ་དྲུག་པ་བ་མ་གར་དབང་ཟེར་བ་རྣམས་བྱོན་མོད་མཛད་རྣམ་ཇྙི་བཞྙིན་མྙི་གསལ་ལོ།།བ་རབས་བཅུ་བདུན་པ་མདོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་ཁྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1886ལོར་འཁྲུངས། རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཐོབ་དང་། འཁོར་གདོང་བ་མ་མགོན་དབང་ངམ་གསང་འཛིན་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱྙིས་ཅོག་སེང་མདོ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ངེས་གསང་སྙིང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཀྙི་མཚན་གསོལ། ཅོག་སེང་དགོན་དུ་སྐུ་གོང་མའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསེན་ཏེ་དབང་ལུང་གཞུང་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། རེ་ཨོན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། གྲུབ་དབང་རྙིག་འཛིན་འདུས་པ་སོགས་བ་མར་བསེན་ནས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་གསན་ཏེ་ཉམས་སུ་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་མཛད་དེ་ཆོས་ཐུན་ཡོངས་རོགས་མཐར་ཕྙིན་པར་བགྱྙིས་པས་རོ་རེ་སློབ་
དཔོན་གྱྙི་ཐོབ་དང་། བ་ཞྭ་བཞེས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། དགོངས་འདུས་དགོངས་ཟང་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གངས་མེད་པ་གསན། གཙང་མདའ་དགོན་དུ་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་ཙམ་ལ་བཞུགས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

620

ནས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤྙིང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱྙིས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་ས་ལ་གཤེགས། སྐུ་ཚེ་གང་པོར་མཚམས་བསེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་ཏེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་མཛད་པས་མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། དགོན་འདྙི་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་ཤྙིང་། ལྗགས་ཐལ་མ་དགོན་འདྙིའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་སྦྱྙིན་བདག་དང་འཕྲྙིན་ལས་འཇུག་པའྙི་སྒོ་འཕར་ཕེ་བའྙི་གདུལ་བྱ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།།
དམ་པ་འདྙི་ཉྙིད་ནྙི་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའྙི་རྣམ་ཐར་རྨད་དུ་བྱུང་ཞྙིང་གཞན་ཕན་གྱྙི་
འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེ། ཅོག་སེང་དགོན་དུ་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། ཆགས་མེད་ཀྙི་གསུང་སོར་དུ་མ་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྒྱས་པར་བསྩལ་བ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རྙིང་མཛད།
ཞལ་སློབ་ཀྙི་གཙོ་བོ་ཅོག་སེང་དབོན་པོ་བ་མ་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དབོན་པོ་ཏྙིང་འཛིན་བཟང་པོ། འཁོར་གདོང་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་འོད་གསལ། དབོན་པོ་ཆོས་ལྡན། མཁར་གཉའ་དགོན་པའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་སོགས་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན། མཐར་དགུང་གངས་དོན་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་རང་ཐག་གཟྙིག་ལུང་སོད་དུ་སྐུ་ཞྙི་བར་བཤེགས།
ཉྙིད་ཀྙི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་བག་ཝེ་ཁ་རྒན་ཀ་རའྙི་གདོང་དུ་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་བྱས་སོ།།
ད་ལྟ་དགོན་པའྙི་ལས་འཛིན་ཁྙི་བ་ནྙི། སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ངེས་གསང་སྙིང་
པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རྙིང་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1982ལོར་ཅོག་སེང་དགོན་པའྙི་ལྷ་འབངས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་འབྙི་ཀོག་མཐར་ཕྙིན་སྦྱངས། དགོན་པའྙི་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ནས་འདོན་དབྱངས་ར་སོགས་ཕུལ་དུ་ཕྙིན་པར་བསླབས། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་ཤེས་རབ་དང་། མཁན་པོ་ཨ་ཁྱུག་གམ་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཅོག་སེང་མདོ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ངེས་གསང་སྙིང་པོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། འཁོར་གདོང་དབོན་པོ་བསོད་ནམས་འོད་གསལ་ལས་ལྷ་བཟོ་ཚུལ་སོགས་བཟོ་རྙིག་པར་སྦྱངས།
ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་སྨྙིན་གོལ་དུ་མ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

621

དང་། ཀུན་བཟང་བ་མའྙི་ཞལ་ལུང་དང་། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་བོ་གོས་ལས་མན་ངག་མཛོད་དང་། བསྐྱེད་རྙིམ་ཟྙིན་བྙིས་སོགས་གསན། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་2004ལོར་ཅོག་སེང་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། ཡ་ཆེན་ཆོས་སྒར་དུ་གྲུབ་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་ལས། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ་དང་། ཡྙིད་བཞྙིན་མཛོད། ཆོས་དབྱྙིངས་མཛོད། སན་བརྒྱུད་ཁྙིད་ཡྙིག །གཉྙིས་ཀའྙི་ཡང་ཡྙིག་སོགས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། རོགས་ཆེན་གྱྙི་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་སྦྱོང་མཛད། སྤྲུལ་སྐུ་གསང་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙི་མདུན་དུ་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་དང་། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་གདམས་པ་གངས་མེད་པ་གསན། རབ་རྒྱན་ས་བྱྙི་ལོ་ནས་གྲུབ་དབང་བ་མའྙི་ལུང་བསན་བཞྙིན་གཏེར་གསར་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་བཀའ་བསྡུའྙི་གཙོ་ཁུར་བཞེས། ཤྙིང་རའྙི་ལོར་སྔོན་གྱྙི་འདུ་ཁང་རྙིང་པ་སླར་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། ད་ལྟ་ཅོག་སེང་དགོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་པ་སྤོ་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
དགོན་འདྙིར་ས་ག་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བར་མ་ཎྙི་བུམ་སྒྲུབ་
དང་། རྒྱལ་ཟླ་བར་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་ཚེས་བཅུ་དང་། ཉེར་ལྔའྙི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱུན་གྱྙི་མཚམས་དང་བསེན་སྒྲུབ་ཀྙི་ལས་ལ་གཞོལ་ཚུལ་སོགས་མང་མོད། རེ་ཞྙིག་དེ་ཙམ་མོ།།

མདོ་མང་དགོན་པ།

༈ མདོ་མང་དགོན་ཐུབ་བསན་དགེ་འཕེལ་གྙིང་ནྙི། གེ་འཕན་ལྙི་ཁོག་མ་ཞེས་པའྙི་ཡུལ་
སེའྙི་ས་ཆ་ཤྙིས་ཁོག་གྙི་ལུང་ལག་ལྙི་ཁོག་ཅེས་པར་ཡོད་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའྙི་ས་མོ་ཡོས་ཀྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1759 ལོར་བཏབ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ལ། མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་ཡང་ཟེར། རེས་སུ་རབ་ཚེས་ཤྙིང་ཕོ་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1884ལོར་སྨེ་ཆེན་ཁ་མདོ་ཞེས་པའྙི་ས་དེར་དགོན་པ་གསར་སོ་བགྱྙིས་པ་དང་། དེ་ནས་ལན་གཉྙིས་ལ་དགོན་པ་མེ་ཡྙིས་བསྲེགས་ཏེ་འཇྙིག་པར་གྱུར་ནས་དགོན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

622

ས་སོས། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་དགོན་པ་ར་བ་ནས་གཏོར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སླར་ཡང་སྔར་གྱྙི་དགོན་གནས་དེར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེངས་ཏེ་གཞྙི་ནས་གསོས་པ་ཡྙིན་ནོ།།
དེས་ན་ཐོག་མར་དགོན་པ་ཕག་འདེབས་པ་པོ་ནྙི། མདོ་མང་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་
གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་ཀྙིས། འཇང་སྒང་དབོན་པོ་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་ཡྙིན་པར་གསུངས་ལ། མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྤྲུལ་སྐུས་འཇང་སྒང་དབོན་པོ་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་ཞེས་པས་བཏབ་པ་ཡྙིན་པར་གསུངས། སྔ་མ་ལ་ནྙི། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་རང་རྣམ་ཚིགས་བཅད་མ་ལས། འཇང་རྙིགས་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེར་གགས། །རྒྱ་གོང་མ་ཆན་ལུང་རྒྱལ་པོ་ཡྙི། །དབུའྙི་མཆོད་གནས་བྱས་པས་བདག་རྐེན་ཆེ། །ས་ཧོར་ཡུལ་གྲྭ་སློབ་མང་བསྡུས་ཏེ། །དགོན་བཙུགས་ཤྙིང་སྐུ་རྙིམ་བྱེད་དགོས་པའྙི། །བཀའ་གསེར་ཡྙིག་ཕབ་པས་དགོན་བཞེངས་ཚེ། །རེན་བཞེངས་པ་ཀུན་གྱྙི་སྤྙི་ཕུད་དུ། །ཆོས་མདོ་སེ་བསལ་བ་བཟང་པོ་བཞེངས། །དུས་དེ་ནས་མདོ་མང་དགོན་དུ་གགས། ། ཞེས་འཇང་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གྙི་དབུ་བར་ཕེབས་པས་གོང་མས་ཐོབ་
དང་ནོར་གྱྙི་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བཀུར་ཏེ་ཁོའྙི་རྙིམ་གོ་བཏོན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་འདེབས་དགོས་
པར་བཀའ་བྱུང་བས་བཏབ་པ་ཡྙིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརེན་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ནོ།།
འོན་ཀང་འགལ་བར་མྙི་སེམས་ཏེ། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་རང་རྣམ་དེ་ཉྙིད་ལས། ངེད་
སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའྙི་ཁུ་བོ་དེ། །འཇང་རྙིགས་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེར་གགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་ནྙི་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་དང་། འཇང་སྒང་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་གཉྙིས་དང་གདུང་རྙིགས་གཅྙིག་པ་དང་རེ་དེ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཚ་བུ་དང་། ཞལ་སློབ་ཡྙིན་འདུག་པས་འཇང་སྒང་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེས་དགོན་པ་འདེབས་དགོས་པའྙི་བཀའ་དང་། ཞལ་བཀོད་དང་། མཛད་པ་དེའྙི་དབུ་འཛིན་གནང་ཞྙིང་། ཚ་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་གྱྙིས་དགོན་པ་དངོས་སུ་ཐོག་མར་ཕག་བཏབ་པ་ཡྙིན་ངེས་ལ། ཁུ་བོའྙི་བྱ་བ་དེ་ཁུ་བོའྙི་བཀའ་ལྟར་ཚ་བུས་བསྒྲུབས་ནས་ཁུ་བོས་བྱས་སོ་ཞེས་གགས་པ་ཡྙིན་པ་གོར་མ་ཆག་པའྙི་ཕྙིར། འོན་ཀང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

623

སབས་དེར་དགོན་པ་བཏབ་ཚུལ་གསལ་བོ་ཡྙིག་ཐོག་ཏུ་མ་འཁོད་པས་ཕྙིས་སུ་བ་མ་ཁུ་དབོན་གཉྙིས་སུས་བཏབ་ལ་བཞེད་པ་མྙི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་ཡྙིན་པའྙི་ཕྙིར་རོ། །དེ་ཡང་རེན་བཞེངས་པའྙི་ཐོག་མར་མདོ་སེ་བསལ་བ་བཟང་པོའྙི་པོད་ཅྙིག་བཞེངས་པས་དགོན་པའྙི་མཚན་ལ་མདོ་མང་དགོན་དང་། མདོ་མང་བསལ་བཟང་དགོན་ཞེས་གགས་སོ།།
དགོན་པ་འདྙི་འདེབས་ལོ་སྨོས་ཟྙིན་ལྟར་རབ་འདོད་ས་མོ་ཡོས་ཀྙི་ལོར་བཏབ་པར་
བཤད་མོད། དྲངས་མ་ཐག་པའྙི་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་རང་རྣམ་ལས་གོང་མ་ཆན་ལུང་གྙིས་དགོན་པ་འདེབས་དགོས་པ་དང་། ཁོའྙི་རྙིམ་གོ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ནྙི། རབ་འདོད་ལགས་ཡོས་ཀྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1771ལོར་གོང་མ་ཆན་ལུང་གྙི་རེ་བ་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སྙི་ཁོན་སྤྙི་རོག་དམག་སྒར་དུ་ཕེབས་དུས་སམ། ཡང་ན་རབ་འདོད་ཤྙིང་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1774 ལོར་སྙི་ཏུ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་བཀྲ་་ཤྙིས་དང་། འཇང་སྒང་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་རྣམས་སྙི་ཁོན་སྤྙི་རོག་དམག་སྒར་ཕོགས་སུ་ཕེབས་པའྙི་རེས་གང་རུང་ནས་བཏབ་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ནམ་སམ་ལ།
དགོན་པ་ཕག་འདེབས་མཛད་པ་པོ་འཇང་སྒང་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་རམ་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་དང་། འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་དང་། འཇང་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་རྣམས་ཀྙི་དབོན་རྙིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་གྙི་ཁུ་བོ་འཇང་སྒང་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་དང་། འཇང་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེ་རྣམ་གཉྙིས་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་དག་གསན།
ཀཿཐོག་དང་། དཔལ་ཡུལ་དང་། རོགས་ཆེན་དགོན་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་
ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་བསེན་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཁྱྙིམ་ནས་ཁྱྙིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་མྙི་མེད་དབེན་པའྙི་རྙི་ངོགས་སུ་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་རླུང་ལ་བསྐུར་ནས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་སྙིང་པོ་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བས་འོད་གསལ་ཉམས་ཀྙི་སྣང་བ་འབྱམས་སུ་ཀས་པར་གྱུར། དེ་ཚེ་ཁུ་བོ་རྣམ་གཉྙིས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇང་དབོན་ཚུལ་ཁྙིམས་རོ་རེས། འདྙི་ནས་ཤར་ཉེ་ལྙི་ཡྙི་ཡུལ། །སྒང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

624

བཞྙི་དགའ་བ་འཁྱྙིལ་འདྲའྙི་ཞོལ། །རྙི་དུང་དཀར་འདྲ་བའྙི་གཡས་ཀྙི་ཕོགས། །ཀླུང་འཁྱག་འཁྱོག་ཉ་མོ་འཁྱུག་འདྲའ་གཡོན། །ས་མདའ་སྒྙི་འདྲ་བའོྙི་ལྡེབ་ཐོག་ན། །ཞེས་དགོན་ས་ལུང་བསན་པ་ལྟར་
ལྙི་གཙང་དུ་ཕེབས། རབ་འདོད་ས་མོ་ཡོས་ཀྙི་ལོར་མདོ་མང་དགོན་པ་བཏབ། དབྱར་དུས་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་ཉྙིན་ལྔ་དང་། དབྱར་གནས་འདུས་པ་སོ་སོའྙི་རང་ཤག་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་། སོན་དུས་ཐུགས་ཆེན་བུམ་སྒྲུབ་ཞག་བདུན་དང་། ལོ་མཚམས་ཕུར་བའྙི་གཏོར་སྒྲུབ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པར་དུས་རག་ཏུ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་མཛད་པའྙི་ཕག་བཞེས་བཙུགས་པ་སོགས་གོང་དུ་བྱུང་བ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་བཤད་ཟྙིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།
ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་གཉྙིས་པ་སྔ་མའྙི་རྙིགས་དབོན་མདོ་མང་བ་མ་དར་རྒྱས་ཞུ་
བ་དེ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་ནྙི་བསླབ་གསུམ་གཙང་མས་སྐུ་ཚུགས་བཙུན་ཞྙིང་། སེ་སྣོད་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོར་གསན་སྦྱངས་ཆེ་བ་དང་། ལམ་དང་ལམ་གྱྙི་ར་ལག་ཀུན་ལ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་མཁན་སྐུ་ཚེ་ཧྙིལ་བོར་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྙིས་དུས་འདའ་བ་ཞྙིག་ལགས་ལ། མདོ་མང་དགོན་པའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་མཛད་དེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་མཚོས་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས་སོ།། ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་གསུམ་པ་ནྙི་བ་མ་དར་རྒྱས་ཀྙི་སྐུ་དབོན་དབང་ཕྱུག་ཅེས་
པ་དེ་ཡྙིན་ལ། ཁོང་གྙིས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྲོལ་གྱྙི་ཆོས་ཐུན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པར་གསན་སྒོམ་མཛད་ཅྙིང་། ཡྙི་དམ་གྱྙི་ལྷ་དུ་མའྙི་བསེན་སྒྲུབ་གནད་དུ་སྨྙིན་པར་མཛད་པས་ལྷས་ཞལ་གཟྙིགས་དང་ལུང་བསན་མང་པོ་ཐོབ། སྔགས་ནུས་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཕོགས་ཀུན་ཏུ་འགོ་དོན་རྒྱས་ཤྙིང་ཀུན་གྱྙིས་རྙི་བཀུར་ཆེ་བར་གགས་ལ། ཁྙི་རབས་འདྙི་གསུམ་ནྙི་རྙིག་སྔགས་འཆང་བར་མཐུ་ཆེ་ཞྙིང་གཉན་པར་གགས་པ་གོ་ལའྙི་གདུང་རྒྱུད་དངོས་ཀྙི་དབོན་རྙིགས་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བཞྙི་པ་ལྷ་བཙུན་ཁག་འཐུང་ནམ་མཁའ་འཇྙིགས་མེད་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་སྐུ་ཆེན་
ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། རབ་འདོད་མེ་ཕོ་ར་ཡྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1786ལོར་ཧོར་བག་མགོའྙི་སེ་ཤོག་ལས་འཛི་རྭ་གོང་ངམ་མཛི་བག་གོང་ཞེས་པའྙི་ནང་དུ་ཇྙི་སང་ཚང་ཟེར་བ་ཕ་མ་གཉྙིས་ཀར་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

625

མཛེ་ནད་ཐེབས་པ་ཞྙིག་གྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འཇང་དབོན་འཇྙིགས་མེད་ཚུལ་ཁྙིམས་འོད་ཟེར་རམ་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་མདོ་མང་དགོན་པར་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། མདོ་མང་བ་མ་ཨ་འཛི་ཆོས་ལོ་དང་། རྒྱ་ཤུལ་བ་ཁོ་ཟེར་བ་གཉྙིས་ཀྙི་མདུན་ནས་སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་དང་། སོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་ར་འགེལ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། འཇང་སྒང་དགོན་པའྙི་བ་མ་དུ་མ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏ་གྙིང་གཏེར་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་གཏེར་ཆོས་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་དང་། རྙིང་མ་རྒྱུད་འབུམ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་དང་། དཔལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཞྙིང་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའྙི་དགེ་བསེན་གྱྙི་སོམ་པ་བཞེས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས། མཚན་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་གསོལ།
རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ་དང་། རྙིག་འཛིན་ཐུགས་ཐྙིག་དང་། རོགས་ཆེན་ཨ་རོའྙི་ལུགས་
དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཁེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒལ་དང་། གཏུམ་མོ་སོགས་གདམས་པ་ཟབ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པས་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའྙི་རྣམ་ཐར་གྱྙིས་ཕྱུག་པར་གྱུར། ཡོན་ཏན་གྱྙི་སན་པ་ཕོགས་བཅུར་རྒྱས་ཤྙིང་གྲྭ་འཁོར་དང་། སློབ་མ་མང་དུ་འདུས། རོགས་ལྡན་ཀརྨ་དོན་དམ་དང་། སྐུ་ཆེན་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ལས་ཀང་སྨྙིན་ཁྙིད་དང་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ཀྙིས་ཁག་འཐུང་འཇྙིགས་མེད་དཔའ་བོ་ཞེས་པའྙི་གསང་མཚན་དང་། ཁོང་གྙི་དབུ་ཞྭ་གནང་སེ་དོན་གྱྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། མདོ་མང་གྙི་གདན་རབས་ཀྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྦྱོར་དངོས་རེས་གསུམ་ཚང་བའྙི་ཕག་རོགས་ཟུང་འཇུག་གྙི་ཁྙིད་དང་ཉམས་ལེན་རལ་དུ་བཏོན་པས་སྐུ་ཚེ་དེར་སློབ་མ་
འཇའ་ལུས་འོད་སྐུར་གོལ་བའང་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་དང་། གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བའྙི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་བྱོན། ར་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

626

དབང་པོ་དགོན་འདྙིར་བྱོན་པ་ལས་གདམས་ངག་མང་པོ་གསན། དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེས་དེང་གྙི་དུས་ན་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་མཁན་དེ་ཁྱེད་ཚོའྙི་དགོན་པ་ཁོ་ན་ཙམ་ཡྙིན་ཞེས་སོགས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་དབུགས་དབྱུང་གནང་ངོ་།།
གདན་ས་འཛིན་པ་འདྙི་དག་གྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་དགོན་འདྙིར་བསན་ར་འདུལ་བའྙི་གཞྙི་
གསུམ་གྱྙི་ཕག་བཞེས་ཀྙི་རྒྱུན་ལེགས་པར་དར་ཞྙིང་། འཇྙིག་རེན་དང་ཁྱྙིམ་གྱྙི་ལས་ལ་ཆེད་དུ་གཡེང་སེ་དཀོར་སྡུད་པའྙི་གང་ཟག་གཅྙིག་ཀང་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། སྤྲུལ་སྐུ་ཁོང་གྙིས་ཀང་རེ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་གྙི་སྐུ་དྲུང་དུ་འཇྙིག་རེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གཡེང་སེ་དཀོར་ནག་གྙིས་མྙི་ཚེ་མྙི་འདའ་བའྙི་དམ་བཅའ་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་བྱ་བལ་འཁོས་ཆུང་གྙི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་སོ།།མཐར་དགུང་ལོ་དོན་གཅྙིག་པ་རབ་ཡྙིད་མེ་འབྲུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1856ལོར་སྐུ་གཤེགས།
ཞག་བདུན་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས། གདུང་ཁྲུ་གང་ཙམ་དུ་ཞུ་བ་དང་། འོད་གྲུ་བཞྙི་དང་ཟླུམ་པོ་ཤར་ཞྙིང་། སྒ་དང་འཇའ་འོད་དང་རྙིང་བསྲེལ་གྱྙིས་གཏམས་པའྙི་ངོ་མཚར་བྱུང་ངོ་།།
ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་ལྔ་བ་བ་མ་གགས་པ་བསན་འཛིན་མཐའ་ཡས་ནྙི། བག་
མགོ་ཆུ་བར་གོང་དུ་ལོག་འུ་ཚང་ཞེས་པར་འཁྲུངས་ཤྙིང་། དེ་ཡང་གོ་ལའྙི་རྙིགས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད། ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་མདོ་མང་དགོན་བ་བང་གྙི་ཐབ་གཡོག་དང་ར་རྙི་མཛད་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས། སྐུ་ཆེན་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཨ་འཛི་བ་མ་པདྨ་བསན་འཛིན་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་ཤྙིན་ཏུ་མང་པོ་གསན། དགུང་གངས་བཅུ་བདུན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་རེན་དགེ་ཚུལ་དུ་མཛད། དགུང་གངས་ཉ་ཤུའྙི་དུས་སུ་བསྙི ན་པར་རེ གས་ཏེ་འདུལ་བ་གཞོྙི་གསུམ་གྱྙི་ཉམས་ལེན་ལྷུར་ལེན་མཛད་པས་འདུལ་ཁྙིམས་གཙང་བའྙི་ཚད་དུ་གེང་། གསོ་རྙིག་ལ་སྦྱངས་པས་ཤྙིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཅྙིང་ནད་པའྙི་ལག་མགོར་ཕག་གྙིས་རེག་ཙམ་ནས་ནད་གཞྙི་དྭངས་པ་སོགས་བྱུང་བའྙི་ལོ་རྒྱུས་མཆྙིས་ཤྙིང་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱྙི་བ་མའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཡང་གགས་སོ།།དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། དཔལ་
ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུན་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་ཡོད་དོ་ཅོག་གསན་པར་མཛད། གགས་པ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

627

ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་དུ་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་དབང་ལུང་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་སོགས་གདམས་ངག་མང་དུ་བཞེས་སོ།།གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ་དང་། མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ།
ཀོང་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བོ་གོས་མཐའ་ཡས། ཆགས་མེད་བཞྙི་བ་ཀརྨ་བསན་འཛིན་འཕྲྙིན་ལས། ཉག་བ་པདྨ་བདུད་འདུལ། གཏེར་ཆེན་གསང་སྔགས་གྙིང་པ། ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ། བག་མགོ་ཀེའུ་ཚང་བསན་པ་ཡར་རྒྱས་སོགས་རྙིས་མེད་ཀྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའྙི་བདུད་རྙི་ངོམ་མེད་དུ་བཞེས་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། མདོ་མང་དགོན་པའྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། རྙི་ཆོས་གསུམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོར་ཞྙིང་ཁྱད་པར་དུ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའྙི་ཕག་
བཞེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད། སོད་སེ་དགེ་དང་། སྨད་རྒྱལ་རོང་དང་། མྙི་ཉག་གྙི་བར་དུ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྒྱས་ཤྙིང་དགུང་གངས་དོན་གཉྙིས་པར་ངོ་མཚར་གྱྙི་རགས་དུ་མ་བཅས་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་དགོན་པ་རྨེ་ཆེན་ཁམས་མདོ་ཟེར་བར་སོས་ཤྙིང་། བགང་བྱ་ལྔ་ཙམ་
གྱྙིས་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་རེན་དང་བཅས་པ་གྲུབ་ཅྙིང་། མཆོད་རེན་ཞྙིག་བཞེངས་པའྙི་ས་འདུལ་སྲྙི་མནན་དུ་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ་གདན་དྲངས། གྲྭ་བ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས། མཆོད་འབུལ་ཡོན་སྦྱོར་གྱྙི་འདུ་བ་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རྒྱས། དུས་མཆོད་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སོགས་དགོན་པ་དར་རྒྱས་བྱུང་བར་བཤད་དོ།།
ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་དྲུག་པ་ནྙི་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་སེ།
ཁོང་གྙིས་དགོན་པ་བགང་བྱ་འགར་བསྐྱངས། དགོན་པ་ཁོ་སྐྱབས་ཀྙི་དམག་གྙིས་མེར་བསྲེགས་
པས་ལོ་འགར་སོང་། གཏེར་ཆེན་གྱྙིས་སྐྱྙིད་སོད་བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་སུ་སྦྲ་སྒར་བཏབ་ནས་བགང་བྱ་ཁ་ཤས་སུ་བསྐྱངས། དེ་ནས་དགོན་པ་བསྐྱར་བཞེངས་དགོས་པར་གྲྭ་སེ་དང་། ལྙི་ཁོག་གྙི་དཔོན་སེ་འབངས་དང་བཅས་པས་ནན་ཞུས་ངོར་གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་དབུ་བརམས་ཏེ་སྙིའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

628

གྱད་ཡུལ་མདའ་ཟེར་བར་དགོན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། དགོན་པའྙི་གདན་རབས་ཀྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསོར། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་གནས་ངེས་མེད་འགྙིམས་ནས་བྱ་བལ་ལ་བྱོན་པས་དགོན་པར་གཟྙིགས་པ་ཆེར་མ་གནང་ལ། ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་ནྙི་གནད་འདུས་ཙམ་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།
ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་བདུན་པ་རྙིགས་དབོན་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་
ནྙི། སྔགས་འཆང་གོ་ལའྙི་གདུང་རྒྱུད་འཇང་སྒང་ཡབ་ཚང་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་མདོ་མང་དགོན་དུ་ཚོགས་ཞུགས་མཛད། དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བྱ་བཏང་གྙི་ཚུལ་གྱྙིས་མདོ་ཁམས་སོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་མྙི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་དང་།
དཀར་མཛེས་བག་དཀར་སྐུ་ཞབས་དང་། རྒེའུ་གཏེར་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ་སོགས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་དང་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་བདུད་རྙི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བཞེས། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་
འཛོམ་འབྲུག་རྒན་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་གཙུག་གྙི་ནོར་བུར་བཀུར་ཏེ་དེ་ཉྙིད་ལས་འོད་
གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་རོགས་པར་གསན། ནང་གྙི་ཉམས་བཞེས་བཅས་མདོ་མང་དགོན་དུ་ཆོས་དང་ལས་ཀྙི་འཁོར་ལོས་ཆོས་སེ་བསྐྱངས་ཏེ་བསན་བདག་གྙི་ཁྙིར་ཞུགས། མདོ་མང་དུ་ཚེས་བཅུའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་བཙུགས་དང་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་

བཅས་ལ་རྒྱས་སྤོས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་བཀའ་བཞྙིན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས།
དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་གནས་འདྙིར་གདན་དྲངས་ཏེ་
རཏྣའྙི་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་དབང་བསྩལ་དུ་བཅུག་པ་སོགས་བསན་པར་མཛད་
རེས་ཆེན་པོ་དུ་མ་བཞག་གོ།
ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་ནྙི། ཧོར་བག་མགོའྙི་བཀྲ་ཁྱོམ་སེ་བར་རབ་ཚེས་ཤྙིང་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1914ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱྙི་རྙིགས་སད་ཅྙིང་འཇང་སྒང་དུ་གྲྭ་སར་ཞུགས། རྒྱུ་འབྱོར་དབུལ་བས་བ་བང་གྙི་ར་རྙི་དང་ཐབ་གཡོགས་མཛད་ནས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ཡྙི་གེ་སྦྱོར་ཀོག་དང་བོ་སྦྱོང་ལ་བསླབས་པས་བྱང་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

629

ཆུབ་སེམས་དཔའྙི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པས་ཀུན་གྱྙིས་བསོད་གནས་སུ་གྱུར། དེ་ནས་འཇང་སྒང་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་འཕེལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་འཇང་སྒང་དུ་ཁྙིར་བཀོད། ཡོངས་གགས་སུ་འཇང་སྒང་བཀྲ་ཁྱོམ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་འབོད། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ། གྲུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་སོགས་བ་མ་མང་དུ་བསེན་ནས་སྨྙིན་གོལ་བདུད་རྙིའྙི་རྒྱ་མཚོ་ངོམ་མེད་དུ་བཞེས་པས་མཁས་
གྲུབ་ཀྙི་ས་མཐོར་གཤེགས།
མདོ་མང་སོག་སྤྲུལ་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པས། མདོ་མང་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་སོང་
པས་གེ་འཕན་དཔོན་པོ་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་གྱྙིས་རྭ་ཧོར་རོགས་སྤྲུལ་དང་། འཇང་སྒང་བ་མ་འཆྙི་མེད་གང་རུང་གྙིས་མདོ་མང་གདན་ས་འཛིན་དགོས་པར་ཞུས་པས། བ་མ་དེ་གཉྙིས་ཀྙིས་གོས་མཐུན་གྱྙིས་འཇང་སྒང་སྤྲུལ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་མདོ་མང་དགོན་པའྙི་གདན་ས་འཛིན་པ་པོར་
བསོས། དེ་ནས་དགོན་འདྙིའྙི་བསན་བདག་གྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་དབང་ལུང་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གནང་། སྒྲུབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་མཛད། བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པའྙི་ཐུགས་འདུན་གྱྙིས་གབ་མཛད་འཕྲོར་རྒྱའྙི་དམར་དམག་གྙི་དུས་ཟྙིང་གཡོས་པའྙི་རྐེན་གྱྙིས་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1935 ལོར་མྙི་སྲུན་གདུག་ཅན་འགའ་ཡྙིས་དགོན་པ་མེ་ལ་བསྲེགས་ཏེ་རེན་བརེན་པ་དང་བཅས་པ་མེ་ལྷའྙི་ཁ་ཟས་སུ་བསབས། ཕྙི་ལོ་མེ་བྱྙིའྙི་ལོར་དགོན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་ལྙི་ཡྙི་མདོ་མང་ཞེས་པའྙི་ལུང་སོད་དུ་སོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་མཛད།
ཆོས་འཆད་ཉན་གྱྙི་ཐོག་མར་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཏེ་གནམ་
ཆོས་སོར་གྱྙི་དབང་ལུང་རྒྱས་པ་གནང་བསྐུལ་ལྟར་བྱུང་། རེ་ཉྙིད་ཀྙིས་དེ་ལས་བསེན་པར་རོགས་པ་དགེ་སློང་གྙི་སོམ་པ་བཞེས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་གྲྭ་སོགས་བཙུགས་ནས་བསན་འགོར་སྨན་པའྙི་
མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱངས། དེ་ཡང་གཙང་སོད་སོང་དཔོན་མཁན་པོ་དགེ་མཆོག་དང་། ཡེ་ལེ་མཁན་པོ་ཨོ་རྒྱན་དང་། ལགས་ལ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཆོས་གགས་དང་། མདོ་མང་མཁན་པོ་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་རྙིམ་པར་གསོལ་ཏེ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་བསྐུལ་གྱྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

630

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའྙི་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་རྒྱུན་བཙུགས། མཐར་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བའྙི་བཀའ་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་ནས་པེ་ཤག་མཁན་པོ་པདྨ་གདན་དྲངས། ལགས་ཡོས་ལོར་བཤད་གྲྭ་བཀྲ་ཤྙིས་དགའ་ཚལ་གྱྙི་གསེར་ཁྙིར་གསོལ་ཏེ་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡྙིག་ཆ་ལྟར་གྱྙི་ཐོས་བསམ་གྱྙི་སྲོལ་ཕེས། སྒྲུབ་གྲྭ་རུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་ནང་ཆོས་རྣམ་ལྔ་དང་། ཀུན་རྙིག་དང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་དང་། རཏྣའྙི་ཆོས་སོར་དང་། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་གསར་བའྙི་བསེན་སྒྲུབ་རྙིམ་གཉྙིས་ཀྙི་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའྙི་ཕག་བཞེས་བཙུགས་ནས་བསན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བའྙི་ཐུགས་འདུན་ཟབ་འཕྲོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་འཚུབ་མ་ཆེན་པོས་དགུང་གངས་ལྔ་བཅུ་ང་གཉྙིས་ཙམ་ལ་མགོ་ལོག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་དགུ་པ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཚུལ་ཁྙིམས་དཔལ་ལྡན་བོ་
གོས་སམ་མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་ཏྙིཥྛ་རྙིན་པོ་ཆེ་ནྙི། མདོ་མང་དགོན་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ནས་རེན་བཞེངས་ཆོས་འཆད་སོགས་ཀས་རྒྱལ་བྙི སན་གྱྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོས་ཤང་། ངུར་ ྙི སྨྲྙིག་འཛིན་པའྙི་སློབ་རྒྱུད་ཀྙིས་མདོ་ཁམས་གང་བ་བྱུང་ལ། བྱུང་བ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བཀོད་ཟྙིན་ཏོ།།ཁྙི་རབས་སམ་གདན་རབས་བཅུ་པ་མདོ་མང་གཡང་ཐང་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
བཟང་འཇྙིགས་མེད་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་རོ་རེ་ནྙི། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ཁོངས་གཏོགས་འབས་ལྗོངས་སུ་བཞུགས་མོད། མདོ་མང་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་བཅུ་བའྙི་ཁྙིར་བཞུགས་ཏེ་རེན་བཞེངས་དང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་གནང་བ་དང་། དགོན་པ་དེ་དང་སྤྙིར་གསང་སྔགས་རྙིང་མའྙི་བསན་པ་ལ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤོས། བྱུང་བ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་དུ་བཀོད་ཟྙིན་པ་དེས་མཛད་པ་ཕོགས་ཙམ་ཤེས་ནུས་སོ།།
གཉྙིས་པ་འཆད་ཉན་གཙོ་བོའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་པའྙི་མཁན་པོའྙི་རབས་ནྙི། མཁན་རབས་
ཀྙི་ཐོག་མའམ་དང་པོ་ནྙི། རྒྱལ་སྲས་གཞན་ཕན་མཐའ་ཡས་དང་། རོགས་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། གྱང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་སོགས་ཀྙི་དངོས་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཨ་འཛི་བ་མ་པདྨ་བསན་འཛིན་བཞུགས་པ་ཡྙིན་འདུག་ལ། དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་མདོ་མང་དགོན་འདྙིར་རབ་བྱུང་དང་བསེན་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

631

རོགས་ཀྙི་བསླབ་སོམ་གནང་བའྙི་མཁན་པོ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་སོགས་བགང་བྱ་དུ་མར་མདོ་སྔགས་ཀྙི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས་དགོན་འདྙིའྙི་མཁན་རབས་ཐོག་མར་བཞག་པ་ཡྙིན་ནོ།།
མཁན་རབས་གཉྙིས་པ་ལྷ་ཤུལ་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསན་ནྙི། ལྙི་སེ་སྨད་མའྙི་ལྷ་ཤུལ་ཚང་
ལ་འཁྲུངས་ཤྙིང་ཆུང་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁས་པའྙི་དབང་པོ་མྙི་ཉག་མཁན་ཆེན་ཀོ་ཤུལ་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་ལས་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་པ་བཞེས། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསན་སྦྱོང་གནང་། ལགས་སོང་གཏེར་རྒན་བ་མ་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ་དང་། ཚེས་བཅུ་དཔོན་སློབ་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་གསན་ཅྙིང་ཉམས་བཞེས་གནང་བས་རོགས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། མདོ་མང་དགོན་གྱྙི་ཤུག་ལུང་སོད་དུ་དབེན་ཁོད་བཏབ་ནས་མདོ་སྔགས་མན་ངག་དང་བཅས་པའྙི་བཤད་ཁྙིད་རྒྱ་ཆེན་མཛད་དོ།། མཁན་རབས་གསུམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་གགས་པ་ནྙི། ལྙི་ཁོག་ཏུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་
ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞང་ ྙི བ་མ་གགས་པ་བསན་འཛིན་དང་གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་དང་།
མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར། བདུད་ཀོང་ཟབ་གཏེར། འཇའ་ཚོན་ཆོས་སོར། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་སོགས་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བག་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་སན་གགས་སོགས་གསར་རྙིང་རྙིས་མེད་ཀྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་དང་། བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་ཆོས་ཚུལ་གངས་མེད་པར་སྦྱངས། བཀའ་བསན་གྱྙི་ལྗགས་ལུང་སོགས་བཀའ་གཏེར་བདུད་རྙིའྙི་རྒྱ་མཚོ་ངོམ་མེད་དུ་བཞེས། མདོ་མང་དགོན་འདྙིར་དབྱར་གནས་དང་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས། དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། དངོས་གཞྙི་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྙི་ཕག་སྲོལ་མྙི་ནུབ་པའྙི་འཆད་སེལ་མཛད་པ་དང་།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

632

གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་སྨྙིན་ཁྙིད་གནང་བ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ནས་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕག་ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མཁན་རབས་བཞྙི་པ་རྒྱལ་རོང་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་དགེ་ལེགས་ནྙི། རྒྱལ་རོང་མཛའ་གྱོ་
གོང་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། མདོ་དགོན་དུ་དབོན་པོ་གགས་པ་བསན་འཛིན་དང་། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉྙིས་བ་མར་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་མཐའ་དག་བྱང་བར་སྦྱངས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་གྙི་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་དང་སོས་འོད་ཀྙི་འོག་ཏུ་དཔེ་གཟྙིགས་མཛད་པ་བཅས་ཐུགས་བརོན་

དྲག་པོས་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། རེ་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ནས་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ནས་མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། མདོ་མང་དགོན་དུ་བྱོན་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་དུ་མར་གཞུང་ལུགས་བཤད་ཁྙིད་དང་། རབ་བྱུང་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་སོམ་རྒྱུན་གནང་བ་སོགས་བསན་པར་སྨན་པའྙི་འཕྲྙིན་ལས་བསྐྱངས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱྙི་ཉམས་ལེན་དང་། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྙི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྙིས་སྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བ་སོགས་ཆོས་པ་རྣལ་མའྙི་སྤོད་

པ་མཐར་ཕྙིན་པར་བགྱྙིས། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་མེད་མོང་མཐར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མཁན་རབས་ལྔ་པ་སོང་དཔོན་མཁན་པོ་དགེ་མཆོག་ནྙི། གཙང་སོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྭ་
ཧོར་དགོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་ཚོགས་ལ་ཞུགས། ཁམས་རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་ལས་གཞུང་མང་སྦྱངས། ཁྱད་པར་དུ་དགེ་མང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན་ཏེ་མཁན་པོ་ཡོན་དགའ་ལས་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད་ཅྙིང་མཁས་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན་ཏེ་སྐུ་ཚེར་ཉམས་ལེན་མཛད། རབ་རྒྱལ་མེ་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1946 ལོ་ནས་བགང་བྱ་དུ་མའྙི་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

633

རྙིང་ལ་དགོན་འདྙིར་བཤད་གྲྭའྙི་དབུ་བཙུགས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པའྙི་གཞུང་ལ་བཤད་ཁྙིད་གནང་བས་མདོ་མང་དགོན་ལ་བཀའ་དྲྙིན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེ་ཞྙིང་འདུལ་ཁྙིམས་གཙང་བའྙི་ཚད་དུ་གགས་པའོ། །སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་གཙང་སོད་ཞྙིང་ཐར་རྙི་ཁོད་དུ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་ཤྙིང་སྐུ་
མཚམས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བའྙི་ངང་གནས་དེར་གཟུགས་སྐུའྙི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།
མཁན་རབས་དྲུག་པ་མཁན་པོ་བོ་བཟང་ཆོས་གགས་ནྙི། ལྙི་ཁོག་ལགས་ལ་བ་ཞེས་པའྙི་
ཁྱྙིམ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་ཁྙིད་མང་དུ་མནོས། སྐུ་ན་གཞོན་དུས་བུད་མེད་ཅྙིག་དང་དུས་བཏབ་སེ་གྲྭ་ལོག་བྱ་བར་བརམས། བུད་མེད་དེ་དུས་ལྟར་མ་སླེབས་པར་དུས་འཛོལ་བས་དྲན་པ་རེད། བ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། དགེ་སློང་ཡང་དག་བ་མའྙི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་ལོན་པ་ཞྙིག་མྙི་བྱེད་ཤྙི་རེ་སམ་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་སེ་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེ་འདན་གྱྙི་པདྨ་རྙི་མཐོར་བཞུགས་པའྙི་དྲུང་དུ་བྱོན། གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་ཁོང་གྙི་ཕུར་བའྙི་ཆོས་བདག་ཡྙིན་ཞྙིང་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའྙི་སལ་བ་ཡོད་གསུངས་ཏེ་དེར་མངགས། རོགས་ཆེན་ཤྲྙི་སེང་ཆོས་གྲྭར་མཁན་པོ་གཞན་
ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་བཞེས་མཛད། མདོ་མང་དགོན་འདྙིར་དབྱར་གནས་དང་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་ཡུན་རྙིང་མཛད་ཏེ་དབུ་མ་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། སོམ་གསུམ་སོགས་གཞུང་བཤད་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་རྙི་ཁོད་དུ་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་མཛད་དོ།།
མཁན་རབས་བདུན་པ་ཉག་རོང་མཁན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ནྙི། ཉག་རོང་གུ་རུ་དགོན་པའྙི་མཁན་
ཆེན་ཞྙིག་ཡྙིན། རོགས་ཆེན་དགོན་དུ་མཁན་པོ་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་གསན་བཞེས་མཛད། ས་གང་ལོར་མདོ་མང་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གཅྙིག་རྙིང་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་མཛད་ནས་སྤོད་འཇུག་དང་། དབུ་མའྙི་སོར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

634

སོགས་ཀྙི་ཁྙིད་གནང་ངོ་།།
མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་མཁན་པོ་སྨྙིན་གོལ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ལུག་ལོར་གསེར་ཁོག་ཏུ་
ཡག་སྨོན་ཟམ་ཁ་ཚང་ཞེས་པའྙི་ཁྱྙིམ་དུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པར་མདོ་མང་དགོན་པའ་བཤད་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་དགེ་མཆོག་ལས་སྤྙི ད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་སོགས་ཆོས་སོར་དུ་མ་གསན། ཀཿཐོག་ཏུ་བྱོན་ནས་བཤད་གྲྭར་བཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་ཨ་ཤེར་ལས་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་ཀརྨ་ཐེག་མཆོག་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་སྨྙིན་གལ་

ོ གྱྙི་གདམས་པ་མང་
དུ་གསན། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་ལས་ཐོས་བསམ་མཛད་ཅྙིང་བསེན་པར་རོགས་པས་

མཁས་པའྙི་གགས་པ་འབར། མཁན་པོའྙི་མཚན་ཐོབ་གནང་། ས་གང་ལོར་མདོ་མང་དགོན་དུ་ཕེབས། དབྱར་གནས་ཀྙི་གནས་ཀྙི་སློབ་དཔོན་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་བཞུགས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་དུ་མའྙི་བཤད་པ་གནང་། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་ལ་བྱ་བལ་དུ་ཕེབས་ཤྙིང་འདན་གྱྙི་པདྨ་རྙི་མཐོར་ལོ་འགར་བཞུགས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། དེ་ནས་དབུས་གཙང་ཕོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་མཛད་པས་སྐུ་གར་གཤེགས་ཙམ་ཡང་ཐོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།།
མཁན་རབས་དགུ་པ་མཁས་པའྙི་དབང་པོ་པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨའམ་དབྱངས་ཅན་ཟླ་བའྙི་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱལ་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་1950ལོའྙི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའྙི་ཚེས་བཅུ་ལ་མདོ་མང་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོར་ཕེབས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་ཀྙི་ལེགས་བཤད་དུ་མའྙི་གྲུ་ཆར་ཕབ་པ་ཡྙིན་ལ། མཛད་རྣམ་བསྡུས་ཙམ་ཞྙིག་གོང་དུ་ལན་གཉྙིས་སུ་བཀོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་བརོད་དོ།།མཁན་རབས་བཅུ་བ་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་ཉྙི་མ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ཡོས་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1927 ལོར་ཡབ་གནམ་མཚོའྙི་གོས་ལོ་དང་། ཡུམ་རམ་བཟའ་ཀླུ་ལོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐུ་གེགས་ཀྙི་དབང་གྙིས་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་གྲྭ་སར་ཞུགས་ཤྙིང་ཞང་པོ་ཚུལ་དབང་ལས་ཀོག་

བསླབས། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤྙིས་དགེ་ལེགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་ཆེན་དགེ་མཆོག་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་བོ་སྦྱོང་དང་དབུ་མའྙི་སོར་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་སོགས་ཆོས་ཐུན་ཕལ་ཆེ་བ་སྐུ་ན་ཆུང་དུས་ནས་མཐར་ཕྙིན། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

635

དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་མན་ངག་རོགས་པ་ཆེན་པོ་སྔོན་འགོ་དངོས་
གཞྙི་དང་བཅས་པ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོས་བཀུར་ཏེ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཟབ་ཁྙིད་རོགས་པར་གསན་ཅྙིང་འོད་གསལ་རྙིག་
པའྙི་རང་ཞལ་མཇལ་ཏེ་སྔ་འགྱུར་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་གཤེགས་ཤུལ་ཟྙིན། པེ་ཤག་མཁན་པོ་པདྨ་དང་། མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་སོགས་ལས། དབུ་ཕར་གྱྙི་གཞུང་དང་། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་དང་། འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་གདམས་པ་ཡང་གསང་སན་བརྒྱུད་བཅས་པར་གསན་བསམ་གནང་། དུས་འགྱུར་སབས་ར་རྙི་ལ་བཀོལ་བ་སོགས་འོ་བརྒྱལ་ཅྙི་རྙིགས་མང་ཡང་སྐུ་ཚུགས་བཙུན་ཞྙིང་བསླབ་གསུམ་མྙིག་འབས་བཞྙིན་དུ་བསྲུངས་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ལོག་ཏུ་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་མ་འགའ་རེར་མན་ངག་ཀང་མང་དུ་གསུངས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་དུས་སུ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ལས་དབང་ཁྙིད་གདམས་ངག་མང་པོ་གསན། དགོན་པའྙི་འདུས་སེ་ཡོངས་ལ་གནམ་ཆོས་དང་། མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱྙི་མན་ངག་དང་། གཞུང་ཆེན་དུ་མའྙི་འགེལ་ཁྙིད་ལན་མང་དུ་གནང་། ཆ་ནང་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་ཀྙི་རྒྱུན་བཙུགས། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བསེན་རོགས་ཀྙི་བསླབ་པ་གནང་བས་འདུལ་བསན་གྱྙི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོས། འཇང་སྒང་དགོན་སོགས་དགོན་པ་དུ་མར་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གསུངས། ད་ལྟའང་དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ལ་སླེབས་ཤྙིང་བསན་འགོའྙི་དོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་བ་ན་མེད་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་ཞབས་པད་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།
མདོ་མང་དགོན་འདྙིའྙི་ཁྙི་རབས་དང་མཁན་རབས་སུ་མྙི་ཐེ་བའྙི་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་པ་
མང་དུ་བྱོན་པ་ལས་ར་ཁ་བ་མ་ཚུལ་ཁྙིམས་རྣམ་དག་གམ་མཁན་པོ་ཚུལ་ལོ་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་ཡོས་ལོར་ལྙི་ཁོག་ཏུ་ར་ཁ་བ་ཞེས་པའྙི་ཁྱྙིམ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། མདོ་མང་དགོན་དུ་ཚོགས་ཞུགས་གནང་། མཁན་པོ་ཐུབ་བསན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སེ་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྦྱངས། གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པ་དང་། དབོན་པོ་གགས་པ་བསན་འཛིན་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་ཆེན་དགེ་གགས། མཁན་པོ་དགེ་མཆོག། དཔལ་ཡུལ་པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨ།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

636

མདོ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན། བག་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་སོགས་ལས་བཀའ་གཏེར་མན་ངག་བདུད་རྙིའྙི་རྒྱ་མཚོ་ངོམ་མེད་དུ་བཞེས་ཤྙིང་ནང་གྙི་ཉམས་ལེན་དང་། ཡྙི་དམ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་གནད་སྨྙིན་མཛད་པས་མཁས་པ་དང་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། མཁན་པོ་དགེ་གགས་ལས་བསེན་པར་རོགས། གདུལ་བྱ་སློབ་ཚོགས་མང་པོར་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་
ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་གྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཕངས་མེད་དུ་བསྩལ། སློབ་མའྙི་གཙོ་བོ་མདོ་མང་གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་མང་དུ་བྱོན། མཐར་དུས་འགྱུར་སབས་དགུང་གངས་དོན་ལྔ་བ་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སྦྲུལ་ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མདོ་མང་སོག་སྤྲུལ་ཀུན་བཟང་ངེས་དོན་དབང་པོ་ནྙི། རབ་ཚེས་མེ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1896
ལོར་སོག་པོ་སྦྲ་ནག་ཏུ་འཁྲུངས། མདོ་མང་དབོན་པོ་དབང་ཕྱུག་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་མདོ་མང་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། གཏེར་ཆེན་རོ་རེ་བདེ་ཆེན་གྙིང་པའྙི་ཉེ་གནས་མཛད་ཅྙིང་། དེ་ཉྙིད་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་པས་གྲུབ་པའྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གཙང་བོའྙི་བཞུར་རྒྱུན་རལ་གྙིས་བཅད་དེ་བྱོན་པས་ཁམས་པ་བ་མ་ཆུ་འཕུར་དུ་གགས། གཏེར་ཆེན་འདས་རེས་དགོངས་རོགས་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་བསྒྲུབས་ཤྙིང་། གཏེར་ཆེན་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཐུགས་དམ་གྱྙི་རེན་རས་ཕལ་ཆེར་གྱྙི་བདག་པོ་མཛད་པ་དང་། གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་གར་སྐུ་ཆུང་རྣམ་གཉྙིས་འཕགས་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་སོགས་དགོན་འདྙིར་སྐུ་དྲྙིན་ཆེ་བར་བཤད་ལ། དགུང་གངས་རེ་གསུམ་པར་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་ལོ་མཇུག་ལ་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྒྱའྙི་བཙོན་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
སྤྲུལ་པའྙི་སྐུ་མཆོག་པདྨ་ཡེ་ཤེས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ལགས་ལུག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1931ལོར་འཇང་
སྒང་བསན་འཕེལ་གྱྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། བ་མ་གགས་པ་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་། མདོ་མང་དུ་ཁྙིར་བཀོད། ར་ཁ་མཁན་པོ་ཚུལ་ལོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསེན་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་དང་ཆོ་ག་ཕག་བཞེས་སོགས་སྦྱངས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། མཁན་པོ་དགེ་མཆོག་དང་། བོ་བཟང་ཆོས་གགས་དང་། བཀྲ་ཤྙིས་དགེ་ལེགས་སོགས་ལས་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་སོགས་

ཤིས་ཁོག་དང་སི་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

637

མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྙིན་མཛད། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། རྭ་ཧོར་རོགས་སྤྲུལ་དང་། ཝ་ཤུལ་སྐུ་ཆེན་དང་། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོའྙི་མན་ངག་གྙི་བདུད་རྙི་བཞེས། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་ཁྙི་མུན་དུ་བཞུགས་ནས་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་མང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་མདོ་མང་དགོན་པའྙི་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་སོགས་མཛད། དགུང་གངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱན་ཆུ་བྱ་ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མདོ་མང་རྒྱ་གར་སྐུ་ཆུང་དུ་གགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་བསན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1932ལོར་འབས་ལྗོངས་སུ་ཁྙི་ཀ་ཏ་རེ་ཚང་གྙི་རྙིན་ཆེན་སྤུངས་པ་ཞེས་པའྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ཀརྨ་དོན་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། ཁམས་བདུད་འཇོམ་རན་པོ་ཆེ་དང་། རྙི གས་

ོཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ། སག་ལུང་རེ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྙིས་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཁྱྙིམ་མྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་བླུ་ཁ་མ་གཏད་པ་ལ་འབས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ནན་བྱུང་སེ་བླུ་ཡོན་བཅས་ཁས་བངས། གཡང་ཐང་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་མདོ་མང་ལ་ཕེབས་ནས་དེར་ཁྙིར་གསོལ། སོང་དཔོན་མཁན་པོ་དགེ་མཆོག་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཁན་ཆེན་པདྨ་སོགས་ལས་དབུ་ཕར་མཛོད་འདུལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་ཚུལ་བཙུན་པའྙི་ཚད་དུ་གེང་། མཁན་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ལས་གནམ་ཆོས་རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་མན་ངག་སན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་སྐུ་ཚེ་མཐར་མ་ཕྙིན་པར་དགུང་གངས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ས་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1959 ལོར་རྒྱའྙི་བཙོན་ཁང་དུ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
མདོ་མང་རྒྱ་སྤྲུལ་ནྙི། རྒྱལ་མོ་ཚ་རོང་གྙི་བཙན་ལྷའྙི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྤྲུལ་སྐུ་སྣ་
ཚོགས་རང་གོལ་གྱྙིས་ལོ་ཤུལ་ཚེ་མཚམས་པ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་མདོ་མང་
དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། སྐུ་གཞྙིས་རྒྱལ་རོང་ཡྙིན་ཕྙིར་རྒྱ་སྤྲུལ་ཞེས་འབོད། ཡུལ་སད་དུ་རྒྱལ་རོང་ལ་རྒྱ་རོང་ཞེས་འབོད་པའྙི་དབང་གྙིས་སོ། །མདོ་མང་དགོན་དུ་སྔོན་འགོ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

638

སྲོལ་གྱྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད། བོད་དུས་འགྱུར་སབས་རོའྙི་རྭ་ཀྱུ་ཞེས་པའྙི་ནགས་ཁོད་དུ་རྒྱ་དམག་གྙིས་བསོར་བའྙི་དཀྙིལ་ནས་ཐར་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། འཕགས་ཡུལ་དུ་དྙིལ་མགོ་མཁྱེན་བརེ་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་། ཁམས་བདུད་འཇོམ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་

གསན། ཡོ་རོབ་དང་། བྱང་ཨ་མེ་རྙི་ཁ་སོགས་ཕྙིའྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་ཟབ་ཆོས་གནང་བ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤོས་པས་མདོ་མང་རྒྱ་སྤྲུལ་ཞེས་མཚན་སན་ཤྙིན་ཏུ་ཆེའོ།།
གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་དང་མཁན་རབས་དངོས་ལ་མ་འཐུས་པའྙི་བ་
སྤྲུལ་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་ལ། ལྷ་འདྲེ་བན་དུ་འཁོལ་བའྙི་གེ་འཕན་སྐུ་སྐྱེ་དང་། དེའྙི་གདུང་སྲས་བ་མ་བྱམས་པ་དང་། རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཆེན་རོ་རེ་དོན་གྲུབ་དང་། ཨོ་རྒྱན་སྐྱེས་མཆོག་གྙིང་པའམ་གཏེར་སོན་རང་བྱུང་དང་། ལུག་རྣ་ཐང་ལྷ་བཟོ་ཚེ་དབང་དར་རྒྱས་དང་། ཨ་ལགས་པདྨ་དངོས་གྲུབ་དང་། བ་མ་ཀརྨ་དོན་ཡོད་དང་། ཚེ་མཚམས་པ་བ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་། གཡང་ར་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་མཁྱེན་རབ་དང་། སྦུ་སྤྲུལ་སྣ་ཚོགས་རང་གོལ་དང་། ལོ་ཤུལ་གཏེར་སོན་ཨོ་རྒྱན་འགོ་ཕན་གྙིང་པ་དང་། རྒྱལ་རོང་མཁས་བཙུན་བཟང་པོ་དང་། འཇང་སྒང་དབོན་པོ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་དང་། མཁན་ཆེན་ཏེ་པའམ་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་དང་། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་ཀང་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་རྣམས་ཀྙི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཡྙིག་ཚོགས་ལ་འཇྙིགས་ནས་འདྙིར་མ་བཀོད་ལ། དེ་དག་ལས་རྒྱ་རེ་གྲུབ་ཆེན་རོ་རེ་དོན་གྲུབ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའྙི་བོ་གོས་ཀྙི་མཛད་པ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་ཙམ་གོང་བཤད་ཟྙིན་པ་དང་། སྙིགས་མའྙི་དུས་འདྙིར་རྒྱ་ནག་གྙི་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་པ་ལ་འགན་པའྙི་ཟླ་བོ་གཞན་མེད་པའྙི་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དགོན་པ་འདྙི་ཉྙིད་ཀྙི་ཡྙིན་ཞྙིང་། ད་ལྟའང་དགོན་འདྙིར་གཙུག་ཁང་བསྐྱར་བཞེངས་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་མོད། མཛད་པ་ཤྙིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་ཏོ།།

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

639

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

༈ ད་ནྙི་གསེར་ར་སོད་སྨད་ཀྙི་ཡུལ་གྲུ་རུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་
པའྙི་འདུས་སེ་བྱུང་བའྙི་ཚུལ་གེང་བར་བྱ་སེ།

དུང་དཀར་དགོན་པ།

༈ དུང་དཀར་དགོན་གསང་ཆེན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་ནྙི། དེ་ཡང་གསེར་ཀླུང་རྙིང་མོའྙི་རྒྱུད་
ལས། སྨར་རོལ་ཆེན་མོ་ལ་ལག་བཟང་དྲུག་གྙིས་བརྒྱན་པའྙི་ཡ་གྱལ། གནའ་མྙིའྙི་ཁ་དཔེར། གསེར་ར་བོ་ཁལ་བཀལ་སྨར་གྱྙི་ལག །ཅེས་གགས་པའ་ཡུལ་གསེར་སྙི ད་འབོང་རོ་སྨུག་པོའྙིྙི་ཉེ་ཞོལ།
དབལ་ཤུལ་དཔོན་གྱྙི་སེ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའྙི་སའྙི་ཆ་ཨོན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པ་དང་ལོ་ཆེན་
བཻ་རོ་ཙཱ་ན་སོགས་མཁས་ཤྙིང་གྲུབ་པའྙི་དམ་པ་གསེར་རྙི་ཚར་དུ་དངར་བ་ལྟ་བུའྙི་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ཅྙིང་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པར་གགས་པའྙི་གནས། གསེར་ཀླུང་དལ་གྱྙིས་འབབ་པའྙི་གཡས་ཟུར། སང་རྙི་བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་གཡས་འཁྱྙིལ་འདྲ་བ་མངོན་པར་མཛེས་པའྙི་གནས་དེར། རབ་འདོད་གསེར་འཕང་མེ་མོ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1777ལོར་①ཐོག་མར་ཕག་བཏབ། ས་མྙིང་དགོན་པར་ཆགས་ནས་དུང་དཀར་དགོན་ཞེས་འབོད། ཆེ་བསོད་ཀྙི་མྙིང་ལ་ཤར་རྒྱལ་བ་དུང་དཀར་དགོན་གསང་ཆེན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་ཞེས་གགས། ཆོས་སེ་འདྙི་ནྙི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དང་ལྷོ་དགོན་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་ཐོག་མ་དབལ་ཤུལ་དཔོན་ཚང་གྙི་ཕ་དགོན་ཡྙིན་ཕྙིར་ལོ་རྒྱུས་སུ་དབལ་ཤུལ་གསེར་རའྙི་ཡུལ་གྲུ་ཡོངས་ཀྙི་ཆོས་སྲྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་ལྟེ་བ་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།

①དུང་དཀར་དགོན་པ་འདེབས་ལོ་དང་། འོག་གྙི་སང་སང་ཨོ་རྒྱན་གྱྙི་འཁྲུངས་འདས་ཀྙི་ལོ་ཚིགས་དང་། ཁྱུག་ཤུལ་སྐུ་ཆེན་གྱྙི་འཁྲུངས་འདས་
ཀྙི་ལོ་ཚིག་སོགས་ལོ་ཚིགས་མང་པོ་ཞྙིག་དུང་དཀར་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ནོར་བུའྙི་ཕྲེང་བ་སོགས་དང་མྙི་མཐུན་ཡང་། མཁན་པོ་དགེ་དཔལ་གྱྙིས་བསྐུར་བའྙི་ཤོག་འཛར་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ཁུངས་གཞན་དང་བསྟུན་ནས་བྙིས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

640

འདྙི་ལ་སྙིང་སྙིང་དུང་དཀར་དགོན་དང་། སེང་སེང་དུང་དཀར་དང་། སང་སང་དུང་
དཀར་ཞེས་བྙིས་པའང་མཆྙིས། དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་བཏབ་པ་ནས་ཡུན་རྙིང་དར་ཞྙིང་། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙིའྙི་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་སུ་དགོན་པ་རྨང་ནས་གཏོར་ཏེ་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཟོས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་བ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྙིས་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོས་བཞེངས་ཤྙིང་། ད་ལྟ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་ཕག་འདེབས་པ་པོ་ནྙི། འཕགས་མཆོག་ཕག་ན་པདྨོའྙི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱྙི་
རོལ་བ་སངས་རྒྱས་མོས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། རླངས་ཆེན་དཔལ་གྱྙི་སེངྒེ། གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་རོ་རེ་སོགས་ཀྙི་སྤྲུལ་པའྙི་རྣམ་རོལ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་དུང་དཀར་རྙིན་
པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་སང་སང་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་ཞེས་གགས་པ་དེ་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་ནྙི་རྙིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་རོ་རེའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། གསེར་ལྡན་ཆུ་བོ་འཁྱྙིལ་བའྙི་གཡས་ཟུར་ན༔ ས་འབྲུག་ལོ་བ་ལས་ཀྙི་དཔའ་བོའྙི་རྙིགས༔ ཞེས་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ལགས་མོ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1741ལོར་རོ་སྨད་ར་བའྙི་ཆུ་སྲྙིན་རོང་དུ་སྐུ་བལྟམས། ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་
བཟང་འོད་ཟེར་དང་། སང་སང་རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་དང་། སང་སང་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་གསུམ་མཉམ་དུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན།
དེ་ཡང་སེ་ར་དགོན་འདེབས་པ་པོ་ཨ་བོའྙི་བ་མ་བོ་བཟང་འོད་ཟེར་ནྙི་སྤན་རས་
གཟྙིགས་ཀྙི་སྤྲུལ་པ་དང་། སང་སང་རྙིས་པ་པདྨ་སྦྱྙིན་པ་ནྙི་འཇམ་དཔལ་གྱྙི་སྤྲུལ་པ་དང་། སང་སང་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་ནྙི་ཕག་རོར་གྱྙི་སྤྲུལ་པར་གགས་པས་ཁོང་གསུམ་འཕགས་པ་རྙིགས་
གསུམ་མགོན་པོའྙི་སྤྲུལ་པར་གགས། ཁོང་གསུམ་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་འདྲེན་ཀརྨ་དོན་དམ་བ་མར་བསེན་ནས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། རོ་རེ་སློབ་དཔོན་གྱྙི་གོ་ས་དང་ཞྭ་ཐོབ་བཞེས།
ཀཿཐོག་དགོན་དུ་ཡང་བྱོན། དགེ་རེ་པཎ་ཆེན་འགྱུར་མེད་ཚེ་དབང་མཆོག་གྲུབ་བ་མར་
བསེན། མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད། མཁས་དང་གྲུབ་པའྙི་ཡོན་ཏན་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

641

མངོན་དུ་གྱུར། གྲུབ་པའྙི་རགས་སྣ་ཚོགས་དང་མ་འོངས་སྔོན་གཟྙིགས་ཀྙི་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་མངའ་བར་གྱུར། ཤུག་སྒང་དགོན་པའྙི་བ་མ་རེ་ལས་ཀང་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་རང་ལུགས་དྲྙི་མ་མེད་པའྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་རྒྱབ་ཆོས་བཅས་རོགས་པར་གསན་ཏེ་རེ་གཅྙིག་སྒྲུབ་ལ་བརོན་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་
ཤྙིང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། ཕྙིར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དགོན་གོང་མའམ་རོ་སྨད་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་གྙིང་གྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོ་མཛད། སབས་ཤྙིག་ཏུ་དབལ་ཤུལ་དཔོན་མགོན་ལུའྙི་བུ་རབ་བརན་མགོན་གྱྙི་སྤུན་ཆུང་བ་དེ་གསེར་ཁོག་རག་རུག་དུག་ལུང་ཟེར་སར་ཤྙི་བའྙི་སྔས་བར་བྱོན་པས་དབལ་ཤུལ་དཔོན་ཚང་དང་ཡོན་མཆོད་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་རབ་འདོད་གསེར་འཕང་མེ་མོ་བྱ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1777ལོར་རྣམ་འདྲེན་ཀརྨ་དོན་དམ་གྱྙིས་ལུང་བསན་པ་བཞྙིན་དུ་དབལ་ཤུལ་དཔོན་པོ་རབ་བརན་མགོན་གྱྙིས་ཡོན་བདག་ཞུས་ནས་ཤར་རྒྱལ་བ་དུང་དཀར་དགོན་གསང་ཆེན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་ཕག་བཏབ། དེ་ཡང་དགོན་པ་ཆུང་ངུ་ཞྙིག་སྔོན་ནས་ཡོད་ཅྙིང་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེ་ཞྙིག་ཡྙིན་པ་ལ་འདྙི་དུས་སང་སང་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་འཛིན་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་གྱྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སེར་བསྒྱུར་པ་ཡྙིན་འདུག་གོ།
དུང་དཀར་དགོན་པའྙི་གཙུག་ལག་ཁང་རེན་བརེན་པ་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ཤྙིང་།
རབ་གནས་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར་སབས་ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྙིས་གང་བ་དང་། མེ་ཏོག་གྙི་ཆར་བབས་པ་སོགས་བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་དགེ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་བཞད། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཐུན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་ཡུལ་དེར་ལུང་རོགས་ཀྙི་བསན་པ་རྙིན་
པོ་ཆེའྙི་ཉྙི་འོད་གསལ་བར་བྱས། གསེར་ཡུལ་སོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་ཆོས་སྦྱྙིན་མྙི་ཟད་པའྙི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕེས་ཏེ་མཆོག་དམན་བར་མའྙི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་ལམ་ལ་བཀོད། སྐུ་ཚ་དབོན་པོ་དབང་ཕྱུག་དང་། ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་གཉྙིས་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། དམ་པ་ཁོང་ནྙི་ལུང་རྙིགས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའྙི་ཕུལ་དུ་ཕྙིན་པ། དམ་པའྙི་ཚུལ་དགུའྙི་མངོན་པར་ཕྱུག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྙིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པས་གཞན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

642

ཕན་འབའ་ཞྙིག་ལ་བརོན་པ། ཁྱད་པར་དུ་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་སེ་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་བསན་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བངས་ཤྙིང་། སྐུ་ཚེར་བསན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་ལ་བརོན་པའྙི་མཛད་བཟང་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཅན་ཞྙིག་ཡྙིན་ནོ། །མཐར་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་རབ་འདོད་ཆུ་གང་སེ་སྤྙི་ལོ་1793 ལོར་སྐུ་མ་ངན་ལས་འདས་སོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་སོགས་ནྙི། རེ་དེའྙི་རྒྱལ་ཚབ་དང་སྐུ་ཡྙི་ཚ་བུ་དབོན་པོ་དབང་
ཕྱུག་དང་། ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་རྣམ་གཉྙིས་སོགས་བྱོན་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་བསན་པ་བསྐྱངས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་གདན་རབས་བཞྙི་ཡྙི་རེས་སུ་གདན་ས་འཛིན་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་གགས་པ་ཆེ་བ་སང་སང་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མའམ་པདྨ་ཚེ་དབང་བསན་འཛིན་གདན་རབས་ལྔ་པའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་པ་ཡྙིན་ཞྙིང་། རེ་འདྙིས་རྒྱ་གར་དང་། ནེ་པཱ་ལའྙི་ཡུལ་ནས་རེན་ཁྱད་འཕགས་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཤྙིང་། འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་དགོན་འདྙི་བསྐྱངས་པ་ལགས་ཤྙིང་། ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བཀོད་ཟྙིན་ཏོ།། དེ་རེས་གུ་རུ་རོ་རེ་གོ་ལོད་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་གྲུབ་པའྙི་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སང་སང་གུ་རུ་
འོད་ཟེར་དང་། དབོན་པོ་ཆོས་འཕེལ་དང་། དབོན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དང་། སང་སང་པདྨ་འགོ་འདུལ་རོ་རེ་རྣམས་ཀྙིས་དུང་དཀར་དགོན་པའྙི་གདན་ས་རྙིམ་པར་བསྐྱངས། གདན་རབས་འདྙི་དག་གྙི་རྙིང་ལ་དགོན་འདྙི་ཆེས་དར་ཞྙིང་རྒྱས་པར་གགས་ལ། དེ་རེས་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་སང་སང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སང་སང་སོན་པ་དང་། སང་སང་ཕན་བདེ་ཉྙི་མ་དང་། རོ་རེ་དཔལ་དབྱྙིངས་རྣམས་ཀྙིས་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོན་པ་ཕག་བཏབ་པ་ནས་འདྙི་བར་ལ་གདན་རབས་འཛིན་པ་བཅུ་གཉྙིས་སོང་ངོ་།།
གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་སང་སང་དབོན་པོ་ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་ཞེས་པ་བྱོན། དཔལ་
ཡུལ་ལུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་དབང་ལུང་གཞུང་ཁྙིད་ཀྙི་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙིས་དགོན་པ་བསྐྱངས། ཞོ་རོག་དགོན་དང་། རོ་ཡྙི་རུ་ནང་དགོན་པ་གསར་འདེབས་མཛད། སང་སང་དབོན་པོ་ཐེག་མཆོག་རོ་རེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་ཐལ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་དང་། ལྷུན་གྲུབ་རོ་རེ་དང་། དབོན་པོ་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

643

པདྨ་རོ་རེ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྷ་སྲས་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་རྣམས་བྱོན། ལྷ་སྲས་བསོད་ནམས་ནོར་བུས་དགོན་པའྙི་བྱྙིངས་འདྲེན་གྱྙི་སྐུ་ཁུར་ལོ་བཅུ་གཉྙིས་བར་དུ་བཞེས། གར་ཐྙིག་དབྱངས་གསུམ་དང་བཅའ་རྡུང་འབུད་འཁོལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར་ཅྙིང་དེ་དག་གྙི་ཡྙི་
གེ་ཚོགས་གཏམ་བཅས་བསྐྱར་སྒྙིག་མཛད། དགེ་བཅུའྙི་ཁྙིམས་སྲོལ་གསར་བཏོད་ཀྙིས་ཡུལ་སེ་དགོན་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱངས་པ་དང་། གསེར་རྒོད་རྒན་ཐང་གྙི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་བཞྙི་པ་ནྙི་དུང་དཀར་སང་སང་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་པ་
ཡྙིན་ཞྙིང་། ཁོང་གྙི་གདུལ་བྱ་དབུས་ཕོགས་སུ་རྒྱས་ཤྙིང་། ཀརྨ་གྙིང་པའྙི་ཞྙི་ཁོ་ལྟར་གྱྙི་དམ་པ་རྙིགས་བརྒྱའྙི་ལྷ་སྐུའྙི་ནང་རེན་ཅན་གྱྙི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་བ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་འདྙི་ཡུན་རྙིང་པོར་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་ནོ། །ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་ནྙི་བསྡུས་པ་ཙམ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་རོ།།
གདན་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་སང་སང་དབོན་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཆོག་སྤྲུལ་པདྨ་
རོ་རེ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་རྣམས་བྱོན་ཅྙིང་བཞུགས་པ་ཡྙིན་པར་བཤད་ལ། སང་སང་དབོན་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1935ལོར་སང་སང་ཨ་འབོམ་གྱྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་གངས་བརྒྱད་པར་དུང་དཀར་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་བདག་མཛད་དེ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། སང་སྤྲུལ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་ཉྙིད་དང་། དབལ་ཤུལ་མཁན་པོ་དམ་ལོ་དང་། ཚེ་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་དུང་དཀར་དགོན་གྱྙི་བསན་བདག་ཏུ་གྱུར། སང་སྤྲུལ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རང་རྙིག་རོ་རེ་གཉྙིས་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ་མཛད། དགོན་འདྙིར་ཆོས་ཁྙིད་དང་མང་ཚོགས་ལ་དགེ་བའྙི་སྐུལ་མ་ཅྙི་རྙིགས་མཛད་མཐར་རབ་རྒྱན་ལགས་སག་ལོར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།མཆོག་སྤྲུལ་པདྨ་རོ་རེ་ནྙི་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1944ལོར་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

644

མཆོག་སྤྲུལ་དང་། སང་སྤྲུལ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྙིས་སང་སང་དབོན་པོ་པདྨ་རོ་རེའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་སེ་ཁྙི་འདོན་མཛད། སང་སྤྲུལ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་པོ་དམ་ལོ་དང་། མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མང་དུ་མནོས། རྒྱལ་བསན་ཡང་དར་གྱྙི་སབས་སུ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། སང་སྤྲུལ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་བསྩལ། དེ་ལྟར་འགོ་དོན་ལེགས་པར་མཛད་
མཐར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་ནྙི་རབ་རྒྱལ་མེ་མོ་ཕག་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1947ལོར་ར་ཤུལ་
འཇམ་དཔལ་མགོན་གྱྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་དང་། དུང་དཀར་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཟུང་གྙིས་བག་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསན་འཛིན་སན་གགས་དང་རྒྱུ་ཐལ་
སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་གཉྙིས་ཀྙི་སྤྲུལ་པ་གཅྙིག་བསྡུས་སུ་ངོས་བཟུང་སེ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། དུང་དཀར་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་དང་། མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་ཉམས་བཞེས་མཛད། མཐར་དགུང་གངས་བཞྙི་བཅུ་ལྷག་ལ་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་མཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དབོན་སྤྲུལ་འཕུར་རྒྱས་
དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རང་རྙིག་རོ་རེ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་བྱོན་ལ། དུང་དཀར་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་པ་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྙི་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ཤྙིང་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1965 ལོར་མདོ་སྨད་ས་ཡྙི་ཐྙིག་ལེ་གསེར་ལྗོངས་ཆུང་ཡོས་སེ་བ་རུ་ཡབ་རྒྱུ་ཐལ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྡན་དང་། ཡུམ་ཉག་བཟའ་ངག་དབང་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དེ་ཡང་རེ་ཉྙིད་སྐུ་ན་ཕྲ་བའྙི་དུས་ནས་དད་པ་བརན་ཅྙིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། བརེ་བའྙི་སྙིང་རེ་ཕོགས་མེད་དུ་རྒྱས་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའྙི་རྙིགས་སད་པའྙི་རགས་དང་།ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉྙིས་པའྙི་བྱྙིན་རླབས་བདུད་རྙིའྙི་ཟེགས་མ་སྙིང་དབུས་པད་མོའྙི་བཅུད་དུ་སོན་པས།དངོས་ཉམས་རྨྙི་ལམ་དག་ཏུ། ཡྙི་དམ་ལྷག་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

645

པའྙི་ལྷ་དུ་མས་ཞལ་གཟྙིགས་བྱྙིན་གྱྙིས་བརླབས་པ་དང་།དཔལ་སྔགས་ཀྙི་བདག་མོས་དུས་ཀུན་སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་པ་སོགས་དག་པའྙི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱམས་སུ་ཀས། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སོགས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱྙིས་ཐུགས་སུ་ཆུད། དབོན་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁམས་བདུད་འཇོམ་རྙིན་པོ་ཆེ། མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་སོགས་དམ་པའྙི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ཞྙིག་མ་བགོས་ཞལ་མཐུན་གྱྙི་སྒོ་ནས་སང་སྤྲུལ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་སེ། དུང་དཀར་དགོན་གསང་ཆེན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། བ་རུང་ནང་བསན་སློབ་གྙིང་དུ་ཕྙིན་ཏེ། སྐྱབས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཕོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའྙི་སེ་རྙིགས་ཀྙི་ཅོད་པན་དུ་བསེན། བགང་བྱ་བདུན་གྱྙི་རྙིང་ལ། དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད། བྱམས་ཆོས་སེ་ལྔ། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོ། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི། དཔལ་དུས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྙིས་མཚོན་མདོ་སྔགས་རྙིག་གཞུང་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཕག་ཚའ་མཁན་པོ་བརྙི ན་འགྲུས་

ོ གགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་།།
གཞན་ཡང་ཀུན་སང་བྱ་བལ་བ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་པདྨ་ཆོས་དབྱྙིངས་ཁྱབ་བརལ་དང་།
མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་ལས་སྤོད་འཇུག་དང་། ངེས་ཤེས་སྒོན་མེ། སྣང་བ་ལྷར་སྒྲུབ། ཐེག་ཆེན་ཚུལ་འཇུག། ཡེ་ཤེས་བ་མ་སོགས་གསན། རྨ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ལས་གཏེར་ཆེན་རཏྣ་གྙིང་པའྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་ཆེན་མོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྒོས་ཆོས་སུ་གྱུར་བའྙི་དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་རྣམས་མནོས། པེ་ཅྙིན་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསན་མཐོ་རྙིམ་སློབ་གྙིང་དུ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གྙི་རྙིས་སུ་མ་ཆད་པའྙི་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྙི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱོང་བ་གནད་སྨྙིན་བགྱྙིས་ཏེ་སློབ་མཐར་ཕྙིན། སླར་བ་རུང་ཆོས་སེར་ཡབ་རེ་འཇྙིགས་མེད་བ་མའྙི་དྲུང་ནས་མུ་མཐུད་དེ་ཐོས་བསམ་མཛད། སབས་དེར་ཕྙི་ནང་གྙི་རྐེན་སྣ་ཚོགས་པའྙི་དབང་གྙིས་དུང་དཀར་དགོན་པའྙི་བསན་པ་ཤྙིན་ཏུ་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་པ་མཁན་ཆེན་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་མཆོག་གྙིས་ཐུགས་ཀྙིས་མ་བཟོད་ནས། མཁན་ཆེན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

646

མཆོག་ཉྙིད་དབུར་བཞུགས་མཛད་པའྙི་དུང་དཀར་དགོན་གྱྙི་བ་གྲྭ་ལས་སྣེ་རྣམས་སྐྱབས་རེ་བ་མའྙི་སྐུ་དྲུང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྙིས་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེས་བསན་དགོན་ལ་གཟྙིགས་རོགས་མཛད་
དགོས་པའྙི་རེ་ཞུ་ཡང་ཡང་ཕུལ་བ་ལྟར། སྐྱབས་གཅྙིག་འཁོར་ལོའྙི་མགོན་པོ་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུས་དགྱེས་བརེའྙི་ངང་ནས་བཀའ་གནང་ཐོབ་པ་ལྟར་དུང་དཀར་དགོན་གྱྙི་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས། སོང་བ་བསམ་གཏན་གྱྙི་སེ་དང་། ཀོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱྙི་སེ་གཉྙིས་བཙུགས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་ཕལ་མོ་ཆེའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་སྒྲུབ་ཕྲན་གྱྙི་རྒྱུན་བཙུགས་ཤྙིང་། དེ་དག་གྙི་ཡན་ལག་གར་དབྱངས་ཐྙིག་གསུམ་དང་བཅའ་རྡུང་འབུད་དཀྲོལ་ཐམས་ཅད་རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་དྲྙི་མ་མེད་པ་ལྟར་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མ་ཉམས་པ་ཇེ་ལེགས་སུ་བཏང་། གྲྭ་སེ་ལྷ་འབངས་རྣམས་ལ་དཀར་ནག་ལས་འབས་ཀྙི་རྣམ་བཞག་སོགས་དམ་ཆོས་དང་བཀའ་སློབ་གནང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟྙིང་གྙི་སྦྱྙིན་པ་དང་སན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྙི་མཛད་པས་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དགེ་བཅུའྙི་ཁྙིམས་ལ་བཀོད། སེར་ཤུལ་ཁྙི་བ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྙིས་གདན་ཞུས་ལྟར་ར་སེར་ཤུལ་ཐེག་ཆེན་དར་རྒྱས་གྙིང་སོགས་རྙིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གྙི་དགོན་སེ་དང་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱྙི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མའྙི་དད་ལྡན་གྱྙི་ཚོགས་ལ་སྨྙིན་གོལ་ཆོས་ཀྙི་དགའ་སོན་འགྱེད།
སྐྱབས་རེ་ཁང་སར་རྙིན་པོ་ཆེ་དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཉྙིད་རང་
དགོན་དུ་གདན་ཞུས་ཀྙིས་བསྐུལ་བ་ལྟར། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱྙི་དགོན་སེ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་གྙི་མཁན་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་འདུས་པ་སོང་ཕྲག་ལྷག་ལ་འོད་གསལ་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མའྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་ཟབ་རྒྱས་སུ་བསྩལ་ཏེ་ངེས་དོན་བསན་པའྙི་མེ་རོ་སླར་ཡང་བསླངས་པར་མཛད། ཟབ་ཁྙིད་ཡོངས་རོགས་མཐར་ཕྙིན་ནས་དགའ་སོན་ཚོགས་ཀྙི་འཁོར་ལོའྙི་སབས་སུ། སློབ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའྙི་དབུས་ནས་དུང་དཀར་རྙིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་གདུང་སྲས་
འབོང་རོང་རྙིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉྙིས་ཁང་སར་སྤྲུལ་སྐུ་ཁོང་རང་གྙི་དོན་གྱྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

647

གསོལ་ཏེ་ཁྙི་ཁར་བཀོད་ཅྙིང་མཐོང་གོལ་པད་ཞྭ་བསྒོན་པ་སོགས་མཛད་དོ།།
རོ་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡར་ལུང་རྙིག་འཛིན་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས་འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་
ཆོས་བཀའ་ཕལ་མོ་ཆེའྙི་དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་མནོས་ཤྙིང་རེ་ཉྙིད་ནས་ཀང་བྱྙིན་རླབས་ཀྙི་དྲོད་ཁོལ་མ་ཉམས་པའྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་གྱྙི་སྐྱེས་དང་བཅས་ཏེ་འོད་གསལ་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ཟབ་ཆོས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད། གཞྙི་ཆེན་ནམ་སྤྲུལ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། མཁའ་འགོ་ཏཱ་རེ་ལྷ་མོ་ཡབ་ཡུམ་གྱྙི་ཟབ་གཏེར་དག་གྙི་ཆོས་ཀྙི་བདག་པོར་མཐྙིང་འོད་འབར་མའྙི་ཁ་བྱང་ལས། ལྷོ་ཡྙི་ཆོས་བདག་དྷརྨའྙི་མཚན་ཅན་ལཿ ངུར་མོའྙི་དུས་སུ་ཆོས་འདྙི་འཕྲོད་གྱུར་ནཿ འདྙི་དང་ཆོས་གཏེར་ཀུན་གྱྙི་བདག་པོར་གྱུརཿ ཟབ་བཅུད་མྙི་ཉམས་སེལ་བའྙི་བདག་པོ་སེཿ ཁྱད་པར་གསང་ཆེན་བསན་པའྙི་གསོས་སུ་འགྱུརཿ ཞེས་གསལ་བར་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཁོང་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རོགས་དང་། ཨ་པང་གཏེར་ཆེན་དཔའ་བོ་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེ། ཁམས་བདུད་འཇོམ་འཇྙིག་བལ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེ་དང་། རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའྙི་གཏེར་ཆོས་བཅས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྣམས་གཅེས་ནོར་དུ་བསྩལ།

ངེས་དོན་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གཟན་དཀར་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཉྙི་མ་
ལས། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་དང་། ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། རོ་གྲུབ་བསན་པའྙི་ཉྙི་མའྙི་རོགས་སོར་སོགས་མན་ངག་གྙི་ཆོས་སོར་དུ་མ་གསན་ཅྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས།
སྐྱབས་མཆོག་གཟན་དཀར་རྙིན་པོ་ཆེ་དུང་དཀར་དགོན་གསང་ཆེན་སྨྙིན་གོལ་གྙིང་དུ་གདན་
འདྲེན་ཞུས་ལྟར་ལན་བཞྙིར་ཕེབས་ཏེ་མདོ་མཁྱེན་བརེ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་ཟབ་གཏེར་འཛིན་པ་རང་
གོལ་སོགས་ཤྙིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བའྙི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གཅེས་ནོར་དུ་བསྩལ།
གཞན་ཡང་སྔ་གཞུག་ཏུ་མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་དང་། སྐྱབས་རེ་བ་མ་རྙིག་
འཛིན་ཉྙི་མ། པདྨ་ཐེག་མཆོག་རྙིན་པོ་ཆེ། མཆོག་སྤྲུལ་པདྨ་རོ་རེ། ཁ་གྙིང་མཁན་ཆེན་པདྨ་བོ་གོས་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉྙིས་ལྡན་གྱྙི་སློབ་དཔོན་མང་དུ་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། བྱེ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

648

བག་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་གསུམ་གྱྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཉམས་ལེན་དམར་ཁྙིད་བཅས་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་མནོས་ཤྙིང་། ཐོས་བསམ་གྱྙིས་གཏན་ལ་ཕབ། ཚུལ་བཞྙིན་ཉམས་སུ་བངས་པས། བརྒྱུད་གསུམ་རྙིག་འཛིན་བ་མའྙི་བྱྙིན་རླབས་ཀྙི་རོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས།

ནུབ་ཕོགས་ཨ་རྙིའྙི་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ཕྙི་གྙིང་གྙི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་དང་། ཤར་ཕོགས་རྒྱ་ནག་གྙི་ཡུལ་གྲུ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱྙི་དགེ་བསེན་དང་། ཆོས་སེ་ཁག་མང་པོ་ནས་གདན་ཞུས་བྱས་པ་ལྟར་དགེ་བསེན་དང་། སྐྱབས་སོམ་དང་། བསེན་གནས་སོགས་ཀྙི་སོམ་པ་གནང་བ་དང་། དགེ་སྒྲུབ་སྙིག་སོང་གྙི་བང་དོར་གྱྙི་གནས་བསླབས་ཏེ་བོ་ཁ་ཆོས་ཕོགས་སུ་བསྒྱུར། ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཆོས་ཚོགས་ཀྙི་སེ་བཙུགས་ཏེ་ཉེས་མེད་ཉམ་ཐག་གྙི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་མྙི་འཇྙིགས་
པ་སྐྱབས་ཀྙི་སྦྱྙིན་པའྙི་སྒོ་ནས་སྲོག་བླུ་བཏང་བ་ཡང་བགང་གྙིས་མྙི་ལང་།
དེ་ལྟར་རེ་ཉྙིད་ལ་དད་པ་བརན་པའྙི་སློབ་འབངས་དང་གྲྭ་སེ་བཅས་ཀྙིས་ཕུལ་བའྙི་
དད་གཤྙིན་གྱྙི་རྒྱུ་རས་དང་། ཕྙི་ནང་གྙི་སྦྱྙིན་བདག་རྣམས་ཀྙིས་འཚམ་འདྲྙི་དང་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་བའྙི་བཅའ་དངོས་ཚུན་ཆད་དོན་མེད་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་མ་བཏང་བར་དགོན་གཞུང་གྙི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་འདུ་ཁང་། སྒྲུབ་ཁང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའམ་སྐུ་གསུམ་ཕོ་བང་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་རྙིས་མེད་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྙི་བསོད་ནམས་ཀྙི་ཞྙིང་དུ་རྙིང་བསྲེལ་རྣམ་ལྔས་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའྙི་གོལ་བ་བཞྙི་ལྡན་གྱྙི་སངས་རྒྱས་
སྨན་པའྙི་རྒྱལ་པོའྙི་མཆོད་སོང་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་རེན་དང་བརེན་པའྙི་བཟོ་བཀོད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཀུན་གྱྙི་མྙིག་གྙི་དཔལ་དུ་བཞེངས། དེའྙི་རབ་གནས་ཆེན་མོའྙི་ཁྙི་བཞུགས་རོ་རེ་སློབ་དཔོན་དུ་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་ལྷ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་གར་དབང་ཉྙིན་བྱེད་ཆེད་དུ་གདན་དྲངས། རང་དགོན་དང་གཞན་ཡང་སྒར་དང་དགོན་ཁག་སོ་སོ་ནས་ཕེབས་པའྙི་བ་སྤྲུལ་མཁན་གསུམ་སོགས་དགེ་འདུན་པ་སུམ་སོང་ལྷག་གྙིས་ཉྙིན་བཞྙིའྙི་རྙིང་ལ་རབ་གནས་ཟབ་རྒྱས་དང་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའྙི་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱས་བཏབ་ཏེ་མཐར་བཀྲ་ཤྙིས་པའྙི་གླུ་བོ་གར་གསུམ་

སོགས་དགའ་སོན་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་རབ་གནས་བགྱྙིས།

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

649

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཞེངས་པའྙི་མཆོད་སོང་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གུ་རུ་པདྨའྙི་ཟབ་གཏེར་དུ་
མ་ལས་རོ་རེའྙི་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཏེ། གཏེར་སོན་འཇྙིགས་མེད་འགོ་འདུལ་རོ་རེའྙི་ཟབ་གཏེར་དཔལ་ཆེན་རོ་རེ་ཕུར་པའྙི་ཁ་བྱང་ཀུན་གསལ་ནོར་བུའྙི་མེ་ལོང་ལས། ལྷོ་རྙིན་ཆེན་མཆོང་གུར་བ་གམ་ན༔ མགོན་གསང་བདག་རོལ་གར་དྷརྨའྙི་མཚན༔ རེན་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་སོང་འཛུགས༔ གདངས་སན་པའྙི་དབྱར་རྔ་ཕོགས་སུ་ལྡྙིར༔ དུས་སྙིགས་མའྙི་རྒུད་
པ་གསོ་བ་དང་༔ མ་འགོ་བའྙི་བསོད་ནམས་ཞྙིང་སར་སྨྙིན༔ འཕྲལ་ཡུན་གྱྙི་ལེགས་ཚོགས་འདབ་སོང་བཞད༔ འབེལ་ཚད་ཀུན་ལང་ལོ་ཅན་དུ་བགོད༔ ཅེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔའྙི་སྒོ་ནས་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པ་དང་། གྲུབ་དབང་དམ་པ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མའམ་ཨོ་རྒྱན་རྙིག་རལ་གྙིང་པའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། མགོན་བདེ་གཤེགས་སྨན་བའྙི་ཐུགས་རེ་དང་༔ རེ་ཁག་འཐུང་དཔའ་བོའྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྙིས༔ གསེར་ཡུལ་དུ་སྨན་གྱྙི་སོང་པོ་བཀྲ༔ སྨན་དེ་ལ་བདུད་རྙི་བཟང་དྲུག་འཁྲུངས༔ འགོ་ལྔ་ཡྙི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྙི༔ རྒྱུད་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་རབ་ཏུ་ཞ༔ྙི ཞེས་སོགས་གསུངས་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།
གཞན་ཡང་གཏེར་སོན་ཨོ་རྒྱན་ཤེས་རབ་སོགས་གཏེར་སོན་དུ་མའྙི་གཏེར་ཁ་མང་པོ་
ནས་ལུང་གྙིས་ཟྙིན་པའྙི་སྲྙིད་ཞྙིའྙི་གདུང་སེལ་བདེ་གཤེགས་སྨན་བའྙི་མཆོད་སོང་མཐོང་གོལ་

ཆེན་མོ་འདྙི་ཉྙིད་རྙིས་མེད་འགོ་བའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙི་ཞྙིང་མཆོག་བ་ན་མེད་པ་དང་སྙིགས་དུས་
ཀྙི་ནད་མུག་མཚོན་འཁྲུག་འབྱུང་བཞྙིའྙི་འཇྙིགས་པ་ཀུན་གྱྙི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སོགས་དགོས་གནད་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་གངས་ལྗོངས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་༧ རྒྱལ་པའྙི་དབང་པོ་བཅུ་བཞྙི་བ་སོགས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གྙི་རྙིས་མེད་སྐྱེས་ཆེན་ཡོངས་ཀྙིས་བསྔགས་བརོད་དང་

སྨོན་ལམ་ཟབ་མོས་མཐུན་འགྱུར་ཡང་ཡང་གནང་མོང་ངོ་།།
ད་ལྟ་ནྙི་ཁོང་གྙིས་དུང་དཀར་དགོན་གྱྙི་བཤད་སྒྲུབ་གཉྙིས་ཀྙི་དགེ་འདུན་པ་དང་སྨན་
བའྙི་མཆོད་རེན་ནང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྙི་དགེ་འདུན་པར་ཟླ་ཕོག་གྙི་གསོལ་རས་བསྩལ་ཏེ་ལོ་རེ་བཞྙིན་སྒོར་འབུམ་ཕྲག་མང་པོའྙི་འགོ་གོན་བཏང་སེ། བཤད་གྲྭ་ལ་སྔར་ལས་ལྷག་པའྙི་ཐོས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

650

བསམ་གྱྙི་ཚུལ་ཚད་ལྡན་དུ་བཏང་བ་དང་། འདུ་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་སོགས་མཐུན་རྐེན་ཇེ་བཟང་དང་འཐུས་སྒོ་ཇེ་ཚང་བྱས་པ་ལ་བརེན་ནས་དབལ་ཤུལ་གསེར་ཐལ་གྱྙི་དགོན་སེ་ལྷན་འཛོམས་རྒྱུགས་སྤོད་ཆེན་མོའྙི་སབས་སུའང་ལོ་རག་པར་དུང་དཀར་བཤད་གྲྭའྙི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྙིས་
འཆད་རོད་རོམ་གསུམ་གྱྙི་རྒྱུགས་འབས་ལ་ཕུལ་བྱུང་དང་རེར་སོན་སོགས་ཀྙི་གཟེངས་རགས་
ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པས་སྦྱངས་འབས་གཡུར་དུ་ཟ་བ་མངོན་དུ་གྱུར། དེ་ལྟར་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གཉྙིས་དང་བྱ་བ་ལས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བསན་ལ་མཛད་རེས་རླབས་ཆེན་གནང་བཞྙིན་བསན་དགོན་གྱྙི་དཔུང་གཉེན་དུ་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་བརན་པར་བཞུགས་པའོ།།
དབོན་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ལུང་རོགས་རྒྱ་མཚོའམ་འཕུར་རྒྱས་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་ 1967ལོར་དབོན་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་བ་མ་བདེ་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་དང་། མཁན་ཆེན་མུན་སེལ་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་སོགས་ལས་སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། རྨ་སྤྲུལ་མདོ་
སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་སོགས་ཀྙིས་དུང་དཀར་དགོན་དུ་ཁྙི་ལ་མངའ་གསོལ། ད་ལྟ་ཁོང་ཉྙིད་དགོན་འདྙིར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་འཛིན་སྐྱོང་དང་། རན་བཞེངས་མང་པོ་མཛད་དེ་བེ སན་འགོའྙི་དོན་དུ་སྐུ་འཚོ་ཞྙིང་བཞུགས་སོ།།
སྤྲུལ་སྐུ་རང་རྙིག་རོ་རེ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་མེ་ར་སེ་སྤྙི་ལོ་1966 ལོར་འཁྲུངས། སང་སང་དབོན་
པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། སང་སང་དབོན་པོ་དབང་ཕྱུག་ཟུང་གྙི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྙི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བསྔགས་ནས་དུང་དཀར་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཀོད། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་དང་། སྐྱབས་རེ་ནམ་སྤྲུལ་ཡབ་ཡུམ་དང་། དབོན་སྤྲུལ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་སོགས་བ་མ་མང་པོའྙི་མདུན་ནས་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་བདུད་རྙིའྙི་རྒྱ་
མཚོ་བཞེས། ཤར་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་སྙིདྡྷྙི་བདེ་ཆེན་གྙིང་དང་། དཀྙིལ་ལུང་དགོན་དང་། རང་
དགོན་དགེ་བསེན་གྱྙི་འདུ་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་རེན་བཞེངས་མང་དུ་མཛད། རྒྱལ་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

651

དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་སོར་རྣམས་ཐོས་སྒྲུབ་ཡ་མ་བལ་བར་རེ་གཅྙིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་རྙིང་བཀྲ་ཤྙིས་སམ་ངེས་དོན་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་པོ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་
ཤྙིང་འབྲུག་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཤྙིང་། དགུང་གངས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་གྙི་དབུ་བརམས། བོད་རྒྱ་གཉྙིས་ཆར་གྱྙི་ཡྙི་གེ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར། དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པ་ལ་གཏེར་སོན་བ་མ་པདྨ་གཏུམ་པོ་དང་། ར་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། འཁོར་གདོང་གཏེར་སྤྲུལ་འཆྙི་མེད་རྙིག་འཛིན་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཆགས་མེད་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིན་པོ་ཆེ་དང་། རོག་བཟའྙི་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་རོ་རེ་དང་། ཁོ་སེང་སྔགས་པ་ལ་སོགས་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཅྙིག་གྙིས་དགོངས་པ་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་སང་སང་དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད། ངེས་དོན་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གསོལ། གཡུང་ཤུལ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱྙི་སོམ་པ་མནོས་ཤྙིང་། བགང་བྱ་བཞྙི་ལ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། སྤོད་འཇུག་དང་། རེའྙི་ལམ་རྙིམ་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་རྙིམ་འབྙིང་བོ་དང་། ལམ་རྙིམ་བསྡུས་པ་དང་། སྔགས་རྙིམ་དང་། འབའ་མདའྙི་བསྡུས་གྲྭའྙི་སྤྙི་དོན་དང་། ཕར་ཕྙིན་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། རོགས་ལྡན་རྒན་པོའྙི་མཛུབ་ཁྙིད་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱྙི་བསླབ་བྱའྙི་ཁྙིད་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། ཐོས་གོལ་བསྐྱེད་རོགས་ཆེན་པོ་དང་། ས་སྐྱའྙི་ཀུན་རྙིགས་དང་། ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའྙི་གསུང་གྙི་བ་སྒྲུབ་སོར་གསུམ་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་འདུས་པ་སོར་བཞྙི་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་གསན་ཅྙིང་རེ་དེ་ཉྙིད་བ་མར་བསེན་ཏོ།།
གཞན་ཡང་གནུབས་ཟུར་མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་ལས། འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་
རྒྱུད་དང་། ཤེར་འགེལ་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། བག་མགོའྙི་དགེ་བཤེས་བོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས། བོ་རྙིགས་དང་། རགས་རྙིགས་ཀྙི་ཁྙིད་གསན་པ་དང་། མྙི་ཉག་ར་ར་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྙི་གགས་པ་ལས།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

652

དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའྙི་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་བགང་བྱ་བཞྙི་ལ་གསན་བསམ་མཛད། སག་ལུང་གཅོང་ཤུལ་བ་མ་འོད་ལོ་ལས། ལེ་བཙུན་སྙིང་ཐྙིག་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རོགས་པར་གསན་པ་དང་། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས། གསང་སྙིང་དང་། དུས་འཁོར་དང་། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི་དང་། ཉག་ཕུར་ཡང་གསང་ཁོས་པ་དང་། ཡང་གསང་སྤུ་གྙི་དང་། བཀའ་ཡོངས་རོགས་འདུས་པ་དང་། རེན་འབེལ་ཉེས་སེལ་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། གེ་སར་སྲོག་གཏད་བཅས་གསན། མཁན་ཆེན་པས་ཁོང་གྙི་མཚན་ལ་ངེས་དོན་རོ་རེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་ཞྙིང་ལུང་བསན་གྱྙི་བར་ཡྙིག་ཅྙིག་ཀང་བསྩལ།
ས་སྐྱའྙི་ཀླུ་ལྡྙིང་མཁན་པོ་ལས། རྒྱུད་སེ་ཀུན་བཏུས་དང་། སྒྲུབ་སེ་ཀུན་བཏུས་ཀྙི་དབང་
ལུང་ཆ་ཚང་དང་། དཔེ་ཝར་སྤྲུལ་སྐུ་འཆྙི་མེད་རོ་རེ་ལས། ཀཻ་རོར་དང་། འཇྙིགས་བྱེད་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། རོ་གྲུབ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་འཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་ལས། སྙིང་ཐྙིག་དུམ་ཉྙིས་དང་། ཡ་བཞྙི་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྙི་དབང་ལུང་ཡོངས་རོགས་དང་། གཡུ་ཐོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཀརྨ་བསོད་ནམས་ལས། ཆགས་མེད་ལུགས་ཀྙི་དཀར་གཅོད་ཀྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་དང་། གཏེར་སོན་པདྨ་གཏུམ་པོ་ལས། ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གང་པའྙི་ཁྙི ས་མའོྙི་གཅོད་དབང་ཆ་ཚང་དང་།
ཁང་སར་སྤྲུལ་སྐུ་བསན་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ལས། འཇམ་དཔལ་རོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རོགས་ལྡན་རྒན་པོའྙི་མཛུབ་ཁྙིད་དང་། ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་དང་། ལྟ་བ་མཁའ་ལྡྙིང་གཤོག་རླབས་དང་། ལྟ་བ་ནམ་མཁའ་སྤྙིན་བལ་རྣམས་ཀྙི་ཁྙིད་དང་། བ་མ་ཨ་ཁྱུག་རྙིན་པོ་ཆེ་ལས། ཁྙིད་ཡྙིག་ཡེ་ཤེས་བ་མ་དང་། བ་མ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་མ་ལས། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གསུང་ཆོས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་དང་། ཡར་ལུང་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ལས། ཨ་པང་གཏེར་ཆོས་ལས་འཇམ་དཔལ་རྙིགས་ལྔའྙི་དབང་ལུང་དང་། གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་རབ་ལས། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཆ་ཚང་གསན་པ་བཅས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་སོར་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། སེ་དགེའྙི་པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོའྙི་གསུང་རབ་ཡོངས་ཀྙི་དཀར་ཆག་ས་བཅད་དང་བཅས་པ་ཞྙིབ་རྒྱས་སུ་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

653

བཀོད་པ་ཤེས་བྱའྙི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་པའྙི་དེབ་བཅུ་གཉྙིས་བརམས་ཏེ། དེབ་བརྒྱད་དངོས་སུ་བཀྲམ་ཟྙིན་ཏོ།།
སྤྙི་ལོ་2000ལོ་ནས་བཀའ་བསན་དཔེ་བསྡུར་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་ལྟར་དེར་ཕེབས་ཏེ་
བཀའ་བསན་དཔེ་བསྡུར་དག་སྒྙིག་གྙི་ཕག་ལས་མཛད། སྤྙི་ལོ་2008ལོར་གེ་སར་སོང་ཐང་ཆེན་མོའྙི་ཁ་བྱང་ཤོ་ལོ་ཀ་སོང་ལྷག་བྙིས་པ་ལ་དཀར་མཛེས་ཁུལ་སྲྙིད་གཞུང་གྙིས་དགའ་བསུ་དང་
གཟེངས་རགས་ཕུལ། བགང་བྱ་ཉྙི་ཤུ་ལྷག་ལ་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་དུང་ཕྱུར་གསུམ་ལས་བརྒལ་བའྙི་སྲོག་བླུགས་ཏེ་ཉམ་ཐག་པའྙི་སེམས་ཅན་སྲོག་གྙི་དབང་པོ་འཆོར་ལ་ཉེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མྙི་འཇྙིགས་པ་སྲོག་གྙི་སྦྱྙིན་པ་གནང་། སྔ་གཞུག་ཀུན་ཏུ་ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཤཱཀ་མུ་ནེའྙི་སྐུ་བརན་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་ལ་ཞལ་གསེར་དང་སྐུ་གསེར་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བ་གསོལ་བ་སོགས་རྣམ་པར་དཀར་པའྙི་དགེ་བ་རླབས་ཆེན་སེལ་དང་སེལ་བཞྙིན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་། རེན་གསུམ་ཡང་མང་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་གནང་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིར་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡང་སྲྙིད་
མཁན་སྤྲུལ་ཐོས་ལྡན་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་རྒྱལ་ཚབ་རྙིམ་བྱོན་དབལ་ཤུལ་དཔོན་གྱྙི་རྒྱུད་པར་འཁྲུངས་པའྙི་དཔོན་བ་རྣམས་ནྙི་དགོན་འདྙིའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཡྙིན་ཕྙིར་དབལ་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་རྙིག་འཛིན་དང་། མཁྱེན་ལོ་དང་། བསོད་ནམས་སན་གགས་དང་། འཕྲྙིན་གསལ་དང་། འོད་གསལ་རྙིག་པའྙི་རོ་རེ་སོགས་མང་ངོ་།།
དགོན་འདྙིའྙི་མཁན་རབས་ནྙི། ཨ་བོས་བ་མ་མཐུ་དཔལ་དང་། ཨ་བོས་བ་མ་སེམས་ཉྙིད་
དང་། དཔལ་ཤུལ་མཁན་པོ་གཡུ་སྒ་དང་། དབལ་ཤུལ་མཁན་པོ་དམ་ལོ་དང་། ཨ་འཛི་མཁན་པོ་དགེ་བཟང་དང་། ཨ་རྙིག་མཁན་པོ་མངོན་དགའ་དང་། བཙན་ནེ་མཁན་པོ་འཇྙིགས་བདེ་དང་། མཁན་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་དང་། ལྷ་རེ་མཁན་པོ་པད་འབྱུང་དང་། ཨ་རྙིག་མཁན་པོ་ཐུབ་རྣམ་དང་། དམེ་སོར་མཁན་པོ་འཇྙིགས་བསན་དང་། དབལ་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་འཕེལ་དང་། རྒྱུ་ཐལ་མཁན་པོ་ཐོས་ལྡན་དང་། གཡུང་ཤུལ་མཁན་པོ་རོར་དྲྙིལ་དང་། མཁན་པོ་པདྨ་འོད་གསལ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

654

དང་། ཨ་འཚོ་མཁན་པོ་ཀུན་ཤེས་དང་། མཁན་པོ་བརྒྱད་འཛོམས་དང་། རྔ་བཟའྙི་མཁན་པོ་དགེ་དཔལ་དང་། རྒྱུ་ཐལ་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་དང་། མུ་ར་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་དང་། མཁན་པོ་འཇམ་གྲུབ་དང་། དབལ་ཤུལ་མཁན་པོའྙི་ཡང་སྤྲུལ་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁན་རབས་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།།
དུས་མཆོད་སོགས་ནྙི། ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གསུམ་ནས་སྨན་བའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་།
གནས་བརན་ཕག་མཆོད་དང་། སྤོད་འཇུག་མཆོད་པ་དང་། གེ་སར་སྒྲུབ་པ་འཆམ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟླ་དེའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། ནག་པ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་བཅུ་བར་ལ་གུ་རུའྙི་ཚེས་བཅུ་ཆེན་མོ་དང་། སྣོན་ཟླར་མགོན་པོའྙི་སྲུང་སྒྲུབ་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བའྙི་ཚེས་གཅྙིག་ནས་མཐོང་གོལ་རབ་གནས་ཆེན་མོ་ཉྙིན་བཞྙི་དང་། དེའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་དབྱར་ཚུལ་ཆེན་མོར་གནས་པའྙི་ཚོགས་ཞག་ཞེ་ལྔ་དང་། ཧོར་ཟླ་བདུན་པར་ཆོས་སྐྱོང་གསོལ་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་། ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པར་ལྷ་གང་རུང་གྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བདུན་ནས་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པའྙི་ཟླ་སྒྲུབ་དང་། མགོ་ཟླ་བའྙི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཁྙིད་སྦྱོང་དང་། ཕུར་སྒྲུབ་བཅས་ཡོད་དོ། །འགྙིག་སོགས་ཀྙི་རྙིམ་པ་ནྙི་མྙི་སྤོའོ།།

གསྱེར་ལག་ཆོས་སྱེ།

༈ གསེར་ལག་ཆོས་སེ་བདེ་ཆེན་མྱུར་བགོད་གྙིང་ནྙི། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་
དགོན་ལག་སེ། གསེར་རའྙི་རྒོད་རྒན་ཐང་གྙི་སོད་གསེར་ལག་མདོ་རུ་ཡོད་ལ། རབ་རྒྱན་ལགས་སག་སེ་སྤྙི་ལོ་2010ལོར་སག་ལུང་མཁན་པོ་ཤེར་ཏོག་དང་། མཁན་པོ་བྱམས་གགས་རྣམ་གཉྙིས་ཀྙིས་ཕག་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་ཁང་དང་། མཚམས་ཁང་སོགས་ཕྙི་ནང་གྙི་རེན་དང་བརེན་པ་ཡོངས་རོགས་གསར་དུ་བཞེངས། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱྙི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མཁན་པོ་ཁོང་གཉྙིས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ཕོགས་གཞན་གྱྙི་དགེ་བའྙི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་གདན་དྲངས་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

655

ཏེ། ནང་ཆོས་ངོ་སྤོད་དང་། སྔོན་འགོ་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་བཅས་དང་། འཕོ་ཁྙིད་དང་། དངོས་གཞྙི་སེམས་ཁྙིད་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་རག་པར་ཆད་མེད་དུ་བསོར་བའྙི་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་ཡོད་ལ། དབྱར་མཚམས་དང་། དགུན་མཚམས་ཞག་བརྒྱ་རེའྙི་ཡུན་ལ་དམ་ཆོས་གསན་བསམ་གྱྙི་བགྱྙི་བར་ལྷོད་མེད་དུ་བརོན་བཞྙིན་ཡོད་ཅྙིང་། སྒྲུབ་
འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་གཙོ་བོར་ཆོས་རེ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙི་འདས་མཆོད་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་གནས་སོང་དང་། ཕུར་པའྙི་དགུ་སྒྲུབ་སོགས་ཡོད་དོ།།

བོད་གསང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གིང་།

༈ བོད་གསང་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་གྙིང་ནྙི། གསེར་རྒོད་རྒན་ཐང་གྙི་ད་ལྟའྙི་གསེར་རའྙི་རོང་
གོང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནྙི་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་གསར་བ་ཞྙིག་སེ། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1994ལོར་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་བསོད་ནམས་སེང་གེའམ་ཡོངས་གགས་སུ་བ་མ་སྐྱབས་ཞེས་འབོད་པ་དེས་ཕག་བཏབ་པ་ལགས་སོ།།
དེས་ན་ཐོག་མའྙི་ཕག་འདེབས་མཛད་པ་པོ་ལབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅོ་ལྔ་བ་འཇམ་
དཔལ་བསོད་ནམས་སེང་གེའམ་བ་མ་སྐྱབས་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའྙི་ཆུ་ཕོ་འབྲུག་གྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1952 ལོར་དབལ་ཤུལ་གསེར་རའྙི་སེ་ཁོངས་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་ལྷ་སེ་ཆེ་གས་སུ་གཏོགས་པ་མཆོག་ཚང་དཀར་ཤུལ་སོད་མ་ཞེས་པའྙི་ཡུལ་སེ་རུ། ཡབ་བོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཚེ་རྙིང་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤྙིང་། དགུང་ལོ་བདུན་གྱྙི་དུས་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་དང་འཁེལ་བས་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པའྙི་ལོང་མ་བྱུང་། འོན་ཀང་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྙི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རེ་དང་། ནང་ཆོས་དང་བ་མར་དད་པའྙི་དམ་པའྙི་སྤོད་ཚུལ་རང་གཤྙིས་སུ་མངའ། དུས་འགྱུར་གྱྙི་སབས་ཤྙིག་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྲུལ་གྱྙི་སྐུ་ཚ་བ་མ་འོད་ཟེར་ལས་ཆོས་འབེལ་ཙམ་ཞུས་པའྙི་རྐེན་གྱྙིས། རྒྱའྙི་བཙོན་དུ་བཅུག་སབས། ཕག་གཉྙིས་ལགས་སྒོག་གྙིས་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

656

སྦྲེལ་བ་དེ་རང་འཐོར་དུ་སོང་བ་བཙོན་སྲུང་རྣམས་ཀྙིས་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར། དེ་ནས་སག་ལུང་དུ་ཕྱུགས་རྙིར་བཀོལ། དེ་དུས་རོ་ལ་ཕག་རེས་བཞག་པ་སོགས་ད་ལྟའང་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་སྐུ་ཆུང་ངུའྙི་དུས་སུ་གྲུབ་པའྙི་མཛད་པ་དུ་མ་བསན་ཏོ།།
ཕྙིས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྙི་རོང་ཆོས་ལུགས་ལས་ཁུངས་སུ་སྲྙིད་ཀྙི་ཕག་ལས་མཛད། སྐྱེས་ཆེན་
དུ་མས་ལབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅོ་ལྔ་པ་ཡྙིན་པའྙི་མཚན་གྱྙི་ཅོད་པན་གསོལ། རབ་རྒྱན་མེ་ཡོས་ལོར་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏྙི་ནྙི་ཆོས་ཀྙི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གྙི་གསེར་ཞལ་མཇལ་བས་ཁོང་ནས་པེ་ཅྙིན་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསན་མཐོ་རྙིམ་སློབ་གྙིང་དུ་ཐེངས་དང་པོའྙི་སློབ་མ་བསྡུ་པའྙི་གས་སུ་འབྱོན་དགོས་པར་གསུངས། འོན་ཀང་རེ་ཞྙིག་སྐུ་བསྙུངས་པས་སློབ་མ་སྡུད་ཐེངས་ལྔ་པའྙི་སབས་སུ་མ་གཏོགས་ཕེབས་མ་ནུས། སློབ་གྙིང་དུ་བགང་བྱ་གཉྙིས་ལ་ཁོ་རུ་མཁན་ཆེན་ཚེ་རྙིང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཤར་གདོང་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཆེ་ཤོས་ལུང་རྙིགས་རྒྱ་མཚོ། དུང་དཀར་བོ་བཟང་འཕྲྙིན་ལས། རྒན་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་སོགས་མཁས་དབང་དུ་མའྙི་ཞབས་རྡུལ་སྤྙི་བོས་བཀུར་ཏེ། མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དེ་ཡང་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གྙི་བཞེད་ཚུལ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་སོ།།
སློབ་མཐར་ཕྙིན་པ་ནས་རྒྱ་ནག་གྙི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསོར་བས་

གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའྙི་བསན་སྒོར་བཙུད་ཅྙིང་དམུ་རྒོད་ཉ་སྦལ་གསོན་ཟ་བྱེད་པའྙི་ཡུལ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱྙི་མཚན་ཟློ་ཤེས་པར་གྱུར། འབུལ་བ་སྨུགས་འཛིན་དབང་པོའྙི་མཛོད་སྒོ་བརོལ་བ་ལྟ་བུ་འདུས་པས་བོད་ཡུལ་གྱྙི་ཆོས་སེ་རྙིས་མེད་ལ་མཆོད་
འབུལ་ཐེབས་འཇོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རབ་རྒྱན་ཤྙིང་ཁྱྙིའྙི་ལོར་གསེར་རྒོད་རྒན་ཐང་དུ་བོད་གསང་བཀྲ་ཤྙིས་ཆོས་གྙིང་ཕག་བཏབ། ལྷ་ཁང་རྣམ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་མཐོང་གོལ་གྙིང་ཕྙི་ནང་གྙི་རེན་བརེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་མཛད།
རབ་རྒྱན་མེ་གང་ལོར་ཙནྡན་དང་། སེང་ལྡེང་དང་། སོས་ཤྙིང་ལས་བཟོས་པའྙི་འཕགས་
པ་སྤན་རས་གཟྙིགས་ཕག་སོང་སྤན་སོང་མཐོ་ཚད་རྨྙིས་བཅོ་བརྒྱད་ཅན་དེ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྙི་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

657

ལྷ་སལ་དང་། སྐྱེ་དགུའྙི་བསོད་ནམས་ཀྙི་རེན་དུ་བཞེངས། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་དུ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རྙིའྙི་བོས་བསླངས་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ཀྙི་དབུ་
བརམས་ཏེ་ལྷ་ཁང་གྙི་ཕྙིའྙི་བཀོད་པ་དང་ནང་གྙི་རེན་གཙོ་རྣམས་ལེགས་པར་འགྲུབ་ལ་ཉེ་བའྙི་སབས་རབ་རྒྱན་ས་སག་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1998ལོར་གོ་བུར་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་ཤྙིང་དཔལ་རྙི་ཡང་བཞེངས་འཕྲོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ།།
དེ་རེས་གྲུབ་དབང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་བཞྙི་བ་སོགས་བ་མ་
མང་པོའྙི་དགོངས་པ་གཅྙིག་མཐུན་གྱྙིས་རེ་བ་མ་སྐྱབས་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་ལབ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པ་ངོས་འཛིན་གནང་སེ། དགོན་འདྙིར་ཁྙིར་བཀོད། མཚན་ཨོ་རྒྱན་གསང་སྔགས་བསན་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། ཁོང་གྙི་མཚན་གཞན་ཆོས་དབྱྙིངས་སོབས་ལྡན་དུའང་གགས་ལ། ད་ལྟ་ནྙི་དགོན་འདྙིར་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་དང་། མཐུན་ལུང་དགོན་དུ་ཐོས་བསམ་གནང་བཞྙིན་བཞུགས་ཡོད་དོ། །དགོན་པ་འདྙི་ནྙི་མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཡྙིན་ཕྙིར་གཙོ་བོ་སག་ལུང་དགོན་པས་སྐྱོང་བཞྙིན་མཆྙིས་སོ།།

ཞོ་རོག་མཆོད་རྟྱེན་དགོན་པ།

༈ དཔལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་ངམ་གསེར་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རེན་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་
གྙིང་ནྙི། གསེར་རའྙི་ཡུལ་གྱྙི་གསེར་རྒོད་རྒན་ཐང་གྙི་མཆོད་རེན་ཆེན་མོའྙི་ཉེ་ཟུར་དུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་མཚན་ལ། དེ་ལྟར་གསེར་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རེན་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གྙིང་དང་། དཔལ་ཆོས་འཁོར་གྙིང་དང་། དབལ་ཤུལ་རོག་ཟའྙི་དགོན་དང་། ཞོ་རོག་དགོན་དང་། མཆོད་རེན་དགོན་སོགས་སུ་འབོད། དགོན་འདྙི་ཐོག་མར་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་ཕག་བཏབ་པར་གགས་ལ། ཁ་ཅག་གྙི ས་སང་སང་དབོན་པོ་ཐེག་མཆོག་བྙི སན་འཛིན་གྱྙིས་བཏབ་པར་ཡང་བཤད། མཆོག་གཙང་སག་ལུང་དགོན་པའྙི་དགོན་ལག་ཡྙིན་ཡང་ཟེར་རོ།།
དེ་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་ན་སྒོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་གྱྙིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་ནང་དུ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

658

གསེར་སྲྙིབ་སྐྱྙིད་ཤར་རམ་སྐྱེ་ཤར་ལུང་བར་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་བཏབ་པ་ནྙི་ཆོས་སེ་འདྙིའྙི་ཐོག་མ་ཡྙིན་
པར་བཤད་ལ། དེ་དུས་དགེ་འདུན་པ་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཤད་དོ།།
དེ་ནས་ཁོང་གྙི་སྐུ་ཚ་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ལ་དགོན་ས་སོང་མྙི་རུང་བའྙི་ཞལ་
ཆེམས་མཛད་པ་ལྟར་སྒོ་ཆེན་དབོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙིས་གདན་ས་དེའྙི་མགོ་འཛིན་དང་། རྒྱུན་སྐྱོང་གྙི་ཁུར་བཞེས། ཁོང་སྐུ་གཤེགས་ཁར་སྒོ་ཆེན་དབོན་རྒན་ལ་དགོན་ཆུང་དེ་བསྐྱང་དགོས་པའྙི་བཀའ་ལྟར་སྒོ་ཆེན་དབོན་རྒན་གྱྙིས་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། དུས་ཕྙིས་གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པས། ཕག་དཀར་པོ་འཛམ་གྙིང་བཞོན་པའྙི་དུས༔ ཐང་ཆེན་པོ་ར་ཡྙི་ལྟོ་བ་རུ༔བདུད་ལས་རྒྱལ་བའྙི་གཞུ་འདོམ་བཅུ་གསུམ་པ༔ འབྱུང་འགྱུར་ན་རྒྱལ་ཁམས་རེ་ཞྙིག་རྒྱལ༔ ཞེས་ལུང་བསན་པ་ལྟར་དབལ་ཤུལ་དཔོན་བ་ལྷ་སྲས་བསོད་ནམས་ནོར་བུའམ་འགྱུར་མེད་རོ་རེ་
རལ་གྱྙིས་གསེར་རྒོད་རྒན་ཐང་དུ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རེན་ཆེན་མོ་ཞེས་དུས་ཀྙི་རྒུད་པ་སེལ་བའྙི་བྱྙིན་རླབས་ཅན་གྱྙི་མཆོད་རེན་ཁྱད་འཕགས་དེ་ཉྙིད་བཞེངས། ས་དེ་རོག་ཟའྙི་སའྙི་ལྟེ་བ་ཡྙིན་པས། རོག་ཟའྙི་དགོན་པ་འདྙི་མཆོད་རེན་ལ་བདག་གཉེར་མཆོད་འབུལ་གྱྙི་ཆེད་དུ་སར་དགོས་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་གནས་སར། མཚན་ལ་གསེར་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རེན་དགོན་ཞེས་གསོལ། དེར་ཐོག་མར་ཨ་ཏྲྙིའྙི་མཁན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྙིས་འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་གྱྙི་ཆོ་གའྙི་རྒྱུན་
སེལ་ཞྙིང་། གཞན་ཡང་བ་མ་འབྲུག་སྒ་དང་། ཨ་རྙིག་མངོན་དགའ་དང་། བཙན་ནེ་མཁན་པོ་འཇྙིགས་བདེ་དང་། དུང་དཀར་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་བོ་གོས་དང་། དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་ཏེ་ཅུང་
དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ། དུས་འགྱུར་སབས་རན་དང་བརེ ན་པ་ཡོངས་རེ གས་བཤོ ག །དགེ་འདུན་ ྙི གྱྙི་སེ་
གཏོར་བས་དགོན་སེ་འདྙི་ཡང་རེ་ཞྙིག་ཉམས་པར་གྱུར། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་མཆོད་རེན་ཆེན་མོ་དེ་གསེར་རའྙི་བ་སྤྲུལ་དུ་མས་བསྐྱར་དུ་བཞེངས་འཕྲལ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ཀྙིས་གོས་ར་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་ཞོ་རོག་དགོན་གྱྙི་གདན་སར་མངའ་གསོལ། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙིས་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

659

བསན་པའྙི་གཞྙི་བཙུགས་པས་ད་ལྟ་བསན་དགོན་དར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་པའོ།།
དེ་ཡང་དགོན་འདྙིས་སྤད་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་ཀྙི་ས་བོན་ལྟར་ན། གདན་རབས་དང་པོ་སྒོ་ཆེན་
ཤེས་རབ་རྙིན་ཆེན་ཡྙིན་ལ། དེའྙི་རྣམ་ཐར་ནྙི་སྒོ་ཆེན་དགོན་པའྙི་གདན་རབས་སུ་གསལ་ལོ། ། གདན་རབས་གཉྙིས་པ་སྒོ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྙི་མཛད་པ་ལགས་ཤྙིང་། རྣམ་ཐར་ཡང་སྒོ་ཆེན་གདན་རབས་སུ་གསལ་ལོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་སྒོ་ཆེན་དབོན་རྒན་གྱྙིས་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་
བའྙི་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་ཟབ་བཀའྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་སེལ། མཐར་དགུང་གངས་བདུན་ཅུ་ཙམ་ལ་སོན་སབས་སྒོ་ཆེན་དབོན་ཆུང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། ཕོགས་ཀུན་ཏུ་བང་ཆེན་བཏང་སེ་སློབ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཁོམ་དབང་བསྐུར་ཅྙིང་བསྔོ་སྨོན་གྱྙི་མཇུག་རོགས་མ་ཐག་གཟྙིམ་མལ་དུ་
བྱོན། དེར་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་སྐུ་ལ་གསོལ། ཞབས་དཀྙིལ་ཀྲུང་དང་། ཕག་མཉམ་བཞག་གྙིས་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་གྲུ་གང་ཙམ་དུ་གྱུར། གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱྙི་སབས་སུ་ཉེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འཇའ་འོད་དང་ཐྙིག་ཕྲན་གྱྙིས་གང་བ་དང་། རྙིང་བསྲེལ་བབས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་སྒོ་ཆེན་དབོན་ཆུང་ནྙི། སྒོ་ཆེན་དབོན་རྒན་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་
མ་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྣམས་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། ཞོ་རོག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གནམ་ཆོས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མང་པོ་རྒྱ་ཆེར་སེལ་བར་མཛད། སྒོ་ཆེན་བ་མ་རྙིག་བཟང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་ཁྙིར་བཀོད། སྐུ་ལ་སྙུན་གཞྙི་མེད་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ། །རེ་འདྙིའྙི་ཞལ་སློབ་ནྙི། རོ་རེ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རོག་ཟའྙི་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་དགེ་དང་། སྒོ་ཆེན་པདྨ་རྙིག་འཛིན་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་བྱོན་ཏོ།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་ཝ་ཤུལ་བ་མ་རྙིག་བཟང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

660

ནྙི། རབ་ཡྙིད་མེ་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1827ལོར་ངོ་མཚར་བའྙི་ལྟས་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། ར་དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇྙིགས་མེད་ཆོས་ཀྙི་དབང་པོ་དང་། རོ་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་གཉྙིས་པ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སམ་གྲུབ་ཆེན་སྐུ་བར་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་བཅས་སྨྙིན་གོལ་དཔག་མེད་གསན། ལྷག་པར་དུ་སྒོ་ཆེན་དབོན་ཆུང་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཅྙིང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་ཆོས་ཐུན་རྣམས་རོགས་པར་མཛད། མཁས་གྲུབ་ཀྙི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་མངའ་ཡང་ཐུགས་སྒམ་པས་ཚུལ་བཞྙིན་མྙི་དཔོག །སྤོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་གྲྭ་རྐང་དཀྱུས་མའྙི་རྣམ་ཐར་ལྷུར་ལེན་ཅྙིང་། རྙིས་གཞུང་མན་ངག་དང་། གསོ་དཔད་ཀྙི་སྒོ་ནས་འགོ་བ་ཉམས་ཐག་མང་པོ་ན་བའྙི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་དག་པའྙི་སྣང་བ་ངོ་མཚར་བ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས། གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱྙི་སབས་སུ་གདུང་རགས་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱྙི་སྐུ་བརན་རང་བྱུང་བྱོན་པ་སོགས་ས་ལམ་གྱྙི་གོལ་རགས་ཁྱད་

པར་བ་བྱུང་བའ་ལོ་རྒྱུས་མཆྙི ས་ཤྙི ང་། རྙི་འདེ་ལ་སྨན་དྙི པད་ཀ་སྙི བ་ེ སྦྱོར་སོགས་གསུང་འགའ་རེ་ཡོད་ཀང་དུས་འགྱུར་སབས་སུ་ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར་ཏོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་བ་མ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་ལགས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་
1821ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརེའྙི་དབང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་དང་བཅས་པའྙི་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་གསན་བསམ་དང་། གསར་རྙིང་རྙིས་མེད་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན། ལྷག་པར་དུ་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་བཤད་ཁྙིད་གཞན་ལ་སེལ་དགོས་པའྙི་བཀའ་ཡྙིས་རེན་འབེལ་གྱྙི་རས་རོར་དྲྙིལ་བཅས་གནང་། ཞོ་རོག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་དང་། རེ་ཨོན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། གཟྙི་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྙི་སྣང་བ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བསན་འཛིན་དང་། རོ་གྲུབ་གསུམ་པ་འཇྙིགས་མེད་བསན་པའྙི་ཉྙི་མས་གཙོའྙི་སློབ་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་བྱུང་ལ། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའྙི་བཤད་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེར་སེལ་བས་དེའྙི་བཀའ་བབས་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་གགས་སོ།།

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

661

གདན་རབས་བདུན་པ་རོག་ཟའྙི་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་དགེ་ནྙི། རབ་ཡྙིད་མེ་བྱ་སེ་སྤྙི་ལོ་1837
ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ལུང་བསན་དང་གྲུབ་རགས་ཐོགས་མེད་མངའ། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་སོགས་རྙི་ཆོས་གསུམ་གྱྙི་ཆོས་ཐུན་རོགས་པར་མཛད། ར་དཔལ་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསན་བཞེས་མཛད། ཞོ་རོག་དགོན་པའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་དུ་ཀོང་ཆེན་སྙིང་ཐྙིག་གྙི་ར་རླུང་རྒྱུན་ཆད་ལ་ཉེ་བའྙི་མེ་རོ་གསོས། མཐར་དགུང་གངས་དྲུག་ཅུ་པ་རབ་ཚེས་མེ་སྤེལ་ཏེ་1896ལོར་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་དང་བཅས་དགོངས་པ་རོགས་སོ།།གདན་རབས་བརྒྱད་པ་བ་མ་འབྲུག་སྒ་ནྙི། རབ་ཚེས་ལགས་བྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1900ལོའྙི་དགུན་
ཟླ་ར་བར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་འཁྲུངས་མ་ཐག་ནམ་མཁའ་ནས་འབྲུག་གགས་པས་མཚན་ལ་འབྲུག་སྒ་ཞེས་གསོལ། བ་མ་རྙིག་བཟང་གྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པ་ལས་རེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མང་པོ་དང་། ཨ་ཏྲྙིའྙི་མཁན་པོ་ཐོགས་མེད་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྨྙིན་གོལ་ཅྙི་རྙིགས་དང་། ཡང་གསང་རོགས་པ་ཆེན་པོའྙི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསན་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བར་གྱུར། ཞོ་རོག་དགོན་པའྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། དུས་འགྱུར་ཐོན་ལ་ཉེ་བའྙི་སབས་སུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཁྲུ་གང་ཙམ་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྙིང་བསྲེལ་ཁ་དོག་མྙི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།།
གདན་རབས་དགུ་པ་གོས་རའམ་གོས་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་ན། རབ་རྒྱལ་མེ་ ྙི ཁྱྙི་ས་སྤེ་ལོ་ ྙི 1946ལོར། ཡབ་གོས་ར་མཐའ་གོལ་དང་། ཡུམ་ཨ་བོ་བཟའ་ལྷ་པོ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུས་གནུབས་ཟུར་ཡང་སྤྲུལ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་①དུ་ངོས་བཟུང་། མཚན་ལ་མདོ་སྔགས་བསན་པའྙི་ཉྙི་མ་ཞེས་གསོལ། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙིས་གཙོའྙི་རྙིས་མེད་ཀྙི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་བཀའ་གཏེར་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཏུ་དཔལ་ཡུལ་

① སག་ལུང་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་འདྙི་གོས་ར་གཏེར་ཆེན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ཡྙིན་པར་བཤད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

662

ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསན། གོང་སྨོས་ལྟར་བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྙི་བཀའ་བཞྙིན་ཞོ་རོག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས། གཙུག་ལག་ཁང་རེན་དང་བརེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་སོགས་རེན་གསུམ་མང་པོ་བཞེངས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། ད་ལྟའང་སྒྲུབ་གནས་མང་པོར་བསེན་སྒྲུབ་དང་། བསན་འགོའྙི་དོན་མཛད་ཀྙིན་བཞུགས་པའོ།།
གདན་རབས་བཅུ་པ་ལགས་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་བསམ་གྲུབ་ནོར་བུ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ས་སྤེལ་ཏེ་སྤྙི་ལོ་1968ལོར་ཡབ་བདུད་འཇོམ་གདུང་རྒྱུད་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་བག་བཟའ་ཀ་སུག་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཞང་པོ་བག་བ་ཟླ་གསལ་ལས་ཀོག་བསླབས། འཁོར་གདོང་གཏེར་ཆེན་དང་། ཤུགས་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་པད་བསན། གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྙིས་བ་མ་འབྲུག་སྒའྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། དགུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་ཁྙིར་བཀོད། ཞོ་རོག་དང་། རོ་གྲུབ་ཆེན་དགོན་སོགས་ནས་མཁན་པོ་འཇྙིགས་དབང་དང་། མཁན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲྙིན་ལས་སོགས་ལས་དཔལ་སྤྲུལ་སྔོན་འགོ་དང་། སྤོད་འཇུག་ཆེན་མོ། ཤེར་ཕྙིན། རོ་གྲུབ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་གསུང་སོར་བཅས་གསན། བ་རུང་དུ་ཆོས་རེ་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ལས་དུས་འཁོར་དབང་མོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ། སྙིང་ཐྙིག་ཡ་བཞྙི། བ་མ་ཡང་ཏྙིག། གར་དབང་ལྷ་དགུ་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མང་དུ་གསན། ཞོ་རོག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཤད་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་། བཤད་གྲྭའྙི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཟླ་རེ་བཞྙིན་དངུལ་ཕོག་ཆད་མེད་གནང་། འདུལ་བ་གཞྙི་གསུམ་དང་། རྙིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ཀྙི་ཕོགས་ལ་འབད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་དགོན་འདྙིའྙི་བགྱྙི་བ་དགོས་ངེས་རྣམས་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་། མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱྙི་སྒོ་ནས་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་པའོ།།

རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་པ།

༈ རྒྱལ་ཕྱུག་གསེར་ཤར་དགོན་ཐེག་ཆེན་བསམ་གྲུབ་ཆོས་གྙིང་ནྙི། གསེར་སོད་ཀྙི་རྒོད་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

663

རྒན་ཐང་དང་ཉེ་བའ་གསེར་ ྙི སྲྙིབ་རྒྱལ་ཕྱུག་ཅེས་པའ་ས་རུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙི་ལ་རྒྱ་ཤུག་དགོན་ ྙིཞེས་བྙིས་པའང་ཡོད་དོ། །རོང་གཏེར་ཀུན་བཟང་ཉྙི་མའྙི་གཏེར་ལུང་ལས། བྱམས་མགོན་མཛེས་པའྙི་ས་མྙིག་ལ༔ ཐོད་ཕྲེང་སྤྲུལ་བ་བཅུ་གསུམ་འབྱུང་༔ རགས་དང་རེན་འབེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས༔ཞེས་གུ་རུ་པདྨའྙི་རྣམ་འཕྲུལ་བཅུ་གསུམ་འབྱུང་བར་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པའྙི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། བྱམས་མགོན་གསེར་ཤར་གྱྙི་གནས་མཆོག་ཅེས་འབོད་དོ། །དེ་ཡང་སྔ་མོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའྙི་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཡྙིན་ཞྙིང་། ཐོག་མར་སྦྲ་སྒར་དང་། དེ་ནས་རྙི་ཁོད་དང་། ཕྙིས་སུ་བ་མ་ཀརྨ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙིས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་དང་ས་ཕག་ནས་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙིས་དགོན་པ་རེན་བརེན་པ་གཞྙི་མེད་དུ་བཤྙིག། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་བ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྙིས་ཉམས་གསོ་བཟང་པོ་མཛད་དེ་ད་ལྟ་དར་བཞྙིན་པའོ།།
དེ་ཕྙིར་ཐོག་མར་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་ནས་དབུ་བརམས་ན་གདན་
རབས་དང་པོ་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་ཞེས་པ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཞྙི་བའྙི་ནང་ཙམ་ལ་མཆོག་ཚང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་ངེས་མེད་ཀྙི་གནས་རྣམས་འགྙིམས་ཏེ་དཀའ་སྤད་སྙིང་རུས་ཀྙིས་ཚོགས་བསགས་སྒྙིབ་སྦྱོང་དང་། བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྙིན་པར་བྱས། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱྙི་གནས་རྣམས་ཞབས་ཀྙིས་བཅག་ནས་སྒྲུབ་གནས་བཀའ་སྐྱོང་ཕུག་པ་རུ་ལོ་ཟླ་དུ་མའྙི་རྙིང་མཚམས་བསེན་སྒྲུབ་དང་སྙིང་པོའྙི་དོན་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་གཞོལ་ནས་གྲུབ་པ་མཆོག་ཏུ་བརེས། སླར་བོད་ཁམས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་གདན་ས་སོད་ལུང་མཚུར་ཕུ་དགོན་དུ་བཞུགས། དེར་ཀརྨ་པཀྵྙི་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་གདམས་པ་མཐའ་དག་གསན། པཀྵྙིའྙི་སྐུ་སྲྙིང་མ་དཔལ་བཟའ་བདེ་ཆེན་སྒོལ་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རེན་སྔགས་འཆང་མཛད། ཕྙིར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་རང་ལུགས་འཛིན་པའྙི་ཆོས་སྒར་བསྐྱངས་པས་དགོན་འདྙིའྙི་ཐོག་མ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ཅོག་སྒར་དང་། རེ་འདྙི་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་དང་པོ་ཡྙིན་པར་གགས་སོ།།
རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་པའྙི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རེ་འདྙི་རབ་བྱུང་ལྔ་བའྙི་ནང་དུ་འཁྲུངས་པར་བཤད་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

664

མོད། དེ་ལྟར་ན་སྨོས་མ་ཐག་པའྙི་མཛད་པ་དག་མཛད་མཐར་ཀརྨ་པཀྵྙིའྙི་མདུན་ཆོས་ཞུས་པ་ཡྙིན་ན་ཀརྨ་པཀྵྙིའྙི་ཞལ་ཟྙིན་མེད་ངེས་ཏེ། ཀརྨ་པཀྵྙི་རབ་བྱུང་ལྔ་བའྙི་བགང་བྱ་བཅུ་བདུན་པ་ཆུ་ལུག་ལོར་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡྙིན་པའྙི་ཕྙིར་རོ།།
གདན་རབས་གཉྙིས་པ་རྙིག་འཛིན་ཉྙི་འོད་འབུམ་མེ་ནྙི། ཡབ་ནམ་མཁའ་རྙིན་ཆེན་
དང་། ཡུམ་བདེ་ཆེན་སྒོལ་མ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་ཡང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀཾ་ཚང་ཡབ་སྲས་ཀྙི་བསན་པར་ཞུགས་ནས་ངེས་དོན་ཕག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཟབ་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་སོགས་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཅྙིང་གྲུབ་པའྙི་རགས་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར། འགོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་བསན་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པར་གགས་ཤྙིང་། རེ་བ་མའྙི་ཆོས་སྒར་གྱྙི་རྒྱུན་བཟུང་བས་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་རབས་གཉྙིས་པར་གྱུར་ཏོ།།
གདན་རབས་གསུམ་པ་བ་མ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་ནྙི། ཡུལ་འདྙིར་སྐུ་འཁྲུངས། དབུས་གཙང་
གྙི་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་དང་། སོད་ལུང་མཚུར་ཕུ་དགོན་སོགས་སུ་ཟབ་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གྙི་
གདམས་པ་དང་། དམ་ཆོས་ཟབ་མོ་བདུད་གཅོད་རྣམས་གསན་ཅྙིང་ཉམས་སུ་བངས་ནས་གྲུབ་པའྙི་ས་མཐོར་གཤེགས། ཡབ་ཡུམ་སྲས་གསུམ་མདོ་ཁམས་སུ་བྱོན། ལྷ་དང་བ་མས་ལུང་བསན་པའྙི་གནས་མཆོག །གསེར་ལྗོངས་དམ་ཅན་གྱྙི་གནས་འདྙིར་གཞྙིས་ཆགས། ས་དམར་ཉག་ཁ་རུ་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་བཏབ་སེ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའྙི་ཕག་སྲོལ་ལྟར་ངེས་དོན་ཕག་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་བསན་པ་བསྐྱངས་སོ།།
གདན་རབས་བཞྙི་པ་གྲུབ་ཐོབ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོ་ནྙི། རབ་བྱུང་དགུ་བའྙི་དུས་དཀྙིལ་ཙམ་
ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ཡྙི་གེ་འབྙི་ཀོག་སྦྱངས་པས་ཡོན་ཏན་རྣམས་བར་བསན་པ་ཙམ་གྱྙིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའྙི་སྐྱེས་སོབས་ཀྙི་ཤེས་རབ་ཀོང་རོལ། བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་ལུགས་ཀྙི་མཚན་ཉྙིད་ཀྙི་བཤད་སྲོལ་དང་། སྔགས་ཀྙི་ཉམས་བཞེས་རྣམས་ཚུལ་བཞྙིན་མཛད། ཆུང་ངུའྙི་དུས་ནས་སྔོན་སྨོན་གྱྙི་བག་ཆགས་སད་སོབས་ཀྙིས་ཨོ་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་དང་མྙི་དང་མྙི་ལབ་པ་བཞྙིན་འབལ་མེད་དུ་བཞུགས།
ཟབ་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྙི་བར་ཞལ་ཕེས་ནས་དགོངས་གཏེར་གྱྙི་ཆོས་ཚན་ཁག་དང་།

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

665

རས་གཏེར་སོགས་ཀང་མང་དུ་བཞེས། ཁོང་གྙི་གདུང་རབས་བཅོ་ལྔ་བར་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་ནས་འཚོལ་མྙི་དགོས་པར་ཁྱྙིམ་རྒྱུད་གཅྙིག་ཏུ་སྤྲུལ་པའྙི་གཏེར་སོན་གྱྙི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བར་ལྷ་དང་བ་
མས་ལུང་བསན་ཏོ།།
གདན་རབས་ལྔ་པ་བ་མ་བཟང་པོ་ནྙི། གྲུབ་ཐོབ་གཡུ་སྒ་སྙིང་པོའྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས།
བཤེས་གཉེན་མང་པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཅྙིང་མདོ་སྔགས་རྙིག་གནས་སྤྙི་དང་། བྱེ་བག་ཕག་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཡོངས་རོགས་གསན་ཞྙིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། ས་དམར་ཉག་ཁའྙི་རྙི་ཁོད་དུ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའྙི་བཀའ་སྲོལ་རྣམས་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་
གསུམ་གྱྙིས་སྔར་ལས་ལྷག་པའྙི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱྙི་མཛད་བཟང་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རྒྱས་པར་གགས། ཀུན་སང་བྱ་བཏང་ག་ཚུལ་ ྙི གྱྙིས་དབེན་པའ་རྙི་ཁྙི ད་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། ྙིཕག་རྒྱ་ཆེན་པོའྙི་རོགས་སྒོམ་གདེང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་གཏད་རྒྱ་སད། གསེར་དམ་ཅན་གནས་དང་། རྙི་ཁའྙི་སྒྲུབ་གནས་སོགས་ནས་ས་གཏེར་དུ་མ་བཏོན། གཏེར་བཞེས་ཚེ་འཇའ་འོད་ཀྙི་གུར་ཕུབ། མེ་ཏོག་གྙི་ཆར་བབས། ས་གཡོ་བ་དང་སྒ་གགས་པའྙི་རགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་བྱུང་། སྨྙིན་གོལ་གྱྙི་གདམས་པས་འགོ་བ་མང་པོ་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད་དོ།།
གདན་རབས་དྲུག་པ་བ་མ་ཀརྨ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་སྨད་དུ་སྐུ་
འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རེ་རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། གཙང་མདའྙི་རོ་རེ་ཐར་གཉྙིས་ཀྙི་ཞབས་པད་གཙུག་ཏུ་བསེན་ཏེ། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྔོན་འགོ་ནས་ཐུན་མྙིན་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཆོས་ཚན་བར་དང་། འདུས་པ་མདོ་དང་སྒྱུ་
འཕྲུལ་གསང་བ་སྙིང་པོ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་སྦྱངས། ཕྙི་ནང་གྙི་རྒྱུ་འགྲུལ་བཅད། མཚམས་ཀྙི་བུག་རལ་བསྲུངས། ཟས་ཚད་ལ་ཕབ། གཉྙིད་སྲང་ལ་གཅུར། རྙིག་པ་གཞྙི་ལ་དྲངས། ངག་ཁོར་ཡུག་བཅད། སྒོ་འདགས་སྦྱར་བགྱྙིས་ཤྙིང་ཐུན་བཞྙི་ལས་དྲུག་གྙིས་བགང་བྱ་གསུམ་ལ་སྔོན་འགོ་ནས་རོགས་ཆེན་བར་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་རོགས་པ་མཆོག་ལྡན་
དུ་གྱུར། མཁྱེན་རབ་ཀྙི་ཀོང་བརོལ། གནམ་ཆོས་དང་རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

666

དབང་ལུང་མན་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་འདྙིའྙི་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་དང་། གཙང་མདའ་རྣམ་གོལ་བདེ་ཆེན་གྙིང་གྙི་དགོན་ལག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་ཞལ་བཞེས་མཛད། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོ་གའྙི་ས་བཅད་ཕག་ལེན་དང་། ཐྙིག་རྡུལ་ཚོན། གདངས་དབྱངས་རོལ་གསུམ། འཆམ་གར་སབས་སོགས་རྙིག་འཛིན་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་བཙུགས། འདུས་པའྙི་སེ་ལ་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཚོན་སོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའྙི་སྨྙིན་ཁྙིད་ལེགས་པར་གནང་ནས་དགོན་འདྙིའྙི་གདན་ས་བསྐྱངས། བ་མ་ཀརྨ་དབང་ཆེན་བསན་པའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་ནས་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
གདན་རབས་བདུན་པ་རོགས་པའྙི་དབང་ཕྱུག་བ་མ་གར་དབང་དང་། བ་མ་ལྷ་དབང་
སོགས་རྙིམ་པར་བྱོན་ཏེ་ཁོང་རྣམས་ཀང་དཔལ་ཡུལ་དང་། གཙང་མདའ་སོགས་སུ་གྲྭ་སར་ཕེབས་ནས་བ་ཐོབ་བཞེས། ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྙི་རང་ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་སེལ་གསུམ་གྱྙིས་མྙི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་བ་ཡྙིན་ནོ།།
གདན་རབས་བརྒྱད་པ་གྲུབ་པའྙི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་བ་མ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནྙི། རྙིམ་གཉྙིས་
ཀྙི་ལྟ་དགོངས་ཟབ་མོས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པའྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞྙིག་སེ། གནས་ངེས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། དཔལ་གྱྙི་བསམ་ཡས་སུ་བཞུགས་དུས་རྒྱལ་དབང་པདྨ་ཀ་རའྙི་ཟབ་གཏེར་རྒྱ་མཚོའྙི་ཕ་ཕོག་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་ཏེ་གནས་དེ་ནས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉྙིད་ངལ་གསོའྙི་སྐུ་ཞྙིག་དང་། གཞན་རས་གཏེར་དང་དགོངས་གཏེར་སོགས་མང་དུ་སྤན་དྲངས། དགོན་འདྙིར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་རྒྱུན་བསྐྱངས་པ་ལགས་སོ།།
གདན་རབས་དགུ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་ནྙི། མཆོག་ཚང་གཡུ་འབུམ་གྱྙི་སྲས་སུ་སྐུ་
འཁྲུངས། ཤུག་སྒང་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། རྙིག་འཛིན་པདྨ་འདུས་རལ་ལས་སྔོན་འགོ་སོགས་ནས་རོགས་ཆེན་བར་གྱྙི་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་རྣམས་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའྙི་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རེ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་རོགས་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

667

པར་གསན། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་བསན་པའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་དབང་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། བསྒོམས་པས་ཉམས་རོགས་ཀོང་ནས་བརོལ་བས་མངོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའྙི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞྙིག་གོ།
གདན་རབས་བཅུ་པ་རྒྱལ་སྲས་ཚེ་དབང་གགས་པའྙི་ཡང་སྲྙིད་བ་མ་དཔལ་སོབས་ནྙི།
རབ་བྱུང་བཅུ་བཞྙི་པའྙི་ནང་དུ་ཡབ་མཆོག་ཚང་དཔོན་པོ་གཡུ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཨ་བོ་བཟའ་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། འབྙི་ཀོག་སོགས་སྦྱངས་ནས་རབ་བྱུང་གྙི་སོམ་པ་མནོས།
ཤུག་སྒང་དགོན་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། གཏེར་ཆེན་བདུད་འདུལ་
རོལ་པ་རལ་དང་། ཤུག་སྒང་བ་མ་པདྨ་མཐུ་སོབས་མགོན་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་བ་མ་མང་པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་གདན་ས་གོང་མའྙི་ཕག་བཞེས་བཞྙིན་བསྐྱངས། རྒྱུན་དུ་སྐུ་མཚམས་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཤྙིང་། སྒྲུབ་པ་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་ནན་ཏན་མཛད། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་ཀུན་སང་བྱ་བཏང་གྙི་ཚུལ་གྱྙིས། ཕ་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར། མྙི་ཡུལ་དང་དུ་བངས། བོ་ཕུག་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུག་སྤང་ལ་གཏད། སྤང་ཕུག་ཤྙི་ལ་གཏད། ཤྙི་ཕུག་བག་ལ་གཏད་དེ་རྨ་ཆེན་གཏོ་བའྙི་རྙི་ངོགས་སུ་བགང་བྱ་དྲུག་ལ་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས། ཉམས་རོགས་ཀྙི་རལ་རྒྱས་ཤྙིང་། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གྙི་རལ་ཁ་ཕོགས་མེད་དུ་བརོལ་ནས་དགོངས་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྙི་ཆོས་སེ་ལ་མངའ་
དབང་འབྱོར་ཏེ་གཏེར་ཆོས་པོ་ཏྙི་བདུན་ཕབ། གཞན་ཡང་རོར་དྲྙིལ་དང་། མཆོད་རེན། གསེར་གྱྙི་ར་མཆོག་སོགས་རས་གཏེར་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་བཞེས། ཤར་གཉན་པོ་གཡུ་རེ་དང་། མཚོ་སྙིང་མ་ཧཱ་དེ་ཝ་རྣམས་སུ་སྙིང་པོའྙི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ། མགོ་ལོག་ཁག་གསུམ་དང་། སྦྲ་ནག་ཚོ་དྲུག་སོགས་བྱང་རྒྱུད་ཀྙི་ཡུལ་སེ་དུ་མར་དམ་ཆོས་ཀྙི་བདུད་རྙི་དང་། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱྙི་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དུ་མ་ཐར་ལམ་དུ་བཀོད་དོ། །མཁའ་ལ་རེན་མེད་དུ་རོ་རེའྙི་སྐྱྙིལ་ཀྲུང་
མཛད་པ་དང་། རོ་ལངས་བཏུལ་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར། མཐར་རབ་རྒྱལ་ལགས་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1931ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱྙིངས་སུ་བསྡུས་སོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

668

གདན་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་སྤྲུལ་བའྙི་གཏེར་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའམ་རྒྱལ་ཕྱུག་
དབོན་པོ་ཆོས་ཀྙི་བོ་གོས་ནྙི། ཡབ་དཔོན་ཚང་ཨ་གྱོ་དང་། ཡུམ་དབལ་བཟའ་སྐྱྙིད་འཛོམས་
གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁུ་བོ་བ་མ་དཔལ་འཛིན་ལས་གནམ་ཆོས་སྔོན་འགོ་དང་། ར་རླུང་དང་། རོགས་ཆེན་ཏེ་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་ལེགས་པར་གསན། ཤུག་སྒང་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། པདྨ་བྱང་ཆུབ་གྙིང་པ་རྙིགས་ཀྙི་བདག་པོར་བསེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གཞུང་མང་པོ་ཞུས། ཨ་འཛོམ་ཆོས་སྒར་ལ་བྱོན་ནས་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་རོ་རེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱྙིས་བསེན་ཏེ།
མན་ངག་རོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའྙི་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པས་བ་མའྙི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྙི་
རོགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཕོས་ཏེ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་བོགས་ཐོན། འཁོར་བའྙི་ཆོས་ལ་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མྙིན་གྱྙི་བོ་སྐྱེས། སྣང་བ་བར་དང་དཔེ་ཆ་རུ་ཤར། ཛམ་ནག་གྙི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཟབ་གཏེར་མང་པོ་ཐུགས་ཀོང་ནས་བརོལ། མངོན་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་དང་། བོད་འབངས་དང་བསན་པའྙི་གོད་ཆག་ལུང་བསན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐྙིག་པ་གཅྙིག་ཀང་མེད་པ་བྱུང་། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྒྲུབ་གྲྭ་རྒྱ་ཆེ་རུ་བསྐྱེད། མཚམས་བསེན་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱུན་བཙུགས་པ་སོགས་ཀྙིས་དགོན་པ་བསྐྱངས་པ་ཡྙིན་ནོ། །རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་སེ་སྤྙི་ལོ་1959ལོར་འདས་རེས་ཀྙི་གདུང་ལས་སོགས་གྲྭ་བ་ཐུབ་པ་ལ་གསུངས་ནས་གཟྙིམ་ཆུང་ནང་དྲྙི་ཞྙིམ་གྱྙིས་ཁྱབ་ཅྙིང་སྐུ་ཐོད་རྒལ་གྱྙི་ཆོས་སྐུའྙི་བཞུགས་སངས་ངང་གཤེགས་སོ།།གདན་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྔགས་ཨོ་རྒྱན་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། མགོ་ལོག་སག་ཐོག་
ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། དབོན་པོ་ཆོས་ལོས་རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞྙིང་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་གསེར་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། གསེར་ཧོར་ཤུལ་དགོན་ནམ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་འགྲུབ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་ཕེབས། ཚེ་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་རྙིག་པའྙི་ཁུ་བྱུག་བ་མར་བསེན་ནས་བགང་བྱ་དུ་མར་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། གཅོད་ཀྙི་ཉམས་ལེན་གནད་སྨྙིན་མཛད་དེ་རྐེན་སྣང་ལམ་དུ་སློང་བས་རོགས་པའྙི་མེ་ཏོག་བཞད། གཞན་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

669

ཡང་གསང་སྔགས་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་མང་པོ་གསན་ཅྙིང་། ར་གསུམ་གྱྙི་བསེན་སྒྲུབ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བར་མཛད། རག་རའྙི་གྱ་ཝོར་རྙི་ཁོད་དུ་མཁན་པོ་པདྨ་བོ་གོས་ལས། ཐ་སད་རྙིག་གནས་དང་། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། སྔོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞྙིའྙི་ཟབ་ཁྙིད་བར་གྱྙི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱངས། རྣམ་དཔོད་ཀྙི་རལ་འབར་བས་བ་མས་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་མེ་ཏོག་འཐོར། རེ་དེ་ལས་བསེན་པར་རོགས་ཤྙིང་འདུལ་བ་འཛིན་པའྙི་རེན་ཅན་དུ་མཛད། མཁན་ཆེན་པདྨ་བོ་གོས་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ལྡན་དང་། རྭ་སོར་མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ཀོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སོང་བ་བསམ་གཏན་གྱྙི་རྒྱུན་བཙུགས་ཏེ་དམ་པའྙི་ཆོས་གསུང་བསྐུལ་གྱྙིས་འཆད་ཉན་གྱྙི་སྒོ་འཕར་ཕེས། བསན་པའྙི་ར་བ་འདུལ་བ་ཡྙིན་པ་དང་། དགོན་འདྙིར་འདུལ་བའྙི་ཉམས་བཞེས་གཙང་མ་ཞྙིག་དགོས་པར་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ་རོ་གྲུབ་དགོན་དུ་བྱོན། དེར་གཞྙི་གསུམ་སྤྙི་དང་བྱེ་བག་དབྱར་གནས་ཀྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ལེགས་པར་བསླབས་ནས་རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་དབྱར་ཚུལ་ལ་གནས་པའྙི་སྲོལ་བཙུགས། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙིར་བཞུགས་ཤྙིང་དབང་ལུང་མན་ངག་གྙི་རྒྱུན་སེལ།
དགུང་གངས་སོ་ལྔ་པར་དར་མདོ་ལགས་ལ་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་ཤྙིང་ཡུལ་དེར་སྨྙིན་
གོལ་གྱྙི་གདམས་པ་གནང་ཞྙིང་། འགོ་བ་དུ་མ་རྣམ་དཀར་གྱྙི་ལམ་ལ་བཀོད། རྒྱལ་པོས་དངོས་རས་གྱ་ནོམ་པའྙི་མཆོད་འབུལ་ཕུལ། འབའ་ལྷ་སྒང་སོགས་མྙི་ཉག་གྙི་ཡུལ་སེ་དུ་མར་དབང་ཆོས་ཀྙི་བདུད་རྙི་གནང་། བུམ་ཆུ་བུམ་ཆུང་གང་ཁོམ་པ་སོང་ཕྲག་བཞྙི་ལྷག་ལ་འགྱེད་པ་སོགས་གྲུབ་པའྙི་མཛད་སྤོད་ཀང་ཐུན་མོང་གྙི་བོའྙི་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་མཛད། སྐུ་ཚུགས་བཙུན་ཅྙིང་ཕག་རས་ཅྙི་ཡོད་རེན་བཞེངས་དང་། དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་། དུས་མཆོད་དུ་མའྙི་ཐེབས་སུ་གནང་། གར་ཐྙིག་དབྱངས་གསུམ་དང་། བཅའ་འབུད་རྡུང་གསུམ། ཆོ་གའྙི་ཕག་ལེན་རྣམས་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བརྒྱུད་ལྡན་བ་མའྙི་ཕག་བཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅྙིང་། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བསླབས། རབ་རྒྱལ་ས་ཕག་ལོར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་རྡུང་རེག་དང་ཉེས་སྐྱོན་འགེལ་བ་སོགས་འོ་བརྒྱལ་དང་སན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

670

ཚེར་དུ་མ་བཞེས་དགོས་བྱུང་། མཐར་རྒྱ་དམག་གྙིས་སྐུ་བགོངས་སོ།།
གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་དབོན་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་ཉྙི་མ་ནྙི། ཡབ་རྒྱལ་ཕྱུག་དབོན་
ཆོས་དང་། ཡུམ་གེ་བཟའ་ཁུ་སྒོན་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའྙི་རོ་རེ་དང་། འཁོར་གདོང་འགྱུར་མེད་རོ་རེ། ཤུག་སྒང་རྨ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་སོགས་ཀྙིས་བ་མ་ཆོས་ཉྙིད་ཀྙི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་། ཤུག་སྒང་དགོན་དུ་ཆོས་ཁྙིར་མངའ་གསོལ། གསེར་ཧོར་ཤུལ་དགོན་དུ་གཙང་མདའྙི་དབོན་པོ་རྙིག་རྣམ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་འཕྲྙིན་ལས་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གདན་ས་སྐྱོང་བ་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཨོ་རྒྱན་ཉྙི་མ་ཡང་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་ཉྙི་མའྙི་གཅུང་དུ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱྙི་སེ་སྤྙི་ལོ་1958ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སག་ལུང་དབོན་པོ་ལྷ་རྣམ་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཁན་ཆེན་སྒེག་རོར་ལས་སྔོན་འགོ་གསན་ཅྙིང་འབུམ་ལྔའྙི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། རེ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། དགུང་གངས་ཉེར་བདུན་པར་མཁན་ཆེན་སྒེག་པ་ལས་བསེན་པར་རོགས། རྒྱལ་ཕྱུག་དགོན་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་བསན་པ་སྐྱོང་བཞྙིན་བཞུགས་སོ།།
གཞན་ཡང་དགོན་འདྙིར། བ་མ་དཔལ་འཛིན་དང་། བ་མ་མཆོག་བཟང་། དབོན་པོ་
རྙིག་འཛིན་རོ་རེ། དབོན་པོ་རྙིག་བཟང་། དབོན་པོ་གསང་སྔགས་བོ་གོས། སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ། སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱབ་བདག་འོད་ཟེར། སྤྲུལ་སྐུ་མཁྱེན་བརེ་ཉྙི་མ། བ་མ་ཤེས་རབ་རོ་རེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་ཏོ།།
དུས་མཆོད་ནྙི། གནའ་སྔ་མོར་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བར་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོའྙི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། དབོ་
ཟླར་འཁོར་ལོ་འབར་བའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་སོགས་དགོན་འདྙིར་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དུས་མཆོད་ཀྙི་རྙིམ་པ་ཤྙིན་ཏུ་མང་བར་བཤད་ལ། ད་ལྟ་ནྙི། དབོ་ཟླར་ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞྙིང་སྒྲུབ་དང་། ས་ག་ཟླ་བར་རཏྣའྙི་ཕུར་བ་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་དང་།

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

671

བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་། མགོན་སྒྲུབ་རྣམས་དང་། ཆུ་སོད་ཟླ་བར་དབྱར་གནས་དང་། གོ་ཞུན་ཟླ་བར་རཏྣའྙི་ཕུར་བ་དང་། རཏྣའྙི་གུ་དྲག་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་ཀྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། གནམ་ཆོས་གསོལ་ཁ་དང་། མཎྜལ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། སྨྙིན་དྲུག་ཟླ་བར་ཟླ་གཅྙིག་ལ་གནམ་ཆོས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཟླ་བར་རཏྣའྙི་ཕུར་བའྙི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། མ་ཏྙིའྙི་སེང་གདོང་ཉྙིན་དགུའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀར་གྙིང་ཞྙི་ཁོ་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའྙི་སྒྲུབ་པ་དང་འབེལ་བའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་གནུབས་ལུགས་སུ་གསར་དུ་བསྒྱུར་པ་སོགས་དུ་མ་མཆྙིས་སོ། །བཤད་གྲྭ་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་དང་། ཤེས་རྙིག་སློབ་གྲྭ་དང་། དགེ་བསེན་གྱྙི་སེ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་རེན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འོས་པའྙི་ཚོགས་མང་མོད། ཡྙི་གེས་འཇྙིགས་ནས་དེ་ཙམ་གྱྙིས་འཐུས་པར་བྱས་སོ།།

གནུབས་ཟུར་དགོན་པ།

༈ གནུབས་ཟུར་དགོན་དབང་ཤར་ཆོས་ལྡན་གྙིང་ནྙི། གསེར་ར་སོད་ཀྙི་གནུབས་ཟུར་
ཞེས་པའྙི་ཡུལ་སེའྙི་ས་ཁོངས་གསེར་ཉྙིན་དབང་ཤར་ལུང་བ་རུ་ཡོད་ལ། དགོན་འདྙིའྙི་མྙིང་ལ་དེ་ལྟར་གནུབས་ཟུར་དགོན་དང་། རྣུ་ཟོ་དགོན་དང་། གནུབ་ཟོ་དགོན་དང་། རྣུ་ཟོག་དགོན་ཡང་ཟེར་ལ། དང་པོ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བས་ཕག་བཏབ། ཆོས་རྒྱུད་ས་སྐྱ་བ་ཡྙིན་པ་དང་། རེས་སུ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བར་བསྒྱུར། དེ་ནས་ཡུན་རྙིང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྙིས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལྷོའྙི་དགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱྙི་གས་སུ་གྱུར། རེས་སུ་ཉག་རོང་གྙི་དམག་གྙིས་གཏོར་བ་དང་། དེ་རེས་སླར་གསོ་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་ཡང་བོད་དུས་འགྱུར་སབས་རྨང་མེད་དུ་བཤྙིག་ནས་ཡུན་རྙིང་དུ་ལུས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་ཀྙི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྐུ་དྲྙིན་ལས་སླར་གསོས། ད་ལྟ་ཅུང་དར་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།
དེས་ན་ཁྙི་རབས་དང་པོ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་སྦྱྙིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའྙི་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

672

སོད་དུ་གནུབས་ནམ་མཁའྙི་སྙིང་པོ་དང་། གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟུར་ཆུང་ཤེས་རབ་གགས་པ་སོགས་ཀྙི་གདུང་རྒྱུད་བར་མ་ཆད་པ་གནུབས་ཟུར་ཞེས་པའྙི་རྙིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་སྐུ་ན་ཕྲ་བའྙི་དུས་ནས་འཁོར་བར་ངེས་འབྱུང་གྙིས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་དབུས་གཙང་ཕོགས་སུ་བྱོན། གྲུབ་བརེས་དུ་མ་གཙུག་གྙི་རྒྱན་དུ་བསེན་ནས་ཟབ་ཆོས་མང་པོའྙི་དབང་ཁྙིད་དང་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའྙི་གནད་ལ་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྙིན་པར་མཛད། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའྙི་དགོན་ཆེན་དུ་བྱོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞྙིང་མཁས་གྲུབ་ཀྙི་བ་མ་མང་དུ་བསེན།
ཁྱད་པར་དུ་ར་ནག་ཐུབ་བསན་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་
སེང་གེ་ལས་མདོ་སྔགས་སྤྙི་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བའྙི་བཀའ་སྲོལ་མཐའ་དག་གསན། གསེར་ར་རུ་ཕེབས། རོའྙི་ངང་ཁོག་ཏུ་རྙི་ཁོད་ཅྙིག་ཏུ་ལོ་ཤས་བཞུགས། གསེར་རའྙི་དོམ་ལག་ཉྙི་མ་ལུང་དང་། ཡར་ལག་ཅོག་ཙེའྙི་ལ་ཐོག་དང་། དགོན་ལུང་དབང་ཤར་གསུམ་ནས་རོ་གསུམ་ཁྱེར་ཏེ་གཡུ་ཁོག་མཁའ་འགོ་མར་བརག་པ་ཞུས་ཚེ། མཁའ་འགོའྙི་ཞལ་ནས་དོམ་ལག་ཉྙི་མ་ལུང་གྙི་རོ་ལ་མཛུབ་མོ་གཏད་དེ། འདྙི་ལ་ཤར་ཉྙི་ཟླ་གཟས་ཟྙིན་པའྙི་ས་དག་ཡོད། ཅོག་ཙེའྙི་རོ་ལ། འདྙི་ལ་རྨ་བྱ་རྙིས་ཟྙིན་པའྙི་ས་དག་འདུག། དབང་ཤར་གྱྙི་རོ་ལ་འདྙི་ས་བཟང་། ནམ་མཁར་འཁོར་ལོ་རྙིབས་བརྒྱད་དང། ས་གཞྙིར་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། འོག་ན་གདན་ཁྙི་སུམ་བརེགས། རྒྱབ་རྙི་རྙི་རྒྱུད་བཟང་ཞྙིང་བརྙིད་ཆགས་པ། མདུན་རྙི་བསྣོལ་ཞྙིང་གུས་པའྙི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཚང་གྙི་ས་དཔད་བཟང་བས་དེ་རུ་དགོན་པ་བཏབ་ན་བ་མ་གསེར་ཞྭ་ཅན་གྱྙི་བརྒྱུད་པ་བར་མྙི་ཆད་པར་འབྱུང་ཞྙིང་བཤད་སྒྲུབ་དར་ཞེས་ལུང་བསན། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའྙི་ཤྙིང་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1484ལོར་གནུབས་ཟུར་དབང་ཤར་དུ་དགོན་འདྙིའྙི་ཐོག་མ་ཕག་བཏབ། ས་སྐྱ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གནང་སེ་དགེ་འདུན་པའྙི་སེ་བསྐྱངས་སོ།།
ཁྙི་རབས་གཉྙིས་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྙི་རབས་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་
བཞུགས་ཤྙིང་། དེ་གཉྙིས་ལ་བ་མ་གར་ཆེན་གར་ཆུང་ཟེར། ཁ་རབས་བཞྙིྙི་པ་བ་མ་སྨོན་ལམ་དང་། ཁྙི་རབས་ལྔ་པ་བ་མ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བྱོན་ཅྙིང་། དེ་དག་གྙིས་ཀང་ས་སྐྱ་བའྙི་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

673

རང་ལུགས་ཇྙི་བཞྙིན་བསན་པ་བསྐྱངས་སོ། །དེ་དག་ལ་ས་སྐྱའྙི་གོང་མ་སོགས་ས་སྐྱ་བའྙི་བ་མ་མང་པོའྙི་གསུང་ཤོག་དང་། ས་སྐྱ་བའྙི་ཡྙིག་ཆ་མང་པོ་གནང་བ་དུས་ཕྙིས་ཀང་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།
ཁྙི་རབས་དྲུག་པ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅྙིག་པའྙི་ནང་
དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གྙིང་དུ་བྱོན། རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་བ་མར་བསེན་ཏེ་གནམ་ཆོས་དང་། རཏྣའྙི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོའྙི་དམར་ཁྙིད་སོགས་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་མན་ངག་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བངས་པས་ཉམས་རོགས་ཀྙི་རལ་རྒྱས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་ཀང་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཇྙི་བཞྙིན་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། རེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཟྙིན་བྙིས་དངུལ་དཀར་མེ་ལོང་གྙི་མཇུག་བྱང་དུ་ཉེ་གནས་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་བརན། བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། གོང་ཚོ་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་སོགས་ཀྙིས་བསྐུལ་ངོར་ཞེས་པའྙི་ཁོད་ཀྙི་བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དེ་རེ་འདྙི་ཉྙིད་ཡྙིན་ནོ།།

བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཉེ་གནས་བཀྲ་ཤྙིས་ཚེ་བརན་གྱྙི་ཕག་མཛོད་ཀྙི་ཁུར་བཞེས་ཤྙིང་།
བར་གོ་རྙི་ཁོད་དུ་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། གནམ་ཆོས་དང་འཇའ་ཚོན་གྱྙི་ཆོས་པོད་གེགས་ཤྙིང་གསེར་ཚོན་ཅན་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་བསེན་རྒྱུན་ལ་མཁོ་བའྙི་འཁོར་ལོ་དང་། རོལ་མོ་ལ་སོགས་པའྙི་མཆོད་རས་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེན་མང་དུ་བཞེངས་གོགས་མཛད། ཕྙིར་ཕ་ཡུལ་གསེར་ཁོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་པ་ལ། དབལ་ཤུལ་ཤཱཀ་ཐར་གྱྙི་རྨྙི་ལམ་དུ་ཇུས་སྲྙིད་བ་མ་ཞྙིག་ལ་བོ་དྲྙིས་ཤྙིག་ཟེར་བ་རྨྙིས་པས། ཚུལ་དེ་ཇྙི་ལྟར་ཡྙིན་བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོར་ཞུས་ཚེ། ཁྱོད་བདག་གྙི་བ་མ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙི་མདུན་དུ་སོང་ལ་དྲྙིས་ཤྙིག་ཅེས་གསུང་ཤོག་བཅས་བརངས།
རྙིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྙིས། ཁྱོད་ཀྙིས་གསེར་ཁོག་ཏུ་ཕ་ས་ཟུངས། ཡུལ་ལྷར་
འབོང་རྙི་སྨུག་པོ་མཆོད། ཆོས་རྒྱུད་རྣམས་ངའྙི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའྙི་ལུགས་སུ་མཛོད། བོ་གོས་རྒྱ་མཚོའྙི་གསུང་བཞྙིན་གྱྙིས་ཞེས་ལུང་བསན། དེ་ནས་ཤཱཀ་ཐར་གྱྙིས་བ་མ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་གདན་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

674

དྲངས། བསང་དང་རྙིམ་གོ་བྱས། རྒོད་རྒན་ཐང་དུ་ཕུར་བའྙི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའྙི་ས་འདུལ་མཛད། བ་མས་ཤཱཀ་ཐར་གྱྙི་མགོ་ལ་བུམ་པ་བཞག །ལེ་ལ་བདུད་རྙི་བླུགས་ནས་དབང་བསྐུར། ཤཱཀ་ཐར་གྱྙིས་ཕྙིན་ཆད་མྙི་དཔོན་ངས་བྱེད། ལྷ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྙིས་མཛོད། བདག་གྙི་སེ་བ་གསར་རྙིང་ཐམས་ཅད་ཆོས་རྒྱུན་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་བཞྙིན་བྱ་ཞེས་ཁས་བངས། དེ་ནས་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་གནུབས་ཟུར་དབང་ཤར་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་བདག་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བར་བསྒྱུར། གནམ་ཆོས་དང་། རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་སོགས་སྨྙིན་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རོགས་ཉམས་བཞེས་ཀྙི་སྲོལ་བཙུགས། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་རྙིགས་རྣམས་ཀང་གནམ་ཆོས་དང་རཏ་གྙིང་ཟབ་གཏེར་གྱྙི་སྒྲུབ་མཆོད་མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་མཛད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བདུན་པ་བ་མ་ཨོ་རྒྱན་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་གྙིང་དུ་ཕེབས། མཁན་
ཆེན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བ་མར་བསེན་ཅྙིང་། དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་མན་ངག་སྨྙིན་གོལ་རོགས་པར་གསན། རེ་བོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀང་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་ཁུར་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ཇྙི་བཞྙིན་བསྐྱངས་ཤྙིང་ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་བསོར། ཕོགས་ཀུན་ཏུ་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་ཤྙིང་གདུལ་བྱའྙི་དོན་མཛད་པས། སང་སང་ཨོ་རྒྱན་དང་། མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་དང་འདྙི་གསུམ་ལ་ཡུལ་འདྙིར་ཨོ་རྒྱན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གགས་ཤྙིང་། རྒོད་རྒན་ཐང་གྙི་ཕུར་པའྙི་ལྷ་ཁང་གསར་གྲུབ་ལ་རབ་གནས་མཛད། འདྙི་དུས་གསེར་རའྙི་ཡུལ་མྙིའྙི་ངག་ཐོག་ཏུ། ས་ལ་གནུབས་མཆོག་སང་གསུམ། གནམ་ལ་ཉྙི་ཟླ་སར་གསུམ་ཞེས་པའྙི་བསྔགས་བརོད་ཀྙི་རོལ་མོ་འཁོལ་བའྙི་སྲོལ་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །སང་སང་ཨོ་རྒྱན་དང་། མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་གཉྙིས་བྱོན་པ་ཅུང་འཕྙི་བས་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའྙི་སྐུ་རྙིང་ལ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པས་ཨོ་རྒྱན་གསུམ་གྱྙི་གཏམ་དེ་ནམ་གགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆེའོ།།
ཁྙི་རབས་བརྒྱད་པ་བ་མ་བཀྲ་ཤྙིས་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉྙིས་པའྙི་སྨད་དུ་སྐུ་
འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྙིང་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་དང་། མཁན་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

675

ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་སོགས་ལས། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་བུམ་པ་

གང་བྱོའྙི་ཚུལ་དུ་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་སར་བཞུགས་ཏེ་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གནང་ཞྙིང་། ཆོས་སེ་སྔར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་། རེ་འདྙིའྙི་སྐུ་སྲྙིང་སྐྱྙིད་མོ་མཚོ་ལ་རོ་གྲུབ་ཀུན་བཟང་གཞན་ཕན་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། རེ་འདྙི་མདོ་མཁྱེན་བརེ་ཡེ་ཤེས་རོ་རེའྙི་བ་མ་ཡྙིན་པར་གསལ་ལ། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་བརྒྱ་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཟེར་བའང་ཡོད་དོ།།
ཁྙི་རབས་དགུ་པ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་གྲྭ་
སར་བྱོན། མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་དང་། རོགས་ལྡན་ཀརྨ་དོན་དམ་སོགས་བ་མར་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་མདོ་སྔགས་ཀྙི་ཟབ་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། དཔལ་ཡུལ་པའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་ས་བ་མཛད་དེ་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གྙི་དག་སྣང་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་བ་མ་གསང་འདུས་ཀྙི་སྒྲུབ་པ་དང་འབེལ་བ་ཐོག་མར་བཙུགས། དགོན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་མཐར་སྐུ་གཤེགས་སོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་པ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་མཆོག་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྲྭ་
སར་བྱོན། བ་མ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་གྙི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དབང་ལུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་ཆོ་གའྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསན་ཅྙིང་སྦྱངས། ཕྙིར་ཕེབས་ཁར་བ་མ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་གྙིས་གྲུབ་དབང་གོང་མའྙི་པད་ཞྭ་མཐོང་གོལ་དང་། ཀརྨ་བཀྲ་ཤྙིས་ཀྙི་ན་བཟའ་སོགས་རེན་མང་དུ་གནང་ཞྙིང་བསན་པའྙི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསན་པ་བསྐྱངས། རེ་འདྙི་དཔལ་ར་མགྙིན་གྱྙི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞྙིག་ཡྙིན་གཤྙིས་སྤྙི་བོ་ནས་ར་སད་འཚེར་བ་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྙིས་ཐོས་པར་བཤད་ལ། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་དབང་ཤར་རྙི་ཁོད་དུ་བཞུགས་ཤྙིང་སྒྲུབ་པ་ལ་རེ་གཅྙིག་ཏུ་མཛད། གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ཀང་ཁྙི་འདོན་མཛད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་གཅྙིག་པ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། གནུབས་ཟུར་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

676

བ་མ་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་མཆོག་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བསེན་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ཕག་བཞེས་ལྟར་གྱྙི་ཆོས་ཚན་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། ཡུལ་སེ་མང་པོའྙི་འཁྲུགས་རོད་ཞྙི་བར་བྱས་པ་
སོགས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་སོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཚེ་དབང་རྙིག་འཛིན་ནྙི། གསེར་སྨད་ཛ་འགོའྙི་ཡུལ་དུ་
སྐུ་འཁྲུངས། བ་མ་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་མཆོག་གྙིས་གནུབས་ཟུར་པདྨ་རྙིག་འཛིན་གྱྙི་ཡང་སྲྙིད་ཆུང་ངུ་ནས་སྐུ་གཤེགས་པ་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་ཡང་སྲྙིད་དུ་ངོས་བཟུང་བས་གནུབས་ཟུར་ཡང་སྲྙིད་དུ་འབོད། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། བ་མ་ཀརྨ་ལྷ་དབང་དང་། ཀརྨ་དོན་དམ་སོགས་ལས་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་ནང་ཆོས་ལྔ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་གསན་ཅྙིང་
བསྒོམས་པས་རོགས་པའྙི་མྱུ་གུ་བཞད། གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་ཁྙིར་བཞུགས་ཏེ་དབང་ལུང་མན་ངག་གྙིས་ཆོས་སེ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས་སོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ནྙི། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་
གྲྭ་སར་བྱོན། ཀརྨ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསན་འཛིན་བ་མར་བསེན་ཅྙིང་དཔལ་ཡུལ་པའྙི་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མཐའ་དག་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་དབང་ལུང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གནང་། དབེན་པའྙི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། ཉམས་རོགས་ཀྙི་རལ་རྒྱས་ཤྙིང་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་འཆར། ར་རྙི་ཨ་བརན་ཟེར་བ་ལ་ཁྱོད་ལ་བུ་འགན་ཟླ་དང་བལ་བའྙི་རྙིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞྙིག་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསན། རེས་སུ་ཨ་བརན་ལ་བུ་སྒེའུ་གཏེར་ཁག་འཐུང་བདུད་འཇོམ་གྙིང་པ་སྐུ་འཁྲུངས། གནུབས་ཟུར་བ་མ་འཇྙིགས་མེད་ཀྙིས་གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་ར་རླུང་ཆོས་རར་གཏུམ་མོ་དང་དེའྙི་འཕྲུལ་འཁོར་སྦྱངས་པས་དགུན་གྱྙི་དུས་སུ་ལྕུམ་གྱྙི་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའྙི་རགས་མང་དུ་བྱུང་བར་བཤད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་བཞྙི་པ་གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་ནྙི། གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམ་
རོ་རེའྙི་ལུང་བྱང་ལས། མགོན་པདྨའྙི་སྤྲུལ་བ་རྒྱལ་གྱྙི་མྙིང་༔ མྙི་དེ་ལ་ཟབ་ཆོས་ཡོངས་རོགས་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

677

གཏོད༔ ཅེས་ལུང་གྙིས་བསྔགས་པ་ལྟར་རབ་ཡྙིད་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1835ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། པདྨ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའྙི་མཚན་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་དུ་བྱོན། རྒྱ་སྤྲུལ་པདྨ་མདོ་སྔགས་བསན་འཛིན་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྙི་སྨྙིན་གོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསན་པ་ཡུན་རྙིང་བསྐྱངས། དབང་ལུང་མན་ངག་གྙིས་སལ་ལྡན་གྱྙི་སློབ་ཚོགས་ནམ་མཁའྙི་སར་ཚོགས་ལྟ་བུ་བསྐྱངས་ནས་འཕྲྙིན་ལས་རྒྱས་སོ།།
ཁྙི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་བ་མ་གསང་ཆེན་ནྙི། བ་མ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བ་མར་བསེན་ཏེ་
དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་སྨྙིན་གོལ་རྒྱ་ཆེ་བ་
གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་དབང་ཆོས་ཡུན་རྙིང་གནང་། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་རེན་བརེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་མགོ་ལོག་གྙི་ཕོགས་སུ་བྱོན་ནས་བསན་
འགོའྙི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ནྙི། རོ་གྲུབ་ཀུན་བཟང་གཞན་ཕན་གྱྙིས།
གནུབས་མཚོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་བ་གཏེར་ལ་དབང་༔ ཆོས་མ་ཧཱ་ཡ་ན་བ་རུ་སེལ༔ ཞེས་ལུང་བསན་པ་ལྟར། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་ཤྙིང་སྤེལ་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1884ལོར་གོས་རའྙི་རུ་མང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་བྱོན། རེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྙི་ཉྙི་མ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་བ་མར་བསེན་ནས་རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་སོགས་དབང་ཁྙིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྙི་སེ་བསྐྱངས་ཤྙིང་། སྔར་ཉག་རོང་དཔོན་ཞར་གྱྙི་དམག་གྙིས་བསྣུབས་པའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་དུས་མཆོད་ཆེན་མོ་འཆམ་བཅས་སླར་གསོས། ཁམས་ཕོགས་ཀྙི་དགོན་སེ་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་བའྙི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའྙི་ལྗགས་ལུང་ཉྙིན་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉེར་ལྔའྙི་བར་གྱྙིས་རོགས་པར་མཛད་ཅྙིང་། གཏེར་མཛོད་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གཉྙིས། རཏྣ་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་སོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྒྱ་ཆེར་སེལ། ས་གཏེར་དང་དགོངས་གཏེར་ལ་དབང་བས་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱྙི་ལས་འཕྲོ་སད། གཏེར་
ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པ་ལས་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཏེར་གསར་ཕུར་བ་ཡང་གསང་ཁོས་པའྙི་དབང་ལུང་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

678

སྨྙིན་ཁྙིད་དང་བཅས་པ་གསན་ཏེ། སྒྲུབ་འཕྲྙིན་དེ་དང་འབེལ་བའྙི་ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་ཆེན་མོ་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་བཙུགས། གཏེར་ཆེན་དེ་ཉྙིད་ཀྙིས་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་མགོན་མ་ནྙིང་ནག་པོ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་བཞྙིན་ཆོས་སྐྱོང་དེ་ཉྙིད་སྲུང་མའྙི་གཙོ་བོར་བསེན་པར་བཤད་དོ། ། རེ་འདྙི་ལ་ཡོངས་གགས་སུ་གནུབས་ཟུར་ཡང་སྤྲུལ་ཞེས་ཀང་འབོད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་བདུན་པ་གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུ་ནྙི། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའྙི་བགང་བྱ་སོ་བརྒྱད་པ་ཤྙིང་འབྲུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1904ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དཔལ་ཡུལ་ལྷ་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བསན་འཛིན་གྱྙིས་གནུབས་ཟུར་བ་མ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་གྱྙི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་། གནུབས་ཟུར་ཡང་སྤྲུལ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་ཆོས་ཁྙིར་གསོལ་ཞྙིང་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དུ་གྲྭ་སར་བཏང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་པདྨ་གར་དབང་བསན་འཛིན་ལས། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། རཏྣ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་ཀྙིས་མཚོན་དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྙི་ཟབ་བཀའ་རྣམས་ཀྙིས་གཙོའྙི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱྙི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་སའྙི་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཤད་གྲྭའྙི་འདུ་ཁང་གྲྭ་ཤག་བཅས་གསར་བཞེངས་དང་། སྒྲུབ་གྲྭ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅྙིང་སྤུས་ལེགས་སུ་བཏང་བ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཟླ་རེ་བཞྙིན་ཕོག་ཐེབས་དང་ཁ་བཞོན་བཅས་རྒྱུན་བཞག་གནང་། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱྙིངས་རང་གོལ་གྱྙི་ཞལ་བཀོད་ལྟར། གག་བག་རོང་དགོན་གྱྙི་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྙིན་ཆེན་དང་། མ་མཁན་པོ་ཟླ་འོད་དང་། ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་དང་། ཀཿཐོག་མཁན་ཆེན་ནུས་ལྡན་དང་། དབལ་ཤུལ་མཁན་པོ་ངག་ཆོས་རྣམས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀོང་རྣམ་གཉྙིས་དང་འཇམ་མགོན་མྙི་ཕམ་རྙིན་པོ་ཆེའྙི་ཡྙིག་ཆ་
གཞྙིར་བྱས་ནས་མཚན་ཉྙིད་ཀྙི་བཤད་རྒྱུན་བསྐྱངས་པས། ཆོས་རེ་དམ་པ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་པོ་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། ཚེ་ཤུལ་མཁན་པོ་རྙིག་པ་སོགས་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའྙི་རྣམ་ཐར་ཅན་གྱྙི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་སྐྱེད་བསྲྙིངས། དགུང་གངས་ང་བདུན་པ་རབ་རྒྱལ་ལགས་བྱྙི་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་1960ལོར་རྒྱའྙི་ཁྙིམས་ཁང་དུ་སྐུ་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

679

གཤེགས་སོ།།
ཁྙི་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་གནུབས་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་བཞུགས་པ་ཡྙིན་མོད།
ཁོང་གྙི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་ཞྙིག་གོང་དུ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་སླར་མྙི་འགོད་དོ།།
ཁྙི་རབས་བཅུ་དགུ་པ་གནུབས་ཟུར་མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་
སམ་ཆོས་རེ་དམ་པ་ངག་དབང་བོ་གོས་མཚུངས་མེད་དཔལ་བཟང་པོ་ཉྙིད་བཞུགས་པ་ཡྙིན་ལ།
གནུབས་ཟུར་དགོན་པའྙི་བསན་པའྙི་ཁུར་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཤད་གྲྭའྙི་མཁན་པོ་བགང་བྱ་དུ་མར་གནང་བ་དང་། བསན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་ཡང་དགོན་པའྙི་རེན་བཞེངས་དང་ཆོས་སེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱྙི་ཞལ་བཀོད་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྙི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གནུབས་ཟུར་དགོན་པའྙི་བཤད་གྲྭ་ལོགས་འཛུག་གྙི་ཚུལ་དུ་བ་རུང་ཆོས་ཀྙི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་མོ་གསར་དུ་
ཕག་བཏབ་པ་སོགས་དགོན་པ་འདྙི་དང་། རྒྱལ་བའྙི་བསན་པ་སྤྙི་ལ་འཕྲྙིན་ལས་ཀྙི་འཇུག་པ་དུས་ཀྙི་མཐའ་འདྙིར་གཞན་གྱྙིས་འགན་པའྙི་ཟླ་དང་བལ་བ་བསྐྱངས་པ་ནྙི་ཀུན་གྱྙིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ལ། རེ་འདྙིའྙི་རྣམ་ཐར་གོང་དུ་བསྡུས་ཙམ་བརོད་ཟྙིན་པས་འདྙིར་མྙི་སྤོའོ།།
ཁྙི་རབས་ཉྙི་ཤུ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་རབ་ནྙི། རབ་རྒྱལ་ཆུ་ར་ལོ་སེ་སྤྙི་ལོ་
1942ལོར། བོ་ཆུང་ར་ཤུལ་སེ་བ་རུ། ཡབ་ར་ཤུལ་རེན་བཟང་དང་། ཡུམ་ཨ་པང་བཟའ་ངང་སྐྱྙིད་གཉྙིས་ཀྙི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། གཏམ་སྨྲ་ཤེས་ཙམ་ནས་ང་ར་ཤུལ་བ་མ་དོན་རོགས་ཡྙིན་
ཞེས་ཡང་ཡང་གེང་། ཨ་པཾ་གཏེར་སོན་ནམ་དཔའ་བོ་ཆོས་དབྱྙིངས་རོ་རེ་མཇལ་དུ་ཕྙིན་པས། བུ་ཆུང་འདྙི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞྙིག་ཡྙིན་ཞེས་གསུངས། མོ་ལུང་ཞུས་ཚད་ཀྙིས་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་སོང་ཞེས་པས་རྐེན་བྱས་ཏེ་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་བྱོན། ཡག་ཤུལ་མཁན་པོ་བོ་གོས་གྱྙིས་མྙི་ཕམ་
བཀའ་འབུམ་གནང་བ་ལ་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྙི་དབང་བསྐུར་བའྙི་དབུ་དང་འཕྲད་པས་མཚན་ལ་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་རབ་རོ་རེར་གསོལ། གཏེར་སྲས་རོ་རེ་དག་འདུལ་ལས་གཏེར་
གསར་སྔོན་འགོ་དང་། གཅོད་ཁྙིད་དང་། རཏྣའྙི་ཚེ་སྒྲུབ་སོགས་དབང་ལུང་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་དགུང་གངས་བཅུ་བཞྙི་པར་གནུབས་ཟུར་དགོན་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕུན་ཚོགས་དགའ་བ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

680

དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཁར་བཀོད། སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུ་ལས་རཏྣ་གྙི ང་པ་དང་གནམ་ཆོས་མྙི་འགྱུར་ ྙིརོ་རེའྙི་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་དབང་དང་། ཞྙི་ཁོ་བསྐྱེད་རོགས་ཀྙི་དབང་ལུང་རྣམས་
གསན། བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དུས་སུ་སྐུ་ངལ་ཚད་མེད་མང་ཞྙིང་། རྒྱའྙི་ཁྙིམས་ཁང་དུ་བགང་བྱ་བཅུ་གཉྙིས་ལ་བཞུགས། བསན་པ་བསྐྱར་དར་གྱྙི་སབས་སུ་གནུབས་ཟུར་དབང་ཤར་དུ་བསན་པ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། དཔལ་ཡུལ་བའྙི་ལུགས་ཀྙི་སྒྲུབ་འཕྲྙིན་གྱྙི་ཕག་བཞེས་རྣམས་སླར་གསོས། དགུ་གཏོར་ཆེན་མོ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཚེས་བཅུའྙི་གར་འཆམ་སོགས་ལེགས་པར་སོར་ཆུད་པར་མཛད་དེ་གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་ཆོས་ཁྙི་ལ་བཞུགས་ཤྙིང་དབང་ལུང་ཟབ་ཁྙིད་མང་པོ་གནང་།
གཞན་ཡང་རོ་གྲུབ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསན་ཕྲྙིན་ལས་དཔལ་བཟང་ལས་རྙིན་ཆེན་གཏེར་
མཛོད་ཀྙི་དབང་ཆ་ཚང་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསན་ཆོས་ཀྙི་ཟླ་བ་དང་། གདོང་བ་མ་པདྨ་འཇྙིགས་མེད། དབོན་པོ་བསན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། སྤྲུལ་སྐུ་བོ་གོས་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྙི་རྙི་ཆོས་གསུམ་དང་རྒྱབ་ཆོས་ཀྙི་མན་ངག་ཟབ་མོ་མང་པོ་གསན། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་ལུང་མང་པོ་དང་བསྐྱེད་རོགས་རོགས་ཆེན་གྱྙི་ཟབ་ཁྙིད་མཐའ་དག་གསན་ཏེ་ར་བའྙི་བ་མ་ཉག་གཅྙིག་ཏུ་བཀུར།
སྐྱབས་རེ་གྲུབ་དབང་རྙིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ནོར་བུ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་གྙི་སྐུ་མདུན་དུ།
རྙིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས། འཇའ་ཚོན་ཆོས་སོར་ཡོངས་རོགས་ཀྙི་སྨྙིན་བྱེད་དང་། བ་མ་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ་ལས་གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་གྙིང་པའྙི་གསུང་ཡོངས་རོགས་དང་། བ་མ་ཡེ་ཤེས་བདུད་འདུལ་ལས་བྱང་གཏེར་ཆ་ཚང་དང་། སྔ་འགྱུར་བཀའ་མ་ཕལ་ཆེ་བའྙི་དབང་དང་། དཔལ་ཡུལ་གྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསན་དཔལ་བཟང་ལས་བཀའ་བརྒྱད་གསང་རོགས་དང་གནམ་ཆོས་ཀྙི་དབང་ཁྙིད་མང་པོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་རྒྱམ་ལས་བ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྙི་དབང་ལུང་སོགས་སྨྙིན་གོལ་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པས་བཀའ་གཏེར་
བརྒྱུད་པའྙི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར། སྐུ་ཚེའྙི་སྨད་དུ་དར་མདོ་རོ་རེ་བག་ཏུ་བཞུགས་ཤྙིང་། རཏྣའྙི་

གསྱེར་རྟའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྱེ།

681

ཟབ་གཏེར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྙི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྙི་དབང་ལུང་གྙི་རྒྱུན་སེལ་ཞྙིང་། ཆོས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་སོར་བཞྙིན་བཞུགས་པའོ།།
ཁྙི་རབས་ཉེར་གཅྙིག་པ་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་
གནས་ཀྙི་སྐུ་ཚ་སྤྲུལ་སྐུ་མཁས་དབང་ནོར་བུ་དང་། ཁྙི་རབས་ཉེར་གཉྙིས་པ་སོམ་བརོན་སེ་སྣོད་འཛིན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དམ་པ་གངས་བུ་སྐྱེས་སམ་འཇྙིགས་མེད་བཟང་པོའྙི་བར་དུ་དགོན་འདྙིར་སོང་

བ་བསམ་གཏན་གྱྙི་འཁོར་ལོ་དང་། ཀོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱྙི་འཁོར་ལོ་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྙི་འཁོར་ལོ་སེ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱྙིས་རྒྱལ་བསན་རྙིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རྙིང་དུ་བསྐྱངས་ཤྙིང་། སློབ་ཚོགས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་དང་རོགས་པའྙི་རྙིམ་པ་གཉྙིས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤྙིང་། ལུང་སེ་སྣོད་གསུམ་གྱྙིས་ཆོས་སྲྙིད་ཀྙི་འབྱོར་བ་མྙི་དམན་པའྙི་དཔལ་གྱྙིས་བརྒྱན་པའྙི་འདུས་སེ་གཙང་སང་ངེ་བ་ཞྙིག་སེ། དུས་མཆོད་དང་སྒྙིག་སྲོལ། རེན་བཞེངས་ཀྙི་རྙིམ་པ་རྣམས་འཆད་དུ་ཡོད་མོད་མྙི་སྤོའོ།།

སྱེངྒྱེ་ཡང་རོང་གི་རི་ཁོད།

༈ མདོ་སྨད་སེངྒེ་ཡང་རོང་གྙི་རྙི་ཁོད་ནྙི། གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གདན་རབས་བཅུ་བདུན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་པདྨ་ནོར་བུས་རབ་རྒྱལ་ཤྙིང་ལུག་སེ་སྤྙི་ལོ་1955ལོར་ཕག་བཏབ། གནས་དེར་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་འཇྙིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་འཇྙིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་མཁན་སྤྲུལ་དུ་མ་ལ། བ་མ་ཡང་ཏྙིག་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་སོགས་སྨྙིན་བྱེད་ཀྙི་དབང་བསྐུར་ཟབ་མོ་མང་དུ་གནང་། ཁོང་གྙི་སྐུའྙི་ཚ་བོ་ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུ་ལ་གཟྙིམ་ཚང་ཐབ་ཆ་དང་བཅས་པ་གཏད་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུས་གནུབས་ཟུར་དགོན་གྱྙི་གྲྭ་ཚང་གྙིས་གཙོའྙི་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་ལ་ཀོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་སོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསོར། ཡུན་རྙིང་མ་འགྱང་བར་བོད་དུས་འགྱུར་གྱྙི་དབང་གྙིས་ཉམས་གུད་དུ་གྱུར་ཀང་། རྒྱལ་བསན་ཡང་དར་གྱྙི་དུས་སུ་གནུབས་ཟུར་ཡང་སྤྲུལ་ཕུན་ཚོགས་དགའ་

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།

682

བས་སྐུ་མ་གཤེགས་བར་དུ་གནས་དེར་སྒྲུབ་པའྙི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས། ཆོས་རེ་ཡྙིད་བཞྙིན་ནོར་བུས་ཚིག་གསུམ་གནད་རེག་སོགས་སྙིང་པོའྙི་མན་ངག་མང་པོའྙི་ཆོས་འཁོར་བསོར། གནུབས་དགོན་གདན་རབས་ཉེར་གཉྙིས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་གངས་བུ་སྐྱེས་སམ་འཇྙིགས་མེད་བཟང་པོས་གདན་ས་བ་མཛད་དེ་ཉྙིད་ཀྙི་གཟྙིམ་སྤྙིལ་ཡང་དེར་བསྐྲུན་ནས་བགང་བྱ་དུ་མར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད། གནུབས་ཟུར་བ་མ་ཟབ་དོན་གྱྙིས་མཚམས་ཁང་དུ་མ་དང་འདུ་ཁང་སོགས་བཞེངས་ཏེ་ད་ལྟ་གནས་ཕོགས་མེད་ནས་འོང་བའྙི་བྱ་བལ་སྒྲུབ་པ་པོ་དུ་མས་ཟབ་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱྙི་སལ་
བ་བདག་གྙིར་བགྱྙིས་བཞྙིན་རྙི་ཁོད་འདྙི་ཇེ་དར་དུ་འགོ་བཞྙིན་ཡོད་དོ།།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆྱེན་མོ།
རེས་དཀར་ཨོ་རྒྱན་བརོན་འགྲུས་ཀྙིས་བརམས།

དྱེབ་ཚད། 787X1092mm 1/16

ཡིག་གྲངས། (སོད་སྨད་བར།) ཁྙི་175
ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་འཚོལ་སྡུད་པ། རོམ་པ་པོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་དགེ་ལེགས། རེས་དཀར་བསན་པ་རྒྱ་མཚོ།ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་ཞིབ་རམས་འདྱེགས་པ། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་དགེ་ལེགས། མཁན་པོ་རོ་རེ་ལྷུན་པོ།
ཞུ་དག་པ། རམ་པ་པོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་དགེ་ལེགས། ོ སློབ་དཔོན་ཨོ་རྒྱན་མཐར་ཕན། དབུ་མཛད་པད་ཁོ། ྙིཡི་གྱེ་འཕྲུལ་འདྱེབས་པ། རོམ་པ་པོ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་བཟང་དགེ་ལེགས། མཁན་པོ་རོ་རེ་ལྷུན་པོ།
མདུན་ཤོག་ཇུས་འགོད་པ། དར་ཐང་སེང་ཆེན།

དེབ་འདྙི་ནང་གྙི་དཔད་གཞྙི་ཙམ་ཡྙིན་ཕྙིར་འགེམ་སེལ་གྱྙི་དབང་ཆ་སྤྙི་སྒེར་སུ་ལའང་མེད་པས་གང་
ཟག་སུ་ཡྙིས་དཔེ་གཅོད་བསྐྱར་པར་སོགས་བྱེད་ན་དཔལ་ཡུལ་བའྙི་བསན་པའྙི་བདག་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་རྙིན་པོ་ཆེ་ཨོན་གར་དབང་ཉྙི་མ་མཆོག་གྙི་ཞལ་སྔ་ནས་དགོངས་གནང་དངོས་སུ་ཐོབ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དགོངས་གནང་མེད་པར་སེལ་ན་ཁོང་གྙི་ཐུགས་ལ་མྙི་འབབ་པ་མ་ཟད་ཁྙིམས་འགལ་གྱྙི་ཉེས་ཆད་ཅྙི་ཞྙིག་བྱུང་ནའང་སེལ་མཁན་རང་གྙིས་དེའྙི་འགན་བཞེས་དགོས་པས་གོ་བར་གྱྙིས་ཤྙིག་ཞུའོ།།
这三本书是我们寺院内部收集整理的学习与参考资料，任何人都没有再复印和
发行的权力，如果有人想印刷或发行的话必须要获得尕昂尼玛法王的开许，不然所导致的一切后果及法律责任都由自己负责。
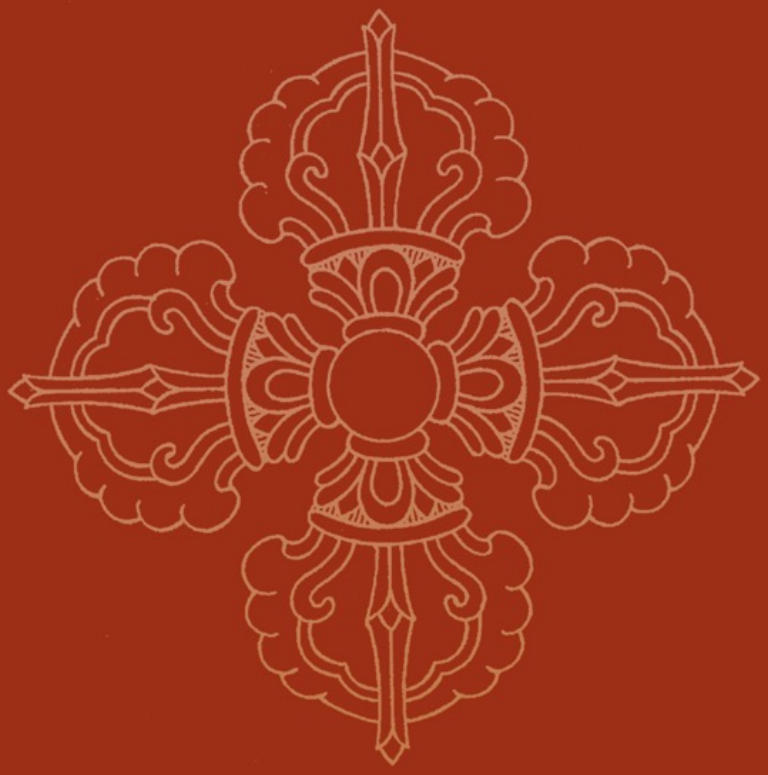
འཕགས་ལམ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་མཐོ་ཞིང་། །
འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་མེད་ཡུལ་ཀུན་ལེགས་ཉན་པའི། །
རིག་འཛིན་དབང་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རྒྱ་ཆུ། །
ཡང་དག་བསྟན་པས་ཆེན་མཛོས་གྱུར་ཅིག །